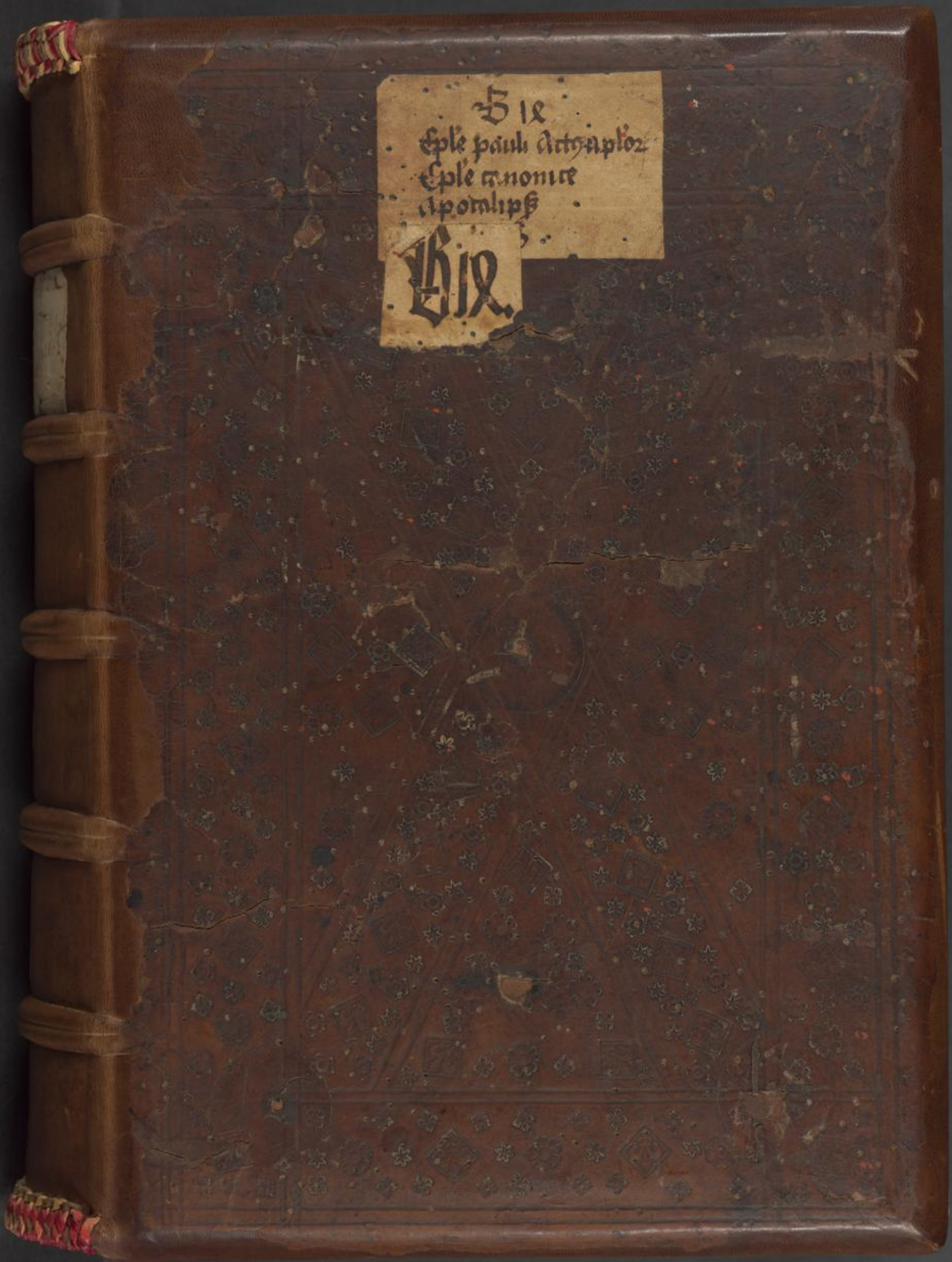

B 12
Epl̃e pauli actuarii
Epl̃e canonice
Apocalipsis
B12.

Liber Bibl. Acad. Giss. XV. 72.

Hs. 744

Liber Capitularis ecclie sci Marci in Butzspach.

MS. Bibliothecæ Lichfeldensis circa 1438. 9 d. ad fin.

Ecce descripsi eam tibi explicatam / pulchra varia /
Capia pauli apli pri
apalia constituit cognomine
dni nostri ihu xpi pro
redemptore huiam gnis passi apte qd
dicat pina Cor ij Non iudicaui me
scire me nisi ihm xpm et hunc
crucifixu hanc aut sapiam describit
tripliciter scilicet hebreis hebreis greecis /
et latinis sicut passi fuerat in descripc
tituli crucis Cum sptq fuat hebraice /
greece et latine ut habet² folio xvi /
Ipsorum quidem hebraicis litteris primum
tibi facta fuit hec descriptio figendi fuit
fidem xpi crucifixi primum orbe fece
gentibus publicanda quod potissime im
pletum fuit p doctrinam pauli apli et
sequentia Propter quod potuit dicere vbm
passionis Ecce descripsi tibi In quo no
tant quatuor causse huius apli doctrine
scilicet effectus subiectus finalis et formalis /
Circa primum sciendum quod licet paulus aplus
fuerit spector huius sue quod notat² auctor
dicat² Ecce descripsi / hoc tamen fuit mysta
liter / populus aut principalis / per quod de
cet Notum vobis facio fratres euangelium
quod euangelizatum est a me quia non est
secundum hominem nec ego ab homine accepi
illud neque didici sed per reuelationem ihu
xpi Et ideo quia xpus reuelator et
dictator huius doctrine descripsit Comme
nendo dicit potuit verbum Baruch de
quo scripsi Ecce ore suo loquebat² ad me qui
legens in libro omnes primates istos et ego
scripsi in volumine atramento Baruch
qui interpretat² benedictus figuram fuit
apli pauli qui consecutus est mysticorum
dia et benedictionem dei semanas regni mes
sianum excelsus deus ihm xpm figuratum
Quem deus pater exaltauit et dedit illi nomen quod est super omne nomen
ut dicat² philippen ij Et ideo bene po
tuit dicere paulus aplus de xpo Ecce
ore suo loquebat² ad me quasi legens in
libro existimate et apte nunc reuelando
Et ego scribam sum eius reuelationem
in volumine atramento Epistolas enim
suas fecit aliquas manu xpi scripte vi
in fine prime eple cor dicat Salutatio
nem mea manu pauli quasi scripsi est Cor
ta sum scienda quod fuit in physica naturali
corpus mobile subiectum est fidei racione
absoluta Et in prealibus libris scribit
determinat ut corpus mobile ad primum
libros celi et mundi et corpus mobile
ad formam in libro de physica et corrup
tione Dicendum subiectum absolutum est bum
in sacra scriptura In pribus vero eius sub
determinat rombus ut in veteri testamento
subiectum creationis et gubernationis
Et in nouo subiectum redemptoris et gratie
In epistolis vero pauli subiectum magis determinati
scilicet subiectum redemptoris per sua gloriosa
passionem deo dicat per Cor per quod recon
ciliamur xpo crucifixo iudeis quidem
scandalum gentibus autem stultitiam ipsis autem
vocatis iudeis atque grecis filium dei xpm
virtutem et dei sapientiam huius igitur scripti
doctrine pauli ea subiecta tangit cum de
cum que aperte in exordio premisso fecit
sit de xpo pro salute mundi passo
Circa tertium notandum quod causa finalis huius
doctrine est utilitas totius ecclesie quod notat²
cum dicit² tibi ex abundantia tua quasi per
hanc doctrinam intelligat tempus adimpletum
habet² una grece in primo et epla mysterium
de quo per actum quod scribit² quasi mihi
precepit mea cor tuum custodiat longitu
dinem enim dierum et annos vite et pacem apponent
tibi dicit animas vite quarum

2

aduita gre et longeuitate dies q̃ncu
ad uita gle qua et meritis meliudit
apte pt et pacem. Appetatq; quicq
qua de causa sims plenis eo q̃ ipse
tota hui appetitus. Contra q̃ virtus scitur
ram formalem scienda q; duplex. Et
doctine scitice forma tractandi et forma
tractatus forma tractandi est mos agendi
qui explex est apud phos sti diffinitiua
q̃batiua dimstiua. Et hoc explicit mo
uite aliqñ a plus. Vñ in apla adhe
bet eos fidem diffinite dicens fides est
sba sperandar rez argumentu non appa
rentiu. Omnibus pl Cor xv. gram dum
dicit dicens dimstones gratie sunt idem
aut spus. Et subdit. Alii quidem p
spm datur sermo sapie alii spm scie et
Omnibus pl Cor xv. de xpi resur
rectione futura et generale resurrectoz
Et hec formalis causa tangit cui data
explicat de quo pcipit quod dicitur
Cum mihi simeulq; explex difficile rupit
forma tractatus est diuisio doctine Di
uidit aut tota paulina apli doctina in tres
partes sm. q; ebq; papyrus grecis scribit
primo romanos qui excellebat alias gentes
in potentia Deo gentes qui excellebant
papia tertio hebreos qui excellebant in
diuine legis notitia Romanos aut tm
scripsit una epla; que primo ponit scriptd
et prima est respectu aliaz. Epla prima

Paulus vocatus apls. Hec epla di
uiditur in tres partes quia salutat
et narrationi. ibi primo gratias agit et explicatione
rei ibi. Et autem qui potens est. prima
adhuc diuidit in tres partes quia primo
describit salutatas psonas secundo tertia salutatio
ibi. Omnibus qui sunt rome. tertio bona op
tata ibi. Gratia uobis et pax. Prima
adhuc in duas quia primo ponit persone
salutantis descriptio secundo ad eam dei declara
tio ibi. Quod autem promisit. Ponit uero sa
lutatis primo describit ex nomine cui dicit
Paulus primo em vocatus fuit saulus. Ad
uim si postea uocatus fuit paulus a quodam
notabili facto scilicet a conuersione pauli
proconsulis. Ad ephm sicut iacob vocatus
fuit israel ex eo q; vidit dominum. Vel potq; dicto
q; lucatus est ad angelos. ut dom fuit plenus
gratia veritatis et sermo vocatus est peccatis
ex confessione diuulgatus. Ad po ait vbi
Deinde describit ex religione cui scribunt
primus apls xpi. Vocatus xpiane. tertio ex officio
dignitatis cui scribit. vocatus apls. Et quia
apls est excellentior cete statu. adhuc
nulla ostenditur recte nisi ideo vocatus ideo
bene dicit vocatus apls. a deo si nullum
scribere ei. nec quisquam assumit sibi honorem
si non vocatus a deo tanquam aaron. Aliquando
eodem modo vocatus scilicet ad dicat. Segregatus
in euangelium dei. probat eum spus sti
fuisse segregatum a cetu apl. Alio ad q; di
stinguitur. ad predicandum. postea euangelium
xpi. et huc vocatus fuit ad platum pinquia
vocatus fuerat ad fidem. Ad ephm. Quod
an primitias. sic q; sequens declaratur
duplex dom. et primo declarat. pm dom
2m. ibi. per quem accepimus. primum aut
est. quia dixerat. segregatus in euangelium
dei. ideo declarat quale sit illud euangelium
i. bonum nuncium a deo prius testamenti
veritate promissum. et hoc est quod dicit. quod
ante promisit. s. deus per q; profetas
suos in scripturis sanctis. sicut patet ihe
xxxi. Ante dies venient dicit dominus
et feriam domui israel et domui iuda fedus
nouum non sm pactum quod pepigi cu
patribus eoz in die qua apprehendi manu

cor ut educeret eos de terra egypti sicut locutus est ad patres eorum quod faceret eis domo israel Et dabo legem meam in visceribus eorum et in corde eorum scribam eam Postquam autem lege nouam in euangelio contenta non tradidit spiritus sanctus de celo in ipsis illa cordibus apostolorum et aliorum discipulorum Ipsi postea scripserunt ad memoriam futurorum Et ego vobis Consolamini consolamini populum meum dicit dominus deus noster Loquimini ad cor ierusalem quia finita est malitia eius quia dimissa est iniquitas eius suscepit de manu domini duplicia pro omnibus peccatis suis Et audio quidam vocem dicentis in deserto parate viam domini rectas facite in solitudine semitas dei nostri Omnis vallis exaltabitur et omnis mons et collis humiliabitur et erit pravum in directum et prava in vias planas et videbit omnis caro pariter quod os domini locutum est Super montem excelsum ascende tu qui evangelizas sion exalta in fortitudine vocem tuam qui evangelizas ierusalem exalta nolite timere dic civitatibus iuda ecce deus vester ecce dominus deus cum fortitudine et brachium eius dominabitur Ecce merces eius cum eo et opus illius coram illo Sicut pastor gregem suum pascet in brachio suo congregabit agnos et in sinu suo levabit fetas ipse portabit et ipse ducet ad requiem Quis adiuvit spiritum domini aut consiliarius eius ostendit illi cum quo iniit consilium et instruxit eum et docuit eum semitam iustitie et erudivit eum scientiam et viam prudentie ostendit illi Ecce gentes quasi stilla situle et quasi momentum stateris reputate sunt Ecce insule quasi pulvis exiguus levabit Libanus non sufficiet ad succendendum et animalia eius non sufficient ad holocaustum Omnes gentes quasi non sint sic sunt coram eo et quasi nihilum et inane reputati sunt ei Cui ergo similem fecistis deum aut quam imaginem ponetis ei Numquid non intellegitis quod dicat vobis Nonne ab initio annuntiatum est vobis et ex principio

non ḡialiē ħ fidelibꝫ ꝺeo ꝓbdiē dilīe
dei x adeo vocatis ſanctis x oꝑamꝰ
qui ſuꝑ ſanctificari ꝓ bapm Grata
vobis ſ hic exꝑmutꝫ oꝑata bona
q̄ ſimt bona ſimplicit ꝑ q̄ ab oꝑe
ꝓnti optm alis et ꝓbi et ſpe et grā
m ꝓnti ꝺeo dicit grā vobis x gloriā
mſtuō ꝺeo ſubdit ꝑax Appetitus
em homis non ꝑt totalit̄ quietari
nſi mgloria adeo ꝓximo quiet ꝺi
gre et gloie et dño meo ihu xpo qui
eſt vnus deꝰ cū ꝑre et ſpu ſc dator gre
ſicut et ape Dimu quidē ſic gnē
ꝑmīt narratio m. qua ex ꝑmīt meritō
ap̄li que eſt emendie gram dei q̄ ꝑ
rome erant vocati ad fidem aliqui
uidei Et aliqui gentiles ꝛndendo
q̄ ꝑtīt ad ſalutem indigebant gra
dei qui ſcientia acquiſita nō ſufficebat
gentilibꝫ ad ſalutē nec obſtinato legi
udeis q̄d patet ex hoc q̄ ſtrictiꝰ ꝓcepta
ſuerāt m ſpem horribilia uitia ꝑ quod
egebant aꝑi gra ꝑ qua ſalui ꝛenīt
Et ꝑmo ihc ondit ap̄lus ꝛ° inſtruit
eos m moribꝫ cn° v° ij° ꝑma adhuc
iniduas q̄a ꝑmo auferta romanis
credentibꝫ diſcordie mā ꝛ° inducit
eos ad caritat̄ concordiā v° cn° tractū
vero diſcordie erat q̄a commiſt de iu
daismo ꝓferebant ſe gentilibꝫ ex mo
ſaice legis ſuſtentoe et erga gentiles inde
os de ſcientia acquiſita ꝑ quod ꝑmo
oſtendit eos ſimlit egē gra dei ſine
aliqua ꝓgatiua ad̄ comſtoꝝ ad ꝓpi
fidem ꝛ° poſt comſtone ꝛ° incipit
3° cn° ad̄ in mediū quid igit ꝑmū go
ꝛendit ꝑ hoc q̄ in comſtoꝝ ꝓlapſi
ſimt in petā inde quibꝫ ꝓces arguit
ſic ꝓcedendo q̄a ꝑmo oſtendit ex
ſtitate ſe moui ꝛ° ondit cum deꝰ ſuū
deſiderio em ſumi aut facti duplicitꝫ
ꝑmo ondit ſe ſubē caritatem ad eos gras
agendo de eoꝝ bona inchoatōe dicens
Dimu quidem x principalit̄ gras ago deo
meo cū bonū hominē principalit̄ z attēdā
end q̄a fides vri annuciat Cuius
em romana tuc tot mundo diabat ꝑ
quod de oībꝫ mundi pribꝫ ibi x venebat
mitti qui bona comiſcabꝫ fidelibꝫ rome
ex tūc deſebant in diuerſis pribꝫ orbis
quod ad dilatandā fidei ſatiebat et ad dei
glām qua aplis q̄ebat Testis em
hic ꝛ° ondit idem ꝓpis orando duōe
dicens testis em michi eſt deꝰ ſic q̄ q̄ꝫ
em ocabar ꝓpis ſecrete ꝑ quod deſe
testem non habet nſi deū Cui ſeruo
in ſpu meo et nō obſtinamur legalibꝫ
q̄ſme mēmſtoe ⟦rr⟧ nō eſt ꝓpe ſo melli⁹
q̄ ap̄lus ꝓpis ocabar q̄nme Et q̄a
quotiēſcūq; ocabar ꝓpis meo tra hꝫ
bat obſecrans et ꝓcem ſacra deprecando
ut oratio ſua magis exaudibil ſtruat ad
dicīq; procure et paſſione tua libēnos
donme Di quo tandem ab ꝓpm ut
ſcam v/ et ſper ſpete fiat vna causa
appellatōis ſue adeſſe rem agnū Act
tuo ut ſic uideꝰ fideles rome gentes
Et deſidero ſic q̄ reddit eam ſuū deꝰ
ſalutē quā deſiderabat exeme ad romanos
et aſſignat adhoc ep̄lam cum ꝑma
eſt adaugmentatoꝝ ſuū vnit et coꝝ ꝓ
ſua ꝓdicatoꝝ rehoc eſt q̄ dicit deſiderio em
vos ude ut aliquid vobis impertiat gre
ſpitalis x ut ꝓ predicatoꝝ meā deuo =
tōem efficaciā et ſic em vob augeatur
gra dei ad confirmandos eos in fide et
bonis opibꝫ et ſimul conſolari in vobis
quaſi dicat q̄ ſper ſic ꝛbm q̄ admuice conſo
latoꝝ ꝓ fidem in et vob quem ⟦rr⟧ de di
latōe ſui aduentꝰ q̄nē ſe excuſat dicēs

Volo eni vos ignorare &c. et paulo post
dicit Grec⁹ ac barbar⁹ &c. ut assignet causa
que est reddias debito dicens &c
ut barbar⁹ v hominib⁹ ignote lingue Cum-
moi simt omes preter iudeos grecos et
latinos sapientib⁹ v instructe in lege et
pphia et insipientib⁹ v illitate hominib⁹
debitor sum adpdicand eis evangm
ex officio aplatu ita q̃ mihi pronptu est
eo pte anim licet hinerim et habeam
impedimetu exequedi Et unde quia
rome est evangelizare v evangelium
pdicare licet autem redde debitu sit
nimitas eni aplus no petrauit in hac q̃
omnib⁹ gentib⁹ no pdicauit quia huius
debiti reddit cadit sub precepto
affirmatio quod no obligat ad semp
p̃ opportunitate habita q̃ aplus fuit Me
em sic assignat ista causa ex honora
bilitate officii dicens Non em erubesco
evangelium v pdicatoꝛ evangelii
quia hoc est honorificu et sctm deo reddit
virtus em dei est v evangelium est virtus
dei conferens in salute om credenti
quidem affirm pfectu sol credentib⁹
iudeo p̃mo et greco p̃ hoc no intelligendo
q̃ apud deu sit pfectio accepto si hoc
dicat quia iudei p notitia legis et pphe
et greci progenitoꝛ exercitia q̃ est
quedam scala adiscendendu ad deu p
cognitoꝛ et amorem et hec exhibebant
quada dispositio preter gentib⁹ ad suscipiend
evangelii ultate quod genet
iustitia pfatim pre quod subdit iustitia
enim dei in eo revelat v in evangelio
manifeste traditur ex fide in fidem v
ex fide informi p credendo ad fide for-
mata licet em sit idem habitus eame
distinguit informe sine caritate eoꝝ
et simpliciter caritate formata quia p
hoc actu eius efficit meritoꝛ vite beate
et eius fides formata vivificat et justi-
ficat pfecte sicut scribit Augustin in multis
aut &c. Revelat post aplus
affirm sue caritati erga romanos ostendit
hic quid intra eos acquirit et dividit
in duas partes quia primo acquirit intra
gentilitate et concludit meritu ibi qui
enim iustitia dei prima adhuc in rebus
quia primo acquirit eos intra q̃ dicit
in scripm ibi et sicut non placuerunt
prima in duas q̃ primo acquirit eos intra
et postea in sequenti gratie ibi
et innitauerunt primo autem ostendit plures
q̃ romani ingrebat rome tunc in ista nali
vn dicit vigesimo octauo de re militari q̃
romani acquisierunt dnm tunc octies
mille milia de populis forentibus eoꝝ li
sapia consulit et prudentia inducti
preter id ex cognitione naturali sibi data
poterant cognoscere vnum solum vnum deum
laudandum qui fecisset eos dominos
naturaliter deo gratias dedisse eis cognitoꝝ
sui supernaturale quidem non est adsalute
sicut pz de Cornelio act. x. Dicunt
enim coepisse disputare et organizare p
nam infinitum ideo ita sic talis supernat
notitia homini disponit primo pdem
Et sicut deficiente natura in organizatione
pdicta non infinitum ita Dicit homini
indisposito notitia fidei denegatur
sic aut fuit de eoꝝ qui ex cognitione
naturali deo nitra superbierunt et ex gnia
creature meruerunt et quia peccata
ppter quod placendi erant ex iustitia
diuina et hoc est q̃ dicit Revelatur
v detinendi erant expectat ira dei v eius
iustitia et vindicta super omes impietate

cōtra deū est em pietas cultq deo exhi
bitas sm̄ cultū et p̄fectio impietas
impietas dei contemptu et iustitia
hom̄ i primo cōtra prouīm cui q̄
iuste est vluend cōz qui veritatem
dei iustissimo detinet / pietas em̄
diuina quanta est in sequela est se
manifestare h̄ malitia hom̄ impedit
in eis hanc manifestatoz et sic quadā
modo detinet eā sicut impedies esse ag
dicat eā detinē / quod dicit gnē dicēs
quia quod notū est dei / i de conditoribz
diuis p̄ceptū nālem cognitē cuiq moī
suē essētiā attribuit ut sapiā homēs /
similia / manifestū est in illis quibz
in hominibz cōis deus em̄ illi manifes
tauit et subdit modq manifestationē
cui dicat / inuisibilia em̄ ipsius /
attributa dei cēnita que sut nob̄ inui
sibilia impnita sicut et eius cētra eo
q̄ no cognoscim̄ cognitā in tuitiua
dl creatura dei / i abscondit q̄ sic notat
eo q̄ habet quada similitudē cū oīa
creatura habet em̄ cū cētris no vnicubz
vnū cū arboribz genitā cū animalibz / mixt
ligē cū angelis / et quia oīa
alia creatura sensibilius ppt hominē
suas est ut diffuse creatas gregoq / omnia
dicit q̄ ea que facta sut i creatura
intellecta conspiciunt sicut causa pessim
et sic phi cognouerut deū / inuisibilia
quasi uerbi i potētia que est de diuinis
attributis et diuinis i cēnita diuina de
qua p̄ creatura cognoscit / q̄ vnica
simplex et infinita ita ut sint ētia
bilēs decōte impetu ppria / o subdit / quia
cū deū cognouissent / cone nālitatis pēdo
no sicut deū glorificauerut cogitātes q̄
impatōnabilitē excedit cognitoz nrā
et p quē sup oīa glorificandū / aut gras
egerunt / de cognitōe nālibz adeo ꝓbi dicā
t̄ nam / uerut in cogitationibz suis / sup
bientes de ipsi / et obscurat est insipiēs
cor eoz / iusto dei iudicio ppt superbia
eoz / dicētes em̄ se ee sapientes intpi
libz stulti sut / in gnalibz / et mutā
uerut / hic gnē arguit pēs gentes
eo q̄ creatā sequerent / i dolatriā q̄
maxime potest eo gnē pēs / quia
est cōis primū p̄ceptū p̄me tabule / et
no solū vnam idolatriā incurrerut / i
multiplicem / audierat em̄ q̄ tempe
nabuchodonosor rex assiriorū ipe
mentē malignā et rebellionē idolorū
eo / homēs deos eoz existimari iussit p
holoferne / iudith primo / ubi quod ad di
uinos / siue mpm statuerut colē omēs
deos diuinos gentiū / unde dicit ea
pars in primo / sed ipsos pdestinatos
q̄ ciuitas romana cū omnibz pene do
minaret gentibz omnī sentiebat / et rebz
et hoc est quod dicit hic / et immutauerut
gl̄iam incorruptibilis dei / i honorem
sibi deo debitū in similitudine ymaginis
corruptibilis hominis / quia cultū sacre
sibi deo debitū exhibuerut / homi
sterculi / et plumbi / aliis qui fuerant
homines decepti / et reliquos / sm̄ q̄d
ipse ait / et q̄ aliqui adorauerut tel
pites et reptilia / et quadrupedū
sicut egyptii colebat bouem / et syrii
sicut babilonii colebat draconē dan
nem / et ysaias / idolatras / et milites / alios
recepisse romanū / ut dm̄ est / ppt q̄d
hic arguit pēs / quia sim̄ in gnālibz
me / que luxuriā maxime mignat
q̄ mēbrorū corruptiōnē / et inde / quia
cōtra nālē / quod est pessimū / cuiq sut
tres spēs in gnali prima est mollities
qua aliquis pectinat / se in pollicē se pon
dit hoc cingit / cū dicit / et quod / i petit

ydolatre maursum tradidit illos deq
i tradi primsit in pena precedent pti
m desideria cordis ipor adsequendu
terale ppter cupiscencia i diuidicia
e usq; ad diuidicias maximas ut contu
melijs affiat corpi sua in hoc em
nalde iuspendit natia q tm quia
cauerut ueritatem dei i mendacium &
in ydolum ipm colendo sicut deum
quasi dicat ppr ydolatram tradere in
m tale diuidicia et fuerut erecatu
in ydolis pcuis qua creatori qui ebuer
in scla s abom bis semp glificandu
amen confirmacio h dicti liq est
Secunda spes peti contra naiam e sodoma
quo exemplo malia psona in spem in
debito et hoc tangit cu dicit pter
tradidit illos deus in passiones ignomie
s nalde ignomosas nam femine eoru
i mutauerut usum naturalem usum in aliam
polluendo eo q exierut in desiderijs suis
Simlit aut et masculi relicto usu alim pol
luendo exarserut in desideris suis
Eo q rehemen em ardore luxurie talis
iuliceq pecuit Et mercedem q oportuit
qua oportuit e debuit misericordes rei
pientes deo promittere iudicio suo iusto
Tertia spes contra naiam est qn electe
in spe alica sca creatia cu besties ppr qd
uocat bestialitas et e pessima et grue
dicit uitiu detestabile ppr quod a plus
tacet de ista spete licet forsitan cam
mercissent sicut duas alias precedentes
Et stat hoc grue negociu peta co
in proxi m et primo peta commissois
et omissois ibi pnitibq no obediendo
Quarta pdm tangit primo peta operu
dicens Et sicut no gdauerut deu
sice i notitia e no ciu habuerut de de
notitia tradidit illos e tradi permitte
in reprobu sensu e in gessu iudicii opera
iudicando q pdm veritatem fuit pessima
et hoc fit pmalu habitu acquisitu sic
gustq male disponit ad mala iudicat
dubia et cq ut facit ea q no queniut
s conm rte qua homo debet operari que
sint illa primo explicat in generali dicens
Repletq omni malitate ppr auctoz indebita
ad culpa et magr explicat adeo
que est omni peto malicia ppr commis
soz indebita ad creatu et 2o magr explica
tur in spali dicens fornicatoe sequendo
concupiam carnis auaritia sequendo auaricia
oculoz uanitas quartu ad superbia tuere
nequa em dicit canequeo nequis Du
plex em q nequa attingit coe sibi inde
bita assequi uult exo superbia plenos
iudicia que sequit exo superbia Est em
extrema debono alieno mala cu estima
ppr bom diuinu thomas de aquino
que exludea secuit sicut pr de cayn
qui secem fuit post idea i ruina ordis
ut dem fuit gen iiio dolo malignitate
talia pauates qui no audet fuga mani
feste ad tangit peta or dicens Qui sur
rones qui sedule metuit q vba horioz
minacia sequace non em recipiu Du
plex et bilingues maledicti q tm ebri
uit em partem limites detractoes occulte
aliaq; fraudes dem gntes Pene em qui
surro et detractor sine qua vna incendit
sepe amicacia et ideo dem grue fraudu
deo odibiles ppr hoc iniqa Contumeliosos
dicentes alios obprobria Superbos falso
de magnis se iactantes elatos alios
supponentes inuentores malorum obuios mal
et exemplis alios decipientes Pnitibq
hic gne exemplificat peta obmissois
ut dicat pnitibq non obedientes ad quod
in tenentur pnitibq carnalibq eo q sue

ab eis ce et mucmetu et pnitib; q̃ uia
lib; eo q̃ bñt abeis regime et doctri-
tu mſpiciẽs eo q̃ no ꝛ̃ſpuit a pnitib;
doctrinẽ et exorſequeri incomposes
in victu hñtu et gſtu ſine fede q̃ ſi
fidelitate amicie ad alios ſine mñ ad
pniſſ et affligẽdos ſſ Qui ei uſtica
dei ſine cui aplus cõcludit merenti
exponit ſſ equo em erant ſic culpabi-
les ſequit pene inferni dampnabiles mſi
fuſſent aduersꝰ grã dei ſed dicit ſſ Qui
ad uſticiã dei ꝛ deũ ce uſtiã cognouſ-
sent ecclie nãli ſic em omis intellec
ce nã clamat nõ intellexerunt ꝓ
terrenis in eis causata exoptes ut q̃-
dem eſt ſſ Qm qui talia agit ꝛ̃ſcribi-
lia dignꝰ fuit morte nõ ſolũ ꝓpꝛia ſ
etiã nõ ſolũ qui faciũt ea dignꝰ ſt
harpena ſ et etiam qui ꝛſentiunt facientib;
Et iſti ſint fauentes et ꝓſtantes auxiliũ
et cõſilii q̃ teneãt corrigẽ et tacent
ſſ Iher correctio duplex eſt una ſcalena
aduersꝰ omis tenent non in ad ſtemp
ſi tempꝰ debito et loco et alios ẽ ſtantes
debet q̃ccenſibꝰ Alia eſt correctio pni-
tentie ad quam tenent ſuperiores et offiãles
ſuſcepte et hec correctio no ſolũ ẽ ꝓpꝛ
emendatiõ ꝓnãte ſi magſ ꝓpꝛ bonũ
pacis ꝓpꝛ quod no dz ſuperior ceſſare a tali
correctõe ꝓpꝛ obſtinatos ſeu pniones
pnãtes ſicut fit in correctõe ſcalena
q̃ em ordinat ad emendatiõ fratꝝ ſeu
ꝓfectꝰ dz obſtinatũ eiãmorte ſi expedi
at pro bono rei publice ſſ Iem dicit
eſt in ſcꝛa q̃ ꝓpꝛ pnã q̃ doluit tradi-
dit deum pena luxurie vilissimã ꝓdicã ſſ et
pluã alia detestabilia ꝓpꝛ hec ad maio-
em euidentiã pdcoꝝ ſſ Qui ꝛ̃ueu omiũ
pnãm eſſe poſſit alicui pni pena et at-

q̃ no ꝓmo quia pene iuſte ſunt a deo
ut ꝓꝛ p Aug in li de lxxx iij ꝙſtionũ
pnã aut no eſt iuſta nec a deo ſed ſi tem
pene ſunt inducte ut pro casu hoies reducã
ad bonũ inducit ut ꝓꝛ p pbm de correct
ſi p pnã no reducit ſpm ad bonũ inuit
ſi magis ad oppoſitũ go ſſ ſed oppoſitũ ui
m lra in pena em ydolatre gentiliũ dicta
ſunt talia pena eternam ſſ Responſio d pro
poſitũ aliqui dupliciter ſti ꝓpe ſ et p actiõe
p ſe nec cõſtat pnã ſ in q̃ egredit
meditatione ſic em habet ecclia culpe ꝓpꝛ
quod ſi nullo mõ eſt voluntariũ no eſt
pnã et hoc mõ vnã pnã non pro ce
pta alicui aliqua de cone pene eſt q̃ ſit
contra uoluntatem Et ſic manifeſtũ e
q̃ p ſe loquendo pnã non pro ce pena pnã
ꝓcedit aute pnã pro ce pena pnãm
excludit primo quide excepto caſu q̃ teneret
ꝓhibens Cauſe em multiplices adpnã
ſunt paſſiones tedia et tristitie dubiũ
et talia ſpiritũ q̃ impediunt ꝓ diuinũ auxi
lium quod iuſte ſubtrahit ꝓpter peccatũ
et talis ſubtractio eſt ſpiritꝰ pene et eſt
a deo qui iuſte ꝛ̃trahit auxilium ſuũ
ab ingrato et ſic pnã ſequit ſubtractiõ
diuini auxilii quandoq̃ dicit pena pnã
precedunt et hoc mõ loquit aplus dicẽs
ꝓpter quod tradidit eos deus in deſideria cor-
dis eorũ quia ſubtrahendo ſuum auxi-
lium primitus peccatores vinci a paſſionib;
ſuis et demum ꝛ̃ſtringit eos impetuositas
illo mõ pro ce pena excepta ſpe actus pec. qui affli-
gendo inducit Et hoc ſiue ſit actꝰ interior
ut cogitatio et tristitia quo notabiliter affligit
ipm mentem et iudicium ſiue ſit actꝰ exterior
et ſeruilis qui fit cum laboribus et diſpen-
dio pecunie adeo ut explicat actus peccati ſpm
illud ſapie vi laſſati ſumus in via iniq̃tatis
Certo excepto effectu corporali et huius duabꝰ

modis ultimus vnu pcm non solum
est pena pcti precedentis si etiam sin
Ad tonces ad pma pz q̃ pcedit de pdo
fm se cōsidato. Ad 2m dm q̃ ibi pu-
nitio qua adqui punietur ad eos in alia
pcta cuecte ad bonū q̃uit ordinatur
et quīq; ad bonū pcmeu sci cd posit
pam iudices et iudices cesuegume
stemp aut ordinat adbonū alios q̃ vi-
deres tales de pdo in pctm sit cuecte
magis reformidant pcare Ca.m 2.m

Propter quod Postq̃ aplus arguit
gentiles ipse cnīe arguit etiā
iudeos et dicit in eccs pctis et pmo
ostendit eos in culpa et pena gentiles
similes 2o quo ad aliquid peiores ibi
tu aut si iudeus 2o quo ad aliquid melio-
res in principio enī capli pmo adhuc
in duas qua pmo ea apostol ostendit
veritatem 2o admouet quorūdā errores
ibi cōsimas pmo ondit duplicē eōz
pma est quia apud gentiles idolatria
ēpicabat mitorū et formatio licita
pz quod talia publice agebat iudei vo
legem adeo stabilit ibi dicam cognos
tebant ambos ee pohibita pz quod in
manifesto a talibus abstinebat me fm
legē punibat in oculis tñ ser opibus
pz quod in pcō erant gentilibus similes
et ideo eosmē precedenti capli vbi dicit
aplus qui talia agūt digni sūt morte
concludit pz quod inexcusabilis es o ho
tu iudex gentilis quis qui iudicas
temerarie gentiles et causa subditur
in quo enī iudicas et pz minor et homo
enī sic peccat 2a eo licet enī aliter
pcta manifesta et occulta sit distincto
quantū ad quantū iudicātē pz quod
tm puniunt manifesta quantū ad diui-
iudicatē non est in hoc distinctio qua
punit secreta sicut et manifesta eo q̃
ei nichil est occultū pmo pz vers ho
udex ea que pcedit deū aut minuet cor
Et io iudei qui similia pcta faciebant
in occulto erant simlīt puniendi sicut
et gentiles faciētes talia manifesto
et sic habet 2o pars q̃ iudei similes gen-
tilibus erant q̃uq; eoms pone vbi dicit
dicens Homo enī q̃ iudicas dei est fm
veritatē et fm equitatē iustitiae in eos
qui talia agūt publice aut occulte ex-
istimas aut hoc enīuz ea dā duplicē
errorē fm rationē ibi non ē enī accepto
pīnis aut error est quia aqui impu-
tare attribuebant sibi ex dilatōe pacē
diuine quasi oblita sua pcta hoc re-
mouet tanq̃ erroneū quātūq; pacien
et dei patientiaque concedit pcōibus pme
tempus ut resipiscant non penitere appetit cor
tendentes pcō magis iusta Et similiter
pmatio psequitur in bono hac sua
deducat aplus diffinit dicens Existimas
aut hoc error enī o homo q̃ iudicas et
es o tu iudex qui iudicas gentiles teme-
rarie ut deū est quia tu effugies iudicium
dei et eius pacē pz pene dilatōis
quasi dicat non sic erit si magis ad eum
quia tu abutēris tempore mē tibi dato
ad penitendū subditur an diuitias
et sabmodi ea bonitatē eius qua amal
no subtrahit bona naturē et patientie
qua differt dilatōes pene et longanimitatē
qua diu expectat conuersionē
spōnis a malo contemnis q̃ dicit
impietate tibi arrogando ignorās quā
benignitas dei te collectio ad penitentiā ad-
ducit spiritu est in se qua instincta suos
adhomīs amat nisi pcta auferat et
diu fuit in via et non accepellit eos

et sic remanet in secundo sine et in subdi-
tum aut duritia tua quia non cedis duco
in semetipso iram in die iracundie et
apparitionis iusti iudicii dei qui reddet
unicuique secundum opera
sua hominem primum deo subdit sine
quod quidem qui sunt quidam boni operis
et illi qui preter dei usi sunt adhuc ostendit
gloriam et honorem scripsit enim primum
vitam in quo consistit honor Quia
sine primum honor primum est vitus virtu-
ere etiam huic honor coram multis sub-
ditis multitudine angelorum in quo
tanto gloria consistit quod manifestum
honorem vim gratia aclaritatis quasi ad
clara et mutata in gloriam et incorruptio-
quia electi et surgent ad vitam in melio-
rem et beatam et quia malus post primum redu-
tur tormenta et non subditus sine aut quia et
contentus et potentibus obediat quoniam
quia semper contendit sed duo unus etiam
quia sindesis seu dramen vocatur male
animum et sensualitas ad ipsum declara
et sic est coercitio mentis prestare qui no
acquiescit vitam sed duci pulsati ad
hostium cordis per scripturam instigando
et per suos predicatores monendo recedunt
impetum et dubium mentis suggerendi
per ministros suos ira et indignatio
sum iudicis et ululatus in platea sine
ut vero sic maledicti in igne etiam
in dampnationem homines et in deo homines
malum nominat cum quo totum composuit
opere dignum sicut et credit pio Omnes
animae quae egressae sunt de femore iacob

omnes homines iudei primum et greci sed
cui privilegium gentibus habebat auxilia duma
tota porta iudei prego greci per sapientiam
acquisita quia tunc philosophia in gratia vigebat
per quod porta istos erat magis gratia et per
quos gratia pulsanda gloria autem et honor
et exercitus per hoc in ratione est enim huic
ratione error prius et primo potest hoc
ratione tot cum sanctam dei declarato sibi tu
cum gentes Error autem iste erat quoniam iudeos
in primitate sibi arrogabant deo et legem a
deo recepisse preter gentibus hoc quod de
pro et zelum No sicut talium omnium natum
et iudicia sua non manifestat cuius hoc ratione
uero dicens non est enim acceptio personarum
apud deum dimittendo preterita imputata
iudeos pro peccatis Quicumque enim sine lege pec-
cauerunt et legem scriptam non habentes
quales fuerunt gentiles sine lege et scripta
pibunt quia huiusmodi legem naturalem bonum
et malum ostendentem ut postea declarabit
Et quicumque in lege peccauerunt et lege
mosayca huiusmodi fuerunt iudei
per legem iudicabunt et punient magis pec-
cum sine cessit fuit eam et subdit deo non
enim auditores legis iusti sunt apud deum
sed factores legis iustificabuntur si autem lex
non dat aliquis sibi imputatur arrogat
sibi factores legis iustificabuntur quicumque fuit
illi iudei sive gentiles Cum enim sit
declarat quod deus sit quod gentiles huiusmodi
legem naturalem deo factores contra dramen
illius legis mediante pudore et vinctos sibi
ipsum primatum per quod obstinatos legis naturalis
sed fide et cultu verum dei Ad quod erat
induat vos naturalis alicuius non sufficeret ad salute
gentium usque ad publicatos et evangelium
non tenebant ad legem moysi dicit igitur Cum
enim gentes que legem non habent mosayca
naturaliter ea que legis sunt faciunt et ea natu

dictamine rōme | eius modi lege no habemus | mosaica nāle ea q̄ legit fuit figura | ipsi | tibi fuit lex | ro nāles q̄ est principaliores | formē | q̄ quod dicit totū ipsum fuit figura | dom̄i est | ipsa quide est eis lex quia lex | septentrionalis q̄ figuralis est alege naturali | diuisa | quatuor ad agibilia | q̄ prima principia | agibilium fuit impressa mentibus practicis | quibus figuraliter leges quasi conclusiones | sicut | mentibus speculatiue impressa fuit p̄ma | p̄ma | speculabilium | quibus diuiamur sic taqua | ad veritates deducti | ¶ Cum enim dicit apostolus | scripta in cordibus suis | quod declarat per effectum | dicens | Testimonium reddente illis conscientia illorum | et cogitationibus rōme rationalitur male | et bonum | et me se inuicem cogitationum | accusantium aut defendentium | Dicit enim aut | rogitationes accusantes | rogitationes male | et | defendentes bone | q̄ exprimat enim et declarat enim | coram nāli iudicatorie | homine | sicut coram | iudice per p̄ma p̄ma | operabilium nāliū inscripta | Dicut exemplificatiue | hoc facias alicui | quod tibi vis fieri | et no facias alteri quod tibi no vis fieri | Et licet hoc iudicium fiat in p̄senti | inuisibiliter | clarius fiet in die iudicii | ro sequitur | In die cum iudicabit deus | occulta | hominū | secundum euangelium meum | licet enim euangelium per apostolos xpi tamen | actores | ipsi dicit euangelium apostoli | et | tamen | eius p̄dicatores | per ihesum xpm finale enim | iudicium exercebit per eum | Dicit autem | potestatiue | quod dicit totum ipsum fuit | figura | dominī est | ipsa quide est eis lex quia lex | septentrionalis nāli figuralis est alege naturali | diuisa | quatuor ad agibilia | q̄ prima principia | agibilium fuit impressa mentibus practicis | quibus figuraliter leges quasi conclusiones | sicut | mentibus speculatiue impressa fuit p̄ma | p̄ma | speculabilium | quibus diuiamur sic taqua | ad veritates deducti | ¶ Cum enim dicit apostolus | scripta in cordibus suis | quod declarat per effectum | dicens | Testimonium reddente illis conscientia illorum | et cogitationibus rōme rationaliter

Ezech. xxxvi. Nomen enim dei p vos blasphemat̃ tota die. Iste enim q̃ iudei cora gentilib⁹ dicebat se ee plin dei pe culiarem̃ pleigem sibi diuitij data scra ptiones gentilib⁹ blasphemadi dm̃ qui sibi elegerat talem plin. et sic plm eorum agg uabat. 2° ppe scandalu. Ostendit q̃ sp tuda allegata ezech. xxxvi. accepta est ssm translatores septuaginta si circumcisio ma gnabet ingressum in gentes et polluerunt nome meu. et est eadem sma. Circumcisio christi ponit 2m̃ ex equo iudei erat debitor⁹ condicois primo in. 2° ono. ppositu 2° infert cõm̃ ibi. Non enim circ plm stiendo q̃ circumcisio erat prestita queda suado legem galath. v. testificor enim hom circumcidenti se q̃ debitor est tota legem legis facere sicut professio alicuius religionis. vt religiosus valet profiteri se tam implere opera quam non implere magis est sibi dampnabile sic circumcisio quamuis ead noticia iudeis manserit transgressoribus legis. hoc est ad dictum. circumcisio illa. et pz in lra ysaie ibi. Circumcisio tua preputium facta est. et facta est abhominabilis deo sicut gentiles preputium habentes erant iudeis abhominabiles in eo q̃ dedignabant iudei medicinam. et p. apostolu concludit aplus q̃ gentiles implentes opa legis faciebant ex communi naturali dictamine. ut dictum est supra. eadem deo accepti. Et hoc est quod dicit. Si igitur preputium. i. gentilis naturaliter legis iustitias custodiat. quasi. ad preceptum naturalia q̃ sunt de dictamine rationis. nonne preputium illius in circumcisionem reputabitur. i. tam sibi valebit sicut circumcisio. quasi dicat sic. et iudicabit hoc lra est naturaliter. et consequenter sic. Et preputium. i. gentilis naturaliter legem consumans. i. opa legis implens. Quod exemplificat. et q̃ sit ita ex communi vocis usu dicitur

iudicabit te. i. condempnabilem ostendit. Circumcisio quidem prodest si legem custodias. Si autem preuaricator legis es. circumcisio tua facta est preputium. Si ergo preputium legis custodierit. i. si gentilis in actibus suis quasi dicat. sic te condempnabile ostendit. Nonne ex hoc ipso quod dictum est circumcisio. i. gentilis q̃ duplex est circumcisio. una spualis q̃ est pcisio cuiusdam. alia corpalis q̃ est pcisio pelliculae coopiens membrum virile. et melior est prima quia 2a. quinto ita melior. Et corpalis duplex est iudeorum. una spualis qua habebant interius circumcisionem. alia carnalis christi carnem circumcidentium. et prima melior est sicut et de circumcisione dictum est supra. et quod dicit. Nonne ex hoc qui in manifesto. i. circumcisus carnem q̃ potuit hominibus apparere iudeus est. sic. et similiter dicit de circumcisione cordis. patet q̃ in manifesto circumcisus in absondito iudeus est. Circumcisio cordis in spu et non littera est soli deo visibilis. et circumcisio cordis in spu scilicet sto. q̃ facta est sm̃dm̃ illud. circumcisionem spualis laus non ex hominibus qui solum videt exteriora. sed ex deo est qui videt interiora.

Quid ergo est ipsum iudeo. Capitulum iii°

Iudei erant pcipui quidam condicois quia aliis sic gentibus indicabantur. in quo erat melior condicio. Et dividit in duas partes. quia primo indicat ppositum. 2o. removet quoddam obiectum ibi. quid enim. Circa primum movet assertor. 2o. dicat. dicens. Quid ergo amplius in deo est meliq̃ quia gentili. et que veritas circumcisionis adeo data populo sicut. quasi opa sua pfecta deum vere. Et videt dicens. multum per omnem modum. quia quidem primum quidem quod quia credita sunt illis. i. populo traditum fuit illis eloquia dei. in lege. et prophetis que in deum diligunt. et ad suscipiendum vere dispensat gratiam legis pecu

gog̃a noster fuerim xp̃o Et de ꝓfectꝫ dr̃
Papa ꝓb̃r eq̃ p̃ no fuit locuti ins ad dns
messie q̃ est intelligenda de pñli inc̃te
pour de ceddi plena in vet testamento
Quid aut quaelex et ꝓphe dare sue singu-
lar ꝓto iudeis Ideo est quia xp̃us fm
carnem iudeus erat naturam q̃ppter quod
pulus ꝓphis dicebs erat ipm pollꝰ spali
quadam sñe adqua inducit lex et ꝓphe
Quod em̃ sic qñ admouet̃ quod obiecto
primo fit ꝓpositꝫ 2o tollit̃ quadꝫ modes
erroneu ibi si aut Carta p̃ in Quod
em̃ si quida illoꝝ nõ crediderut q̃ dicta
nõ obstat p̃dicte q̃ plures iudeoꝝ fuerut
mercduli quia eoꝝ mercdulitas nõ abstul
fidelitatẽ dei de implendo q̃ ꝑmiserat
pribꝫ antiquis de dare legꝫ et adueu
xp̃i et hoc est quod dicit Numquid mẽdulitas
eoꝝ fidem dei i fidelitatẽ euacuauit ibi
Et subdit vñ Est aut deꝰ verax impleꝺ
ꝓmissa in illis que ꝓmittit̃ absolue
euangeliu sue pdca Di aut aliquid promitꝫ
adeo sub conditõe sicut ꝓphetas tempꝰ
fuit ꝓmissa iudeis si fideliꝰ fuerent ei
nõ tollit̃ duua vitas q̃ adu pcatis eis
ꝓmissas quado ꝑseuerat adeo quia non
stabunt ad deo Omis homo mendax
Voluntas em̃ humana mutabilis et ꝓ-
pter hẽ mendax in ꝓmissis Non sic aut
deꝰ cuꝰ voluntas est immutabilis et adhoc
inducit eꝝn de ꝓmissa fidã xp̃i dauid
absolute de constituẽde regem sibi et posteris
eius Cuꝰ impleꝺ non fuit impedita
p̃ pcm dauid cũ bersabee Et hoc est q̃ d̃
sicut scptũ est pñs. q̃ fecit dauid pe-
nitẽtiã de dicto pphe et ibidem declarat
ut iustificet̃ te ibi ꝓmittẽs tibi soli pec-
cauit et malũ coram te feci et subintelligꝫ
ut mittere michi ut iustificet̃ in sermonibꝰ
tuis et ut uincas sermones tuos appaꝛ de con-
stituẽde regem et xp̃o nascituro de me
sicut ꝓmissum et vincas cũ iudicaꝛ
faciendo contra eum q̃ de ce iudicã cũ inlet
posteris adulterũ dauid cũ bersabee Confes-
sio vne mihi dicebat ꝓphe quo ꝓmissa
dei fida dauid erat reuelata quod tñ non
erat vñ aqua fida fuerunt absolute Di aut
Q̃ iudeã pdca i multis erroꝝ maderem
eo hoc em̃ q̃ expertis homi apparet iustitia
dei q̃ mirabilis q̃uenit aliquis q̃ pcta p̃
se fecerunt adgratiam dei ꝑ apostolũ sñm inde
dicendo exhoꝝ adeplen mãens Primũ est
q̃ deꝰ est in aliquo misendo pcta peccatoribꝰ
ad finẽ hoc pcta p̃ se facta adgratiam suã et
hoc est q̃ dicit Di aut in nãbꝰ vra iustitia
dei q̃mendat i q̃mirabile facit quid dicet
i q̃uenies q̃ ꝑpetuꝫ nullꝰ in aliquo est deꝰ q̃ iu-
stificet vram et pena peccatoribꝰ ꝓpter em̃ sequit
ad dem eoꝝ erroneu deꝰ subdit Fm
hominẽ dico et fm hoies erantes dei
mo absit sit deꝰ ce in aliquo alioꝝ quo
iudicabit hoc mundũ q̃ dicat si em̃ esset
in aliquo nõ ꝓ esset ei iudex bonꝰ Nam
q̃uis est optima condicio iudicis Di
em̃ q̃ iustificet in aliquo mendax si em̃ pcta
facienti adgratiam dei sequeꝝ q̃ pertinaci
nõ posset dici malꝰ quia nullꝰ dr̃ malꝰ
faciendo illa q̃ adgratiam dei ordinat et ho
c̃ꝫ dicit Di em̃ iudeus dei i eius iustitia
in meo mendacio et ꝓmeu pena q̃ dne
pcm est quadꝫ mendacium habundauit i
gratiam ipius et declarat iustitia eiꝰ gratia
quid adhuc ego et tanquã aplus i ꝓpria
persona tanquã pdor indicat̃ reus et
condepnandꝰ ꝓpter pcm q̃ d nõ est hoc
credibile si illud dem est em̃ et sic colligit
q̃uenies q̃ cludit̃ ce fm Et pulchre
infert eum mq̃uenies quia si peccatum
ꝑ se facit ad dei gram deinde sequeretur
quod operi virtutis hoc aut mq̃uenies
infert implicando dam pseudo aplos q̃
mechant nos ab aplos diffamat ut pz
in pluribꝰ locis nouu testamenti Et hoc q̃ pulcꝫ

gmendis gram dvoc pbi subiudauit
delictu sup habundat gra ista ca ad
Eo simlit vbis alios apli discipulos
dicebat ppsudo aplis paulo tam xpi
discipuli inducebat plos admltiplicator
pcti ut sic pmltiplicatis malos dem-
vert bona a hoc a quod dicit Et sic fraud
blasphemam apseudo aplis Et sicut
avic nob quidem dicit sto cone facta q
mala ut veniant bona imponebat em
vers aplis q pdicabat mltiplicatione
pctoz Quoz condempnatio iusta est
qua sbm cone aplis impanebat Eo
hoc agit q pcta no simt sequenda
et q dicit q simt sequenda est erronea
calumnia sctoz illius dicti sq pcta
facim ppe ad glam dei Admaiorem
mtellem gdeoz sciendu q pcm sue
malu culpe adtribuendo deo q se tio non
facit ademe glam Oz deq cuq pcatis
tanta est bonitas q de malis eliat bona
ut q dnus mltiplicidem pmiu q pcti
pmalu pene cuq efficator ordinat ad
debitos sue iustitie qui mitigat pcta
sicut pmitigat cyrano debita pcta
maxima Quid igit post apli
ondit gentiles et iudeos simlit indignasse
gre dei an remissoz plurimoz vbi m
ulta ebrietas sue plapsi hic inter
eos ondit simlit tam gra mdigere
quse remissoz q hoc q sine qui no pot
venit consequi salutem Londit hoc dup
primo exclusit impietate ro existi agit
pfectu sbi ime aut primu aut ostendit
pscipuam et ideo prime quaz allegat
ro adquod applicat ibi stimq Contra
pm dicit germanos se adscribendo quod
igit dicem nos iudei de quibus erat
aplis precipuq eos sez gentiles mixtos
Et subdit cum Cauyati eni sunt et rai
bili ordinq iudeos et grecos omes
sub peccatu an comissos ut pr exposuit
Et ideo sequit post comissos mpi assit
gra dei qua fides infirmis no sufficit
ad salutem sicut sptus sc pr xpm
iii flatoz Lxx Prima no est iusta a qua
sme gra dei tripdo de iustitia pfia
facit ephes digmdu ita ebria pr tame
aliquis sc iusti iustitia politica per
ob sua vz legis natue et iustitia legali
pob sua vz legis mosayce vio et mitigeo
cone sue bitudo non est efficens dm
propa mdoz sed adpcm eligit gra
tio subdunt Omos declinauerut a via
ve beatitudmis simul inutiles fc sut defi
cientes a consecutio finis vltimi sic me
dicadu rebus que defecta abintroduc
tone sanitat Non est qui faciat bonu
no est vsq ad vnu quantulu pr sue
bonu sm dei gra et qm qd subtracta
gre efficax labunt in sp nibilia pcta
deo subdi Depulchra pues est guttur
eoz Eo sepulcru em patens fetor
exalat sic tales pferut vbi vilia et
fetida qua exclusim dicta rodit os lo
et dn Simgulis suis dolose agebant
prout mud dempendo venenu aspidu
sublabns eoz occulte detrahendo quoz
os maledicte dei blasphemado et amal
tudine plenu est alios mala psuadendo
veloces pedes eoz ad effundend sanguis
mortem Contritio et infelicitas in vis
eoz qua finaliter contrit et ad mfiam
deducet et viam pacis no cognouerut
que ducit ad vita beam ubi est pax pfia
Et subdit pdcm causa Non est timor
dei qui detrahit a malo an oculos eoz
ppter quod sme admalu trahit ad malu
Omnia que scripture allegata explicatur
ad ppositu dicens Omnia quecuq; quicq
lex loquit illis qui sub lege sut loquit

Et hic dicat aliqm exponendo q̃ scripta
allegata aquile tm de iudeis qui sublege
mosayca erant si scripta ⁊ me p̃cedes
dissimulat vbi dicit Causam em summa
iudeos ⁊ gētes omne sub peccato &c Simili
subsequens me vbi dicat ut omne os obs-
truat ⁊ fiat omē mundus deo Ex quibus
patet q̃ aquile de iudeis ⁊ gentilibus
nec obstat quod dicit hijs quidem q̃ sub
lege sut aquila in qua dicit hic sublege
indesinenter sicut iudei erant sublege nali
indesinenter em iussi celebrare vmbralia tu
q̃ non dicat hic de hijs qui sublege sut
Dz hijs qui sublege sut licet em liber
psalmorū de quo accepta est scripta pallet
tota tota est iudeis sicut tota lib̃ veteris
testamenti no tm aquile solū de iudeis
si esset de mulieribus gentilibus sicut de
celato fuit ubi ⁊ p singulos libros veteris
testamenti Secundo igit̃ q̃ psalmus nonus
de quo assumpta est scripta pcta sm̃ sensum
literalem aquile de nabuchodonosor rege babi
lonis ⁊ eius exercitu ut dem fuit ibidem
in sm̃ sensu trapilorum quemadmodū alle
gat de aimbi pretribus gnalibus ⁊ hoc
modo allegat tam hic ap̃lus sicut p̃ma
Corinthios x scripta quod allegatur in
scripta allegorice dicens petra aut erat xp̃s
Quod est em q̃ petra vñ fluxerit aq̃ vñ
desito no erat xp̃us hystorice sed tm
allegorice aqua nam significabat dicit i
ap̃lus Omnia autem q̃ quecunq; lege s
mosayca scripta sunt quia tota liber psalmorū
accipiendo legem generaliter pro omnibus libris
veteris testamenti sicut secundo accipitur
iudei sine qui sublege sut aquile non
tamen solū de illis si etiam de gentibus
aliis quidem est vel alius hijs qui sub
lege sut aquile indesinenter & gentilibus
qui erant sublege nali ⁊ iudeis q̃ erant
sublege mosi ut omne os scilicet gentilis
et iudei obstruat ita q̃ nullo sciat audacia
contra deū aquila ⁊ subditus sit omne mundo
deo tāquā eius gñali iudici ad consequendā
salutē quia ex operibus legis mosayce iustificabit
nō iustificabitur omnis caro ⁊ omnis homo
coram illo ⁊ ut sit accepta deo gloriatio de
confessio aquila legem em cognoscendi
supplet non tm eius remissio si p̃ gratiam
dei Dz contra hoc iudeus q̃ in secundo
secundo dicit q̃ in oblatione sacrificij pro
peccato orabit pro eo sacerdos ⁊ dimittet ei
Ad quod dicm q̃ virtute illius sacrificij sm̃
se no dimittebat p̃cm sm̃ q̃d ⁊ hebr ix
Impossibile est sanguine thauroꝝ auferri pcta
si inquam illud sacrificium erat quidem pro
testatio cordis peccatis quos pretestabatur ne
cognoscebant maiores magis explicite
immo rebus implicate Et sic virtute corporis
gratiam consequebatur eo q̃ tales fides fuit au-
thoꝝ & modo ⁊ dimittebat p̃cm
et no virtute sacrificij Et hoc satis ostendit
ex modo loquendi iudicis dicit Orabit pro eo
sacerdos ⁊ dimittet ei q̃a ex fide ⁊ devotione
offerentis dimittebat p̃cm Virtute autem
Ostenso q̃ consequitur salutis no erat
nisi p fidem xp̃i ⁊ hoc ex lege imper-
fecte Hic sciendum idem omnino ex fidei xp̃i
perfecte ⁊ duntaxat in duas partes q̃a
hoc primo ondit ex &c exemplo abra
he &c p̃ma in duas q̃a primo ostendit
petrum peccatorem esse in xp̃o ubi ex gratia
p̃ma adquirit in duas q̃a primo ostendit
ipsum iustificari p fidem xp̃i secundo p̃mit
modum iustificandi ibi omnes enim Circa
p̃m sit talis ex illud quod iustificat q̃
facit dignum vita eternam sine lege
mosayca sic est de fide xp̃i q̃ gentilibus
tam credentibus dabit in signo iustitie

spūs sancti / ut pz actuū x / d' Cornelio & aliis gentilibꝫ cū eo cōuiuis ꝙ & ḡra ꝙ cōmē / mōre dicēs / nunc aūt sine lege iustitia dei / x que fuit deo ac cepta / et ultra ēdita dignū manifestari est / in gentilibꝫ mō dicto qui cū lege in mo ysi nō fuerūt testificati a lege / x a libris moysi / pui ysaie dicit lex a prudisse bris eos / & gen̄ ēdē dicit de xpo / non auscultauit suscepit de iuda et diuo d'ſcmo eius domicie remarqui imitedꝫ est / a translatōe ethiopici que apud hebreos auctōritat est / ut dñe veniat messias xpc cui cooperatio gentiū / qua indutꝰ iudeis & gentilibꝫ dedit pm sm / & ppter / ea / et ca° Estimandam de pcu meo supdcm carnem / x supbiam ꝙꝫ gentile siue iudeū / iustitia alia dei / x faciens deo acceptū est per ꝓfidem ihu xpi supdcs & mimicos qui credidit eum / & dicit supp omes / quātū ad apostolos & alios primo credentes / & mimicos / quātū ad alios qui fidem ihu reprimebāt & impiet p pdicatoꝝ apostoloꝝ & pcedentiū dictoꝝ & nō ē distinctiō inter iudeos et gentiles / quātū ad iustificatos p xpm fidem / & ita qui apostolus de fide formata que iustificat / Omnes enim sine ordine modoq; iustificatos per causā finalem efficientem / & finalē & tempore / progrediendo primitus in quoq; iustificatos nominat / in dicit / Omnes enim peccauerunt tam iudei qui gentiles / et egent gloria dei / x gra sua p̄ agere gloria / & subdit quoq; iustificatos modus ad dictū / iustificati ḡtis / & sine mili / tudine p gratiam ipius / formaliter & redemptōis que est in xpo ihu / x p passionē eius efficientē mediāte tame / qua patuit deus qui est causa efficiens me iustificationis principalis p fidem nos deo coniungentem in sanguine ipius adoptionis iustificationis / & similiter p̄ ꝙm dicit

se iustificari p patrem a deo totam viam christiana / fidei nō relinquere / spūm & sustentaculi dei sustentauit eum precū in limbo sine pena sensibili adoptionis iustificationis eius in quo tempore / licet gratie in quo ordine sua iustitia que fuit digni / ultra ēdita / ut est pcē iustificādi / manifeste appa / iustificatio eius / & iustificato ex fide est ihu xpi / x quicūq; recedit a pa / Vbi est ergo / sic infert quod cōmodo soluit obiectōꝝ in cōmuni ubi legem ḡtis / declarādi est iustitia dei equaliter data / omnibus adfidem xpi de iudaismo & gentilitate / & ita quod apostolus / Iudei nō debebāt gentiles de pprie / gl̄ando mandi de legis obſuatōe qd in faciebāt in primitia ecclia / sm qd dicit act. vltimo / in mimicis grecoꝝ / adhuc grecos eo q̄ despicient / ministrio cottidiano viduarū eoꝝ / / ad hoc ḡtis & primi dicit apostolus vbi est go gloriatio tua / o iudee qui tam gl̄ando de lege confusa est / quātū ad ceremonialia / que tempore legis noue nō fuit obſuandi / q̄ erant mere figuralia / aduenerāt vero vitate / tempore / cessat figura / iudicialia vero exclusa fuit manifestissime / non obligandi in lege illa / possunt tame de nouo institui in lege noua / quātū ad illam q̄ / xpiani / iudeis astromodū / ceremonialia vero manet / quia fuit de lege nature / que est immutabilis / & subdit modū de exclusionis ad quē / p quā legem / fuit est dicta exclusio legis / x p legem veterem / que iobſuanda tam / libꝫ constituit / quasi dicat / non p legem fidei / x p legem euāgelicā / q̄ spūalis est / confirmat dicens / an iudeoꝝ deus tm / q. d. non / imo etiam / deus gentiū / sine cōcepto ordine principio / & ideo sic iudei / & gentiles protestentur adeo sicut ab uno principio / ita reducātur ad pm sicut ad finem / unum / que reductio fit p mediatorē ihm xm / & ita subdit / Quoniam unus est deus / iudeoꝝ gentiliū & iudeoꝝ / qui iustificat circu=

ciosz x iudeos ẽ cirs ex fide x p fidem
iustificabo p ẽcircisz et ppucu x gẽtiles
ppucu ifmes p fidem / s eius dẽ mediatore
ihu xpi ¶ Legem ergo stificam ẽ inde
aplus ne dicat obiectori quia p fidem et
similia impunebat sibi iudei q destruebat
legem moysi p predicacoẽ fidei xpi ut esset
act xv ¶ hoc igit ẽ mouz dicens legem
ergo x moysi destruimꝰ p fidem / x per
predicacoẽ fidei xpi absit / sz lege statuimꝰ
x confirmamꝰ / quia cum aliquid q vult
dispicit ad aliud adquod ordinat / sicut
ad finẽ si cessante fine ipo non ꝓpter ꝙ
destruit si magr statuat quia vtrumlibꝫ
malit melior / sicut est de motu adoꝝ
qui cessat forma introducta x vtrumlibꝫ
manus in pal lex aut vetus fuit quedam
dispicio ad nouam x ordinata ad pem
sicut quod mysticum ad rem pfectorem
vindicat ꝙ erat ¶ Ecce dies venit dr
dominꝰ. t feria dominus sel t dominus iudea
sedue nouum nõ sibi metu qd pepigi
tu pribꝰ nris. r. t tibi dicit ecce
ego mitto angelum meum / et ipse eruit viam ante faciem
t io lex vetus non destruit si magis
confirmat / quatenus ad idem quo tendat
simplicit / cuiusmodi sunt cerimonialia
alia vero non sic tendant ut dum est ¶

Ad marcos xxiii t dicendos. intelligenda
¶ Dicitur hic vt lex vetus suo tempore
iustificaret ¶ Arguit primo ꝙ per legem
non dicit custodite legem meam iudicia
que faciet homo viuet in eis si
uita spualis ipsum e promittat gratiam
Item peccatis collectis culpa ois gratie
sicut morbꝰ ois / si culpa non auferat
nisi p gratiam sanet nec remittat nisi p
lumen ꝙ eruditio confertur gratiam que
iustificat simplicit / Item omnis modi
doctores tenent q in eruditione debet

gratia ꝙ ẽ ¶ Contra gal vii° Si data
esset lex q posset iustificare vere fuit
mortua est / et sine causa filius dei venit
ergo et illud equo sequitur si q lex vetus
iustificare ¶ Christo hic permittente quidam dissentientes de iustificatione
q pt accipi dupliciter uno modo pfecte et sic
iustificatio a culpa iustitie. alio modo
magis large pro significatione iustitie sicut
prima dicit sana eo q ad ea que sanitatem significant
¶ Secunda distinctio est de iustificatione / q pt
accipi dupliciter uno modo pfecte si q iustificari
ꝙ apud deum. alio modo imperfecte et sic
iustitia a vetus pollicita / ¶ Contra distinctio
et de lege vetere que distinguit in tria precepta
moralia iudicialia et cerimonialia ¶ Circa
illam de iustitia pfecta sic sola deo iustificat
efficiente pfectum gre / que solus
infundit ꝓ baptismum gratiam et gloriam
dabit in patria / sed ideo gratia iustificat
formaliter ¶ Circa accipitur iustificatio
large nisi recta lex vetus iustificabatur per
gratiam iustificante p opus dando significatum
per quod consequitur illius legis finis nouum
figuratum / quia cum dicit ꝙ ¶ mandatum in
figura comprehendebat illius ¶ Circa aut accipitur
iustitia imperfecta et lex vetus quatenus ad
moralia et ad iudicialia sic iustificabatur
effective magis per opus legis / que iustitia
erant acquisita habitu iuste et alle
habitu acquisito iustificabatur forensice /
iustitia tamen pollicita que non fuit digna
vita eterna quia opus talis iustitie sicut
simplicit opus quamvis / et per quod adipiscitur
vite eterne impetratoria / que excedit
facultatem cuiuslibet hominis natum sed illud opus
secundum ¶ Oculus non vidit et cetera opus
et ipse deus remanet adeo pfecte adeptus sui
ipsius ¶ Circa tria / q moralia alia
iustificabatur pollicite quia iudicialia et
moralia precepta erant de operibus virtutis

gnā lic̄t sic iustificabat iustica p̄ o3m
vtiq; acceptā iudicialia uel erant de
cōtractibꝫ iustis hoīm & sic iusti-
ficabat iustica eoꝝ gm Vl̄ ad arripia
leo q̄ tm addimo malia q̄d q̄ nō
gnebat aliq̄ iustū fm se sed tm ex
legis determīe Vel ex nō iustificabat
nisi exercitē & q̄d spāl de cīmonialibꝫ
dicit ad oēs ibꝫ p̄ nō iustificabat mīs
mq̄ nisi fiebant ex obedia fidei ut
Ad p̄mū dm̄ q̄ p̄tanto dicebat̄ p̄cepta
legis custodies cīm̄ q̄a p̄ hec euadebat
pena mortis temporalis que plegē nō sequ-
tebat̄ in fide Abrā in cuius obedia
fuit illius legis. Ad 2um dm̄ q̄ licet nō fuer
sione dare gr̄a p̄ se nō operat̄ circū
sione fm̄ ex fide expedierit q̄a q̄uis
Abrahā tm̄ fidei sigm̄ fuit circūcisio
sicut dicit̄ sequēti ca. Et sigm̄ accepit
fidei iusti q̄d adhuc
fidem gr̄e testabat̄ & p̄ hoc suspensum
fuit̄ sic̄at adulti & p̄ulū
q̄uis Eadem em̄ fides fuit antiq̄
& modernis sicut dm̄ & supra licet sic
mo magis explicata & hoc modo dicunt
doctores gr̄am fuisse data in circūcisione
Aliud autem datur modo in baptismo qui
libet efficaciā a passione xp̄i iam
completa in effectu q̄d quod nō solū
est sigm̄ gr̄e modo dicte sed etiā causa
efficiens & instrumentalis nisi quia sacra-
menta nove legis efficiunt & figurant
& sic p̄z ad q̄estionē & ad argumenta & sic
patet q̄estiuncula Capitulum Octauum

Quid ergo dicemus q̄d p̄egit
q̄ lex vetus nō sufficiebat ad sa
lutem sic q̄ne idem inde p̄ exemplū
Abrahe p̄tis nr̄i & contra ad obiectum
quod consequitur sic p̄ fidem expi sed
magnitudo sue fidei ibi Cum contra
spem p̄ma diuidit in tres partes

quia primo ostendit quod ex fide consequi-
tur gratum iustificare 2o credendum primo
ibi Et signum 3o spes ductus promissionis ibi
non enim preelegerem primo aut inde usque
primo per scripturam 2o per rationem ibi Si aut
Item primum dicit Quid ergo dicemus
advenisse apud deum preter nr̄m fm̄
rationē fm̄ eandem rationem aplius destende-
ratur abrahā sicut tenuit fm̄
viam eam que est per fidem Quo modo eam
immediate sic adeo & respondet ad obiectiones
dicens Si enim abraham ex operibus legis
venit iustificatus est habet gloriam si non
apud deum quia non secundum ea que dicta
dignum ut supra dictum est Tradito et planā
inducat scripturā dicens Quid enim scriptura
dicit de abrahe iustificando Credidit
abraham deo & reputatum est illi ad iustitia
Expedit ergo iustificatus est non ex operibus
legis per aut scripturā habet gloriam vel
Si aut per eadem inde usque Quod
in duas partes quia primo ponit ratio
nem rationis declarationem ibi sicut et dauid Se-
cundus est illud quod concedit alicui si
mites operanti non reputatur ei per viam gra-
tie sed prout debitum iustitia vel de qua est supra
concedit per viam gratie gloriam non per legis
opera maiorem cuius rationis ponit secundam
Si aut qui operanti mercedi non imputatur
sum gratiam sed sum debitum Et subdit minorem
Si vero qui non operatur legis operum eden
tem qui iustificat impium qualis est gentilis
venit ad fidem expi reputatur fides eius
ad iustitiam qui facit dignum ut vita eterna
sum quod credit sum ordinem gratie
debitum et explicat subintelligit quibusdam
si q̄ dei iustitia nr̄a est extra ipsis legis Se-
cundum dauid ibi cum ponit quinque rationis
declarationem maiorem manifesta est videlicet
de quibusdam non indigentibus sed mino-

declatur p̄ scriptura. Et primo scripta allegat
to ad propositū applicat ibi. Beatitudo ergo.
Contra p̄missa sciendū q̄ beatitudo dupliciter
accipit. vno modo in recto sic habet ratio
alio modo in specie quia habet in via. Et sic
accipit hic. Quod dicit. Dicitur. Quando dicit
beatitudo hominis scilicet. Et quando
accepto fuerit iustificatus. Et acceptatio ad
uitam beatam fit ex operibus quia opus quando
adhoc fuit ex pactione ordinata sicut patet. Et
subdit auctoritatem dauid. Adhoc p̄ verbi
quos recitauit fuit magnates. Et quod
non p̄ fidem p̄ quam. Quia primo non
p̄ se existit accepto. Ad hoc enim protulit
petitum. Quod illustrato duplici gratia
quia occupatis ad mortem tenebrat. Beatitudo
ergo. Hic quinque scripta allegata ad
propositum applicat. primo. Illius assumptum
dicit beatitudo ergo. Et quia habet
in specie in circumcisione in manu. Et dicitur
ne tantum iudeis circumcisis. Sed etiam ydiotis
et gentilibus ministratis. Et inducit ad hoc
testimonium dicens. Dicimus enim quod reputata
est abrahe fides ad iustitiam sicut habet
gen. xv° ut supra allegatum est. Quomodo
ergo reputata est. Inducit. Nonne in circumcisione
sed in ydiotismo. Quia abraham non dum
erat circumcisus. Quando ipsa fuit. Deinde
ipsa fuit ante in nativitate ysmahelis
habet gen. xvi°. Et abraham fuit circumcisus
ysmahele iam xiij annos existente. Et fuit pro
gen. xvij°. Et signum hic quod ostenditur
quod abraham per fidem obtinuit omnia circumcisionem
precepta. Contra quod sciendum quod simul
abraham fuit preceptum circumcisionis. quia
fuit signum sive character sive fidei in sectis
sequentibus. Unde sic differunt circumcisio
quod circumcisio distinguebatur certis agentibus
et hic gignitur formaliter talis vel quidquid. Aequo
duo generantur unum ut signum in aliud
ut res signata. Prius prius est ibi res
signata quia signum quod non est ibi nisi
propter rem significatam ut patet de tabula pen
dente ante cabanam quod non est ibi nisi propter
vinum finale. Imo in primitate abrahe
respectu omnium credentium circumcisis fuit sic
signum tm fides aut ut res signata. Igitur
per fidem obtinuit etiam primitatem et hoc
est quod dicit. Et signum accepit. Circumcisionis in carne signaculum iustitie
fidei. Ut sit circumcisio esset signaculum fidei
latentis in mente que est in principio. Et
iustitia erat in abraham ante circumcisionem
ut sit pater omnium credentium per principium. Et
gentilibus ad fidem quod venerunt absque
circumcisione ut reputetur illis ad iustitiam
sicut et abrahe reputata fuit fides ad
iustitiam antequam circumcideretur. Et sic patet
per circumcisionem stulticie spiritualis que est respectu
horum non ignorantium qui fuit excircumcisione
stulticie carnali cuiusmodi fuit iudei. Et
ignorantium qui sectantur sub vestigia fidei que
est in principio prius in abrahe. Et quia
iustitia per fidem fuit abraham ante
circumcisionem. Non enim hic quod ostenditur
per fidem obtinuit hec duo. Promissionem
et non per legem. Ut per circumcisionem et
signum. Et adhoc inducit duplex ratio
nale. Ibi. Lex enim. Primo prima talis est
si aliquid promissum redditur alicui ratione
respectu ad promissionem si ad opus sequentia
promissio illa frustratur. Et euacuatur. Quia
non per illam si per aliud promissum redditur
promissio vera ipsa redditur. Sed fides abrahe
ante circumcisionem ut patet gen. xv°. Ergo si
reddita est ei per circumcisionem ubi opera
sequentia promisse dei fuit frustratoria
et fides abrahe de data promissione fuit eua
cuata per aut impossibile est dicere de deo
in quo non per se stetas nec de vero. Ergo

t illud vñ sequit̃ si q̃ promissio sic dit̃
sit impleta p legis op̃a t hoc ē q̃ dic̃
Non em̃ p legē q promissio abrahe supp
fta est aut semi eius ut sc̃d̃ est mdo
no em̃ p lēm fta abrahe t semi eius
promissio de hac vdet̃ si ex de toto mdo
quod p̃z impletū ē m vjo desten
dete de ada sm̃ carnē qui dicit̃ aut
vltro data est michi dis prius tradi
t m̃dra si p̃ misticū fidei sue est
dra promissio sc̃o cōcludit̃ Di em̃
qui ex lege ⁊ ex opib̃ legis hēdes
sut ⁊ consequit̃ hēditatē exmam
ta est fides qua abrahe credidit deo
p̃mittenti abolita est promissio sc̃i dei
qua hereditas non est reddita sicto
r̃petit ad promissoz si adaliud hoc at
mq̃ uenies ego t̃ lex em̃ sic p̃mi
t̃a vt̃ que tal est promissio ctm sit de
bono nō mittit̃ rei que ē q̃uocatū
me qua no sc̃i firmitate alic̃ tame
fixa p̃ qpd vta promissio sua p̃ r̃trac
tetur lex aut sunt q̃uocatū vt
dunc duplic̃ uno mō qua hōmes
mittit̃ mretrix p̃ quod exhibita
lege treuit libido petrandi. alio mō
qua lex dabat rogmoz petrandi clarē
qua aut ex exhor aggrauabat̃ petrā
sm̃ dm̃ saluator ⁊ liū vt̃ Duus
qui rogno ut voluptate dm̃ sui t
no fecit vapulabit̃ multis plagis Ergo
promissio diuina no ē michi lege cum
essē me deo q̃uocatū t ego ē quod
lex em̃ manopa ⁊ q̃uocat militē mā
vbi em̃ no est lex nec p̃uaricatio t
hoc ē vñ absolute de his qui erant
in dra aut legem p̃ quia no st mala
mst quia p̃hita tm̃ modo erat tm̃o
malia talem pro magna pte de his
que prohita sut per legem eo q̃ erat
sine ea erant mala Non ē mihi d̃ simp
vbum aplis sm̃ quid quia no erat
tam p̃fus p̃uaricatio aut legem sic tpa
ppo maior̃ cogtoz que aggrauat petm
t tpe p̃hibitoz q̃ excitat libidinē
in cōmissū illud in no poterit cohegre
h̃m se que sunt sta t bona si exhiuana
malicia so ex fide hui⁹ p̃mittat̃ diuina
promissio om̃ semi. s abrahe t equale
sit illud semē subdit̃ Non em̃ qui ex
lege est solid̃ p̃pie iudeus si ei qui ex
fide abrahe. t gentilibus t̃ opm t̃dentib̃
fide abrahe imitantibus qui ē pat
om̃ m̃m in xpm credentiū sicut
sptū est gen̄ vñ Quia prez multaz
gentiū posui te t no solid̃ iudeoz̃ an
dem̃ promissum p̃ dm̃ ē abrahe
gen̄ vt vñ Similia cora me testo
p̃fius q̃ dm̃ vmificat mortuos
t gentiles vmificans p̃ gram q̃ mortui
erant p̃ vdolatriam t vocat ea q̃ non
sunt t gentiles qui no erant deus q̃ pu
tatoris cora iudeis tm̃ ea que p̃mit
t sicut iudeis qui dicebat apud dm̃
reputari p̃ceptū p̃ple p̃ cetepoz
dunc legis p̃ē t celeb̃ Non fecit talē
omē nacom̃ est cū cora spem
posta̅ on̄t aplius quata abraham
p fidem obtinuit sic qnē magnudinē
sue fidei ordinat t diuidi in duas q̃
p̃ declaī ysaiā ⁊ nisi ert cōe in
ibi ideo t contra p̃m sciendū q̃ p̃ promissū
fuit semē abrahe de sara xpc iam
erat vocatio⁹ t sara per gen
vñ t tm̃ xpc erat debilis t in
xpe credidit promissū duc t non
se sicaut ideo dicat̃ qui contra spem
stilis natus in spem dunc gratie
credidit ut fieret pr̃ multaz gentiū
fidem eius ymitatiū sm̃ q̃ dm̃ est

ci/gen vō sic erit semen tuū sicut stelle
celi/ et nō infirmatus me magnanimasse
patet impleri/ infirmitudine credendi
quod aliqui credunt fide formata caritate
et illi comparant stellis. Alii uero fide in
formi et illi comparant harene mari
et non infirmatur est nr̄a fides/ ad eā spes
sint proxime spei/ ut dicat plus. 2° adiūcit
quia considerat corpus suum iā mortuum
et mortificandum adgnatione/ p̄ senectutem. Dz ergo
hoc videtur q̄ d̄r gen xxv/ q̄ abraham
postea duxerat alia uxore nomine cetthu
ram q̄ peperit ei plures filios. Adq̄ dicit
q̄ licet impō adgnatione/ intelligit de
sarra q̄ erat sibi et nouagenaria/ si no
de iuuencula q̄ adq̄rendi est magis
apta/ qua exhorta dispositū uirtute possibile
facilius fuit accipere etiam adebili agere
et tertio ex tua uolua sarre/ quia desierat
muliebria in ea/ ut dicat gen xviij°
mihi iam senui et ista dñi mei senex dissidet
Contra id videtur quia abraham dixerat
gen xvij° forsitan ne ismael uiuat coram te
q̄d non. Ad quod dicendum q̄ illud uerbum
non fuit dubitationis/ sed admirationis de re
tam impossibili sicut hic primo. Quod fuit
istud quia uxor nō cognoscebat q̄d quod
abraham non fuit punitus sicut zacha
rias qui infra/ eo q̄ dubitauit de promissa
dei hic p̄d. Dz confortatus est fide
dans gloriam deo. Virtutes promissum
duxit bonitati nō suis meritis plenissime
sciens et certa practica nobis q̄ quia
omnipotentia deo fore possibilia. Ideo
sequitur colligit cōclusionem q̄ fides abrahe no
solum sibi valuit sed etiam nobis qui sumus
imitatores fidei ipsius et hoc est q̄ deus
reputando est ei. Et subdit. Non
autem propter est q̄d ipm̄ sed etiam q̄d nos
quibus p̄ficiendum est singulariter patrum

in sacra scriptura ut quam vita non pu
dicatur sed proficiatur. Hoc enim duplici
modo dicitur vir sicut scribitur genesis
libro patet. Capitulum v.

Iustificati igitur ex fide pacem habeamus ad deum
per dominum nostrum ihesum christum per quem habemus
accessum fiducie et gloriamur in spe gloriae filiorum
dei. Hic ponit fructus iustificationis quos
ad tres inducit conclusiones. Quarum
prima est q̄ iustificati habent pacem fidei et gratiam ad
eius gloriam. Et dividit in duas partes
quia primo ostendit habitum fidei iustificantis
2° eius effectus in tertio capitulo
sexto. Prima in duas/ quia primo
ostendit quod habent 2° demonstrat exercitium dicti
habitus prima adhuc dividitur in tres partes
quia primo ostendit habitum fidei iustificantis
credentibus 2° quia iustificatio motum
requirit eorum. Et circa primum sciendum
quia duplex est mors. Una corporalis
secundum communem doctrinam. Alia spiritualis
que est duplex. Una primo modo dicta
quam duas/ quia primo quidam ostendit
quod contrahitur ex culpa originali 2° exercitium actus mali
personalis. Vtraque solum autem corporalis primo considerandum
quod iustificatio est mortis adiustificata quasi
albucio a nigredine adalbucedinem. Iste mors
adiustificata potest dupliciter accipi uno
primo modo simpliciter generis absque excessu a
tali imperfecti sicut adam fuit iustificatus
in statu innocentie. Alio modo primo
mutationis in mortis quod includit respectum
ad malum culpe sicut iustificatio homini ex
lapsu nature et isto modo accipit quod iustificatio
omnis qua mutatio denominatur actio ad
et non ad malum aliquo sicut dealbatio adalbatio ne
adquia denominat et non a nigredine seu medio
relato ad quem recipitur sic iustificatio non deno
minat culpam sibi imperfecte aqua imputat
si adgrea adquia denominatur ita quod magis
iustificatio qua pena dimissio liquet
includit. Iste uero accessus adgratiam est
dei sicut principale efficiens. Instrumentale
vero sicut passio mysterium redemptionis quod
sacramenta vel fidei sicut principium
speciei sicut edificatio domus est abundare

principalit a mali cuius sicut abstrumento colligitur et a secundo sicut abstrumento sequitur esse sanguinis christi iustificari quia per fidem sicut abstrumento sequitur. Item deus et gentibus pacem habemus a concordia quasi dicat veritas fidei et pacis meritorum debet esse concordie fidelium ad deum. Et causa principalis nostre iustificationis per dominum nostrum ihesum christum qui simul cum spiritu sancto et nobis iustificationis instrumentum quietis per quem accessum habemus scilicet ad deum et quia per mediatorem dei et hominum et quamvis essemus iustificati per malum quia stamus per ipsum et quia est arra gloriae. Ideo subdit gloriemur in spe filiorum dei quia voluit sicut filius dei per similitudinem naturae. Et est in omnibus eisdem et similiter graecis et in solis iustificatis per similitudinem gloriae quae est assimilatio ipsius primae felicitatis. Homo. Quia cum apud semetipsum concludit cum dicit. Non solum autem sic quae applicandae iustificationis effectum quantum ad tollendam malam penae et nullum malum appetitus simpliciter quae bonum quietum sicut patria amarum appetitus per se sanum deo aptius ordine bona quieta malo penae si patienti tollerentur quia tollantia facit iustificatio quae est per gratiam ideo dicit non solum autem sed gloriamur et adeptionem hominis et tribulationibus quae sunt mala penalia et subditur causa. Sciantes quia tribulatio patientiam operatur et facit sicut arte corrigendi sunt fecisque exhibitio patria vel placet et pugnatio proximi sicut cum materia petri auferit peccatis confessio. Ut autem penae tribulationes habundemus quia remota poena et culpa puer liber accessit ad gloriam. Spes autem non confundit et tollit erubescentia et quia homo non frustratur eo quod expectatur quia caritas quae est arra gloriae diffusa est in cordibus nostris sicut liquor primo in vase per spiritum sanctum qui caritate infundit et qui datus est nobis non solum modo nostro sed etiam in scripturis magistri per caritatem habet in nobis nomen meo. Quid enim sic sanguis amplius nos iustificationis motum et primo hoc motum concludit a nobis dicens quid enim christus cum adhuc infirmi essemus secundum tempus pro nobis mortuus est. Et propius deum dicens qui fuerit mundus eius morte et esse iustos non per se nos iustificando quod nos a nostris miseris nec presse quod potuit quae dicens vix enim pro iusto quis moritur. Et optimis quibusque iusti vix mederi ut pro velut quis mortem et milesima pro patre ipse pro medio. Ideo addit et pressit ex caritate dei. Et commendat autem amabile ostendit suam caritatem dei et nobis primum iustificatis quoniam si cum adhuc peccatores essemus christus pro nobis mortuus est ex sua liberta caritate multo igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius et praesentes eius misericordia per gratiam forte salui simus ab ira. Et misericordiam peccatorum quia magis est peccatores a pena liberare et quia non solum per mortem quod summa a peccatis iustificationis et consecutionem gloriam. Ideo subditur. Et non tantum sed gloriamur per quem reconciliationem nostram deo per primum nostrum ihesum christum filium eius. Multo magis reconciliati deo per salui erimus in vita ipsius. Et in vita christi gloriantes. Ideo addit et non tantum sed vita christi exponit. Et quia utrobique est unus quidam usus pacem per eum exponit mediatoribus deo subditur. Non solum autem salui

crimes in futuro sicut etiam gliam in deo etiam in primi p dnm nrm ihm xpm p quem nunc reconciliacionem accepimus qui quite etiam spem beatitudinis sicut et dns plius fiant hic atq; primitie demonstrant quod per iustificati sumus p mortem xpi multo magis per iustificati salui erimus per ipsius vitam Gloriamur igit et exultamus in tribulacionibus scientes quod tribulacio patientiam operatur patiencia autem probacionem probacio uero spem spes autem non confundit quia caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis Ideo christus cum adhuc infirmi essemus secundum tempus pro impiis mortuus est Vix enim pro iusto quis moritur nam forsitan pro bono quis audeat mori Commendat autem deus caritatem suam in nobis quoniam cum adhuc peccatores essemus christus pro nobis mortuus est Multo igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius saluabimur per illum ab ira Non solum autem sed et gloriamur in deo per dominum nostrum ihesum christum per quem nunc reconciliationem accepimus Propterea sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intrauit et per peccatum mors et ita in omnes homines mors pertransiit in quo omnes peccauerunt Usque ad legem enim peccatum erat in mundo peccatum autem non imputabatur cum lex non esset Sed regnauit mors ab adam usque ad moysen etiam in eos qui non peccauerunt in similitudinem preuaricationis adam qui est forma futuri Sed non sicut delictum ita et donum Si enim unius delicto multi mortui sunt multo magis gratia dei et donum in gratia unius hominis ihesu christi in plures abundauit Et non sicut per unum peccatum ita et donum Nam iudicium quidem ex uno in condemnationem gratia autem ex multis delictis in iustificationem Si enim unius delicto mors regnauit per unum multo magis abundantiam gratie et donationis et iustitie accipientes in vita regnabunt per unum ihesum christum Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem ita et per unius iustitiam in omnes homines in iustificationem vite Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi ita et per unius obedientiam iusti constituentur multi Lex autem subintrauit ut abundet delictum Ubi autem abundauit delictum superabundauit gratia ut sicut regnauit peccatum in morte ita et gratia regnet per iustitiam in vitam eternam per ihesum christum dominum nostrum

Quid ergo dicemus permanebimus in peccato ut gratia abundet Absit Qui enim mortui sumus peccato quomodo adhuc viuemus in illo An ignoratis quia quicumque baptizati sumus in christo ihesu in morte ipsius baptizati sumus Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem ut quomodo surrexit christus a mortuis per gloriam patris ita et nos in nouitate vite ambulemus Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius simul et resurrectionis erimus Hoc scientes quia uetus homo noster simul crucifixus est ut destruatur corpus peccati ut ultra non seruiamus peccato Qui enim mortuus est iustificatus est a peccato Si autem mortui sumus cum christo credimus quia simul etiam uiuemus cum christo Scientes quod christus resurgens ex mortuis iam non moritur mors illi ultra non dominabitur Quod enim mortuus est peccato mortuus est semel quod autem uiuit uiuit deo Ita et uos existimate uos mortuos quidem esse peccato uiuentes autem deo in christo ihesu Non ergo regnet peccatum in uestro mortali corpore ad obediendum desideriis eius Neque exhibeatis membra uestra arma iniquitatis peccato sed exhibete uos deo tamquam ex mortuis uiuentes et membra uestra arma iustitie deo Peccatum enim uobis non dominabitur non enim estis sub lege sed sub gratia Quid ergo peccabimus quoniam non sumus sub lege sed sub gratia Absit Nescitis quod cui exhibetis uos seruos ad obediendum seruos estis cui obeditis siue peccati ad mortem siue obedientie ad iustitiam Gratias autem deo quoniam fuistis serui peccati obedistis autem ex corde in eam formam doctrine in qua traditi estis Liberati autem a peccato serui facti estis iustitie Humanum dico propter infirmitatem carnis uestre Sicut enim exhibuistis membra uestra seruire immunditie et iniquitati ad iniquitatem ita nunc exhibete membra uestra seruire iustitie in sanctificationem Cum enim serui essetis peccati liberi fuistis iustitie Quem ergo fructum habuistis tunc in quibus nunc erubescitis nam finis illorum mors est Nunc autem liberati a peccato serui autem facti deo habetis fructum uestrum in sanctificationem finem uero uitam eternam Stipendia enim peccati mors donum autem dei uita eternam in christo ihesu domino nostro

ſm ꝫ̄ ſm̄ ꝫ̄ ſm̄ ꝫ̄ ſm̄

datur aut hic gra actua baptismalis
habundancia gre quia collic penam
culpam et donacionis quia gra dat
et iustificat quia facit dignu vita eterna
Si quis hoc quod aplus ondit gratia
pter et dem xpi et pmo quatu ad pmu
ade .2o quatu ad pmu superadditu ibi lege
autem subintrauit ondit in duobus primu
est quia sicut pdictu ade alij sunt
condempti sic p mistica xpi omes
sunt iustificati et hoc est quod dicit go et
ut pi ex dictis liquet non valet contra dicta
si dicatur q no omes sunt iustificati
p gram quia hoc non placet ex defin
gre ex defin hois ea repellentiu
Ordo est quia sicut p mobiam ade
pmedente lignu vetiu posted facti
fuit iustus sic p obiam xpi in ligno
crucis passi omes sunt iustificati quantu
ad sufficientia et hoc est quod dicit Sicut
enim p mobiam omia et ut pi ex dictis patet
Deo autem gratias ondit gratia dei
xpi et pter tempe legis superadditi addito
eis lege scripta et multiplicato peccato
ut dem est supra non tm propter legis
hominu malitia que minuit in merito
et quia rogmeo petit quod sit plegem
agnum xpm et sicut sublege habundat
delictu ita et plege habundat gratia
magis xpus sublege natus est sm quod
dicit aplus gala iiij At vbi plenitudo
temporis misit deus filiu suu natu ex
mulie fim sublege et attulit nob plenitudine
gre et hoc est quod dicit Lex autem
subintrauit post obiectaco legis malicie
ut habundaret delictu ly ut tenet
consecutio tm quoad eos dem et no aliter
vbi aut habundat delictu sublege sup
habundat et gra p xpm sublege sm
deos dicit ro mo quia salus ex iudeis
est Et sicut regnauit pter in mortem
et potestas iuste dicendi ad mortem
ecia ita et gra regnet per iustica pter
nos inducendo in vita eterna per dm nm
ihm xm
deiesm mediatorem Ecclesia mortis
genera dor d oigmatis pter hoc quia
breuis est nonda prima est quid sit oigmale pter
oigmale pter tria quia plures cognosci
pfecte deo pine videnda e quid sit
oigmal iustica queda quane natue
rationis quia corpi cui anime subdit
et fideles vnes rone quadu alia subdita
est suo creatori sic aut rationis non
erat ex principijs natue quane cum
corpi quando sic nalis et corruptibilis
adeo tota in prima hominis condicione
in quod dicit Et ex mo hoc sto q a
principio dei fecit hoiem rectu et iusticia
et queda rationis ppter quod talis
rationis natue quane bn iustica
vocat et oigmal quia data est quane
natue in sua prima origine et quia p
origine fluxit in posteros transfusa et
ab eadem fluxit quata ppter peccatu
iuste fuit abeo subtracta et quia eue
tia pfectionis que dr in se culpabilis
est in homine tuu modi fuit rationis
seu oigmalis iustica ho eius tenentia
ru debuit cum tendi ad pter oigmale
ita q debuit habendi est tibi formale
Ordo est qualit pter ade posteri
imputa et pars facilit uidet q imputa
eis ad penam filij cum recipiet et iuste
puniut pro pter peccato Dr difficilius est unde qualit imputa eis ade pter
de tua rone est q sit voluntaria voluntate
posteri Ideo pt quod stiendu q adu
non solu tollitur ut singula tollantur
ppona si etia ut tota quane natue
principiu a quo alij descendut tota
amouete p vim gratie et efficit

oigmale sit pter

Gra du

eius membra & io sicut ho mad iud sim
mam dicit voluntariam a voluntate que
est in mente sic suo mō carencia originali
iustitie in posteros dicit voluntaria vo-
luntate ade & que no accepit ea pōd
q se si pro tota posteritate Ideo omes
posteri p vim gratuita abeo desedentes
in eo fuerut obligati ad debitū habendi
cam debitū igit carencia originalis iustitie
cū debito habendi ea sit culpabiliter dim
est Ideo in meo posteri imputet ad culpā

Tertiū est qualiter contrahit quia prim
a pōd in mācia q nō est reducta si a adeo
peccatos qui no peccat ea infirmidebo
nere cram ptes gnando nec pr primi
originale traducit ut vide maxime qn
sint baptizati quia nihil dat quod nō
habet alteri per quod dim q gnatio
cōpetit hoīb sim & quod habent per
gnatos baptismale Gene eas aut
māgtu homi gnat sibi simile Ideo
adim gnatur sibi siles in & nature
destitute originali iustitia cū debito habi
cam & eadem & omes posteri gnāte
sibi simles cū tali defectu quia defectus
abadam sim carne & no sm actum q
est adeo in me & Ideo originale culpa
actu ne punit in alia sibi quota sicut
liquor bonus infusus corrupte vas
in quo ponit & sic primi originale
punit eos carne eius filii si i ea a
subiecta & formaliter sicut infirmitas
est in subo corrupto taliter cum quia no
est infirmitas suscepti si corrupte eo
dem modo formaliter est & subiective Et
dicit p q obiectio de pmissis baptizat
no valet p sicut dim est nec gnatio
sim & grā & tur sunt membra xpi si
sim & nature corrupte in qua sunt membra
ade Quartum est quid primi originale

possūt

p grām baptismi collata Circa qd sciēd
q nō & p spōr q rectitudo q fuit in adam
pbāp̄m reddit quia baptismus & bellios
corpis adiam & sensualitat adremam
in sūpo corpiū Ex p spōr q p grām xpi
tollit debitū habendi dim rectitudinem
& sic carencia dicte rectitudis nō & manet
ut & culpa quia forlit facit debitū habē
illa rectitudinem ut dim & sūp si & manet
tm ut & pena & venit & exinde manifā
contra pascha sensualitas fortat pugnādo
& infirmitates corpis pacient tollendo
mquibj adiuuat corpi grā in primi ad
augmentū mēti eleuat In & surrectione
ad finali & glorie natura quia & surrecto
illa cui aduita in mō clem p xpm non
in mōrtalitate que fuit in statu innocentie
quia homo potuit nō mori Ex ad imōr
talitatē glorie quam no potuit mori si cū
corpō vnet metimi

Secto Caplo

Quid ergo dicem q sic dta pdra aplī
mouet dta pdra & ronea dim
& primo mouet & rone dim sui
confirmat prōz sibi Dni em mortui
& carta p mī sic nd q exhor q dicat ca
precedenti vobi habundat delictū supplī
bunda & grā Imponebat ei pseudo
aplī q dicebat primandū & mī peto sicut
dim est sup̄ mī ca hoc aut & mouet dicēs
Quid ergo dicem q primanebimus in peto
ut gra habundet sicut pseudo apostoli
asserut nos dicē absit quia prim ad
gram pt nō deppoit si magis audit
quod aut habundantia gre sequit p
primi aliqn hoc punit & obstat & deo
qui elicit bona eternal non tamē hoc
elicit semp ad bonū primi sic patet
in damnatis & malos & equia deus elicit
augmentū glorie electis & Dni em sic
probat dim sui prōz vnde & primo q in
peto no sit primandū & q vnde sit oppnd
& hec sunt due ptes mistice scilicet destruc

a malo et fiat homo p̄ps mentē ibi
sitan aut p̄ma adhuc in duas/qua p̄o
plur petim̄ce dimitted̄ dicet dimittedi
mod̄ ibi ¶ non aut regnet ¶ Circa p̄m pour
duas cās concess. no cās sil pot̄ addat
¶ Ideaug euidēcia ptend̄/q̄ mta fecit
ampli⁹ pp̄ne vite sicut mtelligē et
semp̄ dicit⁹ dcte Et colligit q̄ mta dr̄
dicit⁹ opus mā p̄ncipalit occupat⁹/sicut
p̄tea dicit⁹ mta ebrietas pot̄ et rage
iuste mta vltus si homis/Item gr̄a⁹ vna
grec⁹ ē redempc⁹ alaq; et redit⁹ ¶ Regnis
formant duas cās addimitedi petim
totalit̄ nos monentes p̄ma ē/qua per
baptis̄m̄d mortem sume pot̄ et sic de
mta p̄ncipal⁹ ampliq; debet i nob⁹ appē
et ipse ē q̄ dicit⁹ Qui cum mortui sumq
pot̄ quomo adhuc vnumq; mille/opa
p̄randi cōtendo/quasi dicat⁹ no deret
Cum ostendit nos mortuos ee, pot̄
dicet/an nō sciat⁹/q. d. nō debet⁹ ignorare
¶ Tua quecūq; baptizati sum in xp̄o ihū
i mē xp̄i ¶ in morte eius baptizati
sumq; i p̄dicte mortē eius aqua bapt̄mq;
sic efficiata ¶ Consepulti enī sumq; ei⁹ illo
p̄ bapt̄m/ i assimilato xp̄o sepulto q̄ sicut
xp̄us surr̄exit mortuis p̄ gl̄iam patris ita
nos in nouitate vite ambulem⁹/ Si enī
mortui sumus/ credimus q̄ simul
etiā viuemq; cū eo/ mta grec⁹/ q̄ redrup⁹
iuste actis ē mḡnāc nouc ¶ Scientes
q̄a xp̄us exsurgens a mortuis iam
nō moritur/ quia successit ei mta i mōr
tem/ mors illi vltra no dnabit⁹/ sicut
damnata mors (sc̄dm hic tm̄ no mōia⁹
corp̄a) q̄ aut mortuus est/ s. xp̄us pot̄
tollendo i pro pot̄ tollendo ¶ Mortuus
est semel/ mta em̄ mors xp̄i suffit
ad tollenda omnia pta/ p̄teria/ p̄sentia/ et
futura/ q̄ aut vivit s. xp̄us vivit deo
i mta diuia/ sequat⁹ em̄ deū mta
diuia est sibi natus, et q̄ in deo xp̄o sibi
p̄ncipata/ deo expedit⁹ q̄ dicit ¶ Scitis
etiā⁹ existimate vos mortuos q̄dē
ee pot̄/ p̄tatem dimissionis culpe
viuentes aut deo/ i mta grec⁹ i xp̄o
ihū dño nr̄o/ i p̄sim xp̄m tamq̄
p̄mediatē m̄m ¶ Non ergo/ p̄ sequa
nos moueat ad dimittenda peccata
sicut⁹ dicet dimittedi mod⁹ et diu⁹
m duas p̄tes/ q̄ primo distribuit⁹ mod⁹
huius diuisionis ostendit⁹ nob⁹ possibilis
ibi p̄m em̄/ Mod⁹ em̄ dimittendi
petim̄ p̄cessionis formatur/ no dicet⁹
Non ergo regnet petrus/ in vro mōri
tur p̄c mta q̄ ad eius impulsū stant
monetam adeptā efficiendā/ ut obediat⁹

homo nostr⁹/ i cōmissa pot̄ simul
cruciatus ē/ ut vltra no viuat eis mta
sicut mer xp̄us mortuus vltra possibili
mta p̄ destruat⁹ corp̄a pctī/ i congies
pctōr⁹ sicut et videt⁹ ¶ Si enī tuq
sum⁹ aquā totū corp⁹ eius tenebros
est/ i tota congies opinatio/ ut ibidem
dicat glosa/ vt vltra no seruiamq; pcto
nos ei subiciendo ¶ Cum em̄ mortuus
est/ i configit⁹ morti xp̄i p̄bissimus
iustificatus est a pcto/ quia lex mq; delet
penam ¶ Si aut mortui sumq; cū xp̄o
i eius morti cōfigim̄/ credimq; simul
etiā viuemq; cū eo/ mta grec⁹/ q̄ redrup⁹
iuste actis ē mḡnāc nouc ¶ Scientes
q̄a xp̄us exsurgens a mortuis iam
nō moritur/ quia successit ei mta i mōr
tem/ mors illi vltra no dnabit⁹/ sicut
damnata mors (sc̄dm hic tm̄ no mōia⁹
corp̄a) q̄ aut mortuus est/ s. xp̄us pcto
tollendo i pro pcto tollendo ¶ Mortuus
est semel/ mta em̄ mors xp̄i suffit
ad tollenda omnia pta/ p̄teria/ p̄sentia/ et
futura/ q̄ aut vivit s. xp̄us vivit deo
i mta diuia/ sequat⁹ em̄ deū mta
diuia est sibi natus, et q̄ in deo xp̄o sibi
p̄ncipata/ deo expedit⁹ q̄ dicit ¶ Scitis
etiā⁹ existimate vos mortuos q̄dē
ee pot̄/ p̄tatem dimissionis culpe
viuentes aut deo/ i mta grec⁹ i xp̄o
ihū dño nr̄o/ i p̄sim xp̄m tamq̄
p̄mediatē m̄m ¶ Non ergo/ p̄ sequa
nos moueat ad dimittenda peccata
sicut⁹ dicet dimittedi mod⁹ et diu⁹
m duas p̄tes/ q̄ primo distribuit⁹ mod⁹
huius diuisionis ostendit⁹ nob⁹ possibilis
ibi p̄m em̄/ Mod⁹ em̄ dimittendi
petim̄ p̄cessionis formatur/ no dicet⁹
Non ergo regnet petrus/ in vro mōri
tur p̄c mta q̄ ad eius impulsū stant
monetam adeptā efficiendā/ ut obediat⁹

corruptele eius. Illudem est ordo
principis quia appetitus sensitiua dr obedi
re rationi. Si negat exhibeat membra vra &
c. vt no aptet ea admalu. sicut em per
fecte quiete actu exercendi fit quedam
impssio artis in manu artifex aptas ea
ad actu et ad facilius ipediendu sic ex fecte
tende opis mali fit quedam impssio in
membr corpis aptas ea admale opandu
Et dicit magister. q̄ p̄ peccatū que fit ḡr
deum & pena. quātū ad ea que pmittit ad
presens. vlm sequm. Si exhibuistis vos deo
& aperuit vos ad seruiendū ei & membra vra
arma iustitie & instrumenta adiustitiā spi
fecte quieta ex eo bonum opus fit impssio
in membr corpis p quā redditur pmptū
mobilia ad opus bonum. Dicit em
hic q̄ ostendit deus modū nob possibilē
& duplicē in duabus pceptis. quia p̄m indit
primū. 2o solvit argumentū adquintū
ibi. Quid ergo. Contra p̄m arguendū. q̄
ex precepto fortis & nob possibilis. quia
p gratiam cōpi possit vitare omne peccm
mortale tantum. aut ḡtiam gratia non fit
impossibile. quia licet de nullo eos peccato
actuali in hac pmitat diu vitare peccm
mortale tamq̄ eo est. quia sicut comites in gratia
non pmittit omnio vitare peccm venale.
eo q̄ sensualitas in eis non est ita subdita
rationi sicut in cōtentibus gratiam. Tamen eo
est subdita deo. & eo non pmittit diu stare
quin mutant in peccm mortale. in quo me
in expressius in quibus agit homo sum
finem & finē principalem. Gratia autem
sic deo subiungit & mutatae formae
diminuit q̄ omnio eam mutare possit
ponere peccm mortale. ideo dicit
peccm em. Et formes membra vra ad peccm
vobis non dominabitur sicut dictum est contentibus
gratiam. Deo subditus. Ideo em
subiungere est. sic. Nos autem quia gratiam
non conferat. Si subgratia. xpi. quia sa
cramenta gratiam conferunt. Quid ergo.
Hic removet quedam obiecta. 1 possent
fieri contra illud dictum. non sumus
subiecti. Si sub gratia. primum em est. Non
sic legis. Dimittit em solum sumus alegre
pactis habemus cōmissionem ut inde actum
Et si sic sumus liberati agendi contra deum
hoc est q̄ dicit. Quid ergo peccabimus. agendo
libere contra legem. quia non sumus subiecti. Re
spondet dicens. absit. 2o. Nō valet obiectio
quia tpe nouae legis manet precepta mo
ralia eo q̄ sunt de dictamine rectae rationis
p̄ quod sumus absoluti ab eo obligatione
to subditi. cum nescitis. quasi dicat. sicut
debetis. quia cum exhibetis vos famulos ad
obediendū. debetis mihi. sum estis eius
hoc est pse notum. sive per admonitionem
a alia. sicut dicit. admonitio. rehemme
sive obedientiae. precepti divini. adiustitia
sic obtinendam. et in fine vitae eterna
to subditi. quasi aut deo q̄ fortissimis pri
simum. si mo non est grave em agendo sic
non de pri. quia sic de eius dimissione
Obedistis autem. sic ponit ea ex quibus
laudabile redditur obedia primo est. q̄ sit
prompta. vel dicit obedistis. et non dicit
obedietis. tm. q̄ sit voluntaria. non subdi
ex coactione. prior em quodmodo alia
membra intelligit voluntas. quo ad alia
vires adquarum sunt. Secundo q̄ sit di
recta deo subditus. in cam formam doctri
nam catholicam. q̄ dominus et apostoli docuerat
Subditi. postquam induxit apostolos ad primi
dimittendū. sic quid induxit adviuos
agendū. et hoc ex duobus. scz ex operis
facilitate. et eius utilitate. tm̄ p̄mo
Eadem. Contra p̄m dr. quia se ad
predicta subdi aut aperte. per eius
dimissionem. sum facti estis iustitie. id est

obligari adiustitiae operatoꝝ iustitiam dico/
quasi dicat hoc ꝓ facile et compendiosum
consuetudinem et talis operatio dicta
redditur ꝑ ad iustificationem et habet ꝓ effectu
Ideo concludit sicut enim exhibuistis membra
vra et cetera scripta habilia ex consuetudine mala
fiunt ad iniquitatem ita ad iustificationem ꝑtis carnis
bis et mundicias et ad malitiam vel corruptionem
sic illud apostoli xxvi et viii in sordibus
est sordescat adhuc ita nos et ipse grece
exhibete membra vra abdita corpus ne
abutentes ea iustitie instituite quasi dicat
istud est leue quia non plus laboretis quam
in iniustitie deo quibus ducit ad iechenna
iustificationem et ad sanctitatem consimiliter
sic illud apostoli xxvi iesus sanctificet adhuc
et hunc sic adiecit mundicie ex vitiosi
operis vitiate et hoc promptius addatur
quod est magis dico Eidem sum est pretium
libet iniuste iustitie et spoliari abono iustitie
quod damnum est maximum deo subditur
quia ego sectam et quia vilitate iniustitie
tue in ambitu mee erubescitur ꝓ primo
quasi dicat nulla vilitate habuistis
iniustitiam maximum deo sequitur nam
finis illoꝝ sic pro fructu mors est
et gehenne Et propositum concludit vili
tate vite retinose dicens Quis vere
libari aperte ꝓcessus dimissionis sum aut
factis dei primitie operatoꝝ habet sectam
rem qui duplex est in gratia in primi
deo dicit iustificationem et gloria ifundi
to subdit sine vel et Oz quia deo
primitie condignum to subdit Deinde
dia enim pro mors et primum vltra
condignum ita ꝙ gratia et vite reduplicata
deo subdit gratia aut dei et in corpo
rib⁹ dno nro et primum corpus media

Sequitur Capitulum viii

Nihil igitur nunc postquam a plus inducit
ad iustitiam fidei xpi in primitias dimissionis
sicut quidem ostenditur in legis cessatione
et diuidit in duas partes quia primo inducit
primitias ꝙ in xpo sicut in me primando
ea que vni primo adhuc in duas ꝙ primo quod
propositum ea declarat quoddam supponit ibi
Cum enim ea Carta primum sicut quia lex
mosaica fuit imposita et ꝓpter legis nouitatem
quia status illius populi fuit quasi status
pueri gal iii lex pedagogus ga in fuit in
xpo Adueniente nouo statu viri cessat
puerilis ita aduenientem legem nouam q est
ꝓfectus cessauit vetus quatenus ad ceremonialia
et iudicialia dicit igitur Non ignoratis
fratres quasi dicat no tuum tam subditis
scientibus enim legem loquor de eadem
enim recedentibus aliquo eadem committit de
iudaismo et illi stabit legem mosaicam
aliqui de gentibus et illi stabit legem
similem quia lex in homine dominatur
quanto tempore vivit et sicut quia lex mosaica
illi tenuit habet vinculum obligandi quanto
tempore manet in suo robore et ita ꝓ
cessante pariter lex mosaica cessauit aduenientem
lege nouam no est amplius obligatorium
et adhuc inducit exemplum de mulier
est sub lege viri quam si vir exierit no
tenebitur eum exinde mittere de conderentia
et hoc supponendo non consensum
eidem iudicium est de viro et iurgente
ꝓpter vivere quia in hoc adpariat vi
delicet hoc ea dicit Mulier que sub
viro est mulier et cetera ex dicto
usque ibi Itaque ubi concludit ꝓpositum
applicans adhuc dominum eum dicens Itaque
fratres mei ex eodem pariter et mortificati
estis lege ut sitis mosaice ꝓpter quod
apostolus et primo ꝓpter nos fuit membra

ppius p bapt̃m qui est gr̃a nouę uitę
et spualis et p̃ q̃ de corrupto uitę ueteris
et legalis quia gr̃a omnia de corrupto
alteri ut ipse alteus. et xpo qui sur-
rexit ex mortuis impiedo nouam uitam
ut fructificet deo opa nouę uitę fa-
cendo. Tum cum cęmas hic plures qui
unum supponit. s. q̃ debeat fructificare
deo. cui ro est quia secta sapit nat̃-
ram in qua plantat̃ arbor. Cum ipse
ueo adfidem xpi p̃ bapt̃m euellit̃
de mala rea et plantat̃ in bona. sic
in xpo ut dicit est sup. in°. exo
debet fructificare xpo. et hoc de q̃ d̃.
Cui cum cęmą in carne. i. car nali
princes am commisc. pa ssiones pec-
tu. corrupte nales. que hic dicuntur
passiones. quia abiecit a se. ea. spo-
liando nos gratuit. et uiuificando. nali
bus. que p legem erant. mortui. qui pie
plegem erat occasio alicui exercitare. ut
dicit. in ea eodem. ca°. operabant̃ in
membris mris. inducendo illa. adpetitui
mali. ut oculus ad inpudice aspiciendi
et manus ad immunde tangendi. et sic de aliis
membris. ut fructificarent morti. i. opi
morte digna facienda. quia tunc plantati
erant in mala rea. tunc erant. i. ope
rati et nouę legi. soluti prius a lege
mortis. i. a lege mosaica que dicit. hic
lex mortis. quia morte mactabat corpo-
ralem. in singressibus in castris mittendo. ut
p̃z. eo de cętu illius legis. et quia legalia
in passione xpi fuerunt mortua. in qua
detinebam. obligati usq; ad crucifixi xpi
p quę habemus obligare sui subiacti. pe
quod subdit. ita ut simus in nouitate
spus. i. sm̃ regulam nouę legis. et non
in uetustate litte. i. sm̃ regulam legis
ueteris. q. e. secta. et hoc. e. intelligendi
quam. ad ea in quibus lex uetus est promul
gata de quibus plenius dicit. sup.
lex autem nouam hic dicit. nouitas spus
quia non fuit secta p xpm. si impressa cor-
dibus apl̃oꝝ p̃ spm. sm̃ quam nouitatem roda
et magnas cogit actum. i. de hac aut
nouitate nouę legis et uetustate ueteris
in spe. quod ultimus dicit. Ademe uocat.
Ecce dies ueniunt dicit dominus. et feriam
domui israhel et domui iuda fedus nouum
non sm̃ pactum quod pepigi cum patribus
eorum et ibidem dicit. dabo legem meam
in uisceribus eorum et in corde eorum scribam eam
et ero eis in deum. et ipsi erunt mihi in populum
et hoc aut q̃ dicit. do nouum fedus non
uetus aut q̃ plus quam fuit datum antiquis
patribus. quia deducit hebree ueritatem. Quod
ergo dicemus. hic quia. i. monet. ergo
occasione quod addere mus. Et hoc cum
q̃ aplus legem veterem uocat legem
mortis. possit aliquis credere. q̃ illa lex fuisset
mala sicut credidit manichęus. dicens
q̃ a diabulo fuit data. deo hic. ex eo
i. monet aplus. et ondit primo q̃ non fuit
mala. 2° q̃ fuit bona. ibi. lex quidem sta
et exo de lege formit̃ agit occasionem
habuit. ibi. video aliam legem. prima
adhuc. m duas. quia primo ondit q̃ lex
non p̃ssit causa mali. 2° q̃ est cuius alicui
occasio. excepto mei. ibi. occasione aut
Contra p̃m dicit. Quid ergo dicemus
lex peccatum est. r. sequitur ne eo dicit. mihi
q̃ lex sit causa peccati. abnit. r. non sequitur
hoc q̃ probatur. Ad cuius intellectum sci-
q̃ peccatum non uitare. nisi mediante cognitione
et malum sm̃ am q̃ dicit. do nisi mediante illa
intellectu malum operari. si homo nullum
per quod peccatum cognoscit et malum non est
per se causa petendi. sed magis est per se
ea uitandi. primum lex aut vetus. i. huius
quia an eius datum exconsuetudine
petendi legalis in cordibus hom

sic erat obstructa q̃ mixta reputabit lata q̃ tamen erant p se mala et maxime ita actq̃ mirocres ac. ꝓ quod data fuit lex adcognoscẽdũ dũ ce talium illi ꝓle d'quo p prius erat nascitur. ꝓ quod erat preter mistic. quia debebat uigere spũs sanctitate. lex aut no ē causa peti. p̃sequitur deductis aplq̃ pomerium. s. q lex dat peti cognoscẽdi dicens Dz petrus no cognouit ce malũ. salte mixte. q̃ obstructos legis nalis. Et laquẽ aplus in psona gñis sua. sic obstructum. mst legem. que fuit data adquadam legẽ nalis cognoscẽdi q̃ peccare ctra de actu peti mixti dicens nam gaudiam nescebam. supple petrus Dz hoc exprimit in aliquibus libris no tamen est de textu nec est in libris correctis. si quis intelligendo est. aliquid decretis posuerit. illud in glosa mittimus. que postea pignoratis stipendiis mixta est textui. mst lex dicit. no gaudebis plibens actui nti de ce. ꝓ petiti. malicie. vel. Ostasioe aut. sic gñis ondit q lex aliqlit fuit ostasio peti. eo pcipere ira. vino no abstinendi. quia ipse apparet libidinosus et frequenti in ipso decipitur credens ce libidinosum agere. q̃ velit sine freno legis. q tamen est deseruire libidini. s. in primis. et io homo intenditur in veteri. ꝓ quod legem concupiscere. prohibente concupisce. fuit in contrariũ excitata. Alio mõ ab exortatione demonstratiue. cum precipiatur ce magne mitis de ce bonis que fuit in statu sanctiori. plus autem ipse. ꝓ sustepto in statu sanctoi fuit potius deuenit. Que est alia gens sic melita. ut habeat cimonias. mixta q̃ducta et unisam legem. et. ꝓ quod et post legem datam magis conabitur in eo q̃ cupiam exercere. et hoc ē q̃ dicitur

Ostasioe aut accepta duobus dicit mõs petrus. q̃ cupiam que dicit petrus eo q̃ ē causa peti. eo mo quo sol dicit calidũ. quia est causa caloris. p̃mandatum. et legem que sequitur mandatũ dei. cognitionem dei mandata. quod est in me aem q̃cupiam. et augmentaut in me meritum petendi. nam petrus. q̃ cupiam ostasioe accepta p̃mandatum mõs dicens seduxit me. realiendo me ad consensum peti mõlis. et pullulat in me. inducẽdo ad opus. Ostaz lex. Ido q̃ aplus ondit legẽ no fuisse mala. sic gñis ondit cum ce bona. et primo facit q̃ primum. 2o. mouz obiectos in contrariũ sibi. quod ergo. Contra p̃m dicit. Ostaz lex sta. q̃ statim declinat quia meritorio legis est homines facere bonos. ꝑ culpe. lex ucq̃ est hmoi. quia ordinabat homines ad deum per p̃cepta cimonialia. deo subdit. et mandatum sum. illud enim sum dicitur quod ad cultum dei ordinat. Item ordinabat iuste nunc ad proximos q̃ p̃cepta iudicialia. ꝓ quod subdit. et iuste. Item ordinabat homines ad ipsum p̃monialia p̃cepta. de quibus subdit. et bonum. Aud ergo. hic gñis admouet quada obiectos. et primum. et 2o. ro infinat. sud ꝓ situm sibi. sumq̃ aut. Contra p̃m primo facit obiectos posset enim aliquis dicere licet lex sit bona simpliciter et absolute. in est mala. et tam homini p̃ce lapso in quo est tam ins ad spũm rebellio que p legem excitat ut dem est. sicut nunquam licet homini sit absolute tamen malum est febricitanti. et hoc ē q̃ dicit. p. Et aut homo est in se sic lex. maxime est mozis. q̃ sequens hoc admouz dicens. abstine. Non enim est

ſimle de vino qua vinū p̄ſ̄ t dicit
augmētat calore ſ̄ ebrietē ſ̄ ſic ē malū
ſ̄ bonū creatū ¶ lex aūt p̄ſ̄ nō ē ex creatura
genꝰ ſ̄ magꝰ ē expreſſiua · p̄ꝫ quod
talis excitato ꝙuemt ex hoīe ma-
licia t demonū nequa ut dem ē · p̄ꝫ
quod lex exhoc nō p̄t dici mala ſic
aliqꝫ exhoc actu aliquē aliis ex
ſua malicia ſtandalizat nec exhoc
quis bonū ut eius actū peiorē
mſi facēt intētē aliū ſtandalizandi
t tūc actus eius ex tali intētē eſſt
malus dicit ḡ ut ⁊ abſtr̄ſ̄ legem ex
malam p̄ſ̄ ſe hoīm lapſe ſi p̄t̄m ⁊
corrupta ut appeat p̄t̄m ⁊ ut appeat
mala p̄hibitū ⁊ plegem p̄ꝫ occaſionē
accepta ſe occaſionē magꝰ eluce ſtut operatū
eſt mihi mortem ⁊ p̄ꝫ ḡ corrupta ex
malicia hoīm t nequicia demonū
duxit me ad p̄t̄m mōrle ut fiat ſup
modū peccans p̄t̄m ⁊ p̄ꝫ corrupta ex
acerba mandatū
⁊ plegem occaſionalit̄ carne ſolum
ita q̄ ex dicit ut fiat ſ̄ ly fiat ut
no tenet hic cauſaliē quia lex p̄ſ̄
no excitat ḡ impiam ſ̄ ḡ ſecundū tm
qua ad datum legē ſ̄ acta ē ḡ occaſionē
excitādi p̄malicia hoīm t nequicia
demonū ¶ Dicēdū cū ſic q̄d ſ̄ apl̄us
confirmat ſuū ḡpoſitū p̄ teſtimonium
legis nālis t hoc dupliciter primo in
malis ex bonis ibi Mucrone igitur
Secundū tm ſ̄ q̄ſtū ⁊ lex ſ̄ p̄a
dicta nil ſ̄ quāna ē ſ̄ quedā determinata
legē nālē t ro ſ̄ ē ſ̄ legi nali conſona
bona ē ſ̄ aūd cōcluſio que p̄ncipijs
primis concordat ¶ Et mor ḡ p̄cepto que
accipiunt ſub mādo bene accipiunt ¶
Item aduertēdū ꝙ in hoīe ē duplex ꝑs
ſ̄ ro t ſenſualitas ſ̄ que aliqꝫ nocant
ſpūs t caro t ho mo inior t exterior
p̄ ro ꝙ ro dō ē hoīo · p̄ qua diſtīgꝫ
ab exteriori primo metaꝑ · Alia ymaginabilis
cognoſcens ⁊ vnit hoīo ro dō ē t melius
ḡ quod illud quod agit ſ̄ vt velit ſ̄m
dictāe rōis vtrū illud dicit ḡ agit vel
velle quia nō quicūq; illud agit māu ſ̄
illud aūt ḡ agit vel vult ſ̄ques impulſu
ſenſualit̄ non dicit̄ ḡ agit vel velle quia
nō quicūq; ſ̄m ꝙ homo ſi ꝙut quemt ru
beum ſ̄ ſic igit̄ ſupponit̄ ſ̄ fit talis ro
illa lex bona que ꝙhibet ſ̄ques ḡpuas
rālem ſen ſenſualitat quia in hoc eſt
legi nāli lex aūt moſayca ē ſ̄ moraliter
Non ḡmpiſtas ut ḡmpiſtes ut dem ē
ſuperba go ēr hanc aūt ſmās ponit apl̄s
inētate t diffuſe dicēs ¶ Primo enī
lex ſpūalis eſt ⁊ ordinat ſ̄ ſpem ad ꝙd
inſtinctū ſpe ut ro mea ego aūt cārālis
ſum ⁊ ſques carnis ſen ſenſualitatis
impulſu t loquit̄ apl̄us ſicut ſup dem
eſt impugna gmbiſticam lapſi in quo au
plures ſūt ſques impulſu ſenſualitat
quia rōnis vermudati ſunt puto ſcilicet
primo ad p̄mū ꝙ quos grecā ſticam mouet
bellios carnis adp̄m ¶ deo ſubdit
Et enī operor ſenſualitate ſques non
intelligo ⁊ intelligo conſonas dictam
legis nālis ſ̄ magꝰ ḡcarnis non enim
volo bonū ſ̄m rōnis dictāe ego ago
impeditꝰ ſenſua t impoſſ ſ̄ quod de
malū ſ̄m rōnis ego facio tracta per
ſenſualitatē Conſentio legi quia bona
eſt quia p̄cipit illud quod eſt odibile
ſ̄m dictāe rōnis rēte Nunc aūt iam
ego non operor illud quia non operor illud
ſ̄m ꝙ homo ſ̄ ſ̄m ꝙ bestia ut dem ē ſup
ſ̄ quod habitat in me p̄t̄m ⁊ q̄ tripla ꝙ
dicit̄ p̄t̄m ne ſuperbe dēto q̄ impellit
ad ſpōrandū Dico enī ꝙ experientiam
bellorum adp̄m quia non habitat in me
⁊ in carne mea bonū ⁊ melius ad

bonū si magr adoptet et dicat i carne
mea, sc corruptibili et corrupta p peccm
ade, quia calix inebrians mala non fuit
in carne humana pro statu innocentie sed
alit in carne mea, quasi dicat, mala pre
mei, quia in me non est inebriatio admala
lid si adbonum, tacto eum adoptima depra
do subdit. Nam velle scilicet bonum adia
cet homini, sim rom, pfice aut bonum non
invenio, ppter sensualitatem impedientem
Non am quod volo et, exponat ur pus
qua expresso est eiusdem admaio, assoi
Inuenio igr quod ondit idem pretium
legibus nalibus in homine cu lege concordat
pinpredicta, q volet homo et sequendo
dicam ecce rom. ut dew colet pntes
honorat. et cetera simili et hoc est q dr
Inuenio igr legem, s conspna multi
uolenti facere bonum, sim legem nalem
dicam ei, qm michi malum adiacet,
quia magr prompti et ego adpficar
malum in opere quia bonum ppter corruptio
nem Condescitor eum legi dei, xci
cor do sim minorem syllogizem, a natale
rom dicam, quia vacat dicit syllo
gizat. et sensualitas exterior. Video et
hic habitatorem pone quodlibet de lege
nali. et divina. dicimur de lege fomes
tuus primo malicia ondit. 2o ab ea libe
rat peccm. ibi Infelix ergo homo. Cui
p3 ondit. cuius malicia ptior qui
no est legi nali ppona si magr contra
et ideo non dicat ego, misi primo du
cam placuis, nabona admala tuissem
sicut dicit bonus Aug. de mori. et hic
mo leges eternas et leges diuinas
et sic est de lege fomitis de qua dicit
Video aut aliam legem in membris meis
i. inclinacoi, que dicit inebria eaqua
ligata admalum sic dicit ego aligando
repugnante in legi mentis mee, a
legi nali que est impssa mihi est
captiuare me in me lege peccti, p consue
tudine peccandi que tenet hoiem in
peto sicut captiuum in carcere. Infelix
hic fine petit liberari dicens in persona
gnis quam Infelix ergo homo p corruptio
nem quis me liberabit de corpore
morte huius, no dicit de corpore absolute.
quia sanctus abhorrendo mortem que non
est pene bene donec sibi suo corpori vnita
si dicit de corpore morte huius, q. sanctus
desiderat in corpore manere. et tendet
aplius grā aut dei pitiam et quia in
pnti libet alege fomitis inquietari est
culpa. Unde et in viatore pcupiscentia
pmi motus non sit culpa si tamen pena
exorende viatori matia infirmitas vero
liberabit etiam a lege fomitis inquietari
est pena qui efficitur ex habitu corporis sibi unito
me configurando corpori demortui sue
pfectionis in. Et p dicit etiam concludit
ego ipse in mea pnti mente sino legi dei
et sim inclinacoi, rom. carne autem
sequendo carnis inclinacoi lege peccti
et cetera. ergo nos etc.

Capitulum viii

Nondum aplius cessatoi legis sinis
p xpm hic quod ondit p xpo sit
totaliter adimpletum. 2o ne videat videos
tamen eos suos effectus ra xpi prima in duas
quia primo ondit quia adexpromo
sectum illi inculcatur. 2o modeatis seu
firmeatur ibi quibus aut nos separatur
prima adquir in duas, quia primo ondit
secundo quia quantum adeuasoi malitie
ad consecutionem boni, ibi quicunque enim spu dei
agunt. prima adquir in duas. p primo
quomodo mentio declarat nom ibi quod
est impossibile. Circa primum dicit Nichil
ergo nunc damnabile. a nulla damnacoi
causa est sine qui in xpo ihu sunt
p fidem caritate formatam, qui no

ſm̄ carnem ambulant. ⁊ quoniã ſi magꝭ
ſpm̄ quatu ad pactũ fidei ſuſtinet
quia fides ſine operib⁹ mortua ſacer-ſi ꝯ
millus cum dampnã miſi pro peto dig-
nali vl mõrli vl pena p ada miſa
p que modu ſancti preces deſtendebat
ad lombu quatus cẽt mudat ⁊ libãt
ab origmali peto ⁊ actuali fides autem
xpi liberat ab origmali ⁊ actuali ꝛeatu
in baptiſmo qui eſt ſacm̄etu fidei qnica
totalit⁹ vtus paſſionis xpi q̃ abſtulit
impedmentu natie. Ideo dicit leo
cm̄ ppus iuit in xpo ihũ leo cm̄ cũ
gelica dicit leo ppus quia impoſſa
fuit cor dib⁹ aplor̄ p ſpm̄ ſc⁹ ⁊ leo
iuit quia vnificat p gram quam
conferut ſacm̄eta nouie lege libat⁹
me a lege peti. ⁊ ab obligatõe p peto
actuali ⁊ mõrli. et mozte quia tollit
dem penam debita. p̃ quod ſanctifi
mur morientes ſtatum eternat adipi-
ſcam. Quam quod impoſſibile ſit ꝙcũq;
declarat ſiud dem ſcilicet qualit leo
xpi liberat ⁊ diuidit in duas partes
quia primo declarat modũ ſiue libatõis
ꝙ̃ pmã diſtincto ambulatiu ſm̄ ſpm̄
⁊ ſm̄ impetu carnis. Ibi qui em̄ ſm̄
p̃m conſiderãt q̃ ſm̄ quadruplicẽ tempꝭ
multi ſalvat̃ miſi p xpm̄ Act. iiii°
nec em̄ aliud nome eſt ſubtelo datũ
hoĩbus in quo oporteat nos ſalvos fieri
Iſta aut ſalus pdupliciat hoĩbus applicat
vno mo p fidem ⁊ ſic p xpm̄ ſalua
bimur preces vetꝰ teſtamenti ſcilicet p
fidem xpi venturi. Aliꝰ em̄ antiqui
ſic in effectu bꝰ manet ſm̄ actũ arce
Dicut finis mouet agẽtẽ nec tamẽ ꝯ
actat arcẽ. Alio mo applicat p ſacramenta
hoĩbus adhibita que ſunt me ſignificatiua
myſteriorũ xpi ſuſtinet tamen. Dicut em̄
edificatores malos artifices ꝛ tñ effigies
principalis ⁊ manu eoꝝ myſteriũ talis
cõtinet. Dicit̃ vos ſeparatos me in ſanctu
ficatõe p gratiam. deitas eſt causa effectiua
principalis humanitas xpi ſicut inſtrumẽ
quidã. Dã ſacm̄eta nec vocẽ lege ſeparata
ꝛ depicta adhoc vtute. Deo mediante
humanitate xpi ſicut ſecuri agit̃ edifica
p motoꝝ artifice me manu que eſt inſtrũ
mentũ coniunctũ. talis aut vtus ſeu actio
no fuit in ſacm̄ete veteꝛ lege. que non
potuit dici vtute tali ab humanitate
xpi fluxa. quia causa effectiua non e
po ſcor ſuo effectu ⁊ ſior. Et quod dicitur
nam quod impoſſibile erat legi. ⁊ ſacm̄et
legalib⁹ efficacia dicta cautelis m̄q;
infirmabat̃ ſcilicet vetꝰ quia in ſior cau
impſita. q̃ quod ſacm̄eta vltig eterna dñi
⁊ infirma. dicit̃ in̄ p carne. q̃ mudã
bant corpalit⁹ cum tollentia quasdam
ꝛ egulitates. p̃hibentes mg̃ ſpiritũ repli
cor tingẽtes eo cor tactu mortuu ⁊ ſimoi
p̃. Quod dicit̃ iuſtice carnis hebr. vñ
ſilua ſiud mittes in ſimilitudine carnis
peti. quia aſſumpſit carne paſſibile no
tamẽ peccatricem ⁊ de peto. ⁊ de ſcripo
ſto hoſtia p peto ſic em̄ dicit̃ Deut. m°
peta ppli mei q̃ medet quia ſacerdotes
hoſtias p peto q̃ medebat dampnant
petu. ⁊ delent p ſua paſſiõ in carne
⁊ in hoĩe ſm̄ illud p̃m Iuuenis. re-
cor dare q̃ eſt quia caro ſuit ut iuſtificaret
legẽ. ⁊ promiſſa in lege que gratiam
iuſtificatiam p̃mittebat̃ non conſtebat
impletum in nob̃ vltate. p baptiſmũ gram
conferentem. p vtute a xpo diuinam
ut dem eſt. Quia no ſm̄ carne ſi ſm̄
ſpm̄ ambulam⁹ p bona opa. quia fides
ſine operib⁹ no ſufficit ad ſe mortua
Quia em̄ ſic quis pmã diſtincto me
ambulates ſm̄ ſpm̄ ⁊ ſm̄ carne. Et
diuidit in tres partes. quia p̃ pomum

ſſer diſtincto 2° vna pte mitacio ibi
Vos aut ſtio mſert cõclusio ibi ergo
fres Circa p̃m pomi p̃ma diſtincto
quatu adiudicu ad dicit Quia em ſm
carnem ſtituer ambulare que carnis
fuit ſapuit & carnalia bona iudicant
meliora ſpualibꝫ bonis erronea in
ſtituit lingua febricitat mſecta colet
amara ea que ſũt dulcia iudicat ama
qualis em eſt animus quiq talis fines
iudicat ibi 2° ergo fres Quia vero ſm ſpm
ſupp ambulat que ſũt ſpus ſentit cãr
libꝫ ſpualia bona ſponentes ſicut lingã
bñ diſpona bñ iudicat de saporibꝫ 2°
pomi diſtincto mi eos quatu ad
effm ad dicit Nam prudentia carnis
qua quis bona carnalia caute ſcit miſce
et ꝓſequi mors eſt & morte effici cupe
et reſistere et alii natu quia cãrlia vinc
tes frequent ritq alios moriũt prudẽ
tia aut ſpus qua quis cãrlia ſpualia
bona diſcrete quid et ꝓſequit vita et
pax & medium uita grec in primi et pace
gloria in fine ibi em ꝓſtin ꝓpo habet
eo q appetitu totaliũ quietat qm ſapia
carnis inimica eſt deo rebellans eius
mandato ſo ſubdit legi em dei non eſt
ſubiecta et pane nec ꝓpo deo nec em ꝓt
ꝓpo quid dicat ſaluator mt vi Nemo
ꝓt duobꝫ dnis ſuis ſcz cõtrnis ſtaudi
ca in ꝓpone Vos aut fres qm̃ pomi
vna pres imitacio ſtituet ambulandi
ſm ſpm ad dicit Vos aut in carne
non eſtis & ee debet ſi in ſpu quia habi
eſt ꝓbap̃m eo aqua et ſpu ſancto
Jo mo Dicit ſpus dei habitare in uob
ꝓſeuerando in gra ꝓbap̃m acceptaq
dicit adeo excludendi eos qui ꝓ bap̃m
ad vitam redimũt de quibꝫ subdit
Si quis aut ſpm xpi non habet hi 2° recedit
a gra huius non eſt eius ſi membrum mitto

ſ alii ſtitue Si aut in vobis xpus
eſt ꝓ gram corpus quidem mortuum e
ꝓpter peccm & moriendi nãtati ſubiecta
ꝓpter ade ꝓccm quasi dicat ſcz mõrtalis
no impediet habitacio xpi in vobis
ꝓ gram quia licet ſpualia humane nature
ꝓ vitam ſua ſint ſufficiens quando adcorpus
et alia tamen ordinate nob dat quia
sicut xpus habuit primo corpus passibile
et poſt ꝓfuerauit adiuta et mortem
uita et fideles qui ſũt eius membra ſibi
conformant ꝓ gram inſificate diam
ſi habet corpus passibile Si reſtituet
finali mduet in mortalitate coredu
dantia gloria ate adcorpus et hoc e quod 2°
Quod aut vnusq ꝓ iuſtificatione
ꝓ gram in pñti quod ſ ſpus eius
& dei pres qui ſuſcitauit dnm xpm
a mortuis habitat tuos ꝓ gratie p
ſeuerantia qui ſuſcitauit xpm et
ſimlr ſuſcitabit nos adiuuet a mortem
Ergo fres Hinc qm̃ colligit intellꝫ
ſtituet q fideles debet obedire ſpui
no carni et hoc e quod dicit Ergo fres cõ
et pz exoditer hec ut q ibi Si aut
ſpu facta carnis mortificamus apparitu
p tonie exilii ſtingendo vivet vita
grec et poſtea gloria Quicunq em
poſtquã a pius ondit ficti adheſeris
adopm quatu ad eas q malis hic
ꝓpter ondit idem quatu ad q ſeruos
bonis et diuidit in duas pres quia primo
declarat quãq bonum magnitudinis 2°
eius diuidit ibi quid ergo dicemus
prima adhuc in duas quia pmo ondit
magnitudinem quãq bonum quatu adhuc
2° quatu ad ultimo inuitat ibi Itaque
aut prima in duas quia pmo declarat quotid
in habitu grec 2° in habitu glorie ibi
Si aut filii Circa p̃m ſtiendi q sicut
deus primitiuo gnalem motu recreatis

ad pfectoes suas nales sic pmsserui
gnale mouet creatura rale in adhoc
supnale et talis mssio q adoptiuis
uocat mstmet q diuq et est pa spalis
corpe dei adhabitud grec conseqd
sicut aut mstmetu qui e queda mora
alicui senit et sic exprimit grat
alij aut expellit spm et sic habitud gre
no conseq̃t quatud ad ipm recte
dicit Quicuq̃ enim spu dei aguntur
mocq̃ deam sequedo et in hoc egre
medio principio qua sit humana natio
hm q dicit plus in simplicib; debij fortudo
et debona fortuna in filij dei sut et quid
grec conseq̃t q̃ qui sut filij dei adop
tiui et hoc dicit Quicuq̃ spu dei agu
qua diuq mstmet illi defiat iusta
pnia et ro qui habitud grec no gressum
sibi modo imputat qua ois mstmetu
et ultima dispone ad gratiam
gratialem que facit dei filiacoz Jo subdit
Non enim accepistis spm seruitutis iterum in
timore sicut in veteri lege que fuit lex
timoris si accepistis spm adoptionis
filioz q̃ habitud grec in quo clamamq
abba pater duo
simul nomina idem significantia quod
scribarum ad aliud tempus ad designandu
duplicem dei pzmitate prima e omnis
homis et malis qua pzit est omnib; pzcepta
rois alia spalis qua pzit est iustoru
q̃ grec adoptionis de qua adiungit subdit
ipe spus si spus qui e ita si ut mitate
psona testimonium reddit spiritui nro q filij
dei sumus licet enim multi sint via humana
se et filij dei q̃ grec adoptionis tamen
pter hoc sic q̃ sancti spus revelatione
et hoc no sit debut aplis de se pcipue alijs
quibusq̃ suis et sanctis revelatis spm q̃d
pia Tene in Non accepimus spm seruitutis

iterum nudi sed spm qui exdeo e ut stag
que adeo dicta sunt nob̃ pter hoc extra alia
exponit quia spus suus signum et miracul
reddit testimonium de dignitate cultus fidei
p qua efficim̃ dei filij adoptiui Qui
aut filij sic quid ondit q̃ p adhesionem
adoptiuam habitud gloriose possessionem sub con
dicione tamen et eo primo hoc ondit et ad
illam condicem inducit ibi existimo
circa p̃m dicit Qui aut filij scilicet
adoptiui sumus p̃ grec habitud et hereditatem
p quid enim p habitud gloriose hereditatis
eam stabilitate imp̃t Omnis et
habitus magnime gloriose tenet aut dei
gnia qua filio adoptiuo debet alia pos
sessiones dicat prime hereditas e pa
dei tabs que est beatitudo obtenta que no
unquam p̃ p̃ces si tota habet a quolibet
bro non tamen totalit quia omnis est
alio beatior et hoc modo filius unquam
totaliter desit aut corpi qui est natalis filius
dei et sic primogenitus ad gloriam animae
et corpis sicut ipe Qui aut quantum
tollerando passiones nunc p̃nt sic et ipe
deo subdit coheret glificem sicut dicit
hic vltio Optatur pax xpiana vita miraculo
in gloriam suam Existimo sic quid
inducit nos ad hanc condicionem p̃ exemplo
ibi summa enim exactio aut
consistere in hoc q̃ omnia incomparabiliter
excedit modicum in tollerantia pas
sionum q̃ quod patiemur sunt modo tolle
rande et hoc e q̃d dicat Existimo enim
q̃ non sunt condigne equales passiones
huius temporis Attendendum in q̃ passiones iste
pnt dupliciter considerari vno modo ut
accipiuntur a libero arbitrio et sic loquitur
hic aplus Alio modo quatenus spus sanctus
movet liberum arbitrium est humano

actē p̄cōms p̄dm & sic ē ibi mētu de
codigno/ qua p̄cipiū mūi ē ens dem
hom̄ tract cū p̄mo ¶ Nam expectatio
creatur/ ꝛ hom̄s qui dicit cū creatur
exp̄ vltio/ p̄dicare euāgeliū omi crea
ture ꝛ omī ſpm/ qua queūt cū angel p
intelligē/ cū habitib⁹ p̄ſentē p̄ mege
tud cū plant/ & p̄ce cū ſanct⁹ ut dr
Gregꝰ dñe xp̄e/ & ſic p̄ſimlitudīe
ē omīs creatura ¶ Reuelacōm filioꝝ
dei expectat/ m̄ beatitudīe celestiū
deq̄ clād videtur expectat p̄ patriam
futurā cm/ ꝛ p̄ gl̄ificatōm mortis et in
mercatoꝝ creatura/ ꝛ ſtiana natura
ſubiecta ē/ nō uolens/ ꝛ p̄ p̄m ad
quod nō ē uolutam⁹ in nob⁹ ſed voluīt
ſubiciēte/ p̄pter eū qui ſubiecit eā/ ꝛ p̄ deū
patiēte/ ſuſtinet/ m̄ ſpe/ ſq̄ & ipſa creatura
ſiue/ qua & ꝑ creatura/ ꝛ ſtiana natura
liberabit a ſeruitute cōrupc̄ois/ ꝛ q̄ m ſeq̄
tate ē/ ad libertatē gl̄ie filioꝝ dei/ ¶ Scīmꝰ em/ ſ. ſic q̄ nō uidet ad paſſionū
tolerātia nra/ exemplo dñi/ p̄mū ē
creatura/ & creabilium/ que ſit m̄ gemina
transmutatōe/ quoniā tota natura cōlis
melioret/ cū hom̄e/ & ꝓ q̄ nō debem⁹
ſimilit paſſiones tolerare/ patiente/ deo
dicat ¶ Scīmꝰ em/ q̄ omīs creatura m̄ge
mīſcit & p̄uit/ ꝑ hoc metaphorice multū
gitur/ & finitatē/ & variatōe/ ſicut per
oppoſitū p̄ſa p̄n̄ eius floꝛe/ & m̄ eoꝝ
e ꝓ nob⁹ appōs/ & qui plenā cētie recedētib⁹
deperiūt ſpm ſtīe/ & in patiēte/ colle
rabunt/ adiſpa/ & dnatoꝝ gl̄ie m̄ ꝑ
ſiue certō m̄s futuē/ & hoc ē q̄ dicit nō
ſolū aut illa/ ſed ipa nr̄a/ ſc. ſtiana creatura
mgemīſcit & p̄uit/ ſic nos xp̄i apoſtoli
p̄mitias ſpūs habēs/ & ipſ⁹ ſem⁹ i maioꝝ
plenitudīe/ & nō mīra nos gemīmꝰ
gentes m̄ ebulatiōib⁹ adoptōꝝ filioꝝ
dei expectātes/ ꝛ p̄mū quod ꝛſequit

a filiis adoptiuis expectātes patiēt
redemptōꝝ corp̄is nr̄i/ qua tue ſiat
corp̄i i mōte/ & ſic redimet adeūpare
Ope em̄ filiū facti ſum⁹/ & nos/ & re/ qua
dm ſum⁹ m̄ ſpe/ ſc. ſalut ¶ Spes
Spes aut quo uidet non ē ſpes/ quis
dicet/ & quo nō uidem⁹ deū dicit/ ſum⁹
m̄ ſpe expectatōe ¶ Omnīs aut poſtq̄
audiet bonū quod conſequit/ quātū ad
ſalutē adhēentes ꝑ xp̄m/ hic q̄ter
idem oſtendit/ quātū ad actū mūdi/ et
p̄mo m̄ actu intellectus/ ꝛ m̄ actu eſſen
tie/ ſm̄a aut ¶ Cōtra p̄m ē ſtiendū/ q̄
ordo ē expoſitio deſiderij/ & hoc ē actus m̄tellec
tus/ propter q̄m actus voluntat⁹ ē/ & qua
mōre ſuū gaudere/ me/ ſapie/ nō/ deo
ficiente/ deſiderat/ m̄ q̄ & p̄mū/ quod
m̄ nō expedit nob⁹ vīq̄ etiā patrib⁹
p̄cib⁹ & amotoꝝ ſtīmuli/ ꝛa cor/ ꝛ
quod tamē nō expediebat ſibi/ ꝓ
quod nō fuit exaudit⁹ deſiderēs aut
xp̄s dignū/ m̄ petendis adeo ē hoc
ꝛ q̄d dicit ¶ Omnīs aut/ ꝛ cū p̄cedētib⁹
bonis/ que habem⁹ ꝓ xp̄o adhēdo/ ſpem
etiam ea que ſequit ¶ Quid admirat
infirmitatē nr̄am/ nos diligendo ſ. adhe
rām⁹ xp̄o/ qua qui adhēret vnus ſpūs ē
nam quid oremꝰ quid oporteat/ ſ. ſicut ex
pedit ē ad ſalutem nr̄am/ q̄d viuē/
ſi ſequent⁹ m̄ ſpe deſiderij/ q̄d ſi ſicut deſid
ſuppleat ſpūs ſc⁹ deo ſubdit ¶ Qui re
ſpūs poſtulat ꝑ nob⁹/ ꝛ poſtulat nos ſcd
ſicut gen̄ ꝛ̄ dicit abrahe/ nunc
cognou/ q̄ timeas dñm/ ꝛ alios cognoſce
feci ¶ Cū aut ſcrutat cordā/ ſc. deꝰ
pat ſcit quid deſiderēt/ & quid deſiderare ſecun
dam vna ē ſtra pcis & filiet ſpūs ſc⁹
Alio mō exponit iſta de ſpū angelico
nobis dato ad cuſtodiā/ qui dicit nos mo
rando m̄ alijs hom̄ib⁹ actib⁹ & ſic exponūt
hec iſta ¶ Omnīs aut & ſpūs angelicꝰ
adiuuat infirmitatē nr̄am/ nos diligendo

quantu est ex se qua sollicita est de
mea salute Nam quid orem sicut
oportet ad salutem nescio sed ipse spūs postu-
lat pro nob preces meas offendo deo
ihesu xpe unde oculis mis lacrimis et
spelicibus meis tuos et sequit ego
obtuli oro tua dulcedine gemitibus ineffa-
bilibus q̄ ihesus considat de pe-
culio angelorū quod est ineffabile
de salute hoīm a nobis eo q̄ no ē nobis
cognoscibile p se Quis aut scire ualet
corda scrutans deus scit quid desideret
spūs q̄ ua mens angelica est sibi tota
manifesta qui ē spūs dei et sanctos et
ordinate pro sanctis postulat Omnia
autem scit q̄ unde bonū adipiscatur
pro in actu voluntate qui est diligere
q̄ sue alia bona diligunt in deum
et sic dicit Omnia q̄m diligentibus de-
um dilectio caritata et perseueranter
omnia cooperant in bonū his q̄ sūm
propositū electi et predestinatorū vocati sūt secun-
dū prius p gratiam sanctificantē sicut
erga peccata in bonum quę mutat quia for-
tes et fortunes resurgunt et erga
in gratiam adbonū miles qui fortiter
in bello triumphatur Eis vero qui dili
gunt deum sūm priorem iustificata eadem
peccata non reddit ad bona eos Deo
subditur nam quos posuit ihesus et
predestinauit et non alios conformes
fieri imagini filii eius qua filiatio
adoptiua dei est quedam similitudo filia
tionis naturalis unde ut pro sit primogenitus
in multis fratribus et fidelibus qua ratione con
similiter eos vocari fratres habere ut Re-
cendat autem quid dicit hic quos posuit
et predestinauit per sciencia non accipi
hic potest oppositum predestinationi sicut

damnatio dicitur per se accipit pro
et primordium ad predestinationem electi
onis a deo prognosticata abeo qua ratione
eligit ignorantibus et tamen non
est ibi presso nisi forte tm̄ per qua
ad predestinatos etiam sequitur alia
bona que predestinatis in tempore conse-
runt Deo subdit Quos autem predes-
tinauit ipsos et vocauit ad fidem ad se
libere arbitrium reuocando et quos
vocauit ipsos et iustificauit per gratiam
Quos autem iustificauit illos et magni-
ficauit per gloriam qua gratia et acta gloria
Quid ergo dicemus post quam
ordinem magnitudinem bonorum adipiscendi
ope hic inter ordinem iusta bonitatis di-
cendum quia non preter peccatos demonū
prudentia Deo dicitur quis contra
nos quasi dicat nullus quia nullus re-
sistere voluntati dei nec ipse peccatis
sequentes ostendit dicens pro filio suo
nati non pepercit sed eum tradidit pro dilec-
tis electis quomodo vero et cum eo
est armos Item predestinatorum electio per accusatorem Deo subdi-
tur Quis accusabit aduersus electos dei in
iudicio finali quasi dicat nullus et ra-
tionabiliter deus est qui iustificat simul
do peccatos Deo pro aduersa demonum no
audebit nuncio nec etiam primo
condemnationis to subditur quis est q̄
condemnet quasi dicat nullus et
subdit eo corpus ihesus q̄ mortuus est
et sequit interpellat pro nobis apud pa-
ter ondendo large et ubique et sic tollit oc
condemnationis causa Quis ergo
Postquam apostolus ordinat q̄ ope sit ad
sciendum hic quid ostendit ipsum adhe-
rentes modum quem debet ecclesiam

firmitatem ondit duplr primo expre
corpis ei expre anime ei⁹ sim Ex
pte aut corpis apet firmitas adhesio
qn quis pro milla passione illata corpi
seruat a xpo et promittit corplis pte
passiones quas maxima e mors qua
e vltm debilitu tota pnit sm plm
deo permit vltimo cu dicit cu gradus
alie sut dispositoes ad mortem aliqne
tame quinque aliqne magis et mote
sut quinque est plabilitas mortis
et minet q duplicit accipit vno mo
mquand qtm ee et quantu ad hoc dica
an angustia dicit em quis angustian
quando est maxe potes passiones vero
magis et mote et dispositoes ad mortem
contingut qpe subitaneitas necessaria ad
uita scilicet abmeti et regimen Et qntu
ad hoc duo dicit ei fames aut medicas
vel contingut qpe illaqs nocumtu Quod
quide nocumentu dupliciter considerat
vno modo ut est ablatiue et quantu ad hoc
dicit an pcessus Alio modo mquantu
importat in corpe patiente et sic dicit
tribulatio Aplius aut in scripta non
multu cura aut de tali ordine artifi
tali sed dimittit hoc exponendu Et
aut talia patiente sancti ondit ducens
ad hoc Auctem pot aliqua gratia
et mortificationem et preter ea admonem
passiones et tormenta ducunt sicut pa
in martyribus estimati sunt sicut oues occi
sionis quales occisio reputa utilis plana
et tranquilla sic die et sic totam bona mati
tudinem expectant et ad hoc obsequiu se
preparant deo et putant pa xvi Certi
sum sine dubio ondit firmitas ex
pte aie in hoc q no e possibilis a xpo
palam illatu sibi augmod e decepto

que aliqn proueniat expte illiq
decipiatur eo q est in passione potes
sicut timens ad modicu stupiditu cedit
virtuti ql qtes maxime vbi passiones
sime timor mortis et amor vite et
quantu ad ista dicit Certi sum em
q neq mors neq timor mortis neq
vita neq amor vite Aliqn no contingit
decipi ex parte decipientis eo q milites
credit eius dicto et hoc vel nouerit
dicere Neq angeli qui sut de primo
ordine prime hierarchie neq principatus
qui sut de tertio ordine eiusdem hierarchie et subsistit michael archangeli
quasi principes angeli abacuc 2 quod
e princeps neq virtutes angeli sunt
de sancto ordine medie hierarchie
Istos aut angelos exprimit aplius quia
sut de quibus ordinibus quos officia
sonant in mysticis ista nos Angeli vero
de quatuor ordinibus superioribus sunt
assistentes deo quasi dicat aplius quia
angelus q mittitur in ministeriu sicut milites
credendi no in possunt nos separare a
caritate xpi per aliqua decipere Hoc
est autem hic intelligendu q angeli
sancti velint nos decipere si qui vellent
non possent Aliqua enim conditionalia
vera e tunc tame vtrum pars est fal
et impossibilis sicut illa si homo volat
haberet alas et sic e in proposito et priores
modi dicit aplius ista primo licet nos
aut angelus de celo evangelizet pre
quam quod evangelizabimus vobis anathema
sit Neq instantia aut quecunq
pricia no poterunt nos separare a cari
xpi de pcto non facte mentis quia non
facit in hoc difficultate Aliqn vero
contingit decipi per demone et aliqn
decipit pcte de qua dicit Job xlv

Non est pia⁹ sup petram que compet
ei quam excludit dicens Lege porro do
mine ne mundo crucifixo primitie demaria ad
quam facit posse fieri xpo homi ne
mo sperauit sibi dubio si credens ad
uenerit hinc quod excluditur eu dici
non ait alienus a domo promissa aliqui
uero malitia occulta quod excludit
ibi necessario subiungit similiter malitie demoris
erunt omnia gentiles excludit subdi
tos ecclesiam alia potius et sequitur
hic aplus de predestinat et quantu ad
spacium finalem quia licet preter alios
carne semper in cultura xpi morentur

Ca xi

Veritatem dico postquam aplus
audierit resistere legis stramq; ppm
tur ei tota lis est adsentiendi iudeis iudeos
ecclesiam tamquam exposs deo qui eos
exigi eos audit sui assim Et hoc spe
ptma defendo de eoꝝ obstinatione 2o
orando pro eoꝝ conuersione 3o ea Ro
compescendo gentiles ab eoꝝ impietate
de ea xpiana maiestas qz p⁹ audit
sui assim 4o remouz modes dubitandi
ibi Non aut carta p̃m dicit petitur
dicam xpo ihu et est modus utendi
ad assertoz sui dicti Eaque patet q
iuste nō est pena vetus pfis ex
causa utili sicut erat in posito q
iudei de facili non recedebat sibi In con
secta meta bene ordinata qm est secta
est mihi magꝝ quantu ad mentem
Fatemur dolor exacta redimus ad
carnem et supplend est gaudeo pfi
delitate quod declarat dicens Operabitur
em ego ipe anathema esse a xpo id e
separatu abeo gde duplicat pe mitiga
mo mo rsendo adtempꝰ in quo ipse
glor xpm in membr suis actiuꝰ em

et hoc est exzelo iudaice legis et sic opta
bat se separari a xpo Alio mo rsendo
adtempꝰ post quam comissoz maio
ꝑdicabit fidem catholicam et tunc ali
optabat separari xpo ꝑdilatoꝝ suo gloꝛie
adtempꝰ et mentende comissoi iudeoꝝ
adfidem unde dicit psalmus primo Desi
derium impiorum disperdet et ne cui xpo primato
in carne nim est ipse vos Proscriba
meis sic comitendis Tribus suis cognati
mei sm carnem sicut em aplus narrat
iudeis de ibu hemanu ut ipse met
dicit mihi ca vi et phil iii Quorum ad
optio et filiorum quia plus alle dicta
est specialiter filius dei exaudi inquit fili
mei primogenitus israhel Et gloria
quia ei appropriabit dume fuit sui et testa
menti quantu ad mandata dei data
ipso promonsen et legislatore quantu
ad precepta decalogi adeo data ipso
eo vv et obsequium diuinum cultus
et promissa impletaꝝ de xpo quoꝝ
pres eo quibus e xpus nus sec p
sm carnem hoc dicit adostendendu
quia xpo no solum e ecclesia natura
liter quam descendit a preibus utere
testamenti sed etiam diuina sm quia
procedit a pre lo subdiu qui es sup
omnia benedictus deus Eaque mam
patet error arriani dicentis xpum ee
pura creatam Non aut sine ca
pdra removet dubium exclusem ea q
dixerit promissa de xpo sta iudeis
qui crimen non excepit ei posset
aliquis credere fore sic ea promissa
dimisit deo hoc removet ia duplex
exceptiu tum primo ibi non solu
Carta primo dicit Non aut supple

sequit quod evidenter verbum dei non
obmpleret et omnifidelitate videretur
quia aliqui eccl̃ ut apli et plures alii
recepere fidē xpi in quibus promissio
dei est impleta. Non em omnes q̃ ex
isrl ra iacob alienigene dicto isrl Gen
xxxvo descendut. supple hm fuit ista
helicet promissorij fidei eius. quod de
clarat in filijs abrahe. Dum nō omnes
dicti fuit eius semē. sz illi tm q̃ descen-
derunt p ysaac et hoc e quod dicit
nec qui semē sunt abrahe sūt omes
sz primo omes filij. qua filij abrahe de
agar et de cethura. nō fuit dicti eius
semen. quod ondit p̄ primā Gen
xxi. hi in ysaac vocabit tibi semē. de
alijs aut filijs subdunt. non q̃ filij
carnis. et vtute nāli geniti. quēadmod
fuerūt ysmahel et filij cethure. sūt
filij dei. et adeus electi. sz qui
filij fuit promissionis. sz diuine estimat
in semine. scilicet abrahe. Et q̃ sm illi
ondit p̄ primā. dicēs promissionis
em verbū hoc est. q̃ subdit. secm hoc
tempus. et ramo reuertar et erit sare filius Gen xviii. Allega
aut hec auctoritas. et alie scripture sūt
translate. hoc. quia tempe apli erat
multū auctorita. Dicit aut hi ysaac
filius promissionis. quia vtute diuine
nature. iniuate fuit genit. quia pre
erat centenarij. et mat̃ sterilis et nona-
genaria. ppter hoc promissio facta abrahe
Gen xvii. q̃ semē suū essz futurū. sicut
stelle anguē aliquē habet filiū. ut
ibidem dicit. et hanc hec promissio
non fuit impleta in omnibus eius

filijs sz solum in ysaac ut dicit est. nec
dicatur frustrata. sic nec promissio pa-
tris de xpo frustrata e. quamus
nō oms iudei xpm recipiunt p fidem
sz tm aliq. adhec dicit. Non solum
hec in duobus aliud exm adducit. et
dicit in duas gentes. quia primo populus
dei tm. et nō reliquus adhesit dubiū. ubi
quid ergo dicemus. Est aut exceptio
sup. de filijs ysaac quia licet essz pro-
missionis filij. aut dicit est. ut pleni
impleta promissio diuina de semine
abrahe. tamē non fuit impleta in
duobus filijs suis. Esau et iacob. sz in
iacob tm. et in dicit fuisse firma et
vera. et impleta. et eadem rōe promissio
de xpo licet nō fuit impleta in omnibus
iudeis sz in aliquibus. sz tm adhesit electis
dicit aut. nō solū aut illa stirps sancta
habuit filiū ex adductorio. grece sz erat
rebecca sm q̃ dicit Gen xxv. de pa-
tre q̃ est ysaac dñm nr̃m sua
et q̃ esset sterilis. qui concipiunt ex
et dedit conceptū rebecce. ex uno to
cubitu habes gemmos filios. hoc non
est de textu sz subintelligit. ppter
quod fuit potius primo glose. et
postea inserta textui. p̄ sp̄to eēt
Cum em nō dū nati fuissent. sc̃z
esau et iacob sm electōz. et p̄destinatōz
dei liberā. pro sua dei manet. et pro-
missio dei firma esset. et impleta
non ex operibus. quia nō dū nati erant
sz ex vocante. scilicet ex deo. cuius electio
p̄cedit omia ista. dicm est ex. scilicet
rebecce Gen xxv. quia maior sz
esau seruiet minori. hoc fuit impletū
tempe david. descendente de iacob

et vdumca sicut scriptum est Iacob dilexi
et quia illa reprobatio christi et electio
Iacob fuit signum reprobationis et electionis
ad gram deo subdit Dicit scptra
malachie pphe Iacob dilexi et
pter ista pba q dicit hic Cu nullu
bonu egisset aut malu tollit error
origenis qui dixit q mita pcedeta
in alia vita ista pcedeta sunt causa
pdestinationis et reprobationis dume
qua sic Iacob et esau in illa vita
aliquid bonu aut mali egisse crdit hic
simplicit excludit Item ay vita
huius mudi no fuit alia aliu no mte
posset mudq simpr sicut dicit an
principio Item Item si fluxit tal vita
mita tm creature ibi facta no potuis
sent ee causa pdestinationis que est
acta voluntat dei quia temporale
no potest ee causa eterne hoc ergo
repulso tanquia erroneo alij dixerut
q pscientia meritoru que etia est
ee causa pdestinationis qua deus vult dare
gram aliqui sicut ecce dat mlti
equu eo q sciet eu bene usuru Sz
hoc no valet qz mita pscita sicut
ordinata ad gram sicut ad finem
volens ergo recte cognosci est deus
qui no pr aliqz velle nr recte ordi
nare nullo mo valet finis ppter q sit
ad finem si excluso tricleo mita ut pscita
adeo sine pscientia meritoru no posset ee
electio pdestinationis si procedit exme
ra liberalitate dei quia aliquos
eligitur ad gram et ex hoc sequent
pudet sibi dare gram qua posset
mdi nec valet exemplu de ecclesia et
mlieribus quia bonus usus equi non est
a recte causa lis sicut mitu est adeo pri
ncipalis Quid ergo hic dicit

mouet dubiu sicut dicit ex hoc q
duobus scribis omnino equalibus ppe deus
dicit dilexi vnu reprobando et aliu
eligendo et hoc est q dicit Quid q
dicemus nuquid iniquitas apud deu
reprobando esau iacob electo sibi scribit
solute qar dubitatoz et diuidit tribus
ptes ipe primo dubitate solute no in
tenditu obiicit sibi dicit et q prima
adhuc in duas sim duplice modu
soluedi et ibi dicit enim scptra Cui
p hm stiend q nullo pacto datur
exemera grea iniusticia lord no sz
si no dr alicui qua grea pr fidei vnit et
no alii sine iniusticia et hoc manifeste
dicit saluator mt xxvo de cultoribus
vinee Amice no facio tibi iniuria tolle
quod tuu est ee Et sic finaz declarat
hic aplus per auctem scptre vo
luntu dicens Misereb cui misereb
dando gram in tempe cui misere
contendendo ergo gram finaliter licet
eni in effectibus diuine pdestinationis
pius sit causa posterior primo dyssone
et posteri pore primodu sumi Dicit
infuse grece est ppter mitu sicut ppter
finem et opa mitoru ppter gram
et grea est principiu operis mitorii et
opus mitoriu facit gloria dignu
tame tanus pdestinatoris no est alia
causa nisi voluntas dnica Ho excludit
aplus q no est volentis nec cur
sentis sed dei miserentis quod affirmat sic
bonu mitoriu quod excedit hominis
facultate si misericordis est dei qui sua
mera liberalitate etia illi de gre ad
gram et temporalib electis dat gram
Dicit enim sic misereb ideo inducit de
malo et pharaone Cui vita quod stiend

q reprobatio alij accipit scagge et sic dicat simplice negando ad gram et sic no habz cam mee nec m dei p̃scia sicut nec electio nec p̃destinatio ei opponit Ad 1mo accipit ꝯ et sic est ordinate aliquq ad penam que no est iusta nec adeo voluta mst̃ quia culpam et ideo r̃ probatoz sic dem quia deus aliquos r̃probat p̃destinat in deo sm̃ eoꝝ tm̃ p̃scientia p̃destinatoz sic ergo no electi adeo m̃ p̃cm euenit no ꝓpter dei defim ei no defectat eis iusticia dim ad hoc ut dem est supra si per defim liberi arbitrij no r̃pugnet illos m̃ fm̃ q sic eis iuste gra denegetur et sic ulterius m̃ peccis m̃durant̃ exemplar sua p se Ad primum dicendum ad 2m quod ꝑ 1mo uer phibens subtrahendo gram q data est cor ꝙuam̃ mollificat̃ et cetera alique ei cam iuste ut dem est et sic m̃durari ordinant̃ ad penam et sic patet q m̃ peccat malorꝫ nulla est iusticia apud deum Ad 3am̃ m̃ducit aplus scripturam dicens dicit em̃ scriptura pharaoni Ego ideo excitaui te quia in hoc ipsum ostendam in te potentiam meam et p̃flagella supra te et populum tuum et mirabiliose m̃ducta excitatio te qua nata erant te ad primam m̃ducendi quia illius aduersus est pharao cor suum m̃ducendo ad no uolendum ei fm̃ eam ad gram dei m̃uocandi p̃cedens sicut iudex admittendo et hoc est qd dicit ut ostendam in te uirtutem meam p̃ facta mirabilia et ut annuncietur Concludit ergo ergo cuꝫ uult misereat dando ei gram finalem et glam et hoc quemcumq; ei p se Et quem uult m̃durat hoc tm̃ conuenit ei tm̃ peccatoꝫ et iuste ut p̃dem est Ad obiecta dicendum quod obiectio illa soluta dubitatio est Ad 1m arguit in contrariu et p̃o

argumentu̇ p̃mi ꝛo soluit ibi O homo Ad 1m tale est ergo quo a uoluntate dei dependet m̃duratio p̃ioꝝ et uocatio iusti uideretur aliqui q iusticia et p̃cm̃ no essent imputanda hom̃ admittit tal dem̃ditu quia uoluntas dei non potest iustificari et hoc est q dicit Dicis itaq; mihi id est arguis ex dictis meis cur̃ me quid adhuc queritis de p̃mo iustoꝝ et peccatoꝝ iustoꝝ uoluntati em̃ eius qs resistere q̃ nullus et sic eoꝝ iudex deus imputat̃ et pena iusticia peto et ut reuocabilius m̃ peccatoꝝ ꝛo Ad 1m hoc soluit̃ argumentu et ꝛo declaratur quodd dem ibi Sicut moses prima m̃duas fm̃ duplice soluto ꝛa ibi an non habz p̃mo ergo soluit̃ ondendo argumentu reuocabile ex p̃te hominis arguentis. qui em̃ arguit fm̃ aliquq debet illud intelligi. aliud arguit arguit reuocabiliter Ad 3m m̃m̃ opus dei non p̃t hominꝫ ad plenu intelligi. ut pote de folie arboris quod sit tanta quantitatis et talis figure cum conditionib; et multo mq pot̃ est intelligi maxima opa dei. de quibus fuit electio et ꝑ probatoꝝ ergo et et hoc est q dicit O homo tu quis es tu qui respondes deo facta eius arguendo m̃ quid dicit figmentu et q d non quia non intelligit modu nec ratiocinatoꝝ sue factoris et sic est iṅpropriu Cum non habet hic pomet ꝛa soluto p qua ondit argumetu no ualet quia no concludit dei uoluntate reuocabile et iustam ultrem deus p̃mo et p se sua glam que sciud manifestat̃ p quia uult eos in electos qui uocant̃ ad glam uita q per ula iusticie in ꝑprobis q resistunt̃ ad penam Dicit gloia et ecclesia no solu reluctet in pena sicut in pena ubi honorat̃ iniuste

si crauy in patibulo vbi primit male
factores sic ligit voluntas dna rationis
eligit aliquos adbrutudinem in quibus
magnime relucet sua ma et aliquos
dimittit no eligendo qui ex se pris
mit in pctm et finaliter obduranit
et sic iuste a deo primunt quos pmo
redit ad gram dei et electos et adhanc
sma inducit aplus exemplificat de figulo
qui eadem massa format
quedam vasa ad honestum ministerium et
quedam ad contemptibilia dicit nunquid
primit habet et quid primo et multo
fortius deus in natura humana que plus
habet a deo a que est primitus qua
licud a figulo quod non est peccatum ab
no si supponamus ipm in opere suo deo
subdi si velens unde ma et vindicta
sue iustitie et nota facit potentia sua
in prosis pmicos sustinuit in multa
patientia vasa ire. et prosperes quidem
vasa ire quia gratiam dei offensas du
xerunt eos deus patienter et statim
no infert penam si expectat eorum
primus quia in expectatione finaliter
abutuntur et sic iusti primuntur no subdi
acta in mitiu et quia ut dem est ipos
redire ad dei gram et electos si subdi
untur ondit diuitias glorie sue et habun
dantia eius in vasa mie et electos
quos et vocauit primo ad fidem postea
ad gram non solu exiudeis sed etia
ex gentibus quia fides xpi predicata
est omnibus nationibus sicut in osee
dicit hoc quod declarat vltio dicit
si q exiudeis et gentibus vocati sunt
electi plures tm ex gentibus et diuidit
in duas partes quia primo declarat
eplius hanc vocationem et assignat causa

rone ibi quos ergo primo autem declar
patet quod in osee dicit pp et
vocabo no plebem meam et gentilem que
primo dicta est no plebs dilecta eo q no
habuit legem et prophetas sicut habuit plebs
iudaica plebem meam ppe commissos
eius deum et ad fidem catholicam et non
dilectam et gentilem que primo reputata dedita
que si reputata deo est odiosa dilectam meam
placet sustentos et no mam consentientem
tempore vetere testamenti mam reputatam
tempore nouo et tradidem facit ei subdi eum
et erunt filii et patet hec que sequitur de
vocatione gentilium quia primum fuit non
deo subdi Si fuit nus filios israhel
tanquam harena mare in magno numero
reliquie salue fient exeo et pauci requi
untur primo aplis Consequenter inducit
auctas ipsa et eloquentie de vocatione
indeos quia pauci fuit vocati to subdi
Si fuit nus filios israhel tanquam harena
maris in magno nus valde reliquie
salue fient et pauci quantumcumque pu
in aplis et malis recedentibus exiudeis
Prudenda tamen q ysaias sequitur de
filiis israhel exiudeis magnum restat
assirie regnum israhel subiugato
qui postea venerunt ad regnum inde
tempore ezechie rex comisit ad dem
iudeo madulo de prussioe exercitus
sennacherib Dz quia illa comitio pau
rum fuit figura completionis aplorum et
aliorum paucorum de iudeis in aduentu
xpi deo sic allegat ab aplo sicut sup
dem est de electione iacob et reprobatione
esau tempali que fuit signum etnice
et subdi de vocatione iudeorum et gentium
ad fidem xpi recipiendum cum ea sumans

sñliter euangeliu quod ē legē ēstimū
et abbreuians quia restringit legalia
q̄ nō seruant in lege noua mentiuntur
q̄ trimuit moralia pcepta eq̄uitatē
iuxt̄ nālis q̄ meca adiūctū verbū
euāgelicū vocati sūt ad fidē iudei et
gentiles ꝑ quia pauci ex patre de iudeis
crediderūt ut dñs est ideo ad hoc ut ad
mducāt alios ysaie primo ca° nisi
dominus sabaoth &c ex cuius pq̄d angelū
designant. reliquissi nob semen &c de
aliquo q̄ vocatos ad fidē de iudeis q̄
sodoma fuissemus &c & totalit̄ a vitare
subuersi ¶ Quid ergo sic q̄ueri
aplus reddit ram quia plus vocati
sūt de gentib⁹ q̄dam iudei mabile eo q̄
erant ydolatre & hoc est q̄ dicit Quid
ergo dicemus quod ma° q̄ gentes
q̄ nō sectabant iustitiā eo q̄ relictis
ydolis apprehenderūt & rectitudē iustitie
iustitiam vero legem iustitie ex fide xpi
iudeos ꝑ aplos alios scz discipulos in
nomine ipius matrula fidei sicut pa
tribus aplis & in plurib⁹ locis iustitia
autē que ex fide est que facit dignum
vita eterna que dicit sic iustitia ex
fide addistinctoē iustitie que erat ex
operib⁹ legis ma° autē que sic nō facit
sicut dñs est supra ma° ca° Dicit em
abraha ex operib⁹ legis iustificatus &
habet gloriā ꝑ non apud deū ¶ Israel
vero sectando legē iustitie peruenit in
dei in legem iustitie nō pruenit & in
legem fidei catholice que iustificat
iustitia iustificā facientē dignum vita
eternā simplē contigit sic quia non ex
fide scilicet xpi quidam iustificati
sine qua ēm nullus fuit salus ꝑ ꝑ

ex operib⁹ sñliter legis mosaice quidam
iustificari q̄ tamē facē non potuit
opa illa ꝑ fides ut declarat̄ est supra nr̄
c° et exspr̄ expulerūt xpm ideo sibi
offenderūt eum & cum venisset ad petrū
in lapidē offensionis & in xpm qui
est scandalū et ꝑstrua opa ex parte
ecce pono in sion lapidē offensionis
& sicut ꝑdictū fuit ysaie ex parte
huius ca° ad hoc ut ad literam intelligat̄ de xpo
in quē offenderūt principes iudeorū
primo blasphemando eius sanctitatē
dicendo ecce homo vorax & potator
vini & filius mich & hoc dicebant ex
iudicia & 2° dicendo blasphemando cōm
eius dimittere ait nisi in beelzebub
principe demoniorū eicit demonia &
cum opa diuitiarū demonib⁹ attribuerūt
et omnis qui credit in eum
ꝑfidem tenere formata nō confundē
finaliter ꝑ magis honorabitur in gloria
sicut autē & alie allegat̄ ab aplo
fm translatoē lxx̄ in translatione
nō inuenit ysa expresse sic habetur
qui credidit non festinet adimplē
potest intelligi ut dñs sicut homo
refendo ad tempꝰ ysaie ut sit sensus
qui credidit mee ꝑdice no festinet
credens q̄ xpus sit statim venturus
q̄ mō ysaias reducit xpi ꝑmū
fuit longū tēpꝰ aliquo accedendo
ad tempꝰ xpi lapidis de aductu suo
adiudicatū & sic est sensus qui credidit
xpo ꝑdicato nō festinet credens q̄
cito sit venturus adiudicatū & sedē
vtiq̄ modo credens cito festinas
non exportat confusiōē sed exspectet
tribuerit dōr zno quia non semper
transtulerūt ebreum ꝑ alios ꝑ ꝑ

Fratres voluntas ⁊ ⁊ hec aplus
dicit affirmans quod exigua iudeos ora-
do p̄ salute cor̄ ⁊ diuidit in duas p̄
primo ponit orōm sue mot̄ ibi Testi-
monium ⁊ circa p̄m dicit fres voluntas
quidē cordis mei q̄ d̄ ore p̄pris no
solū ore sed corde et obsecratio ad
deū ⁊ desiderio eius premittit causam
hic magis orandi est magis efficax ad
impetrandū quia i meritū ipsius rei facere
q̄ mē ponit ut sit dicit p̄fessio tua
liberā eos ⁊ ihesum ⁊ sic orabat paulus p̄-
ludeis deo subdiscus fit pulsus sīa me
m saluetem ⁊ ut cōmittant ⁊ salutem
consequātur Testimoniū hic q̄nq̄ ponit
orōm sue mot̄ ⁊ diuidit in duas
quia p̄mo dēm motū ponit ⁊ o dēm
sibi declaratur ibi Fratres enim motū autē
aplī erat quia iudei p̄sequēdo fide
xp̄i habebant zelū dei indiscretū in
⁊ talibus est cōmunicandū cum ⁊ aplus
qui primo p̄secutus est etiaz exterioli zelo
dicit de se ipso prima thimo p̄o cap̄ primo
cōsecutus sū quia ignorās feci dicit
igit Testimoniū cum phibeo illis qui
filiam sorg cor̄ in sto ep̄ emulatio nec
⁊ zelum dei quidem dei christiano simplicia
declarat dicēs ignorantes enim dei iusti-
am quę facit dignū uita eternā ⁊ sitire
ex fide xp̄i forta Ista ē ignorantia
nō excusat quia uitē ⁊ quid quentes
statuē quod exponēs aliqui de facer
dotibus ⁊ legisperitis qui uerisimile facile bat
mandata dei propter traditiones suas aut
o Dixerion dicit ūm quia timē
primitiē q̄ zelo dei mouebant diz
discrete Iritates vero mandata
propter traditiones suas nō mouebant

zelo dei ē zelo sui sed ex p̄pō quēdā
ill gl̄am tempalē ut ondicit ibidē ⁊ lo
cus dicit ⁊ sua quentes statuē intelligi
de iustitia ⁊ operibus legis que dicit ⁊ sua
tā quia illa lex fuerat eis data tā quia
legalia ita erat mortua ⁊ sic nō erat
amplius p̄prius deo si iudeus ea primā
tē defendere iustitie dei nō sunt
subiecti ⁊ iustitie que habet ex fide
xp̄i cui repugnabant cōtra dicendo
finis enim hic unē aplus declarat
intellectū sed q̄ iustitia facies dignū uita
eterna nō erat ex lege sed ex fide xp̄i.
⁊ diuidit in tres p̄tes quia p̄o ondit
quia fides vtilicate 2o facilitate ibi
Sed quid dicit Tertio excusat accipit
nō recedere in fidelitate ibi quia ge
Circa q̄m sciendū q̄ profecto nō q̄ssit
in dispone materie sed in introductione
forme ad quā dispositio finaliter ordinā
ur patet in naturalibus ⁊ artificialibus leges aut
vetus ordinabat ad ep̄m sicut imperfm
ad perfm Unde dicit aplus ad galat
iii lex pedagoga noster fuit in xp̄o
⁊ ratio sic debet ⁊ alia plures doctores
hebrei dicunt q̄ v missi ppheē nō fuē
locuti nisi ad dies messie ⁊ ppter xp̄m
tempus finaliter ⁊ ideo iustitia que fiat
dignū uita eterna nō erat in lege q̄
fuit impleta in ex fide xp̄i cui p̄fecto
debet ⁊ lex ⁊ ad dicit finis enim
legis s. mosaice xp̄us supple est
quia ad ep̄m ordinabāt ut dictū ē
primū recedens ad iustitiā iustitia ihesu
cui recedenti in ⁊ preceptis ut vetus
testamēti nō fuerunt iustificati ex opibus
legis si ex fide xp̄i ut dictū ē supra
iii ⁊ iiii ⁊ actuū xv dicit per
gratiā dñi nr̄i ihesu xp̄i credimus

salutat̃ q̃ eue ⁊ illi ꝓ pces vet̃ testamẽti ⁊ ad hanc sñam mduct̃ sptus cũ dicat̃ moyses em̃ sp̃s sc̃ locut̃ est xp̃o ꝙm iustificat̃a que ex lege est qui scit̃ho vuet in ea/ quia ꝓmplet̃ op̃ in lege cuadebat̃ mors corpalis que tñ egressoribꝫ mfebat̃ in rasibꝫ mlit̃ ꝑ nõ vnificabat̃ spualit̃ ut dñs est sup̃ e in/ que aut̃ ex fide iustica est/ ⁊ de iustica q̃ ꝑ xp̃i fidem habet̃ dicit sc̃ moyses/ deut̃ xxx̃o/ Ne dixeris in corde tuo quis ascendet in celũ/ negatiue accipiẽs xp̃m deducit̃ stilicet de supioribꝫ ad mfiora/ qđ est negad̃ ascendisse xp̃m ad celestia/ aut quis descendet in abyssũ/ negatiue sm̃ lit̃. hoc/ ē xp̃m a mortuis reuocare/ qđ negad̃ xp̃m descendisse ad limbũ adrias p̃m̃ ide libẽdus sic exponit glosa passũ istũ/ quam sequit̃ exposicẽs m̃r q̃ dicit/ Quia exposicio ista nõ videt̃ concordare in aliquo cũ sñia deut̃ xxx̃o/ Vñ accipiẽs sptus sc̃i ea cũ fide sequent̃ ꝑ mducti/ deo aliq̃ ꝑ exponit tñ fine. prudicto sic/ Ne dixeris in corde tuo quis ascendet in celũ/ negatiue/ ⁊/ xp̃m deducit̃/ ⁊ dicit q̃ nõ du vemt̃ mundi addicta pobiam̃ pris aut̃ quis descendet in abyssũ/ sm̃ lit̃ ne/ ⁊ xp̃m a mortuis reuocare/ ⁊ dicit q̃ nõ fuit mortuꝫ nec ꝑ pris ẽ sur/ rexit a mortuis aucta tñ nõ ecl̃ ꝛho/ ando Ostruxerũ dicebat̃ videi tpe apli ⁊ ad hoc dicit negande xp̃m venisse ⁊ ꝑ quis a mortuis ẽsur exisse sic aut̃ exposito cõsonat hec sequeti ꝛho dicit̃/ quia si confitear̃ in ore tuo dñm ihm̃/ stilicet venisse tanquã xp̃m ꝓmissũ in lege et in corde tuo credideris q̃ deus iustificauit illũ a mortuis saluꝫ eris/ sm̃ lit̃ consonat sñie deut̃ xxx̃o/ Vñ sptus sc̃i accipiens ne dixeris in corde tuo ⁊c/ hoc em̃ dicit ibi/ ut ꝑ manifeste ad excludendũ eorũ errorem. q̃ posset fieri de mosaice lege obseruatore/ quia ut ibi dicit̃ nõ oꝑtet ascendere in celũ id̃ mal̃ transferat̃ ut inde apparet̃ ⁊ sic sequet̃/ quia ia erat data illi ipso ⁊ sptꝰ digitꝰ dei quatũ ad ꝓcepta decalogi ⁊ ꝑ moysen quatũ ad alia ꝑ q̃ ibid̃ subditur/ Iuxta te est sermo in ore tuo/ ⁊ deut̃ in corde tuo figuꝝ sunt nouelegis/ ut dicit hug̃ ad simulimus ꝓter quod sptus sc̃i allegatis figuratis dicit hic de nouaꝝ lege. ad cuius obseruatores tenet̃ omes ⁊ maxime uidet/ quibꝫ spualit̃ xp̃us ꝓmissa fuit ⁊ ꝓphet̃ ꝑdicunt ⁊ sic cũ dicit hic/ Ne dixeris in corde tuo ⁊c/ tollit̃ exercitio de nouis legis obseruatis/ que ꝑ xp̃m ia est data ⁊ ꝑ sp̃m sm̃ in cordibꝫ credeũ desepta ro subdit̃ que ē vbum ⁊c/ quia ꝑ xp̃m resurgere a mortuis spualit̃ ⁊ meliꝰ est mutata que nouas fieri nõ poterat. ¶ Q̃ quid dicit/ sic igit̃ ordinat̃ iustice que ex fide xp̃i sanctus cũ dicit Q̃ quid dicat sptus sc̃i de ista iustica ꝑ ē verbum tuum/ more tuo ⁊ in corde/ hoc ē dictum nõ exigit̃ ut credat̃ et confitet̃/ sm̃ eius mortẽ/ in quo tollit̃ facultas opandi hoc ē vbum fidei/ sc̃z xp̃i quod ꝓdicamꝰ quia si confitear̃ in ore tuo dñm ihm̃/ ē vnũ xp̃m saluatorẽ/ nr̃m ⁊ in corde tuo credideris q̃ deꝰ/

sussitauit illu a mortuis ad iuuta
i mortalem saluare saluet enia mte
dulitate em ex tribꝰ duobꝰ articulis
fidei includit et intelligit credulitas
aliorꝝ et adducit scptue testimoniu
dicit omnis qui credit in eu non cofun
det ypa xpvm ꝑdicam intelligi
de xpo ut dnm est in fine ca' p̄cedet
non em est distinctio iudei et gr̄i
nisi ad unitatem que est p fide xpi
na idem dns omn̄ siliter iudeos
et gentiles ut dnm est sup̄ m̄o ruplo
diues in omes ⁊ c. potes omnes
exaudire et adhuc adducit auctas
(iohel iii) in̄o ait dicit omnis em q̄
Quo ergo sic quid arguit
infidelitas no credentiu et p̄ mo gnia
omn̄ spectabit iudeos ibi dicit
Carta p̄ma arguit infidelitas omn̄
ꝑfor q̄ fides catholica publicata fuit
p orbem a tempe apl̄oꝝ et qua im̄e
diate p̄cesserat apl̄us Omnis qui
inuocauit nomen dni saluus erit lo
cutus ad suos ait dicit Quo ergo
inuocabit in quē non crediderunt
q̄ nullo mō q̄ proco ꝑsupponit fide
oratq̄ fuit quo credederi quē no au
dierunt quia fides ꝑsupposit audi tu
adeo p̄cipuaꝝ ut ab homine ꝑdi
cato Deo subditur quid audierint
sine p̄dicante Qui vero p̄dicādi ꝑsupp
auditum officio Deo subdit quo vero
p̄dicabunt nisi mittant adeo sic ille
ut habeas locu tenere sicut p̄dicato
res alii et adhuc inducit scptua ysa
bie Quia speciosi pedes et quod
intelligit de p̄dicatoribꝰ euāngelii
ut dnm fuit ibidem Deo subditur
si no omnes obedient euāngelio p̄dicati
eius reprehendo Adquod inducit auctas
ysaie ubi adhuc aliqui de xpo
ut ibi fuit declaratum Domine quis cre
didit auditui nro quia ysaias talia
ꝓphete audierut adeo mistim xpi
ꝑcrediderut pauci de multis ysaie
concludit igit apl̄us ergo fides exau
ditus ex auditu patet ex dictis sua Sic dico
numquid no audierunt ⁊ habent ne ex
cusatoꝝ sue infidelitate ꝓter defin
publicatoris q̄ d no Adquod inducit
auctem ꝓ̄ ps xviii Et quidem in toam
terram exiuit sonꝰ eoꝝ et in fines orbis
terre verba eoꝝ a tempoe em apl̄oꝝ
publicatu fuit euāngeliu p orbem
unifsu sicut plenu ondi scribendo
sup̄ ps xviii post in hoc breuiter
repeti Apl̄i namq̄ ad publicandū
euāngeliu p orbem exiuerut de
orbis que est in medio circūcisibilis
et primo beo petro apl̄o fuit p̄dicatu
euangeliu predendo ipsius ostiu
ipsi admisit ostendit ubi e primu
habitabilis circūcisionis deus
em stirpem magnam in circumcisione sanctoꝝ
que tuc erat metropolis sciantie edi
ficauit cathedram honoris beato petro que
audiebat iam passuro ihu cognito postea
q̄ adhuc vinebat ecclesiam erat illa
beati petri vinea in qua plurimi ego
sum qui ibi sepsi et alii qui cum sancto
Dauid mane venerunt in sciantia in
aliis locis p̄dicauerut ipsi adorantes
et eade rone euāngeliu fuit publicatu
ipsi adorantem in die et a gentibus
ipsis orbis in quia xpi discipuli exierut
fugati ad p̄dicandū Quo dicit
quia arguit ysaias infidelitatem

udeos q̄ qui xp̄m p̄dicante audierat
et miracula eius viderat. Vnde dicit hic
quidem in lege primus p. m°. Et merito
quia adeo veneti mgr. nemo eos p
sua signa facere que tu facis nisi fuerit
deus cum eo. Et respōdit ih̄s dicit. Quid
ergo quod non cognouit q̄ d. Vno
magis quia alij si illa cognouissent
legissent et certa ex multa a xp̄o
q̄ crepuisset dicat contra iudeos et si
quidem potuerunt videre ipsum absq;
eo quod scirent eum deum et gentium
illuminatorem quidquid contendat tristitie
apli relictis iudeis. Act. xiii°. Vobis
oportebat primum loqui verbum. Si quia repellit
eis illud et indignos se vite iudicat ecce
imus ecce convertimur ad gentes et hoc pre
dixit moyses deut. xxxii°. Ego ad
emulationem adducam vos in non gentem. Ad di-
mittendo vos in misericordia loquitur
illius gentis q̄ apud vos erat multiplicatis
reputatis. Iudei enim non reputabant
gentiles esse gentes si videbant eos ce
canes sicut dicit sup illud Ego
vero si proiecit eos cum hoc
vos mittit. Ad primum per vindictam
mecum. Quod p romanos fuit impletum
occidendo et captiuando ipsum iudaicum
populum. Induxit autem ad hoc auctoritatem usus huius
de illuminatione gentium cum dicit. Immunis
sum a no quicumq; me. Ac a gentili-
bus vobis sum ceteris quia predicatione
apli conuersi deuote et sic sum
illuminati et subdit. Deinde q̄ execrando
ad vitam aut dixit in persona domini
contra dicentem. Manum meam con-
tendo iustitia toto tempore legis no-
stre ad ipsum non credentem. Ipse ip̄s p̄
et postea xp̄s et contradicere michi
primo repellendo a vita propter meos cru
et eos offendendo et postea me ipsum in
persona ipsa

Sequitur Capitulum xi

Dico ergo nunc quid apostolus audi
ens sum sed ergo iudeos competendo
gentiles abeo et misericordiam ipse enim
cautissimus disordia exorte gentium quia
quia incredulitate iudaica erat commissa
de iudaismo inferebant. Ipse primo
apostolus primo in columba superius extra su
iudeos et eo commodo gentium ibi
et si aliqui execrans et exemplificare
dimittendo iudicio ibi. Nolo autem vos
ignorare etc. p̄m ponit tres rones
prima est quia casu iudeos non est omnino
salus ea quia non totius ibi. Dico ge
ntra qua est reprobabilis ibi. Nobis ar-
dico prima adsignat in duas quia primo
declarat propositum et 2° concludit intentum
ibi. Quid ergo. primum autem declarat
exemplo duplici et primum est quia
dicit ergo. Numquid deus repulit quia
populum suum scilicet iudaicum qui dicebat
populus peculiaris dei absque iam ergo
reiecta sum et quia in ea veritate sed non
solum ad fidem apostolicam sed ad
apostolatum deo concludit. Non repulit
deus plebem suam quam prescivit. id est
predestinauit ad iudeos ut in paulo
et alios apostolos. Eodem exemplo est de ecclesia
qui recedebat corde populum adhesit iam
commisit et omnes alios populos extra se
et in non erat ira et hoc est quod dicit
in nestris quod dicit scriptura in helia
quid geme debet quia admodum mittebat
deus ad ipsum vitam non zelo vindicte si

amore iustitie cum dr xiii. Domine
prophetas tuas occiderunt iut nō remaneat
cultores dei altaria tua suffoderunt
ut nō remaneat locꝰ te colendi et ego
relictꝰ sum solꝰ sic enī recedebat ap
postꝰ xpi nō semp tangit corda fidelium
nec deo mbꝰ vnde dicit ecclizc
in psalmo De sua mitte Anima eius
mamaritudine est et domus zelauit
me et quesierunt animam meam ut nichil
remaneat de cultu dīuino Quid dicit
illi diuinꝰ oraculꝰ adhuc relicui mihi
reliquias vocat sibi conseruauit viij mi
lia virꝝ adoleuit deum et ideo nō
es solus Nunc applicat adpositum
Sic ergo et in hoc tempore sīc legis
nunc reliquie sīm electionem gratie dei
salue facte sunt p fidem xpi sic patet
de apīlis et de alijs primis recedentibꝰ
qui fere fuit omis de iudeis Si aut
gra salua facti sut dicto mō iam
non ex operibꝰ sicut legis que fieri
facere non potest ut supꝰ dictum est Alie
qui gra non est gra quia quod red
dit ex operibꝰ debitum est et nō gra
Quid ergo hic concludit inferius
sīc q̄ rapsus iudeoꝝ nō est gratialis d
Quid ergo subaudi sequit ex dictis
quod quidam ifel. v. maior ps ppter
fidem xpi et cultum adiectum experta fue
iudei electio autem consecuta e. v. apli
et alii adhuc electi reliqui vero excecati
sunt mentes in infidelitate sicut
scriptum est ysa vi dedit illis deus
spm compunctionis v. pungentis
oculos ut non videant et aures ne audiant
et dauid dicit de eodem ps fiat
mensa eoꝝ v. scriptura sancta manifeste
ostendit quia iudei coram xpo maledicendo
ex odio enim xpi mortis filii legis spm
addefraudandi scripturas de xpo locutes
sicut plenius in pluribus locis ueteris
testamenti et sic xpi et sequentes eos er
roribus sunt illaqueati in captionem et tuto
et respiratum et in scandalum quia
nobiles eoꝝ fuerunt ducti ad cor metu
adinflammandi ppter de rebellione et
infidelitate contra romanos et in ira
buerunt illis fuerunt enim in vindictam ei
xpo contigerunt eis sine causa et quia
ex predicta secuta est exterminio illoꝝ
et obduratio deo subditur obscurent
oculi eoꝝ quantum ad exterminioꝝ ipsorum
et dorsum eoꝝ v. voluntas sic nominata
eo q debet supportare onera semper
mesticia quia pobduratio efficit
tristosa Dico ergo sicut q̄ ondi
q rapsus iudeoꝝ nō sunt inutilis ex ipsi
eum ordinatione sum est q apli dum
quietes iudeam transierunt ad gentes
gentiles populum ad eos sicut iam
allegatum est supꝰ et hoc est q dicit
numq̄ sic offenderunt scilicet iudei ut
caderent sed cum et multa sequuntur veritas
absit quia sum q dicit augustinus meliores
deus adeo est omnipotens et bonus
ipse permittendo mala fieri nō exeat
electum maiora bona deo subdit si
illoꝝ delicto salus est gentibus ordinata

mo ꝓdicto ut illos emulent & imitet
iudei cui qui non credidit & multo
magis cta fine finali detecta filiente
aut ꝓ in hoc imitant & imitabit
gentiles comissos. ad fidem xpi & si
delicta cor̄a scribet. unde cor̄a dimittet
finali. eternalie mo dicto & dimittet cor̄a
r pauci viri simplices & illiterati & quasi
nulli ꝓ putatos quales fuerut apli
dimittet sut gentiu. quia finaliter
etas mi gentes quato magis plenitudo
cor̄a supple ad magnitudinem bonitatis finali
remissionis xpi. Vobis enim sancti
ꝓpter mirabilitatem gentiu ꝓpter quod
iudeos non est ut republicus ꝓ ostendit
exemplo duplici. s priarche & aplos
qui fuit iudei ꝓpter quod aplus dicit
se laborasse ad conversiones cor̄a dicens
vobis enim dico gentibus ne mirabilitate
iudeis quadam quod ego sum aplus
gentiu. gratificabo. creditum est in
evangelium ꝓpium structure pectoris & crucis
omnis mysterium meum ipso notabiliter addendo
ultra debitum & liciter laborando pro
conversione iudeorum. in officio teneat
solis gentibus ꝓdicat. si quo ad emulandum
& admittendum me genitorem carnis mee
& iudeos. de quibus carnaliter descendit
ut dicit in principio epistole. Et salvos
faciam aliquos ex illis. Dicebatur in
aplus qui non dilexerat tempora commissionis cor̄a adplendum & quisquid sit utile
& bonum ordinat d. Si enim amissio
cor̄a ꝓmissionis reconciliatio est
mundi. eternalie ut ꝓdictum est que
assumptio cor̄a ad fidem mirabiliter de
mortuis. quia iudei secretes scripturas
commissi ad fidem magis poterit ꝓficere
quia alii. ut patet de paulo & appollo
& plurimis aliis. et ad hoc inducitur exemplo
de aplis. Si. qui delibatio est sancta & aplus
qui fuerunt quasi queda delibatio de
massa iudaica & si radix sancta & patriarche qui fuerunt quasi radices plebis
iudaice quibus intendit aplus unde
qui iudei sunt abiles ad bonum recipiendum
ad hoc tenet plenitudo & sic cor̄a carnis
non est ut respublicus. Et si aliqui
hic quis aplus ꝓpter gentiles ab
insolitate iudeorum. non supra ex consuetudine gentium & primo facit ꝓpositum
removet obiectum in gradu ibi. Dicit
ergo non autem consistit miser quicquam
multitudo iudeorum tendit permissione
tamen ꝓ aliquos cor̄a sanctos infidelitatis
aplos & alios discipulos gentiles convertit sunt & inserti arbori ꝓcedenti ꝓ
fidem imitatione priarcharum & ergo
quod dicit. Si aliqui ex carnis
veteris iudeis ꝓcedentibus sum carnem
exspectatibus qui fuerunt radix arboris
sancti sunt ꝓmissionis tuam rudis
olea ster ecclesie & olim silvestre adbonum
fortem inhabilis quia gentiles non
habuerunt legem & ꝓphetas nec cultum
cultui dei & erant vocate deduri
inserti ex illis & in carnis statibus
qui sunt aplis dicti alii fideles iudei et
socius radicis & fidei priarcharum
& principiorum olive & xpi doctrine
& gratie noli gloriari adversus carnes
& iudeos ꝓmissionis sanctos. si
gloriare scire supple est mandatum ꝓ fidei
non tu radicem portas & ꝓ gentiles
bonum sue conversionis habuerunt ex

udeis et no eq. Dicis ergo sic que
rimonuet obiectoz et 2o gloriat inse
qlusioz ibi Vide go. Circa primu pot
obiectoz primo d Dicis ergo x tu gentil
mpius dicto meo arguēs sic fracti
sut ramm ut ego inserar et sic possu
glari cotra ramos fractos licet non
cōm radicem/sm hoc rndeo/Dicis
bn ppt merediuitate fc x bn dicis si
tu dicis eos ee fractos ppt mfidelitē
sua no aut ppt tua mserioz. msi ora
tionalit tm/et no p se tu aut fides tua
que no est a te si est dono dei ppt qd
no debes mde superbire h timeai/hoc
subdit Noli alti sapē si time et ibi
ro Si enī deus nalibz ramis/x ude
is supbientibz no pepit/eos gnaliter
pmendo/forte nec tibi pcat/si supbie
ris q dicit hic forte/non e no dubiū
expte dei h retribuitē liberi arbitrij
Vide circa quod dictū colligit q gentilis
conuersus habz materiā exp dictū consi
derandi in se diuaz homitate q qua
stat in fide et grā xpi et seuitate iustī
tie eius iudeis exterioribz a fide xpi
et hoc eq dicit Vide ergo etc/et pz hec
expositio vsq ibi Dz et illi si no pma
serint in incredulitate inserent/quia
tang nalis habet aptitudinē maioz
ut inseratur cteris priuilegiis quā extraneus
accidit/recta patet ut expositū Volo
aut hoc caplus ri primo gentiles admisul
tacre iudeos eos supra extraneos accre
diuaz officiosa/et diuidit in tres partes
quia primo ondit iudeos penitere cetera
eoz a fidem illuminatoz/2o declarat vtilitas
tam ibi sm ewangelium/tertio concludit
concludit demum sapie gestum dicens ibi

Calitudo Circa primu dicit Nolo
aut vos ignorare fres x vos gentiles
conuisi ad fidem xpi et sic p fidem stu
fres mei misteriū hoc x secreti dilmi
vt no vobis ipis sapientes placx sm
estimatoz vram/et hoc dicit Plus
ad rpimendū eoz psumptoz et quid si
illud secreti tu subdit d/quia cecitas
expte/et no extoto contigit in isti
qua apli et credentes p tm de iudeis fu
erut valde illuminati donec plenitudo
gentiū intraret/fidem xpi et populo
Oriendū tamē q illud donec no teneat
sic rigide sed tm constanter et ostaso alibi
quia iudeis expectatis apli transierunt ad
gentes conuertendas et sic omnes iusti saluā
fient in fine mundi detecta fictitate anti
xpi/quia tūc iudei constanter morte
sustinebunt p fide xpi tanq ipsa est
vera lex Nemet exposito ibi enī primo
fuit fides xpi p predicata et inde admi
alios diuulgata de primo et diuulganda in futuro
quod dixi plenitudo gentiū et hoc illis
ame testimoniū/x fides catholica primo
testamento publicata et inuideis primo
completa sic absoluto preterea eorum
p fidem iustificatem Dedim ewangelium
hoc quod audit vtiusq tam et primo ex
tractando in quo primo duplex causa vna
est ri pulcro doctine xpi que tangit in fidem ewangelium quidē primo/alia est
iudaica de gratia gentibz data que tangit
ibi ppt vos/quod primo tam illuminatoris
sic dicit sm electionem autem bnm ppt patres
x propter munera prem aliqui nunc sunt adhuc
dem electi et plures eligent in fine mundi
ad quod inducat eorum id fine primi eni
x fine immutabilitate quia apud deum non

est misericordia iacet primo sumit donum et fuit
dei. et primissa fra predicabit de domo eorum
semini fiendis et ideo implebit tempus
suo et quia induxit ad hoc cognitionem
quia sicut gentiles ab adventu xpi fuerunt
subito revelate et post adventum iudei
dimissi sunt subito infidelitate petro primatus
pte et sic mysterium illius ordinis quanta
tragicitas in corde petris et diuina bonitas
in beneficio vocationis iudei enim multi
dimissi vocabuntur finaliter ut detur est
et hoc est quod dicit sicut enim aliquando
ex dictis liber. Altitudo sicut velit mo
deludit expedientis profundis dicit sapien
tius iudicium et hoc duplicem quia primo
deludit hoc exodei cum metia ex cognitione
defectum ibi quis enim scripta primo dicit
O altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei. a
profundas viarum eius dicit ipo impu
nitum aliquo est profundi et dicit sapien
quantum addimus et scientie quantum adsentendo ea
hominem quod rationes non penetrando assignat
deo subdit Quis enim cognovit sensum domini
qui de nulla quia omnia in ipo et addimus sic
omnia natura adducit solus ex meritis quis
quis potest dedit illi et quod nulla quia hoc
est simpliciter est enim vituperium non solum quando
sentiam cogitandi et credi absque hoc enim
declarat quod dicit Cum exposuisset quantum ad
primum exemplum potentia productam
que precessit et primum quantum ad secundum
exemplum quod egressum filios et nepotes sic
in fine et conservatione plenitudinem quod spiritus
sto assistens deo dedit ipsi gloria in
secula amen aliqui libri habent missarum
duas dicens honor et virtus si non sunt
de textu nec habet in libris correctis

Postquam autem Capitulum xii.
apostolus romanos adhortandos
reduxit hic quinque in nobis eos misericor
et duxit in duas partes quia primo ponit
hoc verbo predicatoris ex exemplo imitatoris
rememorando quasdam personas eis imita
biles ca. xvi primam duas quia primo
ministrum omnes quantum ex gratiis
quibusdam gratis ca. xiii primo adhuc duas
quia primo ministrum omnes quantum ad gratias
quas addendo ex quae adquirendo ibi sicut
enim in uno primo adhuc in duas quia
primo ministrum omnes quoad ordinem ad
deum ex parte corporis ex parte exterius ibi
et nolite conformari Circa primum dicit
Obsecro vos fratres primo quidem dicit seneca quod
est homines animalia et facilius dicitur quia
trahuntur per quod apostolus magistrum
obsecrationis verbo quia precepti primatus
dei petita relaxantur Ut exhibeatis
corpora vestra Sicut paradisus tangit
apostolus septem conditiones quibus martyrium
carnis deo facium acceptat primum est quia sit
voluntaria quod notatur cum dicit per exhibeatis
ex quia sit in carne pati ideo dicit corpora
vestra non alienata ordinata illos qui saluari et
diuini appetunt alios Recta quia sit quasi pie
mortificativa ideo dicit hostiam alii
enim esse vana sicut medicina que non
curat morbum Tertia quia sit bona et pro
ductiva ideo dicit placentem Quarum
enim dicit quod habet in se principium mo
tus Quinta quia sit grata sicut victima
carnis communis pullulantes ideo dicit

scam & firmam. Dicit enim in una significatione idem est q̄ firmu. Depota est q̄ sit bñ ordinata. sed dei gl̄am & non ad ipsum laudem. Deo dicit. Deo placere. Septima q̄ sit discreta. Sd̄ dr̄ rōnabile obsequiū. Ad q̄ sic q̄n̄ caro sic macerat q̄ natiā suā & mitiga concludunt. Sicut enim p̄t ibi. Ce defuus stilicet quado caro castrum & primitie. ita & suppabundancia stilicet q̄n corpi redditur in pena ad debita opa et officia exequenda. Unde dicit sc̄t. De rapina sobrietatis offert qui austeritate minuit corpa sua affligit.

Ad idtendū tm q̄ no ode opa q̄ime ombq & deo aliqua abstinetia laudabilis est in uno que tm no ce laudabilis malicie. Sicut si q̄n̄ gaccipiata faciat abstinetia q̄ no possit reddē debitū vouti tempe competēti no ē laudabilis religiosa tamē q̄n no habz reddē hoc debitū laudabilis esset. Et simili aliqua abstinetia laudabilis ē i uno ibq in quibq viget cōcupia carnalis q̄ in semeip̄o no sic ce laudabilis quia no sic in eo viget carnis cōcupia & posset ee aliqua bona impeditiua & de similibq stile iudicū habeat. Et nolite. Hic q̄nq̄ mstrat oms q̄n̄ q̄ndo ad actiaz & p̄o q̄ndo ad affirmatiuū. Quo q̄ndo admittendū ibi. Dico aut. Circa p̄mittendū q̄ ad tria transformat amare in amatu. Vnde dicit. Augte. Oi tria diligit deca es si aut diligis aliud ab eo & si deū diligit deq̄ eo sit principaliter. Hoc illud p̄bm. Ego dixi dii estis & filii excelsi omes. Deo dicit. Et nolite conformari huic stilo. i. de instabilibq huiusmodi. Hic reprehendit. Ymago enim dei ad quam sumq̄ formati deformatur in nob̄ p̄ peccm. Hic p̄dei gl̄am ē formare in nob̄ p̄ reformatione fidei. Hic sicut enim p̄ peccm obstruit ne p̄ gl̄am reformet & qua homo affirmabene ordinatus ad meditandū deo subdit. Ut probetis & cognoscatis possitis p̄ fidem habitare in nobis que sit voluntas dei bona quanū ad bona naturē p̄ dando & implacens quanū ad bona gr̄e & p̄fē quanū ad bona gl̄ie potest etiam aliquis exponi que sit voluntas dei bona quanū ad iustificandos & implacens quanū ad p̄figendos & p̄fē quanū ad p̄mietendos. Dico enim huic q̄n̄ mstrat oms q̄n̄ quanū ad meritum ut sit de primenbq ad fidem no requirat cuius sit. d. Dico enim p̄ gl̄am que dicit ē mihi. & positiue ap̄latus finaliter in ip̄o omnibq q̄ sunt in eo cuiq cuiusq̄ q̄dcūq̄ aut statu non pligit oportet. quia q̄ p̄stituator ē maiestatis opp̄mere a gl̄ia quib̄ xpō & bñficiū sicut deus dunsit mensura fidei non enim est in eo eadem ratio omnibq mensura quia illi qui habet fidem p̄dicare et contra infideles defendere debet circa primenda ad fidem. Ipsum deus magnificē & studiose. Dicit enim huic q̄n̄ mstrat omes in ordine ad prelatos. Et primo in promotore bonū. 2o in executore mali ibi. No alta sapientes. Prima adhuc in duo. quia p̄o facit mentionē de bono spirituali 2o in q̄n̄ ibi. Dilectio sine fictione. Circa p̄mum duo. Primo ponit aliqua bona dei dantur aliquibq spiritualiter. 2o ostendit q̄ alii homines p̄ spm̄ dantur. Primo sapientia. Alii secundo tamē gratia virtutis. Sicut in

sicut in corpe sluama oculq; uidet pro
toto reimpe corpe et pes ambulat et sic
et sic de aliis et hor e q; dicit Dicit in
uno corpe et pz exodus lra usq; ibi
singuli a alr alriq; membra i q; manentes
alijs dona dura vob sicut membra corpis
adiuuet q; manent officia sua mo deo Et
qui magr applicat in spali de sue gre
cia quatu ad noticia ocnlo ptinet ad
salutem so subdit In mansionem fidei
que dicit in salute sue mystm in
administratre sacro qd ptinet ad sac
dotes sue qui docti ad ptinet ad doctores
qui exhortat quatu ad predicatores Inex
horrendo s. non em vbo fictam facto qui
tribuit his q; animadtia siculatu in
simplicitate i gre deu debet ebud qui
pest impiabq; alr pabq; ad ptinet ad
plates et principes in sollicitudine de
adimplendo ecclm sibi cmissa qui mi
nistrat mysteria alriq; relenado ad ptinet
ad pceres in hilaritate supple hor sue
rōi illos qui ministratre in arbitrat vbis
oritur miser ancp relenet in aliquo
Dilecti sic qui aplius mistrat
de gratiarū bonoz omm et diuidi in gr
pres qua primo mistrat de gratiarū in
affectu in affectu ibi honore tio i sig
ibi benedicite Carta p in striendu
qp amor e desiderii bom alriq; quod dz
de qui in omnib; amor ipse primo dz
de recq; pz si in prim vni effico ill
qui fidei amicia sue magr dign
morte qua illi qui fidei pcuram
deo dicit Dilecto sine placere no dz de
discretq; ne sic amet natiā aut oriem
odio habeatur deo dic odietes malū

Terno dz de sic mq; ita q; no sit amor
pribus deo dicit adhērentes bono adhe
rentia em firmitate imitat Terno dz
de qui ubiq; acte pdē deo dicit caritate
firmitati Bono q; sicqui mistrat
de qmitate bonoz in effectu et primo
quatu ad bom rationale d honore
inde pcedentes quibq; em deficit
in aliquo bono qd est i alijs et sic pz eu
considere ut melioz se et sic honorando
primo no mistrat quatu ad bonum
obsequiū d sollicitudine non pigri
pstando qualitate pceptoris tessitu
pdi seruates ut fiat ex bono affectu dno
sumetes ut hor fiat principaliū ppr dm
et sic ei exhibet obsequium et pgnis abeo
expectat primū so subdit ppr gaude
res Et qua spes mercedis sinde facit
patiens sustinet so subdit in tribulatōe
patientes et qm hor pceptoz impetrant
et fruant so subdit orōi insistentes
Tio mistrat aplōs de qmitate beneficii
et primo ad similitudinē qmoratos dicens
nunciatibq; sroz qmantes ad pegnos
transeuntes d hoc spiritalitate gestates
Benedicite sic aplius mistrat de
qmitate bonoz in signo principale
verbo signū mō hominis est locutio q
indicat mentē conceptū et quatu ad
hor dicit benedicite pceptoribq; vob et
multo magis benefactoribq; vobis Dign
amicabile est gestus exterior et mansue
factio in qua pre magis relucet dispo
animi et sic dicit gaudete cū gaudentibq; et
ridere cū flentibus alii est mediocre
quod est ptā significato in verbo nel

alio signo q̃ tanget lucernam uoc[ẽ] ¶ No alta
¶ Postquã aplius mstr uenit de q̃uitate
hom̃ hic q̃rit mstr̃ de uitate mali
t hoc dupliciter p̃mo ut malũ alĩ no
mstrẽt t° ut illatũ abalio cũ mmie
tollerãt ibi ¶ Non vobmetipos ¶ Circa
p̃m adũtend q̃ primo nocumtũ mstrt
prosumptca superbia que ẽ principiũ oĩs
pti deo hoc p̃hibet d non alta sapie
proxĩm cõtemptado si q̃libĩ cõsentiẽ
tũ eis q̃libĩ comisando t° nocumtũ
mstrt astucia ira proximo malũ
machinado quod p̃hibet d Nolite
ee prudentes t t accipit hic prudentia
simulatam aliquã q̃ uera prudentia
no ẽ nisi in bonis si astucia i malis
q̃ si astucia prudentia dicit eo q̃ caute
siue q̃cũq; uias nocendi ma homĩ ad malũ
tũ sequi q̃cũq; dicunq; prudes ill bonq
larco v° metaph t sic dicit prudentia
mundi potest hic nocere proximo mala
ira manifesta nos̃ standalizando q̃d
p̃hibet dicens prudentes bona t t q̃to
nocumtũ mstrt p̃sentia apta q̃d
p̃hibet d q̃ntũ ex vobis est cũ oĩbq
hominibq pace habẽtes ¶ Non vosmet
ipos hic q̃rit mstr̃ de malo illato
ut patiens tollatur d no nosmetipos
defendentes t ad hoc mouetur sp̃tus
dicit ultionẽ mihi vindicta t t ubi
tũ placet mea habet mea est ultio t
t non solum mstrt ut malũ ab
aduersarijs illatũ tolleretur si etiã ut
homi eis impendẽt d si sit esurit
panem tuum t t subdit facio hoc cum
faciens rationes ignis congẽs sup
caput eius d ordines antecedentes ignis
dilectionis in eo exigit te si in tua malitia
sua non p̃seuerauit nobis unus amalo
rũ made in odiũ eius si vincit illorũ ma
lũ si temptatio nos impellerẽt te ad
eius odiũ ¶ Oratio aut q̃ illa q̃ dicit
hic no vos ipsos t no sit propria
si consilia mea i tali si ei defensione
uideatur grababilius malũ magnum mstr
gẽ q̃ facere contra honore dei ¶ Oratio
etiã q̃ in aliquo tali no expediret sic
simile si q̃s p̃ hoc dat mali audacia male
faciendi Vñ de ggi in more Studia
cũ tpalia a nob capiunt sũt collocandi
quidã ueõ fuerũt cantare p̃hibendi no
solũ ne mira subtrahat si ne impedi
nos sua si tempos pdant ¶ Caplm viii q̃
Quãmis ada ¶ posq̃ aplus de moribq
mstr̃ uenit ad bonos gradũ hic q̃d
idem mstrat spaliter t primo mstrt mores
t° malos ad viii p̃ma diuidit in tres
q̃ primo indicit q̃ mores dicit superbq
subiectoq; t° subiectos ibi ¶ Deca q̃ mentiat
ctio dilectos ibi ¶ Item q̃ pigra p̃ negligẽ
dupliciter primo exclusa ordinatione
cũ bonis t obedie t malũ ẽ iste q̃
ex ordinatione diuina ẽ q̃ superiores regãt
inferiores eis obediũt sicut pater t natura
corpali ẽ in elemẽtis q̃ regit ex influ
entia corporis celestis Vñ dicit p̃fessor
de methaphisicis q̃ tota regio elementaris
corporalis dirigitur ad actus ut omne sub
lunari gubernet inde ¶ Similiter hoc pater
in natura spiali q̃a angeli inferiores
illuminãt t regũt q̃ superiores t ita dicit
de hominibq t hoc ẽ q̃ dicit Dis ala
tur omnis homo tonãs a pce digmo deo
mundo p̃cipuis publicandibq subdita
a plãis in spacialibq t p̃cipuis ecclesiis
in templis t subdit ro ¶ Longe

ptas missa a deo concessa et ordinata ut
patenter exhibet ubi sibi quia aut sibi
sibi diminuatur acquirunt eterna sal-
uator huic mo. Tu vero spernis nec ip-
mutat. Aliqui ecclesiales sic diminuitur
acquirunt quia putat in corpore illi debi
to. Quod quo sibi exoffitiis superiorib⁹ q̄ que
primunt mala ex qua putat malo⁹
alii dicunt et sic amalis arcent et hoc e
q̄ dicit. nam principes non sunt timori bon⁹
operis. Unde bonum opus quia sicut per
eos officiales primit malitia q̄ monet
bonum. Intendo enim eos dicere ut subiectos
faciant bonos illi dicit. Vos sunt timori
et non timet a bonis agentibus sed amalis sed
patent exhibitis ubi. Ibi non enim sine
causa gladium portat. Ministri enim sunt cum
secular. portat gladium male agentis
extra spiritualem et subdit causa dei
enim minister est vindex in ira id est.
in punitionem illi qui male agit. Deinde
hic quod ordinatur q̄ minores debent
superioribus subiacere ad necessaria sui
status sui condicionis quia nemo militat
suis stipendiis et hoc est q̄ dicit. Deinde
mentiatur superiorib⁹ procurande subditi esse
re. Soluendo rationem veram debitam
non solum propter iram. Et punitionem et
vindictam sed etiam propter conscientiam quia
quilibet tenet reddere debitum et explicat
magis in spiritualibus dicens. Deo enim et tributa
pendetis. Ad hoc enim principales sunt minis-
tri enim dei sunt. quia sunt
executores iuste iustitie. In hoc vero
studetis. Sed deo et etiam hominibus rem
publicam conservantes. Deo concludit
et dicit ergo omnibus debita cui debitum
sit principibus est enim debitum quod reddi-

et tota pecunia cui vectigal. pertinet reddi
cuiquomodi sunt pedagia et hoc solutum a
singulari persona. quia non omnes habent
talia solutione quod reddenda sunt pedagiarijs
qui enim hoc accipiunt ad firmam. sunt mi-
nistri sibi dominus cui honorem. et cetera
Item hic quod ordinat q̄ minores debent
superioribus dilectionem. primo ordinat quo ad tem-
pus legis nove hoc debitum est
maxime reddendi. ibi et hoc scientes
recta per dicit. Item quia debentis
misceri illuc dilectionem. Hoc enim sibi specialiter
hoc debitum. q̄ quantumcumque reddat de puncto
ad punctum adhuc debet reddendi futurum
Tu enim diligis proximum legem implet
omnia enim mandata decalogi ordinat
ad actum diligendi. quia precepta primi
tabule ordinat ad diligendum deum. et
precepta secunde ad diligendum proximum. primum
enim quod honorare parentes cum et principes
reddendi debitum ad primo patria q̄
sunt negativa proprie tamen abeq̄ nocu-
mento sed subditur. Dilectio proximum malum
non operatur. sed tamen inferre male primo
et sic concluditur. plenitudo ergo legis
et plenaria eius obligatio est dilectio.
qui a diligit deum super omnia et proximum
sicut seipsum diligens. Et hoc scientes
hic quod ordinat q̄ hoc debitum est maxime
reddendi tempore nove legis quod est tempus
amoris sicut tempus veteris sunt tempus timoris
deo dicit et hoc scientes tempus. Quia dicit
tempus legis nove quia hora est iam
nos de somno surgere. et de otio adoptare
tari. quia sicut dicit gre. Oportet
magis sit caritas si est qui autem opus remunerat
amor non est. Iustitia autem. et spes gratie
propior est nostra salus quia per primum

rama salut est a pta q̃ tempe legis
erat clausa ideo subdit quia cū credidi
sti plus q̃a ante xpi aduentū fuit em
sancte preces se defensores admisse
runt vnde dicit iacob peccata
mea non recordet desende ad filiū meū
lugens admisse runt et stus Job orauit
pfundissime misere defende ea mea
nouo pcessu obstructas figuras veteris
legis dies aut appropiauit et realitas fu
turo celare in noua lege Abiciamus ergo
opa tenebrarū et pta que dicunt tene
brarū opuca q̃ in tenebris fiunt Jo iii°
qui male agit odit lucē et q̃a obtene
brant eam sibi q̃ dicit pfecto me etiā
ignorat omis malū et q̃a digne ad
tenebras exteriores scz gehenne et indua
mur arma lucis arma lucis dicunt arma
q̃a contra priū tenebras munimur
q̃a in luce sumt Jo viii° Qui facit
veritatem venit ad lucem et q̃a illumi
nat eam et finaliū ducit ad lucem eternam
Ideo subdit sicut in die honeste
ambulemus ad istam Non in comessationib⁹
et ebrietatibus non in cubilibus et impudicitiis non in
contentione et emulatione
quasi ad pta spualia q̃ sunt honore digne
sit medium nr̃m dñm ihesum xpm non in cubilibus
sanctarū cōmissionū sue et carnis
tue ne fetere in desideriis a superfluis
ita q̃ pfecto no excludit necessaria sed tm
superfluetas Sequitur Caplm xiiii

Infirmum aut Postq̃a apls indi
qualiū meritū habe se debeant ad
maiores hic qui ut instruat maiores ut
bn se habeant admoneos et primo reducendo
malos 2° in quadā bona ca xiiii° prima

in duas q̃ primo hortat superiores ne
inferiores contemnat 2° ne eos standali
zent ibi Hinc ergo ampliꝰ prima adiuc
in duas quia primo ppone meritū 2°
inducit cenes ad hoc pficiendū ibi tu qui
es ita primo dicit Infirmū aut in fide
re denoto comissum et de lege catholica
nra sufficiens instrumtū assumite vos
maiores et adhoc sumite sed instruendo
dubitationes non in discepta cogitacōm
et non indicantes male de pdonei aperiat manifeste alius enī credit
se manducare omnia licite et iste est qui
est infirmus q̃ in noua lege qui sicut cibus
malus mortificata in xpi passione et pe
licite q̃ndā ciba q̃ prohibita in veteri lege
Infirmū aut infirmā est et comissus de
uditissimo et non pfecte instructa de iste et
sic dubitat adiuc an hoc sit sibi licitū
cibus manducare pp̃ter scrupulū cōscie q̃a
quia deus sum q̃ olera manducare fuit
licitū omni tempore Contra quod sic end
q̃ legalia ma terme quasi adminicula
observanda fuerunt usq; ad passionem
xpi Unde et propius ea obseruantes et
imminente sua passione agnitū pr̃ibus
tū discipulis suis q̃nādiu pro ost publica
cōi vite ebraice obseruatio eorū
est mortifera quia hoc est significare
q̃ vitas pcta significata nō dū p xpm
est completa tempore vero medio
scribere a passione xpi usq; ad publicatoē
ebraice licitū fuit ea obseruare manere
comissos de iudaismo dū tm no ponerent
ibi fidem credendo firmiter q̃ sine tali
obseruatione fides xpi non sufficeret ad salute
et hoc modo legunt a pli in actibus apli ad
ea obseruasse si in q̃ declarat Augꝰ tepla

ad eo m dissipe & si mystid mteltm
subdit̃ Ē qui manducat rbna lege
phibita mstrucq q ista sit sibi licita
no manducatem no spnat reputas eu
trudem et stolidū & melancolicū & qui
no manducat & abstinet ex oscientia dubia
maducāte no iudicet tamq̄ manducā
dum transgressore dei cm illud sci de
nouo comissū et adhuc mstr mō assumpt
sit ad fidem sua potes illud pfice & stolidū
pot q no est cōtemnend Tu quis
hic qui adducē quadruplicē cā ad
propid psuadend prima acmpt̄ ex pte
rei q iudicat̄ tamq̄ stolida nulli
cui iudicari debet mst ab eo qui est eius
dom̄ qui est plus deus m ppositō
t hoc est q dicit̄ Tu qui es qui iudicas
alienū seruū q. adhuc non spectat de la
tentib⁹ in corde quomō sit ista & ideo tē
iudicand est usurpatiue quasi ad solū deū
pmet qui cordā intuet̄ deo suū debent
dno suo stat aut cadit & adeo pmet
iudicat̄ de casu eius & statue sta bulli sta
bit aut pdet gram potes est cm statue
illū & pficet & confirmabit Nam alius
hic permitt̄ 2a ex eo que acmpt̄ ex pte rei
de qua fit iudiciū scilicet de cibomaliū
obsuacē quatuor erat ndiffēnt comis
de iudayismo mō pdicto & io de talibus
non debet aliquis iudicari transgressor
ulla stolida facienda vel dimittenda ex quo
vterq; portat fidē utpote cm & ex
cōnabili & hoc est q dicit̄ na alia iudicat
diem mē diem & ista mstrucq est fides
catholica q stat distincte tempus in quo
cibomalia no obligant alius iudicat
cem diem & q similiter obligant ipa
post passionem sicut & an & sic dimit

abstinendi a cibis lege vetus vnusquisq
in suo sensu habundet & in hoc dimittit
tatur quod constet ipsi ad publicandū
euangelij pactum qui sapit diem mō
dicto dño sapit & adhuc ex dimō
ne vterq; pt bñ fidē extra reprobabili
deo subd & qui manducat sciens ho
sibi ex licito dormō manducat cuiq
ro subdit̃ gras cm agit deo de libertate
sua a bonē legē & de concessione sui vicq
& qui non manducat & abstinet a lege
iubet & phibet ex oscientia dubia ut
ut mstr mō no scandalizet aut habet
mstea dño no maducat & bñ abstinet
& gras agit deo qui sibi gras abstinendi
Nemo enim hic permitt̄ extra re quic
acmpt̄ ex pte eius adhuc primet̄ re
de talibus iudicat̄ si xpc qui est dñs mq
iuste & mortē & pgnis iudex & hoc e
q dicit̄ Nemo enim vrm vīuit & ad
quam glam qua tota vita hoīs
ad pfectā glam ordinata est & nemo
sibi moīt & non dixit se morti exponē
plaude quā si pro gloria xpi mortis
& passionē collerandā deo sequit̄
sue cm vīuim & & pfectū hēa
usq; ibi In hoc enim xpus mortuus et
& ex morte sua hoc consecutus est ut
praem sup oem creaturā & ut vltio
Data est mihi oīs potas in celo &
in terra & pgnē iudicialem praem
deo non est alicui usurpanda Tu
autem hic permitt̄ extra re quic acmpt̄
de pte eius qui iudicat temē quia
nulli mrm habet officiū iudicandi
nisi tm si tantū possit & hoc est q dicit̄
Tu autē qui iudicas fratrem tuū & tu

.x. tu qui abstines a tribus legge phibitis
quare iudicas illum qui nō abstinet ēt
gressionem. Nec tu qui nō abstines ḡcc
ptus secundum reputando eū scolidum
eo qd abstinet ut dicit. Sup omnes enim
stabimus ante tribunal xpi. Scriptum est enim
Vivo ego dicit dominus quoniam mihi flectetur
omne genu et omnis lingua confitebitur deo
Igitur quod nos inuicem iudicemus amplius
Iudicate hoc magis vt non ponatis offendiculum
fratri vel scandalum in via. Scio et confido in
domino iesu quia nichil commune per ipsum
nisi ei qui existimat aliquid commune esse illi
commune est. Si enim propter escam frater
tuus contristatur iam non secundum caritatem
ambulas. Nolite escam tua illum perdere pro
quo christus mortuus est. Non ergo blasphemetur
bonum vestrum. Nam non est regnum dei esca
et potus. Sed iustitia et pax et gaudium in
spiritu sancto. Qui enim in hoc seruit christo
placet deo et probatus est hominibus. Igitur
pacem sectemur et ea que edificationis sunt
in inuicem custodiamus. Nolite propter escam
destruere opus dei. Omnia quidem munda sunt
sed malum est homini qui manducat per offendiculum.
Bonum est non manducare carnem et non bibere
vinum neque in quo frater tuus offendit aut
scandalizatur aut infirmatur. Tu fidem habes
apud temetipsum habe coram deo. Beatus qui
non iudicat semetipsum in eo quod probat.
Qui autem discernit si manducaverit damnatus
est quia non ex fide. Omne autem quod non est
ex fide peccatum est. Debemus autem nos qui
firmiores sumus infirmitates imbecillium sustinere
et non nobis placere. Unusquisque proximo suo
placeat in bonum ad edificationem. Etenim
christus non sibi placuit sed sicut scriptum est
Improperia exprobrantium tibi ceciderunt super me.
Quecumque enim scripta sunt ad nostram doctrinam
scripta sunt ut per patientiam et consolationem
scripturarum spem habeamus. Deus autem patientie
et solacii det vobis idipsum sapere in alterutrum
secundum iesum christum. Ut unanimes uno ore
honorificetis deum et patrem domini nostri iesu
christi. Propter quod suscipite invicem sicut et
christus suscepit nos in honorem dei. Dico enim
christum iesum ministrum fuisse circumcisionis
propter veritatem dei ad confirmandas promissiones
patrum. Gentes autem super misericordia honorare
deum sicut scriptum est. Propterea confitebor tibi
in gentibus domine et nomini tuo cantabo. Et
iterum dicit. Letamini gentes cum plebe eius.
Et iterum. Laudate omnes gentes dominum et
magnificate eum omnes populi. Et rursus esaias
ait. Erit radix iesse et qui exurget regere gentes
in eum gentes sperabunt. Deus autem spei
repleat vos omni gaudio et pace in credendo
ut abundetis in spe et virtute spiritus sancti.
Certus sum autem fratres mei et ego ipse de
vobis quia et ipsi pleni estis bonitate repleti
omni scientia. Ita ut possitis alterutrum
monere. Audacius autem scripsi vobis fratres
ex parte quasi in memoria vobis hoc dantem
propter gratiam quam mihi deus dedit. Ut
sim minister christi iesu in gentibus sanctificans
evangelium dei. Ut fiat oblatio gentium
acceptabilis et sanctificata in spiritu sancto.
Habeo igitur gloriam in christo iesu ad deum.
Non enim audebo aliquid loqui eorum que per
me non effecit christus in obedientiam gentium
verbo et opere. In virtute signorum et prodigiorum
in virtute spiritus sancti. Ita ut ab hierusalem
et per circuitum usque ad illyricum repleverim
evangelium christi. Sic autem prædicavi evangelium
non ubi nominatus est christus ne super alienum
fundamentum edificarem. Sed sicut scriptum est
Quibus non est annunciatum de eo videbunt et
qui non audierunt intelligent. Propter quod et
impediebar plurimum venire ad vos. Nunc autem
amplius non habens locum in his regionibus
desiderium autem habens veniendi ad vos ex
multis annis cum proficiscar in hispaniam
spero quod transiens videam vos et a vobis
deducar illuc si vobis primum ex parte fuero
gavisus. Nunc autem proficiscor hierusalem
ministrare sanctis. Probaverunt enim macedonia
et achaia collationem quandam facere in
pauperes sanctorum qui sunt in hierusalem.
Placuit enim eis et debitores sunt eorum.
Si enim spiritualium eorum participes facti sunt
gentes debent et in carnalibus ministrare illis.
Hoc igitur cum consummavero et assignavero
eis fructum hunc vadam per vos in hispaniam.
Scio autem quoniam veniens ad vos in abundantia
benedictionis evangelii christi veniam. Rogo autem
vos fratres per dominum nostrum iesum christum
et per charitatem spiritus sancti ut adiuvetis
me in orationibus pro me ad deum. Ut liberer
ab incredulis qui sunt in iudea et obsequium
meum acceptum sit sanctis hierusalem. Ut
veniam ad vos in gaudio per voluntatem dei
et requiescam vobiscum. Deus autem pacis sit
cum omnibus vobis amen. Commendo autem
vobis phebem sororem nostram que est ministram
ecclesie que est in cenchris. Ut eam suscipiatis
in domino sicut decet sanctos et assistatis ei
in quocumque negotio fuerit vestri. Etenim
ipsa multorum astitit et mihi ipsi. Salutate
priscam et aquilam adiutores meos in christo
iesu. Qui pro anima mea suas cervices posuerunt
quibus non solus ego gratias ago sed omnes
ecclesie gentium. Et domestican eorum ecclesiam
salutate. Salutate epenetum dilectum meum qui
est primitiæ achaie in christo. Salutate mariam
que multum laboravit in vobis. Salutate andronicum
et iuniam cognatos meos et concaptivos meos
qui sunt nobiles in apostolis qui et ante me
fuerunt in christo. Salutate amplyatum dilectum
meum in domino. Salutate urbanum adiutorem
nostrum in christo et stachim dilectum meum.
Salutate apellem probum in christo. Salutate
eos qui sunt ex aristobuli domo. Salutate
herodionem cognatum meum. Salutate eos qui
sunt ex narcisi domo qui sunt in domino.
Salutate tryphenam et tryphosam que laborant
in domino. Salutate persidem dilectam que
multum laboravit in domino. Salutate rufum
electum in domino et matrem eius et meam.
Salutate asyncritum flegontem hermen patrobam
hermetem et qui cum eis fratres. Salutate
philologum et iulyam nereum et sororem eius
olympiadem et omnes qui cum eis sunt sanctos.
Salutate vos invicem in osculo sancto. Salutant
vos omnes ecclesie christi. Rogo autem vos
fratres ut observetis eos qui dissensiones et
offendicula præter doctrinam quam vos didicistis
facitis et declinetis ab illis. Huiusmodi enim
christo domino nostro non serviunt sed suo
ventri et per dulces sermones et benedictiones
seducunt corda innocentium. Nam obedientia
vestra ad omnes devenit. Gaudeo igitur in vobis
sed volo vos sapientes esse in bonis et simplices
in malis. Deus autem pacis conterat satanam
sub pedibus vestris velociter. Gratia domini
nostri iesu christi vobiscum. Salutat vos timotheus
adiutor meus et lucius et iason et sosipater
cognati mei. Ego tercius scribens epistolam
in domino salutat vos. Salutat vos gaius hospes
meus et universe ecclesie. Salutat vos erastus
arcarius civitatis et quartus frater. Gratia
domini nostri iesu christi cum omnibus vobis
amen. Autem qui potens est vos confirmare
secundum evangelium meum et predicationem
iesu christi secundum revelationem mysterii
temporibus eternis taciti sed nunc manifestati
per scripturas prophetarum secundum imperium
dei eternum in obedientiam fidei in omnibus
gentibus notum facti soli sapienti deo per
iesum christum cui honor et gloria in secula
seculorum amen.

Ad romanos xv capo

Est si purus talis est bonum spuale et
est actus iustitie. Go. Et ꝓ hoc arguit. q.
bona temporalia sint dimittenda quia mora
bona sunt quia spualia. Contra hoc arguit
quia beatus thomas tanquam vicarius xpi mortis
reus erat ex scandalo regis anglie. Et ex
hoc arguit q. spualia bona non sunt di-
mittenda cum sint corporalibus meliora
Ro. Questio ista non est de scandalo
actuo quod e dum nil finem mortis vertit
ꝓbens abs omnibus ruine aut q. deficit
a debita veritate dme. non est agendum
Rideo melius agendum est cum scandalo actuo
Ad questio intelligit de scandalo passuo
s. quod sit dimittend ne alius inde scan-
dalizet. Contra quod sic. q. quedam
sunt bona spualia quedam vero bona
corporalia. Spualia vero quedam sunt
de necessitate salutis que sine peto mortali
p̄mitti non potest nullaqut debz propter
mortale vel peccatum alterius impediri qua
sunt ordine caritatis magis debz diligere
ipsum salutis quia alterius. Ꝓ quod dicit
non sunt dimittend. ad vitandu alterius
scandalu. Alia vero sunt bona spualia
que non sunt necessaria ad salutem vt dicit
sicut sunt opera exterea castitatis et huius
distinguend est de scandalo. q. si oriat
ex malicia sic cum aliq. volunt impedire
bona spualia. suscitat ad hoc scandalu
et tale scandalu est contemnend sicut
docet dominus. Et ad. vm de scandalo
pharisee. Di aut oriat ex infirmitate
nil ignorantia veritatis scandalu pusillorum
Ꝓ quod huiusmodi bona sunt omittenda
nil medium differenda quousq. cesset
cone huiusmodi scandalu respectu. Di aut
post cessuram huiusmodi voz scandalu

durent iam inde cornalina prede et sic
ppt xpm non simt ei moi spualia bona
opi dimittenda ¶ Contra vero tempalia
bona distinguied qz si non simt mea si
palis ad confuand nob amissa sicut
bona ecie amittut plant quibq q finaci
talid mribus exercitate salut stauta
confirmatio deposited et ideo no sut ppa
standalid dimittenda sicut alia que sut
de substantia salut Dicit ei sut mea sic
dimittenda sut ppa standalid si oriat
confirmitate tñ ignorantia quousq;
qd monitoi vocabilem cesset standalid
et si ptinor no cesset tñ iam procedit
cornalina et sic est contempnend maxie
si ptinor dat alijs audacia malefaciendi
ut dem est pñs ¶ Adp'm pcedit rñsio
quia correctio ordinat ad emendatoi
ideo si ppa opm probabilit appeat mag
malid consequt est dimittenda quousq;
periculid illud transeat ad aliud puter
expedits in ast ¶ Non ergo amplia
tñ caplus monet simplices ad euitand
standalid pusillox et diuidit in duas
quia primo facit ppositu 2o rñmouz dubiu
ibi Non est regimd dei ¶ circa pm stiend
q contra caritate fidei inde et q ad
no dimittat adempt de his q licite
potest dimitti ad euitand standalum
simplicid quod primat illa illicita quoq;
simplex plenam informet de talibq at
creat esse ribo de lege prohibitoi a ipe
passionis xpi ut ait ad publicationem
fidei euangelij ut dem est pñs et vn
sor dicit caplus Non ergo caplus
tñ intendit simplices inducere moies
stolidos si abstinear a talibq ribus q
mores induceret transgressores illos
qui utiq talibq si hoi inducat magis
simplifiend ne penalis offendiculu
fidei infirmis ut ignoratibq sto et
confido in domino ihu qz michil quod
e mundu ipm quia omia
bona creatura Gen primo Vidit deus
cuncta q fecerat et erant valde bona Qz
aut postea p legem aliqua tibi prohibit sut
et prefacti illiciti sp ad ipius adsignd
alioq implend p opm a qua p fidem
absoluit xpus actuum 2o addeq puncta
tunc que dixit nisi ei qui estimat
quid est illi quod est et mundu quia
facie constiam de tali questione sicut
leuat festuca de terra contra constiam
primi est ducate tñ constia 2o subdit
Dicit ppa tibi cum fratre tuo qz tuus frat
et infide infirmat et ego hoi dubitat de
vitate catholica ut habet missa ut te
standalizat estimas te transgressurum
iam non sm caritatem ambulas propter
cuius standalid noli cibo tuo perdere illud
tanto ei occasione cuius opponendo mo
dica delicatoi tibi cuius salutem Non go
blasphemet bonu vrm et fama vra
ut no dem occasionem simplicibq reputandi nos transgressores ¶ Non est
enim regimd dei sicut qd rñmouz dubiu
qua possit aliquis credere qd abstinendo a tanto
opi sustinat esset ei tam pniabile
Ideo dicit caplus q michil deputet ei q
abstinet ex causa tanta cuiusmodi
est vitando standali scim Ideo dicit
No est regimd dei esca et potus et q me-
dendo dicta tibi aia ut abstinendo sicut
qz iustitia pfide formata q per caritatem
dimittit et pax qua adepta passionem

mente ptur bancu. Et gaudiu in
spu sancto quatu ad expectacoz primoz
qui cu in hoc seruiut xpo mita
t miete placet deo. x hoc sufficit ad sa-
luce. Itaq; fit qnc monz aplus
supiores ut edificet mfiores pacifice
& sancte rudes cohortando. d.
Itaq; q
pcas sime scribeu. Rō. Uolo ppe estam
de scriptis opa dei. x fidem mfirmi que
est domus dei. omia quide sci cibaria
munda sunt. ut pdrim. Ex malis e
hoim qui offendiculu manducat
standalizando mfirmu. ppe qd absteme
se e melioru. Ideo subdiatur. bonu est
no manducare. rel. in quo frat offendit
fidelis qn mfirmaq cōn cōscia. qmedu
ce sdiccate alteq aut standalizat. qn
qmedere iudicat. cū egrediendu aut
mfirmat dubitado de vitate fidei ca-
tholice. ex hoc q iudicet manere sic ede
q qmedit iudicatu. tu aut qu fide hs
pences te metipm habe. x sufficiat t ad
salute fides melior. qua tes omia per
xpm purificata. t no ex q ondas cetig
ad standalo alteq beatq qui no iudicat
semetipm. x damnabile reddit in eo
q probat. x scit ee sibi licitu ad dmittu
cocupiscentiae sue a ppe standalu uitand
qui aut discernit. talem cibu credens
no ee licitu si manducauit damnatq
est. quia no ex fide. x cōscia sanctis
fi cōn agitur. come tle est petri sic
leuiae scriptura credeti q hoc sit petri
mādatu. Sequit Caplm xv^m

Debem aut fortes apli onere
infirmitates imperitoz. et no placere
nobis. Unusquisq; pximo placeat in bono ad ed-
ificatoz. Etiam xps non sibi placuit
sed dicente. Improperia improperantiu tibi ceciderunt
sup me. Quecuq; aut scripta sunt ad nrā
qua ut facet per patientiā et mīam
scripturaru spem habeamus. Deus aut
patiē et mīe det uob eiusdem inuicē sentire
secundū xpm ihesum. ut unanimes uno ore
honorificetis deum et patrem dni nri ihesu xpi
Propter qd suscipite inuicē sicut et xps
suscepit nos in honorem dei. Dico aut
circūcisionis fuisse ministrum ppter
veritatem dei ad confirmandas promissiones
patrum. Gentes aut super misericordia honorare
deum. sicut scriptum est. Propter hoc confitebor
tibi in gentibus dne. et nomini tuo cantabo.
Et iterum dicit. Letamini gentes cum plebe
ejus. Et iterum. Laudate omnes gentes dnm
et magnificate eum omnes populi. Et rursus
Esaias ait. Erit radix jesse et qui exurget
regere gentes. in eum gentes sperabunt.
Deus aut spei repleat uos omni gaudio et pace
in credendo. ut abundetis in spe et virtute
spūs sancti. Confido aut de uobis fratres
mei et ipe ego. quia et uos pleni estis bonitate
repleti omni scientia. ita ut possitis alios
monere. Audacius aut scripsi uobis fratres
ex parte tanq; memetipm admonens propter
gratiam quam mihi dedit deus. ut sim minister
xpi ihesu in gentibus sacerdotio fungens
evangelium dei. ut fiat oblatio gentium
acceptabilis et sanctificata in spu sancto.
Habeo igitur gloriam in xpo ihesu ad deum.
Non enim audebo aliquid loqui eoz que per
me non effecit xps ad obedientiam gentium
verbo et opere. In virtute signoz et prodigioz
in virtute spūs sancti. ita ut ab hierusalem
et per circuitum usq; ad illyricum repleverim
evangelium xpi. Sic aut prodamabam evangelizare
non ubi nominatus est xps. ne super alienum
fundamentum edificarem. sed sicut scriptum est.
Quibus non est annunciatum de eo. videbunt.
et qui non audierunt intelligent. Propter quod
impediebar plurimum ad uos uenire. Nunc
aut amplius locum non habens in his regionibus
desiderium habens ueniendi ad uos ex multis
annis. cum perficiscar in hispaniam. spero
quod transiens uos uidere. et a uobis deduci illuc
si uobis fuero primum ex parte gavisus.
Nunc aut proficiscor hierusalem ministrare
sanctis. Probauerunt enim macedonia et achaia
collationem aliquam facere in pauperes sanctos
qui sunt in hierusalem. Placuit enim eis et debitores
sunt eoz. Si enim gentes spūalium eoz participes
facte sunt. debent et in carnalibus ministrare
illis. Hoc igitur cū consummauero et assignauero
eis fructum hunc. proficiscar per uos in hispaniam.
Scio aut quoniam ueniens ad uos in abundantia
benedictionis xpi ueniam. Obsecro aut uos fratres
per dnm nrm ihesum xpm et per charitatem spūs
sancti. ut adiuuetis me in orationibus pro me ad deum.
ut liberer ab incredulis qui sunt in iudea. et
obsequium meum acceptum sanctis fiat hierusalem.
ut gaudio veniam ad uos per voluntatem dei
et requiescam uobiscum. Deus aut pacis sit
cum omnibus uobis. amen.

Commendo aut uobis phebem sororem nrām
que est ministra ecclesie que est in cenchris.
ut suscipiatis eam in dno dignum sanctis. et
assistatis ei in quocunq; negotio fuerit. nam et
ipa multoz adstitit mihi et ipi.

ad meam vtilitatē cuius actio mea est
mstructio & ponit ibi quadruplū utilitas
nob̄ prouenientes ex septuā p̄ma ē clari
tas mtelligēcie que notat eū dicit q̄m
septa fuit ad meam doctrina septa fuit ex
solli tollendā ire ibi ut p̄ceptaz
tia suauitatē mētis letitie ibi & cōsola
tōz septuā q̄rta ē securitas oprimēde
gloē ibi p̄mā habeamꝰ est enī ꝑ
cta expectatio futuē beatitudinis ex grā
& mīe p̄mia
Deus aut fortē
quē adiungit sua ora ad p̄cedēda applenda
Deus aut pacē & consolatōr & doc
tor pacē in aduersis & cōsolas p̄ tribula
tōz thob iii post lacrimaz & fletū gau
diū & exultatōz mfundis. det vob̄ dñs
sapē & de merito desiderantes mutuū
affectū sm̄ ihm̄ xp̄m & sm̄ doctrinā xp̄i
p̄ceptorē magistrū q̄tū ad ydeā p̄dicande cre
dulitatē & no ore q̄tū ad ydeā p̄dicande
confessionē qua sic deū ē sup̄ oēs. Cor
de creditur ad iusticia ore aut confessio fit
ad salutē honorificet dñm & quātū ad
bonitatē operis quia fides sine operibus mor
tua est. Propter quod sic quē mouz superi
ores ut mfiores ad bonū p̄motiōat
ta quod primo ponit sua exhortatiōne
cē subiungit sua oratōz deus aut spei
p̄m dicit. Propter quod suscipite inuicem
p̄dicādo caritatiue alter̄ bonū sicut &
xp̄us suscepit vos in cuius acceptiōne
huiusmodi caritatē vtilitatē oibus quidē
& gentibus mēbra esse debet cōsideranti
caput & ideo quilibet xp̄ianus de p̄dicā
bono mō secūm suscipiat aut accepit huiusmodi caritatē
iudeis & gentibus quidē tñ aliquo mō differē
ter tamen iudeos & ter mlius salutē ac

iudeis p̄dicatur ī psona ppa & quoda
mō exhibitor & hoc est q̄d dicit. dico enī
ihm̄ xp̄m mīstrū fuisse circūcisionis p̄di
cando iudeis circūcisoz nō sic aut gentilibus
ideo dicit aut xp̄m. Non fuit missus nisi ad
oues q̄ perierūt domꝰ israel p̄ veritate
dei ad confirmandas p̄missiones p̄rum
licet eīm salus iudeoz & gentium sup̄
via grē simp̄r in q̄ntū ad iudeos & ibi
tato debuit aliq̄ lucidior̄ q̄ntū ad ueritatem
dei p̄tinet impleta p̄missa p̄ribus iudeoz
sta in lege & p̄phis q̄ stabilitas est populus iudeis
p̄ce clusi
Non fecit taliter omni nationi
& iudicia sua non manifestat eis & sic patet
gentium magis est pulchra mīa quia lux
lex & p̄phē loquat̄ de ea & vocatōe
ad fidem xp̄i in leg nō fuit data p̄ribus
eoz nisi ꝑ xp̄m hic ut dicit & p̄ quē fuit data
gentes aut superbia duitq eos cōcepta
ignorantie dei. s. debet vobis & facit gaudiū
spūm est p̄ce xviii. p̄ quem confitebor ti
bi gentibus & psalmum te cōfitebor ab illis
recedentibus & fuit vita filij adoptionis de vo
catōe gentium a principio tñ mīstrio ihū
dauid augustini est hic obiectio utrūm dñs fuit
fuit figura xp̄i & p̄fectus impletus fuit
in xp̄o quia ī dauid alienigene adducti
hic allegate de vocatōe gentium ad fidem
xp̄i & mīsteriale semp̄ simp̄r mittigue
& unum dicit p̄ce xxxvi. Letamini gentes &
vbi mīstratio mea habitabit & letabitur de secreta &
misericordia & & unum p̄ce cxvi. laudate dñm
omnes gentes & & similiter de vocatōe vesica
circūcisionis ephe ii. Erat eratis tempus
xp̄us. sm̄ ea mīe eunies de vtroque qui
venerunt amoritis regis gentes tunc
enī data est ei p̄tas in celo & in ter
ra & vbiq̄ sm̄ eis gentes scribit quia

vocate ad fidē vt sint spē consecrādi p
ipm vtra ethnam ¶ Deus aut spēi
pmittat sīa gdoz ad dēz cōplendz d
dēz spei a dator spei repleat vos om
gaudio spuali t pace ꝓquere passioz
q turbar aīm in credendo sīor dicit qua
fides formata ista sancte ut habundetis
in spe ꝓtumlta mitoz t virtute spūs
sancti cuius sue pfitiat opa mdia q
sp habet adlibez azbitriū sicut sspor
adequm ¶ Certa sum sic aplus pmit
sīa exclusoz t pmo de sīor qp cōmis
sp̄sit ꝑo de sīor qp eos adsit cōfirmo
visitat ibi ꝓpe quod ¶ cū pm excludu
ꝑo sdam cam qua posset aliqd opīnari
de sua spūali sp qp̄ducta et eos illitteratos
simplices t sc sua spūalē mīo indigēs
qd rūnouz d ctus a fres mei aut egō
ipe de vob̄ipīs t ipi plem estis dilōne
t sp fiebat ꝑ bnficiū q̄ est eius effectus
repleri oīm sīa ptinere adsalute ut
possem alcuos monē a no solid ꝓpa
iuta regē sī tales ¶ Audatius sic
exp̄mor aūm cam sic sp̄tus s debitū
offici sui qua cad aplus gentiū t dīn
dz nas qua ꝑo ondit sīus officiū ꝑo
eius effectū ibi habeo ergo exa p̄m dī
Audatius sp̄s vobis exp̄re t bñuit et
sufficere tamq̄a t mōra vob̄ ducēs
de his q̄ sunt in habitu vt no aliqd
vob ignoīm dicens ꝓtea dixit sup vni
tas scīēbz eīm legem laquor ꝑ gram
que data est mihi sc aplatū t gentibz
sanctificatas ebūngtum dei vt sīm ondēs
t pdicas vt fiat oblatio gentiū acceptū
t oblatū qua offerūt gētes ꝑ fidē xpi
sit acceptū deo pei in spū sco t ꝑ gram
spūs sci sanctificata ¶ no ꝑ legales

obsuacias ¶ habeo igit hīc qui ondī
efficaca offici sibi impoīt primo qua
sua pdicatio erat exaltate xpi t hoc ē
qd dicit habeo igit gram in xpo ihu
t allectu in officio a xpo hoc ad deū t or
dinata ad honestū dīnū ꝑo qua exer
citio huiusq officii non solū erat publi
sic pdicato pseudo aplo sī erat per
imatula ētute xpi sed adconfirmatoz
pdicatoris apli ideo dicit Non enī
audeo aliquid loqui ¶ sicut fatebat
pseudo apli a xpo nō missi in verbo
t factis quia a xpo habeo vbū pdicato
t finē imatulo sīd vbi confirmatū
deo subdit ꝑ pco id est in ētute signoz
quatū ad imatā t mōza t prodigioz
ētū ad maiorā Cōtī ondit efficaciam
sue pdicatōis in effectū t ꝑ exteriusue
dicēs ita ut ab ierlm p circuitū usq ad
illiricū loca in fine gretie vñ notat
illitū mat t ꝑo intensiue q̄ pdicauit
vbi alij nō pdicauerant t sic fuit ibi
labor maior quia mā nō erat dispoīta
p pdicatoz alios t hoc ē dicit sic
aut pdicauī ¶ p̄ eo dicit hīa ¶ Cōe
adducit ad ꝓpositū allectū xpa lī gēs
aimdicatū non est de eo videbūt sī
gētiles q̄ p pdicatoz parui fuerūt
illuīati q̄ fidem xpi qui de xpo non
audierat q̄ ꝓphas audi nec ꝑhos
aplos sicut gentiles alibi vbq pdicauerat
sicut matheus egyptijs pdicauit t
alij alijs gētibz plūbz iam ante pdica
uerat ¶ Ꝓpter quod hīc q̄nō expectā
te aplūs de hoc q̄ romanos adhuc cōfir
mo instituī ꝑmo declarās sui adiectū
impetū ꝑo amoto impedito permit
tūt adiectū ibi q̄uē vē. tēo adhuc
complendi petit oīo mō sufficaciū

ibi Obsecro igit̃ etiã p̃m dicat q̃ ꝑ qd
& impediebar plurimũ ne mihi adhuc quia
primo tempe fuit aplis occupata m
pdicado gentibꝫ m pribꝫ gr̃ie gr̃a magꝝ
pre erant seducte a plis & filiꝫ ꝓhibet
am pdicatoꝝ apli nil post sic prebuit insta
dno concedere in alijs eccl̃is ¶ Nunc vñ
hic quis pmittat sibi adhuc dꝰ ¶ Nunc vñ
vltimus locus nõ ihus in his regionibꝫ &
nõ ihus incitare ibi mandi amplius
qua licet nõ omes essent comissi tame
primitates & loca erant p aplos epi &
ꝓsbr̃i ordinati q̃ ad comitendũ ep̃dnos
& misterianꝫ quibꝰ sufficiebat absq; pñ-
cia apli ꝑ quod festinabat ad alia
loca in quibꝫ nondũ erat ihs vinendi ad hoc & qua cõna
cionis tocꝫ orbis erat captiuanda ¶ Ad
in hyspania ꝓficisci cupiebat sicut em
pdicauit in oriente. ita desiderabat ihc
facere in occidente vbi est hyspania Opus
q̃ prius videa vos ꝓpter iniuriã q̃ nõ
mihi debebat ibi diu morari eo q̃ petrus
aplus cũ suis discipulis erat rome & sic
pdicatio paulꝰ nõ erat ibi sic necessaria
sicut in hyspania & a vobis deducat illuc
ire em hyspania erat cõmis subiecta
ut pz p̃ magistrũ vñm ¶ Dixeꝝ p̃mo
ex ore suo ut vos & delectari in comitatu
& fide vera & sic accipit hic sensũ largẽ
Iturus & inquit vadam roma ꝓficisci
ecclim misericordie sue comisit eam adsidem
manentes in ecclim ut essent ꝓfectus ex
emplar ceteris abrenũciandi omnibꝫ
rebus quantũ ad ꝓfectũ ut actiue mi
ut liberius orationi vacarent & pdicatiõi
ꝓpter quod nõnĩ hic sancti & apli sicut
sollicitus ut alij comisi qui nõ sic abre-

nũciabant suis bonis rebus ut suspectam esset
eos suis clamosis & hoc negotio ut pateret
tholes cõmendatitie paulo ut patet
ad galath ij & ipe sollicitus fuit ut pz
hic ꝓbauerit & approbaretur & eo sensu dicit
macedonia & achaia & comisi de ep̃is
& ꝓpter multitudĩ quos de alijs locis collegit
facit aliqua & donatoꝝ de bonis suis In
pauperes ꝓpter sanctos & qui fuit de mõ sanctoꝝ
& debitores fuit & ut hoc faciat eis Ita si
spualia eoꝝ ꝓpter sic fuit gentes q̃
pdicato euãgelio eorum ut ecclim ut fre-
quent deum est supra debet & m̃ ecclijs
& natiõs ad iuta cõlem misericordie eis
sic em plati debent & supra eo debito nãti &
eo q̃ fuit pdicatoꝝ exercitio ita alijs qui
facit hoc ex gra debent debito generat
hic igit̃ cum resumaueo & assignato eis
diem pme missam ꝓficisci proos in
hyspania ita em ꝓponebat facere sto aut
qñ vena ad vos m habundantia benedictionis
xpi vene & in habundantia bonoꝝ spuali-
lium sicut gen xxvij dixit Jacob ad labam
benedixit tibi deꝰ ad increditu mali de
multiplicatione bonoꝝ tpalium & magis
ipe benedictio dicit hic de multiplicatione
bonoꝝ spualiũ ¶ Circa ptem istam
duo sunt nõnda primũ & sollicitudo apli
circa ecclam dei quia publicato euãgelio
in pribꝫ oriebat festinabat ecclim ad
misericordie nitebatur sicut & in celis
roma transiles ad pdicandũ dei verbũ
in pribꝫ occidentis ex quo mea negotia
onduc caute & ꝓfensibil Ordinem est
est quia ex dictis iudet q̃ paulꝰ mihi
hyspania ꝓdicauit cum aliud iudet dicit
decretũ dei ex quibus nostrat si q̃ de
apostolis ꝓpter deum in ihũ ꝓficiscis

Ommendo autē vob̄ ꝓbā sororē aplus
ministrū ecclē romanos vt suscipiat
eā dignis vob̄ ꝓbatoribꝫ sicut ꝑdecet sanctos
vt assistat ei quācūq; negocio fuerit indiguit
enim multorū ꝓtectrix & meipsius. Salutate
priscā & aquilā adiutores meos in xpo ihū
qui pro anīa mea suas ceruices supposuerūt
quibus ego nō solus gratias ago sed & oēs
ecclē gentiū. Et domesticā eorū ecclām. Salutate
epenetū dilectū meū qui est primitiuus achaie
in xpo. Salutate mariā que multū laborauit
in nob̄. Salutate andronicū & iuniā cognatos
meos & cōcaptiuos meos qui sunt nobiles in
apostolis qui & ante me fuerūt in xpo. Salutate
ampliatū dilectissimū mihi in dño. Salutate
urbanū adiutorē nr̄m in xpo & stachin dilectū
meū. Salutate apellē probū in xpo. Salutate
eos qui sunt ex aristobuli domo. Salutate
herodionē cognatū meū. Salutate eos qui sunt
ex narcisi domo qui sunt in dño. Salutate
tryphenā & tryphosā que laborauerūt in dño.
Salutate persidē dilectā que multū laborauit
in dño. Salutate rufū electū in dño & matrē
eius & meā. Salutate asyncritū flegontē
hermen patrobā hermā & qui cū eis sunt
fratres. Salutate philologū & iulię & nereū
& sororē eius & olympadē & oēs qui cū eis
sunt sanctos. Salutate vos inuicē in osculo
sancto. Salutant vos ecclē xpi. Rogo autē vos
fratres vt obseruetis eos qui dissensiones &
offendicula ꝓter doctrinā quā vos didicistis
faciunt & declinetis ab illis. Huiusmodi enim
dño nr̄o ihū xpo non seruiunt sed suo ventri
& per dulces sermones & benedictiones seducunt
corda innocentium. Vestra enim obedientia
in omnē locū diuulgata est. Gaudeo igit̄ in
vob̄ sed volo vos sapientes esse in bono &
simplices in malo. Deus autē pacis conterat
satanā sub pedibus vestris velociter. Gratia
dñi nr̄i ihū xpi vob̄cū. Salutat vos timotheus
adiutor meus & lucius & iason & sosipater
cognati mei. Salutat vos tertius qui scripsi
epistolā in dño. Salutat vos caius hospes
meus & vniuersa ecclā. Salutat vos erastus
arcarius ciuitatis & quartus frater. Gratia
dñi nr̄i ihū xpi cū omnibus vob̄is. Amen.
Ei autē qui potens est vos confirmare
secundū euangelium meū & ꝓdicationem
ihū xpi secundū reuelationē mysterii temporibus
eternis silentio celati manifestati autē nunc
& per scripturas ꝓphetarū secundū ordinationē
eterni dei in obedientiam fidei in omnibus
gentibus notificati soli sapienti deo per ihm
xpm cui gloria in secula seculorum. Amen.

Explicit epistola ad romanos.

ytalia gallia hyspania asserta et
sicilia. ꝑ quid dicat alicꝫ ꝙ paulꝰ
ꝓdicauit in hyspania dyspositus suppleta
dei voluntate sicut dicit ꝓpter quod vim
habet licet ibi nō fuit impedimento
supplementi. Aliqui dicit ꝙ in hyspa-
nia ꝓdicauit et hoc dicit Isidorꝰ libro
de ortu et obitu ꝓphetarum et de iudeis dicit
ꝓcōm in libro illustrium vitas ꝙ paulꝰ
in vrbe roma apprehensus a nerone dimissus om-
nem ꝓhibuit ꝓdicare. Ad decretū aut
ꝑdm respondet aliꝫ ꝙ nō negat simꝑ
paulū in hyspania alios dicit gentes
ꝓdicasse si dicit ꝙ hoc nō legit. Oz cōm
hoc modo dicit. Actuū vltimū paulū
biennio rome fuisse et ibidē disputasse
et docuisse. q̄ tm est in vrbe de qua legit
decretū sicut de hyspania. ꝑ quod alios
ꝑ dicta promissio decreti est ꝙ nullos
ꝓdicauit nisi certas instituit in dictis pau-
nis missi petro. nisi alios de credmate et
missis apostolis et hoc modo paulus vrbem
et hyspaniam ꝓdicauit. ¶ Obsecro igit
quē aplus petit oronis suffragia ut
impleat ꝓdicta. ꝙ credo velim absindyne
video. Immineat sibi cura et in time
nullis periculis sicut legit ꝓ reuelatione
et patuit executu. Actuū xxvii. Quod dicat
Obsecro igit vos fices ꝓdm et ꝓ
hēa usꝫ ibi. et obsequium mei oblatio
vel elemosina ꝓ obsequio meo acceptabilis
oblata accepta fiat. deo. ad gratiā
sanctis pauperibus ad eorū indigentiam
ēleuandam. Ut veniā ad vos i gaudio
per voluntatem dei et requiescam vobiscum
ꝓ electionē spiritualium bonorum ꝙ mihi
distributis illatis mihi deus autē pacis
confirmet eos. Explicit viii.

Ommendo autē vob̄ ꝓbatā sororē aplus
ministrū ecclē romanos vt suscipiat
eā dignis vob̄ ꝓbatoribꝫ sicut ꝑdecet sanctos
vt assistat ei quācūq; negocio fuerit indiguit
enim multorū ꝓtectrix & meipsius. Salutate
priscā & aquilā adiutores meos in xpo ihū
qui pro anīa mea suas ceruices supposuerūt
quibus ego nō solus gratias ago sed & oēs
ecclē gentiū. Et domesticā eorū ecclām. Salutate
epenetū dilectū meū qui est primitiuus achaie
in xpo. Salutate mariā que multū laborauit
in nob̄. Salutate andronicū & iuniā cognatos
meos & cōcaptiuos meos qui sunt nobiles in
apostolis qui & ante me fuerūt in xpo. Salutate
ampliatū dilectissimū mihi in dño. Salutate
urbanū adiutorē nr̄m in xpo & stachin dilectū
meū. Salutate apellē probū in xpo. Salutate
eos qui sunt ex aristobuli domo. Salutate
herodionē cognatū meū. Salutate eos qui sunt
ex narcisi domo qui sunt in dño. Salutate
tryphenā & tryphosā que laborauerūt in dño.
Salutate persidē dilectā que multū laborauit
in dño. Salutate rufū electū in dño & matrē
eius & meā. Salutate asyncritū flegontē
hermen patrobā hermā & qui cū eis sunt
fratres. Salutate philologū & iulię & nereū
& sororē eius & olympadē & oēs qui cū eis
sunt sanctos. Salutate vos inuicē in osculo
sancto. Salutant vos ecclē xpi. Rogo autē vos
fratres vt obseruetis eos qui dissensiones &
offendicula ꝓter doctrinā quā vos didicistis
faciunt & declinetis ab illis. Huiusmodi enim
dño nr̄o ihū xpo non seruiunt sed suo ventri
& per dulces sermones & benedictiones seducunt
corda innocentium. Vestra enim obedientia
in omnē locū diuulgata est. Gaudeo igit̄ in
vob̄ sed volo vos sapientes esse in bono &
simplices in malo. Deus autē pacis conterat
satanā sub pedibus vestris velociter. Gratia
dñi nr̄i ihū xpi vob̄cū. Salutat vos timotheus
adiutor meus & lucius & iason & sosipater
cognati mei. Salutat vos tertius qui scripsi
epistolā in dño. Salutat vos caius hospes
meus & vniuersa ecclā. Salutat vos erastus
arcarius ciuitatis & quartus frater. Gratia
dñi nr̄i ihū xpi cū omnibus vob̄is. Amen.
Ei autē qui potens est vos confirmare
secundū euangelium meū & ꝓdicationem
ihū xpi secundū reuelationē mysterii temporibus
eternis silentio celati manifestati autē nunc
& per scripturas ꝓphetarū secundū ordinationē
eterni dei in obedientiam fidei in omnibus
gentibus notificati soli sapienti deo per ihm
xpm cui gloria in secula seculorum. Amen.

Explicit epistola ad romanos.

mihi talia beneficia. Salutate
hic quinque nominat personas immutabiles
et sibi familiares hoc beneficium sibi specialiter
impetrasse. De Salutate primum et aquila
erat autem iste primus vocatus aquile cum uxore
sua aplius, quia primo credidit et ordo
grece primodie ordinem nature habet quia
erat magis famosa. Adiutores meos
in xpo ihu. Hoc habet actum veritatis
ubi hic mihi nominat per stillam scilicet iohannam
et iohannem. Dicat enim ad eum
qd paulus magister eius in carcere eius
fuisset expulsi de roma precipiente imperatore
et cum eodem paulo inde recesserunt
mota seditione contra paulum a iudeis qui
pro vita mea et pro tuta mea fuerunt
fideles supposuerunt exponendo se pro eo
morti nec hoc fuit tota ordine mirandum
quia sicubi iuxta pauli magistri nostri eius
exemplum ad ea que pro christo gerebantur exercitia
diuina vel solidi gratia agere et qui fecerit
hoc pro quo iuxta beatitudine erant domestica
eorum ecclesiam. Congregati fideliter domo
eorum. Salutate epenetum qui hic quinque
personas sibi familiares hoc nominat
primo fidei hoc qualis fuit iste epenetus
de quo dicitur qui est primitiuus asie
primo pro christo in xpo et sic fuit exemplar iudeorum aliorum ad credendum et qua
homo liberalis erat roma morari adalias
migrandum. Vel hoc mihi in opitulatione ubi
salutat mariam. Erat enim eius roma
laboras adquirendo quem commendat ad fidem
deo subditum. Hoc mihi laborat pro nobis
viris tepidis dissensiones dicendo me eos qui
iudei persecutionem sit gentilibus et cetera ut dum
est super pro eis deum rogamur apostolo tanquam
et qui possit prodesse et velle et pro eo nomen
mihi in petitione. Salutate andronicum

mihi cognatos et concaptiuos meos
et erat enim iudeus natione et forte de ebu apli
et mihi ebulatores fuisse nuncupatur sic ipse
primo nomine xpi qui fuit nobilis magnus
erat enim de septuagenta xpi discipulis
et subdit qui et ante me fuerunt in xpo
et pius vocari abeo. Salutate aphiatum
hic quinque nominat personas sibi familiares hoc est coniugem et nominat hic tres si
non expresse ubi assumuntur cum et
pro fide. Salutate archippum hic quinque
primo exempla personas magis specialiter
et primo quia dicit ad exemplar fidei no in
roma operose ubi salutatur thesena et hic
quatuor ad exemplar concordie ubi salutatur
amicus et hic et cetera primum primo quinque exempla
de fide primum est quia ecclesie pugnando
salutare appellet ubi in xpo et ubicumque
in fide xpi et collectanea ebulatorum
cum est fideles aggregando. Salutate eos
qui fuit quartodecimi domo erat enim
iste domus ad fideles paruos aggregandos
et in ista salutatione principaliter intelligitur
tamquam principalis domo. Secundum est
in fide confirmando. Salutate hedionem
cognatum meum natione et religione. Tertium
est congregatos in fide solidando. Salutate
eos qui fuit conuersi domo. Iste narcissus erat quidam presbiter discipulus et cultor
templi et loca confirmando credentes in fide
et fideles paruos reprehendebat hypocrisim et sic
salutat nos cum eo. Vel ut sic dicat gloriose
erat absens pro confirmatione fidelium
vel quod apostolus no nominat nisi illos
de sua domo. Salutate tryphenam hic
quinque primo exempla operosis homines et
primo ministerium domus et secundum
et nominat hic tres matronas tales

exercebant Erat enim cōsuetudo apud matronas denotas hor facē uti in actibz aplōz et in lege nris primi sexus Vnusq; quia tua alias duas in hor tempe prelebat Deo dicit de pā Huc milcū labora et d uo s amice xpi Salutate hic ponit exempla bone operis et p tradmistrare bona spualia d salutare rufū qui erat sanctos gentis ad dnā mistidū et matrē eius et matrē spualē Salutate asyncritū hic ponit exempla concordie normanos simul plures habitantes et concordes cōtinere ab alios mundatos et cadē eos salutat sequentes d salutare philologū et q̄m ondit qualit se debet hec ad sanctos fideles p̄sonas quas vō nominauit d salutate inuicē in osculo sco Iste mos reprehendi erat fideles in primitiua ecclia in signū concordie et caritat et bñ dicit Nosti sto ad excludend osculū adulatorium quo absolon osculabat ppl̄m et qui Et osculid patrōm quo indus osculat fiunt dnm et qui Et osculid impudicū quid vij de milic adulter ibi assistens sibi osculat inuicem Rogo aut vos postquā aplus ppositū nimtatis hui quid ppōnit ecclie et dui d q̄ primo ppōnit sua exhortatōe ne subiungit sua oratōi ibi Deus aut pacis quōma adst in duab; p̄ds ppōnit exhortatōi scē exhortatōis ne expte deitatis et expte dei radid ibi Vrea aut obia Cui p̄ndt Rogo go vos fres ut obseruet eos diligēt considerāda et euitādo qui dissensiones et detrimenta a rectitudine fidei et offendicula p̄bendo alios ocasiōes ruine sicut aut faciebant ponendo apli quos apli moneret euitari Et q̄m ondit qualit possit cognosci qua malitia euitā impt cogitū hor ondit exhibiz stilis exprimē et pdicat et docet qui bonū vtile et delectabile ad dnm xpm et cum xpo dno nro nō finuit ipsa venena et como loquēdi qua vitia maiorū palpabat et eis adulant deo subdit et p dulces sermones et benedictiones et no cordia quibz locuit deo subdit reducit corda in rectitudinē qua simplices p̄dentiuit qui talibz facilig acquiescut et dicit Ego in nocentes nō a pudicitate ipse si ad festū induxit sicut quid nimis in nocentes reducit omnē vbo Celestia aut sicut quid ep̄s creat eos exhortat supra expte ppōsitū q̄ romani diligebant et nimirū et ideo bona exempla eorū desiderant admonet orbis primatus in roma venies ppter quod fideles tocius mundi debebat declinare doctrina et conservata malos ut bonū opus darent alios p̄mundi deo dicit Vrea enim obedientia in fide euāgelij in oēm locū vulgata est mo pdco Gaudeo igit in vobis eo q̄ bonitas vrā redundat et alias per orbis si volo vos sapientes de m bono stilis cognoscendo et quando et simplices in malo sic oportunde nō in cognoscendo q̄ tagmino malitiam euitet nō solū de hac si etiā nitia adhibite Deus aut hui quid adiungit auxiliū sue oratōis et primo euitadis malis d deus pacis sit actor et reconciliator conterat sathanā sub pedibz vestris velociter saluti et 2o in bono confirmet dicit deo subdit grā d nr̄i Salutat et supra ponit apli quo admittand in bono hic quid ponit

exempla ad psequand̄ in bono corrd
mcepto/ videns q̄ mlti valētes de cor̄
bono gaudebat/ ipe quod magis psequare
debebat/ dicat igr̄ Saluetur vos timo-
theus ephesiorū epūs/ vbi p̄d adhuc ꝑ
sicut rogaui te sic rūd manes ephesi glō
ador̄dmadē erraj adultor meus/ in
pdicatōe dñi ihū xpi/ Et licuit q̄n fuit
romes apl̄s/ indiuidua ꝓ dicit sedi
t patet exactibus apl̄oꝝ/ et ratione ꝑfi
pater to q̄uaj mei/ x nacōe iudei de
quibus habet actum/ saluto vos ego tius
nō est hic tius nō nāle si nō ꝑsonale
notam̄ pulde tuus litera iste ꝓsunt
nomē suū in salutatōe Saluetur vos
grauq̄ cor̄mitteꝝ epūs/ tm̄ ihesus sēt
eplam̄ q̄n pdicatōe dñi ihū ꝓpie-
bat/ t ideo paulus q̄ ibat illuc adhuc
detinebatur Et omnia ecclia/ regim
grauꝫ subiecta/ saluat vos archarcus
tuus/ x pnceps eius t sic deus abrahe ꝑ
ip̄m pnceps vel aliud t fere melius
Archarcus dicit/ q̄uia xp̄istos erat archi
publice vbi scripta t acta ciuitatis repo
nebant vel rectigalia t quarta stadi
nō sanguine si fidei dilectio est hic
quarta nomē ꝓpriū grēca dñi/ etc/
hoc dicit adconfirmandā ꝑdca Et alii
hic e vltia ps epl̄e scripti eius q̄do
q̄ue dimissa fuit tota ꝓfectio t narra
tōe apl̄i in qua cōcludit apl̄s epl̄am
sua in dimissa grēca actoꝝ t tho q̄udr
cedunt scripti q̄uia notarie ad fidem
est ꝓpm̄ t eius tōstitutio t exhor q̄
mysteriū xp̄i mris tribus dñi declarant
q̄ab antiq̄ tribus fuit declarat̄ tam
tempa soli deo cognita dicit igr̄

Et q̄n potes est vs confirmare ꝑ deo
vm t termo sit supple honor t gloria
q̄d hic accipit ꝑ sine q̄uq̄ ꝓ t vtm
firmet tm̄ sequentibus alias nisi dñi ihū xpi
meū ꝑ ꝓdicatōe q̄uam ē xp̄s ut
actor deo subdit Et pd est x ꝓ ꝓdica
tōe ipsum xp̄m q̄ue pdicto actore dñi ihū
sm̄ reuelatōe mysteriū x patri seruen
redemptōe nr̄a q̄d in dñi ihū euāgelio ꝑfectū
est q̄ ꝓ q̄d liber mr̄ ꝓbet vbi ysa xv̄
habet mea tri stare t vocabit nomē
eius admirabilis cōsiliarius deus fortis
pat futur̄i sēt princeps pacis sic tm̄ simile
ruit et vocabit nomē eius magni con-
silii angelus tribus dñs tactus spūs
deo tm̄ cognitus dicit aut dñs tribus
quia dñicas qua mensura cognosci diuina
nō apprehendi a nobis nisi ꝓ comparatōe ad
tempa mysteriū quod nūc patefactum est
filius tempe legis nouę ꝓscriptus ꝓphetis
apl̄is et tactis huc vsq̄ apparuit illis
secundū ut meliguent scripturas sm̄ sacerdotiū
dñi dei x sm̄ ordinatōe eius q̄ dñs
dispositus fuerat in tempe Adobediendū
fidei in tutis gentibus x ut tute gentes ob-
diuit fidei cognitis soli sapienti deo hoc
offert adillud q̄d dicit tempibus dñs
tactis primū xp̄m/ qui est mediator
nr̄ nosq̄ ad ꝓducendū nos in deum
ipse honor q̄ est dñi nr̄ i testimonium
diuinę exhibita in xpo dñi sicut
omnē virtutes t laudes et gloria/ que
est honor exhibitus alicui coram mlte
ꝓ honor exhibet xp̄o q̄m̄ coram suis
t angelis sm̄ scla sclor̄ amē x dñi nr̄
tius dñs deus gloriā nos principes faciat

qui ñr̃ pr̃e & ꝓpꝫ ſc̃o viuit & regnat
in ſcla ſcl̃oꝝ amen. Explicit epla
pauli ad ꝙ̃. Incipit ad Cormthios e

Paulus vocatꝰ aplus ihc̃ xp̃i
ꝛa ps epla ꝑ pauli apli ꝯ
mutat ſcḃ grece In pceden
em epla ſtꝑperat romanos latine
& diuidit in duas pres quia pꝰ ſcḃ
aliquib⁹ ecclis ꝛo ſparsib⁹ ꝑſonis ꝛa
ps mutat i ꝑa epla ad thimotheu
prima diuidit in ſex pres ſm mmm etiam
a pcedentib⁹ ꝓcipue domo cotradicte
Circa pm Considand⁹ q aplus i epla
pceden amendauit ad gr̃az dei ꝑ quam
idei & gentiles in vna fide ecclie q̃uoti
& ꝑ quam debet tractare ad illud colligand
gr̃a ꝛeo conferẽt in ecclie ſacrameꝝ
& ꝯ post epl̃am ad cor̃os de quaſtu
ſimo de oꝝdi gr̃a generi permittẽt epla
ad eor mthcos In quib⁹ aplus cos in
ſtruit de ꝝdis ſacrameꝝ & diuidit in
duas pres ſm duas epl̃as In prima
aplus inſtruit cor mthios de ecclie
ſacrameꝝ In 2a epla de ſacrameꝝ
miſtꝝ In hac aut epla prima pmittit
aplus ſalutacoꝝ ꝛo ꝓſequit ſua ꝛeciꝝ
ibi gr̃as ago In ſalutacõe ꝛeo ꝛa ꝓpit
p̃m & ꝓprie ſalutat⁹ dicens Paulꝰ
vocatꝰ aplus Facto ꝛeo q̃uq̃ noīs
pauli & modꝝ ſue vocatois ad aplatꝰ
permittit ſup̃ pꝰ ra ad cor̃os ꝓuolutꝰ
dei ſ. ꝑ voluntate implantꝰ mali
ꝛeo placuit aut ꝑ eius voluntate ſigm
que dicit ꝑmiſſo ꝛatiõe adeo permittit
in th̃ officio Et ſoſtenes frat̃ q̃ui
aut pomit aplus ſcḃ in ſalutacõe

qua detulerat adeu de ſtis cormthios
raqua ad eu q̃ adeſſe petrat & vole
bat & ne cormthij credend⁹ rem ſoſte
nem hoc feciſſe no ex tꝛitate ſi alia ꝛõe
deo aplus pposuit rem in ſalutacõe
cor̃m thcoꝝ tꝛaqua optate ſalutem
eoꝝ ut pfor indet q ſoſtenes tam ꝛe
ſcatha mortꝝ detulerat ad rem aplm
de ſtis comthioꝝ ꝛo pomit aplus
ꝓnas ſalutacoꝝ d ecclie dei & cõgre
gacoꝝ fidelium que eſt cormthi ſ̃pul
ad fideles in ciuitate habitates vnita
ſtis qua ꝑ gr̃am vocatois dñe re
nouatꝰ ad ſtitutꝰ ecclie ꝯmbꝫ q̃ uocat
nome dñi & ſ̃ſ̃ ad fideles hui⁹
no ſolũ in ciuitate ſi etiã in tota do
ri ſo ſubdit̃ In omi loco ꝓpꝝ &
ſubiecto impdictom epi ꝛabloꝝ vbiq
ecclie miſteꝝ & meo ꝑſor eni q
ſubiacebant epo cum & no eccl̃ excepti
a ꝛtate aplica Certo ꝓpt bõa ſalutacõ
& optata d gr̃a vob in pnti & ꝑ
x gloria in futuꝝ in qua ꝑſint qua
apparuit ibi ꝛimat ſue quietat Omi
qua ſi ꝛbona ſut adeo ſolo ſic actore
adeo ſubdit adeo pce meo qua pu
ſt omi ꝑ creatoꝝ ſi fidelium tm ꝑ gr̃a
adoptõ Et dño ihũ xp̃o qui eſt
mediator mee ſalut̃ Gr̃as ago
Hic q̃nq̃ aplus ꝓſequit ſua meditꝝ
ſeu tractatu epl̃arum. Ma aplica prima
gr̃as agit deo ms cormthios ut
libertas ꝛdpiat eos coercitoꝝ ſed
predit adeoꝝ miſtꝝ ibi Obſtrec
alit vos ꝛra p̃m dr Gr̃as ago deo me
ſtter em ſit deꝝ omn̄ dñi ihũ ꝓpter
deꝝ bonꝝ pfidẽ & denotꝝ ꝛemper
& in omib⁹ ꝛbis in adorand⁹ agnus

er deputat' p nob sicut p filiu b'me in
grea dei q data e vobis & p gram vob data
m xpo ihu & aplem dme grec eius sm
q dicit' Io primo De plenitudine eius
nos omes acepim q qua i omnib sc p
timentib ad salute dunte b'ficii estis &
habundates in illo & p illu in oi vbo
qua lingue omnib loquant' tuc em
baptizat' p mpo sicq manuu aplor
debat' dom lingua' uti actib aplor
in plurib leg Vel dicit in omi vbo
qua habundabat in vbis doctne sq
vbi no pfert' ordinate nisi p edu
cet gradatim sicut Ideo subdit' In omi scia
& intelligentia sep tua & ad salute pti
net hec in intelligendo est de mandatis quib
etic adquos spectabat docet sicut testimo
xpi & sm concordia ad eius elu'gelii
quod supp retinendu est i vob & firme
radicatu aliud no est scia recta q a xpo
testimonio discorduet Ita ut michi vob
de ista mlla grea & in hac ondat grec
pfectos Expectatibq revelacoz dni
nri ihu xpi in die iudicii q revelato
bo nos facet beatos in re si expectatio
huiusmodi revelacois facit eos beatos in spe
qua spem beati omes q expectat eu & io
de hac expectatione cor michi & aplus
greas agut deo & q hec expectatio no
est vana si exauditio dei fiet manifestat
& eu confirmabit vsq in finem
sic dme & sine peto mortali q peccatu
venale no pt etia a pfris omnino mitari
in die adventu dni nri ihu xpi hoc
dicit quia q sine crimine in die mortis
inuenit' in die iudicii sic crimen pena bi'
& pdita confirmat p fidelitate dei &
fidelis deus p quem vocati estis ad societ

fidem & sic no desinet vob & auxiliabi
ut p eum atq adglam Et & postea hic
sci quo aplus de cor michios dicat
tata p roma ciuitate postea subdit q
inter eos erat scismata & adquod dicen
q illa scismata no erat omnib communia
si erant ibi multi boni & beati ac cath'ci
quib visitabat vbi apostoli
unde dicit' in fine q atq cor michior
docebat ego sum xpi & isti no faciebant
contentiones sed baptizabant in qua cota efficacia
bapt'mi xpo attribuebat Observetis hic
quid aplus inter eos instituit & dum
in duas q primo instituit eos de sacris
& de quibusda aliis in fine vij Circa
p'mum sciendu q in sacramentis ecclie sunt sibi
ipsis sacrificia & res significata & ista
q ecclesie sunt gloria & iste primo agit de
sacramentis & de gratia in fine primo
Secundo de gloria & futuritate in fine xv &
prima adhuc in tres & primo agit de
primitibq ad sacramentu bapt'mi & cu
ipse de modo docendi eos q sibi sunt dati
Docere omnes gentes baptizantes eos
& agit de sacramento matrimonii in fine
vij & tertio de sacramento eukaristie in fine
xi vsq Circa p'mum sciendu q inter
thecos erat dissensio sup baptizatos a
doctores quia baptizati ab heretico a plo
putabat se baptizatu ab eo quasi bapt'mu
licet efficacia a ministro Aliqui etia
doctina philosophica rebus ornata reputabut
magis efficace quia doctina aplo & catholica
carente Et io ista hec duo facit aplus
& primo contentiones & motiones & secundo contem
nam in fine xi & prima adhuc in tres
in prima reprehendit ea ad motiones & secundo apte

eius mte cor ibi significatu est eho admonco ib rom ibi dimisq; ē xpus
cta p̄m admonet eos ge ose ut eius admoniō mayst ripiat. admonet
eni eos ḡ ulic dicēs Obsecro ⁊ non
pipio ⁊ etia caritatiue d fres quod
ē nome amor ⁊ etia rūe nite dicēs
p nome dn̄i mr̄ ihū xp̄i ⁊ etia uti=
lit quia admonet eos de unitate ⁊
cordia finanda mē eos in unita pu
⁊ cordia dicēs ut idipm dicatis omes ⁊
ita q; nō sint inter uos schismata fines uros nō appetat
aliqua discordia sitis aut̄ p̄fti i eod
sensu de agendis et eadem scia de
cōtemplandis ¶ Significatu est
hic quē aplus apuit sue monitoris
mte cor ad hoc eni monuit eos de cari=
tate ⁊ cōcordia ut quemcūq; arguet
discordia ipor audita deo dicit sig=
ficatu est mihi fres mei caritate eoꝝ
allegant me ut eius cōcertio melius
ripiat ab his q̄s nouerāt fuisse olim
aliquos nome ē matre dñe mee
domo pies fideles manebat ibi
alios ē nome loci ppe ephesum mediū
ubi habitabat fideles de contentione
eorum ditiores ⁊ si primo mo
uerint tñ 2o sustinens cāt mihi
scribere aqua sint missi ex bono
zelo ḡ dem iacē aplo ut cōtentiones
sue mihi nos qui eo pone modu
cōtentionis dicēs hoc aut dico ⁊ testor
q; unusquisq; uestrum dicit ego quidē
sū ḡ ulus ⁊ ego ap̄li ego aut̄ cephe
ab illo aq̄ no baptizati erat quasi
bap̄ma unq̄ esse maius efficace q̄
alicui tui omes debent se nominare
a xp̄o q̄m solq; baptizat in tuo sint q;
dicit so primo sup̄ que uidet sp̄m sanctū
descendente ⁊ manere sup eū hic est
qui baptizat in sp̄u sco ⁊ cō baptismꝰ
nō habet efficaciā a ministro si a solo xp̄o
p̄ quod adducit deus eos cor mithios
fuisse mte ductos in gratia eius q; ceteros p̄
eccliam ut baptizarent in hac forma
baptizet ⁊ sanctificet ihū xp̄m ⁊ si essent
errore ecclie quia nō baptizant sub hac
forma ego baptizo te etc̄ In qua melius
exp̄imit̄ fides baptismi a xp̄o traditi
ait alibi docete omes gentes bapti=
zantes eos in nomine p̄ris ⁊ filii
et spūs cōe exp̄imit̄ p̄ter baptizare
misteriū cui dicit ego baptizo uti
uidet̄ uba xp̄i sonare ¶ Diuisꝰ ē
xp̄us hic quē aplus pone tot sue
monitionis si q; dissensiones nō debe
ant mē eos ⁊ primo ondit eos i bapmo
2o in doctine uba ibi Non in sapia
uba p̄ma adhuc in duabꝰ p̄ pone
sue monitionis cor 2o excludit a se sup=
flua ibi Quis ago Tertia p̄mo dicit
Diuisꝰ est xp̄us q; d uidet scia exhi=
bens qui maiorē efficaciā bapmo ma
baptismate quia bapmo altiꝰ attribuit
quia solq; apūs baptizare mandatū ut
dem est ideo si baptismatibꝰ plura
nata uires attribuit sequit q; xp̄i
sit diuisꝰ aliud exponendo in baptismatibꝰ
a diuersis ministris ⁊ a maiore quod multo
gratiam strenuꝰ exhibet in baptismo du=
plicē habet uirtutē p̄am una a deitate
qua cū pre ⁊ sp̄u sco mundat mentē
peto ⁊ hoc p̄tas mihi exercitui gratiā
potuit sicut nec deitas alia exercitui
sim rōnē quia quę dicit p̄tas exercitui
in sacramento ⁊ consistit in quatuor

ꝓmu est q plus xpus instituit sa-
cramenta q̃ nec est q effim sacramenti
qui ē caract̃ ꝑ cuit conferre sine
sacrāmento Q̃ aut de greca qui ē effica
sacrāmenti hāim̃ dat̃ a solo deo pnitra
a xpo vo hoīe mystica tm̃ tame
pnitpalia cetera mystq̃ quia ē mst
mētū dei ctra quictū Cetetū est q
virtus passionis eius operat̃ in baptismo
t alijs sacrāmentis q̃tū ē ex ordinatōe
eius sacrata q̃ secuit̃ q̃nc aut ꝓtate
excellentie maioꝝ ime q̃ntū advenit in
potuit mystice conferre sic q̃m cost
nominibꝫ conferret̃ baptismꝫ si in
vocare noluit ne schisma fieret in ecia
q tot baptismata credent̃ qd mysti
ce et quod sequit Aliquid parulq̃ cōfuso
ē ꝓnobis qd nō qua bapt̃mꝫ nō habz
efficaciā a passione alicuius sancti nō solū
xpi qre quod eius efficacia nō debet
alicui ascribi Aut in nomine pauli bapti
zati estis q̃ nō fr tm̃ in nomine xpi
qua de xpo dicit act nono Nec enī
aliud nomē est sub celo datū hoīibꝫ
in quo oporteat nos salvos fieri Dz cōti
nuo recedēs ee ꝑdicit act octauo Docete
omnes gentes baptizantes eos in nomine pris
et filij et spūs scī et sic nō erat hoīes
baptizandi in nomine solius xpi si in
nomine totius trinitatis Sed quod dicēd
q in primitia ecclia nomē xpi erat
odiosū multis p̃cipuis iudeis in sua
malicia estimat̃ ꝓpter quod nomen
xpi amabile et venerabile reddebat
apli baptizabant in nomine xpi ut ibi
actuū viij et ipse fecerunt ꝑplures ordina-
tos spūs scī Nimirū in nomine xpi
tota ecclia intelligit̃ p xpum id
est q venerat̃ et sic intelligit̃ ꝓ unges
et spūs scūs qui ē pna vnctio postquā
aut nomē xpi fuit ē magnū et celebre
in gentibꝫ ecclia vtr̃ forma a xpo mysti-
cum baptizandi in nomine pris et filij et
spūs scī Nec illi qui sic baptizat̃ ecclia
in nomine xpi baptizat̃ quod nomē
in noīe filij intelligit̃ igit̃ quia xpi nō
et eius passio nō aliq̃ conferunt efficā-
ciā bap̃mo qui hāc efficaciā alias ebtinuit
xpm in diuidit Ideas ago sic qnē
aplus excludit a se suspitionē forte
recedendi aliqui hanc dimissoꝝ ex ipso
ipsius oratōe dicēs Ideas ago deo meo
q neminē vr̃m baptizauī nisi crispū et
gaium ne quis dicat̃ q in illos signat
nam̃ quia de illis nō erat q̃ illa dimi
ssoꝝ fiebat baptizauī aut et stephē do
mus et eius familia cetera aut et hoc
adiugit ne forte aliquis alios cui vtris
fuissē adeo baptizatꝝ de quo nō audiret
eo q memoria hoīm labilis et ficta eq
vobis imponer̃ a filijs apli qnē assigt
ram quare paucos baptizauit dicens
Non enī misit me xpus baptizare sed
euāgelizare si contra ipse videt̃ ee q̃d
dicit act octauo Euntes docete omnes
gentes baptizantes eos et
et sic apli a xpo missi fidē trū baptizad
sicut addocēd Ad quod dicend q licz
xpus nisi ad apios addoctrinā in pdi
addocendi et ideo pse nos pdicabant
primitus aut missores ut sic quicunq
baptizabat cuiq̃ eo est quia adeus nil
sapiā baptizare nichil operat̃ baptismo
ꝓ quod nō refert primario mysteriū
nil more baptizari cuius autē sapiā
pdicare multū valde conferat in pdi-
cōe et eo apli qui maioꝝ erat ecclia pdi-
se magis occupabat ee xpo qui p se
ipm docebat et ꝑplures discipulos bapti-

ondam ſuas ſiquamq; ſuctam aduitare
euangelij comparatum ⁊ dicit ſapiam
quantu adcognitoz de ſpeculabilibꝫ ⁊
prudeā q̄ntu adactiuā de agibilibꝫ
ꝑ quod vꝝus adaptari no vocatur
phos ſi ſimplices ne ꝓfectu fidei opiae
aſſert ſiquame ſapie ſi dme ꝺo ſbdit
vbi ſapies qua alia ſpeculabilia ſtru-
rat qua refert adgentiles ſapie mu
dane inuietes vbi ſcriba ⁊ puta ſ lege
quod refert addoctoꝝ iudeoꝝ vbi inqui
ſitor huius ſtli ⁊ ꝓſpicatꝰ huius mudi
quod refert adtroſi q̄d nulla tibi
uerata e in veritate fidei vꝝi ſed
aut ſpina a illo loco vbi ſapies ⁊
acepta e ab yſaia vꝝum rō ſed m
triſticoz cuꝝ vbi licet ſint alia vba
quia in triſticare mea tm eſt ca de ſma
ui intuenti ⁊ctepro in libo meo etica
predicta diuſificatē ſi vna eſt ſenſꝰ
Tertio vbi dicit hic vbi inquiſitor huius
ſtli ⁊ quo in triſticare mea ponit vbi
doctor primus ⁊ eadem rō e ſma quia
primi ſoleꝝ miſtriu de ligno q̄ portet
admadle intra ſtatu ponit ſo ſubdit
Norme ſtulta fecit deꝰ ſapiaz huius mdi
q̄d ſic quia demoſtrauit ea ſtultam
faciendo q̄d impoſſe indicabat ⁊ quia
de ſapientibꝫ huius mudi multos a paucos
in principio elegit ꝓdicatoꝝ euangelij
cuius vo aſſignat ad dicit Nam quia in
dei ſapia ⁊ eo cognouit deus ꝑ ea que
ſunt quedā dei ſpeculū Non cognouit
mundꝰ ſapientes mundi ꝓ ſapiam ſ
mundana deū Iu cuius cognitionem ducit
ſpeculū creaturaꝝ ſi mq; dꝰ ꝑ
Cum eū cognouiſſent eum no gloꝛifi-
cauerut aut gratias egerut ſi euanue-
runt in cogitationibus ſuis ⁊ obſcuatū e
inſipiens cor eoꝝ ⁊c Ideo placuit deo
ꝑ ſtultitia ꝓdicationis ſaluos facere credentes
ex alia modꝝ qua ꝑ ſapiaz philoſophica
qua ſtq; dicit conſiſtere in ſcientia verboꝝ
in glo hic ſcribit ⁊ ſi ſic ꝑ ꝓdicatoꝝ
rem quod ꝓfi ſtulta reputabat ꝓpter
defectū intellectꝰ eoꝝ multo eni ꝛationabilius
eſt credere aliquē ꝓphetā ꝓpter ſuſcitatoꝝ
mortuoꝝ q̄ aliquid q̄mor de quo dubitat
ꝙ no ꝑt fieri nſi adeo qui no ꝑt ee reſti
tui confirmator ſtultitie quia nullius adoꝛ
ſiana rone ꝓbatur que ꝑt deſipere in ſto
eni deꝰ ſegitur ſtrum doctor benignus qui
iudeā diſcipulos no trahe vitute abſpo
poſita ꝙ vna una credit q̄ alia ſtulta
matulo ⁊ Cum ⁊ iudei ſcripture
aplius manifeſtat ſua ꝓbatoꝝ ſtultitia
ſi q̄ i miti doctꝝ ſapie vbi no queritur doctꝝ
ne fidei quia euacuat ſaluare ꝙ crucē
xpi d quā ⁊ iudei ſigna petut Deo
eni iudeoꝝ data ſunt in deoꝛe Dumme
ꝓtat Deo mō et ro aquinatis aſſente
doctrina aliqua alia perebat ſigna dme
dicute adeus ꝓbatoꝝ Et greci ſapiaz
querut Et tanc eni inbuti ſtuis philoſo
phie que proeis ꝓcedunt ⁊ ideo n
rdipe volebat miſi cor ꝓbari Nos ꝙ
aut xpm ꝓdicamꝰ xpm crucifixum
Eſtauit xpus nomē ſuppoſitū diuine
nature ſtultitia diuine abſcondite ⁊ ſtulta
exiſtimate ꝓ quod illud quod ē ꝓpm
cuilibet nature de ſto ſuppoſito dicit ve
ra q; eſt ubi q̄ncuq; ydeomatu ſcitur
eni ſeper eſt vera de xpo q; ſit ſto dimit
ſtultitia ſta dei crucifixus ē Iu
deis quidem ſcandalū ⁊ actia ſto rume
no euangelica rei ꝓdicate ſi q; iudeoꝝ

rentate qui xpm expectabat & redar
adhuc vehtia & i maxima ptate ; ideo
considantes infirmitate carnis assumpte
arripuit ostendere nunc negantes xpm
& mirantes missam fidelitate & nu posse
eis declarare virtutes ptate & infirmi-
tate xpi Venturi Zacharie xxo Exulta
satis filia syon iubila filia iherl ecce
rex tuus venit tibi iustus & saluator
& ipe pauper & sedens sup pullum
& saluator ondit eius ptas xpc ante
q subdit & ipe pauper ondit eius assump
infirmitatem Quis enim nisi ante
que locut de adventu xpi nu ptate mag
& alia de eius aduentu in infirmitate &
passibilitate & pene ut in pluribus referut
ad aduentu xpi adiudicium Ite vero ad
aduentu eius in carnem Impiu enim
in isto aduentu primo venit in potestate
miraculo & quibus declarata fuit eis diui
tas sicut per passibilitatem carnis eius
infirmitatis & sic cogit standalid no fiat
dum si aliter putat Ideo dicendu est q hanc
virtutem indecor & inconsiderate infirmitatem
xpi presumpsit in eis odiu & studia contra
xpm eog publice predicabat con vita
eog & sic cognitio qua habebat de xpo
pmplere i applicare fuit in eis obstacu
lo & hic regnat septima & pene mentali
ter dicit missa q. ca. & plena dem fuit
ar & vii gentibus aute stultitia stultitia
enim videbat eis dicere deu mortuu fuisse
qua negabant veritatem nam & uno
suppono considerare quia xpianu & diu
confitente tamen virtutes quibus diuine
testificatur & a vere apostolis p miracula
in quibus no pt esse fictas deo subditum
ppter q patet sic ad fidem xpi iudeis atq;
grecis & iudeis & gentilibus indifferenter
xpm dei virtutem supple ee predicatum & dei
sapiam Stultitia enim dei vel & q sapia
apparet in xpo cum sit vere quam plenu
& evidentissime sit quam gmo re-
demptio utilis qui erat debitor satisfa-
ret exigebat assumpte & q poterat
exigebat adiuncte Subdit qua q
stultu est dei & dixi de deo sim excedere
gentilium ut dem est sapiens q & hominibus
& cremet maiori sapiam qua ab hominibus
posset sapi adplem Et q dem infirmitate
dei & quod inde infirmitate attribue
dei tamen ut q deus passus fuit mortuus secun
& homines & contemnet maxima virtute
qua deitas nichil passa est si quantitas
cum cuius nutu cone deitate cui adiuncta
est efficacia fuit adhuc med gentilium
quod tota natura humana no potuit face
videre Sic qui ondit q modi docendi
pfectum vbi no quiescunt fidei rationes
exigebat supra eo pte doctrinu modi enim
docendi debet conformari sicut doctrine
ipm vel predicatores ut pote apli tales
xpi discipuli p maiori pte tacebant
hanc sapiam go & quia primus debent
ceteri conformari huius exemplo come primo
ponit minore & defectus inuidie sapie
in dictis doctoribus supplendo sibi exemplo
Contra p m dicit Videte enim vocationem
vestram fratres & diligenter considerate modo
vocationis vestre quia no multi potentes
vos p predicatores sua sapientes & pulchri
fieri exortari quia p maiori pte erant
illitterati & simplices Vn de petro & pose
dicit Actuu iv Videtes aute petri
constantia & iohis compto q homines
erant sine litteris & rudiores admirabant &
Vo multi potentes si pauperes secundu
ipsius mandatu fuerunt non multi

nobiles ⁊ rustici er de plebe ⁊ humiliores
aut non mihi quia aliq de sapientibq
hrar er nobilibq ⁊ potentibq apl̃s cp̃i io
rredierunt ⁊ fide p̃dicauerunt sicut
Nycodemq gamaliel paulq ⁊ manaen
tetrarche collactaneq sicut em̃ p̃ma
tio pre p̃m rredentes fuere simplices
⁊ illitrati ⁊ imperitos ne fides ⁊ huiane
arbitrer mduxisse sit potentie sic aliq m
licet pauci comparate fuere hrar ⁊ nobi
les ne fides scl̃r ignorantie ⁊ rudi
tati sicut er de lege machumi quia nihil
sapies. ⁊ hcarq a principio rdep̃ sed
em̃ homines rudes ⁊ tñales quibus
ppositu ⁊ alia quibq homines assentiunt
de facili ⁊ ficta q mlt̃ndme ⁊ alia coegit
retentos ad rdep̃q sue legis dicens se mis-
sum dare marmora parentia ⁊ non i
matulis si que sut sculpta mundi elegit
deus ⁊ homines illitratos ⁊ simplices
quib̃ p̃dicaturus ydoneos ut deinde de
petro ⁊ iohe ut confundat sapientes
⁊ ondat eos confusibiles abstondendo ab
eis ypocrisia superbia celestia mysteriaque
simplicibq ꝺnclauit ⁊ infima mundi
elegit deus ⁊ homines imperitos si m
mundi ut confundat fortia ⁊ fortes
huiq mundi ondendo q̃ p̃ sua sapientiadme
no conseruat salute Et ignobilia mundi
⁊ homines de plebe humili ⁊ ea q̃ non sut
similiter reputatorie magne in hoc mundo
destruet sicut puter de costa primi imperato
qui beo siluestro papi virtutis officium
structore exhibuit ut no gloriet omis
caro ⁊ nulla homo elenet p̃ superbia
in conspectu eius si magis humiliet q̃ p̃
quod modo docendi in ecclesiastice ḡis
est fidei doctrine Ex ipo autem surgunt

ne p̃dicatores euangelii vilipendentur
ut abiecti ondantur non destruis sapie mundane
⁊ potentie supplebit in spiritalibus ea ut
dei mag mystica exat̃ aplis ⁊ io cond attri-
buendi est sibi sicut principali agenti qui
tantor potentie ea q̃ sem destruit p̃ supple
⁊ hoc est q̃ dicit Ego autem ex eo estis
ipius dei vos estis in xpo ihu ⁊ facti
membra xpi p̃ fide ⁊ traditate qui sue
est sapia vobis potens supplere omnem igno
rantia ⁊ iustia totius impietatis ⁊ sanctificatio
⁊ redemptio totius ignobilitatis quia
p̃ gratiam sanctificate quingenti deo orbi e
maiorum nobilitas ⁊ predemptibz
xpi libam̃ a seruitute pene que e maior
nobilitas Et quemadmodum scptm est Qui
ne ra. ⁊ tui gloriat in dno glorietur
⁊ non in potentia alicui sapia carnali
⁊ humana quia p̃ talia non e homo non ro
ad fidem ⁊ salutem si p̃ dei gratiam ut
dictum est Et Capitu. xm

Et ego cum quibus sum modo q̃ dens
docere fidei huic q̃m audit se
illo mo vti et diuidit in tres partes
⁊ quia p̃m audit se non fuisse cpd apud
alios meos aliqua excellentia secular
no ondit apud quos utebar aper modo
docendi ibi sapiam loquimur Certo
assignat cone dicti ibi que ⁊ loquimur
Certa p̃m dicit Et ego cum venissem ad
vos fratres ⁊ adp̃etranda vobis fidem ca-
tholica veritatis non in sublimitate sermonis
utendo vobis annuntians aut sapie vtendo
contra philosophie ⁊ subdole causa Non
enim iudicaui me scire aliquid ⁊ p̃ter no
audi me scire nisi grossa ⁊ plana
que pertinet ad salute p̃ crucem xpi fini
Cum audit se non fuisse usu exercitatum

potenciae. Et ego in infirmitate et timore et tremore multo fui apud vos
et dicit infirmitatem quem ad sufficientia ebu-
lacionis et timoris quando admiscet aliquis
per maiora mala timiditas et tremoris
per redimuntur mitior correctione ad
cautelam quia ondit se non fuisse vsi eccle-
sticis eloquentie dicit Et spiritu meo et doctrina
aliquos in secreto et predicatione mea docendo
populum in publico. Non in persuasibilibus humane
sapientie verbis sed in ostensione spiritus et
spiritus quia impietas predicatoris eius auri-
culas ad spiritum sensum in signo imbibitis
de predicatore petri dicit actuum ii. Audiunt eo
loquente verba ipse credentur prius spiritus
super omnes qui audiebant verbum. Et quia
spiritus sancti mysteria loquebatur Et virtutes quia
multa fiebant secundum diuina adconfir-
mandam sua doctrina et cetera quemadmodum vi-
uendo dabatur exempla virtutis vt fides
vera non sit in sapientia hominum sed non timeat
sapientie humane que est eloquii fundamentum
stabile et firmum. Sapiam autem inter
eos ondit apostolus apud quos exercebatur
exercitatio sapientie et dividit in duas
et primo proponit ondit secundo quales sit eius
sapientia dicit ibi. Sapiam vero. Circa primum
dicit Sapiam autem loquimur inter perfectos.
Circa quod sciendum quod perfectio hominis attendi-
tur eo quod est supremum respectu intellectus
exhibitive et dicitur excellentissimum obiectum
quod est deus et ideo perfectus est ille qui mente
habet elevatam super corporalia adintelligendum
diuina et humana et talibus spiritualibus sunt
ardua fidei catholice et sic faciebat apostolus
Sapiam vero hic quam ondit qualis sit
hec sapientia ondens primo quod in fidelibus
occultatur secundo quod est fidelibus manifestata
ibi. Nobis autem. Circa primum dicit Sapiam
vero non huius seculi nec principum huius seculi qui
sapiam hanc mundana quidem volebat pro-
ponere nec principum huius seculi qui po-
tenda quibus arma erant cautem hi sapien
legum nil principes hic dicit sapientes
et sibi indebite acceperunt nomen principes
eorum in euangelio. Tactibus apostolus eo quod
plus quam eos gubernabat et sapientia istorum euacuatur
et adhuc reputatum inter indoctos septimus
psalmus de eorum abolitione mentionem
facit de eorum consilium hereticorum
ut videbat. Cum destruitur destruet
de primo quia recto post romanum regnum
et sapientes indoctos destruxerunt secun-
dum quod dicit in quadam mortalium
vir videt qui aptius est exponendo predicte
preparatur quod dicit hic. Cum destruitur
excludi videt ad obliquibus dicit si quod
principes huius seculi sicut dicitur demones
quia sunt in nobis ubi eorum destructio
dicit hic sue pretii ablatio que ablata
est in pre primo tempore oppidum magis
auferret in iudicio finali si legum
dei sapiat et predicatum eius filium qui
est verus et sapientia patris. Timotheo absen-
dicam in secreto mentem hominis
quia mihi videmus enigmate et per speculum
fide firmiter dei et credimus aberrationes
inglas meas quia consequimur per virtutem dei
sapiat et quia in hoc est obiectum
mentis quia bonum et pulchrum mihi appetitus sue
dicatur et rectum in appetitu sue quantum
sicut dicit augustinus habet quia non
principes et potestates milites iudeorum cognoverunt
eo quod parum eorum prudenter cognoverit
sicut dicit. Nemo est in loco qui parum
sit ibi prudentia intelligendi que soleat

corme me de principibꝫ em̃ uideo3 plures credidert̃ licet pauci quare me ẽ ꝑtem̃ no credem̃ sicut puter de Nicho demo qui credidit Iohẽ iij^o 7 vij^o dic̃ ex principibꝫ mlti crediderut̃ in eum Di cm̃ cognouissent mich̃ dnm̃ gloie rem̃ fuissent Cõm̃ud aũt ihesus uide3 ut̃ xpi sup illud Agrole aut̃ ude3 filiũ dei ee tu mit̃ se hic ẽ ihes xpc ee ostendam q̃ ei ubi dicit sed manifeste dnõ ꝓbat ihẽs vbis uideo3 principes no ꝓ ignorãcia si ꝓ iudicio dei sibi tri buisse de hoc plene dum sup xpc aũt 7 breuit̃ pr hic ꝓpter conclo siq̃ pti uideo3 q̃m principes hic dicunt̃ cog nouerut̃ ihm̃ nazarenũ ee messiã in lege 7 m̃ ꝓphis promissũ quia uiderut ꝓphias de xpo mpletas quare adiecit gloiũ et alias cirũstancias Di quia cepit publice cõ3 vtia publice cognos illa p oduũ 7 iudicia contra xpm̃ insur gentem fuit in eis obstinata 7 repunc ꝓphias alibi inꝓbat 7 sic dicitur hic Di cognouissent dnm̃ gloie no crucifixissent Non em̃ cognouit̃ tempore crucifixionis lia an cognouisset 7 sim hoc mihi dnm̃ ideo allegatu ꝓbat q̃ dicit̃ de principibꝫ q̃ dnm̃ crucifixerut ideꝫ q̃ no dicit̃ hic principes potestes huius scli dates leges gentibꝫ quia ꝑi no crucifixerut q̃ pm̃ mst hoc refert̃ ad prelatu3 q̃m̃ uidet̃ rabbini dicit quia no fecit hoc mst impulsꝫ a principibꝫ uideo3 nec erat impunit̃ qui leges rom̃ posset Ad ꝓbandũ aute dictum ignorãcia allegat sꝑtus ꝓphe xviij^o q̃ dicit̃ no uidit 7 q̃ scripta ꝓdicta m̃ ista dicto ndicta no fuit cognita cogite sententia que potissime habet̃ ꝓ uisu

et auditu nec cta cognita de intellectua libꝰ mia quia credit facultate intellꝫ ꝓle quod subditur Nec m cor ihesu affect̃ sicut ꝓphe uiuit ꝓ uidet3 in cognoscit̃ ut gnier dicit̃ Deuc ꝓcurat deꝰ ihesus qui diligit illũ quia radix mendi e dilectio ctãta 7 ideo diligentibꝫ ꝓcurat deꝰ filiũ suũ ꝑfendu m via ꝑsidem 7 caritatem 7 m̃ pcia ꝑclara misit 7 ꝑfini3 secutor Nobis aute sic quẽ dicta scripta est fidelibꝫ manifestata Nobis aut reuelatur ꝓ spm̃ suũ qui docet eos uitatem sic vult̃ et q̃ sit efficax ad hoc ꝓbat ꝓphe q̃ dicit Opus em̃ omnia scru tãtem etiã ꝑfunda dei 7 intima ꝑ dicta ꝑ similẽ ad dicit Quis em̃ scit hoim̃ 7 sicut em̃ spũs hoim̃ est sibi consibalis 7 ideo cognoscit oia eius intima 7 nulla alius nisi spe dei quia intimior hoim̃ quia spus ꝓ sic spus dei qui ẽ consibalis sibi cognoscit oia intima dei et ꝓ quis ꝑ cor revelat̃ sm̃ q̃ vult 7 expedit etc ad sciẽt principalit aplis deo subdit Nos aut nõ spm̃ huius mundi acce3imus sed notitiã quam 7 amo3 quibꝫ impelli hoim̃ ad quẽdũ 7 amandũ tempalia Opus em̃ impetat quedã impulsũ uitale ꝓgredientem a corde adextrosa membra ꝓpe quod notitia 7 amor impellentes ad aliquid agendũ spus sanctus manducant Di spm̃ qui ex deo est 7 a nob3 ifluamur ad dona 7 ꝑfectiones que a deo donata sũt nobis sicut̃ gratis gratẽ datas ut ꝓphe 7 sꝑtuales intelligentia 7 hmoi de quibꝫ agit̃ mtea viij^o ca^o 7 cognoscit̃ ab habente quia dant̃ ad utilitatem etc ꝑ etia dicit̃ q̃ aplus loquit̃ de bonis futuris gloie quia donata sũt nobis m spe si non adhuc in re Deuc loquit̃ hic quiet accedit eo m quare talia

loquebat̃ mḋ ꝓfectꝰ tm̃ qm illis credeba
sm̃ doctrina qm̃ pm̃ ea capere nō ualeb
qm̃ ipse est sensatꝰ ꝑ deū dicit Tue t
loquuꝫ nō in doctis humane sapie uerbis
sed in doctrina spūs / & sicut em̃ spūs sc̃us nos mstrauit
adloquendū spūalibꝫ sp̃ualia docuit
documta eoꝝ pm̃ talis homo
qui sc̃z habet intellectū affectū deprauatꝰ
adsensibilia Non percipit ea que sunt
spūs dei / & spūalia bona sicut lingua
febricitantis mstata colera amara no
percipit dulcia & magꝭ indigat illa de amd
ꝑ deo subdit̃ Deuterica e em illi qd in
fim̃ uitare sit ubi maxima sapientia
et subdit̃ ra talis falsi iudicij cui subdit̃
quia spūalia examinat̃ / & nō cognoscit̃
sc̃z bonū spūale iudicium em̃ de pprio
pd̃ est mstꝫ non habet̃ & magꝭ eoꝝ
ꝑ deo subdit̃ spūalis aut̃ iudicat omia
scilicet bona que sunt in re quālis unusq̃sq
est talis sibi uidet̃ ꝑ quod iudi-
cium uni acquirendū est prosperum ad quod
tamen & non admittendum est dem̃ est de
lingua febricitantis Spūalis autem
homo habet intellectū illustratū affim
ordinatū ꝑ deo optime de spūalibus
iudicat Non aut̃ talis qui habz mtel
lectū affim̃ obtunsatos ad sensibilia
ꝑ deo subdit̃ de spūali & nec ancille
iudicat̃ / & annullo homine tali reprehen-
dat aut altercet sapiens uel ꝙ Dñus
em̃ cognouit sensum dñi &c q d n̄s
mstꝫ ipse & ideo illi qui nō habet spm̃ dei
nō pnt̃ de dñs iudicare / quia eoꝝ illa
cognosci de quibꝫ sit iudicium uni spūa-
les aut uiri qui habet spm̃ dei uos
illustrantꝫ de dñs ipse pnt̃ quales
fuerant apli ꝑ deo subdit̃ Nos aut
sensum xpi habem̃

Capitm̃ tertiū

Et ego fres &c potui uobis mouere co
rmitis & contentiosis hinc qm̃ uobis
uer cōtentiosis eram q erat exhortari
mstr̃ ecclie minime attribuebat aliquid
uitio q tempnebat / Primo ergo uobis mouet pm̃
ꝓ xm̃ ra iiij° prima in duas qua ꝓ
ondit̃ carnem quod exterali attributo
putabant̃ ꝓ uobis illa attributio
& iudigit̃ est ꝑ apollo Secta ꝑ m ondit
q exterali attributo habebat conte ces
mḋ sc̃z ecclie adhuc carnales ac cārles erat
ꝓ ꝑ doctrina ꝑfectam fidei capē nō poterat
& sic impediebant̃ a consecutione magnoꝝ
bonoꝝ / ideo dicit Et ego fres nō potui
uobis loqui q̄si spūalibꝫ qm̃ erant tam
q̄si quasi carnalibꝫ tanquā pusillis xpi
& uobis adhuc infirmis fidei scdm uitā
cupiuitate Non etiam & ꝑfectā doctrinā
Non enim poterāt eam capere / q d Non
subtraxi uobis hanc doctrinā eo iudica
& erroꝝ imputetis & nec nūc quide
potest̃ quia adhuc tales & he mate
rialem̃ ꝓcedit uota t carnalitate sic
uocat̃ cārales & apud hanc sunt res mūt
d Cui em̃ mos sit zelꝰ & mundi
& contentio nisi eoꝝ qui Nonne cārales
estis / q d ꝓp sic quia illa non sunt
mḋ mos cārales qui debemus cōtribꝫ
contendere eoꝝ q a pribꝫ mtis habēt
non pnt̃ & dione diminuit̃ ꝓ
uinciales & sic ois contentio q quibꝫ
cuiscūq ꝓfectꝰ pce suam mchoꝝ spūalia
uel bona a pribꝫ ꝑfectꝰ pnt̃ possidet
Imo ꝑfectꝰ quia abuno q̄dquodmodo
uicos spūales qui talia uel querut
nō est zelꝰ nec contentio Et sm̃ sic
ambulare q d sic modi cum mtlligere

que mes homm est p reflectoz adsen-
tasmata & volendi p comissoz adappe
titu ssitum. Video sm hoiem ambulac
& primoq ataliter. mst spus hominis
a deo sur sd eleuet. qd sit m spualib
vm. & tm uti hic grue. & no uer
attributoz. & qua dein dampnm mer
beant. & diuidit in tres pres. qua pmo
ondit quid mistr. ecce quemt sedm
ulatem. 2o excludit errozs ibi. Nemo
dio mfert. qlos ibi. Alioq; nemo. 3ma
adhuc in duas. qua pmo ondit actos
mistroz. 2o mede eoz. ibi. Unusquisq;
aut. Contra pm dicit. Quis ergo est apollo
quid vel paulus. & pfor intelligit alios
ecie mistri. & vider adqos apostam
d mistri eius au credidistis. & vpd. q d
spi. no sut principales doctores fidei. nl
operatores baptismi. sz solu xpc mste
riq; tu mysterialit operant. & otiq; xpi
ciuit docet. & baptizat. mtiq; ppt quod
talia no sut mistre attribuenda. Et vni
cuiq; sicut dominq; dedit. q d adhuc tle
mistm no e. tale ex virtute ppria sz solu
ex dei gria. Quis aut operant solu & otiq;
p bat. mste dicens. Ego plantaui. admo
nendo vos primo ea que sut fidei. apollos
rigauit. post me vos docendo. deus au
mentu dedit. q d. ego. & ppe nichil
egmq ad salute vestr. mtiq; operando
sz solus deus illuminando vos p fidem. et
mudando p gram & sanctificando. Nos au
solu modo egmq & otiq; ministrando sicut pla
tator azbone nl rigator. no sanctit eius
radicatoz nl mercenetu sz virtus nature
ppe qd excludit. quis ergo qui plantat non
e aliquid neq; qui rigat. sz operando otiq
sz solq deus. qui plantat & qui rigat
unu sut. sz m condigne retribute & mistij
operatoe. ppe q unus no est pscindq. tale
otemplandq. Unusquisq; aut. qui quem
ondit mercedem mistroz. ne forte credet
aliquis xpos no ee remunerandos eo q
dicat. ergo nichil q placeat. & alioq; neq;
qui rigat. Et diuidit in tres pres. qua
primo declarat mistros. mercedem. 2o eoz. d
veritate. ibi. Sm gram dei. 3tio mfert
qua da exclusioz. ibi. Nemo enim. Terra p m
dicit. Unusquisq; aut mistroz. ecce
ppriam mercedem accipiet. sm suu labo
rem. qua no omnes equaliter laborant. ex este
ner mtesuc. dei enim adiutores sumus. &
q d. luce no agamus mtiq; vos illuminando
nl iustificando. nr agmus d. ad. 2o. ex otiq
mistm adhibendo. quod no faceret primo
sm gram hic grue. ponit mistm. sed
veritate. d. sm gram dei q data e mi
hi no ppria virtute. vt sapiens architectus
& principal me mistros. q no dicit
ad iactandu sz ad dei gloriam. ppt qd. primit
sm gram dei. & fundamentu posui.
prima mitia fidei vob annuando. alius
aut superedificat. & alii doctores post me
docetes. vos docuerut sapia. unusquisq;
aut videat. & diligenter adtendat. quo
superedificet. & qualit doceat. ut eius
doctrina no discrepet a fundamento
sz magis ei conueniat. & quod sit ipm funda
mentu. subdit. fundamentu enim aliud. &c.
& solq xpus. nl fides nras & fundamentu
Quis con ignorat. apostolu xpi vobis dicere
q xpi apli sut xpi fundamenta cum ipe dei
p quia intelligit ecclia. Aliquod aut dicit
q fundamentu dupler primo. quo ppe
sit illud quod sit firmitate & stabilitate
ecclie & sit solq xpus. & fundamentu ecclie
alio modo. ipse & large sit illud. qd adhibet
primo fundamento. iam prius ecclie sut lapides

primarii fundamento mlcentes & sic apli
dicit ce fundamenta q; primu adhesert
xpo Oi quis aut superedificat sup fundam
mentu aut argentu & lapides pciosos
Ppter mlligit sana doctrina fundamento
fidei rdempto apprita pauli doctrina eta
amos; dicit q; argentu doctrina ptmes
adcretemplacos spualiu creaturaq; p
qua astendit ad dei cognitos plapi
des pciosos doctrina ptmes ad alias vir
tutes aiam ornates lignu fenu stipla;
dixerut aliqui q; ppter mellig sta
doctrina robustae digna sicut subdit
postea ß ger no uidet mitto apli
mo quia dicit ista fundamenta fidei
superaddi sta vel doctrina no superaddi
ß magis q; eam ppter fundamtu destruit
Oz quia subdit q; lignu etc opus ar sert
opus tame finalit saluu erit qd non
pt dici de doctoribus falsam doctrina tribus
& ideo dicend q; pista mittit ad doctrina
ruinosa tri & varia seu cupidite questu
deputata no in se ß ex parte docet & tal
doctrina stat cu fundam doctor ty mer
punit pena purgatoria & sic finaliter saluat
& de vera; doctrina subdit q; manifestu
opus ei; doctoris homi & cuiusq; manifestu
erit m die iudicii qui accipit sic p die
mortis quia qualis unusquisq; in die mortis
inuenit sic in statu saluando vel damp
nando talis in die iudicii probabit ho
subdit dies eni domini declarabit quia
eni domino adueniens cuiuslibet mptu
lat in die mortis sue qua igne reuelabit
stipulis purgatorii qui ei ide ad ignem mpti
ßm eni q; dicit ego sicut in igne ad
aurea rutilat & pallea finitur sic ide in
igne purgat electos & dampnat ppbos
ß reprobos esse adtemp electos tri adtem
deo subdit & unusquisq; opus stipu
doctoris vtil & mutilis erit quale pu
ignis probabit & manifestabit Oi cui
opus mansit quod superedificauit & si edifi
cauit doctrina bona sana & stabilem
mercedem accipiet euolando ad pria
Oi cui opus arserit ecqui e doctrina doctri
nalis vel ide mo deputata detrimentu
patiet qua ad tempus pena sensu & pce
dempti punit in finaliter saluabitur
Aliqui ved exponut q; aut superedificat
de operibus superaddit fundato fidei sed
& in eodem homine qui sic supstruit fun
damento mali accepto superedificat sua
bona opa puta aurum argentu & lapi
des pciosos significata euolat ad
glam Oi aut superedificet pcta vana
lia pligni fenu stipula significata
eo q; no destruit fundamentu ß stanti
ad compe punit in purgatorio & finaliter
saluabit Oz hec exposito sm beatu
p tendit a subsequenti magis unde
modus qua locutus Nescitis inquit
inducit mserit q; conclusione fideles p falsam doctrina merentes dampna
ri magis qua ille qui violat templu
male quare spualia corporalibus preferri
dicit ignis Nescitis q; templu dei esse debet qua
templu dei est spuale Et spus dei
habitat in vobis p gratiam Si quis aut
templu dei violauerit p falsam doctrina
fundamentu fidei subtrahendo deget illu
deus et talis dampnando Nemo decipiat
quid contineat mistice etiam si in vite
huius gne timoris contritu etiam dicat
Nemo se seducat sic est in gro & libris
docet & hoc multi eni semetipsos seduxe
rant attribuendo mystice etiam quod ei

ꝑm xpm ut dem̃ esse sup̃ ꝑ q̃ dr̃ apls
hoc ꝓhibet dicẽs Qui quẽ uidet mr̃ uꝝ
sapiẽs ec̃ aspẽs sr̃ cõmune hmoi doctrie
p aliq̃m voz appone studeꝝ fiat & illa
estimatoz deponat & timẽs que sr̃ fideꝝ
similiꝝ se supponat Vbi sr̃ sapies sapia
q̃ desiꝝ est Vnde dicit̃ quib⁹ vbo
hoc cruc est vir tꝰ quo deꝰ erat & qui deo
sentꝰ quo rãe a fortuitꝰ aut stultissimꝰ
sui voꝝ & sr̃ subdit̃ eo de abiectæ
mundane sapie ꝰ dicit Dapia em
hui⁹ mundi stultitia est apud deꝰ ihãm
mundẽ p̃cipui erroꝝ & nulle meriti
diuina stulta que ꝓhibet mẽtem
hoiam p̃ꝰ hoiana Omnẽ em est ar
noctua reflet iudicãt de hiis solis sapiãtare
sm usus rõalis ꝓhendẽrem & ad hoc
mduct̃ sptuã Job⁹ Comphendã sapiẽs
in astucia eoꝝ plos em comphendit̃
q̃ sapia eoꝝ stta ondit & similiꝝ alibi pꝺ
Dñs nouit cogitatõs sapiẽ
eoꝝ q̃m vane sunt applicãt ad diuina que
ꝓhibet & ita q̃ nemo sr̃ cap̃li
cludat q̃ꝫ p̃ꝰ mentem sm̃ q̃ no sr̃
glandꝰ de mr̃ eccie illo mo quo gloriã
tur ꝓhr multi sꝰ de solo xpõ ꝓdicit
ita q̃ nemo gloriet̃ in hoibꝫ diuia
mr̃ibꝫ & subdit̃ eo oia eñ vra
sunt siue paulꝰ & ꝑ & normãt mr̃ios
mat ꝓhr mentem mlto fortiꝫ mo
res & oiꝰ sunt mr̃i eccie & q̃ gnis q̃d
modo subiecti fidelium q̃ntũ q̃ntũ
sunt missi a xpo q̃ salute fideliuꝫ q̃ bis
aut no & glandꝰ sꝰ de sꝑioribꝫ sue
mundꝰ & creatue quia de fruct̃ sp̃m
adminiꝰ hui⁹ mũdi & ad mr̃ eoꝝ
ad q̃ntũ cõ pris aꝺ p̃ꝰ regimẽ de
creatore sue intꝝ sꝰ pñq̃ de fruct̃
hoim mẽtis ordinat̃ ut in ea homo
meatur sme mora q̃ simplicẽ seruit
sꝑ parieñ colledit sine pmiꝫ & dona &
ꝺones quibꝫ in ꝑm iuuam̃ ad bñdie
consecutoꝝ sue fructꝰ & bona etiã que
spalia & sr̃ oia creata ad fideles ordi
nant̃ ꝓpꝺ glam eoꝝ Vñ & Ro vm⁰ Dil
gentibꝫ deꝰ oia coꝝ ꝑmt̃ in bonũ hiis
qui sm̃ ꝓpositũ vocati sunt sc̃i Vbi aut
xpꝰ qua fideles vtiq̃ ordinat̃ ad ꝑm
sicut ch̃ꝰ adducẽs membra ad tra put
ꝓpꝰ quod de xpo solo xpo debẽt fideles
gloriari & no de mr̃is mẽbꝫ xpi
aut deꝰ & sicut ꝑ⁹ gloriat̃ de pce
ptõe ii⁰ gloriat̃ se preeñ sꝑe deum
& Io viii⁰ Ego honorifico pꝛem & vos
mhonoratis me Sc̃ Caplm xtu

Sic nos existimet homo & postã
aplus ꝓhendit̃ ministros debe
q̃ aliquibꝫ mr̃is minus attribuebat
sicut eos arguit de hiis q̃ aliquos
ms̃ redemptionẽ habẽt Illi em̃ cormthi in q̃
glabant̃ de mr̃is ꝓpria imbuti mag
debitoꝝ putabãt alios mr̃os ꝓhibꝫ
no vtentes in doctrã & diuidit in duas
pres q̃ua primo eos ꝰ arguit ꝰ correctoꝝ
eoꝝ mr̃is ut ibi Non ut confundã vos
Terra p̃m stiendi q̃ ꝑsumptuose & teme
eos iudicabat & ideo primo arguit iudicij
temitate ꝰ ꝑsumptoꝝ ibi caute fices Cũ
p̃m stiendi q̃ mr̃i fideles eccie sui
que diuina mr̃icat & docet ꝓpꝺ dei glã
Infideles aut quibꝰ seruit ꝓpꝺ huiꝰ
temporale ꝺn̄ gñam laudem & q̃a tal
mtemo ad ꝺtera cordis ꝑtinẽt quoꝝ
iudiciũ est ꝑpetis dei ꝗ ꝑm & sm illud
ꝓ Sꝰ vi⁰ homo iudet ea que parent
deꝰ aut metuet ꝰ ꝓpꝺ q̃ ꝑsumptuosꝰ
& homo de talibꝫ iudicat & maxime
ea q̃ mr̃os eccie q̃m no sr̃ ꝺdemptiõi

si magis videndi deo dicat aplo. Sic nos existimet homo ut ministros xpi et dispensatores mysteriorum dei. Hic iam quid requiritur in dispensatore ut fidelis quis inveniatur. Quid mirum si de fidelitate ministrorum. Quid aliquos contemptibiles et quasi infideles. Si quia vel sibi tale iudicium sumat pro nichilo computat quicquid eos contingat licet doleat quicquid malum eveniat inde proximis deo subdit. Aplus autem ait. Mihi autem pro minimo est ut a vobis iudicer aut ab humano die. Ab homine qui iudicatur in tempore presenti. Si nostri meipsum iudico licet et homo iudicando se decipiat minime tamen in hoc conscius sibi sum. Iustificatus autem dicit. Qui autem iudicat me dominus est. Igitur nolite ante tempus iudicare donec veniat dominus qui et illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium et tunc laus erit unicuique a deo. Hoc autem fecit sicut aplus arguit corinthios quia superbiebant pro quibusdam adversus alios. Hec autem transfigurabam in me et apollo propter vos ut in nobis discatis ne supra id quod scriptum est unus adversus alium inflemini contentiose pro alterius et quicquam ministerium ipsum ei adscribendo vel alium contemnendo qui eum docuerit. Et facit de superbia elationis per superbiam et si dicatur hoc de paliis graecis spectaculi sive ultimum die hoc concludit. Quid habes quod non accepisti. Quod si totum est datum hoc concludit. Quod quo gloriaris tanquam non acceptis. Quod non est contra superbiendi si magis humiliandi videtur graecis. Omnia vestra sunt tanto ad humiliandum. Quanto plura accepisse ad gratiarum actionem deo promptior esse debet et communis. Quanto obligatus et se ad compunctionem in reddenda ratione se subdit. Iam saturati estis. Et ditati estis. Et regnatis. Et in statu perfectionis estis. Non existimacio vera. Et minus vestra. Non minus hic agit ut ostendat se tentatum eos arguit. Putavi enim hic assignat rationem ad contemptum apli veri et ad ipsius quas sustinet

quia primo arguit suam claritatem et declarat dicit se tempore tunc sibi putavi enim contra primum sicut et corinthios maxime apparentes pseudo aplos. In sapientia verbi dicentes. Et plibet apparentes vel aplis se contemnentibus. Imperii aplici sibi non commissi illos et nomina non exprimit ipsum pro causa ne videatur ex invidia contra alios loqui et hanc vitare hic apponit. Hoc autem feci transfigurans in me et apollo propter vos. Et propter insidiatores veritatis vobis dictatis ne supra id quod scriptum est hic apponit. Unus adversus alium inflemini contentiose pro alterius et quicquam ministerium ei adscribendo vel alium contemnendo quod non dicatur de paliis graecis spectaculi sive ultimum die hoc concludit. Quid habes quod non accepisti. Quod si totum est datum hoc concludit. Quod quo gloriaris tanquam non acceptis. Quod non est contra superbiendi si magis humiliandi videtur graecis. Omnia vestra sunt tanto ad humiliandum. Quanto plura accepisse ad gratiarum actionem deo promptior esse debet et communis. Quanto obligatus et se ad compunctionem in reddenda ratione se subdit. Iam saturati estis. Et ditati estis. Et regnatis. Et in statu perfectionis estis. Non existimacio vera. Et minus vestra. Non minus hic agit ut ostendat se tentatum eos arguit. Putavi enim hic assignat rationem ad contemptum apli veri et ad ipsius quas sustinet

lant in pnti de bonis tẽpalibꝫ no
curates ¶ deo dicit pauto em. r putare
me cogitis hanc de vrã estimatõe
q̃ deus nos aplos nouissimos ẽdidit
r abiectos quasi tãqua mortis destinatos
r mortẽ dignos ꝓ hoc hõm iudicium
¶ deo subdit. quia spectaculũ facti sum
deo r angelis r hominibꝫ. Nã ꝓ xpo
ad uidendũ em octasioz r ꝓfectioz fide-
liũ in primitiã ecclie quemebat milti
dilig mode tm mori q̃ mundum homes
quemebat adcõprimendos eos r ꝓfligẽdos
¶ deo dicit mundo angelis ecie. aliquãdo
applicant adeos consolandos r roborandos
¶ deo dicit. Et angelis. r aliquãdo ꝓnce
deuote cõuemebant adcompatiendũ. et
cõpatiendũ adimplendũ. de quibꝫ subdit
et hominibꝫ. et quia potibus apli dei ver
contra pugnãt. ut dicit est. ꝓ subdit aplꝫ
Vos stulti ꝓpter xpm. r ꝓ hoc ꝓputatos
vecors r infidelium. Vbi multe ecclesiam
r cotidie ac tempestate ecclesiis fidei
catholice ut q̃ ad pnã. Et esurimus. r
nitatem. cum pdicatores. r vinea atque
res mercebur odiũ hominũ. et sic patiebat
multiplicem defectũ. et iam insultabũ
r instabiles sumus. r nõ habites stabile
domicilium. r laboramus operantes manibꝫ
nris sicut dicit de paulo. Nemini vllũ
aliqm em hoc faciebat. quia nõ ducemebant qui darent. et ecclia unitatẽ
ne grauaret fideles. r aliqm ad danũ
fidelibꝫ cõm uitandi odium ut habet
ut ecclesiastes. Maledicimur. r blasphemamur
ꝓ doctrina xpi. blasphemiam. r obse-
cramus. orando. q̃ blasphemantibꝫ nos
sedm dictũ saluatoris. aut. Oramus ꝓ
persequentibꝫ. r calumpmantibꝫ nos. tãq̃
purgamenta huius mundi. r ut immundicie

mundi que sumus amouende. Iudei enim r
gentiles dicebant mundi insti. puritatem
r doctrinã aplorũ. r pene ipm debẽt lapidari
pnozte eozũ. ꝓ ipsissima. r ut purgatiua parmi. a peri. q̃ est tota summa. q̃ d
figuratiue putabant em apli remouendi
abhominibꝫ sicut natura a secutu. Non
ut confundam. hec quasi insistit correctori
cor meliozũ. r pene simplici vbo dicens
Non ut confundã vos hec scribo. r. r non
quasi confusioz veram si emendatioz. q̃
r puros filios meos carissimos. sanda
mentum em fidei eis amicialiter. alii autem
insecuerunt eos. de quibus ꝓmonẽbꝫ
ꝓ quod verat eos pedagogos. ꝓ aut
prem eozũ. ¶ deo subdit. Ergo ergo vos
imitatores mei estote. sicut bonus filius sic
r ego xpi. cui obtemperant veri patres
ꝓ correctione eos mitto ad hoc vbo nec id
¶ deo mssi adres ihmotheũ. r. r ꝓ hac
tertio flagello grauato id tam. quã nõ
veniam sim ad vos sic inflati sunt quidã
credentes aduentu ut supra declarat. ꝓ
uenturũ dixo ad vos si dominꝫ voluit.
hoc addit. quia voluntas diuina est cui
supponda. Et cognitam vis simone eozũ
qui inflati sunt. a simoz. et ꝓpter id. quo
gloriantur. Et virtute. in operibꝫ virtuosis. r
miraculosis. q̃ d. in hijs sunt imperiti
ad tamen pdicato euangelii. gratia deum
confirmat. ut habet act. ultimo. dormio
cornelie. r simonis confirmate scripturis
signis ¶ deo subdit. Non em ita simoe. r
et. Quod vult in virga veniã ad vos.
r ad vos cõcurrendos cum flagello si iueris
vos rebelles. habebat em aplus ꝓtate
tradendi illos satane ecclesiis cõcitatos cõtra
adoz. cõtemptoz. ut habet missa cõ. ꝓpin.
An in castitate. r ꝓpter mansuetudinis

si mrnes nos simules & emendatos
saltem in pte y hoc aut q dicit hic in
m caritate nõ excludit caritas a cor-
rectõe apte fienda cu flagello / qua
si flagellaret caritatiue faceret si hoc d
ad designandu q cõceptu actu p flagel
lu non ita sentit dulcedine illuius
caritat. cu sic cõtigit sicut sentit
si p uba consolatoria hoc faceret cum
transeunte flagello biu postea cognosci
caritas flagellant. Capm Quinctu

Quinto audito postq apli mstrum t
chorinthios de bap̃mo p que fit
gratia spualis sic quid mster ut eos
de mrimonio p quod debuit fit gratia
caritatis & diuidit in duas ptes q primo
ritu cõmitu arguit 2o de mrimonio
mstrum ca vij prima in duas q primo
arguit ritu formicatõis 2o queda alia
uicia que erant in eis ca vi prima ad
in duas / qua primo facit ppositu 2o
rmonz dubiu / ibi scpt vobis / prima
adhuc mtes / qua primo arguit culpa
2o pdicat pena / ibi Ego quidem / tertio
reprehendit culpe iudicem / ibi Non e bona
gloria. Circa pm sciendu q in pposito
duplex erat culpa una peculiaris
rugdam formicatoz in chorinthos si ca
e q dicit Omno audit mr vs formicato
z dicit Omno qua ibi erat publicu
& talis formicatio & cum horrenda q
nec mr gentes inputata fuit una licita
lig formicatoz simplex licita & putaret
& que sit illa subdit. Ita utroq ce pte
sm aliquis habeat q a principio mudi
fuit exclusa tang illicita q pene ad ue
nientiam nalem que debz hoc ad pfec
& mtez. Iste due ponit amrionio

semp fuerut exclusa tanq de dictamine
nis nalis unde & quod alia tale genus
abhorrent sicut de quoda elephante
dicit qui adducta admtz ut proinde eq
rid ca horrent fetus tale contu ormo
renuit postea ved ducta admtz
optatam pulio impte amplexe coiuit
rid ca qua postea discooperata cognitis
mfeue ductore suu Est aut elephas
mter alia alia maxime disciplinabile
ut dicit ysidus mlo de aliby Erat at
tecta hoc crimia alia culpa gnis scz ulloz
qui debebant hoc cohibere & negligebat
tanqz adhoc subduntur Vos mstri etc
Excommunicatis eni quas habebat mi
stellanz cohercetoz sicut alia caritatis
opa facere negligebat deo subdunt
Et no magis licitu quisq de pte
ctis dolendo fratribus cohercetoz pre de
deo subdit Ut tollat de medio vrm
p correctoz qui hoc opus facit ne
principes ypsius culpe sit Ego quid
hoc quid detimat dicit formator
punctoz d Ego quidem habes sola
auctem adomo sup vos absens corpe
ris aut spu x caritate affui ut qua
si ppsens fiebat que agebant mter
chorinthios ac si pns esset sicut
helizeus audit giezi accipiente
munera sua a naaman qui ei pe o
lam iudicauit ut pfecto mo dicto
eid qui sic opus exit accipiendo vocz
pte sua In nomine dni nri ihu
xpi congregatis vob tibi qua omnes
congregato fidelium fienda e mor
xpi tu qua cmia publica quale
istud erat debet in publico punisi
& spud meos qua tibi eis cai mo

pdicto tradẽ timoi ḣoiem sathane
siaurem apli habebant pratem a dno
cieudi demoes de coz pibq obsessis
ta habebat pratem tredendi eos deoibq
affligendos p eor mbq pris sic m
ulta erta affligebant expgnati
deo subdit In multd caznis. v adeuis
afflictoz ut sic permeati pena debite
culpam vt spus saluq sit. v ala salue
in die dni mri ihu xpi. v in die morte
tal iudicij extremi pcedem end die
cumpuit qua qualis quis inuenit
in morte talis in iudicio pmanebit
Et non est bona sic qui ar gnat
culpe radice sibiq concedoz qua ha
bebant adiuice pqua cdcretonem
negligebant. et sic nio solid penarii
Et cria alis timebat pcim mfermis
deo dicit Non est bona gloiato vica
ecḣoz end p mmis gtabant de aliqbq
mstr alios gtempnedo pcedebut
mdeos contemno et correctois ob
mpso et p quis pcim mfermis in
alis deo subdit qua medicus fmeto
tota massam cdcumput ita ad stiend
q mfermeto duo sut sbi sapor vtua
magnid reddit pane sapidu et sic
doctina elvngelica compa fmento
ap trin. Aliud mfermeto sibiq
cdcumpto et sic cumput pcedt sua
mo actipit quic qua ex mo petere
alt mficut deo subdit Et quut
gato vetg fermeto ut sit is nova
conspsio pappsoz aque baptismal
sicut est sbi esse debet azimi. sine
fermeto peccati quod declarat p
figuca vetis testamti. d Et cum
pa scha immolat agnus cui pasthal
de quo habet Exo xii figuca fuit vmo
latoiis xpi p que liberati sumq a
demois pcare sicut filii isrl p sangue
agni pasthalis abangelo de nastance
carnes aut illiq agni cui azimis panib
am edebant quibq vii diebq filii isrl
vrebat et ppr signficaba q ut ta ppli
q piam deber de sine fmeto mdis
pcis deo subdit tradi epulem. v ut ta
pcedi tis sacrifiq non ifermo peti
t pcio quod aiam mmetaste facit
ppiabit neq; mfermeto malicie et
nequicie q quod mtelligit pcim ex
acta malicia et a ppolito fim quod qi
duplicat uno mo exhabitu acquisito
exactibq malis quod mtelligit p fmeto
malicie Vnde dicit pub Et cu
letant cui maleferint et epulent in
rebq pessimis rigmd end habet gnati
est delicato mope ii ethico. Alio
ex cdcumpto sicut aliqui ex malicia
complexionis melimat ad aliq sm
se sut ex cocta ut effusio sanguis ḣuai
vicui con natu cui bestiis ḣor vocat
sic fermeto nequicie Oz azimo
sinceritat et veritat qui ad puritate
ipsius et vitat quatu ad puritatem
mentis Deprt vobis sic ap̃lus
monz quodam dubiu ppat end
cor mtiois in quada epla. que tamen
non habet a no commscent forcaiis
acta q plures dubitabant credetes q
mtelliget im de formacte spualiq
est ydolatra. deo ap̃lo ḣor monz ondes
q mentis que de ombq et mbq gnalit
ne mficent ep cozd sonetate et ḣor e

q̃ dicit. Dispr vobis m̃ cplã alia ab
ista. Ne q̃nis scam̃ fornicatiõis & cum
dmõpis gñaliꝫ qui fornicant̃ a deo
pr̃ quod subdit. Non vtiq; fornicatiõis
ḡnꝰ mundi qui q̃nq; norant̃ ritibꝰ
aut auar̃ qui p̃ rapinã & alias malis
nas exq̃sitas subtrahut̃ bona alioꝝ
vnde dicit̃ auarq; si audq; ere aut
rapiãt. qui alioꝝ bona actipiũt p
violentiã & pristã intelligũt̃ alia dmõ
que nõ sũt hic exp̃essa. Aliq̃n̄ debu
erat̃ de hoc mundo exisse. q̃ dam̃ eliq
essi vobis mori quã q̃nq; talibus
opibꝰ maligñs. Nunc aut̃ scripsi vob̃ q̃
sic intelligendꝰ est dem meũ gñaliter
applicat magr̃ m̃ speciali de fraterne
a cultꝰ dmõsis. d. Qui ꝯ frat̃ nom̃at̃
& rapian. vtiq; acipit̃ hic fraternas
& religiõis. aliqu libr. q̃nq; sup
nom̃at̃. & sup nom̃ ꝑsone habꝰ nomẽ
& religiõis m̃ rapiane. & sic est cadẽ sñia
Et est fornicator manifestꝰ aut malẽ
dicꝰ & blasphemꝰ aut ebriosꝰ. & ebrietꝰ
appetꝰ. q̃us enim impetũ plenitudinẽ
vini recipꝰ. Opꝰ plena nocet. budꝰ gñal
bilis aptan̄ cũ big̃ nec sumẽ cibũ ut
edendẽ & tremendẽ. Quid enim mihi
de his q̃ns qui foris sũt. & de infidelibꝰ qui
sũt extra etam̃ mõ & mõo iudicare
q̃d. Idõne nõ p̃tes q̃ia p̃tes extra
forũ esse. Nonne de his qui intꝰ sũt
& intra eccl̃am vos iudicatis. & iudicare
debetis. cũ ꝓ iuria p̃tendo. Vannos qui
foris sũt iudicabit deꝰ. Hoc addit. ap̃lus
ne cõsũ hoc q̃ infideles dicũt. hic exemplũ
a iudicio esse precedẽt. ee melius & con
dicens q̃de finꝰ q̃uia p̃hor nõ effugiet
dei iudiciũ. q̃dest gehennã. deo cõcludit
vltiõ. Auferte malũ exvobismet̃ipis. & sequit
malos xpianos p̃cognitos. ut sic
cõrigant̃ pena dirente culpam.

Ca. vi

Audet aliquis vestrũ negotiũ habens
aduersus alterũ iudicari apud iniquos
& non apud sanctos. An nescitis quia sanctꝰ
mundũ iudicabunt. Et si in vobis mundꝰ iudicabit̃
indigni estis qui de minimis iudicetis.
Nescitis quoniam angelos iudicabimus.
quanto magis secularia. Secularia quidem
iudicia cum habueritis contemptibiles eos
qui sunt ecclesia constituite ad verecundiam
vobis dico. Sic non est inter vos quisquam
sapiens qui possit diudicare inter fratrem
suum. sed frater cum fratre suo iudicio
contendit. & hoc apud infideles. Iam quidem
Certa p̃m delictum est inter vos quia negotia
habetis adinuicem. quare non magis injuriam
hoc accipitis. & non magis fraudem patimini
Sed vos iniuriam facitis & fraudatis. & hoc
fratribus. An nescitis quia iniqui regnum
dei non possidebunt. Nolite errare. neque
fornicarii. neque idolis seruientes. neque
adulteri. neque molles. neque masculorum
concubitores. neque fures. neque auari. non
ebriosi. non maledici. non rapaces regnum
dei possidebunt. Et hec quidam fuistis. sed
abluti estis. sed sanctificati estis. sed iustificati
estis in nomine domini nostri ihesu christi
& in spiritu dei nostri. Omnia mihi licent
sed non omnia expedient. Omnia mihi licent
sed ego non cuiusquam sub potestate fiam.
Escas ventri & venter escis. deus autem &
hunc & has destruet. Corpus autem non
fornicationi sed domino. & dominus corpori.
Deus autem & dominum suscitauit & nos
suscitabit per virtutem suam. Nescitis quia
membra vestra templum sunt spiritus sancti
qui in vobis est quem habetis a deo. & non
estis vestri. Empti enim estis pretio magno.
Glorificate & portate deum in corpore
vestro.

p appbacoz sine iudice & mlto magis
digni sut homines iudicare ꝓpt quod
cōcludit secularia iudicia si habuissent me
nos contemptibiles qui sut in ecclesia
& minoris reputacois et valoris illos
constituere ad iudicandū frequēs em
argumentū q illi qui pacē sciunt d spualibꝫ
clarq iudex ꝛ temporalibꝫ ꝓpt ad tēpꝰ
sut ordinandi ut sapientes in spualibꝫ
deberent vacare & contemplom sic em
fecerunt apli actuū vi constituentes
diaconos ꝛ cetera talia ut liberi q vacarēt
spualibꝫ Ad verecundiā vestrā dico
q d eo facto vēo iudex q nō sit aliquis
inter vos fidelis sufficiēs ad iudicandū
q debeat ce vobis verecundiā ꝛ ut studi
apli dem iudex ce cōm illud quod dicit
pena pena ꝓ subiecti esse omni humane
creature ꝓpter deū sive regi q ꝓcellen
sive ducibꝫ tanq ab eo missis ꝛ ad
quod dicendū q apli nō potuer hoc
fideles subditis infidelibꝫ cōstitu
tos comparē cōra eos q vocantur
hoc eē esse cōm subiectos q subditis
debet si precipiebat ne voluntarie ec
currerat ad iudices infideles in illis ne
gotiis que determinari pnt ꝑ fideles
Iam quidem hoc quidē arguit cōm
ictos de causis quas inter se habebant
& dicit in duas pres quia p̄o eos
arguit ꝛ cōm ꝓsecutū excusat ibi
Audet aliquis Contra primū dicit
Iam quidem omnino delictū est inter vos
q iudicia habetis & litigia ꝑ iudices
determinanda licet eni talibꝫ licere sū
rem suā in iudicio repetere cōtra religios
tēm q nō repetat ut ꝑ eos q non
licet eis habere ꝑ nō repetere rem
suam in iudicio permittit aliquo casu
ut potest q in certo repetere surgit scandalū
vel aliud malū magnū ꝓpt quod iniquitatez
debeat exponere rem suā & inter magnos
non potest abalio iā possessa sic facile quoniaz
grauissimū talem repetitoz licet & si propter
talem omissoz adsit & manet scandalū
vel aliud malū magnū cā iudex formali
tia procedē ꝓpt quod ee contemnēs
litigare aut ex iniustitia & fraude ꝑ
est permittit autē vtrumq; sanctus
sicut repetendo res suas nō inducit
ad scandalo actuo & cetera aliqua per
fraudem & iniustitia tui nō debent magis
iustis & fraudē pati quā ipsi facere quare
non magis & ꝑ hoc ipse ibi Iam necesse
est dō ꝓsertim iudex q necesse est ꝓ iniqui
quū facere inclinare & iustitie prebere
regnū dei nō possidebit quia abeo
excludent Nolite errare hoc
remouz duos errores cetera ꝓdicta ibi
Omnia mihi licent primus error est
quia credebat aliquā fidem & bap in
sufficiē ad salutē sine operibus bonis & cetera
tū operibus malis quē sine fides
sine operibus mortua est Illi etiā q sūt
baptizati si redeant ad pristina vitia
grauiaq; peccata quia aut quia iudicant eo
tempore gratiā baptismalē deo dicit
Nolite errare & ꝓhibet ee dictis hoc
errore nec molles Est autē mollicies
quedā species cōm nam quia aliquis
semel ꝑ ictus pollitur eni sic semel ꝑ tepo
ramento Omnia mihi sic removet
eni error excusor eni q dicebat res nō
de ꝓputandis in iudicio possi aliquis
credē q hoc set illicitū ꝓ eni modū
deo hoc excludit & ꝛ cā dicit reddit ibi

Esta venire / eta p̄m dicit. Omnia mihi licent; / licitum est mihi omnia mea mihi iudico reperit id non sit p̄fectio duma lege mihi m̄ caueat ut p̄dem e. sil ipsius deum apli p̄ referri ad petare impedi simpti abillis quibus p̄dicta licuit et eta ad petare m̄ vtendi tibis mihi iffic̄ iter / q. d. Aplus licet omnia ista sint mihi licita absolute loquendo tm̄ m̄ capiu sint dimittenda / deo subdit. Non tamen expedit; dicit autē expedies quod sine impedimento p̄ficiet et no expedies quod p̄cat impedimentū adconsecutionē finis m̄ tenti / p̄dicta ved sint finis ī capiu ut q̄n p̄ ea fiat turbatio pacis adproximi vel q̄ dat occasio scandali mihi ut mihi et alijs malefaciendi alijs etiam p̄ eos reducit ho mo subalia p̄tate ut q̄n expetere cessim iudicio submittere se iudici et p̄m eos subdit. Ego ego sub nullius redigar p̄tate. Magis enim volebat sibi debitū dimittere. / Esta venire / hinc redit ad eam quā p̄dicta quamvis sint licita no expedit p̄ simile de ventre qui est loca esta ad q̄ deregit alimentū ut inde ad membra reliqua deferat et sic patet q. esta debet venire et tñ aliqñ no expedit si ē inordinatum sam et simile est de pdicto ut dein est quia p re corruptibili no ē sustinendū detrimentū m̄ re m̄ corruptibili. Dicit igit. Esta venire debet mō dicto / et venit esius ut cibus deperdat. Deus autē et hunc et hinc destruet quia liz post resurrectionē remaneat ventr̄ homis quantūd substā no tñ ad officiū deregendi eam. / Corpus autē hinc aplus ducit ad mere pandū fornicatōis vitiū de quo supra fecerat mentionē. Et dicit. Corpus non

conest p̄na sumat et cor ordinate duca Aliqui enim de hoc inordinate se excusantes / q. p̄tinet corpus quo adiuvat mysterium ani ad percludit aplus / d. Corpus autē non fornicationi / non ē ordinatū adiuvandi sed tendi / sicut nec venit ad vtendū tibi m̄ debito mō ut ad recapitula / ta nec corpus humanū debet ad fornicationē que est acta / ordinata / si domino / et finaliter ordinat ad fruendū deo quia corpus ē p̄ anam ut habet 2o de aia / homo ved / mediante ordinat ad finē et sic deo ē finis corporis / deo subdit. Dns corpi / inquantū ipm̄ resuscitabit gloriosū quod declarat p̄ eius certitudinē supra q. iam p̄sentialiter dicit. Deus ved dnm / xp̄m resuscitauit m̄ corpus gloriosum et nos suscitabit ut conformem̄ corpi claritatis p̄pria sicut membra capitis / formato ved sanato quāq̄ ruptionis impedit. Salubri vltio / Deus firmat me carne sua de carne meter corruptōis / p̄ quod fornicatio ē mutanda. / Nescitis hinc p̄m̄ 2a ad que accipit ex hoc assimilatione corpis humani ad corpus xp̄i. quia fidelis efficit membrum p̄ hanc m̄ et ideo horrendū ē q. fiat membrum meretricis / p̄ eandem carnem que ē id actus spūalis sm̄ naturalem̄ id actu naturalem̄ per que vnit et inseparabiliter efficiunt una caro / et hoc ē q. dicit. Nescitis quia corpora membra xp̄i sunt per hanc m̄ / q. d. sic debetis tollens ergo membra xp̄i sub tractionis me cabypso facies membra meretricis / p̄ eodem ibi rationem absit / q. d. hoc ē horrendū. Am nescitis / q. d. sic debetis quicunque adhereret meretrici per fornicationis actū efficit̄ eius corpi efficitur eius caro / q. d. sic q. plebat p̄ scripturam Gen. 1i. Erunt inquit duo in carne

vna q̄ dicit de actu matrimoniali et
simle est de actu formicatiõis pter ut
dicit est lucrum in toto ꝑm aut adhec
deo p fidem et amorem vnus spūs et
nō fit mecum si fit affectus fugiet
formicatem sic ꝑmit ecclia ratio q̄ accipit
extorqueri mēbra ne que nō sic est in
alijs vicijs hoc em vicium redundat
ad corpus p aspectum impudicum p auditum
et loquelā tur pudica postea ꝓcedit
corpus ad actum immundum et q̄ quod form
icatio est immunda sing aut comb p
mittit q̄ dicens et fugite fornicatem
quia hoc vicium non vincit nisi p fugam
In alijs aut vicijs quis plā defendit
homo ad cogitandū priuilegia condiciones
tanto plus ducit vendē ꝑmissū sibi di-
spliceat est ne retractat In formicatione
vero quanto quanto plus defendit ad
cogitandū priuilegia delectes cōsulūt
tacitis et consilijs tanto plus inualescit
tentatio q̄ quod hoc vicium vincit
ceteros et cogitantes fugiendo est subdi
fugiendi cō tñ dicit Omne em ꝑccm
quodcūq; faciat homo extra corpus est
alia em pena aīe mittit solam
animam quia nō ꝑficit in delicto corpus
sicut anima adiuuat adiuuat et homo q
fornicato nō solū aīaz sed etiā corpus
maculat quia ꝑficit in delicto cōmittit
mēbra q̄ fiunt membra meretricis absorbet intellectus et
efficit homo quasi equus et mulus gula
vero licet ꝑficiat in delicto corpus
illa in delicto nō est ita vehemens
q̄ absorbeat intellectum ꝓ in dicit q
ad aplus dicit Omne ꝑccm est extra
corpus ꝑ fornicatorem sub fornicatione
intelligit gulam eo q̄ gula ꝑtinet
magis ad ventrem sicut subarrhe nam

farina que ligna dolata compaginat
intelligit arcē dolatum ligno et qua
ꝑtinet sibi magis Cum nesciens hic
ponit iiii rō q̄ accipit eucharistiam ꝑ
dignitate qui habitat in cenaculo ꝑ gratiaz
baptismalem et sic corpora eoz fiunt
quodammō templū spūs sancti templū quia vim
sicut ab aria spūs nō mīgabitur et hoc
eq̄ dicit Cum nesciatis etc Et patet ex
dicta lra ibi Et nō est vir ad vir-
tutem ꝑ xpi cuius ratio subdit Empti
enim estis pcio magno scilicet xpi sanguine
prosequens em empta ꝑtinet ad dñm
emptoris deo concludit glorificate et
portate deum in corpore vro q̄ sit q̄n
mancipat dño obsequio sicut equus
portat dñm suū q̄n eius obsequio mancipat
talis aut mancipatio dñi obsequio
exigit mundicia castitatis et ꝑ q̄d fuga
formicatio

Sequit Capm septm

Equibus aut scribit ꝓcedit aplus
ministrauit cor multos de matrimonio
formicationis vicio sic q̄d ministrat
eos de matrimonio et diuidit in duas ꝑtes
qua ꝑmo ministrat mirando agentes
corpm ꝓ melioribus bono fugientes ibi
De vigilijs aut ꝑma ad in duas q̄
ꝑmo ministrat eos de matrimonio agendo
vel de ipso non dissuadendo ibi hinc aut
Contra ꝑm instruendo aliquos zelū habentes
sed nō secundum in dei scientiaz formaliter
etiā miro in q̄ deimplantat talia facere
hanc hoc ergo posuit aut magis eis quaz
sanctoribus credetur Eadem fuerit sine
mundi qđ etiā ante ꝓhibendum mulieres
hoc aut mulieres duas fidelibus cor multos
deo supplicat scripserunt apl̄o q̄ Ad quod hic
respondet ordinem ꝑmo quid sit ꝑfectius
vel q̄ nubere Ibi qui formicatores Contra

respondendo dicit. De quibus aut
scripsit michi cta matrimonia bonum
est homini. A primo mulieri non tangit
si simplicat dicit. Carta quod scienda
quia sicut vis multitudo ordinat ad con
servationem multiplicationis sic vis gratiarum
ad conservationem specierum ideo sicut dictum non
potest quod bonum sit homini quantum ad individuum
alimento non vitanda non potest dici
quod bonum sit homini quantum ad penam con
servanda non tangit mulierem si hoc
est bonum hominis quantum ad multiplicationem
et primo vide ante que phor elevat ad
cognitionem nitatis. Unde dicit Augustinus
soliloquio. Michil scire deinde ab
actu vitat cognoscende sicut tactus
iste carpit sine quo vivere homo non potest
quia tenet ei redditum debitum per tactum
carnis magno absorbet intellectum
viri et pleno legem divina accepitum pre
ceptum fuit. Ego vivo. Ne appropinquetis
vobis vicis. Vide vide corpore
quod primarium subiicit pretium sim
tui ginge. Vir enim non habet potes
tatem corporis sui sed vxor. Non similiter
vxor sed vir. ut habet misca. Vide
Occulti autem de se est amara. Vocato
ego pre reddo otio. quia otium docet mi
et follicitudinem multa implicat mirionem
quia oportet prudens de rebus non solum
pro se sed etiam pro vxore et liberis
Quod somnacros fuit primo audi
quod sit nuptias et primo quantum ad matri
monium contractum quantum ad ea quod
ibi occurrit. Carta primum quod quia
gratiarum ordinatur ad conservationem
speciem per filios et gratios ad quod opus
mulier data est in adiutorium viri
et quod prima nuptias instituendi
matrimonium fuit propter procreationem
prolis. Deinde Vide Castitudo et fecit
creavit eos benedixit eis et au
crescite et multiplicamini et si hic nuptias
fuit maxime data mysticos gratis
huiam qui oportebat multiplicari populum
dei per gratios carnalem. Ideo aptius
consideratis gemina huiam sic multiplicatio
et populum dei per gratios spiritualem multipli
randi. Item. Nisi quis renatus fuit
ex aqua et spiritu sancto non potest introire
in regnum dei. Ideo aptius primum sit
sacramentum nuptiarum quia matrimonium fuit
institutum in officium naturae et postea
in nuptiarum quia mysticum est. Hinc
duo culpe. Ju renatus enim peccatum
renatus adhuc concupiscentia carnis et ma
me adducit venereos appetitus sensibilia
delectationis licet autem maior pertinacia
sit hanc concupiscentiam spiritualiter per
continentiam in hoc presentio non pri
omnibus ex si in paucioribus appetitus
adsequenda concupiscentia. Unde dicit Apostolus
ait. vide. Non omnes capiunt verbum hoc
Ideo inde est ut primum quippe reddatur
et primum superest quod sit duo actus gratiarum
tione ordinat et sic homo non totaliter
concupiscentia ducit. si magis concupiscentia pos
sem habet autem hoc ex natus quod homo
sic vitat actum gratiarum sicut quemadmodum
gratiarum et educationem filios. Unde et
in brutis aliis hoc invenit quia in illis
speciebus aliud in quibus sola femina
non sufficit ad educationem prolis masculus
sed femina nutrit prolem. Adhuc aut
quidem quia masculus quam prolem cognos
cat propter quod in omnibus talibus aliis
naturaliter est in dicta masculi sollicitudo

matrimoñ fiunt inter

prolis Deinpmo

recipiunt

fiunt maxime

thuam

dei p

consideras

p̃ploñ dei p

randi

ecclia

in regimi dei

fiat

matrimoñ

dñi culpe

adiuuet

delatoris

fiat

ordinauit

ordinat

fiat

ordinat

fiat

ordinat

fiat

consensu simpliciter contingit. Quod
aplus hic innuere loquit dicit autem
dico sm indulgentia, qua indulgentia
no est mis de malo actus sed matrimo
nii non est demittendo malo. Ad quod
dicendu q indulgentia hic accipit p
permissione permissio aut fit dupliciter
uno mo de minori malo adiuitando
maiori malu sicut moyses permisit
libellu repudii adiuitandu uxoricidiu
et stupru et talis permissio non fit in
euangelio pro eius profectu hec ut
adp̃fim ferant in veteri lege sta fiunt
ex eius imperfectione hec ut. Nichil ad
p̃fim adducunt. Alio mo fit permissio
de minori bono propter maius bonum no
propter se sic de matrimonio dicitur esse
aplus virginitate no precipit indulget
matrimoniu. Preterea etiam aliquis solu
quit indulgentia respicit malu. Cui
quod sciendu q actus quigalis aliqui
est pme omni culpa ut cu ordinat ad
plem procreandam adeuntu dei ut
ridsit tanqua reddendi debitu qui primo
est actus religionis. Et usticie et sic
extra caritate non potest esse pme culpa si
etiam mitior qua omnis actus virtutis
fortis extra caritate mitior est. Si vero
actus male ordinat extendit ad aliquid
quod pugnat caritati habet culpa annexam
venialem qui sistit intra limites ma
trimoniales mortalem vero qui no sistit
ut pote qua vult vult modo modicu
ut qua eque libenter aliam cognosceret
primo mo actus matrimonialis no requirit
indulgentiam si simpliciter loquat habet
indulgentiam magis consentiens quippe
in quod tendit et non in aliud et sicut
sit eius peccatu mortalis si sit venialis
Tertio mo indulgentia non habet

qua eius est peccatu mortale. Volo
autem hic ponere aplus assignat tres
fines dicti et primo eius qui divertat. Non
sm imperiu Dei eius qui divertat sedm
indulgentia ibi. Quod autem subiungit Cui
p̃mittendu q nulli sapienti propter con
sillu quod vult deu aliquem aut contrahere
et uti contracto contrahendi vigintati
mensi contrahens desistat fiat q actus
matrimonialis adeo non exigit sicut fit
de bta virgine virginitate aut voluerit
aplus. Ideo dicit Volo autem omnes homines
esse sicut meipsum. Omnes virginitatem
seruare sunt enim aplus ergo quidam eius
discipuli aut testimonium siue virginitatis
seruabilitate de eius corpore. Quidam homines
de matrimonio et eius actu propter hanc u
limitate no fiunt boni quia sm impiu p
tendet q voluntas apli no fuit rationabilis
quia si omnes actus impudici eius fuissent gra
tuiti extra testimoniu gratie hominum et sic
non fuisset applet mihi ecclie. Adhuc
dicit aliquis q si omnes sui temporis
genitur sufficeret ad implendu mihi
ecclie si hoc deus nullu habet steriles
ut romani fundamentu. Preterea quod dicit
q aplus voluerit hoc voluntate antecedente
si no voluntate consequente sicut pharao
dicit q deus vult omnes homines salvos
fieri sicut voluntate antecedente qua non
vult hoc voluntate consequente. Dicitur
aut voluntas antecedens qua aliquis vult
abolere et in gratia tamquam melius simpli
citer vero qua vult aliquid quibusdam
conditionibus appositis et existentibus pro
mo vult homo mittere suas seruare
deo mo no vult eas suas quidem impe
rulo potius propter quas vult eas in mali
et hoc mo consilium mittere et demittere

spm deus vult tm aliquos saluari
m gnali quada mitu sit ad ymagi
ne sua factā beatitudms capaces
t eodem mo paulo aplus volebat omes
gm etes ee miquatu cōmenta mag
bonū est quam matmoniū cōsidata
tm fragilitē hōm volebat aliquos
matmonio iungi. Quilibz autē
huc gne assignat roz quad de mat
cōcesso dicit spm indulgentiam sz
quia quilibz non est tante virtut
q posit gnē t hoc ad dicit. Sz
vnusquisq; habz ppm donū ex deo
alius quidem sic sic ut possit gnē
Aliud red sic q possit castitatē mag
talem custodire t in ea deo ser
vna quibz
dicit de xpo sub
parabola hōmis petre q sistente q
vocat fims suis tradidit illis bona sua
t virtutes fim ppm virtute
dico
autē hic quod obstare diuerat magis
declarat d dicit autē non impte id e
pregimbi t videtur bonū est illis sic
pmanssime sicut ego t cōtinent
vnendo q sic no timet t si dominū
timendi non acceptat adeo nubant
matmoniū contrahendo melius est
eni nube qua uri t qua cumpla supra
impia cū qua igne est t ideo ab
ipa impugnā tale stat qua autem
supi pmgt meria vite t ge gradū
q aplus hic vult compat abo sua
qua cumpla uri malū est simplicit
nube aut bonū magis qua timē
est ugis sensa melius et t magis
eligibile q simo mag bonū habeat
qua q malū mitat hinc autem
hic misericordiam eos qui matmonio iuncti

sunt de ipōnon dissoluendo t dui
m duas pres qua primo facit ppositū
t ostensionē eius dicit gnale decretum
ibi t vnusquisq; pma adsignat duas
qua primo agit de indissolubilitate ma
trimonii qn vtr; quicq; est fidelis t
q alter est infidelis ibi Ceteris aut
pma adsignat duas qua ydoneos
eos de indissolubilitate matrimonii t
quid sit agendum qn contingit ipm
aliquo mo sepi ibi Et si discesserit
Circa pmum dicit hinc aut q matrimoniū
iuncti sunt principio nō esse sic dns a no
principio distinctis ppo si adhēret dumia
more a viro no y discedē. Dicit enī
dnus est principium matrimonii primo sine mistrium
adiungitur filios procreatos in eius
nutrione t instructione demonstrat quā
magnum tempus requirat quod tale dictat
q iuncta vnor prorsus iuncta indissolubili
coniungit t sic deo matrimonium est dissimile
q est ppositus legitimatis quibusdam
iudicia iure consuetudine t mores ppi
quod no discedē more avis. tradit
sub precepto excepta causa fornicationis
que caput extirpat saluatoris aut quinq;
t idem de discessu viri ab uxore in
ter eni adparia iudicant Et quod
si discesserit hinc quē admittat quid
sit agendū qn aliquando sepi matrimoniū
licet eni vinculū matrimonii contrahat
sit indissolubile nisi p mortē alterius
corporalem in exceptis fornicationis
causa pter dissolui quandoq; ad tempus
t habitatoz t sic dicit apls Et si
discesserit mox a viro in tali dicto
manere innuptam scilicet precipit dns
aut viro suo reconciliari sicut eni

potestat non discedat a viro sub pe
cōtemptu eius ita post discessum
p̄e elemosinā et etiam debz si non
possit aliter quario p̄t alia nubere
pe vivente ¶ Nam cetera huic q̄d
agit de dispensatione et pluribus matrimo
qm alter quilibet est infidelis et dupl in
duas p̄tes quia primo agit de separa
expte fidelis et expte infidelis ibi q
si infidelis ¶ Contra p̄m dicit Nam cetera
qui sint dissensus cultus Dico ergo ad
dominū et de consilium si no est aliquod
dictum p̄ceptum Quia quis scat et vpiana
vxorem habet infidelem ut pote qm
vir convertit ad fidem et non vult et
sine contumelia fidei vpiane Vel dimit
tat illam et idem subdit de vxore fidele
virum infidelem habente ibi dicit Et
si qua mulier et ¶ In hoc enim similis quia
et subdit casu talis mansionis fidelis
cum infideli cum dicit Sanctificata e
enim et convertus ad fidem Vir infidelis
per mulierem fidelem et p̄m adhuc moderate
hoc enim secuturum plebem in primitiva
ecclia sicq vxor fidelis videbat virū
infidelem et econtra Alioquin
sine p̄mit adhuc et casu excepte pluri
que promittoz partes infidelis modo
dicto adhuc adhuc Si autem
fidelis quia discedat potest cum infideli
manere quia tūc per infidelem sanabitur
spualiter quia pauci erant fideles et
sub infidelibus constituti et hoc e quod
dicit Aliquin filii vestri immundi essent
vel in infidelitate manerent vide dra
Nunc autem mundi sunt adducti ad fidem
modicum Videt autem q consilium apli
dum sit contra sententiam septuaginta ex
p̄m Et dicit Si cui sit frater habens uxorem infidelem et
alia mulier infidelis cum ipso habitare consentiat non dimittat
eam et econtra si qua mulier habuerit virum infidelem et hic
consentiat habitare cum illa non dimittat virum Et ratio
quia sanctificatus est infidelis per fidelem et econtra alias
filii essent immundi nunc autem sunt sancti Et hoc dicit
propter duo Primo quia forte infidelis videns fidelem
separari a se vellet occidere eam vel se Secundo quia
forte fidelis videns infidelem sibi commixtum vellet
recedere Vel tempore iudei fuerunt ob
stinati non sicut gentiles et ideo fidelis
permittebat habitare cum infideli de
gentibus non tñ de iudeis nec vero
pariter pati ambulare q̄ vitare et quia
obstinatus et sic non permittit fidelis habitare
cum infideli de istis nec de illis et sic
non liquet de certo alle gratie ¶ Si
si infidelis discedit quia quantū de separa
expte infidelis cum dicit Si si infide
lis discedat modum fideli vpiane
discedat q̄ libuerit est fidelis ab eo
quantum et potest alii contrahere et fide
causa cum dicit Non est enim servitus
subiecta fratri aut sorori vpiana in
vpiana in eisdem Ut teneatur
infidelem aliquo modo sequi aut con
tendere in iudicio ut alibi pro eo cohabi
tatione et subdit causa impetrat alle
vocauit nos deus non ut litigemus et
contendamus Quia possit aliquis

arguēd m cōm̄iu sī q tenēt ḡo stāde
ut possīt mfidelem p cōsabitacōne
ad fidem romitē Deo ḡ rnonq d
Vnde cm sīus mīr sī vīs salūd facies
ad no potes hoc sīe mpt p dīna dūc
lacrq ꝑ quod subdit Nisi vmcuq
sīcut dmīt deꝰ & ordinauit ducla
m aūt uia iuana mayst ꝓbabile
udet q mfidelis subdit fidē le sī
sequēdū cū discedēte ecclīa fidei p
ame Et vmiqꝫ ꝙ postq̄ aplus
egit de solēne & mdissolubi mrio
vbi dicat q fidelis debz manē cū
mfideli sī ꝑt abscīo cōtūelia xpi hūc
qui exīmadm dat ḡnāle docu tū
trandi m statu suo cū quo vocat ad
fidem dicēs Et vmiqꝫ sīcut vocauit
deꝰ ita ambulet quātū adilla q non
ꝓpugnat statui fidei & sīcut ꝛ ombꝫ
ecīīs docet ad Non solū vob rōmchis
sī & alīis hoc dīci qua doctīa fidei dz
habē vmitate & maxime m hoc qua
quilibz sīt cōtenta statu ꝛ quo vocat
ē ad fidem nisi impediat dei sīuicie
& explicat magr m ꝑabi d Circūcisꝰ
quis vocat ē non adducat ꝓputiū
& no sequat̄ ritū gentiliū qui semp
fuit illicitꝫ In ꝑputio aliqs vocat ē
no circūdat̄ nolēns obseruare legalia
que cessauerūt i morte xpi maxime
quātū ad cōmonialia de quibꝫ fuit
dictū sup cui succedit bapt̄mꝰ i nouā
legē Deo subdit Et obseruare manda
ta dei dicit xpō Oīa que admīa mḡdi
sua mandata sūt cm̄ de dictamine
imp̄ialis ꝓpē quod obligatio cōis
semp manet Vnus vocatꝰ est ad fidē
Non sīt ibi cur & non sīt cās haut cōdi
cōs molestē nam m ille potest ḡo pā
seruire Et si potes liber fieri ex

grā dm̄ eu magis alia uia de facili magr
beate ꝙ seruiute quā ante seruiendo xpo
m mōbꝰ sues exemplo xpi qui seruꝰ
mīster exactꝰ discipul & ꝑ sīuū suos
dei seruator mūdis suis Cum em̄ m
dño vocatꝰ ē seruꝰ cōstituat̄ sīc liber
qui em̄ seruꝰ cōis m condicōe In do
mīo vocatꝰ est & vocatꝰ ad fidem liber
est dom̄ & liber ꝑt deo seruꝰ & equalis
est vocati apud deū sīcut illud quē vocat
est seruꝰ m libtate similit & qui liber
vocatꝰ est seruꝰ & sīcut ille qui vocatꝰ
ē similis condicōis existens cōde dr
Ambr quid dīm bona seruitꝰ & bona
libertas equa laude appendit & ꝙ vlꝫ
sit equalis seruꝰ xpi ondit q sīgt
cū dicat pmo empti estis sū sanguine xpi
qui equalis effusꝰ est q vocatꝰ sempt
vocē seruꝰ efficit emptore Nolite fieri
seruī hom & dimittetes seruitutē dei pco
seruite hom vocatꝰ enī ꝑ sīt seruꝰ
ut cū quis ꝙ deū similit sustinet
hoīes seruire ¶ De vgīnibꝫ autē
Postquā aplus egit de matrimonio sic
gnāl agit de sligie tribꝫ matrimoīs pco
melioꝝ bono & primo de sligie tribꝫ pco
cōmētia vgīnali 2o de sligie tribꝫ pco
cōmētia vīduali ibi mulier alligata
Prima in duas quia primo agit de vir
ginibꝫ 2o de vgīnū custodibꝫ ibi Quo
autē tue pcm primo in tres quia primo
declarat ꝓpositū quē est in statu vgīnali
2o qualit ꝓpositū ꝓsequi in statu vīduali
ibi Hoc utꝫ 3tio quid cōsulendū magr
debeat optare ibi Volo aūt Prima adhuc
in duas quia primo ondit quid sit ꝓpositū
2o quid licitū ibi Alligatus es Circa p̄m
dicit aplus De vgīnibꝫ aūt ꝓceptū
dom̄ non habeo sī q̄ ꝓsilium vgīnitatē
ēe nētam ad salutē quia tale alīq̄d

et p̄fectus est ꝙ pauci p̄nt eam attingē
unde dicit saluator. Ait vñ Quis eo
rum dicit qui castrauerit se p̄pos ꝙ p̄ regum
celos. qui p̄ caput capiat. qd pauci re
p̄nt ad hoc ydonei. Consilium aūt do
tamē de meliori bono. ꝙ p̄ceps p̄dictus
supra c. ca. tamē mag consentiens a
domino ut sim fidelis. no sim i p̄pria
statu. sed etiā in aplatu. ꝙ quē habeo aut
toritate et stat. ꝙ silendi. ꝙ p̄ quod sibi
sim consilium dicens. Extremo ergo ho
rum ec. stilus simplex continet. p̄ter
missante nititate. s. adeuntand. occupa
tor enim nulla mte p̄nte que inebrie
quingat. ea p̄sistor. vxor. et prolis. p
qua homo dr calidus. a bono contemplatiō
et dimittit. Alligatus es. hic quid
audit. q. sit liatus. sit. mal̄m contrahe
re in tractu matrimonio. dicit. Alligatus
es uxori noli querere solutor. qua forsan
caderes p̄ ingratitudinem. Egypti. cum delica
tum venerit in actu quingali. et recedit
ad eam de facili. Soluta es ab uxore
noli querere uxorē. si potes. quia. qd est
magis bonum. deo no. dimittendo. q
mittit. Quia aūt accipis uxorē no peccasti
qua hoc. sit liatus. vnco. et ea mulier
deo subdit. Et p̄ misit vos. et tribula
tor in carnis habebunt huiusmodi. scilicet
in hac mente quieti. qua timet eis angu
stias mentis. et labor corporis. extra p̄sistor
sue domus. et pluor. et qua alii quidam
de facili suspicat. se audem. malitio de
corpore. et sic ampliat. timere. cuius angu
stias fit redimunta. i. carne. Ego aūt
vob. pco. q. d. Non solum amodo vobis
viam p̄fectionis que difficilis est. in obs
tinatia vigilitat. si. ea. mala. adiit
licite. et bene declinat. potest. Hec
tra. sic. quid audit. a plus. qualiter
p̄fectio virginitat. p̄ quā aliquo mō. a. quingua
stilus allicit. abstinendo quātū fieri. p̄
bono mō. et ad ipsa tendendo. dicit. ergo
hec tra. dico fieri. vos ad perfectionem
diligendo. tempus breue est. stilus mi
quiane. ꝙ quod. quilibet. q. quātū p̄
adp̄sitor. conari. qua diu habet tempus
merendi. deo subditus. Reliquum est. ut
qui habent vxores tanquam non habentes
sint. quod sic dupliciter. vno mō. ut
reddat ur debitum. nec tri corigat. aliquo
p̄textu. ut vidi quingal. de quo consu
mi piat. qtinus. ꝙ p̄ maiori bonum. ad p̄
sens. Et qui flentes. et sicut mā
habent. qd sic. p̄ceptor. contingat. matrono
ꝙ. quod. casu quingentes nō quingat
et prolem et familia tamē. no flentes
pacem. sustinendo. et spe. et tribulatio
ne consolatus. et gaudendo. Et qui
gaudent. et matias gaudendi habent
et aliquali ꝙ spiritali. et ea. sic. plen. nel
familiae quingentes tamē. no gaudentes
negotiando. q. no. est. militum gaudendi. spi
de bonis spualibus. et eternis. ꝙ spiritus
cum temporalibus. frequenter vigilat. moriū
Et qui emunt tamē. no possidentes
negotiantes. q. no. habemus hic manentē
ciuitatem. si. futuram. maximus. ebrius. com
et qui vtuntur hoc mundo. et. p̄ut. vi. homo
quingi mundi. eo. q. sunt diuites. et corpore
sani tamē. no vtantur. attendendo. de bo
nis p̄ntibus. quātū mag. p̄ fieri. talia. ni
de certa statu. et p̄ponat. et quia hi. sunt
difficillima. deo deliberant. eo. mora
tu. dicit. p̄terit enim figura. huius mundi
quia. est. in continua variabilitate. ꝙ. qd
p̄ sit. et cuncta. est. de bonis. p̄ntis. intel
lectibile. est. ibi stabile. sit. hoc. p̄ referri
ad finē. mundi. affirmantes. sicut. enim. tran
sit figura. huius. mundi. quia. in
manebit. eius. sed. sic. corpora. celestia

er elemeta ꝙ deo nō dicat ꝑcer ꝓba hꝭ
mudi ſt eius figura ¶ Volo aut ſic
gnd ondr quod dta ꝑdra ſit magꝭ eli
genda quatu ē de ſe ſtilicꝫ q tm enta
vgmal que auſert mudi ſollicitudies
& aiam elevat ad cognoz dei & eius
dilectoz. & hoc ē qđ dicit ¶ Volo aut
vos ſine ſollicitudine ee ¶ qui ergo de
ſollicitudine bona ſpualia impedit ee
qui aut ſine vxore eſt ſollicit eſt que
dñi ſut & qđ habet ap tridme ut ſit ſolli
cit de bonis ſpualibꝫ et erit ¶ Et
aut cū vxore eſt ſollicit ē & que ſut
huius mudi / ad p̄udendā nētia ſibi ſa
milicet vxoꝛi ¶ Tuo placet vxoꝛi no
ſolū p̄ dcam ſollicitudine ſi etiam p
reddicoz debiti & dimiſſa eſt ꝙ tm
ſimes mudo & p tm deo / quatu cuiꝫ bñ
vinat & matrimonio & mlr & impta &
qua idem eſt corpe mulier & ſtatur ee
pte vnt & pter eo dicit hēa / pterea ſi
adulterat vxam dico / ondendo vob
id quod eſt melꝭ & magꝭ eligibile po
tenti bꝫ conime ꝙ no lāqueū vobis
mittam / qua no dico hoc tanq̄ nētia
ad ſalutem / hoc enī eſſet illaqare mſi
mos qui no ꝑmittūt bñ contime ſi ad id
quod honeſtū eſt cōtenta enī eſt honeſ
ſtissima & q facilitate ꝑbeat ꝑmittē
dimittē dimē obſeruandi / & ſacre ſime
do quam facultatem ꝑbet cōtenta auſe
rent impedimēta deo libē ſimendo / que
ſecuenī cōmittit cū deliberate matrimo
nio ſollicitudine amittam & ita ſpalia
ut ꝓ ꝓpdta ¶ Si quis turpem ſuā
puellā agere aplius de vgmi cuſtodiā
qui in p̄mitta erta erant preces cārles
& preces ſpuales ſtiliter ēpī quibꝫ & pmiſſi
tradebant & aligā vgines cuſtodiende
ſignat ſi cuſtos vgines poſtulat ꝙ ꝓ
vene adeta rem adulteram iudebat per
ſigna ꝓbabilia ꝑam volūtariaꝫ de vgi
tate ſuanda debebat cam ſic cuſtodire
ſin aut impiū tradē & hoc eſt qđ dicit
¶ Si quis aut turpem a male gratioſū
ſe videī exiſtimat ſup vgine ſua & ſup
vgine que eſt in ſua cuſtodia et que ſit
ſupadulta & cam puenit ad etatem
nubilem & ita oportet fieri / qua ē ſpus
tempoꝛ & etatis non ꝑt impedi / ꝑt
aut cuſtos talis vgines male gratioſi
iudei dupliciter uno mō a vgine cui diſ
plicet ampliꝰ & retardari / deo ab alio
qua timet delapſu vgines cuiꝰ rectudra
in cuſtodem diuertetur / deo ſubdit
quidē vult vgo cuſtodita faciat / q tacēdo
matrimoniū quia in hoc nō peccat in
eius cuſtos peccat / Iam qui ſtatuit in
corde ſuo firmū de cuſtodia vgines
non timēs necitare / tradendi eam
impiū quid quia nō iudet eam adhuc
manere nec timet peius lapſum
redimdi pudorem aut fines que volun
de ſecura cuſtodia vgines & hoc mdi
catur in corde ſuo ſuare vgines ſue /
abſq; quocūq; bñ facere ſimaē eam in
ſtatu pfectioꝛi / ꝓpter quod concludit
& ſic & pz hēa eo dicit / Mulier ſtin
vltimo agit de viduis dicens / Mulier
alligata eſt legi & vinculo cugali
quāto tempoꝛe vir eius vivit / uita cōiu
gi ſi dormiēdi cū vxore eius ꝓ morte cōiu
gis liberata & alegē & ad cui vinculo Cui
volet nubat tm in dño / & qđ tm vxo
ſit fidelis / qua nō poteſt cōtrahi cū
infideli Beatior aut erit ſecūdū pmissa
ſm meū cōſiliū ſtiliter in q̄tuēta vi
duali / qua ſic mando libēq; poteſt
ſimē dormire cū qua ꝛc nupſerit ſui
ſtigmi matrimonii / Puto aut q̄ et ego
ſpm dei habeam hoc aut addit adeō ꝙ

q̄ eius consilio sit credend̄ nec dicit
Puto dubitanter quia deus erat per
inclāc̄ spūs dei se ḡre si dicit horad
tollendaz aliquos iactantia ne assereud
psumptuose spm dei se habe quia nesciu
homo vtr̄ odio vl amor dignus sit
Tertiodecimo nono Sec̄ Capm viii

Deinde autē postq̄ apl̄s cor mihi
os instruxit de manducatione hui
modi eos instruit de eucharistie sac̄to
et diuidit in duas ptes quia primo
excludit vitiū ingratitudinis quod ē pricī
paliter mestū vdolet̄ et ne accedat ad ptem
videlicet ra vl̄ prima in duas et primo
excludit principaliter oīoz ne quam
principaliter ra p̄ prima adsignat duas
quia primo excludit dictū oīoz secundo
inducit adpositā ibi certe ergo rapto ne

Recta p̄ma stiendū p me chor multiplex
erant aliqui stioli cognoscentes q̄ car
nes vdolis vmolate colpi non afficiunt
aliquid consecratoz ut gentiles credebāt
nec aliquid īmundicie ut iudei estima
bant ideo indiscrete carnes vmolatas
vdolis coram quibuscunq̄ amedebant
in scandalū infirmoz et sic erāt sibi
alys occasio ruine ḡre quod scr
predit apl̄s quia primo declarat sibi
non valere nisi sit ordinata sm̄ caritate
ne de vdolatria ondit veritatem ibi De
esce deinde accepit scandalizatiū reminē
ibi Oz nostra recta p̄ma dicit De esce ait
que sanctificant spūs sc̄i q̄ nullam
īmundicia seu consecratoz contra aliq̄
q̄m omnē sciam dei scribens videlicet
q̄ est bona deo creatoz omnis creatura
creatura eius et bona Et deinde tangit
q̄ apl̄s scribendo de corinthijs mel
ligentibus et non deceptibus ut putabāt
magis et nobis quia nisi illi scirent

aliqui habebāt sciam caritate ordinata
aliqui vero non Deo subdit scia inflat
et scia sine caritate facit superbire caritas
aut edificat et scia caritate ordinata
et recte edificatiua Si quis aut existim
se scire aliquid et presumet de scia scientia
plus recedit scire quia scit in veritate
non dū cognouit quemadmodū oportet eū
scire et de scientia similiter et vtri scia sua
caritatiue et talis scia applicat adeo deo
sequit Si quis aut diligit deū in
tuq̄ vera dilectione includit proximū dilec
tum cognitus est ab eo cognitus applicat

De esce aut hui quidē ondit vitare
de satisfacere vdolis que dicit vdolotha
Si De esce aut que vdolis vmolant
stimq̄ nos magis meliores quia nil
est vdolū in mundo nec aut vdola nec aqua
res ut pote aut argentū lapis nec
lignū si p̄ra tacto vdoli est p scripturā
sensatim dei reputatur aut sm̄ deum
et sic vdolū michil est quia sm̄ et no
ens comparat sicut vnū et ens similiter
michil et nulla īmundicia aut consecratoz
potest dici dei vmolate et
p nullā deus mutat vnā quia natura
diuina non est multiplicabilis Nam et
sicut quidam dicunt dicit q̄ si hoc ponerent
credere prodigiorum nomē deitatis alios
adeo sibi attribuendi Nobis tamen
fides continet vnus deus pater omni
potens de quo subdit et quo omnia
sunt in effectu et nos in illo non solum
sm̄ esse naturale quod confirmat ab illo si sm̄
se grē p quod spūalem nouā creaturā
rationalis est in illo Et vnus dominus
ihesus christus vnitate p̄sone non natura
quia natura diuinam habet ihesus christus
et humanā et per quē omnia p̄ducta sūt

et subsistit sm eius de ritate qua p
vbu dñm duum quod e filiq oma
facta sunt Jo primo Oma p ipm
facta sunt et m ce consistunt hebr
portans oma vbo virtutis suc.
Et nos p ipm sumq sperat constitui
m ce grec Dz non sit qm arguit
temitatem illoz. qui de sua stientia
psumebant tales comendebant indiffent
ydolotica qd uideres simplices pon
sime comsi de gentilibq recedebant
eos qmed admodu gentiliu stabilet m
veneratoz ydoli et exemplo eoz ad
mdurebant ad sic qmedend et sic
pertabant grue recedentes adrit
gentiliu et p qns illi qui sua stientia
abutebantur simplices adhor mducebat
et hoc eq dicit Dz no m omnibus
stilig fidelibq est stia cognoscendi et
ydoli michil est et p milla imundicia
aut consecratoz dat carnibq vimolat
et de est simplicibq subdit Sed dd
aut in stia ydoli recedentes q ydoli
habeat aliquid nichils ipsi mic qz
ydolotica manducant tanquaz aliq
aliquid consecratoms abydolo et m
dientia ydoli Et consistia eoz cum
sit infirma et exconica polluit p
petm Esta aut nos non qmendat
deo et non facit nos maiore miti qz
id est deo ut dem deo subdit
Neq; em si no manducamus deficie
emq et et abstinetia acibo vimolate
ydolis ut eius qmestio no facit nos
deficere a gra ut p ficere meat si mtinere
et modq qmedendi abstinendi facit
deficere ut p ficere sicut cui aliquis qmedt
mtinere venerandi ydoli quit faci
ebant simplices dem nichil mo indiffo
quit faciebant stientes psumptuosi
facit a gra deficere et hoc eq dicit
Videte aut et diligent attendite vos
stientes ne forte hec licita vra et stia q
cognoscitis ydolotica ce licita ad man
ducandq quid est exnatia dei Offen
diculu fiat infirmis et facit offende
infirmos ut ignorates et dit mod
p quo faciebat eos offende d Dicem quos
simplex et pia videt eu qui habz
stiaz p deam de ydolatio in ydolo re
cubente et qmedentem in loco vbi qmedut
carnes ydolis vimolate Nonne consistia
eius cui sit infirma et ad edendq prona
edificabit admanducandq ydolotica et ad
manducandq venatoz ydoli tacite q
d sic qua credit sapiente ce hoc modo
qmedi et pbit infirmq quodammodo
ydolatrando in cua stia sic et certa sioe cue
stie p quo vpus moztuq est p quo ter
quod eius salus no cet sic tot empienda
Dicant peritates et tale petm no solu
d contra p ipm si etia contra deu
p quod concludit aplus Sed ppter
si esta et talis em abstinetia ademitad
standalu infirmoz de mitoria et ria
nitia ad salute salem quousq; dicat
infirmu quia talis qmestio non est illi
cita

Sequit Capm nonum

Nu sum liber ado stu apostola
reprehendit aliquos mduisticoz
sic quit mducit eos ad p foz stabilet
ut alicui abstinent ne infinos standa
lizent et etia ut sibi talis magis
ppitiant predut em et primo ad hoc
mducit sui em zo curricend in stadio
ubi Nesciti q; in Contra p ipm stiend
q; ap lus se ponit alios in em in hoc
q; licet licet potestatem accipiendi sibiq

ab illis quibꝫ p̄dicabat cū abstinebat
uictū quē cēs erppō labore ut magis
placēt in p̄dicatōne p̄ hoc eēm appellat
p̄ nō quēbat tpale lucꝝ sz salutem
animaꝝ p̄ hoc erā p̄clusa via
fidē aplis qui p̄dicabāt transā tpalis
lucri. Dic ergo primo quia p̄mo
declarat ppositū 2o vbi nouū dubiū ibi
Nonne sum p̄ma in rebus quia primo de
clarat ppositū auctē 2o ostē ibi Di
nos vobis et no exemplo ibi Nescitis
et hīn quī primi aut ꝑbar et plus auc.te
utilitet officiū aplice et usus publicus et
auctē veteꝝ testamēti 2a ibi Quibus mi
litat cōia ibi Numquid 2m Contra p̄m
tendit et aliqui malignates dicebāt
paulū nō ee aplm eo q nō fuit cōtu
ber domo illius ppō sicut alii aplī deo
primo declarat se ee aplm 2o probat
intencō ibi Numquid Contra p̄m dicit
Non sum liber et nō ihc libaz potat
accipiendi supiora q publicato ebuāgelio
et primo habeo ree officiū de quo subdit
Nō sū aplus et primo quia adeo missꝰ
ad p̄dicandū euāgelium dicitur ꝑmꝰ
degressare ad barnabā et paulū et
Nonne dñm ihm xpm vidi et pri
mus via ad appinquat damasco ut
dicit aliquis licet nō sit scptū actuum
vi sed audiuit eā ligatē quia
nō omnia facta scpta sunt sed ut cōia
raptum illud quē fuit excellentior visio
quā alioꝝ aplorū quia audiuit xpm
gloriosum ad dexteram patris sedentem
sīm q dicit augt et raptum
fuisse usqꝫ ad tertium celū ꝑbat cōia ostēdit
aplatū sum pessimū et Nonne opus
meum et effectus mei aplatus Nec est
mendosum et deo principaliter agere et
primo quia a me ihc missi fidei sūt deo
subditi Et si alius no sum aplus et
Et si alij vellent hoc negare vos tamen
no potestis Nam signaculum aplatus
mei et et si alij vellent et forma
doctrine xpi primi in vob est impressa
sicut paulus aplos impressa est illis qbꝫ
p̄dicauerat mea defensio et aplatus
mei gloria apud eos qui de me mul
togant tanquā dubitates de aplatu
meo Ther est scripta vera comissio ad
fidem primi Numquid declarato officio
sui aplatus hic amplius ostendit se habe
re potestatem accipiendi supiora et consuetū
alioꝝ aplorū et d Numquid no habemus
potestatem manducandi et bibendi id est
vinedi debemus vesci et primo sicut
alij aplī debemus illoꝝ quibus illi
p̄dicauerūt in quib habemus potestatem
soroꝝ mulierem et matronā deuotā
et fidelem circumducendi ad ministrandū nob
necessaria et primo aliquē eēm mulieres
deuote legunt secutas fuisse xpm p
dicantē de suis facultatibus eis ministrā
tes et hoc vsq ad tempus et sic erat
sīm est alius aplus post assensum xpi
deo subditus Et reliqui aplī et fratres dñi
et cephas et iacobus videbat et illa
et replicat et petrus sic nominat axpo
lo primo fuit petrus ergo aut barnabas
tertio et Nulla ratio est quare primus
habere potestatem magis quā alius aplus Et
quod mulieres circumducendi ostenditur
per ppositū auctē et usus publicus et reabilis
decens Quod mulieres suos stipendiis
prosequi et primo mulieres stipendia sumunt
apostolice quod defendit

Respondit de agricolis et gregum pastoribus. Apls vero sume milicie contra hereticos insurgentes et vinea dñi cultores et gregis dñici pastores quod apls supiri ecclie debebant. Numquid hec amē ondit ppositu iuxte legē dñe. Numquid sum ego iniquus et crudēlis respectu dñe humane sum hoc dico similiter q predicatores semper hec debebat apls. q. d. primo cu hec crudēlis dñe legē scriptu est enī. Deut. xxv. Non alligabis os bovi triturantis. predicatori laboranti in arca dñi. et q sic debeat pie populi intelligi ondit dicens. Numquid est cura deo de bobus. Certa q̄ sic est. q licet dīna prudentia gnālit se extendat ad omia q̄ sub creatura rōnali cadūt tamē intellectualis natura spūalio subiicit gubernatōi dñice. maxīe hoīb; dñis sui actus et tota ppe est beatitudīs supne. et hoc modo nō est cura deo de bobus. quia no sut hmoi sīmis tota pueris hec aute dīna directio est in beatitudinem supnalem. ppr quod dicta veteris testamēti sunt adhibenda. mediate quatū ad illa que ducūt hoīem de furua beatitudine. ut mete tota cōtia facta veteris testamēti sut figa nostri. sīm q dicit ap̄s. Omia in figura contingebat illis. et hoc modo precepta de ore bovis ducta non alligando sunt figna de virtute predicatoris non denegando deo subditū. Nunquid vos vnagi dicit. q. d. primo quia figna est ppr rem figuratā sicut ecclia aut tabernacula pendēs et propter vinū in cellario existens. qm debet in spe. et in fertilitate ampliendi supiora nomen dicit ppr spem. quia primitiū predicator non est supior spūalis. sī secuta ecclie beatitudīs. Comparatur aute hō predicator arcanti magnitudo. aptitudo cordis hoīs ad fidem sue suscipiendam sicut arcas erat apta ad semina suscipienda. et similit durante mā tua predicatōe segetes germinant bona. amat sicut grana a paleis. Di nos hec amē probat apls propositū cōe. explicit prima est. Consabile em est q̄ quidā bona maiora quoquomodo sut spūalia administrent mora que sut cōtia. sic aut est in proposito. quod et hoc est q̄ dicit. Di nos vobis spūalia seminamus. et accipit hoc sub specie quia magnum est si vestra cōtia metamus. et bona ad sustentatōem vite necessaria. q. d. nō primo et modicum respectu boni quod vobis ministramus. Di alii. hoc primo ad 2am cartā quia pseudo apli accipiebant supiora. et multo magis vestra accipere potuerūt. ideo dicit. Di alii. pseudo apli pratis vite. et honoribus temporalibus in prate vite existentibus pōtifices sut. inde vinea quā nos pcolimus. q. d. primo pretextu cōis habet si non est sua tm hoc pretextu cōmodi spūalis posset. Di. quia possit aliquis dicere. deo apls supiora nō accepit. quia nō indigent deo. rndet. hoc dicens. Di omia sustinemus. scilicet penuriam. et labores admittendo atq̄ndo. sic quod offendicula. et impedimentum dei ecclīe euāgelio xpi. et predicatorū ecclīe euāgelij pateret. em preludebat ista predicandi falsis apls predicatibus tam diuitiis temporalibus quod predicatio esset impedimentum vitande ecclīe. quia administrabat sed veritas

Simulꝫ colligebatur impedimentum
cupite cor̄inthios q̄ ꝑ te erant
auarit̄ ſalutem mihi ꝓpt̄ quod minus
libent̄ retrepſſent ꝑdicatoꝝ apl̄i ſ ſuppq
ab eis acepiſſet Restituo hic ponit̄
ꝫ racio habet enī ſ eo nalis ut m
quis viuat ex eo quod laborat Deo dr
Restituo q̄ primo quia hoc ē notoriū
ꝑ qm in ſacrario & in templo operant̄
ſolent̄ ſacerdotes & mīſtri que de ſacra-
rio ſunt edunt & hinc inde victū hoc erat
erat q̄ apud iudeos & gentiles ſtatꝫ
& rōnq ordinatum ſ ut ꝑ ap̄m de ꝑ
de ꝑdicatoribꝰ dicit̄ digna ē operarius
cibo ſuo Non ſupp̄ hic q̄ntū ad mouz
dubiū poſſit enī aliquis recedere ꝑ ꝑdica
dum poſſit ap̄lus eo q̄ vellet accipere ſuppa
Deo hoc rōnabiliter ꝑcedit in duabꝰ prec
qua prīo ondit se nolle vti hac pote
te ꝓpt̄ magē vtilitatis ſuē ibi Nam
ad liber Contra primū dicit Non ſupp
mur hoc de prate accipiendi ſumptꝰ
vtra ſunt in me & ut accipiam et
ſubdit rōnem dicens Bonū est enī mi
magis mori & nīmq malū est ꝓpr
nīmq enī malū ſ ꝓpter maiorē glōz
rem eligibilis & bonū quia ut glōsa
neta & videtur quia expetto de ꝑdi-
catōe euāngelij ſine ſuppa cuiꝰbꝫ ꝑdi
quibus euacuet̄ q̄ dicit esſe mi malū
maximū Nam ſ euāngelizare ad
& euāgelium ꝑdicando ſuppq acci do
Non est mihi gloria & nō ſupercogo
ſ mihi impleo ꝓceptū mihi dictū
Deo subdit Nisi enī mihi mihi
ex ꝓcepto dei Vt enī mihi ē ſ nō
euāngelizauero exomnīsſod ꝓcepti
ſ enī volens hoc age mercedē habeo
mipiam ad deo obedio Dicit aut̄ dupl

ſicut balaam balaam benedicebat
ſ ipſo iſtē Nihil ꝓfuit Dispensatio
mihi credita est & alijs ꝓfuit ſ nō
mihi ſicut & ipſe balaam ꝓfuit
alijs ſ non ſibi Quid est ergo mer
cedis ſtulta ex bono superogatorio
in ꝑdicatōe euāngelij & videt ut euā
ꝑdicatōi ſuppq no attendendo ſine ſuppa
penā euāngelium ꝑdicare ꝑludēdo viam
ſuis ap̄lis & frondestendēdo cor̄inthijs
ut ꝑdam est Deo subdit Vt no abutar
potest mihi apiendo via falsis ap̄lis
& ꝑludendo cor̄inthijs ſi ſuppq accipe
quia cui falſi ap̄li audacia ſuppa
accipere & recipiendi ꝑdicarent & mi-
ſtrantes vero falſa q̄ē abuti ꝑdicatōe
euāngelica & hoc est q̄d dicit ap̄lus
Vt no abutar & ut det̄ occasio
alijs abutendi accipē enī ſuppq cui
licitū ſibi ut puter ꝓpter q̄ ꝑdica ſ abstine
ecat ſuperogatorius Nam cum
liber & hic queritur ondit se omnibus
velle ſimile & frondestendē cui abſq
pacto ut oīs possit mihi ducē ad salutē
Nam cui liber & cum exomnibꝰ & mihi
ipſis mihi obligatꝰ omnī me ſim
fieri omnibꝰ grauis ꝑdicando & cor
mīſtrantibꝰ frondestendendo Et ſtue
ſim iudeis iudeꝰ legalia obſeruando
ut pote thimotheū circūcidendo hoc
ruſ & in templo cui alijs iudeis se
purificando Actuū xxi Contra
obſeruatoꝝ vel legaliū distinguit
dicit ea tempa primū a tpe legis
date ꝓpt̄ admoneri xpi & tūc illa
obſeruatio erat debita ſub ꝓcepto iudeis
tum quibꝰ lex ſuit data & tūc est a
tpe euāngelij publicati & demū ꝓpe
& eo tunc illa obſeruatio fuit mor

fetera quia declata est cor̄ cessatio. De
cidu vero ꝙnus fuit mīstrand a passe
ppi usq; ad publicacoz euāgelij a illo
tempe potauit timoratia obfuscā
a comissis de iudaismo uta m q non
ponent ibi fidem credendo q sine ꝛ
obfuscate fidei ppi nō sufficer ad salu
tē thō c nō paulq qui de iudaismo
erat comiss illo tempe legī legalia
obseruasse hīs qui sublegē sunt ꝛ
samaritanis et paduceis qui quāq liberas
moysi tm recipiebat qui ppe dicut
lex apud hebreos Quicūq; sublegē
cem rondestendo eis quatū potāz
tū mīstrat hīs qui sine lege erant
ꝛ gentilibq qui legem scīpta nō habebat
tamquā sine lege cem tenebat cum
legem moysi quatū admōalia q
manet in lege noua in qua erat
paulq deo subdit Dz in lege cem
xpi de q̄quit Et ffus sum mīstrans
mīstrq abstinendo ab his licitis adu
cendi scandalū mīstrem ꝛ utpz ex
sup̄dict et ut oēs sancti includat
subdit Omnibq omnia ffus ꝙ quātū
possim placere condescendendo et causa
adhor motiua ondit dicens Omnia
facio ꝙd euangeliū ut curat sine
impedimēto ꝛ ptceps eius efficar
ꝛ promissoīb eius sc̄i gred in pmia
gloie in futuū que ꝓmittit in euān
gelio Item ptceps eius ꝛ imitatoꝛ
dñi precipiendo euāgelium pmea pdi
Restat ꝙdo sequā aplq inducit
cor multos ad pfectū siu ꝓmus exemplo
hui quē idem facit ds currendum
stadio et agonizandū in certamine
qui omnā siu cursū ꝛ agonē impe
ditiua sollicite deuitant et omnia
ꝓmotiua diligenter ꝙcurat Vita uero
pmi ē queda agonizatio contra insultus
temptatoꝝ et quidam cursus adhi.
beatū dicit̄ Nestriū q̄ d vīme q
go ē notorīū ꝑ vnus acquirit beatū
q̄ d sēta et pauci de illo acquirit beatū
et ne felicitate qui fideliū ꝛ pfectiōe
currit propa tantū et ut ꝙ adipiscat
sit vocati pauci ved ela ꝓpt q̄ subdit
Ds currite fideliū ꝛ pfectiōe ut
comprehendat beatū ute et ne Cond
ponit exēm de agonizantibq d Omnes
aut qui in agone cōtendut ut liceat
victoriaz ab omnibq se abstinet q impe
diut ꝓpaz Et illi quidē ut cōrumpibilē
q d Di sicut ghor ꝓpt temporale primu
mobile magr dēmq sper facet ꝓpt eternū
abstinēdo ab omnibq impedīt mēt salut
ut ꝙtendo vos in omnibq ꝓmotiuis
deo cōcludit de se ipso Ego igit sic cōcu
pisco tamquā nō quasi incerte quia
ego eram de sua beatitudine futura per
dīna electoz ꝛa adhuc inō Expedita
est multi cōtra iustitie ꝛ sic pugno
cōtra temptatoēs non quasi aerem
verberans ꝛ nō manifestū sicut illi q̄ adim
plent ghosie Si castigo corpus meū
ꝛ ꝑmitto ca ꝛms stimulū Et in seruitutē
redigo salua cōmoditate debet discretio
sensitiue debet discretio Ne forte cū aliis
ꝓdicauīm eos inducendo ad opera
ꝑfectōis Ipse ꝛ reprobus efficar ꝓpter in
tela in mea cōtra temptatoēs licet
eni steret se de inmō electoz ꝛ ut ꝓdem
est tamen nō debebat omittē aliq de
cōmunibq ad salutē cōsequendam
qua sicut pdestinatus cadit sic
de saluandis ita etiā cadit media p̄a
cōsecutionē talis ꝓdestinati ꝛ salutem.

ut p opa talium vtutu & hmoi ꝓhib
dicit & ꝑ pet ꝙ. Oat agite ut ꝓbona
opa ita vocatoz vtaz & eloz ſanat
Nolo enī vos ignorare Capm x.
poesta aplus excludit ptin paroz
mense vdolo data ab aliquibz octa sic
hic quid excludit ipam ptin parone
& duab in duas ptes qua p̄mo dclat
primoz principatum 2o ephor cōcludit
ppositu ibi ꝙf quod Circa p̄mu ꝑ
ap in exitu de egipto deuemlta bnficia
cōtulit ꝓlo iſet ut pz mare & nubes
& in multi tot bnficio ingrati declina
uerut ad principatoz mense vdolo
ut pz Ego xxxvij Oedit ꝓpla man
ducare & bibe ſtiliter de ſacrificare vitulo
conflatili & postea vdolo plegoz dim
xxxij ꝙ que & alioz pena fuerunt
greuiū punitis ſic ergo p̄cedit aplo
qua p̄mo dcta bnficia retulit ꝙ cendo
primoz ingratos ondit ibi Oz non
in pluribz eoz exhibitis eorum nos
reddit ibi tragi Circa p̄mū dicit
Nolo vos ignorare fres vmo dili
genter attende qm pres nri de egipto
exeuntes oms tam bom qua mali
sub nube fuerunt eos protegente cont
ſtū p diem Ego viij & oms mare
transierunt Ego viij & oms in moyse
& in ductu moysi baptizati ſut in nube
& mari figuraliter in qua nr̄a rubea
mare & petra nobis figura fuerit
ſacramenti baptismalis Et oms eand
escam ſpualem manducauerunt ſtiliz
maña Ego xvj que dicit esta ſpuali
qua no vtute natue ſi dine potentie
fuit data & qua fuit figura sacramti
eukaristie quod ſpualiter nutrit Et
oms eudem potu ſpualem biberunt
ſtiliz aqua de petra eductam vtute
dina Ego xvij deo dicit potu ſpuali
cum dicitur bibebant aut de ſpuali
& potu dato ſpuali vtute consequente
eos petra & petra erat desiderijs ob=
sequente vtute dine ſic p̄ſentie
dicit octa ſpualis qua figuralit ad
gratie p̄ptm dandū Ideo ſubdit
Petra aut erat xp̄us ſic figuratiue
como hapdi quo ymago hercules
hercules nominat Oz no in pluribz
fuit grā ondit plurimoz ingrato & Oz
no in pluribz eoz & implacatus est deo
licet bnficia ista cōtra fuerat omnib
qnia no in iustificat gratia ꝙd declat
p effm dicit Nam ꝓstrati sunt in deſto
ſtiliz mihi eoz ꝓpr ribili morte in
signū rec dine ultz de exploratoribz
illud xiij & de thore & tibi adhesoribz
illud xvj hec aut in figura ſta ſunt
nrī ſtiliz q̄ ſimiliter & gnaliq p̄mem
ſi de bnficijs dei in lege nona collat
ingrati fuisq adpetra & ulteroz
Ideo subdit Vt no ſimq concupiſcent
malorū & ſic pz hic ad ultz ibi que
admoꝺ ſpōd est Ego xxvij Oedit
ꝑplus manducare & bibere in vesperoz
uituli fabricati et ſurrexerunt ludere
& ydolatrare qua in vesperoz ydoli cō=
cabant in choro Negz for mentur
ſicut quidem ex ipis cū mulieribz
madianit ut habet & illud xxv Et
ceciderunt una die xxiij milia nati
& contra illud quod dicit & illud xxv
vbi dicit & ceciderunt xxiiij milia
qua una mor mē meliditi maioris
loq vnū est de maioꝛi est cta d' mem

decimo

Nec temptem xpm sicut quida eoꝝ temptauerut. Ecce xpiⁿ temptates cū dñs temptauerit xpm sīm deitate qua sic fuit tempe uctet testamen et cta ay scla ꝓpe ꝑ dicat aplus hēdr pīm. Ihūs xpūs heri et hodie. v uctūs ac nouū testamēt tempe ꝓpe ⁊ in scla v in eternitate et a sī penibꝰ ꝓterut Num xpiⁿ. Nec murmurauerit cōm dñm sicut quid eoꝝ mūmurauerut ut ꝑz in Exo et in libro mio ⁊ plibꝰ locꝭ Et pierut abexpūdē. v abangelo eos pcutiete cū dīmos Nec ꝓmissionē hec aut oīa in figuā tūmgebat illis. v ad sīgnificandū q sic nil gnāq fiet nob ⁊ finaq simles eis. Deo subdit. Ocepta sut aut adēcretoz meam dicit end vlgāt. ꝑ puidece se castigat qui exemplo alīq se emendat. In quos fines sclox devenert hoc duplicat pr expom. vno modo ut hi quos referat ad hoīes nouū testamēt quod tempq dicit. ee fines mundi. quia no succedet alia lex legi nouē et sic dicit ꝑ. Ihs. ii. Promissa ḡra est. Et cessabit sempq. Ocepta sut aut adēcretoz meaz in quos fines sclox devenerut. v in nos qui sumq ultīa etate scli. ꝓp quod ecpiuentibus precedētibꝰ debem⁹q cū regi. Alio modo pr expom ut aq hi quos referat ad tempa veteꝝ testamēti et iuga cū eis hoīa finet et sic ē sensus. Cepta sut aut adēcretoz meam. scilicet antiqꝰ pcuteri. In quos fines sclox devenert. v ut attendam⁹q qualit ꝑ diuīa tpa patres ueteꝝ ꝑcute possibile fuerit ꝓpter peta sua. Et trag. ⁊ ter quē expdit tantos nob reddit. d. Et tragi qui se existimat stare. m deo ꝑbona gra. ⁊ bene dicit existimat. quia nesciat ḡmo vtꝝ odio uel amoꝝ digna sit. ꝑ tamē de hoc habē aliqua cōiectura. Videat ne cadat. adimpulsū temptatoris. et ꝓpter de fin q̄ hoīe fecagilitate. Deo subdit. Temptatio vos non apprehendat. v no dicit vos m assim⁹ to patiaz temptari end nō est malū q̄ ē vtute cōtinuum si temptatoꝝ vīle ⁊ ꝑfat. ꝓpter qd m ꝑsona vd petri dicit. pōe. xxvi. geba me domine et tempta me. Visi spūalia. v illa temptatio q̄ no sit nisi ad totalē abhoīe in uita pnti stilicz de pcto pemali. Et aut temptatio dicit pcm mōrle ducēti ncalcat hoīe v ꝑstere tū ad uitoīa dei. ondit. d. fidelis aut deꝰ. m. promissis implendis. Qui no patiet vos temptari vltra idq̄ potestis. quia ꝓmisit adiutoriū in temptatiōibꝰ posse. si fideliē rdur eat ad ꝓm. Deo subdit. Qz fauet cīa tū temptatoē quietū nos talē adiuuas ut ꝓa tempatio nob q̄nemat ad aq̄ quietū mīri ꝓ eius supatoz. Deo subdit. Ne pongat sustinē. v temptatoīb⁹ pualē. Et ꝓ quod timor. hic q̄ ex dictis concludit ꝓpositū scilicet q̄ principale mestū ydolo est fugienda. et dūdit in duas partes. quia primo fit ꝓpositū. Secundo ondit qualit ymolat ydolis sit vtend. ibi. Oma. Circa ꝑm facit ille. Duo. Illud ꝑ quod separam. a corpe xpi mistico et finaliter a dyabulo. Secunde fugiendū. si principale mestū ydolo. Et hmōi ḡ est fugienda. Quia dicit ꝓmittit ydolū. Et fugite aby dolo. Et cultura. no solū uitando ydolatē actū. sī etiā eius ocasiones. Vt pcedē tibus. Sic q̄nd pōnit. dicit dicit vtute

ondens primo q̄ p̄ principaliter mentē dm̄
xp̄o micrā 2o q̄ p̄ principaliorem
mensē vdolor abec sepans ibi Et
ergo 3o q̄ plus peccā mēm ibi Ne
emulam crap̄ m capitar benuolentia
audiendi ut eius detā melig eripiat
9 Ut prudentibus loquor & quia tales
sunt de quib⁹ subdit Vos ip̄i
udicate que duco & adducite vitulum
eo q̄ que secuntur talib⁹ hic accipi q̄ mos
p̄cedentib⁹ in talibus bndictois tm quia
p̄ dei bndcos cōfertur tm quia propie-
tes ei denotē bndcos dei pangnetm
gratie cōsequunt cui bndictoīq̄ nos
sacerdotes quia licz consecratio vsta
fiat sola dmica v̄tute tm sacerdotes
p̄ferunt cōsecratois v̄ba in non in
ppā p̄sonā xp̄i & quia in hoc sunt eius
ministri Deo p̄tanto dicit bndicte
seu consecrate Nomine q̄ in carne pang-
me xp̄i & q̄d sic Contra quod streng
q̄ eucharistie sacrmētū & quodā spuale
mutmētū & ro sit sub duplici specie
sibi p̄prie & tibi quia vtrūq; equit
ad eoq; mutmen p̄ferri sm̄ istud mutm
spuale cōmuno mō se habet admutm
cōle quatū ad hoc q̄ cōle mutmētū
guttē in mutmētū Et hoc mutm
spuale cōmunit in se mutmū Vnde dicit
Auga in ꝓona Quicq; sacrmēti subq; sp
gradu nō me mutabis in te si tu
mutabis in me quia quicq; sacramēti
p̄cepto propinetem mittit xp̄s xp̄o
vel deo p̄cepto quicq; calicis & quicq
pangnis xp̄i Et a deo subdit de corpe
Et panis quē ficangnem ad dandū
fidelibus licet eius nō remaneat ibi spēs
panis si tm eius accidentia nomiat
in panis q̄p eius spēs remanentes

Nomine principaliter corpore dnm est
q̄d sic mō pdco deo subdit q̄m vnus
panis & vnū corpus multi sumus & p̄ho
em q̄ xp̄o micrā in hoc sacra to
efficiam panis xp̄us quodammō & vnū
corpus in xp̄o Videre quia q̄d
dem est p̄ q̄ in de veteri testamēto antep
in quo sacerdotes de hostijs oblatis in
altari vescebantur participes altaris
& hoc de q̄b dicit Videte israel sm̄ carne
m sm̄ observantias veteres legis q̄ apud
hebreos no ca dicit iustice carnis
Nomine quia edunt hostias principes qui
altari & q̄d sic & ex hoc cōcludit a simili
q̄ participes corpis & sanguinis xp̄i effi-
ciunt principes xp̄ianos mō pdco Quid
go hoc quid dicit q̄ principaliter mgr
vdolor efficiunt homines participes de
monioꝝ & petens a deo separant dicit
agit Quid ergo dico q̄ vdolis immo
latū sit aliquid & q̄ oblatū vdolis
ex hoc contrahat aliqua sanctificatione
nil immutata ita q̄ vdolis sit aliquid
q̄d non dico hoc si magis contrarium
ut patet exposito dicto ca viio Sacrificia
immolant gentes & si dico q̄ immo-
lata vdolis a gentibus immolantur
demonibus tm quia demones adhortan-
tur inducebant tm quia in vdolis ipsa
dabantur & no deos Item quia cum
essent gentiles estimabant vdola colenda
p̄ quod vocabul inducit & ut ostendit
supra ca viio licet ma vdoli sint res aqua
& terra demon Nolo aut vos fieri socios
demoniorum vdolis immolando nec
immolata in venatoꝝ vdoli amodo
ministeria in sinum fideles standa
lizando ut supra dem 2o ca viio nil erga
gentiles p̄tale in quo scandalizor in ecclesia

suo confirmado ut post magis expim̃
Non potestis calicem dñi bibe/ sz digne
quod vnit vos xpo & calic̃ demoniorũ/
aliquo doctrinarũ in quibꝫ ẽ pticip mõde
separ vos xpo deo subdit̃/ deo non
potest̃ esse dom̃ ptnpes ec̃ per
anglicũ grece qđ ẽ effrus pc̃. ti cultad
she & mẽse demoniorũ/ penuꝫ ptnpu
corꝫ mauit mẽrle pcm̃ grece cdcuptm
& in emulam̃ efficaciã pomit̃ hmoꝫ
ptnpalem pena cũ dicit̃ ay emlam̃
dñm & puocam cũ adiram ptalem
ptnparez/ qđ sic qua se pam̃ abeo
er aiugm̃ eius aduſaid sz dyabulat
qm̃ rea ẽ appetit vindicte ideo p hoc
mer̃imꝫ pena adeo mſendam & si dim̃
potim̃ cam cuadẽ hoc qm̃ exhibitur
dicet/ Aliquid forsitan illo simꝫ/ qđ
nõ qua vtut̃ est mſimꝫ & sic non
potim̃ ei ẽsse/ Omnia licit̃ quę sũt
qualit̃ vmolata ydolis sit vtend/ et
dnidit̃ in duas ptes & primo qdam ẽ
facit̃ 2o quasdam̃ cõnes inducit ibi
Omne cor/ prima adhuc in duas pt̃
primo ondit qualit̃ sit vtend coram
mſirmis fidelibꝫ 2o coram gentilibꝫ
ibi Si quis vocat/ sicut patet exp̃
dicit ergo qđ carnẽ qm̃ edẽ ydolotica non
est illicitũ de natũ rei & illicitũ ẽ
qm̃ edẽ ad scandalũ mſirmoꝝ & hoc
ẽ qđ dicit apla Omnia mihi licent
& ydolatica qm̃ edẽ est mihi licitum
de se si nõ omnia expediũt mihi ad
salutem si magis impedit̃ communi-
pute si manducantes ydolatica mſirmis
sit ei scandalũ/ quia hoc michi dicit̃
grempti ẽ hic salut̃ quod ẽ contra
caritate proximi Omnia mihi licent
& ribaldi in lege prohibita sunt mihi lic-
ta si non omnia edificant/ sz proximus
sz magis ꝺ edificant/ Aliqn cũ & primus
etia corrigi de iudaismo & adhuc imfir-
scandalizabit̃ de tali qm̃cunq; pt̃ qđ
mei corꝫ primo erat talem adrem pue
abstinend a talibꝫ ideo subdit̃ Nemo
quod sui ẽ quereat & quod sibi licitũ
est in talibꝫ sz quod alicui abstinendo ad
euitand scandalũ ipius & qui ondit
qualit̃ ydolatrica qm̃ edẽ sit licitũ Omne
quod macello venit & vendit̃ qm̃ est
omnibꝫ manducãe tanquã licitũ
esse & impim̃ pt̃ sicut illicitũ pter
scandalũ mſirmoꝝ ideo subdit̃ Nichil
ne idcoquices/ sibi ipsi vtendũ vmolatũ
sit ydolis aut nõ pter gstiam & sicut
astant mſimi ut dicet̃ illõ/ qui scanda
lizarẽt extranei qm̃cunq; credendo q
sicut in venerabꝫ ydoli sit qm̃ edẽ ydolatricũ
postralem efficacez/ sic q̃ an possit qm̃cun
licite gustari etc̃. pñs ꝺ ytim̃ Dom̃ est
terra & plenitudo eius & alia & cam
plenitia & pagus de se sunt munda qua
dũ michil inmundi nec inmunditiam
contrahit̃ p ydolũ/ Si quis/ sicut
qm̃ ondit qualit̃ vtend sit ydolatrice
coram gentilibꝫ ꝺ Si quis vocat vos
infidelium ad cenã/ & aliqua familiaritate
vel amicicia licita & vultis ire/ qđ vob
licet quia nõ p̃sumit̃ q̃ extranei vocaꝺ
velit vos ad infidelitatem suam reducere
imo frequenter sim̃ est q̃ fiunt infide
les vocati tractãbant vocantes ad fidem
Omne quod vob apponit̃ manducate/ tanq̃
vob licitũ/ quia tñ pt̃ fidei puritatẽ illicitũ
ideo subdit̃ Nichil ne idcoquices pter
gstiam/ & tanq̃ sit ista gstia exp̃met̃
posteri Si quis aut̃ sibi gentilis
dixerit hoc vmolatũ & ydolis nolite
manducare pp̃ illum qui ondicauit/

qui credet vos qm̃ed̃ m̃ venerac̃one
ydoli simul ipe & gp̃e q̃stuz & ordine rmg
d̃ Confiteaz aut dicendo tuam qua m̃
ties tibu de se licitu loquit em aplus
talia scientibq vñ supra dixim & p̃cedentib
loquor & dñs alia & gentil iudicat
illud rmolatu & ydolis nil assistates
iudicat qua iudex punit m̃ lege ydola
talia qm̃ed̃ gloriabit de sua suppstitione
& firmat̃ m̃ illa magis qua alio ꝓbet
Vt quid em libertas mea iudicat̃
q̃ dñi on & coabit ꝓ ego sic abutar
libitate qm̃edendi talia q̃ ꝓhos iudicet
agentibq sicut ydolatra Dic ego cui
gr̃a p̃ cpo & qm̃ed̃ po ssm talia cum
gratiarum actione m̃ sercto q̃ blasphemor
& quare me expono blasphemie gen
tilium iudicatui me ydolatra qm̃edo
oram eis ꝓ eo q̃ gr̃as ago & ꝓ eo qm̃
sic quia po ssm licite facet cui gratiaꝝ
dei actor me coz̃ absentia q̃ d̃ mito
r̃ñdens sibillis eem sic alibq iudicijs e
mfidelium & blasphemis me exponet
Dñe ergo sic expedit mihi ert
duas q̃clusiones prima est cpetiu dei cui
dicit siue qd mandatu siue bibitu
qd̃ immediate primo ad substantiaꝝ corpis
vel aliud q̃ facit quatu ad alia negotia
vite cotingentia omia mgrat̃ dei sunt
tota em creatura ordinat̃ ad deu
sicut cpetit ad duce ut habet̃ p̃mo
metha^c Cpetit aut bñ ordinate
primo & principal̃ ar̃t q̃ dñs duc̃ q
e victoria & secundo oĩa creatura &
potissime rationalis in oibq cibq suis
primo & principal̃ dñi q̃ ce q̃ gr̃a conditor
sicut erat videm q̃ manifeste
se exponit absq̃ offensa ꝓximi & confusione
capitis q̃ones eius bonum ꝓ & publicum

Duc conclusio q̃ dicit̃ pmit̃ 2a
q̃clusio q̃ est cpetiu proximi dicit
Ome offensione ebreis iudeis & ma
nentibq in iudaismo et gentibq &
gentilitate eisdem et ecie dei & re
dentibq tam exgentibq quã exiudeis
condescendo omnibq quatu pt fieri
sine peto quia p talem condescensionem
conseq̃ris & tollis m̃ fidei magis
stabilitur & non quisq̃ ad fidem attrahit
& adhuc ꝓmittit se m eoꝝ dicens quod
& ego & & subdit eoz̃d̃ Volo q̃ omnes
quod utile mihi est ad salutem quia ꝓ
bono mihi q̃libet tanto diligit & desiderat
lig & magis me cpetit vtilitas multoꝝ
consequi q̃ mihi ꝓpriu bonu sequit
vt alibi dicit & talia Capitulum xi
Imitatores mei estote sicut & ego
Christi aplus & monuit a fidelibq illud
quod & gr̃a cibandi fac̃to & ꝓcipuam
mentis devotionem hic quinq̃ cois mysteriu
de sacra eucharistie & dicta quod primo pre
mittebat quod & accedit ad ꝓpositu
declarandu ibi Volo aut̃ prima m̃ duas
quia primo ponit quedam q̃ntu mouet
ad dicta hoc ordinis corrigendos & ꝓpositos
ibi Laudo aut̃ Circa p̃m sciendu q̃
misteria nalium imitantur supiora & mysti
consistit ꝓpie eoz̃ primo aut̃ exemplar
emanationis recte ab eo & filius Johis
primo Omnia per ipm facta sunt & ꝓ
deum ꝓpie et consistit in imitatione huius
exemplaris & quia no potuit a nobis
videri in sua divinitate sine humanitate qua
ipsum nobis ꝓbet ex m̃ visibile & simul docuit
eius exemplar imitari & p̃ angelica
& recte creatura sic quamuis creplum
primo placet ecie ꝓponit imitandu
& p̃m̃ exemplu dedi vob ut quod

modi ergo scri uta et vos facite hoc
cm dm sicut aplis quoꝝ successores
sue epi vvꝰ di cat in nouo testa to
rio plan ypo exemplo mris ꝓponit
fidelibꝫ m exemplu. Deo dicit aplꝰ
imitatores mei estote qm sic vester
aplus ut dm et supra vbo caplo
sicut et ego xpi qua subditi non
tenent plus obedie mdatꝫ deviant
a xpo laudo vos hic quid ponitur
dispositio cormultioꝝ cir draz motoꝝ
meter quos erant aliqui bom dolentes
de tot tribꝫ alioꝝ aut dm et sup
et fm hoc vbu aplꝰ intelligit dictu
scriptꝝ in dicit Laudo autem vos fres
q ꝑ omnia mei memores estis exem
plaria ea fidelit mitando et sicut tra
didi vob ꝓcepta mea tenetis Subdit
obediendo Alii aut erant tot tribꝫ
et male ordinati et fm hoc vbu apli
intelligit dm ꝓmittere cuiq sensus
litalis accipienda est q tm in sicut
sensu est dubiu et ꝑplexu sic est fm
Laudo vos et vitupero vos quia nec
imitamini m exemplis nec ꝓcepta
meis obedit et hoc 2o mo exponit
glosa cui consonat illud magr inducitur
scripte hoc Volo autem vos inquit aplus
accedit adhuc sicut docendo cormultos
de sacramento eukaristie et duobus
mtibus ꝓbꝫ quia primo videndum
erroꝝ cor tra quos sacramenti cele
brare 2o declarat quia sacramentum
dignitate ibi ergo em tertio docet ritum
quem tenem ibi Itaq fres quia
adhuc m tres quia primo videndum
erroꝝ cor ecta habitudo 2o ecta quie
tis ibi Sic aut primus tertio cir tribus
ibi Conuenientibꝫ ergo vob prima
adhuc m duas quia primo ponit quod

dam meritu ex quo ꝓcedens sequens
sicut et 2o monito subdit ibi Omnis aut
vir ecta pma pont et plicte comparoꝝ
prima est homis ad prm qui est caput
homis Deo homines comparat ad prm
sicut membra ad caput [illegible] et hoc
quadruplici rone pma accipit ex
ꝓfectu qua sicut m capite st oms
sensꝰ solo m tactu exercet talis prib
Deum xpo est grec pleritudo Jo 1o
viximꝰ eius quasi vnigeniti a pre
plem grec et veritat In alios autem
hominꝫ sicut grec singulares sicut dicit
ra septim Alii ꝓ spm dicit mo sapie
Alii sermo scie et 2a accipit exemplu
qua sicut caput superemit cetera membra
sic xpus superemit no solu homines sed
etiam angelos Ephes pdo constitues eum ad
dexteram suam in celestibꝫ supra oem
principatu et potestate et Tertia accipit
eo m similitudine qua sicut caput influit
cetera membra sensum et motum cor lem
sic xpus influit cetera membra etiam
sensum et motum grec colon 3o caput
ex quo totum corpus generatus et nutritus
subministratur est Quarta accipit eo
consonantiam in natura qua caput
habet ad membra et similiter xpus homo
ad homines adaptat 4o ibi in similitudine
homis stulti et hoc ex qd dicit Volo at
tem vos scire fres q omnis vir caput
est Secunda comparat homis
adhominem qua similiter vir et caput
mulier primo vocat ꝓfectionis qua vir
ꝓfectior vocat corpis femina enim est
mag ordinata ut dicit ꝓpius libro de
genitate alium est enim ꝓfectior vocat aie
qua virilitas prudentie magis viget
in viro qua in mulie Ordo rationis
superminet vir mulieri dicit Deus 1o

Duplex ut[ri] pñate et[iam] ro[ne] mſtliet[ur]
ui qua regit mulierem ui qua ſ[un]t ope
gnacies vir habz dñtē actiua. mlr
vero passiua / q[uo]d ro[ne] quemēte i
natiā qua uir et mlr no dirit spe
deo dicit. Caput aut mulieris vir /
Certia comparat ē xpi ad deū p[re]z
qui suo mō est caput filij ſm deitatē
excepta pma ro[ne] assupta exp[re]ſſe
non em est pur pferior filio nimpm
p[ri]ncipiu filij ſ[ed] sic habet quandam
eminentiā. magnitū nō est equalio mſtitur
etiā quodā mō mſtitur. q[uo]d
habet filiū habz apte nascendo / sic
etiā nō solū similes i natiā ſi etiā
vnū distincti tm in p[er]sona. Qui nec
arripiat compatō ſm qualitatem
sic deus ē caput xpi suo mō ſm nr[a]s
condiciones p[ri]mas / qua deus ē p[ri]ncipiū
mſtitue. xpus mām homo similiter
supernaturalē deū. xpo tāqm homi
ni creatori creaturē / mſtituit etiā ei
plenitudinē gre. est etiā ibi similitudo
natiē inquantū natiā humanā ad
ymaginē dei sīa. gōis p[ri]mo / sanctā
gloriā ad ymaginē ſ[ed] similitudinē meaz
ſ[ed] deo dicit. Caput vero xpi deus /
Omnis aut ſ[ed]missio documento huic
inter subdit[ur] monitio / cui ro[ne] subdat[ur]
cyrillo doctissimo. quid it in duas p[ar]tes
/ qua. p[ri]mo ponit monitio exp[re]te
uirū / ro[ne] exp[re]te mulieris ibi. Omnē
aut mlr. Certa p[ri]m considerandū
quūr assistens indicī debet dignitē
suam p[re]ferre / deo aut qui omnibus ē
assistere homo dupliciter uno modo
orando / qua tuē humana p[re]fert ad
deū. alio mō p[ro]phetando / et tuē diuina
refert ad homines / tractat[ur] hic ex[pre]ſſa
re quut quis reuelata diuina alijs
referre ad edificatiōē ecclie vnde sup
illud ypaiē dicit glosa / sp[iritu]s
ecclesiastes / quod ē intelligendū qñ lor
qr in p[er]sona ecclie et similiter dicendū
est de oratiōe / si uō acta ecclie debet
mutare nō relato / qua p[ro]pter deitatē
q[uo]d ecclesia in me subest deo / qua me
tuā sibi et sibi nō est relamenta
sic nec mē etiam deū / ideo dicit
Omnis aut uir orans / in p[er]sona ecclie
ut sacerdos aperiens aut ypocrita / expo
nit euāgelium / seu leōnē in choro
p[re]sentē nil aliud ſm[u]l celato capite
detur pro capite suo / indecenter
ecclie talem actū sicut turpitudo
corporalis assurgit extraordinarie
membrorū nec obstat p[ro]bris q[uo]d aliqui
detendi orant coopto capite i ecclia
nil ut singulares p[er]sone / qua talis
coopto sit in maioꝝ meritū quietudi
aplius enī hic tractat[ur] de oratōe pu
blice in p[er]sona totius ecclie et ad
uē. caque dicit[ur] merita a tota mili
tante sicut psalmi qui quemēt p[ri]uatā
relato capite / qua rōnē apud milliges
qñ aliqā abnotantur quasi singu
lare se deo p[ri]uate in p[er]sona ecclie Di
mittūt p[ro]bris nil docet in scriptis p[re]fert
sacra scriptura ut laycus in p[er]sona
p[ro]pria / ideo capite coopto p[ro]quemēt
sacra talia. Omnis aut / huic inter
ponit monitōi exp[re]te mulieris et dimit
tit rectis p[ro]bis / qua p[ri]mo sanctū quod
deum est ro[ne] adhoc p[ro]bacioꝝ inducit
vnū est / ecclie iudicū audientibus com
mutabile. Vos ipsi iudicate / ecclia p[ri]mū
dicit. Omnis aut mlr orans aut
ypocrita nō relato capite dñr[ur] pur
capiti suo / indecenter ecclie talem

talem actu ut patet est de capitis de-
nudatione. Oz contra hoc videt quod dicit
pa. thyo. 2e. docet autem mulieri non primitus
Quod ergo primo ad eam oratio pertinet
aut quod sequitur dicenda quia plus intelligun-
tur de ornamento inferiori tombi quas
mulieres religiose in suis collegiis ornant
que flentibus videntur capite non
velato. Quod enim est ipse amor ad
placendum dicti inducat et placem vene-
ria sunt proportionaliter ad naturam
humanam. Adhuc quod dicitur aspiciendo
quod natura certis arabibus sit, abhorrens
prudenter sufficienter de auribus admira-
tionandum ut de cornibus unguibus
et huiusmodi adhuc defensionis de corpore duco.
pilis plumis et huiusmodi contra actum me-
dicum non obstat pedes
decernendo oratio corporis capitis
ut singularis pronominis
corporis sit in manibus manu
plus enim in capite de
publice in persona corporis
ede atque dicit mensa
sicut psalmus quemcumque
velato capite quia vir apo-
quia aliqua abhominatur quod
cause sit deo pertinet in persona
mulieris pedibus ut decet mi-
tatem septimo ut capiet in
pedi ideo capite corpore
facit tabia. Omnis autem
ponit monitio eppet
in trecentis quia primo
dem sit ne adhuc
primo est certo indutum
ut ibi. Vide quod iudicate
dicit. Omnis autem mu-
tationis non velato capite
capitis sui dehonestat

ac si velamine naturali privatur. Quod si
habuit velamine artificiale puta cor
abscindat naturale nec obstat quod sit monialis
tondeat. Hoc enim sit ad signum quod
timet ne viro desponsande trasgrediendo
viri libidinis. Conclusio concludit propositum.
Si nec cum pena mulieri concedatur
detrahi velet capitis sui quod quia
hoc est turpe magis mulieri quod deo de-
sponsanti ut dictum est deo indecens est
apparere sine capitis velamine. Unde quod
hic ponit 2a ratio que accipitur
ex comparatione eius ad deum et ratio
talis. Vir est gloria dei vir autem glo- mulier
ria gloria vero dei est revelanda gloria
autem hominis occultandi propter quod
decens est caput mulieris velari non
autem viri prima pars huius comis ponit
rationem dicit. Vir quidem non debet velare
caput suum quia imago et gloria
dei est enim imago dei impressa ratio sig. imago regis seu alia materia
prima malia natura filius autem est ego
et imago eius expressa et similiter soli
filius dei et imago pacis expressa quia
in eadem natura vir autem impressa propter
quod magis dicit de se imagine
dei quia eius imago est eadem gloria
dei gloria enim a claritate dicitur quasi
quedam clarea et mutata in gl. Si ad
accipiat claritas dei quod habet in se
sic vir non est gloria dei et magis cas-
Si autem accipiat claritas dei et ut ab
eo diffusa sic homo est gloria dei et
claritas meliclius quam que magis
viget in uno quam multis diffusa
a claritate dei sum illud per imi. Ostendit
natura et super nos lumen vultus tui dne
Comes ponit 2a pe in dicitur
mulier autem est gloria viri non dicit est
imago viri. ad designandum quod vir

qua mulier mediate sue adymagine dei sm naĩm intellectualem vir tñ p̃fectus ut dñs est si dicat q̃ gloria ... t deest. 2ª hr vbi vide vir est qua dicta est gl̃a viro sup̃ta ẽ deo subdit Non em̃ ẽ t̃ et quid idem indit ex fine tu dicat Etenim non decenter vir grẽ mulier h̃ et omnis sp̃s q̃ sua est in adiutoriũ viri Ideo n̄ ẽ sic natue subiecta viro velame aut extrinsece signũ subiectois gr̃a q̃d excludit deo debet mulier q̃ et ppter angelos sic aut̃ ponit 3ª vo et 2ª acta p̃dca admonet dubitatio i virum fuer aut vo dia q̃ fuit p̃ compacẽ ad angelos astra fidelium assistentes sm illud p̃alm et vidi ... in conspectu angelo3 psallam tibi q̃ re q̃d vir et mulier tbi detenti se debent habẽ propter ea angelos Aliomo pt exponi ut sacerdotes dicant hic angeli sm illud mal. ij labia sac̃dotis custodiunt scientiã et legem exquirent eius ipsum ẽ angelum enim dñi exercituũ est propter quod debent mulier orare velare ne in aspectu no velata ad concupiscẽtiam prouocent Omnino hic admonet quod dñs dubitat Expone em̃ q̃d dicit q̃ vir ẽ gloria dei et mulier gloria viri posset aliquis credere q̃ mulier de nr imprimeret ad gl̃am finale Ideo hoc admouet p hoc q̃ finalis cõsummatio que ẽ p gr̃am et gl̃am cõrespondet primo vel̃ reductorum p̃pter quod vir et mulier simil primet ad finale cõsummatos q̃ gl̃am sicut ad prima vel reductos et hoc ẽ q̃d dicit Omnino nec vir sine mulier ... vel mulier primet ad gr̃am et gl̃am q̃ sicut admodo p̃ habuerũ gr̃am et gl̃az dabit dominꝰ Nam sicut mulier de viro primo facta est Deus n̄ nec et vir per mulier

postea generatur p gr̃ationẽ naturalem Omnia autem ex deo s. procedunt tamq̃ exemplum assimilata in ipso de sicut sic in fine vide Vos aut sine q̃ admittat aliud iudicium eius auditoribus rationabiliter diuidit in duas ptes quarum primo q̃d dem ẽ facit 2º concernentes rõnem ibi Diiudicate aut Circa p̃mum dicit Vos aut iudicate sm rectum iudicium rationes deter mulierem no velatam orare deum q̃ Vo deo subdit ner ipa natura docet vos q̃ debeat sic orare ẽ natura in quodã dei assimilatiue et deo diuersum cognitorꝫ artificiatum sic deo dicimꝰ cognitorꝫ artificium sicut artificiatum homine in cognitorꝫ artificium quidem enim q̃ mulier habet ornamentorum naturalem adornam̃ mirabilem q̃ adhuc studentes diligentes no sicut vir deo dicit Diiudicate in vobismetipsis decorum mulierem ignominiosum est illi p̃ hoc enim reputa mollis et effeminata Vnde dicit poeta p̃ceptum sint arcubus iuuenes tremula comptus mulier vero si coma mutet gloriam est illi quia data ẽ ei adoꝛnatiõ deo subdit Cum capilli et pro velamine dati sint virum in qua hoc velamen ẽ impositum adducit aliud p̃ratificatiue ut sup̃ dictum est Si quis aut hoc quereꝛ sup̃bos reprimendo dicit Si quis aut videt contentiosus esse subclamo deo volens cõmunem actionem stabilire q̃ mulieꝛ sine velamine debeant orare sufficiat sibi dictum quod sequit Nos si communem de mulieꝛ talem consuetudinem no habemus q̃ oremus capite no velato Nec ecclie dei de gentilibus collecte et hoc sufficere debeant me aliquis agat contentiosus esse consuetudinem quia sic dicat Augustinus ad cap. xiij. Iu omnibus quibus mihil dei displicet facta secundum mos ppl

dei et instituta maiorū prolege sub
ginda. Hoc aut principio potestatis apla
resplendit cor inthios in celebritate
sacramēti eukaristie eta habitudine
mie resplendit eos extra quietudina
in hoc aliquis ordinate se habebat ut
dicit ugit. Hoc aut principio quod scdm
lon laudans a reprehensibilis quo melius
si in detrimentum conuenit ad ecclesiam vbi
debet ee precipue sacramēti eukaristie
et hoc est contra eos ruginibz con
gregatois videns enim qd alia
eiusdem speciei et eta cibus congregat
adiuuit qde melius stabiliz qde maioz
seruitatem qdis educatis et vtilissima
complatoz similiter cunctis que est
hominum congregatio et qde melius se
qde seruitatem et indigentie mutue
reuelatorum premissa autentica indigz
enim homo virtute refectiua armis doctrina
et similibz in quibz non sufficit vnus
autentica sed multa requiruntur et similiter
congregatio fidelium in ecclia debet
ee qde melius in specialibz alis esset
reprobanda sin qd dicat pha primo
Inquit fuit cetus vir kalendas vocat
et sollempnitates eas odiuit anima
mea et hoc aut erat in cor inthios
deo subditos sed quide et dissipato
et sed malid me vos vm orcum
contentos talia mala et impte ede
dicat impte quia aliqui cor mithios
erant ad hoc pcm. no tamē omnes
Nam oportet et hereses ee. vtile e
non p se qua hereses e mala simpr
ner expte homis sed expte dei elucidet
exhor homd qui sicut dicit Augin
in enchiridion. Deus adeo optimus e
et homines qui non sinerd mala fieri nisi ee

ee eliceret maiora bona sicut expsecutus
tyrannos eliciat patiam martiz sic e
in pposito hereticis cum ex dei pcepto
dupler eliciat homd primo quia exhor
tatis fidei magis elucidatur. Nam
ad argumenta hereticoz fideles excitant ad
structand plenius illa que sunt ad
fidei defensionem et adquend talia
p oronem adeo. Secundo quia per
hereticos pfectioz examinant et probant
fideles sicut aut in pdcta et hoc
e qd dicit. Vt qui probati sunt manifesti fiat
adeo manifestu fiat in nob p distinctoz
cos ab alijs et ex similibz causis dicit
saluator. Matt xviii. Vae est enim ut
veniat scandala. Tertio ibz go
Nic 3o arguit aplus cor mithios de
hoc qd male se habebant cir sacrmetu
eukaristie quo adhibito quia aliqui eoz
prause sumebat corpa xpi sumptos
arguit ad exhor. qd xpus pri cena
hoc sacramentu instituit. et discipulis
dedit quod eis sint conabile quia ibi
debuit imbiberi vitas vbi cessauit
figura huius aut sacrmēti figurea fuit
immolato agni paschalis et ideo post
illius agni esum xpus conabiliter
instituit hoc sacramentu. Secundo ut ex
loco q instituit hui sacrm xpus non
adpassiz cuius memoriale est hoc sacra
mentu. Tertio ut hoc firmius maneret
impssm corib discipulos. qd ultimo
ab eis deberet postea conabiliter statuit
ecclia ex reuelatione tanti sacrmēti. quo
sumat mysterium a iejunijs non solu ieunio
ecclie sed ecclia statuit quod soluit per
omne illud quod sumit p modu cibi aut potus
siue ppe nutrimentum ut corpi misceatur
siue ecclia aliud sicut aqua pura dicit.

aut incipit a media nocte et ideo q
post mediā noctem aliquid sumpsit
dicto mo reddit in vdoneū ad sumend
dor sacmēt infirmi tñ ab hoc excu-
sant dicat ergo Comedentibus ego
vobis in vnū ad percipiend eukaristie
sacmētū Iam no ē dubiū cenā man-
ducare et iam no licet vob et subdit cur
ca eū dicit vnusquisq; em suā cenā
p̄sumat ad manducand an sumpcōz
sacmēti qa bant em sibi sua cibaria et
portabāt ad certam q̄m edētes an qua
sumerent sacmētū et sic diuites habue
ant edebāt et bibebāt pauperes aut esuri-
bant Et ideo dicit Et alius quidē esurit
in hoc cena ecclie contempt ecclie que
consecrata ē dīne vsibq; p̄ quod no
ē talibq; applicanda ideo dicit Numquid
domos no habet ad manducand et bibend
i domos non ḡsecratas i quibq; debet
celebrāl alia quātūcūq; aut ecclīaz dei con
temptimini accipre hic aut p̄cte qd
reprehendibile est in hoc contempt ecclie
et confundit eos qui nolunt si pauperes
no habent q̄ quemadmō honeste coram
tanta multitudine quid dicā vobis pro
hoc facto laudo vos de hoc non rogate
et infert In hoc non laudo Ego em
docui apli et precepit ecclesie co-
municanti ut certa cultristie celebratē
hic quē infert hinc sacramēta digniter
sumunt in duas p̄tes quia primo quod
dam ē sanctū ne fideles adhibeāt sumend
hoc sacmētū indigni sibi Itaq; cū
Certa p̄ma premittit ānexe eius q̄ dicit
ē quia no sanctificat nisi humana semper
cōfectus si admodū inclusam et hoc
quod dicit Ego em accepi a domino
michi inclusam q̄d et tradidi vobis

quē ordinē institutionis quo ad corpus
Quid domine mi Certa quod sumend
q̄ sanctificata cōsecratione primo et gratia re
demptionis nutritio secunda spiritualis predu
cat. mg qui ē spiritualis et sequit cultus
et ē spiritualis medio In gratia vel natu
ralis no augit gemino sm sbam
solid sedm vsum In medio vel cibo
augit medio sm sbam et sim lib
tura spiritali ē prius in sacmēto bap.
solid est sm vsum si in sacmēto eukaristie
quod est alimentū spirituale ē sm sbam
Continet aut ibi xpus sub ppa spē panis
et vini ne fidelibq; ecclie horrescāt p̄ carne
humana et sanguine sumend in ppa spē
et ne infidelibq; ecclie despiciāt mitti
gō in augmentū tradendū q̄ sub ppa
panis vere corpus xpi et sanguis con
tinent dat cena hoc sacmētū sub
duplici spē scilicet panis et vini ut p
hoc ppa spiritualis refectio designetur
et qua ē medicinale passionis xpi
in qua sanguis fluit separatus a carne
ppē quod primo tangit instituto huius
sacramēti quātū ad corpus siue carnem
et quātū ad pertinet ad sanguinē
calicem et tripartitum dicit Quid duo nam
tus xpus qui ē institutor sacmēti
et no alius In qua nocte tradebat ut ser
post institutū huius sacmēti iret ad
passionē loc p̄dicta accepit panem ut
hoc designaret se voluntarie ire ad
passionem cuius hoc sacmētum ē memo
riale et gratiā agens ut docet nos i
omnibus deo gratias agere suscipit no accepit
an aliqua consecratione p̄fecerit si pa
nis dicit hic suscipit antiqui patres et
quia consecrantur sicut et nos nā et
sacerdotes non efficiuntur alia q̄ secreti

1 vinū cuius mag
em̄ de plg significat

m psona ꝑ̄a ſ̄ m ꝑſona xp̄i / ag̾t
uo xp̄us dicit / accepit panē & bene
dixit & dedit discipulis suis dicens
Hoc est corpus meum quod pro vobis tradetur
Hic est calix sanguinis mei novi testamenti
qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum
Hec quotiescumque feceritis in mei memoriam facietis
Mysterium fidei
Quotiescumque manducabitis panem hunc & calicem bibetis
mortem domini annunciabitis donec veniat
Unde & memores nos tui salvatoris tui dilectissimi filii tui
sed non recedentes a mandatis tuis
Accepit panem in sanctas manus suas eodem die
Accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas
Et elevatis oculis in celum ad te deum patrem suum omnipotentem
tibi gratias agens benedixit fregit
Et dedit discipulis suis dicens
Accipite et manducate ex hoc omnes
Hoc est enim corpus meum quod pro multis confringetur
Simili modo postquam cenatum est
Accipite et bibite ex eo omnes
Hic est enim calix sanguinis mei novi et eterni testamenti
Mysterium fidei
Qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum
Hec quotiescumque feceritis in mei memoriam facietis
Mysterium fidei
Quotiescumque manducabitis panem hunc et

sicut infirmi agit admedicamina
Dz hoc nō valet quia stant bagis
dat adꝺignand in mita spūali sic cultu
rystia admittend ꝺignat michi aut
mitt nisi vnū ꝙ de causa ꝙpter q
in sequentibꝫ hoc sacrmētū requirit gre
uita ¶ Deinde probet autē seip̄m et sic de adhibz
cōmediū cōii dōm petim et deinde
in duas partes quia primo fit exploratio
2o declarat quod dom ibi Ideo etc
Circa p̄m dicit probet autē seip̄m homo et sic
consciam diligent examinando et emū
dando et sic de pane illo edat et de
pt fructu se hoc sacrmētū sumet
sicut hēr mentio de duplici specie
nā in p̄mitiua ecclia sic dabā fidelibꝫ
ꝓpter periculū effusionis sanguinis mo
dat tm sub specie panis Quādoq; ar
chiepiscopus incipit subvocans specialiter non
in pro sua ecclia qualibꝫ qui eam indu
catur et bibit indigne modo supdicto
iudicium sibi manducat et bibit ad
suam condempnacoēm sumit Non
diiudicans corpus dom et non discernens
ab aliis cibis sumet quod monstrant
alios cibos Dz contra hoc videt
quod dicit ad Hebr vi Cum indu
catus me venit pulmentum dicit
Augustinus dicendo quod intelligit de digne manducantibꝫ
tm ¶ Decendo etiam quod exigitur ad hoc dicit
aliquis quod hoc sacrmētum debet sumi quotidie
ad hoc quod gratiam conferat et augmentum
Aliqui autem attendentes dignitatem sacrmēti
et periculum indigne sumendi
dicunt quod tuto et frequenter
nemo debet vitupari quia utrumq; bene pro
ficit secundum Zacheum et Cornelium quorum
unus gaudens hunc venientem et centurio
dicebat ei ab hospitio suo Domine
non sum dignus ut intres sub tectum meum et

agit vnusquisq; vtitur laudat quod
dicit exactionem cum diligentia et timore
Amor autem simplicitatem affert timorem Ideo
sequitur quod sacramentum est simplicium
meliorum unitatis quod est simplicium meliorum
non est semper malignum quod aliquando
propter eum indispositos aliquod quod
debet diligenter considerari in corpore
quod est in quo habeat quod sacramentum sus-
cipiens suscipiat quia si exhortor restat
timor devotionis et probatio extendi potest
ad recipiendum hoc sacramentum ¶ Ideo
mihi vobis fratres quod manifestat quod
dominus filios qui sumunt indigne iudicium
sibi manducat et bibit Ad quod evidenter
intendit et si deo omnia mala punialia
punit michil furtum iudicio punitur
Item si nulla mala punit in proximis
eius punitur nulla bomba iudicatur
Nemo autem quemquam potest quod prohibeat
aliqua furtum iudicio puniendo et alia
punit in puniendo et maxime ecclia primitiua
legislatorem videt quemquam illis puniendo
aut extimet aliquis audeat adobservanda
et sic credi quod post legislatorem
immittit milia milia eorum occisa sunt
proditores constantius adorarent et similiter
in primitiua ecclia post latorem legis nouem
corporum sacramenta sepulchra punit
fuerunt subita morte propter furtum
mendacium et cetera alia a quibus
tanquam certum quinto et similiter in
primitiua ecclia multi fuerunt punit propter
eandem causam propter indignam susceptionem
huius sacramenti et propter manifestabat
iudicium dei propter quod dicit Ideo propter
indignam eucharistiam super vos multi
infirmi et quidam dormiunt multi sompno
lenti et dormiunt multi sompno

mortis corpalis adeo subito mi[sc]erit
Si ipse nos metipos diiudicaremus con
sciae ppriae examinando Non vtiq; dmo
diaremur a puniremur a dño Primodu
lem Nonid vult q aplus in hoc
iungit se alios rõ qua essi culpabilis
si ondes se quietu ee tñ eis tarietate
Du iudicam aut dñs r puniñur
dño no rõ ip[s]m qua talis pena ad
dcentoz inducit hoc duplicit vno
ad dcentoz nõ puitoz si q[ui] pmicto
e pmorte rõ lem Alio mõ ad dcentoz
puitoz declarãdo puitoz stilia q[ui]do
pmicto e pinsi mitare seu imbecillit
ur na tñ hoc mudo r tñ sformbq mu
dane vincibq damnem ecclesiã
Tragit hic vltimo cludit aplq mitetñ
reducendo fideles addebitu modum
d Transfecis mei tñ quitu m ecclia
ad manducandu r ad simedu pã m
munde expectare ut simul sumat
qua sarcastetñ e ecclesie vnitate
Si quis esuit Non potest q expectare
domi manducet ribus suos omes pocri
tu eukaristia no suptuq cadem die
pane tñ malia Coicabit em fideles
qm tottidie in primitiua ecclia vt no
in iudiciu quemat r ad damnatoz
ream Ecclia aut tñ venio dispono
exquo pz q ecclia multa tenet exorcis
mate aplo q que tñ in sac scripta
no habent expsse propter quod scripta
e consuetudo ecclie Sc Cplm xij

De spualibus aut
e de gtis adeo dat Nolo vos ignorare
fres r intendo vos instruere qua scie
dict Gentes magnid migrauduit
gtia est ignorare bñficia prepta Scie
tia q[ui]q[ue] inuestigare intendit r diuidi in duas
qua primo q[ui]dat de gtia m gñali
e postq[ue] in spali ibi Primoes vo
Circa p[ri]m q[ui]dat dei gtia est hõ
primo qua sine capitu mõle no vñ
et quatu ad hoc dicit Scit enim q[uo]d ni
gentes ecclie r gentiles vinctes ab sp
dei gtia ad simulacra muta adorandu
quit dicebant eucos et dicit dicebant
instinctu demoni ad q[uo]d inclinato
ab ipm mala ppria e postq[ue] q[uo]d q[uo]d gtia
gtia dei qua pnam vitã petm mõle
et quatu ad hoc subdit Ideo non vob
facio q[uo]d nemo in spu dei loquens dicit
anathema iesu r blasphemia cõ p[ro]
tacpit q[uo]d blasphemia latge pos
sunt petm mõle in quo q[uo]dam
blasphemia dei magnitu separabat
nec ppter hoc dem sequit q[uo]d homo gra
dei ens sit impertubilis qua nonnulla
advenit gtia et sic expõ defu posse
mõlie petre si tñ non operet gtia
propter quod nõ bilit dicit aplus
Nemo in spu dei loquens r gtia spu
ritus dicit vbo ill facto anathema iesu
r quodcuq; scripsum a po anathema
em sequitos importat Certo q[uo]d
gtia exco q[uo]d milla sine ea potest bo
moriu operi et quatu ad hoc subdit
Nemo potest dicere dñm q[uo]d in spu
spu sc si contra ppr videt quod dicat
saluator ch tñ Non omis qui di
mihi dñe dñe intrabit regnu
celo gtia ned ad illud intendit
go pt quis dicat nomen ihu ab spu sc
Dicendu q[uo]d quilibet pt dicere in spu sc

aliquid dupliciter vno modo spūs sc̄to
mouente no tñ habituē & habitū mocio du
plex est vna p̄ gratiā lem mstrūm et
hoc modo dicit ambr̄ q̄ omne verū
a quocūq; dicat a spū sancto ⁊ Alia p̄
mstrūm gratiā lem & maxīe in hīs que
excedunt facultatē nature & hoc modo
balaam multa uera p̄dixit futura
xp̄i ⁊ cayphas p̄phauit q̄
ihūs moriturus erat p̄ gente ⁊ non p̄
Alio modo dicit aliquid in spū sc̄to
p̄ modum & habitū p̄ gratiā m mente
& hoc modo intelligit̄ dom̄s apl̄s q̄ nemo
p̄t dicere dominū ihūm sī nō ex ita q̄ ihūs
sit primus cūctā dominans & spe sua eius
q̄ non p̄t esse sine spū sancto nisi in
habitante p̄ gratiam & mouente ipm̄ ad
p̄mstrūm gratiā lem & hoc erit ex cōi
m omni opē mitorio m quo sto se dicit
homo simūl aliq̄d agere. sed dm̄ tamē
vere gnoſtes ¶ Dmsiones sīc quī
ap̄lus p̄sequit intendit de gratijs
m̄ speciali & primo de illat gre ḡt̄ date
ordine 2° cāuate que idem est cū grā
gratumfaciente ut habet cap̄ m̄ sepa
ratione primi 3° regulo 4° to q̄ntur gratis
gratis datas adducit primo ca° prima
m duas q̄a primo distinguit gratis
gratis datas m quedam gratiā lem 2° magis
in speciali ibi vnicuiq; ¶ Circa p̄m
considandū q̄ grā gratumfaciens primo
dat̄ p̄p̄e homini illius cui dat̄ subiectū
ut eū dignum faciat vita beata grā
uero gratis data dat̄ principaliter pter
bonū ecclē & nō illius cui dat̄ sicut do
num p̄phetie vel linguarū & hūmōi alijs
dant̄ non ut ipsi bonā gratiam ḡt̄ faciente
habeant sed ut alijs utilitatē ꝓferāt̄ facultas
loquendi vel operandi que habet̄ p̄ donū
gre ut pote p̄ donum linguarū ut possit

aliquos fidem p̄dicatē ombus gentibus
diuersis odiomatū et p̄ dominū actos
ad fidem confirmandā & sic de alijs gratijs
gratis datis que aliqn dant̄ homini mali
bñ q̄ dicit saluator ap̄t multi
dicent mihi in illa die domine domine
in nomine tuo p̄phetauimus & in nomine
tuo demonia eiecimus & in nomine tuo
virtutes fecimus & tunc confitebor illis
quia nūq̄ noui vos Discedite a me oēs
qui operamini iniquitatē ¶ Quātū ad
ista dona facultatē loquendi vel operandi
ad utilitatē ecclē p̄bendā dicit ap̄lus
Diuisiones vero gratiarū sunt quia plures
sunt effectus ut videbit̄ infra ¶ De alijs
spūs quia p̄ferentes que sunt creature
diuisim in deo sunt quidam q̄ntus
& p̄cipio q̄ ad utilitatē q̄ confert
p̄ gratiam gratumfaciētem eq̄untur
facultatibus loquendi ut oportuit vel
q̄ adhuc & 2° eq̄untur auctas que habet
primitus ut papa land facerdotium et
hūmodi & quantū ad hoc dicit Et diuisiones
ministrationum sunt idē aut dominus
cui omnia seruiunt ¶ Tertio eq̄untur
opī operando & quātū ad hoc subdit
Et diuisiones operationum sunt In eodem
enim officio ut apl̄atus vel hūmodi vnus
plus alio operetur ut patula docet de
se ipso ⁊ Corr vi° Amplius illis oībus
laborauit & similiter in vna grā ut pote
in gratia miraculorum in multis alio
plus habundat ¶ Idem vero deus qui
operatur omnia in omnibus Ostendit cum dicit
tanta varietate reperit in omni effectu
alias causas ¶ Vnicuiq; dicit quis
intendit ad duo distinguit magis in
speciali & primo grā 2° ministerium
ibi Et quosdam quidem & prima adhuc
in duas q̄a primo ponit gratias

distinctos 2o adhibz simplicitudinem
Ibi Quaut cum cepit Circa p̄m duat
ministeria aut dat manifestand spūs
& grā gratis data p quā spūs sūs
manifestat ad vtilitatē sīz
cui ne p̄m & aliquid dat p
spūm sīmo sapie & Circa ista distinctos
considanda q sunt dum & grē gratis
dat ad vtilitatē eccle quō possibile
sit p doctrinā quid ad ea q sunt fidei
Sd quod ea adquirunt p̄m & cognitio
dūnor & 2m confirmatio eor & 3m
debita plago eor & Quantū ad p̄m
tria sunt notitia p̄mū est ut principia
sint certissima Quantū ad hoc pertinet
fides que & certitudo de rebus insensibilibus
q supponit ut principia catholice
doctrine Unde dicit hebr xi fides &
substantia sperandarū rerū argumentum non
apparentium & accipit hic argumentum pro
certitudine & quo patet q non accipit
hic certitudo euidentie sed adhesio cuiuscunque
vt & plenius dicitur fides & cognitio rei miranda certitudo 2m &
cognitio aliorum principaliū ex dictis
principijs sequentium Et quantū ad hoc
dicit Dīmo sapie quod & cognitio
diuinorum exortalis fidei sequens non
est cognitio effectuū p quos nobis
oportet eas manifestari & quantū ad hoc
pertinet Dīmo sic quod est cognitio
recte humanarū quia insensibilia dei per
ea que facta sunt intellecta conspiciuntur
&c Circa 2m quod & confirmatio
doctrine catholice dicendū plenius &
subditur eorum nobis confirmatio & per
argumenta ex principijs euidentibus
deducta Ibi sine aut que sunt supra
eorum diuina reuelata confirmatio &

pcta q sunt diuine veritatis & hoc fit dupli
mo modo ad confirmandū fidei scripta
mirabiliū & hoc supplet ad salutē eccle p̄m
& quantū ad hoc pertinet gratia sanitatum
que ordinatur ad polorum diuine potentie
manifestandū aut etiam ad hoc pertinet
sīmo & quantū ad hoc potest aliquis
alio mō quantū ad confirmandū fidei
manifestā aliquid occultū quod sit
dei solius & ignotum sicut sunt quedam
futura & quantū ad hoc pertinet gratia ad
cordium occulta p̄m q̄d dicit p̄s pe
homo videt ea q parent deus autem
intuetur & quantū ad hoc pertinet dyscretio
spūum Circa 3tium quod & facultas pmu
tiandi alijs ea que sunt doctrine catholice
duo requiruntur scilicet facultas ydoneum
ut promptas possit a quibuscunque melius
& firmius dicit quia linguarum & eccle
sie vsus ad presens est & singulis
pertinet ministratio sīmorum dicit igit
eplus Alii quidē datur & sic patet ex
dictis hec vtilitas ibi Hec autem omnia operatur
vnus atque idem spūs polens tollere
errores gentilium qui diuinas gras attribuebant
diuinis diis ut sapiam mutuo
loquitur & mutuo & sic de alijs Quidam
singulis polens tollere errores illorum qui
dixerunt deum & ce cognitos in vltimo
non singulariter penetrabilis & hoc tollit
errorem attribuentium diuinitatem domos
facere seu constellationibus & quantum ad
& no diuine voluntatis & non causis primis
Dicit cum cepit & hic manifestat
predicta p̄sumitur dicens natus & et
diuidit in duas quia primo ponit similitudinem
ingratiali 2o explicat magnum prenali
Ibi Nam & cepit similitudo autem sumitur
in hoc q multa membra facit vnum corpus

nale sic et fideles in xpo r̄gnati per
bap̄m facti sut membra xpi & sic fa
ctus sub capite xpo vnū corpus misti
cū dicat iḡtur Dicut enī corpus vnū &
Ista vnitas nō est indiuisibilitatis aliis
& vnitas puncti nec q̄tinuitatis qualis
& vnitas linee sz & vnitas pfectionis
qua aliq̄d vnū pfectionis ex̄plex con
stituit ut habeatur ad merita &c Ita
& corpus qui & caput xp̄s vnus & i
psona & xp̄o omes fideles sibi iuncti
sunt pfidem facti sunt vnū corpus
misticū quod declarat q̄m d Et em
vno spū sumus nos i vnum
corpus misticū baptizati sumus qu
bap. ma & spūalis ḡnatio sunt uidet
sunt gentiles q̄d manet vnitate non
impedit diuersitas ritus p̄cedes bap̄m
sunt sin sunt liberi quia diuersitas hui
vnitate nō impedit Vnde & ambro
in domo dona sunt q̄ boa liberae
qua laute appendunt Et omes vno
spū potati sumus in potu sacramentali
Nam & corpus Hoc enī similiter
explicat magr in spūali & primo q̄rit
ad corpus q̄ale & 2o quare ad misticū
Ubi aut ostēdit ḡma in duab⁹ q̄ primo
debet corpis nāle integritate & 2o
membro habundantie ibi Non potest
quare ad p̄mū dicit Nam & corpus
nō e vnū membrū sz multa quia oia
membra q̄ requirunt ad integritatem vnius
corporis q̄ntū & pfectionem exigit orga
nis de diuersitatibus aīe potentie
unde 2o de aīa dicit Anima & q̄rta
corporis pfectionem organici deo subdit
Si ergo pes non sit manus non pertine
ret ad corpus & q̄ & non sequit̄ quod mem
bra adiuncta distinguat̄ contrarias ei

pfectionem vnū corpus vnitate pfectionis
& sic pt dicit de singulis membris q̄ debet
quilibet dicendo adduplex inconueniens p̄mum
& quia tolleret id quod & nobilius corporis deo
dicat Si oculus corpus oculus ubi audiret
q̄ tolleret & eodem modo pt dicit de singulis
membris quia sicut oculus & nobilis corporis
ad diligendum ita manus ad operandum & pes
ad ambulandum & sic de aliis Deo placuit
Nunc autem posuit deus membra & sic dispo
suit ea in corpore q̄ vnumquodq; desiderat
cum corporis oculus esset unde poterit corpus
& pes similiter ambulare & sic de aliis
& ideo sequuntur in uno corpore Et si esset
hoc duceret ad 2m inconueniens q̄ tolleret
integritatem corporis adquia necessario
aliquis diuersitas membrorum & ut patet ex
dicto q̄ si esset anima vnum membrum
ubi corpus stilus organicum possibile
ad aliud q̄ ad aliquam q̄ quod subdit
Nunc autem multa quidem membra ad unum
distincta Vnum autem corpus ex illis
constituit unitate pfectionis Nec pe
dicit quidem audire habundantiam membrorum
admittit primo quidem admittit
2o quidem adultum exordium ibi Et
quae putamina ultimo quidem admittit
pulchritudinem ibi Si in dypsum quidem
ad primum dicit Non possum dicere oculis manui
opa tua nec indigeo & quia secun
dum magis indiget directo oculi ita ergo
potest de manu ne ledat & tertio ne si
deficit & sic de aliis Et multo magis
quae uidentur membra infirmiora esse
secundum oculi quia facile leduntur nihilo ea
sunt directo enim oculi & omnibus aliis
membris valde nociua & certali mutua
nocitate apparet manifeste ora membra
de integritate vnius corporis Et
quae putamina sunt simul computat ad

mutuo membra quatuor adculcabo exterioꝝ
qui magis adhibet membris ignobilibus
honorē & qd dicit Et que putamus ignobi-
liora membra esse corporis ut predea
& pres egestionis deputantes pro aliis
fedicare sine honore habundantiorem
fudamq; circa diligentiam habemus honore
honesta autem nra nullig indiget sed tribuit
deus corpori illi cui prius deerat honorem
ut non sit schisma in
corpore sed ut idipsum pro alterutrum
solliciti sint membra
Et si quid patitur vnum membrum compatiuntur
omnia membra aut gaudet vnum membrum
Vos autem estis corpus
christi & membra de membro
Et quosdam quidem posuit deus in ecclia
primum apostolos secundo prophetas
tertio doctores deinde virtutes deinde
gratias curationum opitulationes gubernationes
genera linguarum
Numquid omnes apostoli numquid omnes prophete
numquid omnes doctores numquid omnes virtutes
habent gratiam curationum numquid omnes linguis
loquuntur numquid omnes interpretantur
Emulamini autem charismata meliora
et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro
Si linguis hominum loquar et angelorum
caritatem autem non habeam factus sum
sicut es sonans aut cymbalum tinniens
Et si habuero prophetiam et noverim
misteria omnia et omnem scientiam
et si habuero omnem fidem ita ut montes
transferam caritatem autem non habeam
nichil sum
Et si distribuero omnes facultates meas
et si tradidero corpus meum ita ut ardeam
caritatem autem non habeam nichil mihi
prodest
Caritas patiens est benigna est
caritas non emulatur non agit perperam
non inflatur non est ambitiosa non querit
que sua sunt non irritatur non cogitat malum
non gaudet super iniquitate congaudet autem
veritati omnia suffert omnia credit omnia
sperat omnia sustinet
Caritas nunquam excidit sive prophetie
evacuabuntur sive linguis cessabunt
sive scientia destruetur
Ex parte enim cognoscimus et ex parte
prophetamus
Cum autem venerit quod perfectum est
evacuabitur quod ex parte est
Quando eram parvulus loquebar ut parvulus
sapiebam ut parvulus cogitabam ut parvulus
quando autem factus sum vir evacuavi
quæ erant parvuli
Videmus nunc per speculum in enigmate
tunc autem facie ad faciem
Nunc cognosco ex parte tunc autem
cognoscam sicut et cognitus sum
Nunc autem manent fides spes caritas
tria hec maior autem horum est caritas
Sectamini caritatem
Emulamini spiritalia
Qui enim loquitur lingua non hominibus
loquitur sed deo
Nemo enim audit
Spiritu autem loquitur misteria
Qui autem prophetat hominibus loquitur
edificationem et exhortationem et consolationem
Qui loquitur lingua semetipsum edificat
Qui autem prophetat ecclesiam edificat
Maior autem est qui prophetat quam qui
loquitur lingua nisi forte interpretetur
ut ecclesia edificationem accipiat
Nunc autem fratres si ad vos venero
linguis loquens quid vobis prodero
nisi vobis loquar aut in revelatione aut
in scientia aut in prophetia aut in doctrina
Tamen quæ sine anima vocem dantia
sive tibia sive citharam si sonum
vocibus non dederint quomodo scietur
quod canitur aut quod sonatur
Etenim si incertam vocem tuba dederit
quis parabit se ad bellum
Sic et vos per linguam nisi manifestum
sermonem dederitis quomodo intelligetur
quod dicitur
Eritis enim in aere loquentes
Tot si forte genera vocum sunt in mundo
et nichil sine voce
Si ergo nescio virtutem vocis ero cui
loquitur barbarus et qui loquitur mihi
barbarus
Sic et vos quia estis emulatores spirituum
ad edificationem ecclesie quærite ut abundetis
Quapropter qui loquitur lingua oret ut
interpretetur
Si enim orem lingua spiritus meus orat
mens autem mea sine fructu est
Quid ergo est fratres cum conuenitis
unusquisque vestrum psalmum habet
doctrinam habet linguam habet apocalipsim
habet interpretationem habet omnia hec
fiant ad edificationem
Sive lingua quis loquitur per duos aut ad
plurimum tres et per partes et unus
interpretetur
Si autem non sit interpres taceat in ecclesia
sibi autem loquatur et deo
Prophete autem duo aut tres dicant et alii
diiudicent
Si autem alii revelatum fuerit sedenti
prior taceat
Potestis enim per unum omnes prophetare
ut omnes discant et omnes consolentur
Et spiritus prophetarum prophetis subiecti
sunt
Non enim est dissensionis deus sed pacis
sicut in omnibus ecclesiis sanctorum
Mulieres in ecclesiis taceant non enim
permittitur eis loqui sed subditas esse
sicut et lex dicit
Si quid autem volunt discere domi viros
suos interrogent turpe enim est mulieri
loqui in ecclesia
Aut per vos verbum dei processit aut in
vos solos pervenit
Si quis videtur propheta esse aut spiritalis
agnoscat ea que scribo vobis quia dominica
sunt mandata
Quod si quis ignorat ignorabitur
Itaque fratres emulamini prophetare
et loqui prohibete nolite
Omnia autem honeste et secundum ordinem
fiant

duobꝫ gradibꝫ dicit ꝛ dctum xiiij^o
Erant aut̃ in ecclia que erat antiqtꝰ
chie ꝓphe ⁊ doctores ñec cõtra ipos e
ꝓ dicit ⁊ nõ leuit ꝓphe usq; ad
plem hoc em dicit de ꝓphis primꝫ
tantꝫ adiecit xp̃s ⁊ carne qui nõ
recipiunt ñ tñ recipiunt ꝓphia simp
Quarto gradu ⁊ eoꝝ quibꝫ ꝗmica
grea mãdat̃ quę sunt ꝗmcata
alnis qua aplis ⁊ quarto adipi dicit
vtutes quarto adeos qui fecerunt mã
cula ⁊ de mctis mudi Exinde greab
creatoꝝ ꝗ quarto adeos qui fecerunt
macula in recipiꝫ ꝗ ait me Opi
tulatores hic quę distinguit ⁊ aias
admistratoes ꝙs Opitulatores qui tu
adillos qui fecerunt operꝫ manoibꝫ pfec
tuꝫ moi sut detenti archidiaconi qui
bet clerici quarto adprochiales sacer
dotes ꝗ aliquos quarto adillos qui
varijs linguis loquebant in primitia
ecclia ne ꝓphetie defectꝰ idiomatis impedi
changelica doctrina Inde pfectos primo in
quarto adillos qui oculeos suos explã
nabut Nudquid hic quę manifestat
dctam distinctoꝝ pfectoꝝ ⁊ ordie nõ omẽ
administratores iste concedebant omnib
si dispe dnis sicut distincta officia
distinctis membris corporis Oculi em udz
⁊ pedes ambulant ⁊ sic de aliis Ideo em omnib
ecclia expedit Ideo dicit Nudquid em
omes apli ⁊ q̃ nõ ⁊ pi lica Emu
lamini hic quę ordinat assertionẽ
hoꝝ ecclie dicta mistica quę licet sint
bona ⁊ ecclie utilia tñ nõ sut sic appe
tenda sicut caritas ⁊ grea q̃ facit ipsos
dignos vita eterna Non sic aut dcta
mistica Ideo dicit aplus Emulamini

⁊ dpdicare ministrata melioꝝ ⁊ meliꝰ
pus sancti dona et adhuc ostendit dicta
mistica excellentiore via Et adhuc demostro
vobis adhuc excellentiorem viam
capitulo sequi

Dc Caplm xiij

Si linguis ⁊ ꝓphetiam aplus tractat
de gratijs gratis datis hic quę
tractat de caritate que ꝓ eadem ratione
gratis facte ut inseparabiliter ei
annexa ⁊ diuidit in tres ptes quia
primo ondit eius excellentiam ꝛ ꝑ secundo
dona ꝓdcta ⁊ quarto adeos utiles
ꝛ ꝓ quarto adeos utilitate ibi Caritas
patiens ⁊ tertio quarto adeos stabilitate
ibi Caritas nunqã excidit Circa
primum ondit primo quia sine caritate nõ
valent dona que ptinet ad loquelaꝝ
ꝛ ꝓ secundo ad ꝓphetiam ibi Et si habuero
ꝛ ꝓ tertio ad eleemosynam
ꝓ ptinet ad operaꝝ ibi Et si distribuero
et postea dona melli alia dtis
Si linguis hominꝫ loquar ⁊ angelorꝫ
dominꝫ linguas et angelos Circa
quod sciendꝫ ꝙ in angelis ⁊ dupl
cognitio una q̃ vident dnam et contra
a de illa vnica doctr aliud ꝙ omnes
immediate videt cum alia vero cognitio
est mediate et de aliis ⁊ hoc ⁊ duplex
una de ministris diuine prudentie exequẽdis
⁊ de his in quibꝰ exercẽt ministros doctr
loquit eis ⁊ alia ⁊ de rebꝰ ipsis
et secula ministros doctr superiores
⁊ loquitur sicut ipse Considãdꝫ
est q̃ in angelis ⁊ alia naturalia notitia
alius ⁊ ideo q̃ illud naturale notitia ab
angelo exponit seu ordinate admanifestandꝫ alicui aliud quod ⁊ ipse nouit
et loquatur angelus que quidem ordi
natio dependet ex voluntate angeli

proficiens ut ordinate et sic per loq̃ vni
et no alti⁹ vtas erit cher faciendi dic⁹
angelo lingua p̃hor ergo intelligit⁹
p̃ dono loc̃ cõis quatuoz excellẽ
no valet sine caritate Ideo subdit⁹
Siue sũ velud ea q̃ inas aut cymbalũ
tinniens Omnis enim talia quatuoz
sit dicta no tñ e vita sicut aut corpa
uita caritatem qua carentes et cymbalũ
sic aia spualit viuit p̃dicare q̃ter
quod omne locuas que e sine caritate
mortua e Et⁹ aut eo q e plasma ex
una p̃cussione redditur simplice sonũ
Deo signet eos qui vitate simplicit
attinent cymbalũ aut eo q e qdam
ex una p̃cussione multiplicat sonũ Ideo
signat eos qui vitate multiplicat am-
bitione addutendo plures similitudines
et eligendo multas q̃lites et similes Et
si habuero sic qui ideam onde et do-
mus principibꝫ ad cognitoz d Et si ha-
buero p̃phiam q̃ qua occulta diuinit⁹
reuelant qua per p̃ no reuelabat
quania altera et aliqñ p̃phia si spũ
sto inspiati loqũt sunt sancti dei spũ
et si nouerim mysteria omnia et scientiã
occulta que pertinet ad sapiaz supra
ea q̃ aquinas dei sapiam in mysterio
que absondita est Et eam scientiam
siue diuinit⁹ datam ut apud quẽcunq
siue humanitꝰ acquisitam ut ph̃i Et si
habuero eam fidem et p̃fectam fidem
ita ut montes transferam exhor obiciun
aliqm q̃ nulli sancti habuerunt fidẽ
p̃fectam quia no legit⁹ aliquos corũ
montes transtulisse si hic no valet quia
manifestabit spũs p̃ miracula dat⁹
adutilitate ecie ut deus et spũs p̃
quod sancti fecerunt miracula p̃cour-

utilitate ecie q̃ patebunt et si compares
fluxi montes transtulisset qui mala
fecerunt montes suspicando eos illu
minado et homi que sci no possunt
nisi viuere diuina translato vel motum
viuere demonũ possit fieri si dimittendo
p̃ viuit Caritate aut no habuero nil
sũ stilicet quatuoz adeo gloriosa Ostendens
q̃ aplus huiusq̃ de sapia et scientia
quit fuit grec grauis datur quia habet p̃-
sine caritate sicut p̃phia et fides no aut
quit sapia et scia coniungant unit spe
spus sanctus dona que sunt insepabilia
caritati ãgera Et si distribuero om-
nes ones de domus principibꝫ adquirẽ-
dos Et si distribuero plenibus diuitiis
quia pietas ad plures se ondit omnes
facultates meas pro corrigi p̃ferta
pietas ad ecie Dicimus p̃fectus esse
uade et vende omnia q̃ habes et da pau-
peribꝫ et sequere aut opa virtutis que sit ad
proximũ p principali potest opa pietatis
quia sic dicit p̃ Regno iiii pietatis
adorna utilius est p̃ compassione ḡmi
nute que nunc est fructus Et si tradidero
corpus meum ut omnia q̃ sustinet
homo p̃ dei mysteria et postremum
et maxime cui quis offert se voluntate
p̃ quod hic exprimit ut dicit Et si
tradidero corpus meum offendo nisi ve
luntate p̃ p̃mia ut credam ad
et martyrij genꝰ acerbissimum tradere
aut no habuero meritũ p̃desse ad se
ruco iuuebit quia caritas dirigit
opa in finẽ vltimũ quod p̃ sublata
deficiunt abillo fine Caritas patiens e
benigna ondit omnia credit omnia
quatuoz adutilitate quia p̃pter impiũ
omnia virtutis opa et p̃mio hoc ostendit

m duobq actibq gñalibq uirtutis
cũ dicit Caritas patiens est / p ꝯis em
actq uirtus constituit m hoc q aliqs
bñ sustinet sibi illata mala sic m ho
q bñ op̃at bona / quatñ adp̃m dicit
caritas patiens est / q̃nto ad 2m homo
est / z facit patientem m mal tolerandis
et benignit m bonis operandis benignitas
em dicit quasi bona igneitas
qđ fit q̃n ex igne cũtaḡ arma ꝯmis
sceliq̃untur q bona habita nõ sibi soli
uidet / sd alios extendit Non emulat
Hic agit ep̃lica matr̃ m spali
opa uirtutũ que p caritate efficiuntur et
dividit m duas ptes / qua p̃mo ostendit
qualit caritas facit uitare malu
z° qualit facit agere bonũ ibi congaudet
Contra p̃m sciendũ q ꝯmo nõ agit malu
contra deũ sicq ei noceat si sibi et p̃ximo
bene noceat / p̃mo ergo ondit q caritas
facit uitare mala contra proximũ
que est m affectu q̃n quis dolet de bono
proximi et de malis eius gaudet qđ
fit p̃ inuidiã / qua r̃mouet caritas / qua
contrariat ei dicens / ideo dicit Non
emulat z nõ inuidet sibi / cum emulari
placet supnaturales q̃ rectitudinẽ ꝯtor bñ
Emulat misereatur / amat / inuidet ar
guit / uel malũ cũ proximo est m
effectu / sic dicat de caritate Non agit
perperam z prave / Non inflatur / hic
ondit qualit caritas malũ ꝯmis
facit uitare m 2o p̃mo q r̃mouet
cordis superbie que e principium
omnis mali / Non inflatur / quia
caritas excludit tumorẽ superbie Inflatur
cum habet magnitudinẽ de se ꝯparatã et nõ
ꝯmensuratã Dicit superbꝫ uidet sibi magna
et nõ sit sm̃ uirtutẽ et p̃m ambitionẽ
et filia superbie / ideo qđ d̃ de caritate

Non est ambitiosa z facit ambitiosos
uitare 2° quia remouet inordinatos
cupiditates q̃ quatñ ad hoc dicit Non
quirit que sua sunt repetendo ea cũ
scandalo / dno q̃ r̃mouet inordinatos
ire / ideo dicit non irritatur / z nõ quorũ
ad iracundiam / qđ r̃mouet cordinatos
elationes q e timere / ideo subdit
Non cogitat malũ / z nõ p̃mittit homines
cogitare qualit̃ p̃ficiat malũ / et ope
non gaudet supinigratur / z nõ p̃mittit
peccare ex electione alterius malitia
que facit de malo gaudere quib q̃
letant cũ maleficiunt et exultant
in rebus pessimis / de quibus caritas facit
magis tristari Congaudet / hic qñ
ondit qualit caritas facit opari bonũ
et p̃mo quo ad proximũ ad dicit Con
gaudet aut̃ vitati / scilicet proximi
que cõplacet est / scilicet nõ tristari uitæ dei huc
et iustitiæ / ima sustinet / misericordiæ
proximi tristitiæ supportando 2°
facit opari bonũ erga deũ quod fit p
uirtutes theologicas / ideo dicit omnia
credit / que cũ sint diuina creditu
aqua nõ p̃nt tradi sta ad sit p̃ma
regula uitæ / credit omnia q creditur
ab homine lenitatis est non quia primi
motus credit omni uerbo / sicut bonũ est
credere omni uerbo / ideo thoracis
sacramenti p defectum sensus omnia spat
diuina q̃missa ne spes scandalizat
proximi dilectionẽ / ideo subdit Omnia sustinet
pluganimitate proximi expectando
promissa Caritas maiꝰ existit
hic qñ ondit excellentia caritatis
p̃ quam alios deos et quatñ ad p̃ma
nectam et dividit in duas partes

qua primo ꝓmittit hanc ꝓmanentiam
cꝰ ꝓbat cum ibi exꝑpit Cum ꝑma
dicit Caritas mea ꝑuenit ꝙd aliqui
male intelligeres diceret q caritas
semel habita nō ꝑit amitti quod ē
falsum qua dicit Quoꝫ iiº Caritate tua
ꝑma rōne ꝓbata deo ꝙ intelligit
dem apli caritas mea ꝑuenit a ꝓxi
mitate qua sic habens caritatē non
peccat nec amittit a deo a ꝓximo intel
ligit illud ꝓbat ꝓpter iiº Omnis q nati
est reddeo nō peccat stilla aquatu
natq̄ vtres grā mihi natum te
data Item dicta sua illoꝝ nō quemt
intercom apli qua nō loquit de
cessatōe ꝓphaliū donoꝝ ꝓ mōre
ꝑtim si de cessatōe donoꝝ primeriū
adhuc ultra ꝙ glam supuemēte et
ꝓximo caritas nō ꝑuenit qua scaut
e tuia sic ꝓmonebit in ꝓpria cū augmto
sue gloie cuacuabunt ꝑphia cui est
ꝑpetuū fruitiū stat aut pcē fruitū non
expectabit si erit ubi finale ꝙ plēmtū
dim et sic ꝑphia nō habz ubi locū Ite
qua ꝑphia ē cognitio enigmatica que
cessat in ꝑria ubi ē clara cognitio ꝙ ꝑ
fue lingue cessabit ꝙd nō ē intelligō
de corpalibꝫ linguis qua sti q̄uerget
in integrate corpis Omnia lia cer
cessatio nō ē intelligenda q̄ntū ad
vsum linguaꝝ qua ibi cū laus vo
calis fiet quod dicit glosa sup illud
pōe Cessabit cantica cēb dei tgutue
corā Qui intelligens ē de dono linguā
quo aqui in ꝓmitia cētā linguis tu
nus habuit Dicit iiº ꝓpter illos qui
no intelligebāt lingua naturam
ꝙ loꝝ que tuc cessabit qua quilibꝫ

quatucuq̄ lingua intelliget ꝙ
nō ē nūm loquu tanꝝ linguis ꝓ
prio cētā statu grīs quam cū vno
ꝓpria vnd habuit omī Cum ꝑfm
nito magis videt sic forte in vltio statu
assumacoms cum fluxibilia destruet
tilia tria hic acquisita nō tm quo ad
ꝑtes intelligibles aliquo adhuc si q̄
adactū modum qui ē ꝓmissione
adsanctas matrimoniales vel cōmisce nō
indigeret alia separata Et ꝓpter hic gnī
ꝓbat ꝓpositū 2º excludit medium ibi
Tuc aut ista ꝓm sic actibus tollūtur
ꝑfectoꝝ tollit impfectum ei apposita sanc
tuū gloie ꝑfectissima ꝙ ergo nō adhuc
tollit dona hūana imꝑfectoꝝ ultimū
aliquatū adhuc ꝙ ꝑfectoꝝ prima aut
sue charitas ꝑfectoꝝ que est dei
ad grā creatā ꝑtinet aliquid habet ca imꝑ
fectibile aneuam ergo in gloia cōsū
mata alia simplicit ꝙd ꝑm quod ꝓpo
sitū ꝓcedit qua ꝓmo ponit motiū
2º maioꝝ ad sua declaratōe ibi Cū
tuc autem dicto maioꝝ ꝓbatū ibi Vi
dem ista ꝑma primū dicit exꝑpit n cognō
scimus ꝙ imꝑfecta ē stilla mea que ꝓpe
in una et maxime illa que ē de deo
adhuc se habz intellectū mi sicut oculus
noctue adlucē solis 2º medium et
exꝑpit ꝓpterea ꝙ imꝑfecta ē cognitio
ꝑphetica eo ꝙ ē enigmatica et ꝑfecta
duo dona intelligut alia imꝑfecta
excludenda Cum aut sic ponit
maioꝝ dicens Cum aut venit quod
ꝑfectum est ꝙ statui gloie ꝑfectissime
euacuabit ꝙd exꝑpit esse imꝑfectum
declarat ꝑ simile de statu pueri li
imꝑfecto qui cessat aduenīte statu
virili ad Ita certum simula loquebat
ut puerulus sic balbutiendo et imꝑfecte

sapiebam ut primula a ppiando aqua
que magis cent i probanda et illic
et reprobando que magis cent appro-
da rogitabam ut primula stilla rima
et rutilia Cui aut stue sed ut cua
mani que erant primi sic pdca et
assimilia pferrem vili no quem
Videmq mic sic pmit mihi
placez stilla q alia dona a caritate
sue mpfra / Videmq mic per
specim sensibile cui rogniti ppli
mo modo ps sui pricam sibi ic luc
ndet q i rupi in oculo ipi sui dyafa
neitate Alio modo ps sui pricam
sic ipm in sensu receptaz ut i me te
a sensibili diuatam sic ndet colo
Alio modo ppem no diuatam i me te
a sensibili in sensu sm alio sic ndet
a liq in speculo Consilii de deo het
et pleo rognio nalic cmodo pcepta ad
piam que poli deo quem Alio mo
p simlitudine adeo i me te diuata
m rogniscime et het rognio quem
angelo mg cenia e queda dei plenio
pqua nalit rognio stit deinde mo
rogniscit in nobis quasi in speculo
mquanti pp recatias a nob rogitas
sicut p specim ductim in dei rognio
et ordine cui recatia et bonitate
veniim in rognioz pgrie et bonit
diuisio dicit Videmq mic sic deu
pficiim et i emgmate quia het illitudo
recatiaz ad deu obstica est et milde
mpfta et p quis mea rognio de deo
in mia tuc aut i m pricia fiunt ad
finem i clare et bn videbim q sim
cenia Tuc rogniscit deus ex parte
robstiez et mpfis tuc aut sicut rogita
sum adeo sicut cui rogniscit cenia
mean mia tuc rogniscem sua tui stud
sicut nio impedit qualitate rognitois
et simlitudine cui Di aut pduct
regnat et caritas sicut alia dona cua
mabit quamuis mpfta dicendi q
no valet qua q mpfio quem
alicui ps euacuat adue te pferet
et aut mist primus manz sicut ipsius
est de cone pdice no aut de caide
quamtat et ideo adueniente statu vie
cessat pfica no aut quantas tui
patrie competit mpfio magis e
in pmeo Impfio necessa est ut spiritus
stiaz meam et pphiam ut pdem est
ppe quod euacuant Caritati vero
competit mpfio pdcis stilicet
ppe mpfioz rogniois adiuncte cui
cui competit ps in deinde rendi et q
mic mpfis rendit et primus ppe
rogniois mpfioz ut dim et ppter
quod manz adue te rogniois pfia
et Tuc aut quic qui q deducit q illuscioz
primi et mieta stilicz q caritas excellit
omnia alia dona Tuc aut et ipa
vie manet fides ppes caritas tria het
et pista duo fidem et ppem intelligut
alia dona de quibus nio facit exposse
mecoz que sut cua quanda i pricia
maior aut spes et caritas fides aut
et ppes sut excellentioza ceteris do mo
cuacuandis quia sut virtutes theologice
que dant nob adquirendi nos deo
alia vero dona sut quedam dispositiones
nob date ut reddam bn mobiles ad
aspectu et sic ordinant ad virtutes
theologicas ut ad finem et exhibent ipsas
q capio e maior fides et ppes q sut
maiores ceteris donis quod cui e maio

maiore est mag̃ minore Ca.m xiiii

Sectatam iudicate Quipiam plg
determinauit gras gr̃is datas
condicionaliter quę circa eas ponit
quando comparationem facit ꝓ ꝓphia
et enumerat dona linguas et ad
eruditionem dicendo et edificandum ꝑ ad
ꝓphiam requirit intellectuale lumen
ad intelligendum misteria significatum
ꝓphaꝝ cum quo audit spiritus ꝓphetę
et balthasar manum scribentem dam-
nationis. Ille dormiebant magi
non fuerunt ꝓphetę ꝑ quos deus
non habuerunt intellectum misterii
ut ioseph et daniel qui intellexerunt
ut ꝓphetę fuerunt sic ergo accipit hic
ꝓphetare fidelibus misterio sibi et alijs
fabulam plumbi intellectualem sibi datum
exponendum dicit dum &c Intelligi-
tur autem et multi fuerunt qui ꝓphetabant
quamvis pauci essent
quibus immoratur ꝑdicator ꝓpter quod
deo gratias dedit donum linguarum multis
deinde ut sine impedimento exercere
possit officium ꝑdicationis Cor mihi ait
uero tamen quamvis magis volebam
hoc donum quia ꝓphetia et fidelibus linguis
hic accipit ꝓpter eloquia non intellecta ꝑ se
sed no explanata sicut grecanicum
pueri petaqui ꝓphetas in latino non
tm ꝑ se exponit et si in hac intellectum
aperiat ꝑ se exponit loquitur linguis
et dividit in duas ꝓpter quia primo
enumerata hanc ordinat qualiter se vtrum
utrum deo dicatur sibi Quod ergo primo
ordinat dupliciter primo comparando simpliciter
expertę fidelium et expertę infidelium
ibi Fratres mei prima adhuc in duas
quia primo ordinat ꝓpositum quo ad vtrum

linguarum in ꝑdicando &c in aperta
ibi Nam si ecce prima adhuc in duas
quia primo probat ꝓpositum ꝑ comparationem ꝑ
exempla ibi Nunc autem Circa primum
animadvertendum est primo ad predicta quod Cor
enumerat caritatem eo quod diuerarum
prelatarum donarum precedentium Ideo
eorum quasi concludendo dicit quod
ceteris debent caritatem sequi cuius
quia ꝓphetia non fuit alia dona con-
tempneda subdit Emulamini spiri-
talia id est desiderate seu amate alia dona
ut ꝓphetiam donum linguarum magis
autem studiose desiderate ut ꝓphetetis
quia ꝓphetia prelatum dona linguarum
quod quia probatur duplici ratione primo
quidem dicit Qui enim loquitur
lingua id est diuersa ordinata non homini
loquitur id est adulterate hominibus aut enim
deum et supra ꝓloquitur lingua sive linguis
intelligatur locutio non est intellecta
sicut aliquis simplex dicat horas canonicas
nisi tm intelligit nisi non explanata
sicut cum aliquis simplex intelligit tm
significata verborum nisi tm ꝑ se locutionem
sanctam quia nescit exponere primo ad
intelligendum inducit dicitque et ideo
donum linguarum non sufficiebat ad ex
hortandum sive ꝑdicandum si tm adorandum
Ideo dicitur Et deo cui quo loquitur
homo in oratione Nemo enim audit
et intelligit ꝓtalem locutionem sensum
intus latentem Deinde alia sancta
loquitur in mistica et sensus latentes ꝑ dona
ꝓphetie et uelandi et ideo tale donum se
quitur edificatio ecclie Ideo subdit Nam
qui ꝓphetat et sibi nisi alijs revelata
et reserata et explanata hominibus loquitur
et adulterate hominum ad edificationem

mr̃ipiendam et exhortacoz̃ ꝓficiend̃
z̃ consolacoz̃ lugendam Expedictis
format̃ tr̃o illud quod ē adhonorē
dei z̃ utilitate prox̃i ē melius illo
qđ ē in adhonore dei ꝙphia ñcõ ẽt
adv̄sꝰ ꝙ domꝰ linguas adhonorē
dei in ut pz ex dictis go t̃ ẽt cum
loquit̃ hic point̃ 2o eo que talis ē
melius ē illud quo aliquis ꝓficit sibi
t alios cuiuscoi ꝙphia qua illud quo
ꝓficit sibi in q̃cunq̃ ē domꝰ linguas
ꝓse in acceptiõe qua ꝓphe non pr
alios mscendꝰ t hoc est quod dicitur
Cum loquit̃ lingua spiritꝰ in me edificat
sibi ꝓficiendo septuplicas v̄tutes orando
vl̃ studendo Cum alt ꝓphet septuplas
reserando vl̃ explanando septē vel
verbis etiam edificat̃ z congregatoz̃
fidelium z ne aliquis credat̃ no ē quando
de dono linguaꝝ ideo v̄ nouꝫ tpe dicit̃
vos omẽs linguis loquim̃ etiam aliquoꝝ
magis autẽ scilicꝫ volo vos ꝓficere qm
melius ē Ideo subdit Nam maior ē z
est in veritꝫ domꝰ ꝓphetãs nõ subdit̃
nisi forte me precedat septuplicas explã-
nando quod primꝰ adꝓphatꝫ z sic talis
hꝫ veritꝫ domꝰ scilicꝫ linguaꝝ ẽt ꝓphe
quod ē melius quã hec alium in certis
pbis Nunc autẽ hic quẽ ondꝰ ꝓpono
p exempla z primo per exemplũ suppoq
d Nunc autẽ fratres si veneꝫ ad vos linguis
loquens v̄ veniã in mo dono linguaꝝ
quã habeo quid vob ꝓdero nisi vobis
loquar v vobis exponã dicta mea
q d nichil hec aut explanato pr esse
primo dta diuina ꝙmittẽ certitꝫ in
scie nrãe est nil expedit z quãuis adhoc
dicat Cum in ecclesia &c dta humana

quoꝝ cogimꝫ ad salutẽ ē verbis ut nõna
et quarũ adhoc subdit aut musica que
q̃ assumpsimꝰ est de cemebalo cuius
sonꝰ cõmixtꝰ ē ex ere adhoc dicit
Aut ymphonia ꝙ cuius modꝰ et
quarũ adhoc subdit Aut in doctrina
Tamẽ hoc ponit 2m eos in rebꝰ
dictis scilicꝫ instrumꝫ musicis que si sonꝰ
confusus emittatur nescit̃ quid tamẽ
si requir̃ de illo ꝑ sonꝰ p varietatẽ tactꝰ
instrumꝫ hoc ē quod dicit̃ tamẽ
que sine alia voce animata ꝙ accipi
vox similitudinaliter in qua ꝙphe loquẽdo
solũ est i dicat̃ Unde di 2a de ani
vox ē percussio aeris impressa abanima
ad vocalem artiam cui ymaginatꝰ
significandi ꝙ sic accipi ꝙ vox ꝙ sono
recto patet usꝫ ibi Item z ubi po
aliud ex in de tuba que aliꝰ sonat in-
tuendo ad effectꝰ aliꝰ sonat vocando ad
consiliũ aliꝰ pugnando ad bellum
ut habẽ ubi aliud ad ꝙ pr quod
nullꝰ ꝓpt se ad bellũ mst sonet̃ deꝰ
mo adhoc statuerꝰ similiꝰ locus linguaꝝ
no valeret ad edificatoꝝ mst sensꝰ eius
explanat̃ ꝙ pz hec usꝫ ibi Tractꝰ
p lingua supple no ꝓficit̃ ecclesie
mst manifestũ simone dedit̃ ad
explanatiõ modo pdco quod primꝰ
ad ꝓpheam deo subdit̃ Tertiꝰ multi
modꝰ acca loquendi v in unum ea multa
scilicꝫ ydiomata z nichil sine voce
v sine cognita voce significatiue z ꝓpu
loquendi nichil ē cognitu ad utilitatẽ
ecclie primo deo possibile est sicut loqui
aliqꝫ ydioma ignotum deo subdit̃
Et ergo nos nisi vos v̄tute vestꝝ v eius
significatoe Ideo cum loquor barbara ero
v cũmee loquentes si ut si aliquis stupens

horas canonicas et non intelligentes
loquat alii simplic ignorent et ideo
subdit Dic et vos nisi bene sermonem dederitis
quomodo intelligetur quod dicitur Eritis enim
in aerem loquentes Tam multa genera
sunt vocum in mundo et nihil sine voce
Si ergo nescero potestatem vocis
ero cui loquor barbarus et qui loquitur
mihi barbarus Sic et vos quoniam
aemulatores estis spirituum
charismatum quaerite ut abundetis
non solum verbo sed magis
intellectu ad explanandum ubi propter quod
subdit Et ideo qui loquitur linguis oret
ut interpretetur ut adeo propria sibi
deum tacite melius homo Nam si orem
Postea indit permixta propriis rationem
dum linguis in praedicando hic meretur
orationi et primo in secreto cum
publica ubi certe Certa primum fructuosa
vox Oratio quae fit intellectu
nata a re fieri melior illa quae fiat
cum affectu re est in proximo quia primum
linguis prosit proferri primum verba orationis
in quolibet ornare si non intellectu sic
ad laudem dicit oro spiritu ad illud
deum et mente affectus cuius elevari in deum
et sic fiat eius affectus et intellectus Intellectus
igitur laudis qui primum adproximum
melior est dono linguae quae cum
primum movet Nam si orem linguis
spiritus meus orat affectus meus in deum
elevatur spiritus eius impetrat quidam vim
motivam et ideo voluntas quae est affectus
intellectus vocatur hic spiritus quia movet
alias ad potestatem agendi Orem
autem mente intellectu mei sine fructu est
quia non intelligit eorum sensum ideo
concludit Quid ergo est mihi faciendum
orabo spiritu orabo et mente psallam affectu et intellectu
psallam Et psallere est oratio in melodia
dei Certe sic idem audit in
oratione publica quia si populus
intelligat orationem seu benedictionem sacerdotis
melius educit in deum et denotatur credere
amen Ideo dicit Ceterum si benedixeris
spiritu eius sacerdotis ut episcopus qui abstinet
hoc quod plus intelligitur quibus supplet
laicus vir rotae quod quod profectus plus
tuo intelligetis quod melius aut medium
quia nesciet conformare tibi qui est
inscius certe respondeo amen super hoc
in primitiva ecclesia benedictionem praecedente
fiebat in vulgari Ex postea supplicationibus
fiunt et consuetudinem ut sacerdotes
ministri certe ut pace stando quia dicitur
aliorsum deposito rapuerit adorandae
eucharistiam et similiter fiunt in latino
in ecclesia latina et sufficiat quod clerus videat
pro toto populo expedimus enim fidelibus
modo quia in vulgari Consequenter applicat
concludit meritum spiritus quod melior
est dono linguae quod Gratias ago deo meo
quam omnium linguarum vestrum Hoc enim quidam
homines adeo mirati dicunt si quam dominus
populo melius est subditum si in ecclesia nolo
simplex magis quam verba latina et pauca
sensum meum ut intelligam alios
intelligat et sic eos mysteria quam
decem milia verborum in lingua quia
magnum verborum copia sine linguarum
Verumtamen aut quod apostolus specialiter
hic dicit se velle eloquium quam verba quia
praedicatores ecclesiae debent animadvertere quid
stilus credenda agenda mutata mundo
panda quia praedicatio debet esse delectans
que primum ad fidem et sic quibet primum
et delectans quod primum admonens et sic ut
quatuor alia stilus virtutes tuncta pene
et gloriam et quia ista debent praedicari
hoc enumerare simpliciter Ideo dicit simpliciter

quos verba ꝛ pauca ffrees mes pdh
endit aplus ꝓ quam prellā domd
linguaꝫ rombq ſuper̄ expte fideliū
ſic amē idem ondit rone ſimpta
expte mſideliū cta quod primo exurgat
attencoꝫ cor mthioꝫ D Rolute priū
eſſia ſemplq ꝛ in diſcoꝫ bom ꝛ mali
pinde mſequent geligut mg bom
maoi ſpor aut dicit aplus ne peligat
domd linguaꝫ ꝓ quo q ē mag bom
D malicia ymbl eſtore ꝛ no cogitet
mala ſicut puuli defraud in cogitatõ
tia ſenſibq aut ꝓ ſñ eſtore ꝛ ut ita q
dicat ſic meliguſ pſte ut poſſit eo
alios inſtruē quod primꝫ adq̄ſitam
ſñ legē ſic qñ ſcat ſuam rone
que talis eſt qñ aliqua duo ad vnum
finem ordinant illud ē melius quod ē
efficacius ad finē illū conſequendū domd
aut linguaꝫ ꝛ domd ꝓ ſic ordinat
ad comodoꝫ mſideliū ad qua efficacius
ē domd ꝓ ſic igr ꝛ ꝙ modꝫ aut qñ
rones pbat duplicit primo ſuēte D
ſñ legē q ſcript eſt no accipit ſic ler
ſcte ſtalis ꝙ ꝓ libꝝ moyſi D
ꝓ toto rei teſtamto qua quod h allegat
ſcbit ꝓa ꝓ nr̄m ſñ ſic ſcat ſuē
Dm malos linguas ꝛ labios alios
loquar ꝓlo ſuē ſtalis ꝓlo iudeo
quod ſint mpleti actuū ii qñ iudei
congregati in eccliā de mſis ēt
audierut credere ſcriptes mo mbis
linguis ꝛ ne ſic exaudiet me dicit dns
licet em cui aliqñ adrpm fuerint
comiſſi tunc plures ꝛ manſerut obſti
nati illi etiā comiſſi magꝫ fuerut ꝓ
bonum pcē ꝛ ſcatū ſcriptas ꝓphare
ad primū adq̄ſitū quia ꝓ dom linguaꝫ
ut patet act ii ꝛ ſic ꝓ q dom ꝓphie

plus valet ad comodoꝫ mſideliū
q̄ domd linguaꝫ ſcripte linguis ꝛ ſig̃n
ſunt dnē deus non fideliū ſed mſideliū
qui iam credunt ſi mſideliū que pdicta
procul dubio intelligi poſſent de om̄
linguaꝫ bombq ꝛ ſic comodi ad fidē
xp̄i ꝓphie aut no mſideliū ſed gentiliū
qui no habuerut legem nr̄ꝫ ꝓphas
ſi fideliū ꝛ iudeoꝝ domd deū credentiū
de quibus fuerut apli alijq̄ xp̄i diſcipli
tali credentes primi fuerut omes ꝓphetaꝫ
pdicatoꝝ comiſſi ſui gentiles ꝛ ſic ꝓphia
plus valuit ad comodoꝫ mſideliū q̄
domd linguaꝫ ſicut admonitionē
fideliū plus ꝙ ſcā quia eloquentia
D ergo ſñc 2° declat mirabilem
factū dicēs D ergo quenat vnusq̄
ecclā causā ecclie ut precipit ſcā.
ut alij quod et omes fideles linguis
loquant̄ mittat aut ad eos pdicta ignoti
tas pdicta ut quos mſideles nonne dicet
q̄ inſanitis quia vos ꝛputabit inſanos
vn tapli ſic captos putati fuerut
ebrij actuū ii ſic in tali casu domd
linguaꝫ eſſet magꝫ ad deceptionem
mſideliū ꝛ ſic ea ſtinxiſſ actuū 2°
mſ petrꝫ audiſſi gentiles ꝓphetando
ea ꝓphaꝫ D ergo aut omes ꝓphetare
nō ſimul ſi ſucceſſiue expendo ſcptas
ut pdictas ſibi ut alijs ſtas ꝛ mittat
aliquos mſideles ut pdicta queant
abomībq illis ſucceſſiue ꝓphetabiq
inquirat ondue ut ad gentiliū ꝛ ecclā
bilem ꝛ ſic diuidet abomībus
ꝛ qmendabiles ondet D ergo ultra eni
cordi eius manifeſta ſiue miſtiū
expdiat ad tali ꝛ expoſito tanquā
mitra primitia ad fidem ꝛ mores ex

quos audiuit comode ad cognitandū
mala m corde suo latencia et adpetendū
corde et ad confitendū ore pt etiam
aliud intelligi ma in ptinctua etiā
adeo infros infideliū sint plibus fide
libus sm tm gressū secreta cordis cog
nosce et quos reuelatos aliqui con
fitebant ab infidelitate sicut mili
cam aiam tuam redimit ppm et re
uelatos sui deliciī Jo. iiij Et ita
cadens in faciem ihesum se coram
deo ex dicta pdicatos ut secreti reue
latos adorabit deū confitens ad ipm
pmittans in ore gstis q uere deus
nobis sit corde enim creditur ad iusticiā
ore aut confessio fit ad salutē Ad ro
Quid ergo hic ondit apls q lingue sint
ad signū dom ppheie et linguari non
fidelibus sed magis in speciali
ibi Omes linguis Contra pmū dicit
Quid ergo est sic ses si vobis agendū q
sequit Cū ergo uenerit ad eccliam uniuersa
ecclia psalmū habeat ut in ecclia
aliquo decongruo gratiarū actu deum sibi
dato pro in aliis et pmo de qua non
tam omnibus singula dona si diuisim
ut deus et supra vii cap. et idem milli
de aliis sequentibus ppsalmus vero
intelligit canticū ad laudandū deū
de ecclia habet et gratiā pdicandi ad
mouendū mentes linguā habet et
donū linguarū Apostolus simpliciter
et nuclear mētis secretarū habet et ut
exponendi obstrua omnia ad edificatoī
sint quibus cum uti debeāt grā sibi data
ad edificatoē ecclie Omes linguis
hic ondit ppter istud magis in speciali et
primo quid ad donū linguarū et quid
ad donū ppheie ibi ppheie aut Circa
pmū dicit q dono linguarū non est
vtendū ambe si sufficiat apostus ppter
occupatos ppies Deo sine lingua qui
loquit sm duos aut sm tres si
homines ut milites et adplq sm q dicit
deus vnū In ore duo aut tres
stent omes vnus et ppetes et sic
sit vna pars et alius aut ppartes et
mutis ut pars vna post locutos suos
expectet et post alia similiter q
me sit expositio q in pdicatoē pdicat
primo ordem hominū ignote linguie
Deo subdit Et unus mutescet Quia
ro sint mute pces scilicet ille q loquit linguis
tacear in ecclia dū alius mute pretet
sibi aut loquat Deo orando deū in
secreto In ecclia vero suat dum que
cunq de mō loquitur In missa cum ro
tat dom linguarū ppeplazt clerici
et sic sim duos aut suat respondere
in matutinis vel aliter respondere
oportet ppplice noctis tantū quos
dicebant duos sim sm tres vigiles
noctis Quid ergo sic quē ondit qui
sit vtendū dono ppheie et primo ondit
debitū vsq ro quibus ppheibitur ibi am
plius Contra p dm stendit q usus ppheie
sit acceptior ppter quod ibid exhortatoīe
ad plebem sacras scripturas exponendo
In ptinctua vero ecclia plures habeat
hoc donū ppter quod ne fiat confusio su
aderdmatur q exerceat ad uobis tm nō
recipiat ad plus et successive et hoc ad q
dicit ppheie duo aut tres dicat scripturā
exponendo uno simul si successive et
ordinatim et attente audiant ut
sic possint discerne que sint melius dicta
et magis recta Sed si alius reuelatū sibi
sedenti et si alicui de auditibus facta
fuit reuelatio ppter ppm sim de aliquo p
edificatoē tunc exponendo pōt tacere

dandu ista lo cui lapidendi et subdit ca
potestē eis omēs inclaros spūs sanc
tos et singulos ypocrace vinus post
aliud apparentem pme Vtrum distant
qui audiut et oms exhortent ad
hoc opti Dz quia possū aliquis ducere
no est m ptate sic laqueū tace quia lo
cosplus sū mortē hoc r monz dicēs
et spūs ypocrā ypocrisis subiecti sunt
hoc est m ptate eo q Contra q sic end
q duo sut stulti illuāco mētis ypocrite
hoc no est m ptate eius quia spūs ypocrisis
no semp adest ypocrisis Aliud ē illuāco
sibi facte p mendacē et tibi p mendacio
est m ptate ypocrisis quia pt laqm tace
pot expedire spūalē dāno et vēt ēme
et sic est m posito quia si plēs simul
laqueū ēss confusio et vnq alter im
pediret eaqua sequeret dānosio cuiq
deus no est actor Deo subdit Non
em est dissensionis deus Intendit tm
q non semp est m ptate ypocrisis tacere imo
aliq pot monz hom ad laqueū diu
dicta voluntate sua sicut pz de balaā
Num xxiii et xxiiii q benedictionē
ysel tacē no potuit quia erat ad glām
dei Non sic aut m ppto utz eodem
Et mulieres sic emendant qbz pdicā
di actū sut phibite filiis mulieribz
et pmo facta quod dām est ec aliquez
pfunia excludit ibi Ubi a nob Contra
primū dicit q mulieres si ecclie tacerent
filiis et essendo a doctrina no tm aberet
secretarii subdit tacio Non em permitt
eis laqm i docere quod pmū adplacet
et pmittit et ideo r pugnat serui mu
lieribz tm pot defm intelligentie tm
qua mlī deber nāliter ee subiecta vi
deo subdit Dz subditas esse vult et lex
dicit Deus in ecclie subiecta potate ecc

plia tm quātū ad illuāco dz monē
no r pugnat sexui muliebri et sic
legit multe mulieres ypocrite ner solū
excludit abactu docendi m ecclia pubice
sed ecclia abactu querendi ubi pmodo dyspu
tacionis Ideo subdit Dicit aut velut
dixit dom vnces suos mercogenu
ut de audit m ecclia plenius mdz met
et causa dicti silencij tangit cuidā
Cum pe aut e mulier r mderens e pbi
m ecclia laqm et poppoīnd derens est
ea tacē m locis publicis pot quod m
mre captū est ne mlīes exercent
opus adnotandi Sin autē Contra
excludit aliquo ad probā qm com sit
de gentilitate possent dicē q ordinato
apld no est bona ēo q apud gentiles
m tempe vomē et diume mulieres
sortilegas publice docebant q r pellit
aplus d Sin a vob genitalibz sermo
dei prossit q d no si audeis quibus
dare sut scripte legis et ypocrā et ideo
modi et ordo doctrine magis e dūa q
audeis m gentilibz quia ecclesiastico Di
quis aut vi ypocrā de aut spūalib qm
pot omnā indicat ut dom e supra
ca° iio Cognoscat que scripte sut quia
dm sut mandata et potil cognoscē
q ordinato dicta no solū prossit a
me stadeo Quisquis aut ignorat ex
negligētia malicia illa q scire tenet
ignorabit ades Stragi sic ultio
gelidus excludit occlusio mentis sic q dona
spūs sancti sut appetenda et ex eis vtes
ordinate ecclia psone quas decet vti
deo dicit Stragi sicē enumlam ypocrisis
tacita melig bonū quia laqm linguis
ut pz ex supradict Quidā primen
quia laqm linguis et quidā bonū

deo subdit. Et laqueus nolite
phibe plures simul laqueo orna at
honeste. ⁊ put decet vxores ⁊ mulier
⁊ sm ordine ad vitā confusione
stanti vobis. Capitulum XV.m

Hoc aut vobis fratres dopcā apls
tractatur de sacrmēt. ⁊ de gratia
q̄ conferr in eis. Hic q̄ tractat de glā
⁊ surrectois. adqua finaliter pdca ordinā.
⁊ dmodū in duas pres. quaꝝ pma de
surrectōe xpi. primitr tractatū. co
probat. ergo hoc q̄ surrectoz. ⁊pm. ibi
Di aut xpus. pma adqrm in duas
quaꝝ pma ostendit doctrina ecclīgelica
⁊ qm̄ co demirat. q̄ opret sic eā ⁊
surrectoz. xpi. ibi. Tradidi em. Cui
pma dicit. Notū aut vob facio. ⁊ admo-
neo vos. reduco ecclīgelicū quod p di
catū vob. ⁊ doctrina ecclīgelica. cui ex-
cellētia. exquaꝝ ordine pma. ex eius
pdicatoribus qui fuerūt apli. excellētes
viri. ⁊ hoc tangit. cū dicit. Ita pdicam⁹
ego apls. ⁊ alii similes mei. co. exaudi-
tis. qui. ⁊ modo. ⁊ doctrina ecclē-
gelicam. porrexi. quod. ⁊ signū. ostēdit
vitatis. cuius doctrine. ⁊ sm. q. arguit. duo.
quaꝝ. ⁊ primū. mādula. ⁊ sic. ⁊ dcepta
corrūpit. est. cum. vissima. ⁊ pissima
co. q. deo. nō. pt. ee. tesse. filiate. q. ⁊ pfi-
tacō. sit. vere. mādulis. aut. vite. Illi
aut. pfessi. pdicauerūt. vbiq; domino
cooperante. ⁊ sermone confirmāte. sequē
tibus. signis. Di. aut. dicit. q. sme. mā-
dulis. fuit. sic. ⁊ dcepta. hoc. ⁊ putanda. ⁊
maximū. mādulū. q. cum audita
m audita. ⁊ pisse. semp. quam. contra
dcepta. sme. tā. corrūpi. nō. solū. assimpliabi
⁊ stā. a. sapientissimis. ⁊ pruētissimis
viris. Et. si. arguat. contra. hoc. de lege
machometi. sed. quia. nō. a. milē. ⁊ dcepta
dicendū. q. nō. ⁊ similē. quia. vi. armoꝝ
pmo. sibi. mlitudinē. eudem. subiugauit
cui. ⁊ legem. dedit. q. mittes. delicias. et
potū. ab. suis. cōibus. adquē. ⁊ armes. sequ
fides. aut. catholica. ⁊ xpiana. ⁊ apls. pdi
cata. nō. corrupta. est. ⁊ dcepta. scilicet
pauperibus. cum. pdicatibus. adpauperē
et. austeritatem. ⁊ mudi. coruptū. mū
cūbus. ⁊ dos. nō. sunt. ⁊ dcepta. a. sapiēti
bus. mudi. ⁊ potentibus. sicut. videꝝ. pla
nst. q. ⁊ sunt. vbiq; signo. ⁊ hoc. ⁊ dcep
tangit. cū. dicit. quod. ⁊ accepistis. vi. ⁊
alii. scripturis. quibus. mudi. sunt. am. sapia
maxime. vigebat. in. grecia. ⁊ cetis. gentī
bus. q. excelluit. adquā. ibi. Inquo. ⁊
scilicet. sunt. ordo. ecclē. ad. cui. quatuor. pti
q. pma. pla. docuit. adstruendū. ibi. Quo
⁊ saluamini. adhoc. ⁊ q. adhuc. annūciem
pdicatū. duo. requiruntur. vnū. ⁊ q. tene
atis. alio. quo. absq; his. ⁊ pdicata. scilicet. nō
intendo. pticularit. cōtra. quos. ⁊
si. aūcti. dimē. et. mādulis. ⁊ deo. subdī
qua. cōi. pdicatōe. in. nob. sit. tenet
q. d. pdicato. mea. nō. pretitur. cōe
gnacia. ⁊ dnūd. sm. q. fides. nō. sit. vana
bombo. pibq; sme. quibq; ⁊ mortua. ⁊
pgnis. fenestra. deo. subdit. Tradi
dit. em. Nisi. fenestra. recedit. ⁊ Tra
didi. em. hoc. qui. ondit. quod. sic
tenendū. de. xpo. ⁊ surrectōe. ⁊ primo
q. natus. de. xpo. scilicet. eius. morte
sepultura. ⁊ surrectoz. apparitoz. que
primo. adstruit. fidei. de. incarnatō
xpi. dicit. igit. Tradidi. em. vobis. in
primis. ⁊ me. pma. ⁊ cedenda. qua. ad
fidei. sue. principia. exemplis. alia. ⁊ dondi
deducit. ⁊ ad. gētes. ⁊ cetis. electe
quod. et. accepi. q. d. hoc. aūte. qui. nō
fuerūt. si. aut. dicare. dei. ⁊ sic. illa. fuer

Cum xpus mortuus & p̄ peccatis nr̄is
no fuit vsq; l'iij.a p̄ze celus p̄fli mei
p̄ssi eu ideo subdi sedm scripturas
sy.e & alios p̄fectas spū sco loquen
& se mors ista p̄ peccatis nr̄is fuit ordi
nata et qua sepultus est ut iuxta
moret eius gloria et et qua r̄surrexit
tra die Si em tres dies accipiendi
sut p̄ synecdochen qua plus q̄ trius
no fuerut integri Et qua visus &
post ēsur certos reddit & perco hui⁹
vltimo de apparitionib⁹ aut factis multis
nō stat hic aplis mentio q̄ inducat
apparitiones adomstrationis fidei de r̄sur
rectōe xp̄i Ideo illas tm inducit que
facte fuerut p̄ roms magis autentice
et postea visis aplis que apparite sunt
facta post dies viij.o que r̄surrectois
thoma p̄nte Ille vō plus tm apparuerat
decē aplis thoma absente ut habet
ibid dicat vi qua undas qui fuerat
duob⁹ tam mortuus ecclie manifas
no did erat eccles Demde visus est
plus qua quīgenis fr̄ibus simul & ista
apparitiones sunt facta in galilea ut velut
mqua apparuit aplis & multis aliis ex
quibus multi manet usq; ad huc viuentes
p̄ter dicat ad maiorē assertionis sue dicti
quidā aut dormierunt morte corporali
q̄ dicat dormitio qua erant in spe
r̄surrectois future Demde visus est
Iacobo dicat aliquis q̄ ista apparitio fuit
in die ēsur rectois no ne tam em Iacobus
se no q̄nessus p̄me donec videret
xp̄m r̄surrexisse & sic in Deinde
non imputat sed me & apparuit mihi
Illi dicut q̄ Iacobus post apparitiones
p̄dictas habuit specialem apparitionem
ipse specialē & mortē & surrectionē ad xp̄m

Demde aplis omnib⁹ salutq; dicit assertio
ne ultima nouissime aut omnium post
assertionē xp̄i in celū tanq; abortiuo
visus est & michi De qua visione dñs
& sup̄ vocatur se abortiuū
qua abortiuus dicit fetus qui nascit
extra tempus debitum ut q̄ nō violenta
ducit de vtero nil qua no p̄ducit ad
debita quantitatē que ēt de se requirit
aplis qua alij p̄ natiuitatē fuerut ante
adnectit ipse sanctus spe autem post
Item alij fuerut comissi spē de qua
quasi molenti martir p̄secutoris fidei
Annuit re Item quia no reputat se
p̄missse ad p̄fectionē alioꝝ & hoc ex hu
litate Ego sū minimus aplorū & qua
ex humilitate no ē mentiendo ideo
vilificat dñm suum d Qui no sū dignus
vocari aplus qm̄ p̄secutus sū ecclam dei
quod alij no fecerut & in hoc mor
sunt aplis alius hūs ordei grā suam
valde magnā Ideo subdit Et grā
dei sū id quod sum erga me nō inanis
sū missi ip̄se autem & labōsior et grā
eius q̄ me tecum nō sunt Graces agit
bonis si qua bn dicat illis omnib⁹ laborā
tibus q̄ cum alijs legit minor esse p̄
tasse nec ipse virtute sic ipsis manib⁹
laborasse nec tot & tribulationes in ecc
et mala sustinuisse no ego aut ipse
vixit si grā dei mecum p̄ter spectat
qua se habet ad libertatē arbitrium sentē
tiā ordinem Ecce em
ego sum ibi felicius alijs aplis sic predicta
spūs sancto principaliter in nob⁹ locute
antea Non em vos estis qui loquim
si spūs p̄ris et per recedit felicius
spūs sanctus in me vos monere adredeo

condēnalem sup̄s portam ec vam
scām q̄ p̄ xp̄m r̄surrexit & mortuū
r̄surgentē r̄duxit mīres pres q̄
p̄bat p̄mo aplus ꝓmittit ro declā
quodā adiuctū ꝓbi Dem̄ de ista p̄m
facte ēnem r̄surrectō xp̄i est
sufficies causa effectiua mē r̄surrectō
ꝓpria aut causa sufficiens ꝓmē eq
effectus de virtē & esse tū agēs dicit
manēd̄ q̄ aut sit causa agēs voluntas
sicut est m̄ ꝓpositū ꝓmē effectū sēm
dispositōz voluntat̄ suā & ideo r̄sur-
rectō mortuōz erit m̄ fine mūdi
sicut ꝓpriū meritū deq̄ disponit
abēdo & recipiēt mānēd̄ ḡo mo q̄
glām tās xp̄i & mīstrū dīuinitat̄
quātū ꝑtinet sicut p̄mstrum meritū
fuit r̄surrectō mortuōz & ꝓbat̄ q̄d
dicit Sciāt aut xp̄m r̄surrexisse a
mortuis p̄mīcia dormiēciū &c. i. p̄mū
r̄surgēs omnēs mortuos non obstat q̄ lazarus
& alīi ante alios fuerūt ad mortē re
suscitati quia illa r̄suscitatio fuit ad
uitā mortalem ꝑ quod postea ītm
mortui sī xp̄us p̄mo r̄surrexit ad
uitā īmortalem ꝑ quod illa fuit q̄d
r̄surrectō quia fuit ī tempe īmorta
& glōse Si aut obiicat̄ q̄ua
ascendit dicit̄ ꝙ p̄ passū xp̄o nulla creā
tura r̄surrexit &. Dicēdū q̄ ḡor ibi
ē intelligēdus dicit̄ q̄ nulla r̄sur-
surrexit post xp̄m r̄surrectōz sicut p̄z ibid
vbi subdit̄ & exortes demonstrāt
post r̄surrectōz emortē Illud aut quod
d̄ p̄mīdn aliquo gñe d̄ cā aliorū
sicut ignis qui d̄ p̄m calidū fōrl̄ lic
causat̄ caliditatē in aliis & ideo r̄sur-
xp̄i d̄ causa r̄surrectōis aliōz non p̄
dicā ꝙ sit causa insufficies sīc dictū est
quē d̄ dicit īfīnitā & illā d̄ principal

r̄surrectōm q̄uā ēas aut mystīcal
uitā Ideo subdit̄ am quidē per
ḡiem mortē scām adam & ꝓ ḡiem
r̄surrectō mortuōz sicut enī mors
īducta ē ꝓ ḡiem p̄ quā īducta quēmēs
fiunt ut nāīa q̄uana reducat̄ ad
uitā ꝓ ḡiem xp̄m cuius q̄ātitas &
dictat̄ īstrūtū quātūd mō fuit aut
mentōz de cuius aīa pillā no fuit
mors īducta mīst tīm fugiendo ade
q̄mēstōz ligm vetitū vnde ꝙ ada
sterīlis cuius pcreante potuit oīgmale no
fluxīt īducta Mīsīmus aut
Hic q̄nē aplus declarat duplex
aduictū p̄mū d̄ r̄surrectōis ordo
qui tangit̄ cū dicit Mīsīmus aut
in suo ordīe supple resurget p̄mitie
xp̄us d̄ r̄surrectō em xp̄o p̄or ē ipe
& dignitate Īmō alios aut q̄ resurget
in fine mūdi no d̄ ordo tempis q̄ua
omēs simul r̄surgēt ītm q̄ dicit īfica
eodem ictu & momēto in ictu oculi &
Q. erit ibi ordo dignitat̄ q̄ua mar-
tir r̄surget ut mazim aplus ut apls
& sīc de aliis de quibus subdit Dīnde
& post xp̄m tempe & dīgnitate ītīmqu
surget xp̄s & medica ꝓpius p̄sidē tractare
formata q̄m in aduictu eq̄ recēderet
s. p̄mū quo venit in carnem & vltīmo quo
venit adiudicū Dīnde sīc declā
tm̄ tria d̄ r̄surrectōis fine & p̄mo q̄tū
ad cōsequētōz bonōz & ꝙ ad amotōz
malī ibi Oportet aut quātū ad p̄mū
dicit Deīnde post ḡor finē scilicet
r̄surrectōis cuius erit & iste finis non
erit m̄ ḡor q̄ vitād nīta cōrīa voluptu-
osa ut iudeī & sarcaten singūt talia
enī nīta sīm ḡiam p̄ē erūtōz & nīta
pcreūdi q̄ ē quod m̄ta consistēt no
p̄ felicitas q̄uana sī m̄ clara dei visiōd
& fruitōz quē quēmīē ḡoīm sī m̄ illud

quod ē in cōsummatōne stili q̄ voluntate
et metallum et ēspectu obiectū omnium
deo subdetur. Cum tradiderit regnū
deo et pri. et cū xp̄us adduxerit fideles
in quibus regnat ad claritatē cōspectū
sue creatoris et qua in spiritu angelorū
ordinat ad hoc ut fideles beatitudinē
cōsequant. deo tūc cessabit ministerium
propter quod subdit. Cū euacuauerit
oēm principatū et potestatem et virtutem
in ecclesia manebunt ordines angelorū
distincti quātū ad eminentia gloriē sīm
ecclesias et ordines. p̄ quos superiores
quasi ad istos quorū officia exercentur
imperat meritū hierarchicū et subpri-
oratus q̄bus intelliguntur archangeli et
angeli. ēt deo die singulorū hominū depu
tati. Oportet autē hīc declarē sine
ēssure certitudine quando admonitorū mali
tiae eius admonebit malitiae culpe p
fectorū culpe et mysteria malorū et quātū
ad hoc dicit. Oportet autē illud regnare
donec ponat omnes inimicos subpedibus
eius. nō ēt tūc desinet regnare quia
si ipsi doneri nō facit exclusos futuri
regni sicut autē primo dicit de ioseph
et maria q̄ nō cognoscebat eū donec
peperit filium suum primogenitum. admone-
bimur ēt ea tūc mala pene. deo subdit
Nouissima autē inimica destruet mors
quia resurrectio eius ad nutū et mortis
tūc quia nō pōt mors stare. et addit clarius
pedibus subdit. Omnia enim subiecit
subpedibus eius. hoc enim scīm est de
xp̄o pōst vict. ut ibidē declarandum sit
Quē quod oportet illud impleri in
cōsummatōne finali. Id autē dicat oīa et
quod michi eius tūc exceptum a subiectō
sub xp̄o hominē preter eum q̄ subiecit
xp̄us eum manifestum homo mortis est
deo prece. deo subditur. tunc xp̄e filius
subiectā eius tibi ut sit deus omnia in
omnibus. ut omnibus appareat q̄ omnia
potius et dignitas omnibus impertit a deo
in quo est tractus ultime beatitudinis
Aliquī hīc quē ēssure certus q̄bus
p̄fectus nitra et diuidit in duas partes
quia primo ponit sua gaudia et se
quasdā mortes ibi. Violuit primū
duplicat exponit. primo nō quia dicit
aliquos exposuerūt quia tūc erant
apud recedentes q̄ baptismū recepturi aliq̄
vinctē valet mortuo. et sic faciebant
se plures baptizari semel p̄ceptū alicui
parentis sui defuncti. et sīm hoc dicit
apls. Aliquī. si ēssure certo nō cui
q̄ fiatur qui baptizant. preo mortuis
q̄d michil p̄sit eis. si qua nō inde
probabile q̄ aplus in sua p̄bitate per
duxit exaliquo exemplo quia nō esset
p̄bitus simplicitas si tm̄ ad illos exem
ducendo illos ad illud quod habebat
p̄ tm̄ementi. deo alii exponunt quod
dicit hīc. Mortuus. q̄ p̄ peccatis mortuis
que sunt opa mortua q̄ quibus abluendis
recipit baptismum. quia tm̄ michil p̄si
cerent si nō esset resurrectio. adhoc enim
recipit ut a p̄cīis mundata sit mens ei
digna. Contra. duc ad aliud tēpus
stili q̄ opiam quibus in scīpturis sacris
systemet fabula coelestium mundi. si nō
remanent mala ista. deo dicat
quod etiam stili q̄ xp̄iam pulcram
omni gloria etēni xp̄iam sequentem
durabunt. ad hoc meritū corporis mei
i. pretiū mortis mee expono pro
gratiam veram fecit. et q̄ p̄ gratiam in
nobis acquirendam qua gaudio in xp̄o
stili in eta spe p̄celeris xp̄i
za. hymno iiii. Repetita ē michi
eria cōiuga iustitiae. et stili dicat ad
z. in stili q̄ hominēs recent sīm scīm

sicut bestie ad delectabilia quaq; iuste
quod ē magnū ī cōueniēs dignitati
nature humane si nō sit alia uita ī qua
p malos ⁊ bonos reddant pene ⁊ p
mia ꝓpter hoc dicit si hō in hoc iem ⁊ ꝑ
tem qua differt homo a bestijs ⁊c
ad bestias pugnā ep̄he ad homines
ē surrectoꝝ negates ⁊ pene bestialit
viuētes quid michi ꝓdest si mortu
no resurgā q̄d melius si magis vide
t ⁊ de crēdi cū eis ad voluptates
ḡnales mee dicendo cū eis manducem⁹
et bibam⁹ ⁊ voluptuose viuam⁹ hu
manum ⁊ cito moriem⁹ ⁊ totaliter de
finem⁹ sicut bestie vnde in ꝑsona
talium dicit Depone iō ymbre tūpesta
tem pati in ꝑte sequit Verum
ergo ⁊ firmam bonis ⁊c Solite ⁊ sa
pienter disputat ponit quida mōnicos ⁊
ꝑmo quātū ad infirmos dicit Nolite
sed ingenijs ā negātibus ē surrectoꝝ ⁊ crēdo
cū eis adhuc voluptuare sine scelere
rerū pulsi cū bonos mores colloqua
mala autē maxime q̄ mutant hōmes
ad pessima iuste delectabilia adq; committē
habet exemplū pro hac natura humana
p̄ pomū monicoꝝ quātū ad ꝑfectos dicit
Fugilate ⁊ vos ꝑfecti sitis sollicitū ui
tāt̄ petūt nō solū in vobis fugā in
alijs qui sūt imperfecti de quibus subdit
ignorātā cū dei quādā ignorātiā rei
gnētes de ē surrectōe adhuc ignorā
volūtatē ⁊ adhuc timidā vitam et
ꝑfectā sitis magis sollicitī quia desti
nātos redimūt adhuc timidā spiritū
Dicit postea apl̄us exequitur ad
hoc ondit ē surrectoꝝ alios ⁊ hic q̄d
ondit qualitatē ē surgendi Quarta
quod considerandū q̄ aliqui concedēt res
ē surrectoꝝ futurā dicebant eam sed
adhuc similes actū ⁊ vitā sicut quida
phi dixerūt q̄ post āmū magnū qui
dam ꝑpetuū milia annoꝝ sola anima
plato resurget habituq; eadē scolā
quas habuit aliquā alijs ⁊ eosdē
scolares Alij vero stulti iudei ꝓpter
ea licet in aliquo differat ab hoc
quemut q̄ dicunt ē surrectoꝝ fore ad
uitā mortalem delectabilibus carnis inten
tā nō in adactionē cōsilij quia tunc
eis uita vere voluptatibus carnis ꝑfec
ta ꝑpetuo esset ꝙ ꝑsona igit talia dicē
tia mouet aliquā q̄nē Dicit
aliquis male sentiēs de ē surrectōe
quo ē surgent mortui hoc dicebant
illi qui ē pugnabāt cum impossibilem
quasi aut ter viuet vere nūc delicijs
carnalibus sicut me aut alium modū
Impugnet hic quis soluit vtrāq;
istoꝝ ⁊ primo 2ā 2o primā ibi Ete
nim sciēs soluēdo primā questionē stat
in hoc q̄ ē surget idem corpus numero
quo ad istam si habebit aliā qualitatē
et dūdit in duas partes quia primo
ondit q̄ntū 2o ondit quo sit dica
qualitatē ibi Dematē primā adhuc
in duas quia in primā mittēdo declarat
aplūs duplicē primo per exemplū 2o
per hoc ibi Et e corpa primā adhuc i
duas quia primo inducit exemplū empti
ois 2o alterā ibi Non omne semē
Circa primū ponit exemplū de granō
seminato ex quo surgit aliud granū empti
ois 2o ibi sed dicet aliquis quō primū
cinis dicam pulcra corpa ⁊ ponēs inter
pullulat gredendo de terra ad ꝑfectionē
alterius ē quod dicat Insipiens q̄ tu seminas
non vivificatur Dicens in q̄ aplūs
nō intendit q̄ sit similis in ē surrectōe
quātū ad hoc q̄ stat idem nature sicut
dicta pullulatio si in hoc valet ex in

apti quia si natuꝝ pt idem ꝑpe quod
et subalta condecenter forte q̃ dene
que ē vtute mſimte pt idem in mō q̃pe
quatuꝝ ad ſtiam mutatu ꝙſtitue et quia
opꝫ natuꝝ ē opꝫ dei nam̃ diligens a deo
ſubdit de gram pullulare. Deus
aut dat illi corpꝫ ſicut vult et ſingl
em q̃ ſuis mḗ ſagitta rte tendē ad
ſignm. que in tacet mtellectu arguim
q̃ aliquo mtellitu digit̃ ſta exhor
q̃ videm̃ ꝫ nam̃ tendē ad deu ſm em
quā no cognoſcit arguim q̃ diligitur
adeo cognoſcente Et vnicuiq; ſem
ꝑpm corpꝫ in qualitate et figura
et ſimlibꝫ ſm̃ determinatā nāꝫ ſpeciei
Non omne ſpc̃ gnē dicta ꝑpoſitū
p exempla dnſtrat ꝑpm̃ Et primo to
pando corpora ꝛcestria admiscem
tu celestia ad ꝛcestria vbi Et corpora
ꝛtia celestia admiscē ibi Alia claritas
Circa p̃m dicit Non omne caro eadē
caro/ quia ſut diuſe ſpēi aut puta
te carne hominū pecorū et auiū in
eadem natuꝝ/ quia illa eadem natuꝝ
que ē ſub forma pecoris alia ſit
primitꝰ ſub forma hominis et hoc
ē quod dicit Vel alia hominū Et
hoc cōcludit q̃ ſic hoc ſtat vtute natuꝝ
vtute dei potē ſic q̃ caro morientis
et ſurgentis erit eadem vt de mptitate
naturꝝ ſi altiꝝ glorie Et corpora
Hic exemplificat compando cōpa
celestia ad ꝛcestria que conuenit
magnitudo corporis/ qualitas eni ē eiusdē
comis in homine et mille/ in differēt
in qualitatibꝫ ſub q̃ exhor concludit
q̃ eadem erit corpꝰ d̃ morientis et
reſurgentis in aliaꝫ qualitatū/ et
ꝓz hēa hoc exemplo/ alia quidē cele
ſtium gloria/ et decor et or natis cōpm
celeſtium et ꝛcestrium Alia claritas
Hic exemplificat compando adinuicē
corpa celestia ſtiliz ſtellas adinuicē
q̃ differunt in claritate Item quemad
hoc q̃ omnia ſunt celeſtia natuꝝ que dr
contra nam̃ clementiare in ſimlibꝫ
corpib morientiū erunt eiusdē natuꝝ
ſz alteꝝ glorie ꝙſtor aut q̃ dicit Alia
claritas ſolis mtelligit xp̃i alia lume
et regnus martꝝ Alia ſtellaꝝ et aliud
ſtrum ꝓpter quia ſm̃ diuſa mita vāc
principabile lumē glorie Ideo ſubdit
ſtella em̃ a ſtella differt in claritate
Aduertendū aut q̃ omnia ſta exēpla
poſita deſignāt apposito/ quia no ſtm
ydemptitate ſpecifica ut i malem ut
ꝓz ex dictis/ corpa aut ꝙſtitues habe
ydemptitatē mālem ad p̃a mortē
exempla em̃ no ponunt q̃ta ſit ſi
ſentiat qui addiſcut ut p exempla
ibi cognitu manuductā admtellectū
qualis idem corpꝫ i mō reſiſtet
differēs tamē ſm̃ qualitates Et
mmatꝝ Conſequenter ondit aplus
dram corpis reſurgentis et mortui
quatuꝝ ad quatuor dotes corpis glor
Dicit mā in corruptione et ſpelit
mta corpa recuperabilia Semiat
et pnam̃ quatuꝝ Surget incorrupta
et corpa ſpiritꝰ habebit incorrupti
patem mpassibilitatis ſemiat in ignobi
et corpa obſcurū et vile ſurget in no
bilitate et corpa ignē dotis claritatis
ſemiat in infirmitate et corpa abilia
de difficili mobile qua corpa quod
corruptū aggrauat alam ſurget in
Surget in virtute et mobile ſm̃ vlm
tate aie patiem agilitatis ſemiat
corpa ſiale et grossū impotes de
ad alio corpore no glose ſurget in

spuale / r patres ee cu alio corpe
no gloso sicut pmo ppus pl est
cu corpore r hoc erit p dotem sub=
tilitat ut dicit aliquis Aliq uero dicit
q hoc no erit p dotem subtilitat sed p
assistentia diue virtut hoc faciente
qm ved melius dicit quando ad hoc
diffug habet tractu tm finaret
in statu ued resurrectois restabunt
quedes tales sc gratie. nutrio et
augmenti corpis absq fatigatione
finet ale in opibz spualibz r sm hoc
ctā pt dici q corpis qd mud e tale
r simens in opacombz talibz tunc
ent spuale r simes in opibz spualibz
Quarto etiam q quatuor dotes
dicte no ponunt corpa gloso eq quare
corpis celest ut duo erunt aliqua sed
cogitand ale adcorpis redimdante sm
qd dicit Augin ad dioscorum exhi o
citur q ala applicat corpa uidenq in
pmis quatuor gonemē corpi tribuet
ē complual accumprede credente em
ala corpa expiscat r mactestit pmo
dona pulchitudme seu claritate et
etam motu r quarto ala magis pstat
corpi tanto quatuor ester mult corpi
pfectius In statu vero beatitudms
ala applicet corpa q m sumo pre quod
dabit sibi ee spuale dcō mo et incor=
ruptibilitate et claritate et agilitatem
Dicit corpis posse dicant apli
v demptate corpm r surgeau qm
adnam r dicam quarto adqualitates
pcemplatic qm ide m audit p
cationē que talis est duo sunt principia
gne quam vnum sm mutā nature
scilz adam aliud sm mutā gre s xpus
Dicit itaq ala tē ala q ē spiritus muta
natue dicit adam r adam pradam nullo
pacto spualitate applicatis mutam grauare
dnabit adoms sufficiente p vpm que
spualitate sic mutabit pgiam r mutuo
conformabit pgiam ab ala m corpus
reducta rem pquor dotes no pdo
r hoc q quod dicit Dicit corpus ale
etiam pbit hic si pqua et corpis spuale
qua iam est m xpo qui surrexit m
corpe gloioso r malos eidem futuro
sicut scptm e Ben vt sine e pma ada
m ala vinetem r mutā animale
corpi damnem Nouissima adam r
vpus qui dicit nouissima ada qua
post xpm no erit aliud p xpm mutet
quam In spm vinificante qua sic
adam constituta e pfectos sm de per
ala m formate uta xpus pfectos
sm de mā red ipmo ppus sm plem=
tudme r qua ala no vinificat mpi
ppli corpis deo ada solidatus e ala
vinetem si no vinificante alios xpis
aut m spm vinetem r vinificante
qua spus e qui vinificat cuius plem=
tudo fuit m xpo no solid ad sufficiat
pse si ctā p redimdi ala m alios r
et qua ordo nature est gredi ab imperfecto
ad pfm m natua ispiana deo sedu
si no pus qua spuale terrenide qme
m antiquis primogeniti simul audet
ut p de Cayn vs mala. e sacro r mul
alios Facto aut quod pmo ho fuit
em m ala vinetem subdi pmo ho
de terra supple formata est Ben vt r ecce q
r ala vs sedus dñs r xpus de celo supp
formata est me qua habuit corpis
celeste ut duorum manifesta si qua
deitas cui vnitus e corpis illud de celo
venturi esse firmi nomen et por e qui corpis
xpi qualis et erit tales et eem r ab
adam carnali diuisi sut carnales

ß axpo spuales vita nos spualis est
uita celestis p̄ quod cōcludit Dicut
et portauimꝰ ymaginē celestis
ppter quod fuat nos similes ade trans-
gressi portemꝰ ymaginē celestis
uita grē xpo nos conformat qua
aliē nō possimꝰ adhereadme puenire
p̄ quod subdit Scio aut dico fratres
q̄ caro et sanguis regnū dei nō possi-
debit quia nec adillud mutabimur
Apostol xpi Non mutabit in eum
aliquid cōmutatis q̄ Nec cōcupisco
in corruptelam possidebit p̄ corpa
quod mortale resurget ultra cōcupisco
nō subiacebit Et vnū q̄ p̄ resurrectiōē
liberabit a seruitute cōcupiscē et
Certe mysterium Hic queri solet
a questio solita de resurrectione ordine
et modo et dimittemus pretera p̄ primo
ponē q̄stionē solutā et 2o solutā nō
confirmatā ibi Sed aut dicto valde
mouetur ibi Itaq; prima adhuc trees
quia primo ponit resurgendi diuersas
de tempus vnitas ibi In momento
dicto ostendit resurrectionis veritas ibi Oportet
aut Iuxta p̄ insistendā q̄ligz ostē-
sit quia omnibus nō in ēdem resurrectionis
modo sue eisdē quia soli boni ēdem
suscitantur in corpa et gloriosa p̄ dictes
p̄dictā et hoc est quod dicit apostolus
Certe mysterium vobis dico et non omnes
et difficilem adaptiendā Omnes quidem
resurgemus sed boni quia mali Et
nō omnes immutabimur de statu malo
ad statū sanū aliter p̄ dictes gloriose cor-
mo p̄dicto In momento Et quia
ponit dicta ēdem resurrectionis bmitas sue
brevitas Circa quod tria notanda p̄ mone-
tio duplicē adaptat vno modo primo mo-
mentibili aliqn̄ pbrem spacio temporis
quasi imperceptibilitatem ēdem dum de ter-
reculi quasi accipiat pro aperto pal-
pebre fit in tempore valde brevi Dicit
aut propā insideo et instanti dum
et oculi q̄ctet in esse quia collec-
pulueres que fiet mysticū angelico po-
motū localem fiet in tpe quasi im-
cepabili si formato corpibus vno ad
aduersi fiet viuere diuina in instantis
ghoc q̄d dicit In momento in ictu oc
fiet esse certo mō dicto et p hoc ex
cludit errorē lactacij dicentis resur-
rectiōz nō ēe futurā cum simul et mor-
tuos aliquos resurgere primis aliis
et tue xpus descendit et possidebit
tūd eis corpale regnū vnius mille
annis In nouissima tuba Cum mor-
tui xpi dicentes surgite mortui adiun-
git quia dicit hec tuba adsimilitu-
dine tube veteris testamenti cuius vox erat
adūcatiua subditi ad cōuocandū q̄ sibi
adpugnandū et ad pellicumpugnandū ini-
micos ecclesiā monebat Ad vocē enim tu-
bē congregabuntur omnes ecclesie
adiudicandi et mutabimur adpredes
impugnandū rapide vt pugnabitur
eis orbis electis contra insensatos
angeli et angeli ad pellicumpugnandū
gloriē festis monebimur gratie eccle-
siastica quia malis ibus in supplicium
et instis in gaudium adueniet xpi dies
impijs Tuba et mortui resurgent
vox deitatis xpi erit esse certo
causa principalis quamuis aut mysti-
ca quia posita causa sufficiente po-
situs Deo subdit Canet enim tuba et

mortuu resurgent incorrupti. et sine
dimnucõe membroꝝ quicqd erit primꝫ
admirabile erit in natura omniꝫ dabitur
ergo quid dicit qd primer adgloriam da
bitur tm electis deo subdit. Et nos
immutabimur. stilus de statu misticꝰ ad
statu gloie. Oportet enim hoc quod
ondit resurrectoꝝ in nobis qd accipit
credibile. Uno exposito naturꝫ humane
q non est perfecta misi ad sui corporis
quota pte quod separari cale pactus
et contra eius naturꝫ inclinationem
multiplicatur tle pte ee pfectum. Ideo
implebit diuine iustitie stilus ut corꝫ
simul puniat cui delicta et primet sicut
nia peccauit in corpe et ideo meritur
ut corpoꝝ membroꝝ adcapiat
xpm quatuor adeliter quia surrecturi
pfectam vitaꝫ acie adcorpue nec
obstat dem pli. 2o de penitꝫ stilus q
illa quoꝝ ba dicit. Non redemit
eadem uitaꝫ sed solidꝫ spem qua loquitur
de redemtis pmortuꝫ et vitaꝫ nec iterum
illos qui dicebant eadem uitaꝫ pmaꝫ
posse vadere deus aut hoc pt nuq vult
est infinita et pt agere sine motu dicit
ergo aplus. Oportet enim corruptibile
hoc induꝫ incorruptioꝝ et naz quia ma
resurgt mortuꝫ incorruptibiles omnibus pdis
et hoc est omnibus qui ex morte hoc induꝫ
immortalitate et immutatoꝝ in melius
qd erit spectale electis dicit. Mutare
qua sicut vestimentu aliude adhuc mu
corpoꝝ sic dicta corruptio in omnibus
et immortalitas in electis non est corpis
ppis nature cata et pfecta soluitur
dem pli. 2o metaphe stilus q corruptle
et incorruptibile gnẽ differunt et p
que non pnt ee idem inuicem cum
corrumpitur hoc corruptio et incorrupto
adidem pueniat reducat. Si non est
inquietus quidem mihi quod primaꝫ
corruptle adeo fiat incorruptli sicut
idem libet arbitreꝫ quod modo in
mutabile fuit erit confirmatu per
dta soluta et questionibus dubitabant
quo resurgent mortui reputantes
ea impossibile. Cum autem hoc
confirmat qd dem est in solutae de
corpe immortalitate et pfecta. Sancte
scriptum est. Ubi nos habemus
loco mortua o mors ñ placio hoc
habet ab scripta est mors in victoria
qd fuit implebit ut pi exposuit hoc
quod aplus cograndes in spiritu pter
diam et perpetuoꝝ illius status quasi in
sultans mortui dicit. Ubi est mors
victoria tua qua pstinebus omnibus q
non accubuit ultra. Ubi est mors stimulꝰ
tuus. et petit quod humana natura mortis
adducta fuit quasi pstimulu. Ideo
pt petit mors deo subdit. Stimulꝰ
autem mortis petit est. Si qua posset
aliquis dicere petit plegem fuisse aliud
hoc remouz dicens. Petrus vero petit hoc
quia petit magis erigunt et legit non
posse admitti si exquisita malicia
legem ostenderet acceptare. Ideo qd humana
malicia inuenit inuenit semper plemus
fuit declarat. Et ut supra illud. Ostende
autem acceptat petit primandatu spiritu
et time deum custodiam. De hoc autem
victoria qui xpm meritata et in fine
mundi consummada grec fuit agende
deo subdit. Deo autem gratia qui
hic vltio petit utilis monicio ne co
rumpti recipiant a pseudo aplis re
surrectoꝝ negandaꝫ rei dicit. Itaq

fecēs mei/ no carnali cognatōe si ꝑma
religiōe dulassim cāicatma dilectoe
stabiles estote et īmoles in fide re
surrectōis fiatuē habīndates īom
ope dñi sēp/ qua fides si ops
mortua est/ Jacobi ii° Q tacentes q
labor vr no est inanis in dño si
tue magnifice rōmunabit adeo sic
dicit Capē iiii° Honor laborem
glosa ē secuta

Sē capīm XVI

Collectanee/ Postea aplā instruit
Corinthios de ḡbus que primet
adcend sācta/ hic enī instruit eos
de consuetud debita ē honesta primo
qualiē se ḡcant ad ēm eos 2° adpe
ndit et vitios/ ibi vigilate/ tertio
finē epl̄e salutat eos/ ibi Salutat
vos/ prima adhuc in tres/ qua primo
instruit eos qualiē se ḡcant erga rel
ligiōsum pastorem absentem 2° qualiē ad
se ꝑsentem/ ibi verūm aut/ tertio qualiē ad
alium apl̄m disciplin/ ibi Q aut venē

Circa p̄m sciendū q̄ in primeua ecclesia
in ierlim congregata oīs vendebat
possessiones suas et ferant illis omnia
q̄ma habebāt Quod nō/ et ideo
facta fama in iudea de qua habet
act vi° fideles qui erāt ierlim afflicti
fuēr fame et penuria ꝑpter q̄d apl̄i
statuerūt ut fideles in aliis locis inmu
nerent eoba ḡsertim negotiū ꝑtinēs fiat
q̄m sūt paupes loc barnabe/ ut habet
galath ii° decretus dederūt multi et
bernabe socrat ut pauperum meorēs
erūa Ideo apl̄us corinthios instruit
de collatōe talis elemosine et eius co
servatōe et missione ierlim dicens
De collect aut que fiunt in sanctos/
i ꝑtes fideles in ierlim habitantes
q̄m dicit sancta q̄ma pcessit
ubi erant religiosi abremirando lo
no3 tempalia ꝑpetrati sicut sedma
in ētime galathie nome regionis
in grecia a gallie acquisite pub brēue
ducem qua regiōe corinthios ē meto
polis Iter vos facite scilicet collectam
elemosine ꝑ fidelibus q̄m sūt ierlim
prima scilicet i prima die ebdomade
q̄ vocat sabbatū in quibus loc scripte
in die luce vnū/ cum nobis in sabbatis
et in ebdomada Omnibus vna atten
ꝑ prima die gen p̄ma est vespe et nu
dies lucis/ tam enī assuescerāt fideles
quem adcetam dēe in tra que
ebdomade prima ꝑpe quod dēt collecte
magis fiat apta Consequēter instruit
de constituēde quinq elemosine die
Quinquies aut vnū apud se quis
ut collat suppetit in fidelis constituēs
si quando et alibi Vtest ad veniens ad
p̄dicandū tūc collecte fiant ꝑ propri
ducē postea apl̄o q̄ cauſa questi temp
aplus et sic ocio nē accipere questū
quendi/ dicēs Cū aut p̄sens fuero
vobis id quos probaueritis fideles et
epistolas ad hoc epi p̄ epl̄as a vob etiam
scriptas Vos mitta deferre gratiā vrā
i elemosinā a vob grāta ierlim
fidelibus ibidem habitantibus q̄d si dignū
fuit ut ego eam/ i si negotiū hoc
requirat ideo placuit mecū ibunt
ut primū pincia deinde tollat suppo
ꝑtes ad pincia obstaculo contra me
a falsis ꝓphet q̄m alibi possent dici
mendacii q̄ illam petuliam applicare
vbiq meis Q Quēmā aut hic q̄d
instruit corinthios qualiē se habebū
ad ꝑsonā q̄m eorū fuit adiciū

Vrma autē ad uos si excusat adhuc dilector subdens cū macedonia p̄ misericordia quia habebat transire et credimatur de ppō fidelibus salute / certa patent in sacris ubi Q̄ studiosum apud se magnum / a multa corda bonorum patria adhuc diligenda ppō eloquentiae studium fuerunt multi / a infidelibus et ypocritis de aplō qui cōmat̄ mysteria ḡ fecundo ep̄hos aplus ondit dilectos sui adhuc tq̄ ad nūm adtēpt̄ / Hoc autē sic quē ondit qualiter se debet habē ad duplicē doctrinē aliud p̄ma est timothei de quo scribit cū q̄ venit cor nr̄m̄ p̄ ꝓbet̄ amicabiliter ut sine timore sit apud vos et cū reverentia / id dicit / Ne quis ergo illud spernat / sed conducat in pace ut ueniat ad me deducite aut illud est / sensus est apollo qui discessit ad hortationes fratrū ut ueniret ad uos et nō uoluit omnino quia ei uadet ad aptū quē possimod̄ uenerit ad uos ꝓmittit cor nr̄m̄ de quo scribit aplō q̄ ipm̄ roganat sup hoc uos ut p̄cepta eius possit qua magnis uir nō dī de facili p̄cepta impōm̄ si magis exercitat ad dicēs / Venet autē ad ei quicquid fuit optimū ¶ Vigilate / hic quē uos monet ut qualiter se debeant ad uitā hic et p̄ma in qm̄ d / Vigilate in fide nō oro mis et state in fide fundati essim certi de uita agite / a in operibus bonis operosi Et confortamini in domino / in ipō et hic et tribuendis et omnia vera / sed ꝙ qui in caritate fiat / sine qua nullū opus ē mitorum ut bñdicit ¶ Obsecro autē uos mysteria uos et mos se habendi ad aliquas ppō nas speciales ut cor nr̄m̄ et uos / a aliās p̄cellebat in fide de nostro ne. et opibus pietatis ꝙ quod aplus monet cor nr̄m̄ ut habeamus exemplū illos spāle amicitia et honored qm fuit primitie achaie / a p̄ma et puri. les in fide et opibus bonis Vt et vos subditi sitis eiusmodi debitū ꝓbis ducentia exhibendo Audeo i pontia stephane et qua ꝓpōtia cordi mei vos est melioratā in fide et moribus dei subdit / qm̄ id quod nob decerat ad ꝓfectū bonū ipi supplauerunt / et qua de hoc ꝓfectu gaudebat aplus subdit Referent enī et meū spm̄ gaudio spuali et vrm̄ exp̄ssu bonū deo cōcludit Cognoscite ergo qui eiusmodi sunt eos venerando ¶ Salutant / hic ultimo pone salutatos et p̄mo pone aplō aliond salutatos d / Salutat vos et / et p̄ma hec dīs exceptis aquila et priscilla recesserant enī de cor nr̄mo tū apollo ut habet actuū xviij quod in hac salutatione cor nr̄m̄ a spalis exp̄mit salutate alios mos hic exponat sicut sup̄ ad hec ultimo p̄ponit salutatos suos / d / Salutate mea mala pauli hoc enī posuerunt in fine epl̄ar̄ suar̄ mala ꝓpa scripturi illi quibus scribit de ꝓpriis aplis ꝓbrosis pauli mala dicūtia sequentes Ultimo mysterium maledictos abstinate in malo / d / Si quis non amat dīm ihm̄ xp̄m sit anathema / a exsecratā ta fidelibus sequi mora nulla sit enī debet scribi sicut enī duo dicēs et p̄ma huius in latino dns nr̄ / a idem qd venit

salia ppt ignorata vdumat et
longitudine temporis duc dictos
quicte sut simil et ultima licā pme
dcōme ē submota Et strigit sensus
Si quis nō amat dnm nrm ihm
xpm negando eū se vnū dnm teli
cet fce se anathema et subdit ta
mara natha q̄ dns noster venit
ihūs xp̄us venit in mundū qui ē
rex deq̄ et dnq̄ omnī unde aplus
hoc specialit dicit contra iudeos obsti
natos qui asserunt nūm xp̄m adhuc
nō venisse ¶ Comē aplus imprat
bndictōz bone dicēs Gratia dni nri
ihū xp̄i vobiscū nostra q̄ hanc caritat
mea in omnibus vobis in cā caritate
nos iuicē diligite qua dilexi vos et
hoc dilecto nō ē tā celis sī spualis et
exodo docet dicēs in xp̄o ihū amē
confirmato ē dicto benedictionis in xp̄o
ut ē hmoi et gloriā in perenni secula
Amen

Explicat postilla fris Nycolai
de lyra sup p̄am epl̄am ad Cor

Incipit sup scdam epl̄am

Paulus aplus Postq̄ aplus
reprehendit corinthios inserentes
eos delacerantes eccle et epla
prima finit quā scribit eis de mysterio
eccle in epla 2a quā eo fuit quia
post predicatoz aplo ceperant pseudo
aplos suos aliqui vero ait aplus se fecisse
ppter quod aplus scribit emendus veros
aplos et eoz doctrinā et virtutes sibi
et eoz fidelitatem Et dividit hanc epl̄am
in duas partes in prima salutat eos
et gratias agit deo pro eis in secunda
reprehendit eos de quibusdam que
in prima epla corrigenda fuerant ibi
Ecce tertio venio In prima parte
tria facit primo enim salutat eos
secundo gratias agit deo pro eis ibi
Benedictus deus et pater tertio
excusat se de quadam accusatione
sibi facta ibi Nolumus enim vos
ignorare Circa primum sciendum
quod corinthus ciuitas achaie
fuit edificata a iasone et medea
et ab eis dicta corinthus quasi
cornua thi quia ibi fuerunt
cornua ammonis Et fuit ciuitas
nobilis et diues et ideo facile
corrupta a vitiis Et ideo aplus
ibi plantauit ecclesiam et ibi
stetit per annum et sex menses
ut habetur actuum 18 Et ibi
scripsit duas epistolas ad eos
Circa primum sciendum quod
aplus captat eoz benivolentiā
ostendendo quod ipse fuit
adinventor eoz fidei et ideo primo
utilitatem corporis eis primitus dedu
cit eoz quia allegat ibi Quem secun
dum habitudinem dicit igitur benedictus
deus et gratias ago sibi dicit enim deo
gratias pro vobis dicit et non sicut
nunc non facit ideo quidam bibliam
non aliter dominus nobis tribuit si fides
deo benedicamus michi et accedentibus
sibi gratias agimus dicit igitur
Benedictus deus et tota trinitas et pat

ꝑ ꝓna ꝓcis dñi nr̄i ihu xpi
m̄que exprim̄t ꝓna filij et cōmen
ligit̄ sm̄ul ꝓna spūs scī cui scr
nevis am̄bo ꝑ mām̄ cōfitēcēs
nob ꝫ em̄ maz tristēs anob ꝫ
mstām̄ et deus tocq cōsolatōis
cōfitēd nob bōm cerabit̄ quietatiu
mēt̄ stabiq scīpm̄ ꝫ dñi cōfelar
nos mōnū ẽbulacōe mēa aliqn
cruendo ꝫ aliqn pmittendo
et pcam̄ ẽbuendo qd frequēti ꝫ
meliq ꝫ magis expedies qua ẽru
a ẽbulacōe ꝛpali si qua tale cōspo
latōi ꝫ debit ꝫ aplo no solū ꝓpe
sentia ꝓ alios vtilit̄ sicut debu
ūmꝰ solēno sal̄ ut ꝛpe luctarēt
cra ut alia ullueret q deo subdit̄ ut
possīmꝰ ꝫ ꝛpi cōsolat̄ vbo ꝛ exēplo
eos qm̄ cōm̄ssura sit̄ pertēptatōi
cōte ꝛ ꝓponēdo eis ꝓmittē ẽdm̄ scr
adeo est nob ꝓpitū ꝛ exponēdo eis
spūales mducētes ad tolerātiam
pressōm̄ sicut adeo sit̄ nob ẽbulare
¶ Cum sicut habundat ꝛ nr̄ quies
allegar sm̄ dicti cōm̄ et qua duo
dixit si q cōsolōne adeo ut ꝓpa
mus ẽbulatiōi ꝛ ꝛpi ꝛcederet ad
utilitatē fidelū adeo primo ꝓsequit
ꝓmittēs ¶ Cum sicut habundat
passiōes ꝛpi ꝛ ẽbulatiōes q̄m in capite
ꝛpo mcrescūt ita nob stabiliꝰ aplis ad
quos acta pte dūcate sit ¶ tra ꝛ p
ūm ꝛpm habundat cōsolō mea
q̄ quod dicit pōt ꝓmittēs ꝑ m militu
dīne dolōꝝ meoꝝ m corde meo cō
solatōes tue letificarūt aiam meā
ꝛ ꝛpr ꝫ nalde ea ꝛ cōm̄ ꝓsequit
tm̄ ¶ sive aut ẽbulam̄ pro vestra
exhortatōe ꝛ salute ꝛ ꝛpr cedit ad

utilitate veram m̄stri exēplo nr̄i
ad tolerandū patienti ẽbulatōes debet
animaꝝ sive cōsolam̄ ꝛ ꝛpr simpli
cēter adcōsolatōi ꝫ veram in quantū
libet cuꝝ ẽbōm ꝓmissiōi ꝫ sive exhor
tam̄ adeo ꝓmittit reuelatōi ꝫ ꝓ vestra
exhortatōe ꝛ salute exhōr em̄ vos mag
m̄strūmq ꝛ dōo ꝓ salute m̄ducēmq
ꝛ subdit̄ ¶ tue operatur ꝛ eque exhortatō
a nob ꝓsenta vobis tolerantia ꝛ ꝛ
ꝛ reddit vos fortōes ad tolerantiam
passiōm̄ eandē quas ꝛ nos patim̄
exhortatōe em̄ que fit vbo ꝛ facto effi
catior est q̄nā ꝛ qua parta dispuli
firmat̄ spē mgrei destabilit̄ eius
in bōno trāsfuctē ꝓmittēs ꝓ subdit
ur spes vra firma sit ꝓ nob q ꝫ d ex
tolerātia em̄ vra firmit̄ sperantiq
q ꝓmittēs cognoscimꝰ consequtum ꝓ
quod subdit scientes no ignorātes em
dentē si adesse tue quā sicut scīm passi
ōnū est in ꝓnti sic erit ꝛ q ꝓlomꝰ
in futuꝝ ¶ Non em̄ ꝓ tue quies
captat eoꝝ benivolentia reputando
quedā m̄ spūt̄ et ꝓmo ꝛducat ꝓ sectuꝝ
quandā sibi fiam ꝛ cōsolatōi adeo
sibi data ꝛ ꝛ ꝓsequit̄ quia q ꝓlon
tam sibi ¶ am gloriā illa ved ẽbulatō
fiunt ex tristitia contra paulū apud
ephesū ꝑ quandā argentariū utiliꝰ
dat̄ quā de qua dicit ibi ¶ Non em̄
vos volumꝰ ignorare fres de tribulatō
nē nr̄a quia vob aīe patē matiā que
facta est in asia in qua est ephesus
¶ Cūd supꝝ modū grauati sumꝰ ꝛ supꝝ
modū quaīm supꝝ vitā ita ꝛ nālem
Ex contrario ꝛ ostēdit ꝛ qd dicit ꝓ
tor ꝛ fidelis deꝰ qui no pmittet
vos tēptari supꝝ id qd potestis ꝛ

Dicend q duplex ē vitus siue ptas
talis natie t grē supra natie ut ero
natie saltem de qm cursu bn promitte
deq aliqn fideles temptati si tie dat
vtute grē ad posse sustinē ita ut tedet
nos etiā vnie qē pend em ebulorum
aliqn plongatos ute reddi tedios
Q3 contra hoc iudet quod dicit Sapi
ptimo Ome gaudiū existimate vos
frēs cū in temptacoēs varias incidit
Dicend q ebulatio sm se considata
odibilis ē t tedios t ser loquit hic
aplus In comparōe tm ad finē Sic tn data
ut pte ad consecucoē beatudinis sedi
nata dr Beati q mō pstiterūt
patiūt qđ iustica qm hō ē t cognīt
talem sicut medicina amara ut ter
consecutoē sanitatis est amanda Q3
qđ nob pcio vnsalium x firma
optimeq mō iudicii tiie pe no simus
fideles in nob x in vtute qđa si in deo
qui suspicat mortalos Et q id ide iniquo
ac sūs amoueat ne iustica assit tradic
ei spūs in filiū adnuatur q Vobis in
x no solū fict hoc ermito ne sica
ecclīe qđ ob ei ermitas pmitte
facer x p sōnis mitas condicōm
sm etatem statū et sexū exigor
end q deq dat bificiū alicui ad pres
mitend no solū obligat ad reddend ageda
deo ille qui bificiū cipit si etiam
ome qđ quidē ecclīe hoc fit qđ quod
deus aliqn dat aliq ad pres mitend
ut oms obligent ad grās reductoēs
quod etiā tedit in bonū oīm cuius q
in nob domatoē est Et x ut pbificatio
nob collata p alq mitend mitt gras
agant deo Nam gloria nostra
hui qui pmit causa dē cōsolatois
que accipit cupit cōplati t mudi
in duas pres ma hoc tā primo pmit
to testimoniū adhibet inducit ibi Non
alia scribimus Contra pm stend q apls
apld confidebat in sua pte diu mun
di ut pz ex dictis talis aut spes tā
multiplicē ex eo q vniūsim dicimus
constet puto Et tertio quod faciebat apls
deo dicit Nam gloriā Et q deo s
cure q fido de dño aurelio qđ testimo
constat qđ que ēmur mal malo dic
et cōgaudet de bono t ut ter testimo d
primo magis recede de pte bonitatis
testimonio hoīm qui uident in ecclīa
contra illos qui ēpiscat se bonos ex
p rabiēs laudant qui simplicitate
quātū ad vitandū mēdaciū Et mū
tate quātū ad bonitate cupis in scip
duo ēquirit ad bonitate acta talia
q ut bona dpz cognīt et optime dicit
dei hoc addit qua talia nonne hoīes
ac pos si adeo et adhuc dq ista ēpiscat
et nē in sapiā carnali x no imitādo
ecclīe sapiē si grē diuē consilia
sima in hoc mundo x mē hoīes
stabilimēta q aut ad vos si ac dr apls
qua ulli pdicauit ab sq ipe q accepit
abeis supra ut habet infra vt caplo
quos tu accepit abulus Ne alius
hic qui inducit adhibet testimū
cor mitius qui pcepit ecclīa sine
petam dem apld vnū ē ex sua cō
pisatē mē cōs et p epiam pli mitt
deo dicit Non em alia scribimus vob
qua q legitis in epla ame pli mitt
t cognoscitis et piendo cōpatiēs
mea Q pter aut q in fine cōfitet
x pfic sicut cognouistis nos ex pte
x imperfecte hoc dicit qua ecclīa pmit

A mozth

pſtudo aplos quos aliquu eo rcu
vere aplis compabant rcd aplis ſpt
debono fine ſtilis q pfite cognoſcet
ſimplicitate ⁊ ſnc̃itate ſuã ⁊ alioꝝ
ueri xpi diſcipuloꝝ cã applando
et ſtitare pſtudo aplos ⁊ applando
etiã hoc ſubdit roz d Ra gla mea
ſuma mpiatu ꝓpdicatoꝝ meam
admtoꝝ dei adgiam ꝓducentẽ et
vestrã qua p ꝓdicatoꝝ qua vob
facta q gloꝛ ꝑmd expectantq
In die dom̃i nr̃i ihu xpi ⁊ in die
iudicij quã ſua dnãt qua tũc voluit
ſua ſtatet omẽ gnaliũ iudicando ¶
Et hic conſiderãda poſtq̃ apls captat
ꝛor mihi ꝛ hermolaũ cã adeo captãd
coꝝ ⁊ attentoꝝ hic qui ꝓmt ſuam
exciſoꝝ ⁊ dmũ in duas ptes q
ꝑmo exciſo ꝓmt ꝛo eius explicat
ſubdit ſi cã ꝑma adſit m duas
ptes qua ꝑmo ꝛtat ſua ꝓmſſoꝝ
ꝛo ꝓmt ſuppler ſu acta coꝝ ibi Cu
aũt volũ ꝛo ſubdt ſua exciſoꝝ ibi
ſidelis ⁊c Circa ꝑm ſtiendã q m
ꝑma epla miſſa ror mihi ⁊ alapolo
qua th̃ no habem q ꝓmpal aplis
ror mihi ⁊ eos ꝛogat ad maĝ mr̃ et
macedoniã ⁊ utm̃ p eos educti de
macedonia poſtmodũ ven̄ m 2a epla
qua habem q ⁊ eſt apud nos p rema
nẽtia ꝛo ſuppſit q ꝑmo venit i macedo
niã qua ror mihi ⁊ ſic indebĩ ꝑmo
ꝓmſſom̃ ĝnce q̃d quod dicat ⁊ hic
conſiderãda ⁊ qua ſicut ꝑnũciate comẽ
ſtrame mee cognoniſte et gla mea
eſt m̃ihi q̃ma conſidentis voluꝝ
ꝑmo venire ad vos maĝ mr̃ et carem
macedoniã ut 2az gream habeatis
ame ⁊ gream mihi a vestris ꝓdiabus

poſt gream ꝓdicatõe tempꝰ vre
comſſationis hic eſt ordo ꝑmo ꝓmſſionis
cui inditꝰ ĝcius ordo 2o ¶ Cum aũt ¶
Cum ergo ſuppler ꝓmt ac ſuadeoꝝ corri
gẽdi ⁊ correcta ſi qua aliq̃ in doctrina
ꝓpm mutaſſe ꝓpoſitũ dca dem ꝓmiſ
ſionis ꝑmi leuitate Alij vero q̃ hoc
fecerat exĩtãli affectu ꝗd quod dicit
Cum ergo hoc voluiſſe mea leuitate
vſus ſũ mutando ꝓpoſitũ ut m ꝓmt
aut tue eoꝝ ſm̃ta mne cogito ⁊ ex
affectu carnali ut ſit apud me ⁊ no
⁊ duplicitate ⁊ ſtitas ut aliꝰ vr m
eſtimat ¶ Fidelis deus ¶ hic inter
ꝓmt ſua exciſoꝝ ⁊ dmũ in duas
ptes qua ꝑmo excludꝰ ram ſtam
ꝛo aſſutiam ibi ergo fuit ꝑma adſit
m duas qua duplicitatẽ ſedũce
no ferre exaliqua duplicitate ſeu ſtte
et attingit ꝑma ꝛo exciſio ꝓdicandi
ſibi adeo m̃ipoſito cui quo non ſtat
talis duplicitas ſeu ſtitas ſi eq̃ret
omoda vitas qua cle officiũ m̃inuit
adeo q̃m eſt ꝑiculoſa ⁊ ꝛo
⁊ ꝗd dicit ſidelis aũt deꝰ a quo ſũ
aplus miſſus qua ſmone ut qui
fuit apud vos et ab ipso diuat Non
eſt mille eſt ⁊ no ⁊ aliqua ſallacia
dei cui filius ihesus qui ẽ via vitas
et uita ſo vim qui i nob ꝑmanſit ꝓdica
tio eſt verax ꝑmo ⁊ ſiluani ⁊ ste
qui verax ſilas Act xv ⁊ et ꝗmodocũq
nõ fuit Tillo ſalus in ipo eſt et non
⁊ aliqua duplicitas ſi eſt in illo fuit
qua oĩa ꝓmſſa eius ꝑibus ſactas
adeo fidelis adimplenit adeo ⁊ ꝓpm
dictum ame deo ⁊ fidelis conſtituendo
eius fidelitate ad gliam vtraq̃ qua ꝑ
ipm conſtitutũ eſt ꝛtitudinale vel
finale de ſtus m nobis ¶ ⁊ cum aute ¶

confirmat. Et ipse promittat quod
accepit expresse dicti officii nam apli pdi
cando laqueabant expectali moto ne
spus sancti aut ab aplis. Non enim
nos estis qui loquim sed spūs patris vr
qui loquit in vobis. Et hoc modo non pt
homo metuit licet hoc possit quia lex
est scripta. Et hoc est quod dicit. Sum
aut confirmat vobiscum xpo. Sed alia
spūs sanctus qui quingit membra ecclie ad
unitē capitis. Et qui unxit nos gratia
sua. Et qui signauit nos sancta signo
crucis in baptismo et confirmat ecclie
et dedit pignus spūs in cordibus nris
de cone pignore. Duo sunt salutis salu
tem vitat. Fides vera nra quia est pignus
ne quis habeat. Vera quia est pignus mis
sionis. Fides in prima spūs est pignus. Sed
beatitudinis eterne. Qualis enim boni ho
ris quia expectanda misericordie que est
pia clemētie. Eadem enim bonitas est ti
mor persona qui metuit et supplendo et ip
so modo quibus expressus sanctus milites ecclie
et modo ut sic non pt sibi dicere. Ego
interrogem. Hic quid potuerat nam
quia non veneratur sibi in primis sedis
et confirmat dum sibi duplicia mā. to
stilis attestationis dicens. Ego testis deus
in anima mea. et exercatus ibi. In anima mea
vim periculi ante me. Quia pretiosus no
ver vitreatur in me. Et pax a vobis
discessit. Vere ut aut pretiosus vobis. Dicē
but enim quia male cos redegibiles
et sic expedire cursu suo ad redeundum permissi
erunt me cos sedentes et magis periculi
no quia animam hoc dicit aplo. Et possit
aliquis de cormultis dicere. Quia aplus
loquat mihi in anima sua dicendo pretiosus

deo hoc excludit. Non. Et dicam
quia non vere hoc ut dubitatur. Sed ut gaudium
tor gaudij veri quod expectatur qua
fide certus sit immobiles in vitate cathe
et non exercitare aliqua. Cap. 2m.

Datum autem. Et sic aplus postu
excusatos suam hic quia et placa
tam exhibendo duplicē. Inter quia no
veneratur cormultis sum forma pine
primo modo. Et ponit ibi. Quod autem
vemens. Prima causa est quia sic dum
timebur ne exposito adjectu pro quem
et sic efficaci sine vitiare. Secundum. Quia
explicat duplicat. Primo in gratiarum
magis in spectabilibus ibi. Quibus autem. Ter
primum secundum. Restant dum est aplus
tum ut ne sub adjecta est noticia
tione dicta et scribus sit efficaci sine
vitiare. Inter quod tur disponitur no
vemdi si magis sibi explam primum
tudinis cos ad primam et sic ad vemen
cos ad dilectos. Et ipsos vivere et
et sic maxi gaudij exprima. Nos sicut
et quod possit dilatos sua adjecta fiat
nulde conabilis. Et hoc est quod dicit
Datum aut. Et confirmat dispositum hoc
pium apud me. Quod adhuc no vene
pdenabili si magis sibi. Datum dicitur
tam exhte mea. Quia vera venien
adhuc cone pdeti. Dicendo ego con
tristo vos. Recipiendo indispositos
et quos equum me letificet. Quia exme
apud vos consolari no possum. Ut ab
Tristata aut no pratum letificare
deo subdit. Quis. Quem contristat exme
et vos sup me confestari. Sed vemste
quod no flet si magis oppositum. Hoc
vem scripsi vobis ut no cū venere
tristitiam sup tristitia habeam

fiuterem primo confitatq de peto cos
et 2o magr confitata fuisse de mor
rigibilitate eoz de quibz opteuerat
me gaudz memorando vos penitentes
confidens i omnibz vob z in hoc vobis
plebo confidens de vob dyponor per
primz q plebo mde gaudz maxim
z ma gaudz ne dom vrm est
r consurgit debono omi vrm Nã ex
milca tribulacõe et angustia angustia
uero plc est ĩmete eaqua redimitur
tribulatio razmis m corpe z vtinaq
atq; aplo exter mitigeb peto ideo
subdit Oppt vob z dicetis vos adpnaz
ymitatis ladnas arme filiae p exprimacõe
peti vri et qua aliquis possit credz
q hoc plebet adeoz confusio et ifirma
ideo hoc remoto dicit Vt no gr festem
supplebo sipt sit scatz qua caritate
habem erga omes fideles habitudinaq
i vob qua illos comitebat ad fidem
ut patet ex sup̃dicta pte quod magr
z labor greber laquit sc aplus ut
magr monstrat amoe qua immorec
Dicimus aut fiducie qm ponit
causa pcedentie in spectali adquod
qm eid confitanebat stili ille enor
mis formatoz qm vtrorc pecis pu
blebat ut habet prima Cor v et
dimidiu in duob precipua pd and
qualit eid confitanur ro de pena eq
agit vbi sufficit illi Contra p̃m qr
Dicimus aut confitamur me et am pi
sc papua qua ille neq; alia eid confi
tenda Non me coerestamur scilicet
coralio si pcta sm quod est eid dup
ficia vna q; abscedebat de iure catoz
et ista sm pdm no tradit m sapientem
ner fuit maplo Alia q; aliq; fruliem

turbat eaz et sm quos turbat d malo
aliquo q et ipe fuit m aplo nec pcepti
de bonis alioz ideo subdit Vt no offeg
omes vos mpoñdo vob omnibz ger
onq s q coerestant me nã milli vrm
me letificamini ex pua bona q ñparet
Sufficit pcr gnis aplo agit de
pena illi q et qua pene mediante
fuit contra morbid pti ideo sctura
z remitte de pena debita qua cam
agg nãc sicut sctus est vti debilio i
mediuma qua fortissimo pq quod
dicit pene v cãstigatio q; ex pte z
diminutiua penaz et sic facit glo
aplus et adhoc alios mducat dicens
sufficiat illi qui emsmodi est sc de
formatoz obiurgatio hoc que stra
plibq; que e ia manifesta sicut e sepe
ag mitate p exprimatoz quod factu fuit
de ille foi mitate qua recidit fuit
sathane adufftigend adpcã ut habe
pd Cor v Dicendum q coerget
posse desperare quod e pessimu fo sedu
ta ut agit o magr doctz alioq; ce
mittendo de pena debita ppr pdm
de ppatore et consolem mgendo eoz
exemplo qui sustinendo pena pro
suis peccatis pacient cosecuti sunt dei
gram talium maxime qui habuerunt
am lapsu ne forte abundantiore
tristitia absorbeat pdecessoz ut dem
z q pe quod dicit Obsecro vos ut
confirmetis in illu caritate vem
ondendo ei signa caritat ideo cm
et sipt supple vob ista ut cognoscam
experimentu vrm z p experientiã facti
vri in omnib obedientes fuit ipe
dicit quia pd mandauerat ipm pauri
et obedierut z no mandat aliq de

pena rmittꝫ qd ſi peccauit agnoscit cor3
obedia pſtia/ et p debeant ſpr facere ondt
d Cum aut aliq; donastus et ego rñ
ipi emd ppi rcemiſerimꝰ aliqua pena
debita alicui et eo grauetur et aplus
q ipe rmittet ipe accipiet penitor
cor3 rñ eo diſcrecto deo ſubdit m
ꝑſona ppa qui no pt exercꝛ q alii
rñmte no expedit ſpnoi ppa et
ecce Vrio ſtudiosnam a ſathana
& ut no decipiam a diabolo qui alii
tentat plures de inimicꝭ apti exercꝛ
cone ſubſpe zeli uſurpe et alii de inis
pua ſubſpe inmꝰ deo ſubdit Ne em
ignorans cogitaciones eius ſibi ſathane
quod eſt inobli in gñali qua ſemp
intendit ſpnes decipe In ſpeciali
aut ſtare no pnit mſt adeo et abeo
tm reuelauit Cum aut ſuccepo
ꝛa causa dilacois adducꝛ apli apd
corinthios que fuit ne ſecuꝛ maior
impedirꝛ apud alios et quod ondit
pno ſui ut merꝛ cui pe ꝓſſa ſcem
ibi deo gras Circa pm dicit Cum
rempꝛ in aut tradam ppe eloquiu
ppi & ꝓpe pdicacois et adꝛagiu ppi Et
o ſtudium mihi aptu eſſet & corda audi
toꝝ ſui de uoce pura in domo & p
dom ſpe dicat aplus qua apte et q
pma ꝓpria adgram ſit adeo ſtem
q dicit Circa m rã Comitte nos
domine adte et co mittem Non ſim
tq me ſpus mei & uoluntas mea ſ
ppo formate qua indebim corda
pura audiendi et pdicandi no potꝛ
et ſi q ſubdit tam de eo q no ſuene
rit mendacium em ſi mihi bene apto
ficenda ſtulte et ſpste infidelibꝰ et
ſpe ſtultis et pdicate uolentibꝰ audie
Itemq; em p ſe ſufficienꝫ facit no pene
ſ ſcitu ſuenſſe ꝓpe ſtultis adiuuare
adquod adquirit maior ſtudꝫ p tm
pdicassi qua adhoc ſufficaciꝰ studꝫ
magꝭ deo ꝓpꝰ in lingua ſtabilitet em
aplus omes linguas ſcit et aquile
magꝭ ſanctꝫ erat in hebreca ꝛ ppe
tue aplus no rñmansit in tradꝭ deo
ſubdit Dñi ruſſanene eis & ſcutu
ſpiritus ꝓſecta ſui in mare domam
ſpe aut ſtabit aplus cor mihi ne qua
tue utilis erat apud eos ad ſedandꝫ
eoꝝ diſſenſiones & ſic erat in tã dilato
adicta apli ad eos Deo aut gras
Hic gñe ondit aplus utiliter ſuſpen
& deinde indias pꝛeh qua pꝛ ſcem
ſpm conduxe ad ſpe ꝓfectu ſtos erudi
ri tradi Circa pm dicit Deo aut
gras na omis opꝰ bona deo principa
eſt attribuenda qui ſemp triumphat in
& facit nos triumphare de ſpe ꝓ
di ſputatoꝝ Adꝛ vi Non potant
eſſe ſapie et ſpiritu qui lacerabat
& de ꝓſecutoꝝ fiat nos triumphare
ꝓpꝛiatꝫ ſi m aliud nobile uincendi
genꝰ & pulcꝛa uincat qui punit ſuos
uincꝰ di ſe put Et odore notitie ſue
manifestabit ꝓpter notitia noꝝ de
deo habita ꝓ ſtias ſpiritus ſolum
illuminat intellectum ut ꝓ deꝰ e uinc
immutabilis etnꝰ et hmoi ſi notitia
de deo ꝓpꝛia ſpiritus habita ut ꝓ
eſt redemptor et glorificator hmoi
manifestatur affirmꝫ ꝓpter qd e odor ſuꝰ
Cum aut pdicaꝛem adeꝰ uige
roꝝ meoꝝ qua xpi bonꝰ odor ſua
pdicatio ſtus xpi doctrina exemplo
et uita adhonoꝝ dei dilatetur in
bonis et malis deo ſubdi Quia

quidem ⁊ malis odor mortē ⁊ mortem qua exhortamur adiudicari deinde contra nos predicatores que mortiferam gratiam auferentes et ducit ad mortē eternam Illis autem bonis odor vite in vitā

tm deo subdit manifestat q̃ in epla
estis xpi tamq̃ principalis opus mi
ministrato a nob quia ministraliter
coopati sumꝰ Et scptra no attingeto
quod est debile sine spu dei viui & spu
sancto vnificante corda No trabul
lapideis sicut lex moysi sed trabilis
cordis & in cordibꝰ preciatæ dilatatæ
carnalibꝰ & tractabilibꝰ p obedia
prompta assidua aut sine spu
commendatoꝝ aplo no mō ingerit quia
audit q̃ ea no queatur plene q̃ sp
agebat bonū no sibi sed deo attribuebat
Deo dicat fiducia tam grā q̃ gloria &
audacia laqueū no q̃ summa sufficien
tia quā q̃ quia dicit ille facit
& pugnis si studuit quod e minimū ei quasi
attribuit deo attribuit & illud qđ e maxi
a nob quasi ex nob q̃ licet aliq̃
agam plibet arbitrio no tm exme
quia libet arbitrio no e ita sufficiens
bonū opus sine diuina motione & ipse
libet arbitrio saluat sed dicit a nob
et gratiam dei q̃ meretur sed dicit quasi
ex nob & sic tollit duplex error
unū illoꝝ qui dormiūt libet arbitrio
metuūt agere in meritoria opa ipsi sed e
adeo q̃ nō remunerans & plus est
error pelagij dicentis q̃ meritoria
bona opa ipse sua a nobis q̃ sua gratia aut a
deo qui tollit ipse quod ille dicit
q̃ in bona cogitatione deus operatur
quia quidam bona opa excepta mala
cogitatione ipa momento enim primo
mento & quia in momentis secundis
qui disponit omnia suauiter quod motus omnia ad fines suos ordi
nes quidem ordinandos sine condicione nec ipse

et ideo illa quoꝝ natura est ut sint libe
voluntatis libet mouet aduersus suos
creatores rationales & alias aut non libere
et quo pte libet et no libet pte e mota
in creatura quia pte adeo est libet mo
bile ut fiat & tm et tm ordinabile fiat & mo
obiectoꝝ in quē q̃ meretur ministeriū eccl
et primo quātū ad officia dignitate & quia
ad cognitionis excellentia ibi gaudet ipse
prima adquirit in diuinis quia primo audit
nouū testamentū et veteris deinde
exhortatur ministeriū nouī testamē
dignitate ibi q̃ si ministri diuersitas
autē plus q̃ sufficientia mea ex deo est
deo q̃ minus a se dicat sufficiat qui si
dei fecit nos ministros nouī testamē
deus enim dispositio ordinatio quasi
diuinitus q̃ dei virtute exequendi
ptem operis adexequenda debitus fi
ptē quod deq̃ dedit apostolis spiritum
dominū ut essent idonei ad exequenda
simile officium ministerium imperitū
aptē et prudentiū officium aut eccl
siarum in testamenti adquod
exequenda illos idoneos fecit Non
littera sed spū quia nouū testamentū
non sunt data apostolis p scripturā sed p
ministerium spūs sancti illuminantis corda
eoꝝ in cognitione veritatis et inflammantis
affectum caritatis ptē quod q̃
veteris testamenti lex licet quia sunt
scripta in libris et appō sanguine ut
habet Exo xxiiij Nouum autē testa
dicit lex spūs & hoc de veteri
testamento habet Jeremie xxxi
Ecce dies venient dicit dominus et
feriam domui israel et domui iuda
fedus nouum non sicut pactum quod pe
pigi cum patribus eorum et & subdit

causa quad testamenti nomen dicit testamentū spūs et vere testatoꝝ lectio dicit hēa eni ostendit q̄ testamentū vetꝰ cogimur petere dabit nobis gratiā et sic augebat scripturā eternalitatē exmalitia humana que semp̄ nititur in retrodū et sic augmentabatur petrus quod ostendit ut plenū dei fiat Ro vi. Omnis aut vult iustificari sabbatū sanctificandā e lex nona ut deus est. ppt quod fuit victa post legem veterem Et si ministratio hec que excedit argumento excellentia et dignitate ministrationis testamenti quia si ministratio veteris testamenti quod fuit vitrea habuit gratiam et dignitatem quanto magis habundat ministratio nostri testamenti quod est magis habet gratiam et dignitatem quanto gratia comparatione habundat Ro v. Non enim glorificatum Certa pena quod dicit q̄ si ministratio mortis et ministratio veteris testamenti quod dicit ministratio mortis eternaliter scripta licet deforata in lapidibus et in tabulis lapideis mosi traditis fuit in gloria et in reverentia Ita ut non possent intendere filii israhel in faciem moysi ppt gratiam vultus eius et ppt claritatem vultus eius ubi enim nos scripturam facere cor multa Exo xxxiiij alia translata habuit faciem splendidam apparuit enim in facie moysi quedam radii precedentes super angulariter in figura cornuum que emanant quia veteris testamenti testatores non noverunt ad amorem alia traditiones alia mee supra dicto Ro iiij et problema dicere in principio epistole adhebreos quo no magis administratio spūs et ministri nouelegis ad quam missus apostolus exit in gloria et ignorare et reticere q̄ de multo magis debet ce vitrea adhuc habuit Nam si ministratio damnationis et veteris testamenti quod dicit damnatio eternaliter magnitudo malitia hominis nititur in veritatem et sic in transgressores precipitque est mors culpe et ducit ad mortem ethernitatis et si per modum quo modo lex erat scripta per fuit precatum diffuse Ro vi. multo magis habundabit ministratio et nouum testamenti in quo data spūs sancti gratia iustificatis in gloria quanto plus Nam nec glorificatum hic enim obiecto quia possit fieri possent dicere quidam nouum testamentum sit excellentia veteris tempore et modicum Ideo nec est desertum ppt nouum sicut dicebant illi qui simbolum et elementa legalia obseruabat deos quia ondum quidem habebat gloriam habebitur veteris testamenti in comparatione adnouum Nam nec glorificatum est quod claruit et veteris testamenti quod transiit Infra pre et ideo parte adnouum quod est pars et gratias mea ppt excellentem gloriam nouum testamenti sicut stella diei habet alicui claritatem tempora in quo sole obtuitur adducat etiam adhoc etiam ros illud enim quod aut primodum transeunt michi et essentia semp manet vetus alia testamenti transiit sicut mysterium aduentus ppter nouum aut semp manebit quod melius et perficitur in patria Heb ix. Celum et terra transibunt verba aut mea non transibunt et hoc est quod dicit Dei enim quod euacuatur sit vetus

testamēti p̄ glām ēt̄ x̄pi aliqua
reuēcia et honore multo magis
quod manet stilig nomē in glia ēt̄
r debet ee ¶ Habentes igit̄ fr̄es qm̄
ondit excellēcia mīsteriō ecclie
quatū ad cognitionē ad cuig declatiō
acquirit illud quod habet deo vtrum
stilig q̄ mores relata facie possit
lagbat ad designandū q̄ vitas in vet̄
testamēto figuris t enigmatibus
erat relata quia omia totingebat
eis in figura ꝓ̄ Core v° ¶ Alig vid
p̄t velari dupl̄ uno mō expte rei
que debet videri stilig q̄n sup̄ ea
ponit uelamē alio mō expte videt
stilig q̄n velamē ponit sup̄ oculos eig
et vtrq; mō erat velamē in vet̄
testamēto stilig expte rei ꝑ vitas
erat velata figure ut dīm ēt et
expte indeor quor malicia ut
plurib; impediebat a cognitōe vitat
quasi quodda velamē oculor mett
vñ supra primo ¶ In malinola mazi
nō mireb̄ sapia primū aut velamē
amotū ēt p̄ x̄pm qua figure sunt
explete et explanate ¶ In cuig signo
velum templi scissū fuit in eius
passione luc xviij° Q dīm autem
velamē adhuc manz in dīs obstinate
ſ in illis qui r̄epunt fidem amoris
ēt vtcaz mō qua p̄ gr̄az spūs ſ
illuiant̄ ꝑ mē contemplā vitate
et glor e quod dicit habentes igit̄
iteꝝ spem stilig gloiā nouū testati
manet merito rñdm fiducia
vtimur r offlcio nrō ecclīm
nos ministrare et no sicut mon
ses ff ex dictis p̄z lra nr̄a vbi ſ
obscuri fuit sensus oculi mentales
vsq; in hodiernū die q̄nd adhuc eos

obstinatos ¶ Q̄ p̄m velamē tollit
vetē testamēti manz no revelatū
r a corde eoz amotū licet testamēto
ab ipa re ex p̄ma ut dīm ēt ꝙ̄ subdit
q̄m xp̄o r p̄ xp̄m euacuat̄ retrahi
patet ex dictis vsq; ibi Cū aut conuer
sus fuerit plus ꝙ̄ certa fine medio
auferet velamē de corde ipoꝝ
dīmq; aut spūs ēt r spūs dīs ēt
liber et dīs liberat ¶ deo subdit
ꝓbatur spūs dīm vbi libtas stilig
cōtemplandi vitate m̄ remoto ve
lamē ab oculo mentis ¶ deo subdit
Nos vēo stilig x̄piani r potissime
ecclīe mīsteria revelata facie r mētis
q̄ dicit fācies spūalis māt̄ vigor
ibi cognitō intellectualis sicut om̄
sensus in facie corpalis glām dom̄
stilig ulterius vpi et no solū morsi ꝑ
culantes r in p̄cepto cōmis cogni
scentes et qua cognitio sit p̄fectior
cognoscentes ad cognitōem ¶ deo sup̄
In eande imagine transformam
ad claritate stilig nalis cognitōis
et gr̄ē in claritate visionis licet
tamq; ad dīm ꝑ quia hoc nō
ē ſ fide libi ꝙ̄ vitute ſ spūs sanct
cos doceris ¶ Ro viij Cum p̄ d
agunt̄ libi filij dei sunt Ca m̄ x°

¶ Deo habentes p̄ ostā apl̄a q̄ me
ruit nouū testamēti mīsteriū
hic ꝙ̄ q̄mendat libi mīsteri ꝑ
t primo quātū ad compactōz bonor
quātū ad tolerātia mal̄ ibi habē
tes itē tres ptes p̄ma in duas q̄ua
primo quod dīm ē facit ad quandā
obiectōz excludit ibi Et si euāgeliū
ēt Circa p̄m dicit ¶ deo subdit
hanc mīsteriū ad ministrū tame

tante dignitatis ut pdem̃ c̃ muta
quodmãz cõsecutũ simꝰ/ nos eme
misteri adhec p dei mãz locati Non
deficiemꝰ ab usu et exercitꝯ vpus
si prompte et debite exercẽm̃ si abdi
ramꝰ a bucmꝰ occulta dedecoris/
spes pter̃ no solũ que ev̄tibus
patent si etiã que intꝰ late posset
non ambulates in astutiã/ nẽ sãi
ce et ypocrisi neq; adulterãtes vbũ
dei exponat̃ ut supꝰ nr̃o capio
simmanifestatõe veritat̃/ q d Non
predicamꝰ ip̃i/ que stulticia laude
sit ip̃i manifestatõ dñice vitatis
addei glã̃ et fidelium salute Co me-
dantes nosmetipos ad oculũ cõsciã
hoim̃/ nõ comedamꝰ nos verbis
si exoptibꝰ que facimꝰ/ comedables
nos reddimꝰ in conspectu hoim̃ si qñ
hoim̃ de impi pnr̃ nõ aliꝰ de nobis qm
meretur pi ip̃i pri/ deo addet
ceram deo/ sic ugit̃ tecta trangitur hũt
que fuit exercitꝯ debitũ mi steriũ
ecclie/ stilꝰ exteriꝰ mundicia recte
recta doctrina sana ¶ Quod si opponẽ/
¶ Hec cõmonꝰ obiectoꝝ a posse fieri
rectã dictã dñice cõsecrare eqꝰ
obiectũ magnũ eo q mihi cõtradictibus
sibi sic nõ erat in dictis eius vitas
manifesta Ad hoc tndet aplus q
hoc nõ pruemebat exitꝰ suę predica-
tõis si exmalicia cõtradicentiũ que
impediebãt eos cognoscẽ vitatẽ Vn
sapiẽs ait̃ primo In malivolã animã non
introibit sapia et hoc ẽ quod dicit
q si cia opteꝰ ẽ elvangelium nr̃m/
aliquibꝰ eius vitatẽ nõ capientibꝰ
fidẽs que permanẽs operi/ et hoc pro-
cedit exmalicia eorũ/ quibꝰ deq

hũg seculi ☩ Hoc exponit̃ dupli
mõdo de creatõe hũg mundi quem
admõdo aliud exaliꝰ lumẽ gre
cum abeis et iuste et sic p quẽ exercitꝰ
ex se/ Aliꝰ de diabulo que imitant̃
seculares principes et sic sꝑ dicit deus
hũg seculi sicut dicit̃ princeps hũg
mundi Io xiij° Nunc princeps hũg mundi
ei iudicat̃ foras/ qui exercitat similit̃ om̃es
inducendo eos a vitate Ut nõ fulgeat
illuminatio evangelii glorie xpi/ in cor-
dibꝰ eoꝝ/ qui/ stilꝰ xpus ẽ vmago
dei pris et pgnis est̃ sontal̃ splendo
lucis sm̃ q dicit̃ hẽb̃ i pẽ/ qui/ cum
sit̃ splendor et figa substãtie eius et si
qua supius vocamꝰ elvangelium
suũ et hic beatꝰ evãgelistã xpi/ posse
aliquis recedẽ duplicit̃ evangelium de
deo sic̃ evangelistã xpi/ q eiusdem
evãgelii vnus ẽ autor/ aplus alꝰ
minister cum̃ predicatorũ/ Non om̃
nosmetipos predicamꝰ tãq; autores
evãgelii filii xpi/ sed nos aut̃
servos vros p iesum/ administrãdo vobis
doctrina xpi/ quod declarat qui/ d/
q̃m deus dixit de tenebris lucẽ
splendescẽ/ stilꝰ lucẽ cor̃ illuminando
et pam a tenebris separando geñ hmo-
ne/ illuxit in cordibꝰ nr̃is/ similit̃
lucem spualem misit nobis adcognos-
cendã evangelice veritatis no solũ quo nobis
si etiã gentibꝰ deo subditis ad illuminãdos
stle claritat̃ dei/ et ad manifestandã
notitiã dñice in faciem xpi/ ihu/
et illuminetis in faciem eius iniquitatẽ
propriã et dñicã que tradit̃ evãgelio
cognoscit̃ xpo xpus ¶ Habemꝰ aut
¶ Hic sm̃ agit̃ de usu ministerii eccie
quia tñ ad holocaustum malicie qd

primo ondit patriam mysteriū crucis
tam ḡlīq patrie ibi semp meritis
rū p̄ manifestat vtriusq; vbi De mp
endo vos sta p̄m dicit quinquando rep
dictus habemq aut ecclam scilicet
illuminatoq; dei dicta In vasis vtilibq;
quia in hoc mundo sunq; corrumpūtes
pone m tribulatoibq; angustiis expo
site vt sublimitas virtutis dei q̄ totū
attribuat ḡ non ḡlitate parietis dumtxat
ut sapie quod posset fieri si apli fugisset
poterēt dimittes ḡhoiēm sicut e de lege
mahometi si cōmisit fuit m aplis
deo subdit In omnibq; tribulatoe
patim̄ si nō angustiam̄ sic angustiati
dicit ḡsse qui nō videt sibi patē aliq̄d
remediū m tribulatoe et sic e de consi
deribq; in hoc mundo ppter qd angustiat
me tribulatoe qui sibi deficit mundana m
remediū si sancti nō angustiarentur
quia m tribulatoibq; adest eis potentia
diuina apparitoe vel depatiōe ad
apostolos grece q̄d est parumper latine
Dz nō destituim̄ quia sancti patientur
de subtractoe bonor diuitiarū ad
temporalium qui sibi remanet diuitias
spirales que nō pnt violenter amouri
et persecutoz patim̄ fugiendo de ciui
tate in ciuitate si non deficiamus
via deq est vbiq; serq; itinere nostro
diuinam̄ vel gremporum si nō con
fundam̄ quia nō sentimus in nob
rationem debitam confusionis deicim̄
vel ad pricula mortis imminentia si nō
primo quia deus semp liberat suos
aliq; visibiliter sicut liberauit tres
pueros de camino ignis aliq; inui
sibiliter eos de pena mortis existere

ad reqm Dapie iiij Ipse fuit
oculis mspientiū mori illi aut
sunt in pace De mpetuositatis
Dicit̄ ondit ḡlīq patrie tam q
primo facit ppositū de manifestare p
effectū ibi quoniam quid Ad euidentia
primi considerandū q̄ in xpo duplex
fuit status vnus meritū magnitudinis
passibilem assumpsit in quia penali
tates ḡlīq vite et finale morte sustī
nuit alius est status vite magnitudinis
gloriosa qua viuebat ante
eius aduentū in corporib; deificatis
sunt adeepti in sua resurrectione q
resurrexit in corpore gloriosi hec
est igit causa patie sc̄d Ecclesie
q̄ patit sicut me confortat xp̄o
resurgeti patiunt sustinet tribulatoes
ḡlīq undiq; in quibq; conformant
xpō patienti et ipse e quod dicit apls
De mpetuositatū xpi ibi
et confortat xpi patient in
me Circūstantes et vbiq; tribulatoes
patient sustinetes vt et vita ihu
glosa in corporibus nris manifestet
in futura resurrectione in qua corpa est
impassibile et immortale De mp
etu et ceteris e eiusdem sine
admixtoe asserit quia sancti
nō solū patient tolerant sed
spem futurē resurrectois si etiā qua
tant adhibe exemplo xpi patientis
deo subdit aplus ergo mors sit
xpi in nob operat manifesto nob ad
letaniā passionis vita aut in
nobis et vita xpi operat in nobis
confidendo spem resurrectois deo
subdit habetes eiusdem spm fidei si

mers vpi non sic opat in nob stare
ri nob qua no estis in ptibs tribulacois
nob in quibs sima erit in saluari
p eandem fide qua et nos/ quod qui
confirmat p scptura pt exr stare
scptis credidi/ tr a pi erditis lica
ns/ sbi Omia em ppt nos/ hoc ē oia
facmq; sup̄nemq; ppt vos in sterie
dos exemplo et vbo ut gra/ dei ha
bundas a nob in vos p multos in
gratiarū actē habunder in gloiā dei/
vt nichil in sup̄gant ad gratiarū actōes
adglam/ Ideo quod/ hic qui ma
nifestat quod dicit de pricā aplos
in pscende ponto/ d ppt quod ppt
nrā; exemplo vpi passi et ppt spe
resurrectois i corpe i mōch Non
defiamq; in tribulacoibz/ q/ d adqui
nrā; d sustinē pati simq; Dz licet
ut qui foris est in homo cōrumpit/
vpi natiā sensitiua tendat ad cōrup
cōi exprectssu erat et ponde tribulois
tis qui intiq; scitia metticina na
turam de die in die/ p pmiā gracō
nihe et eius sequele/ Deū quod in
pnti est tribulacōes tpis pntis mo
mētanei ē est et leue/ qua sup breuia
ducadis + pnti ponder/ respectu p
mii futuri de quo sbdit/ In sublimi te
ēmd gloie ponds opat/ nob exper
tatiq; pnti/ et dicit hic/ In sblimitate/
tone dignitat que est in primo etiam
cōe pfectat/ qua pfecta qui mo
laqueo dicit/ magn ponder/ vl alii
dicūt ponds/ qua primū gloie qetat
realit appetitū in dei sicut ponds
quietat grane in tenebo no qcplan
tibz nob ea que videt/ tr/ vt ista que
sunt in nob/ qua no attendimq; adhuc
tēporia et invisibilia si ad ētna et
inuisibilia pro nic que pfidem a stis
firmissie credimt et ppem diei iudi
nalit expectam/ Capitm .vitum/

Scimq; em/ hic qui quedam in
sterio noui testamti exside sue
exprimo lic; em de hoc tetigit ta
predeti aliqualit/ sicut tangit magr
completer/ et diuidit in trēs ptes hic
primo tangit de hac pmia de/ 2o de
debita adipiā ppatē/ sbi/ et no cōtem
dmnq;/ 3o de causa vtilitatis/ sbi Omā
aut ergo/ pmia adipiscim; duas p
primo agit de hoc primo/ 2o de eius
desiderio/ sbi Nam et in hoc ingemi
scimq;/ ea primū quia dūcat in fine
predne expectatiōi q; ppt et alii apli
nō attendebant adbona tēporia si
ad ētna/ Deo gtiā qui dat nob/ et adiuta et
Scimq; em/ a creatōe habemus
ptem formata qui tēplū ecclēsie
dmni nri et corpis tri cui nos sum
qd se habet ad unam/ suo modo sancti
dmni admisabilitatem/ Dissoluat
pmo ergo q; edificatōi exdeo habem;
no manstam si ētna in celis/ quod
aliqui exponūt de corpe glorioso
sicut a resurrectōe habendo est dubi
no manstm/ qua vtute natue nō
est gloiosū et dmni ētna/ qua aberino
ado pordmata si qui aplius uidet
loqui de hoc q; statim post mortem
realit habet a sanctis corpis imortle et
habet tm in spe et no in re ideo melius
uidet exponi de gloia aie q; statim
habet a sanctis omnō pmiā et dicit
habitacio ppt excellentia spūlis ad
aie sanctificatē p unitē/ In domo pris
mei mansiones multe sunt/ dicit ētna
dmni ētna et no manufacta/ qua gla

celestis obiectuue deus est qui e mīcatq
et dīng ¶ Nam in hoc ingemiscimq
Huc quīd agit de appetitu huiq primi
et duxit in duas ptes quia primo cōsi
hoc pone appetitq nature et gre queda
repugnacia 2o vnq victoria ibi Au-
dentes igit Circa p̄m sciendq q appe
titq e mīmate sequēs formā Est autē
in nob duplex forma sibiq rialis t
grā habitualis t p̄pria duplex ḡa appetitq
sibiq nature et gre Appetitq aut nate
mīmat adconsuandū vinoz atq cū
corpoe et dissolucoz effugit a bono et
Appetitq aut gre mīmat adacquisitoz
gloie que consistit in claca dei visione
et eius fruitoe Igit si acia possit effu
giam absq dissolucoe corpis huiq mōr-
lis appetitq gre tendet adeo securie
gloie celestis absq retardacoe perpetu
nalem n si qua hoc nō p̄fici ideo ap
petitq nature eo q effugit natie dissolu
cois gīa acdetardat in hoc quodāmō
et repugnat appetitui gre t hoc e qd
dicitur Nam in hoc ingemiscimus
desidāmq ait credo dilatem habitacu
meū q de celo est et gloie consecucoz
sup indui vestimeto gloie qd nō pue
nit exp̄ientes entrisecus nature sed a
deo datur ppter quod indumeūdicit
Cupientes appetitu gre si ēm vestiri
nō nudi reperiamur et si absq dissolu
coe corpis cōruptibilis quo vtiē acia
ut vestimeto possit sup̄indui gloria
tuc absq aliquo retardamie appetitq
gre in hoc fiet si qua hoc e impsle
ideo retractat et pnāle appetitū dissolu
coz corpis et acie abhorret et in q̄ppter
quod subdit Nam et qui sumus in
hoc tabernaculo et in hoc cor mōrti
ingemiscimus grauati de dissolucoe
corpis et acie eo q nolumq exspoliari
corpe pmorte si superuestiri gloie
resurrecoe nō tm in cta q̄ mōrtuas cor-
simul maneat cū gloīa acie qua spe
e impossibile nob si m solo xpo fini
fuit prouidentia dei adoptq redemp
cōmē nre deo sibdit vt absorbeat
quod mōrale est et utrpa mōrtuas
p gīam simpuemēte tollat manere
corpora redemptoe quod fiet resur
rectoe si qua oportet morte mediante
qua refugit appetitq nālis ideo dīt
repugnacia appetitui Vinpti p
rectā appetitq est ideo aquo e nātē
gra subdit Qui aut effecit nos
hoc ipm et habentes vtiq appeti
deus est qui dedit nam ad qua cūq
mīmatio sequit Omne bū et gre
ppria prius sue habitue nob deo
sequit Qui dedit nob pignus spi
ritus sancti pacta q̄ cū hūiq copule
Videntes igit et hoc quia ondū qui
doz appetitui vnit in sibi spōnde
sibiq appetitq gre dicit Audentes igit
et absq̄ dubio mdm mortuq de sidāmus
gīam scire et cū mdm habemus
quia dū sumus in hoc corpe sumus pe
regrinam a dño et oportet nos ēe
spectores ab eo p fidem eūd ambulan
et mēingmate tm deū cognoscimus
et nō p speciem et clare facie ad faciem
ppter quod subdit Audemus aut cū
Circa quod sciendū q adeo tutū mē
pollicita in preabilis mortis sufficit
nō est tuti irrecabile si fortuito impia
no solidū hoc facit si eam sanctitatis
in talibus delectat Actum vi cal Iunii

aplūs gaudentes in conspectu dñi q̄n digni habit sint pmanere ibi
cū eo in eternū. Et hoc ē quod dicit
aplūs audemq; sine cessatione et
bona voluntate habemus & delectaz
in mente magis peregrinari a corpore
& dissolucoz hūj corporis pmanere
cū dño et proficere ad deū. Et ut p hoc
habeamq; cūctā dei misericordiā. Et p̄sta
secutione. et sic appetentia grē ymar
in sancta appetitu nature p hoc aut
quod dicit hic aplūs excludit error
dicentiū animas statū accipiēs exutas
a corpore diuina cognitione usq; ad iudi
cium. Ma dicit hic aplūs voluntate bona
habemq; peregrinari a corpore. pmorte et
pmanere cū deo. Exquo patet intencoz eius
cū q̄ nec sit nichil habentes purgandū
aut corpibus statim sint cū deo pmanentes p
petuā visionē. Et ideo cōfidimus &
quit agit de pace ad hoc primū con
sequendā. Et primo est 2a pars ibi
Oportet 2a ibi Itaq; nos. Prima aut
pars habet q̄ plura. quia primo ponit hoc ē qđ dicit
qui ē dator hūj primi. Et hoc ē qđ dicit
Et ideo. 2o ponit consequens gre cōtrarie
& cuiquada pugnā ē. primū mūdi
camis et diuitiis et cōparatibus siue
absentes. a deo. Secundū ponit vita
siue presentis. q. d. obi adh̄c absentes &
dū sumq; in presenti vita vitam placē
illi possumus resistentia nō ponimq; ē
pmanere deo p gram. Et subdit hūj q̄ re
sistentie cōfidi. Omnes enim nos mani
festari oportet ante tribunal xpi. Ante
iudicat ia eius presentiā vñi tangit
hic quinq; conditiones exāmis iudicij stilla
eius. Quinta hic ibi. Et primo hic. Et
sicut nos. Secunda ibi manifestari

quia iudicat. Tertia hic omnibus iustis
singuli. Quarta ibi omnia bona et mala
aliorū. Quinta ibi ante tribunal
iudicis. Sublimitatis ibi xpi. qui ē rex
regū et dñs dñoz. Ut recipiat unusquisq; &
pena ultimū pro his que gessit
nues in corpore. nec p hoc excludit
audire prius quis nichil in p̄ce
meruerit. nil demeruerit. q. iudica
bit. Sic nec a q̄ta eos a bonis sue sta
tu obmissa mandi sive ab aliis capa
zata. nil nos. Et dicens. hic ponit
2a pars ad primū que ē sollicitudo de
salute proximoz. Et diuidit in duas
partes. quia primo ponit hec sollicitudo
eo sollicitudinis eo. ibi. Cautas em
dicta primū dicit aplūs. Et dicens ergo
timoz dominū. q. valde timendū est
dominū qui omnes ē iudicaturus. ut dicit
& suademq; hominibus fidem. Et merces
quia bonaq; mandit deus de primo
tim xxvii. deo aut manifesti sumq;
qui videt corda. q. talia nō p̄dicamq;
propter questū vel gratia laude. Si minime
vera. Spero aut et in conscientiis vre
manifestos vobis. q. d. Quia eo misan
sumq; vnt vobis. nō presto ecabilis
mihi aut vobis. nō p̄cacoz meaz. prede. mihi
exconsilio placere. Et quia posset
aliquis dicere. q. mihi se iactare. q̄me
dicit. Ideo removeo hoc. d. Non enim
nos q̄medamq; vobis. Et dicit. q. ia
sup̄ dixit aliqua q̄ videbant adqua
q̄mendacioz ce. Et occasione dāmq; vob
gloriandi. pro vobis contra pseudo aplos
qui dicebant se doctos a pseudo. Ideo
dicit hoc. quasi in hoc deficientes aplī
doctrine putarent. igit cor mihi. cōm
cos gloriari. q. erat edoctus a doctore

ſm carne xpm ꝛc quia dicit ar
mediate nemines nouꝰ ſm carne
ꝓt quod adeuꝫ ſenſu debz referri
ſtec aplus nullū hoiem cognouiſſe
habē ram carne qđ ē falſm ideo ſtendit
ē ergo prīe exequa cōcludit quod
ſubdit Qui qua igit in xpo noua creatu
ra ē tam prīe hic ſ; aqua qz ſtinq;
baptizat q in xpo ſtius ē noua creatura
p gram baptiſmalē q dr p creatoꝛ
reꝛa tuſſe cur. r affert cāles debem
mo abiri Ecce noua facta ſt omnia
p ppm ſm mētē venerare r p gne
ctionē actoꝛ ¶ Omia aut ꝓſequa
aplus egit de ꝓmio z de ꝓtate adꝓm
hic aut agit de ta vtiq; z po ꝓmit
mediatoꝛ declat ꝓpiū ibi Itaq; de
creꝫ Certa ꝓmū dicat q ta effectua
rit q ꝓmiſ r ꝓtatis adꝓm ē ꝓpe
dixiſſe veꝝ ecce ſtim cooptat inſtitia
ſtrā ecclīe r hoc ē quod dicit Omnia
alie ecce ſta ꝓmiſſa r ꝓtata qui reꝛon
ciliauit nos ſibi p xpm hoc beneficiū
que eſt omniū xpianoꝝ r dedit nob
miſtm reꝛonciliatoꝛis r officiū pdi
candi hanc reꝛonciliatoꝛ quod ē ſtale
miſtm ecclīe ¶ Itaq; de hic grā
pmit ꝓpoſiti declatoꝛ r ꝛo ſtd bona
exhortatoꝛ ibi Obſecramꝰ ſta p̄m
declat ꝓmo qđ deꝫ ē de reconciliatoꝛe
ſta p xpm tratem deꝰ r ꝛhomo in
no ſuppto r hic dicit as hanc reꝛonci
liatoꝛ fecit p ſuam caritate tamq; p xpi
miſtrū mihi ſibi q̄ctis qđ mihi alijs
ꝛcluenit r hoc ē quod dicit Itaq; de
deus erat in xpo no ſolū p ꝓmia
ſcīa r potentia ſicut in alijs ſſ
p ſuam caritē aſſumpto mūdū reꝛcili
auit deo non imputans illis delicta
ipoꝝ ꝓpoq; pro quibꝫ xpus homo ſanctus
¶ qui declat officiū miſtrij ecclīe ſtāt
dati dicit Et po ſicut a nob ꝛbū reꝛonciliū
alijs ꝓdicandū ita r vlro Cures i mūdo
vniuſq; docere omēs gentes r ꝓpter
quod cōcludit po xpo ergo legatoꝛe
fungim̄ mētaū miſſi ſumꝰ adꝓdicandū
euāgeliū xpi tāquā deo exhortante
r p nob rogante agere p nobis ſicut p̄mi ſtros
¶ Obſecramꝰ hic ponit vtile monitū
d Obſecramꝰ r deuote exhortam̄
p xpo r loco xpi cuius ſumꝰ miſtri
reꝛonciliatiōi deo ſtq; eius reꝛonciliatoꝛ
nos ꝓpoſitoꝛ xpi ut dem ē an ad
hoc q ſumꝰ ꝓtores ſtnq; reꝛonci
atois requiatur a nob debita diſpo
p bap̄m debita ſuſceptoꝛ r ꝓ bap̄m
p ꝓmiſſa que ē 2a tabula ꝓ naufra
gio r hoc ponit inductiū d eis
qui no nouerūt deū r xpm qui
pecīm no fecit p̄a pec̄m z ꝓ nobis
pecīm fecit deꝫ r deꝫ pr fecit ꝓ nob
ea hoſtiam ꝓpīatoꝛ qui vera pecīa n
ſtpliꝫ Osee xiij pecta ꝓpli mei q̄ mederi
r oſtias ꝓ pecto oblatas vt nos effici
mur iuſtitia dei r ꝓfecte iuſtificati ſed
dicit iuſtitia ma abſtracto m xpo
r ꝓpm quaſi dicat hoc debet nos
mouere ad exhibendū reꝛad noſtra
hoſtia ꝓ pecīis mīas ꝓpa penitere

Cap VI

Exhortatoꝛ exhortam̄ po ſtq; ita
aplus emendatur miſtm nom
teſtamēti hic qui hortat alios ad ex
ercitū debita ſing miſtrij reꝛmūdi
in duas ptes quia p̄o ponit exhortatoꝛ

In ministerio dei, opa multa facie[n]do et
doctrina miraculis confirmando ¶ Per
arma ¶ Hic quit ondit qualit[er] vtedi
sit gesta diuina collata multipliciter bo no &
et malo & a me[n]te quag inimici[ci] sperta
et adusa no deuiare a retinendi[m] possea
mus et adusa ea oppriant stis superbia
ute rotupia[m]z cazmis et acupia[m]z odo &
poo[n]dus pro stead p[ro] in p[ri]mo re[gu]lo in 2°
ibi ¶ Quasi moientes 3° in 3° ibi qi
egentes omia tri ista primet adhibite
iustitie q[uo]d accepte Deo dicat pazma
iustitie adeo rit[er] ne in[ter]pellet per
superbia eleuem[ur] et simstre ac ur tadus
a vitate no deuiam[us] et simliter e[st] med[i]
tigend[um] sequebat cu[m] dicit p[ro]glam
et ignobilitate aliqn apli ab[so]lutibq
ppetri fuerut valde gloi[os] sicut dic[it]
ibi q[uo]d licamiste pauli et barna
be volebat tq[uo]d dns sacrificat et alij
martires fuerut ut viles subiecti
sicut p[ro] excede libico p[ro]fama et bona
fama quia abulq[ue] dubitat magi
et deceptores et a bonis vitate p[ro]dica
tores et tradidem primq[uo] quod subdit
Reducatur ipugnari summa armulas
uites alibis sicut q[uo]m ignori et depre
hendi a malis et corrumpi et expugnari a te[n]
tu[m] mistis ipperet et adustis sic habi
erut se apli q[uo]d no vetebat a vitare
p[ro]sapia eleuari nec p[ro] pusillanimitatem
deseri ¶ Quasi moientes ¶ Hic q[uo]d
primo ea q[uo]d primet ad adimpia[m]z cazmis
et sic ea p[ri]mu est ustra que maxime
corrumpit et q[uo]d addit dicit quasi
moientes p[ro] culis mortis exponi
et ne vnimq[uo] deo p[ro]sidem et gream
iustificari p[ro]m est molliemitas vite
et quatu[m] adhuc dicit quasi moientes
p[ro] culis mortis exponi[mur] vt rastigan
et no mortificari q[uo]d licet adeo p[ro]fa
gella castigem[ur] ni a morte per eu
ipm[u]m sed quod rotupisse[n]t tunica p[ri]mi
e[st] nudit[as] et q[uo]d addit dicit qui
tristes semp[er] aut gaudetes q[uo]d mis
m[u]s q[uo]e primet adhuc ne paruam
efficaz ni ipsum maioz consequam
met consolaco sim illud dic[it] ¶
Gaudete apli gaudetes ac respectu tocius
q[uo]d digni habiti sut p[ro] nomine ihesu
grucifiam pati ¶ Dicit egentes ¶
Hic q[uo]d primet ea que primet adhuc impia[m]z
cruciabili dicit egentes a virtud et
restimetid ab aliis mendicates multos
aut locupletates bona spualia ipas
mittentes q[uo]d tanto sunt meliora quato
ea que sunt circa corpulibq[ue] p[ro]sunt
Tamq[uo] multi egentes ua apli omia
temporalia p[ro] ip[su]m Dimiserut ag t
vere ca[n]e Ecce nos relinq[uo]imus omia et
secuti sumus te ¶ Tocius possidetes
quia vincebat xp[u]s et no sibi ipsis pia
ant erant xp[u]s subiecta ag t vitio data
e mors pena in pelo et in pena p[ro]pter
quod apli q[uo]d tenebant omia subiecta sibi
in cuq[uo] signu impassibiles creature
obediebat eis adhuc ¶ Secundo aut
q[uo]d apli in p[ri]mis sic vtio modo laqueau
pondo bonu[m] co[m]le comune spuale tam
in temporalibq[ue] addit deinde condtalem
stilus quasi ut tam pia ut sicut aut
sunt nos no aut in spualibq[ue] ut tpalia
no sint co[m]le bonu[m] ut malis sim vitare
si tm sim hoim appetita et estimatoz
spualia ved sut sim vitatem ¶ Os
tendit hic quit apli os doret vsu gre
collate quatu[m] adimore deneroz

et dividit in duas ptes. Qua primo cir
cha de se veritatem indicit. Secundo adhoc corin-
thios inducit ibi. Nō angustiamini. Circa
primū dicit. Os meum patet ad
vos corinthios. et illa que de mea ex
tasi tanta nō erubescā fiat veritatis
veram. Verecundetur amicitia mea. Cega
vos aperiendo vobis cordis mei secreta
et sibi de
uocio sua cui dicit. Cor meum dilatatum
est. i. aptū ad appetenda magna spūa
lia celestia dicit aut per oppositū cor
homis angustiat. qui appetit terrena
bona celestibus comisceq. Qua de causa fit
mistica ephesiem et ypo. inducta. Non an-
gustiamini. huc inducit cor inthios ad
similē dicens. Non angustiamini in nob. re
spō. si angustiamini in mihi appetendo celes
tia modicū hoc nō pueniet exspectate quidem
in nobis qua nō dedimus vobis exemplū
hoc faciendi si quem exemplificate vera
deo subditum. Angustiamini aut in
visceribus vris. q. d. hoc puerit ex defectu
vre dilectionis. Ideo subdit. Eandem
habentes remunerationē vobis in celestibus
promissam sicut et nobis. tanq̄ filiis dilectis
quos salutē summe desiderio. dilatamini
et vos ad appetenda celestia ut habeatis
eandē remunerationē. quia expecto. Nolite
et. hinc quē debet vpō collate gre
diendo ad infidelium uitandā. dividi
mur duas. qua primo facit ppositum. do
cendo quod dicit ibi. Nolite enim. Circa
primū dicit. Nolite iugū ducere cum
infidelibus. i. eis coniungi in commixtione
seu familiaritate. Iugum enim dicit
arreptū. vel tractus dicit iugum ypo
crisis. vel iugum diaboli. quo
iungit malignis. aut fideles ab
infidelibus debemur separari. declarando

multiplicat primo rone sumpta ex habitu
affectus dicens. Que enim participatio iusti
ę est ad infidelium volumtate. Cum iniquitate
ę est cum affectu infidelium. q. d. nulla ra
ex habitu intellectus. q. dicit societas lucis
i. veritatis fidei que lucet in mentibus fidelium
ad tenebras. stultitiā et errorē infidelium. in-
delium contrahit. q. d. nulla prīmo debet duci
sicut prima recta tractatio dei duxit
lucē a tenebris gentilium. Secundo rone
capitur fidelium quod de xpō et capitur
infidelium quod est diabolo. de quibus dicit
que tractatio xpi ad beliar. q. d. nulla
et ideo sicut per capitula nō fuit aliqua
conventio. ad iungendā nec corporalem
debent habere. quarto exponit. Aut
pars fidelis. i. pars ecclie habitatē abū
dantē sicut nulla quietem in sinistris
ecclie nec mysteriis que ad sinistra. quidō exponit
secundo in quo fidelis est templū dei. Ideo
dicit. quibus aut consentit templo dei
i. fidelis cui vocatus. i. cui infidelibus qui
dicit. vocata eo q. colunt ydola. Consentit
pars. et vinculo. Omnibus illis stat. qui sacri
ficiis. Hinc aut inducit apostolus quia vos
cor inthios excitat alios. sapientes. et prudentes
qui tanquam medicum vocatum in scandalis
alios. sicut dum fuit pro Corinthiis ex
pertus. quod apostolus loquitur ad primum
hic abusū. Vos enim. Hic quinto phatur
quod dum scilicet quod fideles sint dei templū
per quattuor. que habet. Aut quidem vos
tranſlatio mea habet poenā tabernaculi
mei. i. medicū vel. loco cui dicit. Quia
habitabo in illis. Secundum deus per in
hominibus per centum. primum. poenitentiam
in fidelibus. Tertio spiritualiter per gratiam
et ambulabo inter eos. dando eis virtu
tes credendi de bono. i. melius et

deus pregrues os spāli prudencia
et ipientie michi ꝙplius p̄rhibicoz
debitū cultū ꝓhoc aut ꝙd dicit hic ha-
bitabo in illis in ꝑsona dei habet
q̄ fideles simt templū dei ¶ Propter
quod expdictis inferent monēd q̄
sint exēpta via lūis in qua erra
tangim̄ que debēt agē fideles er-
ga infideles p̄mm q̄ eoz̄ peccata
detestā quod notāt cū dicit ꝓpter
quod exite de medio eoz̄ sm̄ q̄
ostēdit fugiendā peccāt ibi Et sepa-
mini z in ne sustinea mg eoz̄ mala
si poterūs accipiam cū dicit Et
ego recipiā vos quē in p̄mio ad
familiaritate mea p̄ gratiā et filios
adoptionis p̄ gratiā ¶ Capm vii
Habentes igitur has p̄missiones
monuit cor̄mittēdo de bono
agendis in futuro hic q̄ emendat
os de bono p̄terito et duplicē in duas
partes q̄ primo ponit eoz̄ pena quā
debēt sentire michi fiducia p̄ma adhuc
mecū quia primo ponit eoz̄ malum
2° inducit exemplificando ibi capi-
te vos 3° monet eos in futuro ibi Non
accendēmini eoz̄ Circa p̄mū q̄tuplex
ordo se potest dare hās igitur ꝓmis-
siones scilicet de cetero precede fidelium
in gratiā in p̄mio et gloriā in futuro ne-
dum est in fine capituli precedentis mundi
nos habemus in nostro tabernaculo carnis nostre ꝙpter
quā petis cū libertate et spiritualiter q̄ michi
cooperand intendit tūc illā emendatem

celestem ¶ Apostolus p̄factes p̄ sua
comissa et peccata in baptismo michi
atam ¶ in ecclesia dei scilicet filiali qui
habitat cū ea ¶ Capite vos hic
adhuc sicut modo tractaplius sui ipsius
exemplū dicens Capite nos accipite
nos ī eo̅m quia mundi vinig̃ hoc
mundo inulti nocumentū inferendo in
ꝑsona quod notāt cū dicit Nemez
lesimus nec etiā in fama deo subdit
Nemez detrimentū net etiā mee pos-
sessa ꝙd quod sequit nemez etiam
nimis detrimentum ipm̄ de sanctado
¶ Non adcondemnacoz hic q̄
apitur sue mortis interoz̄ d̄ Non
adcondemnatoz dicam dico de ꝙ
virtus vos nondū tractū obstinatos
cui cū adpetat condēnatoz alicui
sit talis nota q̄n reputat obstinatus
si q̄s sit subsp̄e detestatus no adcondē-
noz si ademendatoz et sic tractat aplus
deo subdit p̄dixi enim q̄ in cordibus
nr̄is estis cogitando ingtū de vera
virtute et salute cum q̄ potius velitis
cum mori deo subdi Admodum
et q̄nimo fiducia gre et gloriē q̄d hic
nūc desidero vobis sicut et michi ¶
Ma multa fiducia propter mortē hic q̄ inter
aplus ponit sua q̄ meritatoz de bono
cor̄mittendo p̄terito et duplicē in duas
q̄ primo ponit hanc q̄ meritatoz 2° eā
exponit ibi Ma cū venissem in
tromendade vel cor̄mittendo q̄ primo
quadruplice affectu q̄ hic concepserat
de bono opere sicut et quilibet debet de
bono amico q̄rit̄ p̄ma est affectus fiducie
et hoc cū dicit ei bñ michi q̄ fiduc
q̄ bñ ꝑficiet et tanquā adhuc dicat multa
michi fiducia est apud vos de ꝑfice

bom mḗpati ꝙ ꝯ affrus gl̃ociosꝰ
nā amicꝫ ē alt̃ ipe ꝙ ꝙ gl̃oiū
de bonis amici sicut de suꝫ deo ꝓbꝫ
milta multi gl̃acio ꝓ vob ꝙ de vr̃is
opib⁹ bonis ꝙ ꝯ affrus cōsolacionis
nā omis leticia ē ẽstricie dilunctā
ꝙ quod bonū amici cognitū ē ẽstricie
predene dilunctā ꝙ qnē aplatim
deo subdit Repletꝫ sum gaudio
Et ꝫ ꝯ affrus exubiāc gaudn ꝑ
ti bonū amici cognitu nō tantū
minuit ẽstricia ꝑ totaliꝫ exclt cam
ꝙ gaudiū supponens deo subdit
Duplicando gaudio tom tribulac
vra ꝙ expertis vr̃is multi illata
q̄ gaudiū quod cōcepi de bono vro
supponen totaliꝫ supat ẽstricam
qua cōcepim de malo vro predenti
Aliqn dicit ꝙ ger ẽlica in omi tribu-
lacōe vra et sic ē sensꝫ q̄ leticia qua
concepit aplꝰ superat ẽstricia que
superuenit ei exhibulacōe mota cōn
ea in macedonia que tangit in pre
sequen et dicit lica scripes magr̃ con-
cedat hinc exponit ea vtrasꝫ ẽstri
cia ḡnerat ut tangit exceptis ibꝫ
Nam cū dicissem ꝯ ait qm
aplus ex ponit dram emendatoꝝ
quatuor addito qua deberat in ea
in exponit ibi Si qn consolat
deberat aut aplus se finxisse ẽstrau
cuꝫ tam exponit di Nam cū de-
missem macedoniā nulla requie
habuit cāo mea nō dicat spus m
qua consolabat ꝙ mecū Si cem tribu-
lacōs passi sumꝰ qua plenā ex pli-
catur dicit vos vbi dicit ꝙ patula
et silas viderat finit deuidelicet in-
terrogatiue et pedes eoꝝ ꝯ ipso
consertis exturbande motu cōis eoꝝ
eo ꝙ patula spm̃ pfitentis ei dicere de
quadā puella que magnā ꝗstū ꝑsta-
bat suis dnis diuando sor pugne
abinfidelibꝫ multi timores a filiis scribꝫ
Qui consolat ꝙ deuit aplꝰ
esse consolatꝰ ex hoc ꝙ exponit
primo ignea consolatōis maiꝝ sibi
ad pcoꝝ ibi Confitear enī ẽstiꝫ o
ministr sua ḡlozꝫ ibi Ignē et si spūs
matiā vō sue consolatōis duplā fuit
ma adnexa titi adpm qui erat sibi
gratissima et hanc tangit di Qui
consolat humiles afflictos Aliaꝫ
vera prima cor multicā quia sibi di
lexit tota sicut videtur deo subdi
consolatꝰ ē in sub a in qua dicat
vra q̄ eid vob ẽlata deo subdit re
fenē nob vrm deficiūt ar docem
ꝑstrendi sicut ꝙ struxiant aliqn
piger Vrm stilū cone delati amissi
vram emulatoꝝ prime ꝑcedo aplꝰ
repellendo amicē ꝙ pi et mei ꝗta
ut magr̃ gaudeā de prima vra q̄
plus doluerā de pcto qm̃ ꝑ nil aliꝫ
aplus cui plus cōpetebat cos duce
re in epla prima et postea timens ne er
hortatōe in deprauatoꝝ seu aliudma
lū adtemptā deluat de septuā illa ꝑ
uidens postea bonū cōcepto ē stetim
gaudiū fluit deo dicat Tm̃ et si co
tristauī vos in epla duxi vos cōti
pierdo nō me pentit me et si pen
tet plus cone dicta videbꝫ epla
illa Et si ad hora contristauī vos id ē
tristando mea gaudeo nō ex cōtem
ptu sed sicut medicꝫ no gaudet de
acerbitudine medicine quam ꝑtinas

qua mfirmo ꝓmat si de sanctate p
eam consecuta ¶ Constat em hec
ꝙd mducit cozꝑ qua cozd ẽ strica
sunt ei otꝛo gaudy sue matia stilig
qua illa ẽstrica fiut sm deꝝ ẽ dm
mdias pres qua pme fiunt ꝓ stud
re declarat ꝙdd dm ibi Ecce em
Certa pmu dicit Constat em esse
sm deꝝ Certa qꝫ stend qd ẽ strica
oꝛdiur exam de ꝙd em aliqus ẽ strat
ser eꝫ carcer ornato bono ut qꝫ timet
cuenꝫ aliqꝫ qrꝝ bom amati ẽ tur
cupiꝛe amor stilig deꝝ ẽ ꝓfd examꝫ
vero deꝝ oꝛdꝫ ẽ strica de pcto que ẽ sm
deꝝ que mllid affert homi detinend
si magꝝ bom fecerim deo subdit ꝗt
mllo detinend priuatim exꝛtob
x cordꝛctõe ista si magꝝ bom deo
subdit ¶ Hec em ẽstrica ẽ sm deꝝ
pmaz m salute stabile eqꝫ x mdu
ctadꝑmaz de pctis qꝫ pma duat ad
salute stabile x eꝛna ¶ Dz conꝫ ser abia
possiꝫ ẽstrica de pcto ẽ ꝑd penite
mella ergo eqꝫ sepm go ꝛꝛ ¶ Sm
ꝙ pme tres sut ptes stilig contꝛis
confessio et satisfactio Hec strica ved
de pcto ẽ pma ꝑs pme ꝛꝛ tres patalias
duas sequetes no se ꝑtiaꝫ strica tꝛd
stilique dit examẽ seculas bom
mgerit detinend ꝑnalis bom deo
subdit ¶ Deuli aiũ ẽstrica eqꝫ
morte x pctm subi mf aꝰ ¶ Hec
em volut ee amicꝫ hmq stld humaq
dei constituꝫ ¶ Ecce em hec amꝫ
declat qualis ẽstrica sm deꝝ eqꝫ
pmaz m salute dicꝫ Ecce em hec
ꝑm sm deꝝ constat vob strica
quam vobis intuli qꝫ sm deꝝ qnꝫ
m nob eqꝫ sollicitudine adueꝛtat
mala et adagend bona m illis qui
plus erat adhoꝛ pugnꝛ ꝛꝛ sm hoꝛ
si erꝫ qꝫ stat si erꝫ defensionem
stilig mei cõ pseudo aplos ꝛpos
repellendo si mdigꝛ stilig cõ
pcta qm ssa nõ solid a se si erꝫ abillis
si mos de recedimus si desidem ꝓfi
end ꝛ melig si emulaꝛ imitando
bonos si vndictam punendo pctata
ꝓpꝛia ẽ strica aliena poissime qua illud
fozmidꝫ neglectum de quo ꝗbet epla
ꝑd ea ꝛ pduceꝛ cui tm plus mmis
fauerat deo subdit In omnibus
eoꝝ ibus sac vob ꝛtꝛmatoꝛ de m
negocio qua sicut sustmeꝛs pdere
gramant sic pmeꝛes emendant
¶ Igitur Hic mser modꝫ mitꝛa
dꝛ Igit ꝛ si ꝑpse vob de illo ne ꝓfectꝰ
punendo ꝛcumpit hic si qua qua
sic ꝑpse ꝛcur Non ꝓfed qn ferꝛ
iuria matulando lem ꝑ ut stilꝫ
placꝛet tm si ut emendaꝛet ꝛtalꝫ
exemꝰ pena ꝛtꝛet Nec ꝓꝰ eid
qm pagnꝫ ẽ detim iuria ut vm
dicaꝛet ꝓpria si ad manifestandꝫ
sollicitudine vꝛaꝫ qua ꝓ vob sꝛema
ut i vob exoꝛ pent vita ꝛ virtutes
augeant ꝛota deo modꝫ est inand
ad confirmatoꝫ dicti sui x deo teste
et qua ser bona sut consecuta ex sua
ꝛtꝛitꝛe subdit deo et consolati sug
m cõsolatõe vꝛa x exꝑfectu vestro
nobis dicto Et sublimidꝫ magꝫ
gaudꝫ sumꝫ x plus qua ꝑfi sumꝫ
ꝑd ex vꝛo delicto ꝛaꝫ causa gaudij
addit de gaudio tyti ꝙ Dup gau
dio tyti de emulatõe vꝛa qua

refectus e spūs eius ab omnib vob
reficiat. cm plari de pfectu fris
gaudiu cm armi sui erat ei ma
gnu. altiq addit dra roz dicens
Et si quid apud illu de vob gltari sum
aplius erubui. sic dixim ad illos
erga vos in tribulone hac. et obedientes
et cum timore et tremore vba suscepistis
ee vera. ppt quod aplis no sum confusus
de illa gmendatione. qua ita imbecillis
est m vitare et pro lica. Quarta est
roz addit. d. Et visceribus eius habun
dantius vob sum. recordantis
omnm vrm. quomodo cum timore et
magno quanto. de quo gaudebam
aplius. Vltiq quinta roz addit. Gaudeo
in omnib confido in vob. et plurimo
cm confidentia apud vos. ut bene
de cetero sentiant. quod erat pro eo
gaudendi. Sequit. Capm viii

Nota aut fratres. quo stipendio aplis
indigent corinthios ad bonum
gratiarum spectat eos adiuvare
bonum in prandiis. aliis adiacentibus ne
elemosine mittende destitui fideles
cum ibi habitantes vendere omnia
ponebant pecunias apostolorum ut di
viderent singulis prout opus erat. Ar
gumentum. quia ppter eum fuerunt pau
pertate oppressi fuerunt aplis. credi
tes de aliis tristantibus et ne qui no
ster reputabitur ppter inopiam illos
suis elemosinis recreet. fuit cogitum
paulo et barnabe huiusmodi habere gal
lis. ppter quod paulo scribit hoc erat
sollicitus. et ideo primo monet corin
thios ad hanc elemosinam erogandam
2o docet erogandi modum. 3a. nono

primo m dicit. quia primo agit de hac
elemosine datione. 2o de mysterio eius
collectionis. ibi. gratias ago. prima adiungit
duas. quia primo admonet elemosinam
moneat. 2o excusationem excludit. ibi
Di enim voluntas. prima adiungit duas
similes. adiungit enim eos exhortatur. 2a ibi
Fac enim. 3a ibi. Ego enim vobis unle
quam. aliud modo inducendi corinthios
ad elemosine datione. 2o per exemplum
macedonum. quia ita fecerunt. propter
quod ponit primo eorum exemplum
2o corinthios inducit. adimplendi ibi
Ita ut cogitare. circa primum dicit. Nota
aut fratres vobis facimus ut innotescat
gratia dei. i. opus bona quae placent
ex gratia dei. quae data est in ecclesiis macedo
nie. secundum meum. In ecclesiis macedonie
Cum ergo ponit gratiam illam dicendo
q in multa exhibitione tribulationis
tribulationem eis supervenerit quia
non solum audiui si etiam experimento
habui. data gaudium spo. fuit. quia
non solum sustinuerunt patienter quod
evenit pollicere si etiam gaudenter
quod evenit insuper. dat quo
niam aplis gaudentes et se autem
promittere aplis ut ordinat elemosina
macedonum magnam gmendabilem
eo quo in data tribulatione depauperati fu
erant et eis elemosina multe sanctitatis
in christo non dum fuerat subducta aplis
Et altissima paupertas eorum. et valde gmi
dabilis habundauit. et essim habun
dantie eorum. Cum divitias simplicitatis
eorum. et pluritatis consentit. qua pluritate
fuerunt erga quos bona ppter quam tribulati
nem facta erat erga deum. adhuc essentes

prorum releuandus q̄ ſm̄ virtute
& ꝓmptitudinē animi ad dand̄ teſtimoniū illis reddo. Nō ſolū extendit̄ ſi er miſericordiā ad ſuā virtutē & ſuā facultatē voluntariā ſimil ad dand̄. Contra quod ſtiendū q̄ liq̄ liberalitas poſſit exerceri habeat medium rōnabile ad quod attendens facultates liberalitatis ei⁹ inſuſa exercendū hoc medium magnificū ſtituit arma delectabilia q̄ impediunt bona diſpoſitōz corporis & debitū ordinē hōis ſi etiā ultimū ut corpus in ſua tutē ad totalē redigat̄ ſtitudinē. Exhortatōe obſecrantes vos & nō ſolū liberalitatē dantes ſi etiā nos obnixe rogantes vt accipiendā gratiam & elemoſinā et contractū bonaꝝ ſuorū faciendā pauperibus in certū. Et nō ſic ſtatuimus & nō quantū ſtabamus ſi plā dederit deo ſubditū ſi ſemetipſū dederit primo deo tota tuta ſua ad eius gratiā ordinādo. Deinde vobis obtemperando ꝓpter voluntatē dei & ꝓpter deū nob obediendo tutē eīdē obediāt recta q̄ſtio deo primo deinde hominē ꝓpter deū. Contra ut cogaremur ſpōdeo etiā. Mirabitur dominus q̄ tutē cōtritur cor multi⁹ et admittandū. Contra ſi non ſtimus ſtitudo eēdi vt cogaremur tyrannidē ut quē admodū recipit vos miſtrum in alijs opibus bonis & ꝓfectibus vos reddidit̄ multis. Contra et ꝓficiat̄ tuos ſtitudo gratiā inducendo vos ad quā elemoſinā magnificā largitōz nō ſolū ſtcalij ſi plus quā tā ſubditū ſi ſecundū tōmodū habundat̄ ꝓpter. Spiritū me. fidē q̄ credit ad iuſtitiā ſpēcialiā idē credit et ſimō. & fidei q̄feſſōe ad ſalutē in

et ſtia & notitia ſcripturē et hō primo admittere ꝓfectōz. Cōtinuo pōnitentiā premiaderitoz opitoz. Et ei⁹ ſolliciti dinis ſtitudinē opandā. Inſuper exercitatē vtā in vos & retributē opibus nob impoſitis. Vt et in hanc gratiam habundetis & in hūmodi elemoſinā largitatē prelatē alios ſicut prelitē eos in alijs gratijs. Dz quia poſſit aliquis recedē a plenitudine ꝓpter duo primo ꝓpter deū & monitōz hortantes. Nō ſi impetrans duo ſtitudinē ſi palioꝝ ſollicitudinem & primaeuorum exemplū qui dra elemoſina ſeruare ſollicite etiā veſtre retributē ingentiū bonorū cōmodorū & placere volēs ꝓmptitudine vite retutē ad dra elemoſinā ſtaturā. Dicit enim ſpeculabilibus ille dicē bonū ingenium qui cito capit verba ingenia ſcīa opabilibus ille meritū dicit ingenium bonū qui exaltū exemplo cito monet ad opus bonū. Etiam in melius prendo. Et cito. hinc patet q̄ modi inductōis ſtz per. Inſpiritū dicit. Et cito eum & ſtare debetis ad imitandū gratiam dei mei. Aliquando et ā ſtella ſubdit. Cum ꝓpter nos et gentē ſuus eſt. Nō timere ſi voluntate recti eſſi dues. Nō dicit ſufficiēter ꝓpter recedat̄ celeſtes diuitias ſpirales dimittere quod ē ſtm̄ ſpē. Verbum ſimul in omnibus dues et populi ſtcm̄ fuit dues in ſpualibus q̄ ſit populus fuit ī temporalibus ut illius in populis inqualibus diuites ecclīe ſpualibus omnia enim penalia q̄ ſuſtinuit ꝓpter me que ponit̄ paupertatē ſimul remedia contra mala mūdi et ita peccatum reſtituit ſpiritualiter et corporaliter

hoc do stilig in exemplo xpi per
largitor clemosine no formidetis
mihi in facultatibq vris ¶ Hoc
enim vobis sic pmit modq ctrus
nd ictemis stilig hoc vtilitate ma
iori que precipit dam clemosina
quia dat tm bonis templi tcop
spuale quod e magis gnto que sunt
tle corpalibq pficit ideo dicit
Hoc em vob utile est stilig magis
quia ille qui ipsi erit qui no solu
facit et velle tm qd libenter debet
hoc facere quia cepistis hoc velle a
primo anno commotionis vre adfide
nunc vero et facto pficite tm illam
bona voluntate ope adimplere ut
sic pumptitudo animi appeat in ope
exeo q libetius hoc addit aplus qz
discrete dz elemosinia fiet stilig sm
facultate facientis mpi in tam quo
quis velit statim mutande ut parte p
mtis cessu religiosis fiue em totu
est pauperibq erogandu dnt vire
Di vis pfectus esse vade et vende oia
que habes et da pauperibq thesaurum et
sequere me ¶ Di em hoc certa
debita religiosis duplice excusatoz
prima e qua possis aliquis dicere q no
possis dare mpi valde modicum sic
nullig aut modicum unde esse apud
deum hoc religiosis dicis Di em vo
luntas prompta est ad dandu sm id
quod habes accepta est sz quicunq
datu sit modicu non sm id qd non hs
sed accepta data non mensuratur
sm qualitate elemosine que non e
in pcto dantis pauperis em nisi potest
dare tanta in elemosina quanta dives
si mensurate sm pompam nec voluntate
que statim exercet in actu habita
facultate preter quod impedimentu
nichil tollit de merito vnius vni
cu duo minuta q pauper vidua
misit in gazophilacio plus quam ceteri
a saluatore qua mundi dimitu quasi
i compatia maioris excusatio
possit esse quia dicet aliquis q fideles
recthm habitates plus modi elemo
sinas habundaret et potius hilarat
et damnes depatiperet qd no esset
quemcs deo hoc e monitu d No em
uralibus sic dimisso sonos tras uti
vob aut tbulatio et depauperare
supp deas elemosinas hoc tam sicut
ex qualitate pntis ut fiat
quedam equalitas portionis mi vel
nos qua plus habundat in tpalibus
qua ipse et ego spi magis habundat
in spualibus qua vos et sic fiet quedam
equalitas si p vicem habundantia
in tpalibus eoz indigentia supplet
et ego p eos habundantia in spualibus
supplet quod mihi e in vobis scptm
scriptu Qui autem est ero vbi de
colligere ubi manna qui multum supple
collegit non habundauit et qui modi
mum mensura gomor paucoribet
rapuit domus sue et qui modicum
sz collegit non moratus et non
minuit mihi mensura gomor per
singula capita et iuxta singula
quaq adequatio mihi erit primitie
fideles ¶ Deus agit cu quo agit
de mysteriis collectoris singule elemosine
et dividit in duas qua primo eos
nominat deos cor mihis eos comen
dat ibi Christum prima adhuc ites
si mihi preces mysteries notare sing ut

est Tytus qui cor meum pro
misit exhortari ut pderet ad vos et ideo ne
gotium istud fiunt sibi principaliter et prius
quam ista ego apls Gratias aut deo
qui dedit eandem sollicitudinem pro
vobis clemosinam date pro vobis quia
magis redet ad vtilitatem vram q̃m
ipsius deus enim ut ostendit supra
qui ditat nos bonis temporalibus
nos autem habemus bonum spuale quod e
melius in corde tuo sicut i corde
meo qm exhortationem quidem suscepit et
cum industrie ea ad hoc negotium
sustinuit quam prompte susceperit ne solum
pmia exhortatione sed etiam exemplum bone
voluntatis quod est nobis ad vos pro
exercendum hoc negotium Quoniam q
hic notat zelum qui si aliquos fuit
habuit si alios et vos barnabas vtique
enim fuit comes peregrinationis apli
dicitur deputando p pdicatore eius angelis
sui mercedem habitat de luca cui dicit
Cum illo autem et fratrem cui laudat
de fide de euangelio exponendo
et labes de spu sto et de baptismate exponendo
et labes pdicatore et ad sequitur sine
dolo autem et quemadmodum ut dem
gratiam gratis et clemosine mitrede
tis in templum missum eum ignitum
cum addam gratiam ad gratiam ordinadi
come operationem et de sermonatis vo
luntate veram et exequendi ordinatos
vel voluntate Quoniam redd ratio
quod tam sollempnes viros mit
tebat Remittere et ne quis vos
vituperet in hac parte me ne q̃ missi
vobis largam clemosinam vos data
dementem meam ne vituperemur

de negligentia aut de fraude aliqua
apt ipse missum illos viros qui non
put notari de aliquo extraneum sibi
ad ditat quidem bona sed agenda
non solum coram deo et proximis
sed etiam coram hominibus adeo m edificat
Quoniam hic notat zelum apostolo
s apsum aut tu dilis fratrem meum
quem probamus in multis sepe sollicitum es
tis et vera salute quia pro apli
mum tormentis pdicatum primam Co
rin Ego plantavi apollo rigavit
Deus autem incrementum sollicitos stis de
bono vero supple ad inveniendum as
signat et plex causa pena et quare
tormentum exercebat primas de delict
et sic magis videbat de profectu eorum
quia antea ingrate audiebat Confi
dentia nostra vobis a pte confidentia
magna de profectu vero ex pena in e
sanctus spu quem diligebat apte ad
eum libenter pgebat et ipse et ad dis
simulandum pro tyto et extra causam et ex roga
tu erat de ipse ab aliis aplis stis
de vestra clemosina preparata sicut
pmisi et barnabas Ideo dicit Quare
prescribo vobis Ostensionem et re
voltio quia dat dicit mysticos tor
mentis dicens Omnino ergo q e caritas
gloriet et suscipite eos caritative
ad redet ad gloriam mea quia vos
omnes in fide mea in hac etiam
et ut alios eius inotescat caritas
vera ad edificationem fidelium Ca IX

Dixi de mysterio postea aplus
induxit tormentis addonatorum
clemosinam actum hic quem debet
donatoris modi Et dum duas p

quia primo quidam suppicor exclud
eo ad propositu accedu tibi dr̃issima at
Cura p̃m studend q eo q nucios suos
sic vere meda in fine capli p̃decl
possi aliquis op malip de cete pare
eo d̃ tacet tm r nõ de clemosina
r necessi mittenda ad r̃monz hor
dicens Via demũstio quod sit mstos
r de clemosina r necessi mittenda
cohabundãt r mudi sibi vobis
r reputo superfluũ sibi vltra illud
quod supiꝰ scripsi vob cuꝰ eaꝫ sibi
dicet Deo aũ cũ p̃mptudine mi vrm
stilꝰ ad faciend ꝑ quo de vob glaz
apud macedones ingenis eis ꝑ
hanc p̃mptudine eã vri r cũ
achaia nome r ego mons cuꝰ me
tro polis r cor mithis pata r abano
plures adillꝰ elemosine largitorie
et vtã emulacõ r hoꝝ studiũ bñ
facie ndi stis r necessi ꝓuoca p̃ plures
ad simlia opa dr̃issima aut sic qui
accedit ad ꝓpoũ oñs donandi mod
stilꝰ velocit et hilaꝝ cõ mihi nõ
ergo cũ ibi v̄ venerit cũ Cura
p̃mũ dicet dr̃issima aut sic stilꝰ
ꝑdos sollempnes nucios r fideles
vt nr̃a glam de vob laudãdo apud
macedones q̃mptnr̃e vram addãꝫ
euacuet in hac pte sl cũ miserit q
nucios ab rectos ut̃ q̃ cotempnãda
vos Vt quicadmod dixi macedonũ
vos q̃me dũ pmi stis ad dandum
Ne cũ venerint macedones mecũ q̃
vos r nõ inuenerint paros cõfundar
q d̃ dr̃i nr̃ confidet vos impudos ad
dandũ qd absit confidẽa q̃ nos ne
q̃ dicam vnd q̃ duriꝰ eis de vob
Vt nõ dicam nos stilꝰ confidẽ

in hac sba r in dicõe elemosine ad
sistere atos p̃mptm in necessi q dicet
eis de fiis ꝑfectis nõ solũ essi nob
q̃ sibilis sed etiã vob licet de vobis nõ
eã ymam q̃ sicut de nob ¶ Necessi
que monet vos ad dandũ habundãt
Necessi ergo r vtile p̃bet et p̃me
existimau vobis ꝓ fratres sti vt inuent
alios ꝑfectos Vt p̃muniat ad vos am
aduentu meu cũ macedonibꝫ et ꝑpa
rata munificẽtiã vr̃a benedicta
vocẽ gratis Dic qua sic benedictõ r ꝑ
et habundãtiã data et subdit eos d
¶ Cui p̃fert r ꝑfert
et metet r vnicuiq in p̃mio r ꝓpter
et qui seminat in benedictionibꝫ largꝫ
dando largꝫ ꝓpter et in p̃mium
Oz cõis ora indet ma in p̃mio eccl
pacis nõ habebit lorꝫ Dicendũ q̃ liq
ibi nõ sic pacis simplicit fabricate
eo q̃ cuilibꝫ sufficaet quod habebit
in ecclesia vbi pernoctauit q̃ cuiꝰ vnus
quisq primitias habebit alio sm̃ dispo
nitos ¶ Vnusquisq Hic qui
monet cor mithios ad dandũ hilariꝰ
dicens Vnusquisq supple det ꝙut
destinauit i corde suo r ordinauit
ꝑ animũ bolutate nõ ex tristicia aut nec
in hac ꝑte excludit duplicẽ modũ r volũ
tarii stilꝰ dubitarii absolute q̃
sit cautus r q̃ntũ adhuc dicit Non
ex necessitate r Nouolutarii mittit simul
et precepto nr̃i dei r mãi quod habet
stilꝰ ad exemplũ et q̃ntũ adhuc dicit
nõ ex tristicia q d nõ det quasi cum
precepto meo ut timeã confusionẽ
ducti et subdit cum adhuc dicens
hylarem enim datorẽ diligit deus

ꝛ applur et remunatq̃ qua fiet actꝰ
vnusq̃ ⁊ dignũ emolumẽtꝫ gñali ⁊ delat
mpꝰ ⁊ ẽtꝫ ⁊ ¶ Porrens ⁊ q̃ic
adducta mduxit tres ⁊ primo exprẽ
dant ⁊ exprẽ dei ⁊ dmenant ¶ Ibi
in ombꝫ ⁊ ꝑ in fiat tale ⁊ nem
putatꝫ dat aliquid qꝫ sibi multiplicat
debet illud dare velocit sic em hoies
semant eoꝫ ⁊ obligat illud multipli
cari clemosine vel reddit ⁊ tũbꝫ
multiplicãt exigẽ ⁊ ⁊ tute ligꝫ eoꝝ
ꝺ ducte dicet ꝑtes ⁊ alit deꝫ oẽm
gram ⁊ voluntate faciendi elemosinã
habundãt facet ⁊ vob ut sic no doleat
defacto si magꝭ gaudeat ¶ Vt ⁊ ombꝫ
pubis ⁊ spualibꝫ sup oẽm suffi ag
gnet tm ⁊ voluntate intẽdit qua ⁊
facultate ⁊ vndi habundet ⁊ ome
bonũ opꝰ ⁊ in dato elemosinaꝝ
fiant alijs opibꝫ vtutꝫ sit sp̃nde
pãs ⁊ ¶ Dispsit Nam elemosina
plubꝫ ⁊ facenda dedit paupibꝫ no
hyspanis et alijs indigñs iustitia
eius qui sic dat elemosinã manet
in sclm stꝫ ⁊ et alibi q̃ mites iustꝰ
eius est et ina ⁊ firmat ꝑ ⁊ exꝑi
mẽto ꝺ ¶ Qui aut ãmistrat semi
nat stꝫ deꝫ qui dat voluntate et
facultate dandi elemosinã et pane
ad manducandũ ꝓbebit ⁊ nitia multi
plicabit incrementa genimina iusti
tie vestre ut in omne bonitate
simplicitatis que operatur per nos gratiarum actionem
deo que stꝫ simplicitatis vestre per
nos deum virum in christo operatur gratiarum
actoꝝ ⁊ sanctorum hominum assurgere adaugetur
gratias de nro ꝑdro ꝓpter quod subditi
estote omni humane creature propter deum
sive regi quasi precellenti sive ducibus tanquam
ab eo missis ad vindictam malefactorum laudem
vero bonorum quia sic est voluntas dei
ut benefacientes obmutescere faciat
imprudentium hominum ignorantiam
quasi liberi et non velamen habentes
malitie libertatem sed sicut dei
omnem honorate fraternitatem timete
regem ¶ Serui subditi estote in omni timore
dominis non tantum bonis et modestis
sed etiam discolis ¶ Hec est enim gratia
si propter conscientiam dei sustinet quis
molestias patiens iniuste ¶ Nam quis
gloria est si delinquentes et colaphizati
sustinetis sed si benefacientes et patientes
hoc gratia apud deum ¶ In hoc enim
vocati estis quia et christus passus est
pro nobis vobis relinquens exemplum
ut sequamini vestigia eius qui peccatum
non fecit nec inventus est dolus in ore
eius qui cum malediceretur non maledicebat
cum pateretur non comminabatur tradebat
autem iudicanti se iniuste qui peccata
nostra ipse pertulit in corpore suo
super lignum ut peccatis mortui iustitie
vivamus cuius livore sanati estis
erratis enim quasi oves nunc autem
conversi estis ad pastorem et episcopum
animarum vestrarum ¶ Mulieres similiter
subditi sint viris suis ut et si qui non
credunt verbo per illorum mulierum conversationem
sine verbo lucrifiant considerantes
in timore castam conversationem vestram
cum timore cuius non sit extrinsecus
capillatura aut circumdatio auri aut
indumenti cultus sed qui in occulto
est hominis homo in incorruptibilitate
quietis et modesti spiritus qui est
in conspectu dei locuples ¶ Sic enim
aliquando et sancte mulieres sperantes
in deo ornabant se subditi erant viris
suis sicut sara obediebat abrahe dominum
eum vocans cuius facte estis filie
benefacientes et non timentes ullam
perturbationem ¶ Viri similiter habitantes
secum secundum scientiam quasi infirmiori
vasculo muliebri impertientes honorem
tanquam et coheredibus gratie vite
ut non impediantur orationes vestre
¶ Finis autem omnium adpropinquavit
estote prudentes et vigilate in orationibus
ante omnia mutuam in vobismetipsis
charitatem continuam habentes quia
charitas operit multitudinem peccatorum
hospitales invicem sine murmuratione
unusquisque sicut accepit gratiam in
alterutrum illam administrantes sicut boni
dispensatores multiformis gratie dei
si quis loquitur quasi sermones dei
si quis ministrat tanquam ex virtute
que administrat deus ut in omnibus
honorificetur deus per ihesum christum
cui est gloria et imperium in secula
seculorum amen ¶ Carissimi nolite
peregrinari in fervore qui ad tentationem
vobis fit quasi novi quod vobis accidat
sed communicantes christi passionibus
gaudete ut et in revelatione gloria
eius gaudeatis exultantes ¶ Si exprobramini
in nomine christi beati quoniam gloria
et virtus dei et quod est eius spiritus
requiescit super vos secundum quidem
illorum blasphematur secundum vero
vestrum honorificatur ¶ Nemo enim
vestrum patiatur quasi homicida aut
fur aut maledicus aut alienorum
appetitor si autem quasi christianus
non erubescat glorificet autem deum
in isto nomine ¶ Quoniam tempus est
ut incipiat iudicium a domo dei si
autem primum a nobis quis finis eorum
qui non credunt evangelio dei et si
iustus vix salvabitur impius et peccator
ubi parebunt ¶ Itaque et hi qui
patiuntur secundum voluntatem dei
fideli creatori commendent animas suas
in benefactis ¶ Seniores ergo qui in
vobis sunt obsecro consenior et testis
christi passionum qui eius qui in futuram
revelandam gloriam communicator
pascite qui in vobis est gregem dei
providentes non coacte sed spontanee
secundum deum neque turpis lucri gratia
sed voluntarie neque ut dominantes
cleri sed forma facti gregis ex animo
et cum apparuerit princeps pastorum
percipietis immarcescibilem gloria
coronam ¶ Similiter adolescentes subditi
estote senioribus omnes autem invicem
humilitatem insinuate quia deus superbis
resistit humilibus autem dat gratiam
humiliamini ergo sub potenti manu dei
ut vos exaltet in tempore visitationis
omnem solicitudinem vestram proicientes
in eum quoniam ipsi cura est de vobis
sobrii estote et vigilate quia adversarius
vester diabolus tanquam leo rugiens
circuit quaerens quem devoret cui resistite
fortes in fide scientes eandem passionum
ab eis que in mundo est fraternitati
vestre fieri ¶ Deus autem omnis gratie
qui vocavit nos in eternam suam gloriam
in christo ihesu modicos vos perfectos
confirmet solidet et fundet ¶ Ipsi gloria
et imperium in secula seculorum amen
¶ Per silvanum fidelem vobis fratrem
sicut arbitror breviter scripsi obsecrans
et contestans hanc esse veram gratiam
dei in qua statis ¶ Salutat vos ecclesia
que est babilone coelecta et marcus filius
meus ¶ Salutate invicem in osculo
caritatis ¶ Pax vobis omnibus qui estis
in christo ihesu amen ¶ Explicit epistola
prima beati petri apostoli ¶ Incipit
epistola secunda eiusdem ¶ Simon petrus
servus et apostolus ihesu christi
coaequalem nobis sortitis fidem in
iustitia dei nostri et salvatoris ihesu
christi gratia vobis et pax adimpleatur
in cognitione dei et ihesu christi domini
nostri ¶ Quemadmodum omnia nobis
divine virtutis eius que ad vitam et
pietatem donavit per cognitionem eius
qui vocavit nos propria gloria et virtute
per quem maxima nobis et preciosa
promissa donavit ut per hec efficiamini
divine consortes nature fugientes eam
que in mundo est concupiscentiam
corruptionis ¶ Et vos autem omnem
hanc adhibentes sollicitudinem subministrate
in fide vestra virtutem in virtute
autem scientiam in scientia autem
abstinentiam in abstinentia autem
patientiam in patientia autem pietatem
in pietate autem amicitiam fraternitatis
in amicitia fraternitatis autem caritatem
¶ Haec enim vobis adsint et abundent
non vacuos neque sine fructu constituent
in cognitione domini nostri ihesu christi
¶ Cui autem haec non adsunt cecus est
manu tentans et oblitus purgationis
veterum suorum delictorum ¶ Quapropter
fratres magis satagite ut per bona
opera certam vestram vocationem et
electionem faciatis ¶ Haec enim facientes
non offendetis aliquando ¶ Sic enim
abundanter subministrabitur vobis introitus
in regnum eternum domini nostri ihesu
christi ¶ Propter quod incipiam semper
vos commonere de his quamvis sciatis
et confirmati sitis in presenti veritate
¶ Iustum autem arbitror quamdiu sum
in hoc tabernaculo suscitare vos in
commonitione ¶ Certus quia velox est
depositio tabernaculi mei sicut et dominus
noster ihesus christus significavit mihi
¶ Sed et operabor semper vestrum post
meum excessum habere memoriam ut
horum quae dicta sunt memoriam faciatis
¶ Non enim doctas fabulas secuti
notam fecimus vobis domini nostri ihesu
christi virtutem et praesentiam sed
speculatores facti illius magnitudinis
¶ Accipiens enim a deo patre honorem
et gloriam vocem delatam huiusmodi
a magnifica gloria hic est filius meus
dilectus in quo mihi complacui ipsum
audite ¶ Et hanc vocem nos audivimus
de caelo allatam cum essemus cum ipso
in monte sancto ¶ Et habemus firmiorem
propheticum sermonem cui bene facitis
attendentes quasi lucernae lucenti in
caliginoso loco donec dies inluxerit et
lucifer oriatur in cordibus vestris
¶ Hoc primum intellegentes quod omnis
prophetia scripturae propria interpretatione
non fit ¶ Non enim voluntate humana
allata est aliquando prophetia sed
spiritu sancto inspirati locuti sunt
homines sancti dei ¶ Fuerunt autem
et pseudoprophetae in populo sicut et
in vobis erunt magistri mendaces qui
introducent sectas perditionis et eum
qui emit eos dominum superducentes
sibi celeritatem perditionis ¶ Et multi
eorum sequentur luxurias per quos
via veritatis blasphemabitur ¶ Et per
avaritiam fictis verbis de vobis negotiabuntur
quibus iudicium iam olim non cessat
et perditiones eorum non dormitant
¶ Si enim deus angelis peccantibus non
pepercit sed rudentibus inferni detractos
in iudicium reservari cruciandos
¶ Et antiquo mundo non pepercit sed
octavum noe iustitiae praeconem custodivit
diluvium mundo impiorum inducens
¶ Et civitates sodomorum et gomorrae
cinere redigens damnationis subvertit
exemplum eorum qui impie acturi sunt
¶ Et iustum lot oppressum a nefandorum
iniuria et conversatione ¶ Aspectu enim
et auditu iustus erat apud eos habitans
qui die ac nocte animam iustam iniquis
operibus cruciabant ¶ Scit dominus
pios de temptatione eripere iniquos
autem reservare in diem iudicii cruciandos
¶ Magis autem eos qui carnem quidem
sectantur in concupiscentia immunditiae
dominatum autem spernunt audaces
sibi placentes sectas introducentes
blasphemantes quae non intellegunt
¶ Ubi autem angeli qui cum sint
virtute et potentia maiores non ferunt
adversum se blasphemiae iudicium
¶ Isti autem tanquam irrationabilia
animalia naturalia ad capturam et
corruptionem in his quae ignorant
blasphemantes in corruptione sua peribunt
¶ Recipientes mercedem iniquitatis
voluptatem existimantes diem unum in
deliciis ¶ Spurcitiae et maculae in
epulis suis luxuriantes vobiscum
¶ Oculos habentes plenos adulterii et
incessabilis delicti inlectantes animas
infirmas cor exercitatum habentes
maledictionis filios ¶ Relinquentes
viam rectam erraverunt secuti viam
balaam bosor qui mercedem iniquitatis
dilexit ¶ Habuit autem correptionem
suae insaniae mutum animal subiugale
humana voce loquens prohibuit prophetae
dementiam ¶ Hi sunt fontes sine aqua
et nebulae turbine acti quibus caligo
tenebrarum reservata est ¶ Superba enim
vanitatis loquentes pellexerunt in
desideriis carnis luxuriae eos qui
paululum fugiunt qui in errore conversantur
¶ Libertatem illis promittentes cum
ipsi servi sint corruptionis a quo enim
quis superatus est huic et servus
addictus est ¶ Si enim fugientes
contagia mundi in cognitione domini
et salvatoris ihesu christi his rursus
implicati superantur facta sunt eis
novissima deteriora prioribus ¶ Melius
enim erat illis non cognoscere viam
iustitiae quam cognitam retrorsum
ab eo quod illis traditum est sancto
mandato conversi ¶ Contigit enim eis
illud veri proverbii canis reversus ad
suum vomitum et sus lota in volutabro
luti ¶ Hanc iam secundam vobis
scribo epistolam carissimi in quibus
suscito in vestra commonitione sinceram
mentem vestram ¶ Ut memores sitis
eorum quae dicta sunt a sanctis prophetis
et mandati domini et salvatoris per
apostolos vestros ¶ Hoc primum scientes
quod venient in novissimis diebus in
deceptione illudentes secundum suas
concupiscentias ambulantes ¶ Et dicentes
ubi est eius promissio aut adventus
ex quo enim patres dormierunt omnia
sic perseverant ab initio creaturae
¶ Latet enim eos hoc volentes quia
caeli erant prius et terra de aqua et
per aquam consistens verbo dei ¶ Per
quae tunc mundus aqua inundatus
periit ¶ Caeli autem qui nunc sunt
et terra eodem verbo repositi sunt
igni reservati in diem iudicii et
perditionis impiorum hominum ¶ Unum
autem hoc non lateat vos carissimi
quia unus dies apud dominum tanquam
mille anni et mille anni tanquam dies
unus ¶ Non tardat dominus promissionem
sicut quidam tardare existimant sed
patienter agit propter nos nolens aliquos
perire sed omnes ad paenitentiam
reverti ¶ Veniet autem dies domini
ut fur in nocte in qua caeli magno
impetu transient elementa vero calore
solventur terra autem et quae in ipsa
sunt opera exurentur ¶ Haec igitur
cum omnia dissolvenda sint quales
oportet vos esse in sanctis conversationibus
et pietatibus ¶ Exspectantes et festinantes
in adventum dei per quem caeli ardentes
solventur et elementa ignitionis
calescent ¶ Novos autem caelos et
novam terram secundum promissa eius
exspectamus in quibus iustitia habitat
¶ Quapropter carissimi haec exspectantes
satagite inmaculati et inviolati ei
inventi in pace ¶ Et patientiam domini
nostri salutem arbitramini sicut et
carissimus frater noster paulus secundum
datam sibi sapientiam scripsit vobis
¶ Sicut et in omnibus epistolis loquens
in eis de his in quibus sunt difficilia
quaedam intellectu quae indocti et
instabiles depravant sicut et ceteras
scripturas ad suam ipsorum perditionem
¶ Vos igitur carissimi scientes custodite
ne eorum insipientium errore seducti
excidatis a firmamento vestro ¶ Crescite
autem in gratia et cognitione domini
nostri ihesu christi ipsi gloria et nunc
et in diem aeternitatis amen ¶ Explicit
epistola secunda beati petri apostoli
¶ Incipit epistola prima iohannis
¶ Quod fuit ab initio quod audivimus
quod vidimus oculis nostris quod
perspeximus et manus nostrae contrectaverunt
de verbo vitae ¶ Et vita manifestata
est et vidimus et testamur et annuntiamus
vobis vitam aeternam quae erat apud
patrem et apparuit nobis ¶ Quod vidimus
et audivimus annuntiamus vobis ut et
vos societatem habeatis nobiscum et
societas nostra sit cum patre et cum
filio eius ihesu christo ¶ Et haec
scribimus vobis ut gaudium nostrum
sit plenum ¶ Et haec est adnuntiatio
quam audivimus ab eo et annuntiamus
vobis quoniam deus lux est et tenebrae
in eo non sunt ullae ¶ Si dixerimus
quoniam societatem habemus cum eo et
in tenebris ambulamus mentimur et
veritatem non facimus ¶ Si autem in
luce ambulamus sicut et ipse est in
luce societatem habemus ad invicem et
sanguis ihesu christi filii eius emundat
nos ab omni peccato ¶ Si dixerimus
quoniam peccatum non habemus nos
ipsos seducimus et veritas in nobis non
est ¶ Si confiteamur peccata nostra
fidelis est et iustus ut remittat nobis
peccata nostra et emundet nos ab omni
iniquitate ¶ Si dixerimus quoniam non
peccavimus mendacem facimus eum et
verbum eius non est in nobis ¶ Filioli
mei haec scribo vobis ut non peccetis
et si quis peccaverit advocatum habemus
apud patrem ihesum christum iustum
¶ Et ipse est propitiatio pro peccatis
nostris non pro nostris autem tantum
sed etiam pro totius mundi ¶ Et in
hoc scimus quoniam cognovimus eum si
mandata eius custodiamus ¶ Qui dicit
se nosse eum et mandata eius non custodit
mendax est et in hoc veritas non est
¶ Qui autem custodit verbum eius vere
in hoc caritas dei perfecta est in hoc
scimus quoniam in ipso sumus ¶ Qui
dicit se in ipso manere debet sicut
ille ambulavit et ipse ambulare ¶
Carissimi non novum mandatum scribo
vobis sed vetus mandatum quod habuistis
ab initio ¶ Mandatum vetus est verbum
quod audistis ab initio ¶ Iterum novum
mandatum scribo vobis quod verum est
in eo et in vobis quia tenebrae transierunt
et lux vera iam lucet ¶ Qui dicit se
in lumine esse et fratrem suum odit
in tenebris est usque adhuc ¶ Qui
diligit fratrem suum in lumine manet
et scandalum in eo non est ¶ Qui autem
odit fratrem suum in tenebris est et
in tenebris ambulat et nescit quo eat
quoniam tenebrae obcaecaverunt oculos
eius ¶ Scribo vobis filioli quoniam
remittuntur vobis peccata propter nomen
eius ¶ Scribo vobis patres quoniam
cognovistis eum qui ab initio est
scribo vobis iuvenes quoniam vicistis
malignum ¶ Scribo vobis pueri quoniam
cognovistis patrem ¶ Scripsi vobis
patres quoniam cognovistis eum qui ab
initio est scripsi vobis iuvenes quoniam
fortes estis et verbum dei in vobis
manet et vicistis malignum ¶ Nolite
diligere mundum neque ea quae in mundo
sunt si quis diligit mundum non est
caritas patris in eo ¶ Quoniam omne
quod in mundo est concupiscentia carnis
et concupiscentia oculorum et superbia
vitae quae non est ex patre sed ex
mundo est ¶ Et mundus transit et
concupiscentia eius qui autem facit
voluntatem dei manet in aeternum
¶ Filioli novissima hora est et sicut
audistis quia antichristus venit nunc
antichristi multi facti sunt unde scimus
quia novissima hora est ¶ Ex nobis
prodierunt sed non erant ex nobis nam
si fuissent ex nobis permansissent
utique nobiscum sed ut manifesti fierent
quia non sunt omnes ex nobis ¶ Et vos
unctionem habetis a sancto et nostis
omnia ¶ Non scripsi vobis quasi
ignorantibus veritatem sed quasi scientibus
eam et quia omne mendacium ex veritate
non est ¶ Quis est mendax nisi qui
negat quoniam ihesus non est christus
hic est antichristus qui negat patrem
et filium ¶ Omnis qui negat filium
nec patrem habet qui confitetur filium
et patrem habet ¶ Et vos quod audistis
ab initio in vobis permaneat si in vobis
permanserit quod audistis ab initio et
vos in filio et in patre permanebitis
¶ Et haec est promissio quam ipse
promisit nobis vitam aeternam ¶ Haec
scripsi vobis de his qui seducunt vos
¶ Et vos unctionem quam accepistis
ab eo manet in vobis et non necesse
habetis ut aliquis doceat vos sed sicut
unctio eius docet vos de omnibus et
verax est et non est mendacium et sicut
docuit vos manete in eo ¶ Et nunc
filioli manete in eo ut cum apparuerit
habeamus fiduciam et non confundamur
ab eo in adventu eius ¶ Si scitis quia
iustus est scitote quia omnis qui facit
iustitiam ex ipso natus est ¶ Videte
qualem caritatem dedit nobis pater ut
filii dei nominemur et simus ¶ Propterea
mundus non novit nos quia non novit
eum ¶ Carissimi nunc filii dei sumus
et nondum apparuit quid erimus scimus
quia cum apparuerit similes ei erimus
quoniam videbimus eum sicuti est
¶ Et omnis qui habet hanc spem in eo
sanctificat se sicut et ille sanctus est
¶ Omnis qui facit peccatum et iniquitatem
facit et peccatum est iniquitas ¶ Et
scitis quia ille apparuit ut peccata
nostra tolleret et peccatum in eo non
est ¶ Omnis qui in eo manet non peccat
omnis qui peccat non vidit eum nec
cognovit eum ¶ Filioli nemo vos seducat
qui iustitiam facit iustus est sicut
ille iustus est ¶ Qui facit peccatum
ex diabolo est quia ab initio diabolus
peccat in hoc apparuit filius dei ut
dissolvat opera diaboli ¶ Omnis qui
natus est ex deo peccatum non facit
quoniam semen ipsius in eo manet et
non potest peccare quoniam ex deo natus
est ¶ In hoc manifesti sunt filii dei
et filii diaboli omnis qui non est iustus
non est ex deo et qui non diligit fratrem
suum ¶ Quoniam haec est adnuntiatio
quam audistis ab initio ut diligamus
alterutrum ¶ Non sicut cain ex maligno
erat et occidit fratrem suum et propter
quam causam occidit eum quoniam opera
eius mala erant fratris autem iusta
¶ Nolite mirari fratres si odit vos
mundus nos scimus quoniam translati
sumus de morte ad vitam quoniam diligimus
fratres qui non diligit manet in morte
¶ Omnis qui odit fratrem suum homicida
est et scitis quoniam omnis homicida
non habet vitam aeternam in semetipso
manentem ¶ In hoc cognovimus caritatem
dei quoniam ille animam suam pro nobis
posuit et nos debemus pro fratribus
animas ponere ¶ Qui habuerit substantiam
huius mundi et viderit fratrem suum
necessitatem habere et clauserit viscera
sua ab eo quomodo caritas dei manet
in eo ¶ Filioli non diligamus verbo
neque lingua sed opere et veritate
¶ In hoc cognoscimus quoniam ex veritate
sumus et in conspectu eius suadebimus
corda nostra ¶ In quo reprehendit nos
cor nostrum quoniam maior est deus
corde nostro et novit omnia ¶ Carissimi
si cor nostrum non reprehendit nos
fiduciam habemus ad deum ¶ Et quodcumque
petierimus accipiemus ab eo quoniam
mandata eius custodimus et ea quae
placita sunt coram eo facimus ¶ Et
hoc est mandatum eius ut credamus
nomini filii eius ihesu christi et
diligamus alterutrum sicut dedit mandatum
nobis ¶ Et qui custodit mandata eius
in deo manet et deus in eo ¶ Et in
hoc cognoscimus quoniam manet in nobis
de spiritu eius quem dedit nobis
¶ Carissimi nolite omni spiritui credere
sed probate spiritus si ex deo sunt
quoniam multi pseudoprophetae exierunt
in mundum ¶ In hoc cognoscitur spiritus
dei omnis spiritus qui confitetur ihesum
christum in carne venisse ex deo est
¶ Et omnis spiritus qui solvit ihesum
ex deo non est et hic est antichristus
de quo audistis quoniam venit et nunc
in mundo iam est ¶ Vos filioli ex deo
estis et vicistis eum quoniam maior
est qui in vobis est quam qui in mundo
est ¶ Ipsi de mundo sunt ideo de mundo
loquuntur et mundus eos audit ¶ Nos
ex deo sumus qui novit deum audit nos
qui non est ex deo non audit nos ex
hoc cognoscimus spiritum veritatis et
spiritum erroris ¶ Carissimi diligamus
invicem quia caritas ex deo est et
omnis qui diligit ex deo natus est et
videt deum ¶ Qui non diligit non novit
deum quoniam deus caritas est ¶ In
hoc apparuit caritas dei in nobis quoniam
filium suum unigenitum misit deus in
mundum ut vivamus per eum ¶ In hoc
est caritas non quasi nos dilexerimus
deum sed quoniam ipse dilexit nos et
misit filium suum propitiationem pro
peccatis nostris ¶ Carissimi si sic
deus dilexit nos et nos debemus alterutrum
diligere ¶ Deum nemo vidit unquam
si diligamus invicem deus in nobis manet
et caritas eius in nobis perfecta est
¶ In hoc cognoscimus quoniam in eo
manemus et ipse in nobis quoniam de
spiritu suo dedit nobis ¶ Et nos vidimus
et testificamur quoniam pater misit
filium salvatorem mundi ¶ Quicumque
confessus fuerit quoniam ihesus est
filius dei deus in eo manet et ipse in
deo ¶ Et nos cognovimus et credidimus
caritati quam habet deus in nobis deus
caritas est et qui manet in caritate
in deo manet et deus in eo ¶ In hoc
perfecta est caritas nobiscum ut fiduciam
habeamus in die iudicii quia sicut ille
est et nos sumus in hoc mundo ¶ Timor
non est in caritate sed perfecta caritas
foras mittit timorem quoniam timor
poenam habet qui autem timet non est
perfectus in caritate ¶ Nos ergo diligamus
deum quoniam deus prior dilexit nos
¶ Si quis dixerit quoniam diligo deum
et fratrem suum odit mendax est qui
enim non diligit fratrem suum quem
videt deum quem non videt quomodo
potest diligere ¶ Et hoc mandatum
habemus a deo ut qui diligit deum diligat
et fratrem suum ¶ Omnis qui credit
quoniam ihesus est christus ex deo natus
est et omnis qui diligit eum qui genuit
diligit et eum qui natus est ex ipso
¶ In hoc cognoscimus quoniam diligimus
filios dei cum deum diligamus et mandata
eius faciamus ¶ Haec est enim caritas
dei ut mandata eius custodiamus et
mandata eius gravia non sunt ¶ Quoniam
omne quod natum est ex deo vincit
mundum et haec est victoria quae vincit
mundum fides nostra ¶ Quis est qui
vincit mundum nisi qui credit quoniam
ihesus est filius dei ¶ Hic est qui
venit per aquam et sanguinem ihesus
christus non in aqua solum sed in aqua
et sanguine et spiritus est qui testificatur
quoniam spiritus est veritas ¶ Quoniam
tres sunt qui testimonium dant in caelo
pater verbum et spiritus sanctus et
hi tres unum sunt ¶ Et tres sunt qui
testimonium dant in terra spiritus
aqua et sanguis et hi tres in unum
sunt ¶ Si testimonium hominum accipimus
testimonium dei maius est quoniam hoc
est testimonium dei quod maius est
quoniam testificatus est de filio suo
¶ Qui credit in filium dei habet testimonium
dei in se qui non credit deo mendacem
fecit eum quia non credidit in testimonio
quod testificatus est deus de filio suo
¶ Et hoc est testimonium quoniam vitam
aeternam dedit nobis deus et haec vita
in filio eius est ¶ Qui habet filium
habet vitam qui non habet filium dei
vitam non habet ¶ Haec scripsi vobis
ut sciatis quoniam vitam habetis aeternam
qui creditis in nomine filii dei ¶ Et
haec est fiducia quam habemus ad eum
quoniam quodcumque petierimus secundum
voluntatem eius audit nos ¶ Et scimus
quoniam audit nos quicquid petimus
scimus quoniam habemus petitiones quas
postulavimus eum ¶ Si quis viderit
fratrem suum peccare peccatum non ad
mortem petet et dabitur ei vitae peccanti
non ad mortem est peccatum ad mortem
non pro illo dico ut roget quis quis
enim iniquitas peccatum est et est
peccatum non ad mortem ¶ Scimus quoniam
omnis qui natus est ex deo non peccat
sed generatio dei conservat eum et
malignus non tangit eum ¶ Scimus quoniam
ex deo sumus et mundus totus in maligno
positus est ¶ Scimus autem quoniam
filius dei venit et dedit nobis sensum
ut cognoscamus verum et simus in vero
filio eius hic est verus deus et vita
aeterna ¶ Filioli custodite vos a simulacris
amen ¶ Explicit epistola prima iohannis
¶ Incipit epistola secunda eiusdem
¶ Senior electae dominae et natis eius
quos ego diligo in veritate et non ego
solus sed et omnes qui cognoverunt
veritatem propter veritatem quae manet
in nobis et vobiscum erit in aeternum
¶ Sit vobis gratia misericordia pax a
deo patre et a domino ihesu christo
filio patris in veritate et caritate
¶ Gavisus sum nimis quia inveni de
filiis tuis ambulantes in veritate sicut
mandatum accepimus a patre ¶ Et nunc
rogo te domina non quasi mandatum
scribens tibi novum sed quod habuimus
ab initio ut diligamus alterutrum
¶ Et hoc est caritas ut ambulemus
secundum mandata eius hoc est mandatum
sicut audistis ab initio ut in illo
ambuletis ¶ Quoniam seductores multi
exierunt in mundum qui non confitentur
ihesum christum venisse in carne hic
est seductor et antichristus ¶ Videte
vosmetipsos ut non perdatis quae operati
sumus sed mercedem plenam accipiatis
¶ Omnis qui recedit et non manet in
doctrina christi deum non habet qui
manet in doctrina hic et patrem et
filium habet ¶ Si quis venit ad vos
et hanc doctrinam non affert nolite
recipere eum in domum nec ave ei dixeritis
¶ Qui enim dicit illi ave communicat
operibus eius malignis ¶ Multa habens
vobis scribere nolui per chartam et
atramentum spero enim me fore apud
vos et os ad os loqui ut gaudium
nostrum plenum sit ¶ Salutant te filii
sororis tuae electae amen ¶ Explicit
epistola secunda iohannis ¶ Incipit
epistola tertia eiusdem ¶ Senior gaio
dilecto quem ego diligo in veritate
¶ Dilecte de omnibus facio te prosperum
fieri et sanum sicut prosperatur anima
tua ¶ Gavisus sum enim valde cum
venissent fratres et testificarentur
veritatem tuam sicut tu in veritate
ambulas ¶ Maiorem horum non habeo
gratiam ut audiam filios meos in veritate
ambulare ¶ Dilecte fidele facis quod
cumque operaris in fratres et hoc in
peregrinos ¶ Qui testificati sunt
caritatem tuam coram ecclesia quos
bene facies deducens digne deo ¶ Pro
nomine enim eius exierunt nihil accipientes
a gentibus ¶ Nos ergo debemus suscipere
huiusmodi ut cooperatores simus veritatis
¶ Scripsi forte aliquid ecclesiae sed
qui amat primatum gerere inter eos
diotrefes non recipit nos ¶ Propter
hoc si venero commonebo eius opera
quae facit verbis malignis garriens in
nos et non contentus his nec ipse suscipit
fratres et prohibentes de ecclesia eicit
¶ Dilecte noli imitari malum sed quod
bonum est ¶ Qui bene facit ex deo est
qui male facit non vidit deum ¶ Demetrio
testimonium perhibetur ab omnibus et
ab ipsa veritate et nos testimonium
perhibemus et scis quoniam testimonium
nostrum verum est ¶ Multa habui scribere
sed nolo per atramentum et calamum
tibi scribere ¶ Spero autem statim te
videre et os ad os loquemur ¶ Pax tibi
sit amici salutant te amici nostri
salutate amicos per nomen ¶ Explicit
epistola tertia iohannis ¶ Incipit
epistola iudae ¶ Iudas ihesu christi
servus frater autem iacobi his qui
sanctificati sunt in deo patre et
christo ihesu conservatis et vocatis
¶ Misericordia vobis et pax et caritas
adimpleatur ¶ Carissimi omnem sollicitudinem
faciens vestram de communi salute
scribere vobis habui ¶ Exhortationem
habens scribere vobis ut contendatis
semel traditae sanctis fidei ¶ Subintroierunt
enim quidam homines qui olim praescripti
sunt in hoc iudicium impii gratiam dei
nostri in luxuriam transferentes et
solum dominatorem deum et dominum
nostrum ihesum christum negantes
¶ Commonere autem vos volo cum semel
sciatis hoc quod populum de terra
aegypti salvum faciens secundo eos qui
non credidit perdidit ¶ Angelos quoque
qui non servaverunt principatum sed
dereliquerunt suum domicilium in iudicium
magni diei vinculis aeternis sub caligine
reservavit ¶ Sicut sodoma et gomorra
et circumpositae civitates simili modo
his exfornicatae et abeuntes post carnem
alteram facta sunt exemplum ignis
aeterni subeuntes ¶ Similiter et hi
carnem quidem maculant dominationem
autem spernunt maiestatem autem blasphemant
¶ Cum michahel archangelus cum diabolo
disceptans altercaretur de corpore moysi
non sustinuit iudicium inferre maledictionis
sed dixit imperet tibi dominus ¶ Hi
quaecumque quidem ignorant blasphemant
quaecumque naturaliter tanquam muta
animalia norunt in his corrumpuntur
¶ Vae illis quia in via cain ierunt et
errore balaam mercede effusi sunt et
in contradictione chore perierunt
¶ Hi sunt in epulis vestris maculae
convescentes sine timore semetipsos
pascentes nubes sine aqua quae a ventis
circumferuntur arbores autumnales
infructuosae bis mortuae eradicatae
¶ Fluctus feri maris confundentes
sua opprobria sidera errantia quibus
procella tenebrarum in aeternum servata
est ¶ Prophetavit autem et de his
septimus ab adam henoch dicens ecce
venit dominus in sanctis milibus suis
¶ Facere iudicium contra omnes et
arguere omnes impios de omnibus operibus
impietatis eorum quibus impie egerunt
et de omnibus duris quae locuti sunt
contra eum peccatores impii ¶ Hi sunt
murmuratores querulosi secundum desideria
sua ambulantes et os eorum loquitur
superba admirantes personas gratia
utilitatis ¶ Vos autem carissimi
memores estote verborum quae praedicta
sunt a apostolis domini nostri ihesu
christi ¶ Qui dicebant vobis quia in
novissimo tempore venient inridentes
secundum desideria sua ambulantes in
impietatibus ¶ Hi sunt qui segregant
animales spiritum non habentes ¶ Vos
autem carissimi aedificantes vosmetipsos
sanctissimae fidei orantes in spiritu
sancto ¶ Vosmetipsos in caritate dei
conservate exspectantes misericordiam
domini nostri ihesu christi in vitam
aeternam ¶ Et hos quidem arguite
diiudicati ¶ Alios autem salvate de
igne exhorrentes et maculam quae ex
carne est odientes ¶ Ei autem qui potens
est vos conservare sine offensione et
statuere ante conspectum gloriae suae
immaculatos in exultatione in solo deo
salvatori nostro per ihesum christum
dominum nostrum gloria magnificentia
imperium et potestas ante omne saeculum
et nunc et in omnia saecula saeculorum
amen ¶ Explicit epistola iudae ¶ Incipit
apocalypsis ¶ Revelatio ihesu christi
quam dedit illi deus palam facere servis
suis quae oportet fieri in brevi et
significavit mittens per angelum suum
servo suo iohanni ¶ Qui testimonium
perhibuit verbi dei et testimonium
ihesu christi quaecumque vidit ¶ Beatus
qui legit et audit verba prophetiae
huius et servat ea quae in ea scripta
sunt tempus enim prope est ¶ Iohannes
septem ecclesiis quae sunt in asia
gratia vobis et pax ab eo qui est et
qui erat et qui venturus est et a septem
spiritibus qui in conspectu throni eius
sunt ¶ Et a ihesu christo qui est
testis fidelis primogenitus mortuorum
et princeps regum terrae qui dilexit
nos et lavit nos a peccatis nostris in
sanguine suo ¶ Et fecit nos regnum et
sacerdotes deo et patri suo ipsi gloria
et imperium in saecula saeculorum amen
¶ Ecce venit cum nubibus et videbit
eum omnis oculus et qui eum pupugerunt
et plangent se super eum omnes tribus
terrae etiam amen ¶ Ego sum alpha et
omega principium et finis dicit dominus
qui est et qui erat et qui venturus est
omnipotens ¶ Ego iohannes frater vester
et socius in tribulatione et regno et
patientia in ihesu christo fui in insula
quae appellatur pathmos propter verbum
dei et testimonium ihesu christi
¶ Fui in spiritu in dominica die et
audivi post me vocem magnam tamquam
tubae dicentis ¶ Quod videbis scribe in
libro et mitte septem ecclesiis asiae
ephesum et smyrnam et pergamum et
thyatiram et sardis et philadelphiam et
laodiciam ¶ Et conversus vidi vocem
quae loquebatur mecum et conversus
vidi septem candelabra aurea ¶ Et in
medio septem candelabrorum aureorum
similem filio hominis vestitum podere
et praecinctum ad mamillas zona aurea
¶ Caput autem eius et capilli candidi
tamquam lana alba et tamquam nix et
oculi eius tamquam flamma ignis ¶ Et
pedes eius similes aurichalco sicut in
camino ardenti et vox illius tamquam
vox aquarum multarum ¶ Et habebat in
dextera sua stellas septem et de ore
eius gladius ex utraque parte acutus
exibat et facies eius sicut sol lucet
in virtute sua ¶ Et cum vidissem eum
cecidi ad pedes eius tamquam mortuus
et posuit dexteram suam super me dicens
mihi ne timeas ego sum primus et novissimus
¶ Et vivus et fui mortuus et ecce sum
vivens in saecula saeculorum et habeo
claves mortis et inferni ¶ Scribe ergo
quae vidisti et quae sunt et quae oportet
fieri post haec ¶ Sacramentum septem
stellarum quas vidisti in dextera mea
et septem candelabra aurea septem stellae
angeli sunt septem ecclesiarum et
candelabra septem septem ecclesiae sunt
¶ Angelo ephesi ecclesiae scribe haec
dicit qui tenet septem stellas in dextera
sua qui ambulat in medio septem candelabrorum
aureorum ¶ Scio opera tua et laborem
et patientiam tuam et quia non potes
sustinere malos

xpo Et simplicitate q̃ decet vre
in illos / r in priuate met⁹ tranquitate
miseros vre in tali ele largitate
p quã q̃dicat in digentib⁹ bonã vra
et i pro⁹ / r cupiente clemosinam
obsecratõe probã / qua probat deũ
desideratũ vos habẽ sonos in
deo p gram in pnti tglaz i futuro
poter emmetẽ gram dei in vob
r p opa vra sta enim manifesta
Et qua pdta bona exmustida apli
puenierãt / ideo p̃ripuit i gra duct⁹
d / gtes agẽ deo sup ineffabili do
no eius /

Capitm Decimum

Ipe ego paulꝰ postq̃ apl̃s come
dauit veteres enie misteros / h̃ q̃ne
mehit cõ flos ⁊ duãt in duas
q̃ma p̃mo / velit cõ tles ⁊ cõ
cis adge rites ⁊ vin / prima adhit
in duas / qua p̃mo se exempat p eos
⁊ pfid endẽcia tibi q̃ne fim fine
fut / prima adhit in duas / qua po
r tetat sibi i porta ⁊ destruat ipa
sibi / In carne em / sta p̃n streng
y sed apld direbat paulꝰ thomꝰ
tãn alibq pmẽ fine fud ad argue
bant exhor q̃ facta sua adhor tende
nidebant ut direbat / na prima
enim cid cor mithis hiudit cõfidẽ
et blande eis laquebat tanqua
cos timẽs / absens vero duc mitte
pubat pceptam / q̃d / tur et pudẽ
enim sicut homes carles ⁊ cid
dumodo in pncia blandit et in
absencia dura dicit pt̃ q̃d apli
rogat cor mithios ut hũt opimos
de ipo no habeat / ne sentiat cõcer
tõis sue pncialit̃ senatu / Q̃ hoc
aut ego paulꝰ mr̃ xpi vereq
obsero vos p mansuetudinẽ et mo
destia xpi / qui cũ duo exprimat q̃ medi
cẽ in illis to sit me xpo / onde / qua de
tolerabilis infamabit⁹ a filiis apostolis
qui in fide q̃de fidelis fui me vos
r pnis vobis fui fidelit̃ conmissa fuit
absens aut confido i vob / r audacter
dura sipẽ vob tract̃ / Q̃ carnis timẽtes
ut dicit apld / Rogo aut vos / supple
ne de me talia dictat⁹ nl sentiat⁹ ne
pnis / r pnia⁹ apud vos enim audã
p eam confidentia⁹ / r audier⁹ dure
cõripia sicut dictus / me adsit i pnia
absentia / In quosda qui arbitrant⁹
nos tm / r exẽde vindictam asspam
in quosda malos qui decepti a filiis
aplis arbitrant⁹ nos agere carnaliter
⁊ inde / In carne em / hic q̃ne
dmoz / q̃ne mpoicoz flam per
tot / que filia est hominis em ambu
lates carnaliter / et inde minime se
quatiũ pmittentes delicie ac potentia
cõtra nos q̃ne talia no quelibq ep
sm carnale no militamq dicat q̃ne
In carne em abulates / ⁊ / iuxta
p̃m vnuamq m carne militẽ / ⁊
sm desideria carnis no viuẽ / Na
arma militie mee / sunt mee que
militia e sup eam / Iob vi / explo
no carnalia sut sed magnoi sut potales
potentie deifice et diuine sm potentia
deo / arma militie mee sut p̃ diuti
dei nob assistentia / nob dante sapia
et constantia adhaerendi ⁊ gratia ma
culos ⁊ adconfirmandi / per em ⁊ spiritã
carnalia arma aplos / deo subdit⁹ ad
destruct⁹ munimenta / rebellatiu
gramẽ quo⁹ aliqui munitur sm
astutia q̃ spiritos p̃uos / deo subdi
Consilia destruentes / aliqui vero

superbiaꝫ ingenium eleuatu⁹ et quatu⁹
adhoc subdu⁹ Exemplu aliquidme ex-
celletem scadisq; stratꝫ dei / et hic est
primus effectꝫ armoꝝ aplice milicie sic
infidelium confutatio 2us aut e cōuersio
infidelium adfidem et quanto adhoc diu⁹
et incaptiuitatꝫ redigef̃tes oem intel-
lectum obsequiu / ad fidem xpi cōmixtio
adfidem licitaq; ipius sic nr̃i dei fidei sup-
ponit sicut ps de duobus ppulu
commixto et de multis aliis Et certaq; effectꝫ
e correctio patrandi tam commixtoꝝ
de quo subdit cita in promptu habentes
vltionē oem inobedientiam / sicut ps sup̃
de illo qui credidisset sufficiebat ad
puniendū cū impleta fuit vera obedien-
cia dei / ppter eum q; aplis obedientibus
deus cōmixtis assistebat eis diuina virtus
ad libitum in puniendo inobedientes Et nec
mirū si gentes aplis corrigant se per
euidentia facti et primo promittentes
et postmodū exhibentes verbis ibi Quia /
Circa p̃m inducit ad comparationem
opum suoꝝ facta cum sua erant talia
euidenti q; nulli debebat cū iudicatore
celari et inquit / deo dicit Tue sum
facte sunt / et manifesta p euidentia
sui facti in oculis meis videre et iu-
dicare de factis meis et pseudo aplis
nec deum aplis cōtrarium illud quod dicit
Scriptura / Nolite iudicare ne fiam
quia ibi corripit fratres pro eo quod appet
in eis cupidus et cuiq; quid latet intercaq;
fratres attribuit fratres pro eo q; vni
appet ex euidentia facti / Et quia
hinc prosequit apostolus et dum tenuas
quia primo facit quod dicit et postea assigit
rationē dicti ibi Non enim audentes /
Circa p̃m stendit q; pseudo aplis deripi-
ebat cor multitudo et aplis diffama-
batur ex duobus primo est quia quidā
auctor magnidicus sibi pretendebat
dicentes se ihesum quosdā fluxisse ad fidem
quia paulus et se venisse de iudea vi
necpotuit fides xpi Secundo quia duplici-
tatem imponebat paulo ut pdictum e
Credo ut eligi admoniti prudentia sui
primo p̃m et 2o 2m dicit Vt autem non
existimer / circa p̃m dicit Quicquid
sit floxus aplos confidit sibi ipse
se esse et confidens asserat se esse vim
xpi aplis et ambig; pdictus hortaret
eum apud se quia sicut ipse xpi est
missus apostolus ita et nos veracis
quia unusquisq; habet spiritale
a xpo quo tradimur in xpo in hoc nos
excedimus / et subdit Nam est aplis
aliquid gratia fluxus deportate mea et /
sequit Non erubescam / quia hortatur ne
met ipsum pro facti euidentia / ne at
fluat hortatus pater dicit aliquis quispiam
eius voluntatis quia voluntatis est a corpo
sicut vas electionis Aut ut eius
missio adpredicandū apostolo aut ut
si quia ignorabat eorum mixtionem eu-
dentia / Deo michi videt quia dicat domi
linguarum et gratiarum mirabilium quo et
effectus erant audientes nec a falsis
aplis habebat Et aut Nisi quis
admoniti ne ibi imponit sibi et
duplicitate et primo admoniti eum
te assigit dicti sui ratio / ibi Nec enim
audemus / duplicitatis aut ei impo
nebat eo q; cor multiplex pro nobis habet
alii laudat ut patrem et thorum admoni
dicentes / Vt autem non existimer recta
sed vos pro eo plus / et absens cū auctori-
tate et potentia loqui quamquidem

epla magnum gruem fuit hoc dicebat
apli sī de epla pauli psentia aut
corpis stilis pauli infirma & similis
et simo cōtemptibilis hoc dicebat
falsi apli eo q̄ p̄dicabat plana et
grossa hoc r̄ndere q̄ cum simo de
q̄ pl̄r de me asserit duplicate
cogitet p̄ eudentia facti qua qualis
sum q̄bo p̄ epla absens audet cōm
gendo tales et in facto pares stilis
sum q̄ p̄sens expedit aliqn in re expe
dit ut q̄n timet̄ pericul̄ cruq̄ de tib
cōrectoe sicut fuerat i p̄posito ut p̄
cepit de tribq̄ Omnibus q̄ paulus
p̄dicabat plana & grossa no ecclie
sie defuit stilis quia cor multi in exam
in fide nouit. adalbora capiedia i dept
sue p̄ p̄d Corp̄ & taqua p̄mula de p̄
Q Vlo em audem Vbi quit
reddit roz eius q̄d dixerat stilis se
no stilis stis aplis sī cos excedere tem
in dei dom̄ d̄ Non em audem⁹ no
huano timoe ductī sī vitare amoe
nos imisce & dicē demū cōs aut
compare & similes dicē quibus de
grus ex̄pos amedant & stis aplis q̄
talibq̄ studebat ex̄pe questū & q̄ aut
paulq̄ dicebat aliqn aliqua ad sui
amendatoz no ecclie ex̄pe questū uel
una gl̄a sī ex̄pe vitare declaroz
rui p̄iudicabat̄ plor q̄ a falsis aplis
gtempnebat & diffamabat̄ sic stq
Job cōm aduersatoes suos disputas
dicit cum eis Non me exhonestet
cor men & sī ipi utroslibet meos
meritos & mistratos ea q̄ dixim⁹
de vobis adea que sut sīm vitatem
in in tribq̄ & oībq̄ mis & q̄ uta ste
declarat q̄ dicē Nos aut no
indecē gl̄abim⁹ q̄ no excedimus
debita cōgla p̄ dei graz nob data
sī excedit duplat uno mō q̄ sus
gloiat de quo no debet & hoc amon
ast dicē Non em quasi no p̄gretes
ad nos sup excedim⁹ q̄ nos gl̄ando
sto de vra comissate ad fide qua
p̄mīsim⁹ in m estis conest sed subi
ogat ad vos em p̄ncm in cloe ap̄i
p̄m vob primo p̄dicau cet̄ cōclud
Vlo in mesu gl̄antes in alienis labor
sī de labe mea in comissoe vestra
t̄ ex depdito similit defuit in spe
p̄fecta vre Clo dicit habentes aut
em eiusdem fidei vre ex bone
em p̄ncipio vro cōna de p̄fide
ssuro gl̄am & no solum⁹ gl̄amur
de vob sīm debita cōgula sī cra de
alios ingētib⁹ pari sum q̄ alios eluan
gelizat̄ q̄ ibq̄ no e elita gloriatio
abalios aplis & q̄ uis adhoc sub
cra illa stilis locaq̄ ultra nos st
& adq̄ no p̄uenit⁹ q̄dq̄ elongm
Ideo subdit Non in aliena regula
& alioq̄ doctrina me p̄cedere aho no
excedit cōgla debuit gl̄ari q̄ quis
gloiat mō quo no dz bonum opus
sibi attribuendo ex̄pe aut & monz apls
dicēs & qui gloiat in deo gl̄iet
q̄ d de bono ope no multi gl̄az attribu
sī deo a quo omne bonum est sicut a p̄mo
ex̄pe Non em qui seipm amendat
p̄p̄am gl̄az quem̄ ille p̄bitz & si que
deo amendat & amedabile facit &
rectibq̄ & sīgnis

Capl̄m xi^m

Q Etna postq̄ apls cerussant sī
de falsa imp̄o sue p̄fect̄ apl̄os

Dicant michi cõis ꝓpõsitum me
lig cos cõsiuere ꝓmo siu ꝓpiq; qmedu
cõ m qua sic ꝓcedit qua ꝑ ꝓmit
ḡhuq; qmedicoꝝ cozꝫ ꝛ̃ ꝓpn qme
dicoꝝ ibi ꝙ quoq; audet ꝓma
m duas qua ꝓmo ꝓponit mteiu
ꝛ̃ ꝓsequit ꝓpositū ibi Emulor ꝺcta
ꝑmstiend. ꝙ mcãlia eo q̃ sunt de aye
dis que sunt ꝓticulaꝝ sub una qm
cgula sic accepti nõ ponit ꝙ aliqs
optat argꝫ ꝑ illa cgula ꝛ̃
ronali causa ꝓꝑ quod ḡoces distri
hunc tam considerantes no ꝛ̃putat
hoc stulti neq; malidi bonũ ꝯ indi
screti aut no assentientes iudicãt ꝛ̃
malũ ꝓceptu em̃ modale est nõ occidas
m malos occide nõ ẽ malũ hec ita
sup hoc ꝓtare lig hoc alicq stulti ꝛ
hetia dixit hoc ꝛ̃ malũ lex
aut moralis dicit q hõ se ipm no
qmendet qui vituperat laudet ꝛ̃ alicq
z nõ odit nec in aliquo tard bonũ
ẽ hoc et ntm ut dem est ca ꝓcedẽti
utpote qui caritatis ꝓꝑ laudes
ꝛ̃git m pudicid vitare et i dei mtid
salut ꝓximi ꝙ honor dim multi
tudo ciũ dom q est mdisctoꝝ Unde
ꝓstulto mfimiq; ẽ mõ est cpuerat
ꝛ̃ m sapiam eo q̃ nesciat addiscere
tam ut dem est tasq; aut nãq; scripm
mendandi ꝓꝑ drab tab ꝛ̃ melius
aplo ideo rogat ut patiant ista eo
medacio a cor mthis sustinear
lig aliquib; stulticia medãt dicẽs
Prima sustinet modicũ q̃ mspue
mee ꝑm estimatoꝝ mdiscretoꝝ
fit supportate mee q̃ ꝙ hoc debet
ꝓcaliꝫ facere eo q̃ sed placẽ ꝛ̃ester
Emulor ne quis excidat ꝓpositũ
ostendit primo tam sue qmedicis
ee ꝛ̃onabilem ut sic appeat q talis
qmendacio nõ est mspia ꝛ̃o q̃ debz
abeis suppetari etiã dicto q̃ cet stulti
ibi quia dico primo adhuc m duas
qua primo ponit dicam tam ꝛ̃o ꝛ̃mo
uet cor mthoꝝ exemplaꝝ flam
ibi Nam ꝛ̃ ꝯ Contra ꝑmstiendũ
q̃ cã quod aplus qmedari se volebat
zelo erat de salute cor mthoꝝ dicẽs
ne decipiat a ꝯ aplo suggentibq
eos fla voluit auctte sua onde ꝛ̃ hoc
etiã ante sue et doctine ꝯ aut cã cui
valde bona ꝓꝑ quod qmedacio ꝛ̃ q̃
nocerat mspiciã et qua no erat
ad ꝓꝑ iactãcia ꝯ ydam dei q̃ fidelium
salute dicat ugit Emulor em̃ vos
ꝛ̃ secundꝫ diligo ꝯ qua diligẽs ꝑ ee
ꝛ̃ bonũ et ꝛ̃ malũ deo subdit dei emu
latõe ꝛ̃ caritata dilõe et subdit cazꝫ
hui⁹ seruiẽs dilcois ꝺ Opponẽdi
em̃ vos vim vere stilia ꝛ̃ ipso ut
postea subdit ꝯ ducat em̃ aplum
parum ꝓfici mrionũ ꝯ mẽ cor mthoꝝ
os et xpm ꝓ vam fidem ꝺ subdit
vnegme quatũ ad fidei mtegrat
castam quatũ ad nte pudicã re m
exhibere xpo qui solꝫ ẽ ꝓ nob cruc
et qua dilõe no solũ ẽ ꝛ̃petuꝫ boni
adipiscendi ꝛ̃ amitto ꝯ cã mali ui
tandi ideo subdit immo ad nc sic
ꝓpens cha seduxit ꝓsentio em̃ ty
rannoꝝ ꝛ̃ cetã ꝓmitiua compu
ꝓsecutoꝝ ꝛ̃ eccliã ꝓmitiua compu
ꝓsecutoꝝ leonis q̃ ẽ capta ꝯ ꝓsecutoꝝ
pseudo aplorꝝ que sunt pastucia et
astutia ꝛ̃ qua ꝛ̃ seductoꝝ primo ꝛ̃ putid
ꝓ ꝯ pene ideo subdit ita ꝛ̃ cupit
sensꝫ eoꝝ stilicz mentales q̃ frequẽt
nocant a scribq exemplis magis nos
et excitat ꝓ decepcoꝝ pseudoꝓphetꝝ
a simplicitate q̃ est in xpo qr doctrina
nãm ee ad salutem legalia simul

obstuat cū euāgelio ¶ Rarus est hic qui rimoz cor meliorē excipiat et primo cā ponit 2° excludit ibi Existimo enim Certa p̄ma facienda ps pfundo apli doctrīe melioā quia apli cor mundi gregem excipiat et tripedi cos et hoc ē quod dicit Na si is q̄ venit i pfundo apli qui venit ad pdicandū aliter q̄ a deo no missus aliū xp̄m pdicat i. meliorē q̄ nos pdicauimus vob aut aliud spm accipitis i. meliorē abipis quia accepistis a nob aut euāgeliū i. alia doctrina melioz quia a nob recte putemus i. recte sustinetis eos vos pdicates ¶ Existimo etc rimoz deam excusatoz et diuidit in duas quia p̄mo ondit se no minus fecisse apls maioribz 2° q̄ fecit alijs maiz ibi aut tuāz cta p̄ma dicit Existimo enim me nihil nec minus fecisse pvera comptoē amagnis aplis i. ab apli magni fecerut pillis quos tenuerut et dicit hic apli magni petro q̄ acobo et iohēs quos pfundo apli dicebat ee maiores paulo quia simul corpalit cū ipso no dat paulo et hoc dicebant ad detripiendū corinthios ut crederent maiori auctori quia paulo quia dicebat se missus a dictis aplis mendacit in q̄ aut paulo no fecerim q̄ a apli pdicti patres nauerūt xp̄m pdicauit et eūd spm sūm p̄ impositoz manuū dederūt eidem euāgeliū pdicauit et sic equipando se magnis aplis confutat eos et simpiter simoē supple sup hic stra hoc dicit ad detrahendū dum pfundo aplos. qui tēpe illoz erat doctrina eo q̄ prima et grossa docebat ideo dicit q̄ hoc vlo faciebat ex defectu scie

q̄ quia no exp̄diebat cor mitis ne prime subtilia pdicare sicut plenius pdicauerūt ibi ormitis aut mansuete vob hoc dicit quia p eucdem sic hoc accepistis vel de xpo ¶ Aut mitis hic quē ondit q̄ erat alijs maiores fecit eis quā alij apli sub comissione dui et dus quia p̄mo declat ritatē 2° admoniz quia obiectoz ibi quā q̄ no diligis Certa p̄ma dicit aut mitis petrus fecit ē vecordia ē loquacitas cuius seruo lealis amplectēde e postponenda apli enī mihor fecit opus valde mirabile cū conuertit quīq̄ milia hoīm ad euāgelium dei euangelizauit vob no actus supra q̄ a vob quod ejectat licitū et alij apli dicant abillis quibz pdicauerūt dicit aut pdicas cor mitis abstinuit se ppter cozā audacia et sic vna q̄uis accipiens eius doctrina 2° ut tollat apls apli pdicādi ostasioz qui ppter quosdam no pdicabat ſ quia operabat ecclīa ex aliquo loco deo q̄ ondit vnde q̄uis d alias ecclīas expoliauit no quia nimis accepit ſ q̄ voluntarie dabant q̄ habundauit ad ministrum vnius ad predicatoz vice salutē vni papa vel legato q̄ misistis vna predicatoz pe antiq̄ supra q̄ alia. nā cū ecclīa sit vnū corpus aplato corpa pte pt supplet mēbrum alterū pt q̄ nā defectū vnius membri supplet exalijs pribz vtute ē spūs subministrādo ē cū cēm apud vos ut egrem hoc dicit ut ondat q̄ no inopie accepit eo q̄ semp mihi eos habunda mihi stilz vnus oneosus fui quia dui fuisse eis dicit ppter sila quādā ppter quod aplus ppheta mandat de nocte lucrabat operando q̄ de die expendebat

pdicando ut sibi debet actum xpō / et qñ
hoc no sufficeat supplenerut macedones
qui eu secuti fuant sibi mistico lo
subdut nā quod magis decebat / et p;
fra vitas xpi dme modq est uiuendi
cr̄ sensq vitas xpi restr est michi /
p uincere dico / tm hoc gloriatio / hoc
fm meū quod est addei gtiaz nō in-
sengt in me / nō mihi met p me
in regionib; achaie / in quib; metro-
polis e cor michis ¶ Quāc qz ego
hoc qñ dmonz qñdā stiaz obiectoz
dicebant em pseudo apli q pauli
nō diligebat cor michios nec mredebat
eis p̄sule de fructu q̄ quod nolebat
aliquatenꝰ abeūt quod dmonz dicēs
quāc nō amplio supbq a vob̄ quia no
diligo vos ut dicūt pseudo apli deus
scit / constans e michi q hoc non est
vera causa sz ea subdit dicēs quod aut
facio et faciam ut amputē occasiō eoz
abscindo a scipsis eos hoc e vult ea
ut amputē occasiō eoz / e pseudo aplos
qui tm p̄dicabant q̄ p̄ talē lucrū
q̄ tm quo gloriāt sibiq imitados erās
aplos ut dicebant / inuenant̄ sicut
eos / e michi assimilent̄ gd tm effugiūt
de quib; subdit / Nā eiusmodi pseudo
apli sut operarii subdoli / e callidi et
mutati in / ex illis tm sperā pietatē dnō
tm̄ figurantes se m apl̄os xpi / e portantes
exilios signa vñ dicit aplos / et nō mirū /
qua deus permittit malos fictos / q̄ qua
subdit / Ipe em satanas tm̄ figurat
se in angelū lucis / et hoc dupliciter fmo
mō inuisibiliter cū sibi assumendo sic
apparuit beato martino / et multis alijs et
multos sic decepit / aliō dupliciter

formado verem audibiliē sicut beato
scanisto volens ipm̄ extraher a pmē
rigēt aliqñ q̄ndo indutū sensq
faciendo appere quod nō erat multis
alijs modis / Et quod dicit bta solues
sa catholica nīa / q̄ plures pphete vtroq ex
deo sunt / Et quod iosue quito capto
dicit angelo sibi apparuit in campo
Iericho / nec est an admiratio / q̄ / q̄
concludit aplq / Nō est ergo magnū
si mirabile q̄ nos credā si minister eius
si homines falsi et mali quasi boni crēant
pseudo apli tm̄ figurent / velud minis
tros / et ut veri apli quoz sumus
/ pseudo aplos / erit sm opa eoz
Erunt em̄ mali sicut opa eoz / sic
mala / quale vinū / opa em̄ illoz eu
sequunt illos ¶ Tm̄ dicit / hic q̄nd
ondit aplq q̄ etiam si se q̄ medaret
insipiens tñ debet a cōmunib;
supportari / et pīne ppter intentū
eo / q̄ bat / ppter ibi / libenter em̄ / Cōta
pīm animado se potest dicit / Tm̄
dico / id quod dixi / dolo ne quis
putet me insipiēt / q̄ adhuc em̄
ondi cum nec q̄medatore ec ea le
aliqñ / si nō vult / ad hoc ut ea le
et me reputet insipiēt laq̄ velud
insipiente accipite me / et med mo-
diū / supportate / Et ego modicū
quid gloier / hoc dicit q̄ insig se co-
mendabat de gloria earum q̄ medica
e / de qua subdit / quod loquor / sz
de cōmendatōe mea tali / nō loquor
sm deū / sz quasi in insipia / supple
si gloriacio / nec ea cōmenda / nec nīa
sicut faciebat pseudo apli / de quib;
subdit / Tm̄ multi gloriant̄ sm̄ carne
dicebat / em se ec indeos narone

et de semine abrahe destendisse et
phos uolebant alia dicta sua stabilire
in ecclesia et ego glabro unde dicit
mihi hebe pro sue et ego semine abra-
he sum et ego. Decendi in galathas sine
glabra sic apls quia pseudo apli hoc
sanctum ut phos i maiori auctoritate ha-
berit et cos sue doctrine magis credet
apli vero ut cos staret i pellici
et maior securus sacrd ad dei gram
et fidelium salute propter quod sua gratia
erat uerusa illos aut uitiosa. ¶
Libenter hic quis obiciendo similiq
q in hoc cor multi debet non supporta-
re na in hoc supportabat flos qui
in multa quamia est misera nra
apls aut nullu propter qd magis
debebur in hoc supportad abipiri
et hoc e quod dicit libenter sustinetis
insipientes. flos apls de cdrne
glantes et malo mo cui sue sapientes
premire loquit et insipientes in hoc
quod declat diffusa di sustinetis
eni. patiente tollerat si quod
pseudo apli vos in mutuerem
redigit volebat eni cos subiucere
simuli legi dicentes debe cos sue
nac legalia cui circumcisio. Quicquis
demorat qua debemus cor multi
laute vinebat quis accipit bona
vra detrahendo vos sibi vbis quis
extollit qua iactabat se pseudo cor
thios dicentes se filios cor multos
aut filios gentiliu vocabat deductos
et mendaces. Si quis i sacie vos
cedit in pmia vra gratulat vob
misert quod sanctus pseudo apli
mpando eis i mediate dei et filia
deo subdit. Sm ignobilitate dico qd
talia mala sustinet abeis tam
ignorabilioes ipse no tria nob. nullu
tale ma tu vob intulimus. In hac
nos simus in hac re. i desistetes in
illis de quibus glant pseudo apli ad
essu ut pz ex predict et magis excep-
tibq appebit. ¶ In que quis audet
ponit confidi. in medicina pe hic
in pprie se gmendat et primo se pseudo
apls equado no se eis psentio et
mag sapies. dicit igit. In quocunq
illo audet stulz se ipm gmendat
in pprietia dico audeo et ego. qd stulz
in pria pt ipm gmendat illo me
quo pseudo apli se gmendat in audeo
hoc facere alit eis qui ipi aut dem et ho
gmendato apli no erat insipientia im
putare si im pm aliquos cor multos
opinione no obstante in hac opinione
apls audebat se gmendat stulz apls
equado ut sic cos iactando et pellici
di hebrei sut. i de lingua et natione
hebraica glant et ego. supple su
pseur ipi israelite sut. i glant qd de
progenie abraham jacob descenderut et ego
sum hui descendi. semine abrahe sut
cuiq semi stre sue promisses et ego
sui de eode semine. Audeo de omnib
aste possu glari sicut et ipi. minis
tri xpi sut. tm sm apprima et eid
sm virtute concia. ¶ Determinat
gmendet se pferet et primo quatu ad
mala pessa. 2o quatu ad bnficia
cepta. circa pmu primo in duas. qua
primo se pferet in malis que pulsi
2o in his que erga se. ibi. Damasci
prima adhuc in tres. qua p se pferet

platid admala sibi illata 2º q̃ntu
adreliquã assit pta ibi In utrũq
p confirmat quedã dra ibi Di glam
Circa p̃m dicit Verũ sapientes
dicũt intuder vob mspies me pse
de aplis adq̃rido adhuc rudebor vob
mq sapies me pfectũ plus egi
et tñ ipfactã offendo me mfectũ
vpi plus cẽ qã vpi qua plurã
mala pssus sum qui mistrũ vpi
Ideo subdit In laboribꝫ plurimis ev in
dens pfectũ stilicz suũ plã dñi pro
et sic intelligũt de sequentibꝫ mcar
ceribꝫ habundancia p̃dicandi eũ
Implatt sup modũ stilicz meliores
assectu in mortibꝫ sectãt vi prael
mort et hec omia patet in actibꝫ
aplor Consequit explicat d plag
sibi illatã dicens Quinquies quadra
genas vna mi acepi deut
xvi numeri iudicibꝫ qi primoribꝫ
tribꝰ p quibꝫ mozes non cessauit
imponi plagas et vbcũq ita fuit
quadragenarium mũz ictum non
excedunt Sapientes vt iudeos ad
pendendã pnã ordinauerunt q
dille mõ aliqi dimineret plus ut
mq pudicabilit videt cor deliqui
il condictis vbcũq et sic de aliis
distamus et quia paulq ecclie
odiosa subtrahebat de deo mõ mq
q potant stilicz bñdicere ter vbis
cesus sũ semel lapidatus
mem tace luctã arma semel
ter naufragiũ fecit passus sũ
te met Act xxviii et de aliis
cuidã est quia nõ omia patuli pecta
scripta sũt Nocte et die in profundo
maris fui et pmagnũ tẽpꝰ ad dr̃as
partes etc Insulas nauigando pre
dicare euangliũ ut in actibꝫ aplor
in pluribꝫ locis Alibi exponit dicens
q naufragiũ passꝰ subaqua stetit
p die et nocte duma deus eũ pregere
In itineribꝫ sic quid undiq̃ pericli
quatid admala voluntarie assumpta
et primo de malis exterioribꝫ 2o d interioribꝫ
ibi Preterilla Circa p̃m dicit In iti
neribꝫ crebꝫ sti sui p̃dicãdo euangliũ
et sic intelligũt de sequentibꝫ periculis flumi
nũ vndancia in tyeme et sic st
mirigna pecka in tristicia cordis pericul
latronũ dubiũ eos evitare ut pdi
cacoꝝ eius impedirent periculũ ex gnẽ
et ex indeis volentibꝫ paulũ occidere
ut pz exactibꝫ aplor in pluribꝫ locis
periculis ex gentibꝫ et in gentilibꝫ mozte
eius quẽritibꝫ quia cõtra ydolatriam
p̃dicabat et sic ner mi suos ner mi
alienos sciens ecclie Et periculum ẽ
mora q̃ mie ut pz actuũ xvi viii
de epiphano picul in solitudine abestinẽs
offitiantibꝫ ut pz de vipa eũ mordente
Act xxviii periculũ in mari sti a pi
ratis quia pecula etiam ipsa gubernacula
supera in naufragio sunt ex ipsa pericul
in falsis fratribꝫ quod ẽ periculosiꝰ quia
nulla pest efficacior ad nocendũ q̃
familiaris et unus In laboribꝫ scilicet
corporali operando ppls manibꝫ denecte
ut libẽ possit p̃dicare de deo vñ dicit
Act vi adeo que melior epus ecclie
et hijs qui mecum sunt ministrauerunt
manus iste Et ecclesia que ẽ la spualis
et desiud consequitur adlaborẽ In
vigiliis multis ut vacet labori manuali
ut dñs ẽ et aliqñ orãdi in ieiunio et
sti na aliqñ abstinentia sibi defuerit
et aliqñ habuit abstinebat ad domũ

carnem et ppl'a alioꝝ exēplo ꝯ scīt
Infirmis mīe m scīpꝰ et mudīe
qua secuēd exponebur scīpod nō
in habebur pfectꝰ cognitu
De illa hic ordine ꝓpon quātu
ad mala assūpta m mīlonibꝫ dicꝫ
Deter illa que ꝑtinet ꝙ sūt ꝑter
mala rā cīmata que me affligūt
ꝙtinus sūt alia q̄ me affligūt inīq
de quibꝫ subdit Infirma mea cōm
diana et manebur em sibi contdic
intendē pollicē rēgime ctīa ad
m magna afflictē mēt deo ꝓdūt
pus m ctīa infirmitat m fide et mo
tibꝫ et ego nō infirmor dolens de
malo eius q̄ d nullq̄ qui sturandali
zar ruens i pam exēplo altiq
Et ego nō vror ꝓpusillor q̄ d nullq
Di glari Hic quē confirmat
quoda dra p̄uāmeūd dr Di glari
oport et actipit hic si quā opte
bur em eid sic fiat ad repellend
iactantia pseudo aplorꝝ ut pdam e
que infirmitat mee sūt glōtabor
q̄ de hīs que ꝑtinet ad infirmitēs
spēdicat contra pseos aplos qui de
nobilitate gnīe et de similibꝫ ad
mudana glam ꝑtinebꝫ prīcipar
glabant et confirmat dra sua to
dicꝫ deus et pat dn nr ihc etc

Damasci Hic quē cīmat mala
que cua sūt et spōr m quoda ꝓclari
du ꝓpter damascū ad ꝓpter quend
xpianos m maculoꝝ sūt commīsa
et consumebur inīcos q̄ si gratiabur
damasci ꝓpter quod suaserit ꝓpter
cumcatus sūt capit contendēt ut hēt
act vi et spōr et quod dicit custodie
bant cumtate custodiri fecerūt

ꝑ homines acmatos ut me cōpīendē
rent et ita cadere ut inīcos ocīdere
Et p fenestrā sūtilis demq̄ adhēre mucꝰ
cumcatꝰ m sporta dimissꝰ q̄ sic euasi
et sic effugi manꝰ eius q̄ euasi
undet q̄ nō sīt sufficiens m domo
consīlio qui portā eū ꝓtegē ꝑtin
q̄ homo i ꝓcat ꝓcul nō dr cōfugē
ad dīm auxīliū q̄ tēmp̄ Quam
quā spōr est temptat deū deo dr
uti quātu ꝑ auxīlio humano et ꝓsi
dūd q̄mitte dīno q̄d aplq̄ seu m
ꝓpio Dr adhuc obiat q̄ do
mīe natiq̄ ꝙtu nō e pastor inīt
lupū vemēte et dimittat oues et
fugiat sic aut inīt paulq̄ fassꝰ go
Dicendū q̄ aliq̄ quē ꝓpria pla
tum et tuc dr circa q̄ mittē alīq
absentat maxime q̄n sūat ad mala
et ꝓcipitat fugiat ezabel edm de vi
et simīlit paulq̄ hoc mala ꝓcurat
de cali ꝓcurat dicat saluator q̄ vi
Cū aut ꝓsequēt vos m ciuīt ista fuga
m alia Q̄ fugā vos quē grece cum
placet et tuc placet dr ꝓpīe dīt
grece salutat suū corpus Capm xi

Glotar Postq̄ aplq̄ pdūt
se pseudo aplos m mal ꝓpter
hoc quē se ꝓfert eis m homīe a deo
collat et inducit m duo ꝓter qua
primo ponit sua cōmendat 2o subdit
excusat 3o ibi Factus sū insipiēs pīa
m duas quia primo declīat dīm collat
sibi gr̄ 2o dīm edit cōm ꝓcipiū sīplīt
ibi Et ne magnitudo p̄ma i duas
quia primo ponit dei dōm 2o declar
qualit̄ sit glandi ibi Gloriari glabar
prima adhuc m duas qr primo ponit
do ind m gñāli 2o magis m ꝑticuli
ibi Quo fiorem Circa primū dicit

Dig̃nar optet, q̃ma me gl̃ri optz
ne p̃sc̃ndo vc̃ p̃duca ca p̃decẽti
nõ expedit q̃de, ne nõ ẽ hom̃ q̃me
dne scr̃pm̃ absp̃luit si tm̃ in capu
mat̃ in quo capu erat aplq̃ ut sup̃
dm̃ esse deo subdit verna aut̃ sm
tome dño me ipm̃ ad̃ustoes tre
uelacet dn̄s. Et erat iust̃ q̃ aliqua
udent̃ in ꝑsoe cõcli ut vna ginata
quod tm̃ mtellas ẽ oculis q̃ declarꝫ
reõ ẽ q̃ talia appt̃ mtellig̃ et ista
duo aligñ sepmt̃ sicut baltasar
inde marm̃ scribẽte damel. vñ et
ꝑsoe ꝑcata, gen̄ vñ. Ille ingilas
se dormire tm̃ nõ mtellexerunt. Et
Joseph̃ et damel qui vtroꝫ erepu
erut et deo illi tribuerẽt ut sto ne tm̃
sic vere reuelarꝫ aligñ aut quigut
q̃ vtiq̃ fit dm̃ q̃re damel. vñ cñ
udit quatuor bestias ascendentes de
mare mtellexit quod sig̃ficarent
quid adtendẽ q̃ talia aligñ fiunt
ꝑ ipm̃ maligm̃ deo ꝑmittẽte sic
sicbut ꝓphetabal. ꝓphetas alit̃ sanat
sicbunt ꝑ ipm̃ sem̃ aplo vcõ petulo
vtiq̃ fini est sccpicẽ a ꝑpũ dño
q̃ dicit. Ad ustones quo. ad ꝑmũ
declarees quo. ad 2m̃. dm̃ q̃ ad 3m̃
ustones ꝑpulit. Deo ho rem. hic q̃me
explicat magr̃ in ꝑtit ꝑmo ꝑtit
tempꝰ ustoms dicẽs. Deo hoiez
m xp̃o. x. bnitũ. d. ꝑ. ꝑfide caritate
formatã. hoc em̃ sicbut de ꝑ. de quo
quasi de alio loquit̃ q̃ reuelatone
inter ãos quatuor decim̃. Di quis
cõsidẽ. i. veniet. q̃ fuit ẽa ꝑtipũ
sue comꝑsoꝝ. quinquennius fuit. ecõ
ante ꝑssus. i. ꝑpos. ad ẽto ꝑsentia

sine tribũ. Cesar. Cui succẽsit gayus
imꝑator. q̃ nor. ãno ꝑsecutꝰ est. claudiꝰ
octo. cui succẽsit nero. cuiꝰ tꝑe
passa fuit. aplꝰ. Et sic mꝰ tribũm. et.
nero me fluxerut vii. ãi. et sic diebꝰ
ãis adiit. de tempe tribũ. q̃ non
statim mortuꝰ fuit ꝑ̃ cõmissoꝝ
ꝑpũ. q̃ ma imꝑatur. xviii. ãis
fuit. quatuor decim̃ ãi. deo satis ꝓba
bilit̃ dicit. aliqui. q̃ ãi. exstitit
ꝑsoꝝ habuit in damasco in illo
ecclio in quo no audit cor̃ ut
ner. manducauit. nec. bibit. Cõme
morat aut. hic. aplꝰ tempꝰ. quia. ꝑ
tm̃ placuit deo. a ꝑimo ꝑpõ sue cõsio
adhuc erat magr̃. placẽs ei. ꝑter
multa bona opa. q̃ fecerat. mtim
thor totũ. ẽ. ad cõsolatoꝝ ꝑsentiendo. q̃ ad
tradẽdũ declaratoꝝ vicar̃ fidei. xp̃iane
sue. in corꝑe sue extra. Et sic. dicat. em
aplꝰ. hic. statuit se fluxisse. in ꝑpũ. in
telo. cmpleri. cõ. et corꝑi. sui. fluxit
mortẽ. ut nesciebat. utrũ q̃ aliud
ꝑsoꝝ ita fluxit. sepata. a corꝑe. ꝑ
mortẽ. et. tm̃ta fluxit. diuisa. corꝑi
ꝑsente. ut. sic. nõ. ꝑcul fluxit. ser
vnita. corꝑi. sme. forma. tm̃. ab. vsu
sensuũ. sepata. capiẽdi. q̃ mei. capiẽ
di. ꝑ̃ imꝑorat. quada. molestia. aduc
rei. cõi. motũ. cõtrariũ. sibi. quod
ꝑ̃. de. duplicat. vno. mo. quatũ. ad
tmm̃. motꝰ. ut. si. capis. mouẽs. sursu
alio. mo. quatũ. ad. mod̃. motꝰ. ut. si. cap
ꝑ̃. impulsꝰ. molestiã. ferat. deorsu
velocꝰ. quia. nata. ẽ. moui. Anima
vero. nata. ẽ. moui. i. deo. cui. motꝰ
q̃ualis. sim̃. statꝰ. mte. ꝑ̃. est. q̃. in
cogmoꝝ. diuinaꝝ. ascendat. p̃. cogitoꝝ
sensibiliũ. et. sic. vtẽ. simplicꝰ. et. ꝓ. cõ

raptꝰ addimod cogimur a scriptis
abstrahere ibi quedā rapta mḡ quā
mortui hoc fit per mḡm ibi quāle m post
esse futurū vere q̄ dr̄ i 2ª glosa
spiritualiter intellectum multo mō impedit
rapta vō habebit ibi locū ꝙ ad
3m dr̄m vr̄ empyreū et sic hmōi
hominē dicit aliquē ap̄lm rapt̄ tertiū
alium raptū ap̄lo dicētē ap̄lm bis fuisse
sic raptū semel in principio fidei com-
positis tradit̄ et ferūt quod dictus est
et unū semel q̄n orauit in templo sti
fuit in stupore mentis ut libet dicit
xxii° et ꝓpt hoc ut dicit in hac vi
sione dicit ap̄lus raptū esse in paradisū
in p̄cedenti vō dicit ad idem dr̄m
distinguendo hanc abillam si hoc dem
no ē visibile nā illa visio que fuit i
templo fuit imitatiua ita apud raptū
et ducatū ad roma hec vō iam dicit
scripserat hanc epl̄am a troade ut pa-
tebit in epilogando quod epl̄e ꝓpt ad
dicendū q̄ no loquit̄ hic de xp̄o visibile
si cordi p̄sentialiter nec valet quod obiā
de paradiso quia quod pius nominauit
dr̄m dr̄m hic nominat paradisū dr̄m
cum empyreo quod ē locus beatorū
dicā dr̄m dr̄m celi et stellarum
et sedet ibi et dicit empyreū a pu-
rgo quod ē ignis ꝙd similiter dr̄m
dicit dr̄m paradisū a suauitate dulce mel
sibi habet et virtutes expressi fuit ap̄lo
ꝓpter quod nolebat ipm primo dr̄m
dr̄m et postea paradisū et audiuit
arcana verba pone hic audiuit ea
visu sicut aliqui fit ex̄o in scriptura
ecce vidi ipsa audiebat voces et videt
cum tur plures dicā scripta unde
sicut dicit augn̄ ad paulinum libro de
videndo deū dicit dr̄m illa visio q̄ audiō
quia paulus ibi fuit insensatus de secre-
tis rebus que fuit meo ꝓpositi plia et ꝙd
tenacia lia deo subdit que no licet
homi loqui et hmōd dicit mentes
videt ap̄lo qualiter fit de hmōi gloria
dea quod stendit q̄ in hoc me duo op-
dorant̄ scilicet ipse homo et dominus dei
quod est m̄ro deo et gloriet̄ de domo
dei magnū habz illud a deo bona et
gloriatio quia gloriat̄ in deo et gloriet̄
et gloriatio deo dicit̄ ꝓt dona mea.
Quid aut habes quod no acceperis
quid gloriē quasi no acceperis deo et
ap̄lus ꝓpter hmōi scilicet visionibus et
donis michi a deo collatis gloriabor
in domino ꝙm ecclesiastes michi et a me ipso
habeo magi gloriandi nisi in infirmi-
tatibus et a me tm habeo infirmitate
et defectū deo vñ pedro tua de re
scribis ecclesie ꝙme tm augmentū cum ha
si reliquis gloriā domus a deo nō collatā
Nō exo in ꝓprietate quia nō facta ipse deus
et sine causa patet aut et ꝙme laudo
Ne quis existimet me scilicet gloriari
manifestū superea illud quod videt in me
et in conuersatione mea aut videt alio
ꝙme et in doctrina mea antea em
dei dona latebat ipso que nō mani-
festabat nisi ꝓut et qñ ad dei gloriā
et ad fidelium salutē expedire bat et
ne magnitudo revelationū extollat me
dat sibi spē hic qui de clarat hmōdi
sibi datū cōm periculū superbie dum
me tetet pedes quia primo ponit hmōdi
exemplo 2º ponit amoris petrus ibi

Vterquid dñe deus recedis a me et despicis me in tribulatione? Contra primum sciendum quod sicut medicus corporalis primitus nititur primum causam egritudinis ut curet materialem causam quandoque differt curam ut primum causam egritudinis amoueat ut sic materialis causa facilius curetur. Sic spiritualis medicus primitus nititur causam tribulationis amouere ut sic facilius tribulatio amoueatur. Causa autem tribulationis est peccatum. Ideo primitus nititur peccatum amouere. Et quia peccatum est aduersus deum ideo primitus nititur deum placare. Et quia deus placatur per orationem ideo primitus nititur orationem facere. Et quia oratio non potest fieri nisi per deum ideo primitus nititur deum inuocare. Et quia deus non potest inuocari nisi per fidem ideo primitus nititur fidem habere. Et quia fides non potest esse nisi per gratiam ideo primitus nititur gratiam habere. Et quia gratia non potest esse nisi per humilitatem ideo primitus nititur humilitatem habere. Et quia humilitas non potest esse nisi per cognitionem sui ideo primitus nititur se cognoscere. Et quia cognitio sui non potest esse nisi per timorem dei ideo primitus nititur timorem dei habere. Et quia timor dei non potest esse nisi per sapientiam ideo primitus nititur sapientiam habere. Et quia sapientia non potest esse nisi per scientiam ideo primitus nititur scientiam habere. Et quia scientia non potest esse nisi per intellectum ideo primitus nititur intellectum habere. Et quia intellectus non potest esse nisi per rationem ideo primitus nititur rationem habere. Et quia ratio non potest esse nisi per memoriam ideo primitus nititur memoriam habere. Et quia memoria non potest esse nisi per imaginationem ideo primitus nititur imaginationem habere. Et quia imaginatio non potest esse nisi per sensum ideo primitus nititur sensum habere. Et quia sensus non potest esse nisi per corpus ideo primitus nititur corpus habere. Et quia corpus non potest esse nisi per materiam ideo primitus nititur materiam habere. Et quia materia non potest esse nisi per formam ideo primitus nititur formam habere. Et quia forma non potest esse nisi per actum ideo primitus nititur actum habere. Et quia actus non potest esse nisi per potentiam ideo primitus nititur potentiam habere. Et quia potentia non potest esse nisi per essentiam ideo primitus nititur essentiam habere. Et quia essentia non potest esse nisi per deum ideo primitus nititur deum habere. Et quia deus non potest esse nisi per se ideo primitus nititur se habere. Et quia se non potest esse nisi per se ideo primitus nititur se habere. Et quia se non potest esse nisi per se ideo primitus nititur se habere. Et quia se

2a ad Cor xiijo capto

Hec q̃ dñe pmt̃ dñe ex ꝑsone ecclie
q̃ duplex ē vnq̃ gl̃acies q̃ tangi
ad dict̃ libent̃ igit̃ gl̃iabor infir-
mitatib⁹ meis ut habitet in me
virtus xpi & ut p̃ hoc ꝓficiens ecclie
virtutū op̃a & conformior sibi alia
ecclie & gaudeā q̃ tangit ibi ꝓpt̃
q̃ placeo mihi infirmitatib⁹ meis
& congaudeo mihi mal̃ pene preoccu-
mentib⁹ obiectoꝝ In cotumelijs
mihi illatis aberrationi q̃ mittib⁹
quarū ad defensionē vtq̃ & vestrā
in ꝑsecutionib⁹ a malis hominib⁹
in angustijs ꝓ xpo Cū enī debeā
ee mā gaudij ant̃ ō dean q̃ ꝑ-
secutor Cum enī infirmor &
ad hmoi tribulationes ꝓpt̃ xpm ꝑtio
rem ꝓpter suum ꝙ dimū auxiliū mihi
collatū Signa enī sunt ꝙ apli
sepiꝰ q̃ mirabant̃ hic q̃ inter se
excusat onde ꝙ se fecisse q̃ulibet
nem & ꝙ primo ꝓpt̃ bona a co-
rinthijs omissa 2o ꝓpt̃ mala ab
eis q̃ missa ibi Omnia ꝓpt̃ edifi-
cationē Prima adq̃ 2a duas q̃ꝝ pma
quod deus est 2o admoneꝝ quātā
cauillacoꝝ ibi si ecce Cētra ꝓmū
dicit Facta sū insipiens ꝗ sūm
ꝑpulistis vos ꝙ 2o cormetipsi q̃ꝝ
me q̃dam Vos me coegistis & sum
mā ꝑtrahant enī ꝑsonā apli &
apli detrahere ecclie mihi & doctri
quod recebat & laudabile euāgelice
mihi q̃ ipse ꝑdicabat & sic nātio
habitur grās a deo ꝑdicās enī rad
quas pius tractare ut vitas dum ij
qui ꝑdicanerat magis confinaci
& impugnādi oca clandere ent

Ego enī a vob debui cōmendari q̃ nihil
minus fui & detractores meos sustinuis-
se ut debuisset ipm̃ cōmendare ꝓbar
ꝓ bona que fecerat eis & multū enī
mihi fuit vobis debono ablatis q̃ sū
sup̃ mod apli & parco Jacobo & Io-
anni q̃ ꝑsebant ꝑsonā apli eo q̃ simul
cōtulit cū xpo & deprīs dicit apli
ꝙ nō mihi fuit cor meū sic quam illi
fuerūt commisꝰ ꝓ eos & ꝓ q̃ dicit
nō mihi intelligi erā mihi q̃ꝝ
ꝑdicauit eis nō accēdo sup̃ta tame
& si mihi sed ꝓpter eoꝝ & dicit apli
signa vēō apli mei facta sūt sup vos
& confirmando doctrinā mee ꝑ virtu
tū miracula In omī patientia Vnde
quid vō dicit doctrina virtutū ꝑ pati
entiā & signis & prodigijs & virtu
tibus enī ēsistit opa miraculo
q̃libet q̃ꝝ amīe imāginē sit diuī
tute signa vēō & prodigia magis
spectāt q̃ꝝ prodigiandi miracla
mirand ut suscitando mortuū ut aliq̃
hmoi signa vēō mirabilia ut sanan
lepros aut curando febrē in instan
Quid enī est hoc q̃ nec ordinē q̃
plus beneficia fecit cor metipsō q̃
alij apli q̃ꝝ ꝑ eos q̃ꝝ ꝑdicauit
eis nō accipiendo sup̃ta ab eis q̃ꝝ
tū accepit alij apli ab illis q̃ꝝ
ꝑdicabant Ideo dicit Quid est enī
q̃ minus habuistis sup alias ecclias
eccliis suis apls mīs q̃ ego ipe non
gravauī vos accipiendo a vobis sup̃ta
donate mihi q̃ iniuriā ꝓmitte
dequit facta enī in hoc magna
gratia & q̃ꝝ posse dicebāt ꝑsecu
apli & ꝓ q̃ abstinuerat abaccipere

ut postea plg̃ sentiret. Ideo sp̃ admonuit dicens. Ecce tertio parat̃ sum venire ad vos. Timeo enim ne forte cum venero qualem nolo inveniam vos. Et ego inveniar vobis qualem non vultis. Ne forte contentiones. Emulationes. Animositates. Detractiones. Susurrationes. Inflationes. Seditiones inter vos sint. Iterum cum venero humiliet me deus apud vos. Et lugeam multos ex his qui ante peccaverunt. Et non egerunt penitentiam super immunditia et fornicatione et impudicitia quam gesserunt. Ecce tertio venio ad vos. In ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Dico autem prius et prædico sicut præsens eram secundo et nunc absens scribo his qui ante peccaverunt et cæteris omnibus. Quoniam si venero iterum non parcam. Quoniam experimentum quæritis eius qui in me loquitur Christi. Qui in vobis non infirmatur sed potens est in vobis. Nam et si crucifixus est ex infirmitate sed vivit ex virtute dei. Nam et nos infirmi sumus in illo sed vivemus cum illo ex virtute dei in vobis. Ipsi vos tentate si estis in fide. Ipsi vos probate. An non cognoscitis vosmetipsos quia Iesus Christus in vobis est. Nisi forte reprobi estis. Spero autem quia cognoscetis quia nos non sumus reprobi. Optamus autem apud deum vos nihil mali facere non ut nos probi videamur sed ut vos bonum quod non sumus reprobi. Possumus enim nihil contra veritatem sed pro veritate. Gaudemus enim cum infirmi fuerimus vos autem fortes. Hoc autem et orationem facimus vestram perfectionem. Ideo absens hæc scribo ut præsens non durius agam secundum potestatem quam dominus dedit mihi in ædificationem et non in destructionem. Cæterum fratres gaudete. Perfectionem habete. Consolationem habete. Idipsum sapite. Pacem habete et deus pacis et dilectionis erit vobiscum. Salutate invicem in osculo sancto. Salutant vos omnes sancti. Gratia domini nostri Iesu Christi et caritas dei et communicatio sancti spiritus sit cum omnibus vobis. Amen.

Ad Galathas.

Paulus apostolus non ab hominibus neque per hominem sed per Iesum Christum et deum patrem qui suscitavit eum a mortuis. Et qui mecum sunt omnes fratres. Ecclesiis Galatiæ. Gratia vobis et pax a deo patre et domino nostro Iesu Christo qui dedit semetipsum pro peccatis nostris ut eriperet nos de præsenti sæculo nequam secundum voluntatem dei et patris nostri. Cui est honor et gloria in sæcula sæculorum. Amen. Miror quod sic tam cito transferimini ab eo qui vocavit vos in gratiam Christi in aliud evangelium. Non quod sit alius nisi quidam sunt qui vos conturbant et volunt convertere evangelium Christi. Sed licet nos aut angelus de caelo evangelizet vobis præterquam quod evangelizavimus vobis anathema sit. Sicut prædixi et nunc iterum denuntio si quis vobis evangelizaverit præterquam quod accepistis anathema sit. Modo enim hominibus suadeo an deo aut quæro hominibus placere si adhuc hominibus placerem Christi servus non essem. Notum enim vobis facio fratres evangelium quod evangelizatum est a me quia non est secundum hominem. Neque enim ego ab homine accepi illud neque didici sed per revelationem Iesu Christi. Scitis enim conversationem meam aliquando in iudaismo quoniam supra modum persequebar ecclesiam dei et expugnabam illam et proficiebam in iudaismo super multos coætaneos meos in genere meo abundantius æmulator existens paternarum mearum traditionum. Cum autem placuit deo qui segregavit me de utero matris meæ et vocavit per gratiam suam ut revelaret filium suum in me ut evangelizarem illum in gentibus continuo non acquievi carni et sanguini neque veni hierosolymam ad antecessores meos apostolos sed abii in arabiam et iterum reversus sum damascum. Deinde post annos tres veni hierosolymam videre petrum et mansi apud eum diebus quindecim. Alium autem apostolorum vidi neminem nisi iacobum fratrem domini. Quæ autem scribo vobis ecce coram deo quia non mentior. Deinde veni in partes syriæ et ciliciæ. Eram autem ignotus facie ecclesiis iudææ quæ erant in christo. Tantummodo autem audierant quoniam qui persequebatur nos aliquando nunc evangelizat fidem quam aliquando expugnabat. Et in me clarificabant deum. Deinde post annos quatuordecim iterum ascendi hierosolymam cum barnaba assumpto et titum. Ascendi autem secundum revelationem et contuli cum illis evangelium quod prædico in gentibus seorsum autem his qui videbantur aliquid essent nihil mea interest. Deus personam hominis non accipit. Nam mihi qui videbantur aliquid essent nihil contulerunt. Sed e contrario cum vidissent quod creditum est mihi evangelium præputii sicut petro circumcisionis. Qui enim operatus est petro in apostolatum circumcisionis operatus est et mihi inter gentes. Et cum cognovissent gratiam quæ data est mihi iacobus et cephas et iohannes qui videbantur columnæ esse dextras dederunt mihi et barnabæ societatis ut nos in gentes ipsi autem in circumcisionem tantum ut pauperum memores essemus. Quod et sollicitus fui hoc ipsum facere. Cum autem venisset cephas antiochiam in faciem illi restiti quia reprehensibilis erat. Antequam enim venirent quidam a iacobo cum gentibus edebat. Cum autem venissent subtrahebat et segregabat se timens eos qui ex circumcisione erant. Et simulationi eius consentiebant cæteri iudæi ita ut et barnabas duceretur illorum simulatione. Sed cum vidissem quod non recte ambularent ad veritatem evangelii dixi cephæ coram omnibus. Si tu iudæus cum sis gentiliter et non iudaice vivis quomodo gentes cogis iudaizare. Nos natura iudæi et non ex gentibus peccatores. Scientes autem quod non iustificatur homo ex operibus legis nisi per fidem iesu christi et nos in christo iesu credidimus ut iustificemur ex fide christi et non ex operibus legis quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro. Si autem quærentes iustificari in christo inventi sumus et ipsi peccatores numquid christus peccati minister est absit. Si enim quæ destruxi hæc iterum ædificio prævaricatorem me constituo. Ego enim per legem legi mortuus sum ut deo vivam christo confixus sum cruci. Vivo autem iam non ego vivit vero in me christus. Quod autem nunc vivo in carne in fide vivo filii dei qui dilexit me et tradidit semetipsum pro me. Non abicio gratiam dei. Si enim per legem iustitia ergo christus gratis mortuus est. O stulti galathæ quis vos fascinavit ante quorum oculos iesus christus proscriptus est crucifixus in vobis hoc solum a vobis volo discere ex operibus legis spiritum accepistis an ex auditu fidei. Sic stulti estis ut cum spiritu cœperitis nunc carne consummemini. Tanta passi estis sine causa si tamen sine causa. Qui ergo tribuit vobis spiritum et operatur virtutes in vobis ex operibus legis an ex auditu fidei. Sicut abraham credidit deo et reputatum est illi ad iustitiam. Cognoscite ergo quia qui ex fide sunt hi sunt filii abrahæ. Providens autem scriptura quia ex fide iustificat gentes deo annuntiavit abrahæ quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt benedicentur cum fideli abraham. Quicumque enim ex operibus legis sunt sub maledicto sunt. Scriptum est enim maledictus omnis qui non permanet in omnibus quæ scripta sunt in libro legis ut faciat ea. Quod autem in lege nemo iustificatur apud deum manifestum est quia iustus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide sed qui fecerit ea vivet in illis. Christus nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledictum quia scriptum est maledictus omnis qui pendet in ligno. Ut benedictio abrahæ in gentibus fieret in christo iesu ut promissionem spiritus accipiamus per fidem. Fratres secundum hominem dico tamen hominis confirmatum testamentum nemo spernit aut superordinat. Abrahæ dictæ sunt promissiones et semini eius. Non dicit et seminibus quasi in multis sed quasi in uno et semini tuo qui est christus. Hoc autem dico testamentum confirmatum a deo quæ post quadringentos et triginta annos facta est lex non irritum facit ad evacuandam promissionem. Si enim ex lege hereditas iam non ex promissione. Abrahæ autem per repromissionem donavit deus. Quid ergo lex posita est propter transgressionem donec veniret semen cui promisit ordinata per angelos in manu mediatoris. Mediator autem unius non est deus. Lex ergo adversus promissa dei absit. Si enim data esset lex quæ posset vivificare vere ex lege esset iustitia. Sed conclusit scriptura omnia sub peccato ut promissio ex fide iesu christi daretur credentibus. Antequam autem veniret fides sub lege custodiebamur conclusi in eam fidem quæ revelanda erat. Itaque lex pædagogus noster fuit in christo ut ex fide iustificemur. Postquam autem venit fides iam non sumus sub pædagogo. Omnes enim filii dei estis per fidem in christo iesu. Quicumque enim in christo baptizati estis christum induistis. Non est iudæus neque græcus non est servus neque liber non est masculus neque femina. Omnes enim vos unus estis in christo iesu. Si autem vos christi abrahæ ergo semen estis secundum promissionem heredes. Dico autem quamdiu heres parvulus est nihil differt a servo dominus omnium cum sit sed sub tutoribus est et actoribus usque ad præfinitum tempus a patre. Ita et nos cum essemus parvuli sub elementis huius mundi eramus servientes. Sed postquam venit plenitudo temporis misit deus filium suum factum ex muliere factum sub lege ut eos qui sub lege erant redimeret ut adoptionem filiorum reciperemus. Quia autem estis filii misit deus spiritum filii sui in corda vestra clamantem abba pater. Itaque iam non est servus sed filius. Quod si filius et heres per deum. Sed tunc quidem nescientes deum his qui natura non sunt dii servistis. Nunc autem cognoscentes deum imo cogniti a deo quomodo convertimini iterum ad infirma et egena elementa quibus denuo servire vultis. Dies observatis et menses et tempora et annos. Timeo vos ne forte sine causa laboraverim in vobis. Estote sicut ego quia et ego sicut vos fratres deprecor vos. Nihil me læsistis. Scitis autem quod per infirmitatem carnis evangelizavi vobis olim. Et tentationem meam in carne mea non spernistis neque respuistis sed sicut angelum dei excepistis me sicut christum iesum. Ubi est ergo beatitudo vestra. Testimonium enim perhibeo vobis quia si fieri potuisset oculos vestros eruissetis et dedissetis mihi. Itaque inimicus factus sum vobis verum dicens. Æmulantur vos non bene sed excludere vos volunt ut illos æmulemini. Bonum autem æmulamini in bono semper et non solum cum præsens sum apud vos. Filioli mei quos iterum parturio donec formetur christus in vobis. Volebam autem apud vos nunc adesse et mutare vocem meam quia confundor in vobis. Dicite mihi qui sub lege vultis esse legem non legistis. Scriptum est enim quoniam abraham duos filios habuit unum de ancilla et unum de libera. Sed qui de ancilla secundum carnem natus est qui autem de libera per repromissionem. Quæ sunt per allegoriam dicta. Hæc enim sunt duo testamenta unum quidem a monte sina in servitutem generans quæ est agar. Sina enim mons est arabiæ qui autem coniunctus est ei quæ nunc est hierusalem et servit cum filiis suis. Quæ autem sursum est hierusalem libera est quæ est mater nostra. Scriptum est enim lætare sterilis quæ non paris erumpe et clama quæ non parturis quia multi filii desertæ magis quam eius quæ habet virum. Nos autem fratres secundum isaac promissionis filii sumus. Sed quemadmodum tunc qui secundum carnem natus fuerat persequebatur eum qui secundum spiritum ita et nunc. Sed quid dicit scriptura eiice ancillam et filium eius non enim erit hæres filius ancillæ cum filio liberæ. Itaque fratres non sumus ancillæ filii sed liberæ qua libertate christus nos liberavit state et nolite iterum iugo servitutis contineri. Ecce ego paulus dico vobis quoniam si circumcidamini christus vobis nihil proderit. Testificor autem rursum omni homini circumcidenti se quoniam debitor est universæ legis faciendæ. Evacuati estis a christo qui in lege iustificamini a gratia excidistis. Nos enim spiritu ex fide spem iustitiæ exspectamus. In christo enim iesu neque circumcisio aliquid valet neque præputium sed fides quæ per caritatem operatur. Currebatis bene quis vos impedivit veritati non obedire. Persuasio hæc non est ex eo qui vocat vos. Modicum fermentum totam massam corrumpit. Ego confido in vobis in domino quod nihil aliud sapiatis. Qui autem conturbat vos portabit iudicium quicumque ille est. Ego autem fratres si circumcisionem adhuc prædico quid adhuc persecutionem patior ergo evacuatum est scandalum crucis. Utinam et abscidantur qui vos conturbant. Vos enim in libertatem vocati estis fratres tantum ne libertatem in occasionem detis carni sed per caritatem spiritus servite invicem. Omnis enim lex in uno sermone impletur diligis proximum tuum sicut te ipsum. Si autem invicem mordetis et comeditis videte ne ab invicem consumamini. Dico autem spiritu ambulate et desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit adversus spiritum spiritus autem adversus carnem. Hæc enim sibi invicem adversantur ut non quæcumque vultis illa faciatis. Quod si spiritu ducimini non estis sub lege. Manifesta autem sunt opera carnis quæ sunt fornicatio immunditia luxuria idolorum servitus veneficia inimicitiæ contentiones æmulationes iræ rixæ dissensiones sectæ invidiæ ebrietates comessationes et his similia quæ prædico vobis sicut prædixi quoniam qui talia agunt regnum dei non consequentur. Fructus autem spiritus est caritas gaudium pax patientia benignitas bonitas longanimitas mansuetudo fides modestia continentia castitas. Adversus hæc non est lex. Qui autem christi sunt carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis. Si spiritu vivimus spiritu et ambulemus. Non efficiamur inanis gloriæ cupidi invicem provocantes invicem invidentes. Fratres et si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto vos qui spirituales estis huiusmodi instruite in spiritu lenitatis considerans te ipsum ne et tu tentaris. Alter alterius onera portate et sic adimplebitis legem christi. Nam si quis existimat se aliquid esse cum nihil sit ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque et sic in semetipso tantum gloriam habebit et non in alio. Unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is qui catechizatur verbo ei qui catechizat se in omnibus bonis. Nolite errare deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo hæc et metet. Quoniam qui seminat in carne sua de carne et metet corruptionem. Qui autem seminat in spiritu de spiritu metet vitam æternam. Bonum autem facientes non deficiamus tempore suo metemus non deficientes. Ergo dum tempus habemus operemur bonum ad omnes maxime autem ad domesticos fidei. Videte qualibus litteris scripsi vobis mea manu. Quicumque volunt placere in carne hi cogunt vos circumcidi tantum ut crucem christi non patiantur. Neque enim qui circumcisi sunt legem custodiunt sed volunt vos circumcidi ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu christi per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo. In christo enim iesu neque circumcisio aliquid valet neque præputium sed nova creatura. Et quicumque hanc regulam secuti fuerint pax super illos et misericordia et super israel dei. De cætero nemo mihi molestus sit ego enim stigmata domini iesu in corpore meo porto. Gratia domini nostri iesu christi cum spiritu vestro fratres. Amen.

Ad Ephesios.

Paulus apostolus iesu christi per voluntatem dei sanctis qui sunt ephesi et fidelibus in christo iesu. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino iesu christo. Benedictus deus et pater domini nostri iesu christi qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in cælestibus in christo sicut elegit nos ante mundi constitutionem ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius in caritate. Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per iesum christum in ipsum secundum propositum voluntatis suæ in laudem gloriæ gratiæ suæ in qua gratificavit nos in dilecto filio suo in quo habemus redemptionem per sanguinem eius remissionem peccatorum secundum divitias gratiæ eius quæ superabundavit in nobis in omni sapientia et prudentia ut notum faceret nobis sacramentum voluntatis suæ secundum bonum placitum eius quod proposuit in eo in dispensatione plenitudinis temporum instaurare omnia in christo quæ in cælis et quæ in terra sunt in ipso in quo et nos sorte vocati sumus prædestinati secundum propositum eius qui omnia operatur secundum consilium voluntatis suæ ut simus in laudem gloriæ eius nos qui ante speravimus in christo in quo et vos cum audissetis verbum veritatis evangelium salutis vestræ in quo credentes signati estis spiritu promissionis sancto qui est pignus hæreditatis nostræ in redemptionem acquisitionis in laudem gloriæ eius. Propterea et ego audita fide vestra quæ est in vobis et dilectione in omnes sanctos non cesso gratias agens pro vobis memoriam vestri faciens in orationibus meis ut deus domini nostri iesu christi pater gloriæ det vobis spiritum sapientiæ et revelationis in agnitione eius illuminatos oculos cordis vestri ut sciatis quæ sit spes vocationis eius quæ sit divitiæ gloriæ hæreditatis eius in sanctis et quæ sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos qui credimus secundum operationem potentiæ virtutis eius quam operatus est in christo suscitans illum a mortuis et constituens ad dexteram suam in cælestibus super omnem principatum et potestatem et virtutem et dominationem et omne nomen quod nominatur non solum in hoc sæculo sed etiam in futuro et omnia subiecit sub pedibus eius et ipsum dedit caput super omnem ecclesiam quæ est corpus ipsius et plenitudo eius qui omnia in omnibus adimplet. Et vos cum essetis mortui delictis et peccatis vestris in quibus aliquando ambulastis secundum sæculum mundi huius secundum principem potestatis aeris huius spiritus qui nunc operatur in filios diffidentiæ in quibus et nos omnes conversati aliquando in desideriis carnis nostræ facientes voluntates carnis et cogitationum et eramus natura filii iræ sicut et cæteri sed deus qui dives est in misericordia propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos et cum essemus mortui peccatis convivificavit nos christo cuius gratia estis salvati et conresuscitavit et consedere fecit in cælestibus in christo iesu ut ostenderet in sæculis supervenientibus abundantes divitias gratiæ suæ in bonitate super nos in christo iesu. Gratia enim salvati estis per fidem et hoc non ex vobis dei enim donum est non ex operibus ut ne quis glorietur. Ipsius enim sumus figmentum creati in christo iesu in operibus bonis quæ præparavit deus ut in illis ambulemus. Propter quod memores estote quod aliquando vos gentes in carne qui dicebamini præputium ab ea quæ dicitur circumcisio quæ in carne manufacta est sine christo eratis alienati a conversatione israel et hospites testamentorum spem promissionis non habentes et sine deo in hoc mundo. Nunc autem in christo iesu vos qui aliquando eratis longe facti estis prope in sanguine christi. Ipse enim est pax nostra qui fecit utraque unum et medium parietem maceriæ solvit inimicitias in carne sua legem mandatorum decretis evacuans ut duos condat in semetipso in unum novum hominem pacificans et reconciliet ambos in uno corpore deo per crucem interficiens inimicitias in semetipso. Et venit evangelizavit pacem vobis qui longe fuistis et pacem his qui prope quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno spiritu ad patrem. Ergo iam non estis hospites et advenæ sed estis cives sanctorum et domestici dei superædificati super fundamentum apostolorum et prophetarum ipso summo angulari lapide christo iesu in quo omnis ædificatio constructa crescit in templum sanctum in domino in quo et vos coædificamini in habitaculum dei in spiritu. Hac gratia dei data mihi in vobis gentibus ut ministrum me constituerit evangelii eius. Si tamen audistis dispensationem gratiæ dei quæ data est mihi in vobis quoniam secundum revelationem notum mihi factum est sacramentum sicut supra scripsi in brevi ad quod potestis legentes intellegere prudentiam meam in mysterio christi quod aliis generationibus non est agnitum filiis hominum sicut nunc revelatum est sanctis apostolis eius et prophetis in spiritu gentes esse coheredes et concorporales et comparticipes promissionis eius in christo per evangelium cuius factus sum minister secundum donum gratiæ dei quæ data est mihi secundum operationem virtutis ipsius mihi omnium sanctorum minimo data est gratia hæc in gentibus evangelizare investigabiles divitias christi et illuminare omnes quæ sit dispensatio sacramenti absconditi a sæculis in deo qui omnia creavit ut innotescat principatibus et potestatibus in cælestibus per ecclesiam multiformis sapientia dei secundum præfinitionem sæculorum quam fecit in christo iesu domino nostro in quo habemus fiduciam et accessum in confidentia per fidem eius. Hoc igitur rogo ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis quæ est gloria vestra. Huius rei gratia flecto genua mea ad patrem domini nostri iesu christi ex quo omnis paternitas in cælis et in terra nominatur ut det vobis secundum divitias gloriæ suæ virtute corroborari per spiritum eius in interiore homine habitare christum per fidem in cordibus vestris in caritate radicati et fundati ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis quæ sit latitudo et longitudo et sublimitas et profundum scire etiam supereminentem scientiæ caritatem christi ut impleamini in omnem plenitudinem dei. Ei autem qui potens est omnia facere plus quam petimus aut intellegimus secundum virtutem quæ operatur in nobis ipsi gloria in ecclesia et in christo iesu in omnes generationes sæculi sæculorum. Amen. Obsecro itaque vos ego vinctus in domino ut digne ambuletis vocatione qua vocati estis cum omni humilitate et mansuetudine cum patientia supportantes invicem in caritate solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Unum corpus et unus spiritus sicut vocati estis in una spe vocationis vestræ. Unus dominus una fides unum baptisma. Unus deus et pater omnium qui est super omnes et per omnia et in omnibus nobis. Unicuique autem nostrum data est gratia secundum mensuram donationis christi. Propter quod dicit ascendens in altum captivam duxit captivitatem dedit dona hominibus. Quod autem ascendit quid est nisi quia et descendit primum in inferiores partes terræ. Qui descendit ipse est et qui ascendit super omnes cælos ut impleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem apostolos quosdam autem prophetas alios vero evangelistas alios autem pastores et doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii in ædificationem corporis christi donec occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionis filii dei in virum perfectum in mensuram ætatis plenitudinis christi ut iam non simus parvuli fluctuantes et circumferamur omni vento doctrinæ in nequitia hominum in astutia ad circumventionem erroris. Veritatem autem facientes in caritate crescamus in illo per omnia qui est caput christus. Ex quo totum corpus compactum et connexum per omnem iuncturam subministrationis secundum operationem in mensuram unius cuiusque membri augmentum corporis facit in ædificationem sui in caritate. Hoc igitur dico et testificor in domino ut iam non ambuletis sicut et gentes ambulant in vanitate sensus sui tenebris obscuratum habentes intellectum alienati a vita dei per ignorantiam quæ est in illis propter cæcitatem cordis ipsorum qui desperantes semetipsos tradiderunt impudicitiæ in operationem immunditiæ omnis in avaritiam. Vos autem non ita didicistis christum si tamen illum audistis et in ipso edocti estis sicut est veritas in iesu. Deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem qui corrumpitur secundum desideria erroris renovamini autem spiritu mentis vestræ et induite novum hominem qui secundum deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis. Propter quod deponentes mendacium loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo quoniam sumus invicem membra. Irascimini et nolite peccare sol non occidat super iracundiam vestram. Nolite locum dare diabolo. Qui furabatur iam non furetur magis autem laboret operando manibus suis quod bonum est ut habeat unde tribuat necessitatem patienti. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat sed si quis bonus ad ædificationem fidei ut det gratiam audientibus. Et nolite contristare spiritum sanctum dei in quo signati estis in die redemptionis. Omnis amaritudo et ira et indignatio et clamor et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia. Estote autem invicem benigni misericordes donantes vobismetipsis sicut et deus in christo donavit vobis. Estote ergo imitatores dei sicut filii carissimi et ambulate in dilectione sicut et christus dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suavitatis. Fornicatio autem et omnis immunditia aut avaritia nec nominetur in vobis sicut decet sanctos. Aut turpitudo aut stultiloquium aut scurrilitas quæ ad rem non pertinet sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote intellegentes quod omnis fornicator aut immundus aut avarus quod est idolorum servitus non habet hæreditatem in regno christi et dei. Hoc autem dico ut nemo vos seducat inanibus verbis propter hæc enim venit ira dei in filios diffidentiæ. Nolite ergo effici participes eorum. Fuistis enim aliquando tenebræ nunc autem lux in domino. Ut filii lucis ambulate fructus enim lucis est in omni bonitate et iustitia et veritate probantes quid sit beneplacitum deo et nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum magis autem et redarguite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipsis turpe est et dicere. Omnia autem quæ arguuntur a lumine manifestantur. Omne enim quod manifestatur lumen est. Propter quod dicit surge qui dormis et exurge a mortuis et illuminabit te christus. Videte ergo fratres quomodo caute ambuletis non quasi insipientes sed ut sapientes redimentes tempus quoniam dies mali sunt. Propter hoc nolite fieri imprudentes sed intellegentes quæ sit voluntas dei. Et nolite inebriari vino in quo est luxuria sed implemini spiritu loquentes vobismetipsis in psalmis et hymnis et canticis spiritalibus cantantes et psallentes in cordibus vestris domino gratias agentes semper pro omnibus in nomine domini nostri iesu christi deo et patri. Subiecti invicem in timore christi. Mulieres viris suis sicut domino quoniam vir caput est mulieris sicut christus caput est ecclesiæ ipse salvator corporis eius. Sed sicut ecclesia subiecta est christo ita et mulieres viris suis in omnibus. Viri diligite uxores vestras sicut et christus dilexit ecclesiam et seipsum tradidit pro ea ut illam sanctificaret mundans lavacro aquæ in verbo vitæ ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam non habentem maculam aut rugam aut aliquid huiusmodi sed ut sit sancta et immaculata. Ita et viri debent diligere uxores suas ut corpora sua qui suam uxorem diligit seipsum diligit. Nemo enim unquam carnem suam odio habuit sed nutrit et fovet eam sicut et christus ecclesiam quia membra sumus corporis eius de carne eius et de ossibus eius. Propter hoc relinquet homo patrem et matrem et adhærebit uxori suæ et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est ego autem dico in christo et in ecclesia. Verumtamen et vos singuli unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligat uxor autem timeat virum. Filii obedite parentibus vestris in domino hoc enim iustum est. Honora patrem tuum et matrem quod est mandatum primum in promissione ut bene sit tibi et sis longævus super terram. Et vos patres nolite ad iracundiam provocare filios vestros sed educate illos in disciplina et correptione domini. Servi obedite dominis carnalibus cum timore et tremore in simplicitate cordis vestri sicut christo non ad oculum servientes quasi hominibus placentes sed ut servi christi facientes voluntatem dei de animo. Cum bona voluntate servientes sicut domino et non hominibus scientes quod unusquisque quodcumque fecerit bonum hoc recipiet a domino sive servus sive liber. Et vos domini eadem facite illis remittentes minas scientes quia et illorum et vester dominus est in cælis et personarum acceptio non est apud eum. De cætero fratres confortamini in domino et in potentia virtutis eius. Induite vos armaturam dei ut possitis stare adversus insidias diaboli. Quoniam non est nobis conluctatio adversus carnem et sanguinem sed adversus principes et potestates adversus mundi rectores tenebrarum harum contra spiritalia nequitiæ in cælestibus. Propterea accipite armaturam dei ut possitis resistere in die malo et omnibus perfectis stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate et induti loricam iustitiæ et calceati pedes in præparatione evangelii pacis. In omnibus sumentes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere et galeam salutis assumite gladium spiritus quod est verbum dei per omnem orationem et obsecrationem orantes omni tempore in spiritu et in ipso vigilantes in omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis et pro me ut detur mihi sermo in aperitione oris mei cum fiducia notum facere mysterium evangelii pro quo legatione fungor in catena ut in ipso fiducialiter audeam prout oportet me loqui. Ut autem sciatis et vos quæ circa me sunt quid agam omnia vobis notum faciet tychicus carissimus frater et fidelis minister in domino quem misi ad vos ut cognoscat quæ circa nos sunt et consoletur corda vestra. Pax fratribus et caritas cum fide a deo patre et domino iesu christo. Gratia cum omnibus qui diligunt dominum nostrum iesum christum in incorruptione. Amen.

Ad Philippenses.

Paulus et timotheus servi iesu christi omnibus sanctis in christo iesu qui sunt philippis cum episcopis et diaconibus. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino iesu christo. Gratias ago deo meo in omni memoria vestri semper in cunctis orationibus meis pro omnibus vobis cum gaudio deprecationem faciens super communicatione vestra in evangelio a prima die usque nunc. Confidens hoc ipsum quia qui cœpit in vobis opus bonum perficiet usque in diem christi iesu. Sicut mihi iustum est hoc sentire pro omnibus vobis eo quod habeam vos in corde et in vinculis meis et in defensione et confirmatione evangelii socios gaudii mei omnes vos esse. Testis enim mihi est deus quomodo cupiam omnes vos in visceribus iesu christi. Et hoc oro ut caritas vestra magis et magis abundet in scientia et in omni sensu ut probetis potiora ut sitis sinceri et sine offensione in diem christi repleti fructu iustitiæ per iesum christum in gloriam et laudem dei. Scire autem vos volo fratres quia quæ circa me sunt magis in profectum evangelii venerunt. Ita ut vincula mea manifesta fierent in christo in omni prætorio et in cæteris omnibus. Et plures fratres in domino confidentes vinculis meis abundantius audere sine timore verbum dei loqui. Quidam quidem et propter invidiam et contentionem quidam autem et propter bonam voluntatem christum prædicant. Illi ex contentione christum annuntiant non sincere existimantes pressuram se suscitare vinculis meis. Quid enim? dum omni modo sive occasione sive veritate christus annuntietur in hoc et gaudeo sed et gaudebo. Scio enim quia hoc mihi proficiet ad salutem per vestram orationem et subministrationem spiritus sancti secundum exspectationem et spem meam quia in nullo confundar sed in omni fiducia sicut semper et nunc magnificabitur christus in corpore meo sive per vitam sive per mortem. Mihi enim vivere christus est et mori lucrum. Si autem vivere in carne hoc mihi fructus operis et quid eligam nescio. Coarctor autem e duobus desiderium habens dissolvi et esse cum christo multo magis melius permanere autem in carne necessarium propter vos. Et hoc confidens scio quia manebo et permanebo omnibus vobis ad profectum et gaudium fidei vestræ ut gloriatio vestra abundet in christo iesu in me per meum adventum iterum ad vos. Tantum conversamini digne evangelio christi ut sive veniens et videns vos sive absens audiam de vobis quia statis in uno spiritu unanimes collaborantes fidei evangelii et nihil terreamini ab adversariis quæ illis causa est interitus vestra autem salutis et hoc a deo. Quia vobis donatum est pro christo non solum ut in eum credatis sed ut pro illo patiamini eundem certamen habentes quale vidistis in me et nunc audistis de me. Si qua ergo consolatio in christo si qua solatium caritatis si qua societas spiritus si qua viscera miserationes implete gaudium meum ut idipsum sapiatis eandem caritatem habentes unanimes consentientes id quod unum sapientes nihil per contentionem neque per inanem gloriam sed in humilitate superiores sibi invicem arbitrantes non quæ sua sunt singuli considerantes sed ea quæ aliorum. Hoc enim sentite in vobis quod et in christo iesu qui cum in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse se æqualem deo sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inventus ut homo humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem mortem autem crucis. Propter quod et deus exaltavit illum et donavit illi nomen quod est super omne nomen ut in nomine iesu omne genu flectatur cælestium terrestrium et infernorum et omnis lingua confiteatur quia dominus iesus christus in gloria est dei patris. Itaque fratres mei dilectissimi et desiderati gaudium meum et corona mea state sic in domino dilectissimi. Evodiam rogo et synticen deprecor idipsum sapere in domino. Etiam rogo et te germane compar adiuva illas quæ mecum laboraverunt in evangelio cum clemente et cæteris adiutoribus meis quorum nomina sunt in libro vitæ. Gaudete in domino semper iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus dominus prope est. Nihil solliciti sitis sed in omni oratione et obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestræ innotescant apud deum. Et pax dei quæ exsuperat omnem sensum custodiat corda vestra et intellegentias vestras in christo iesu. De cætero fratres quæcumque sunt vera quæcumque pudica quæcumque iusta quæcumque sancta quæcumque amabilia quæcumque bonæ famæ si qua virtus si qua laus disciplinæ hæc cogitate quæ et didicistis et accepistis et audistis et vidistis in me hæc agite et deus pacis erit vobiscum. Gavisus sum autem in domino vehementer quia tandem aliquando refloruistis pro me sapere sapiebatis occupati autem eratis non vacabat. Non quasi propter penuriam dico ego enim didici in quibus sum sine his esse. Scio et humiliari scio et abundare ubique et in omnibus institutus sum et saturari et esurire et abundare et penuriam pati. Omnia possum in eo qui me confortat. Verumtamen bene fecistis communicantes tribulationi meæ. Scitis autem et vos philippenses quia in principio evangelii quando profectus sum a macedonia nulla mihi ecclesia communicavit in ratione dationis et accepti nisi vos soli. Quia et semel in thessalonicam et ad necessitatem meam misistis. Non quia requiro datum sed requiro fructum abundantem in rationem vestram. Habeo autem omnia et abundo repletus sum accepta ab epaphrodito quæ a vobis missa sunt odorem suavitatis hostiam acceptabilem placentem deo. Deus autem meus impleat omnem desiderium vestrum secundum divitias suas in gloria in christo iesu. Deo autem et patri nostro gloria in sæcula sæculorum. Amen. Salutate omnem sanctum in christo iesu. Salutant vos qui mecum sunt fratres. Omnes sancti maxime autem qui de cæsaris domo sunt. Gratia domini nostri iesu christi cum omnibus vobis. Amen.

Ad Colossenses.

Paulus apostolus iesu christi per voluntatem dei et timotheus frater colossis sanctis et fidelibus fratribus in christo. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino iesu christo. Gratias agimus deo et patri domini nostri iesu christi semper pro vobis orantes. Audientes fidem vestram in christo iesu et dilectionem quam habetis in omnes sanctos propter spem quæ reposita est vobis in cælis quam audistis in verbo veritatis evangelii quod pervenit ad vos sicut et in universo mundo est fructificans et crescens sicut et in vobis ex die qua audistis et cognovistis gratiam dei in veritate. Sicut didicistis ab epaphra carissimo conservo nostro qui est fidelis minister christi pro vobis qui et manifestavit nobis dilectionem vestram in spiritu. Propter quod et nos ex qua die audivimus non cessamus pro vobis orantes et postulantes ut impleamini agnitione voluntatis eius in omni sapientia et intellectu spirituali ambulare digne deo per omnia placentes in omni opere bono fructificantes et crescentes in scientia dei in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis eius in omni patientia et longanimitate cum gaudio gratias agentes patri qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine qui eripuit nos de potestate tenebrarum et transtulit in regnum filii dilectionis suæ in quo habemus redemptionem per sanguinem eius remissionem peccatorum qui est imago dei invisibilis primogenitus omnis creaturæ quoniam in ipso condita sunt universa in cælis et in terra visibilia et invisibilia sive throni sive dominationes sive principatus sive potestates omnia per ipsum et in ipso creata sunt. Qui est ante omnes et omnia in ipso constant. Et ipse est caput corporis ecclesiæ qui est principium primogenitus ex mortuis ut sit in omnibus ipse primatum tenens quia in ipso complacuit omnem plenitudinem habitare et per eum reconciliare omnia in ipsum pacificans per sanguinem crucis eius sive quæ in terris sive quæ in cælis sunt. Et vos cum essetis aliquando alienati et inimici sensu in operibus malis nunc autem reconciliavit in corpore carnis eius per mortem exhibere vos sanctos et immaculatos et irreprehensibiles coram ipso si tamen permanetis fundati et stabiles et immobiles a spe evangelii quod audistis quod prædicatum est in universa creatura quæ sub cælo est cuius factus sum ego paulus minister. Nunc gaudeo in passionibus pro vobis et adimpleo ea quæ desunt passionum christi in carne mea pro corpore eius quod est ecclesia cuius factus sum ego minister secundum dispensationem dei quæ data est mihi in vobis ut impleam verbum dei mysterium quod absconditum fuit a sæculis et generationibus nunc autem manifestatum est sanctis eius quibus voluit deus notas facere divitias gloriæ sacramenti huius in gentibus quod est christus in vobis spes gloriæ. Quem nos annuntiamus monentes omnem homin

p̄ma ecclam̄ mpte si no cotalit̄
insup alia petā spualia qm̄ sc̄at
a filis aplis decepti deo dicte dma
ant̄ bm/ que dm̄ admea qm̄ edico
p̄ter edificacoz vraz/ ipe feci mecu
cm̄ p̄ter petā que mic̄ est ne forte
ad venc̄o/ ad vos pnaliū no quales
volo i ema vos/ sibiq rebelles et
nō correctos et ego inuenar a vob
quales nolit/ iasse cōfugerem et
rebelles sanguine tradente i afflictoz
ramis/ et subdit cam̄ d/ Ne forte
cū venerō/ deba pr̄simos th̄ pr̄ist
urbiber p̄d epla p̄d cr̄/ emulacoes
& iudic̄ aspitates/ & voluptates no
rendi alt̄ius dissensiones/ & dnsi-
ones aios/ et quibq; et ut̄ pdca
et ea sequētia detractiones/ de-
nigrando fama qui manifeste
fuisse carnes/ scribit dicit cm̄ fuisse
ro abuti sono/ qua lasc̄ malū i
uice amplectes/ & supbe sedentes/
et perturbates eccl̄e sanct̄ mi vos
exhalo ds aplos/ et pcede Ne cum i
p̄sumat̄ a me cū venc̄o potius supra ne
cum cū venc̄o ad vos qualiter me deq
apud vos/ & merce mea affligi p̄mit
et lugeā multos ex his/ qui pecta-
uerūt am/ & am septuaginta quoq; ple
et no egerunt p̄nāz sup immundicia/
& prēdo cōi nam̄ et fornicatōne/
simplicit̄ q̄ est polluti cū polluta et
impudicae/ & violatae vīginum
et dicit lugeā/ qm̄ sicut ylla pro-
filius sapies/ ita malicia filioz
dat pcī matē eam lugendi
raplm am̄ Et explm de cum

Ecce veno tertio aplus locutus
e cōm filios aplos/ hoc est quos
invenit cōm complices suos/ et dim
in duas/ qua primo nitit̄ falsos
phetas inferentes c̄o qm̄ edoctus i vera
doctrina p̄sistebat/ ibi De cetero fres
prima ni tres/ qua primo q̄m̄ gaudet
eis sine fraudate c̄o declat sua tu-
dicaria pcate ibi An exp̄imentum
c̄o inducit eos ad correctōne ibi Ne
metipsos/ Circa primū dicit Ecce tero
& tato venia p̄sentialiter Ecce ego ad
dico q̄ ad vos/ no qua bis an fuisse
si qua sed sicut absens/ nunc p̄sens
veneā si impedimentū fuit apte non
ut moris duos/ et scribo absens cui
nil rectificatū steterit omnē ibi/ adhuc
adeo sic q̄ncias p̄dixi et p̄dico
& moneo primo et 2o debet cū moneo
p̄dē sinaz ut p̄pter reducant pec-
tores ad virtutē/ q̄ si monito no suffragat
fecat sua ne mali magis implectat
q̄m si veneo ut̄ no p̄cam̄ pectan
selbn prendi est si si correxim̄ adhuc
debet punire ne facilitas veneā mo-
tum p̄bat delinq̄di Ant exp̄imentū
qua possit aliq̄s quere qua auctē
sit paulus nos/ deo qui ipe ordi
sua iudiciaria p̄cate apostolo sibi am̄
cam dicēs An exp̄imentū quaritis
& exp̄imi p̄cate xpi/ q̄ d/ sic quaerendo
quia certum p̄batum xpi loqui
in me qua q̄ dicto et facto admisti
et correctoz veram auctē xpi facto
qui i nob no infirmat/ et q̄ d/ ipe
virtus xpi i me apostolo sit declata
est i nob p̄maculata vob exhibita
Vna sit crucifixus q̄ est si ex infir
mitate ex vob assumpta si vivit

eternaliter qo virtute dei / est em verꝰ homo et verꝰ deus qui et nos / qui ꝙ ꝙformamur mſrimi sumꝰ in 1o / et ebu lationes sustinemꝰ ꝓter illud ꝓdicimꝰ in nobis / 1 ꝙ qua robustꝰ ẽ ſrecte mus Aliter etiam ꝙponit qui ẽ nos in firmi ẽ / 1 licet sumꝰ mſrmi qñ mana qdoꝝ tu virtute dei sumꝰ potentes inter vos ꝓ opatoꝝ nem mdaloꝝ ¶ vos metipsos / hic mdu cit vos ad correctoꝝ et 2o ꝛmouet quada falsam suspicionem ibi em mꝰ dñs ¶ Grecꝰ ꝑmo dicit vosmet ipos temptate / 1 facta vera ꝙ arma te antea venam advos iudicandu si em estis mfide ꝙpe qd vos pba te / quasi / dicat / hoc potestis facere / deo subdit An non cognoscitis vos metipos / qua ꝙpus mvobis est / q d / potestis cognoscere si ꝙpus est in vobis ꝓ quam fidem / nisi forte extra estis fide cauendo / ¶ ad correc hoc admonitione / qua cu ꝙpus sit d homie ꝓ veritate videt ꝙ ꝙplus dicat ꝙ homo possit se scire habe re veritatem / q d quod habet / etna ꝙ ꝙ nemo scit vere amodo ut odio dignus sit / Dicendu ꝙ ꝙpus ha bitat / mhomie dupliciter / uno modo quantu ad intellm / et sic habuerat meo ꝓfidem eam mforme qua ꝓt homo scire certitudinaliter se ha be / qua ꝓt scire se tenet dta fide qua tenet / etna ¶ aliamo habitat / mhomie quantu ad affectu / et est meo ꝓ veritatem de qua no potest scire certitudinaliter nisi ꝓ reue lacoꝝ ꝓt tm ꝙnoscit ꝓ tonitruꝝ et sic / dicendu ꝙ aptius hic loquit de mhabitatoe ꝙpi ꝓfide mforme ¶ Si loquat de cogitatoe quettidi scimetellugat / de mhabitatoe p audtate ¶ Ego aut ꝙ cognoscitis / ꝓ macula ꝓnos facta / ꝙ nos no sumꝰ reꝓbi / 1 dorentes contra ria vitati ¶ Oramꝰ dñm ꝗui ẽ monet falsam suspicatoꝝ / diperat em eos esse ꝛprobos si ꝙpus no ẽ set / in eis et hanc opinionem subdu bio relinquerat / to posset opinari qd vellet eos esse ꝛprobos ut in eis duriꝰ iudicaꝝ ꝓceret / ad antatoꝝ sue ꝓtis / quod ꝛmouet / d / Ora mus aut dñm ut nichil mali fa cant / q d / optamꝰ bonu verm et no malu nisi ut nos ꝓbati / 1 ꝓfec ti et magni pareamꝰ / 1 appareaꝰ in pticoe malorꝝ oreꝰ supple op tamꝰ / sed ut vos quod bonu est faciatis / uta ꝙ nichil punendu sit in vobis ¶ Nos aut ut ꝛprobi sumꝰ / 1 qui amittentes ptatem punendi ꝓfessi innocentiam / qua vbi no est culpa punitio no habet locu / ꝛdes subdit / no em possumus aliquid adiustus veritatem / punendo innocentes / quandoꝰ enim qui nos infirmi sumꝰ / 1 no hntes ptate d punendi vos ne ꝓp defectu ptatis aptate vra / sed ꝓt immo / teniam / oramꝰ hoc / et oramꝰ / si vera constitutoe / 1 bitudinis vre ꝓfec tos / qua totu desiderium hominꝰ ꝙ sumat / ¶ Subdit aut dute mo / tionis causa / d / Ito em her absens scribo / ut correctatis vos ante meu aduentu / ut no ꝓsens durꝰ

agam vos assp corrigendo in
eoenero ¶ Decretor hic gmendat
et consolatur psistentes mdoctrina
fidei et 2mo pomt suam ophorta
tor ¶ 3tio eorum salutatoz ibi salutate
¶ 4rta pmo dicit Decretero fres
in vitate fidei psistentes grudete
adv̄tuosū eum ptinet de vnctuo
opibus grudere psecti estote 1° ad
psecutione ḡsequenda tendite qm
sicut navis mfluc̄ pauta p aq
motu descendit nisi remiget incō
trariū sic alia p corruptoē tarnis
et pcupitate admatu qtūme desc
tendit a psecutione nisi conet in
contrariū exhortam̄ maurem qū
tu ad vltimatoz intellus idem sapite
quantū ad bonitate effectus sicut
em membra se mutuo iuuat nāluē
p collugantia natue sic fideles p
collugatoz c̄itatis debent mutuo
se iuuare pacem habete qua ds
nobis hēditarie ḡseruanda reliquit
Jo. xiiij° pacem mea do vobis
¶ deus patis 1° dator ¶ amator
pacis ¶ dilectionis qua c̄itas geo
mitatur vnā pacem eo q̄ p caritā
tem deus est nīhomie et pacifines
exit vbi sup̄ p gram mpti et
gloiaz mfuturo ¶ Salutate hic ul
timo pomt eorum salutatoz ¶ salu
tate mutue in osculo sc̄o 1° osculum em
est signum vnitatis fideles aut dom
esse vniti mentitate ppē quod osculū
huig vnitatis signum dicit sanctū
adeo cludendū ostium libidinosū qd
vnit adm mundiciam ¶ hac aut
apli deo moleuit ḡsuetudo d etiā
dandi pacis osculū in missa Sa
lutate vos oēs sanctī quia p eorū
desideria de vera salute gmunicāt
vobis eorum mūta gre mptatē eis
plenitudine bonorū spualiū ¶ gra
p qua fit pcessoz remissio dñi
nr̄i ihu xp̄i 1° que attribuit cristo
Jo. pmo gratia ¶ veritas p ihesum
cristum ¶ caritas que venit deo dei
sti pris qui est oēsa vos pmi
pium amoris Jo. iiij sic deus di
lexit mundū ut filiū suū vnigenitū
daret ⁊c ¶ et gmunio sancti spūs q
p vpm fit gmunio om donoru
in etia dei sit cū ombg vobis Amen

**Explicat postilla sup̄ prima ¶ secūdā
epl̄am ad Corinthios ¶ edita a fr̄e
nycolao de lyra sacre theologie
doctore ¶ Incipit epl̄a ad Gal
latas ¶ Et Capitm primum**

Paulus apl̄us hec epl̄a
ad galathas mtres p
tes dividit ¶ s. m salu
tatoz ¶ p secūdaz que
que incipit ibi miror et
¶ firmatoz ibi videte q̄lis
tris ¶ ppe finē epl̄e ¶ 4rta
pmū pomt pmo psone salutantes
cū dicit ¶ Paulus ¶ 2us vocatus sit
¶ sus actum cōīs ¶ ratio imitatois
huig nomis spūta fuit Odō p
p ombus alijs epl̄is apl̄us affir
mo abhombus constitutus ¶ in ipo
actum pīm dicit spūs sanctus se
gregate michi barnabam et sur
sulu saulu mopus adquod assumpsi
eos nr̄ p homies ¶ 3° pmū ¶ 4tum
opm̄ deū vērū et homiē et
deū prez ¶ 5m diuisa sut em opa

limitat · et due ꝑsone hic ꝙ ꝑmꝫ
s ꝑ a filius a subministrat spus
sanctus qui tacetur hic · qua suf
ficient ꝙprimit actum ꝙm ut dictu
est ꝙbi agit de institutore pauli
maptatu spus tu vocatus fuat
ad fidem qui fusatuit eu amor
tuu quod ꝙprimit aptus ad osten
dendu dignitatem institutoꝝ sue
alij eu apti instituti fuit a xpisto
adhuc ꝯte mcrpoc mortali pau
lus autem abeo ia in mortaluate
corpis assecuto et adpcus depo
tam constituto quod ꝙprimit aptus
ꝑ ꝑtos aptos · qui doctna eus d
pruade nitebant eo ꝙ no fuat
tu esto carpalit fuat alij apti et q
mecu sint fcos vcam salutem d
sidantes et d vera subuersione dcte
tes ⁊ ecclie galathie hic ꝑ ponit
ꝑsone salutate tu di ecclie galathie
· fidelibus milla dea habitantibus
est eu galathia quada adhuc gre
cie Imo eu ecclia xpis ꝑvij
senones galli sub duce brenno yta
liam inuaserut et roma repe
rut ꝙrepto capitolio de cuig ob
sidione recessert accepto pco
recessu magno ꝙcio quos rep bi
time habens gwerra importabi
lem sibi vocauit mstiu auxiliu
et habita victoria ptibi sint tu
co regnu et illam ptem q cessit
eis vocauerut gallogr̃ciam que
ꝓea vocata est galathia Dica
vobis hic trio ponit optate boa
tu dicit gracia vobis mpti et
pax mstitio btitudo futura eu

bene noiat ꝓpo qma quietat to
taliter appetitu adeo pcm mq
a tota limitate et dno ihu repo deo
tas eu qua vna est medius ꝑso
nis et gracie a gloie causa effi
ciens est ꝑncipalis humanitas q
vo ꝓpo causa mstrumentalis quie
ta mꝑsona filij qui dedit semetipm
propcatu mris qo magnima
eu caritate adnos et obedientia
adpcm semetipm obtulit admor
tem ut eripet nos de psti seculo
nequa tristitie nos adgloiam
duat aut pne sectu negꝫ non
ꝓpter creatuas sed ꝓpter
mala que fiut mhoc seculo sic
dicit ephes eo dies mali simt ·
dnt ꝓpter mala que in eis fiunt
sm voluntatem dei io dicit salua
tor qui eripi de secli decreto no ut
faciam voluntatem meam sed
voluntatem eius qui misit me
tui e gloia qui dedit memorie mea
sm q dc phet in hunc modu semet
ipm factus obediens usq admor
tem mortem aut crucis ꝓpter qd
deus exaltauit illu et dedit illi no
men quod est sup ome nomen a se
q passio eu sua meruit gloiaz
corpis et exaltatoꝝ sui nois mse
rula seculoꝝ · cenalit ⁊ admor
tuc qui pmit epla pfectio
rerta quod sciendu q galathe re
ceperut fidem ꝓpd adpdicatoꝝ
apti sed post eus discessu abeis
subuti fuerut a falsis aptis dice
tibus q nece erat eis ad salute
circudi et legalia obseruade eu
euangelio ꝓpd quod e erroneu

ꝓpter quod aplus nlhac epla hui
erroꝛem intendit eliminare/ Et dnn
dnt mires ptes/ quia ꝓmo contra
semantes hunc erroꝛe fert/ sua
sniaz ꝙ declat/ ca usta ibi noter/
ꝙ indicit/ adeus obseruancia ca o
ꝓma adhuc mires qm ꝓmo era
hanc sniaz ponnt motiua cacio
ꝙ finie lacio i ꝙ licet/ ꝙ tracte qꝫ
tionis solucio ibi mo enꝫ/ motiua
sebandi hanc epla finit/ subuisio ga
latharu ꝓfbs aplos dequo ad
mirans dicit/ Et mror qꝫ sic ta cito
tꝫ esse rimi abeo/ i. adeo qui vos vo
cauit/ in gratiam xpi/ ꝙ pdicaz
mea in aliud euangelium/ i. aliam
doctrina falsam/ ro subdit qꝫ no est
aliud/ qua falsu/ et no ens gutuꝫ
sic vm et ens/ legalia enꝫ cessa
uerut in passione xpi/ ita qꝫ qcuc
fuit/ mortua missi sunt/ aliqui/ s.
falsi apli qui vos gturbant/ ꝓ sua
dentes qꝫ no potest saluari absq
legalium obseruatia/ quod erat du
rum gusis de gentilitate/ et volunt
cogere/ xpi euangelium in huiusmo
dum legis mosaice/ Sed licet/ hic
enꝫ fert/ sua sniaz/ d. Sed licet
nos/ qi d. no solum falsi apli nos
mhor audiendi sed etiam vi apli
necꝫ etia angeli sancti si hoc pdi
carent/ sdr Sꝫ licet nos/ i. ego ut
alii apli xpi/ a angelus de celo/
i. angelus sanctus/ euangelizet/
ꝙ vobis ꝓt qꝫ euangelizauig/ et dr
ꝓter ea/ aliquod distrahens vos
a virtute euangelii qꝫ vobis pdica
ui et no dicit/ plus qꝫ qꝫ pdicauig
qua hn potant/ alia pdicari que
facent/ addeclatoz iustate euange
lii/ anathema sit/ i. separatus a deo
ne dei et sanctoꝝ/ Dicta quod si
andu/ qꝫ aliqua xpo gdtualis ꝓce
dat cuig tri dicaꝫ ꝓs e falsa aut
impossibilis sicut ista Si homo vo
lat/ homo hz alas/ que vna est/ a de
homez volde et alas habe falsu
est/ sic mppouto de deo apli non
apli vi erant/ ingrea gfirmati et
adhuc matis angeli sancti/ ꝓpter
quod d' vtriscꝫ ꝓtm est/ et impossibi
le/ qꝫ pdicarent/ contra veritate euã
gelii/ et qꝫ essent anathematizati
et tn gdctalis est/ vna/ qꝫ si hoc fo
ret/ essent anathematizandi/ sor
pdicti/ ait/ repetitio est/ euiden
tie admaiorem assertionem/ Ve
do aut/ hic qre respondet cuidam
tacite questioni/ qua posset quis
quere/ quare sententiat ita dure
et respondet qꝫ hoc est/ quia no que
reit hominus placere ꝙ deo/ d. mo
enꝫ hominibus studeo aut deo/ i. ad
honore hom at dei et qꝫ querat
honore dei andit d. an quero ho
minibus placere/ qd. no sed hoc est in
telligendu mlttis q essent contra
bupladicta dim deo subdita Si
adhuc hominus placerem/ sm mali
ppi sermus no essem/ Nota enꝫ
hic ostendit pdicta sniaz esse usq
et hoc ostendit dupr ꝓmo oppo
sitoe legis euangelice ꝙ oppo
sitoe legis mosaice tra iiam ꝓ
mduas/ qua ꝓmo ostendit doctrina
qua pdicauit ꝙ euangelium au

tentica et ꝓfecto ꝓ° mfert gclusionem intentam ꝙ nos natura/ cta ꝓmo fecit talem xaꝝ illa doctrina ē autentica et ꝓfecta que est adeo mfpirata cū principalibꝫ aplis dissessa/ a falsis aplis impugnata tñ stetit et ꝓtꝫ impugnatꝫ aberuit ygnorata et mfua claritate et fmcta tute ꝓpria ꝫ euangelica doctrina ꝙ predicauit est hmoi mai go ic̄/ma iorem huiꝰ rationis ꝓponit aplus tangꝫ manifeste eam miorē aut declarat/ ꝓfingulas ptes procedendo/ que patebunt prosequendo ꝓmo ꝙ declarat/ fmā ptē minoris ſ. q doctrina qua mſpirauit/ predicauit fuit/ adeo mſpirata/ et diuina dicit/ mduas/ qz ꝓmo ꝓponit intentū ꝓ° manifestat/ ꝓpositū ibi autē disp̄/ tertia ꝓn dicit/ Notū em vobis facio fres euangelium quod euangelizatū est a me quia non est ꝑm hoīem/ i. fm ꝑdm hoīem non adinuentꝫ hūanam neqꝫ em ego abhomie accepi illud/ i. ab hīs aplis qui cū xpisto fuit/ corpaliter adistendo sed ꝓueniendo ihesu xpō/ i. mediate fuit m̄ audistis/ hic ꝯmr manifestat ꝓpositū et ostendit ꝓmo qua non fuit ꝓpria hūana ante sua gressionem/ ꝓ° q neqꝫ ea ꝑ ipz ꝙ ad autem/ ꝑm aut manifestat ꝓhoc ꝙ ante gressione sua qua ad patet/ ꝓsequebat euangelica doctrina et obsecuatores eius/ ꝙ quo patet/ ꝙ nō tue/ no studuit adconfingendū ea/ nec ad discendū ea abalīs et ista erant/ nota ꝑbus scribat/ ꝙ dic̄/ Audistis em quia et patet/ hec usqꝫ ibi emulator emulatore emulator quidē/ i. zelator patrie/ eius ingressu tradicionū/ circa qd apud iudeos erant/ aliqua tradita pribus amorse. s. que scripta sut/ in lege/ et aliqua erant tradita a pribus alīs moribꝰ que vocabant tradiciones seniorū ut ꝑz ast non ita/ et amboꝝ traditionū erat/ aplus zelator ante suam gressionem ¶ Ad aut/ hic ꝯmr ostendit/ q nō post gressione sua fuit ꝓpria hūana/ qua statim iuit/ ad predicandū gentilibꝫ fide catholica ꝙ tres annos. antequa videret/ aplos et alios discipulos qui possent/ eū docē de fide catholica/ et hoc est quod dicit ad ante placuit/ vocatio eius sua eudem fuit/ ꝓdiuino placito quia fidem xpi ꝑsequebat actualiter qui fuit vocatus ut patet/ actuū ap̄ōr/ qui me segregauit ex vtero matris mee/ i. de medio synagoge/ cotidie no acquieui carni et sanguini/ i. u/ dos/ de quoꝝ sanguine ego sum no accessi neqꝫ eorum ierosolimā/ vbi erant alii discipuli mlege euangelica instructi abii in arabiam/ ad predicandū gentibus legem euangelicā ad quod eram vocatꝫ ut ꝓmittit/ ut euangelizarem illu mgentilibus/ ic̄/ predicatio aute ꝑsupponit noticia ex quo patet/ ꝙ aplus habuit/ noticia euangelij

no p doctrā hominis sed p reuelacōnem ihu xpi. quia no est medium ꝙ
sibi iungeret eciam p missum angelicū
adhuc sequitur ꝙ hoc fuisset a ppo
postolis. Et iterū ad rufum damasci/
ubi primo disputauit contra iudeos
Deinde post annos tres. i. ptrāns
tribus annis peruenerat. Ne non
habui notitiā euangelij a petro et
mansi apud eū diebus xv. q. d.
si indigni fuerim a deo doceri in me
quo tps no potuisset me docere ve
ritatem euangelij. aliud aut a petro
nemine vidi/ ante me/ tue aquibus
possem doceri nisi iacobum/ s. fratrem
/qua postea vidit petrum/ ut habe
tur ibidem eodem cā. Item dm/ ho dr
ad deum alium iacobi qui fuit frater
domini. dicit iste frater dni/ quia e
rat/ sibi valde similis in facie. et in ma
nibus lineamentis corporis. que aut
scribo vobis ecce/ in hoc p me in me
tu assit eciam ea que dicta. Deinde veni
in partes syrie et cilicie/ ad predicandū
gentilibus eram aut ignotus facie
eccles judee/ i. que erant in judea
et dr facie/ qua notus erat/ eis
p fama. ut patet/ ex hoc sequenti

Deinde huc qnt/ Capitm xm sedat

pa pe predicte morib. s. q doc
trina a paulo predicata fuit ab pri
cipalibus aplis discussa et approbata
et hoc est quod dicit. Deinde post
annos xiiij. s. ascensione sua. ascendi
hierosolima no curiositate aut le
uitate qa sequit. ascendi aut p in
uelacōnem. s. dm. ad declarandū veritate
euangelij no sequit. et quia ei illis
euangelium/ et qm ostendit eis dū
quia/ ad eos/ scilicet aut/ i. ad plates hui
qui videbant aliquid esse/ q. d. no
quia tota veritate euangelij maior pars
simplicium sed illis tm qui erant
principales et adeo mistrecti. s. ad
petrum iacobum et iohannem/ ut habet
ibidem eodem cā/ Ne forte in vacuum
currerem aut cucurissem. forte non
intelligit ꝙ aptus dubitaret de ali
qua re mihi vera aut dubia predicasse
quia p reuelacōnem dei erat certus
de veritate predicationis sue. Et ideo
ad estimacōnem simplicium qui possent
de hac dubitare. misit eis principales
hoc quia licet/ ꝙ licet necessario tytus hic
dedicat tria pro predicte materie. s.
ꝙ doctrina a deo ipse predicata stetit
immobilis quamvis fuit a falsis a
postolis impugnata qui tonabant in
duce gentiles ad observandum legem
ia/ respondit p hoc ꝙ tytus genti
lis veniens ad paulum jerosolimam
non fuit compulsus a viris aplis cum
eis/ sed quia venerunt ei stare paulo
quamvis eius tradicione interrent
impugnare aptos falsi. et hoc est. q.
dicit. Et nec tytus qui erat mecum
in gretia cum esset gentilis nec
coactus circumcidi/ a viris aplis sed magis
quia cauerunt ei stare. Et in Deinde et
petrus satis cito post ascensionem
ihu conuertit cornelium centurionem
et alios no tradicionis qui erant ex
eo magis essent stare cum iudeis ut
haberet accessum. s. qui sed potius sub

intraductos ꝛc̄ q̄d no ꝛ̄ſtiti viba
plis colentibus tytū ꝛ̄audi ꝓd fal
ſis aplis adhoc ꝛ̄matibꝫ qui ſub
intraduxerūt no vocati a vīb aplis
ꝓd fallacē ſubtilio fidei intrane
runt ſ̄ciatem fidelīū ad ꝙplora
dā qualit passent fidem d̄ pugnare
ꝓ de libertatem nr̄a qua ꝙ ꝙpm
libati ſumꝰ a iugo legis ut nos
m̄ſuetute ꝛ̄digent/ in obſeruatione
legalīū quod ē onus importabile
ut dī actuū q̄ꝰ quibus nec ꝛ̄ ad
horam ceſſim/ i. m̄ſubiectione lega
lis obſeruancie ut ver̄as euange
lij ꝙ qua euacuata ſint legalia
maneat apud vos/ ſine admixti
one veteris fermenti ¶ Abbas aut/
ꝛ̄ declat quarta ꝓs ſuppōite
miorib ſi q̄ doctrina pauli ꝙ pn
cipales aplos m multo fuit aug
mentata ſed magis ex doctrina
pauli valuit eis intrali subsidio
ſo dicit abbas aut qui videbant
esse aliquid/ ſ̄ petro iacobo et Jo
hanne ſupple michil accepi qualeꝫ
fuit olim/ ſ̄ ante vocacoꝫ ſua a ꝙ
tue eni fuit pauper illeratꝰ et sim
plex ſicut patet qđ euangelio
paulus aut ante vocatoꝫ fuit
m̄ſtructus in lege et ꝙfes et
eram potens et nobilis michil
mea interest/ i. no est mee talia
ꝛ̄ferre cuiq ꝛ̄a subdit deus ꝙſo
na hoīs no accipit/ vocando ad
fidem ut ad aplatū ꝓpter poten
ciam ꝛ̄palem nobilitate gñis aut
ſciam ſed plures vocauit ſimpli
ces et pauperes licet aliqs ap̄o

bratos vocauit ut/ dom̄ d̄ paulo
et idem patet de natiuitate et
m̄ſpodemo michi enī q̄ videbant
esse aliquid/ i. ꝓncipales apli michil
ꝙtulerunt/ in noticia euangelij ut
subsidio ꝛ̄pali ſed ecē/ contuli eis
ut/ ꝙgea magis ꝙfirmit ꝛ̄ueritas
ſant q̄ ēr̄ditū est/ in euangelio
ꝓpucij/ i. officiū aplus adq̄ducendū
euangeliū gentilibus ſicut ꝙ petro
circūciſionis/ i. officiū aplus adq̄di
candū iudeis qui enī aplatus est/ i.
abeodem enī vtq̄ vocatus est/ ad
fidem et/ ad aplatū ꝙ cū cognos
uiſſent/ gram̄ q̄ data est m̄/ hoc q̄ cog
nouerunt ꝓ dono lingue ꝙ opacoꝫ
miraculoꝝ et ēr̄ dona ad aplatū
necessaria/ que ita eminenter erant
in paulo ſicut in ipſis ¶ Iacobus fr̄
dom̄ ꝙ cephas/ i. petrus ut patet
ex ꝓ̄/ videbant ē voluisse ēē/ i. pn
cipales in ecclia iudeoꝝ deptcas
dederunt m̄/ ēr̄/ modus est/ confir
mandi fedus amicicie dando mu
tuo manus dēptas tm̄ ſupple
voluerunt nos ut paup̄es/ cū me
mores ſemꝰ/ i. fidelīū in ihrm
habitancia/ qui vendut possiones
q̄ua possuerunt ad pedes aplorū/ ab
venditantes ꝓpterea ꝓpter quod ꝙgea
egentes indigebant ꝙ alios rec
dentes qui ſic no abominabantur
in bonis ꝛ̄palibus adiuuari ꝙ ſolli
tus fui hoc facē/ ſicut patet m̄ꝓ
red entibus eplis ¶ Ad aut/ hic gñl
declat ultima ꝓs moris ſupra
posite ſ̄ q̄ ver̄as euangelica ꝙ
paulū ꝓdicta de ceſſatōe legalīū
in ſua ſinceritate ꝛ̄panta fuit/ q̄uis

petrus principalis aplus aliquo
pallus esset/ gñrlm segregando se a
cione credentiu de gentilibg/ eo q
erant/ in circuncisi/ ne scandalizaret/
et/ credentes de iudeis/ de quo ꝓ
hendit/ ad manifeste paulus ad
declandz euangelice ueritatis/ et pz
hrā opinionis/ pauris exceptis que
disturbent/ timens eos/ ꝙ scanda
lizāt/ & huic sit actus/ cuig mtel
lus pyca complanabit/ magis ad
ueritatem euangelij/ primo obser
uandi legalia ut/ dicit/ plenig eo
ram omibus/ qua desse fortus
erat/ publicus gentiliū & no iuda
ice riuis/ ꝙ ante aduentu iudeoꝝ
legis gentes iudayzāt/ no impio
pō facto/ qua quomodo se habendi
in legalibus aliqui gentiles credē
bant/ eoꝝ obseruatiz/ ntiam ad sa
lutem/ ꝙ maiorem tñ dilationem
huig libi & precedentis sciendū/ q
dñig & augz/ videnī/ varie sen
sisse de legalibus cessatione/ maxie
quo ad ea moralia/ de quibus est/ hic
sermo/ dñig ait distinxit duo tpa
tm romm ante ppm passionem mq
legalia habuerūt roim obligatiua
et appiatiaz suo modo/ Aliud pz
passionem ppm in quo legalia ꝑm
ipm statim fuerunt mortificata
uta q seruantes ea mortaliter
peccarent/ et hinc habent dicere q
apli pz passionem ppm nūq seruā
uerunt/ ea pdm rōnabilem/ pō pōt
quida pia sitatione ꝙ ne scandali
zarent/ iudeos de iudeis/ et aliorum
iudeorum impedirent/ q quidem sita
no est sic intelligenda q actus
illos pdm rei veritate no fuerint
pō quia no faciebant/ illos tanq
legis cōmonias obseruantes si
mul/ si quis pelliculam membri vi
lis abstinderet/ no causa circūcisi
seruande/ pō sanitatis vulnerande
pō qm indecens videt/ q apli
propter scandalu oriundum/ ea q
pertinet/ ad nitatem vite & doctri
ne/ et q sitatione virtutis/ mhōi que
pertinent ad salutē fidelium/ deo
q nemencius distinxit/ duoꝝ tem
porum rōnm ante ppm passionem in
quo legalia curiosi sunt habuerūt
Aliud aut pz diuulgationē euāge
lij in quo legalia sunt/ mortifica
ta/ Tertiu aut est/ tempus medium ꝙ a
passione ppm usq; ad diuulgatā
euangelij/ in quo legalia fuit
mortua qua nulla/ eōm habebat
nec aliqui ea seruare tenebant/
tñ no erant/ mortifera/ qm aliqs
de iudaismo potant/ illa solutē
seruare tñ dm tñ no ponēt/ meis
spem/ illa reputantes sibi nūa
ad salutē qñ sine eis fides ppa
iustificare no posset/ Per aut
licentia seruandi ad tempus
legalia fuit instituta ppter ꝙ
ꝙ si gentiles de iudaismo ad fidem
statim fuissent/ inhibitis legis ri
tus sicut/ q ipsis de gentilitate
ydolatre cultus/ videt q ipse
fuisset/ mala sicut/ ydolatria

ner q̄ q̄nes adeo data fuisset il-
lis tut qui gtrebant de gentili
tate no merat hec causa talis
observancie ꝓpter quod paulus
circucidit thymoteū op mpe iu-
dea natū dare ꝓ̄ tit̄o vō qm
natus erat ꝑ gentilibus naluit
circuidē ut ꝑdcm est. gentī
libus tm imposita fuit adtempus
observatio aliquo eū legaliū ut
habetur act. xv°. s. q̄ abstinerent
abymolatis ꝙ̄ strangui-
nem & suffocato no tanq̄ ne-
cessariis ad salutem sed ad ami-
cabilem societatem iudeoꝝ et gen
tiliū admiscen. na illo tpe iudei
abhorrebant ista remedē sicut
frequenter ctingit q̄ aliquis
ꝙ̄ ꝫ societate aliūs abstinet
a bis socio suo abhoiabilibus
ꝓcedente tempe cessante ca cs
sauit effectus & ḡit apli de iuda
ismo q̄si tempore intermedio. s.
apassione ꝓpd usq̄ ad publicatō
euangelii legut aliq̄ fuasse legalia
licite imo ꝓdicto. s. & contra hoc
videt q̄ hic dicit q̄ petrus fuit
ꝛprehensibilis q̄tū ad obsuandū. di
cendū q̄ no peccauit q̄ facto
quod erat sibi licitū ut dictū est
s. q̄ modo faciendi. q̄a maior
inimiaz diligencia adhibebat ne
iudeos offenderet. ita q̄ q̄ plures se
quebat scandalū gentiliū imbi
q̄ aliqui inducebant ad credendū
q̄ talis abstinencia adhuc ī lege
ꝓhibitorē esset. contraria ad sa
lutē. & ꝓpter hoc paulus q̄
erat gentiū aplus ipm publi
ce reprehendit. & petrus audito
piculo gentiliū sibi acquieuit q̄
quod licet peccauit in obseruandi
modo. ꝓpter quod de reprehensibi
lis fuit. sicut scribit hic paulus
in preceptis carnalibus in quibus nichil
est ꝑfm. fuit tm ꝓcm veniale
qd bene fuit ꝓ confirmatoꝝ spūs
sancti in aplis unde dr. ꝙ̄ ꝓ̄
carnalia ꝓ̄ ea. di dicendū quia
ꝓcm no habemus nos mettipos
seduimus et iuste in nobis no
est. nos nā. hic q̄ ꝓdut in
ferri. reprehensione intenta. s. q̄ le
galia ꝙ̄ doctrina euangelica qua
predicauit. simt euacuata nec ultra
simt seruanda. et ꝓmo ostendit
hoc gnaliter. ꝙ̄ specialiter ibi si cum
ego ꝓmus fecit talem nos iudei
in fidem ꝓpd. qui contenta in
euangelio iustificati. qualiter erant
galathe. dimittut legalia. q̄ gen
tiles ꝙ̄ eandem fidem iustificati
quales erant galathe quibus
scribebat. multo magis debent di
mittere. quia ps. q̄. ꝙ̄ quo fuit data
iudeis & no gentibus. quis ꝓbat
aplus ꝓse et alios. d. nos
natura iudei & no ex gentibus
peccatores. sumus. nos q̄
nati iudei et no
ex gentibus nati sumus peccatores.
supple qua diu sumus sub lege
existentes scientes aut q̄ non
iustificat homo ex operibus legis
ꝓpter sua impia nisi mediante
ihu xpo. unde et patres veteres

testamenti no fiunt/ iustificati
nisi p fidem ppd ueniu et nos
in xpisto ihesu credimꝰ ut iustifi/
cemur/ p eandem enꝫ fidem iust
tificante fideles noui testamenti
que illi credituerit/ uenturu isti
credut/ uenisse & redemptorem
mistrud/ apleuisse & qua pseudo
apli dicebant/ q fides ppd no
iustificat/ sine legalibꝫ obsuatoe
q deo gre hoc demonstrat/ dꝫ q sic
quesitos iustificatos modo/ i. m
fide ppd inuenti sumꝰ et ipd pec
catoes/ q est sibi hoc fides no iusti/
ficat/ alsq legalibus unꝺq pec
peccati minister est/ q dixerat in
quemens pe. q quo tradidit fi/
dem no iustificante/ absit/ q/ d/
hoc pg ptm qpdictis/ qua supra
pbatu est q doctrina euangelica
e adeo mispicata et/ pfecta/ quod
no esset/ misi iustificaret/ ma mlo
constitit/ legis pfectio. Si enꝫ
hic quiter ostendit ptiolaiter qle
galia sint abiicienda sui ipius
exemplo/ dꝫ Si enꝫ que destru/
pi/ s. legalia que doctui debe re
linqui/ hoc iterꝫ redifico/ i. ob/
seruo tamq uana ad salute et a
lios adhoc induco. prauaricatorem
me constituo/ i. facto ostendo me
errasse absit/ q. d. subdit. ego enꝫ
legem/ s. nouã. legi. s. ueti mor
tuus fui/ inquantu quatuꝫ legã
lia statut/ pductu fuit q demie ex
pt. Tres dies ueniut dicit dns
et/ foream domui isti & domui
iuda fedus nouum. no secm pat/
tum quod pepigi cu pribus meis
p hoc enim q dicit no ptem pacti
q quod intelligit lex mosaica on
dixit/ q plegem noua erat enarꝝ
auda ut deo uiua/ q ppd gratia
to subdit xpo confixus pd reui
s. q passionem q fide predente
to subdit/ unio aut/ qd no egos
qualis fui sub lege/ uiuit/ ve in
me ppius/ habitat in me p gratia
uiui ficantem q aut nuc uiuo/ p
ppd gratiaꝫ interne/ i. adhuc q
uiuere passibili mde/ uiuo filio
dei/ qui in xpistrede dabit in
corpib in mortale. i. in dilec
me/ & tradidit ee enim maxima in
imitacie mortem subiit pa
salute mea & qua tanta gra
no est/ negligenda & uenerada
to subdit. no abicio gratiꝫ dei. i.
abiecta no reputo. quod in esset
si absq legalibꝫ no sufficeret ad sa
lutem ta subdit. Si enim plege
iustitia/ supple habet xpus ex
gratis mortuus est/ i. sine causa
q quo sine hoc habebat iustitia q
hoiez facit dignu uita eterna qa
tathe ois hebant/ p inquenienti q
frustra fuisset/ mors ppd et p qm
debant/ inquenies reputat d
q quo sequebat. s. q obsuatio
legaliu iustificaret/ ut esset uiua
ad salutem Capitm tertiu

O mes insensati/ post qua aplus
impbat/ errore de obsuatio
ne legaliu tu euangelio qp/
ferede legis euangelice/ hic ipse
idem facit q impfectoe legis

mosaice / sta tri diuisio no est posita
quia et imprudentibus pauta sunt
aliqua de imperfecto legis mosaice
et cȭ insequentibus aliqua pomm
de perfecto legis euangelice / sed hec
diuisio accipit̃ sm illud quod prius
apalius intelligit̃m / et diuidit in
duas ptes no aptus sanctus galathas
incepat / sp̃o apostu declarat / ibi
qui ergo / roma adhuc in duas epistolas
ponit / sua incepator / 2° incepa
tionis loem / ibi hoc solum / tercia pmd
dicit / q̄ insensati galathe quis vos
fascinauit / 1 decepit no obedire ve
tati / s̄ euangelice / p quā legalia
sunt / q̄clusa lucet / eni aptus sciret
eos deceptos p̄ pseudo aplos / tri
querit quis fascinauit / ic̄ / no igno
rans sed admirans cor̄ instabilita
tem sic dicit adam / obiecs
no ignorancia / 2 dicendu est / q̄ p
fascinac̄o alq̄s accipit̃ p illusione sen
suū qua aliquis no adhibit / ea q̄
sunt ante ipm / et sic erat dega
talis quia in muriam fidei xp̄i p̄
plos aplos impudencia cor̄ no adhe
bant / 3o subdit / ante quorum ocu
los ihc̄s xp̄us p̄scriptus est / 1
q̄dempnatus p̄ falsos aplos / assen
tes vobis q̄ fides eius no sufficit
ad salute sine legalibus / et sic q̄dep
nat / tanq̄ impotenter ad saluandu
ndm hoc loco ponitur de christo
venturo ipm esse saluatore ut
patet / p auctē / q̄mie precedenti
cō inducta / loco enī sumpte accu
pit̃ p̄tata veteri testamento / et
modis truāsiuis / p eosdem fidei
homo pmeus / hoc enī asserebat
atpe aptez̄ / aliqui pseudo apti
sue hebei / p̄ quod dat in pn̄o
euangelii sui grauissus fuit eius
dignitate declarare ut dicat q̄dam
euangelio sup̄ cetera / et hec solū /
hic q̄re ponit̃ nūptiarū cena
duplicem fr̄ ponit̃ / ibi tentatio
pm̄ / sciendu q̄ mysteria circa bap
tizat̃ dabat̃ signum sub signo
sensibili / p̄ unpeccz manuū aplez̄
sancti / patet / dei / viis / plubus
aliis locis / 2° datus fuat / gala
this in fide xp̄i / baptizatis / no
sic aut̃ dabat̃ observatibus legalia
q̄ potanti / adhuc esse q̄ legalia
no erant / ad salute nec̄a / misi cent
q̄dicto no fastidiati / et hec est quod
dicit / hoc solum volo a vobis discē
re / audire ut decepti vera appro
et q̄ vera responsione / q̄ operibus le
gis p̄m accepistis / in signo visi
bili an q̄ auditu fidei / q̄ recep
cor̄ fidei xp̄i / p̄ baptm̄ / q̄ manife
ste patet / p̄ effectu / q̄ no
potestis negare vos q̄ fide xp̄i
recepisse / 3o q̄ludit cor̄ decep
tos / q̄ sic stulti estis ut q̄ spū re
pistis / de gentilitate accipientes
in mediate doctrina euangelica
que suauis est / nec tacne q̄sum
mam sup̄ eam / volentes accipe
legalium observatiz̄ que dure iustifi
cationis habēt̃ / 4° / eo q̄ tollebant / q̄s
dam in mundicias q̄ immundorum
tactu q̄uenientes ut q̄ tactu mor
tuorum menstruate / et huiusmodi
q̄ quibus homo reddebat̃ inhabi
lis ad ingressu templi / et an
ta / hic ponit̃ 3ª ro / q̄ partis

magnū dētmentū sme ei fatuū
est sic erat de galathis ppt quod
erant incepandi sicut fatū & hoc
est quod dicit tanta passi estis q̄
opponit dupr nonō de ppsecutionib⁹
quas pro ppō sustinuerat sine
causa i. sine utilitate proueniente q̄
mo ad detmentū mig em diabolo
plus sufficiat q̄ decepto⁹ eū pseu
do apl⁹ dicte sustentie ppdide
rant mitū & ad hoc mercebant
pton si tn sine causa i. si pseue
tis in errōe q̄ d̄ si abiciatis fiduci
etis itaq̄ q̄ am bona mortificata
reuiuificantem Quomō opponit
de q̄pensis magnis quas fecerant
pseudo aplis ac passi fuant dap
nū intolubg & sine utilitate pfi=
cui ymo ad detmentū bonercū ppō
alau & hoc videat sanabē hec ad dict
tanta passi estis i. plurea dampna
intolubus & spualibus bonis Sdm
ergo post galathas incepatorem
hic q̄nt aptus declarat cessatom
legalium ppter eoꝝ impfectionem
et diuidit mduas ptes q̄ma pō
declarat hoc p rōs pō p sitatudiō
ad aptacoz cap iiij ma adhuc
induas q̄ma mpmo ponit rōd
pō solut tacita questio ibi q̄nder
go lex Sdm rōnēa pmd facit talem
rōs Illa lex q̄ no iustificat nec bu
dicoz dei confert nec hēditatem
affert tacp impfm cessat aduc
mente lege iustificante budicoz
dei q̄fente & hēditate ei nam
assentem rōd sic se hz lex mo
saica ad euangelicā gra cū

Inhac tacte sic predit q̄ supponit
mauere tanq̄ male stem et
declat miorem quatuō dtres eius
ptes pmo sma pō ibi pui
dens aut & tō ibi frēs bm aut
declat sp q̄ lex no iustificat sed
fides ppd d. Sic mi ergo dicit
vobis sdm sm mistēpo sensibi
ot q̄nt virtutes in vobis i. mi
racula vobis dequo certū est q̄
est ape deus q̄ma talia fieri non
possunt nisi virtute diuina ficut
et supple facit ne hoc q̄pibq le
gis legis cū q̄audiu no dei i.
p̄ceptoꝝ fidei ppd q. d. manifē
patet p effon q̄ hō no est q̄ no
legis sed q̄ mito fidei q̄ia dei
no fiunt seruandbg legem sed rōa
entibus fidem et affmat p scr
turā d. sicut scriptū est gen xv
rō credidit abraham deo & ipu
tatū est ei adiustitiā & sic q̄fide
ppd ventū iustificatus fuit et
no q̄pibus legis que p magnū
tempoꝝ postea fuit data deo con
cludit totmoslate ergo q̄ia q̄
q̄fide sunt credentes p fidem ppō
iustificati hij sunt filij abrahe i.
imitatoꝝ fidei sue & pcā iustifi
cati sicut & ipse Prouidens aut
hoc declarat sa pb̄ mistis q̄
benedictū dei no habet q̄ legis
q̄ ppd fide d. prudens aut ppō
i. deus actor scripture qua q̄fide
iustificat gentes deus et no q̄
lege ut pdcm est prudiauit abra
he gen xij cui data com legis longe
tpe qua indurent mte omes gen

tes quod mpletu est m xpisto ab
abraham descendente ꝑmd carne
inquem oēmibus gentibus ali
qui credut et plenig mplebit dra
finem mudi q̄ qui ex fide sut .i.
demiō fideliū inducent cū fideli
abraham quod nō quenit legalia
seruatibus ꝙ subdit quiaq; eēm
opibus legis simt assentes q̄
sine illis opibus nō est salus sub
maledicto simt quia nō put illa
mplē ꝓter quē dicit petrus
actuū xv° hoc est onus q̄d nos
nr̄ pres nri portare potuimꝰ ꝫ
contra hoc videt esse quod dicit
dñs mo patres fidei ꝙ illos
maledicendos qui dicut deū pce
pisse aliquid impossibile ꝫ dicen
du q̄ aliquid dicit impossibile dr̄
omō simp̄r et absolute sic loq̄t
dñs homō quia nō est bn possi
bile delyra dicit q̄ nō ꝑ ponere
qđ male sonat ut dr̄ quinto methaꝫ
et dicit q̄ iudei nō potant ꝓpter
ꝓ difficultate seruandi quia nō
potuit defalli seruare et ideo
miri erant trans gressores q̄ aut
tales simt maledicti ꝓbat q̄ scripta
deū ꝓpōūt maledicū oīs q̄ nō
pmansit in omnibus q̄ scripta simt
in libro legis ut faciat ea .i. ope
impleat quod tñ pdicti nō facie
bant et oltiꝰ adꝙbandū q̄ lex nō
iustificat induit scriptura habacuch
ij° tꝫ d iustus ex fide viuit vita
gratie lex aut nō ex fide ly co
tenct hic materialiter sicut tu ex
ere fit statua et ꝑtanto dr̄ lex
nō esse ex fide quia in lege vetꝰ
no fuit data ꝓcepta de credendis
hoc enī ptinet ad legem nouā q̄
facta est applicatio credendo ꝓt
quod dr̄ nr̄ lex vetus dicit lex
fidei nr̄ est ꝓhoc intelligendū q̄
pres vetꝰ testamti fuit sine fide
sine qua imposs̄ē est placē deo hēbe
rūt nihil enī ipoz fuit sancti et
deo placentes sed nō habuerunt
fidem explicatā sicut pres noui
testamenti quo oītas ꝑ ppm̄ capte
ducata sed qui facit ea ꝙ legis ꝓ
cepta vivet in eis quia nō mēret
pena mortis que transgressōibus
infebat ita io nō dicit absolute vi
uet sed vivet in eis vita corpali
vita nō spūalis dat̄ p fidem cōita
te formatu xpus nos redemit
de maledicto legis .i. de pena trans
gressōibus legis debita nos absol
uendo a debito seruandi ea et qm̄
fecit hoc ꝑ suam passionē ꝙ
legalia simt euacuata io subditur
factus pro nobis maledictum .i. sustinēdo
pro nobis pena mortis sed non
fuit in ea qua mores infebat ma
leductis in lege ꝙ ꝑ suspensionē
in ligno ex scripto est deut xxi°
maledictus .i. et qm̄ ꝑ sua passio
nem meruit fieri ꝓcibus impe
trat ꝙ subdit ut in gentibus bene
dictio abrahe ꝙ promissa fieret in xpisto
ihu ꝓ promissio enī erat abrahe q̄d
semini eius benediceñt omes gen
tes gen xxii° quod impletu est
in xpisto descendente ab abraha
ꝙm carnem ut pollicitatoꝫ spūs
.i. ꝑ missionē spūs sancti acciperē

amq; pfidam/qma datᵉ credenti/
bus mtrisiu ¶ Sccs/hic declatᵗ
zª ps mꝛis sup̃ poite/ sᵈ q hedi/
tas ecna no datᵉ plegeꝛ sed p
pꝛi fidem/qma pmissio huiq hedi
tatis stā fuit abrahe p longū tem/
pus ante legis/ dat tenem/ ut de
clarui plenius ꝙd pꝛ̃ sᵈ igitᵘ datᵉ
plegꝛ que pgea data est/ sᵈ q
pmissio illa plegem fuissꝫ veri
tata ꝙquo no darꝫ ꝙ pmissioꝫ
sed ꝙ alia causa hoc aut est in
quiens dicꝫ de diuina pmissioe
uncamento dño firmata/ qualis
fuit/ ista scitᵘ patet/ ꝙd ꝙpᵒ pbi
petitᵘ hec pmissio/ et addit pme
metepm iuraui dicit dns et hec
aut/ voem deduxit aptus diffuse
et aliquatulu mtricate/ d/ Sccs sm
hoc dicꝫ/ i· pfim quamd ꝓpositū at
tendo tu hoc ic̃/ quasi d/ licet ho
michil sit ꝛ̃spectu dei tñ homis q
firmatū testamentū mᵒ ordinat/
de hedicate pfilijs nemo spuit/ ꝛc̃
·i· dmobilit tenet/ antiquitꝫ enꝫ
homꝫ mstis testamentis ordi
nabant/ de succꝛssione hedꝫitatiꝫ
et/ adhuc sit mⁱ aliqbus locis· abra
he dicte sunt/ pmissiones/ sᵈ di
ne p modū testamenti firmate
ut pgea subdit/ no sunt firmer
semꝫ eius/ sᵈ ꝙd mquo mpleteꝛ
et no multis sᵈ di semi/ mⁱ singu
lāri hoc aut dico testamentū ꝛc̃
·i· pmissiones iste p modū testam/
ti sunt confirmate/ qua uidnēto
a diuino que post quadringen/
tos ꝛc̃ construenda est/ sic hec

lex q̃ pq quadringentos a ꝙo
anos/ atpe pmissi facti abrahe
facta est/ ·i· data in monte syna
no scripta facit/ adeuacuanda p
missione/ ·i· no euacuat/ pmissione
abrahe factam quasi scripta/ quod
tñ facꝫ si daretᵘ a lege/ no subdit
ma si a lege heditas/ supple data
ra no ex pmissione/ qua datur
a alia causa abrahe aut p pꝛ̃/
missione firma donauit deus q
no a lege ¶ Et ad igitᵘ/ hic quer
itus respondet/ tacite questioni
hoc em q aptus dixit/ q lex a
no est iustitia nec benedictio nec
hedꝫitatis effectus sed p fidem ne
fuit etiā mpribus ante legem
Ideo posset aliquis querꝛ· ad q̃
lex moysi fuit data/ qua videt
hoc fuisse frustra et hoc est quod
dicit/ ¶ Iterꝫ lex/ ·i· ad quid fuit le
lis ¶ Propter transgressiones/ hic
spondet ad questiꝫ ostendes ꝙ
tem legis utilitatem pma a pnā
peccatoꝝ/ qua a lege dꝫiane erat
et/ graues pene p dictas peccꝫ
quarū terrore cohibebat homes
a peccis usq; ad tempus legis evan
gelice que est lex amoris et hoc
est quod dicꝫ pp transgressiones/ sᵈ
emendam et ꝛ̃pmendam posita est
lex/ donec veniret semen/ sᵈ ꝙd
de semie abrahe cui promiserat
·i· mquo complende erant pmissiones
dine ¶ Comꝫ redit aptus ad osten
dendū qualit lex fuit data dicit

ordinata p̄ angelos / no em fuit
data immediate adeo ꝙ p̄ angelu
ut habet actuu vii / de moyse hic
est qui in ecclia nsolitudine cu an
gelo qui loquebat ei in monte
synai / et tn ille angelus nsona
dei loquebat ꝙ scripter vocat deus
in quodo d mau mediatoꝛ / i. mpta
tepp̄. ad mutandu ea p̄ voluntate
sua tanq̄ dns eius cond at ꝓpi
dns est filius hominis ecca sabbi
mediator aut omiq no est / q̄ddu
ordu ꝓmoueu que quidgit / est em
ꝓpus mediator dei et hoim et non
cilians haies deo pcr / q̄d quia v
nu cōmu est simp̄r indiuisibile
s deus io subdit deus aut cōiunx
est homies aut multi fuerut tn
nu cōmu ꝓpter vitatem fidei / hoc
ecpo hic ponit ꝑa veritas q
est hom gelo sub pte / qua lex per
tinu ostendebat / nr tn gratiaz iusti
ficantem ꝙffebat / nr homies mo
uebant ad desiderandu aduentu ppi
p quem erant iustificandi / et aplus
inde o gratiue lex ergo additus ꝓmis
sa dei / ea mutando absit / qua lex
illa data fuit adeo nr no rever
tat dei ꝓmissa / et sic deus vere
tret seipm / nr vellet si obviaret
delege noua adeo data / q tame
euacuat / vetam / qua no fuit eua
cuata p̄ noua / qm manet / malq̄
meliori si imee figurata q melior
est / ipa figura dic aut no est
hypostes / qua dei ꝓmissa deus
tificatoe et hēditatis ꝙsecutione
no figurabant legem sed magis
ꝙfirmabant / qua lex figurabat impletoz
ꝓmissoꝝ si em data esset lex
q posset iustificare / iustitia mfusa
q facit dignu vite ecne vel qlegis
esset iustua / et no oppm̄ sic abro
he facta et plegem esset inventa
sed qluslt scriptua / i. lex moysi que
est lex scripta quia subpte / inquitu
petm ostendebat nr mudabat / ut
ꝓmissio / de iustificatoe et ꝑ quos he
ditatis ꝙsecutoe q fide ihu xpi /
i. p fidem eius daret credentibz /
fide formata q crede facit indeu
ctoꝛ aut hic ponit ꝛa veritas
que est introducta hoim ad fide
ꝓpo / ad quā lex vetus fuit quasi
dispositio inquatu lex illa erat fi
gurea nouc legis et totus ille sta
tus noui testamenti figuratus fu
turo / quia mfigura ginebat
illis figura vel dicit / lig mpfecte
in qdtoz rei figurate et hoc est
quod dicit / ꝓpus anteqū veniret
fides / s. evangelica et applicata in
evangelio sublege custodiebant /
p cultu omiq vel dei reclusi in eam
fidem q revelanda erat / est em
eadem fides innovo et vetu testa
mento sed in vetu erat implicita
et figura velata / innovo vel est
applicita et revelata / qq̄ quidt
itaq̄ lex pedagogus nr fuit in
ꝓpo / i. disponens ad ꝓpm sicut
pedagogus dat disponit / puez
adultite tpe futa prenda / io subdit

ut/ ex fide/ ſ. reuelata iuſtificemur/ iuſtitia infuſa/ at ubi uenit fides/ .i. tempus fidei reuelate ia non ſumꝰ ſub pedagogo/ .i. ſub obſeruantiis legalibus ſicut/ puer adueniente ætate adulta ia non eſt ſub pedagogo/ go diſciplina ſed ſub ſuperiori doctrina/ et eadem ratione adueniente euangelio ceſſante legalia & ſicut in natiuitate ceſſat diſpenſatio admtroductoꝝ ſpeme/ ſo ſubdit. aptus omes enim filij dei eſtis/ adoptiui p fidem/ caritate formata dauitcum nippe baptizati eſtis ppm̃ mduiſtis/ .i. ci ꝙformes facti eſtis/ et non eſtis mſtatu pueri mpfto/ qđ pfecto quidem ad gratia & uirtute nr̃ nihꝰ eſt/ diſtinctꝰ ꝛõe gdtonis aut ppus ſo ſubdit/ nã omes enim ydeoꝫ/ ſcꝫ omes enim uos ꝙmõ eſtis m xpiſto ihesu/ .i. incorpati ſibi p fidem ergo abrahe ſemen eſtis/ ſicut ppus eſt ſemen eius ſm̃ ꝓmiſſionem ſ factum/ mpmiſſione enim abrahe facta de promiſſionis dca intelligꝫ dca uiuificatiua ꝓmiſſa ſput ſanctꝰ ꝙ pleniꝰ declarauit Capl̃m

Dico autem poſtq aptus quattuꝫ pbauit ceſſatione legaliu p fidem/ hic ſm̃ idem facit. p ſimilitudinem & ſimilitudinis adaptatꝫ et dixit duabꝰ ꝓtes. ſm̃ duas ſimilitudines ha ibi dicite mihi/ ſoma adhuc in duabꝰ ſoma ꝑmo ponit/ et adaptat/ ſimilitudinem hꝰ sequit galathaꝝ ꝛõe similitudis ibi ſed tue quidem/ hec ſimilitudo accepit/ ꝙ plurima ꝙ ſuetudine ꝙ filius tenet/ ſicut ſeruus ꝙ dñus ꝙ pupillus factus aut adultus habet ab illis modis ſubditꝰ. ſtatus aute legis fuit quaſi ſtatus pueris/ ut ſupꝰ dictum eſt/ ſo fuit ibi ſeruitus ſubmittis obſeruantiis legalibus aquibꝰ habam̃ in nouo teſtamento quo eſt ſtatus quaſi uiri pfecti & hꝰ eſt/ quod dicit dico autꝫ .i. pro ꝓpoſitudine & ſito tpe heres ꝙ pupillus eſt/ nichil differt a ſeruo dñe & ſubuctionis modo tu ſcis omn̄/ impotentia ꝓpinqua ꝓ ſub tutoribus et actoribꝰ eſt/ ipm̃ ꝓ tegentibus & ordinantibꝰ ſicut ſeruꝰ uſꝫ ꝓſtitutu tpus apte/ .i. uſꝫ ad ætatem adultã uta & nos/ ſ. iudei tũ eciam pauli/ .i. mſtatu ueteris teſtamenti ſub elementis mundi eramꝰ ſeruientes/ .i. ſub legalibus obſeruantiis que dicunt elementa .i. hec ſicut in diſcendo puer incipit a iſtis elementis ut ſciatt carere et diſtinguꝫ prudente uel tempꝰ dimiſſa hac ſcientia occupare ꝛõe ſtudia occupat/ uta legales obſeruantie fuit queda lex que diſponebat ad criſtũ ut dictum eſt/ ꝓpter quã in eius aduentu ſunt dimiſſe ideo ſubdit/ at ubi uenit plenitudo tpis .i. tempus ꝓpe quo data eſt plenitudo tpis .i. impletio ꝓphetie ad ꝓpe diffiniti. miſit deus filium ſuum genitum ex/ quattuꝫ ad corpus ſpiritu de uirgine ſm̃ ſubleges/ ſc. uoluit legalia ſuadꝫ ut eos qui

sublege erant/ legalibus observa/
tis obligati rdmet/ p sua pas/
onem p qua abstulit pdicta obla/
tionem ut adoptiuj filiet/ s dei d/
cipemq p recipit qui est cuius
filius natus et hanc filiacoz dc/
clarat qm p effectu/ d/ qm estis
filij/ i ut/ her filiatio d'marcetur
misit deus spm filij sui/ i spm clm
qui diat spus filij sicut/ et pris
ea q predit/ abutcoz mercda
mea/ p gratie infusione clamen/
tem/ i clamat fatente p gfessi/
one fidei dco p/ corde enim cre/
dit ad iustitiam/ ore aut/ cfessio fit
ad salute/ at alut/ clamante/ i p
signu sensibile ostendente/ sicut/
gen iiij° dicit/ voop sanguis fra/
tris tui abel clamat/ ad me d'tra
promissiua enim e tria baptisatis da
bat spus sanctus in signo significa/
tibus gram infusam menti/ et
p quas filiacoz adoptiua et pr/
mittatem sibi correspondente/ Abba
pater cfitendo deu prem/ et
pmittit dic duc/ dtones idem
significantes/ ma hebraica ut porig
syriaca tu es/ qm/ vtuq habet/ hebrei/ q
lingua syra et hebrea sunt/ ppinque
sta greca lingua es/ vtrumq/ latini ad
significandu/ equia deus pr est co/
usis deuda/ sm et genitalitate
et vnim dcit/ mfidei cfessione
et/ co dictis mfert/ gclusoz/ dicens
Itaq; ia no est/ seruus sed filius/ s
quicuq; cfitet/ fidelit den prem

q si filius/ p adoptoz et hres p deu/
spm adoptante filio eum adopti/
uo debat aliqua pr hereditatis sm
leges q/ qz tue q/ndo/ sic accepit
galathaeu mgrata tudine/ p filiacoz
em dei adoptiua erant/ libati a/
seruitute legis ut/ p deum est/ et
io magna erat/ mgratitudo hanc
sibitutem adripe tacq; dei domu esset
msufficiens ad salutem et/ erat
maior mgnitudo mgentilibus cum/
usis de ydolatria/ q sic no erat miti
in obseruancijs legalibq sicut/ fuerant/
qui sub deu deis/ io dicit/ s tue quidem/
s ante qusone/ vera/ ignorantes
deu rem/ hij qui natura no sut dij/
sed p deu facrone hoim/ cuq mor sc
ydola seruiebatis/ colendo ipsa/ mcat
p/ vera qusone/ in cognitu deu
p fidem/ imo cogniti sitis a deo
qui vocauit/ nos p sua gra/ quo
qutimi utm admirema et egena
elementa/ i ad legales observanci
as/ que dicit/ elementa vane p dca
et/ mdma et egena/ qma no iusti/
ficabant/ nec gram cferebant/ sicut/
faciut sacramenta noue legis/ di/
cit/ aut/ utm/ no qma ante suam
qusone legalia seruassent/ ut p deum
est/ sed qma tue ydola coluerut/
qui cultus erat illicitus et sibi lega/
lium ritus ponendo ibi spam sua ta/
q esset/ necessarius ad salute/ q yra/
lathe faciebant/ p deo subdit/ dies
observatis/ apud iudeos celebres
et decima diem mensis hmi ad
accipiendu agnu paschalem
et/ hugmoi et mensis/ mpri°

end mensid celebrat/ iudei ncome
ma a tpa/ ut tempus egressionis
de egipto mense pmo et tempus li
bertatis ysaac/ mense vij ac decali
b et anos/ s septi' anu qui dicebat
remissionis et quinquagesi' qui dicit
ubilenus/ et qua talis obseruancia cat
eis illiata subdit timeo ne forte sic
causa/ i' inutile laboraui in vobis/
qdicendo vobis fidem catholicam q
no ysaac dicto modo iudaizantibq
to subdit estote sicut/ ego/ dimitte
tes legalia sicut dimisi/ quia et
ego in ertre fui sicut vos fuistis
et io sicut sid correctus ita et vos
corrigat/ fres/ pter galathas in
ceptatos hic aplus ponit/ corid
galatorie modos modo bone fame
ritam/ pq vnus mordicatius in
fundens oleu lenitiuu/ ppterea quod
scendu/ q aplus magnae pscauere
nter pot sustinuit/ antiq galathis
pdicaret/ et hoc erat eis nobis
tu no exspuerent cu tanq hoiem ab
iectu a passim sed valde cuenter
et tractatue excepit cu dequo
co mendat/ eos/ d/ fres obsecro vos/
supplicit ne ctatis quodia me vos
increpasse sed quamod io subdit
nichq me lesistis/ sed supple in bona
factis ut pgea cpmittatis stulte aut
quia p infirmitate carnis/ i' tri
bulationes passus incorpe euan
gelizaui vobis ea pdem/ i' antea/ et
est aduum tpis et temptacoem
mearene mea a no exspreuistis/ sic
accepit temptacio q copiencia/ rep
tde cu est cpimentu accipe est q
sonsus/ no exspreuiste me passu in car
ne dicet hoc notu vobis fuit q copi
entia ne q exspuistis/ s pdicatore me
am sicut angelu dei/ ac/ ypolitu
legnliter ad maiore oppressionem
cuentie sibi facte q nd retracti e
rant abono pfalsos aplos/ deo sil
dit/ qbi est ergo beatudo vra/ i' be
nicud eorum qua dicebam bene et cer
tissime testacoem cu phibeo vobis q
uisu et auditu qua si fi posset/ que
mienti tamen oculos vros eruisses/
licet cu hoc facere possent absolute
no in bene pd etiam dii q ypso
le admagis qsumendi cuctatio affe
que sibi ostendant sed quia mutati
erant subdit ita inimicus vobis fc
tus sid vnd dicens vobis/ ac quod
demalis/ q d/ no me deberetis q
hoc mihq diligere sed magis et qm
nducebant ad hoc pfalsos apos
simulantes hoc facere q galathas
dilexe/ deo subdit emulant vos/ i'
diligunt/ no bene/ sed ut simulatrie
et admalu eorum/ deo subdit sed
q clude vos volut/ ab euangelium ve
tate ut illos emulemi/ i' imitem
mlerabilibus obseruanciis homi
emulami/ i' imitami et no in me
sed apud vos/ i' fui qma tue no cur
pns qn suscepit hanc eplam et p
fecuent pfectu eos desiderat/ subi
d/ filioli mei quos iam ptrio/ q
la dmis et dolore de ertre vos re
uoco sicut pius educauit vos ago
ilitate donec formet xpus i' vob
p sinceritate fidei formate vellem
aut/ esse apud vos/ no/ pciatre
pali et mutare vocem mea/ mo
pando vos asspe qui modo vbis
suauibq vobis scribo/ et subdit ea
qm q findor in vobis/ i' apud alios

fideles q̃ sindor de arca ſubꝫſione
dicite michi/ hic ꝓmit ꝑa ſtitudo ad
oſtendendu ceſſatoꝝ legaliu/ et ari
pit de ſcꝑtura q̃ nouꝫ ⁊ ꝓpoſ/ et
ꝑmo figuã ponit ꝑ adꝓpriatu adap
tat/ ibi nos aut/ ⁊ dicta ꝑm dicit
date michi qui ſubleg̃e uolꝫ eſſe/
falſis aplis acquieſcendo legem no
legiſtis/ .i. libros moyſi/ qui apud
hebreos ypo loo dnr/ q̃ d/ uidet
q̃ no legiſtis tm ſi legiſtis no mtel
legiſtis. ſcriptu eſt enim/ niloꝛis p
allegat/ q̃m abraham duos filios
habuit/ plures aut habuit/ de uetꝛa ut
patet ⁊ ꝓpoſ/ ꝑ duos hic
tm ꝓpmit/ aptius q̃ma de illis ma
gis legit/ ſcriptua ⁊ q̃ma ſcꝑtum
adꝓpriatu nõ aut alij/ q̃m de agar
ſ hismahelem ⁊ q̃m deliberat/ ſtili
ut uſaat/ ⁊ dicendu tm/ q̃ agar q̃m
ysmahel fuit uꝛor abrahe ut dtum
eſt ⁊ ꝓpa/ q̃ma/ ſara erat uꝛor
eius pncipalis/ loco hic agar ꝛdimi
it nomen ancille ꝑ q̃ma d ancilla
ſm carne natus eſt/ .i. ꝑ. modu
nãlem qui alie deliba/ ꝑ ꝛpmiſſiom
ſ dei mutant natuꝝ/ q̃ma ſara
erat ſterilis ⁊ ad hoc tñ ſterat/ nec
tempus gpiendi q̃m cepit uſaat
erat/ q̃m fuit noua gr̃a/ q̃ ꝓpria
que ſunt/ ꝑ allegoriam dicta/ habe
q̃m ſacra ſcꝑtua quadruplex ſenſu
ſ hiſtoricu qui p uoces ſignat/ et
miſticu qui p rem ſignificatam mtelligit
et hoc eſt ꝛploo. ſ moralis q̃m mtel
ligit/ quid agendu allegoꝛicus ad deſig
natur quid credendu anagogicus q̃m
ſignat/ quid ſpandu imꝑia ⁊ hoc
poſſit/ uidea in nomie ch̃i tm quod
in ſenſu tali ſignat/ ciuitate indee
metropolim ſm morali aut uaz fide
lem/ in allegoꝛica eccliaz militantem
in anagogica ſupnaꝝ unde dſus
hec geſta docet/ quid credas allego
ria i moralis q̃ agas quo tendas ana
gogia/ hoc enim ſunt duo teſtamenta.
ſm ſenſu allegoꝛicu q̃m q̃dã
in monte ſyna/ q̃ma uetus teſtam
tu fuit/ ibi datu adam cuig mhoc
fuit abraham figura in ſpiritu gr̃ans/
.i. ſubiciens homem ſpiritui legaliu
/quod fuit onus importabile ut dam
eſt ſupra iij tꝛa/ que eſt agar/ ſ
ſignificatiue fuit eius figura ſpiritui
legalis ſyna q̃m mons eſt/ arabia
ꝛ̃ia/ .i. ſyna ſm hmalem ſenſu aut
tu diſſert ⁊ item tm quetus eſt ei
ſm ſſm allegoꝛicu/ q̃ma ſpiritu legi
ꝑ montem ſyna ſignificata tue vi
gebat in relim ꝙbi erat templu
mq̃ offerebant ſacrificia ⁊ q̃ebat
legalia/ modu/ erat/ q̃m deſtructu p
romanos q̃ma deſtructo ⁊ fuit ꝓ
paſſione apti qui paſſus fuit ſub
nerone templu tu fuit deſtructu
ꝓpea ceſſaſtam ypo ⁊ fuit tu
filijs ſuis/ .i. ad iudeis ſpiritu legi
lla aut que ſenſu item/ ſ cuia
q̃ eſt relim allegoꝛica que dicit ſpi
tu q̃ma gꝛdiat ⁊ ꝓmittit/ bona ce
leſtia. ſibi eſt/ aſſuiuta lege q̃ eſt
me mea/ ꝑ bapt̃m q̃m regnati ſug
opea ſcriptu eſt enim/ yſaie liñ de
hac gr̃acie ꝑa letanie ſtilis/ q̃ no
parvis/ .i. ecclia degenciby collata q̃
ypo uetꝛis teſtameti erat/ ſtilis
ab apibus bonis ereupe m laude
dñi ⁊ clama corde ⁊ oꝛe/ ꝓ gr̃a ꝙ

State igr apls sua sñiam de iustificatõe legaliu ondit multiplr esse iustã hui⁹ q̃m induxit galathas ad eius obseruantiam et diuidit in duas ptes p̃ma sñs induxit h⁹ occasione mali h⁹ q̃ gsecutõe boni ibi nos uhibertate. sm aut malũ q̃ euadit p sñiã apli c̃ subtus q̃ est mores ciuilis io dicit q̃ tate infide catholica q̃ nolite itm iugo seruitutis q̃m legis eni sñie erant et quasi importabile animꝰ ut dicm est supra c̃ sm malũ. s q̃ euadit. e amissio gr̃e xpi quod tangit ad dictꝰ ecce ego paulus &c. et patet tra sm e obligacio ad omia legem fr̃icndam quod vir aut mulr p̃t quis frater quod notat ad dictꝰ testificor autẽ sicut eni in suscepcõe baptismi obligat̃ cipiens baptismũ ad fidem catholicam seruandam sic mosayce seruabatur ad legem mosayce seruandam et loc nr̃a fr̃icpõ sup loc euangelica dñi loc fidei ad q̃ obligat̃ ad malũ est separacio a xpo et hoc notat ad dictꝰ euacuati estis a xpo q̃ in lege iustificam̃. i. nobis q̃ in lege q̃ritis iustificari q̃ potestis nr̃o sufficit vobis ad salutẽ fidei xpi et p̃ q̃ns blasphemat ad tactꝰ in potentem nos eni spũ. i. p̃ sp̃m p fidẽ s. xpi q̃ quem iusticie exp̃ctam. i. ecce hic dñs que est merces iusticie q̃ xpm date nr̃a m xpo vicꝰ deuisio &c. q̃. i. ad salutẽ q̃ ad salutẽ datꝰ deuisio ut prius michil opat̃ sed fides q̃ p caritate opat̃ fides eni sine opibus mortua est ut dicit Jacobi ee n̄ sola nr̃a sufficit ad salutẽ q̃ sequela adque

accone q̃ multe filiꝰ desorte. i. gentilitat̃ ad xpm q̃ste que ante erat a deo desecta ꝓpter eius ydolatriam magis q̃ eius q̃ virtꝰ. i. synagoge que in monte sinai desponsata fuit deo inlegis susceptõe. nos aut hic aut q̃m magis adaptat figura ad ꝓpositꝰ tu dicit. nos aut s. ꝓparam sm ysaac. i. ad filiationẽ eius ꝓmissionis filii sumꝰ. i. gentis p̃ gr̃am no p̃ naturã sicut ysmael q̃ que tur heres. s. ysmael p̃sequebat̃ eum q̃m sm q̃m. s. ysaac qui natus erat sm p̃ missionẽ dñe spus eni e deus clo. iuxta. p̃sequebat̃ ut dehat p̃secucõe deum fuit gen̄ xpi. q̃ sm apli gentes catholice ludus fuit corpalis ma ysmael qui erat maior corpe et forcior ysaac subspecie ludi lesebat eni malicose sm hebꝛos ad fuit spualis q̃ma inducebat ysaac ad alqua q̃ sapiebant ydolatriam dicit eni hebraica ibidem posita e equoca ad ludũ et ad ydolatriã et deum apli videt esse ma q̃ssimꝰ s. appaiedi cũ subditis ut a nuc. qua pseudo apli suadebant galathis iudaysare quod e site xpo ydolatrice post alia gentilitas publicatꝰ sed quid dicit scripta ei xpi. ecce ancillam &c. et sic sm q̃ ad tram deagar a ysmaele filio eius p̃ quod figuratꝰ fuit q̃ legalis obseruancia cũ obseruatoribus suis a gr̃acio fidelium erat inadueniu xpi abiicenda ideo concludit apli q̃ tracq̃ fides no sumgan cille filii. i. seruituti legaliu subiecti sed libere. i. minime ecce ab hac libertate nos xpc liberauit q̃ p̃ qua huductam passionem legalia cudeuat

ad quā equit cōtra gratiā. ¶ Currebat hic infert glosione qdictis. s. q̄ galathe impediti erant a prosecutiōe iustitie p falsos aplos. d. Currebat bn. ad breuiū salute. ē ne qui vos impediuit. s. abisto cursu. supple dicens vos vitati no obedire. no qdē hoc p ignorantia. s. eius q̄ hō erat p falsos aplos. sed p obduratōe. sicut pl. iuxta lucē vīm. quā me tetigit. re-pssiasse hēt. s. seruandi legalia. nō est qui vocat vos. i. vocauit. quia no est p̄ instinctu ppe. sed diaboli indicio fermentū. ꝛc. bonū cū ea fuisset. q̄ omnibus circūstantijs bonis. malū erat q̄ singulis defectibus. Itaq̄. una sola circūstantia mala fecit totū actū malū. et. fit. in aggregatōe fidelium. omnis p̄cipuus in fide corrūpit alios. quia tm aplus. q̄ fidebat de correctōe galathaꝝ. subdit. ego confido in vobis. q̄ admonitionem meam vos corrigetis. in dño. i. p adiutoriū dei. itaq̄ nichil aliud sapietis. misi veritatem euangelij quā p̄dicaui vobis. qui aut̄ turbat vos. asserendo q̄ sine circūcisione saluari no potestis. portabit iudi-cium suum. i. penā sibi debitā. cessatq̄ circūcisionis. quia p̄ filium suum. circūcisum iudeus. et. p quē diuisus ppl. quod no est credibile q̄ vellet. odiū iudeoꝝ. et p̄secutiōes alioꝝ sustinere eo q̄ p̄dicabat cessatum circūcisiois. misterium esset in veritate. et hoc est qd dicit. ego aut̄ fratres. si circūcisionem adhuc p̄dico. quid ergo. si circūcisionē p̄dicando q̄ sit. nocua ad salutē. quid adhuc p̄secuciones patior. q. d. no hoc amplius pati. q̄ p̄ reliqua no p̄secuor me iudei. ideo

q̄dudit. q̄ euacuatū est. scandalū crucis. qua iudei no scandalizabant de paulo p̄dicante. ihesū nazarenū crucifixū fuisse. sed quia p̄dicabat eū ex mortuis exiisse. reuocatione eua-cuasse. cuius contrariū quātū ad ef-fectum reuocationis falsi apti asserebant. ideo subdit. de illis. opinio ab-scondantur. i. totaliter a vobis separen-tur qui vos conturbant. dicentes q̄ circūci-sio sit vobis necessaria ad salutem. vos autē. hic q̄m induxit galathas ad obmissionē legaliū. q̄ q̄ secutōe bonī inde p̄cesserunt. et diuidit. reducit ad p̄tes. impte p̄dicationem. et inde talem q̄ incipit ibi. manifesta sunt. p̄m. q̄d bonū. q̄ ex p̄fessōe legaliū est libertas. q̄ est p̄me desiderabilis motiū q̄ cēa bruta animalia. p̄mptū ea sanctati coactis. ut patet in arietibus inclusis. ideo dicit. vos enim in libertate vocati estis. fres. q̄ occasiōnē p̄pter vos libertatis q̄ no est. abutendū hac liber-tate q̄ deo subdit. tm ne libertatem in occasionem carnis detis. q. d. hoc tm est vobis necessariū q̄ no lapsetis vos ad sequendū carnis impulsū. credētes q̄ sit vobis licitū. sicut dyocletianus aliqui legerit. p libertate ppria omnia licere sibi. sed per caritatem seruite inuicē. inutilibus. et p̄ualibus mutuo vos iuuando. p̄m bonū est omisse legis fatalis implecio. ideo dicit. omnis enim lex in uno sermone implet. s. in p̄cepto caritatis quod tripli catiue mentis dilectio respicit. deū et p̄ximū. unde dicit saluator. ayt.

oppij cā/ in hijs duobus mandatis
pendet/ tota lex & ppte/ quia omia
alia ptepta no nisi queda ad plen
tones sunt mandati dilectionis dei
et/ ppimi & ipsius tui no ꝑsequi hoc
nisi dilectoe ppimi/ & diligeꝫ pp
mimū tuū sicut teipm/ i. mordime
adeandem bñitudinē q̄sequenda/ et
q̄re admouet/ ḡcia/ & q̄ si inuicem
mordetis/ vbis malis/ inuicē inuri
ando et comedias inuicē/ de fera n
dando sicut de ursis dr̄m dicit
q̄ comedit illū qui tradit ad ursa
videre aī/ i. adūtare debet q̄ adh̄o
sequit destructis vera membris et
alia/ ꝫm vō bonū est/ sequela spūs si
p quā homo ꝑficit m spualibꝫ et d
trahit adesiderijs carnalibus/ & hoc
est/ quod dicit dico aut in xpō/ i. q
docēna ppi spūs ambulate/ scdm eū
instinctū spūs sancti que nata est
meus humana sequi & desidera car
nis no ꝑficietis/ m opeluꝫ mstr
gant/ motus carnalis quapie cū
eo quapiscit/ adiuuat spūm/ scdm/ i. sen
sualitas contra rōm/ & ecō/ sicut eo
ppim̄ in nobis/ & hic accipit spūs
animalis eo subdit/ ut no quecūq; vo
lis/ spūm rōnis ꝑficiat/ impediti mo
tu sensualitatis/ ac suo no desiderii
ut libertas spūs & fructus legis eo
subdit/ q̄ si spūs ducimi/ sequetes
instinctū spūs sancti/ no estis sub
lege/ & fruituti legalium allegati/ &
q̄ manifesta sunt/ hec est ꝑs imi
diatalis/ in qua distinguit opa car
nis et spūs/ eo q̄ faciat/ mentionē
de vtroq; et dividit in duas ptes
i. qua primo ponit hec distinctio eo

rupti mentis ibi qui aut/ sunt opa
prima in duas/ in q̄ā primo distinguit
opa carnis eo spūs ibi fructus aut
ista ꝑm sciendū/ q̄ opa carnis dr̄
adque caro inclinat/ et hec sunt ꝑta
opa luxurie & gule/ primo eo distingit
opa luxurie eo gule ibi abstinentes/
in quibus vō luxurie primo ponit q̄
ad ipsā ptinet/ ad luxuriā/ & manifesta
sunt aut opa carnis/ q̄nia sunt sen
sibilia que sunt fornicatio/ quātū
ad genitiū & saluta immundi
quantū ad vitiū contra naturā im
diticia/ quantū ad coniugē masculi
gressu tactu & hūmodi/ quegra
dut/ q̄ impudicicia turpis luxurie
nomen est/ q̄nāle ad omnia q̄ fiunt
ad hoc vitiū & sic omnia alia q̄
sunt hic mata p hoc q̄ludunt
& dolorem/ huic ꝑo ponit alia q̄ sequi
solent/ ad luxuriā/ & vdolez/ scdm
ut patet/ de salomone dr̄ q̄ ꝑ
q̄ q̄ardōe libidinis ad mulieres
alienigenis motus fuit ad sequē
deos eccp̄/ veneficia/ i. sortilegia
que vō libidinis solent fieri/ nisi
signatōe dr̄ pōs huic veneficio mentē
tanto sapienter mimicē/ latēn
tes m alio sicut ꝑ ipō primo ca ꝑ
solon capit adiuuē comē amon et
q̄ sororem sua violauit/ contē
tiones/ vbis clamorosis cumulatis/
vbis pugilatibus rixe/ m vendicandi ap
petitu rixe/ m vendicandō acta de
seditiones/ q̄n majorē sed ptes
sectē/ q̄n sunt firmate in vidia/ m
alio homicidia/ m facto/ q̄ aut hec
ona frequenter sequent ad luxuriosi

et possent poni complete de omnibus
Et preter pluralitate omitto Et ebrietates
hic ponit opa carnis quarto adducit
gule inducit ebrietates mgno nota
pressit et queritur mordmacio irra
tio dicit em ebrietas abe quod
est potus et breia quod e mensura
quasi potus mesura vomis vomessa
tones mgno notat omis copassus
et mordmacio dra cibi et hms similia
atque caro est prona sicut mimia
mollicies lectoz balneoz et hmgmoi
Quidico vobis anteq veniat dei iudi
cium qma qui penite no potuit qm
qui talia agunt regnu dei no consequit
et phoc concludit error dicentiu qp
dampnati saluabunt pter magna cor
recta temporum Fructus hic qui
cunq opa spus quo dnr fructy
adstitudinem fructus matutinus qui
prodit de arbore et proprie ad quada
suauitate sic ista assumpta predmt
et mente detenant quoru discretio
accipit sm qp mens hominis p pec
catu spus sancti in nobis bene dispo
nit inse et ad id quod est inse et ad
id infra se Inse vo bn disponitur
qn bn se hz in bonis et in malis
pma vo dispositio eius ad bonu est
qn amore qui e pma affectio et
radix aliaru affectionu Et quod
inter fructus spus sci primo ponitur
caritas pō vo caritas dei diffusa e
in cordibus nris p spm scm qui
datus est nobis Ad qua sequit gau
dium quod est fructus p̄dus Homis
em amans gaudet de presentia amati
qua fruit caritas prima et loco quarto
qui manet mansuetudine modo manet
p patientia vo gaudij est patientia quia
addit primo quantu adquietet ab
oppressoribus et molestantibus Alie em no
esset perfecta gaudia Secundo quantu ad
sodalium desiderii mitigatis no em
perfecte gaudet de aliquo cui no suffi
cit illud hoc aut duo importat pro
ideo ponit tertius fructus benignitas
tuc bn disponit mens primo quantu
pertinet ad patientia Secundo ut no per
turbetur ad iniurias bonitatis quod
pertinet ad longanimitatem Tertia autem
bono hz rem mali ecte et efficaciter Ad
id aut quod est utilis se et ad primu
bn se hz mens hominis primo quide
per voluntate bn faciendi quod facit
bonitas Secundo per beneficentia operationem
quod facit benignitas unde dicit
benignitas qz bonus ignis amoris fer
ue facit ad bn faciendu Primo Secundo
phoc qp equanimitate tollerant ma
la abeis illata qd facit mansuetu
do que cohibet iras Quarto phoc
qp no inferetur nocumentu proximo
per fraude aut dolu qp facit fides
per fiducia aut securitatem qp non timet
qua credit mdeu sic per eam bn
disponit mens ad id quod e supra
se subiiciendo deo suu intellectu
Ad illud vo quod est infra se bn
disponit mens hominis primo quide
in actibus per modestiam que
in dictis et factis debitu modu ob
seruat Secundo in motibus corporis per
timentia et castitatem de quibus mode
tia qma ghines patit grauias for
tes qd no vincit fortitudo nec no
cumit nec patit Et hmoi fructus
spus qui signat apocalipsis
quo tractat ecclesiastes vite aspectus

fructus qui ... ui aut hic qm
ponit apli monicio duplex. ꝙ ꝑ
principio qd est ꝓma vt adeam
mis opa dimendu et opa spus
ꝓsequendu d qui aut sunt qui
imitatores eius carne sua crucifixo
erunt cu vicijs et concupijs vita qq
cupie et vicia carnis mortua sunt
in eis si viuim spu hic accipit si
ꝙ quia qm spus est qui viuificat
carnem aut no pdest qq corpi spui
et ambulemꝰ sequendo mstmetu spus
sci in opibꝰ meis at ductame rne
rōmis et eia die spus et quia bonū
opus faciemꝰ et otio vane gloie
dos subdit no efficiam mamus gloie
cupidi que est principiu aliop ma
loꝝ vt subditur inuicē prouocantes
odio inuidiose inuicē inuidentes
debonis ꝓmittentes Ca'm vi

Fratres hic qm ꝑ apli ꝑmo
nicio qua mduat galathas admu
nita supportatoꝝ et ꝓmo m malo
culpe no ipm fouendo sed mone cor
ripiendo d Si ꝓoccupatus fuerit
homo qd aliqua passione mspiritu
tam ut ignorantiam malū delic
to qd eis ꝓpetrato vos qui spuales
estis i ꝓfectos sctā et vita
m scruite hmōmoi i adbonū rēdu
cite mspiritu lenitatis pcurantes eni
qd ꝓdta malicia sunt magis accipit cor
ripiendi consideans teipm i fragi
litatem ppriam ne et tu tempteris
et sit qd passione labaris et ꝙ mē
mdigeas mansuetudine correctio
nis ꝙ induit ad supportatoꝝem
mali pene d Alter alterius onera
portate i mfirmitates mutuas
et labores mutuos subueniendo et
sic adimplebit legem xpi que
est lex caritatis et ad ꝓdicta mduit
eam d Na si quis existimat se aliqd
esse i magnū qui sciens desse ei
nichil sit desse mis vanitas et pcm
ipe se seducit iqnia qui hoc mgnitu
dē sctā et alia ꝓcia cadit so subditi
opus aut suū pbet omnis quidē
diligenter examinet et mse metipo
gloiā habebit et nō mestio ipe gsidere
et nō maledicere i mfalsa laude alterius
cui no est credendū omnis enī sustinebit
onus suū portabit i pena debito
ꝙ peccati ꝓpinqꝰ peior quod subditum
cauteat a iis qm catechizat vbo i cō
municet ꝰ vbo doctoris ei qui se catechi
zat m omnibus bonis qnia no de
cadere in malis est ꝓpinqꝰ ca qm
dicit fratres spa aut occasionē nolite fieri
nolite errare credendo qd possibile
conformāde ei in malis licite fiant
dicit aliqui quare no faciam hoc
qd quo sacerdos meus facit deus no
iuuabit i talibus no decipit hoc
enī seminauit homo hec i metet
decipiet ꝙm opa sua qui seminat in
carne sua sequendo impetu carnis
de carne et metet corruptā et cul
pe et ire hme qui aut seminat in spu
sequendo mstmetu cuius desperā
tet vitam eternā i contra ꝓpinqꝰ sit
ad mouet qui vita ꝓpter quod ꝓfi
bonū aut facientes no deficiamus
sando ab meliorato bono tempore enī
suo metemꝰ no deficientes qnia m
tes i ea est eterna et gaudij gaudia
tempus et mercedi quod e breue
opem bonā ad omnes qnidē magis
aut ad domesticos fidei qnia cate
tus est ordinata et videte qui e

ultima ps hmoi epte q̃ est̃ pceden
cui mformatio ut em galathe cri
cent q̃ pnes epla eet pauli sc̃ps
hanc ultima ptem manu ꝑpa ideo
dicit cernite .i. attendite qualibus
lris vobis scripsi manu ꝑpa mea
q̃d p̃ cōsiderate hinc potestis hoc
ꝑpendere quia cognoscebant manu sua
& qm intentio eius mhac epla erat
ꝓbanda observatio legalium ut pr
ꝓpagatoribus ꝓcludet admplendū
legalia observantiam d̃ dñs mouit
em voluit placere iudeis mcarne
i. inlegalibus observancijs q̃ hmi
nibus terrenis habe ꝑpe re hoc rogat
vos evacuari .i. ad hoc vos inducut
em supple hꝰ facut ut cruris xpi ꝑ
secutio nos patiant̃ s. iudeis p̃sequē
tibus me. et alios ꝑdicantes equa
nimitas doctrinis p̃ crucem xpi
falsi nāq; apti quentes apud vos
questu & apud iudeos quiete p
dicabant simul legalia cū evangelio
ce nācia ad salutem neq; em qui
doctrinat̃ s. apti legem custodiunt
qma m multis transgrediebant̃
& volut vos doctri ut mcarne
vera gloiem̃ .i. de vera doctrina
carnali se iactando q̃ rectius p̃ce
tos legis fecerit. q̃ gloiat̃ tacq;
malam op̃ doctrinā a se aptis d̃ m
aut absit gloiari nisi in cruce
dñi .i. in fide & p̃dicatione crucifixi
crucifixus est̃ p̃ me mihi mundus
crucifixus est̃ .i. grapia mundi est̃
m mortua multa debuit hucusq; me
et ego mundo qma nichil munda
mihi grapisco in christo em ihesu
neq; circūcisio aliq̃ valet neq; p̃
putium qua neutro aliquid facit
ad gr̃am vite vere que datur ꝑ̃
sed nova creatura .i. dignacio p bap̃
mqua datur grā que est̃ p̃ peccatoꝝ
et denouo constituit homiem̃ in esse
gracie & quoniam hanc regulam
.i. eam doctrinā sancti sumūt fide
et ope pacem sup illos .i. quies me
tis et mia .i. dimissio pcor tota
liter tollat̃ p bap̃m et sup israhel
dei .i. sup obstinantes legem mtel
lexerunt spuali p̃ in Vos em q̃ in mā
festo iudex est̃ neq; q̃ manifesto
mcarne est̃ circūcisio sed qui in ab
scondito iudex est̃ & circūcisio cor
dis in spu no lra decretū nemo
mihi molestus sit .i. o vos galathe
no debeo am decretū tam molestie
ꝓpiendo doctrinā ꝓpendo aplos
ego em stigmata .i. signa militie
xpi mcorpe meo porto p̃ tribu
lationes quas p̃ ipo sustinui q̃d no
debet in aliude tribulacio mferri
et satis ꝓbabiliter ꝑ dicit q̃ membra
corpis sensibr appebat vestigia
plagarum & verberum que sustinu
erat p̃ppter ut deum & sup̃ hanc
rem xpi vera dñi mei & no quieti
legalia cū spu vre fratres amen
que quidem gratia & vera gloie
ad quam nos p̃ducat Explicat
epla ad galathas incipit ad
Ephesios

Paulus aplus xpi incipit
epla pauli apli adephe
sios que dicit̃ in tres
ptes s. in salutatoꝝ et nar

ratoz ibi bñdictus deus/ et qđmatoz
ibi ut/ aut/ t vos sanctis/ ppe fine
capto in saluatore dō. pmo ponit
ppōna salutis quēd admone rud
dicit paulus/ et/ quatid ad officiū
ibi aplus ihesu xpi/ et/ qñtd adaūc
tem. officij rud dicit/ p voluntatē dei
qui vocauit nos ad aplatū/ ut patet
actuū. 2°. pmīt. 2°. ponit ppone saluta
te rud dicit/ sanctis omnibus qui sūt
epheſi/ ipd eni accepto vbo veritatis
pfiteri/ in fide ut dr. Qđ mig. m plo
ro/ deo natū/ eos sctos. i. fremos
in bono/ sanctū em m vna significa
tione idem est/ q fr̄m. 3°. ponit/
optata bona rud dicit/ gra vobis in
pnti et/ pax/ in futo/ tranquillitas eni
quietus/ totalis appetitus ad deo pris
nro/ i. a tota trinitate aqua datur
et/ a dño ihesu xpo/ p cuius mitis
nobis donat/ ¶ Benedictus deus/
¶ hic qnq ponit narratio magna p°
ad gratiā attentionem ephesios inducit
2°. p eis ocone addens effundit
tā in/ 3°. in moribus eos instruit
tā in/ p̄ma in duas/ quia p̄mo in
ducit eos p gratiā actionis absolute
2°. appatiue tā in/ Circa p̄m p̄cedu
Q̄ efficacior modus inducendi alios
ad dāndū attendit. 2°. p exemplū
quod magis mouet in moralibus
qua vbū. 2°. aptius ut magis moue
at/ ephesios ad gratiā actionē sunt
gras agit de beneficijs. 2°. inimis
et p̄mo deplorando bñficia quia
d/ bñdictus deus/ t qđ est/ pre
dñi nri ihesu xpi/ t copmuit
due psone et tertia copmuit rud
dicit/ qui bñdixit nos/ re/ hic incipit
bñdicto probabili dono sicut si qđ
copō/ t accipe bñdictū qua attulit
familia tua/ spūs aut sanctus est
domo pris t filij/ et/ mq̄ sia dona
donanti/ deo subdit/ in omi bñdic
tione spuali in celestibus in xpo/ i.
p xpm p q̄ pueniunt nobis dona
dña trinitas p̄ mediatorē dei et ho
mīm sicut elegit nos/ ad principa
tū sue beatitudinis in xpo/ i. in filio
Electio em supponit notitiā/ indiui
duū attribuit filio qui e sapia pris ad
mundi constitutionē/ qa hec electio ab ter
no essentiū trī eius e intempe qui
est/ sanctificatio rōnalis creature i.
subdit/ ut scilicet sancti/ p gram
in mente et/ in maculati/ p puri
tatem et/ q̄ sacrū in conspectu eius
et/ no solū in aspectu hom̄ sicut
simt/ hypocte in aditate sine qua
no prosunt alia dei dona nec dom
est/ supra 13. cor. qui si linguis
hom̄ loquar et angelorū/ qui
p̄destinauit eos in adoptionē filiorū
p̄destinatio eni est/ preparatio gratie
in pnti et glorie in futuro
p gram aut adoptatio dña inchoa
tur et/ p gloriā consumat/ p xpm
xpm/ qui est/ dei filius nāli
ipm/ quia filiatio adoptiua est
quedā assimilatio ad filiatū nātalem
sm̄ propositū voluntatis sue/ a qua de
pendet/ electio et/ p̄destinatio no
stra in nobis meis no solū in re sed
etiā in dei p̄uisione in laudem glo
rie sue/ i. ad laudandū eius gloriā

q clatis gnitat̃ p̃ gr̃az sua nq̃ q̃ rificauit nos/ 1 sciat gratos sibi mdlo filio suo/ 1 p̃ dilcom filiu suu nqua bem redemptorem/ ut q̃ sit ia subdit̃ rmissione pcat̃/ s̃ totalem nsarce bap̃m nquo sue passionis effectus plenarie nobis gnicatur s̃m dnicas/ 1 copiam gratie eius/ q̃ sue suplca budauit/ hic gmd voluit budicia dei spalia/ st̃ p̃mo facta aplis h̃ ephesijs ibi nquo & vos/ cra p̃mo dicit q̃ sue s̃ gratia dei suplymdauit nobis/ vis aplis in omi sapiencia q̃ntd adgnitat̃ dnice & prudencia/ qntu ad nostra lmanaq̃ neccam adsalute ut notu faceret nobis sacm/ 1 sacri secretu voluntatis sue/ quod plenig fuit revelatu aplis q̃ alijs s̃m bc̃ placitu eius/ qua totu dependet/ obne placito dño no aut̃ lmano mito quod pposuit/ 1 abet no facie dispositu/ in eo/ 1 nfilio qui est sapiencia pris mdispensationem plemtudinis temporu/ 1 nplemtudine temporis dispensati adeo quod est tempus gratie/ et qnd sit sacramentu supra positu subdit̃ instaurare/ 1 addebitu statu ducc in ppa/ 1 p̃ ppm qd q̃ mag/ 1 angelos cep̃ societatem r̃ pando et que mdica sunt/ 1 ho mies qui p̃ pcm dampnati erat imo uitatem gre r̃ferendo nquo eram & nos sorte/ 1 eltrone dna q̃dit̃ sores/ qua no accepit psona sicut nec sores vocati sumg/ adapta tu p̃destinati/ 1 p̃dnati ad hac ꝺm̃ ppositu eius/ 1 s̃m dispaccz eterna dei qui opat̃ ona ꝺm̃ q̃silium voluntat̃ sue/ qua michil opat̃ a casu nr̃ de necitate nature ꝑ prudcc et lbe ut simg in laudem gloie eig/ 1 ut p̃ nos alij laudent deu qui p̃ pdicatoz meaz quidt̃ adipm̃ fo subdit̃ nos qui an̄ sperang dxpo/ q̃ ante credim̃g ipm̃ & nquo hic gnr̃ ponit dona ephesijs spalia date/ cet̃ diuidit mdnas ptes q̃ s̃mo ponit cep̃ vocatoez h̃o in surgit adhac adgratz actum ibi vtea/ cra p̃mo dicit nquo/ 1 p̃ s̃ ppm et vos tu audissetis v̄bu vitatis/ anobis evangeliu salutis vre/ qua amdiat salute audientibg et dat credentibg fo subdit nquo et credentes signati estis/ hinc grec deformata ymagine r̃formate spu pmissionis sancto/ qua spus sanct̃ habitat/ mercedemibus p̃ gratz/ et dr̃ spus pmissionis qua vdet̃ p mittit vita btaq̃ fo subdit qui est pignus hereditatis nre/ et rac de pig noris & q̃ sit rei no hic imputi et eiusdem valoris cu ipa sic est̃ m̃ ppto/ qm̃ si no haberet actu hereditas edna que consistit m visoe et fruitoe bte cu spus sanctus hic imputi p̃ gratz a fidelibus & eiusdem bonitat̃ m̃ m̃io cu btitudine obtinet̃ tua m redemptoz acquisitionis/ 1 ut redempti acquirant vita btam & amissibilem in laudem gloie ipius/ qa ibi est laus q̃ tima p̃ hoc p̃m/ bte qui habitat mdomo tua dne in secula seculoꝝ laudabut te & preterea/ hic q̃d aplus tacq̃ pro bono grato agit deo de profectu ephesioꝝ

Propterea et ego audiens fidem
vrā/ inuerā sine admissione dei
erroris aut legalis obseruatoīs
et/ dilectoīm vrām in oēs sctos/ i
apa vra tradatis recta oēs fide
les no cessō grās agens pro
vobis/ de bonis ptīs memoriam
vrā faciens in orōibus meis/ de
quib⁹ ut magis/ sciatis in futuro
ut/ deus dīi nrī ihu xpi/ scdm
humanitatē qua est subiectus deo
pri det/ vobis spīm sapiencie/ hīc/
i augmentū in cognitōe dīi eī
et oīm adsolute oppediencia ut
sciatis que sit/ spes vocationis vre/
i rei spata adqua vocant⁹ credē
tes/ que quato plus cognoscitur
tanto plus desidat⁹ et que diui
tie gloīe hēditatis/ i hēditatis glo
riose nam ibi nichil deficit et q̄
sit/ supereminens magnitudo vir
tutis eius in nos/ i ad nos p̄mian
dū/ est eni nīmita et sic/ supemi
net/ oīm quod de ea pt/ cogitari
quod declarat ulterius p̄ glorificatōē
hominis ppi/ d/ scdm operatōem/ tē/
et p̄mo oppmit/ eius suscitatōem
d/ suscitantis illū/ 2° eius exaltatōem
ad patris dexteram/ d/ et constituen/
tē/ et oppmit quatuor ordines an
gelorū medios supiores demsē
rioī/ quod ierarchia cui dr̄ sup̄ omēs
pātipatu/ et/ tres demedia ierar
chia et p hoc habet⁹ q̄ sit elevatus
sup duos ordines inferiores
et/ ome nomen/ tē/ et/ 3° ostē
dit⁹ q̄ sit elevatus sup omes or
dines supme ierarchie/ deitatis
eius ppe no est/ notabilis aqua

cuiusq̄ creatūe/ que e metaphorsibi
bis abea sic/ aut/ aqmd nouat⁹ qui
abintellad apphendit⁹ piermenias
ppe/ noia eni sunt note cappassi
ami q sunt/ in aia peter qd dicit
xpi/ 3° ostēdit causis/ q causa
sima est sup ome nomē quod
nōiatur et omia subiecit subpe
dibus eius/ Vnde dicit/ et ultio/
post/ sua et sincere cōfessionem/ data est
michi/ omis ptas meo et mea
et/ qm̄ dedit caput/ sup omem
ecclaz militantem. s. et triumphantē
q̄ est corpus ipius/ s. mistici ple
nitudo eius/ s. corporis mistici et
omia/ tē/ id gratis sic lea plemdo
eius admpletur/ i ptiat⁹ supple
p eu qui est omia in omibus i
p ppm qui p virtutē sue deitatis
oīa bona in omibus operat⁹

Et vos cū quī Capitm 2m

Aptus inducit⁹ ephesios ad gra
tiarū actōm compatiue/ 2° ponit
eos utpote se ponit magis eluce scire
peter quod aptus q̄ pat⁹ dignitate pe
tus adque ephesii sint/ vocati ad
vilitatem status vide sint⁹ vocati
ut/ q̄libet q̄ fidē cōe seruentius in
sinegant/ ad gras agendū deo et di
uidit⁹ in duas ptes scm̄ duas copu
latōes sua ponē ibi peter quod sine
aut compacio est mortis et vite
quia pus fiant⁹ in statu mortis
culpe et dispositi ad morte iacheme
et vocati erant⁹ ad vitā gre que
dispenit⁹ ad vitā gloīe et hoc dedu
cit aptus satis diffuse d/ et vos

vt essetis mortui/ p culpa inobedie
quantu ad pena omissionis et pec
catis vris/ quatu ad pena cmissionis
nibus alias ambulastis/ p cedendo
peccato m pcepta hui seculi/ s. consue
tudine mundi huius. s. precipe huius mu
di siue dei. qui est/ mundus ou non
cognouit/ sm principem potatis aeris
huius/ s. sm voluntatem principis demo
nu hui aere caliginoso habitan
tiu filios qui nutu operant infilios
diffidencie/ qui/ princeps iste est/ spus
supple malignus/ qui nutu operatur
. facit voluntate suam nullis qui
no ponut fiducia suam malestribus
bonis qd erit nullerius inquibus/ s.
nequos et/ nos omes quissati sug
modo sideriis carnis nre/ ea sequendo
et/ erat aptus esset/ vincto ut deinde
sup pt carnis nris etc/ tu audit/ se
ad eis ut nobis rapiant eba sua
et/ qua ante gustione sequutus est
aliqua alia carnis desideria facien
tes voluntate carnis/ n peccatis car
nalibus et/ cogitationu/ n peccatis
spualibus et/ eramus natura filij ire/
. nati n pcto originali/ quod dr proui
niale maiestatu contrahit aperibus
p corruptione nature/ Deus autem/ ostendit
gram vocantis dei/ s/ deus autem/ q
diues est/ . copiosus in nia/ qnia
spu eius est misered et/ pce/ ppt
nimia caritatem suam/ et no ppter
nita nra cu eemus mortui pcatis/
modo pdicto tu ui uificauit nos ppo
nos sibi p fidem formata nostram
ado cuius gra estis saluati/ s. nisi
p misericordia eius ppo e causa nre
misericordie fuerit et q sedet facat/
nisse que est/ eta expectatio futue
beatitudinis ut offendet seculis superue
nientibus/ . s. curriculis anoz usq
adiudicia hmdantes diuinas/ et/ hec
eni omia fuit/ ostensa n ppa re
surrectione/ que fuit argumentio
nitet declata act ipo/ in multe argu
mente appens eis et/ eius as
censione oculis etia carnalibus con
specta et hoc amia fuit cum de
clarata p apli doctrina aptis mi
raculis confirmata/ deo subdit quia
eni estis saluati/ p fidem . s. xpi et
no plegem moysi et hec no equos/ et
quia principiu credendi et omnis
opis meritoij caret videnda eni
idem miraculu et audiendu eadem
simone vng credit motus adeo/ alt
vidno q deo dicit saluator. pe. nisi
quis nemo pt venit ad me nisi pt qm
misit me trapit eu/ ut ne ad saluti
de ppria nutu ipius eni simo stoica/
m esse natura creata n ppo ihesu/ in
esse gratie nopibus bonis/ s. ad opa
bona facienda q ppauit deus/ s. dis
posuit ut in illis ambulemus/ de
virtute in virtute adhibitu me q ad
dam/ Notet quod dicit ponit sa to
pacis que e conciliatis admittanei
tatem et/ primo ponit hec q pacis
ho infert interna exclusio et ergo ia
no estis/ Circa primu sciendu/ q gen
tiles dicebant conici republica tone
si qua adeo erant separati prudolatri
et p quos apls apto nisset quantu
ad tollentes/ qui erant cultores vnig
dei et/ eis aspe promissiones abra
he fractarii et/ semi eius p vocatos
erant/ ad fidem ppa fuit estis tribus

inseparati / et / hoc est quod dicit aplus
memores estote / tanq̃ grati debene
ficijs dei qr atq̃ vos gentes / i· genta
les eratis carne / i· carnaliter
viuentes qm dicebam ppucij / i· mi
nabat abea que dr circuncisio / i· dis
tincti et separati aplo iudaico circuncisio
qui eratis 1° tpe sine xpo / 1· sine
fide xpi / no sic aut iudei / qm ea
dem fides fuit / primo vetis testamti
qz nauj / differens tm sdm implici
tatem et / explicatum / alienati a conuersa
tione / inhabitu erat / aplo / erat co
traher cu gentibq / amicicias et con
subia / et hospites testamentorum / i·
aduene et / peregrini a testamento no
uo et veti / et sine deo / s· vo / na erat
ydolatre dediti / sine aut / in vestro itm
i· p et stm itm / vos qui eratis alij
longe / a salute dei / explicit racione
facti estis / pe in sanguine xpi / i· p
passione ipius / cuiq efficacia in sacr
mento baptismi / vobis est / plenarie
gniata / pe est / cum pap mea / s· ef
fertur / qui erat vetis vnus / q̃ iudeis
et gentilibus / facieus vtrm / ppm
ppiamq et modum pacificum natie
saluos / i· hug vnitatis / obstaculu re
mouens / qm remouet / a gentilibus
ydolatriam / qua abhorrebat iudei
et iudeis circuncisione / qua detestabat
gentiles / inimicias / q d / p hoc ab
stulit / inimicias / que erant inter
gentiles et iudeos / interne sua / i· p ymolatos / sue carnis / interne
p quã destructa est / ydolatria / et re
seruerunt legalia / legem mandatoz / i· legem mosaicam / quatu ad mandata
cerimonialia et / iudicialia / d certis / s·
euangelijs / euacuans / demouendo
omnis / cerimonialiu / et / tempandoru
rorem / iudicialiu / ut duos / s· pples
gentiles et / iudeos / condat / in semetipo
i· sibi / inuicem / p fidem formatam
/ domu / nauem / habeas / i· in vna nauj
pplin / per / in pace / eni vnig / pcipiat
homines / sint / vnus homo / et / eodem
modo gentiles et iudei / pparatos / vnig
nouo legis dicit / hic / vnus nauj / ha
faciens et / pacem / modo / pdicto / ut / reco
ciliet / xc / et / iungat / sic / hec / ut / reco
ciliet / ambos deo / s· / per / in cruce / per
pde / filio / mistico / p crucem / mistice
inimicias / que erant / inter / deum et
genus / humanu / in semetipo / i· in ppa
passione et / ueniens / denuncie / pa
cem / in sua / et / in nostra / euangel / pacis
vobis / i· euangelizare / precepit / apls
d / cuntes / go docete / omes gentes / bap
tizantes eos / xc / qui / contra / iustis / ar
gumentis / dicit / patrem / hui / qui / per / s·
iudeis / qm / hoc erant / dispares / ad / ppm
ut / deum / est / sup / in epla / ad galathas
qm / p / ipm / s· / ppm / habemq / accessum
ambo / s· / iudei et gentiles / in / uno
spu / s· / creatis / ad premium / eius / non
/ ergo / hic / inserit / intenta / exclusio
de / recepcione / gentiliu / ad / consortiu
dei et / prophetie / cum dr / ergo / iam / non / estis
hospites / et / aduene / adeo et / sanctis
eius / sed / estis / ciues / sanctoru / i· de
mum / eorum / et / domestici / dei / a / eius
ecclia / recepti / sup / edificati / i· instructi
sup / fundamentu / aploru / et / prophetaru
i· sup / doctrina / nouj ac / veteris / testamti
sup / edificati / in / quo / ipo / totus / angulus
lapide / xpo / ihu / in / edificatione / em
pli / salomonis / ut / dicit / fiunt / quidã
lapis / qui / pluries / erectus / fuit / abscisi

Capitm tercii

113

illi aut̄ ꝓfecti ꝑdicauerunt vbiq; dño cooperante et ſmonē confirmante ſequentibus ſignis [illegible]
ꝑ quē ostendit ſe ſufficiente ad hoc dñ ꝓphetiſſe hic q̄m ostendit ſe ad hoc obligatū q̄a erat aptus et ꝑ corp̄ ſpualis et ideo obligatus eis mpuſione ſpualiū bonoꝝ ſicut ꝑ carnalis ꝓuidet tenetur filijs mpalibus bonis ꝓ dicit ei⁹ illi omnē ſortē ſ. aplorū mimo hoc dixit. delyberate et q̄a ꝓfectus fuit etiaꝫ nō alij data est gra hec. aplatus mgentibꝫ eiuang̃elizare mueſtigabiles diuicias ꝓpter q̄a nō possunt abhominibus ꝓfecte ꝯgnosci et illuminare oēs ꝑ ꝑdicationē mea que ſit dispensatio ſacrē redemptionis ꝑ ꝑpm facte que dispensabilis est gentilibus sicut et iudeis absconditi a seculis ideo q̄a hec dispensatio nō fuit reuelata antea valde paucis et obſcure ut ꝑdcm est ut innotesceret ꝓncipibus et potestatibus mcelestibus &c q̄ d. nō solū hominibus fuit absconditū ꝓpter mysteriū et magis deuotos gentiū sed nec angeli sancti ꝯgnouerunt adplemū dom ꝑdicantibus aplis fuit impletū q̄a ante habuerunt tm̄ simplicē notitiā que ꝑ dici abstracta imꝑfectū est rei nō ꝑmte sed ꝙ fuit imꝑfectū habuerunt notitia ad ꝙ ꝑmet talem fuit intuitiua sicut astrologus ꝑ motū coli certitudinaliter ꝯgnoscit eclipsim futuram tū adhuc ꝑfectius ꝯgnoscit ꝙ videt ea actu ꝓsentem ꝙ etiam ꝑ aplorū ꝑdicationē tū hy ꝑ nō imꝑfectā cognitionē sic intelligendo q̄ aplis docuerunt angelos de ꝓpō mysterijs sed ei⁹ angeli docuerunt eos ꝑ quos dñe reuelationes deferebāt ad homines Et sic est intelligendū q̄ aplis ꝑ docentibus viderunt actu ꝓfessionem gentiū ad fidem q̄ ante nō sic viderant intuitiue sic dicit nō est dedecus cuꝫ intuitiue abesse nō formaliter ꝓpter pudicias rerū eo q̄ eius ꝯgnitio mensurat̄ eternitate q̄ ꝓplectitur omne tempus multiformis ſapientia dei. licet sit omnia et simplicissima indeo id est in effectibus multiformis dic etiā multiformis ꝓpter multa mysteria impoꝓ ad impletionē subditi ꝑm ꝓphetas ſectatores et ceteri dispositione tempoꝝ plenitudinē ad impletam que fuit mꝑpō et ad impleuit mipō q̄nquo habemꝰ hic ostendit se disparet adorandū ꝑ confidentia nullus orat nisi aliqualiter ꝙ audiri confidat. habebat aptus hanc ꝙfidentiā optinendi ꝑ mediatorem dei et hoīm ihm ꝓpter deo dicit q̄nquo ꝑ quē ſ. ihm ꝓpter hoīm fiduciam et accessū ad eum ꝓpter inconfidentia ꝓ fidem eius de eo credentes mꝑpm ꝙaudit ꝑ ipm vnde dicit ꝓpter ꝙ et quodaꝫ ꝑ tertias prem in nobis meis dabit vobis ꝓpter quā dispone ꝓmissa hic q̄m aptus ad orandū pro ecclesiis attendit ꝙ deo totū attribuit ei aut ꝑtin ad oratione sua ꝓmo petit dari ecclesijs adeo robur pacis inducias ꝓpter quod ꝑ ꝓpter ꝙfidentia qua habeo de ꝓpō peto ne deficiatis in tribulationibus meis ꝑ terrā ꝓpter

ppt tribulacões meas ⁊ bono deficiat
p vobis ⁊ quas sustineo eo q̄ pdicaui
vobis ut exemplū paūt dem vobis
que est gloia xpi ⁊ si nebula eorum no
deficiat hmi rei gratia ⁊ ut no defi
ciatis inebulatorum ⁊ flecto genua
mea ad deū patrem ipm devote d
cendo q quo omis patrnitas in ⁊ ma
patrnitas ⁊ ꝓma omis am emanatio
creatiue adeo ꝑm ec natiue p quā de
pr omi gnāliter p creationem et etiā
emanatiu ꝑm esse gratie ꝑm q̄ di pr
hom et angelorū p adoptione est pos
tor emanatiue filij a patre ꝑm quā
dicit pr p nālem et eterna emana
cõe ut gnies propter quod a bea nomiat
omis pr̄nitas que est melo ⁊ mi
ra ois adeo quod e ꝑm maluq̄ gne
rata ce hmi ⁊ nauatur ut det vobis
ꝑm diuicias gloie sue rotute ⁊ pa
tienie mabilis ⁊ corroborari p
spm eius in mtiore hoīe liceret em
in martibus atro q̄ dicit homo q̄ vor
lacerat mens tn q̄ dr homo intior
fortificabat ⁊ q̄ ꝑm hic ꝑ petit
epheſis augmentu notaie ⁊ et d pū
quod pdr ut det vobis ꝑm habita
re p fidem in cordibus vris no solu
firmit adhendo eis q̄ sunt fidei ⁊
et plenig ⁊ claus ea q̄ ptinet ad
articulos fidei cognoscendos ⁊ radica
te ⁊ hic trio petit eis augmentu
radat et p q̄s alioq̄ donoꝝ que
radicati iustit ⁊ o dicit radicatam
dicati q d hoc peto adeo ut sitis
firmi in caritate radicati ad modu
arboris que no pt euelli ⁊ fundā
ti ad similitudine stabilis edificij ut
possitis comprehendere no solu speculatiue
sed etiā practice que sit latitudo ⁊
radicat ⁊ et ad omes etiā inimicos
se extendentis et longitudo ipius ⁊
radicis sarū patienter expectādo ꝑm
ad in longin quā sublimitas quia no
solū sunt ascendere in deū sed etiā
in ipm transformari quodāmō in ipm et
ꝑm deū habitare ⁊ et condescensiue
ad ꝓim unde paulus postq̄ fuit
raptus usq̄ ad deū celu ꝓ cognitione
sic ad ꝓim descendebat q̄ de actu
meritali ordinabat d ꝓpori vite
debitū reddat ⁊ sit vpor vite ꝓ
cognitione vite eē ⁊ sicut etiā cōis ordi
nem sic hēa sancte etiā cognitione ꝓpi
⁊ p quā omīa ꝓpo supereminentem scie
⁊ noticie qua habemus de ipo vbi cū
stia foris stat dilecto intrat q̄ de q̄
ꝓma cā omīa dr maior aut hoc
de cognitione ut impleamī in omes plem
tudinē dei ⁊ ut implearīs domus eterna
arrismatibus que donat adeo cū cog
nitione ⁊ sci aut ⁊ hic q̄ ut plus attribuit
deo totū aḡ est omne bonū et pa
tet hēa usq̄ ibi ꝑm virtutē ⁊ s dīna
que operatur in nobis q̄a virtus
ꝑme cause operat in omibus sēdis
agentibus ipi gloia ⁊ laus in eccia
in ꝓpo iheſu ⁊ s aggregata in omes gnā
tiones ⁊ ec ⁊ eternaliter quia eius glo
ria maxīe celuret in eccia adoptate
de qua dr ꝑs hymnii ⁊ bīd qui habitat
in domo tua dne in secula seculoꝝ
laudabūt te

Capt̄m Quarti

Obsecro vos ego postq̄ aptus in
duxit ephesios ad gratiarū
actionem ⁊ et effudit p eis oratione
hic q̄m informat eos in modus
et ꝑmo spualib ꝓ quatu ad aliquos
status ꝓ aliter ibi mulieres ꝓ nec
dū q̄nti rali ꝓ o vtiliter administrāti
dū cūctor ibi decreto fratres ⁊ cū

pmud mstrent gnalit. ꝓma dbo ꝯo
paluatoris ꝙ emplo/ mpntipio quti
cti. ¶ Terra ꝑm sterne du ꝙ hudlitas
& fundamentid spualis edificij ꝑ
quod ꝓmo fundamentd istud collocat
ꝯ sup edificat/ à ¶ Illiciti huate/ ꝯ ꝯo
mstruit eos de hudlitate et/ quibus
dam alijs ꝛtutibus sibi ꝑpinquis
d/ pbsarco ita ꝙ vos ego vnctus/
inarcer indue/ i. ꝑpter dnm ut dtm
est/ supra ut digne ambuletis/ pre
dendo de ꝛtute in dtute ꝛcatore
qua ꝛcati estis/ ad fidem catholicā
que ꝛfert/ vita ꝛtuosam cum omi
hudlitate/ s. intiori quatn admete
ret/ ꝙtidri quatn ad gustatū/ et qn
hudlitas facit homies à ꝛsilie m ꝑpa
quitate ⁊ mansuetudine adcpam
que ꝛpmit/ motus ire/ deo subdict
et mansuetudine/ ꝛpressio aud ire
inducit/ adpatiend tollerandū ma
la illata/ deo subdict cum patia suppor
tantes inuicem/ mutuos defectus et
labores meditate/ s. ꝛpd & no mtui
tu tpalis comodi ¶ ¶ Illiciti/ hic qui
apūs ephesios instruit de edifica
coe ꝛtutū sup fundamentū hudi
litate collocandū et qma quato bonū
est/ grdus tanto dnīq ꝯo ꝑmo eas
inducit/ adhuanda ecclesiastica vni
tate ꝯo ad habendū mod honesta
tem ¶ ligiti/ ꝓma intres/ qma ꝯo
facit/ ꝑpo sicut ꝯo adhoc induxit/ op
emplū à vna dns/ ꝯo declarat ꝙs
dam dtm ibi vnctus/ ¶ tra ꝑm ⁊t
¶ Illiciti/ supple stis huate vnitate/
spūs/ i. vnitate etie qua facit/ ꝑpus
sanctus et ꝑ cappatū eius stisma
facit dyabolus m vnculo patiē/
sicut and vinculū corpale vnit
ligata mē ipond sic pax & tranqui
litas huant/ vnitate credentiū vni
corpus/ s. stis quod ē corpus ꝛpd
misticū et vna spūs/ a vna valu
tatis optandi bond sicut/ vocati ēe/
mona spe ꝛstitudinis et ne varietas
ꝛcd/ s. ad fidem catholicā ꝑ quam
habebit vita eterna ¶ vnus dns/
hic ad ꝓpositū induxit exemplū de
vnitate dni fidei & baptismi ut ma
gis moueat ad huandū ecclasticam
vnitatē/ d/ vnus dns/ cui huito et
io stisma no pueme ꝯo talente
dnice ꝛgria valencia/ una fides/ ꝛ
lus sint articli mlti m fide cato
lica tn mnitur vnitati dme ꝙd
ꝙ eis assentimꝰ ꝙ est una vna
baptisma/ licet/ em sint mlti mi
baptizantes ꝯo tn vnꝰ ē qui
baptizat/ intus s. ypus ꝯo ꝑ hic
est qui baptizat/ vnus deus et
ꝑ omi ꝑ creatorem qui sup omes
creaturas ꝑ excellentia & omia ꝑ
sentialem ꝛsen gubnatorē ut in omib
nobis/ s. fidelibus mḡtus d spūal
ꝑ gram ¶ vnctus/ hic declarat ꝙ
dam ꝑdcm s. qualit omes fideles
sint/ vnū corpus ꝛpd misticū et
diuidit mduas ptes/ ꝓma ꝑme de
clarat/ huius corpus dstinctione
membroꝝ ꝯo ꝙcipiend ocp ibi
editatem/ ꝓma adhuc intres ꝙ pos
ponit dtm distinctū ꝯo distinctū
gdtū à et ipe dedit/ ꝯo eius dnī
cio ibi donec/ ¶ tra ꝑm dicit apūs
¶ vnctus/ meū/ s. ꝛpd fidelū data
est/ gratia ꝑm mensuram donationis
ꝛpd/ i. ꝓut/ voluit dare plus et mi
ꝑdm ordinē dispaitū id suo ꝛpo
cui datus est/ spūs no admensuat

de iiij° retio aut datꝰ m mesura
pter quod dicit septima pbs hoc
ascendens in alto / s ppbs missa as
censione captiua duxit captiuitate
pces qui pius tenebantꝰ m hym
bo qui dicunt captiua captiuitas
sicut sequit̃ sm sacra septua fit
talis reduplicatio ut tm dicit vita
vinct mortem morietꝰ et afflicta ad
maiorē oppssionē dedit dona pius
sancti hominibus die pentecostes
visibiliter et cottidie m visibiliter
pbs hoc / dr q accepit dona in hoc
mō et est eadem sna accepit em
dona adeo pce hominibus tribuenda
sicut opparet fuit ibidem xpc qm
habet filius habet a patre trag dona
premisit p filiū incarnatū media
torem dei et hoīm et qm declarat
modū ascensus d / q a ascendit dr
qualiter est intelligendus nisi qz
et descendit p̃m in sua morte in in
feriores ptes trce / s / ad hymbo prem
in inferno qui dicit esse subterra
neū aliter missi qm et descendit p̃m /
missa incarnatoē in inferiores
ptes trce / a ptes huiꝰ trce / q sue
inferiores sm aliaz ptem mundi q
descendit ipe est / idem in psona
et qui ascendit sup omnes celos /
ascendē ut descendē oppo nociuit
ipe sm deitatem q de natate pns
erobiz sed sm humana natam dicit
hic ascendisse sup omnes celos no
sic intelligendo q ascendit totaliter
sup celū empireū vbi nullus est
locus nec creatura aliqua sed sic
intelligendo xp ascendit ad dignio
rem ptē empirei quod e locoz
et relū supoꝝ ut adimpleret

omia / q deco pe apbas erat scripta
qui no solū apbauit de eius nati
tate morte et resurrectōe sed etiā
de eius ascensione et ipe / hic gnt
pomt dicte distinctionis q dicit
sicut em diuisis membris ecclesie
data est admensura grā plus et mi
nus constituta sunt / m diuersis gradibus
et officijs sicut in corpe nāli dis
timcta membra habent distincta of
ficia et hoc est quod dicit et ipe
dedit quosdā quidē apbas / s pro
ad ordinandū ecclīas et regendū
quosdā aut pphas / ad futurū pdice
dū / ut patet dicit q̃ et quosdā / alios
aut euangelistas / s quatuor ad
euangeliū scribendū alios aut
pastores / ad ecclīa audiēdū et docendū /
ad informandū in moribus xpiānm
et ophoc officio sibi iniuncto sue
qz commissione ad cōsummacoēz ecclīe
i p̃ferōz fideliū in moribus et fi
de modificatoēz recipis ppi / s mi
nisteriū xpc et etiā inquā apbis successit
epūs pbr̃is aut hentes curaz scripturaz
sacraz ad obscura intelligendi euan
gelistas archidiaconi / pastoribus p
quos intelligit hoc discipli sacre
dates creati doctoribus qmcuq; qz
erentes debite actū docendi seu
predicandi / donec / huc qm ondit
dicte distinctois duratio usq; ad
diciū huc em terminabit tempus me
rendi et qz sub pmotio minoz qz
superiores ad bonū nr̃ cessabunt hec
officia et hoc est qz dr donec nr̃
i dicā officia celebrēmꝰ in ecclīa mi
litante donec occurramus omes in
unitate fidei nr̃e i qui simgraniti
in fide et cognitoe xpi in vnū p̃fon

ppo quod docet ꝙ tu illud audi
as / intellexisti & si in ipso edocti est
non solu speculative ꝙd etiam pᵉtice
sicut est veritas in ihesu / qui cepit
facere & docere actus primo / ideo subdit
deponite vos secm pristina ḡuersa
tos / i. cunctute vicia in quibus fu
istis tempore gentilitatis cet etem
hoem / i. qui dicit deponi qd re
sipit inclinatoꝝ carnis tor rupte
adam contracte qui corrumpit
secm desideria carnis / i. licet delec
tetur ſm carnem corrumpit tn
nociue ſm mentem / et etiã ꝙd car
nem i. deditu eni carnalibus vicio
ruius moritur ceteris ꝛ renouamini
mente / p gratiam spu mentis vre /
i. mspu qui est mens vra & indu
te nouu hoem / i. reparu p ipius
mitatem qui secm deu creatu est
secm iustiã natura in iustitia et
sanctitate veritatis / qua no fuit in
eo duplicitas aliqua ut hypocrisis
sma petri ait / qui petrus no fecit
nec inuentus est dolus in ore eius
propter quod / hic gnr aptus inforã
uit de moribus respectu pximi
ad que bene se habet homo pre
ceptem in ore ꝛ zelu bonu in corde
largitatem in manu / et benigni
tatem in affectu primu ponit dicens
propter quod deponentes mendaciu / p
quod pximu defraudat / loquimini
veritatem / p qua cu eo vere vnimur
qm sumꝰ in unico membra / propter q
debemus nos mutuo iuuare / ꝙd com
ponit ſm / d / nascemur / p zelu
que nid est / contra nãz pximi

ꝙd tenet eius vicium / p qui inhor
defacili mensura comis exceditur
propter quod legit de platone qꝺ
nus sinu peccante tradidit alteri
prudentia ne ipe mensura comis
vertus excedat / ideo subdit & nolite
peccare / mensura comis excedendo
sol no occidat / q d / si vra mensura
comis aliqualit excedat / attamen nõ
transeat / tertiu aut ponit d / qui
furabat / ante custione degentili
exercꝺ qꝺ no faceat / propriamanibus
pre magno autem laboret / s. dilige
ter et serenime ut habeat / no solu
ad sufficientia sua ꝙd etiã ad erogã
landam pximi indigentia / quid
sermo / hic inter ponit quartum /
omnis sermo malus nõ / p habm
dantia eni cordis os loquit / est
pij tã / & ideo sermo malus no pro
cedit / nisi de corde maligno ꝙd fidei /
ſs ſmo creat de ore vre bonus
supple ste ad edificationem fidei / i.
datiu to subdit ut det gratiam audi
entibus / ut ste eis gratus & quia
debet homo magis vitare offensam
dei qua offensam hoim / ideo subdit
et / nolite contristare spm scm / spm pter q
vris admirandum quotando signo
signati estis / p sacrm baptismi in
quo caracter mpmit / in die redemp
tionis / licet enim dies redemptionis
sit dies passionis
ppo quin tn mbaptismo effectus
huius passionis applicat / plenarie
cui libet baptizato / paliter ideo dr
tue dies redemptionis sue & quia
baptisma dr nona regeneratio & p quos
to tue malignitate ablatio subdit
omnis amaritudo / quatu ad tranqre

et odiu/ ira quatu ad vindicte appetitu/ et indignatio/ quantu ad divisionem fanei/ et clamor/ quatu ad detentos/ contra proximu/ et blasphemia/ contra deu/ tollat/ a nobis/ in ppo renouatis/ cu omi malicia/ ut sic gnalit de vicio ꝓcludat/ hoc p appositu/ cludit/ estote aut/ inuicem benigni/ bona cordando/ misericordes/ mutua indigentia releuando/ in malis gpatiendo/ donantes/ mutuo/ offensas/ dimittendo/ sicut/ et deus in ppo/ i p ppm/ donauit/ vobis/ remissio/ precep

Estote go/ post/ q/ apls/ instruxit ephesios/ in moribus/ hic/ hoc/ gnt idem fuit/ de exemplo/ et primo ꝓponit exemplu imitabile/ d/ estote imitatores dei sicut/ filii carissimi/ quasi dicat/ aliter/ actis degnes filii/ et p/ hoc/ adeo expandi/ et ambulate/ hic/ gnt/ induxit/ ephesios ad mitandu ꝓpm/ qui/ exemplar/ om/ et p/ inferiore caritatis/ ho/ modu de sancti tatis/ ibi/ formet/ aut/ tertio in splendore/ gnte/ dicitis/ ibi/ ordete itaq/ circa primu dicit/ ambulate in dilectione/ p bona opa caritatis/ sicut/ et ppr dilexit vos/ hy/ sicut/ no importat equalitate/ sed quadam conformitatem/ et tradidit semetipm/ p nobis/ q/ ita deus/ in nitate p salute/ nra/ alias ponit oblatoz/ et hostiam/ deo in cruce in odorem suauitatis/ fuit em illa oblatio deo acceptissima/ qua ꝓtulit/ et omnia caritate/ fornicatio/ hic/ gnter induxit admitandu ꝓpm/ mundicia/ ho/ circa hoc/ monuit/ exercere/ ibi/ nemo vos seducat/ circa p̄m dicit/ fornicatio aut/ que/ e quibus/ solui/ ex soluta/ et omnis/ immundicia/ aut/ p hoc includat/ omne/ avaricia/ hyperbole primenda/ a auaricia/ i. m modata cupiditas/ pueniende/ de/ auarus quasi auidus existens/ accipere/ nolit/ muneribus/ i. sic a talibus sit/ elongatus/ q/ no possit/ in aliquo notari/ sicut/ decet/ sanctos/ i. ppe/ anos qui dicat/ sancti/ qui/ sanguine/ tincti/ q/ma ꝓpe/ sanguine redempti/ aut/ turpitudo/ in dissolute gestu/ aut/ stultiloquiu/ interpi affatu/ aut/ scurilitas/ i. iocularitas/ que ad rem no/ pinet/ i. ad nichil valet/ sed magis/ nocet/ si em dicat/ dbu iocose ad/ alios/ et creatos honeste no nocet/ sed magis valet/ ad creatorem ꝓpitiu/ de/ et quarto aliter/ et/ ho/ pomit/ epis/ pomit/ quedā/ virtq/ que dicit/ ꝓpria/ qua aliquis scit/ qute deo/ ut facta ad solatiu honestu/ et magis/ grate/ actu/ deo/ et hominibus debere/ fieri/ acceptis/ dicit/ pductorum/ vitioz/ subdit/ tam/ d/ hoc/ em/ si/ tote/ intelligeneis/ cit/ et pis/ lector/ precepto/ aut/ auarus/ q/ e/ idolor/ finitus/ ne/ ille/ sed/ fatuidmane/ et/ de censu/ facit/ deu/ sibi/ ꝓpm/ retris/ ꝓponendo/ Nemo/ hic/ hoc/ admonet/ errore/ dicentes/ aliqui/ q/ prudentia dei no se extendit/ ad actus hus/ nos/ mque/ ꝓsona/ dicit/ Job/ ꝓpm/ eta/ erroneus/ reli/ p/ ambulat/ no/ mea confidat/ et p/ hoc no/ pmit/ facta/ hoīm/ ne/ exuminat/ hic/ errore/ cem/ admonet/ dicens/ nemo/ seducat/ manibus/ verbis/ dicit em/ q/ prudentia dei no se extendat/ ad actus humanos/ e/ mihi/ manet/ sequet/ ipm/ mihi/ ignorāt/ q/ nos/ simq/ quod/ e/ ingnuens/ sentire/ fuit/ plus/ primo/ dicta/ contra

empedoclem ꝓpt quod em / 1· quia
alqui recedebant dei fra hoim ne
pmice nr ēmunacōe ꝯuenit rea dei
.1. eius cōmdita mfilios diffidencie /
.1. sup illos qui diffidebant / de dīna
ēmunacōe ut dcm est / et tales vi
dent fuisse illi qui pierūt mdulu
uio / Nolite ro effici ptrapes eccē /
malpa / ne stias sacīn mpena exrate
em alqn tenebre / 1· mvoluti tene
bris ignorancie tempāe gentilita
tis / et dr tenebre / mabstracto · ad
designādu magnitudine exxcriis
sicut de hoīe nitēr largra dr / qp est
pa largitas / q d / aptius no dmitp
si tue exatis mvoluti enormibus
peccatis nec aut / pg qfusionem
veam ad ypm estis luxi mdno / p
claritatem gre et notīe / deo gelu
dir ut filii lucis ambulate / pce
dendo de vrtute mvirtute / sicut
tus em lutis / 1· eius opus e m omī
bonitate / quo ad sci pm et iustitia /
quo ad ppm ppi m et veritate / quo
ad deū fidelit ei smendo / o subdr
phantes / 1· discernetes quid sit
beneplacitū dei / sm em fideles
diligent inqrunt implore bene
placitu dnī et nolite gnīe cēre /
1· peccāe cū pcoribus sed magr
eis arguite q em m occulto fiut
abeis turpe est etiam dīre / ꝓter
quod pdicantes contra vitia tre
pia no oppmut sp p exēplo exēple
q et fideles qm sunt luxi dno
ut dcm est debeat talia arguēdo
ndit / d omīa aut q arguunt /
tamē vt pba aliud / cē dēne
manifestant / esse talia omīa em
quod manifestat lumē est / ptcipa
tiue mquatū pmit mlucre / et ad
hoc arguūt vitia pcoꝝ ad ut eoꝝ
turpitudine ꝓpositum resiliant
abeis ut fiant luxi mdno ꝓter
quod dicit s sp us suus pme sur
ge qm dormis / m ptās marcen
do et qm mortuus / a abm
fidelibus te separando · qui dicūt
mortui aut eōrū / dmitte mortuos
sepelire mortuos suos et tua
but te ppus / p fidem cāritate for
mata q videte / hic qm aptius in
ducit ephesios ad imitandū ꝓpo
sapiencia / quia ipe est sapiencia
dei prio ut dr p ore p / dicēs
videte itaq fres q quo modo ambu
letis / sanctitates pnas declinando
no quasi insipientes / qui talibus
se immisct / distinguē nescientes
bonū a malo sed quasi sapientes /
qui cta bona et mala optime in
ducunt illa prosequendo · ista fugiendo
inquantuꝫ recte dē sapiens qui
bene iudicat de prosequendis et vi
tandis sm artem illa sicut sapi
ens miles in arte militari dr qui
scit uidicare bene de oppedien
dis adq̄scendis victorie et oppor
vitandis / ne de aliis / et eadem
no est in malis vīmentes de
pus / bonis opibus insistendo ha
bita opportunitate tpis quoniā di
es mali sunt / 1· quia frequenter
comprimit impedimenta supuen
ut ꝓpterea nolite fi imprudēn
tes / 1· defuturis no prudentes / de
eo prudens qui presentia videns
1· alongē sibi prudens ac sm
et imprudens prospectui compten
quia hic accipit prudencia nihilo
q ptinent ad salute / o subditure

intelligentes q̄ sit voluntas dñi/
aquo q̄ peccata remittare/ et quia
vitia carnis abhorrebant melli
orem/ deo subdit/ et nolite
inebriari vino/ p̄ vitium gule mq̄/
i. p̄ quod est luxuria/ unde dicit
q̄nia/ venter meus estuat de
clinat/ adlubidinē vocat eum et
gentalia sunt membra p̄p̄ inquia
et p̄ velocitate membrō desigīa
p̄ inquitas vicioꝝ et implearis
spū ste/ q̄m dat sobrios et castos
loquentes vobismetipsis/ i. adinuicē
et cōsciencias sibi ipō in psalmis
et ympnis hic/ unde de vetus ii°/
q̄ repleti sūt sancto ceperunt loqui
vicens lingue magnalia dei et psal
lentes misericordias vras dñe/ i. m
tauremam huiq laudis addnm di
rigendo gratias agentes/ q̄ma gra
tiluda beneficia recepti. disponit ad
cetera dicens. subiecti inuicem i
timore p̄pō/ qui est timor castus
et castati angue/ Mulieres/ p̄ter
q̄ aplus instruxit de moribus
ephesios gratiaꝝ hic quid idem fāt
quātu ad diuersas status p̄sonaꝝ/ quaꝝ
ptes patebūt p̄sequendo/ primo ergo
instruit psonas metas inuicem
et primo uxores/ d/ Mulieres vi
ris suis subdite sint/ eis militio
obediendo/ militer enim p̄fuda sub
dat dñm p̄fidis/ Mulieres vē
sunt infideles viris quātu ad
fidē/ q̄nia fetida est mas ammonia
et quātu admittem/ defluat enim
a viris indiscrete/ io subdit/ q̄m
vir est caput mulieris/ a capite
enim q̄nq̄ regitur omes sensus
dependet regime totius corpis
sicut xp̄us caput est ecclesie/ que
est eius corpus mistice/ Viri di
ligite/ hic p̄o instruit viros dicens
viri diligite uxores vras/ p̄ hoc
enim mulier facta est de latere viri
p̄ debet esse sibi q̄nta p̄fidem
dilectione sicut et xp̄us dilexit eccl̄iam
cuiꝰ est caput/ et semet ipm tradi
dit/ p̄ea q̄ tradidit maxīa ut illā
sanctificaret/ aptiū mundando sanguē
suo mundane lauacro aque/ in bap
tismo p̄ quē gratiā p̄p̄i passionis q̄
ad effectū ut sup̄ dictum est mūdi
cie/ nam antecedente dño adele
mentū fit sacramentū/ ut exhiberet
ipe gloriosam sibi eccl̄iam tanq̄ sponsam
claritate fidei et morū refulgen
tem/ gloriā enim ad claritate dicit q̄
clarā et mutata in g/ ne habentem
maculam neq̄ rugam/ i. p̄cōm mēdi
patens neq̄ latens/ aut aliter ne dubi
tem tm/ i. mundā et simplicē sine ru
ga duplicitatis ita et uxores/ q̄ma
sunt cōna tm/ deo subdit/ q̄m sic
corporem diligit/ semp̄ diligit et
sicut dē aut pius tm/ i. tm nō non
sunt duo sed cōna tm/ nemo enī
carnē suā/ i. sua uxōr odio
habuit/ nō ait sed nutrit et fouet/ i. mandat eam
fouet q̄ eius odio q̄ amāde ut sit
subiecta spiritui sicut debet esse et
sic refingat/ eā spū mortalio
et fiat uxor debet diligē corpora
cōna tm sicut eccl̄iam/ supple diligit/ q̄ma membra
sumꝰ corpis eius/ q̄ misticā nos
omes fideles de carne eius et de
ossibus eius/ nā aliqui fideliū sūt
mēbra uxōris et ipsi dñi de carne
eius/ q̄ma ante q̄ mulier fuit
passibilis et infirma et de ossibus
eius quātu ad fortitudinē/ mi ppō

conformat intellectia addisc̃ posse eñ mḷtis qñ resistit robur corpis cortus fortitudiñ de fugit a grio linquet homo premu et mercz suã / ꝙ quatu ad ꝯhabita cos / stud fuit dcm q̃ dr̃ de ada et eua / qñ applicat ad ꝓpm et etiaz institie statum / statu ꝓpm nppe et etiã lug eius filius dei prem no reliquerit / qua ꝑ est in sim pris ut dr̃ ꝑ tã / td̃ tñ quadam appetita dr̃ prem reliquis se inquatu appuit d mundo visibi lis informa sui ad gradiendum sibi etiaz ꝑ mysticu natiuitatis et passionis suc sicut sponsam et cohor dutis ad ꝓpatu / d / comd ꝑ dr̃ / et ꝓ ꝯpor aut timeatz ordo timoꝝ tacto

Capm vi

Dilli / hic qñ docet pntes et filios qualiꝫ se deant habere admiscet et ꝑmo instruit filios d / filij obedite pntibus veris dñis / et mitis et honeste / hoc enim iustu / est ꝙ filij hent aperta oc / mentu / et documentu / hoc etiã plat ꝑ scptura quodi ꝙ / hono ra prem tuu et mrez tua / no so / lu in cuentia ꝙhenda / sed etiam in nitens mistrandis tpe mutat quod est mandatu ꝑmu / no simpt ꝙ madata addend ordinatia sunt pora / si in illis no addit̃ ꝯpmedo pmissione d minacus sicut in isto / deo subdit̃ imp missione / q̃ sequit̃ ut bñ sit d / dr̃ / qñ instruit pa tres d / ne vos patres nolite ad

ira tudiam puocare filios vros / cos nimis asspe castigando ne frangat̃ desperando sicut baculus tortuosus qui nimis flectit̃ addirigendum et educate illos / i mete mḍ disciplina et correctione dñi / i moribꝫ et timde dei / obedite / sic inter mstruit suos et dnos et ꝑmo suos / d / sui obedite dñis carnalibus / ca tu ond ad tuaz ames homies simt liberi / sed quatu ad corpus aliqui sñt lubi et aliqui seruli ꝙ ternis ond timde / i cuentia / quod etiam ꝙperit filijs et timde / quod est ꝓpe seruend qua subsint flagellis dnoꝝ in simplicitate cordis vestri / i absq fraude et dolo sicut repe / hunus ond mḍucta est ꝑ pron et sic est pena pri / deus aute actor est mali pene et ꝑ correxi ꝙ prem sicut sibi placet ꝑ pena fruitur et alia / Aliud etiã immittit alicui malu pene / no ꝓpe oppiatoz culpe sed ꝓpter augmentu miti ꝑ ꝙticiu hudilitat̃ et pacie / Aliqñ etiam ꝙcedit aliquis sibi accipit seruitutem cohibitoria sicut paulu ng uolensis epus mscruitutem se tradidit tempore vandalorum ꝑ filio cuiudam vidue / et omnibus istis modis no solu seruit homi / sed etiã deo / inquatu homo patient sustinet seruitutem sibi in flicta ꝓordinatoe dñia ut assumptam pe / tulantie ꝓpter deu / no ad oculu simu / tes / i mprntia dñoꝝ tm / sed no in absencia quasi hominibus placen / tes tm sed ut simi ꝓpe / cohibitoie / sustinentes mḷtor ordinatoꝝ dei / et subdr̃ ro tu dr̃ stientes qm

comuscipiat quodcuq; fecit bonu. ſ
mitorid hoc dupliciſ / in me recede a
dno / mea ptate ſimt dñi ſicut ſui
o ſubditi ſiue huius ſiue liberi / nam
g deo ſiuitus r ſpectu vite bte nihil
affert impedimentu / vnde dicit
ambroſius / nidno bona ſuiet / bo
na libertas equa lance appendit me
po mſtrauit dnos / d / et vos dñi eadē
facite / ſ ſeruis vtentes cora ſuitu
te rōnabiliū r modeſte ho ſubdē
dmittentes minas / q d / no ſolū re
mittentes dba q̄d peccant / ꝙ ſic
gilicate ut ignorantia ſ ccid q̄nia
eoe r rba affra / et / ſubdē racio
ſcientes q̄na et illoꝝ et vr dñs e
mecius / pſidens equalit dmda ſuis
et pſonacꝰ acceptio no eſt apud
deu / uta dñs puert dñi ſicut ſuu
et / etiā granio / ceteris pibus / q̄
quato status altiōr tanto caſus ḡ
uior / ꝓter quod dē ſapientie cap°
cap° potentes potenē tormenta pa
ientiē ſ / De ceted / pg̃ ꝙ aptius d
ſtruxit / epheſios in cōd r pgea p
ſonas duos ꝙ ſtatum m ſpali / hic
vidit q̄ me ad mſtruendū eos in
gūali / et dimidiū mduas ptes / q̄nia
ſpūs mduxit eos adſumendū ar
ma vrtutu gualiū ꝙ deſcribit hic
arma ꝓpriter ibi / State ergo / cta
pōnd dicit / Decetd ſcos confor
tamū mdno / ꝙ / d / eequus raduati
eſtis mfide ꝙpd debet q̄fidē de
ipo al̄ na aſſiſtit fidelibꝰ ſuis in
temptacoibus r preſſuris / om
ptū q̄ no debet homo ſic q̄fidē
de aſſiſtencia dei q̄ omittat facē
q̄ pt / q̄na hoc eſſet temptare
deū / deo ſubditi / et / induite vos ar
matura dei / i virtutibus q̄ ſimt
arma militū ꝓpd ut poſſitis ſtare
abſq; caſu mortalis pcti adūſus
ſdcias diaboli / q̄m ſicut dicit leo
papa / dñs diſcutit q̄ſtudines non
talat cuneos ſtruta aſſectus r ibi
querit cauſas nocendi ut vbi quē
vidit ſtudioſius occupad q̄na nos
nobis colluctatio adūſus carnem
et ſanguinē / i adūſus hoies q̄m
ſimt caro r ſanguis r ꝓpter viſi
bles ſed adūſus principes r ptates
demones q̄m ſimt hoſtes inviſibi
les / et dicit / principes r ptates r
angelorū ordines no ſolū ſimt p
gram ſed etiā ꝙ nāz r c deſcripti
ordinibus ceciderūt aliqui mīſp
nāla r maſexus / integra ut dicit
dyonyſius / 2 mſeriores obedue ſu
peribus ut magis poſſint nocere bo
nibus r ꝙ principes r ptates mul
tigud alii ordines demonū adūſus
mundi rectores / nomie mundi no mi
ligid hic omniū creaturā qui
no dgid ademonibus ſ adeo / 2 an
gelis ſanctis ſibi mſtratibus ſ mul
tigud omniū homīm malos ſtur
dē / Ex hoc / mundus ex no gnoue
runt pdemones dei dñm nequā
ꝓcos ad pcta mouent ꝙ quod
ſubdit / addeclarāz huius mellen
tenebras hui⁹ / dicit / dñs mūdi
homies tenebre / q̄na ſunt mūn
duti tenebris ignorancie r culpe
cōtē ſtrudia nocturie / i contra
ſpus nequ ſūd malignos ſ / ccid dē
adoſtendendū q̄ ꝓ tenues mūdi
hic demones mtelligid / nucleibꝰ
i mhoc aere caliginoſo q̄ ſtringit

mspitid nouat/ mquo demones habitant/ usq; adiudiciu ꝑt quod aues celi rapiant/ ost. p iij. ca/ obi dr̃ q aues celi comedut semen q̃ cadit secus viã ꝓpter acripite ꝛmatura dei/ s. contritu ut ꝓdcm est/ ut possitis resistere/ m sulabꝫ de mondi mdie mala/ i. mpti vita robi dimittit/ tempta tom pugna et vi ombus/ s. ppis et aduſis ꝓfecti state/ uta q̃ no stangam̃ maduſis nr̃ clemenã m ꝓperis/ state ergo/ hic q̃ me aplus deprecabit arma dtuit mag̃ in spali/ et state ergo sucinti lubos vros/ in/ gulo castitat̃/ unde gregorius oma lia ꝓpõ lubos ãe cingimq; ad cacius lumbos q̃ gmenta coartem̃ inolcate/ et no sta taue tanꝫ sicut fa cãt ꝓpte et induti lorica mstitie/ sicut ãt lorica opit/ corpus condig̃ sic ustitia reddit debita cõmitig̃ et calciati pedes/ i. affectiones m ppa/ te euangelij pacis/ i. ut stus ppa/ rati ad ꝓdicandu euangelia ꝓpt quod admiat/ pace etna ad ſlom/ ficet; alliq; ꝛpertus ost̃/ et/ amissos ad ꝓdicandu calciatos sanda/ lijs q̃mbus mudut̃ pedes no dme/ dute tangant/ ſram et mdi em/ nent/ mpte supiori/ q̃nia affios ꝓpter no debent/ ad cena affici ꝓd ad celestia sic dr̃ mgloſa ſuper/ cad istu m ombus temptato mo mſtribus ſmctes ſtudu fidei q̃ e ſuba ſpandaꝫ rotũ mquo possitis omia tela ntī/ ſma and fides debo/ mis celestibus q̃ ſpat̃ expellit m sultus demoni quasi ſtatu et/ galeam ſalut/ s. caritate q̃ sicut ga/ lea supponit̃ tanꝫ aplementu alioꝝ armoꝝ sic caritas ꝑ ꝓfectu aliaꝝ virtutu et/ gladiu gouꝫ i. dctu a spu/ scõ q̃ vbu dei/ ast̃ p eũ/ no end/ vos est̃ q̃m loquim̃ ꝑ spus pris vri qui loquit̃ mvobis dr̃ aute ẽ dei gladius q̃ ꝓcessus eo dini/ dit̃ amudo et q̃d hec ꝛmatura de pendet/ eo dei gracia ho subdit̃ ꝑ/ omẽ ornẽ/ que est̃ simplex peticio adeo et obsecratio/ q̃ tu q̃ ꝓcessoe rei fit̃ ce ꝑ qua petiu fit̃ q̃ndi bilis ut tu dr̃ ꝑ passione tua libera nos dne/ et/ hmõi/ orantes omi tempõe/ adhoc ordinato nisi/ i. mente et/ no tantu ore et m ipso vigilantes/ i. ꝓcurem̃ orando et/ no dmitte tu omi instancia/ i. ꝓsequãt̃ ꝑ ombus sctis/ ut hec aut/ ma ꝓdicta q̃lit̃ et q̃ me/ ꝓpter ut/ dctm m̃ smo mapõe ovis mee/ i. constancia ꝓdicandi eua gelia ꝓpt̃ ita ut/ ꝓpt̃ and eam/ ict̃/ i. ut tribulatões quas sustineo in nullo me deceant/ ap dicatõe detrahendo q̃ ꝓt aut̃/ hec est̃ ultia ꝓs opte/ ict̃/ est̃ fmacio ꝓcedentiu p hec q̃ aplus ea misit̃ ꝑ dilectu dscipulu ut plenig̃ posset̃ sic officere statu apti ecclesiis et eos indno consolaꝝ/ et/ hec est̃ quod aplus dr̃/ ut/ aut̃ ꝛ̃/ et patet/ hec usq; ibi et fidelis minister indno/ i. mijns q̃ smt̃ addom et consolet̃ corda vra/ q̃ eos inbono confirmando ꝑ scra hor/ tamenta ꝙ eos scabus/ s. m ꝓpm ac/ dentibus supple sit̃ et caritas ex fide/ aliꝫ fides esset̃ mfirmis adeo ꝛre/

mco/ qui ꝑ est/ dator ipsoꝝ bonorū
et/ dñi ihesu xpi/ p quē ad nos
puenit dei dona/ grā tū omnibus/
gentiū credentibus in xpm ꝓrone/
mur/ 1 sic maneant/ ingratia ꝑ
nō deridant/ cibus ꝑ puenit ad glo
riam/ q est/ gratia cōsumata/ Amen

Explicit postilla Nicolai de lyra super epistam pauli ad philippenses

Paulus et thymotheus/ hic incipit epla pauli
ad philippenses/ q diuidit
in tres/ ꝑs ptinet/ ad ꝑsen
tem/ ibi gratia/ et/ q̄ sūma
tenem ipe finē 1 salutate/
Circa ꝑmū ꝑmo ponit/ ꝓsone salu
tantes/ ibi dē paulus et thymothe
us/ 2ū adiungit/ scdo quia missus
erat/ ad eos ipm/ ut habeat/ in lo
co segnenti/ ut ibi venirent/ ad eos/ 3ō
uenit/ et magis curatiue reci
pēt/ 3o ponit/ ꝓsone salutate/ ibi
dē/ omnibus sanctis/ 1 ꝑ baptm
sanctificatis in xpo ihū/ 2m primitiua ecc
clia ut nome xpi reddēt magē
autentitū et ꝑ amabile et ꝓuidū
apti baptizabant in nōe ihū xpi/
quos ibi intelligit trinitas/ q ꝑ
dē/ greete/ conctus latine/ et sic in
telligit/ filius/ conctus et ꝑ/ vigēs
et/ spūs sanctus/ omneo/ qui sumit
philippis/ nomē ciuitatis in mace
donia q̄ edificauit philippus rex
ꝑ/ alexandri magni/ et/ nomē suo
ei denouit/ ibi epis/ diaconibus/ ꝑ
epos/ impetrat/ intelligit/ sacer
dotes/ ut dicit hic glosa/ et/ plures

epi nō ꝓsunt/ oī ciuitati/ ꝑ eōd
dicit q̄ p epos intelligit/ sacerdotes
ibi pontifice ciuitatis/ epus enī dicit
aboptiū quia ꝑ supra et scopus interp
quasi supra intendens/ s. apto cui ꝑt
hoc aut/ ꝓpetit tm epis q̄ ꝑsidēs
ciuitatis/ ꝑsti aut/ ꝓpter eminentiam
sup ꝓpm sunt/ ꝓualuit oppmendi
in salutatōe apti/ ideo oppsuit/ illos
ꝑticulariter post salutatos/ omnib; generaliter
tertio ponitur optata bona/ ibi dicit
gratia vobis/ impmi et pacem/ intel
lecti/ quē quietat/ tollit/ homo q̄
petitur/ a deo/ pre nro/ qui est
dator/ omnī bonoꝝ et/ dño ihū xpo/
p quē tanq̄ p mediatorē/ nō
nobis puenit/ dicta bona/ et/ ꝓ
missa salutatōe/ hic q̄m ponit
ꝓsecutio epte/ in qua philippenses ꝑ
reddūt/ benīuoli/ ꝑo docēs ipōs/ et
docilēs attenti/ ibi/ 2mo aut/ facit
aptus duplicit/ 2mo ꝓbonis coēd
gratis agendo/ 2o tanq̄ amicis spi
ritibus/ suū aīm aperiendo/ ibi sicut
rationi/ scdm ꝑm dicit/ Gratias ago
deo meo/ quē deuote rogo ni oīm
memoria recolo/ semp/ 1 quocies
cunq; accidit/ mi memoria deuotis
tū gaudio/ 1 gaudens debeo vos
ꝑdicatores facientes sup q̄dictore vobis
1 de eo q̄ in ꝓfectu fidei et opi
in euangelio xpi/ videntes et opti
mos sicut ego a prima die/ qua ꝑsonē
vere vidimus/ in bono ꝓficientem
in fide ꝓstituit/ ut falsos apostolos
decipeant/ ut dicit dñs in euāgelio
ꝓpter quod aptus debeo ꝓsumere
ꝑfidebat/ ideo dicit confidens hoc
ipm/ quia qui cepit/ ꝑfecit/ sicut in

inchoacio opis mitorij & adeo ita
grimatio & ffirmatio vsq; indiem
xpi ihu/ inquo veniet ad iudiciu
vera remunacionis bona sicut est
mdiustu hoc sentire / de tam ondo
no principio iustu est sentire sine
bonu et maxime ter terra dilectos
quia dilecto facit opmari bonu / ideo
subdit eo q̄ habeam vos in corde et
in vinculis meis / & in defensione et
confirmacione euangelij
philippenses id enim constanter om
tracent / p veritate euangelij / ut ha
beatur in fine huius capituli socios
quidn / et c̄ / q̄ / dr / cohors iustu dm
sentire q̄ erutis socij q̄ solomis mee
mperia sicut estis socij tribulacio
dpugna testis enim in est deus &c /
affirmatio est sue delacionis erga
eos p subdit & hr oro ut tribulacio
nes / c̄ quia tribulacio crescit xp̄i p̄d
cia in omni loco / nā crescente tribula
cione crescit noticia que cooperatur ad
salutem ut patet per rōnem / & appro
bo ea sequendo sitis sinceri / & puri
et mundi in vobis & sine offensa
proximis indiem xpi / repleti / c̄ /
& in die iudicij appetitis plenum boris
opibus adeo remunantis inestimabi
et laudem dei / quia in remunatore
celesti est laus iugis p̄ hoc proprium
hoc qui habitant in domo tua do
in secula seculoz laudabunt te / sed
re aut / hic quia aptus reddit phi
lippenses benivolus / amicabiliter /
eis sufficiens scribit sibi et / divi
dit in duas ptes / p̄ principalem
et incidentalem / q̄ incipit ibi quida
quidem / ista p̄m dicit / sine aut / volo
vos scire / tanq̄ amicos meos spales
qua que circa me sunt / p tribulacio
et vincula que vere sustinco magis
venial ad profectu euangelij / na ph̄o
fiunt magis publicatu contra intenc
nam me p̄sequentiu qui p merc
rem mercedem meam credebant & optingue
euangeliu na in carcere predicabat
et miracula faciebat ap̄ quibus plu
res de meretricatis et custodibus re
linquebant / et hec omia addiscat potes
orbis deferebant / eo q̄ roma toti
mundo dnabat / nec de omnibus ptibq
coniebant aliqui & dubitabant / deo
subdit ita ut vincula mea fierent in
xpo manifesta / i manifestu fiet / q̄
vincula q̄stanter sustinebam xp̄o & pmo
in omni loco / alii enim inperio
rem iudices / milites / et aliqui
maiores & aliqui ex eis p̄sidebat /
imperator / et mombus istis diffe
ris fuit aptus inperio adductus
et ita q̄stanter se habuit q̄ plures
xpo discipulos acquisivit adp̄dicandu
pubice xpm qui prius hoc facere
no audebant / ideo subdit ut plures
confidentes / &c / & q̄ mda quidem / hoc
est p̄s incidentalis / quia p̄dicabat /
mediate aliquos audacia p̄dicandi
suppositis vinculis suis / no maiorem
ponit distinctionem p̄dicandi / nā
aliqui faciebant hr mercedem bona
alij vo mala / et dividit mduas
ptes / ria p̄ma ponit hanc divisi
tatem / p̄ vera hoc sua caritate
ibi quia enim / ita p̄m dicit / & mda
quidem & p̄r invidia & contem

tionem / i mundia et tentacõe moti
contra me. eo q̃ pdicatio mea de
ptito appuit magis vtuosa. et solꝫ
facta est magis famosa q̃ ipoz
ꝓpter quod me meretrcio forci
us pdicant / ut sapientiores et fa
mosiores appiant quida aut ꝓpter
bona voluntatem / no intendentes o
sua pdicatõe q̃sequi ꝓpz gloiaz
ꝫ honorẽ dei. adsalutẽ ꝓximi q̃
dam q̃ tẽdutate / no solu ad ꝓximꝫ
tñ aliꝫ sed etia adme ꝓcedentes
stientes q̃ mdefensione ewangeli
i / i pdefensione ewangelij ponit
sũ / ꝫ mereꝛ. et ideo pdicando
supplent / vicem meam qui no pos
sunt adhoc faciendũ disturbare et
dicunt / fama mea qua aliq̃ntꝰ /
depmẽ. ut dicit est / ꝫ mda aut
q̃tenꝰ / cõ / q̃ste modus male
amdiandi ꝓpriꝰ differt a ꝓmo
na illi quebant / depmẽ famam
pauli et suam eleuare. isti vo quẽ
bant / pena sui tarcius aggrauãe
/ ideo subdit / q̃istimates presentia
se sustitare vinculis meis / dicentes
se esse pauli discipli falso tñ / ut
ꝓpter pena pauli aggrauaretur /
sicut torquatus dicebat / se discipm
sancti tiburtij / ut a iudice cuiꝰ
punirẽ / ꝓpter quod isti no videnꝫ
fuisse ꝓpriam mal̃ sitatorie / et huic
q̃sonat / quod dicit̃ ꝓpm amdiat.
no sincere sed sitatorie. cc patet
q̃ aplus posuit quatuor modos a
mdiandi ꝓpm / quoz ꝓmꝰ et
quartus fuit / mali quidem et con
tentiosi de mdiandi / qui ex cari
dentia / et inuidia et contenti

& augmetare mihi ro dicit q̃ frōme
mearne/ s. mōrti & passibꝰ hic nō
fructus opis est/ i. augmētū mihi
et supple statim mō et absq; dila
cōe q̃sequi p̃miū/ ideo subdit/ et
quid eligam ignoro/ s. Caetor/ hic
mr ostendit rēdātē sua ad philipē
sēs & p̃mo hoc ostendit p̃ eos ad
martiriū tollerantia induit ibi tñ
dicēs/ p̃m aut ostendit plꝰ q̃ pe
legit bonū philipensiū accelerarem
sue gloie/ dī Caetor em adubus
i. moueor ad appetendū duo q̃ nō
possūt sit habēi desiderū habens/
dissolui/ p̃ mortem cōrlem & esse
cū xpō/ m gloia. multo magis melius
videat p̃me p̃ manē aut mearne/
i. ducius viue nētrū est/ ptez vos/
adrām q̃firmatōne mfide & mādā
p̃ doctna mea & eligens hanc ptē
subdit et hoc confidens/ s. bonū
verū p̃ me p̃mouendū scio q̃a ma
nebo/ mvita p̃nti advtilitate vrām
deo subdī et p̃manebo omnibus vo
bīs. ad p̃fectū vrēm s. mfide & mo
ribus et gaudeū fidei/ i. fidelium
ut gratulatio vra habeat in xpō
thū/ que est gratulatio sancta in me
p̃mea aduentū/ um aduos q̃n phi
lipenses p̃me desiderabant/ et aplus
hō intendebat/ fare habita oportu
nitate cp̃dna ordinatōe/ Aliud em
no assit se venturū/ ut patet ptē
sequenti/ Caetu dignos/ hic q̃m
ponit monitio & talandra martirii
adquā in p̃cipit gūsatio sancta
deo dicit tm dignē euangelio

p̃pō quisam/ i. mtm gūsam digne
fm euangelica doctna ut/ sine eū
cōeā/ advos si deus voluit/ sine ab
sens/ si aliud de me ordinauit/ au
diam/ absens ut videam/ p̃sens
q̃na status finiet dono spū/ i. mspi
ritu sancto qui est/ vnus cōanimes/
imerede collaborantes/ in opare fi
dei euangelii/ i. mhīs q̃ ptinet ad
fidem euangelicā et/ in nullo terre
ami abadusarijs/ vos p̃sequentibus
que s. p̃secutio est/ illis causa p̃se
cutois isiperme vobis aut salutis
ētne et hoc adeo/ q̃i dat gram
et gloiā/ q̃a vobis donatū est
p̃ xpō/ i. prohonore xpi/ nō solū
ut in eū credatis/ ut fideles p̃d
icām ut pro illo pariām̃ constanter
sicut fortes/ quod puenit oppali
dono dei idem certamen habentes/
contra aduersarios fidei/ quale et
vidistis in me/ quādo fui apud vos
flagellatus p̃ curatōe puelle phi
tonisse ut habet̃ actuū xpi/ et nūc
audistis de me/ q̃ sū martirū rome

Ca'' 2'''

Si quā etc/ pto q̃ aplus reddidit
benuolos philipenses/ hic q̃m
reddit eos doales in formando eos
cautelose et plane de moribꝰ et fide
tat/ p̃mo p̃mittit q̃dam p̃fatōem
de subdit sua informatōe ibi ut idem/
vera p̃m sciendū q̃ q̃ssolatio xpi videt̃
esse impietatis timoris dei solatiū
diffusio societas aut solacij q̃ntū
minoris vel impietatis supportatis
q̃a sicut incorporalibus duo simul

tucti leuig portant omus q̄ omes
plus sic suo modo q̄ potens alid
supponit se od eo suo oneri ut dr̄
ꝑ dhoice / & hoc q̄ctū p̄dictā
lia tria ut patet dese. ¶ plus aut
erat / meretrē ꝑ quod usus quatu
or indigebat & ista quatuor dicit
se consequi si facie obtempent
sue monitoni / et / q̄hoc debent
odhoc modo dicit igit̄ / Si qua co
q̄solatio myꝑ / i. ordinata ad ꝑpm
q / d / si me vlis consolari d impie
tatibus & solatiū pbē & societate
spus quia societatem corpalem q̄
hibē no potuit / & q̄ consecū miserior
die compati laboribus meis im
plete gaudiū meū / p̄ implecone
mee monitoīe ut patet / psequē
tibus / ¶ ut idem / hic inter ponit̄
informatio apti et primo p̄cipm
ꝑ ꝑpm dispositū / q̄ deo autem
p̄ma intres q̄ma primo monet
eos ad fidei unitatē / ga de vera
hūlitate / nichil p̄ q̄tencē / q̄ de
omimoda sanctitate / utq̄ trinitatis
cra primū dicit ut idem sapiatis / i.
implecio gaudiī mei est ut idem
sapiatis de fide / sapia enī ꝑte
cognitiē / de dīnis fides aut habet
deū pro obiecto subtone fidei vel
ē q̄ma fides sine caritate / informis
mos / deos subditi eandem caritate
tentes pfectas aut facit homies
omnis valitat / deos subditi / omi
nimes / et / p̄ q̄ns adiunice coparti
et congaudē / deos subditi / idipm
sencientes / ¶ nichil / hic q̄d monet

philippenses de vera hūlitate / et p̄o
facit q̄ quid ꝑo adhoc mduxit com
bi hoc eni sentite / et primū dr̄ nichil
supple faciatis p contencē / sicut fa
ciūt superbi pubi q̄ viri / q̄ sup
bos se emegia sunt / nec p̄mane
gloriaē / qui mitū auferit extra me
reperit / eni meretrē sua sed
mhūlitate vel superiores sibi inuice
arbitrantes / vel eni hūles semetipos
iudicant aliis infēriores / et subdi
causa no que sua sunt / singuli sed
dantes / aī / qua vel hūles no eni
sidant ꝑ as q̄ellentias que possit
esse otio ꝑ e cleuatiōis / q̄ellen
tias aliorū que sunt otio hūlitatis
ꝑe et honoratiōis alicne / q̄ doc
eni hic inter mduxit adhoc p̄pm
de hūlitate ꝑpi / quod est efficatissim
et primo ponit eius hūlitatē / q̄ primū
eius q̄alitatē / ibi ꝑpter quod / vera
ꝑm dicit hoc eni sentite mvobis id
i. hūlitatem ꝑpi habete mihi q̄ nicor
de et no solū q̄tū sicut / vocauit
qui tū informa dei esset / omus
in essencia vel deo pre aliorū q̄
forma deitatis nullomō e multipli
cabilis vel rapina arbitrius e esse
se equalem deo / ¶ p̄ imitate nō m
deo no e q̄titas mobis / ed vinit
dupt eni de o tō nō / quemdm̄ patet
facit hoc filius & filius facit et
hoc dicendo no fiut rapina q̄a
no vsurpauit sibi honore alienū
sed ꝑpm / et p̄ hoc eludunt / eterni
dicentis / ꝑpm esse creaturā sed
semetipm q̄minuit / i. naturā

humiliauit/ ad esset/ tantus et talis dñs
qui qz deitas inde no fuit passa a
liquod detrimentu/ so subdit/ forma
serui accipiens/ i. humana natura
mynitate suppositi in qua apparuit/
humilis institudine hoim factus/ qñ
tu ad naturā passibilem no tamen
quantu ad culpam et habitu dilecti
ut homo/ qua ome hominis dupit
vitam quez hucusq; vixit/ docuit filius
homis manducans et bibens &c
humiliauit semetipm/ addendo nō
exemplu sed opis/ quod dedi vobis/ &c
factus obediens/ deo pred no solu
usq; ad quietis et ocium sed etiā usq;
admortem/ et no quācūq; sed usq;
admortem crucis/ extremptibilissima
et acerbissima/ propter quod/ hic quo
ostendit/ qualtatus ppt/ qua meruit/
pdicta humiliatus/ d/ propter qd et
deus exaltauit illu/ in qua resurrectōe
et ascensōe gloriōz cum sm corpor
et exaltatoz eius ad celos meruit/
pssa passione no aut gloriōz sic
qua huit/ ab instanti quo conceptus fuit
et donauit illi nomen quod est
sup ome nomen/ s. ut oppus homo
nasceret deus licet cū hoc sibi da
tu fuit/ ab instanti fuit incarnatus
sm rem/ quia incarnatio facta
fuit in suppoito dīno/ no tn pdm
manifestationem sed post resurrectoz
eius et ascensionē et missionem
spūs scī/ et alia dona retuli apa
declaratā fuit/ eius dignitas/ et
deo tn dicit/ nomē deitatis sibi
datu/ eo modo loquēdi quo vocās sī
dr/ qui innotescit/ ut in nocte illu
ome genu flectat/ nec ut omes ap
hibeant ei reuerentia/ angeli/ homines/
et/ demones/ et/ omis lingua/ corpa
lis et spualis confiteat/ quia dns
ihesus in gloria est/ dei patris/ quia
pdm deitate est/ una gloria patris
et filij/ et spūs/ hic qui ecclesiā instruit
philipenses de omimoda sanctita
te/ d/ qtagz tradissimi mei/ licet cū
paulus diligat omes fideles tn
ustos diligebat dilectos spuali strue
semp obedistis/ mandatis et gsiliis
ewangelicis atpe voce q dñsonio
no impetia tm/ &c/ i. melius operamī
inabsencia mea qua fecistis impe
tia attendentes q se habet deū
pnte/ q sume timendus et reuen
dus est/ to subdit/ cū metu/ cordis
et tremore/ corporis timor cū
mecorde facit/ tremore mecrpis
vrand saluti operam/ p opa sancte
vite et quia opus mitorū depen
det/ adeo subdit/ dns est qui cū
operat/ in vobis/ et velle opus mito
rū et/ perfice/ inquit/ bona volū
tate/ s. sua no p mea nisi q̄tenus
inquātu sequitis instinctu voluntatis
dei et/ sic ostendit/ modū faciēdi
bona/ dicit/ fratres sine murmu
ribus/ contra deū et homies sed
magis dulciter et deuote et hesitā
tibus/ nullo mo dubitantes de di
uino subsidio vobis assistente ut
sitis sine querela/ actiue et passiue/ ita
patiens crucis do q̄ sic moueatis q̄
velam de aliis/ et/ sic innocentes
q̄ alii no q̄ querantur de vobis/ ideo
sequit/ et simplices/ i. sine plica do

losciatis filii dei. p adoptionē et
imitatoz et sine reprehensione. i sicq
in vobis nō appeat aliquid reprehen
sibile et subdit̄ ona tm tm dicit
in medio nationis p̄ue et p̄use.
i infideliū quarū plures ḡtebant
ad fidem d̄ p̄mutio etiā ꝑ bona q
usq; ad fidelium mīe cōs ḡnciū ꝓ
subdit̄ inter quos luceatis sicut
luminaria d̄ mundo. cū ḡnt̄ rō ꝓpter
las reli intelligit̄ boni et ꝑ pul
uerem hīc mali sicut ibidem ple
nig fuit dictum. cum vite q timetes
i. doctrinā euangelior habentes in
corde credendo et in ore docendo
et in opere adimplendo. ad gloriam me
am in die xpi. i. in die iudicij in q
ppus coronet. adiudicandū. na mīta
discipulorū ꝑ cedit ad augmentū glo
rie doctoris. ꝓpter quod doctor dig
debet aureola. quia nō dno cui
cuiq; adtrā veram p p̄dicationē
fidei nr̄ dñi laborauit. qua fe
ctus est d̄ vobis bonus fructus fi
et si ymolor deo. p martirio sup̄.
sacrificio et obsequio fidei vre. q
sibi ante obtuli vos gaudendo con
deo et congratulor omnibus vobis
qua nō solū erit ad gloriā meam
sed etiā credubitur d̄ vos io aut
ipm dic. i. si patiamur tribulationes
seu martirium q̄ grandete michi
ꝑ nō solū hoc erit. nī ad gloriam
coram sed etiā ad augmentū glorie
mee. ¶ Spero aut̄ post̄ apl̄us
mstruxit. philipenses cū ꝑ scripm sco
to tm. hīc q̄nō ꝓmittit eis mittē
nuciū qui deferat eos dño. et di
uidit̄ mdus ptes sm duplicem
nuciū sm d̄ nēciū aut. ꝓmq aut
nucius qui ꝓmittit huic fuit thi
motheus qui fuit apl̄o valde ami
cabilis et ad docendū idoneus de
quo dr. ¶ Spero aut̄ ut ꝑ ut et
ego bono animo sim. i. mdno applatus
cognitis que circa vos sunt. s. bono
statu vre cū ꝑ eius relationem michi
cognito nemine enim habeo michi
consimilem. i. consiq mente mecū
qui sincere affectione probis sollicitus
sit. ut mbono q̄frementū et cōsolatio
nem eis inquirat. q̄ sua sunt. i. nō
q̄dicendo quesiuit q̄ iesu christi. et
est applatio sicut et dicit ons de
ciuitate eccl̄ie ad ecclesiā festiū. vel d
plures frequent̄ remanent. nō q̄
illud recipi. i. honore diuinū et salute
animarū. ut dictum est cū p̄cedenti. ho
sit aut̄ thimoteus ꝓpinquū aut
eius cognoscite. i. ꝑ experientiā fre
potius videre q̄ ita sit. q̄ sicut
pred filius. mecū seruiuit mee euange
lio. i. euangelium q̄dicauit. sc michi
conformando q̄ nō quesiui vra sed
vos. iuxta illo ꝓ xpō. mittē adros tūc
ydoneū. mox ut videro q̄ circa me
sunt. i. cū videro opportunitatē mit
tendi confido aut̄ in dño. q̄ ꝑ pos
tū tm assequit̄ sup̄ ꝓ cā. ut cū se
veniret ad eos q̄ hoc intendebat
supposita dei voluntate. ¶ Necessariū hīc
opponit̄ quis mutuus cū dr. nēciū
aut epistolam. pro vra salute q̄fec
tu dū fecim. religione et pietatis et
cooperatore. in p̄dicatōe euangelice
veritat̄ et cōmilitone mea. tempe
adiuuat̄ eorum aut apl̄m. i. doctoz

et mistrew nr̃ãt mee/ qma nõ
mistrauit nr̃ãcia nr̃arẽ mittere
ad vos/ corroborandos et plenius
informandos qm̃ quidam emer
vos desiderabat/ vide & qslad et
mestus erat/ dirca ẽstricia ꝓpter
q audieratis dtu mfirmatu/ et sic
fuit in vitate usq; admortẽ/ i. pi
culu mortis q̃ deus misertus est/
eius/ ed sanando et eam mei ne
ẽstriciam sup ẽstricã habercem/ s.
ẽstricã de eius morte sup ẽstricã/
infirmitate festinauim⁹ qz mis
illa/ s ante thymotheu ut vos eo
ierem gaudeatis/ q; d; pus grauis
esus de sue sanitate auditu/ et iterum
gaudebitis de visu/ cepite itaq; dtu
gaudenter et honorifice qm̃ ꝓpe
opus dñi/ i. ut faceret opus quod
ꝓpus fecit et docuit qm̃ voluit
mistrare et no mistrari ait ꝓpe
ea usq; admortem accessit/ se morti
pculis opponendo et h° voluntarie
deo subdit⁹ tradens aiam suam/ i. vi
tam suam ut impleret illud quod
vobis decrat/ qd; munꝰ dedistis
ꝓsustentatõe mea sed devobis no
fuit/ qui deficeret michi et mis
trauit/ & ipe hoc supplevit/ Tertiu

Decretũ fecꝭ meũ ẽ hic/ tertiũ
est dra ps principalis in qua
philipenses reddit aptos tantos
contra decepcõm pseudo aplorũ
et diuidit in duas ptes in ia⁹ ps
dra hoc philipenses hortat⁹ ꝓ eos
oratur dra iiij⁹ ps ibi duas/ 2a
ps ponit ꝓ breuem ꝓfatorem
ꝓ ꝓsequit sua intencõem ibi vi

date/ dra ps dicit/ Decretũ fecꝭ
mei/ oppiana relatione gaudete
de vera qstione addeu eadem rõ
sẽbꝫ/ q; s ipsi alijs certus decessa
re legaliu ad tuendu doctina fal
sorũ pseudo aplorũ qui docent cõ
trariu dehoc eis ipsecrat alijs et
eccliis ut patet in ꝓcedentibus epis
in quide no pigrũ est/ supple qma
sollicitꝰ sũ de vera salute vobis aut
nr̃arẽ/ ut caueat⁹ a detractoribus
eoꝝ/ Videte/ hic ꝓsequit⁹ mten
tu ostendẽs cautelas legaliu ꝓ
rone ꝓ q° s quis/ dra ps dicit/
Videte canes/ i. attendite pseudo a
plos quos vocat/ canes/ eo q; tanq̃
vos aplos vobis detractorijs menda
cijs aut mordacibus vexabantur
et ad malos operarios/ qma ꝓ obstina
tas legaliu qua asserebant ad salu
tem nr̃iam veritatem euangelij sub
dere nitebant⁹/ Videte canes/ confusam
concisionem/ i. divisionem qua decisi
vie sic vocat/ eo q; ad nichilu valet
sed magis nocet/ qma no est nisi
violenta abscisio pellicule et subdr̃
fraus hui⁹ mõis eni ꝓpriam sumus
circumcisio/ i. circumcisi circumcisio enim corona
lis fuit figura circumcisionis spualis
ꝓ qua auferunt pena q; baptiꝫ
auferens pena et culpam ꝓpter
quod significat circumcisiõi sicut ꝓfun
ipfecto et auferens ea sicut umbras
umbra et figura deo subdit⁹ qui
spũ deo seruimꝰ/ et no carne tantu
et gloiam in xpo ihu/ cui similes
nascimur ꝓ baptiꝫ et no nascendo/
i. nascendi circumcisione fiducia habentes/

consequede salut pcd ſ p dei
cisione ipudalem ſ nag et ego
habeam confidencia meacne / i cd
fide possem maternali cordisione ſi
decea esset / qfidendu eo qse deu
risus ſu / ſi quis / hic qui aptus
ostendit ppositu qexemplo et ꝓmo ſe
ponit / me exemplu ꝓ philipenses
nducit / admitando ibi imitatores
mei cē / ꝓma adhuc induas / qz ꝓmo
qꝰ sui ressarcꝫ legatu declarat ꝓ
de modo loquedi ꝓ se qcusat ibi
ro qz / cta ꝓmu ostendit aptus
ante gsione sua p legalibus se
multu zelasse et pg gsione eam
cotidie impugnasse / qz nullo mo ꝓcis
sam nisi euacuatam ocep p ppm
ditudinalie ignouissem / dicit igit
Si quis alius / aīe / et patet / qdictis
hec usꝫ ibi ſm legem pharisceos
i de secta phariseoꝝ / cui tue dm
apud iudeos / ttes secte / ut dicit
Iosephus antiquitatu libro qrtodecimo
ſ saduceos qui negabant ſpm
et angelu et p qus resurrectionem
et phisceos qui qfitebant / vtudz
et asseno qui fut dias homi
d mortales qfitebant / cuctes qi
dugiosi heres dias in qm ſdm
amulatoꝝ i zelu legis p sequies
etudz dei / ut ꝓ aut viiſt et iuꝰ
ſm iustiaꝫ q mlege est / i q est
impfta no cui iustificabat / apud
deu sed apud homies strue iusti
cia pollitica / sicut declaratu fuit
dissipatus cō iiiᵒ ca et iiiᵒ / sine q
vola / i sine clamoꝝ de me ꝓ
legis transgressione / sed q mi
fuerut lucra / ſm estimatoꝝ mea

ante mea gustoꝝ hoc arbitratꝰ
fu / ptꝫ gustione mea ppt ppm
detrimenta / i vtutis et gce impe
dimenta qdeo q legalia adhuc ha
bent / ruesu suu / dicit ppm no
du venisse nā figura transit aduc
niente veritate / cmptu et postmo
dia illa legalia detrimentu esse sa
lutis qalia causa q subdē / cui dicit
ꝓpter eminente scīam ihu ppi / i ꝓ
euangelica doctrina appo tradita
q superminet / omi doctine alia no
solu philosophice sed etia doctne
veteris testamenti cui qpiat / sicut
ꝓsens mpfto / nec ꝓpter quod cui
legalibus ꝓpter que / ſ ppm omne
detrimentu feci / i reputaui et re
bitor ut sterc'ora / mundanaꝝ
rulpaꝝ sine qua saluꝰ no possit
poste ꝓt publicatoꝝ euangelij ut
ppm lucfaciam / i beatꝰ ppm d
q mihi et ut inueniar in illo / non
habens q fidem tantate formatam
no habens mea iustitia q q lege
est / qua dicit sua / eo q fuit multus
in illa sed illam q q fide est / que
facit dignu vita etna ad aprosecu
tiu / mpnti ꝓ speculu et in enig
mate et mfuto facie ad faciem
et cognite resurrectionis eius / qmo
rendo ea ut tam effectua mee
resurrectionis fiuie et societate
passionis / illius / mpnti no formi
dandam sed magis amplectandam
q signatus morti eius / i ut asser
si sibi mpassione et ꝓ qus assecu
ti meritoꝝ a me gloriosoꝝ
ideo subdit / ſ quomo attingam

ad dñm recurrere/ que cū/ ad vitā in
mortalem Non q ita/ q quō aplꝰ
dixit plura desse ptmētia adqrē/
lenciāt vite/ posset aliquis recēdē
q ducē se retrahē q fim quantū
ad mūtū qđ no ꝑ cōm/ q̄nia pt̄ ho
semp crescēd in mito q̄ diu ē in
vita vnde dicit hic glosa/ nemo
fidelium et si mitū pfectū/ dicat/ suf
ficit michi/ qui cum hoc dicit/ qđ
de via ante fine/ ideo aptus sec-
undo de modo loqnēdi p̄missō
consistetur secundū pfectionē asse
cutū/ nō q̄ iam acceperim/ pfectoꝝ
miti nō cū quemlibet pt̄ melli
gi de antepose p̄mij q̄ cū sancto
quia manifestū erat/ ad sensū q̄
erat/ inhac vita mitus miserijs
subiecta sequor aut/ ipm ꝑ ipm/ p
rendendo adēm p mitū si quomo
ꝓhendam/ i qualē appinquem
adpfectaꝝ miti put pt̄ fi inuita
mortali neq̄o ꝓhensus fu/ i ꝓpē
quod ꝓhensus fu adfidem sine qua
impossē est placē deo hebr. q̄ et
ne p quā attingē adpfectaꝝ miti
a ꝓpōn thu/ qui me vocauit ad
fidem actualē ipam impugnātē
ꝓpē quod ḡ vocatiō dr hic ꝓ
hensio quod ꝓhendit adūsarius
in bello et sibi subdit Frēs ego
me no arbitror comphendisse/
i adpfectaꝝ miti simpr pueniss
vnū aut/ supple est/ quod de me
asseco que vetera sunt obliuiscēs/
legalia et ethnica que dimissa/ ad
ea vō que ꝓdā sunt/ i adcelestia
bona que sunt sparta ecclesie/ dig-
nitate et dignacōe bonū em quod
ꝓpertat incelestibus ē ipse deus
ꝓtendēs me ipm/ p conatū libēr
arbitrij in augmentū miti addes
tinatū ꝑsequor/ i primū m adeo
ꝓordinatū finaliē q̄sequēdū/ ideo
subdit adbraciū supne vocatoꝝ
nāhu xpō/ i q̄ etym ꝓpm p quē
tanq̄ p mediatorē vocant/ adve
lesse ꝓmiū/ cit/ inuit xpō ihesu/ q̄
in ipō assūpit btitudo. ma bñ dr fra
tres mihi/ masspectu sue dicat/ p̄m
q̄ dr Augr/ sup q̄dā q̄modo ergo
ꝓfecti simꝰ/ i in statu pfectionis/ q̄
modi erat paulus et alij apti/ et
doctores et creati hoc sentiamus/
si q̄ nullus nem ē simpr pfectus
in via/ et/ si quid sēt/ hoc opponit
dupliciter quomo in malo sic/ si q̄d
aliter sapitis/ terendo contrariū
et/ hoc vobis deus revelabit/ i mai
festē vobis ostendat/ nō de vetū
in iudicio ut ante p gratiā suam
ab errore vos reuocando Aliomo
do in bono sic/ si quid aliē sapitis/
i si quid aliud ptimes adulterū dei
et/ pfectionis statu vos ḡno tere
q̄tigit/ et hoc vobis deus revelabit/
/q̄d/ stratis q̄ hoc nō pueniet q̄
intelligentia vera p̄d prevelatoē
dīna/ et/ hec/ opportune videt/ magr
assūna hec sequenti tū dr complēti
ad q̄d premiū/ i quātū admutare
q̄ dā q̄dēm ad ḡnonēm supplene/
resse/ et ut idem sapiamꝰ/ i mente
et/ in eadem/ permaneamꝰ regula/

inope ut vltim̃ sit frisma inscripe
ecclie ꝙ imitatores mei / ꝓ q aplus
ꝓposuit se in ex̃m hic qm̃ induxit /
philipenses admitandu / d / ꝙm /
tatores mei estote / inpduct et ob /
seruate eos / i attendite diligent
ut vos eis qformetis qui am /
bulant / d regnetute in virtute sicut
habet forma mea / vinendi vobis
tradita / q̃ vbo & scripto / vita am /
bulant / viam pfam quos sepe
dicebam vobis / nũ essem pfens
vobis / sd mut aut & fleng / paul /
pis eccl̃s dico / supple esse inimicos
crucis xp̃i / quia contrauadt eccl̃
carnalitati quorũ deus venr est /
quia student ei satiffacere in obbg
et gloia / detali carnalitati mor /
fusione xp̃o / i dit eis qfusibilis
qui terrena sapiunt / tm̃o & non
celestia mea aut qsatio melius
est / ꝓsperu caritate formata / quia
sicut dicit Augo / aia q̃ ꝓ pnapa /
lis pte homis ꝙ vnus vbi amat /
q̃ vbi auat / & qm̃ ꝓgnũ diu / si
erunt melius no solũ in aia sicut
modo sed etiã in corpe gloioso
to sequt / unde & saluatorem exp̃
pectamꝰ / reformed aduitiu qm̃
reformabit corpus mgnũ / &
similem corpi glie sue / scd modo
nobis est humiliatis ostd / eo q̃
est corruptibile & putrefactibile
et / corrodet̃ vermibus et / in ci /
nem resoluet̃ / configuatu tue
corpi claritat̃ sue / qm̃ sancti

desiregent in corpe gloioso / sicut
et / xp̃us vna aut dos gloiosi
corpis ꝙ et claritatis sicut dicm̃
fuit / de corpe xp̃i / & qm̃ hec ex̃a /
similitudo facta fuit vtute dei infinite
sancte et / creatio / deo subdit̃ om̃
opationi / i virtute operandi qua
possit eam subicere sibi omia / per
creatoꝛ enim omia sibi sunt subiecta
qm̃ de nichilo facta & nisi con
seruarent̃ adeo in nichilũ redigerẽ

tres fres mei / Caplm xm
postqm̃ aplus philipenses
cautos reddidit / hic qm̃ ad eos
consolatoꝛ se dirigit / & dividit ma /
gis pres / qm̃ primo eos consolatur
ꝙ de eoꝝ libertate gratulat / hos
iuissus fu / ꝓma induas / qm̃ pri
mat eos ꝓ patriam ꝙ eoꝝ pu
gnat adspualem leticiã / ibi / gaudete
d dño / ꝑma adhuc induas / qm̃
primo facit ꝙ dicm̃ est ꝓsequendo
& amicos / d / ad hoc vngo / sicut dicm̃ fuit
sup̃ primo cap̃ philipenses pressi
fuerunt / tribulatoꝛe / ideo mirabiliter
confortatoꝛe qua eis cohibet apostolus
primo gaudete / d / tres fres mei tm̃
i m̃ ueri dilectoꝛe spũali desiderabilissimi /
qua desiderabat eos videre adhuc ex
pertes / in via / et / et gaudium meum
pria / gaudiu meu / de vera profes
tu & corona mea / dilectissimis cum de
bet / gloia spualis que a sanctis de
cumbola sit state / sm̃i cont̃ tribula
ciões hui mundi / in dño / ita q̃ sub
eo nullo mo euellam̃ / ꝓ confortare
duas psonas spales / d / exhortatur
vngo et / similiter deprecor / ut idem
sapere in dño / i firmit stare / due

crant/ pfone matrone quas apls
ptale ꝙfortat/ tu ppt fragilitatem
sexus/ tu qm mustrauit mitia
sibi & aliis gdiatoribus ut/ ostendet/
se gratu/ Etiam rogo/ hic qđ ꝙfmat
philipensis ꝙ amitu dehor devote
rogans ꝺ eu ꝺ/ Etia & te gmane
nomꝺ qđ est/ compar/ i. coadiu
tor meus mpdicatoꝛ ꝺ mai as/
s mulieres dictas tuis smodis co
fortando que merul laboauerunt
in evangelio/ i mpdicatoꝛ evan
gelij m mitia mspõdo/ et no so
lu michi qđ et pcis meis deꝺeg
subꝺe/ tu clemente & receptis coadiu
toribus meis/ mpdicatoꝛ quoꝝ
nomina sunt in libro vite/ Est autem
liber vite idem ꝙ dna ꝓdestina
tio que dr liber/ eo ꝙ in mente dna
mus eterna & firmit dispositus/ et
h est descriptio simpl/ ꝙ aut ei tibi
essent/ sic descripti forsitan huic
aptius ꝙ dna revelatoꝛ Alio⁹ dicit
aliquis scriptus in libro vite sm pnte
iustitia aqua tu etinxit alteri de
ide et hoc e descriptio sm quid
diplus aut ꝓbona opa in futuꝝ que
videbat ei in me debebat/ ꝙ essent
mercaria & sic loquit mpposito
mis ꝙ revelatoꝛ huic ꝙ scripti essent
simpr in libro vite/ Gaudete ꝛgo
in inducit philippen ad spualem leti
tiam et ꝙ ꝺ adhoc opis ꝓ seuan
tiam ꝙ omnibus orat hoc letitia i
deorꝺo fore/ ita sm dicit/ Gaudete
in dno no in mundo semp/ actu ut
habitu iteꝝ dico gaudete/ ad maio
rem inductoꝛ dicit/ modestia vra/
in nuscatoꝛ & vita nota sit omnibus
hominibus/ ut boni memores fiant
ꝙ exemplo eoꝝ/ et mali ad bonum gra
tiam/ dns ppe est/ adhoc ꝺmunandu
Et qm nimia sollicitudo tpalium
impedit spuale gaudiu/ ꝺ subdit
nichil solliciti sitis/ supflue nam
oportet sollicitari intrinse alterꝝ
videt/ tentatio dei/ ꝙ ꝺ mi omi
orone rõis hic ponit quatuor ora
tionis ptes/ oportet enim inorando
sm addere aliqđ ꝓpinent cleua
tio & hoc vocatꝫ oratio ꝙ e affectus
mentis indeu ꝙ ꝙ queritꝫ studio
ponꝺ salte ꝺho metali & hoc vocatꝫ
petitio qđ hoc ꝺ petitiones nre
protestant/ apud ꝺm/ aliqm de
ratu ꝓponeret/ tertio ꝙ ponet
se dispensat ut gaudeat/ debeat
quod vocat gratiaꝝ actio/ ꝙ hoc
enim ꝙ aliquis gratu ostendit de
beneficijs acceptis meliꝝ re
cipe poterit/ quarto ꝙ oppmat
illud ꝙ quod oratio fit grandibilis
ppte dei quod est sanctitas et
hoc vocatꝫ obsecratio/ sicut ad di
cim ꝙ nativitate tua libanos
dne et ppter hoc m orationibus
eaꝝ ponit/ insine ꝙ dnm nrm
ihm xm/ et pax dei/ i. deus qui
est pax ut quies mentis que ex
cupat oēm sensum/ eo ꝙ ꝺ abomi
nabilem creato/ intelligibilis
custodiat/ corꝺa vra/ i voluntates
vras in bono ꝙ dnm/ corꝺa/ quia
sicut cor monet alia corporis me
bra sic voluntas monet alias aīe
potencias ꝺ actus suos in oppo ihm/

i. p ihm roppm quod aut subdit
maliquibz libris dno vre no est
de tpore nr habet in libris correct
Q correctores hic mduxit philippen
ses ad boni qmatz et augmen
tatz d correctores sces studz simt
oia sine falsi mptione quecuqz
pudica sine lasciua dissolucõe quecu
qz iusta oega ppm qcuqz sua circa
cultu dmo qcuqz amabilia deo et
hoibus bonis quecuqz bone fame
i. digna boi nois si qua dtus mo
ralis et intellcualis si qua laus dis
cipline i. disciplina morũ laudabi
lis hec cogitate frequeter cogi
tando meditando que et didicistis
pmca docẽdo et accepistis tacq
digna tenẽdo et audistis
ab alijs pdicatoibus veris et vidistis
in me qui no solũ vbo sed etiam
facto predicaui vobis hec agite et
no solũ cogitate et deus pacis i.
dator oĩs pacis s. mitis sit nec et
stupne eius resistat p gram dñi
ri et gloiaz mfuto Q Lauisus sũ
hic qm aptus de libertate phili
pensiũ gratulat magne bñ ppe cor
mitũ et ppe vigil ppm d Lauisus
sũ aut mãno vehemẽter i. valde
qm tandem aliqn reflorauistis sic
loqnit de qua pstitudine arbo
ris q videt arida et postea dni
cescit et floret sm reductionẽ
tpis Dic philippenses sepe misit
uerat apto nãcia postea cessauit
rue p tempus et vltro si misert
penu pfuit nãbz hinc qcusat
cessatem memediã d occupati
aut vexati i. impediti quidẽ in
eo q ẽbulatoz murmurat no qua
si ppe penuria si mea dico q grauis
sus sit vehemẽs et subdit causam
ego enim didici i. q sueni mẽbus sũ
sufficiens esse i. illis que habeo q
tentus esse scio et humiliari qma no
frangor p impatiam scio et humiliar
qma mde no erigor p superbiã vbiq
et in omnibus si. cuctãbus instituti
sũ i. informatus adeo qualiter
debeã me hre et saciari supplico
scio sine oppressu et egestate sine
impatie defectu et timidate sine
superbie fastu et penuria pati sine
egestate luctu anie possũ i. omnia
hic bene possũ vti qđ vnde dat
ẽphus pmo ethnicoz d virtuosis q
fortunas optime fecerat qui vig
ore bonus et tẽperatus sine vitijs
sicut enim corpus tẽperatus insolen
tiaz bñ sedet sicut virtuosus nimo
libet fortuna pperas ut addisse bñ
se habet tm hoc fit multo melius
p virtutem adeo insitam qm p
virtutes opatibz acquisitas deo subl
imes qui me cfortat i. p ipm deum
omnipotẽtem bñ facistis michi vobis
cooperantes tribulatiõi mee i. miserie
in subsidiũ tpale detento in car
ceribus aut et vos philippenses p ea
que vidistis et audistis q mihi
euangelij i. q vobis pdicare
euangelium incepi nulla mea cul
pa cessauit i. mirone dati ut accepti
rõnabile enim est ut accipiencẽ
spualia apli carnalibus debeãt cũ re
poralia mihi vos soli et mihi qui
dat cooperãtibus gratiã quia et
thessalonicenses semel et bis mihi

missis. ſ bona cora mgbus ego/
et pdicatoes alij dem̃ q̃uerẽ no
supfluu ḣ ad nr̃m cossū no qm̃a
quero datū sed rḡmio fructu hñ
habundẽtem in rone cra. i. mitu
epte cora qui dr̃ fructus habū/
dans qm̃a dnat advitā bt̃am hoc
aut omia/ que missis m̃ et habū/
do no solū p michi mr̃ioꝫ sed et
p mr̃ns alioꝫ acceptis abepa
frodito/ munbus q̃ missis/ p eū
odorem suauitat/ acc̃ptū deo/
sina ē deo hostia deo acceptissima
r qm̃a debenefacio dr̃ca andum
dñs factor deo subdit deus aut
meus impleat om̃e desiderio vr̃m/
sicut me dplenisti ſm diuicias suas
ngloria reddendo vobis p tpalibꝫ
ebia in ppo ihū. i. p ppm ihm
mediatorem dei et hoim̃ r qm̃a
cuilibet bono deus ē pncipalis
actor deo qui ḡras agit ei d deo
aut r pcd nro gloria/ cc̃ Ra/
lutare/ hic ultio ponit huic epte
gro p salutaroꝫ eccl̃ie salutare
omes scm̃ in ppo ihū. i. omem sū
ficiū p baptm ihū ppo salutant
vos q̃ mecu sunt fres michi mis/
trantes r p tempore pdicantes
salutant vos omes fres. i. ppdami
q̃liꝫ maxime aut qui de casa/
ris domo sunt/ phat innuit ep
isti palem affectū habant ad phi
lipenses Gra dñi nr̃i ihū ppo
et ppo oro sit r maneat semp cum/

Explicit postilla sup philippen
Sequit ad colosenses

Paulus aplus xp̃i ihū incipit/
epla ad colosenses. q
diuidit in tres ptes/ in
salutacoe r pfectuoꝫ
ḡras agim̃/ r cclusione
iiij ca. lo/ ibi quē dta me sup/
In pma pte epm̃ dit psone salu/
tantes r psone salutate ibi hijs q̃
sunt colosse/ r bona eis optata ibi
Gra vobis/ cc̃/ r patet sm̃a q̃ dict
plures in̄ principijs alicui epl̃arum
Gras agim̃/ hic incipit epla ps
cucio/ cta qua tiendū q̃ aplus no
pdicauit colosensibus psonaliter
ut patet/ nec ego q̃ dimi/ sed p
discipulos suos archippū et epa/
phram/ et postea mducebant ad ppo
dos aplos ad discipiendū legalia ad
euangelio. ppt quod aplus qui dptib
illis erat valde famosus cepit
eis ipos a legalibus dtrahendo
r in fide ac moribus laudando/ et
diuidit in tres ptes/ qm̃a p̃mo in
ducit eos ad tenendū firm̃ fidei
veritatem ḡ° ii° ad ḡ° adstimadū
vite sanctitate iij ca. pma mdu
cit ad p pma p̃mo ut dña sua melius
discipiant ostendit se eis deinde
hū ḡ° mducit eos ad pure tenendū
ppd euangelia. ibi qui est ymago
dei aut facit dupliciter. s agendo
ḡras de bona cepit inchoatoꝫ ḡ°
orando devote p meliori q̃suma/
tōe ibi io r cessa/ cta p̃mū dicit
Gras agim̃ deo et patri dñi nr̃i
ihū ppo semp/ in omnibus horis
ad orandū deputatis audientes/
p epafram ut habet in fra fidem

oram eppo dñm / q2 fundamentu spi/
rituali edificii / et qma fides sme
opibus mortua est / Jacobi cº tuº
deo sequit / et dilectos qua habet
m sanctos omes / i opa radicat / q
queq3 exgra omes fideles nd pro
remodo decens / celesti pmio / deo
sequit / pter qem / quid audiste
nubo veritat3 ewangelij / qd nd p/
mittit / bona decens sicut los vetus
sed celestia / ut patet / qde cursu ip/
sius q2 venit adnos / p qdicnez
discipulos3 meorum sicut / m omnibus
mundo est / nid atpe aptez3 qdicatu
fuit ewangeliu p orbem dcam
sicut declaraui plenius / sup id pos/
prio / qn omez dcam qsuit / omnis
corp / et breuiq3 explicaui sup eplaz
ad rom / p cuº / ubi hec autoritas al/
legat / et fructificat / et crescit /
malis gentibus sic in nobis / s
fructificat / qua die q audistis / cre/
dendo / certa patent / intra / deo et
nos / hic qm aptius ostendit se be
nuolu colosensibus orando pcep
felia assumat / dñm deo et nos qo
qua die audiuim / vrm bonu pnti
piu nō cessamus pro vobis orantes /
nuente et postulantes ore ut im
pleam cognitoe voluntat3 eius /
ut pleni dnu voluntate qgnosca3
in omi sapientia / quatu ad qgnos/
cem rem adrem actiuu ptinet
et intellectu / spuali / quatu ad cogni
tez spualu ad qtemplacem ptinet
tu ut ambulet digne / p viam
huius vite ad placez deo p omnia pla/
centes / in spe ambulabimus / et ap ebulimus
in omi ope bono fructificantes /
et debemus in melius pficientes in
id ad actiuu et contemplatiuu in sta
dei / qntu ad temperatiuu in omi
virtute / moreali et intellectuali
fortitudine / m potentiam claritat3 eius /
hoc addit / ostendendu q nos laste
de virtutibus pallitie / in filiis que
danet deo / in gratiarum actione / p eum
qui nos / augmentantes / in omi patientia
p aduersoz tolerantiam et longanimi
tatem p cta primoz expectationem
gratias agentes deo et patri qui dig
nos nos / gentiles et iudeos mdu
fecit / p gratiam baptismatis
impte scilt qui sedet / in hac / qua qui
baptismalis dignu facit / hodie
eterna que habet3 in claritate dei visionem
quia eripuit / nos de potate tenebrarum
et de potate mortis p mortem filij sui et
transtulit nos in regnu filij / qua
eripiendo nos de regno et potate di
aboli tripulit nos in regnu filij sui qui
regnat / hic in fidelibus p gratiam et in bis
p gloriam dilectionis sue / q hoc nd est
intelligendu q filius p se dat assen
sum / qui e amor seu dilectio / sed a filio
pcedit / sed dr filius dilectionis pone
metaphorice pro summe diligere sicut et nos
p ipsum magnum / et p quem habemus re
demptionem / aptate diaboli et remissio
nem / p sanguinem baptismi et pni
que hnt efficaciam a passione ppi
et in ymagine / postea aptius ostendit
se beneuolu colosensibus hic inter
inducit eos ad tenendum firmiter euan
gelii veritate / et dimittit mores pri
ma finis declarat auctoritate euan
gelii / se inuitat ad finitum adhibendu

ei ꝓbi et vos od effectis/ ꝙ respondet
tarite questiom d ruig fructus ꝙd q̃uctoi
tatem dd euangelii declarat ꝙ q̃rellen
cias auctoris ipius. ſ. ꝓpd/ eug q̃rellen
cias multiplicit̃ declarat/ ſcmo inppa
t̃ ad prem ſm ꝙ adtotu omuſtim
bi qm dppd/ deo adorepus eius mis
tend/ et ipe eſt caput/ q̃ntu ad ſmu
declarat duas q̃rellencias ꝓpd ꝙ ma
eſt q̃ ymago priꝰ q̃pressa ſtitudo
ipius ſm deitate/ q̃ciendu tm q̃ yma
go aliq̃ ꝓt dici aut̃ ꝙno mo nat̃li
ſicut mlgdnis filius dr̃ ymago priꝰ
qm̃ predit abeꝰ ꝙmodu natiꝰ et
medem ſpe/ thomas artificialiter
ſicut ymago herculis ꝛ mlapide
ſcmo mo ꝓpue ꝛ ymago dei priꝰ
in mydemptitate inabili natue/ q̃
dna natiꝰ no ꝛ multiplicabilis/ tre
atiꝰ aut̃ mtellectualis eſt ymago dei
ꝛ natiꝰ aliena/ et ſic no ꝛ ipe eius
ymago ſi magis ad eius ymaginē
ꝓmogenitꝰ omis creatue/ ꝛ genitꝰ
ante omes creaturꝰ/ cpma gr̃acio
ſilij apte eſt/ dcna ꝙductio aut̃
creatue ꝛ tpalis/ que ꝓt dua large
gr̃atiꝰ eo modo qua deus dr̃ pe
ſmꝰ ꝙ creatꝰ/ ſ. et in inip̃o/ ſic
qm̃ penit q̃rellencias ꝓpd quantu
ad omnia ſed omia ꝓpoſuit in eo
ſicut mcauſa ꝛpple q̃emplari lo
dicit qm̃ mipd tendita ſut ꝛmuſa/
ꝛ condi diſpoſita/ omes em creaturꝰ
q̃ntu ad ipm ſicut artificiata ad
artificem ſapie viſ/ oim em eſt ar
tifex r̃ artificiatu ꝙpue em in
ſpectu artificis q̃ in effectu do
mꝰ em dr̃ fit/ adomo inde em̃ me
thaphiſice/ filius aut̃ mduimis eſt
ꝓpꝛ ſme vbu priꝰ ꝛ ideo omes

creatue ꝓpoſuit ineo a q̃emplarit
abeꝰ no q̃ nulla nouitas eſt/ indeo vi
ſibilia q̃ntu ad creaturas corpales
et invisibilia/ q̃ntu ad ſpuales ſiue
teom r̃/ opp̃mit quatuor ordines
angelorꝰ/ quoꝝ ꝓmꝰ eſt de ſup
ma ierarchia ſm̃ et quartus or
dines angelorꝝ quoꝝ ſmꝰ eſt/ de
media/ ſcius od de infima/ et ꝓpꝰ
mtelligut̃ alij ordines qui omes
ꝓpoſuit/ indeo ſicut mq̃emplar
et ſilr omia ꝓpoſuit/ ineo ſicut
mcauſa efficiente/ et ineo q̃eſtit
ſicut infine ꝙ ub̃ ꝓpꝰ ꝙmiſſa ꝓt
ſemetipm operatus eſt/ dns/ ideo
ſubdit̃/ omia r̃/ ꝛgat̃ ſic vca oia
ꝙ ipm creata ſunt/ effitenter eo
et/ in ipo/ ſupple q̃m ſicut finalit̃
et ipe eſt/ ante omes/ ſ. creatu
ras quas predit/ dcreatoe et digni
tate et/ omia in ipſo conſtant/ q̃
ꝙ ipm omia aſſuant̃ in eſſe/ ſicut
eni denichilo creata ſunt/ ſic in nichi
lu redigent̃/ niſi ꝙ ipm manu tene
rebnr/ et ipe eſt caput/ huic q̃m
ponit̃ q̃rellencie ꝓpd quantu ad
corpus eius miſticu/ ꝛ dicit̃ et ipe
eſt caput corpis ecc̃ie/ ꝛ bueng
ſenſum et motu ſm vitd gr̃e/ ſcdo
ꝓmo/ de plenitudine eius omes nos
accepim̃ gr̃az ꝙ gr̃a q̃m ꝛ priꝰ
priꝰ ꝓmogenitꝰ ꝙ mortuꝰ/ dicit
enim aliqui r̃ſurrexiſſe/ mortē
ante ipm/ ut lazarus et ꝓphetes
alij/ ꝛa hi no fuit ꝓpria r̃ſurrex/
q̃nia r̃ſurrexerunt/ admixta mortem
que magis dr̃/ mors ꝙ vita et
eſt quedam tendencia admortem/ om
es illi poſtea mortui ſunt/ ſed ipſe

p̃mg d̃ sm̃cepit adnata in mor
talem / que est vā & p̃fecta d̃ sm̃cta
& qua p̃mū maligno gñe est tā
aliozp̃ fo d̃ sm̃cta ꝓpp̃ & tā d̃ sm̃c
tois mcd ꝓpt quod hic dicit̃ p̃mi
pm̃ p̃mogenit̃ q̃mortuis ut sit
in omnibus ip̃e p̃matū tenes / no
solū d̃ respectu hoīm sed etiā oīm an
gelop̃. ītd ꝓpt plenitudīne gratie
q̃ data est ei no admēsura sicut
inj̃ Angelis aut admensurata data
est. ītd q̃ humana natūa ꝓpp̃ sm̃ sa
cepta sit m̃ filiū dei angelica ꝓter
quod dicit̃ ꝓpus abangelis meliorat̃
ꝓpt̃ eos / ītd inquātū d̃ unita d̃mita
ti m̃ supposito filij q̃ellentior est
effectu / deo subdit̃ in ipo / habit ꝓpe
cōplacuit / toti d̃nitati omez plenī
tudīne / s̃ gratie inhabitāe / illa om̃
plenitudo data fuit a tota d̃nitate
sm̃ q̃ellentia aut ōniomis sic q̃
ponit̃ qm̃a in ipo / habitauit ꝓpp̃ q̃
placuit / filio dei omez plenitudīne
inhabitāe / i. sēm plenitudīne dei
tatis. qm̃a salus filius est mate
natus licet hanc materialiter tā
d̃nitas fecit & p̃ eū reconciliā oia
in ipm̃ deū p̃cem pacificans p̃
sanguine crucis ei⁹ / q̃ sm̃ fuit sūf
ficiens ad satisfaciendū pro
omnibus / deo subdit̃ sive intris
sint / quātū ad homines sive que
celis / quātū ad angelos no tñ sic
intelligendo q̃ p̃cem angeli sit fi
nalit̃ d̃missibile p̃ passios ꝓpp̃
ut / recedit origenes / q̃ma p̃
passionē ꝓpp̃ cētp̃ societas re
staurat̃ p̃ h°. q̃ homines sancti
q̃ ꝓpm redempti ibidem assimilat̃
hoiste aut q̃ellentios appetet auto
ritas euangelij aug latore d̃ppus
et vos / hic mducit colosenses ad
obseruanciā ipius / d / et vos cū olim
etn alienati / adeo q̃ ydolatrie & ad
inimici sensu / i. sensibilie & manifeste
m operibus malis / i. p̃ opa mala ad
sensū patencia mte aut / post / veram
gdsionē reconciliauit / vos supple in
corpe carnis eius / i. mcorpe sue
passibili p̃ mortē / qua sustinuit in
corpe passibili & p̃ qua simul re
dempti q̃stituē vos sc̃os / i. sēctificatos
p̃ baptm̃ mquo vobis plenarie remit
effectus passois & im maculatos in
psonis ꝓpriis & irreprehensibiles
appīmis coram ipo / i. cū videbi
mur & non solū coram mundo q̃
fiterāe ypocrisis si tñ permanet in
fide / s̃ ꝓpp̃ fundati & stabiles / cōtra
psuasiones pseudo apl̃orū & immo
biles a spe euangelij quod audistis
ut saluetis / hortatis consequi vitam
etnam p̃ fidem ꝓpp̃ & cetera sacra
menta & nullam̃ pregrinā quā
dicatū est / inomnī creatura / p̃
omnem creaturā mtelligit deus
homo / eo q̃ homo sititudine habet
cū oīa creatura sm̃ q̃ dicit ꝓpha
melia ymo / habet nāq; que cū
lapidibus unde cū arboribus
sentire cū auibus intelligere cū
angelis unde est / sic mtelligendum
q̃ euangelium fuit p̃dicatū singu
lis hominibus de toto mundo p̃ cet
tum fuit p̃dicatū in omnibus p̃tibus
mundi in q̃bus habitabant homines

opibus alqui credidertit/ sicut dicit
est sup̃ ¶ Cuius fructus sū/ hic aptus
dsponder/ cuida tamē questiō/ et
posset/ aliquis dicē q̃ no ptinet ad
paulū ista pbē colosensibꝫ cū non
viderit/ ut sup̃ dictū est/ nec eā
eos vidisse/ ut habet ca° sequenti/ dd
quod credet/ q̃ hꝭ ptinebat ad eū
qma erat aplus gentiū ut/ dictū
est sup̃ cap° ii° ¶ Si vi aliqs/ est
pereo nē/ de quoꝝ nūo erat/ co
losenses et hoc est/ quod dicit/ cuius
s. evangelij factus sū/ ego paulꝰ
mīster/ i. pdicator. aptatus officio
qui nūc gaudeo in passionibus/ i. in
tribꝰ que patiar p vobis gentili
bus eo q̃ pdicauī evangeliū genti
libus de quibus vos estis/ ita eōmodo
pdicauit/ eis q̃ scripsit pdicauit tri
bus pfectis discipulis ut/ pdicando
et adimplendo ea q̃ desint/ passionū
xp̃i/ passiones aut xp̃i dupr dicū
tur. primo incipiendo ipō in quo sustinuit
primi et sibi a morte tc atti
piendo nichil erat ibi adimplendū
aliomodo qui patit in membris suis
que sunt fideles sicut q̃ dr act. ix°
saule saule cur me psequeris tc
loquit hic aptus/ ideo subdit in
tribꝰ meis/ et qma passiones xp̃i
sunt adhuc totius ecclie crucifi
xe membra/ ideo subdit q̃ corpe eius/
nē/ cuius s. ecclie factus sū ego
mīster/ plati eius ecclie tho sue dñi
ad ministri sm dispensatiōz dei q̃
data e mihi in vobis/ inquātū ideo
factus sū aptus gentiū ut/ mi
plearm vbū dei/ adimplendo illud
vbo et xp̃to misterium/ i. sacrū se
cretū quod absconditū fuit a seculis
et generationibus/ qma ante tempꝰ xp̃i
non fuit/ q̃ nisi paucis pphis
nec aut tpe gre manifestū est
sanctis eius/ i. sanctificatis p baptm
quibus voluit deus q̃ sua media gra
notas facē divitias gloie sacri
huiꝰ/ i. copiosam gloriā huius sacri
secreti in gentibꝰ. quoꝝ sū aptus
quod s. sacrum secretū e xp̃us/ qui
e deus incarnatus/ passus et mor
tuus/ et suscitatus/ ad dexteram patris/ et
uatus in nobis spes gloie/ non p
pria q̃ sequetur gloie et trinomaliter
oppetatis/ que nos admiramur/ q̃
diendo recipientes omēz hominez/
audtate evangelij deviante et
docentes omem hoīem in omi sa
pientia/ ad salutē nrām q̃ubea/
mus omēz hoiez pfectū in xp̃o ihu
¶ Nota quod sciendū q̃ pfectū de
cui nichil deest/ ex. methaꝑ/ q̃d
dupr pt intelligi uno modo qma
nichil deest de nrīs ad salu
tem/ et de hac pfectōe loquitur
hic aptus/ aliomodo q̃ nichil de
est de his q̃ possunt in esse pro
ficiencia ad salutē tc no accipit
hic qma talis pfectio no habet
in via unqua pt homo semp
pficere ut dictum est supra ph̃ilippen
iii°/ in quo/ i. propter quod et laboro
certando tendere ad ulcios fidei no
solū dbis sed opibus miraculosis
ideo subdit sm operacōz eius/ i. dei
qui facit mirabilia quā operat in me/
i. pme debilitate s. sua et no mea

Volo enim hoc est pro illa Capitm 2m
pte principalis in qua aptius instruit
colosenses ad precauendu pseudo apto-
stalitatem et diuidit in duas ptes et
prima ponit motiuu 2° prodit ad ppo
situ ibi hoc aut dico / intra autem
apti fuit sollicitudo qua habebat de
salute colosensiu et aliaq fideliu
et hoc est quod dicit pro illo aut / et certa
patet hec ut sup ibi ut consolent corda
ipsoq p spm sanctu inhabitantem
qui est consolator instructi in caritā
te / que diffundit in cordibus meis
p spm sanctu dat nob et in omes diui
tias plenitudinis / intellectus ut sit no
stra dna et sapia dna que est
infinita et secm naturā humanam
in plenitudine sue sicut et gracie
cognoscens omia q cognoscit / ibi
stia visionis 2° hoc aut / accedit ad
ppositu inducendo colosenses ad p
cauendu deceptores pseudo apto
rectā quod faciendu q ad decipiendo
euitandu conabant / primo ne argu
mentis philosophicis aliqui eoz
mphia instructi / 2° auctoritate
tate legis ostendit q data fuit adeos 2°
modo ostendit ceremoniarum qua frequen
ter simplices decipiuntur / primo ge
nditur ad cautelaz primi ibi et estis 2° 3m ibi nemo vos se
ducat / 3° recta p3m dicit hoc autem
dico de sollicitudine mea / quibus
ut nemo vos decipiat / in sublimi
tate sermonis 1° modus philosophi
nandi et si corpe absens sum / vobis
tamen spu vobiscu sum sicut spus he
lisei erat / pius tu gressi spu meo /
put muna anaaman ut de egri
tudine eo 2° videbat cum aptus in spu
que apud colosenses agebant gau
debat et videns ordine vestrum / gau
debat dehoc q videbat vestrum modu
viuendi ordinatu 2° firmamentu
1° fidei vestre firma esse
sicut ergo accepistis p3m ihesum 1° fide
eius in ipso ambulate / de virtute in
virtute radicati / in caritate et super
edificati in ipso / p alias virtutes
et confirmati fide sicut et didi
scipulis meis habundates in
illo in gratiaz actione 1° habundanter
gratias agendo ppa de vita vocate
videte / cauendo diligenter ne quis
vos decipiat / p philam et inanem
fallaciam / rones enim philice contra
dem ppi sunt inanes et sophiste
red ut eni ea cappendibus sensibus et
applicant ad matiaz sensibilem totale
q credente q cludendo q deus no pos
sit huiusmodi / ergo pcedere / mortuos
resurgere / et huiusmodi / sed no valet
qua cuncta dna res sit infinita
pfectio omnia talia q sit natura impos
sibile subdi 3m traditiones hominu q
doctrina quappendibus sensibus pueri
3m elementa mundi / 1° secm eius
q virtute natura q est infinita
qua in ipso habitat omis plenitu
do divinitatis / 1° divinitas pfectio
no solu p eternitatem sed pote

ciam p̄ quē modū ē in ombus cre
atris aīt p gram p quē in oībꝰ
spalē mſis h̄ etiā p romane in
ſuppaito vbi tōrlit q̄ no tm aia
eſt aubo aſſūpta p̄d etiā corpus
yride t intridu mortis ꝓpd cor
pus fiut combu dnitati ḡnus eat
ab aia ſepatu ſct eſtis hic q̄ in
dueit adpcauendū ꝓmū decepcōis
modū qma gratia ꝓpi ē ſuffician
tiſſima adtollendū ome pctm t con
ferendū ſalutē abſq; obſeruatione
legaliū deo ſubdit et eſtis in illo
i pfidi t pleti gratia qui caput
eſt omīs principatus i no ſolū hom
ſed etiā angeloꝝ ꝓpter quod ſine
legalibus p̄ vos adducē ad cetū
conſortiū deo ſubdit inquo i p
quem t eruditi eſtis circūſione no
mīu facta i no circūſione carnā
li ſicut nūdei ꝙpoliacōe corpoꝝ
i carnis amotione pellicule ꝑtam
circūcīsionē opientis ſed mūdicīſione
ꝓpi i p ꝓpm data q̄ ſpualis in
amotione pctoꝝ et hec p baptm
qui totalē tollit pctm deo ſubdt
conſepulti eīm in baptīmo i totalē
mortui petro inquo et cōſurrexi
ſtis aduersus fidē dei p fidem operis
dei i qua deus operat qui ſuſcita
uit illū a mortuis adoritam immor
talem vē rei ꝓpter pctm ſimul
a mortuis ca no moritur ē t vos
ꝙ mortui eſſetis in delictis i pctis
actualibus et ꝓputio carnis veſtre
i mortificauit pctō quod p peccatū
cōmīſſū cōmiſerat tū illo vita
gratie condonans vobis i gratis
remittens oīa delicta tam origi
nale pctm q̄ ſuperaddita delens q̄
aduſſum vos erat i ſ indeos cyrogr̄
phū decreti i obligatorū legis vetꝰ
quatū ad cerimonialia t iudicialia q̄d
erat ḡrauū vobis eo q̄ erat oīne
importabile vobis t pedibus inimi
ci habet act ꝙpo affigens illud
cruci qma legalia mortificata ſunt
p passione ꝓpi et ꝙpoliatis p̄ncī
patus t potestatis i demones qui
ſic nocant eo q̄ rālia erāt ſeruit
in eis integra qui fuerūt ſpoliati
q̄n ꝓpius euāuit de umbꝝ pcīs ve
tis testamenti tū euāuit q̄ fideliter
i potenter adcelestia triumphans illos
quod dupl p̄d ꝙpoſuit nomīe t fendo
hyllos addemones quos deviat illu
omodo t fendo ad pces quos ſui edi
ꝓpi facit ptiapes ut ſit ſensus de
ꝓpans illos i triūphāc faciens in
ſemetipō i ꝑ ꝑ cruce ipſaꝝ t no
aliena ꝙpdictis q̄ ꝙcludit nemo
ergo vos iudicet transgressores in
cibo t potu lege ꝓhibito aut ꝑte
dei festi a vobis no celebrata ut
pasche pentheco stes t huiꝰmodi
aut neomīe i ſmi dei mensis
aut ſabbatoꝝ mſide ebdomade
ſti erāt dies inlege celebres erant
ſed hec t celebritas ceſſauit tanꝙ
ſignalis aduenience veritate p ꝓpm
deo ſubdit que ſunt i ſmiter
tempoꝝ cetis testamēti umbra
futuroꝝ tempe ꝓpi corpus aut
i ſoliditas veritatis huiꝰ umbre ꝓpi
i ptinet ad ꝓpm p quē ē mple
ta Nemo hic q̄r inducit adp
cauendū decepcōis ſtiū modū
qui ē p ſilacoꝝ ſanctitatē d nemo

vos seducat/ volens ambulare ihu/
litate/ ficta & religiõe angelorũ/ trẽ/
·i· ostendens se tanq̃ sit/ missus a/
deo missus sicut/ angelus qd faci/
bant aliqui pseudo apti/ ambulans
frustra/ ·i· ydens qq̃ agit/ inflatus
sensu carnis sue/ ·i· stupidus ossui
sensus qstupide/ et no tenens caput/
·i· ppm adverm & fulcerã cuius fide
qcque/ ·i· qruig influxu spiritali to
tum corpus eius/ misticũ quod est
ecclia p nros & quattuores fideles/
adminicr subministratiõ & constructiõ/
p officia stupidorũ mfidorũ pdm
duplicis ecclie status crescit/ in aug/
mentu/ qrundũ mitrop dei ·i· adhomo
rem dimi/ qcque qrundã colcius vi
tandem observationũ legaliũ/ d/ Si
go mortui estis cũ xpo/ ·i· qfigãti
morte eius/ et/ sepulture p baptm
in quo plenarie qncat/ cortus mor
tis sue p qns abelement huiq
mundi/ supple sepati/ et dim hic ele
menta vetus testamenti sacramta
qua tonstabant/ inquibusda rbus
corpalibus ut in ablucõe aque
lustratois & contactibus inquibus
nulla erat spualis virtus/ xpc hec
dim elementa egena & infirma ga
latas iiij°/ in sacramentis aut no
ue legis/ virtus spualis ad tandiu
gram qmd adhuc tanqm vivẽn
tes mundo & nõ xpo/ decretis
dicentes/ nomis attigas/ nec tetigeris
in muda/ sm legem & morticinũ/
ut aliquid huiqdi necq; gustaueris/
aliũ legre phibitũ ut puta ut a
huiqmodi necq; contrectatibus/ ven
dendo talia ad inuice ut emendo
que sunt omia/ nẽ/ ·i· que omia et/
silia sunt/ ministrãtia/ ·i· pcm post pu
blicatu euangelii xpo ostu/ ·i· si quis
cotat/ talibus observanciis tradi/ q
repta & doctrinas hoim/ hec dicit q
ad dẽmonias legis illi qui erant/ stupi
ores mpto indocti/ mistradiderãt
de quorũ observancia erant/ magis
diligentes qm observancia dnoꝝ q
ceptorũ ut pz mt° vij° quod xpc/ sal
uator ibidem d/ inuanũ aut me
colunt/ docentes doctrinas et precepta
hoim relinquentes eum mandatũ
dei tenetes traditiones hoim nẽ
que sunt quidem hẽntia rom/ ·i· spẽ
sapie/ sed no pdm veritate possidẽ
mstupticõe/ ·i· mstupflua & vane re
ligione supple sunt tales observãce
et/ humilitate/ & ficta & qua dẽ cõ
pisc/ est qui exquirit se humiliat et in
tegra eius plena sunt/ dolo et non
ad pcandũ corpi nẽ/ tales ad cor
simplicibus se tractabant/ sibi non
pce alabõe cõli ad pcuranda salute
premii & refugẽ honore mundi
& laudi victu ptales enim sit tanq̃
frequenter decipiũt simplices xpi
quod apostus docet/ talia p cui sor
& saluator ait vij° d/ attendite a fal
sis yphetis qui veniũt ad vos in
vestimentis ouiũ int mtus aut
sunt/ lupi rapaces/ et/ eodem no
bitia decipiũt simplices Ca iiij°

Videte/ postqua apostus monuit
colo sensus ad tenendũ fidei ve
tem & ad pcauendũ pseudo apto
fallitatem/ tpc qm monuit/ ostẽ
seruandũ vite sanctitatem xpo de
moribus informando sic dicit

mduas ptes qma ꝓmo facit hoc
qualiter quo ad omes ꝙo spaliē quo
ad aliquos status ꝑticulares ibi multi
ceris / tertio inca ꝓmū faciendū qz finis
imponit nēcitate hui⁹ q̄ fuit ad finē
et ideo ꝓmo mſtruit cos de appe
titu finis ꝙo de moribus adhuc finem
ordinatis ibi mortificate / tertio ꝓmo
gaudendo ꝙo dictis ꝙo si consurrexi⁹
istis ad ꝙpos ꝓpositum tractate for
matam que finem sunt querite
i. bona celestia desiderate / ibi ꝙpositus
est mediator dei sedens / membra
eius debent sequi caput / ꝙpositus aut
est caput eccie / ut ꝑ eum est / ideo
fideles qui sunt membra eius debent
ei sequi ꝑ desiderium ut sic ei iungant
finaliter molestiis ꝑ omia ob
tentu / tertio q̄ supducam / in bonis tor
ceris ponendo finem et subdit tam
mortui eius est / tertio ꝑ baptm at
se mitenis no debetis ponere finem
vite ꝓ bonis celestibus q̄ no ap
parent insipienti / deo subdit q̄ vita
vra / i. eterna abscondita est / tertio ꝙpo
nit deo / quo ad ſistit obiectio mur
mur̄one detracte principaliter et quan
tatis ꝙpter peccata / deo subdit sal
uator ꝙo ꝓmo hec est / vita eterna
ut cognoscant te solum deum et quē
misisti ihm̄ ꝙpm̄ tertio cui apparuit
ꝙpus / mundicie finali vita vitam
obiectue nio deus tuus et vos ap
petibitis tertio ꝙpo murmuris / q̄ d / tue
vite beate q̄ vobis est modo abscon
dita manifeste cū vobis colloquia
mortificate / hic quid mſtruit cos
de moribus adhuc ordinatis et
ꝓmo quātū ad deponē vicioru⁹ ꝙo
quantū ad acquisitoz virtutū
et / induentes / ꝓma adhuc induas
qma ꝓmo docet deponē prauā car
nalia ꝙo spualia et mee aut / tertia ꝓmi
dicit / exortificate go membra vestra
que sunt super terram / i. q̄ pertinet ad
pnte vitam q̄ sic sunt mortificam
da ꝑ austeritatem vite / ut nā fructū
adipiscendū deo et ut vitia currentē
que impediunt ingressū celestiū ꝓm
q̄ dicit apoc xxi° no intrabit inca
liq̄ contaminatū / ideo subdit for
nicatoz / q̄ e gaudium solūmodo tertia
et ꝓpter multo fortius intelligit
adulterium esse deponendū et mundi
tiam / quantū ad prohibitionē naturalis
libidinis / quantū ad stolam tertius im
pudicos / et stulta cupiditas malam / q̄
no solū actus ꝙhibetes sunt et face
ndi ꝓhibentis actus interdictos men
tis et audaciam / que e iniusta pe
tendi acquisitio / unde dr auaricus
quasi audus ceris / ꝓponit aut
hec mē carnalia vitia et fomenta
eis prestat / qma ꝑ peccatis hominē
ebrium et potus / letali molles et luxu
ri luxuriosos q̄rentes q̄ ydolorum
seruitus / i. situs ydolatrie unde a
uaricia dicit pecuniaz sua studiose
ꝓpter que / vitia ꝓhibita venit ira
dei / i. eius vindicta super filios incre
dulitatis / qui vitam aliā no rece
dunt / ꝓpter quod finem faciens vite
presentis carnalitatibus se opponit
ꝓpter quod impersona eorum dicit sapie
ii° / umbre transeuntis et tempus
meum et no est / temporis exhortatio
finis mei / venite ergo et fruamur
bonis que sunt creata / inquibus / i.
in quos et vos ambulastis olim /

s ante qd ſpone vram talid vnedo
nunc autem hic qnd mducit addepo
nendu vicia ſpualia d nunc autem
deponite & vos omia .i. no talia
vicia carnalia ſed ctad ſpualia nra
.i. appetitu illicitu cndicte mdic
nates .i. eius ſtgnd nfarie mali
tiam .i. mali machinatom mcorde
blaſphemiam contra deu tnepam
ſmonem detractonis m̃ mua coiu
et derisionis cont ꝓxim volite
mentirei inuic comus alt̃ſic de
ripiendo oppoluantes vos vetem
hoiem .i. ſtatu gentilem cu actibus
eius malis ut ſic deponat omia
pcta ſit mduentes hic qnd mdu
cit ad tutu actſtem que ſint me
tis indumenta & ponit ſmo ad
hoc motm ꝙ ꝓſequit adhac mte
tu ibi mduite vos onatm aut eſt
qma homo eſt adymagine dei ſm
mentem que eſt ymago deformata
p vicia & deformat̃ pvirtute ꝓ
quod dr homo nouꝰ ad tutis act
ſtem cui dr mduentes nouu ſ
hoiem qui renouat ꝙ p baptm &
renouet .i. mhar renoꝗ tot pfiat
in agnitoꝗ dei .i. p augmentu ſi
dei formate cautate ſm ymagine
eius ãĩe .i. ſm ptem mtlle ctiuam
inquo eſt ad dei ymagine cobi na
eſt maſculus & femia qma diſſi
cu ſapus no ꝙ accepte mentis ſed cor
poris ꝙſtud cu maſculus & femia
no ꝙ mlibris correctis qui ſic ha
bent cobi no eſt gentilis & iudeus &
cr ly cobi ꝛeferetur ad deu dequo
d mediate ꝓdicat qui creauit eu
ma apud deu no eſt ꝓſonap ac
cepcio ꝙ ꝛcipit omez ꝛcientem
adſe ꝓfidem ita ꝙ nulla d iuſticia
p iudicat ſine nacois dei ſubdr
gentilis & iudeus ſine ab ſua coiu
ideo ſequit dandiſio & ꝓucia ſue
ligue barbarus & ſcita ſue gdu
nis ſnq & liber & ꝙ hoc mtelli
gitur alie duſtates qudaꝗ ꝓd
omia ſm hoiem xpus .i. xpus
eſt in omibus ꝙ gram et omia o
pera cotid bona pnt apat ſi
duite vos hic inter ꝓſequit̃ m
tentu de virtutibus & pmo in q̃
pace adppi ꝙ addend ibi & pa
ppi et patet ordo nal connexio
p̃cedit .i. admiq nota dr ergo qdo
do coprecedenti motiuo induite
vos ſicut electi .i. predestinati ad
no ſancti .i. ſanctificati p bapti
ſmu intpe & dilecti ꝙ augmentu
gratie viſcred miſericordie qntu
ad pietatis affectu benignitatem q̃
tu ad eius effectu unde dicit̃ beni
gnus quaſi dicat bene ignitus ad
buſfaciendu ꝓpcio in effectu iudici
tam que eſt virtutu custos et ſpi
da mentu modeſtia buꝰ vtende ꝙ
ſpeciis patiam bene ſe habendo in
aduſis ſupportantes inuic in
fremitatibus & onibus impone
et donantes cosibꝫ ſi quis offensa
dimittendo ꝙd eſt nctatis et m
iuriaꝝ quod ꝙ ꝓfectonis ꝛc eiu
gratonis dei ſubditi ſicut cm
dns donauit cosbus ꝛc ſupe omi
aut hoc cautatem habete quo ſ
maior alioꝝ cortutibus ꝙ cone
ꝓiꝫ & maior aut hoc ꝙ sim eſt ꝛc

vitas quod ꝛ cumulu ꝓfectꝰ/ ꝙ
sicut ꝛ virtutes pollicite gnetim tur
imprudencia sic imisse meditate
ꝛ ꝓ/ hic qui mduit/ addtutes
mcompacꝛ addm ꝛ ꝓmo quo ad
ꝓfectꝫ tendit/ d/ ꝛ ꝓp ꝛpi/ data
et gme data a ꝓpo qultet/ effec
tue m tribus virtutib⁹ ꝛcid causando
d⁹ altaꝫ ꝓpt⁹ ꝛcꝛ mdeu ꝓcut
diat ꝛ ꝙ im⁹ fiet/ meo fonꝫ aque
salientis i salire furientis in vita
etna iniqua/ ꝙ pace ꝛ vocati estis
uno corpore/ etiã sub capite ꝙ
et grati estote/ detanto benficio ꝙ
quo adꝓfectꝫ ortis/ d/ ꝛbm ꝓpter ha
bitat m vobis habundanter/ ita q nõ
sit ꝓtm mirde ꝙmit dmendo ꝓd
etã morte p doctrina aliis tradendo
deo subdr in omi sapiencia/ ad salu
tem nrãm ꝛcurrentes/ sic etiã more
rem deꝫ laudando deo subditur
ꝛ monentes ꝛos met ipos ꝓfal
mis ctr/ i ꝛos mutuo addinas lau
des ꝓximando cantic⁹ ꝓfanis/ ita
q nõ sit ꝛ tantu laus ortis ꝓd ecc
ꝓpt ꝛ tribus/ mgrat/ i consideꝛe
benficia ꝙ dei/ ꝛtio mducat adꝓfec
tum opis/ d/ omẽ quodcũq facti
tis/ ꝙ omia m nõe dm̃/ i omia
facite adhonorem dm̃i nr̃i ihesu ꝛ
cum opis dependet/ ꝙ certitudine
intentionis/ quas agentes deo et
patri ꝙ ipm/ qma sicut dona dei
nobis ꝓueniunt/ ꝙ ꝓpm mediato
rem mem sic orones vite ꝛ ope⁹=
nes sint/ ꝙ audibiles ꝙ eum/ ꝛtin
gerent ꝙ postq apli⁹ mformauit
de moribus gnalit colosenses hic
dom facit/ quantu ad aliquos

status ꝓpalit ꝛcta qd ꝓmo ponit
eoꝝ mformatꝛ ꝙ quã gmen
datꝫ ibi orone/ ꝓma diuidit
in trees ptes sm̃ trees status q⁹
tangit/ ꝙa ad filiũ/ ꝛa ibi fini/ ꝓma
status est/ ꝙiugatoꝝ/ ꝛcta ꝙ ꝓmo
dicit/ a mulieres subdite ꝛ estote
viris/ debent am ꝙ eos regi
tor qma femia ꝙ mas ornatus
tu ꝛ ꝙ mag⁹ confert/ mulieris q
in mulieb⁹ ut diffusus dom fuit
ephes cõ/ sicut ꝙ oportet mõdo/ i
mliatis ꝛ honestis tm ꝙ mstrauit
viros/ d/ viri diligite uxores
vras/ qma cor ꝛ ꝙ or sm̃t ama
tores qnubat aut nãlit diligit
carnẽ suam ꝛ nolũt amat ee ad
illas/ tractando eas ut ancillas
sed magis ut sociatꝫ ꝓpt hoc suad'
latedrici fuit formata ut agnos
cat sdam no ancilla ut plenꝫ dom
fuit ephes cõ/ filiũ/ hic est ꝛa ꝙ
mqua mstrauit preꝺ ꝛ filios/ d/
filii obedite ꝙ omia/ lucta ꝛ ho
nesta penalibus/ aq⁹ filii hent
esse mdimentũ/ et documentũ/ hoc
enim beneplacitũ est mõdo/ qm dabit
precium dehonꝺ pentiũ eos. ꝙ/
ꝙ mformat preꝺ/ d/ preꝺ nolite
ad indignatoꝝ/ i mpacẽtes filios
vros quocat/ i ut cõbibit ꝙ critate
ꝛ/ subdr ro ad dicit/ ut no ꝓfi
lo amo fiant/ i ut/ no ꝙ dicit
am ortem fracti animis fugiant
sic carentes disciplina peiores
fiant/ ꝛ ꝛcui/ hoc est tercia ꝙ
mqua docet dnos ꝛ suos ꝛ ꝙ
suos ꝙ dnos mp̃tis ratõ/ im/
ꝛcta ꝓm dicit/ Deꝛui obedite ꝙ oĩa/

lucita & honesta · dnus carnalibus
· i · delys q̄ ptinet ad corpus q̄ hijs
aut q̄ ptinet ad alias huius no est
subiectus dno ꝫ deo & etiā nisi
no adoculū fuentes ꝫ tm bone d
pnicia dnoz quasi hominibus place
tes illi enī qui sic ꝫ uiunt placere
hominibus tm querunt ꝫ nisi simpli
citate cordis · i · sine plica ſta comis
aut dolositate timentes dnm &
no homies tm quodcūq; faciāt q̄
anīe operam · i · voluntarie sicut in
dno & no hominibus · ſ · p̄r̄ apalut
pd scandalū · i · p̄ter deo / dent enī
sui cogitatē q̄ deus eos saluos fecit
ordinauit ad illoz salutem p mi
nd sue huiliatois &c huiusmodi deo p̄
cipalit & homi scandalū ꝫpt impie
tatem dine ordinatis deo subdi
scientes q̄ ad nd atrocitatis debu
erim hēdictas ſ · etiā ne despectu
cuiq; in nullo p̄iudicat rondeāt ꝫ
uitutē huiusmodi / unde dr Ambr mdo
mie bona fruitus & bona libertas
equa lauce appendūt dr ni enī
iniuria facit / siue huius dnm de
fraudando siue dnus suū augen
do dicit q̄ iniqe egerit /
p debita pena infligendam ads
& subdit ro & no est p̄sumacia
accepcio apud deū p maiestate
hominē ut eius miōritate p̄tendo

Omnē hic q̄ instruit duos
d / domē quod iustū est / · i · ap'l
huius p̄cepti / ostendo huiusmodi coram
rebus & modestie & subdr adhoc
eo scientes q̄m & vos dnm habe
tis magistrū / qui iniquū / vos actor ſi
aliud feceritis ꝫm illud sapientie · vi /

potentes potenter tormenta pati
entur / Deum p̄cipit aplus instrumē
psonas dūsmodi statuū hic q̄m se
q̄mendat circumbus eccl / d / Deum
mistate / p mentis elevatoz vigilan
tes mei / p debita attentoz ingressu
actione / ppt̄ hūsmodi dei & eccl̄ie
orantes sit / ut aperiat nobis ostium
sermonis · i · det nobis libertatem
& facultatem p̄dicandi evangeli
um ppt̄ ppt̄ quod etiā vinctus sū
metu carcere ne possim adp̄dicandū
distuli / ut manifestē illud / horte
fert ad id quod p̄mittit appetitu
bis ostium sermonis · ſ · ppt̄ misteria
adhuc plurimus gentibus & seculi
ita · ſ · astanter & discrete ut opor
tet me loqui · ſ · de tanto misterio
Rom̄ dūdū qualiter se habent ad
infideles d / in sapientia ambulate
ad eos qui foris sūt · i · optima etiā
redimētes tempus · i · diligenter qui
rentes oportunitatem p̄dicandi eis
evangelicam civitate & subdit mo
dus debitus / ad dicit sermo vest
semp̄ in gratia · i · sit talis ut cū
ctis sit gratus & q̄m aptus sit
p sapientiam / deo dicit sale si
conditus / sapida enī sal notat̄ eos
q̄ est condimentū aliorū sicut
sal cibos ut sciatis quomodo opor
teat / omnibus respondē sm̄ gdam
psone sue / aliter enī respondendū
est sapienti aliter simplici & dicit
Que circa me sunt / hic est ordo p̄

pulpalis hmi epla q dñs eius gelu°
at q fmatio & hoc duplicat p̄mo p
mdatoꝝ missionē 2° p̄ specialem sa
lutacōem ? salutat vos & ita p̄mū si
endū q aplus misit hanc epl̄am
p̄ dños mdios adeūtib⁹ coloſen
ses q sēt sua epta & adplenius
dicendū eis fatū apti ut cōfirmarent
eos in fide & cōsolarent p̄ tribula cōi
bus q eis supvenant ut dtm est
supi p̄mo ca & patet q dictis sīa
usq ibi qui est q vobis .i. vobis scal
de q uctus tractate . et forte erat gen
tilis natōe & deptibus coloſensis
fuit in discipulus pauli sicut et
titus q gentilitate gūsus ut dtm
e supra galath ii° Qmia q hic agit
titra me & alios fideles Salutat
hic ponit q fmatio p salutatoꝝ bona
et p̄mo salutat aplus coloſenses q
p̄ter scioꝝ suoꝝ 2° laodicenses
p̄ mutuū cord ? salutate p̄ma ad
hic mduos q̄ma p̄mo ponit so
cios natōe iudeos 2° gentiles cō
uſos d salutat vos & ita p̄mū dicit
Salutat vos aristarcus concaptiuꝰ
meus .i. pticeps mei carceris et
laboris & marcus cōsobrinus bar
nabe de isto marco dñe act xv° q
discessit a paulo & barnaba in pam
philia p̄ter quod postea paulus no
lebat eū in itinere mansuetate q̄dam
comes sue & sic barnabas assūpto
marco uit ad p̄dicandū dīna gra
tia & paulus & silas in alia q̄dē
in paulus postea q̄ dimissione illa
utilitatem certe no sanctam recepit
dum marcū mansua societate et ma
dauit & coloſensibus & aliis quibus
erat mgr dilectus p̄p dtm discipu
lū q si veniet ad eos citatius
dispone eū de quo mandatū sub
dit de quo accepistis ñre & ihūs q
dicit iustus apud eum iudeos plu
res hoc nomē habebant q sunt
ꝙ circūcisione .i. iudei hi soli p de
iudeis sunt adiutores mei p̄ regno dei p̄ dicando michi
facti sūt solatio me q̄ solando in mea
tribulatione & supplendo eorum me
am impatiōne Salutat vos hic
ꝙmit socios suos de gentilitate
conuſos d Salutat vos epaphras
qui ex vobis est .i. ciuitate vobis
simpliciter gnctus q̄ma p̄dicauit
eis ut dtm est supra 2° ca° p̄p
quod magis affuebat ad eos
dñe eam etiam q̄ eis q̄ma de gen
tilitate gūsus sicut & ipe & frater
dilectus paulus sicut titus et
plures alii ita patet usq ibi
et p eis qui sunt laodicie et qui
ierapoli quibus p̄dicauerat sicut
coloſensibus Salutat vos lucas
medicus carissimꝰ fuit cum me
dicus corporalis et spualis & carissimꝰ
paulo q̄ma fuit comes sue p̄dica
tionis usq adeo martiriū ut
dicit Qdam mythogo fuit lucam
et antiochensis natōe Salutate
hic inter salutat fres q sunt la
odicie p mutuū coloſenſiū d sa
lutate fres q sunt laodicie q̄ma
liter & nymphan p̄p aliū q̄ in
dicatibus ministrabat fuerunt de
suis facultatibus & que mdomo
eius & ecclie .i. eius familiam
ypā nam & ei lecta fuit apud

vos epta eſſe/ quod vobis mitto ſcripte ut/
mlaudicenſiū ecclie/ legendā/ ut doctrina
mea vobis ſpicuata et/ eis ꝓficiat/ ad
ſalutem ⁊ cgiſſo/ Epta tm ad laodicen/
ſes apud nos no habet⁹ ⁊ dicite archip
po/ qui acceptat/ mīſtriū de/ ſup ec
leſiam colocenſiū/ unde/ diligenter
attendendo/ mīſtriū quod accepiſtis
mdno/ i mdinis rebus ut/ illud im/
pleas/ adhonorem dñi/ ⁊ ſalute aīa
rū ſalutatio mea manu pauli/ h
ſcripſit paulus manu ꝓpria admagis
dificandū q epta eſſet/ abeo miſ
ſa/ eos q pſcudo apli aliqn ſcribe
bant ſubinde vobis/ admagis de
cipiendū ut/ dcm fiat/ ſupra p̄
cavemus/ ultio tra/ memores eſto
te comilitoꝝ meoꝝ/ michi ꝓpati
endo ⁊ etiā mihoc/ ſi mter fiat/ me
mitando/ ⁊ com/ ſubdit/ que ſit
ſua ſalutatio/ d/ gratia dñi mri ihu
xpi vobiſtū/ ſupple ſit/ que ſupplet
emem defectum/ amen/ Explicit
ſup Epta ad Coloſenſes
Sequit ſup Epta ad theſſalon i

Paulus et ſiluang et
thimotheus/ hic incipit
epta ꝑma ad theſſa
lonicenſes/ que dicī
tur mtres ptes ſ. ſalutā/
tes/ ⁊ ꝓſecutes/ i. gratias
agamus/ ⁊ gratulationem
ipſe ſme epte/ ubi fres arate/
In ꝑma ꝑte ponit⁹ ꝑmo ꝑſone
ſalutantes ꝗd dicit⁹ Paulus ⁊ ſil
uang/ iſte eſt qui vocat⁹ ſilas ac
tuū xpō/ quem accepit paulus in
ſocium ꝗd dicit⁹ ibidem ⁊ thimoteus/
iſti duo iudicat⁹ paulo miſ ſalutare

ꝑma ꝗd ⁊ ea laborauerunt/ mteſſa
lonicenſiū ꝗdſione/ ho⁹ pmittit⁹ ꝓſo
ne ſalutate/ ꝗd dicit⁹ ecclie theſſalo
nicenſium/ ſupple congregate/ indeo
pree ītis/ Eſt/ aut⁹ theſſalonica civitas
metropolis m macedonia q eſt ꝑ
dam ꝑs grecie/ duis pomū bona
optata ibi greas vobis/ mpnti et
paco/ mfutuō vobis totalis quietis
appetitus/ ⁊ gratiarū/ hic incipit epla
p ſequens/ m qua ꝑmo reddit actus
theſſalonicenſes benivolos ho⁹ dici
les mīſ. tra⁹ ꝟ⁹ tentus ro⁹ tra⁹ ſcri
ptum reddit illos benivolos duplici
ter mo de bonis eorū gratias agendo
ho⁹ madiſtis eos ꝓfectos ꝑſecutiones
nduas ptes ⁊ ꝑmo gratias agit
de bona eorū inchoatōe ho⁹ doc
trinalis huiꝰ diffuſione/ ibi et vos
ſcta ꝑma ꝑmit duplex motiuū ho
gratiaꝝ actionis ꝑm eſt bona eoꝝ
gdſatio/ ⁊ gratias actiōe deo ſemper
i. ambabus horis adorandō d'ñe
at ſemp/ m habitu et/ ſi no actu ⁊
non ſemp ſit homo actualit⁹ orās
memoriam eoꝝ/ ſpalem et oppſitā
faciētes ⁊ eoꝝbus meis ſme mē
miſſione/ ꝓponat⁹ duplex ſcrip
dem eſt de ſemp memoria ꝓpter
fidei opꝰ/ ⁊ qua fides ſme ꝓ
bus martua ſubdit⁹ ⁊ laboris/ in
hijs que ptinent⁹ admoderni ſ
dei ⁊ caritatis/ dei ⁊ ꝓximi ⁊ ſpe
tinentie ſpei/ ītis/ i. tolerantie ꝓbula
tionū quas patient⁹ ſuſtinuiſtis in
ſpe ꝓficiende mercedis adhuc ſu
ppō ante dñm/ i. ita gſtanter/ vel
huſtis .ac ſi dcm ſnte videretis

Gaudentes hic quę ponit sm mo
tum adgratiarum agendum quod accipit
ppte dei eo q̄ talem dilectos on
dit thessalonicensibus vocando
eos adfidem no solu q̄ predicatos
sed etiā p̄ multa miraculorum a
paratos et hoc est quod dicit Gri
antes fres dilectissimi adeo ꝛc nos
scientes electionem eorum tanquā
spālit dilectos adeo habemq̄ supple
tiam gratias agendo q̄ euangeliū
nostrum non fuit advos in sermone tm sed in
virtute et in miraculis et in virtute spūs scī et in
multo pleno sicut scitis qualis fuerim in vobis ppter vos q̄ et talia
mirabilia p̄ nos no fecit deus nec
vos p nobis qui iam fuimus d
ppo finati sed ppter vos ut credere
tis et in fide stabiles essetis et ita
fuit q̄ p̄fessi sunt in fide nec falsos
apostolos reperunt ut dicat Jeronimus in
prologo Est vos hic quę quos agit
benignitate cepit diffusione mala q̄ po
corum alij p̄fecerunt in fide et ope
ribus bonis et hoc est quod dicit
Et vos imitatores nostri facti estis
in fide et moribus et dn̄i sc̄i ihesu ppter
quatuor adeunt no quantum adfidem
quia loco et no fuit eo q̄ habet
obscuritatem ancepam sed abinstan
ti preponit huic claritatem visum
propinquos quod nebulatos multa
in principio enim confusionis habuerunt
perfectos etiam in virtutibus suis ut
habet in sme in cali regnum gaudio
spūs sancti et in hoc confortabant
apostolos de omnibus de certum q̄ ibant
gaudentes a conspectu eorum quia digni
habiti sunt pro nomine ihesu contumeliam pati
tur ut facti sunt forma et exemplar
omnibus credentibus in mace
donia et in achaia primitie sunt q̄
rie a vobis aut diffamatus et sermo
dni et in omni loco fides vestra que est ad deum
exiit ita ut non sit nobis necesse q̄
quid loquam sed de vobis adhuc enim
tando p̄ nos compleat et subdit
causa quod enim de vobis annuntiant
vos quemadmodum introitum
habuerimq̄ ad vos et quia gaudent
et promptam fidem suscepistis doctri
norum meorum non formidantes in
surgentem tribulatos et quo gaudi
stis addam elegerites ei simile q̄
dolatra electa et expectate similiter
eius decretis eventum adiudicium
sicut de certum forma hic ihesus qui
assumptus est a vobis in celum sic veni
et nec qui eripuit nos de ira
ventura et a iehenna pena Sicut
enim quidem scripsit quidam Cassius Nicanor
apostolus reddidit thessalonicen
ses benivolos debonis cepit gratias
agendo hic quę eorum fuit mala
iuste eos exclamando et diuidit
nuntiat ppter tyma primo fecit hoc
p̄ exhortationem ad scipm̄ 2o p̄ exhorta

ad etiam ꝛ̄ solimꝫ ꝛ̄ ibi vos emꝫ
ta ꝑm fratꝛ talem rēnem nullus
debet desolari ꝫ magꝛ ꝙsolat de ta
formitate ad sūm nigrum ꝙ mḡr
ꝙsistit eius ꝓfecto lucrari ꝓ sue
ois erit si ste sicut mḡr eius ergo
vō qui sō mḡr et doctor oēs
sustinui mlias tbulacoēs et sustineo
ꝓpter quod debetis mbulationibus
consolari ꝙma mḡr ꝙformame in
quibꝫ aut voc ste predixi ꝙ ꝑmo
declat mōstrē huic rōnis ꝓtbulacoēs
quas sustinuit ades veniendo ꝓ
ꝑcas quas sustinuit in eis mane
do i mesres em ꝙma adhuc indu
as ꝙ ꝓ ponit sua declarēs ꝓ ꝙ
moneat multiplicem obiacionē i
ꝙhortacō ꝛ̄ta ꝑmū dixit quam et
ipi scitis fres intraitu mrm ad
vos ꝛ̄ modū mesceindi ꝙma no
stri inanis ꝛ̄ leuis et facilis sed val
de ꝛ̄ ante passi ꝛ̄ ma tbera
et quelys affecti ꝓ tba aspera
sicut scitis ꝙma hoc no fuit longe
anuitate vra ꝛ̄ subdit̄ in philippis
que est ciuitas macedonie ut hꝫ
actuū ꝓ ibi em paulus et si
las fuit grauit̄ cortgis cesi et
incarcerati ut hꝫ ibidem fiducia
hūmg in dno meo loqui ad vos ꝛ̄
ꝙ dō illis tbulacoēbus no fuimg
territi sed in dno ꝙfidentes ve
nimg ad ꝙdicandū vobis evan
gelium dei ꝛ̄ta hꝫ fuimg valde
sollicīti ꝙ dō ꝓter quod mbula
cōibus deberis ꝙsolari tamꝫ nos
ꝙformes effecti ¶ ꝛ̄hortacio ꝫ
ꝙmr rēmouet multiplicem obiectū
posset em aqui dicꝫ q̄ nō esset
ꝙsolabile paulo ꝙformat̄ eo ꝙ
esset defectuosus in vita ꝛ̄ doc
tna sicut dicebant pseudo apti
de ipo, ꝓt quod hoc rēmouet do
cendo illa ꝑ que posset in vo
gi in eius doctna ut vota ꝛ̄ do
ctarias em mā no de erudi ꝛ̄ta
fidem equalis cū hēticis doc
tna sed in vitate mera necꝫ de
in multitia sicut erat doctna e
piorum ꝛ̄ que tue cōtabat ut
habet̄ act· xxviij necꝫ in dolo ꝑ
dicabant falsi ꝓphani qui aliqn
docebant cōa de fide catholica ut
deprehendent̄ catholici sicut dctor
quato legit̄ in legenda sancti ty
mothei ꝛ̄ sed sicut ꝓbati sumg oēs
ꝛ̄ approbati ab ipo ut credēt̄ nobis
tangꝫ fidelibus mīstris evan
gelii ꝛ̄ ꝓdicare evangelicū ita
loqm̄ fidelit̄ ꝓdicando quem
tes dei tbulacōibus ꝛ̄ta no hoīm sa
tisfactis cordi ꝛ̄ auditui necꝫ in
oratione audacie ꝙdicando ꝓter
questū mḡ ꝓt vane gloie ꝙfin
sicut ꝙdicabant ipseudo apti cū
possemg vobis oīm esse aspe
ando ꝛ̄ptus avobis et ꝛ̄ta hmo
rem ut ꝓpi apti cui ꝙmbus tm
debent ꝫ ꝛ̄fracti sumg pauli in cr
dio rem vrem inde vos ꝛ̄hortor
ꝙsulendo ꝛ̄ ꝛ̄ no solū ꝛ̄hortor
ꝫ ꝛ̄ta cōtatione ac dulat̄ tam
ꝫ mr̄ nutrit filios suos tale
ꝛ̄ mutuendo corpalit̄ ita deside
rantes vos ꝛ̄ no vra cupide
ꝛ̄ mente desiderantes vram salue

volebamus tradere no solu vobis
euangeliu dei/ sed & animas nras/
eo quo dilectos nobis facti estis/
memore enim vestrum labois nri/
& fatigationis/ nocte & die operantes/
ne quem vestrum grauare/ predica-
uimus in vobis euangelium dei/
vos testes & deus/ quam sancte &
iuste & sine querela fidelibus fuimus/
sicut scitis/ singulos vestrum tan-
quam pater filios suos/ hortantes vos
& consolantes/ & obtestantes/ ut
ambularetis digne deo/ qui vocauit
vos in suum regnum & gloriam/
Et ideo & nos gratias agimus deo
sine intermissione/ quia cum acce-
pissetis a nobis verbum auditus dei/
accepistis non
uerbum hominum/ sed sicut est vere
uerbum dei/ qui operatur in vobis
qui credidistis/ Vos enim fratres/
imitatores facti estis ecclesiarum dei/
que sunt in iudea in christo ihesu/
quia eadem passi estis & vos a tribu-
libus vestris/ sicut & illi a iudeis/
qui & dominum occiderunt ihesum/
& prophetas/ & nos eiecerunt/ & deo
non placent/ & omnibus hominibus
aduersantur/ prohibentes nos gentibus
loqui/ ut saluae fiant/ ut impleant/
peccata sua semper/ venit autem
super illos/ ira dei in finem/ Nos
autem fratres/ desolati a vobis/
tempore horae/ in vultu non in corde/
festinauimus amplius/ videre faciem
vestram/ desiderio desiderauimus/
propter quod uoluimus venire ad vos/
ego quidem paulus/ & semel & bis/
& impedit nos satanas/ Quae enim
nostra spes/ aut gaudium/ aut corona
gloriationis/ nonne & vos ante dnm
nrm ihesum christum/ in aduentu
eius/ Vos enim estis gloria nra &
gaudium/ Propter quod nec amplius
sustinentes/ placuit nobis relinqui
athenis solos/ & misimus timotheum
fratrem nrm/ & ministrum dei in
euangelio christi/ ad confirmandos
vos & exhortandos pro fide vestra/
ut nemo moueatur in tribulationibus
istis/ ipsi enim scitis quia in hoc
positi sumus/ Nam & cum apud vos
essemus/ praedicebamus vobis futuros
nos tribulationes/ sicut factum est &
scitis/ Propter hoc & ego/ quia non
amplius sustinens/ misi ut cognos-
cerem fidem vestram/ ne forte tem-
tauerit vos qui temptat/ & inanis
labor noster fiat/ Nunc autem ue-
niente timotheo ad nos a vobis/ &
euangelizante nobis fidem & charita-
tem vestram/ & quod habetis bonam
memoriam nostri/ semper desiderantes
nos videre/ sicut & nos vos/ ideo
consolati sumus fratres/ in vobis in
omni necessitate & tribulatione nra/
per fidem vestram/ quia nunc vivimus
si vos statis in domino/ Quam enim
gratiam possumus deo rependere pro
vobis/ in omni gaudio quo gaudemus
propter vos ante deum nrm/ nocte &
die abundantius orantes/ ut videamus
faciem vestram/ & perficiamus ea
quae desunt fidei vestrae/ Ipse autem
deus & pater noster/ & dominus noster
ihesus christus/ dirigat viam nram
ad vos/ Vos autem dominus multi-
plicet & abundare faciat caritate in
invicem & in omnes/ sicut & nos in
vobis/ ad confirmandos corda vestra/
irreprehensibiles in sanctitate ante
deum & patrem nrm/ in aduentu dni
nri ihesu christi cum omnibus sanctis
eius/ Amen/

Reliqua autem fratres/ rogamus
vos & obsecramus in domino ihesu/
ut quemadmodum accepistis a nobis
quomodo oporteat vos ambulare &
placere deo/ sicut & ambulatis/ ut
abundetis magis/ Scitis enim quae
precepta dederimus vobis per dnm
ihesum/ Haec est enim voluntas dei/
sanctificatio vestra/ abstinere vos a
fornicatione/ scire vos vestrum vas
possidere in sanctificatione & honore/
non in passione desiderii/ sicut & gen-
tes quae ignorant deum/ & non pec-
care quemquam/ & circumuenire in
negotio fratrem suum/ quoniam vin-
dex est dominus de his omnibus/ sicut
& praediximus vobis & testificati sumus/
Non enim vocauit nos deus in immun-
ditiam/ sed in sanctificationem/ in
christo ihesu dno nro/ Itaque qui
abicit non hominem abicit/ sed deum/
qui & dedit spiritum suum sanctum in
nos/ De caritate autem fraternitatis
non habetis necessitatem scribendi vobis/
ipsi enim vos a deo didicistis ut diligatis
alterutrum/ Etenim facitis illud in
omnes fratres qui sunt in universa
macedonia/ Rogamus autem vos fratres/
abundare magis/ & operam dare ut
quieti sitis/ & negotium vestrum agatis/
& operemini manibus vestris sicut
praecepimus vobis/ ut honeste ambu-
letis ad illos qui foris sunt/ & nullius
rei egeatis/

Non autem volumus vos ignorare
fratres/ de dormientibus/ ut non
contristemini sicut & ceteri qui spem
non habent/ Si enim credimus quod
ihesus mortuus est & resurrexit/ ita
& deus eos qui dormierunt per ihesum
adducet cum eo/ Hoc enim vobis dicimus
in verbo domini/ quia nos qui vivimus
qui residui sumus in aduentum domini/
non praeueniemus eos qui dormierunt/
Quoniam ipse dominus in iussu &
in voce archangeli & in tuba dei/
descendet de caelo/ & mortui qui in
christo sunt resurgent primi/ deinde
nos qui vivimus qui relinquimur simul
rapiemur cum illis in nubibus obviam
christo in aera/ & sic semper cum
domino erimus/ Itaque consolamini
invicem in verbis istis/

De temporibus autem & momentis
fratres/ non indigetis vobis scribi/
ipsi enim diligenter scitis quia dies
domini sicut fur in nocte ita veniet/
Cum enim dixerint pax & securitas/
tunc subitus eis superueniet interitus
sicut dolor in utero habenti/ & non
effugient/ Vos autem fratres non estis
in tenebris ut dies illa tamquam fur
vos comprehendat/ Omnes enim vos
filii lucis estis & filii diei/ Non sumus
noctis neque tenebrarum/ Ergo non
dormiamus sicut ceteri/ sed vigilemus
& sobrii simus/ Qui enim dormiunt
nocte dormiunt/ & qui ebriantur nocte
ebriantur/ Nos autem qui diei sumus
sobrii simus/ induti loricam fidei &
caritatis/ & galeam spem salutis/
Quoniam non posuit nos deus in iram/
sed in adquisitionem salutis per dnm
nrm ihesum christum/ qui mortuus
est pro nobis/ ut sive vigilemus sive
dormiamus simul cum illo vivamus/
Propter quod consolamini invicem &
aedificate alterutrum sicut & facitis/

Rogamus autem vos fratres/ ut
noueritis eos qui laborant inter vos/
& praesunt vobis in domino/ & mone-
nt vos/ & habeatis illos abundanter
in caritate propter opus eorum/ pacem
habete cum eis/ Obsecramus autem vos
fratres/ corripite inquietos/ consolamini
pusillanimes/ suscipite infirmos/ patien-
tes estote ad omnes/ Videte ne quis
malum pro malo alicui reddat/ sed
semper quod bonum est sectamini in
invicem & in omnes/ Gaudete semper/
Sine intermissione orate/ In omnibus
gratias agite/ Hoc enim voluntas dei
est in christo ihesu in omnibus vobis/
Spiritum nolite extinguere/ Prophetias
nolite spernere/ Omnia autem probate/
Quod bonum est tenete/ Ab omni specie
mala abstinete vos/ Ipse autem deus
pacis sanctificet vos per omnia/ Et
integer spiritus vester & anima & corpus
sine querela in aduentu dni nri ihesu
christi conseruetur/ Fidelis est qui
vocat vos/ qui & faciet/ Fratres orate
pro nobis/ Salutate fratres omnes in
osculo sancto/ Adiuro vos per dnm/
ut legatur epistola haec omnibus
sanctis fratribus/ Gratia dni nri ihesu
christi vobiscum/ Amen/

apl̄us ꝙsolatus est thessalonicenses
scpto hic ꝙsolatur eos mdo & ptz
describit mittendi rem ꝙ vpter mi
ssionem impiaꝑio tri capitali ca
rio aut consistit melior ꝙ desidꝫ
uerat nre thessalonice & ceteris ꝑso
naliter consolari hoc hmōi impe
dimentū ꝓpter quod adhoc missit
mdm dicit ꝙ. Nos aut desolati
a vobis ad tempus .i. desolati ꝓpt
hoc ꝙ vobis nō eramus exce ap
paret nō corde .i. licet nō presentes
vobis loqui ut videt in thebanis
vos morde deo subdit habundan
tius festinamus .i. desiderium fer
uentius exire ad vos advera
ꝙsolatōz ego quidem paulus tu
sacos meis hō impediuit nos sa
thanas tacet aut modū impedi
endi & ponit glosa ut ego credo
melior dicit ꝙ tione subdit rationem
quare desiderabat eos videre et con
solari mdo que est augmentatio
miti & ꝓmissi que est em mea spes
impleti de augmento miti et ꝓmii
aut gaudiū spale aut cōi gloie
.i. ad sequendi ꝓmiū aureale q
doctoribus debetur nonne vos q
d. sic gaudet eos ad fidem adeo se
quit quos em estis gloia mea et
gaudiū s. natalitii habebat em
materiā gloriandi mdo et gaudendi
de eorū ꝙfessione & bona ꝙfatōe
Propter quod posita ro ca. iiij. cum
ne mittendi hmōi hic quater
mittit em dicit̄ induas ptes q
primo describit hor missio ho. pauli
de peticio ibi nos aut deus ꝙ
adhuc induas .q. ma primo ponit
rotulatas missionis ho. visionis ibi
nec aut .2da ꝓmū qtimando se
precedentibus dicit ꝓpter quod .i. q
gloia mea estis & gaudiū no sustine
nentes amplius .i. no expectantes
ultra stare deus pacū verū ꝙsolatōr
nobis ꝙ michi et siluano emanda
athenis soli .i. sine timotheo qui
ceteris .2. ꝙsolatoribus retro ut dr
hic glosa sed qma no est consue
tū q̄ modus epte penatis meis
salutatōe adoptabat ꝓsonalit̄ ad
salutatos Ideo videtur aliis q iste
timotheus qui dicit hic missus ad
subdit et missus timotheo de
alius apdicto qma plures erant
eiusdem nois frem mm religione
prima mīstri dei in evangelio
ꝙ. .i. impiditōe evangelii ad
confirmandos vos in mm bono et
exhortandos vos ꝓ fide vra stabi
liendo ut nemo moueat abea tri
bulatōe istis que nobis et
vobis supervenerunt a fidei adhe
rēs quod em scitis q̄ in hoc positi
sumus .i. disponti appodicente
christo venit hora ut omnis q̄
interficit vos arbitretur obsequiū
se prestare deo & subdit quare
debebant hoc facere dicens nam q̄
& ꝓ fuit & finis est in nobis et
satis erat de vobis ꝓterea & ego
nō amplius sustinens aliquem
dilatorem misi ad cognoscendā
fidem vestram ꝙ deū mutuū et
fidelem ne forte tentauerit vos
vos is qui tentat .i. diabolus
qui semper nititur ꝓ temptatores
suos bonos subuertere et inanis
fiat labor nr si vos subuertit ad
absurdū nunc autem hic quē pōt
utilitas visionis ꝙ de nunc aut

veniente thymotheo ad vos et
nobis/ completo suo mistio et am
ciante nobis fidem vram stabi
lem et caritatem/ affectam ad ip si
ipsum in melius et qm memo
riam vrm habetis bona orando
pnobis semp desiderantes/ vt eo
q ista supple ppter qm audire me
dium eius ideo affligati sumq iam
inspe in vobis/ et pbono quod spa
m audire de vobis in omi mti
tate vt ita q ois tribulatio et angus
tia nobis superueniens d imi mul
tper bonu fidei vre qm ppter q
audire qm me comitm/ et quasi
denuo advitam suscitati sumq si
vos statis in dno in mobiles et firmi
nec sufficimus ad reddendu gratias
deo de tanto bono/ deo subdit qua
em gaudiu amne hiē/ et patet tra
ctus ibi et appleamq que desint fidei
vre/ licet em haberent notitia fi
dei quatu ad ea q sunt ad salute
ticia tm ad magnu eccp pfectu
ederet/ si aptus eem posset/ ad
magis applicandu aliqua q non
potuit dis adplenu dicit qm fu
it/ pns vt eis qm sunt expulsus
corde pter comatu tuitat ut ha
beat actum cordis/ ppe aut/ hic gnr
ponit apli deprecatio p thessalon
censi/ ut deus sua gratia supple
at/ quod ipse facere no potest/ dr
ipse aut deus/ omn p creatore et re
me/ s fidelium spaliter pp gratie ad
optionem et/ dnm ihm xpm/ qui
est mediator dei et hoim dirigat
viam vram ad vos/ dmouendo d
pedimenta a satana p cuius/ vos
aut multiplicet/ inuicē et/ in to et ga
bundā faciat/ caritate/ qua ecclē

cente ecclesiā alie virtutes infuse
minuit/ caritate mutua habuemus
do et in omes/ eram infideles eos
ad fidem gerendo quēadmodū et
nos eos habemus/ caritate ad
confirmanda corda vra/ in moribus
et in fide ut sitis sine querela/ et sine
deprehensione aliqua in sanctitate an
deū/ et in sanctate vra et no sibi ata que
ce coram hominibus tm/ maiestatu
dni nri ihu xpi/ et maiestatu eius ad
finale iudiciū sitis demū et conser
uo sanctes/ et subdit dns ad confirma
ndum predentem

Capitulum

Decretod/ hic incipit 3a ps pri
capitulo inqua redditur thessalo
nicenses doctiles eos de moribus d
formando et de defectibus corrige
do licet em gratiis ecclesia esset ta
m ibi erant aliqui defectus corri
gendi ppaliter de quatuor et sm
hoc pns capitulm in quatuor partes
diuidit/ que patebunt inprosequendo
Circa primū sciendū q gentiles re
putabant simplicem fornicationem
esse licitā/ et ideo ppe q consuetudi
nem pessima abierāt de gentilitate
qui erant/ adhuc fornicari/ ppe
quod aptus corrigit hoc vicium ad
virtutem oppta inducendo/ d/ De
cetero go fres rogamus vos et obse
ramus/ et p rem sacra admonemus
q debet plus vos mouere q simplices
deprecatio mea ut quemadmodū acce
pistis a nobis/ dbo et exemplo quo
oporteat vos ambulare/ inuia mea
et placere deo/ caste et mundi vi
uendo sic ambuletis magis/ in
hoc proficiendo scitis enim/ et scire
debetis que precepta dedim vobis/

p ihm xpm / ⁊ de mandato ipi
tui simp' est obediendiem hec est
em voluntas dei / cuius mandata o
pressa sanctificacio ora / ⁊ emenda tio
actuum malorum priis ut abstineatis
vos a fornicatoe / tamq adeo phibita
ideam em sequit' metuendo prolis
evacto quibitu q dicit tone bo
mo huane natue p' em debet fi
lius mutuentu ⁊ documentu, aliu
no possent bene stare nullus aut
est sollicitus de talibus da prolem
sibi mercam ut sciat em suis q
eoas suu / ⁊ corpus ppm, quod eas
dixit eo q in ipso formato p' nat
aia adeo msmodit' p' creatonem
possidet / p' manenter msanctifica
toe ⁊ honoe / corpus em formica
toi debitu dehonorat' / quia bes
tiale effrat' p' plenu / homo em
mhonore esset / no intellexit qpa
tus est' iumentis insipientibus
et sic no mpassione desiderii / ⁊
no sequendo passione qui pisten
tie vocem eu qui est minus veche
mens sicut gentes que ignorat
deu / simple sequit' eam / creden
tes formicatoe simp simplicem esse
licitam / ⁊ est ne quis / hic incipit
ps ha iniqua coercipit cupiditat
vitiu / inducens ad appetitu / ⁊ p'
ponit hanc inductionem p' quan
dam accusatoe / ibi de caritate / ⁊ da
pm dicit / ⁊ est ne quis sup gredia
tur / appmendo ppm ut abeos co
torqueat in iustu possionem sua
ut rem aliam neq circumuenat / ipm
decipiendo et illaqueando debitis
p' vsuras ut intratores malas ⁊
filia ppm vndeo est dns de his
omnibus / graui pndendo sicut
⁊ p' dixim vobis / apud vos gentes
et testificati simus / ⁊ ptestem ius
ticiptoe ostendimus / no em de
cauit nos deus in immundicia / ⁊
ut simus in mundicie pti cui
dam sed in sanctificatoe / ⁊ ut vnusq sciat
te vas qui possit / que pbri no
minem possit / sed deu / cui sunt
mandata qm dedit' ppm sanctu
in nobis / inductoriu / implecionis
mandatoq suoru / de caritate aut
fraternitatis / hic ponit / qualitates sui
⁊ scribendo thessalonicensibus de
bus pietatis / d / de caritate aut fra
tatis / ⁊ de opibus pietatis / ad
pes fideles no nre ihesum xpm
qua thessalonicen diligent de
bant / talia ut istud obviat ei q
pdim est / de correctoe pietas
qua frequenter inuenit' alqui
gentes vsuras ⁊ mercationes
malas qui in recta paupes fraus
opa pietatis / ⁊ rogamus aut / hec
est tercia ps principalis huius capitu
li qua corruptis convictos et recal
citrantibus / d / ⁊ rogamus aut vos fres
ut habundetis magis magisq amo
et opam detis / ⁊ diligenter adhibe
atis ut quieti sitis / ⁊ sic vagabundi
qua tales solent / unde malia vica
⁊ curiositatis ⁊ tarenalitatis et ut
rem negociu agatis / qua quod
dam hoc negligenter do deputant
⁊ qua nolunt tene modu vinen
di fluctu p' qui latrones et raptores
essent / operam malis vite ad
uitandu actu pfectatem que est sen
na omi vitioq / et ad sanandu sa
nitatem qua fiat labor moderatus
et ut honeste ambulet' ad eos qui
foris sunt / ⁊ a fideles ut nichil
opera ihesu xpo gustantes ad fidem

in moralibus em̃ magis mouent exempla q̃ dicta & vtilius aliq̃ desiderio ita q̃ no solu cauendis amaloractu p̃cedi ꝫ etiam imitori Dicitur aut̃ hec est quarta pars principalis in qua excipit aliquos in modate lugentes mortuos & diuidit̃ in tres ptes / cuius primo ostendit hunc luctu esse ponit ordinaliter futuꝝ & resurrectionis modo ibi hec em̃ &c. Circa primum dicit volumus aut̃ eos ignorare fres de dormientibus & defunctis qm̃ dormiunt sicut & ceteri qui spem no habent / resurrectionis & sic credunt aliqui amicos defunctos esse totaliter absumptos hoc habent ordinem lugendi eos qui moderabiliter no sic aut̃ quia qm̃ habent spem resurgendi quod contrarium est eis in modate mortuos luge / quia in hoc assistantur mfidelibus spe future resurrectionis no habentibus / luge vel defunctos modate & opus pietatis & aut̃ resurrectio mortuoꝝ fit futura ondit / d̃ Si em̃ credimus &c. & ratio pti hui⁹. s. p quia ma adartat nos fidei p̃tinet credere vnum de mortuis fuisse & resurrexisse ita & deum qui suscitauit vnum eos q̃ dormierunt / sompno mortis p vnum tantum q̃ saluatorem dei & hoim adduxit ad os / adquid in mortalem resuscitando Hinc em̃ q̃ locutus ꝫ apls de resurrectione futura / deo hic q̃m dedicat modu illius resurrectionis / adhuc intelligentia scien dꝫ q̃ aliqui dubitant q̃ ppd veniente ad iudiciu aliqui homines reperiũtur qui transferentur ad statu immortalitatis sine morte inter media sic opponentes / q hic dr̃ de nob nos qui remanemus qm̃ rmq̃m / scilicet usq; ad ue aduentu ppd illi rapient̃ eos in / & ad mortuos resuscitatis obuiam ppe / descendenti a dicit̃ & dicut q̃ apls se quantũ ad eis eos q̃ ptinet / adidem corpus erũt hec opinio primo defecit in hoc q̃ dicit aliquos sine morte ad immortalitatem tũsire / quia omes desendentes abadam p̃ peccm̃ meruerunt originale pctm̃ cuius pena est mors & ab omes soluere ut soluunt debitu mortis p̃ quod alii dicunt q̃ illi qui inuenientur ppe rapient̃ eos in raptu illo obuiando ppe sponso morient̃ & statim resurgent hoc adhuc hec videtur inconuenies dicere / quia conflagratio ignis pnr grans elementa & inficiatur corpa rapta p̃cedet / q aduentu ppe aduidiũ & illi homines rapient̃ vini qui obuiant ppe venienti in de resurgentibus ptim igne dem̃ p̃cedi q̃ apls quantũ se q̃dictis adidem corpus erũt ab eis non videtur conabile dem̃ ma eadem tunc dicetur de omnibus fidelibus gratis sentibus & futuris / propter q̃d salus moluit iudicio videant michi ita apti aliter opponenda / tu dicit hec em̃ vobis dicimus / dicimus futuꝝ resurrectionis modo dm̃ / sicut euangelium nobis quia nos qui viui q̃ qui resuscitati sumus / in hoc modo a prebus defunctis no p̃cedemus / in resurrectione futura eos qui dormierunt / tactus resurgendo illi q̃ iam ante diu mortui sint / & resurrexerunt / tute dna que apli ministri deo subdit / unus ipse dns unus pr

in iussu / dicendo surgite mortui ad iudicium & in voce archangeli / s michaelis / qui est princeps eccle sub quo militant angeli alij & missus ad ybernacul mr̃e sanctorum ne colligendo omnes ut magnum pomum faciens / cum iudicij premes ppe / ciam alit̃ apponi ut id dicam surgite mortui ad iudicium / sit archa / geli michaelis vocatibus / & ppd im / patiue eius virtute infinita fiet & sanctorum qui ad dñm in iussu / deferet / ad appendi & quia subdit̃ in voce ar / changeli / refertur ad michaelem archangelum et in tuba dei / ista tuba no est aliud q̃ vox predicta que dr̃ tuba ppr̃ similitudinem tube materialis veteris testamenti qua si / ebat vocatio ad concilium & ppatio ad bellum & invitatio ad festa / quia tuc omnes congregabunt̃ in iudicio et exhibebunt creature adulationem dominorum et mutabunt̃ iusti ad ser / tu angelorum descendit de celo / ad iudicabit misorma humana apparens sm q dr̃ actum nome / huc ihesus qui assumptus est a nobis sic veni et / s ad iudicium & mortui qui in ppo sunt / & surgent / primi deinde nos ite / ista peritas & posteritas no pt̃ referri ad actum & surgendi ita q aliqui & surgent / plus alijs potestate tpis / ma omnes & surgent eodem instanti sm q dr̃ apostolus / non quidem & sur / gemus et subdit̃ in momento in ictu oculi / ite / mr pt̃ hic accipi s / critas dignitatis / qua pres ve / teris testamenti mortui resurrexe non erunt dupliciter aplus & erunt assessores iudicij ecclesie / sede

tunis supra sedes pij ite / de quibus dicit hic aplus deinde nos ite / ppr̃ quod scilicet michi q̃ ista peritas et posteritas sic referenda ad quietem mysticam bonam mortem sic intendendo tranquillitatem mortui qui in ppo sunt / quiescunt meus fides mortui sm respectum mrd / qui adhuc vivimus & intendet ad posteritatem deinde nos qui vivimus supple quiescemus meus fide no / riendo ut simul rapiem̃ cum illis tam resuscitati in ppo obviam / venienti adiudicium materialiter obi / pferet sm iudicium supra vallem iosaphat / ut dicunt quidam / & sic semper cum dño erimus / qua cum a ppo no separabimur amplius sed semper erimus quieti / no solum in cie / sed etiam in inferno / & hic ex dictis colligit / meritum s q̃ fideles no debent in modestie luctu pe / riculo sed de pijs consolari cum sint adoptati in mortalem et fe / licem resuscitandi & hoc est quod / utrique consolamini invicem verbis istis / de resurrectione fidelium pre / dictis

Sequit̃ Capitu q̃tu

O tempestibus / ppter quos aplus / reddidit thessalonicenses / benivolos & dociles / hic ppr̃ ex / reddit cautos / circa quod sciendū / q̃ cautela maxime q̃ndā circa / de quibus dicit est / q̃ veniente ad / horam veniendi est simpt̃ ut nocte sic / est de die iudicij / sm q̃ dicit̃ ut / quidam / de die illa et hora nemo / scit / nec angeli incolo ite / ppr̃ / quod aplus / circa cum reddit thessa / lonicenses cautos & docilis in

duas ptes / qma ꝑmo eius inter / titudinem ostendit / ij° thessalonicenses cautos reddit / ibi vos aut / tem fr̃es / ꝑmo sciendū / q̃ dies iudicij ꝺu / pliciter accipit̃ / scripturis / uno modo pro die iudicij / finalis intermedio / ꝺ alio modo / pro die iudicij / particularis / q̃ est dies mortis cuiuslibet hominū / nāt̃ illo statu / in iudicio finali pu / tabit̃ / unus in morte inuenit̃ / intencio / ꝺ apli / videtur hic ma / gis esse de die mortis / qma ipse / sciebat diem / iudicij finalis distā / re / ut patet / in epla sequenti / ij° aut / hic hortat̃ / thessalonicē / ses ut sint / cauti ne repente ve / niat sup̃ eos dies dñi / et inuenī / ant̃ impati / omnipotens / utraq; modo / hoc exponetur / et ꝑmo de die fina / lis iudicij / qui dicit̃ / q̃ de tempore / aut / momentis / ꝑtinentibus ad die / finalis iudicij / non indigetis / ut ſ / bam̃ / vobis / qma talia / ſcie / adveſ / no ꝑtinet / ſm q̃ dē / actum / ꝑmo / ad / eorum / nosse tempora / aut mo / menta / q̃ ꝑ pos / suit in ſua / ꝑtate / qui / cum diligenter / supple ſcrutando / ſtatis qma dies dñi / i / dies iudicij / qui dē dñi / qma tunc / ꝑpus apparebit ut / dux / qui impe / aduentu / arguit / ut finis / stat finem / nocte / cū / non est hic intelligen / dus / q̃ dux / sit venturus / ad iudicium / tempe / noctis / ſ magis clara die / sicut / medio / ascendit / actum / ꝑmo / hic / dux qui assumptus / a vobis / medio / sic veniet / cū / ſ qma ve / niet / subito / hominibus hȳ / non prude / tibus / ad eum dicendū / pax et / securi / tas / glosa / sup̃ loco / istud dicit / q̃ hoc / intelligit̃ / de sociis / antipp̄i / qui post / mortem / eius / credences / esse impace / et / securitate / facient / festa / et / conuiuia / ꝺ centes diuſa / uata / sed istud / non videtur / quemad / dm̃ / et / glosa / ꝑmittit / q̃ anti / ꝑpus fulminabit̃ / et magna / ꝑ sui / ꝓfectus / ꝓbit / ꝺ eo / ꝓpt̃ / quod non / est visibile / q̃ / manentes esse debe / ant / intenta / securitate / et / quiete / sed magis intimē / et sic videt̃ / glosa sibimet / repugnare / item vi / detur / esse contra / dm̃ / qui / doctorē / et / magi / stm̃ / qui dicit / quia / q̃ mortuo antecessore / falsitate eius manifeste detecta / omnes / gentes / iudeorum / ad / xpm̃ / et / non / re / manebunt / aliqui in secta antipp̄i / predicta festa / nec / ꝑ dicū / sustinendo / glosam / ꝑmissam / q̃ illi qui / sunt / de secta antipp̄i / q̃ dicta festa / et / quiuia / faciant / ex / q̃ sint / quasi adſi / dem / ꝑpō / qma de ipsis dicentibus / pax / et / securitas / subdit / aptus / tunc / repentina / superueniet / eis / interitus / etc / q̃ / non / ꝑt / exponi debm̃ / gaudenti / bus / ꝓpt̃ / quod videt̃ / melius / dici / ad tempus / dnī / circa / antipp̄i / q̃ ob / tenta / ciuitate / et / templo / credet / se / tanq̃ / sit / deus / ut dē / epla / sequenti / et / tunc / satellites / eius / gaudebunt / de / potestate / dñi / sui / ſ repentina / superueniet / eis / interitus / quia / subito / fulminabit̃ / eum / ꝑpus / tunc / maxima / pte / sui / exercitus / nec / obviat / huic / exponendum / q̃ / dna / ais / antipp̄i / et / eius / fulminatio / spe / dent / diem / iudicij / sequa / loquitur / aptus / ante / immediate / quia / recepit / pus / fra / postulo / narrantē / in / scrip / tura / sacra / ut / patuit / supra / in / pli / cibus / locis / vetⁱ / et / noui / testamēti

Dico apponendo 2 tra de die mort
sic de temp⁹ibq aut ℞ moment in
quibus debeat mors venire no mit
tetis ut scribam vobis / q̄d / qm no
debem vobis mꝰ illud quod ait
℞ q̄ho est totaliter necessu no sub⁹ditꝰ
xpi cui dilugrent sint / p cotidiana
cotidie videntes qm dies dm / mor
tis / q dē dies dm / qm tue veniet ad
ptiolare iudicia ipius morientē
tione supdicta tanqua fur in nocte /
t veniet repente et comprehso ipm
subdet ad eum dupnt / homes mudani
pare ℞ seculare / videntes mue in
delicijs / t tali pace repentina ve
nia illis imittit / s mort corpalis
sicut dolor in vtō habentis / quatu
adpena mfm et no efficiens / q
in inferno nulla e redemptio / dcs
ponit exemplo saluator huc pin⁹
de illo qui dicebat ad sue aiam
mea habes mlta bona repta in
multos anos quiesce comede et
bibe epulare / dixit aut ad illu dns
stulte hac nocte repetent aiam
tua ate / que aut parasti cuj
erunt / vos aut / hic inter aplos
reddit ihesalomitanos cautos
tonē diem iudicij gnalis ℞ sicut
dem est qualis in morte quis
dueniet / s iustus aut mustus talis
in iudicio pstabit / tentela vo ad
hoc est ut homines semp sint pa
ti ad bona voluntam ad recipiendā
mortem / hac aut q̄ fit p hoc q̄
homo bñ se hꝫ adscipm ad ppm
usu / addens pter quod adhoc tñ
mduit aplus / t sm hoc m dimidiat
mitres ptes / que p sequenda pa
tebut / q̄ quiē ad pm mduit / d / vos
aut / fres non estis in tenebris /
s exterioris sicut stulti infideles
ut vos dies illa / s mors tanqua
fur ꝓhendat / t impatos / omnes
enim vos filij lucis estis / t filij
diei / non sumus noctis / neq
tenebrarum / igit no dormamus sic
ut cteri / qui sunt mere
duli s vigilemus p attendere mentis
aciem que sint salutē et sobrie sine
ebrietate corporis vacantes temporalibus
ad natue sustentatōē q bona sensibi
dispaucā qm enim dormiunt in
luptatibus ℞ pcijs nocte dormiunt
s ignorantie / ita ignorant ea que
sus sm q dicit ꝑphus in⁹ ethicorum
qui ebrij sunt / in medicate vi
te bonis corpalibus / unde dicit
ebrius abria quod est mensura q
optra inensura ꝓpter nocte cum
sunt / s ignorantie rone dicta non
aut ℞ / ptz q̄d dicit sancta mduti lo
ricam fidei / sicut enim loricā efficiunt
ex plurib⁹ maliis in mucem se ꝓpin
tentibus sic fides integrat ex plu
ribus articulis admixtā gnosis et
caritatis / q̄ forma fidei sicut dic
lōrica protegit corpus sic fides ca
tate formata protegit aiam a demo
nu insultibus ℞ galeam pro salute
sicut enim galea munit caput quod
e superior pr sic spes superiora pter
cit / parat ad celestia eleuando se
no posse deus in nob / t mdamus
natos eternam sed meritos salutē
t ut acquiramus vitam bti ex pau
bus meritis p dnm nr ihesum
adiutorio nullū opus pt esse
meritoriū ut sive vigilemus / corpalit
viuendo sive dormiamus / mortis
corpalis exemplo sit nob illa viuendi
vita grē q̄ in mortis pr

consolamini mutue / malis rebus vite
pntis et edificate alterutr / bis
bonis & operibus sicut & facitis /
Et ppfanedo in istis & rogamus aut /
per eum ipa ps inqua / induat thessa
lonicenses adhor ut bn se habeant
ad ppinqu & ꝑmo ad pfectos eos ho
norando / & rogamus aut vos fres
ut moneatis / & ostendatis p esse
vos nostre plates debite eos honore
do & in rone doctne bn subdit & mo
neant nos / deos simt pcipes diligen
di quanto spualia corporalibus ese
rantur ꝓpter opus illorum / adoram
salutem ordinato pacem habete cu
eis / obediendo eis humilit & deuote
ꝙ hortatur eos ut bn se habeant
adimpletos / & rogamus eos fres
corripite / & castatue inquietos / & pu
sillanimes / & infirmos / & mente
ut corpore infirmitates eoru quantu
in deo pt fis supportando / quo eim
talis supportatione molestiat eos
no expedit supportare / ꝑ hoc esset
malu nutrire / patientes estote ad
omes / no solu fideles sz etiam infide
les & intelligitur ista patia qua
tu ad actu optionem / s defendendi
se ut sua aut repetendi rem ut
minciam aiudice no semp expedit
ut pote si quis audaia malefacien
di tuat / in talibus repetitione maio
malu ut pote graue scandalu oci
ret / videte ne quis malu pro malo
alicui reddat / hoc em est contra
re scptm / quod semp & malu / cu
nullus sit iudex in sua causa si cu
iquis no habeat superiore iudicem.
minciam sibi factam debet & pt
prudce no tn inde vindicte sed
zelo iustitie sz semp quod bonu
est sectamini inuicem / & fidelis adfide
lem & in omeo / & eciam erga nos /
deles semp gaudete in dno / & si no
actu qd oportet aliqn in deu pi sal
tem in sompno tn in habitu & eodem
modo intelligit / quod subdit sine
intermissione orate / id hoc est desi
deriu ad horas adhor aptas & consti
tutas quar nulla est intermittenda
in omnibus ꝑsciis / & adusis gras
agite deo / qua adusa ordinat ad
salute mea sicut / & ꝑsperu / et ho
c mihi / sicut ptz de sancto job tot /
subdit causa hoc em voluntas dei
tui est in omnibus obtinendo ꝑsptm /
hic est tertia ps inqua hortatur
eos bn se hre erga deu / & ꝑsptm /
s deuotionis erga deu / nolite qo
tinguid / ꝑpt in modicam iram
rerum tpaliu ꝓpias / & opponeos
spiritualiu sacraru / nolite desperare /
qua frequent omi fidelat mtel
ligus omi simplici qui obtulat quic
denti aut ꝙ / Absconditi hec a sapi
entibus & prudentibus & revelasti
ea paulis / compti qua ꝙ ꝓdotores
alii defraud subdit / omia aut ꝓ
bate / & dicta eop discutite quod
bonu est tenete / contra mlos q
m hominibus & quo ia rebus mala
dicta melius etiam ꝙ vilia
abomi specie mala abstinete vos /
no solu em abstinendu est ama
lo sz eciam abeo quod sz apparia
mali ꝓpt scandalu / vitandum
saltem quousq declaret q illud
est licitu / Ipse aut deus pacis /
& actor & doctor pacis sancti /
ficet vos ꝙ omia / ad corpus
et alias ptinencia ut integer spus

vester. ⁊ anima cũs. et integer quantu
ad spũm ꝙ ad ptem et aia quatu
ad spũm ꝙ maduentu dñi. adiudicã
ad finem. et q̃ fidelis sit spandu. sub
dit. fidelis est qui vocauit vos
ad fidem. s. deus qui etiam faciet
qm̃a nulli deficit quantũ ꝙ se
cundo. hec est ultima pb q̃ ꝙ clu
sio. in qua ponit finalem exhorta
tionis et aliarum salutatio. deo dicit
fratres orate. cũ modulo sanctosculo
libidinoso nec osculo sicut plenius
fuit. ꝙ oppositum dñi. ultimo ꝙbi ide
et subiungendum vobis ponit. adiuro
vos p dñm. in quo vobis q̃ ipm
ut legatur epla hec omnibus sanctis
baptizatis baptismate salutaris. gra
dñi mei ihu xpi. vobiscum. supple
sit in psenti et gloria in futuro amen

Incipit epla sancti ad thessalonicenses primam

Paulus et siluanus
et timotheus ecclie
thessalonicensium
et dimittit maiores p
tes. s. saluatorem. et p
secutorem. ibi. Gratias agimus
et conclusione. ibi. Ad
lutatione mea. in fine
eple. Qm̃a prima pars ptis pcipalis
in principio precedentis epistole. Gratias
agimus. hec incipit psecutionis que dimittit
maiores ptes. qm̃a primo apostolus reddit
thessalonicenses bonos. ꝙ cautos
ꝙ ca. secundo doctos. ibi. Nos
autem. p̃m facit diligenter. s. gratia
as agendo debemus deo. ꝙ fructificatione
et orando. ꝙ meliori cognitione. ibi. Ipse
ipse autem deus etiam oratione. ꝙ ta primo
dicit. Gratias agere debemus deo. ꝙ
est omne bonum semper. s. actu aut ha
bitu. aut semper. ⁊ omnibus horis
adhoc ordinatus. ꝙ vobis fres. qm̃a
bonum discipulos. vocabulum in meam
ita dictum est. q̃d. dictum est ut ho
ratam. qm̃ supercrescit fides vestra
intensive finis hijs q̃ sunt fidei
adherendo. et caritas extensive ea que
sunt fidei magis copulate vocos
tendo ⁊ eam deo et exemplo ad
alios diuando et humdat caritas
in affectu intuitu et ope exteriori
ita ut nos ipsi nobis gloriemur
⁊ de vobis in ecclesiis dei. ꝙ ponendo
aliis ecclesiis vitam veram ꝙ ponendo
deo subditi. ꝙ patientia vestra
et fides finaliter sustinetis. in exemplo
iusti iudicij dei. ⁊ ꝙ hoc sensibiliter
appebit iudicium dei esse iustum quod
veram ꝙ minando deo subditi inde
mi habeamini. cui ⁊ ꝙ secundo cui
pudendo deo subditi sitis infide
ut accipit hic. sic ꝙ qm̃a qm̃a iustum
est apud deum retribuere tribulationem
⁊ rehemme penam his q̃ vos
bulant. ꝙsequendo ꝙ vobis q̃ tri
bulamini. patienter sustinendo ut
quiem nobiscum. qui sitis tribulatis
et deo subditi retributionis tempore
cum dicit in revelatione dñi ihu de
celo. ⁊ qui manifeste appebit venien
adiudicium sicut dicit ap̃s. ignis
rat fulgur coruscat abscondente et ape
ret usq; inconsidentem. ita erit ad
tus filij hominis cum angelis eius
tis eius. qui erunt poenitendi dñi
iudicij. inflamma ignis dantis. ꝙ
cientis vindictam his qui non no
uerunt deum. ⁊ fidem eius non ꝺe
perunt sicut sunt pagani. ⁊ iudei
obstinati. et qui non obediunt evan
gelio xpi. qm̃ ope adimplendo sicut
sunt mali xpiani habentes fidem

sme opibus q mortua est/ qm pe
nas dabut/ i soluent/ siue sustinebt
afatie dm ⁊c̄/ i. p sinaz aborre
eius egredientem qm ducet/ rebis
te maledicti in ignem etnm ⁊c̄ Ac
ppo/ et dlis venite benedicti pris
mei ⁊c̄/ deo subdit/ cu venit/ glod
ficad in sanctis suis ⁊c̄/ i. dare eis
gloiaz suam mabilem/ ma opedit
intellus creati capacitatem sc̄ tor
ii/ oculus no vidit/ et auis non
audiuit et in cor hoīs no ascendit
que ppauit deus his qui diligut
illo qm credidit est testis n̄r/ sup
vos/ i. qm credist illud quod
testificati sum vobis gdendo in
die illo/ i. de die illo glorificatois
sordita q ly in. tenet hic mat
aliter sicut cu dicit ymago here
lis ⁊ mlapide Iniquo/ hic qui
reddit thessalonicenses benuolos
orando pcio solui q sumatone
dnō/ i. pano s̄ die glorifica
tois obtinendo oramus pro vo
bis/ opponat ly semp/ ut sup
ut dignetur vos/ i. faciat vos dig
nos vocatione sua adgloiaz sicut
vocauit adfidem/ deo subdit et
impleat/ omez siue complacentiā bon
tat̄ voluntatem/ tuā/ cm̄ implebit
omē desiduū/ et opus fidei
q est constans cōfessio ⁊c̄ no. glor
de credit adiustitia/ ore aut/ co
fessio fit adsalute/ mōnetur/ i. mo
stancia martirij pfide impleat/ in
vobis impnti/ ut sic no solu beatis
auream/ cpnd cm̄ sperēd sz etiam
aureolam/ que est ppa martirio
ut clarificetur nomen dm̄/ impal
ma martyrū/ vera/ hoc cm̄ modo
dr̄ sc̄t depetei martirio/ cū aut

senueris extendes manus tuas et
alius te cinget/ et ducet/ te quo tu
no vis/ et subdit euangelista oppo
nendo/ hoc aut dixit/ significans
qua morte esset/ clarificaturus deū
et/ vos mittit/ ipm̄ imperii clare vi
dendo. **Scūs Caput iii. ii^o**

Rogamus aut/ hic qm̄ aptus
reddit thessalonicenses tantos
fructu quod studiū/ q aliqui tessa
lonicensiū credebant diem iudicij
esse ip̄mqua tū ppter tribulatones
quas sustinebant/ et ppus in euā
gelio dicit/ erūt maxime tribulā
appinquante die iudicij/ ut poz aīt
ip̄ius/ ppter quod timebant/ adhuc
maiores psecutones mōrē/ tū q
aptus dicit/ epla precedenti ⁊c̄ in
vos qui omiq qm rebus̄mmr sunt
recepiemus/ cū illis in nubibus ob
uiam ppo. s. venienti adiudiciū ut
dictū fuit/ ibidem/ q aliqui thessalon
censiū male meditantes/ credē
bant/ illam obuiare/ tempore pau
li fictuz/ eo q dicit nos qui vmiq
sumt rapiemur ⁊c̄. ppter quod eos
asseorat de die iudicij longa dis
tantia/ reddens eos tantos/ ut no
decipiantur/ ita hoc ap̄ omiq tradit
tia/ et dui dicit/ duas ptes/ qm̄
primo ē motus accorem/ sc̄o docet
voluntatem/ in qm̄ ita p̄mū dixit
Rogamus autem vos fres/ p aduc
tū dm̄/ adiudiciū/ et vice congrega
tois ipm̄/ que cm̄ electi agre
gabuntur adeū aīt ip̄ius/ obiectus
fuit corpus congregabitur et
aquile ut no ato moueam̄ a vro
sensu/ i. a dō intellū neq̄ deeam̄/
q. instet tribulatio maxima que
ꝓdicta est/ fore. ppe diem iudicij

neq; p ſpm/ ſ malignū ēſſ figu
ratū angelū luc̄is et aſſerente
vobis contrariā ſ q dies iudicij
ſit/ ymqua neq; p ſmonē/ aliq
p̄ſendo apli neq; p eptam tāq
p nos miſſam/ quod opponit/ dic
vno modo ſic/ neq; p eptam ēē/
i. p eptam altius ſubnoe meo
vobis miſſam/ nā alīs falſi apli
et hēretici mittebant/ eptas ſubnō
vobis apl̄or ppi/ ad fidelitatē de
ceptoꝝ ut/ ſupra dictū eſt/ Alio
ſic neq; p eptas ēē/ i. p eptam
mālm p̄dentem quaſi miſterioſ
dm/ eo q̄ ibi dicim⁹/ deinde
nos qui vnūq; ēē/ qua no fuit
intellectus me q̄ dies iudicij eſſet
ymqua ut ibidem fuit dictū/ ne
quis vos ſeducat/ ullo modo/ ho
addit ad concludendū omem de
ceptoris modū ēē matiē iſtam
ſ. m. q̄ dicit q̄m docet circa diem
iudicij veritatem/ de quo dr q̄ duo
notabilia p̄cedent/ p̄m ponitur
vbi dicit/ dr nō niſi venerit diſceſſio/
p̄m/ quod opponit/ aliq̄ de diſce
ſione a romano impio/ quod flo
rebat tempore pauli/ a quo iam
cepe ſerant quaſi oīa veſtra
negligētia ei ſubiici et reddit de
bituri. cū a minori ārā/ illud ecc
impiū cepit impatiē plurib⁹
ārā/ et tn no venit adhuc anti
chr̄us/ q̄m tn debet venire com
pleta illa diſceſſione/ ut videat
apl̄us dicē miſera ibi/ et tūc revē
labit/ ille iniquus ēē/ p̄mo quod
alij opponit/ de recceſſu a obedi
entia eccē romane/ a qua rā diu
recceſſit ecclia/ ſ ſaluo meliori
iudicio michi videt/ melius in
telligendū de recceſſu a fide catho
lica ſicut opponit/ aliq̄ no in
ſte intelligendo/ q̄ omes ſint a
fide catholica recceſſuri/ q̄m du
rabit/ maliquibus uſq; ad fīem
mūdi/ ſ quia maior pō redemēdi
deſcendit/ ubera p̄m dictū ſalua
toris ēē/ p̄mi⁹/ ymqua
cadēdi tempore habitūdabit/ ma
tres ēē/ reſtringet/ rādas militū
et p̄ q̄ fides/ ecclie deficiet/ ma
tres ſ. tūc venient/ antichr̄us ſuos
diſponet/ ad recceptionē ipius huc
etiam dicto cardat/ dictū apl̄i
ad thymoteū iiij° ubi dicit/ q̄ in
nouiſſimis temporibus diſcedet
quida a fide/ attendentes ſpiri
tib⁹ erroris ēē/ et ſic adamdem
q̄nouiſſimus diebus inſtabūt pe
riculoſa/ ut erūt homines ſeipſos
amantes ēē/ ſequēt ibidem homines
corrupti mente/ reprobi circa fidem ēē
ſ. revelatus fuit/ dicit/ q̄m
notabile/ quod p̄cedet diem iudi
ſ. aduentus antichr̄i/ cuius p̄mo
ponit/ ſuperbie excessus/ 2° tempo
remedij et eius cāsus/ ſ. tūc
revelabit/ 3° demonis effectus
ſ. cuius eſt aduentus/ 4° excessus re
ſuperbie ecclie/ q̄ma faciet ſe ſuper
deū adorari dicit igit/ ſ. tūc re
latus fuit/ i. manifeſte oſtenſus
homo p̄ti/ i. totaliter deditus pec
cato/ ſicut homo deditus agriculture
dr homo agri/ filius p̄dictionis
i. dignus p̄dictione ſicut piſces
p̄ dr/ filius mortis q̄ma digni
morte q̄m adueſt/ ſ. contrahitur
loquit/ de futuro p̄modū p̄ter

pter certitudinē ꝙhie loquit enī
de antiꝑo ꝙhie sup̄ ome quod
dicit deus quantū addens genti
lud qm deaurat dii ⁊ no sint aut
quod colunt quātū ad stam tm
tatem ⁊ cultū ut omnis deus vel
onem em talem cultū ꝙ maxe
ronabitur ut ꝑpe solus tanqua
deus ab hominibus adoret Dunc
dicit quidam dñs denabuchor qui
prepit ꝙtumacie omes deos tre
ut ꝑpe salus deus dicet ita aut
in templo dei sedeat ꝛedificato
abolo ⁊ iudeis sibi adhēritibus
Alii autem opponunt in templo ꝛ
sit se ostendet at si ꝑpe sit tem
plū dei ec no quo ꝙmodo ꝓ
est dei templū vio etiētis ꝛc
qd no debet elabi a memoria
vestra ⁊ time quid detineat ꝛ
que sit causa more ipius statim
siebant cui ꝙ omia futura a
deo sunt disposita determiatis te
pibus ventura io subdit ut re
uelet in suo tempe ades disponto
dicet aut antichristus sit ꝛcturus
ꝑsonalit venit tm figualiter
sicut dcm fuit de antiocho il
lustri damelis qui fuit figa
antichristi ita eodem modo dī dene
rone qui tm impabat ⁊ primus
de romanis principibus monit p
secutionem ecie tm dicit ma mul
tiu ⁊ figura iniquitatis ꝛ antichri
qui dicit iniquitas in abstracto
pter excessū malicie sicut homo
multū liberalis dr ipa liberalitas iam
opat in nerone etiam ꝑsequē
te tantū supple restat ut qui
tenet nunc ⁊ romanū impium
ut opponit aliqui teneat donec
de medio fiat romanū impiū ꝛ
doner deficiat romanū impiū
ꝑ discessū ab obedientia ipius ⁊
michi videt melius opponi de
discessione a fide tame supdicta
sit tm supple restat ut qui tenet
nunc fidem catholicam teneat tm
fmt ꝑ persecutione neronis et alio
tyrannoꝝ sequentiū donec de me
dio fiat ꝛ donec deficiat modo
supra dicto ⁊ tunc ꝛc qm sic
ꝓdictu est deficiente sic fide ap
parebit antichristus deo dicit ⁊ tunc
reuelabit ille iniquus sic auto
nomastice dictus quē dns ihūs nō
finet ꝑpu oris sui qm demanda
to eius fulminabit ꝑ ministeriū
michaelis archangeli et destruet
in amicā ⁊ corpore illustratōe ad
uentus sui ꝛ maduentu suo claro
¶ Hinc hic qm dra ꝛ antichristum po
nit demonis effectus habebit em
antichristus demone quatu qui ades
ꝑmissus faciet multa mirabilia ad
eius mutu ꝑsuasionē fideliū ⁊ et
hoc est quod dicit cuius est ad
uentus sm operatōm satanē v
tute ꝛ corpali ꝓtate
⁊ signis ⁊ ꝓdigiis mendaciis
na aliqua fient ꝑ ꝑ illusiōm spi
ritus demone que videbunt ee
et no erunt ⁊ aliqua erunt vere
ee sicut demon fuit ignem vñ descendē dicit
tu signa mendacia qm fient ad
assertionem mendacij ⁊ in omi
seductione iniquitatis ut patet mi
nis ⁊ ꝑmissionibus et aliis mor
operationis hui qui perunt in illis
em habebit eius detrepio essen

eos q̃ rādatem veritatis/ i. qm̃a ve/
tatem euangelicā que est/ lepo
amoris no rep̃uit/ rodendo ut
salui fierent/ quia extra ūitate e/
uangeliam no est salus/ ideo/
i. ppter eorū dem̃a mittet illis
deus/ i. mitti p mittet/ opacone
erroris/ i. ducentem in errorem
modis dictis ut credant mendacio/
qui repulerunt ūitatem & iudice
tur omes/ rō/ s. iudicio q̃dāpna/
tonis ¶ nos aut/ hic est ctā po
mqua reddit thessalonicenses
doles eos in moribus in fōm/
do & p̃mo quantū ad operatorem
boni/ 2º quantū ad cultorem ma/
li i dem̃am/ p̃ma mtees ptes
qm̃a p̃mo de bono eorū principio
grāe agit/ 2º ad p̃seuerandū eos d
ducit ibi itaq; fres/ 3º eorum
sufferru corp/ petit/ in principio tij capitis
cta p̃m dicit/ nos aut debem̃
tcās agere/ rō/ qm̃a bonū discipla
rum reddubat/ in ingem q̃ elegit/
eos deus/ sua grā p̃micias in
salutem/ fuerunt em̃ de p̃mis rece
dentibus ab ecclesiastica mstatura
tone ipus/ p baptm̃ mqus dat
grā spūs sancti sanctificatis et
fide veritatis/ i. in fide catholica
que est sola vā/ in qua/ s. fide &
vocauit/ vos p euangeliū mem/
i. p meam p̃dicatōz euangelij/
in acquisitōem gloie/ rō/ i. ut p hoc
gloiā acquirat ¶ tertio/ hic qm̃
ad p̃seuerandū eos inducit/ dicens/
fres state/ firmi & in moribus &
fide & tenete traditiones quas
didicistis a nobis sive p sermonē/
vos p̃talis/ docendo sive per
epiam meam/ via absentes nobis
in simā vos docendo & qm̃a ad
p̃seuerandū in bono indiget homo
adiutorio dīno ideo subdit/ depreca
do q̃pe aut dns/ rō/ et pater ne

Secreto/ hic Capitm̃ tertiū

qm̃ apūs petit athessalo
nicenses secundū suffragia &
caritas est/ rep̃uens docuit igitur
de vetero fideo orate p nobis/ in
stanter & deuote ut sīmo dei/
p̃dicatio euangelij curreat/ sine
impedimento ad cluas/ glorio
et clarificetur p̃ miracula/ veritatis
eius & claritia sicut & apud vos
iam fom̃ est & ut liberem̃ ab ipor
tunis/ i. pseudo apūs importu
falsa intendibus & amalis/ hoīm
bus q̃ doctores euangelij quales
cunq; impedientibus/ non em̃ omīs
fides/ i. nondū acceperūt omes/
fidem p̃me qui sine/ eam acceptā
fidelis aut/ deus/ in promissis ad
plendis qui confirmabit/ cōtra de
ceptores/ p̃sendo apūlos & custodiet
a malo/ i. impacientia impsecutiōis
tyrannorū confidimus aut/ de/
mino/ de/ i. circa bona obedientie ad
deū q̃m que p̃cipimus facitis et
facietis/ q̃m̃a no ip̃i nos aut
ip̃a p̃ dīna/ deo subdit/ dns
dirigat corda vra/ ad implendū
sua mandata in caritate dei/ eiq;
omes et patia xpi/ exigat vosdē
p̃ seruatōes ¶ ad extremū/ hic fir
mat eos quantū ad cautelam
mali & p̃mo facit/ quando p̃ cau
uet/ sīm intellem ibi/ vos autem

ra pmo dicit. Denunciamq autem
vobis fres in nomine dñi. i. ppe eius
auctoritate ut subtrahatis vos ab
omni fre ambulante inordinate.
declinando aboedme legis natie
& legis sptē. qma dē pē ccvij.
ad pulsū puteris & no sm tradi
tionem quam acceperūt a nobis sīe
et ubi vos em scitis. p exemplū
que admodū oporteat imita ri
nos. inopibus meis qm ra magni
ci sumq mīt vos. i. vacabundi
et otiosi. neq gratis panem ma
ducauimq. petentes nobis misēri
abalique. verū in labōe & fati
gatione. nocte & die ope
rantes. ad nequendū quēq meū
ceptis horis ad orandū et do
cendū aptis. no quasi no habeāq
potatem. accipiendi sumptus a vobis
sed forma dedim vobis. Nec
quōbi dicit. Edūcatoribus edentibq
et bibentibus que apud illos sū
dignus est em apostolus mercede
sua sed nos metipos formam
dedimq vobis. ut. qma si nos ha
bentes potatem accipiendi sumptus
abstinuimq abhinc. viuentes de
nro labōe. multo magis alij q no
habent talem potatem debent de
labōe suo vīre. Extra patent. ubi
ibi hīs aut qui hmōdi sūt denū
tiamq. ut cū silentio operantes
. i. queti no vacabundi. suū panē
de labōe acquisitū manducent.
et no aliēnū. Vos aut hic admuz
ita dicit. sm intellectū. qui posset
aliquis credē. et pauperib labōa
re no potenūb. et occupati nego
cijs spālibus no essent. ministrādi
mūerū sumptus. Ideo hoc admonet. d
vos fres. facultate habentes. nolite
desine benefacientes. i. nolite desistē
a beneficientia talibus. p̄terea. si
quis no obedierit. vbo nr̄o. p
epam hāc notate. i. mitis scribendo
ut possim eū corripē. et non
cōfundam eum. sed sollicitem eius
coitando ut confundat. et sic ad
pēnitentiā. amalo suo. et nolite quasi
inimicū existimare. qma si vicinus sit
odiendū. nā tamen ē diligenda
ipe autem deus pacis. auctor et
dator det vobis pacem sempiterna
in omni loco. i. mētis et melo. dns
sit cū omnibus vobis. mpnti pīs
tiam et gloriaz infuturū. Salutō
hec est ultima pe que est epē gen
sio ut affirmatio p signū mīme
sptū demanu pauli. quod em sup
posuit e sptū erat. p manū no
tarij. sed istud ultimū demanu pau
li erat sptū. et sīle faciebat. in
aliis epis suis ad certificandū il
los quibus mittebatur. q essent
a paulo dicte. et ad concludendū e
pas a pseudo aptis submoc pau
li sptas. in quibus finis no erat
sptus demanu pauli. et ex his dic
tis patet. hec Explicit epla ad
Thessalonicenses prima. Incipit ad
Timotheum aptus pri
mus. hic incipit
epla prima ad thi
moteū. que duabus
duas partes. s. in
salutatiōz et p secu
tionem. ha ibi. Hanc
precipe. in prima p
te ponit persona salutans. et exprimit
quantū ad tria. s. quantū ad nomen

ꝓd ꝙ ibi paulus / et quatu ad officiu
di aplus ꝓd hic / et quatu ad aūcte
offici ibi ꝙ dicit ꝙm impiū dei ꝓ
ꝓ actus ꝓiis / dicit ꝓus ꝓanctus
segregate mihi barnabam et ꝓaulu
opus ad quos assumpsi eos / opa
vō ēmitatis ꝓmt / indūisa / ꝓt quod
idem est impiū hic ꝓsonarū / et
ideo vna ꝓpressa / alle intelligūt /
et ꝓpō thesu ꝙei mēc / ꝙ quam
ꝓpiam obtinē gladz / hic ponitur
ꝓsona salutata / cūdi / thymotheo fi
lio dilecto infide / ad ostendendu ꝙ
erat filius eius ꝓpualis / et no car
nalis / hic ponit bona optata
cūdicit gra et mia et pax mia
m remissione peccatū gra / mam
pliatōe mitoriu et pacē mg ſecutoē
ꝓmiorū adeo pcē / qm e autor
et dator istorū et ꝙpō ihesu / qm
quantu ad deitatem e eadem pnci
palis cā ad pcē et ꝓpu ꝙs / et qua
hu ad humanitatem est causa mstrū
mentalis quecta sicut manus est
organū quecta artificis seruiēs se
paratū et hoc modo alie creature in
strumenta dei sepata / Quant rogā
ui / hic mittit hmōi epla pfectoē
ecclē quam faciendu ꝙ aplus ordi
nauit thymotheu epm ecclesie
ephesine / et ideo mlta epla mstrōt
ea debūs ꝙ pertinet ad epi officiū
ad quod spectant septem actus ꝓpa
liter / et qm hoc pfectio huius
eple diuidit in septem ptes / que
patebūt ꝓsequendo / ꝓmo autē
actus ꝓtinens ad epm e cōtrepa
rio falsē doctrine / sicut ē motio
impedimenti ꝓ hoc est / maliqua
epe / adhoc autem mōuit aplus
thymotheu inhoc cā ꝓmo / ꝙ in
tres ptes diuidit / quam ꝓmo
ad hunc actū induxit ꝙ mādet
deo grās agit / ibi grās ago / dio
ad ꝙartu redit / ibi hoc ꝓcepto / ꝓma
adhuc intrees ptes / ma ꝓmo m
duat thymotheu ad fugiendū a
tripatos / ho subdit / adhoc rom fi
lius aut / tertio mouet obiectoē
/ scdmo aut / cūa ꝓmu dicit / sicut re
gaui te / o thymotee / sic ꝓpleſ
cias et qmd sit illud de quo roga
uit / gm audit ut remanens epheſi
ꝓhibeāt cūdi ut demutacōe
fabule / pseudo aplus ne alie doc
trine / quam tradidi ephesijs vole
bant / am usi falsi aplī mduc
ephesios ad obſuatoē legalū et
traditoē / indeoru tanq̄ nūi
ad salutem negi intendentes
/ ut dem tarces auditoribus ut
intendent talibus frmolis erro
ribus / deo subdit / fabulis et gene
logijs / dicit aut fabule illa qbus
no subest veritas / cuiusmodi erant ob
ſuatio legaliū que tota finit ꝓpo
rando nouū testamenti statū / et
ideo ipo ꝙpleto cessat illa obſuatio
et dicit ꝙ manentē / dicit ꝙ ꝓpter
singularis adhuc dmrat / et ꝙ quā
ꝙ ꝓpō mſtrū nō e impletū ad
huc / ꝙ no totū est ſtm / sed ceſſa
erroneū / dicit cūa hic fabule tra
dentes iudeoru quibꝰ inhe ſti
tebant / dīm mandatū ſm ꝙ
ꝓparat / eis saluator ait / nec attēdē
falsū euidens continentes gene
alogie nec mētiuntur / ſm aliquos
hic dicit quadrigā ade de alia pa
ore quam eua ꝙqua aliqui in
dei generalogias interpretabant
sed qua glose iudeoru de ista ſa
ꝓpore no tenuit / ideo videt mihi

dicendu q aliqui iudei falso ge
nealogizabant q̃nes ad aud
descendentes ut ply° q̃ cludent
ihm nazarenu ad aud descendi
se et q̃ps concludent ipm verū
messiam no fuisse quem scptue
dant ad aud descendere et dne in
fidate qua no tinant ad aliquid
certu q̃ vnt que questiones magis
prat. i. lites et contentiones int
dsponentes qua edificatoz dei. i. edi
ficiu spuale vtutu que est in fide
i. cuiq edificij fides stabilimentu
p̃ quod q̃dicta no construut sed
destruit edificiu spuale Finis aut
hui adpcepti subdit optus fonem
s. quare no sit attendendu legali
bus observantijs et genealogijs
mtimatis quia no ferunt adimple
ōem legis dine. sz magis adoppo
nu qua lex ordinat ad iustificandu
et hominē ad quod p̃dicta z non
sunt sz magis impediut ideo
dicit finis aut ptepti e caritas
q̃patet quia prepta prime tabule
ordinant finaliē ad dilectionē dei
prepta vō sc̄e tabule ad dilectionē
proximi ut pz ex̄o. xp̄o. Alia vero
prepta quecūq. no sunt nisi q
dam explicationes istoru et
gelusiones abeis d'inate. non tame
eadem rō qua aliquē scandt de
ueritate aliquē vō no. et ex hoc
sequit q aliqua huiusmodi pre
ceptis semp manent ut mora
lia Alia vō tantu ad tempus ut
iudicialia et cimonialia De corde
puro quantu ad appetitū qui dr
hic cor ma voluntas q e appetitus
intellectiuus mouet alias anime
potentias ad agendu sicut cor
membra corpis adoperandu et cum
sit bona quantu ad meritum est
em conscientia applicatio scientie
ad aliquod particulare agibile et
ideo q̃n scientia recta applicatur
ad bonū operabile dr bona ex̄gis
vō mala q̃ fide no ficta. i. vera
et no fitata quam habent aliqui
subdoli fingentes se esse xp̄ianos
ut simplices decipent et alios
facient capi sicut dicit Ambrosius
to in legenda sancti tyburtii q̃dā
quidam aberrantes. i. declinantes
amissi sunt in vaniloquiu asserē
do delegalibus q̃dictis et tradi
tionibus q̃ mereū sit ea observari
p̃ty aduentu xp̄i volentes esse
legis doctores cū no sunt ad hoc
sufficientes discipuli ideo subdit
no intelligentes neq̃ q loquunt̄ hoc
i. no intelligentes gelusiones de
quibus loquit̄ nec scptuas p̃ q̃s
p̃hāt mitti Querimg hic q̃re q
mouet obiectū q̃a posset aliquis
obicere de legalibus q̃ sunt adeo d
statuta ut q̃o. et leuit. et p̃ q̃s
bona et q̃randa Ad hoc aut dr̃ spon
det. Ad cuiq intellectū sciendū q
lex pz cōm duplicem p̄ceptorū tria
et tractiua Primo igit obiectoq
quantu ad primū dr̃ ad secundam
ibi Scientes hoc vō aut ad latina
legis ordinat homines mbomū hoc
modo quod bonū p̃t dici dupliciter
uno mo simpliciter et sim̄ omne tem
pus et vetus lex quantu ad p̄cep
ta moralia ordinabat homines ad
bonū xp̄i quod omnia tpa sunt ser
uanda Aliomodo dicit aliq̃ homiā
bonū sim aliquod tempus determia
tu sicut veteribus vestimentū bonū

chomi tempe estiuali no aute
hyemali ꝓpter quod vestimenta
porca dimittit et alia scripturis
et hoc modo lex vetus quantu ad
ceremonialia ordinabat ho/
mines adhuc ꝑ tempꝰ veteris
testamenti /erant cui instituta ad
figuandu xpm misticu venturum
ꝓpter quod ille cimonie cessante
xpo mystico adimpleto et alie si
mistitute /ubi gratia/ nec cimonia/
lia vetus legis principalia erant ob
lationes et sacrificia que figurabat
xpm immolandu xpm quod ipso iam oblato et i/
molato offerre dictus oblationes
et sacrificia et maxime pro publica
ad euangelium est significare q oblatio
nis xpi immolatio
nondu sit impleta quod est finis
ꝓpter quod oportuit aliud sacrificium
instituj quod esset significatiuum
oblationis xpi iam complete et
sic xpus instituit sacrificium eucha/
ristie quod est memoriale passio/
nis dicens hoc est corpus
meum quod pro vobis tradet hoc
facite in meam commemorationem
ut est de aliis cimonialibus suo
modo /quantu cum adiudicialia
precepta lex no ordinabat/ aliq
figurandu ipse dicit et admodu
seruandi iusticiam inter homines
ꝓpter quod aduemente xpo non
sunt/ euacuata et mortifera sic
cimonialia /ex pte finis/ dum tn non
fuerint ut obligantia ad legem illa
quia fuerint instituta ad figuandu
iusticia nec hanc ꝓfectu vetus
testa/ qui fuit/ totus figualis
de nouo legis ꝑ totu/ Omnia

nu figura quemcumq; illus ꝓpter quod
precepta iudicialia ꝑ accidens fuer
figuatiua et ea finis illa ad obliga
tio vetus legis est significare facto
q̃ status illius poli adhuc duret
quod ꝑ eum possit tn finis ad ob
ligationem utpote bonum iustitie etiã
ut principio alicui hmodi sic legislator
apostolus /Bonum aut/ quia bona est
lex si quis legitime ea vtat/ sic mo
ralibus ꝓsumpt cimonialibus usq;
ad passionem xpi /potuit cum finis
mortua nec obligabant/ potuit
tn finis dum tn non venisset spes in
eis et hoc usq; ad publicationem euan
gelij /q optimi finis mortiferi
sup̃ pleniꝰ dicem est incepta obla
tionis et incepta ad eo /iudicialia
autem tempore veteris testamenti
tacite coleche obligentibus tempore
noui nouis legalia obligare ut de
tu est/ /Orientes hoc/ hic queri
solet obiectio quedam quod ad
primum legis coactiua q̃ penas in
fligit/ cuiusmodi et quantu adhuc
dicit/ /Orientes hoc quia lex iusti
tie non est ponita/ quantu ad primu
actiua quia iustus no cohibetur
timore pene cuiusmodi q̃ contrarie
tur et sic/ eius voluntas a legis
forma ꝓpter quod ꝓ legem non cog
itur coactio violentia imponitur
sed lex posita est malis hominibus
ꝓpter quod subdit/ /Et iniustis/
inique agentibus contra xpm
et non subditis/ i· rebellibus legi
bus suis impijs/ agentibus contra
deum sicut erant ꝑ oppositu pie
tatis quomodo accepta idem est

q̃ culeus dñi et ꝓcedibus/ opin
nitate delinquentibus ſcelerate/
qui pereant/ q̃dta malicia & cor
rumpatis/ ꝓcib⁹ eternalibus q̃ hec
reꝑta patefe/ uſq; ibi placabilis/ 1·
aſſuetis plagis & libera chriſti in
fce mendatibus/ mendatis ꝑ ꝓ
poſo & ſi q̃d aliud ſane doctrine
aduſatur eñe tale quod & ple
ctem pudendū que/ ſ. ſana doc
trina & ſm̃ euangeliū/ cui com
mendat omnis/ vitas/ gloie bn dei
Ut autem euangeliū/ gloie beati
dei/ q̃ma ꝑdicat hanc gloiam/ quod/
ſ. euangeliū credit⁹ eſt michi
tanq̃ fideli ipius ꝑdicatori/ gras/
q̃ma fecit mentione de euange
lio ſ. credito/ deo hr̃ inidenter/
agit gras de ſua vocatõe ad fide
et adaptatu d̃/ gras acto ei q̃
me confortanti ihesu xpo/ ſm
q̃d actus ap̃le/ ubi ſaulus autem
ſalto magis roualeſcebat & con
fundebat iudeos & q̃ma fidelem
me exiſtimauit/ & iudicauit ponens
in miſtio aptatus q̃ ꝑus blaſphe
mus fui/ contra ꝑſonā ꝑpi & ꝑ
ſecutor & iniuriosus/ contra me
bra eius ꝑſecutor miſeretis con
tumeliosus/ m̃bris ſc̃i dei ec
ſecutus ſu/ 1· dimiſſoz ꝓcedeñ
q̃ma ignorans feci/ quod eñ ig
noranter q̃mittit̃ facilius ignoſ
citur ꝙ illud quod ꝑuerta malicia
ꝑpetrat/ incredulitate/ 1· falſo
credens bene agere ſup humilit
tate q̃ dñi/ q̃d/ no ſalu q̃ ſeru
tus ſu abeo d̃ miſſione ꝓcedeñ
ſed eam collatoz donoꝝ ſuoꝝ
deo ſubdit⁹ ẽ fide & dilectõe/ fidei
eñ ꝑ caritate formate q̃ecteñ
alia dona ꝑ gram̃ gratis facientē
ꝓmenia fidelis ſmo/ 1· verus et
oñi acceptõne dignus/ q̃ma eſt
nobis audientibus & quis ſit ille/ ſub
dit/ q̃ma xpus ihesus venit adhuc
mundū/ merone paſſibili paratus
ſaluos facere/ ſua benigna paſſione
cuiq̃ effectus m̃ baptiſmo conferat/
quorū ꝓmus ego ſu/ no ordine
temporis ſ. magnitudine impiq̃
tatis/ ut opponit/ gloſa/ ſ. q̃ma nullo
grauius ꝑcatore/ xpm etiam
ipſona ipſa ꝑſequendo/ deo dile
ctu videtur melius q̃ eñ d̃ quoz
ꝓmus ego ſu/ ſic intelligat/ ſ. mi
illos q̃ de ꝓxo ad gratiam reno
cant/ q̃ma hec reuocatio fuit in
paulo valde mirabilis ꝓpter quod
in eccleſia ſolempnizatur & ſic ly
ꝓmus/ ꝓrelationem notat/ hui⁹q̃
vocatoñis/ et huic concordat vba
ſequens ut in me ſmo/ 1· p̃mā
ihesus xpus oñem patientiam ondet/
me ſic mirabilit reuocando ad eam
materiā ꝑſequendi eū in membris
ſuis admirematoz eoꝝ q̃ ecce
dicit⁹ ſimul/ ut nullus xp̃o amor
mitatem ꝓxi ſui deſperet eam/
ſequi maiꝝ xpō et voluntas/ vita
etiam ſo q̃dubit⁹ ulnus/ regi aut
ſeculoꝝ/ 1· timitati et ne/ ſal meas
eñ que eſt ſimplex & mirabilis
no apprehendit/ a nobis/ niſi ꝑ xpm
eñ adtemp̃ infinitū quod de
ſignat/ nomine ſeculoꝝ in morali/
addifferentiam ſenis & patrem et
huiꝰmodi/ q̃ finiunt/ ho mines mor
tales/ mirabili/ addras ydolos
que ſimt/ demonia ſenſibili/ ſoli
deo/ ꝑ hoc eñ no ſignificatur

mdes ſdlutudo tu meo ſmit. ꝛ. p
ſone ꝫ plor fit/ poclusio aiꝰ altiꝰ
acultu dēo debito/ deo ſubdit. hō
nor & gloria. ꝛ. hoc pceptu/ mitte
ti poſito hic aplus redit adpodu
mdurendo thymotheū ad ꝓſtendu
dluter doctōibus falſitat. ꝛ. hoc
pceptu gmendo tibi/ tanq fidelit
admplendu hm pcedentes mte
pbatos/ ꝛ. ſm illud q ſpus ſanctus
dulauit michi de te futreu ante
quā ordinarem te epm ut mili
tes in illis/ ꝛ. contra illos/ ſ. pſeu
do aplos militiam bona eis od
hut & ꝓſiſtendo et eoꝝ falſitatem
ꝓfutando hoēs fidem/ ſ. certam &
firma & ꝙſtam bona/ ita q vita
tua ſit doctne qſmatiua qua/ ꝓn
ſtientia bona qndam ꝛpellentes/
ſtienter malū agentes circa fide
nauſragauerunt/ ꝛ. pierunt/ abyſſꝫ
em abyſſū imutat/ & dixit nauſra
gauerunt/ q̄ma ſicut nauta patiens
nauſragiū pit & alii ꝛdeo ſit
tales a fide cadentes mdutū aluos
ad infidelitatem ocḡmbus & hy
meneus & alexander/ maia ſimt
ꝓpa hoīm/ quos tradidi ſathane/
cos q̄ mdtando et etiam roborat
demoniꝫ ſubdendo/ demones em
m mferno ſimt ocecutores dne
iuſticie/ et etiam aligd & inhor
mudo ſicut dr̄ ꝓ. hyroniꝫ/ miſit
iram indignatois ſue indigna
tionem & iram & tribulatōnem
d miſſiones p angelos malos
ut diſcant/ nō blaſphemare/ cor
recti p ꝙpientiam pene ꝓcolta
tio em & talis afflictio medicina
lis eſt/ Sequit Capitm 2m

Obſecro igit eſt/ capt hui⁹
piſtole inqua pmit actus

ſus primo ad ꝙpm qm̄ obſecra
ones oroīes offerre deo ſm q dr
hebr. v°/ Omis pontifex q horiūb
conſtituit mūnꝰ q ſint adhuc ut
offerat dona et ſacrificia q pmit
tit pmo inſtruit/ thymotheū de
actu orandi. hō ꝓpm ſubiectis ſibi
z volo certa/ ſpma adhuc induas. q
pmo inſtruit eū de actu orandi
hō reddit/ eam ſui dicti/ ibi. ſ. eū
ꝓma adhuc induas/ qua primo
tet orandi modū. hō p quos ſit
orandū/ ibi p omnibus/ & circa q
ſtiendū/ q ad actū orandi trahe
q mittit/ ꝓmo. est actus oratōis
addm/ qm̄ orat/ & hoc fit p ele
uatōē mentis indeuq fit ꝓce
que ſidm damaſcenū/ est aſcen
mentis indeū & ſm hoc dr̄ apl⁹
obſecro ergo omnes fi
ce de ꝓceſſu eius quod in oratōe
petit q fit duplicat. vno modo
gnali ut tu dicit/ ad una mētē
quantū ad hoc dicit petitiones
aliomō inpticulad ut tu appetis
aſſecutio alicuiꝰ boni ut euaſio
mali de tali. & ſic dicit poſtu
tones/ tertio quod requirit/ illud
p quod oro fit concludibile. ſ. ex
e duplici vinculo caritatis dei quod eſt
eius ſanctitas ut aliquid ab eo ſit
factum ſicut tu dicis p ſcām ſpm
tuā libā nos dūc ut aliqua
hmodi. & p dicit obſecrationes
& p rem ſacram deprecatōes/ ꝓ
quod mſme oratio eccleſie dicit
p ꝓpm dñm nrm. Aliud eſt ex
te orante/ quod eſt gratitudo de
beneficijs acceptis. Ille em qui debe
neficio accepto oſtendit ſe grato
dignus efficit ut aliud ſibi det
et/ quantū ad hoc dicit gratiaꝝ

p̄ omnibus/ hoc q̄d̄ ostendit p̄ quos
sit orandū ad dicit p̄ omnibus hoc/
bus q̄dāt p̄ regibus et omnibus
qui sūt in sublimitate ⁊stituti/ sicut
principes et p̄lati p̄ quibus ē orandū
q̄ad uiter ⁊na co ducā bona dispositione
dependet bonū q̄ne ideo subdit ut
quietam et tranquillam cōuiū agamus/
subiectionē eccl̄ie in oīm pietate/ cultu
cultu dei debito ut dicit est cal̄o p̄/
rendi et castitate mentis hoc est
integritas fidei et corpis q̄ constat
in p̄fessione carnalis cupiscentie
et nōdū ē q̄ no solū p̄ principibus
sed ꝑ cūctis p̄ omnibus p̄ hoc
manent p̄cepti ē orandū et
p hoc possimus fideles oppo quiete
uiue sic em̄ informabat/ demū/
udeos inceptiuitatem babilonicam
ducto dicens/ cepte dñs et/ite pa
cem ciuitatis ad qua transmigrare
vos feci et orate p ea dñm q̄ in
pace illius erit pax vr̄a hoc
dñs/ hoc q̄dā reddit rationem dic
ti quare sit dicto modo oran
dū hoc declarat dicit q̄d bo
nū/ i utile vobis tempalit ut es
tensū est et accepti coram salua
tore deo nr̄o/ i mitorū apud
ipm vite eēne qui omes hoies
vult saluos fieri/ it̄ nō omes non
saluent videt q̄ hoc q̄ voluntas
eius sit in effectu ut dicit apli
nr̄i ad hoc q̄ dicit hoc em̄ bo
nū et acceptū coram saluatore
deo nr̄o et

no in quantu ad effectum / quod promit / ad effectu aliquorum / quibus ppter eorum demita no profert passio / quantu ad effectu tm / s mediatore testimoniu tempibus suis confirmatu est / qua tempore eccliam testamenti confirmatu est p ypsas / eius aduentu predicantes / et tempore nostro p ipsius predicatores miraculis confirmatam / et p apostolos predicantes in nomine ihesu multa miracula fientes / quo / s testimonio predicando / pauius sum ego predicator / et apostolus / est / aut apostolus nomen dignitatis / siue status predicatoris ad nomen actus quem in tali statu illi scribit / vtrum dico / et no mentior / ma quo doctor gentium / ad quem specialiter dicit / doctor in fide et veritate / i. in his que pertinent ad fidem / et mores. in quibus consistit vitas vite / Volo ergo / hic quem docet orandi modu / quantu ad primum ergo subiectu / et primo quantu ad viros / dicit / Volo ergo / viros orare omni loco / et non solu in ecclia / sed et alibi oportunitate habita / leuantes puras manus / et dicit puras / ab opibus iniquis / et leuantes / ut ecclia per hoc designet / eleuatio mentis indeu motus cum aliquo timore / et dimittat murmur pugnatio / sine ira / ad pacem / quia orator debet orare cor quietu / et disputatione / i. hesitatione addm non dubitans de audientia / sed tm orare pie / p seuerantem / et ipse / quasi no statim exaudiat / in effectu / exaudiet tamen tempore preteriti / ita quatu ad mulieres / dicit / Similiter et mulieres / supple orare volo

in habitu ornato / i decenti habitu ad verecundia / q est pars ornamentu frontis mulieris / quo tegeret frons mentis / domie est frons mulieris / mentis / strata e alibi no luisti erubescere et sobrietate / gestus decent / ornantes se / non in riose / ideo subdit / non intortis crinibus / i. crispatis et capitibus no velatis aut auro / i. ornamentis aureis / aut margaritis / aut vestitu / siue cultu / mundo aut in uestis preciosa / et ista sunt intelligenda ultra modu status de persone / quia sunt quedam status et mutant / ad presens hujusmodi / et quod decet mulieres / s. hec vestes simplices et honestas / permittentes pro tatem / pbona opa / ita q per eius no dependat / mirabilibus ornatis et rudibus / et moribus pietate que debent esse ornamenta mulieris / mulier in silencio discat / s. docet in ecclia / et avaro suo debet cum omi subiectione / i. humilitate debet aut mulieri no permitto / docere / et opus sapientis / sapiencia / quod no dirigeret in mulieribus de quib curosu ne dnatri in veritatis / sed esse in silencio / ei non contradicendo / et mirit / et hoc ei obediendo / quod declarat per primu hoiem / et femia / et ad primu / i. primo formatus est deus / deinde eua / gen ii. et de costa ade / ad ostendendu quod est mulieris principiu quod dei q de principio / et adam non est seductus / s. mulier precedet esse cum sapientis dum existis

dñi fuit trā seductus inquit q̄ rec
dens ad exhortatione mulieris
comedit de ligno cōtito ne cōmis
ceret cam et q̄a recedit illam
transgressionē no sic esse puta
endam mulier aut seducta in
quadratione fuit / q̄a draco ser
pentis vox esse credidit / sta trā
sit q̄ sinaco diffusius p̄tractantes
saluabit aut p̄filiorū generatio
nē q̄ liet no saluabit p doctrina q̄
sibi no conceda do saluabit in
peducatione filiis addei fidute
q̄ redet sibi admixta cōtra etne
sit q̄ manebit / in fide / erga deū
et dilectione / erga proximū et sanctificatione
cū sobrietate / ista quod subiectū

Fidelis sermo hec cap iij
est tertia pars in qua instruit
thymotheum de tercio actu ad epm
pertinente qui est ordinare gradq
ecclesie / et duplex est materia p̄tes
q̄a primo ponit hec instructio
secundo instructionis exercitio ibi exercita
te teipsum tertio ibi si tibi
frēs q̄a adiuvat materia q̄a ponitur instructio de gradu malo
rum dimittendi ibi diaconos quarta p̄te
dicit fidelis sermo i. verus quod
subditur malignibus libris et omni
corpore plenus no est multiplex
correctis. Dicit quis episcopatū desi
derat bonum opus desiderat / q̄ si
non est desiderandum propter officii dig
nitatem sed propter angelum laborem
quem ordinatus adhonore dei et
proximi salutem unde dicit ab
epo quod est supra et stagnus q̄d
est intentio q̄a debet semp
intendere saluti plebis sibi commisse
dicit aut quis aliquis q̄ optatum
intelligit episcopatum quod est eius
officium intendendi saluti populi
sibi commissi / q̄a immediate post
agit de statu diaconum ut patet in
tra et no est conveniens q̄ prebendo de
statu epi statim transiret ad statum
diaconi sacerdotio q̄ dimisso dicit
q̄ thymotheus erat factus primas
eo q̄ ecclesia ephesina erat principa
lis totius provincie in qua erant
multi epi p̄ thimotheum instituendi
propter quod apostus instruit eum qua
lis sit instituendus in epm dicens
oportet ergo epm / et probemente
dixit q̄ instruit eum de tribus gradibus
epi sacerdotis officio comprehendes
quia sicut dictum est adversitas offi
cium primi sup intendere potestatis magis
tri potentissime ad officium epi. s. in tota
diocesi sua / ad officium vero sacerdotis
in parochia sic igit docet qualis
sit instituendus in utroq officio / di
cit oportet epm irreprehensibilem esse
i. sine notabili defectu et integre
fame ista tria gdam et alie sequen
tes magis fluere debent in epo q̄
in sacerdote curato nimis operatio
nis. s. post baptm Si enim ante
baptm huius opprobrium et mortua
fuit / no prudicat ei q̄n post bapti
zatus fuit accipere una aliam quia
baptismus tollit illam irregulari
tatem ut dicit etiam inglosa subdi
tis et potibus ornatu in moribus
prudentem magistribus pudicum
i. honestum inoptiori gestu hospitale
impietatis actu doctorem / i. habi
lem addocendum nec sciencie et
superbie nec vinolentum / i. potatorem
in vini assuetu nec percussorem /
pacientem sine modestia / irreprehensibi
passionum non litigiosum / utq non
solum quia no peccat ut dicit est

ſ nec etiã ẽbus muricioſis conten
dat/ no cupidꝰ/ qm̃ victus et
veſtitus debent eſſe diuicie ꝓpia
noꝝ & mapie ꝓpoꝝ & ſtardo
tu infra vj° ca° ꝯdites alimenta
& quibus tegam̃ hijs ḡnti ſiam̃g
ſue domui bene ꝓpoſitꝰ/ ꝯ diligen
tem dabona q̃ſtione domꝰ ſue
& maxime etã prolem in moꝛbꝫ
informandam/ ſo ſubdit̃ filios ha
bentem ſubditos/ ⁊ obtentes & obe
dientes ꝯ omi caſtitate/ & non
ſint ſicut filij hely qm̃ dormiebat
ꝯ mulieꝛibus que ꝓcubabant ad
oſtiũ tabernaculi ſi ꝓ iñ/ ꝯ ſo
aut domui ſue ꝓeſſe neſcit/ negli
genter ſe habẽs etã eam q̃ etiã
dei diligenciã habebit/ q̃d no eſt
vꝛiſile qm̃a ꝙlibet naturꝫ inclina
etã q̃ſtionem ꝓpoꝝ & filioꝝ
vnde & bruta animalia nãli inſtinc
tu etã hꝰmodi curã ſint ſollicita
no neophitꝰ/ ⁊ demũ q̃ſtim ad
fidem & dicit ancos q̃d eſt nouꝫ
& ꝓfitꝰ quod eſt fides ne inſup
biam elatus/ ꝙſtia p̃ma cõe feſtina
mutacio mũdat dyaboli/ ⁊ deiec
atur a ſtatu gracie & dignitate ꝯ
ꝑter ſua ſuꝑbiam ſicut diabolus
ꝑ ſua ſuꝑbiam fuit deiectus
oꝑtet aut dñm caſtidam habe
bona ab hijs q̃ foris ſunt/ ⁊ ab
fidelibus ut no obꝓbꝛium mũdat/
⁊ mo contemptu no ſolu ſue ꝑſone
ſed etã eccleſie mq̃ dñs mundat
ḡtemptus recludꝫ eius & laqueu
diaboli/ ⁊ modũ & remoꝛem gẽ
tilos/ q̃bus ꝓpiꝫ ſe ḡtempm
Diaconos/ hic ḡnaliter thimotheu ꝑſtit
de ſtatu minoꝝ et ꝓmo de diaco
nibus ſo de mulieꝛibus ibi mulieres/
etã p̃mo dicit diaconos ſimiles/
ſupple oꝑtet/ eſſe pudicos/ ⁊ ma
tuos & honeſtos maſpectu & ꝓ
ferri geſtu no bilingues/ qm̃a plꝰ
ſuſtinent̃ in etiã diſſenſiones mo
tus vino ꝙ dediti/ qm̃a ꝑ hoc
auferꝫ ſenſus diſcretiõis/ qm̃
q̃q̃ in etiã miſteꝛiis no inꝑa
lucꝛu ſectantes/ oculũ tendo mag
ad tempale bonũ q̃d ad ſpiale
miſteꝛiũ habentes miſteꝛiũ fidei
⁊ agnoſcentes etã fidem illud q̃d
& ſimplicibꝰ laicis occultũ nec ꝓ
ſint/ eos docẽ mcõſtꝛa puꝛa in
tali doctꝛina q̃ſtiõ no attendendo
ſi honoꝛem dñi & hꝰ d ꝓbent
ꝓm̃ ꝛẽ/ antequa applicentur mi
teꝛio etiã ꝓbentur de moꝛibus
& fide nullũ crimen habentes/ q
debent/ eſſe integre fame aliter ecc
infamia mdecꝛus etiã dñm de
tꝛet/ mulieres/ hic miſcuit eam
de mulieꝛibus dicens mulieres ſimi
ſupple oꝑtet eſſe pudicas ⁊ no
ſlũ caſtas imũ ſed etiã honeſtas
mſenſibus q̃tidianis/ hꝰ em̃ ſe
mportat pudicicia no detꝛahen
tes/ q̃ frequenꝫ ꝙtingit mulieꝛ
ſi ꝓpoꝝ miſtꝛeꝝ eccleſie dom
q̃tidiꝫ mꝰbus pallere ſobrias
moꝛibo potu fideles in omnibus
⁊ verbis & factis & diuerſis
addiaconos/ d dyaconos vnionẽ
oꝛiꝫ/ ſicut vni apponat̃ ut ſup
q̃ filijs ſuis bene ꝓſit/ eos
mꝰbus informando & ſuos dom
bus/ ꝓpoꝝ & familiã debite
regendo q̃ em̃ bene miſtꝛauꝛ
int/ in gradu dyaconi gradꝫ

bonu sibi acquirent / ⁊ mercedem
q̄ plant / fructus ut ep̄s / multam
fiduciam / ꝑ hendi finalit̄ veritat̄ bam
in fide / ⁊ p fidem ihesu xp̄i / Hec
scribo / spāta mīstruere de gradibus
celestie / hic q̄r posuit hui⁹ mīstruc
tionis ordinē dicit / Hec tibi scribo /
q̄ subdit / fili thymothee / nō est de
textu ꝑ est quedam glosa meline
alios intra textum p̄ scriptores spe
rans me venie / ideo q̄d / si aliqua
deus dispositū / ita q̄ no possim te
docē vbo de ordinatione ecclesie
doceam te saltem hō scripto ut scias
quomodo oporteat te in domo dei
conuersari / cū / ⁊ etiam quemēter ē
gere et ordinē / columpna / veri
et firmitas ad sustinendū et firmam
tū veritatis / ꝑ euangelice qua etiā
sustinet firmit̄ etiam mysteriorum
dus maximus / et manifeste mag̃m
est pietatis sacramentū / ⁊ sacrū
secretū / ꝑ incarnatio vbi dici
quod dr sacramentū pietat̄ / qo
maxima etiam pietate / et caritas
pris p̄cessit incarnatio filij ut ex
set hostia ymolanda ꝓ salute mun
di quod manifestū est incarne / ꝑ
assumpta q̄ hec est q̄ ꝑ ꝓpus tactu
sue manus saluabat lepros⁹ et
vbo sustentabat mortuos et impatie
tiq̄ ꝓa virtute apparebat / q
virtus diuinitat̄ subtrahe latebat
iustificatū est in spu / ⁊ p spm sm
nūciat̄ ꝑ testificantem hm q̄ dr
Joh. xvi / cū venerit ꝑ⁹ veritatis ie
arguet mundū de pcto de iustitia
et iudicio et subdit̄ de iustitia vo
ad patrem vado et iam non
dū cū erat spūs datus q̄a no
dū erat ihūs glorificatus / spūs aut
sanctus appens in signo visibili fuit
testimoniū euidens iustitie ꝑ / et q̄
erat vnus deus cū pre sicut dic
erat / quod tūc declarauit petrus
ut patet actuū ij⁰ / ꝑter quod tūc
crediderūt cxia milia apparuit a
gelis / licet eis ante cognouerint
ꝑ mysteriū cū ps completo in
effectu cognouerūt nouo modo / ⁊
notitia ꝙpriumtali seu intuitiua
ut declaratū fuit diffusus sup̄
ephesi iij⁰ / p̄dicatū est gentibus /
ꝑ apl̄os et ꝑ petrū ꝑ paulū q̄m
ꝑ fuit apl̄us gentiū gal ij⁰ /
⁊ m operatus est petro in aplatu
circūcisionis operatus ē in me gen
tes cū / creditū est in mundo / in
atpe apl̄atu in omnibus mundi
p̄tibus p̄dicatū fuit ꝓpter misteriū
et ab aliquibus creditū / ut declāt
fuit plenius sup̄ / ꝑ assumptū
est in gloria / q̄a ꝓpus mortē
glorioso ꝛ suscepit / ac merito as
cendit ut habetur actuū primo /

Spūs hec est **Capitulū**
Secreta ꝑ magna misterii thi
motheū de alio actu p̄timente ad
epm q̄m est doctē ꝓpm / et diuidit
in duas ptes et ꝑmo concludit mo
dū docendi exercendi / ibi pro⁹ vnū
ibi hec apponens / secūda ꝑmo dicit /
Spūs aut / ⁊ sanctus manifeste
dicit / ⁊ reuelat multis et aliis ꝑ
ut sibi placet / et dicit manifeste /
q̄a reuelatio dūc certe sunt
illis quibus fiut / q̄a in nouis
simis tpibus / potissime cū tpa
antipp̄i descendet q̄dā / ⁊ atque

notabiles p̄sone aside sicut dem fuit
plenius supra ꝙ ecclesiam erudiet ij°
sup illud vbi quid nisi venit dis-
so primo cō attendentes spiritibus
s malignis & erroris i ducentibus
huiusmodi in errorem & doctrinis de
monioꝝ in falsis p̄phetis loquen-
tium sicut om saluator p̄misit dis
cipulos in omnē ciuitatem et lo-
cū quo ipse erat venturus habe-
bat hunc 2° & illi loquebant in
spiritu sancto sic & nos p̄mittit p̄phas suos loquentes
spiritu diabolico in hypocrisi i mendacio
te sublimata loquentiū mendacium
ut p̄ spam salutis fraudes ecc
datrie mendacio & cristatam
i abstinatā mardoc sue malicie
et quipie est enī cauterū suū
ignitū quo vrit caro p̄ duricia
ferri intelligit abstinatio d malo
& p̄ eius ignitate ardor malig
nitatis & quipie plumbeum nubē
quasi hoc sit malum posse cū deus
nuptias fecit tanquā bonas ḡn
ij° et cas p̄ bauit ergo 2° dimit
te tu nuptias p̄ generanda ser
uandam ut liberos deo p̄creet
e dimitte mg bonū p̄ malum
abstine aut escis tanq̄ alim
mundis esse & illicitis ergo est
falsū cū sint dei creature omne
autem creatura dei esse bonā e
pt cū aliquis attendens cibus fed
malus alicui ut & plibet sibi
aspidū ecc aliqui tibi fiunt illici
ti iudeis veteris testamenti i q̄ lege
plibitis q̄nia talis abstinencia p
timet ad cimonialia que cessant d
nouā legē ut dem est supra primo
ca° ideo talis cauteti lege p̄t
alicuius ut ab aliquibus eorū ab
stinē alia rone ut pote p̄pter
macies sue carnis ut p̄ p̄mo
ces sanitatis quos deus creauit
adipiscendū & retinendū cū gratia
actione de beneficio dei fidelibus
et p id est huius qui cognouerūt
veritatem s euangelium p̄ quē
legalia cessauerūt quia omne p̄
ptz p̄dictis quia subdit red̄ dr
sanctificam eam p̄ verbū dei s̄ mēdi
catu & p̄ orationem s fideliū q̄
gratias agunt de cibo adeo sibi p̄
stito ꝛc edit eis no solū ad salu
tem corpis sz etiam aīe q̄ de
ponēs i p̄clusō modo docendi et
roneo hic q̄me p̄sequit vnū do
cendi modū & primo quātū ad
omes q̄liter p̄o quantū ad
liquas psonas p̄cipue ibi scī
orem dicit red̄ bn supponit vñ
virtuosam & sciam sine q̄bus
actus docendi no est efficax deo
ptus primo mouet thymotheū ad
docendi actū 2° aduertis pcri
cui ibi & pōre te ipm 3° ad ser
septuc studiū ibi dū venio i cet
primo 3t hec ponēs s q̄ nupti
sunt bone & tibi licite ut pdem
est fidelibus i fidelibus bonus
exus nūster p̄pter ipm p̄ q̄ pcuens
eius doctrina & valutatem animis
bus fidei catholice et bone doctri
aptior quam assecutus es p̄ gradū
epatus nam opi sunt sacerdo
aptoꝝ ut ducat inducatis vos
cē in nouo testamento nephas dic
et mares fabulas i quas anus
solent narrare & que puerilis p̄
q̄ putande deuita talia cū mdo
trina fidei no sunt p̄ponenda sed
pōre hic mouet thymotheū adhor
tubs p̄ citiū pōre te ipm ad pie
tatem 3t accipit hic pietas dupli
pnomo p̄ut pietas est idem q̄ bñ

d'mg nqm di q̃ cer epus ſalu° q̃ut/
pietas mportat q̃ deſtenſiom adppi'
q̃ciam ptinet adepm tam mcrpa/
libus q̃ mſoualibus et ſubdit rem/
hmoj q̃cciojſ d' nã corporatio corpa/
lis/ in iuuenibꝫ et virilijs et hmoj di
admodũ vtilis eſt/ ſ adꝰ preſſione
grauis tremis, meo q̃ ſic q̃otat/ q̃d
modicũ methimotheo valebat/ huiq te
ro ſufficienter erat expreſſa tam
pfirmitate corpis ut habetur/
tale ſequenti/ cũ bono virtutis q̃
oratio pietas aũt/ ad oia vtilis/ eſt/
ꝓpter q̃ dictis tu bene diſponat
hoiem ad deũ et ꝓximũ et ꝓ miſſioꝝ
habens cor te q̃ mue eſt/ ſ gratie
et fruue/ ſ gloie ſo ſubdit aptus
fidelis simo/ i verus et oñi atcep
tione dignus/ quia credenti pfectus
mbꝰ eñ laboramꝰ et maledicimꝰ/
i obprio ſuſtinemꝰ quia ſperamꝰ/
mdeũ viuũ/ q̃ fidelis eſt/ m reddẽ
dendo pmiũ ſo ſubdit qui eſt ſaluã
tor oim hoim/ quantũ ad ſufficiẽ
ciam oppte ſui maxime fidelium/
dr maxime/ quia ipſe ꝙ ſaluator
quantũ ad ſufficientiam et efficaciã
eñ corpe hoc/ ut hẽns auctoritate
et doce/ ut hẽns ſciam nauo ordo/
leſtencia tria ꝙtempnat/ licet ſit
iuuenis etate tñ ſis ſenex in mo
ribus/ ut nullus hoiũ ꝓtemnat
te ꝙtempnendi/ deo ſubdit ſi q̃
plus eſto fidelis/ in rebus ſane doctrine
in omnẽ ſtatione/ ſic vite integritate/
quantũ ad pfectione affectus infide/
quantũ ad pfectione intellectus licet/
aũt caritas et fides ſint/ nitius in
mente tñ fluctuet/ q̃tus inopẽ
deo ſubdit integritate/ in mundicia
corpis et anime/ ad dñm eñia/ hic
q̃ir mducit thimotheũ ad ſancte
ſpiritꝰ ſtudiũ d/ Attende lectioni/
legis ꝓphẽ et euangelij et q̃/
illud quod accepiſt in ſtudio dñi
fecerit ad exhortandũ et doctnam
in ꝓpto ſo ſubdit/ exhortationem/ cũ
tu ad audiendũ et doctne/ quantũ
ad credendũ noli negligere q̃ quã
que eſt/ in te ne detalento ab
ſtrudito cognitionis que data
eſt/ tibi ꝓ ꝓphetiã/ ãnteq̃ eñ
ordinaretꝰ epus ducatũ fuit
paulo bonũ futurũ etate q̃ecq
ordinatꝰ et ꝓ ꝓphetiam fuit
ordinatus ad imperatore manuũ
ꝓpoſitionũ/ eſt/ aut ꝓ ꝓpoſitionũ
dignus ut affectu ꝓpoſitionis et actũ
hic ꝓpoſitionũ ꝓpoſitionis et actũ
ſubnoie epi ꝓ ꝓpatu ſicut ꝓ
dixi ꝓpoſitor ſeu ꝓpoſitatus m pn
cipio capitulo precedentis et dixi
mus in pluribꝰ quia mensẽ epi
pluries requirit/ hec meditare
ſ sancta tronem ut ꝓfectus eſt
et officij tui dignitatem inhiãs
eſto/ inope q̃equendo ꝓ doctnã
ſanam et alia ꝓmerita ad epalem
dignitatẽ ut ꝓfectus tuus mani
feſtus ſit in omnibus/ ita q̃ omes
ꝓpiant te ꝓficere no ſolũ tibi ſ
eciam etate attende tibi/ qualiter
viuas et doctne/ qualiter doceas
ſicut/ ꝓpius repit ſancte et poſt
doce miſta in illis/ diligenter
q̃equendo hec eñ faciens/ tũ
q̃ ꝓdictis ſimi/ memorem/ ꝓ
miſſo actu docendi gratiarũ q̃
tu adames hec eñ pmitꝰ datum
di modus quantũ ad ꝑſonas ꝓbes
nia ſicut precepit dñs impoſte
rali ſm qualitatem audiendi di

formad ſmo dctam ꝓ ſtiendū
ꝙ eam corripē aliquē ſbo eſt
ei doce dr igit ſenorem ne in
crepaūis / arguendo eū rabus du
ris ſ obſecrā ut patrem / ut cauat
ab indecentibus ſue ſenectuti hoc
tamen nō eſt intelligendū de
ſenibus m ſua malicia obſtinatis
qui ſunt acter arguendi ſicut
damel dixe coram amnibus mē
parit ſenes impudice damelis
ꝑmō / iuuenes ut ſoꝛes / ut papi
entes affectu delictoꝝ faciunt
corrigant / anus ſ mires / ut hone
ſtis ſbo adhuc magis moue
ant / iuuencalas ut ſoꝛoꝛes / ut ma
ſuetudine corrigant / ꝑm illud pōt
hoc ꝓmō ꝙm Thymothē / manſue
tudo ſ corripiens / ꝓmoueri ꝙ talis
manſuetudo nō dr eſſe imma alli
ciens ſo ſubdit / m omī caſtitate ut
net aliquo ſigno poſſit / aliquis ꝙm
nōre de aliqua leuitate crēta u noꝛi
culas

Sequit Capm quitū

Quas honora / hoc eſt ſuntapt
ſmo ꝙte ꝙuia thymotheꝰ inſtru
it de quib actu adeptū ptimente
qui eſt bona atq fideliter diſpen
ſare / que diſpenſanda ſunt miſte
riaq et paupibus ma ꝙpus pr eſt
paupeꝛe / inter pauꝑes aut videt
map me ꝙpatiendo viduis pauꝑib
ideo ꝑmo inſtruit thymotheū de
viduis ſo de eccleſie miſteriis ibi qui
bus ꝙſimit / ꝑma mduas / ꝙma ꝑmo
ponit / intentu m quali ſo ꝑ ſe /
magis m ſpali / ibi ſi qua / ultem /
circa ꝑmū ſtiendo / ꝙ honor dupr
accipit / miſtica / ono me p̄uidēcie
ꝙhibitoꝝ alio ꝑ mūaco / am ſtoꝛe
unde dr ſaluator / aut vere / ꝙ illi q
ſubſpe elegionis fuerabant / abla
coram deo hac unde pontes debe
bant ſuſtinerā eranꝫ / ſ ſignificādo

dni ꝑcepti dabonde ꝑmo / de vi
duis ꝙ vidue vē ſunt / mduplex
gradu / quia aliquē ſunt / duitoꝝ et
illis debet / honor ꝑmo modo dictus
alie vō pauꝑes quibus debet hōr
ono dictus / ſic intelligendū eſt
vbū ap̄li / ſed dicit / viduas honoꝛ / ſo
modo ut illo ſm coꝛū tendꝛonem
que vē vidue ſunt / hoc dicat ad
ꝓcludendū illas ꝙ indigū vidualitas
ꝑdut / ſ ꝙque aut / hoc ꝙ nō
ſit magis m ſpali indit / ꝑmo ꝙ
ſunt / vē vidue notande / ſo quare
ſunt ſuſtentande / ſignis fidelis
ꝑnua mduas / ꝙ ꝑmo oſtendit ꝙ
dicende ſunt vē vidue / ſone mod
ſo rone / anaꝓ / viduas dicit / ſo
adhuc mduas / ꝙma ꝑmo pont
quandam diſtinctoꝝ ſo vmg nō
hec rō / ſi ꝙs aut / diſtinctio vē
eſt de viduis duitibus et pauꝑ
bus / et qui debent eſſe noues vi
duꝫ / t quarū addimites dicit / ſi
qua aut vidua filios ut nepotes
habet / mdigentes ſua educatione
diſcat ꝑ̄ domū ſuā pie / ſimili
am ſuam gubnando / et m moꝛibus
informando / et mutua vicem illis
pendibus / eis ꝛueꝛendam ꝓbitoꝝ
et necia mſtndo ſi indigerint
ſicut alia fuit abeis hoc em accep
tū eſt coram deo / cui placent hu
pietatis / ſ am dr de pauꝑibus hoc
aut / cōe viduaꝝ eſt / et deſolate /
deſtituta bonis tpalibus ſicut et
marito ſpect / indē / ꝙ ꝑ ſpes
eccie habebit ſuſſicientem victū
et nō ſtet / obſecrationibus et oīonib
nocte et die / ꝙ oīonibus horis ad ho
oportunis tpalit aut differunt
obſecrationes / et oīones dom eſt
ſupra in principio / ſi et / hui ꝙs

delicijs & vrijgens/ mollit iacendo
& omnem pdemtendo mortua est/
i ppinqua morti spiritu. qma delicie
inclinant adactū luxurie. Ideo sub
dit & hoc pcipe/ vt vidue/ viduis
qua pauperibus vt reprehensibiles
sint/ i absq; defectu notabili vnde
possint aliqui honestius scandalizari
Qui quis hic reddit rom pmi libri
membri/ iniqu dm est/ q vidue
diuites dent esse solicite & nepotes
filios nepotes & pentu hic reddit
rom huius dicti/ dr Qui quis aut suor
& affinem sibi quomodolibet cura
no habet/ eos negligendo & maxime
domesticos/ contra de domo
sua ut apparet fidem negauit/
& fidelitatem quam debet habere
adpsonas dictas qua negauit/
facto debitū auxilium eis subtrahendo
& est infideli deterior/ subdit/
peiorat grauiq qua pagana fide
ppe no habens ma quanto status
est altior tanto casus & grauior
Vidua hic & mr ostendit que sint
de vidue vone anexe et docet
pmo q tales sint honorande &
quales sint vitande & adolescentiores
ores/ ibi pmo dicit/ vidua eligatur/
tamquā honorabilis modo supra
dicto no mag ho anexo/ que & mi
fames habidmis est/ & fugatus &
fuit omq cōsori oppor/ ma sedemp
tie signū videnti/ mentionancie/ qui
di luxte moribus bonis testimoniū
habent/ nam dr esse integre fame
si filios/ sibi deceptos educauit/
bn & sancte pm sua possibilitatem
et sliter q subdit Si hospitio &c
Si sanctos pedes lauit/ & diligenter ad

pressuras tribulatas patientes/
& mendicis & infirmis submisit
uit/ pm possibilitate sua. ut pote
victu si fuit diues. aut aliquod ob
sequiu si pauper si amen opus
bonu subsecuta est/ pm possibili
tatem et detentam seu statum
Adolescentiores aut viduas/ hic
mr ostendit q vidue sint vitan
de Adolescentiores aut viduas/
inquibus vigeat adhuc ignis gen
ture naturalis de vita & societate
carp & familiaritas & periculosa eoꝝ
cōsortio quatuor casto pudicitie
obstantes soliloquiorum li° iij° Si
vis informari de tutus esse. esto
a muliere creper & visitatione
discretus ita serpentem cui no
cuit diu illesus ante igne con
sistens et hoc mq periculo diu tu
tus no eris/ ferreus sis aliqui
tu dissolutis cu eis luxuriate si
erunt/ fraudando q tmeniam
vidualem propo inde volunt/
fientes damnatas/ ppter q lo
de illis que fecerūt votu q tinere
vidualis quibus no solu nubere
sed etiam velle nubere damna
bile Si eni votū no fecissent
debuit observantia licitu esset eis
velle nubere. et eam p̄m nubere
qma prima fidem/ fram deo pro
tu de continencia vidualis incauta
fecerūt/ p casū luxurie simul aut
& otiose/ abominabilibus operibus destruit
fruitur domos/ audiendu frequo
la & videndu inhonesta spectacu
la & et verbose/ cu tu debet
esse tacitine & cuose/ inuesti
tu dissoluto loquentes q no op
tet/ & secularia q no decent statu

vidualem ꝑpter quod ꝙludit/
volo certo rumores nubē/ ꝑpter
formicarum pictū filios proc/
reare/ adhuc endū deo mīsere
thobiā mores familiares esse/ ut oc
cupate circa curam domus et fa
miliam impedigt adustiorem
vacco et cruciosa multa ecclesiaz
dare aduersario/ i. infideli ma
ledicti/ i. maledicendi extra/ que
cut/ cum infideles vnde possint
mercede vitam fidelium/ Jam cum
quedam quse sunt/ retro/ voto
ꝙmittere viduales fracto post/
bathanam/ cuius sacrificium con
temnendo ꝛo et tales no sint ꝙ
mittende nec viduas circa/ Et
cum/ extensio que de vidue sut
dicende/ hic gr ostendit qualis
sint/ sustentande/ quia si aliq
sint pauper egentes tm alijs
ꝓpinquos notabiles circa et
diuites/ bonum est ꝙ sustentet/
abilius aut/ sic/ alijs no egentibus
tales curios possit/ melius p
videri et/ abscz ecclesie quia mic
et/ hoc est/ quod dicit/ si quis fide
lis/ impotentia et inhonestate no
tabilis habet/ viduas/ in domo ut
ꝙ quatenꝰ sua/ subministret/ illis
necessaria ecclesia patent/ quidicius et ni
bene/ hic gr instruit/ de misꝑ
ecclesie ꝓuisione/ d/ qui bene ꝓ
sunt/ ꝑsbiteri/ faciendo duote
dina officia et a ministrido subdi
tis ecclastica sacra duplum ho
norem digni habeant/ et hic duplex
honor est/ ut eis ꝙbeat/ re/
uerentia et ministrent necessaria ut/
supra dictum est/ maxime qui
laborant/ in verbo/ instruendo ꝑos

defide et doctrina/ demorbus con
ꝓbat/ ꝓ scripturā/ ꝙ necessaria sint eis
ministranda et primo ꝓ scripturas ve
tis testamenti deus ꝓuidit/ ne inse
nabiles ob boni tritici pretiū figu
ralē/ ꝓceptū fuit/ ꝙ no nocentē
necessaria ꝓdicatori qui tritic at crib
in area dni ꝛo ꝓ scripturā non ligā
mus est/ oportunus/ merito de sua ꝓ
dicatiõe deprecantibus lucrꝰ ꝛo
usus/ hoc est/ septa ps ꝓuidentia
huiꝰ epistole nequa mistruit thimotheū
de actu iudicandi et prudendi sub
ditos misceo ꝙdieri/ qui ꝓtinet
adeptū et primo mistruit eū quatē
ad actatez et testificatez/ d/ adhibe
ꝑsbiterū actionem non recipe/ et
contra ꝑsonā tanti status no est
leuis credendū n subduobus aut
tribus testibus/ ydoneis adhor
et ꝓbatis moribus ꝛo mistruit eū
de puniēdis/ d/ peccantes coram om
nibus arguas/ ut/ sicut prem est non
ura et punio ut et cet timorem ha
beant/ et sic a malo arcendi sint ne
situm pniciosum mereant/ ꝛo mistrat
eū de misericordia diligenti ꝙ debet
ꝙcedere iudicium et prudez/ d/ testes
coram deo/ rei/ modus est ad
randi admonendū efficaciꝰ ti
motheū ut/ hoc custodias/ quod
ta sint/ et etiam ꝙ secuti sint
ꝓuidicio/ i. sine ꝙcedenti ꝓamodo
diligenti nichil faciens/ magis me
imprudentibus maliam ꝓtem dem
nando/ accentissime iustitiae ꝓ
defectu ꝓamicabis debite/ deo
subditi/ manu sito nemo imposuit
ꝙmodo precipitanter prudendo nec ꝙ
cando proꝑs alienis/ i. illaz ꝙ me
le eū attigerit/ Aliqui aut ꝓcur

pot de ordinat nimis festina ab
cuig mfficientis et sic epus rad
cat pena ipius mdigne mistitis
et cepm ser est ps mdemtalis
mpia monet timotheu de sin pia
custodia diligenti eo q mstrenpat
tu de pmotne alioz et mdco iustus
de esse mmunis abillis que pmit
in duis pt diuidit in duas pma pe
finit pcepta sic declarat quoddam
dem supius ibi quoruda pra pmo
dicit. et cepm tristu custodi s mnd
dd et pncu et sine reprehensione et
et quia timotheus p custodia
tristitie nimis affligebat cor
pus suu ro subdit noli adhuc
aquam bibe cuig potus ps nota
bilit noceat stomacho languenti
et egrotatius corpi sic mmo
dus no noceat tristitie et valet ad
sanitatem seruanda que mrta
est ad pcendu affectu epi sed no
tandum hic manifestat quoddam
supius dem dicat eum q timo
theus nichil ageret sine dilige
ti eo amarez pnia ideo declat
que sint illa que mdigent tali dis
tussione et que no dicens quoru
dam haim pcta manifesta sint p
euidencia facti et talia no mdiget
amatoz testificatoz seu eo amia
toz ideo subdit precedencia ad
udicu ad eo amiationem q nia
sint pfe notoria et sic pudenda
sine discussione quoruda aut
subsequuntur q sint latentia ita
q non appent pudenda mspe
discussionem bone et facta bona
supple aliquando manifesta sint
eo euidencia rei ac no mdigent
discussione adphatoz sui et que
alie se habent ita q no sint
manifeste bona abscondi no pnt
i no abscondut de facili habita
de eis eo amatoz diligenti pter
quod talia sint discutienda an
q appent dicit aut talia ab
scondi no posse illo mo impos
sibilitate quo aliq de impossi
bi sed eo q difficile est fi note
anetur sit alie abscondi no
pnt s dmo mdiao licet abscon
di possint humano

Cap iii sextu

Quicudq; licet est ultra ps pn
ualet inqua timotheus
mduxit adartu custodeli greche
sui maxime ptinet ad pon
tificem et diuidit mtres pces
pma pmo mduxit ad custodiam
paupm ro diuitu ibi diuitibus
tertio gradit dmm ibi o timo
thee maxime vd paupes sut
sui equa tpli habet ut acquirent
et diuites sucos bn vd custodi
ut qui adquirendu dnus fidelit
et iuluter mducit go timo
theus instruit p mo delarat
tudia ro reprobatur doctrina con
traria ibi si quis alit tra prima
dicit aptus et mudus sunt sub
iugo sui infidelium ut dicit hic
glosa dnos suos am honorez
dignos arbitrent et iulut eis
obediendo intuitio et honestio
unde et sanctus paulus volen
tes epos infideli regi sui uit p
filios cuiusdam ordine iudee et de
uote ne nomen et doctrina dni
blasphemetur si eni sui ut

infidelis cōs q̄ assint / ppiamus sub
trahet dño debitam seruitutem
posset dici ab infidelibus q̄ dacō
na ppt̄ no esset bona que conce
dit / vito dño subtrahi & alieni
qui autem habent fideles dnos
no q̄temnant / denegāda eis de
bitam seruitutem quia frēs sunt
/ abo ppiami / hoc asserebant alu
qui eo q̄ no habet impiū par
ticipem fidei sua pdutis intellige
da est missualibus sm q̄ dicit
dñs / apud dñm bona huius et
bona libertas equa laute appen
dūt / no autem interpalibus de
quibus est huius fidei magis serui
ant eis quia fideles sunt / quib⁹
fidelis magis tenet quā infideli
bus & delecti deo / qm̄ fidei dñm be
ficij fidei dñi ptopes sunt / cui⁹
p sacrām baptismi lēe dōa / ict
mantes et gloriantes / scientes
ad complendū mope fidei quis
hic qm̄ remouet doctrinā contra
riam / est diuidit duas ptes in
ptem principalem & incidentalem
/ est autē questus / circa p̄m dicit
aplus q̄ quis aliter docet / qua
docet est de seruis ppiamis et no
tanquā est / famis simonibus dni
q̄ qua patet / q̄ aplus no docet p
dicta instinctu ppo sed dño suadente
supple est talis doctor / q̄ superbia
eum precedit assecē nouā / que sit
dubia & nihil magis que sint fal
sa / nihil scient / quia de talibus
no est scia / sed languens circa quos
/ quia tendit ad mortem spualem
p discessū a fide quibusdā / sed q̄
nibus robustis & nouellibus cre
dit / inuidie / incordie contentiones /
morbi & pniciosa blasphemie / de
tractiones in absentia & suspiciones
male / nam inuidentes adinicem
fricta mutua pessime inficiant
conflictationes quam mente cor
ruptoꝝ / & fallsorū q̄dicatorum
contra alios & qui a ueritate pue
ti sunt / & a ueritate repleti vite et
iustitie et doctrine existimantiū
questū esse pietatem / circa quos
que est aptus pietatis q̄tenus
pter tpale lucrū / est autē questus
hoc est pbs incidentalis inqua ois
habita q̄ questu fallsorū q̄dicatorū
concludit eos q̄dicatibus talem
questū / & primo ab hominibus iudicat
dicēs athymotheo spalit ibi tu autem
circa primū dicit est autē questus mā
nus / nam p ipm acquirit omnibus
pietas / i. aptus q̄dicatōis sufficiē
cia / necessitas / victus & vestitus
que debent sufficere eis q̄dicato
ribus sicut dicitur postea habentes
autē alimenta et nam qui volunt
diuites fieri / loquit de predicatoribus
euangelij qui debent esse ab oī
bus cupiditatibus expediti / esse
aūt diuitem no est malū bene
habentibus diuitijs / vnde dicit sanctus
super lucam / dicit diuicie impedi
menta sunt / & plus & tuta quibus sit
adiumenta virtutis nec p̄ quo
velle esse diuitem ad bñ operandū
est malū nisi ppt̄ impedimentū
maioris boni magna enim bona
talia impedit actu q̄dicatoris
ppt̄ quod aptus circa tpalia quem
cunq̄ alijs dicentes actum q̄ nō
est equum nos delinquere verbi dei
& ministrare mensis considera
ergo fideles viros et subditos

qstruamq; sup hoc opne/ ut pt deo et
magis admonemur apli ut videam
q ad dat qr in eolume duitias fidei
lapsu defluis apls qui pdicabat
corpulentie lucri tempalis qr sic vel
le dites fi/ accipit p ordinata duitiaz
appetitu qui semp est malus/ deo
paldit/ maduc/ intemptatos/ p mlos
rem qsnsp & laqueu diaboli & desi
deria multa ce/ equa duicie prauit
uam & fomentu adamat vita/ q
merguit homes in interitu/ i mpra
fundu vitaz & pdicam/ i uchemie
penam/ Pdpo enim malorum est cu
piditas/ quia sicut radix prestat
fomentu omnibus ptibus arboris
sic duicie omnibus pcis ut dicam
quaquidem appetentes/ i cupiditate
que hic accipit p pecuniis quapi
ditate aggregatis exciderunt a fide/
Illaqueus enim abyssum inuocat/ et sic
abyssus cupiditatis trahit ad abyssu
infidelitatis & inseruerut se dolo
ribus multis/ mali enim homes qi
gtimne sentiut mentis dolores
pter quod dicit/ & malus aug
est sibipsi pena & ex hoc se obli
gant addolores miserni meloru
biles/ Tu aut/ hic gnr epcludit
hanc cupiditatem sue questu ati
motheo spaliter & primo exhortan
do. Ibi Fugiendo ibi fugio/ Exem
plo dicit/ Tu aut homo dei/ i de
putatus obsequio dni hs fuge/ &
gnr ostendit/ quales diuicias deus
querere/ & sectare vd iustitiam/
erga proim pietatem fidem cari
tem/ erga deu fidem/ qua credit
caritatem/ qua diligit pietate/ qua
colit/ Est enim pietas vno modo
sumpta idem q cultus dicq; gratiar

erga psecutores mansuetudine/
erga oms caritatem bonam certamen
fidei/ falsis aplis resistendo app
hende viam eterna/ i ad hoc apprehe
dens eam ad qua vocatus es/ p
gratiam impiti que est arca vite
bte & confessus bonam confessionem
coram multis testibus/ & hoc moderi
nate tue et etiam impedimento
Precipio tibi/ hic inducit thimothe
um precipiendo & precipio tibi coram
deo qui vocat ea que sunt tanq; ea
que non sunt/ qui vivificat omia/ nequaquam dat ambi
esse & consistat nisi ad ihesu/ i
coram ihesu xpo qui testimoniu
reddidit sub pontio pilato cui dixit
ego regnu meu non est de hoc mundo/ ideo
hoc veni in mundu ut testimonium
perhibeam veritati/ quod fecit sermone et
facto in doctrina & miraculis tpe
quo pontius pilatus erat presses
in doc & hec sunt bona confessio ut
serues mandatu sine macula/ i ma
datu evangelicu sine & pcm ad
quos epla dirigitur ad predicandu missa
dicit/ q oportet sint scrupulositatibus
exemtis usq; in aduentu dni/ i usq;
ad mortem tua nisi veniet dns
ad te gloificando quem tpibus suis/
i tempore iudicii ostendet in forma
quam uidet gloria beatus & solus po
tens &c/ i eternitas beata cuius opa
sunt mirabilia & ideo ille ostensionem
faciet tota trinitas qui solus hs
immortalitatem/ sola enim trinitas hs
esse nisi esse & hs vocatur hic
immortalitas lucem loquendo de
immortalitate/ omnis enim creatura
eo q est/ mutabilis vertibilis est
in nichilu/ quantu est/ de se & lu
cem habet/ inaccessibilem/ quia
no pt/ apprehendi ab aliqua creatura

ꝑter eius infirmitate et hec
reprehensibilitas venit hic manifes
sibilitas q̄ nullus homo vidit
sed purus homo deus et corpis
sensibus utens qm ꝑpius homo
vidit dīna essentiam et utens
sensibus de moyse etiā et paulo
dicit nūq̄ q̄ vidimus dīna essentia
tm immaptu Quibus ꝓpter q̄
apl̄us docuit thymotheū de custo
dia pauperū hic qm instruit
eū de custodia diuitū qui tunc
aplato bñ custodiūt qui nimpudici
tie et pietatis opibus nutriunt
et hoc est quod dicit diuitibus
huius seculi ꝓcipe no sublime sa
pere ne q̄ superbia no excidi et inpu
dicitie tam ut grave in multo di
uicias ponendo ibi fine suū et
mdeo cōmo addicit ydolorū que
no viuūt qui prestat nobis oia
tmde adfruendū qm̄a no solū
dat inpūti tpalia bona quibus
homines utūtur et etā celestia qui
bus bene frenūt bene agē supple
pape diuitibus diuites fieri in
opibus bonis qm̄a iste sunt ve
diuitie quas nullus ꝓt violent
aufere custodire bona sua indigen
tibus etherogare sibi ipsis thesau
rū pulchrū da pauperibus et habebis thesau
rum melo Ad thymotheū hec
vltra ꝓb inqua mdūt thymo
theū ad custodiam oīm subditorū
suorū gradus Ad thymotheū de
posituū custodi ne greciem tue fi
delitatis qmissio deuitans ꝓfa
nas vocū nouitates et dī vocū
et no rectū qm̄a no subdē vitas
so dīne ꝓfane ne periculi aphano et
talia ꝓ etiam debent mtdici
et oppōnes falsi nois sciencie

ne sue falso nouate quā si quis
appetentes tm et no ꝓfite circa
ꝓmittentes rebus ꝓpriis a recto
rib⁹ deuiantes circa fidem quidam
sicut arrius et alii alia ficta
finaliter concludit Gratia dei tecū amen

Incipit ad timotheum .ii. capitulum .ii. thy

Paulus apl̄us iesu
incipit sua epla ad
thymotheū que di
uidit in tres ptes
In qua mo salutat et ꝓ
secutus ibi grates
actas et conclusio
ibi ego enī iam
deliboor quarta cō
tinet medū qm̄a ꝓte ponit
primo ꝓsona salutans ibi paulus
inquit iesu et ꝓsona salutata ibi
thymotheo et optima bona ibi gra
tia et pacem q̄ditus in principio
cedentis eple sententia hec ꝓpo
to sm promissionē vite que est
in ppo thu et vite etne que est
in ppo obiectū qm̄a bti dicit
autus maspectu sue deitat
et qtus in aspectu sue humani
tatis sm q̄ dicit augus opponens illud ver
bū ingredietur et egredietur pas
tua inueniet Quātus aūt ꝓcin
cipit huius eple ꝓsecutio circa q̄
sciendū q̄ paulus inspirat videns
sua pacis appinquāre et q̄ ꝓbi
no posset euangelium ꝓdicare ipsi
thymotheo suo discipulo ꝓdicta
ut constanter et efficaciter fidem ec
tholicam ꝓdicaret no territus
aliquo eorum timore mortis
imminentis seu gladii sit tamen
p martirium de statu vite pri
tus divisit inquas ptes et ꝓme
dietas sua excita thymotheum

posuit & scit esse cognita vita
& incorrupta/ adcelos astende
do p ewangelium/ nuquo s elvan
gelio pudus sum ego pdicator/
no actor at aptus/ est autem
pdicator nomen actus/ aptus vo
nomen offici/ ut status/ obliqua
cam/ que qm affirmat/ pdicta p
exemplu sui qui erat incarna
tus ppt gstantia pdicandi & hoc
est quod dicit obliqua causam/ i
ppt elvangelij pdicare/ her ecia
patior sed no confundor/ s magis
gloior/ & subdit eam ligno gloisi
cacie/ d/ deo end/ cet/ indubitate sic
hoc deo end & certus sum/ certu
dine adhenire qua/ scilicet ille
cui credidi potens est/ tanquam
verus deus de patre meo/ i p
mum meum quod p fidem & pos si
apud ipm seruandu in illum diem/
i usq; addiem tuistue mei/ quado
ad gloiam aie mee michi tue red
dendam & mdiem iudicij qua
tu ad reperis gloiez/ forma
habe/ hic ponit sm motu quod
est pdicantiu pdicatore ma dis
cipuli pauli qui erant/ masia
quasi omes a fide recesserat &
hoc debebat/ mouit thymotheu
ad seruenciaus fidem pdicandam
po q alij deficiebant dt gr̃ for
mam habe sanato obedi/ talia
end debent/ esse dba pdicatoris
que ame audisti mfide & dilec
ne/ i defide & dilectone ihesu
ppo bonu depositum custodi/ i a
minas tibi qmissas que fuit p
cios deus quado ce corpali p
sponsionem/ supple sunt/ & qmisse
& subdit de premio pacatate

end dr̃ & his hr̃ q quos fuit ame
omes qm masia sunt/ i illi qui
sunt ab ip macio pte tm q dia
ces addenotandu pluralitatem
credencia/ sicut dicit/ omes dea
nitate vadet ridere tale spectaculum
ut festu/ quamus mihi remaneant
oc quibus phigelus & hermogenes/
fuit eni duo fidate se imperat se
paulo ut muemicent/ onde sibi
culpniam fecerit/ si patientes
q eoru malicia cessat paulo mo
festata & resserent abeo ut dicit
me glosa ppt quod aptus compri
cob mdiatim ut thymotheus ue
at/ abeis sicut ab adu sarijs ve
tis & qui opposita utpota sepul
ta magis clucescit/ do gr̃as
collaudat/ unu de asia sibi fideles
cu familia sua/ d/ det mia dns
honosiphori domui/ i sibi a fide
libus cu pontribus qua sepe me
refrigauit/ mcia mistrando et
catheua mea/ i me matheuatis
sicut hormez malu no erubuit
sicne ustrae meam si cu roma
venisset/ de asia cu labde magno
& sumptibus sollicite me quesiuit/
diligent mquirae uias & malos
quibus ei licet ad me ingredi &
muenit/ pstia diligencia ppt
quod subdit aptus det illi dns
pce mueme misez indno i apud
qm est duo de dno sicut deus de
deo sm q dr̃ pdi & ut dicit dns
dno meo cet in illo die/ s sue
mate ut iudicij gnalis & quata
aphesi mistrauit/ michi & sociis
meis tu melius nosti qui tuus
meus cu alijs pnus fuisti &

Ut erit/ hec est terra ps ſm
unqua ponit terrau motu ꝓstitu
dne alucq qui ſolent esse multu
ſolliti de execute sui officii et
ſc de mõe thymothey ut sit ſolli
citus de officio pdicandi et alios ad
hoc ydoneos inducendi pt ait/ tu
go fili mi confortare/ constanaa
magna pdicandi accipiendo q̃ que
audisti ame p̃ multos testes/ supple
confirmata s̃ plegem et pphas
et agiographa q̃ comenda fideli
bus hominibus/ i same fidei qui p
doci erit etiam alios doce tõne
sue vite scientie et facundie/ Com
ponit p̃niam sitis tudinem d labo
ris/ impediendo ſollicite siaut bona
miles xpi ihu/ multites em xpi
tropis matie poiti sunt valde
ſolliti de victoria obtinenda/ et
milto fortius miles xpi debet
esse ſolliciti de fide pdicanda q̃d
acquirit corona eterna et q̃ua p
dicacio p ſollicitudinem tpalia im
pediri ut dicm est ultimo ca pte
sentis epte ꝺeo subdi/ nemo mi
litans deo/ ſollicite impedit negoti
ꝭ implicat/ se secularibus negoci
is/ si aut implicet/ assupiõ em
ꝑpetente ꝑter nrataꝫ eccie sue
emendo et saltem adipisci ꝑter
caritatis nrataꝫ Unde dicit Augu
stinus sanctus querit caritas nego
cia iustus suscipit nrataꝫ caritat
qua sorores si multus impo ꝑte
plende vitii vacando est si aut
imponit suscipienda et ꝑt ne
tuis caritatis nrataꝫ nã qui
cunq; magone/ corpali no coro
nabit corona victorie misi legit
time certauit/ et sitit pdicator

euangelii no coronabit cor̃ glorie
misi ſtanter et intrepide pdicauit/
Quomodo pot ps sitis tudine et labore
tem egritudinem oportet/ i ustu
mõd de fructibus pcipere/ q̃ma plus
alijs laborauit q̃ multe pdicator
laborans magis ꝺnõ plus ceteris
ꝺeport/ de mõe mutluge q̃ dico/ ſ
ibus pabolas de dictas p pdicatõe
consenti et opso ſ̃ma mutlaug
vitate e adeo ideo subdit dabit
em ꝺns/ ecce thenor esto/ hec est
quarta ps maqua ponit quartum
motu/ p̃missio gloie celestis p
dicatoribus veris adipisci em gloiaꝫ
habemq; accessit p ꝑpm amor
tuis et surgentem/ ideo dehoꝝ ꝑmo
ſtrat/ mentoꝝ dicens/ thenor esto dñm
ihm ꝑpm et surrexisse et p ipm
ſtitue resurrexisse qui euangelium
meu/ pdicatoꝝ no tm actione sic
em est solius ꝑpe maqua labore
usq; ad vincula/ erat/ em martre
tatus paulus p pdicatõe euange
lii quasi male agens/ cu tñ bene
egerim ſ̃ tñ vbu dei no est alligatu/
q̃ma docebat/ pmites vbo ſ
incarceratos cu eo et carceris custo
des et pluꝺo eoꝝ cubit ad ꝑpm
Utile absentes docebat/ ſcripto/ epias
eis mittendo io aia/ ad usa sustine
prãcnt ꝑpe electis ut et ipi salute
consequantur/ Quocirca em salute p
multa pauli doctoris angebat ꝑpe
quod concludit fidelis sermo/ i verus
nã sicut mortui simꝰ et cu ꝑpo
mortui ꝑpe pdicatoꝝ sui euangelii
et conuiuemq; ſ ad eo vita plemi
Si sustinemus/ pond tribulatõe de
pressi et cõcussi nabimq;/ ingloia

celesti si negauim̃ ꝙpm/ ꝯbo tñ ꝙ
rille negabit nos/ coꝝ pr̃e suos si
no ecclim̃ alios pudi ꝙpr̃e mag
tudinem sue mie sicut dicit dñs/
dexma eius nimis ꝓsumentes ꝑ
sme timore pcmtes ille fidelis
ꝑmanet/ in vitate iustiae negare
se seipm̃ no pt/ negaret autem
seipm̃ si negaret sua iustiam
ꝛma iustitia dña ꝛ deus de sue
hor cmone/ inseruenti pdicatõe
testificans coram deo/ ⁊ ꝙpm in
testem inuocans inducendo ꝯba sua
descriptus dimis ꝛ opa sua iusti
no ꝛ pdictis/ Noli vbis ꝛc/ hec
est cmita pb inqua pmit qm
de motu ꝑ loquacitas falsorum
pdicatoꝝ/ quia si fiunt sollicati ꝑ
sius falsitatibus assentes/ multo
magis pdicator verus debet
esse sollicitus de vitate euangeli
ca constant pdicanda ⁊ diuidit
induas ptes/ ꝛ ꝑmo ponit sua
inductõ ꝑ soluit tantam tonem
Vbi magna dom̃/ ꝛta ꝑmu sic dñs
qlicet doctor euangelicus seruꝰ
esse debeat/ de vitate pdicanda/ tñ
ꝑtꝫ vbositas est vitanda ꝛo dicit
noli vbis contendere/ ⁊ subiungit de
vbor̃ ꝛo falsis pdicatoribus nichil
vale est/ Hic ꝛtende nisi ad sub
stionem audientiu/ qm simplices
assistentes credut magis loquaces
ꝛ magis loquaces esse magis
intelligentes/ qd est falsu ꝛ nam
vbi vba sunt/ plumba ibi sepe cor
tas/ publice enim/ qd quidpiꝛco
antichi cu lectoris magis discrepa
bant/ ostentis ⁊ signis ꝙ verbis
vnde nbr̃ sancta dicitur de/ ꝙ ꝯbus
ꝑhie cu alexandro constantino epo
disputãe valentibus iussit imperat
certamen accipere/ qui quamꝝ ꝛtr
simplex suspiciens iussit pter
omnes amicos tenere silentiu/ dicens
in nomine dñi mei ihu xpi non pos
ubi mpmus ne loquaris qm statim
mutus factus est/ sollicite cura ꝛsp̃n
phabilem/ ⁊ apphabilem seu laudã
bilem colubre dei/ ꝛ ne hominibus
tm qd quereret ypocrite operiꝰ m
confusibilem/ ⁊ sic qd opa tua sint
talia qd deprehendi erubescere no debeas
sed magis mõd gloriari vere tñ
tantum vbm vitatis/ ꝓponendo si
gnis vba ꝙpetentia aut potestatibus
alterorꝝ simplicibus magis pe
na ypocrisis autem/ ⁊ vba hesitãt
doctrine suspectam sapiãt et vani
loquia/ ⁊ mundana ⁊ tuba dicit
qm vba pdicatoris debent esse
ornata multũ em ꝙficiunt/ ⁊ efficã
cia sunt/ admpietatem/ ⁊ contradi
cuntꝫ ꝛ falso scie/ ⁊ hec verba ꝛsbat fal
sorũ pdicatorũ ut tangat scripto
⁊ paulo ꝛtendit ad corruptos mẽt
ꝛ corpibus/ ꝑ hec iis et pdicatibus
falsis emplicitus ⁊ hymeneus
qui a vitate/ fidei catholice conci
derut dicentes resurrectõem factam
quod dñr opponit/ ꝑmo mo/ qm
sic dicit ut prius/ multa tempa qui
dormierunt surrexerunt ne dice
aliqui iste plectus ⁊ himeneus
hoc acceperunt dicos errandi di
centes/ cum illis resurrexit ia de fac
ct/ no est alia mfine mudi expec
tanda/ ꝑ hec no credet qm̃ dem
ꝛma illi de quibus loquit matheus
fuit plures eiusdem spei cu christo
quod cum resurrexit no debuit a
negando resurrectõe aliꝰ mfine
mudi futuꝝ ꝑ magis adcõfirmã

qua de stibus dr esse stle iudi
dco alr diuit & melius ut videt
ri sti acceperut errorem errandi
de vbis dns dolr & ri credut ei
qui misit me hr vitam eterna et
in iudiciu no venit hr transit de
morte in vitam vbi loquit salua
tor de resurrone spuali qua isti affi
rmabat iam factam & ne
gabant resurrois corpm futurae
quod est falsum sicut et seductei
actuu reprii & etiam plri multi ad
uri & subuertebat quoru fidem
p suam p sua stam hr firmu fundu
mentu dei stat & fides resurrois
ms stat inelectis habens signa
culd hr qd subdit cognouit dns
p etiam pdestinatoem qui sunt
eius qui sunt scripti & signati
in libro vite indelebili & ab
rendet obscuritate qua negant
resurrom futuram omib qui mu
tat nomen dni in magna hic qui
rsp̃ondet tratat questionem appdicte
orienti & p nos solut aplus questio
ne scribit ad timotheu in monitionem
ubi menlia hoc autem q pdixit
philetu & hymeneu a veritate fidei
errasse & alios pdidisse possit ali
quis querere quare dns talia permittit
fieri respondet aplus q
haec totu redit ad gloriam dei sicut
electis relucet eius mia ita in re
probis eius iustia ostenditur p
posuit quem
dam de domo magni principis dicit
hr in magna aut domo & in domo
principis magni non solu sunt vasa
aurea et argentea que applicant
offitijs honorabilibus hr lignea
& fictilia que applicant quor
ditijs vilibus & totu redit ad pfec
tum domus & honore dni domq
aut dei totu est omissu in qua
electi sunt vasa gloie applicata ad
probi ad vasa ignominie deputata
improbi qua hereticu sunt de quibus
adiutatem redie dns subdit Et
quos exp̃o admonuit se abstine
re a pdictis errantibus & stibus erit
eoru minorem sanctificatione & domo
rum aptu applicatu & vale dno & vile
ad arripiendu alios dno sicut patz
de paulo qui post confessionem suam
multos acquisiuit dno qui erat an
te fidelium p̃secutor Timotheu hortat
dit ad instruendos timotheu discipu
lum menlia desideria que sunt etia
carnis delectabilia fugere alia no
minando sectare vt iustiam exerga
proximu fidem exerga deu caritatem
exerga veritatem hr deu & proximu pa
cem cum cultibus &c & cu fidelibus magis
time licet tu omnibus sit sectanda
quantu pt fm bonos de modo stul
tas & irrationabiles et sine disciplina
quaestiones & inutiles ad fide
et mores deuita & subdit causa
finem quia gnant lites interna
cie opmantes sciat aut dm nos
oportet litigare nec p quos talibus
questionibus se implicare sed man
suetu esse ad omes & etiam ad
fideles ut p hoc trahant ad fide
sicut de beato clemente legit & qui
pt sua mansuetudine non solu
erat acceptus proximis hr sed etiam
gentilibus & iudeis et inimicos
eis ad fidem conuertit dubitabilem et
ad dorendu iudicem quae iudicatus
dupr accipit uno modo actiue ita
q habilis docere sit tone vite stie
et sacrodie alio modo passiue ut
sit talis doctr acquiescendo infor
matos honorem de veritate eius fon

aliquod aliter no posset bene iudi
care de ppositis sili patientem/
madiste id modestia correpien
tem aet. vel si m modeste correpet
obstinatos in malo a.a.g. faceret
sicut m modeste dirigentes lignia
tortuosa frangit ipa po subditur
neqn deus det illis penitentiam &c
i. ne p m modestam correctam im
pediat redeuntes eorum aduersatrem
aquo captiui tenent mlaqueis er
roris ad ipius voluntatem s. seque
dam meretricalibus & spualibus paid
ae aut scito/ hoc est Capitulum iiii
Septa pi mqua ponit scoti
motiu quod e multiplicatio falsor
ptiarta qd debebat mouere thymo
theu aduersitatem efficacius ptra
dam. Et dicit mduas ptes/ qr
primo ponit hoc multiplicatio scdo
thymotheu monet ibi tu autem sa
adhuc induas qr scdo qdr multipli
catio malor hoim subdit scdo ondit
ad meioata & hos dicit ptm
dicit minoissimis debus hoc em
exut potissime ante tpa anticipdi
nstrabut tpa periculosa & multi
plicata seductos de quibus subdit
& exut homines sapos amantes/
s. quanto adptem homis sensitiua
que dr homo potior sia. corpe im
o. hoc sequendo carnis delectabilia
qd est malu. Amat do scipm sm
ptem intellectiua siue superiorem
que dicit homo interior sequendo
dictamen rois laudabile est et
virtuosu cupidi pernaci elati &
ambitiosi honor superbi inde pro
sione alias blasphemi cont deu
pentibus no obedientes & eis re
belles ut pote penitibus spualibus
doctrina catholica & carnalibus
mundi sapie domestica integrati/
de bonis acceptis seleuti & affec
ti omnibus magnis que sibi eligunt
sine affectare/ bona sine pace/ qui
us timatos/ & eius iustis imponens
monimentes/ & omi luxuie se oppo
nentes inimicis/ & crudelitate dem
tes sine benignitate/ & bona opera
te qua quis attendit adhuc sperare
primo & pior intelligat oppatu
s. malignitas qua quis attendit
ad notandu iusta potest/ reuelan
do eius qsilia eterni & effectus
malis timidi & inflati & cordis
sius voluptatu amatores magis
dei & delitias carnales spualibus
ponentes habentes quidem spem
pietatis & appetentiam religionis
ut facilius decipiant/ unde ab
eius abnegantes/ que consistit
opibus virtuosis Et hos hoc quo
ostendit hoc multiplicato id meioato
ne sa qui p dr unde antiqui vales
fuisti sunt ideo dr captus & hos de
uita/ qd/ id incipiunt ee tales alii
qd declarat/ d/ qdam eni sunt qui
penetrant domos & qm mitant
sub pretextu religionis penetrabiles
loca secreta in quibus mulieres ege
rent ut alie habitabant illo tempe
assidue hoim refugientes & multi
tudis fuit mulieres eius decepi
mulis que pinet ad fidem & eius
mulis que pinet ad carnem hos
subdit & captiuas ducunt & seduc
mulieralem/ que pter defectu ra
nis eius decipiunt ideo subdit
que ducunt varijs desideriis mos
eni mulieris est de facili mutabiles
semp discentes/ illud i. ferentes ad id
quod pdiait. quibus eni sunt capti
les eni seductores sc quoniam dicit
nouia & simplices quoniam meior
multitudo pni sunt adtendenda talia

quadmodu aut ianes & mam/
bres isti fuit magi pfalsa signa
volentes rsiste moysi qo cuq;
vd istos magos no fuit explus
o sacra scriptura ⁊ o alijs libris
hebreop ut dt hic glosa/ ⁊ qm
discipulus & rabi salon dehat
matia loquentes nichil dubi de
istis rebus ideo ordei melius di/
endu q fuit pr revelatoz sicut et
moysen mudi creatoz ita & isti re/
sistunt cotrati/ frequenr occulte
& in manifeste hoiem corrupti
mente/ i modibus cpbi ita fide
mcredibilibus ⁊ ultra/ s tempus
ades ordinatu no pficient/ alios
seducendo mlipientia em cecu
mauesta die omnibus/ hoc patis
simu implebit antipp tempoe
quando detecta eius falsitate os
finaliter adppm gutent/ et iam
impleto ⁊ in multis hetie et pdo
loru sacdotibus & sanctos pdica/
toes et doctoes de falsitate qui/
bis ac abeis decepti ad veritatem
mitacionis simt reducti & qu aut/
hic gnr ponit thimothei monito
ut fmit stet in vitate fidei ca/
tholice & cam alijs constanter ppo
nat pdictis falsitatibus rsistendo
et adhoc ponit duplo racio pa
accipit oppte paulu qui debebat
thimothen docuerat verba & ex/
emplo ppt quod facere debebat
et hoc est quod dicit/ tu aute
assecutus es doctrinam meam/
intelligendo eam & rimendo et
institutionem meam/ na te epm in
stitui ppetuo de constanti pdicatoe
fidei fidem/ articuloru longam/
tatem in expectatoe promissoris

dilectione/ dei & ppmi patientia/
mad ipsis psecutiones passiones dif/
ficultates/ sicut actio & passio quia dnr p
fectiones ut abalio in secundu pas
siones in put in corpe ppo ⁊ propi
quadia in fieri simt/ sic/ de pfectionib
bus factis in ydiomate & in lisceris/
habet actiue ppm/ & sanctus qui pie
volut vinere in xpo psecutiones pati
entur/ s amalus hominibus quoq
maior est mis & cu hoc adhuc a
diabolo decipiant/ di vo aliqui pie
viuentes ⁊ no patiant/ hoc rnd
ipse subiecit ipse dicit quod hic no ponitur
⁊ grauiter dicit/ & qmodo est
quasi nichil reputat ⁊ ipse ipsi/
mali aut homines & seductores
proficient/ qm frequenr tales mu
da pspitate florent/ ompiame
qm hoc erit finaliter admalum
eoq/ ideo subdit impijs/ sic & ip
si hoc habent facultatem multiplica
di mala in se & in alijs/ aliq potest
oppom pficient/ i malicia sua
ultra procedent & incipit hic pfectu
translatiue sumpto pdicti ope methaph
a bono ad mala transferens/ sic de
bonis latis qui caute procedit in
suis latinijs/ tu vo pmane in his
que didicisti a me & credita simul
tibi/ commissa tue fidelitati adpdi
candu alijs constanter & intercipide
riens aquo didiceris ut eu melius
& factius miteris/ & qm hic post
ea ro accepta oppte thimothei q
sicut filius mulieris hebree ut
habet actiue pauli & erat anim in
strem a puero ministerio legis & spiritus
que valet adpdicandu vitate et
resistendu falsitati & hoc est quod
dicit & qma a puero sacras litras
nosti mo dicto que te put instruit
ad salutem etnam/ ad qua ordinat

to a secreti sptua que ⁊ mpfo
ipsius/ tu testiº ꝓhibent/ lepe et
ꝓphete omnib⁹ eni sptua/ dimtus
nsponata ⁊ sic immediate dmat
a vitate ꝑma vtilis est addocendu
vitatem. adarguendu falsitate/ ad
corripiendu/ delinquentes ad erudi
endu/ pficientes in ustria/ s lege
li qm est omis virtus ꝙte edoctus
ut pfectus sit homo dei/ ⁊ addmm
officiu ordinatus qualis es tu ad
onē apus homi mstructus/ p se
qm faciendo ⁊ adhoc alios indu
cendo

Capm quartu

Estificatorie est ps septima d
qua ponit septm motm qd
attinet ⁊ amplificatoe futurarum
locu audituꝝ sicut ⁊ pcedens
qntaplicatoe malorꝝ doctorum
qd debet mouē thymotheu et alios
doctores ad efficaciā docendi ante
qua ꝙmat tempus mq̃ no ꝛcipi
etur doctrina ecclie dicit ⁊ apls tes
tificor/ ⁊ aduro te thymothee et
p te alios epos mte coram deo
patre ⁊ xpo ihu/ qui sunt testes
huiꝰ adiuratois ⁊ p aduentu ipius/
adiudiciu ⁊ regnu eius/ quod est
edictu pdica tibu/ euangeliu insta/
⁊ instanter facias ⁊ opportune/ ⁊ illi
qui desidant audire importune/
⁊ etiam illis qui no ꝛcipiut ꝛgrosse
ꝙ alii est ibi pfectus magnus si
cut dicit ⁊ magis desepe/ audiente
pdicatorem sancti ambrosii curiosi
tate motus ⁊ no vtilitate/ cupiꝫ
tendere ꝙ pulchre diceret me m
ulto mitius audiut qua vim dicebat et
sic ⁊ iustus ad fidem mitiꝰ pfecit
m ecclia dei ⁊ argue/ pcantes ꝙ
ignorantia obsecra/ pcantes oo
nsie mitate ut abstineat ꝙpter
euentia rei facere ⁊ dnte passio
cib⁹ nbaptismo qnitate incepi
tibus duris pcantes ꝙtermalum
in omni patientia/ ad pugnantes
et doctrina/ adripientes ipos de
lugent mstruendo/ et subdis
tractio poterit nomiatis d⁹ erit
enī tempus cū sanam doctrinā
no sustinebut/ qd ꝙpter hoc mstra
diu est doctrine vitatis ꝙ dum ⁊
aliqui nolentes audire et ante
quam veniat tempus inquo
sana doctrina no sustinebit et
ꝓdni sua desideria coacervabit
sibi magros loquentes sibi tm
placentia pruritientes aurib⁹/
desidantes audire abistis doctri
ne veritate quidem/ ⁊ ad fabulas
vitate auditu autem/ reputantes
eoꝝ doctrinam minus diuā sor
te. ꝙ dyonisii aliqui desinoe ꝙ
durus est hic sinis ⁊ qms pte eu
audie ad fabulas aut quitent/ ⁊
ad doctrinam liquamtꝫ effectam sa
tate tinentem tu aūt vigila/ super
gregis dmi custodiam in ombus
labora/ ⁊ opam da ut ombus
modis mstruat debonis opus
fac euangeliste/ ⁊ impleas opꝰ
quod pdicas ore mistio tuo/ sobrie
ꝙbatus imple sacra. ⁊ doctrina
sobrius esto/ omnibus debo mo
do tenendo ⁊ ego em/ hoc est ad
ps principalis huiꝰ epte/ que dicit
eius ꝓpositio inqua tria frat. ꝙpo
sitiua ps mo martid suū thymothe
denudat ps eius aduentu flagitat
ibi festina/ ps pcipit amicos salutat
ibi saluta priscam/ cta pmul dicit
ibi dns em ecclam dilabor/ ⁊ primitor ꝙ
effusionem sanguis membrorū eius
est deo offerre sacrificiū delinquēs
emendet talia sacrificia in vita restat

mento in nte loris dñr libame
ti et libamur hor aut aplus di
cebat os q̃ suu martiriu appm
quabat vnde subdit t tempus
resolucois mee / i separatois abic
a corpe instat / i tpe est / bonu
certamen certaui / cursu cõsu
maui / fidem
dua cõis in uicte in fidem / fi
delitate seruaui ppe dño meo
mcelique / i mfuturo repsita
michi corona iustie / qua nullg
mi auferet / qma repsita est apud
illu qm est omps qua reddet
mihi dñs / in illa die / s mortis mee
no solu aut michi sed ois qm di
ligut aduentu eius / s iustis qbg
aduentus ppe adiudicari debet
esse desiderabilis / qma tuc recipi
ent integrem primu s bitudine
corpis t aie tpl quod saluator
loquens de sctis p̃destinatis
udicii dicit luce xxi / hijs aut
fieri incipientibus respicite et
leuate capita vra / i exhilarate
corda uta / vnde
ibi subdit / qm appropiquat redp
tio vra festina / hinc qm adue
rsu thimothei flagitat / et dum
dies mduas pres / s mptem pri
ncipalem / t meridentalem / quem
cepit ibi / alexander / era primu dr
festina adme venire / subito erat
cu discipulus eius pdicans tpe
quod volebat cu vide / cente mor
tem suam qua sciebat se tpm
qua assignat aliam causam
s qma soli sui erant ad alia
loca dispsi / et hoc est quod dicit
demas / tpm nome est / me dd
liquit tpe aduersitatis dilectõs
hoc seclm / i corpe pmte / timebat
ne forte ne tpe sotietate pauli
martirizaretur / t tandem ad mar
tiriu duceret / t abiit thessalonicã /
querens ibi maiore sotietatem
cõsentiens nome / e apu / in galathiã /
iste abiit de voluntate apli tpe
voluntate dñi eius / et scitit titus
in talmaciam / situ varie luatis
est meritu sotis / iste est lucas
euangelista qm fiunt comes in
duobus peginationis pauli ut
dicit / qm in libro illustrem pri
cipem / et satis patet / q̃ actibus
apl̃oz / marcu assumit / t addu
cit / et subdit causa est em
michi utilis in ministriu / mittere
tyticu autem misi epheso / sil
bono illius ciuis / penula q̃
alqui troade nomen est cui
tatis apud carpu / nomen viri
apud quẽ dimisit / e aut penula
ut dr mantelosa vestis consularis
que aromatis data fuit / pat
pauli in signu amicicie cu ipo
et q̃ esset factus romanus cuius
qua vsuabat paulus obmemo
riam patris / t in signu q̃ esset
romanus cuius si ciuitas meminit
hr ostendendi vnde / t plutus legit
hr allegasse martibg / aptos / ubi
vo dicit q̃ penula hic accipit pro
volumine legis s primu videt melius
qma de libris subdit / et libros /
s quos ego tibi dimisi / t probabile
videt q̃ essent libri hebraice
legis et tpl̃ maxime aut
t membranas / ad studendu ibi q̃ leo
suas / qma no potuit discurrere
ad predicandu volebat absentes doce
re scriptu / alexander / hoc est tps

madenealis qma dicat demas
me deliquit ꝛc ideo ocrone eius
fratr meneꝛ decalio qm̃ no solum
eu deliquit ꝫ et impugnauit d̃ alex
ander eratheus ipse est ille quem
aptus tradidit satane ut habeatur
epta prudenti ꝑ eu ut discat impio
nitti mala nr ostendit ⁊ reddet red
det illi dns ꝫ pena debitam nec
est reu imperantis illi malu ꝫ
pdicent fidem to no diat reddat
ꝫ reddet ⁊ cone subdit decalio
au dimittentibus sed no impugna
tibus d̃ mpma mea defensione
ꝑ nr fui pmo pitatꝰ coram neu
delissimo nerone nemo mi affuit
ꝫ qma ipe no fuit malicia ꝫ timoe
deo subdit orando ps illis im
putet ꝫ adno dns aut michi
assistit qma ꝑ ipm est dimitatis as
sistere in caibus nrtatis ⁊ con
fortauit me defficente mi liana
consolatone ut p me pdicatio im
pleat ꝫ nptibus ocadentis in
quibus pdicauit aptus post di
missionem acarcere neronis ut
dcm est supra ꝓ ꝑ unde et
subdit ꝫ liberatus sum de ore leo
nis i neronis qua vocat ꝓpt
crudelitatem leonem ⁊ dicendum
tamen q aptus no loquit p tpe
quo scripsit hanc epla qma tuc
erat ii nerone neronis ꝫ lo
ꝓpe pcto inquo dimissus fuat
a nerone q aut subdit liberauit
deq alcm ope malo ⁊ fortꝫ ad
tempus sue detentionis fide
qua scripsit hanc epla ⁊ qma ne
impedirent a conservatione pdi ei
lest in morte ii pcon deo subdit
⁊ salvu faciet in regnu suu celeste
⁊ Salutate ultio p thymotheu ami
cus salutat d̃ salutate priscam et

aquilam erat aut aquila pris
te maritus ⁊ tu illis mansit apla
aut habet actuu pdii ⁊ one sue
ei domui i eius familiam exalt
autem remansit corinthi ait ꝫ
tos aut duos nocat ut thymotheꝰ
veniens roma aut visiter in
transitu suo ⁊ statu cap mdiet
aplo ut dicit alexa ꝓpt eam addi da
causa ꝫ ut thymotheus ocius veniat
ad aplm sciens eu sic esse soli
citu d̃ to subdit ꝫ persona aute hic
me veme alia ꝓpter in oportu
tatem temporis ꝫ posset citer sus
mere retardare ⁊ qma magna pe
ricla est pnauere mari no d̃ tpe
hyeme nauigare ultimo salutat
thymotheu ⁊ primo optat dicit
d̃ salutat te eubulus prudens
ꝫ optat tui d̃ dns ihus xpus cu
ꝓu tuo qui est aia vita esse
tue tamen qui dei que d̃ anime
vita formatur voluntu amen

Incipit sup Epla ad tytu cap i

Paulus seru
dei ꝫ mi apt
epta pauli ad
tytu que dicit
mitto pces ꝫ
in salutacone ꝛ p
cocos ibi fuit
rei gra et pa
tem ibi salute
te misme epe
in prima pte p
ponit psona salutans quantu
ad nomen tu dicit paulus ⁊
eo huic nous dicta fuit in pna
pio epte ad romanos ⁊ qua
tu ad religione tu dicit servus dei
i fidelis ppiamus ⁊ quantu ad

assicij dignitatem / cui dr̃ apls at
tñ ppe ſm fidem / ⁊ ad pdicandu
fidem ⁊ ac̃mtaz / vitatis hor duit
adeclidendu ſtias iquanitz mve
tr̃emqubus ſimt / alique falſi
tates admixte ut patet p eccl̃e
qm licet veritas abs ſit ſit tñ ali
qua tñ falſa in miſcuit / ut dec
timtate mdi / et de uio mtelli
genaz ⁊ hmodi que ſdm
pientem eſt / ⁊ adom dei tuitu
ordinata miſſpem vite eine /
phar ꝙſequende qua pmiſit q
no mentit deus / cui ſit ppo ⁊
gnla vitatis ante tpa ſeculaia /
⁊ abeterno ⁊ actpit pmiſſio hr
p pdeſtinatoe dei qm abeterno
ordinauit / dare clatis gram et
gloiaz ⁊ quia effectus huiꝙ p
deſtinatois eſt intpe to ſubdr
manifeſtauit aut tpibus ſuis /
⁊ abeo deſſcitis ⁊ ordinatis to
tus ſue / ⁊ filiu incarnatu mpdi
cauit / ⁊ p eductatom ſ ppo et
diſcipulos ſuoꝝ to ſubdit qne
credita eſt mihi / tanq̃ fideh p
dicatoe ſdm ꝙceptu ſaluatoris
mi dei ut patet actuu pmo ſc
pate michi barnabam ⁊ ſaulum
ſo ponit pſona ſalutata tm dicit
tyto dilcto filio ſm quem fidem /
⁊ catholicam catholicon em greca
latine ſigt que ut ommuſale et
dicit apls filio ꝙdm eandem fide
ꝰ adoſtendendu ꝙ titus no erat
filius eius carnalis ſi ſpualis
tercio ponit optatu bona tñ
dicit gratia mpti ⁊ pacem m
futuro qd btitudo quietat totalit
hominis appetitu adoo pre qm a
gre ⁊ btitudinis causa principalis
effectiua tñ tñ filio ⁊ qui ſce
nam opa ſimtatis ſint dimiſſa
ꝙ ppo ihu / qma omes hmoi tatis
eſt ⁊ miſeriis quieta / huiꝙ rei
hic incipit epla p ſcriptio / que
dividit̃ induas ptes / in prima
pte tytu miſcuit de ordinatoe
eccl̃e ſ̃o de informatoe plebis
ſibi dimiſſe ca° i° / prima induas
quia primo ponit ſuam miſeric
tiaz ſ̃o eccl̃ie dicti rome ibi ſtat
fuit enim miles / tcio p̃m miſcuit
tñ de ordinatoe eccl̃e quam /
tñ adeptus ⁊ ppetuo inſtitu
erat / ibi tñ paulus cretenſem
archiepm ⁊ ſic adom ptimebat
ordinatio tocius gentilis / ſecundo
etiam ꝙ ſubmoic ꝙ ppiet̃ mtd
licet etiam epos ⁊ ca° ſubmoic
epcp ppetuo ſicut dicm fuit
plenius ſupꝰ prima epla adelhi
mothou iii° ca° / tercio huiꝙ rei
gratia / ⁊ ppt pdicatoem fidei ca
tholice / reliqui te rect / miſtinct
te ibi archiepm ut ea que de
fimt / debona diſpoſitione eccl̃ie
correctus / in melius ⁊ forma
do ⁊ conſtituas p ciuitates p
ſpitu / ſm ordinem tibi tradi
ſicut ⁊ ego diſpoſui te / miſor
ma que ſequit / ſi quis ſine
crimine eſt / ille enim qui conſtitu
itur p̃ſpiter ut epus dr̃ eſſe im
tegre fame / ſta tñ gradu tales
ſequentes debent eſſe excellen
tius in epo qua in ſacerdote tu
rato quia epoꝝ / ſ̃ post
baptiſm ut dictum eſt / ſupꝰ prima ti
mothei iii° tc̃ / ſi filios habeat fi
deles / licet non oporteat ipm hre
filios qma potest qui me filios

oportet/ q̄ sint/ fideles · sane
fidei/ no m̄ atrone lupoide/ · ac
nefabiles dolum/ nā/ sicut filij he
hv/ q̄i q̄ p̄ iñ/ aut/ no subditos/
· rebelles oportet/ em̄ ro/ iam
q̄pauta est/ sicut/ dispensatores
dei/ mbanis spualebus · vbi re
quirit/ maior/ fidelitas · diligē
cia qua mdispensatore hones
q̄ralia/ no sunt/ alios sub
pedtando/ no tractada/ in aio
supbi om̄ defectu/ nra sciat/ nra
cōmotentu/ · impetu vim̄ oppres
sum/ q̄ma p̄ p̄ot impedit/ disce
tio que requirit/ mdi/ vm̄ sēco
no p̄ussorem/ quod vtiq̄ oritur
frequenter q̄ q̄ opressa/ vim̄ po
tatione/ no cupidū turpis lucri/
· secularis · q̄ mercatores
et talia/ que non decent/ mīstō
erāt q̄dere/ si hospitalem/ opor
tet esse/ ad adpegnos benignū/
adomes prudentem/ impabili
bus sobrium/ · tenentem sobri
am mensura/ mōnibus iustū/
formaliter quantū ad sēpm̄ ·
effectiue quantū ad ip̄m sibi
subditū/ · quo debet fide iusta
nam · cōstuare/ q̄nd/ arguā dñi
cōtinentem/ · firmū se tenen
tem contra temptationes impi/
su/ amplectentem/ eū/ rō/ · diligē
ter studentem sacra scriptura
ut potens sit/ exhortari/ fideles
ad bonū/ doctrina sana/ · abscq; ad
uersitate aliquā arguere · con
dicentes arguere/ eos efficaciter
· refellendo/ · sicut/ om̄/ hic q̄ri/ red
dit rom̄ ultimi dicti/ · quare debz
esse potens · contradicentes argu
ere/ · d/ q̄uit em̄ multi inobedi
entes/ · vitati euangelice cōt

dicentes/ vaniloqui/ · cōtuloso
sus/ mendaces/ deo subditi ·
seductores/ p̄ mendacia/ seducta
maxime/ simple sunt tales q̄
de deceptione sunt/ · isti erant fal
si/ apti de iudaismo q̄si/ no tamen
rē/ cū observatione euangelij
volebant/ observatores legalium/
tradunt/ ut habet/ hystoria eodem
tō/ quos oportet/ redargui/ q̄
legalia mortua sunt/ mpassione
xp̄i · mortuorum post publica
tōz euangelij/ q̄ ut supra dicta
tum est/ diffuse · vbi supra · legat/ q̄
· ad timothei · vbi tō/ q̄ subuer
tunt/ domos fidelium/ subuertūt/
· subuertere nituntur/ docentes que
no oportet/ · no sana sed pestife
ra turpis lucri/ gratia/ · per
questum/ ac mūdum/ putabant
· doctrina · intentione docendi
et dictat/ q̄stu q̄ dicūt cupidi
doctoris illius q̄nis/ d/ quidem
q̄dlibz/ q̄ q̄ vocē/ q̄ q̄ta/ q̄ q̄ vel
aut/ q̄ no dicit/ q̄ q̄ta absolute
sed q̄ q̄ta vocē/ datur intelligi q̄
no sint/ vē/ q̄ q̄ta/ loquens sp̄
dmo sed q̄ndoq; sicut/ q̄ q̄pus sunt
vines mē cos/ dē/ in q̄ q̄ta
laudes · q̄ticipative · inquantū
vnū dicit/ sicut · q̄ q̄ta/ vē/ laudat
· subdit/ eius deum/ vē/ dē/ ce
tenus · semp̄ mendaces/ · assue
ti mendacijs/ malobestie/ · me
dates/ cōbis/ ventris pigri/ q̄
losi/ iste em̄ q̄ habet/ ventrem
minus impletu no p̄t/ re q̄ p̄
dite sed tarde · et pigre · q̄d dam̄
q̄nia sunt talibus vnus assueti
nutrecpa illos dñe · et no mollit
sicut/ hēty q̄ q̄ iñ/ prude dicit
q̄ dam̄ hēty q̄ filiaē suā inqui

tate dampnatq; est/ correpuit
quidem eos ꝓ lemitate preb⁹ no
uite pontific⁹ ut/ sani sint in
fide catholica/ non intendentes
iudaicis fabulis de obseruatoribus
legalib⁹ que mortua sunt in
passione xpi/ et ideo q̃ dixit/
de circūcisis obseruatoribus eor⁹ tolle
falsa & fabulosa/ & mandat
hom⁹ ad sanitatem se adiutare/ se/
cundū eū iudei multa statuta p
quoq; obseruationes incitabant/
propter dīna ꝑsona q̃ imperat eis
saluator est/ pr̃ dicens/ quae
cunq; facistis mandatis dei ꝓpter
traditiones vestras omnia/ cibaria
munda/ sunt/ mundis/ p̃ bap
tismū sanctificata/ coinquinatis autē
& infidelibus nichil mundū/ et
subdit causa quoq; dixit ꝙ coinqui
nate sunt/ corda mentes & q̃sci
entia/ propter quod dixit saluator est non/
non quod intrat in os coinqui
nat hominē ꝙ cibus ꝙ quod pro
dit de corde ꝙ coinquinat hominem
ꝙ detractiones/ blasphemie/ et
huiusmodi/ que ex ore procedunt
de corde malo & coinquinata coinqui
nata confitentes se nosse deum/
dicentes se esse christianos falsi
ter/ io subdit factis autē negant
cū sint abhominati deo & increc/
dibiles/ & incredduli & ad omne op⁹
bonū reprobi/ cum multū opus
est esse bonū mitorie sine fide
habere/ sine fide impossibile
est placere deo Captiu sctm

To aut pro quā aptius instruit
ytu de ordinatione in structu
rā ecclie/ hic quē instruit ad dem/
formatione plebis sibi cōmisse/ et
primo quātū ad eos quos ꝓfitet
ꝙ quantū ad omnes gradus infra/

noma intrees sūt trees gradus
hom⁹ trees ꝓtribuit ꝓsequendo
in prima ꝑte docet eū quantū ad
eos qui sunt in statu seculi/ dī
tu aut loquere/ inferendo ꝑsonā q̃
deceant sanam doctrinam/ in mo
ribus senes ut sobrii sint/ & mo
dati in actibus suis/ quod ꝓpriū
maturitas etatis ꝓudentie/ & casti
cima contrariū est valde detes
tabile inantiquis/ eo q̃ in eis
frigescit calor nāt⁹ ꝓrudentes/
magistris/ q̃s esse in eis acu/
tiem ꝙ experientiam longi tempo
ris · sani in fide/ absq; admixti
one erroris & mutatione/ que
est forma fidei cōparate filiis sint
sani ita q̃ no frangant ꝙ impa/
tas maioris aut⁹ filiis mulieri
in sed/ & religioso & honesto sup̃
sint/ no criminatores/ & impone⁹
de facili crimā iuuenalis no mito
mos seruentes/ sed potius omi
ni processui induti ad fratres cas
titate cordialis benedicentes/ no
in publico ꝙ secreto in minores cau
sas/ adolescentulas/ hoc est
ꝓpter aqua instruit eū de ꝑ/
sonis pontibus instatu iuuenili
& adolescentulas/ supple admo/
ne ut oculos suos amentē/ sic
scripsit/ quia cor & corpor sunt
via casti filios suos diligentes/
no quatū adcorpus eos nutrēdo
ꝙ etiam quantū ad animas eos in
moribus informando ꝓuiden/
tes/ supple esse regulā natorū
domus & familie castas/ casti
tate coniugali sobrias/ in cibo et
potu/ q̃ntū facit ad castitatem
seruandam domo sue cū ha/
bentes/ & no ꝓpriam domus

ceptabilem/ p̄ gram p̄ baptis-
lem/ fectatorem honoru/ epm/ ita
q̄ gracia bapt/ malis no detur-
mentu/ ꝙ adbene opandū/ ma-
loquere/ ignorantes docendo/ ex-
et ꝓhortare/ ita ꝙ scientes/ ad me
tuū moderando q̄ aeque/ delin
quentes tu/ oēm impio/ 1· auēte
pontifice/ tali nemo te ꝓtempnat/
platus em̄ mitis q̄ mollis to
tempōbilis reddit/ suis subdit
Admone/ pto q̄ Capitm Hui
ceptus tyto mstruxit/ deinfor
matōe ꝑtū p̄n gradus spēales
hic gme mstruit/ eu deinforma
tōne gualit/ quo ad omes/ et ꝑ
qualit̄ se deant/ habē erga p̄n
cipes ꝑ erga ḡtiles homines
ꝙ hereticu/ ꝙma moneat/ ꝙma
p̄nio ponit/ mstructo ꝑ mstr
tōnis ratio/ ibi exang em/ ꝙa
p̄mo dicit/ Admone illos/ 1· sub
ditos tuos/ qualiter p̄ncipibus
q̄ potestatibus/ ꝑtendatibus subditos
esse/ tales em̄ potates p̄cedunt
ꝑ dei ordinatōe/ qui p̄n volun
tatem suam transfert/ regna
atq̄ tonstituit/ danielis ij/ xo
qm̄ tales plati ēssūt/ ordinatō
dei ēssūt/ ꝑ̄ ꝙm̄/ dicto/ s̄ pta
tis obedire/ mluntis/ deo subdit
ad oē opus bonū/ paratos esse/
subjac em̄/ no solū obedit/ homi
s̄ deo/ cuj⁹ mūster e/ ubeo sue
platis ut ducit/ ꝑ̄ ꝙm̄/ memine
blasphemare/ eram inurian
tem s̄ patient̄ tolerāt/ q̄ ꝑ̄
bilit̄ obuiāt/ deo subdit/ non
litigiosos esse s̄ modestos/ mē
suram debite cōmis suando
ꝙa aliqm̄ ꝙpedit/ deinurian
tibus iustitiam quere/ ut pote ad
ꝙtolerancia mittat/ inurianti bq
audacia malefaciendi/ omē esse/
dentes/ mansuetudinem/ p̄n rō
nis dictamen/ aliter no esset/ man
suetudo s̄ magis pusillanimitas
adomes hōmes/ tam fideles
quam infideles/ ꝙa/ hic gme
ponit/ dicte mstructōnis ratio
et/ est/ duplex/ ꝙma aut accipit/
ꝙpte status cōuersōe ad fidem
catholicam ante conuersionem/ in
quo erant/ mali et defectuosi
et/ deo dent/ defectuosis homib⁹
et infidelibus tondestendere ꝑ
mansuetudinē quātū ꝑt/ fieri
bono modo stām cōnis dictame
ꝙa em̄ et nos aliq̄n/ insipientes/
1· sine sapia vā que est/ ꝓpue
ꝙmis aliquā tue essent/ plēy mūd
dana pdēt sapiencia/ incredul̄/ in
hijs que sunt supn̄ rōnem/ rebelles
sunt/ qa q̄ sunt/ fidei extranei/
in moribus viuentes/ desiderijs/ et
1· passionū/ sectatores/ in malicia
et inuidia agentes/ quantū ad
illos qui petrabant/ ꝓpter malicia
et ꝙma hoc est/ valde detestabile
fo subdit/ odibiles/ s̄ deo odien
tes inuicem/ ꝙma mali homines
no habent amicitiam ad alios
nec eram ad seipos/ ut declat
plus cōm̄ exponit/ Tu autem
apuit/ hic ponit/ ꝑa rō et ꝑo
ꝓditis inferit/ conclusio ibi/ fi
delis/ ꝑ̄ rō/ accipit/ ꝓcreden
dū statu post/ suam qualionem
adquem vocati sunt/ ut sint/ hēdes
vite eē/ ne et hoc ꝓmerā dei
gracia et benignitate/ inter qd

alijs etiam infidelibus debent
esse maxime principiba quantu
pt fieri sm deu. et hoc est qd dicit
cu autem benignitas & humanitas
appuit ihc humanitas in eius nati
uitate benignitas autem in sua to
lerantie no operibus iustitie que
fecimus nos ad essemus principes sed
secm suam miam saluos nos fecit sa
lus enim ecclia operatur totalis amis
faculatem natue humane pt quod
no pt eam attingere nisi plargi
tate dine mie plauatr p regnatiois
& baptmi qm est spualis gna
tio Johannes in° misi qui aquis
fiut qa aqua & spus sco no pt in
troire in regnu dei & renouatois
spus sancti spus enim sanctus in
baptismo datus firmat vitam ve
tem que est sub peccto & inchoat
nouam que est in gratia quem
effudit in nos tanquam ad delerone
am pcti & copiam dtutu pctm
pprm qnq passione habet efficta
ciam baptmi sacrem ut iustificati gra
tuito que facit nos dei filios ad
optiuos & pgnos hedes sumus scdm
spem vite eterne in pnti & in futo
rum scdm rem Fidelis hic qd
dictis infert conclusio. s. qd tytus
de hac spe vite eterne informet
suos subditos & doceat doctrina
m utilem & rudem dicit igit
fidelis sermo est s. qd sumus hedes
scdm spem vite eterne & delnis
volo te confirmare & subditos
tuos est enim spes ista animie an
chora tenens eam in mabulem
ubono sicut anchora materialis
nauem in mari sic° est dicit
qma anchora matialis figit de
orsu in mari sundo hoc qd fi
git sursu in celo Ideo dicit
hebreis vi° fortissimu solatiu
habemus qui confugimus ad tenen
dam propositam spem qm sit an
chora habemus ad tutam ac firma
& antedentem ingredi admittit ue
lamen & absconditu celestia que in
trat nobis velata ut intrent bo
nis operibus posse & ut sint de
primis operibus bonis hoc s. dom
menta sint bona ihc studens ad
tones & inutiles & genealogias
& falsas p quas pseudo apli mi
nantur ostende ihm nazarenu
de dauid no descendisse sicut dam
est supra hma adhymoth sine
et contentiones & blasfas & pugnas
legis in viles p quas aliqui mi
nabant sibi sm intellectu introduc
to subditur sunt enim viles &
sine fructu & vane & falso here
ticu hic inter ostendit qualis
tus & sui subditi se debeant hre
ega hereticos d hereticu hoie
qui erripuit fidem catholicam &
postea corrupit eam postremo
& primam eo modo loquendi qo
dicit gen sino & fons est vespe
& mane dies vnus & primus &
correptor dentis & fratias abalio
dovitarei ne per ipsa inficiant alios
sicut qui subintrant & absq; reditu
& hic de eo cursu pro iudicio con
demnatus qua fidem quam re
cepit ut vas impugnat ut falsa
Cu misero hoc est ultima pt huius
epte que dat eius conclusio in
ptito mandati & eu salutat dicit
igit cu misero adte accelerabo aut
tricu adcregendu mabsentia hu
ius tui festina adme venire

Paulus vinctus
Hic incipit epla
ad philemonem
Et dividit in
tres partes/ in sa
lutatoez Et pscoez
Igreas ago/ circa
dispositionem ? consi
deros/ in prima p
te ponit salu
tantes psone qd dicit paulus
vinctus ihu xpi/ ? miserator pfide
ihu xpi hic no nomiat se apl'm
quod est nome dignitat Et vocatu
ihu xpi quod est oppressum pi
cator eo q mendebat inoue phi
lemonem adpietatem erga one
simu quo scripsit hanc epla phi
lemoni ut patebit psequendo et
thimotheus se/ hunc adiungit in
salutatone qm erat dilectus philc
moni ut sic petitis sit magis
gaudibilis no solu pronomia pau
li Et etiam pamore thimothei Et
pauit psone salutate qd dicit
philemoni dilecto et adiutori nro/
inope qdiutoris et amice sorori
carissime/ Et ut dicat quisa/ erat ux
or philemonis Jo ea notidam salu
tatone ut melmet philemonem
adpietatis gaudionem et ar
chippo militi nro/ in milicia xpi
resistendo vitet adversarios fidei ? /
iste notat eadem vone/ qua ? appia
? eccie/ ? congregatoni fideliu
q in domo sua est/ na tu eccl plu
res fideles habitabant/ eo pauci
optata bona qd dicit gra vobis Jcti
et apponat slaut inprincipio epte
predent ? Brae acto/ hic quiter

mcopolim ciu/ ? qua spronebat/ ibi ma
ad p aliquod spacio tpis ? roman
debat/ p tito ut 1° tpis spacio pos
set cu pleno informare de ec
clastica disciplina ? zena legis pi
ti ? appollo sollicite premitte/ ?
pusq adme veniat remitte ita
solliate prudendo eis de necessarijs
ut nichil desit eis/ uia erat/ em
appollo epus corinthioz Et pter se
ditos adusum se conitatem pfec
do apl'os discessat/ ad sena scriu
sus sequentes admitit tretensem
epm Et sedatis corinthijs p epla ?
pauli mandauit tyto ut Et sua
veniret incopolim adeu ? mitteret
eos docent/ q aut/ spus no nuiat/
zenam ? dicit cu legis spitu/ eo
q esset maior ut pcior Et quia
dignitate epalis epus appollo et
eius stia erat/ nobis ? famosa no
sic aut alcius/ 10 spus xpm noia
uit ? pius oppressit ne crea p
fusionis dia cu negligeret ? sq
rat/ onde fiet/ ista p uisio tudet
distant/ autem ? creti/ ? etenses vo
bis subditi bonis opibus pesse/
? ministre S ministrando doctoribus
adoptus nrios/ no superfluos
ut/ no sint/ infructuosi/ ? sic apo
dauit ? in ignem mittant sicut
arbor infructuosa ad roin ? bis
arbor que no facit fructu opu
dei ? in ignem mittet/ ? dom
salutat/ qd optte fieri ? dicens
? salutat te qui magni sunt omes/
quos nouit tacet/ pp brevitatem
? aluta eos qui nos amant infide/
? fidelit ? ne fiete ? dom salutat/
omes qualit ? Bnana dei/ que
circa vite bte qd omnibus potest sup
sit/ amen/

pmtt hmq epte pfacio / et diuidi
t mduas pres / qma p'mo paulus
captat philemonis benuolentiam
ꝙ formiat suam petitionem ? ppt
quod / ꝺca p'mo dicit . Gratias ago
deo meo ꝙ / actu ut habitu . ut sem
per / . omnibus tpribus adhac
decentibus memorem tui faciens /
agendo gras debemus tue plitie
t depando pfectuo audiens cu
tatem tua t fidem / . qmendatione
tue cuitatis t fidei areferendog m
qua habes mdu ihesu / cui seruis
fidelit t m omes sanctos / cui
tota bona qnitas mirorditer ut
qmcatio / ꝛc / hoc refert ad ꝺcq
sup dicit / memoriam tui faciens
m orationibus meis ꝙ / agendo ut
communicatio fidei tue / m effectu q
p nos ppe fidelit t sanctis omnib
mdstrans mirordit eudonis fiat /
p xpm in nob / . m agnitione
omis bonj / . meliora visione dei
mquo est omne bonum m ppo ihu
. p ihm ppm tmq p mediatoꝛ
rem . at subdit m ppo ihu / qma
beati refiunt intuitu m aspectu
sue deitatis t q tus m aspectu
sue humanit gaudiu cu magno
tpe ꝛc / qma bonum discipuli rdu
dat / m bonum magri qma vistis
troꝛ requieuerut pte fc / ramso
latus em fuit cos ꝺbo t etiam
miracla mstrando / hmc autem
commendatoꝛ t assistes no faciebat
aptius ad adulandu sut / pcura
ret / admaius bonum / qma virtus
laudata roborat / ꝙ preter quod / hic
hmc aptius formiat suam petitoꝛ
t ꝙ monet qm sacratoꝛ ? fortitu
dinem / ꝺca p'mo dicit ꝙ ppt quod / ꝙ
caritatem habes auditam multa fidu
cia habens m ppo ihu / . p amore
ihu ppo mpanchi tibi quod adven
pinet / . q est decens t rationabile
ppt caritatem / meme t te mutua
magr obsecro cu sis talis / vita et
etate ut paulus senex / ppt quod
magr volo uti depatione ꝙ impo
nde t debens thymotheo d voti
pma epla cap tim / amore ne me
paulus ꝙ absentia ut prem mutue
et vnitas ihu xpi / q mea senectus
t mancipatio mouet te debent ad
acquiescendum mee depatim
que subdit / tu dicat absentes re p
meo filio / spuali quem genui
fide m vinculis / qnus ppt quod
tenerius ypm dilectu qm tibi de
mutilis fuit / tua tollendo qn
erat mfidelis mee aut cognatus
nuppo t m t tibi utilis / faciendo
fidelem t michi t tibi quem
remisi tibi / meliorate tu aut
illud ut mea visceꝛa suscipe / et
filium meu cui ssim / ac si fui sset
genitus omeus vestribus quod
quem ego voluerim mecu debui
ut / ppte qui filius meus es iam
duu est / m ministraret / eu ste ꝙ
tuus t sic m ministraret ꝙ pm
m vinculis euangelij hmc aut
absque tuo / . hmc assensu tuo mihi
volui facere / de cuius vtantate ut me
velud q necessitate bonum tuum esset ꝛc
. me bonu meum quod fieri m ꝙ
sed . q secum voluntatem de dii tuu
eo q est filius tuus / videt magr
exactu qua voluntatem oppte tua
Forsitan em / hic qm removet du
bietatem quasi dicat quod posset iste

philemon frē ꝓma est. qma o/
nesimꝰ abeo vt̄ esserat. ꝙ ne sti/
ente. ꝙ quod no debat abeo te/
vobis graciose. hꝰ aut. qclud̄
aplus ꝓhoc. q̄ille vt̄ esset redi
ad bonū philemonis. d̄ fort̄ istam
ad discessit. adhoram ate/ i. mo
dus tpe qua quasi nichil ꝯpu
tandū sit. ꝙ ꝓficere/ aut metuꝰ illud
tpes/ i. no solū imputi ad tuū
ꝓmeritū patris. sed etiam mfuturo te
tu ad celi gloriaꝫ ordinatū ideo
subdit. iam no ut seruū. sed ꝓ fue
rat̄ frē/ dilectione ꝙpriana. max
ime mi. ꝙ rat̄ eo q̄ mfide ge
nui eū. ut ꝓdictum est. quanto
aut magis t̄/ supple dz esse carꝰ
magis qua ante vt̄esserit ipse
t̄ mee carne/ qua ꝓprius tuus t̄
adsumendū tibi cōcaluit. t̄ dño/
qua factus est fidelis ad firmadū
tecū eternalit̄ ideo deliberauit. si ego
bes mi me socium/ cōfessima tra/
tate quietū. t̄ accipit. si ꝙ qua
subripe illud suaui me/ dulciꝰ et
benigne. si aut/ ꝑmouet. ꝓba
ꝓcuratio. qnia posset philemon
dice. ꝙ ouesimꝰ recedendo inaliq
sibi dapnū intulisse. aut mrebus
suis. quod ꝑmouet aplus/ d̄/ ꝓ hꝰ
ꝙ obligat se ad satisfaciendum
d̄/ si aut aliq̄ nocuit t̄/ mpsona
tua. d̄ mfamilia. aut debet. hoc ob
ligatiōe aliqua. imputa mi. tanq̄
debitori. ego paulus scripsi. mani
mea/ admaiorem cautelam. ego
reddam. i. satisfaciam. ꝓpter dñs/
qui est superior oim. ꝓ subdere/
ut non dicam tibi/ qui subdit
tuꝰ tu debitū ꝙ tē te cōtr̄/ i. qma
eam te ipsum mi debes. eo ꝙ es t̄/
atua mea mfide catholica. ut mo
dum. t̄ si mi mstructore catholico
euangelica/ q̄d/ mq̄ ego ero a te
ꝓ mi debeas. ita frater. ego te
frauare mi dō. i. gaudebo mideo si
fraꝫ que peto. ꝓfice cōsola mea/
splendo desiderio meo mihi quod
posulo. mdno/ i. ꝓpter dñm pri
cipaliter t̄ ꝓpter me ꝓximū
confidens/ hec est ultima ꝓ
at epte clusio. inqua primo dicit
se scripsisse philemoni. confidens
de ꝓmptitudine sue obediencie
d̄/ confidens/ cōtr̄ ꝓ ꝓ hoc mandat
sibi hospicium parari. qamicicia
spali d̄/ spēt autem/ cōtr̄/ t̄ exaīs sa
lutat/ eū epte scriptis suorum
d̄/ Salutat te epaphras/ ac et
ultio buldiat ei t̄ alios fit. d̄.
Gra dñi mei ihu xpi/ que est
cerca epte hīc cū spū vro/ sup
sit. ꝙ feliciter amen

Incipit postilla sc̄i pauli ad hebr̄os

Quoniam vemt qd
ꝓfim est. eua
luabit. qd ꝙ
pte est. ꝓma
adeo mu. ꝓ
mpmitia ostā
illi qui de iuda
ismo ad fidem xi
mmis zelabat
et. nidiscrete. ꝙ lege moysi. sm
qd scribit in libro act̄ apl̄or.
quo quide lib̄ tpore hystoria
nascentis ecclie ut/ diuī. ꝙmis
me epta ad paulū. l. m. ꝙ. ꝓ. mo
me ducit. ꝓba bti q̄ arcu loqte

adpaulū aptm dezelo q̄d̄ sorcū
adfidem ꝑpō plege moysi ꝓdi
cent videes fr̄ q̄ milia sunt in
udeis q̄m credidcrūt ꝙ ꝑpō et
omes sūt emulatores legis ꝛc
ret m tm plege moysi zelabat
q̄ dicebant cē ntām adsalutem
vpam obsuād ut habetur actuū
ꝑpō dr̄ nūa discedentes de iudeo
s m antiphrasim ꝛobi erat erūa
fidelū nūcoata docebant sicc
ema n̄ tradidam ꝙm morem
moysi nō potestis salui fi ret
inde orta fuit hēsis nazarenop
dicenciū obsuancia legalū dim
esse neciam adsalutem ut dr
Origen libro de hereslbs paulq
igit̄ adeo doctus nō sālud inuia
ꝑ mspicatuz sicut ceteri apti ꝙ
eram medus ꝑ aptam oisionem
m raptu cum Augr adpaulinam
de videndo deo videns hr̄ s ob
suancia legalū esse contra ewan
gelij vitatem sensit hanc epłam
hebreis adfidem ꝑpō cōfirmca
manifeste ostendens ꝑfcm legis
ꝺ ewangelij r ꝑ ꝙs eius ce
lestes mtpe ꝑfcomis q̄d est te
pus ꝑpō r ꝙlor ꝑs ema ista
epła inc epłaz pauli ema est
q̄ ordine doctne turet sit ultia
videndi tpe quod patet q̄ duobz
ꝑmo ordo videndi ema hanc
epłam sensit aptus hebraice ut
magr videbit̄ insca ꝺ ꝛptura
aut hebraycā antiquior est inc
omes ꝙm q̄ dicit ꝙsideracus lr̄
mo euigilauit unde r alie hre
d̄uant ab hebraycā quantū ad so
nd r quantū ad ordinē r quod
patet d̄ hris ꝛ̄ais ꝑma em hec
hebraica dr̄ aleph 2ª beth ꝑma
m greca dicit alpha ꝙa betha
sic d̄ alijs saltem ut ꝓplūbus
unde patet q̄ hec gr̄ce sunt di
uate ab hebraice r no est dubiū
q̄ latine sunt duate a ꝙs sicut
ydeoma latine ab ydeomate gre
ce patet ꝑpō r̄ndeo hec pars
ꝓsima ema nūa epła vnus leg
ewangelice r eius ꝑfectio ondit
q̄ntūs aut ceteris paulus aptus
ad obsuanciā ewangelij fideles
hortam̄ ꝙns est aut legis ꝑ
fectionem agnoscē q̄ ipaz obsuāt
patet igit̄ q̄ hec epła ut dcm
ē ꝑma ut per ordine doctrine
modo igit̄ passupto tra desig
nant̄ ad audentia ūnig epłe ꝑm
est nūpfectio legis mosaice ꝙm
est ꝑfectio legis ewangelice ꝛdo
est ordo verusq̄ ꝑmū tangit̄
ꝛdicit̄ q̄ ꝓpte est ꝙm ꝛdicit
q̄ ꝑfm est ꝛcrtiū ꝛdicit ꝛcmū
r euacuabit̄ ema adveme ꝛc
wangelio lex euacuat̄ ut magis
videbit̄ ꝑma igit̄ modo quas
to tangit̄ nūpfectio mosayca
legis ꝛdicit̄ q̄ ꝓpte est ꝙ
ond hz rem nūperfecti sicut ꝙ
patitur tolū habet rem ꝑfecti ꝛdo
q̄ dicit ꝛze plusquā tolū ꝑfm
idem r ideo nūpfectio legis mo
saice bene designat̄ ꝛdicitur
ꝓpte q̄d cuig euidentia nōndū
q̄ nūlege dīna ocrcuit tā q̄ide
randa ꝑmū est fides vnig dei
q̄d est quasi ꝑma adsuscepcem
legis dīne ema ꝑ fidem ꝙtus
adomat̄ cū lex dat̄ ema lex

no dat ñ ipso aliquo modo ad u/
nato. Scdm est ipa lex ut corpg
legis quod consistit in pnus ma
datis ut monit. Secund de cius
finis finis aut legis dme est
libitudo etna sicut finis legis po/
litice et huane est felicitas pol
litica. Inistis ebus lex mosayca
invenit impfca quod pz d' pno
videlicet de fide quia licet in illa
lege fuerit noticia aliqualis vnig
dei et etiam ppd mquoda gradi
tamen i no fuit noticia applicā
te fidelitatis psonaz in vnitate
dēcie nec p quas mcarnationis
huig ratio est quia sicut tegre
nalis pcedit de impfcto ad pfect
ut dicit. ꝑmo pfectaz unde et
pueri ꝑmo vocant omes viros
pres et omes femias mres pg
ea distinguit sta sit fe nalis teg
nitis mor fuit in veti lege ꝑ
in nova, inquia p ppm ostis lu
ide est revelata pter qd dicit
salvator de pvis pater mani
festaui nomen tuū hominibus qs
dedisti michi de mfigia huig
moyses loquebatur ad populu
velata facie ut habet ibi. ꝓpa
im/ma mistica fidei nre erat
figuris et enigmatibus velata
pter quod pres vetus testa
mentū illud dicit qd scriptū
est. ꝑmo pcepto ggnoscimus et accepto p
phamus. Dr lex mosayca fuit
impfca quantu ad ꝑmū qd est lege
corpus sue mandata ipius ad
huig evidentia qsidendū qmam
data lege initia gnā distinguit
ipsa quedam sunt moralia p
cepta huiusmodi sunt illa que sunt
de dictamine rōnis etiam si nulla
lex esset ponita sicut est illud ma
datū qd scribit exo. xx. honora patrē
tuū et matrē tuā et scitur illud qd
p modū monitionis scribit leuiti
ci xix. coram cano capite con
surge et honora psonam senis
et timebis dñm deum tuū ego sum
dominus. Alia autem sunt mu
dialia ꝓcepta que sunt de tia eccē
quedam moralia ꝓcepta de mor
dine ad ꝑmum sicut de dictamine
rōnis naturalis est qd malefica mori
antur propter quod illud ꝓceptū mo
rale est qd habet exo. xxii. non patiaris ma
leficas non patiaris vivere si modo
morte ut qd lapidentur ut decapitentur
ut crementur et huiusmodi pertinet ad
dictam legis et determinat in iudicia
libus ꝓceptis. Secunda autem
ermalia et sunt de tribus eccē
moralia ꝓcepta quorum ordine ad
deum sicut de dictamine rōnis na
turalis est qd deus honoretur et ro dat
de hoc ꝓceptū morale exo. xx. de
mento ut diem sabbati sanctifi
ces nec modus tamen honorandi
deum ut pcepta ut talia ut ceremonialia ut
tribus tribus et huiusmodi pertinet ad
dictationem legis et hoc dicitur
in ceremonialibus ꝓceptis pter
qd ꝓceptū pdictum exodi xx. de
mento ut diem sabbati sanctifi
ces nec quantu ad determinatas
tpis. s. diei sabbati ceremoniale et
morale aut quantu ibi scribit
qd homo vacet domino. Ista autem
tria qd tria genera preceptorum mosayce
legis fuit impfca et hoc de
clarat ꝑmo de moralibus preceptis

duplici causa. Prima causa est ista
quia propria moralia mlagē mo
ysi ordinabat actus hoim cotid
ves tm. Ppē quod aptus m epta
ad vitā iiī. vocat legem mosi
legem fidei de actibus aut mtio
ibus inquibus principal consistit
bonū mor. nichil ordinabat aut
parū. Scdō cōe hoc videt illud
quod habetur exo. xxo. cobi grapi
tencia phibet. no grapistes vbo
rem grāmi tui ac. Intendit de
dim autiso doctoes q talis gra
pia no phibet. inquantū erat
cīmo latens mordē. sz put red
debat actus p aliqua hoī. ut
p dha stultilla. impudicos stul
tus et ōsula et huiusmodi. et ideo
sic opponit. no grapistes. i sigma
grapistentis no facies vel phi
lippen iiī. dr glosa. q lex vetus p
hibebat manū. no am tm pdm
alios dicendū q licuit lex vetus
phibere grapistentia adm la
tentem hoc tamen erat impau
tis. s m michia et sincto q red
mist m sufficerent phibebat q
cupiam qua no probat tūs
gressores ac patet q m sufficie
ent lex mosaica ordinabat ac
tus mtiores. Ad rō q qma
lex mosayca etiam actus cotid
ves m sufficiend ordinabat sic
patet deut. xxiiīo. cobi dicitur
sic no fenerabis frī tuo ad vsu
ram pecuniā nec fruges aut q
aliam rem q alieno. Ibi cūd p mut
tū vsura rei ōneris p somū
q est illicitū et contra ductame
rē romā. Unde deut. xxiiīo.
p mittit vrē dare vsurā. Ad
dendū et q causa mdebita vī
ibidem dicit. Si accepit homo vo
cem et fugit tam et no mouent
gram motibus eis ppē aliqua fe
ditatem poterit libellū repudii et
dabit manum eius et dimittet eā
de domo sua. Judiuisibiliter aut
quigd ptotam vitam est ductame
romis nālis ut alias declarū sup
matheū ac ptz q lex vetus m
ptēa fuit m moalibus ppē hanc
aut mpfectionem lex mosaica di
peda ro. qus nr galathi iiij. i. re
gula precepta et imperfecta. manda
no quia mperfecta mitior fuit ab omni
cibus inhonestis timore disciplī
ne cōpmittit et motoribus actib
tulta eis pmittit que no pmit
tentur vīris pfectis ppē quod
Ad rugā li. deficiū et hūa opponēs
illud ihū. Nec recipiū hūa ordinē
dr. Ho est intelligendū no tm p
timore malibus sz etiam de mod
lis vocib lex qma s. no p
hibebant aliqua que de se sunt
mortifera vitz cōpdiū peter
quod dicit adhuc iiīo. Scopibus le
gis no iustificabit omus caro
Ro. sunt q dicūdia fuit impfa
Ad huiq euidenciam q dicendo q
dmomie vetis legis fuit mqua
druplicia dra quedam pmenti
ad sacramenta quedā ad sacrificia
quedā ad observatiaz quedam ad
sacra. Sacra aut et ordinatio
ordinat ad sacrificia et sacramēta
que sacra dicebāt a sacro et loca et
huiq. quibus vtebant in sacrificio
et ritu colendi dīm quida modi religiosi vsus

quibus verebant⁹ iudei qui erant
ppli peculiaris ipius dei ne pote
q̃ custodirent se abaliq̃bus abarijs
et potibus et vestibus et constitutis
pohor qm erant pplus deo con
secratus p sacramenta tradita⁹ et
alia sacramenta nec aut ita est
q̃ofine accipit⁹ ro sed que simt
adfinem et ideo si ondat⁹ q̃ sa
crificia et sacramenta erant imper
fecta sufficiens erit assensus qz
sacramenta et observacões erant
impfta qm ordinabant⁹ ad duo
posita sicut adfinem ut pdictum est
Et aut sacrificia vetis legis erant
impfta ondut⁹ qua quedam erant
sacrificia p pcto oblata et hec e
rant impfta qm no potuit au
ferri pcta p̃ quod dicit aplus
adhebreos ro impossibile est sanguine
hircorum et thaurorum auferri pcta
et iterum ibidem umbram quidem
habens lex vetis legis p̃sto est
cottidie mistrans et eosdem of
ferens hostias que no pnt⁹ aufere
pcta et hoc idem habet⁹ ipsa pol⁹
libamina no sufficiet⁹ ad sustrendam
dñe et alia no sufficient⁹ ad ho
locaustum libamina aut hic vocabatur
pm templum quod fiut sacrificia de
lignis libamina alia aut ibi obla
ta et quantu⁹ adptem q̃cumq̃ata
no sufficiebant ad a mortalem
pcta alia aut erant sacrificia pa
cifica et q̃dammodo oblata ad gr̃
tiam dei impetrandam seu aliud
effectu⁹ dñm et illa erant mpf
fecta qm gr̃a dña seu benefi
cium dñm no impetrabat⁹ ratione
oblati muneris licet aliqd daret
ur ppter deum cum et fidem offerẽ
tis hoc est quod aplus dicit ad
hebreos xpc⁹ autem assistens pontifex
futurorum bonorum per amplius
et magis perfectius tabernaculum non
manufactum hoc est non huius creatu
re neque per sanguinem hircorum aut
vitulorum sed per proprium sanguinem
introivit semel in sancta eternam redemp
cionem inuenta⁹ hec autem tabernacu
lum quod sequit⁹ que est parabola mistice
ipsius unius qua munera et hostie
offerebant⁹ que no possunt⁹ secundum
conscientiam perficere seruientem per
quas est perpetuo dicit⁹ per quas
sacrificia quotidie offerebant⁹ per
petuo quantu⁹ ad actus sacrificia
Dicit⁹ autem vetis legis erant
impfta. Adhuc euidenciam consi
dandu⁹ q̃ ista sacra erant ordina
ta ad faciendu⁹ homines p̃ponentes
ad cultu⁹ dñm et aliqua erant
qm tota ppta tam ex vis q̃ multi
cibus ut purificacões aliq̃ue
attactu mortui ut mortui que
purificationes fiebant p aspersione
aque asperacionis de aqua habente
mixtu⁹ puluerem et cinerem aliqua autem e
rant sacramenta solum ex vis que
menta sicut circumcisio aliqua p̃tin
sacerdotibus sicut oblacio et vnctio
sacerdotis et huiusmodi cuius ro est
qm sacerdotes specialiter modo ap
plicabant⁹ ad cultu⁹ dei ista sacra
menta p̃dicta erant impfta qm
no offerebant⁹ gratiam finem qm no
efficiebant⁹ homines p̃ponentes ad cultu⁹
dñm ideo sacramenta legalia
dicunt⁹ egena et infirma ad galat
iiii⁰ vbi dicit⁹ sic nos aut cu⁹ ne
sciremus dm vos ergo cognoscentes estis a deo
quo modo conuertimini iterum ad egena
et infirma elementa dñm autem
infirma qm no offerebant⁹ alia
quam patrem spualem sicut con
ferunt sacramenta noue legis sic
dicunt⁹ egena qm no offerebant
gratiam q̃ nitida est ad hu⁹ modu⁹
ia patet⁹ ex dictis hoc videt⁹
qm in quo et deinde qui obligat⁹

illa sacramenta reddebant homines
proximos ad cultum dei, dicendum
talis proximitas per quandam mundam
et appropriatam corporalem similitudinem nouae
legis, quamuis dicat ineptus ad mi-
nistrandum aut celebrandum propter immundi-
tiam manuum, sed manuum talis
ad apta sit, hoc aptitudo est tantum
corporalis sicut erat de aptitudine me-
dicabat. Et sacramenta veteris
legis, quae hoc dare ista sacramenta
emundationes carnis ut habetur
ad hebr. 10°, ubi dicit sic sanguis
hircorum, qui si offebat, mundatio-
nem sanctorum et vitulae ad
spersus, quo omnes mundabantur a
tactu mortuorum ut in mundi, ut dic-
tum est, mundabantur sanctificabat ad
emundationem carnis, i. corporis, et
sicut dictum est talia non conferre
bant gratiam sed auferebant quae-
dam impedimenta et irregularitates im-
pedientes ad habitaculi ingressum
erant in nova lege, per quem
plus, quia cum Pilatus dispensat
cum aliquo illegitime nato ut uno
oculo privato ut huiusmodi non offerat
plures sibi gratia sed cum tollat irre-
gularitatem, sed contra hoc videtur
et secundum doctrinam sanctorum dicit
sic tollebat primum originale, et
per quae offerebat gratiam ut quae
tenet, dicendum primum antiqua
opinionem quae tollebat primum ori-
ginale, non tamen offerebat gratiam
sed eum erant primi discipuli, ut
tenet ad illud et magnis quorum
rationes propter pluralitatem hic omitto
et minor differebat a baptismo
quia non potuit auferre primum origi-
nale sed etiam conferre gratiam
aliud per dicit, quasi mediante quo

ferebat gratia. Hoc non erat mira-
bile illius sacramenti, sed ipse per
ventum quae praestabat ille qui ei
adridebat. Et adultus erat, et alius
per eos si parvulus erat. Et quod
dicit amplius quae valebat ad ipse sus-
cipiendum non autem propter opus
quam modum valent sacramenta
novae legis per ipsa, quia caeremonialia
praecepta legis erant imposita, ut
dictum ostendo quae iudicialia praecepta e-
rant imposita, quod per quod nullus
primo quomodo inducendi homines
ad observantiam iustitiae, ad quod ordi-
nabantur iudicialia praecepta sed propter
praeceptis primum per sic quod est im-
fectus homini ut inducant ad iu-
sticiam observandam primum per
unde dicit oratius lib. epistolarum
Oderunt peccare boni virtutis a
more oderunt praemia malis for-
midine poenae, hoc eam dederunt
rationem, quia illud quod ad timorem per-
penale est et non delectabile unde
dicit quia potius quia timor non
habet operari aut virtuose non
est poenale virtuose et perfecte
sed magis delectabile, per quod
dicit sic scilicet et sicut homo
gratis est delectatio inspectionis
mosaycae inducebat homines ad
iustitiam observandam primorem
poenae propter quod dicit legis
moris et in signum huius lex data
fuit mercedibus ut quo usque
adveniat dies dicit huiusmodi
data est lex sequitur et repetitur
audivi tonitrua et micare fulgura
et nubes densissima operire mon-
tem clangor et buccinae vocem
eius perstrepebat, timuit et pavit
quia erat necessaria, et ipse cadit

vnc fratres moysi appuit core
mica qd sc apportarut lege in
tabulis d'eptum & timuerat filij
eius ut habet exodi xxxiiij incor
mibus eod illis desiguabat ter
ror & fortitas legis patet igit
primu videlicet impfectio iudicialiu
preceptoꝝ qmodo inducendi adopa
iustie ptimorem penam / Secdo ide
patet qoppis iudicialibus preceptis
qui abi nflugebant penam mo
rtui & alii culpabilem nō poterat
p̄ patet q illud quod habet in
xxxv de homicidio sic casuali vbi
dicit talis qui fortuitu & absq; o
dio est mimicq; &c / hut fiebat ho
minem deberet fuge adona ciui
tatu refugij & ibi manere usq; admor
tem summi sacerdotis qd alii erat q̄
magnū tempus & p̄ quo talis
qm erat innocens ad homicidiu
fuisset sic casuale & moderari
a sme culpa / grauj pena / qma
oportebat eu qualem esse q̄ magn
ū tempus a sua ciuitate & sua
possessione / Secdo pz vbi subditur
de talj fugitibus dicente q̄ si q̄
fines verbū mueritus fuit &c q̄
cussus abeo qui ultor est sanguj
nis absq; noxa eū qui eū percussit /
debuerat end fugus usq; admor
tem summi sacerdotis morbe essj
dere &c patet q̄ nō fecit a dnōe
tis mutali casu remanebat sine pe
na q̄ vt est grauis culpa / talis
aut imperfectio legis quemebat imp
fectum ipsi qui erat ymg ad effu
sionē sanguinis & ideo si inter
fector a casu remanet in sua ci
uitate nō amicos interfecti / essj
mpiculo mortis quamus innocens
& sic de facili posset impopulo
homicidia multiplicata & ō adhec
mala euitanda data est lex p̄dic
ta de eius fuga / quamus esset &
nocens & eadem rone prebat
lex si aliquis amicq; mortui nō
ficet eu extra fines ciuitatis refu
gij ut sic cogeretur in urbe re
manere no sua culpa sed preter ho
micidia euitanda / atque ipius
tanquā imperfectus erat primo &
ample adhoc vtendū ponit ipius
rei efficacē / Q̄ aliquē leges
sint fictē regulis quibus vtunt
artifices nō lebia ad dolandū la
pides / ymagines lapides illius regionis
sunt male dolabiles / ideo vtunt
artifices regulis plumbeis ut possint
tortuositati lapidem applicari si
cut in veteri testamento date sunt
leges aliqua imperfecta ymitēs ipe
imperfectū illius ipi. Patet ergo
oppositis q̄ legis precepta tā cōmo
nialia q̄ moralia quam etiam iu
dicialia erant imperfecta ipe quod
dicit dns exodi xxiij cap / Dedi eis
precepta non bona & iudicia quibus
non viuent & pollui eos in
muneribus suis / dicat precepta ip̄
tū admoralia que dicit non bo
na / nō ipe hoc q̄ ibi aliquod ma
lū q̄ripiat sed q̄ma p̄ ipa actus
pfectos ipedire nō imperfecte sed ma
nant ut dictū est supra / addit
iudicia in quibus nō vincit q̄ntū
ad iudicialia p̄ que regebat ille
ipius timore pene / magna non
consistit vita anime sed magis in
amore / dicit ultius et pollui eos
in muneribus suis / i. pollutos os
tendi quantū ad cōmonialia / quia
p̄ illa ostendebant q̄ p̄cib; pol
luti ostendebant & tū nō mu
debant ut dictū est supra / patet
igit q̄ lex mosayca erat defectu-

ut sup̃ dm̃ est & nō soluimo
ꝺba oāōsa ꝙ eam malac cogi
tationes hm̃ ꝙd dicit ayt nō ego
aut dico vobis ꝙ quicūq; vi
dit mulierem ad cupiscendum
eam ia mechatus est in corde
suo / ꝑt quod loo nova & ꝑfecta
dequa ꝑt ꝙpom illud canticoꝝ
vt roma est coluba mea ꝑfecta
mea / dr̃ eam loo nova coluba
methaphore / pma & sine felle
amaritudine / ultim in napium
puiens dr̃ eam ꝑfecta / & ultim
malū ꝑmittens & sic apparet
ꝑfectio legis evangelice quod
ad legis corpus ꝙtinet man
data / ꝓbatur loo nova ꝑfecta
est quantū ad finem legis / qm
quidem finis est vita ꝫna ad
quam finem m mediate i
trḋuxit loo evangelica ꝙd no
potuit loo vetus mst em mfigā
ꝑt quod dicit aplus adhebre
pm̃ non accessistis ad tractabile
ignem / & cōbustibilem
sic accesserut iudei m monte
sinai sed accessistis vos / s. credentes
deꝑpo ad sion montem civitate
dei vivi celestem ihrlem &
multoꝝ milia angelorū frequē
tiam & comitatū qm̃ subsepti
simt micelis & iudicem omm deū
& ꝑm spm̃ ꝑfectoꝝ / ꝓpter ꝙd
aplus hebre vij° ꝓtq; dicit
nichil adpfm̃ adduxit loo s.
loo vetus adduxit intro ductū
de melior spei ꝑ quā ꝓximamq;
addeū / s. in lege nova / patet ꝙ
eo ꝓdictis ꝙ loo nova ꝑfecta est
quantū ad dogmata fidei ꝓmaz
est quantū ad ipm̃ corpus legis
& quantū ad eius finem ꝑfecta
aut ꝑfecte figurata & [illegible]

cobi dr̃ sic ꝙ ꝑfecta est domꝰ dñi
in cim̃ ope sui / loo enī nova ꝑ
quementer dicit domꝰ dñi / ꝙm
huiꝰ domꝰ ipe est edificator / ꝙ
loo nova data est abipo & me
diate / nō aut loo vetus ꝓdm̃ q
dicit hebreis / & multipharie mul
tisq; modis olim deus loquens pa
tribus in ꝓphet nouissime diebus
istis locutus est nobis in filio / ubi
q̃ dicit et cetera ut ibidem habet
dicit etiam loo nova domus dñi
ꝙma ipe est huiꝰ domus habi
tator ꝙma ms̃ sacramenta & sanc
ficio noue legis s. enarrata ꝙ
netur totus ꝙpus realiter hoc
igit dicit ꝙ ꝑfecta est domus dñi
mom̃ ope sui / qua ꝑfecta est
loo nova mystyce fidei mp
cepte moralibus / ms̃ sacrificijs in
sacrm̃ente & iudicialibus / et ꝑfec
te duxit adfinem legis s. vite
beatam / que est finis dne legis
et sic patet cm̃ principale ꝙd ecce
pm̃ ostendit modo ꝙ assumpto
ordo retrusus s. legis & evange
lij / ꝙd dicit quidocuit hic euāge
lista illud miqui admonente evan
gelio / loo ostendit euacuati ꝑ
ostendit ꝑ lege ordo legis et evan
gelij s. ordo tpis / dicitur autem
priorꝰ tate ꝙd tempoꝝ loo vetus
prior & qua nova / qua erat
quedam dispatio adipsam mūdi
pcam & trahebant homines ad ydo
dolatria & tenebantur subesse
cōmig dei / et sic disponebantur
ad susceptionem evangelij et hoc
est ꝙ dicit aplus angelaci in
pectus ante quam veniret fides
i. loo evangelica ꝓbi habet fides
applicatur sub lege / austo debant
detuss̃ mea fidem que revelande
erat / priorꝰtate aut dignitatis

c cessat qd quod aplus ad galath
iii° compat duo testamenta du
obus filijs abrahe quoꝝ ꝑmg
origine ꝑm carnem natus est
ysaac aut ꝑ repmissi
onis ꝓter quod fiunt ꝑabole
tate dicit lex nova ꝑabole est dig
nitate vetꝰ testamenꝰ ordine
efficacie & virtutꝭ ꝙma obligaꝯ
illius legis cessat aduemente e
vangelio ꝑm qd dicit ad galath
iii° Et ubi venit fides ia non su
mꝰ sub pedagogo i sub lege que
erat pedagogus me mꝓpoꝰ ut
ibidem dicit quia lex euacuat
aduemente euangelio Consi
derandꝰ tm qd dupliciter euacuat
ꝓcepta moralia legis et cerimo
nialia & iudicialia Ad cuius intellec
tum sciendum qd qdlibet fit fit mutatio
aut contrarie aut contrarii oportet
ꝑm aggr totaliter euacuari sicut qd
dealbo fit nigrꝯ albedo tollit
ꝑ qd aut de imperfecto fit ꝓfectꝰ
no tollit totaliter tm̃ cessante qd
tm eius imꝑfectio sicut qd de
nigꝰ albus fit magis albus no tol
litur albedo ꝓcedens sed tm eius
imꝑfectio Et ꝓ hoc soluendo q qd
corrumpitur tm aquo ꝙ accidens
illud quod est ei adiunctum corrum
pitur ꝓ tm manet tm tm adeque
si no ꝑeat ad ꝑfectam ꝙrietatem
no tamen manet idem simꝰ ꝑ
ꝑ tm sicut qd de aere fit ig
nis manet qualitas simbola
Cerimonialia legis euacuate ꝑmo
modo ꝙma contrariantur nove le
gis cultui Ad cuius intellectum sciendum
qd ꝙ cerimonie sicut dictum est or
dinate ad cultum dei ꝑm qd dicit
Augustinus in libro de deus colitur
fide & caritate loquendo de
cultu interiori gratie cerimonie que
sunt quedam ꝓtestationes cultus
interioris debent concordare cultui
interiori qui est ꝑ fidem & caritatem
est aut ex ipso status hominis qua
mꝰ habet fides & ꝑces debitas
celestibus & dei ꝑ que adipa
mur dicimur de misterijs ꝓpd
et de rebus qd sicut de futuris & hic
est status veteris testamenti Alius
est status quo habet fides de
bonis celestibus sicut de futuris
& dei ꝑ que mediamur adhe
lestia ꝑ dem̃ habet fides
sicut de presentibus ad ꝑtis et hic
est status nove legis & tertius
status quo erit habent tanqꝯ
ꝑsentia & evidentia & nichil re
linquit & hic est status patrie re
liquit quo aut statu dicit nichil
il credit nichil est cerimoniale ad
figurale adultum ꝓtinens ꝑm qd dr
apoc xxi° templum non vidi in ea
deus omnipotens templum illius
est et pari ratione cessante aduenien
te statu vetꝰ ꝑ nove legis cerimonie
ꝑmi status et legis vetꝰ cessare
debuerunt & mori alie que que
rent statui nove legis quo
bona celestia expectant defuꝰ
ꝑ bustina ꝓpd habita sunt deputato
et deo & cerimonie vetꝰ legis
significabant ꝓpm venturum dignꝰ
est qd euacuent in nova lege inqꝰ
misterium ꝓpd iam e ꝓpatum & hoc
est quod dicit aplus ad hebreos ix°
translato sacerdocio ne cessit ut le
gis translatio fiat quantum ad vetꝰ
& ad cerimonialia ceremoniales tame
exceptis ꝙma no significabat mi
sterium ꝓpd venturi dicere ꝑ deus
eorum ppli ad ꝓpm no aut debet
esse mior devotio ad ꝓpm iam

pncialit̃ ꝓhibeu qua erat/ nec ad
hꝑm ventum ꝑ quod d nouꝫ le
ge manet ꝭtinctificatio ꝑ quam
dꝫ sanctꝫ mꝰtrorꝫ cotic & ipius
ꝑpli deuotio & oralia aute ꝓcep
ta euacuant̃ unmo ꝓmd q/ tz
quatu admpletꝫ /tuig ratio est ꝙ
sunt dedita mine nec homib; ꝛ no
manent/ quantu ad ꝑbam ꝓcepti
remota tamen impfectione sicut ꝑ
ap̃lm ad hebr/ obi postis ꝓceptis moralibꝫ
addit ꝓfectio que no intelligeba/
a iudeis qꝫ sub ꝓcepto unde ibi
dem dicit iudistis ꝙ dnm est
antiqnis no occides rec̃t & supple
illud quod sequit ego aut dico
vobis q omis qui irascit fri
suo/ rec̃t et eodem mo mysterium
mechie posito ꝓcepto additur p/
hibitio intioris concupiscentie unde
ibidem dicit iudistis qma dictum
est antiqnis non mechabeis/ et
subdit ego aut dico vobis q iudꝫ
unde mulierem ad concupiscendu
eam iam mechatꝫ est in corde
suo/ & sic intelligendu est de
alijs sic ꝑ q moralia ꝓcepta
ueteꝭ legis no euacuant̃ quia
tu ad ꝑfectꝫ legis ꝑtinet quantu
ad impletꝫ ꝑ quod dicit apls
ꝙ christꝰ finis tu aut factus fuerit
euacuam que erant puli/ Dta
tus aut ueteꝭ lege comparatꝫ
pueꝝ sm q habet galath iiij/
lex pedagogus noꝝ fuit/ pedago
gus aut est/ ductor pueꝝ status
aut noue legis compatꝫ uncꝰ ꝑfecꝰ
& ideo sicut manet idem homo
quantu ad substam mentia & rori
tu etate remota tm impfectione
pueritie sic est de moralibꝫ ꝓceptis
euacuatione iudicialia aut ꝓcep
ta euacuant̃ dno modo qma
adueniente lege gratie cessat
eoꝝ obligatio posset tm aliquis
pceps ordinare q ꝑ quarentenꝫ
mensem suo ritu tm q no ꝑtineret
ad esse obligatoꝛia ꝙ lege mosi
ꝓ quo aut ꝓdicti est/ qma iudicialia
ꝓcepta ꝑ se & dicit no erant
ordinata ad ꝭtificandu aliquid
futurum sicut erant cerimonialia q
erant ordinata ꝑ se & dicit ad
quandu ordinem iustitie mpls ne
dicit qma tm status illius ꝑpli e
rat totus figuratus & spectu ꝑpli
aut dicat apls ꝙ adorare p/ omia
in figura ꝙ umgebant illis/ qꝫ quis
& ꝓcepta iudicialia illius ꝑpli e
rant/ figuralia no dicit ꝑ ꝙ se
quenti & ideo si quis uellet ea
ꝙhor q fuerut hec statuta ubi
esset dicit q ille status adhuc dnt
quod & erroneu & illicitu si tm
aliquis pceps uellet ea denuo
statuere posset facere/ Considerando
tm q in lege noua tria sunt/ q ꝓ
adeptu rigorem qma essent magis
abhorranda ꝙ amore uirtutis qua
ꝓtimꝫ qma lex noua & lex amoꝛ
ꝑfecꝫ quod dicit qma ꝙdo imꝑ
fecta cadtas fecatꝫ mittit timore/
& patet ꝙ ꝓdicte q omia legis
ꝓcepta aliquo mo ꝑtinebant ad
euangelium ꝑfectꝫ quod dicit apls ad
rom iij/ alloques iudeos in lege
gloriantes cubi est gloriatio tua
tu iudee qui in lege gloriaris/ ut
supꝝ pmissat rom iij cui/ consona
est/ euacuata sequit̃ ꝑ qua
lege factorum/ q dicit no legem ope
rum/ factorꝝ legem ope nra aut
rom/ concludit scripsit at euacuat
rom/ & ꝙ legem fidei legem fidei
uocat legem nouam qua sicut dnm
est/ euacuat & ꝙcludit lege ueteꝝ

imaluit hoc dicendo ita q̃ eciã petro aliquomo offendit mobtuatione legis. Ꝑ quod paulus eidẽ stitit in faciẽ ut dictum est. Ꝯo no euidẽter apparet quã paulus aptus aliq̃ ꝑ tempus deberet tandẽ ꝑ iudaismo abtenuatam tionem hui⁹ erroris hꝫ aut sit mihi cepta ut patebit duo tenendo. Et ideo tenendo est mihi cause q̃ ista cepta sint apaulo adscripta. Quarto argumento patz euidẽs mplogo. no enim erat aptus iudeos ꝓ gentibꝫ sm q̃ dicit ad galath ij. credita ẽ michi euangelium ꝓ petro. Credita sunt ꝑ petro euangelium circũcisionis. Et ꝯo no scripsit mihi cepta que dirigebat iudeis nomen sui officii sibi. nec nomen ꝑsone cui ipse erat odiosus iudeis ut patet in actibus aptoꝝ in multis locis ꝑtet q̃ cepta fuissent mihi ꝑ cepta abeis. Et nomen pauli est ibi ꝑpetuum. Quinto sm dicendũ q̃ stilus est elegantior epla q̃ alibet elegantius loquit lingua ebrea quã alibi. Ipse autem paulus scripsit hanc epistolam ebraice et ideo loquit magis ornate. Et cõe hoc inuenit omnibus dubiũ epla ꝑ infusionem spũs sancti habuit donum linguarũ sm q̃ habet. Sexto adducunt. Et ab ego deo meo q̃ cum verum lingua loquor. Hoc aut spus sanctus effecit. Ego ita ꝑfecte loquebatur alia ꝓ ornata sicut hebraycum. Et dicendũ q̃ donum linguarũ datum est aptis ad predicandũ fidem ꝓpter omnibus ꝑplus. Et ideo datum est hoc donum aptis ut faciebat adefficaciam ꝓ doctrina. Ad hoc aut non multum erat ornatus debuit. Et alii magis impedit ut ꝑ

ꝑ aptos ꝓpter adventum ihesu mei. Et predicatio mea non in persuasibilibus humane sapientie verbis sed et ideo nam est mihi si paulus aptus huic aliquem ornatum debuit habere propria lingua potuisse quem non habuit malijs habuit tamen omnia decoramenta quantum valent ad efficaciam predicandi. Quinto ꝑ multiplicem scientiam. Et sicut patet est aptus hanc epistolam ꝓpter aliquos qui sibi ad fidem ꝓpter de iudaismo. volentibus habere legalia nec euangelio quasi non sufficiat ad salutem. Hec ꝓpter et ideo mihi cepta ostendit eminentiam noui testamenti respectu veteris ostendens deus ꝙ vetus ꝙ patres adnullauit aut dispositas ad formam et similitudinem ad ipsum ad ipsum quem tenuatur et cessat adveniente ipso ut dicit ꝓma adscripsit mihi. Audiuit aut habet cepta multas ꝑtes emphemia et ꝙ veterem papam in caput ibi qui in sit splendor sm ꝓma aut pte ꝓmit excellentiam noui testamenti ꝑ veteris. Patribus videlicet ꝙ pe. Qui legislatore et quomodo tradendi dubitatibus fantasia tpis tangit mihi ꝙ preteriti testamenti olim fuit traditum nunc autem diebus istis nouissimis. Hec aut dicendum ꝙ fiat natus et ꝙ ille est ꝓcessus. Hec sicut et natus suo modo. Sed aut magnificentiali ꝓcessus est. Et cognitione ꝙ fusa et audiata adeptam et diuitiam ut ꝓ. Ꝓ phuce ꝓpter hoc ut ibidem dicit. Quod imperipio coactam amicorum meorum ꝓpter et amicos fideles meos ꝓpter distincte. Ꝙ nos stat et stat est

est mogmice supnali tma in vetu
tastamento fuit tegnco mpfta q̃nuo
uo aut ad postiue est datu vitab a
madfeste reuelata excellencia aut
ppte legislatoris ondit q̃ licet v
tedo testamentu sit adeo datu qe
tus termen tradidit p angelu qm lo
quebat moysi mpsona dei ut habet
actu vñ hic est moyses q fuit in
ecia msolitudine cu angelo qui lo
quebat si in monte syna nouu
aut testamentu tradidit deus ipse
ipm qz p filiu incarnatu q est vnq
deus ad pres et hec excellencia nou
testamenti advetus tangit cu dicit
q deus olim erat loquens prbus
mphetis q nouo aut testamento
locutus est nobis mfilio excellencia
comodo tradendi est quia coetus tes
tamentu traditu est absqz subue
larbus et figuis nouu aut testa
mentu traditu est luide et apte
et notat cu dicit locutus est spla
ne et sensibili voce et humana com
positoe dem fuit apd ppe ab aptus
ere mee palam loqueris et publi
ntim dias hmoi dictis patet qma
multiplicit. p diuisas figuas et ve
lamenta mstaficis et umbris
et hmoi que erant figua eorum
q fcta sunt tempe ppe multos qmo
dus qma alit fit reuelatio p visoz
corpalem sicut danielis vidit appue
runt digiti manus scribent impiete
alit p visione ymaginaiz sicut
dicit ysaie vidi dnm sedentem
sup solio excelso etc alit p
visionem intellectualem tm sicut
dauid ut dicit inplogo sup psal
mos olim deus loquens patri
bus in diuersis temporibus ut paula
tim assuefacti crescerent hominis
mogmice institutio incarnacionis
et virtutis que p ppm facta est
ut dicit gal. iiii. prebus mphetis
qnibus angelis reuelabant occulta
dna et ipse ultimis ptis dierum istaz
nouissime diebus istis in tpe gre
atie veritatis reuelate locutus est no
bis in filio in p filiu incarnatu que
constituit heredem omnium seculoz quan
tu ad naturam assumptam eo em ipso
q nata humana natura assumpta est in
unitate suppositi eo ipso constituta et
sup oia creatura p que fecit et se
cula quantu ad naturam dna pre
em apparet p filiu sicut p actem
et ffm dnam filius est actus omi
potentis dei plena roborum om
nium viuentium et seculoz simul reuelatoz
et spacia temporis et qma apte
p filiu no solu fca sunt mutabilia
et etna apte post sed etia
incorruptibilia et spalia est in qb
sit splendor hic ponit execucio
materia declarat illud quod premi
sum est si eminencia nouu testamenti
respectu vetis et qma differencia ue
teris testamenti ppte temporis ma
nifesta est hic dimittit tanq
manifestu et patet pbat et
declarat p eminencia ppte legis
latoris et pgnis alia eminencia
est declarata que de comodo tra
dendi legis execucio huius opis
diuidit in duas ptes qma primo
ondit eminencia datoris nouu
testamenti secdo ondit qualis
et p que adhendo est ipse legis
lator et nouu legi sua pe incipit
impiis etc ibi est aut fides
recta p adtendendo q vetus tes
tamentu traditu est p angelos
ipo moysi et p moysen sacerdo
tibus et p sacerdotes ipse et ideo
primo ondit eminencia ipse legis

latoris nr̄i ꝙ̄ respectu angelorum ꝙ̄
respectu moysi ꝙ̄ nr̄i sacerdotii ꝙ̄
tis testamenti hꝫ incipit in cap̄. 2
con sinus / ꝓma vñ cap̄ omnis pontifex /
ꝓma adhuc induas diuidit / ꝙ̄ ꝓmo
ꝓfert / ꝑ ꝓpus angelis ꝫ̄ ꝓbat
ꝙ̄ ꝓcludit / quanta excellentia sit / ꝓbat
da doctrine nouę legis hꝫ incipit
in cap̄ / ꝑcā hmōdi antiquis / ꝓma adhuc
diuidit / induas ꝑtes / ꝓma ꝓmo
ponit / ꝓcellentiā ꝑ̄ / et ondit
ꝙ̄ habea defectu / angeli ꝫ̄ ꝓbat
vtrūq; ꝑ̄ ꝓpriam cōtra testame
ti / ibi cui em dixit / alia angelorū /
excellentia autem ꝑ̄ tangit me
inquatuor ꝓmo ꝙ̄ est patri co
etmus ꝫ̄ consubalis ꝫ̄ qua eq̄
lis est / ibi imitatre / ꝫ̄ equalis maie
state / ꝫ̄ ibi aut de filio dicit / angeli
coetmitas aut tangitur / ibi qui cū
sit splendor / filius em ꝑdicit a
patre ut splendor a sole / qui splen
dor sol esset / coetmus si sol eet
ernus ꝫ̄ no sol dr̄ filius splen
dor ꝫ̄ splendor glorie / qua gloria
est clara noticia ad laudē filius
aut / ꝑdicit a patre sicut notitia de
notitia / ꝙ̄ filius est sapientia
genita / ideo dicit splendor glorie
consubalitas aut / filij ad patrem
tangit / ibi figura subste eius / ter
pit / aut hic figura ꝑ ymaginē fi
lius em est ymago nāli ipius
patris homo aut est quasi ymago
artificialis / et quod dicit mage
ad ymaginē dei / qua quis ymago
sicut / alia ꝫ̄ ymago exigis in filio
suo nāli / et indentie seu statua
filius ꝫ̄ in nr̄is ꝫ̄ est ymago nā
lis / et ideo dicit ymago ut figura
subste / i. eiusdem substancie cū patre
et ꝙ̄ illa est minus subilis ꝑ
quā est eadem substa mio patre
et filio / mo sic aut est in patre
et eius filio / et est eadem in spe
cie / equalitas aut potencie tangit
i portans omia ver potentia eius
dei patris appet / mundus ꝫ̄ mo in
creatus ꝑ ꝑdūctor et conservatione
substracta eius influencia in mū
dū redigeret / et ꝙ̄ ꝑ filius
sint cōna ad creatur̄ i. est causa
conseruans creatur̄ sicut et pater
et hoc est quod dicit portans /
i. sustentans et conseruans inc
ebo virtute sue / i. suo / impio cor
tuoso / ꝙ̄ sm̄ dicit ꝫ̄ facit / ꝺ̄
appet / dei potencia / s. m iustificet
impiū / ꝙ̄ no mg̃ est iustificat
impiū qua creat ad ꝺ̄ et trans
ducit / hinc aut filius est equalis
patri et hoc est quod subdit ymi
gratum ꝑ̄ ꝓpriam facien / equalitas
aut dignitatis filij ad patrem tangit
cū dicit / sedet ad dexteram maies
tatis magnifice / ꝙ̄ si hoc referat
ad dñm nr̄m cadem dignitas
est patris et filij sicut eadem natu
ra aut referat ad humanam natura
sic no est ibi equalitas ꝙ̄ patris
est mor pater / dicit cū eiam
sedens hoc filius sedens ad dexte
ram patris ꝙ̄ modū regia assumptionis
inquantū humana nā ꝑ̄ verbū est ex
ta et eadem veneratione veneratur
Vt aliter dicit / sedere ad dexteram pa
i. imperatoriby bonis et ꝙ̄ a ꝓce
dictis quatuor excellencijs angeli
deficiant / ideo excludit / de ꝑ̄ pa
to melior angelis effectus quod
nomen hereditauit / qua ꝑ̄ vocat
deus et dñs consubalis patri ꝫ̄
aut / dñs sui / cum em dixit alicui
huc quiter ꝓbat de ꝑ̄ quatuor
gradones gradatas excludendo eas
ab angelis / et ꝓmo ꝓbat hꝫ̄ dei
tatis ꝫ̄ de ꝑ̄ equalitate potes
tie ibi et tu dñe in principio ꝫ̄ de
coetmitate / et ꝑ̄ ꝓbat ꝫ̄ de
dignitate et equalitate / adque aut

dupit angelᵒ ꝑ̄m aut ꝓbat ꝑ
quatuor auctᵒ̄ veteris testamenti
ꝑponit ibi et rursum ītª ? et cū
iterū ? ad filiū aut ꝙ ndendeciam
ꝑm adtendendū q̄ ea q̄ sunt fidei
nō possint efficaciter ꝑ rōm ꝓbāt
quā ꝛcredit facultatem intellectᵘ
mēt et ꝛo ꝓbatio metallis debet fi
ꝑ aūctem dīnaz que nō ꝓt q̄me
fallentem ꝛt ꝛo ꝙ ꝑ rām ē efficax
ꝓbatio illis q̄m ꝛcepit sēd ut di
tinam ? dei aūt ꝛcripte ꝛcteri
testamentᵘ sicut adeo datu et
deo ꝓbatio apti efficax ē q̄ patet
ꝑ auctᵒ̄ ve te ? solliti ? ssidendū ꝙ
lia sacra ſcriptura ḣeat multiplicem ſen
ſum nō tñ hē efficax argumentu
nisi p ſenſū ḣalem ut dicat quicquid
inepta adv incentiū donatiſtam ꝛc
argumento ſemp meſſet trillaca
equinoctiū tonū ut amphiboloie ꝑ
ſenſum nitat plurᵗ q̄ntª ? ostendendū
q̄ auctoritas ab aplo inducta intellᵗ
adhuc dᵒ̄ ꝓpoſ ꝑ p illud quod ḣa
bet actuū iiº cº ? ubi apli fuerunt
intelligentiam ſcripturaꝝ ꝑ ruelatᵒ
ſpūs ſancti ? ꝙ ponit illū ꝓſalmū
ut quare fremuerunt gentes ? de
ꝓpḥa ꝓdicᵒ ſicut ꝑz ḣaz inducta et
ꝑ quē ḣer auctoritas q̄ h̄ inducitur
ab aplo de illo ꝑ̄ intelligenda eſt
adhuc de ꝓpḥa ḣoc etiam ꝓtz ꝑ
ḣam ꝑ̄ ut ? dr ego hodie genui te
ꝑma nō ꝓt de dauid intelligi ꝙ de
filio dei cuiꝰ gnāa nō trāſit imꝑ
tū ? rem ꝑ ḣoc ꝙ ibidem ſubdit da
bo gentes hēditatem tuā ? dīnos.
ꝓt nō ꝓt intelligi de dauid cuiꝰ regnū
ſic nō extendebat ad gentes ? adu
tendebat ad tmos tre ? tm mu
dum que eſt ꝑma tēra ḣuc etiam
dicit antiqui doctores hebraeoꝝ
ſup ꝑ̄ iſto ꝙ eſt de ꝓpḥa intelli
gendo ſicut ꝓlenius declarauī ſup
libro ꝓſalmoꝝ ly ? et ſuppones apte
tangit manifeſtū illis quibus ꝛcbe
bat ꝛcpe erant edocti miracᵘ ꝑ ꝓphetā
dicit qui dixit ad ꝓtum filius meus
es tu ego hodie genui te ? ꝙ nullᵘ
ꝑma angeli nō ſunt eiuſdem nā
tu deus et ꝓgnus nō poſſunt dici eiꝰ
filij ꝛppe loquendo ſicut nec artifi
ciū dicat filius artificis ? item licet
eaꝝ creatio poſſet dici quedam
gnātio largᵉ ? tñ de ipa nō ꝓt ꝙ
ꝑm illud quod dicit ego hodie
genui te ? ꝑma eaꝝ creatio fuit a
principio mūdi et ideo tranſierat
imperfecta et ideo ꝓt dici vm ꝓdem
miſi de dei filio inquantū eius
gnātio nō tranſit in ꝓfectū et ſic
ꝓbata aſſūptio ꝓpḥe ad filiū ꝙ
nātus ? et ēnaturaliter abeo genitᵘ
et genitᵘ eſt ? ꝙquo arguit ꝙ
dempterus nec mediator ſaltem in
ſpe et ꝙ eius redemptus maius
ꝑma nā dīna nō eſt multiplicᵘ
? ſit ? rursum ? hic ꝛbat hic ꝑ alia
ſcripturā q̄ hē ? ꝑ paliqui ? ꝑ
? licet ſit dictū de ſalōne ? tñ dr
de eo ꝙ ut fuit figura ꝓpḥe et
nō de ꝓpḥa intellexit ? adtenta ? ad
tuq mittendū ſciendū ꝙ nichil ꝓt
eſſe fīa alicuiꝰ niſi inſe res aliq̄
illud em quod nichil eſt nō ꝓt
aliq̄ figurare ? et ꝛo res q̄ eſt fīa
ut ſignū alicuiꝰ ꝓt ꝛplicē ? ſideri
dupliciter uno modo ut res tm ? duo ut ſig
num tm ? tio mo ut res ? ſignū
ſimul ſicut ? crucis pendens ante
tabernam ꝙm ꝓt ? ſideri ꝙm
eſt corpus rotundum ? ho ut eſt
ſignū ꝛcuerſionis cum ? tm ? tio
corpus mō eodem modo dicendū

e de salomone qui fuit figura ppi et aliqua queruntur ppe salomon quomodo se et talia de ipo opponenda sunt ad tram et nullo modo de ppo ut p deprauatus p mulieres factus e ydolatra et stulta. Aliqua aut dnt de salone put fuit figura ppe tm et talia sunt opponenda de solo ppo ad tram sic illud quod habet pe lippos et diabit amari usq ad mare et flumine usq ad tmos orbis terrarum quod non pt verificari de salomone cuius regnum fuit satis pcul et tm de regno ppi qui est lapis abscisus sine manibus et implebit omnem terram dan ij° et ideo mpio predicta salomonis de stribunt monarchia ppe hoc etiam pt p illud qd sequitur in eodem pe ante solem permanet nomen eius et illud qd ibidem dicit adorabunt de ipo semper que solu ppe queruntur et no salomoni. Aliqua aut dnt mystice de salone extenduntur modo predicto sm se et ut fuit figura ppe et talia sic illa que impleta sunt mystice ad tram impio tm perfecte in salone nisi ppe fuit et talia opponunt ad tram no solu de salone sed etiam de ppo et p specialiter qd de ipo salone dnoi aut est auctas pdicta se palippos quia salom fuit filius dei adoptiuus p gratiam saleam principio regni sui ppe quod nathan ppheta vocauit eu amabilem dno vel pnus aut filius dei naturalis q e filiacio p gratiam et ideo q ipsum filiationem habet apls cum stabilitatem filii adpremit dicit ergo ecce illi imprecabor dato etiam q hec auctas non esset posset opponi ad tram de ipo sed tm quoad spm

misticu tm ea bene mouet apls ad suu ppositu licet eu arctumeta essetpo no habet de scriptu p se misticu ut suu dom est sed quod de solo sensu mistico no est accipiendu. tm si pus auctas haberet sensu tralem ad plandu sponsu bu pt alia auctoritas adduci mistica mistico addem declarandu q grauet hoc est quod dicit duplex mensa adprimendu donatistarum et nro aut no impudentissime vitat ap in allegorid positu pse adducere nisi haberet a manifesta testimonia quibus illustrentur obscura sic igitur auctoritas pdicta mouet abeptis quemlibet ad suu ppositu sed cum hoc videat ep i loquit pmodo futuri ergo ecce illi imprecabor nacis eius filii et ea est a pus no expectat aliqd futurum sed tranquillitatem mystica sicut supra dictum est. Aduertendu q loquit de futuro ppe incarnationem p tuc futura p qua hmana nia erant adoptanda ea assumenda et qua hec assumptio facta est virtute dnica dicit ergo ecce illi dicit ep dno mea ficta. Est aduertendu que apls posuit ondendu mouet alia scripturam de io psalmo dns regnauit quibus ad euidentiam ostendendu est ep magr dicit in glosa ep dauid scribit hic psalmu qm regnum est ei regnum post mortem absolon et dicit hic esse titulus psalmi dauid qm tres eius regnum est ei et quoniam hoc assignandus adbream de quo sed magis ea ebraico et pcipue sine titulo sed titulu sunt qi claues admittendi

ea que mḋs dñs ꝓd aud iste ne
loquit de regno dauid ꝓfecꝫ ꝫ solu
de regno ꝓpd ꝑ ꝓfecꝫ ei oīa sub
icientur quod erit iudicio ꝫ ideo h
psalmꝰ ad tram est opponendus
de regno ꝓpd ꝫ hoc est quod dicit
paulus et adorent eū ꝛc ꝛ eū par
septuā sroꝝ ꝑ ꝑ intendu ad
regnū morbem dce ꝓdt ꝙ ꝑ patr
q hoc septua ne loquit de aduentu
ꝓd ꝑ mo tue venit tu humilitate ꝛ et
ideo tue dicit regnū meū no est
de hoc mundo q̄ ꝙ ꝫ loquitur
hic septua de ꝑ aduentu quando
venit mgloria ad nubibus ꝙ maies
tate ut dicit act ꝓmi ꝛ et dā ascendere
ad nubes celi quasi filius hoīs
venebat ꝙ usq ad antiquū dierū
ꝓuenit ꝙ sequit ꝙ et dedit ei ꝓta
tem et honorem et regnū ꝙ oēs pō
pules etnīa que no auferet ꝛc ꝛ et ido
deꝫ ꝑ tali honore ꝙstituto dicit ꝓ
adorent eū oēs angeli ꝛc ꝫ ꝑ mā
dicit ꝑ adorate eū oēs angeli
eius ꝛ dicti eū no semp inuenerit
allegare septuā de verbo ad verbū
ꝫ sufficit eis accipe sensū ꝙ hoc
dicit septua ondit sufficienter ꝙ
mḋs sit dña natuā ꝛ qma nulla
natuā adorat ꝙ a tota natuā ange
lica ut supior ꝛ nisi dña ꝛ et ideo ex
quo septua hic ondit ꝙ filius est
ab omnibus angelis adorandus ꝙ
dns ondit ꝙ ꝓpd ꝓpus sit deus
ꝙ ꝙ gnās ondit deo ꝓpd ꝙ substana
alis ꝛ qma natuā dña ꝙ mouisibi
lis ꝑ ꝙ de ꝙ oodi ꝓpꝰ dicit dns
deus tuus unus quidem est ꝛ eqt
ꝙ ad angelos quidem dicit ꝛ ꝙ ꝓ
tineat ad naturā angelorū ꝛ ꝓmit
ꝫ septua ꝛ d ꝙ facit angelos suos
mḋs ꝛ flāmam ignis ꝛ ꝙ licet
ꝫ angeli tante excellentie sint
ꝙ sui spūales nē no tamen sunt
idem ꝙ deus sicut filius ꝫ sunt sui
et mīsteri no solū ipm adorando
ꝫ etiam nobis ꝓpter ipm ꝓdicando
hui stremdo ꝓmptū ꝙ suū mīstiū
indeū exercent ideo ihc ꝓpter dicit
dicit ꝫ sicut flāma ignis que semp
ascendit malū ꝙ ad filiū autem dicit
adduxit ꝙ nam auctem adplando
suū ꝓpositū qm accepit d ꝑ ꝑ ꝑ
ad dīuā euidentiam cōsiderando ꝙ
moderni iudei ne cogant ꝛ ꝙ ꝫ
nostē dīnitate ꝓpd ꝙ opponunt sue
de assuero ꝙ et dicit ꝙ ille psalmus
fortius est amardochei ꝫ hoc ꝑ
ꝑ ꝓmo ꝙ psalmi titulū ꝙ qma
no intitulat amardochei sicut
aliqui psalmi intitulant asaph ꝙ
aos fecit ut patet in titulo ꝑ
mi ꝑ ꝙ ꝫ ꝑ mplūbus alijs locis
iste aut ꝑ intitulat ad dauid ut
patet in hebrayco hoc etiam patet
ꝙ tram ꝑ sequentem ꝙ ma ister eo
de quo est ꝑ hoc tanquā deus
adorandus ꝑ m ꝙ ibidem dicitur
requisiuit rex decorem tuū qma
ipse est dns deus tuus ꝙ adorabunt
eū ꝙ et translatio ꝙ animi sic habet
ꝙ et adora eū ꝑ ꝙ aut ista ꝛba dicit
de assuero regre sequit ꝙ mardoch
eus mducerent totū ꝓpm ꝙ posti
sime ipam hester adquam dirigunt
ꝛba ꝓmissa ꝑ m apparet ꝛ corp ado
randū assuero sicut dcm ꝙ ad mani
te patet falsū qma in eodem libro
dicit ꝙ noluit genuflectere aman
aman ne honorem dei transferret
in hominem hoc etiam patet ꝙ ti
latonem caldaicum sup psalmū
istū que autentica est apud he
breos vbi end mḋo psalmo habet
sic speciosus forma ꝓ filios hoīm

diffusa est gratia mlabijs tuis/ cal
dicit cal sic habet/ pulchritudo tua
messia maior qua filiorū hoim da
tus est ꝓpus ꝓphie mlabijs tuis dic
igit patet/ ꝙ̄ dicit q auctōritas q̄
hic inducit de⁹ ꝑ̄ intellegenda est
ad hoc de xpo hoc aut suppono
ꝓbat/ ꝓhoc ihūs ꝓ̄ dignitas et p
gnis consubalitas eius ad ꝑrem et
distincta psona/ qma ubi dicit thro
nus tuus deus in seculū seculi &c
ꝓ̄da conpit te deus tuus/ et sic
patet q ihūs est deus conetus a
deo ungenti/ qua filius dei in hac
na natrea conetus est plenitudine
gratie/ et inde nō possint esse plures
dij ut supꝰ dcm est/ ꝙhoc sequit
consubalitas ꝑris et filij/ ꝛetā q
sunt in auctē patent/ est tndie
mpōcipio/ hic quitur ꝓbat equa
litatem potentie in filio et in ꝑre
et būd transit/ qua ꝓbata q ꝑ
dcm dna nāz sit consubalis patri
et gnis sunt ꝓbate alie tres condi
tones/ s. equalitas ꝓtatis. dignitatis.
et durationis/ potentia aūt dei ꝛ
luret potissime in creatōe rerum
de nichilo et ex hac consubstantione/ et ho
no solū queunt deo ꝑ̄ et eius
et eius filio/ qui est eiusdem nature
cū ipso/ deo dicit ꝓpheta et tndie
mpōcipio terram fundasti et opa
manuū tuarū/ et tndie pe fecisti tua
de nichilo/ et consistas in stabilitate
et hoc ꝙ̄ppmittit ꝙ̄ hoc quod dicitur
fundasti/ et qma tota creatura
inferior ꝓ̄ deo creatur indomo ꝛ
dicit fundamentū quod et dsimu
lꝫ qma nihil quadrat filius ad pre
tanquā eiusdem potentie/ deo dic
Impio/ in filio/ ꝙ̄ filius ꝙ̄ quē apa
tatem sicut ꝙ̄ autem sua/ ut supꝰ dcm
est/ et aut filius dicit principiū
ꝑ̄ ꝙ̄ obi/ iudeis quibusdā ab
eo qm̄ eis rendit principiū qm̄ et loqr
vobis et opa manuū tuarū sunt cēli/
manus autem dine methaphorice dnd
oritus sue potentie nominant hre
lia et terrea que sunt ōnia mutabi
lia/ ut ꝓhac intellegantur creatu
re medie/ qma sub creatiā apte et filio
sunt est ꝓducta et ꝙ̄servata nec ꝓpria
equalitas potentie/ quod ꝓbatur/ hic
qme aptus ꝓbat filius ꝓ̄ creatiā
ad cuius evidentiam sciendū q sicut
tempus sequit motū et mutatem
ita etnitas dmutatem/ solus autem
deus est immutabilis ꝙ̄ unde mobi
lo sepe/ solus mensurat etnitate
eo modo quo ꝓ̄ ubi dicit mensura
ꝙ̄ cum in omni creatiā sit aliqua mu
tabilitas ꝑ̄/ qma angeli sunt muta
biles ꝑm̄ actu intellegendi et volendi
loquendo de cognitiōe et affectione ra
tionali sunt etiam immutabiles de esse
ad non esse/ si dimittant odium con
servatōnis/ sicut reli superiores hoc
modo sunt mutabiles et ad hoc mu
quantū ad statū/ sicut aūt inferiores
s. ignis et aer/ ad istē modis muta
tionis sunt mutabiles quantū ad alte
rationē et gnidos/ et ꝙ̄ gnis alia eleme
ta et mixta oculis nr̄is in omni diffe
tu et mutatōne/ et aliqua creatura
ꝑm̄ ꝓphm̄ nr̄m ꝙ̄ hoc/ et ꝑm̄ firma
status aūt mundi dmutabit infine
qma celū cessabit/ et mutabit/ et pleto
mūdi &c. ꝓ̄ adam xp̄m finalit̄ or
dinat/ et ꝙ̄ gnis alteris et gnitis
in elementis/ que etiam elementa
ꝙ̄ ignem conflagratiōnis purgabit/
et ideo sicut dcm est tam inculpa

corpoꝝ q̄ ĩelementis cĩt mutacio
& p ḡnẽ ꝓbuit quodamodo a statu
in quo modo ſunt / et hoc eſt quod di
cit ꝓ ꝓbuit / ſ reli ſuꝑiores & mſe
riores ꝑ ḡma no corrũpent q̄ntũ
ad ſtam ſo ſubdit et velut amictꝰ
mutabis eos / ſicut aīa ceſſante fri
gore mutatur veſtis que erat ca
tra frigus nĩcia, no quidem ut
mutat̄r ſic veſtis q̄ corrũpatur
ꝑ quia frigus ceſſat Sic reli ele
menta dr̄ mutari ꝑ motus celi
& alterĩs elementaꝝ que ſunt ppt
gradonẽ ut ſ impleatur nr̄ꝰ eloc
torĩ quo impleto ceſſabut / manet
tamen ſtiba celoꝝ & elementoꝝ
deus aut ſolus eſt aīa ꝺ mutabi
lis ut ia dctm eſt / ideo cõcludit
tu autem idem ipe es / ſ p annoꝝ
modũ ĩmutabiliter & p ḡnes ãni
tu no deficient / i dnacio tua no
q̄ mundi cõne dna ſit aliqua ſuc
ceſſio ſicuti eſt d aīa ꝑ ḡma etĩ
ra dna mſe ſimpliciſſima no pt
ꝓprie dici anobis inſi q̄ ꝓpacõne
adpra & p ḡnes q̄ poteſtate tamen
cum q̄ ĩmmo / hoc patet cõcet
nitas filĩ adprem aīa q̄ quo ſic
vmq; fiebe ut ſupꝰ ꝓbatũ ſequit
aīa ipis eſt vmd eſſe et eadem
ꝺ mutabilitas & p ḡnes et ĩtra

Adquem autem ſcĩt aīa ꝓbat apls
equalitatem dignitat ĩ ipoꝝ q̄ auc
tãte ꝓ eo / qui ꝓ dr̄ de ꝓpa &
intelligendus adbram / Adhuc ei
deniam cõſiderandu / q̄ iudei et
moderni aligni dicut ipm debe
intelligi de abrahaam, et q̄ eliezer
eius diſpenſator ĩ ꝓ ꝓ adredde
da gras deo deuĩctoria q̄ĩ hꝰit
abrahm contra illos reges qui
captiuauerut loth nepotem ſuũ
ſm q̄ habet gen q̄ / ꝑ hoc patet
falſũ q̄ titulo ꝓ aīa no intitulat
abrãm eliezer ꝑ adamũ ſo dicunt
alĩ q̄ eſt factus adamũ no tame
loquit de ꝓpa ꝑ de angelo ſuo ut
ſit ſenſus / dixit dns dno meo /
i deus reli angelo me cuſtodienti
ꝑ hoc patet falſum / aīa ĩfra dr̄
tu es ſacerdos meꝰ nd cũ / q̄mo
ꝓ intelligi de angelo dauid / aīa
ſacerdociũ no cõpetet angelis &
ideo dicendũ q̄ ad bram & ꝓ ſuus
adamũ loquens dr̄ ꝓpa et hoc ꝓt
ꝑ tranſlationem caldaicam / aīa
ubi habet̄ dixit dns dno meo /
caldaice ſic habet / dixit dns dño
ſuo / Item p illud quod ſequit q̄
vero amaluciſeru gemuit tꝰ i q̄
ſuba mea ante omnem creaturã
hoc aut no ꝓt q̄ꝑe ĩſi ſolũ dei
filio q̄m filius eſt dei / hoc
igit ſupponto ꝓ q̄ apls bene
mduit auctem hui⁹ pſalmi adp
bandũ equalitatem dignitatis m
ꝓpa q̄ eſt mdo ꝓce nr̄ducens
vbũ dei ꝓ adfilium dicentis ſibi
Sede adoꝛ meis / i ad equali
tatem dignitat mee ſi ꝓ ꝑ fiat
ad ꝓpm ſm dnam naturam ſicut
ſupra q̄ꝓbatũ eſt / eodem capi
tulo ſequit donec ponam inimi
cos tuos ſcabellũ pedũ tuoꝝ / hoc
autem cũ iudicio / quando aīa
ſubintrãt ꝓfecte ꝓpa ꝓpa ꝓpa ꝓpa
adgo etnitatem / aīa quantũ ad
auctoritatem anna ad ſimꝰ ei ſub
iecta ꝑ de hoc plenius videbit ꝑ
inſinuauit hic dubiũ / quia videtur
q̄ ꝓpus no debuit ſede ad dextra
ꝓ ĩnetermnũ ꝑ tm uſq; ad tempꝰ
determinatũ quo anna ſimꝰ ſubi

tienda q̄ videt importun̄ pl̄oc ad
ubud donet / dicendū q̄ hoc adubu
d tenet alid finite q̄ signat
tm̄m illius cui adiungit sicut ad
dicit sede hic dones donec ponam sensus
est / q̄ m̄ aduentu meo & meetur ses
sio tua. dū tenet nō determinate
& tue no signat talem determinate
sicut ad dicit. iste no penituit de
prīs suis donec corrigit sensus
est / q̄ nūq̄a penituit. nec penite
bit / ḡma post mortem no est locus
pnie / sto ho no ponit hic adubu
d ad dicit sede adoptem meis do
nec ponam hec ita sensus / q̄ nūq̄
cessabit sedere adequalitatem dei
prīs / hec autem equalitas no ꝑpe
tit angelis / deo subdit aptus no
ne omes sunt administratorij ꝓpter
/ q̄ sic sicut am̄ martiri / videm̄
q̄ aliqm̄ ꝓpriat inopibus / ꝑ archi
tectonia & principales, alij ꝙcq̄ue
impata sicut mīstros artifices
matiz ꝓpantes / ad omes isti dnī
artifices / ut habet̄ ꝓmo matthe ce
/ sic mangelis aliqm̄ dnī deo as
sistē, aliqm̄ aut ꝙcq̄ni impatu
. & omes dnī administratores ut
administratorij ꝓpter / spuales sbe
m̄ mīstīo missi / superiores em̄
angeli mittunt ad missionem m
tioꝛi, medios & infimos ordinando
ordine terrarchico / inferiores aut
mittunt ad aliqua dra nos ꝙcq̄ue
da / ac mittunt missione q̄ tioꝛi
tat̄ patet / q̄ omes sunt m̄ mis
sū / licet diuīmode / istud autem
mīsteriū ꝙcrent angeli ꝓpter
salutem electoꝝ ut natūa humana
que est / in filiod adoptetur indiu
ꝑ angelica, tanqua ꝑ superiorem
ꝓpter hoc subdit̄, ꝓpter eos q̄m

capiunt hēditatem salutis ꝓmīsū / hec est lex dīuitatis ut
infima ꝑ media reducat̄ in supmo
Propterea hnudanerq̄ CAP. II.
posterqua aptus mea ꝓceden
ti declauit eminentia ꝑpe / hic
gnr̄ q̄ hoc astendit quanta dilī
gentia sit q̄ libenda legi noue ab ipd
date / ac ecta hec duo fecit / ꝑ q̄ hec
pomit quandam cautelam ne ꝑ
ipam / ibi no enī angelis / qua tal
est / lex vetus data fuit ꝑ angelos
d mediatē ut dictū est ca ꝓcedēti
& ut fuit suscepta apto ifert ad ꝓ
uenīa magna q̄m q̄ patet ex
ꝓb̄is / ꝓb̄i dicit ꝙ aptus suscepīendi
legis / ꝑ duos dies ꝓfectmeita sue
lauit & apls eam ꝛpōdibus ei
mīt ut esset paratus die tercio ad
legem ꝙcipiendā diligenter / similit̄ illa lex fuit diligenter obser
ta / ac eius trāsgressores pue
bant̄ / ergo multo fortius lex nona
q̄ data est / aptus d mediatē apīd
quī est dūs angelorū & media
tibus aptis multo diligentia est
ꝑ ꝓdicanda & confirmatio mira
culoꝝ / suscipienda est / ad ꝙcipiendā
et diligenter obseruanda / et transgre
sores illius magis ꝓmenter / hoc
igit̄ ꝙ q̄cludit aptus excellentia
legis noue apīd date / et humilē
eius oportet obseruatores ꝓpīd
nos ea que audiuimus apīd
s & aptus ne forte ꝑ effluamus
fluit enī homo ꝑ penā cōlem
sim q̄ dr̄ est ꝓ / quasi aqua dilabi
mur inter eram que no redibit
si ultius effluit ꝙ culpam si ꝑ
effluit / ꝙ forte fluit ꝙ eternā
dampnationem & obnigit non ob

fuantibus ppd legem to bu dicit
aplus nefrete pessuam/ 1 cena
dampnacionem mancam/ eqd pbat
qm plegem oetend que mortis
e sucti/ dicens qm em p angelos
dns est sim/ 1 simt in iuctus
adtsto dienda et omis qualita/
1 transgressio legis 4 p pcm q
missionis. qd est contra pcepta
negatiua 4 inobedientia/ 1 pter
omissionis/ quod est contra pcepta
affmatiua accepit iustam retribu
tionem mercedis/ 1 penam debitam
sm quantitatem 4 qualitatem culp
ut patet in vet testamento in mul
tis locis/ Si ego ita est quomodo nos/
s catholici effugiemus/ penam deb
tam si tenuerim negligo imo salute/
si inobedientes fuerimus legi nouc
mque sola est salus vite eterne
quasi/ dicet/ nullo modo. 4 qniter
ostendit aplus qualit si ego nouu
ppd primo data e aplis 4 per
aplos publicata/ d/ que/ s ego no
ua ad mtm acceptasset enarra
ti p dnm/ qm aplis in principio eam
dedit audiens qm audierunt a ipo/
1 a pijs aplis 4 aliis discipulis
d nob confirmata est/ p pdicatoz
ipsius contestante deo/ 1 consen
te eoz. pdicatorem p miracula va
ria 4 multa sicut dicit ad hebreos/
deus coopante 4 simonem confir
mante sequentibus signis sicut
eni 4a que subsumt eodem confir
mant p hoc q ad principia ipse
nota reducuntur/ ita fides est de
his que ostendit facultatem intel
lectus humani/ cuius sue credibilia suf
ficienter confirmant qm adtestatio
talis doctrine miracula facultatem
humanus create nature excedentia/

des ppetrant/ qma ni deus non
posset esse testis falsitatis p hoc
sufficienter ostenditur q talis doctrina
merum qnet veritatem/ et hoc
q talis doctrina de ihu mhoc confir
mata/ s lge evangelica contestan
te deo/ 1 confirmante ipsum sig
nis 4 prodigiis/ 2 corr mmacu
lis/ sed cuius intellectus stiendo/ q mi
racula p que confirmata est ista doc
trina evangelica simt multiplicia
qua aliqua simt que pue fiei
p vim quantum ad substantiam facti. no
tamen quantum admodum fiendi/ si
cut sanatio febris/ alia fit virtute
ne 4 alia virtute medicine qua
nam adiuuante/ 4 tue no est mi
rabile/ qma hz causam naturalem/ sa
natio tamen facta/ isto modo fit
mtpe/ qma na no pt apparere in
instanti/ dr aut sanatio febris
ppheta fiat in instanti. hoc non
pt esse n virtute dina/ sicut so
cus petri sanata est a febribus
appo/ ut pt matth viii 4 talia
miracula vocant hec signa alia
aut simt que no possimt fieri p
naturam/ nec quantum ad substan
tiam facti/ nec quantum admodum fiendi
sicut est illuminatio ceci et sanatio
lepsi/ 4 talia dnt hec prodigia/ et
prodigium quasi podium/ 1 aliqz
remotum abominatione ut cognitione
humana/ que est sup naturam hu
manam/ et quantum ad substantiam
et quantum ad modum fiendi/ alia
aut simt que non solum excedunt
naturam sz etiam videntur esse con
tra naturam sicut q ego manens
ego pcat 4 q ihesus cum corpus
q corpora obscura corpus dimensionem
transeat sicut populus mutuit addu
ctis ianuis clausis/ 4 consilia

et talia dñe portenta ꝓtā portentū
quasi in longinquū transiū addenōn
dū vel magnitudinem tribuens aut
q firmata est fides catholica ut hic
dicit signis & ꝓdigijs nec ꝓpria no pot
ipis fr etiam variis virtutibꝫ et
spūs sancti distributionibus cōtinues
dnr hic fides. spes. et caritas quas v
tutes dedit deus ꝑ ecclam tribus no
ue legis distributiones sūt sancti
sunt divisiones gratiarū q date
sunt apīs ad edificatiōm ecclie
sicut dōm sapientie & ꝓphetie et
fidei de quibus loquit apīs ꝓma
autem non ista aut no dantur e
ꝑ ecclam tribus cui deus suis mūtis
fr dīna libertate ita subdit ꝓut
voluntatem suā fr non enī angelis
hic qm apīs confirmat ꝓdicta
quia sicut magis est obediendū
legi nove date expresse qꝫ legi ve
ri date ꝑ angelos qm dominiū
ꝓpri maius est qꝫ dictum angelorū
ꝑ scripturā ho eam opponit ꝑpri
eo qui a ꝑm est in modico ad
ostendendam ꝑm novitū qꝫ duplex
est status orbis unus qui fuit a
ꝑm usq ad & correptōm ad declarā
ꝑ diluvium alius status erit post
iudiciū in quo cessabit omne tale
tūsmutatio nec aut ita est qñ
tot fit idem orbis quantū ad
substās nec est post iudiciū no
tamen est idem ꝑm statū ut visū
est & ita orbis quodammō duplicat
ur ꝑm istam duplicatem status
ita qꝫ de orbis futurus ꝑm statum
qui erit usq ad iudiciū dr aut
orbis futurus secūm statū qui e
rit post iudiciū fr orbis aut
secūm statū primum subiectus est
quodammō ipis & angelis quia mūn
dus corp movent corpa celestia
& p gnē trānsmutant ista in festa
p ipos & diluunt homines dedi
vinis omnia aut ista cessabunt
in iudicio & ita orbis futurus non
erit angelis subiectus fr ipe quo
qm tūc omne creatū plene sub
iecta no solū quātū ad dimittend
fr etiam quantū ad hoc mentem
ut magis videbit ista ut ap
quon enī angelis subiecit deus
orbem terre futurū / ab orbem
secūm futurū statū de quo loq̄m
qm de hoc statu apīs mox dicit
loqui & aut orbis secūm illum
tū subiectū oppo ꝓbat ꝑ ꝓphetā
di testatus est in quodam loco q
mpsalmo qui incipit dne dns
m sic aut ibi dicit qm septi
fr nota erat ubis gentibus ꝓbabat
& stare sceptra eius quod est ꝓma
qꝫ memor es eius & ꝓba sunt
ipius david ad mentē qꝫ abatos
humane nature in ipa incarnatione
et idcs dicit qꝫ est ro qd modi
cū est & quasi nichil respectu dei
dne & angelice & tamen memor
es eius ipm immutabilie considerando
et tibi vilipendo in incarnatōe ipm
minuisti cū parūlamq abangelis
qm natura humana sic exaltata
ipa incarnatione fuit postea in
norata abangelis ꝓpassione
qm angeli no sunt passibi
natie sequit gloria & honore
coronasti eū qm ꝑ mbra pas
sionis optimut gloria corporis
tpante passionem & resurrectōn
no fuit gloia sed fr passibile & mor
tale admplendū sed ꝓtempore
mysterii & qm adhuc dūcte sunt
ei omnia subiecta ipm ꝑ dr mathei
ultimo dicens apīs ꝑta resurrectōi

sua data est ei omis plas nec
lo & mitra no sequit qstuista eu
sup opa manuu tuaz oma sub
ecisti subpedibus / & comptu
ma no omia sunt ei subiecta
occultue hoc qplebit pfice in
uduo / se nec autem / tempoe
moderno qd creat usq adiudicia
nr du videmo oia subiecta ei / s
quantu ad occasus / qd aut qm
modicu / hic gnr opponit pba
sptiua de xpo / et dnudit induas
ptes / ma pmo ponit oppoz
sua ho & monet eta hoc qua da
bubitacz / decebat em / opponit
igit pmo auctr pdcz co mo
quo opposita est mpte prudeni
dicenti ei qm in modico qp ange
lis immoratus est / s ulnd ppm q
immoratus est plus qz angeli m
pte ut dcm est / videmo ihm sic
immoratu pter passione morte /
i comito passionis gloria & hono
re coronatu / differt em honor
et gloria ma honor est qdam
reuerentia manifestatiua rtutis que si
fiat misereto ut coram paucio
dicit honor hz gloria ppe dicitur
talis honor qbibet alicui exhi
bit unde sdm umbre gloria
est clara notitia cu laude / et ideo
dicit videmo ihm gloria & honore
coronatu / ma pfidem firmit tene
mus ipm qualtatu exhibita humanitate
cuius suppnem & ho comito passioni
ut dcm est / et ma hoc no fuit sm
os xpi nris hz qd ma gratia / et
habundante / deo sequit ut gra dei
p omnibus gustaret mortem / et dr
p omnibus ut ma licet eius efficacia
no se extendat / nisi ad iustos cuius
tn sufficientia extendit se ad omes

decebat em / hic gnr remanet qd
dam dubiu qdicto exclu / dicit
em primo ra qp oppus permittet
angelis sicut dns seruis suis & in
ho ca dixit / qm mpa de fuit mirra
tus abangelis / et istud sdm vde
expugnare primo dicto / q quasi remo
uens hanc expugnantiam appare
ostendit / qp oppus quanis sit ma
ior angelis & actor mee salute
tn quemdm passus est / et hoc os
tendit explicit tunc ra acapit qo
pte dei preis passionem filii ordi
nante ista qpte dei preis filii p
redemptoe mea passione sustinere
i qui em salutem / tria qpte ne
hiame tdemptone indigente i
nuscz angelos / prima ratio talis e
deus pr est causa efficiens & fi
nalis qm & p gns hz prudencia
de omnibus deducendo ea ad finem
debitu hz spali modo hz prudencia
de electis qui deducdi / adhibitu di
nem supnalem qd quod pdesti
nacio que expectu electoz fm dr
qdam ps spalis ipius dine prouden
cie ut pz primo simaz / pro ad deg
pr omia quemtissime fecit
ma disponit omia suauit ut dr
sapie viii° / p gns redempoe electoz
p qua ppd deducdi / ad gloria que
mentissime facta est / modus aut
quementissimo est ut oppus q est
verus homo & verus deus mise
rana natu passus est / ut sic no
remaneret dedecus culpe sine de
core iustie & qui p culpam auersus
fuat adeo reduceret qp penam
quementissim creat q hanc pena
sustinet / ve qui est deus & homo
ut sic posset hoc qui potuit
& satisfecit deus qui potuit qp

offensa pnn homis quā dā mſre
mitatem ꝙmebat. hanc aut ſmā
breuē tangit. aptus / ducens dece
bat eū / deū prem. qpē quē
ſimul / finalit aut / ut dictū est. ꝛc
p quē ſuleos filios gloriā ad
duperat / adglādā adducē debe
no dispoſuerat / & loquit hic de
effectu pdestinatois / q no pt fal
li decebat / mḡ deū prem cōſummāt /
& adfinem vē & dēptois addu
cē autorem ſalutis eoꝝ / & ūtm pn
q est auctor ſalutis eterne p pas
ſionem / q ma passio ſua fuit eō
uenies modus rēdemptois / ut
visū est / & ut eā ſanctificaret / hic
ponit ſa rō quē accepit / oppte
opus passionis ſuſtinuit / & est talis
/ oppus eā ſanctū pbrō nḡ humanam
est eiusdē ſpēi nobiscū / & p quē
carnē meā & ſē me / & ideo ſicut q̄m
dat nobis ſuā m natura passibili
ta q̄m fuit ut q̄dē nobiscum
impassionibus carnis & pbroꝝ no
bis impassibiliter dāret / hoc est
igit̄ q dicit hic. qui em ſanctificat /
& oppus & q̄m ſanctificat / & populꝰ
catholicꝰ omnes omnes / & omnes
pres est filius dei nālis nos aut
ſumꝰ filii adoptiui. p̄pter quā cam /
& ꝓpter eoꝝ carnē m natura & filia
tōne pdictā no confundit / & non
erubescat fres eos vocāre / & ipos
fideles quos vocat fres / dicēs
nūciabo nomen tuū fr̄ibus
meis cū iste end psalmꝰ loquit̄
de passione xpi. unde ibidem p̄mit
titur foderunt manus meas et
pedes meos / q̄nō p̄ intelligi de
david nr̄ demaredocheo deq̄ dicit
iudei moderni istū psalmū debe
re intelligi / quo patet. cum fidelis
& nr̄ maredocheus nr̄ david fuit.

ste cessit / et deos illa ſpēm adhuc
intelligenda est. deppo q̄ post post
ſuam & ſinegens amorem mutauit
nomē dei pris fr̄ibus ſuis / & aptus
& m medio eccle laudauit / q̄n in me
dio aptoꝝ et aliorū discipulorū ſuorū
et p̄ ql dies eos donauit ſuo bea
tudini / & ſequit & ubi ego cresſ
dens meus / hoc ſpōnea loquit̄ de ea
oppetitione & ſuperatione ſue q̄d
oppetebat. xpus adeo p̄ & in
hic ponit q̄m aliam auctoritatem
q̄ habet ysaias cum / addidem ꝑ
dūd ſ. q̄ xpus debuit p̄parare no
bis & in passionibus carnis q̄ no
tat nos quōd ſuos & p̄ q̄us cōd
natiue passibilis ex̄po / q̄ aut hec
auctoritas ysaie intelligat̄ d̄ xpo
patet. q̄ illud q̄d p̄mittit / dom
q̄datui ipm ſanctificate & infra
ſet eis vobis m ſanctificatum / in q̄o
dem autem offensionis & petre
ſcandali duabus domibus iſrael
q̄ma genitaḡ ꝛcipientibus oppro
iudei p̄ matrem p̄re ſcandalizati ſe
& q̄rentes & ſequit ibidem hugo
testē signa & legem mīs discipulis
meis q̄ lex euangelica data est
a xpo ipis apīis & alīs discipulis
& tue ſequit̄ illud quod hic p̄mit
tit̄ ego & quod mei quos dedit
mihi deus / quod hic vocant fideles
catholici xpo filio adeo p̄re ſm
q̄ ipemet dicit. q̄d pro / manifes
tauī nomen tuū hominibus quos de
disti mihi / tui erant et dedisti eos
michi hoc igit̄ supposito sequit̄
aptus / & q̄ma ergo quia eū carnem
& sanguinem / & fideles fratres
eius xpo in natura passibili & ipse
fuit ꝑticipauit / eisdem p̄ passio
nibus / hoc end fuit decens ut per

mortem sua destruet eu q habebat mort impiu / diabolu / hebat em di abolus mort impiu / inquantu epp suasione sua natura humana ducta est admortem culpe et eqnti admorte natie / ipma p culpam natura hua/ na maneret morieudi nitatem et libaret / sic ipe ppus assumtute letis eis qui timore mort / i plegem voc/ tem que dmca fuit / quia erat loc imeris di etiam timor mortis / quia penam mort infligebat / pter eum obnoxii / i obligati erant ser uituti / ab hac em liberare cupiens obligati plegem libauit nos ppus pstiam mortem / Nusquã angelos / hic ponit / 2a tacis que incipit epp te natie redemptre indigent / ma indigens redemptre est natura intellectualis subiacens pcto remedia bili / quia ro est / quia natia tacta intellectu no pt peccare / et p quod no indiget redemptre / Cute nã humana p lapsu no subiacebit pcto et deo redemptre no indigebat licet indiget / potuit ad habitudinem du re sup nali / natia em angelica pte lapsu licet subiaceat pcto / no tn indiget redemptre / ipma illud pon est irremediabile / nec aut ita est q nã humana assumptibilis a verbo adoptõ redemptris ut satisfaciat natura q peccauit / et ideo natia humana assump ta est a verbo et no angelica / et hoc q quod dicit hic aplus nusq angelos apprehendit / i nullo loco sacre scripte inuenit / q nã angelica assumpto dno assimilar / si semen abrahe apprehendit / i naz sibi vnit sicut pha/ tu est supra / et septima vetus testa/ menti / ipe hoc sequit / vnde q de buit / sic ipe ppus et omnia fratribus fitari / hoc est / quantu ad omnes ipse/ tates natie passibilis / ipma talia su ciuit adoptus nec redemptionis / non tamen debuit assimilari eis quantu ad defectu culpe / ipma hoc no valet adoptus redemptionis nec si magis impediret / ipe ut minores fiet / et si eum q ipe huit natura passibilem huit quadam aptitudinem ad compa tiendu nobis et fidelis pontifex ad deu / sicut misericordiã et caritatis offendo pro nobis ut expiet / et / liceret de licta pli pcis satisfaciendo in eo am quo passus est ipe / i natura in qua passus est que est natura humana et temptatus / ipma a demo ne nec certo / pgea abhominibus in sua passione potens est et eis q temptant nec auxiliari / i eo nã qua passus est et temptatus hz quandã aptitudinem et promptitudinem ad de fendu nobis auxiliu impassibilis et temptatoribus mlis / Redemptor eam huic qd decet esse melior cul/ et prudenti / et iuste / utrq omnia sunt subiacenda eppo sm quadratum in finito seculo / et arcquit / primo q no ipma creata intellectualis subiicitur eppo p transmutatem voluntat adipm si homines damnati et angeli inique ei sic efformabu / quia haberent voluntatem resistem tem ei quantu potest ego mag si subiicient / item si angeli sunt ei subiecti a hac eiã rone natie aut rone gratie / no natie / ipma natia humana magis inferior est angelica natia / et ipse ppus eidem specie nobiscu / nec rone gre ipma bonus angelus data est gra secdm ppriam naiam sm q diffusius tractatur hic sm ac / et p quod deus est maior gra qua dispo / ipma ppus secdm humana natura inferior

Quere

est angelis sicut ꝛa dicit est et sm
hanc naturam et deitatis quod et non
sdm diuinam gram ꝛc Contra quod videt
intra quia dicit est quod quod homo
subiacent omia ꝛc Ideo subiacet quod
sunt errores et hereticorum qui dicunt
error asserens qui posuit quod sua
subiacent ppo et quod demones et
homines damnati subiacent ppo
sdm conformitatem voluntatis
qua posuit et quod aliquod tem
pus certum post iudicium demones
et damnati recipient adpmam
et vltimus adgloriam Et hic error
damnatorum per illud quod habet
est vltra ubi destruit omnitas pe
ne damnatorum et gloie beatorum
sm quibusdam dicit quod hij in sup
plicium erunt iusti autem meritum
eternam et ideo pari vtrique quod
nata dicunt redire ad penam eadem
vtrique dicunt quod hij possent eadem
migloiari Alius est error negans
eum ipm ppm esse omnem hominem
qua adhoc sequit quod ppo nichil
subiciat quantum adquamtitatem
Si enim va quantitas non fuit dpo
nichil subiciat ei quantum homo
hic autem sequit addens arrij quod
posuit quod vbum assumpsit solam
carnem humanam Et non assumpsit
animam qua vbum supplebat locum
ani et confirmabat deum sicut
per illud quod habet Joh i° vbum
vbum caro fm ꝛc Adhoc autem
sequit quod ppus non sit homo et
adhoc quod aliquis sit homo non habet
animam Et implicatio contra dicto
rum qua sit forma hominis non va
let Ideo dicat quod vbum supplet locum
anie et non per supplere locum cuius
formalis materia principium/ quod
aut dicendi destruit secundum quod
caro non per hoc quod assumpsit
carnem et non animam est impiare
contra dictum Adhuc inconuamens
euadendum dicit alius hereticus
scilicet appollinaris qui sui sequaces quod
vbum assumpsit animam sensitiua non
tamen animam intellectiua quia vbum
supplebat vicem ipius intellectus
Et adhuc sicut adpma secundum
quod per non sit homo quia homo
repanit nisi per humana per animam
intellectiua homo enim per intellectum
differt ab alijs precibus talia ut
habet ipm metha Et hic hoc
primo destruit scripturam et dat
quod per animam sensitiua quod vbum assumpsit
carnem non tamen posset dici
quod haberet carnem humanam sed tm
brutalem quia caro non per dicitur
humana nisi alicuius intellectiua quod est
homus forma Et tam vtrique dicit
scilicet arrij et apollinaris et
manifeste contra euangelium dicen
tem et verbum caro factum est contra vetus testa
mentum vbi quod promissa fuit mencio de
humanitate vocabitur et desiderium omnium
caro dicta Item vtrique scripturam
dicit primum vnum filium dei ipm
fm quod hic dicit per quem fecit et
vnigenitum vnigenitus et per
vnigenitum intelligit et per filium
hoc autem non esset vnum nisi ppo
esset eiusdem speciei cum quod vi
delicet et per quod verus homo de
tis quam alius vnus possent im
pugnari per hoc ipsos scripturam
itatem vitandam adquod omitto
Et subeundo istis sdm virtutem

cnfonitur q̃ vnus sit verus ho
et verus deus / dico adque stione
q̃ona sm̃t subiicienda vpi ppd / ea
am sm̃m humanitatem / et q̃ sm̃t
subiecta sm̃m deitatem non est du
bium vpo autē ostendit hmōi via
ꝑma accipit / vnē vnionis / q̃nto
dē aliqua natura creata est ꝓxi
mior vpi ꝑmo principio tanto est
sublimior sicut patet tocpa rele
tā pfm̃t / q̃modo vpis gr̃iabilibꝫ
et corruptibilibus et ista gr̃iabilia
et corruptibilia sm̃t eis subiecta
ꝓ hoc dicit ꝑmo hebr̃ / q̃ ele
menta contingant sup̃ioribus lato
ribus ut omnis virtus corū guber
net inde / et aut ista inferiora
magis distent a ꝑmo principio q̃z
ꝑ ꝑphm de gñatione / vbi dicit
q̃ ista inferiora corruptibilia sm̃t
ꝓ longe distare a ꝑmo principio
q̃z assumpta vpo meropalibus
sq̃ quata aliqua sm̃t ꝓxima ꝑmo
principio / tanto alia sunt eis
magis subiecta / et eadem tonenda
angelica / q̃ est vpis corpalibus / sm
q̃ dicit dnūs ne de te / hmē aut
ea est q̃ natura humana incorpalis
quior est quā natura aliqua an
gelica / q̃ coniuncta est vpi deo / non
solū p vnionem oponis sicut
angeli bñ ꝑ sēm esse ypostati
cū et in natura suppositi / ꝙ tota
natura angelica est sibi subiecta / et q̃
quā anima alia / et ꝑdā ratio accipit
cōmuto sue passionis que fuit q̃
infinite efficacie rone suppositi
tota actiones sm̃t suppositorū
et ideo licet natura humana esset re
tolendi passiones et mendi / illud
tamen minus erat suppositū dmi

Hec aut ita est q̃ ipsa passio
meruit sua exaltatōm sup om̃
creaturā hanc aut rōz tangit
apūs ad philipp ij° / humiliauit se
metipm obediens usq̃ ad mortē
mortem aut crucis / ꝓpt quod
et deus exaltauit illum et do
nauit illi nomen quod est sup
ome nomen ut in nōe ihu om̃e
flectat ome genu celestium terre
strium et infernorum / et oratio accipit
ꝓpte status futuri beatitudinis
qui respicit ordinem gratie ma
gis q̃ nature / et ideo nobis gra
maior p quā et dignitas seu excel
lentia sublimior / in pposito autem
homie est gra maxima non solū
vnionis ꝑ etiam ꝑsone singularis
sm̃m q̃ dicit hebr̃ in q̃ ꝑsnūm est
ei datum nō ad mensuram / et p
quā est excellentior et sublimior
omnibus angelis etiam sm̃m hu
manitatem / et hanc rōz tangit
hebr̃ cū dicit / vidimus eū quasi om
strenitū / apte plenū gre et virtute
vnigenitū / dicit / sm̃a ipse solus
est vnūs filius et principalis
ḡnus aut alii bñ sm̃t tm̃modo
adoptiui et ꝑticipatione dei / et p
quā ei subiecti / Consideandū tame
ꝓpt̃ solutionem argumenta q̃ ꝑ
tam excellentiam et dignitatē
huius ꝓpūs sm̃m q̃ homo alius
sanctus illius bte vnionis nature
humane ind̃ino suppōto ꝑ hoc
fuit tm̃ auctoritative / dicit illa
natura adque erat passibilis
et passionibus subiecta ꝑ post
resurrectionem sua huius ca q̃ntūc
mquantū illa nata fuit plene
glorosa et omnibus angelis ꝓpta

ideo aie dixit aplus data est
nr omis pfis mcelo & interra
est ultio ꝙ pleuarie ea habebit pj
iudiciū quando voluntas eius et
ſnia adimplebit mondus tam
beatis quam dampnatis ꝙ hoc
pt ꝓ ſponſio ad argumenta ad
pmū dicendū ꝙ licet dampnati
mdū ſint habituū voluntate ppo
conformem tamen erut ei plene
ſubiecti unquamū ſnia ſue ſapie
& voluntate complebit in eis ꝙ
penam debitam ad ſm dicendu
ꝙ angeli ſint ſubiecti tone gre
duplicis ſ. vnionis & pſone ſm
gularis ut dm eſt & talis ordo
ſubiectionis repetit ſtatui bti
dinis et ad id quod addit pmia
angeli reꝓperut gram ꝓdm ꝓpar
tionem nāle & ſic nobi eſt dig
mior natura ibi eſt maior gratia
dicendū ꝙ nom eſt ſi ꝓpter nā
angelorꝫ adinuicem ꝙ ſunt qdā
excellentiores in nā & ſortiūb eo
dē ſint addens ſic receperunt
maiorem gram ſi no eſt nom ſi
compat natura angelica ad nāz
humanam ꝓpter pmia gratia no eſt
data ꝓpter ppo homi ꝓdm nr co
natu liberi arbitrij ipius in
dm ꝙ no accepit gram ꝓ talem
modū ſi abinſtanti carnis ih
aie & nomis impſona diuina
pmia fuit idem mſtanis vt uſqꝫ
recepit aiam ꝓpter plenitudinem
gre ſm menſura voluntat dine
et potenciam obedienciale ipius
aie ꝛc ſi licet aia ꝓpter ſit mſuior
ſm gradū nē tamen recepit
ma ius dom gratie

Capm tertiū

Unde fees ſancti ſ. ipſius apli
declarauit excellentia noui
teſtamenti ꝓ ſpecie veteris
ꝙ hoc ꝙ permittit ꝓpius ange

lis hoc qm oſtendit hoc idem ꝓ
ꝙ ꝓcellit moyſen et diuidit mdm
as ptes qm ꝓmo ondit ꝓ auctu
& ſo cohor concludit quantū ſit
ꝓpter obediendū ad quam ꝓma ad
nduas ꝙ ꝓma declarat qualis
ſtitudine & ſo ondit ipius ꝓpter
ad moyſen ꝓcellentiam ad ampli
oris end ꝛbie hec ꝓm admo
dū ꝙ dulcat allaquit illos qnibꝫ
ꝛbebat ut aios coꝛ admittat
ſequenū magr allegat dicit unde
fees ſancti vocat end fees cos ut
mutua caritatem ꝓpter ꝓpter eorum
penam & innocentiam ſuſtinen
pmia talia debent ꝛfulge ꝓpter
fidelibus vocatois celeſtis ꝓpter
pmia de iudaiſmo erant vocati ad
fidem catholicam adqua multos
pt efficaciā & multarie pcedē
nd pre celeſte cū traxit ꝓ tanto
gre ſm ꝙ dicit ꝙ. vſ. Nemo
pt venit ad me niſi pr ꝙ miſe
me traxerit ex conſidate ap̄m
& pontificem confeſſionis nre
ipm dicat aut pontifex quaſi pe
tens patiens pmia ꝓ paſſionem
ſeat nobis pontem ut paſſem
tranſire ad beatitudine dicat etiam
penitentia confeſſionis nre ꝙ ſe
ſufficit corde recede tm ꝙ opor
etiam confitet ore ꝓdm ꝙ
aplus ꝙ corde ad ꝛbie
ad iuſtitiam ore aut fit con
ſio ad ſalute qui fidelis ei q
fecit illa ꝛ. ꝓpter humanitatē ꝓpter
dicit etiam fidelis deo ꝓpter ꝙ
in omnibus querebat gloriā ꝓpter
& no ſua ſm ꝙ ꝓpe met dicit
Ioa. xiij. Si ego gloriā meā no quero
ſtat & moyſes fidelis fuit in
tota dom eius ꝓpter mansuetu
dine fidelis ꝙ ē dom ꝓpter

qua habitat p̄ fidem. Et aūt moy/
ses fuit fidel̄ in tota domo sua tanq̄ famulus
in testimoniū eorū q̄ dicenda erant/
i. legis deinde ipse Christus tanq̄ filius in domo sua/ i. in ecclia
habitat/ que domus sumus nos/ si
fiducia et gloriam spei usq; ad
finem firmam radicatam et stabilem
ut per/ ac hic quod audistis expedit
q̄ ppō finē est obediendū/ et
ita hoc tria facit/ quia primo
adhoc induxit auctem scripture
si cohortantem ho° apposuit illa
septima/ ibi videte fres/ secundo ad
auctoritatem et approbat sua
intentū/ i. timeamus igit fratres/
impetrio sequente capitulo ho°
inducit/ ubi in auctē scripture si
adducit primo quedam monita
ponit ho° adhoc inducit quem/
dam i. sicut mose accubatione/
dixit igit primo sic si apostolus ma
gis excellentior est moyse ut dixit
ideo quasi concludendo et admo
nendo p̄ scripturā dicit. Et ua pp
ter sicut dixit spūs sanctus/
loquens p os ei psalmiste hodie/
si tempe gratie mee voluntatis si

fidem et gratiam per ho° dicit Quare
bi primo/ voluerunt eum temptā
nos probo voluntate ut sciamus aliud
aliquod creatum eius/ deus aut
pre omnia optat p filiū/ quia in
diuisa sunt opa trinitatis et pquis
fabricauit domū certū/ no aut
moyses/ et ho° est quod dicit/ et
moyses quidem fidelis erat in
tota domo eius/ s. dei tanq̄ famulus
ministrio. ad cor q̄ dicenda erant/
i. legis deinde ipse Christus tanq̄ filius in domo sua/ i. in ecclia
habitat/ que domus sumus nos/ si
fiducia et gloriam spei usq; ad
finem firmam radicatam et stabilem
ut per/ ac hic quod audistis expedit
q̄ ppō finē est obediendū/ et
ita hoc tria facit/ quia primo
adhoc induxit auctem scripture
si cohortantem ho° apposuit illa
septima/ ibi videte fres/ secundo ad
auctoritatem et approbat sua
intentū/ i. timeamus igit fratres/
impetrio sequente capitulo ho°
inducit/ ubi in auctē scripture si
adducit primo quedam monita
ponit ho° adhoc inducit quem/
dam i. sicut mose accubatione/
dixit igit primo sic si apostolus ma
gis excellentior est moyse ut dixit
ideo quasi concludendo et admo
nendo p̄ scripturā dicit. Et ua pp
ter sicut dixit spūs sanctus/
loquens p os ei psalmiste hodie/
si tempe gratie mee voluntatis si

reuelata tempus legis fiut q̄
tempus noctis sm̄ q̄ dicit apls
adreman̄et p̄mo / non p̄cessit
dies aut̄ appmquauit si uocē
eius audieritis / ipius ppter lo
quent̄ audita e mea euangelio
m nā ysaiana assumpta Quinetd
aut̄ testamento audita e uoce
ipius eius sm̄ q̄ dicit Quinq
lib̄ de sermone dn̄i in monte os
ponens illud ait̄ docē et aperiens
os suū docebat ēos tuc enī e
rapiens os suū qui m̄ vetū lege
aput̄ ora ysaiā Nolite obdu
rare corda vestra / sc mobiam ho
em̄ inobediens deo abeo se auert
et p̄ ipius deus iuste gram suam
ei subtrahit et q̄a gratia di
cor mollificat et pegns sequit
ipius hominis obduratio sicut ple
nius videbit̄ / Sicut in̄ exacerba
tione / hic post̄ exemplū de obdu
ratione antiquoz inducit / quod
licet nūn̄ p̄mo et post̄ non dicatur
q̄ exploratores qui missi fuant
ad explandā t̄ram filijs israel
p̄missam terruerint corda ipso
rū et tuc meduli dno qui tot signa
et mirabilia eis ōnderat inde
serto voluerint reuerti m̄ram
egipti ppter quod dns iratus
voluit eos delere p̄ pabus
morsi impedita e p̄tinsio ipso
rum ptin̄ p̄ xl annos impedita
est et ipius abnegressu dicē p̄
missionis / quo usq̄ omes q̄i
egressu fuant de egipto a pp
annis ut supō mortui sunt in
deserto nō intrauerint p̄missionis
terram ppter eoz incredulitatē
duobus tm̄ exceptis s. Iosue fi
lio nun et caleph filio iephone q̄
ingressi sunt t̄ram p̄missionis
ppter eoz obedientiam et fi
delitatē hoc e est q̄ dr̄ hic No
lite obdurare corda vra sicut
in exacerbatione sm̄ die temp
tationis in deserto dr̄ enī illud
psalm exacerbatio p̄ stitutū in
fructus enī acerbus no est ap
tus ad cibū et oppunit̄ mate
ria illud psalm sunt maxime ob
stinationis q̄ fuit dum̄ exam
inceduli dno fuisse tot miracu
lubus et signis et ideo voluit ho
luter platari eis ut dicit est si
cut fructus acerbus no acceptat̄
si recipit̄ sequit̄ sm̄ diem temp
tationis / qua plures in deserto
temptauerunt dn̄m ut patet in
decursu veteris testamenti Ipso
rubi temptauerunt me pres in
dubitando de dna ōnicia mea
et quēndo siue hoc importune sig
a moyse ad ēm videnē dei mira
bilia q̄ōm die et longa tempe
state mis quibus finit in deser
to et hoc est quod dicit ybaueruit
et viderunt opa mea xl anis et
ideo graui exit pena michi ueru
ipso et magis puendu ho sequē
ppter quod offensus fui q̄a con
tinuit in pō pene p̄mo sicut
nūc̄ in hoc p̄mo et adpuos
infideliter pec̄ et in dem vidit
sequit et dixi semp errant ōe
ste error procedebat ex mea
malicia q̄a videnē frequētissi
dei mirabilem virtutem meis
et ho dubitare de ea et tandem
nascere / no posset q̄ simplicia ignō
rancia p̄cedē si quo ob stinatōe
incontrarium et talis error no
excusat si magis aggrauat pena
ppter quod sequit sicut iuraui
in ira mea / finit decretū et

rrectibile prudre eos / dr em
deus vratq; metha^ce qui plurit ꝙ
admodu vrati se ipe ꝙue aut sint
ista pmitio subdit si introibunt
in requiem meam / ut no intrabut
pmissionis tra / dr requies / ꝙ
in ea requiescit filii ist posteā
vniuersi subvnite sua & subsi
dilnea sua sm ꝙ hic in ps iiij dr
mplubus locis / & ut ita / ꝙ pilla
requiem signata est requies con
sciencie / ꝙma homo requiescit in
deo p gram & requies secundu
ordine qua requiescit deo p gloiaz
& aut requiem p missionis no m
nauerut filii ist qui egressi ste
de egipto / ꝙ qp dict / ꝙ mortui
sunt in deserto ꝙd potm pdicte
exacerbatonis / audite fres / hic
inter ponit qdam aūctam
& qma mpdra aūcte tā pmptat
exhortatoz adhomo aperdim
culpā malop advitandam & pe
nam pena mflictam adtimendū
/ des hoc tā facit / ꝙ primo oppat
ꝙ ptinet ad exhortatonem sc qd pti
net admalop culpam / quidam
non audientes / 2o qd ptinet adpe
nam mflictam ibi quibus aut
offensus / dra pma dicit / videte
fres / diligenter ipsidate ne quis
in vob cor malum incredulitatis
discedat a deo viuo / sed exhortemini
vos metipos quotidie dum
hodie nomen ei⁹ vocatur / ne quis
ex vob obduretur fallacia
peccati / hoc aut dicit
ꝙ licet obduratio ist aliquo mo
do / tn principiū eius est a libe
ro arbitrio inclinante se ad pcm ut
videbit⁹ propterea ꝙd effectus sui /
tpa vacantes fidem eius deple
nitudine / atq; primo si tm initiū
sube eius usq; ad finem firmiter
teneamus / qui em baptizati in
xpo suscipit quandam nouā nāz
p fidem formatam / ꝙ fides est
ista spes rez / ut dicit in ista
epla & hoc vocat hic initiū sube /
qd debemus usq; in finem firmit⁹
retinere / dd dicit hodie / i tpe gre
sc vocem eius audieritis / circa hoc
tang supra opponit / & vidam
em audientes / hic qnt opponit
ꝙ manet culpa pdita dupat de
culpa quatuor pdta / dicens
qmda em audientes quatuor
erut / tpma plus erat audiens vba
exploratoz incredulus duo vo
luit me egiptu redii ut qdam
sc no omnes qui p fecti ab egipto
p moysen / hoc dicit ppt caleph
& iosue / qui non ingressi sunt
in terram promissionis sed fideles & obedien
tes dno p manserut / & patz

discede / dr em ꝙ supra iohem
ꝙ nullus recedit nisi volens disce
dendi adeo / unus / sicut em bonū
ale est adherere deo p fidem for
matam / ita malū ale est recede
abeo p incredulitatem / sequitur
exhortatio / vos metipos per quo
tidie dies / quamdiu ista dies vocat
tur / dicendo donec hodie cognomi
natur / i vocatur dies / p quandā
similitudinem ppt noticiam viatis
elucidate / qd no erat tpe legis / ut
sup dictum est ut no obduret quis
ex vobis fallacia / peccati / hoc aut dicit
ꝙ licet obduratio sit aliquo mo
do / tn principiū eius est a libe
ro arbitrio inclinante se ad pcm ut
videbit⁹ propterea ꝙd effectus sui /
tpa vacantes fidem eius deple
nitudine / & tertio primo si tm initiū
sube eius usq; ad finem firmiter
teneamus / qui em baptizati in
xpo suscipit quandam nouā nāz
p fidem formatam / ꝙ fides est
ista spes rez / ut dicit in ista
epla & hoc vocat hic initiū sube /
qd debemus usq; in finem firmit⁹
retinere / dd dicit hodie / i tpe gre
sc vocem eius audieritis / circa hoc
tang supra opponit / & vidam
em audientes / hic qnt opponit
ꝙ manet culpa pdita dupat de
culpa quatuor pdta / dicens
qmda em audientes quatuor
erut / tpma plus erat audiens vba
exploratoz incredulus duo vo
luit me egiptu redii ut qdam
sc no omnes qui p fecti ab egipto
p moysen / hoc dicit ppt caleph
& iosue / qui non ingressi sunt
in terram promissionis sed fideles & obedien
tes dno p manserut / & patz

qui peccauit & q̃ nō. Rubo
cau. hic opponit depena. ꝓter
culpam p̃dictam mi fluctum & hꝰ
e quod dicit. q̃ibus aut offensꝰ
e ꝓ aīs. ꝑ ꝙ deus puēns eos
none illis q̃ peccauit. & d̃ sic
& nō alius. quod patet ꝑsequē
ter effectū ad dicit. quoꝝ cadauera
ꝑ sceata sunt. in deserto impenam
q̃dicti ꝑtis. q̃ibus aut iurauit. ꝓ
mittēs decreuit. nō introīre in
requiem eius. i. introitū ꝓmissū
oīs mīs illis q̃ incredduli fuit.
q̃d. alios no iurauit. & caleph
& Iosue q̃ fuit credduli ꝙ
introierut. & ideo concludit. et
videmus. ꝙ ꝓ effectū p̃dictū & nō
potuerunt introīre ꝓter incredu
litatem p̃dictā. Addendū p̃
dictoꝝ quōd cor obduratū cor
dis sic attribuenda hoīi & at
tributo q̃ nō & illud quod ꝓponit
dei nō ꝫ attribuendū hoīi. obdu
ratio cordis est duplex. ḡo & ꝑ
ptis maior ꝑbat ꝑ illud quod ha
bet ad eō inō. cuiꝰ vult misereꝫ
& quem vult indurat. Quam ꝑ
suam pnciam & absentiam. est
causa contrarietꝫ ꝙm q̃ dꝫ. ꝙ
plicatꝫ. quanta enī ꝙ sua pncia
& causa sit lucis nauis. & ꝙ sui
absentiam & causa pclitatis mi
eiusdem & deus ꝙ sui pnciam
& causa mollificationis cordis. ḡo
ꝙ sui absentiam & causa obdura
tionis. Contrariū ꝑ ꝓ illud q̃
dicit. intra. ꝙ om obduratio cor
dis esset abhominabilis frustra admo
neret apls dicens. Cauete obdu
rate &c. Rndeo. dicendū q̃ nō
& dꝫ eidem effectū attribuit
ipsis causis. duplicitꝫ tamen

obduratio cordis & obstinatio qua
in ꝑtem. dꝫ eam cor duros metha
phorice. abstrahendo me corpis corpa
em dicit durum. quod nō cedit
tangenti. ꝙ & ē sensus. ne ht in me
thaph. & abstrahendo me huiq dicit
cor hoīis durū seu voluntas &
cor hic accipit ꝓ voluntate vide
est. q̃m nō cedit ut nō obedi
monitis. ad bonū & magis & ꝑ
talis aut obduratio est abhomi
nabilior atiue & demutorie. quanto
plus ex arbitrio adhibet pcep
ꝓ q̃ audit. adeo quanto miser
est. ḡo dicit & q̃ deus subtrahat
ei gram suam sicut ꝙ ꝑ pl me
talis illuminet. hec misericordia ꝑ
nitionem & arbitrij libertatem
iuste detrahit. unde sibi abeꝫ
se vellet. quanto miser esset. ab
eius luce subtrahē se deus aut
dupliciter gratie dat hoīibus ex
cognitione & mera liberalitate. &
ideo iuste eis retrahit. abeꝫ
se ꝙ ꝓcep audit. adeo cor. eius
induratur ꝙ gram mollificatur. ex
ideo ipsa subtracta ꝙ ꝓcep obdu
ratꝫ. & patet qualiter obduratio
duplicitꝫ deo & hoīi attribuit
& attribuit hoīi inquantū & culpa
deo aut attribuit inquantū est
pena iuste inflicta. & sic ex pcepto
ꝑtis adoptionem & adaptamenta ex
cohercacꝫ ꝑte induxit. Cap̃m. iiijum

Cum ergo habeamus ꝓpter q̃ apls ad
duxit auctorem fidei &c. ex
pedit illius ostendendum
ex ꝙ ꝑte & fidei obedientia hic
inter auctore ꝑdicta & ꝙ quoad
eius exercuit ad ꝙ subdit. & diuisi
nudatas ꝑtes. & ꝙ primo ostendit

q̄ nobis ꝓmittit sollicitudo meredi
in requiem que ꝓgressu temꝑe
ꝓmissionis figurata e ho octo con
cludit q debemꝰ adhuc festinare
ibi sabbatismꝰ ingredi. prima mun
di ꝙ primo acquisiit apostolꝰ ho ꝓbat
quoddam quod instrumento erat
suppositu ibi & quidam opibus. vetus
fuit sui acquisiti nihil consistit
stant prebus ꝓmissa e requies mu
di ꝓmissionis ita figuralit nobis
ꝓmissa est requies eterne beatitudi
ne omia in figura contingebant
illis ut dicit apostolus i. cor. x. qui
illi qui fuit sollicitati fuade dei fide
& obedientia non intrauerut requiem
illa etiam ut ꝙ dictꝰ & nos alii
go sitr si velimꝰ intrare requiem
celestem debet debemꝰ esse solli
ti ne timeamꝰ. i. sollicitati simꝰ. ꝙ
timor sollicitudinem inducit ne
forte electa pollicitatione. i. ꝓmissi
one dimissa intrandi requiem eius.
i. requiem celestem & existimetur
aliquis ex nobis de esse. hoc dicit
ꝙ ut ꝙ placeat ꝓmissionis dei nullꝰ
defiat nisi ipse defiant & eam
nobis intrandi est de requie sc
dm quēadmodū & illis. & sicut
inueteri testamento fuit primꝰ in
citatiꝰ de requie eterna & non ꝓfuit
illis primꝰ auditus non admixtus
fide. quia licꝫ ꝓmissio illa fuit
omnibus facta tñ illi solꝫ fuit ex
duli precipuit illius ꝓmissionis
effectꝰ. et ideo concludit ingredie
mur enim in requiem. s. celestem qui
credimus quēadmodū dixit
ꝓphe quēadmodū iuravi in ira
mea si introibunt in requiem meam. ꝙ
ꝓphe ꝓphetauit ꝓpter quod ꝓbat
ꝓma sicut fideles admittuntur ad
requiem celestem ita incredulos ex
cludit. sicut quidam ꝓbibus. hic ꝓbat
illud quod supponit est marcion
to videlicꝫ ꝙ requies celestis sit
figurata ꝓ requiem terre ꝓmissionis
et docuit duas ꝓtes sm ꝙ hoc
ꝓbat dupl ꝓ scriptura. ꝓma ibi & in
isto concilio. ꝓma ꝓbatio talis est
productis omnibus creaturis mundi
ait scriptura ꝙ deus
requieuit die septimo &c. vsta aut
requies no ꝓt intelligi requies terre
ꝓmissionis sed magis requies ꝓ qua
deus requiestit in se ꝓpe & hic est r.
quies bonoꝝ. quia mens humana no
ꝓt quiescere nisi in deo & ista figura
ꝓ requiem terre ꝓmissionis sicut
ꝓfectꝰ ꝓmissor & veritas ꝓ om
bram hoc e igit ꝙ dicit apostꝰ. et
quidem opibus ab institutione
mundi ꝓfectis in suis ꝓbus et
naturis dicit enim quodam loco
s. genesis &c. de termino sic in quali
ꝙ illa scriptura erat nota & famosa
de die vi. sic. s. lo. ꝓdicat scriptura
et requieuit deus die vii. ab omnib
opibus suis in septo quiescendo
& melior stat veteꝝ. nomis ꝓdicat
& ꝓhoc habet ꝙ alia requies
va & ꝓfecta ex requie data filijs
israel intra ꝓmissionis & ꝙ no
figurata ꝓ illam ut dm est. & est
missio. hic ponit alia scripturam
ad ꝓbandū hoc idem. et ꝓ ꝓbatio
talis. dauid vero fuit ꝓ magnitu
pus ꝓpter filij israel optimerant
terram ꝓmissionis sub iosue et in
ea quieuerant & ut ipse &tmat
quedam nouū modū intrandi in
requiem. dicit hodie si vocē eius au
dieritis nolite obdurare corda vra

ne q̄uem requie p̄missa sicut pces
vii p̄ sua incredulitatem p̄t go
go dicto dauid q̄ alia requies p
fecta q̄ quies bti figurata p
quietem filios isrl p̄fectam q̄ete
q̄ ultiatam dauid cū p̄ mag̃m
tempus post ea fuit no horteť
fideles denouo ingrediendi requem
hoc est igit̄ q̄d dicat aplus q̄ mis
to versiculo hoc est in hoc loco scp
trec ihūs dauid ita allegate si
troibit in requiem meam ita sc̄
cum go sup est introire quo sēm
illam p̄fectā i requiem p̄fectā
de qua loquit dauid q̄ hijs q̄bus
p̄dictus mutatus est de requie d
tica p̄missionis que fuit figura
huius no introierunt p̄p illoꝝ in
credulitatem ut patet q̄ p dictis
deo ut̄ t̄miat i dīmat sacra
scriptura diem quandam hoc est
tempus aliud ingrediendi requie
p̄fectā dicendo in dauid hodie sc̄
pter vñ tpis sicut sup̄ dictum est
i pter multa tempus pterq̄ filii isrl
sub iosue ingressi requiem mīca
p̄missionis dicit dauid hodie si vo
cem eius audieritis cēt i isto tpe
quo vocat hodie ē. ve te pclo
pter q̄ eis loquit de alia requie q̄
fuit requies mīca p̄missionis p̄
quod subdit nā si eis i filijs
isrl ihūs i iosue requiem p̄stitis
set i requiem p̄fectā et ultiatā
dedisset mīca p̄missionis eos in
troducendo nūq̄ de a. loqueret
i ipe dauid non loqueret de alia
quie ut de alio tempore intrandi
in requiem pter hanc diem i pter
illud tempus in quo iosue dedit
filijs isrl requiem mīca p̄missio
propter quod concludit go relinquit

sabbatismus pplo dei i requies
p̄fecta btōꝝ vbi dei ipse requi
qua quidem quies p quietē hec
p̄missionis significatur et illa deo
p̄fecta consistat mīme ubi p̄fec
et principaliter apprehenso et ho est
quod subdit qui enim ingressus e
in requiem eius et ipe requieuit
ab operibus suis deus hoc est de
tu et sicut pter rep̄ dicitur deus
requieuit in se ipso sic bti q̄ requi
cut ab operibus suis hinc quem
modo ipi p frequendo hūi enim alia
sit beatitudo dei et btōꝝ loquendo
formaliter ipma alius et actu videndi
et amandi hic et ibi tm̄ eadē
beatitudo obiective loquendo ipsa
idem et habet actu beatitudinis dei et
pter considerando tm̄ q̄ hīi no
quieuerunt ab omnibus operibus quibus
loquendo et ipsime et creatur in
dent amant et laudant deum sed
requieuerunt ab operibus laboriosis sim
q̄ dr apo primo amodo et dr ipse
ut requiescat ab operibus suis sed
tmen ecclesiastes consonat q̄ debemus esse
solliciti de ingressu ad requiem ce
lestem hic ipse quidem deludit q̄ debemus
festinare ad ipam et dum dr hodie
as pces ipsa primo hortat nos
ad ipsam festinatos se inducat ad
rem ubi omnis error est finis primo
igit̄ dicit sic festinemus et sequ
ita est q̄ nobis manet sollicitudo de ingressu requiei celestis
festinemus ingredi nulla requies
que festinat et p fidem et dilectionem
quantum ut ne quis ipōꝝ quis in
cidat in incredulitatem exemplum
ne malamus nos ipsos ponere
in qua inciderunt increduli volens
ipm ap̄s incredulitate sua fuit
exclusi a requie hec promissio

et pena eazo data ē nobis m qo
emplū ne q̄stitū pueni/ re q̄e re/
lesi ſ fiūmq tardi/ pigei adin
gradiendū ē omiq em/ ter/ poſt qua
poſuit ſua amonicōm/ hic q̄ter
ponit ſue mōicōis rōnem/ et di/
uidit/ mduas ptes ſm duas rones
quas ſicit/ ſta ponit/ ibi ſ̄entes qo
ponti ficem/ qa rō p̄cedit qo ppi qo
cellencia m natūa dimtat/ ter ē talis
ei qi habet q̄cellenciā dine nē
ſ̄ virtutis mfinite q̄lis q̄ſnier
q ſupme āuctis. credendū ē de
impleōe ſue ꝓmiſſionis ſ̄ q̄ eius
ſcie ē ſtimandū adq̄s obtinēda
ſ̄ ppius m natūa dīna hꝫ quatuor p
dicta qo rō/ diſta vāne ſic p̄cedit
aſtus q̄ maiorem ꝓpōnem ſuppait
tūc manifeſtam ſ̄ more ponit
et declarat eam/ d/ omiq ē ſmo dū
mpio ꝓmd. ſ qo cellencia dine nē
impōd tangit/ q̄ ſmo hē accipit
pdo qm more hui hē legeꝫ q̄ ſ̄gt
idem q̄ vbū/ vbū aut mōmis eſt
cuſdem nature cū eo cuiq ē vbū
cui ſ̄ ppius ſit vbū dei ſm q̄ hē
dei/ vbū creo ſm̄ eſt/ ſequit q̄
mes ſit q̄cellencia dine nature
et bū dicit/ omiq ē ſmo/ q̄na dei v/
bū gnit vita nobiliſſima/ q̄ eius
vite ē dīnū meritū q̄d eſt ē ꝓpor
tu obiecti nobiliſſimi ſ̄ ꝓt hoc ē
dit ꝓpius qm̄ mettre?/ q̄ ꝓmu
ens ſiue deus vnit vite nobiliſ
ſima ſ̄ optima ſ̄ ſic patet ꝓmu
cur declarat/ ſdm ſ. q̄ mꝫpod ſit
efficacia virtutis mfinite ad ſubdi
ē effectu/ tanta ē em eius effi
cacia q̄ ſe extendit adoma ſm q̄
dicit ſapiencie cōſ/ ſm̄ ē em
artifex omeꝫ hns virtute ad q̄
conſiderandū ē q̄ obtus alicui arti
fici attingit tm̄no rei ſortibilis

optima ſ̄ virtus dei tanta ē q̄
attingit quilibet rei mtima q̄
eſt causa eius dans eſſe ſ̄ con
ſuas ſ̄ pn̄a rei cuiquidꝫ comens
ſ̄ gubernans/ ꝓpt quod mtimior ē
ipſe ꝓpi rei q̄ ꝓpi res ſit ſ̄ ipſe
ſit adhoc denudū dicit ſ̄ penet/
bilior omi ne gladio anteputi/
t hnti aciem cutiꝫ pte/ ſ̄ ſic
no impedit eius penetrabilitas q̄
aliqua pte. q̄ile ē de virtute
ꝓpi q̄ne antllo pt impediri q̄n
pertingat admtima rei/ et admā/
tionem huiq ꝓpſſies ſubdit ſ̄ q̄
tangens uſq ad diuiſionem aie
ſ̄ ſpus/ rō/ aie dr ꝓpt potencias
eius vales q̄ ſunt hie ſ̄ capiq
q̄nt/ ſpus dicit/ ꝓpt pōs anime
abſtractus/ quibq quent ſubſtijo
ſqualibus q̄ hoc vult dicē/ q̄ virtus
ꝓpi attingit rei intima quatu
cuiq ſunt ſubtilia/ ſequit/ q̄ pene
trans ſ̄ medullare/ q̄ pages ſunt cor
pis mctime nerui illigate
medulle ſunt mtra ossa mclu/
ſe/ q̄ hoc vult dicē q̄ virtus ꝑ
attingit/ omia quatucūq ſunt
ligata ſ̄ mclusa/ ſ̄ ſic patet q̄m
ſ̄ efficacia virtutis/ q̄m declarat
tercio. ſ. q̄ualiter ſue cogitatiōis
que ſe extendit adoma ētia in
ticulari quatucūq ſunt occulta ſ̄
hoc ē quod dicit doctor cogita/
tiōnū/ que ſolꝰ deꝰ cognitor ſue
ſm quem opinionem doctorum
ſ̄ hoc videt/ q̄ illud q̄d dē ꝓpm
q̄ō ꝓvi/ q̄ deus aut mtue cor
conſiderandū etiam q̄ licet q̄n
doctores dicunt q̄ cogitatiōes
mas eſſe cognoſcibile q̄ue ſic
ſpuli/ tm̄ dēmtenere cogitatiōes
ipſi q̄tendit q̄ ē cognoſcibilis dō

sali. hõbi grat di cogite de mulcere
dicut q hoc pt cognoscere angelus
bonus siue malus cia oia libi
suis hs si cogitet de de mulcere
intentõe decipiendi ipos tt ad
hanc informandi cognoscit solus
deus et pter hõ subdit aptus t
intentõm cordis q cognitio ppi
no solu se extendit ad ipas cogi
tationes hs eam adcogitatorum
intentiones vt dictis patet q
ppus cognoscat ea que simt ad
cognoscendu difficillima ppõ co
cludit ceteris q cognoscit omia
za dicens et no illa creatia in
visibilis manspectu eius et nia
no solu videt res msuppficie sic
nos ed videmq hoiez vestitu no
videmq ea que latent subveste
hs omia mpfimdo ho subdit cia
nuda et aperta simt oculis eius
et pz trib hmr ponit quartum
s excellentiam auctis mppõ tu
dicit adquem nobis sermo ppõ em
e constitutu iudeo vmcp et mor
tuocp ho nõ hemq sermone ad
epm et oportet nos reddc ronẽ
coram deo de ombus factis mis
et cogitatis et sic patet quartu
et p quos pz minor pmissa romis
quartu adeus quatuor pres s q
mppõ xpc dmitat e excellen
cia natie efficacie cognitois
et virtut et p quos debemq fes
tinare ad illud quod nobis pcipt
et pmittit s ingredi mr quiem
celestem habentes go potestate
hic ponit pa tu adidem as
tendendo et accipit exẽplu hu
mitat ppe et q pacto talis de
missa humanitate hz magnitudi
nem et qua pe nos admunde
hz eam pietat temtudine p q

patus est nobis epati et rondes
tende go sacue festinemq ingredi
in requiem celestem confisi de eius
adutorio tempe oportuno q est
tempus pns et e tempus gratie
quia ecce sic predix apostus ap'pmo
declarat ppe magnitudine cia fidei
sue hanritatem dicebat amẽ pontifex
milegem magnus epma semel
in anno intrabat cum sanguine
quod alieno go meloriorius reputat
debet dici pontifex magnus qui
intrauit celu insanguine ppio no
dicebat pontifex legis magnus
epma erant de filiis aaron et mino
rib9 ppus debet dici magnus
qui e natus dei filius nc ppe dei
filius dei adoptiuus eam fidei
qualitatem et hoc est quod dicit apostus
hebreos ergo pontificem magnum
qui penetrauit celos ihm filiu dei
et eque est ito magnus tenea
mus confessionem nram orce et ope eius mag
nitudinem q fitendo et ei obediendo
cum audiat pietat temtudinem
mppõ tu dicit no em ppus n
nitarie passibili assumpta nra
passus mortuus et temptatus mde
sceto ademone et ideo certi ppe
ncia hz quando aptitudine ad
compatiendu infirmitati nre scit
est quod dicit aptus no aut heq
pontificem qui no possit compati
infirmitatibus nris temptatus aut
p omia consimiliter tu q licet
ppus temptatus fuit interne
passibili sicut et nos tu absq
et ostemptationibus frequet inde
letalem pcta et consensu inclinq
iste aut nullo modo et ideo eius
temptatio fuit tm extrinsecus et hoc
est quod dicit aptus assimilatus me
absq pcto et missi tarde sino

sit modo & qma ppius hr petre nos
admiuadi & aptitudine adhor ppe
pietatis tenitudine q deo cõcludr
aptus adeamꝰ cra/ mfide p dilcõs
opantem cid fiducia/ de ppd pieta
te & mid adcromꝰ grẽ ous ut
miz assequam/ migrediendo & ppe
celestem & gram muemamꝰ/ sine
qua no possimꝰ ingredi in illam
in aupio optimo/ hoc e modno
tpe qd est tampus gratie/ & de
uidenciam maiorem occp q deus
sint cta pncipiu huiq ta/ & inst
tro requies bonacp fuit figurata
p requiem filioꝝ isr/ erat meta p
missionis/ & acquirꝰ q no/ qma
status figurat ppe p nouu testa
mentu/ qma no tm testamentu
medium est mr status veteris legis
& inter status btoꝝ & ideo sicut
ea q fuit in veteri testamento pt
figia occp que q sint in norio
ta facta no ref sint figia occp
q sint in glaria celesti/ sed illud
quod est ppm nouu testamenti
no est att duendu/ veteri/ go est
requies filioꝝ isr/ erat mtra pmissi
onis no fuit figia requei celes
tis/ & item si requies btoꝝ esset fi
gurata in veteri testamento ibi p
mutercꝰ aliomodo & hoc est fal
sum qma lex vetus no potuit illa
requiem dare/ ut patet ex pdictis
& sic pnieret illud quod esset im
possibile/ go cõ & item figura
deber valde figurato & moyses
legislator veteris testamenti rõ
ne dre pmissionis no intrauit
go p eos vebus requiem celeste
figuauit & contrarium pti/ intra
dr ex hoc duo sint/ videnda p
est que sit requies btoꝝ & dnd

qualis figurata fuit/ p requiem
mtra pmissionis/ & circa p mu co
sidendo/ q requies no accipit hr
pot opponi motui & lassitudi
corpali & hoc duplici de causa p
qma talis requies pt haberi
extra pntiã & bndo no pt haberi
in vita pntiã 2o qma requies be
atoꝝ dem est realis q beatitudo
ipoꝝ beatitudo aut ista & pfectio
animc pdm ptem superiorem non
deficit pdm voluntatem & intellon
nobi requies q opponit motui cor
pali & fatigationi no hr locu & ex
ideo quies btoꝝ no accipit pot
opponi motui in spualibus que
mouent adaliq p amorem & de
sidcria sic em mouent amoribꝰ
sicut corpa ponderibus sm q ait
aug li confessionꝝ pondus meum amor
meus eo feror quocũq
feror & sic quies btoꝝ consi
stit in hoc q appetitꝰ occp tota
liter quietatur & adeptionem su
mi boni potentis quietare appe
titu p ter quod dicit augustinꝰ
libro confessionꝝ inquietu est cor
cor meum donec requiescat in
te pdictis pti q eadem realis
& quies dei & btoꝝ in quamen
accipit quies obiectiue qma ide
est obiectum beatitudinis coruscꝰ &
aut accipiat formaliter differt
sicut creatu & increatu sicut
de beatitudine dei & beatoꝝ dem e
& pti p mud & circa sm co side
randu/ q illud quod est figura
alterius/ oportet q mse sit res
aliqua/ qma quod nichil est m
se no pt aliud figurare et
ro illud quod e figura alterius

pt/ accepi & dolui/ ymo ut & vestm
alus ut est figura tm 2o ut/ est res
& figura simul/ sti & pfecta mo mue-
nubre m septua aliq; dm de xpo
tce p missionis/ qz &pd aliquid dz
de xpo eadm se & hoc modo no pt
dia figura requiei btor/ sicut
est illud quod sequit/ dendauerunt
eppii/ quia cessatus ad est dilec
tus & recreatus/ vauit/ nō/ qma
qmes mlyabundancia illius tce
fiut/ ataxia ydolatrie qmemibr
etiam aliquid septm decipa mg/
tu est figura tm sicut est illud
quod habet exo. plim/ ibi fil ho/
mis locus solij mei & locus ves
tigioru pedu meop/ obi habito
m medio filioz israel meterne/ nō
sensus literalis huiq; auctis & tm
modo de requie celesti/ inuenit
etiam aliquid septm de requie p
dicta inquantu erat res & figa
sicut/ & oms illud robi promittitur
requies media promissionis filijs
israel in primo deuose opanis/ qz
primo debet precedi mto/ sicut
finis melior est hijs que sunt/
adfinem/ mutata est/ qz opo erant
melior esse/ qz fuit/ quies illa cor
poralis & ro quies illa corporalis
no potuit esse principale primo
obtutis & fuit quoddam bonum
mig sensibile tamen eis promis
sum & sublime metalligit promissa
principalit/ qmes beatop/ ista au/
tem qmes beatudinis/ tce metho
atur p gradm sm q dicit tuce
ij/ intrea pauo hombus bone vo
luntatis & consumatis p gloriam
ctrudz autem dat nobis p ipm
ppm/ qui est auctor noui testa
menti & sic patet q mes tce
promissionis fuit figurata requi
celestis ut/ plubende nobis p ppm
& sic no fuit/ figurca ipius dme
diate & mediante statu no te & sic
patet sm/ 3a argumenta patet
p dicta/ qma no concludut nisi q
requies tce promissionis no fuit
figura dmediate requiei celestis
ut/ patet intuenti Cam qui cum

Omnis natz pontifex & p tng
aptus ostendit q excellentiam
noui test. & ut octis ph9 q repug
peminet angelis & eam mouit
p quos data est vetus lex hebreis
tendit hoc idem p hoc q sacerdo
tiu ppd peminet sacdotio aaron
& era ho duo fuit/ qz primo ondit
ppm esse excellentiorem pontifi
cem vet. test. 2a pte incipit/ impo
cij cal/ hs em melchisedech/ era p
duo fuit/ qz primo ostendit ppm
esse pontificem 2o ppat alios au
ditop & sequentiu 3a ibi de quo
nobis grandis sermo/ 2oma adhuc
moueas & primo ostendit quod
quidz impontifice 2o declat ea
m ppd fuisse 3a ibi sic & cepit/
2oma adhuc mteos pter & primo
defectib pontificis status 2o sui
officij debitus vsus i qm tonde
bere possit/ 2o debitus consecra
modus i nc quinto/ circa primu
considandu q ille qm assumit pu
tatur esse homo no angelus q
debet esse talis natue q subdi
possint eadem familiariter & fa
cilitez tractare & hoc est quod
dicit aptus. Omnis natz pontifex
ex hominibus. i. de nro hoie debz
esse constitutus ut sit filius alterius
natura. tri & eos qui sunt ignorat
du dignitate & multa idoneus
assumptus/ i. ex eod cu statu hoim

sup alios elevatus no ds quare
apd comodu ut honoret ꝑ subdi
tos salutem ideo seqt. ꝙ hoba
ssituit. et qma no constituitur
ut ꝑsit mpalibus ꝑ magis in
spualibus to subdit. ibiss que
adeu. .i. mspualibus et dimissa
qma talia debent ꝙcerni libe
no coacte ut mercenarie ideo
subdit ut offerat dona. .i. volu
tarie oblata no violente. ꝙtorta
et sacrificia ꝙ pcto. s. ꝓpli ꝙ m
condolere possit. hic qmd de ꝑfe
modus debitus exercendi officio po
tificali. et cu sit vicarius ihesus
dei cuius ꝓpa est pce et miseri
co debet exercere misereri et hoc
est quod dicit qm condolere
possit hijs qui ignorant et errant
. hijs qm peccant qm frementa
te ut quotidie alios cernit. et in
firmitas passionis putat iudici
o nis. ds etiam pontifices no
u admittit talis. considerate
ppe fragilitate. unde et dns p
misit bm petro mpetum cadi
ut exerceat alios compati ꝙcon
fidentem ꝓpn delicti. ꝙt hoc
seqnt. qm ipe circundatus est mfi
mitate ꝓpa ds et quemadmodu
ꝓpls ita ꝓpe necesse est ꝙ se offerre
dona ꝙ ꝓcis. unde et moy
si lege de trimat ꝓpa sacrificia
ꝙ pcto pontificu. et in nova le
ge dicit sacerdos meo more mis
sa nobis ds precibus nris ꝙ pcta
endo ꝓpa corpus meo corpore
sui petri ꝙ quo asserit sacrificia
sicut et ꝙ pcto ꝓpli offert. ostq
hic gratie ostenditur debuit modus
assequendi pontificale officium

et qnia homo no debet sibi ipse
sumere violencia pre ceteris et sita
tione ds si sibi imponat protuita
te ꝓpli ds cu timore suscipe con
dixit. dnus qui de ci. dei. dicit
cum quereit caritas negocia ut sed
suscipit utilitates caritate. et facit
nam si nullus imponit. et tempta
de caritate curanda est. et hoc
est quod dicit. captus ut assequi
tur sibi honorem ꝑ qm vocat
adeo tacq; carcon. ille cui ado
vocatu qm modo debito institu
itur. et ꝙ recipiens so ꝑ qui
dpontifice hic qmd ostendit. d
ppo conuenie et ideo dimidit in
duas ptes et ꝙmo declarat ꝓpatru
so colligat concludit intentu ibi ap
pellatus est adeo. et a ꝓmo sic
ꝓcedit. qnia homo audit ꝙpm
tem esse pontificem adeo so agit
de eius officio ibi qui mdiebus
carnis sue. so deprecatus ꝙ filius di
ma induat. et ꝓbat. ꝙpi pon
tificatu esse adeo pce ꝙ duplu
em auctem sumptus ꝑ ibi. et ne
admodu et malio loco. et a ꝓmo
dicit sic cotinuans similiz hec
mediate ꝓcedenti sic et ꝙ
no sumpsit glorificauit ut pontifex
fieret sicut ambitiosi et ꝙ
procurate ut possit ad dignitates
ecclesiasticas ascendere ꝑ qui loqu
tus est ad eu. i. deus pr declarans
tauit ipm ppm et hoc mtel
ligendu secundu naturam humana
et mdiu natura ꝑ eandem cla
ritatem et gloriam cu pce
et etiam intelligi ꝑ dinam
tatis non sic et deus pater filio

aliqua claritate ut glorie denouo
dedit p̄ dignitate qua aeterno ha
buit apud nupt̄e p̄ male fes
tauit p̄ quod petebat sal̄ua
tor Rom̄ clarificā me p̄
apud temetipm claritate qua
habui p̄us q̄ mundus fieret hanc
aut claritatem filij declarat p̄
d̄ q̄ sequit̄ et accipit̄ d̄ p̄ō
Tu filius meus es tu ego hodie
genui te et hec ē oportuit sup̄
p̄mo ca° Et sicut modū et ma
lio loco hec q̄m induxit apl̄s
aūtem p̄ ad ybandū sacer
dotiū p̄p̄d esse adeo p̄ma ē
vbū p̄us ad filiū dicent tu
es sacerdos metū sec̄m ordi
nem melchisedech Dic aut me
tū add̄ta sacerdotij ve lege
p̄ma illud tm erat tpale et
figuale sacerdotiū aut p̄p̄i est
etēnū et nōm q̄ nos introduxit
ad claram cōsolōne d̄ vita etna
quod no potat fieri sacerdotiū
ve lege Addūt etiā alia dicā p̄
hoc quod dicit sm ordinē mel
chisedech et sacerdotiū veteris
lege fiunt sec̄m ordinem aaro
nitū seu leuiticū sacerdotiū aut
p̄p̄ sec̄m ordinem sup̄iorem
qui figuraliē tangit ut dicitur
sec̄m ordinē melchisedech sm
q̄ supiq̄ diffuse d̄tat apl̄s vñ
ca° et ibidem plenius hoc vbū os
ponat Qui in diebus hec q̄m
agit de officio pontificatus p̄
mo declarās tempa debitū
dicens qui in diebus carnis sue
et passibilitat̄ q̄ an̄ resurrec
tionē fuit carne passibilem sed no
passibilem et illud fuit tempus
debitū ostendi officio pontificis
offerentis p nobis sacrificiū p̄ quo agit
modū offendi deuotū ad dicit p
ces supplicationes q̄ d̄ preces p̄ma
apud prem fecit petitiones et
supplicationes p̄ma morando huic
modū hūdem et deuotū ad eū a
posset eū saluare a morte i ad
prem qui potuit eū saluare a
morte faciendo q̄ no moreret
si voluit p̄ ei noluit p̄p̄ ēdep
tōis mēm ad implendam q̄ mor
tem p̄p̄i queniētissime ipleta ē
saluauit tamen eū a morte d̄
modo s̄ eū a mortuis suscitando
eū clamōe valido et lacrimis offe
s̄ corpus suū eū p̄bus incarne
q̄ aut moriens valde clama
uit dicit euangelista q̄ ibi lo
cūtus fuit no hē de obā° q̄
presse p̄ eū habeā possit p̄ma
Rom̄ p̄ dicit q̄ p̄ in morte la
zari lacrimatus est oppietate et
magē p̄babile ē q̄ lacrimatus
fuit in cruce p̄ tanq̄ hūanū q̄d
et rēdemptōne de ea Rom̄ vide
q̄ multa fecit Ihesus q̄ no sc̄
ripta et ideo ad aptum dicat ipm
fuisse lacrimasse tenendū est hoc
tacito rectū q̄ in mēm euāgelio
no fit scriptū eo quo p̄ cognitū
q̄ ord et oblatio p̄p̄ facta fuit
hūdi modo deuoto et frequēti
mito fuit acceptabilis et accepta
et hec q̄d subdit et exaudit
ē p sua reuerentia i p̄ma vide
officio pontificis s̄ orando p
p̄pto et offendo sua sacrificia ha
buit modū deuotū et deuotissim

Et quidem hic quater ostendit qp
nr̄pus fuit maxima mia que debz
esse in pontifice qz cū esset deus
aeterno maqua natiā pati no potuit
q̄ sua pietate z mia qua visitauit
nos oriens qalto assumpsit naturz
humanam passibilem maqua nobis
oppenia ad qpatiendu nobis qđa
modo applicare reddet z hoc est quod
dicit aplus z qdem cū esset filius
dei aeterno qpistens in natā
diuina dicit qp tempore in natā
humana qdmodo que passius est obe
dia fuit hoc fuit tm notitia qprime
tili qmia in notitia habituali no
qfuit sed eam totam alimstanti
totaprimo huit z qmia qpassua
passione meruit gloriaz sui corpis
z galaticus z qmē aliqo glodficat
vt deo seqnit z assumatz factus
nbreu qz in sua ē sinexcessione hz
hanc gloriam assumatam interpe
z pns erat pfica tm qppte aie
factus est obpassionē sibi pauam
fidem cū salute eterne eodem cm
in aliis qz illud quod ē pfim
pt facē alijs z sibe dicit ppe
inferioria pfectissimo z alijs cue
storie inquantū deus p modū
principalis essem z inquantum
homo p modū merentis z instru
menti efficiti cū comitate supradi
Alij aut sancti se habent ad deū p
modū instrati separati sicut mag
artificis z est instrem eius q
est separatus Appellatus / cōfō qz
nr̄pus huit pfice ea que debent
esse imponifice hic qm̄ colligit
pontū principale z qz nr̄pus est
appellatus pontifex celestis

at vō dicens appellatus a dō
pontifex scdm ordinē melchisse
dech hoc aut addit qz sacdotiū
pp̄m no consistit in oblatione bru
toz aialiū sic consistebat sa
cerdotiū leuiticū sz consistit in
oblatione corpis z sanguis dñi
pp̄i sub specie panis z vini sic
cut melchisedech qui erat sa
cerdos dei altissimi obtulit pa
nem z vinū ut hic q̄ritur primo
tc Dequo nobis grandis sermo
Ostenso qz nr̄pus sit vē pontifex
hic qm̄ ppat alios audientiū
respectu sequentiū z diuidit
mites ptes qz primo addit au
ditores attentos sz docales in pm̄
sequentis capti ibi qua ppter mit
mittentes sz benivolos ibi aliq
quidam facientes sz nec 2m̄ con
sidandū qz cuiq auditori qpoz
ad attentū qm̄ doctor animaduer
tat dicendā difficultatē qdē
difficultas pt contingē dupr
vno pt materie arduitatem
alio ppt audientis imbecillitatē
ad capiendū z tarditatem vel ut
cumq̄ in ppatu qz materia
incarnationis de qua loquebat
aplus est valde ardua z difficilis
z illi quibus scribebat
s. iudei erant imbecilles ad capi
endū ppt assuefactos ad contrariū
z hoc quod dicit aplus de quo s.
pontifice mō dñs ppe z nobis
grandis sermo mt̄ penibilis ad
dicendū z mt̄ tardos audientes
ppt materie difficultatē z tertia
alia causa est qm̄ imbecilles sci

estis ad audiendu/ & ad intelligē
dū/ deq̃ eos reprehendit/ dicens
etenī tēp debētis magri esse ꝓpter
tempus/ & ꝓpt diuturnitatem temporis
hoc dicit aplus/ qma vsq̃ fuerant
nouerūt assuetudine integre & p
ipsis rerū/ indiget & ut vos
doceam/ que sunt elementa exor
dij sermonū dei/ migrauimus ad ꝑfe
ctionē/ non rursus fundamentū
iacientes/ de penitentia mortuorū
& fide ī deū/ quarū primū ponit
tes/ additamentum huius doctrine
ostendit/ dicens impossibile enim
est eos qui semel illuminati sunt/
gustauerunt etiam donum celeste/
& participes facti sunt spūs scī/
gustauerunt nichilominus bonum
dei verbum/ virtutes seculi futuri/
& prolapsi sunt rursus renouari
ad penitentiam/ rursus crucifigen
tes sibimetipsis filium dei/ & os
tentui habentes/ Terra enim sepe
venientem super se bibens imbrem/
& generans herbam oportunam illis
a quibus colitur/ accipit benedictio
nem a deo/ proferens autem spinas
& tribulos reproba est/ & maledicto
proxima/ cuius consummatio in com
bustionem/ Confidimus autem de
vobis dilectissimi/ meliora & vici
niora saluti/ tamen sic loquimur/
Deus enim non est iniquus ut obli
uiscatur operis vestri/ & dilectionis
quam ostendistis in nomine ipsius/
qui ministrastis sanctis/ & ministra
tis/ Cupimus autem unumquemque
vestrum eandem ostendere sollici
tudinem ad expectationem spei usque
in finem/ ut non segnes efficiamini/
verum imitatores eorum qui fide &
patientia hereditabunt promissiones/
Abrahe enim deum promittens/ quo
niam neminem habuit maiorem per
quem iuraret/ iurauit per semetipsum/
dicens/ nisi benedicens benedicam te/
& multiplicans multiplicabo te/ & sic
patiens sustinuit promissionem/ Ho
mines enim per maiorem sui iurant/
& omnium eorum quę disputatio
finis ad confirmationem est iuramen
tum/ In quo abundantius volens deus
ostendere pollicitationis heredibus
immobilitatem consilii sui/ interpo
suit iusiurandum/ ut per duas res
immobiles/ quibus impossibile est
mentiri deum/ fortissimum solatium
habeamus qui confugimus tenere
propositam spem/ quam sicut anchoram
habemus animę tutam ac firmam/ &
incedentem usque ad interiora velami
nis/ ubi precursor pro nobis introiit
Iesus/ secundum ordinem melchisedech
pontifex factus in eternum/ Hic enim
melchisedech rex salem/ sacerdos dei
summi/ qui occurrit abrahe regresso
a cede regum & benedixit ei/ cui &
decimas omnium divisit abraham/
primum quidem qui dicitur rex iusti
cie/ deinde autem & rex salem/ quod
est rex pacis/ sine patre/ sine matre/
sine genealogia/ neque initium dierum
neque finem vite habens/ assimilatus
autem filio dei/ manet sacerdos in
perpetuum/ Videte autem quantus
hic sit/ cui & decimas dedit abraham
patriarcha de principalibus/ Et quidem
qui de filiis levi sacerdotium accipiunt/
mandatum habent decimas sumere
populi secundum legem/ hoc est fratres
suos/ quamvis exierint de lumbis abra
he/ Qui autem non connumerabatur
in eis/ decimas accepit ab abraham/
& eum qui promissiones habebat/ be
nedixit/ Sine ulla autem contradictione
quod melius est/ benedictur ab eo qui
melior est/ Et hic quidem decimas
morientes homines accipiunt/ illic
autem testimonium habetur quod vivit/
Et ut ita dicam per abraham & levi
decimas dedit qui decimas accipiebat/
adhuc enim lumbis patris erat/ quando
obviam ei venit melchisedech/ Si ergo
consummatio per sacerdotium levitici
um erat/ populus enim sub ea legem
accepit/ quid adhuc necesse erat secun
dum ordinem melchisedech alium
surgere sacerdotem/ & non secundum
ordinem aaron dici/ Translato enim
sacerdotio/ necesse est ut & legis trans
latio fiat/ In quo enim dicuntur hec/
alia tribus participavit/ a qua nemo
altari assistit/ Manifestum enim est
quia ex juda ortus est dominus noster/
in qua tribu nichil de sacerdotibus
locutus est moyses/ Et amplius adhuc
manifestum est/ si secundum similitu
dinem melchisedech exsurgit alius
sacerdos/ qui non secundum legem
mandati carnalis/ sed secundum vir
tutem vite indissolubilis/ Testificatur
enim quia tu es sacerdos in eternum/
secundum ordinem melchisedech/ Re
probatio quidem fit precedentis mandati
propter infirmitatem eius & inutilita
tem/ nichil enim ad perfectum adduxit
lex/ introductio autem melioris spei
per quam proximamus deo/ Et quan
tum non sine iuramento/ alii quidem
sine iuramento sacerdotes facti sunt/
iste autem cum iuramento per eum qui
dixit ad illum/ juravit dominus & non
penitebit eum/ tu es sacerdos in eternum/
secundum ordinem melchisedech/ Per
tanto melioris testamenti factus est
sponsor Iesus/ Et qui quidem plures
facti sunt sacerdotes/ eo quod morte
prohibentur permanere/ hic autem eo
quod maneat in eternum/ sempiternum
habet sacerdotium/ Unde & salvare in
perpetuum potest accedentes per semet
ipsum deo/ semper vivens ad interpel
landum pro nobis/ Talis enim decebat
ut nobis esset pontifex/ sanctus/ impol
lutus/ segregatus a peccatoribus/ & ex
celsior celis factus/ qui non habet ne
cessitatem quotidie quemadmodum sa
cerdotes prius pro suis delictis hostias
offerre/ deinde pro populi/ hoc enim fecit
semel seipsum offerendo/ Lex enim ho
mines constituit sacerdotes infirmitatem
habentes/ sermo autem juramenti qui
erat post legem/ filium in eternum
consummatum/ Capitulum autem su
per ea que dicuntur/ hmōi habemus
pontificem qui consedit in dextera sedis
majestatis in celis/ sanctorum minister
& tabernaculi veri/ quod fixit deus &
non homo/ Omnis enim pontifex ad
offerendum munera & hostias constitu
itur/ unde necesse est & hunc habere
aliquid quod offerat/ Si ergo esset super
terram/ nec esset sacerdos/ sunt alii qui
offerunt secundum legem munera/ qui
exemplari & umbre deserviunt celestium/
sicut responsum est moysi/ cum consum
maturus esset tabernaculum/ Vide/ in
quit/ omnia facias secundum exemplar
quod tibi ostensum est in monte/ Nunc
autem melius sortitus est ministerium/
quanto & melioris testamenti mediator
est/ quod super melioribus promissionibus
sanctum est/ Nam si illa prima culpa
non fuisset/ forsitan secundi non quere
retur locus/ Vituperans enim eos dicit/
ecce dies venient dicit dominus/ & con
summabo super domum israel & super
domum juda testamentum novum/ non
secundum testamentum quod feci patri
bus eorum/ in die qua apprehendi manum
eorum/ ut educerem illos de terra egipti/
quia ipsi non permanserunt in testamento
meo/ & ego neglexi eos dicit dominus/
quoniam hoc testamentum quod disponam
domui israel/ post dies illos dicit dominus/
dabo leges meas in mentem eorum/ & in
corde eorum superscribam eas/ & ero
eis in deum/ & ipsi erunt mihi in popu
lum/ & non docebit unusquisque proxi
mum suum & unusquisque fratrem suum
dicens/ cognosce dominum/ quoniam om
nes scient me a minimo eorum usque ad
maximum/ quia propitius ero iniquitati
bus eorum/ & peccatorum eorum & ini
quitatum eorum jam non memorabor/
Dicendo autem novum veterauit priorem/
quod autem antiquatur & senescit prope
interitum est/ Habuit quidem & prius
justificationes obsequii/ & sanctum seculare/
Tabernaculum enim factum est primum/
in quo erat candelabrum & mensa & pro
positio panum/ quod dicitur sanctum/
Post velamentum autem secundum taber
naculum quod dicitur sanctum sanctorum/
habens aureum turibulum & arcam testa
menti circumtectam undique auro/ in qua
urna aurea habens manna/ & virga aaron
que fronduit/ & tabule testamenti/ Super
eam autem cherubin gloriae obumbrantes
propitiatorium/ de quibus non est nunc
dicere per singula/ Hec autem cum ita
composita sint/ in priori quidem taber
naculo semper introibant sacerdotes/ sa
cra officia consummantes/ In secundum
autem semel in anno solus pontifex/ non
sine sanguine quem offert pro sua & po
puli ignorantia/ hoc significante spiritu
sancto/ nondum manifestatam esse sanc
torum viam/ adhuc priore tabernaculo
habente stationem/ quę parabola est
temporis instantis/ juxta quod munera
& hostie offeruntur/ que non possunt
secundum conscientiam perfectum facere
servientem/ tantum in cibis & potibus
& variis baptismatibus & justificationibus
carnis usque ad tempus correctionis im
positis/ Christus autem assistens pon
tifex futurorum bonorum/ per amplius
& perfectius tabernaculum non manufac
tum/ hoc est non hujus creationis/ neque
per sanguinem hircorum aut vitulorum/
sed per proprium sanguinem introivit
semel in sancta/ eternam redemptionem
inventa/ Si enim sanguis hircorum &
taurorum & cinis vitule aspersus inqui
natos sanctificat ad emundationem car
nis/ quanto magis sanguis christi qui
per spiritum sanctum semetipsum obtulit
immaculatum deo/ emundabit conscien
tiam nostram ab operibus mortuis ad
serviendum deo viventi/ Et ideo novi
testamenti mediator est/ ut morte in
tercedente/ in redemptionem earum
prevaricationum que erant sub priori
testamento/ repromissionem accipiant
qui vocati sunt eterne hereditatis/ Ubi
enim testamentum est/ mors necesse est
intercedat testatoris/ Testamentum enim
in mortuis confirmatum est/ alioquin
nondum valet dum vivit qui testatus
est/ Unde nec primum quidem sine
sanguine dedicatum est/ Lecto enim
omni mandato legis a moyse universo
populo/ accipiens sanguinem vitulorum
& hircorum cum aqua & lana purpurea
& hyssopo/ ipsum quoque librum &
omnem populum aspersit/ dicens/ hic
sanguis testamenti quod mandavit ad
vos deus/ Tabernaculum quoque & om
nia vasa ministerii sanguine similiter
aspersit/ Et omnia pene in sanguine
secundum legem emundantur/ & sine
sanguinis effusione non fit remissio/
Necesse ergo est exemplaria quidem
eorum que in celis horum purgari/ ipsa
autem celestia melioribus hostiis quam
istis/ Non enim in manufactum sancta
introivit christus exemplaria eorum que
sunt vera/ sed in ipsum celum/ ut appa
reat nunc vultui dei pro nobis/ neque ut
sepe offerat semetipsum/ quemadmodum
pontifex introit in sancta per singulos
annos sanguine alieno/ alioquin oportebat
eum frequenter pati a constitutione mundi/
nunc autem semel in consummatione
seculorum ad destitutionem peccati per
hostiam suam apparuit/ Et quemadmo
dum statutum hominibus semel mori/
post hoc autem judicium/ sic & christus
semel oblatus est ad multorum exhau
riendas peccata/ secundo sine peccato
apparebit exspectantibus se in salutem/
Lex enim umbram habens futurorum
bonorum/ non ipsam imaginem rerum/
per singulos annos eisdem hostiis quas
offerunt assidue/ numquam possit accedentes
perfectos facere/ Alioquin cessassent of
ferri/ eo quod cultores semel mundati
nullam amplius haberent conscientiam
peccatorum/ Sed in illis commemoratio
per singulos annos fit peccatorum/ Impos
sibile enim est sanguine taurorum & hir
corum auferri peccata/ Unde ingrediens
mundum dicit/ hostiam & oblationem
noluisti/ corpus autem aptasti mihi/
holocautomata pro peccato non tibi
placuerunt/ tunc dixi/ ecce venio/ in
capite libri scriptum est de me/ ut faciam
deus voluntatem tuam/ Superius dicens/
quia hostias & oblationes & holocautoma
ta pro peccato noluisti/ neque placuerunt
tibi/ que secundum legem offeruntur/
tunc dixit/ ecce venio ut faciam deus
voluntatem tuam/ Aufert primum ut
sequens statuat/ in qua voluntate sanc
tificati sumus/ per oblationem corporis
jesu christi semel/ Et omnis quidem
sacerdos presto est quotidie ministrans
& easdem sepe offerens hostias/ que
nunquam possunt auferre peccata/ Hic
autem unam pro peccatis offerens hostiam/
in perpetuum sedet in dextera dei/ de
cetero exspectans donec ponantur inimici
ejus scabellum pedum ejus/ Una enim
oblatione consummavit in sempiternum
sanctificatos/ Testimonium autem perhibet
nobis & spiritus sanctus/ Postquam enim
dixerat/ hoc autem testamentum quod
testabor ad illos post dies illos dicit
dominus/ dabo leges meas in cordibus
eorum/ & in mentibus eorum superscri
bam eas/ & peccatorum eorum & ini
quitatum eorum jam non memorabor/
Ubi autem horum remissio/ jam non est
oblatio pro peccato/ Habentes itaque
fratres fiduciam in introitu sanguinis
jesu christi/ quam initiavit nobis viam
novam & vivam per velamen/ hoc est
carnem suam/ & sacerdotem magnum
super domum dei/ accedamus cum vera
corde in plenitudine fidei/ aspersi corda
a conscientia mala/ & abluti corpus aqua
mundata/ Teneamus spei confessionem
indeclinatam/ fidelis enim est qui pro
misit/ Et consideremus invicem in pro
vocationem caritatis & bonorum operum/
non deserentes congregationem nostram
sicut consuetudo quibusdam/ sed consolan
tes & tanto magis quanto videritis appro
pinquantem diem/ Voluntarie enim nobis
peccantibus post susceptam notitiam veri
tatis/ jam non relinquitur pro peccatis
hostia/ terribilis autem quedam exspectatio
judicii & ignis emulatio que consumptura
est adversarios/ Irritam quis faciens le
gem moysi/ sine ullo miseratione duobus
aut tribus testibus morietur/ Quanto
magis putatis deteriora meretur supplicia
qui filium dei conculcaverit/ & sanguinem
testamenti pollutum duxerit/ in quo sanc
tificatus est/ & spiritui gratie contume
liam fecerit/ Scimus enim qui dixit/ mihi
vindicta/ ego retribuam/ dicit dominus/
& iterum/ quia judicabit dominus populum
suum/ Horrendum est incidere in manus
dei viventis/ Illuminationem autem pri
orem state/ in qua sustinuistis multa
certamina passionum/ & in altero quidem
opprobriis & tribulationibus spectacu
lum facti/ in altero autem consortes
talium conversorum effecti/ Etenim vin
ctis meis compassi estis/ & rapinam
bonorum vestrorum cum gaudio sus
cepistis/ cognoscentes vos habere
meliorem & manentem substantiam/
Nolite itaque amittere confidentiam
vestram/ que magnam habet remu
nerationem/ patientia enim vobis
necessaria est/ ut voluntatem dei
facientes reportetis promissionem/
Adhuc enim modicum aliquantulum/
qui venturus est veniet & non tardabit/
Justus autem meus ex fide vivit/ & si
subtractus fuerit/ non placebit anime
mee/ Nos autem non sumus subtrac
tionis filii ad perditionem/ sed fidei ad
acquisitionem animę/ Est autem fides
sperandarum substantia rerum/ argu
mentum non apparentium/ Hac enim
testimonium consecuti sunt antiqui/
Fide intelligimus aptata esse secula
verbo dei/ ut ex invisibilibus visibilia
fierent/ Fide plurimam hostiam abel
quam caym obtulit deo/ per quam
testimonium consecutus est esse justus
testimonium perhibente muneribus
ejus deo/ & per illam defunctus adhuc
loquitur/ Fide enoch translatus est ne
videret mortem/ & non invenitur quia
transtulit eum deus/ Ante translationem
enim testimonium habuit placuisse deo/
sine fide autem impossibile est placere
deo/ Credere enim oportet accedentem
deo quia est/ & inquirentibus se remu
nerator sit/ Fide noe responsum acci
piens de his que adhuc non videbantur/
metuens aptavit arcam in salutem domus
sue/ per quam damnavit mundum/ & he
redes justitie que per fidem est consecutus
est/ Fide qui vocatus abraham obedivit
in locum exire quem accepturus erat in
hereditatem/ & exiit nesciens quo iret/
Fide demoratus est in terra promissionis
tamquam in aliena/ in casulis habitans
cum isaac & jacob coheredibus promissi
onis eiusdem/ Exspectabat enim fundamen
ta habentem civitatem cuius artifex &
conditor deus/ Fide & ipsa sara sterilis
virtutem in conceptionem seminis accepit
etiam extra tempus etatis/ quia fidelem
credidit esse eum qui promiserat/ Quam
obrem & ab uno orti sunt tales quales
stelle celi multitudine & quasi arena
que est ad oram maris innumerabilis/
Secundum fidem defuncti sunt omnes
isti non acceptis promissionibus/ sed a
longe eas aspicientes & salutantes/ &
confitentes quia peregrini & hospites
sunt super terram/ Qui enim hec dicunt
significant se patriam inquirere/ Et si
quidem illius meminissent de qua exie
runt/ habebant utique tempus revertendi/
nunc autem melioris/ id est celestis/
appetunt/ Propter quod nec deus con
fundi eorum vocari deus/ paravit enim
illis civitatem/ Fide obtulit abraham
isaac cum tentaretur/ & unigenitum
offerebat qui susceptis promissionibus/
ad quem dictum est quia in isaac vocabi
tur tibi semen/ arbitrans quia & a mor
tuis suscitare potens est deus/ unde &
illum in parabolam accepit/ Fide & de
futuris benedixit isaac jacob & esau/
Fide jacob moriens singulos filios joseph
benedixit/ & adoravit fastigium virge
ejus/ Fide joseph moriens de exitu filio
rum israel memoratus est/ & de ossibus
suis mandavit/ Fide moyses natus tri
mestris abscondebatur a parentibus suis/
eo quod vidissent filium elegantem/ &
non timuerunt regis edictum/ Fide grandis
factus moyses negavit se esse filium filie
pharaonis/ magis eligens affligi cum
populo dei/ quam temporalis peccati
habere iocunditatem/ majores divitias
estimans thesauro egiptiorum/ improp
erium christi/ aspiciebat enim in remu
nerationem/ Fide reliquit egiptum non
veritus furorem regis/ invisibilem enim
tamquam videns sustinuit/ Fide celebra
vit phase & sanguinis effusionem/ ut non
qui primogenita vastabat tangeret eos/
Fide transierunt mare rubrum tamquam
per aridam terram/ quod experti egipti
demersi sunt/ Fide muri jericho corruerunt
circuitu dierum septem/ Fide rahab meretrix
non periit cum incredulis/ susceptis explo
ratoribus cum pace/ Et quid adhuc dicam/
deficit enim me tempus narrantem de
gedeon/ barach/ samson/ jephte/ david
quoque & samuel & prophetis/ qui per
fidem vicerunt regna/ operati sunt justi
tiam/ adepti sunt repromissiones/ obtu
erunt ora leonum/ extinxerunt impetum
ignis/ effugerunt aciem gladii/ convalue
runt de infirmitate/ fortes facti sunt in
bello/ castra verterunt exterorum/ Acce
perunt mulieres de resurrectione mortuos
suos/ alii autem distenti non susceperunt
redemptionem ut melioris resurrectionis
invenirent/ alii vero ludibria & verbera
experimentum/ insuper & vincula & carce
rem/ lapidati sunt/ secti sunt/ tentati sunt/
in occisione gladii mortui sunt/ circuie
runt in melotis/ in pellibus caprinis/
egentes/ angustiati/ afflicti/ quibus non
erat dignus mundus/ in solitudinibus er
rantes/ in montibus/ & speluncis & cavernis
terre/ Et hi omnes testimonio fide probati/
non accepto promissionem/ deo pro nobis
melius aliquid providente/ ut non sine
nobis consummarentur/ Itaque & nos
tantam habentes nubem testium/ deposi
tum omne pondus & circumstans nos
peccatum/ per patientiam curramus ad
propositum nobis certamen/ aspicientes
in auctorem fidei & consummatorem
jesum/ qui proposito sibi gaudio sustinuit
crucem confusione contempta/ atque in
dextera sedis dei sedet/ Recogitate enim
eum qui talem sustinuit a peccatoribus
adversum semetipsum contradictionem/
ut non fatigemini animis vestris deficien
tes/ Nondum enim usque ad sanguinem
restitistis adversantes/ & obliti estis con
solationis que vobis tamquam filiis dicitur/
fili mi/ noli negligere disciplinam domini/
neque fatigeris dum ab eo arguis/ quem
enim diligit dominus castigat/ flagellat
autem omnem filium quem recipit/ In
disciplina perseverate/ tamquam filiis
vobis offert deus/ quis enim filius quem
non castigat pater/ Quod si extra disci
plinam estis cuius participes facti sunt
omnes/ ergo adulteri & non filii estis/
Deinde patres quidem carnis nostre habu
imus eruditores & reverebamur eos/ non
multo magis obtemperabimus patri spi
rituum & vivemus/ Et illi quidem ad
modicum secundum voluntatem suam
erudiebant nos/ hic autem in utilitatem
ad participationem sanctificationis ejus/
Omnis autem disciplina in presenti quidem
videtur non esse gaudii sed mœroris/
postea autem fructum pacatissimum exer
citatis per eam reddet justitie/ Quare
remissas manus & soluta genua erigite/
& gressus rectos facite pedibus vestris/
ut non claudicans quis erret/ magis autem
sanetur/ Pacem sequimini cum omnibus/
& sanctificationem/ sine qua nemo videbit
deum/ Contemplantes ne quis desit gratie
dei/ ne qua radix amaritudinis sursum
germinans impedit/ & per hanc inquinen
tur multi/ ne quis fornicator aut profanus
sicut esau/ qui propter unam escam vendi
dit primatum suum/ Scitis enim quod &
postea cum hereditare benedictionem vo
luisset/ reprobatus est/ non enim invenit
locum penitentie quamvis cum lacrimis
inquisisset eam/ Non enim accessistis ad
tractabilem montem & accensum igni/ &
turbinem/ & caliginem/ & procellam/ &
tube sonum/ & vocem verborum/ quam
qui audierunt excusabant ne sibi verbum
adderetur/ non enim ferebant quod dictum
erat/ aut si bestia tetigerit montem lapi
datur/ Et sic terribile erat quod videbatur/
Moyses dixit/ exterritus sum & tremebundus/
Sed accessistis ad montem sion & civitatem
dei viventis/ Jerusalem celestem/ & multo
rum milia angelorum/ frequentiam & ec
clesiam primitivorum qui conscripti sunt
in celis/ & judicem omnium deum/ & spi
ritus justorum perfectorum/ & testamenti
novi mediatorem jesum/ & sanguinis as
persionem melius loquentem quam abel/
Videte ne recusetis loquentem/ Si enim
illi non effugerunt recusantes eum qui
super terram loquebatur/ multo magis
nos qui de celis loquentem/ Cujus vox
movit tunc terram/ nunc autem repro
mittit dicens/ adhuc semel ego movebo
non solum terram/ sed & celum/ Quod
autem adhuc semel dicit/ significat mo
bilium translationem tamquam factorum/
ut maneant immobilia/ Quamobrem re
gnum immobile suscipientes habemus
gratiam/ per quam serviamus placentes
deo cum metu & reverentia/ Etenim deus
noster ignis consumens est/

ponenda est fidei doctrina. Quidam
dubitans in primo principio fidei doctrina
quia non omnibus communia, quia omnes
tenentur credere illa explicite sicut
articulos incarnationis, passionis
et resurrectionis et cetera similia
que fiunt explicantur in scriptis et talia
sunt omnibus proponenda etiam sim
plicibus. Non tamen subtiliter ipsa
sacra exempla habeis capitibus, quia
aliter daretur eis occasio errandi.
Hic que sunt primo doctrina fidei que
secundo particulis, quando ad credendum
explicite non tenentur simplices
et illi tm qui sunt in certa supposita
talia non sunt simplicibus proponen
da, nisi quibuslibet timeret quin tales
essent male informati aliqua
veritate. Tales enim casu sunt doctri
bus instruendi. Et per fidem hoc sic
non tantum quantum ad articulos sed etiam in credendo cetera
articulos sed etiam in credendo secun
do secundo quoad particulis sicut enim here
ticum est dicere quod deus non sit incarna
tus, ita hereticum est dicere quod non
assumpsit ea que sunt de veritate humā
ne nature. Et ideo manicheus con
demnatus est, ut hereticus, quidam
dicit filium assumpsisse carnem fantas
ticam. Et similiter multi alii qui nega
verunt imo esse aliqua que pertinent
ad natura quamdam. Dicit autem locum
de secundo modo proponendi ea que sunt
fidei. Et inquantum sunt pertinentia in
telligenda sic tribus modo proponenda
sunt hominibus intelligentibus
et quoniam instructis qui possunt
capere talia. Imo autem simplicibus
et capere non potentibus. Et hoc pos
set esse eis erroris materia
Rectimenta patent per prece
dicta. Sequitur Caput Lectum

Quapropter mittentes etc.
Quasi dicat propter dimediate predentia
plus reddidit auditores attentos
ostendendo dicendo difficultate
hic inter reddit eos docilos, aspe
dendo eos credere, quia ostenditur
sunt dimittenda et que prosequenda
illi cum quibus predicat erant coer
cenda in scripturis et ideo dicit quam in
tendit dimittere ea que solent dici no
vicios. Non intendit prosequi ea que solet
dici profectis et hoc est quod dicitur
quapropter mittentes inchoationis
rem sermonem. Et similia aliquibus in
capit fidei doctrina adprofectos sermo
nem, ad doctrinam perfectos et quasi
illa que intendit dimittere breviter
tangit et sunt secundum est prima
operatur primus est primum
nali poenitentiae et secundus alius aqua
actualis adhuc adquem ita impe
rfectu gratie quod fiat nam secundum
primum sacramentum quod est quidam
actualis operatus et hoc tangit cum
dicit non iterum iacientes fun
damentum prime ab operibus mortuis
et prius que sunt opera mortua, di
autem primum fundamentum, quod non
est illud quod est primum imperfectu gra
ut dictum est sicut fundamentum est
id quod est primum modificatum. Dicimus
est dimittendum est fides simplicium per
qua fit actualis addens quidam quod
dicit missa rogo tua actendentem
oportet credere quod est nec et hoc
tangit ibi et fidei et in baptisma
quod est quedam spiritualis gratia et
hoc tangit ibi baptismatis doctrine
aut dicit implicati quia primo est
baptisma et flumen flamus et san
guinis complet hanc tria vivificat
cum baptismi et ideo dicit apostolus

ephes mo Vna fides vnū bap
tisma ⁊ sacrēmentū ca
fremalis / quo datꝰ spūs adrobur
sanct in baptmo datꝰ adconsequēdū
esse spuale ⁊ hac nata ibi impo
sicōnis ḡa manuū / q̄ndū ⁊ potu
ptinet ad tēm spuales pfectus
ꝯspectam q̄ em ⁊ sine certa cor
poz futuz / q̄ma hoc amoto ma
nus esset fides mea ut dr ꝓa ad
ebreos 2 cap° ⁊ hō tangit ⁊ ac ⁊
sine certamus mortuos / que ⁊ q̄ntū
ꝯspectam eam ꝯminationem
nobis fiendam in iudicio ḡhemo
⁊ hoc est sqntd. q̄nota ibi ⁊ iudi
cij eēm / dicit aut illud iudiciū ḡ
mundiſma ibi data metm durā
bit / ista sic dicta no intendit
aptus psequi modo / q̄ua sunt
quedam fidei rudimenta de q̄bus
fidei nouitij sunt instruendi / et
de talibus instruebant ⁊ impmtiua
erāt ut pr̄ceptum pōr ⁊ multis
alijs locis / ⁊ hō quidem faciem q̄
hic q̄m reddit aptus auditores
benuolos / ostendendo eis sue doc
trine possibilitatē ⁊ vtilitatem ⁊
diuidit nitres ptes / q̄ma primo
ꝓmit mōnari q̄ sua doctrina est
tanquemens ⁊ possibilis / hō ostendit
in statu q̄bus est possibilis ⁊ impg
dū eos / hō q̄mbus ⁊ possibilis
⁊ confidimꝰ aut / Quarta pr̄s tenſi
dandū q̄ aptus impōdpio huiꝰ
capitis dupit se instruē illos q̄bꝰ
debebat deus q̄ ꝓtment adper
fectionis doctrinam ꝓpē ⁊ q̄nuis
istud sit difficile tū hoc ⁊ tū pfe
ctū adiutorio dei ⁊ hoc ⁊ quod
dicat aptus ⁊ hoc quidem faciemꝰ
siquidem ꝓmisit deus / 1 adiuue

rit / mꝰ em dupit ⁊ plus signifi
cat / Quinquies em hic ostendit q̄ta
sua doctrina ⁊ impgis ⁊ diuidit
nouas ptes / q̄ma primo ostendit
ꝓpositū hō ad hac nouat os ⁊ pla
tea em / dicat igit q̄ sua doctrina
⁊ mutuis illis q̄m post multa bisi
ca dīna ⁊ cepta ꝑnegrat tudinem
habuit ⁊ deprecat impetrū / q̄ de se re
sipiscēdo no possimus ⁊ iuste adeo
ꝑmittat ⁊ depressionē peccatorum
talibus sic impetrato ꝑsinditat ⁊
ꝑ quos quodāmō obstinate / credi
q̄ sibi / publicatoꝝ / impius ad
impfindū pcipue videt venire ad
tempus / inutilis est doctrina apti
q̄ma no recipit / quānam psuasi
onem ⁊ hac est quod dicit aptus
impossibile est em eos q̄m semel
illuminati sunt / ⁊ ꝑcipientes bapt̄m
sacramentū / quod dicit sacrum
fidei / q̄ma illuminat ꝑfidem ⁊ bn
semel dicit / q̄ hoc sacrum non pe
adhibi hoīe nisi semel. tū non
sit iterabile gustauerunt eam do
num celeste / q̄ma in sacramento
baptismi conferetur gratia que
de celo datꝰ ⁊ principes sancti sunt
ſſ / q̄ma varia dona ſſ dantꝰ
tū gratia / q̄ne quidem dona su
erunt impossibile ꝑfecte ut hic ꝓpo
⁊ in nobis sunt ꝓcipabiles gusta
uerunt melius q̄ma dei verbum
q̄ma apostasia ⁊ primo no solum
donorū ſſ lacerati / sed etiam
spūalem nutrimentū ꝓsanam doctrina
non em in solo pane vivit homo
ſed in omni verbo quod procedit de ore
dei aut imō / virtutes q̄ seculi
venturi / virtutes iste sunt dotes
aut ⁊ tempis / dotes die sunt

apte dei visio sm̃a tenco gtinua
fruitio que hentur m̃ pcia ꝓfec
tũ aviris ꝓfectis hent̃ multo
atius s̃ in fide. m̃ spe. et caritate
quibus succedit ille dotes hent̃
eam alqñ ꝙ spali gratia mqua
dam dñe dulcedinis ꝙpientia
que gradit̃ alii viris sanctis d
via dotes od corpib̃ no hent̃
hic nisi m̃ spe. et qma magna
ingratitudo ⁊ post tanta dña
bñficia tãdẽ a fide et agratia so
sequit̃ et ꝓlapsi sint̃ illi s̃ qm
ꝓdeũt ꝓpercut̃ rnesus renoua
ri adpmãt ⁊ m̃ pl̃e ꝙ adhoc
ẽ fortiꝰ illud m̃ pos̃le tñ qma
hic accipit ꝓ difficili sicut dicit
declando ꝙ no ꝓ ambulãt qma
male ⁊ difficili ambulat sic pce
dẽti cadentes difficile ẽ resipiscere
adpmãt no tamen ⁊ m̃ pos̃bile
le simp̃r q̃ dñi sint in via et
rnesum crucifigentes sibenecpiũt
filiũ dei qma quantũ ⁊ impiꝰ
erant causam sue crucifixionis
et ostentui hentes ꝙ videntes
reredere mortem ꝓpũ quasi pro
modico eam hentes alle ꝙpoi
abolicibus hꝫ hca ista abio loco
et ꝓlapsi sint̃ cic dicit q̃ aplꝰ
hic remouet exercitem quorũda
qui de iudaismo erant qui ad
fidem catholicam et rdõ sicut
apud iudeos ablutiones et bapti
mata frequẽte fiebant sicut pa
tet ꝙ euangelio m̃ plurib̃ locis
ita opinabãt baptiꝫ ꝙpũ posse
pluries reiterari tra eundem hoiẽ
addelenda eius pia ꝙhor rmo
uet aplus d ꝙ impossibile ⁊ eos
qui semel illuati sint̃ ꝙ baptm
qm ⁊ fidei facrem rnesum rmo
uari adpmãt si lapsi sint̃ qma
ꝓ penitentia sequentem no pos
sint redire ad renouatoꝝ bapti
rialem ꝙ baptiſmꝫ ⁊ lauacrũ
renouationis et ꝙ gratie eius ut hic
ad hic m̃ ꝙ rdeo dicit aplus
ꝙ sit impl̃e penitẽ ⁊ renouari
modo dicto ꝙ sicrem baptiſmi no
est itabile sequit̃ rnesum crucifi
gentes sibimetipis filiũ dei imbap
tismo cum consignamur morti et
sepulturẽ ꝙpũ ut hic rõ no ꝙ sui
cuꝝ baptizati sumꝰ m̃ ꝙpo ihesu
m̃ morte ipius baptizati sumꝰ ⁊ cõ
pulti sumꝰ rñ illo ꝓ baptm cic et
ꝓ quos dñes baptm reiterari dicit
quodãmodo mortem ꝙpũ itabile
et sic decident cum ꝓpẽ quod pa
et ostentui hentes licet aut hec
ꝙpõ sit sibtilis qma tamen
magis videt concordare litẽ
ꝙ erras em cic qma m̃ pcedẽti
dixit q̃ illi qui p̃ magnitudinem
dñe bñficiꝝ labunt̃ m̃ pcm
quodãmodo sunt impossibile ad
surgendũ hoc hic ostendit̃ q̃ inter
miscuit adhoc qemplũ de terra q̃
multo labore culta est et irrigata
si ferat fructus bonos bñdicit̃
si aut spinas et tribulos maledi
cit magis ꝙ si no fuisset ita dili
genter ꝙ culta sic ⁊ m̃ ꝙpto de
homie bñficia rapiente et rdeo
m̃ime concludit̃ cuꝝ assumatio
incombustionem et tales ingrati
finaliꝫ deducendi adinferiorem
alia via patet ꝙdictis Confidimꝰ
aut hic qm̃ ostendit aplus ꝙb
sua doctrina ⁊ quemlibet rotilio
et diuidit ꝙ primo ꝓponit intẽ
tũ ꝙ phat ꝙdictũ ⁊ no ⁊ in ultia
secta ꝓ ostendũ ꝙ ꝙ ꝓdicte cõdi
cõis possent illi quibꝰ scribebat

opmd qpd essent tales p̄ dme/
diate pdpat / & p ḡs eius doctrina
ēis meliꝰ esset / to aptius hoc ē
mouet dicens confidimꝰ aut de vo
bis dilectissimi / & p ḡs ostendit q
reputabat esse aptos adapiendo
p̄fectꝰ doctrine ppd q̄ quod sub/
dit meliora & vicinioꝝ salutis
confidimꝰ de vobis tm & sic uta loq̄m
qd no sic locutꝰ sum impedienti
bus eo q tales sitis. & ingrati et
addoctrinam ppd incepti & adtrue
tam fidei ne efficiamꝰ tales p
tasum / & non em in iustꝰ / hic ꝓbat
ꝑpositū p̄ quo cōfortat quisquis & p̄
abrahe ꝓmissione & abrahe nāt
ꝓpria agit ꝑte dicit sic / rōnabiliū
dipi q confidimꝰ meliora de vobis
tuꝰ causam subdit / d / no em in
iustus ē deus & obliuiscat opis
mei / & fidē quā ostendistis in nōe ipi
& q̄ adhuc ostenditis gofacto
dicens q̄ ministrastis sanctis / & mi/
nistratis / opus caritatis
ꝓmendo & q̄a vere laudata
redditꝰ / & post q̄mendatꝰ hortā
tur eos ad virtutis ꝓmotum & aug/
mentum / & cupimus aut vnū
quemq; vestrum eam ostentare solli
citudinē / & monstrare p effectū
euidentem ad complendam spei usq;
in finem / & p ꝓmotum bonū opis
usq; in finē optat / ppter quē &
tertia oppetitio future beatitudis
inquantū consequit actualiter
gloiē q̄mdū & ideo subdit / et ne
segnes efficiamini / & pigri & tor/
pentes / in bono p̄ficientes simul fi
erunt sancti p̄tes & hoc quod
dicit vos imitatores eorū q
fide & patientia hereditabunt
p̄missiones / s. ad hereditatis ecclē
tie Abrahe nāt / hic inter
idem ꝓbat p̄ promissione abrahe
fieri & diuidit inter ꝓtes & p
mo promittit illam p̄missione
ho audit eius infallibilitatem
& homines em p maiore ho q̄dq;
q̄ludit ad firmitatem intenta & ut p
duas res / & circa primū sciendum
q̄ abrahe fuit & p̄missio debita
talibus & etiam celestibus q̄d
hoc deum est ei q̄ semen eius
erat futurū sicut harena maris
& sicut stelle celi & promissionem
illam iuramento firmauit / vtq̄
& quod dicit abrahe nāt promittēs
deus / bona terrena & celestia / ad
confirmationē hui⁹ promissionis in/
rauit / p semetipso quia neminē
habuit maiorem & quod iurauit subdit
dicens / benedicens benedicam
te / scilicet sublimabit deficiet vires
mea nisi fiat sic & longanimit
ter egerens / & abraham patiens ex
pectans adeptus est p̄missionē
quia tandem consecutus est quod
promittebat / hic inter ostendit hu
ius promissionis infallibilitatem / ad q̄
intelligendū sciendū q̄ dispositio dei
etna immutabilis est / q̄ est idem
q̄ eius consilium & id quod in sacra
scriptura aliquid denudat ut vi
detur habere esse nudum consilio im mu
tabile est / nec retractat & hoc
modo sic q̄ dicit de abiectione
saulis / porro triumphator ostendit
quod non penitudine flectetur

ip aut mfacta sptus aluq de
mutat sdm quigenia mitto
no tamen qut ip dmo consiliu
sicut subsio mministro qone ip
se bn tractat sic subsio minis
trop admo pdam ppter pmas cez
sunt tractata et hac q quodd
de nouis repente loquar adusus
gentem et adusus ysrl quod ut cra
dicem et destruam et dissipam illud
si pmas egerit gens ia amalo
sub agam et ego pmas supma
lo quod cogitau ut faciem ei et
qma talis qmatio de sma dei
no duxit doctoes med q sma dei
mutat no eius consiliu mut
at uta q est qmodo mfacta sptus
tra aliqnd de mutat ideo iu
ramento illud predix godmo co
silio et ideo pmissio facta abrahe
ip mfallibilibus godubus pmo rec
dim consilij eoqo predix aliqd
mutat et q addatione iuramenti
dim ip quod confirmat hijs vsq
accedendo ad ytam hominem
em p maiorem sui iurant qma
confirmatio alterius rei no est nisi
p aliqnd ceius et stabilius ipz
quod dixit aptius prius pmo me
thaf antiqm posuerit aliquod
principiu cm et divinit ipsum
esse iuramentu deop et omis te
rrestre firmis et iuramentu qma
fra homi sunt fallibilia ro adem
matom oportet reuerde addma
gestem mfallibilem q iuramto
vob interuenit quo a iuramto
abrahe facto habmdamus exoles
deus unde pollutatores hedibus
et factu est abrahe ipse et pro
hedibus suis in mobilitate consilij
sui me posuit iusiurendo et hac
ep mudanti cum in mobilem es
tendit et erat cm firma achor q
predicat ecclie consilio et ideo iura
mentu addidit firmauit et ecclia
bmudanti qm promissiom prius facte
ipi abrahe sunt addito ut habeat
gen copiosa est p duas res ea ho
pdictis concludit aplus mtentu
ordelig q illi qui sunt de semine
abrahe si fuint imitatores fidei ip
sius certitudinalie q sequent promis
sionem abrahe factam pdicto mo
firmatam et hoc est quod dicit ut
p duas res immobiles q dmo co
silio et iuramento quibq impos
sibile est mentiri deu fortissimu habe
au habeamq q certissimu desapti
nenda promissione et sumq mita
tores abrahe qui quod subdiuer
qui confugimus q p baptismu adhe
re que admpletur promissio abra
he fra ideo sequit adtenendam
ppositam spem q certam gloie expec
tres quam stat anchoram habeq
aie tutam ac firmam sicut enim an
chora nauis tenet nauem mmobi
lem me fluctus maris uta spes tenet
aias dmobiles me fluctus varie
et multiplicis temptationis omptu
ra spes hr contrariu modu firmi
tatis respectu anchore materie
et ipa anchora materie est ipa
anchora materie qhac q figitur
intra hr firmitatem vbi christus aut
nec no possimus intra stabiliri
ideo oportet q anchora spei fir
met in loco retrario q medio
ut hoc est quod subdit introeuntes
usq admaiora celamus q adsecre
ta celestia que sunt nobis velata ad
quem locu ascendit nr ihus ut ibi si
geret anchoram nram et qlis habeq
firma spem sequendi adgloriam et
hoc est quod subdit ubi p precursor

ulus p nobis miserit. Factus pontifex
meus secm ordinem melchisa
dech. Ho aut subdit aplus. Et pmus
locutus fuerat deponi fratu ppd. inter
posuerat aliqua adoctatorum audi
entiu. ac quementer conuertit ad
suu ppositu. Sc. ad loquendu de ponu
fratu ppd. de quo adhoc loquitur
ca. sequenti. Et deinde ria maiez
cuusdam dicti. Hoc ca. quia. Impossi
bile eos qui semel illuminati sunt
gustauerunt etiam pte baptm. pma hoc
loco. Et arguit. q non. sicut baptismus
hz efficaciam ex passione ppe. ita et
pma hz baptm. no ge iterari go nec
etiam sequalis ratio. q fit. q pmia
signata est. q corpales creaturas
quas ppub opatus est. hz q ppus
no legit aliquem bis curasse go nec
contra ecclam. Et sm magnitudine
eius sic in ma illius hz magni
tudo dei infinita est. go et eius
ma. et q sus no semel tm sed to
ties quoties recipit. recipientem
ad pmia etiam pte baptm. Respondeo
hic q one fuit hereses contrarie
sectone cm q dicit est. Hebr. vi°.
impossibile est. cm eos qui semel illu
minati sunt. scz. q quod intelligit
baptm. ut dictum est. requirit. et
plapsi sunt. rursus renouari ad pe
nitentiam. Fuit quidam pspiter
romanus nomine nouatus. q illud
pte. Impossibile adpmia pte baptm
hz hoc falsum. et erroneum est. prim
q dicit athanasius. in epla ad hie
ronem. et probat. p septimam p
illud tertium. in testimonio. deq.
loquitur aplus. ita ad eremitas. co
tpi tante enormitatis erat. q
oportuit. pris sui habebat. ppe
quod aplus iussit eu tradere
sathane ad affligendu. ut ppus eiq
salvus fiet. in die dni mei ihesu
xpi. ut ibidem dicit. quod no esset
uerum. si pma mea. Item. Hebr. vi°.
Item de illo eodem scribit. Sc. Et
q. demandato apli fuit iterum
ereptus ad confitendum fidelia ppe
patet. q pma hz locu. inter dentibus
pte baptm. Item paulus aplus
scribens galatis. qui poste recepti
fidei. et baptm fuerant. decepti
aplus aplis. dicit. galatis iii°. filioli
mei quos iterum parturio donec for
metur xpus in vobis. Ex quo patet
q recepit eos ad pmia. post. Impossi
bile. Et ca error nouati. q non
impugnat hz hoc dimitto. Et hoc
hz tractari in quarto sma. Error
autem contrarius fuit error orige
nis. qui minus caute. pmias
sicut nouatus minus caute. Et dicit
q. non solu hz locu pma. toties
quoties impti vita hz ecclia hz locu
in fine. qma dicit. Demones et dam
natos post aliquod tempus adgra
tiam et gloriam reduci hz hoc. Et con
tra. et grecam sanctam eandem
cum recta credit. q bti put ecclia
a beatitudine. et q damnati dicunt
a damnatione. Et sm aut
erroneu. ergo et sm. Item sancti
eodem modo loquit. de damnatis. Et
beatitudine. et ad pro
et iterat hic. Impossibile enim. iustificari
nos vitam etiam. Multa etiam absur
da. a quibus timet in errore origenis
q dimitto. Et licitate. et qma sup
ficiens tractanti. ad doctoribus pia
mi. sma. fides que catholica me
duos errores pdictos tenet
medius. Si q in vita pti etiam pte
baptm pe pma toties quoties
iterari. et ideo dixi apli sup. quod

monit nouatu addicendu contraiu
opponendu est sicut opposui ꝯ comꝫ
errorem origenis tenet fides catho
lica si q̃ p̃t vitam istam no hꝫ lacu
ma q̃ma amplius no sinit inuia
simplicio Ad argumenta ꝑm nicoñ
cio dicendu q̃ no est fide de baptmo
quo imprimit caracter mdelibilis
et ideo baptmꝰ no est indelebilis q̃ma
aut caractem no imprimit no ꝛc Ad
ꝑm dicendu q̃ no oportet oẽm
dam stultitiam esse mꝰ figura
et figuratu et io si cuncta trepalio
no fuit ibita appe dra eudem hu
minem no ꝓpter hoc sequit̃ ꝓmaz
no esse irreiterabilem Potest licet
no legat̃ appus curasse ciusdem
quem pluies no ꝓpter hoc habetur
in fuit sem q̃ma mlta fecit ꝓpter
q̃ no sinit scripta ut hꝭ Joh⁹ ulcio

Hic em melchisedech
Cap̃ VII
Omnibus dictis mꝰ intendit ad opti
tum audiencia hic apostolus diuisit
ad sua ꝓpositu et ad placidu qcelle
tiam sacerdocij ꝓpter et diuidit in
duas ptes q̃ ꝓmo ostendit qcel
lenciam huiq sacerdocij de sacerdocij
leuitici ij⁰ ostendit q̃ fidelas deuit
huic sacerdocio ducenter subdi ꝛta
pte incipit in medio capituli ibi
habentes itaq fres fiduciam ꝛcta
ꝑmi se p̃cedit q̃ma ꝓmo ostẽ
dit qcellenciam sacerdocij ꝓpter de
spectu leuitici q̃ppte pe sacerdotꝫ
ꝙppte sui mysterij ꝛta incipit
in principio cum cui Et capitulo duc
Adhuc ꝓmo ostendit qcellenciam
sacerdocij ꝓpter q̃ auctem dicta ij⁰
ondit huiq sacerdocij firmitatem ibi
tulis em deerebat Circa ꝓmu ad
tendu q̃ apostꝰ plurit ꝙpositu su
u q̃ auctem ꝓpositi cui

dubit no permittebit ꝛc Inde
tra ostendit ad suu ꝓpositu pban
dum ꝑm 2 illud
q̃ in auctoritate iste
ponit̃ scm ordinem melchisedech
ꝑm 2 illud quod ibi dicit̃ Juravit
dns ꝛc ꝑm 2 illud quod sequit̃
tu es sacerdos mat̃nus et ideo
diuidit̃ in tres ptes in q̃bus apostꝰ
tra ꝓdicta ꝓsequit̃ ꝙa incipit ibi
et quantu est non sine iureiurando
Tercia ibi alii quidem plures Circa
ꝛta ꝓmu tria facit q̃ ꝓmo declarat
stultitiam ipius melchisedech ad
ꝓpositu cuiq fuit figurata ꝛto andit
excellenciam ipius melchisedech
ibi intuemini aut ꝛto ex hac concludit
principale intentu ꝙ excellenciam
sacerdocij ꝓpter respectu sacerdocij le
uitici et si ex assumatio ꝓma adhuc
duas q̃ ꝓmo ponit q̃drones
melchisedech ij⁰ p̃hoc q̃ ostendit si
militudine eius ad ꝓpositu sicut
figura ad figuratu Assistatus aut
ꝓma duas q̃ ꝓmo ponit ex
sius melchisedech interpretem eo
rum ꝙa ponit ex quo interpretes
et ꝓmu quidem Circa ꝓmu describit
do q̃dronem melchisedech ꝓmo po
nit regiam dignitatem et hic em
melchisedech rex salem et dicit aut
hebreꝰ q̃ ipe fuit sem filius noe
ꝓmogenitus et erant tue trecen
torum nouem anoꝝ salem autem
ꝓmo quo stam idem est q̃ ysrahel vel
q̃ illam ciuitatem ipe sem ꝓmo
edificauit et inea regnauit ut
dicit ysidorus ex quo ꝓbat ꝑm ab
eodem q̃ stetim robi baptizabat
ꝓhetes ut habet Ioñes in ij⁰ andit
apostꝰ eiusdem sacerdotalem digni
tatem et sacerdos dei sum et addi

hoc ꝙ dei filium / ad ostendendum ꝙ
non erat sacerdos ydoneus / qm ydo
latria nec tps / requirebat ꝙ totum
mundū ꝛ qm ad ipm ꝓtinebat qſ
ferre deo sacrificia ꝛ ꝙferre ipſo
spolia / deo accurrerit abrahe de
victoria reuertenti ut benediceret
ei ꝛ hoc est quod subdit̄ qui ob
uiauit abrahe regresso a cede
regum ꝛ benedixit ei / ꝛ hoc habet̄
gen̄ primꝰ ꝛ qm ille qui confert
ꝓto spolia debet accipe ab ipo
tpalia / deo abraham dedit et de
cimas de preda / ꝛ hoc ē quod
dicit̄ ipi ꝛ decimas diuisit abra
ham / ꝙ hoc em ostendebat se im
ptem ꝛspectu melchisedech / ꝛ
ei dedit decimā ptem ꝙ signat
ꝙ fecit̄ / eo ꝙ mus denarius est
pfectus sibi aut retinebat nouem
ptes ꝙ significat imperfectionem / ꝓ
mu quidem / hic inter apostus me
ponit quod ē de melchisedech / d
ꝙ nomen eius mr̄patur̄ rex iusti
cie / melchas em idem ē ꝙ rex
sedech aut idem ē ꝙ iustitia ꝛ
lem eam mr̄patur̄ pax / et ꝛo
ꝙ nouā ꝓdita intelligit̄ ꝙ melchi
sedech regnabat in pace ꝛ iusti
a / ista em duo concurrant̄ ꝑm ꝙ de
ysaie ꝓpheta / ꝛ erit opus iustie
pax ꝛ hoc est quod dicit̄ ꝑm
quidem qm mr̄patur̄ rex iustic /
rex ꝑm nouis demde autem rex
salem / quod ē rex pacis / quod
designat̄ ꝓlixo stilo ꝛpretatis ꝛ
sine pre sine mre sine genea /
logia neq; principiū diez neq; finem
vite habens / ꝙ hoc no ē intellige
dū ꝙ melchisedech istis carnaliter
ꝛceperit / qm deus scripturā mentione
no fecit / qm no loquit̄ de pre
cibus nec mre nec de principio vite
eius ut finē ꝛ ꝓpter hoc videt̄ ꝙ
dem hebreorum sit falsū qui di
cut̄ ipm fuisse filium noe ꝙ
scriptura describit̄ patrem ꝛ matrem
ipius sem ꝛ eius genealogiam
ꝛ ad hoc posset dici ꝙ scripturā de
dictis no loquit̄ sub hoc nomine
melchisedech de quo arguit apls
ꝛ hoc sufficiat ad rem frequē / que
frequenter deficit a signato in
pluribus / ¶ Assimilatus autem / scd
dictis dicit apls ipm melchise
dech fuisse similem ꝓpter ꝛ eius
figuram primo rone nam quod
mr̄patur̄ rex iuste / ꝙ eloco ei⁹
mō / ꝙ dicit̄ rex salem i rex
pacis ꝛ ista duo ꝓprie quemlibet
ꝓpter ꝙm ꝙ dr̄ ꝓ hoc hoc ꝓ. Ci
mihi orietur̄ mediebus eius iustitia
ꝛ habundancia pacis donec auferat̄
luna / quod no ꝓt intelligi
de pace ficta tpe salomonis / qm a
pace ꝙ durauit ut habet̄ in ꝓ /
Sed intelligit̄ de pace ꝛ iustitia
ꝙ ꝓpter data / ¶ mr̄ ea ꝙ secu
tur de melchisedech / sine pre
sine mre / rō / ꝓprie quemlibet ꝓpter
qm sine pre ē in natiua humana
ꝛ sine matre in nā dīna similiter
sine principio sine fine dicit̄ ꝛ
sine genealogia / qr ꝓpter gratiam
in natiua dīna ē ita est ꝛ enarran
no ꝓt / ꝑm ꝙ hē ysaie huius gratie
eius qui enarrabit ꝛ deo dat
aptus assimilatus est filio dei mel
chisedech / manet sacerdos in
ēternū / no qm sacerdotiū melchi

sedech fuit ꝑpetuus sumꝰ ꝯ ꝓma
ꝑpetua no legit̃ de principio ⁊
fine sin sedech nec de successore
eius ꝙ hoc significauit ꝙpo sacerdo/
tu illud ⁊ simpr ꝑpetuum ꝯtinu/
em descripta similitudine ipius
melchisedech adoptm hic quter
aptus ꝓbat sacerdotiu melchise/
dech fuisse excellentius ꝙ sacer/
dotiu leuitici ⁊ dmiditur mdu/
as ptes ꝓma ꝑmo ꝙbat ꝑpetuu
ꝯtinuet quoddam dubiu ibi
⁊ ita ut dcm sit ꝓma nitrees ꝑm
q ꝙpo ꝓbat ptres rones ꝑad
⁊ hmc habebat ⁊ terra ibi ⁊ hoc
quidem decimas ꝓma ro talis ⁊
ille qui accipit decimas a alio ma/
ior est illo ꝓma sicut ia dcm ⁊
ille qm dat decimas ylis ꝑfect⁹
se impfm respectu illius q accipit
sed melchisedech accepit decimas
ab abraham ut hꝫ gen ꝑmo ⁊ eo
fuit maior abraham ⁊ ꝑ ꝙs
eius sacerdotiu fuit maius ꝙ
sacerdotiu leuitici ꝓma leui des/
cendit ab abraham ⁊ fuit minor
eo ⁊ dr ⁊ maius maiore est
maius minore ⁊ hoc est quod de
cimam dr ⁊ diligenter consi/
dare quantus sit hic ⁊ melchi
sedech cui ⁊ decimas dedit do ꝙ
ipius abraham patriarcha ⁊ pn
teps prin ⁊ ꝑ ꝙs melchisedech
fuit maior quam leui ⁊ qm reliq
alij pced ab abraham descen/
dentes sed credet⁹ alicui q istud
argumentu no valeat ꝙ ꝑ ⁊ a ꝙs
e maior pced epo no ꝑter hoc
sequit⁹ q sit maior epo sic aut
arguit⁹ m ꝑcto ꝙ ⁊ ⁊ ꝙ dicendu
q ꝑ nouã legẽ sacerdotiu hꝫ
dignitatem appo no ꝙ dignitate
pena ⁊ io ille qui e maior pce
epo no ꝙ hoc e maior epo ꝙd
dignitas sacerdotij leuitici ꝓcedebat
ꝙ dignitate pena ꝑter quod ritus
alioꝝ tribus admittebat ⁊ ideo hui
sequit⁹ argumentu ⁊ confirmat⁹
argumentu ꝙ illud quod sequit⁹
et quidem de filijs leui ⁊c ꝙ dicuq
mirellem stiendu ꝙ leuite gradue
ꝛcipiebant decimas de reliquo
ꝑlo ꝙd ꝙ ne leuitas aut illi qui
erant maiores illius tribꝰ uide/
licet sacerdotes sdm filij aaron
de ꝑte leuitaꝝ ꝛcipiebant decimam
am que exercebat decima decime
ami ꝓmi ꝓnsignu ꝙ erant ma/
iores ⁊ pares tandẽ melchisedech
maior fuit abraham adquo ac
cepit decimas ⁊ ꝑ ꝙs maior ꝙd
leui qui descendit ⁊ sic idem ꝙ
ꝑius ⁊ hoc est quod dicit ⁊ quidem
de filijs leui gradue accepte sa/
cerdotiu accipientes ⁊ ꝑ ꝙs e
rant maiores mandatu habuit
decimas sume a ꝑplo sdm legẽ
⁊ ꝙ nocte ꝑpli no sibi intelligit⁹
alie tribus ꝙ ad hoc etiam simpli/
ces leuite exponendo subdit ⁊
a fratribus suis quadquid ⁊ ipi ꝙ
egressi de lumbis abrahe ꝙ melchi/
chisedech cuiq quidẽ no animad⁹
meis ꝓma ꝙptua no facit me
cũ de pce ⁊ mre ⁊ genealogia
eius ut supra dictu est decimas
sumpsit abraham sicut maior
a minore ⁊ dr hic hoc ꝓmitt⁹ ꝙa no
ꝙ talis est benedicens maior de eo cui
benedicit ꝙ benedicens medius ⁊ me
dendo ⁊ illo qui benedicit abeo accipit
ꝙ melchisedech benedixit ꝑm abra/
ham ut dr gen ꝓmo ⁊ eo fuit ma/
ior eo ⁊ mihi patet magna quidẽ
lencia epus melchisedech qui bene

dipit/ ad au fm erat repmissio de
rpo/ ꝛt hoc ꝛ quod dicit ꝛt hic/ sa-
bralam qui habebat repmissiones
benedixit/ ipe melchisedech sine ul
la cut contradctone/ i. giudiū om
est qr qmq est. ameliore benedi
tur/ i. a maiore qma mlts q̄ no st
quantitate magna. idem ꝛ ce ma
ius qd melius/ hic quidem hic pal
terra ro/ que talis est illeq̄ sump
sit maior ꝛ eo qui moritur
ꝛ abralam mortuus est ꝛt sacerdo
tes ceteris legis erant mortales
no sic aut melchisedech ergo maior
ꝛ abralam ꝛt sacerdociū eius ma
ius sacdocio leuitico/ et hoc ꝛ qd
dr. et hic quidem/ i. mstatu legis
moysi morientes homines decas
cepuit/ i. sacerdotes q̄ sunt mor
tales ibi autem/ hoc ꝛ. m ipe mel
chisedech contestat/ s scriptura qr
uiuit/ p dcam no est mtelligendu
sicut mtellexit aliqui heretici
q̄ ipe melchisedech fuit in mor
tis ꝛ hoc dr qr scriptura no facit
mentiō de morte ei⁹ sicut fecit
de morte abralye ꝛt sacerdociū de
tō testamenti ꝛt hoc sufficit
ad rem fidei que debet a fide
rato deficere sicut/ umbra ad
trate ꝛt ideo melchisedech q̄ hoc
q̄ de morte eius no fit mentio
nis scripture sufficiens fuit figura
ppi sacerdotis nouī testamenti
qui uiuit in eternū/ ꝛt ita/ hic
mouet quoddam ortid dubiū
p pdcam ꝛt rones pdce posse
runt q̄ hoc q̄ abralam dedit de
cimas ipi melchisedech. et posset
aliquis dicē abralam fuit decī
mata ergo pp hoc sequit q̄ leui
decimata fuit/ hoc mouet a
ptus/ d q̄ primo sequit q̄ leui
ꝛ ames qui p abralam descen
derut adhoc erant in lumbis
abralye qui dedit decimas mel
chisedech ꝛt io leui abralam
decimatus est ꝛt hoc ꝛ qd dicit
ꝛt ita ut dcm sit/ i. sequit̄ qd dic
tis q̄ p abralam ꝛt ipe leui de
matus est/ qui tñ decimas acc
pit/ qma illi detribu leui acc
perut decimas accliq̄ ipto q
valet/ adhuc em lumbis pris
i. abralye a quo fuit acceptit
decimas/ Di aut aliquis ad ue
tis arguat q̄ ppius decimata
fuit mabralam qr descendit
de eo/ dicendū no valet qma de
scendit de abralam sm corpule
tam substā tñ sm no rōnem
semdem ꝛt ideo no fuit decimata
mes qma no fuit conceptus ex
semie oreili sm ronem ppe sancti
ꝛt hoc habet diffusius tractat iij°
smate/ ꝛpter quod adhuc dimitto

Di q̄ assumatio/ hic q̄ducit ybet
aptius sacerdociū ppd esse pcel
lentius sacerdocio leuitico ꝛt eua
cuādē ipm q̄ hoc q̄ ꝛ rōnem ordinē
melchisedech sm q̄ dr. ꝑ̄ cui
robi dicit de ipo tu es sacerdos
in eternū rōnem ordinē melchise
dech/ ut sup̄ dcm ꝛ simo capitu
lo/ ꝛt d̄ inducit in duas ptes rōnem
duas rones sua inquit ibi ꝛt
amplius adhuc manifestatu/ q̄d
audenciam rōnis vendū q̄ sac
dos nō est sine lege rōnem q̄ dr.
glosa sup quod ꝛ loo rectus ad
ministrata fuit ppto p sacdotes ve
tus/ ꝛt fuit loo nova q̄ sacdocium
ppd ꝛt ideo loo ꝛt sacerdocium ꝛ
se transmutat/ ita q̄ mutato ordo

& aliud mutat̄ Unde quo patet q̄
ꝙ ꝓphēta dicat ꝑ̄ tuo q̄ sacer-
dociū ꝑpm debebat̄ surgere ꝑdm
ordinem melchisedech qui & abor
dine leuitico q̄ sacerdociū leuiti
cū no fuit ꝓfm aliū no esset
necesse imo superfluū surgere
sacerdociū nouū ꝑdm ordine aliū
& no sacerdociū leuiticū cessat adue
niente ꝓfecto & eode modo lex
vetus aduenīente noua & q̄ lex &
sacerdociū pdm passu fuerunt
& hoc est quod dicit hic Si ig-
assumacio .i. ꝓfectio ꝓ sacerdociū
leuiticū erat .i. supple no esset ne
cessariū aliud sacerdociū cui⁹ cā
subdit̄ ꝓpheta cum subiungit .i. sacerdo
cio leuitico legem accepit in mon-
te synay uti⁹ ꝙs ꝓ̄ Si g illud sac
dociū fuisset ꝓfm quid adhuc
amplius fuit ꝑdm ordinem mel
chisedech aliū surgere sacerdotē
& no ꝑdm ordine aaronis .i. q̄
no dicaret̄ sacdos ꝑdm ordine
aaron & ꝑdm aliū ordine q̄d no
fuisset necē & ita ex hoc necē appa
reat ꝙ ꝓphēta ꝑ̄ eius que dicit
surgere sacerdociū ꝓpter ꝑdm ordi
nem melchisedech ꝙ hac manifes
te ꝓz q̄ sacerdociū leuiticū ut aaro
nicū ad idem est euacuat⁹ ꝙ
sacdociū ꝓpter & ꝙ quē lex vetus
q̄ illud sacdociū concomitat̄ & et
hoc est quod subdit̄ translato enim
sacerdociō necē est ut legis tra-
latio fiat ly aut sacdociū ve
te sit tm̄ latius declat̄ ultius a
postolus ꝙ hoc q̄ ꝓpter eius no
men sacerdociū nouū testamēti
no fuit de tribu leui de qua erat

sacerdotes & de tribu iuda de cuiꝰ
sacerdocio legislatōr ꝓ̄ & ho & ꝙ
dicit Quoniam enim dicit .i. manifesto
de quo ꝓdictū ꝓphēta implei dicit
de alia tribu est .i. de tribu iuda
de qua nullus altaris presto fuit ad
ministrandū ut sacerdos manifes
tum est enim ꝓ̄ ex hac & ꝑtam
plius hic ponit ꝙa vidit q̄ talis
esset necē & surgere alium sacerdo
tem aut ꝓz ꝙ rem ꝓdictam Igitur necē
fuit surgere aliam legem q̄m sa
cerdociū & lex ꝓdicta ꝓpter
unde & sicut sacerdociū illud de
stabat mādusdam sacrificiis carna
libus sic & lex ymittebat bona
carnalia .i. alia nouā ꝓmittit bō
spualia & cēna & ideo lex vetus
& eius sacerdociū euacuant̄ sic
quedam imperfecta & infirma &
hoc est quod dicit apertius & aplius
adhuc manifestū est .i. alia rone
patet ꝙpositū s. ꝑdm similitudinem
melchisedech ꝙ surgat aliꝰ sacdos
no ꝑdm legem mandati carnalis
factus est .i. institutū sicut erat
constitutio sacdotis vel le. s. ꝑdm
virtutem vite m̄solubilis .i. eterne
quod declarat ꝙ scriptura d. con
testatiō enim scripture de ꝙpo tu es
sacerdos in eternū ꝑ̄ ꝙd quod
legislatōr ex hoc q̄dam .i. euacuatio
fit pcedentis mandati vel le. q̄
fuit ꝓpter nouā ordinē ꝙpis no
tamen ordine dignitatis & imper
fecta ꝓdixit ꝙ fecta imꝙ & sub
dit causam euacuacois ꝙ̄ in
firmitatem eius & inutilitatem
dicit enim lex vetus m̄ fina ꝙma
no potuit aduce ad ultimū finem

que est finis legis dñe / & eccl̃ intu-
lit qma no conferebat quam habebat
ad tollendam tollendo retrahebat
ab idolatria & disponebat ad ppm
sicut eius figura & ppt hoc subdit
nichil enim adduxit lex / qz
no conferebat p se ad gre & gloie
hi seruabat ad p̃sentem legis noue
que confert omnia & hoc a qd subdit
introductio melioris spei / p̃
ppmam adeo quanto est
ista excellentia sacerdotii ppt ad
sacerdotium leuiticum & illud quod in
aũcte promissa dr̃ secm ordinem mel
chisedech hic q̃ntur hoc idem osten
dit p hoc quod ibidem dicit Iurauit
dns / & sequit sic illud quod
statuit sub iuramento firmius est
qua illud quod statuit sine iuramen
to unde & iuramentum dñm sign
& etiam sui consilii quod e immu
bile / ut dictum est tm̃ sacerdotium
aut ppt institutum est adeo sub iura-
mento / ut pz p scripturam post eius
Iurauit dns & no penitebit eum
tu es sacerdos &c / sacerdotium aut
leuiticum sine iuramento institutum
est adeo ut eos opprimi / ubi dicit
sic Applica aaron frem tuum ad filios
suos de medio filioꝝ eius ut sacer
dotio fungant michi &c / ubi nullum
mentionem iuramenti dñm / q̃ sac
dotium ppt firmius & excellentius est
sacerdotio leuitico & hoc est qd dr̃
hic & quidem & hoc no sine iure
iurando / qd̃ magnum est valde sa
cerdotium no sine iuramento dñi
& no sic secm est de sacerdotibus
de le ypter quod subdit alii quide
sine iureiurando sacerdotes fuerunt
& moriebantur lege / hic autem s. ppter
eum iureiurando / institutus est p eum
s. p̃ patrem qm dicit ad illum iurauit
dns / & qma sacerdos mediator est
inter deu & ppm / & deus & bona
ficia dei ad ppm / to ẽpto melius
& sacerdotium ppt tanto melioꝝ bona
ficia p ypm promittit̃ ppto & ho
c quod subdit̃ meanto melioris
testamenti / s. melioꝝ bonoꝝ & eternoꝝ
qz nove testamenti designatur
eterni bonum quod dat̃ p testamentum
testm aut nouum promittit bona ce
lestia & eterna / & ppe est testamen
tum ppt̃ ro sequitur & posito factus
est ihus / q̃ vetus aut testamentum no
promittebant̃ nisi bona terrenalia que
mentem no quietant & dicit alibi
dem / hic qm̃ ostendit sacerdotium ppt
excellere sacerdotium leuiticum ppter
qd dicit̃ in aũcte pmissa de
ppt̃ tu es sacerdos meus / &
diuidit̃ manus / & primo facit qd
dictum est sic autem concludit efficaci
am ppt̃ unde & saluare / dr̃
primo sciendum q̃ a quibusdam corrup
tibilia incorpalibus interpretant̃
incredem speciei sicut patet ad sen
sum / a aut quibusdam incorruptibilia
non sic interpretant sicut patet
quia est comicus sol & comica hui
usmodi sacerdotia aut leuitico simul plu
rium sacerdotes sibi invicem succe
dentes q̃ elezar successit aaron
& pohimeeb ppt elezarum & sic de
aliis / usmodi sacerdotia aut ppt est
comicum unde simul sacerdotes / ppter
alii aut omnes non simul n̄ mutui
bus q̃ dr̃ apostolus pe adorare mutuos
quos apprimat homo ut mutuos
ppt̃ &c / ab omnibus pz q̃ sacerdo
tium leuiticum fuit corruptibile
& tm̃ sacerdotium ppt̃ sacerdotium ppt
incorruptibile et dñm / et m aut
excellentius & corruptibili / go &c

ꝙ hō ꝙ quod dicit et alii quidem
pluces facti sunt sacerdotes / in le rac
et causa subdit ideo / i. ppt hoc ꝙ
morte prohibent p manere / tu essent
perpetuo / hic autem i. ppius eo
q maneat / mediū / sempiternū hz
sacerdotiū / unde et saluare / ꝙ ꝓp
dictis ostendit efficaciam sacerdotij
ppt effectus eius et eius no pt in
dui a causa tpali / sed tm a causa et
na et ideo subdit qui ꝙ sacerdos
medius pt dare salutē eterna et hō
est quod dicit / unde et saluare imp
petuū pt / modus aut pequendi hz
sanctē nē excellencia et pietate hya
bundancia primū patet / huic habeat
nec quamdiu p quā distat a pce
et tm comēta natiue dine p quā a
distans est a deo et hō tangit tu
subdit accedens pfemetipm addu /
accede em ad aliquem no quemlt ꝙ
ei qui a quo distat a deo / subdit erit
distat a pce sm quamdam naturā
tm et hoc modo q petit ei accede
ad prem competit qma hz eandem
naturā dinā cū pce et ideo accedit
p semetipm / hoc autem no pt ꝓpe
te alicui pure creature et qma in
ppt ex excellencia naturē dine / et
p sempiternitatē et dina natura est
eterna et hō est quod dicit sempiterne /
excellencia aut pietate tangit cū
subdit admirandū p nobis / ex
cedit tante excellēcie / sicut deus est
hz q sua pietate est advocatus no
sm q dr pro nobis / et advocatum
habemꝰ apud prem vhm ꝓpm
inpellat em pro nobis incorpore et
pro nobis assumpsit. ipm pce dicendo
sibi mamma p ipam viale deside
riū de nra salute expellendo / ta
lis em / ꝓp ꝙ ostendit sacerdotij
ꝓp excellentia hic ꝙd ostendit
eius necessitatem p sim em necessū
est adesse inpfectionis / sacerdo
tiū aut leuticū fuit inpfectū et
ideo necessū fuit sacerdotiū ꝓp
quod est pfectū et ad ostendit p mo
q ꝙd pfectionis fuit in sacerdotio
leuticō totū fuit excellentius in
ꝓp hō quia adeo excludit ꝙd e
rat / ad inpfectionis / qui no habet
necessitatem / circa primū sciendū ꝙ
in sacerdotibus exigebat requirebat
sanctitas ut habet leuit xxi° pa
nes dei sui offerent ideo sancti erunt
requirebat etiam innocentia le
uit xxi° / custodient precepta mea
ut no subiaceant pene / innocentia
em est puritas aperte requirebat
etiam impollutio leuit xxi° / homo
de semie aaron sacerdotis qui ha
buit maculam no accedat offerre ad
rem requirebat sagacitatē accipi
natis leuit xxi° / quem requisierit spi
rem genitis sui vulgo gentis sue /
ta autem p sanctissime sumit inppo
et hoc est quod dicit talis em de
cebat / ut nobis esset pontifex sanctus /
qma ppius abinstanti acceptionis
fuit sine prece ꝙm em est idem
q applicatu ad dina pter quod
etiam aces inmediate si addimꝰ cū
cultu applicent dine pce sicut ut
lic. altare. et q filia humanitas ꝓp
ꝓp abinstanti acceptionis fuit
deo applicata in comitate suppositi
q e maxima applicatio / innocens /
hoc etiam maxime quod petit ꝓpe
qui prem no facit aut inquinatus e
doluꝰ in ore eius ut hic pa petri
ſo / impollutus et sine corporali de
formitate / qma talis deformitas
causat ut a causa mentis cecitas / s. ade

fectu nr̃tuis formatiue / ut ꝑ fectu materie / ꝑ quem modũ co
tingimt / monstrũ dn̄a quãna
q̃ neutꝛ / fuit / locũ nupꝑ / ꝙ corpꝰ
eius fuit formatũ nr̃tute ꝓpꝛ
sancti / ꝙ ⁊ mfinita / matiã autem
sui corpis fuit / pncissima / sanguis
uis beate corginis / Alie causat
deformitas accusa q̃ inducta ꝫ
ꝙ dãmis ꝑ pctm ꝓpꝛ suũ ꝓcurꝛ
manu ut pede aꝛ oculo / aut ꝙ
re ginime aliquis ꝑdit oculum
pedem aꝛ manũ / ꝑ ꝓpꝛ non
fuit locꝰ / ut patet / Segregatus
apctoribus / ⁊ pdm hoc ꝛnde ꝓm
de ꝓpꝛ ꝙ dr̃ aꝛ xpc̃ / Dissidente
ihesu mdomo cꝛe multi publica
nj ⁊ pctores / ꝛementes / diseum
bebant cũ ilpo ⁊ discipulis eius
Dicendũ ꝙ ꝓpus ꝛenit / tanqua
mediꝰ pctꝛ ⁊ ideo debuit
segregari apctoribus quantum
ad cohabitatꝰ ⁊ id legit cũ pct
toribus comedisse ⁊ bibisse et
tanq̃ clementissimꝰ mediꝰ co
descendisse ꝓpter eos / salutem
fuit tñ segꝛegatus apctoribus ꝙ
cũ adpticipatꝛe cũ eis mpctꝛo
nia talis segregatꝰ erat ꝛrtu
osa ⁊ saluti mr̃ accomodã / no
sic aut segregatꝰ ꝑma ⁊ ꝛcel
lenior cælis suus / ꝙ pdm natꝰ
dñi ꝛcellit omem creaturam
Et m no hꝫ nr̃itatem / hic q̃m
ꝛcludit a ꝓpꝛ mpfectiones q̃ erat
d sacerdotibus ꝛcte / erat em ꝙ
sacerdos ꝛcte / no solũ offebat
sacrificiũ ꝙ pctꝰ ꝓpꝛ / sed mdie ꝓpꝛ
ctoꝛ / ꝫ etiam offerebat / ꝛiculũ
ꝙ pctꝰ ꝓpꝛ / ⁊ item mpfectionis e
rat ꝙ hoc fiebat / no tñ semel ꝫ
soluꝛs ⁊ oblatio ꝛna no sufficiꝛ
bat ꝙ mbus pctꝰ ꝓpꝛ sui in
ꝓfectꝰ / ꝓpus aut ꝛna tñ hoc
tiam / s corpus suũ obtulit mcu
re / no tñ ꝙ pctꝰ ꝓpꝛ / sed tñ pa
lienis / ⁊ hoc est quod dicit̃ ⁊
no hꝫ cottidie nr̃itate / ꝛce ⁊ ꝓ
pea usq; / Ideo em homies consti
tuit sacerdotes mfirmitate habẽtes
/ ꝓmitatem adpctandũ ⁊ pcta
bant / alii sicut alij homies non
sic aut ꝓpus ꝓpꝛ quod subdit
Ipso aut iuriꝛandi qui post
legem / filiũ mdm ꝑfectũ
in eternũ dñm / loquens de sacerdo
ꝓpꝛ constituti ꝙ iuramentum
dñi ut supꝛa dcm est / audit ꝙ
filius dei / constitutus sacerdos
no te qui / ꝙ ꝓtꝫ legem moysi
ordine ꝓpꝛis hꝫ no ordine digniꝰ
Ad maiorem euidentiam illius
ubi ꝙ habitu est mhoc tꝛo ꝙ ma
est amelioꝛe inducit̃ / videnꝫ
ꝙ no sit vim gradus ꝓmo ꝙ pa
pa consecratur abepo hostien ⁊
tñ ꝓpa maior est / ꝙ ꝓpa sua ele
ctione etiam anteq̃ ꝙ secret / item
archiepus q̃ creatur a suffragã
neo ꝓpꝛio moꝛit̃ / Incontrad est
auctoritas apli / ꝙ dr̃ illud esse
vnd sine ulla contradictione / duc
dũ ꝙ ea hoc exercuerit / quãdo
hetici qui nolant̃ pauper debꝫ
ꝛna em q̃mlibꝫ iustus maior
⁊ quotidiꝫ pctoꝛe / Ideo dixerunt
ꝙ sacerdos pctoꝛ no ꝑt iudicare
iusto ⁊ etiam pud legꝫ hꝫ eꝰ
q̃mlibꝫ iustus etiam punus legꝫ
⁊ sacerdos verus ⁊ nullus alius
hꝫ hic error nimis ⁊ primo sub
ꝙ sanctitas mysterii sit de nr̃itate
sacramenti / nulla erit certitudo
in sacramentis ecie ꝙ nullus sit
certus / ma se esse in statu gratie
⁊ nituntur ꝑ hoc ꝙ dealio ⁊

xp̃s quis de nullo sciret vtrum esset
baptizatus ut no. nr. dequo addz alio
sacramento esset aliqua certitudo et
do dicit q̃ qñ aliquis agit in virtute
ꝓa nr̃ querit de ipo quis ut qua
lis sit q̃ eius bonitas ut malicia pa
ratꝰ ꝓpter actionem si qñ agit solid in
mittit alienus nr̃ careat bona em
eliã dãt abono q̃ malo seruo et
eodem modo deus confert bo nr̃
et vñ sacramenta ꝓ malo ministro
ideo dicit apti vñ est si q̃ maior a
maiore iudicat q̃ quilibet institutꝰ
ministr. ꝓpr̃ maior est quoadq̃ alio
quantu est homo ut patet. Sed
adhuc est vna obiectio de sacerdote
corpus xpi consecrante et no videt
q̃ sacerdos aliq̃ modo sit maior ipo
dicendu q̃ sacerdos consecrat ipam
matiã qua maior est xpo quãtu
quantu deus consecrat corpus suu
& sic patet ꝓpositu. Ad argumentu
dicendu q̃ patent quidditis eluis em
in ꝑticulari submittit se voluntarie in
quãtu est homo apostolꝰ inquantu
est minister dei et eodem modo ad
apostolos suos suffraganeis. Cap̃m viii

Capitulu sup ea que dicta sunt ꝓ
ꝓ apls ostendit eminentiam
sacerdotii xpi respectu sacerdotii le
uitici et hoc vñe psone sacerdotis
hic aut idem ostendit vñe officij
sacerdotalis et dividit in duas p
tes q̃ ꝓmo ostendit hoc inquantu
fuit magis in speciali sed incipit in
principio capli noui et habuit qui
dem ꝛc. ꝓma in duas q̃ ꝓmo
ꝓponit intentu suu. Circa duo
ꝓma est modus dicendi dicens
q̃ intendit hic q̃ credo sumarie et
hoc est quod dicat. Cap̃m sup ea
q̃ dixi cap̃m enim dicit a capite q̃

sicut in capite vertutes existimatur
quinq̃ et in corpore nobilior pars
et ꝓpr̃ principalis dicta declaratio capitularis
dicit quid aqua ibi prima tractat
scm in quo ponit sua intencio et
respectu dicendi q̃ intendit dice
de dignitate huius pontificis cuius
dignitas consistit in nõe quedam
cia inquã et equalis pri et hoc
est quod dicit talem habemus pon
tificem qui consedet in dexteris
sedis magnitudinis. 1. ꝓ pris tui
apparet magnitudo et potencia in
finita sedere enim in dexteris pris
importat equalitatem filii ad pres
ut supra dictum est ꝓmo capitulo et quia
officium pontificis est assistere sa
cra ideo sequit factus minister xpo
enim inquantu homo et in ministerio
et inquantu deus est actor ipsorum
illa autem sacra sunt circa imprinti et
gloriã mundi. q̃ no potuit admit
tere in tabernaculo vetus nisi in
figura ꝓpter quod subdit et ta
bernaculi vñi q̃ fixit deus et no
homo. Exhoc tabernaculo dicitur
ꝓv. xxiiii°. Edifica quasi habitabit
in tabernaculo tuo ꝛc. Illud taber
naculum non est finitum ab homine sicut
fuit tabernaculum moysi qd fuit
bezeleel sicut hic in capo et in mio
pontifice ihũ xpo inter quos ponit ipse
stus et dividit in tres et ꝓmo
ostendit q̃ xpus est minister a
liquor sacerdos. 2o q̃ no est minister
veteris testamti sacerdos ibi si esset
sup. dictum. 3o ostendit q̃ est mi
nister melioris sacerdos. Quia aut
melius. In ꝓma ꝑte arguit sic
veteris pontifex et minister aliqs

sacerd̄ qđ ꝓ ꝓhac quod constituit ut offerat sacrificia ad sđ
ficandū ꝓplām & placandū dñm
ut sup̄ declarat̄ est. cui⁹ cā
ꝓpus autem & pontifex ut ibidem dm
fuit. ergo est mister aliquod sacerd̄
& hoc est quod dicit. omis enī pō
tifex &c. & patet cōsequēs. Si g° esset
hic. ꝙ inter ostendit ꝙ ꝙpue no ē
mister sacerd̄ ꝛe te. alia no esset
nec̄ria sua sacerdocia. ꝙ illa put
ꝓ alios admistrari. s. ꝙ sacerdo
tes ꝛe le. adquirūt officiū ꝓtinet
ad mistrare talia. & hoc est qđ dr
Si g° esset sup̄ terra. i. si sacerd ꝓ
nens ad ꝙpd mistriū ꝙpe no esset
sacerdos. i. cui⁹ sacerdocia non
esset nec̄ria cū essent. qui offerēt
sđm legem munera. s. sacerdotes
vetꝰ legis qui exemplari & umbre deseruiūt celestiū. dñe enī sa
cerdotes ꝛe le. manibus deseruiebat
sacerdotes umbra celestiū mā⁹
impfecte & obscure. ita ꝛpntabant
sicut umbra rapis quādā impfecte
figurā ipius ꝛpntat̄. dñe etiam
exemplar celestiū inquātū erat
quē admodū mansuetudinis in
cognitor ipse. & de ratione eni
exemplaris & pcipue ꝛpertu
exemplati. ꝙ pius dr aliquid dmp
ꝓna no sđm cognitor mentis. & sic
sac̄ ꝛe le. dñe exemplaria celes
tiū ut dictū est. Quod dicit. & ꝙ
pius aleō simp̄ & sic est. cū ꝙ
ipa celestia simt exemplar eccl
que terrena simt metabernaculo no
ui. quod fuit exemplar celestiū
& hoc est quod subdit. sicut rectū
est moysi. c̄. Nunc aut melius
sortitus est. hic qnto ostendit ꝙ
ꝙpue mister est melioꝝ sacerd
& diuidit. duas ptes. & ꝓmo
ostendit ꝙpositū. ꝙ. & 2ᵒ rōnē
dicti. ibi. quāto melior. Ꝙmā. i
ꝓte concludit. ꝙpositū. ꝙ. ꝙpe sit
mister melioꝝ sacerd̄. & ostendit
est. ꝙ ipe sit mister aliquoꝝ
sacerd̄. Item ostensū est. ꝙ ipse
no sit mister sacerd̄ ꝛe te. ꝙpo
sequit̄. ꝙ sit mister melioꝝ sa
cerd̄ sicut & sanctū sacerdocia melioꝝ
& pfectius est. & hoc est quod
dicit. Nunc aut melius sortitus
est mistriū. & hoc fuit offendo
carnem suam mouere. que fuit ob
latio optima & quemētissima salu
ti mē. ꝙ oblata fuit. ꝙmaxima
caritate & deuotione. ꝙ. contra ꝙ
videt esse illud quod. ꝙ ꝙdem. s.
ꝙ mistriū ꝙpe no est. ꝛra dñm
tricesimū. cui autem ꝙpe dr hec &c.
dicendū ꝙ licet cui ꝙpe absolute
sumpta sit dextera no tñ dicit̄ dextera
ut. ꝛ cui ꝙpe. ꝙmo quia. ꝛ dignitatis
unita. ꝙ. ꝙ virtute. s. formata. &
ꝓpe hoc dicit̄ quasi. ꝙmo. qui dextera
est. dextera loquit̄. qui aut de celo
venit sup̄ omnes est. ꝙ. & quanto
melior. hic reddit ratiōm dicti. s. de
quare sit melius mistriū ꝙpe. Circa
quod sciendū ꝙ mistriū sacerdocij
& reductē ꝓpter modū mistrandi
legem dñm ꝓpte. ꝙ. & mediator
dei & ꝓpti. & ideo quanto melior
testatī mediator. & tanto ꝛs melius
mistriū. ꝙ aut testamentū nouū me
lius sit. tuū admistrator. & quod
ꝓbat dupl̄. ꝙ. ꝓbatio ꝓmē ibi
nam si illud. ꝙma aut ꝓbatio talis
est. illud testamentū dr ꝓmittit me
liora. melius. testamentū no tñ
ꝓmittit meliora ꝙ ꝛe te. ꝙma
ꝙmittit bona spualia & etna ut

patet ar ꝙ ꝛ m mitas alijs locis
ꝓbus autem ꝓmittebat trecena ut
patet ꝑsaie ꝓmo Oj audiencio
me bona texte tomedetis ꝛ hoc
ē quod dicit hic ꝙ ꝓpue ly melig
nus stud ꝗnto melior testamenti me
diator est ꝙ in melioribus ꝛpmis
sionibus ꝙncatus est ꝛ ꝓfirmatus
quam si illud hic ponit ꝑdra ꝓbacio
adidem ꝛ diuidit mduas ꝑtes ꝗnia
ꝓmo induit suam ꝓbacionē ꝙ
dictis concludit ꝓdicpalem mtanco
non ꝛ dicendo nomu ꝑta ꝓmo ꝛ
duo fuit ꝙ ꝓmo ponit sua rōnis
ꝓbat mortem illius rōnis ꝙ ꝑdat
ꝛ vsupans ad sua talis est illud
quod ē ꝑfon ꝛ sine defectu me
lius est ꝙ impfon ꝛ defectuo sim
testamenta aut nomu ꝑfon est ꝛ
sine defectu ꝛ ꝓcessus aut impfectu
ꝛ defectuosum sicut mitapht decla
ri ꝓpdicpio ḡuig opis ꝛ ꝓpter
hoc nēcm fuit te no adtollendū
rete impfectum ꝛ hō ꝛ quod dr ma
si illud ꝑus aculpa vacasset ꝛ sine
defectu fuisset no em ꝑt hic acti
pi culpa ꝙ ꝑcēd ꝙ dr ꝑcēd ma
datu ꝑtm ꝛ vsum no ꝯtigit sum ꝑm
testi nomi ꝙ no fuisset nēcm
si ꝑm fuisset sine defectu ꝛ vitu
perans hic ꝓbat mortem ꝛ ꝙ ꝓpter
impfectum ꝑmi testi nēcm fuit
dari ꝑm ꝙ auctem quelyt ꝙmie
ꝓbat licet ꝓba sint aliquomo mu
tata ꝙ aplus allegat ꝑpter ꝛdem
translatū hpo ꝛ mis auctē ꝓmo
tangit ḡdecd ve te ꝛ ꝓ ḡdecd
nou ibi ꝙ hoc est testamentu
dicit ecce go sic vituperans em eos
dr ꝛ dnō mpperando eis qui erant
sub ve te ly ꝓ ꝛdemia ꝛ quod fac
tere dies venit dicit dnō assumabo
ꝛ ꝓfectam ꝙ nouū testū ꝗmet
ꝓfectōne ut supō declarat ꝛ mu
tat mpdicpio ḡuig opis supra
dom ifet ꝛ sup domū iuda ꝗnia
adeos venit ꝛ ꝓpue m ꝑa ꝑsona ꝓm
ꝙ ipe met dicit ar ꝛ no sum
missus nisi adoues que pierue
domus ifet testamentu nom nō
ꝛdm testamentu quod dedi ꝓibꝫ
eoꝝ ꝗma aliqua ve te sunt tra
ctata ꝙ nouū ſ rōmonalia ꝛ mdi
cialia duſmodē tamen ut supō
dictū est mpdicpio ḡuig opis m
die mqua apprehendi manu eoꝝ
ut educerē eos de tra egipti ꝙ
sicut puer qm no ꝑt ꝑſe ire ꝙ ap
phendit ꝓmanu ſic filii ıſrahel
educti sunt de egipto virtute dna
ꝙ no potuīt ꝑſa ꝙnire ſecuit
qm ipi no ꝑmanserut mteſtam
to meo ꝙ statim ꝑtig publicatis
mandatis ꝙ ḃbis dnō ſere
rut sibi vitulū cōflatilem ut pati
in qo ꝛ ego negligi eos dr dns
ꝙ ꝓpt ꝓcem vituli aliqui fuit
actus ꝛ alij ꝓmissi sunt radere
malia ꝑcta ꝓpt que pierut in
solitudine eoꝝ radauera ꝛ de
eos negligisse magnanu dimi
sit eos sic ꝓnire sicut res ne
gligi dicat que ꝓme ꝓmittitur
est ma hic est testamentu hic
tangit ꝛdecd nouū ꝛ ꝓmo ꝯtu
adeus datus ꝙ datu est ꝓma
ꝑtue indeis quibus ꝓpue ꝑdi
cauit ꝛ hoc est quod dr ꝗnia
hoc est testamentu quod disponā
domui ifet licet em gentiles sint
admissi ad no te hoc tn factu
est sicut mscrit aleaster mbo
na olima ꝛdm ꝙ dr aplus ꝛdō
ꝓmo ꝓ tangit ḡdecd no te quātu

adtempus dat̄ emis / ad dicit̄ post / dies illos dicit dns / i post em̄ spm / ve tes̄ sicut pfectu est posteq̄ tpe q̄ ipm impfm̄ t sicut mgr̄ dat̄ post pedagogu loo em̄ pe dagogus nr fuit d̄ppo / ut dicit̄ galath iii° / q° tangit̄ condicio no te quantu admodu dandi / ad dr̄ dando leges meas in mentes e / arū / fidem ins̄pirando t in corda eaz̄ sup̄scribam eas / p caritate / ferendo / qui modus docendi e / ppius ipius dei / s̄ initiq̄ illuiando t sic data e loo nova aplus qđ / p̄ius apuit eis sensum int in / telligerent scripturas t qđ mist eis spm scm / homo aut̄ pe a / liud dat̄ / ferendo / quiq̄ signa sensi / bilia ut doctes t astua t hoc / modo data est loo vetus ut / hic / ex / pō / tuctus aut̄ ipius / debat / coces t lampades t̄r̄ / dicit aut̄ leges meas / in plu / li / q̄ luceat loo nova sit una tm̄ / simt ibi plura precepta t astia / ms̄piratu a spu scō / q̄ uacuo / tangit no te efficaciam / ad dr̄ / t eo eis indecū t apd eum / michi / in ipm / qua loo nova e loo a / meris qui duxit filios regis / asilijs / p̄dictis t no decebit / comuscuisq̄ primu simū / cū / hoc / pt̄ intelligi dup̄ / manna de gene / / rone vie t sic istud obstat̄ / / ad aplos qm omes instructi fuit / / mediate a ppo t no cong ab / alio / unde t paulus aplus q̄ / fuit pastor dt̄ galath̄ p̄mo / no / tu coobus fratis fratres ewange / lium quod ewangelizatu est ame / / q̄ no est secm̄ homez neq̄ em̄ / abhomie accepi illud neq̄ didici / / q̄ reuelatoz ihesu xp̄i / / Alioqn̄ / pt̄ intelligi de regnante pri / / tue / / dicit̄ / / adomes / / bos / / post / / iudiciū futuroz / / q̄ no ange / li / / superiores illuiant / / inferiores / / de his / / q̄ plimen / / ad / / populandū / / unstia / / inter / / eos / / sed / / iudicia / / pacto / / restabit / / talis / / illuiatio / / t / / hec / / populoz / / ultima magis / / con / / /

et hec tñ stabut dba aut mea
no trans ibunt. ego videt q ppe
debuit doctrinam sua scribere ste
lo vetus fuit figura noue ut
habet in hoc ca. et lo vetus fuit
descripta adeo tm q habet. ecce
primi dabo et duas tabulas lapi
deas et legem ac mandata que
scripsi. ego lo noua debuit scribi
a ppo et figuatiue dz correddz
figure. contra s. ppus aliquid
scripsisset illud potissime debet
in esse in canone et nichil tale
ibi habet. ego et respondeo dice
dd q doctna ppi no debuit ab
eo describi primo q excellentissig
modus docendi debet excelle
tissime doctne. unde autem ista
est q efficacior et modus docen
di ubo quia scripto. q scripta no
ut nisi essent mortua et lo ppo
ni doctor excellentissimo no
quemebat modus docendi per
scripta cum et imperfectus et solu
modus docendi p verbu cum
perfectissima discipulis aut suis
recedentibus ataneta perfectione
quemebat doctnam ppd scribi
pter quod scripserut evangelia
et alias libros no te contmetes
doctna ppi. Dicunt hunc mueri
apud antiquos phos quia alig
inter eos excellentissimi scripta
q et socrates dicit nichil scripsi
se tñ ecq discipuli mitra scripse
runt. Credo no et quemens illud
doctorem scribi tuq doctna no
posse bene apprehendi. talis fuit ppe
dicendum q dicat in ultimo. Omnes
alia multa q fecit ihus q scripta
tantum in singulis euangelistis non ponit ac

butcor mundu capere eos qui scribendi finit libros. et quod ppo
nens dicit q no est intelligendum ppe expressa quantitate motus
scriptoris et ideo ppius doctna
sua scribi no debuit. et si eam
scripsisset. credet q eius doctri
na no plus ualeret q q. a scripta
potendet. no sic aut credunt
p scripturas suas discipuloru et
maxime cum profitentes se doctna
ppi no scripsisse adplenum ut pz
p ubu solis allegatu. et
sedendu tm q licet ppius no
scripserit doctna sua memoria
mortua. s. memoribus suaq dis
cipulos ut potuit esse et erat
applicatu. q prima ut pz in hac
triste fuit modus quemens scribendi hanc doctna que induxit
efficaciter adoptu ecclia et ido
dz scribi d aia intellectuali. q hoc
mortalitate ppe quod dicit pau
lus aptus sit accipere. nisi q hec est
epta scripta in tabulis cordis. quod
primo pz ex dicto ap̃ dictis. et scripta
discipulos ppi sufficit admemo
riam doctne eius. quod patet dicen
do q figura et figuatiue no omo as
similantur. imo oportet q figura
deficiat a figurato et ideo vetus
q imperfectior est et consistebat
in sensibilibus signis fuit primo
descripta in tabulis lapideis. lex
aut nova tanq perfectior fuit po
descripta no atramento et spiritu
no in tabulis cordis. ut dicit apls
ad corinthios iii. Capitulum ix.

Habuit quidem et tabernaculum aptus
ostendit dispositionem sacrificii
vetus. in quali hic inter declarat
hoc idem applicando mag in spali

et diuidit mduas ptes / qma p̄o
dicat ꝓposuit ꝙ ꝓbat quodda in suo
p̄cessu supponit et hoc in p̄incipio
capituli ꝙ ibi ombram habens lex /
p̄ma adhuc diuidit mtres et ꝙ
tangit ea q̄ fiunt d̄ca doctus testa
mentū ꝙ ostendit ecce signatu
l̄ ꝙ signate s s / ꝙ oꝙ arguit
ad ꝓpositū l et ro no te / p̄ma adhuc
mduas et p̄mo tangit ea q̄ fiunt
in ve te: inquodā gnāli ꝙ tangit
ea magis in speali l tabernaculū
em et ꝑ euidentiam p̄mi considan
dū ep̄ma q̄ fiunt in nouo et d
ecclā tes ordinata fiunt ad cultū
dīnū ad talem vō cultū ecclīe
hanno ineptus sumpt̄ p̄ p̄tem
et aptus p̄ gram d̄m q̄ vō p̄
d̄mūdiciam et mundiciam cōrlem
et ro sacra no leg̃ q̄ q̄ferunt gra
et auferunt p̄tm reddut homine
simp̄ aptū ad cultū dīnū illa aut
que erant in ve te gram no co
ferebant ꝙ em quasdam ablutiones
seu d̄mundicias cōles tollebant
p̄pter quas plubebant̄ homines
accedē ad locū d̄mi cultus et ad
cultū fidelius sicut erat tactus mor
tui aut alterius d̄mūdi / quibus vō
debat̄ hanno ineptus ad accedendū
ad locū cultus d̄mi talia aut auf̄e
bant̄ p̄ sacra ve te dūq̄ p̄ vō gra
no q̄ferret̄ sicut diffusius d̄clatū
est mp̄no huius epīe et hoc e q̄d
dicit̄ hic habuit quidem et pius
i p̄m testamentū iustificationes cul
tus / i sacramenta auferentia
d̄mi cultus impedimenta mōdo p̄
dicto mundi tū iustificabant secm
q̄nd ꝙ subdit et cum seculare /
i emundatorem corpalem q̄ dicit
secularis q̄ p̄ns seculū nūc corpaliter
constitit et q̄ma sacra ia no erant
dubia nisi ad tempus et taberna
culū em hic ponit p̄dicta magis
in speali et diuidit mduas ptes
et p̄mo tangit in speali ea q̄ p̄ti
nent ad tabernaculi moysi dispon
ꝙ ea q̄ p̄tinet ad sacerdotū mi
nistros et hinc vō ista dispositū / osten
dit tertiū simi considandū q̄ taberna
culū moysi sic erat dispositū pars
tes em erant de quibusdam as- mbra
seribus coopertis aud tectū vō mdo
tabernaculi erat quedam cortina
quatuor colobus pictuata / altitudo
tabernaculi erat p̄ cubitaꝝ alti
tudo p̄ longitudo vō eius p̄ op et
erat quedam cortina mitq̄ diuisa
longitudinē in ptes equales q̄ co
na pte cortine erant p̄ cubiti tm
et dicebat̄ ea ps tabernaculi p̄m sorp
q̄ alia vō pte erant p̄ cubiti et
dicebat̄ ea ps q̄ ab solute ad cad
p̄m et sic distinguebant̄ due ptes
tabernaculi sicut in templo inter
chorum et naue / inter q̄ appositū no
erant sine q̄ chorus in templo
et ipsius orientem q̄ tabernaculo
vō moysi p̄m templū erat adoran
dentem et colēdum q̄ sic audiū q̄ ipse
prop tā erant / archa testimō
dus cherubim et ꝓpiciatoriū q̄ ꝓ
aut hic addit q̄ctū ꝙ q̄ erat ibi
turibulū quod oppenit alij dic
tes q̄ ꝓbat mtelligit altare incēsi
et ꝙ ꝓ falsū q̄ tpe quodā vel ibi
dicit̄ q̄ altare incensi erat inter
pte tabernaculi hoc erat dictū ꝓ
septus et p̄mo et ro dicendum
q̄ ꝑtinebulū no mtelligit aliud in
q̄ ibi erat mcensorium mq̄ sūmus
sacerdos intrans p̄m sanct̄ ponē
bat incensū ut nebula inde consur
gens nupedret aspectū alioꝝ
q̄m erant in alia pte tabernaculi ne

rudent ea q̃ erant intra ꝑm ſcr̃m
ſte malia ꝓte tabernaculi q̃ dice
bat̃ ſta erant tã / meſa appoſi
ta latere aq̃lonari & candelabr̃
aureũ ex latere auſtrali & altare thy
miamat̃ in medio contra cortina
duidentem ꝑm & ꝑm ſcr̃m ꝙ
ducũ aut̃ aſſignat̃ duc̃ eo / ona
tralis & alia miſtica hr̃is ꝛiſta
tabernaculũ om illud erat ordi
natũ ad cultũ dei creatoris tocq
mundi / in quo ſunt due ptes / una
nobis manifeſtior videlicet id quod
eſt ultra celũ ſidereũ vocabi & ha
bitacio ꝓbor ſpualiũ & hoc ſignã
bat̃ ꝙ illa ꝑs tabernaculi que
dicebat̃ ꝑm ſcr̃m in qua erant
cherubin / ſignantia natũ angelo
rum & archa teſtamenti clauſa.
ad deſignandũ q̃ rones occp que
ſunt in hoc ſeculo viſibili q̃ met̃
clauſe & nobis occulte nisi ſecto
ribus ſapiori ſicut rones affectum
cauſe & artificiatores in artificiis
contingũt quodãmodo clauſe &
hec ꝑs in archa contenta ſ tabu
las q̃ dicunt ſapiam qua dr̃
que ees hodie & roncgam aaron
qua deſignat̃ ꝓtas regimiũ ꝙ
qua coherent̃ homies amalic
& manna ꝙ qua deſignat̃ occultu
mana ꝙ ſpiciatorũ cor quod e
rat quaſi locus dei & qm inde
videbat ſumo ſacerdoti deſigna
bat̃ ipe deus gloriosus & ſublimis
ꝑſidens omnibus creatuis / et ſic
patet quomodo ꝑſtm ſcr̃m deſig
nant̃ ea q̃ ſunt ſupra celũ ſide
reũ nobis inviſibilia ꝙ aliam
cor ꝑtem tabernaculi q̃ dicebat̃
ſta abſolute deſignabat̃ alia ꝑs
mundi ꝑtectũ om tabernaculi q̃d
cſt queda cortina varijs colorib⁹
diſtincta deſignabat̃ celũ ſidereũ
varijs ſtellis ornatũ & candelabr̃
in quo erant ſeptem lucerne deſigna
bant̃ orbes vii planetarũ ꝓpr̃ hoc
erat poſitũ in ꝑte auſtri & curſus pla-
netarũ emiſſio in eo ſemp & ad auſtr̃
& menſam in qua erant panes ſuppoſiti
deſignabant̃ elementa q̃ ꝑ hubus cor
ſtituit̃ & multi⁹ hominũ vita & q̃mpdm
ſimꝰ & multũ ut dr̃ ꝙ de q̃dam
deſignabat̃ eam in menſa q̃ illi
qui malerũ deficiũt creatori comũ
& ſe creatũr debent vñde
cor cui allegorice pdict̃ eſt / & ꝙ
illam ꝑtem tabernaculi q̃ dicebat̃
ſancta deſignabat̃ hoc te in qua cor
tras vincã erat latens ſubvelami
bus figuꝝ ſicut aſpectus oculi
q̃ erant intra ꝑm ſcr̃m erat inter
cluſus ꝑ cortinam mediam inter hanc
ꝑtem tabernaculi ut ꝓdictũ eſt ꝙ
illa cor ꝑte que dicebat̃ ſcm ſcr̃m
in qua erant illa q̃ cherubin & ſpua
lia & dna ut dictũ eſt ſignificabat̃
hoc te in qua velata eſt virtꝰ
dina / ꝓpter quod in paſſione dñi
in qua aſſumpta fuit hoc te ſtiſſa
fuit ea cortina templi q̃ phebat
aſpectũ occp q̃ erant intra ſcm ſcr̃m
ut habet̃ luce xxiiio / hanc autem
opinionẽ ꝓbabiliꝰ & magis aptus ut ꝓbat
conſequentibus / ſine quibus videndũ
eſt ad quam q̃ tranſeat tabernaculi
diſpoſitorꝰ / de tabernaculo enim ſcm
& ꝑmum tabernaculum ꝑmum hic dicit̃
ia ꝓ tabernaculi que dicebat̃ ſta
ꝑma ubi illa erat ingreſſus ecclie
ing⁹ erant candelabra / dicit candela
bra impluvtali & lucet ibi affec
tum candelabrum tñ tamen habeat
ſeptem lucernas quo hic dñs in
delabra & menſa & ꝓpoſitio panũ
& non panes erant poſiti ſup
menſam illa tertiũ aut quod erat

ibi ſ. altare incenſi omittit aplus
et ꝓm qꝫ ſequet̃ miſtica nō intendebat
de iſtis dicit ꝓ ſingula ſequit̃ q dr
ſta/ hoc ē fatetur ad tabernaculum
ꝓmū/ et ſicut dtm eſt/ a ꝓb ꝓma
tabernaculi maqua erant iſta dicebat̃
ſancta abſolute ꝓ poſt velamentū
aut/ a poſt cortinam ut mediam
erat ꝓm tabernaculū/ a ſca ꝓb ta
bernaculi quod dicit̃ ꝓm ſcdm au
rora habuit thuribulū et archam te
ſtamenti circūtectam qꝫ omn̄ ꝓte aur̃
qꝫ erat deligms ſedim capta aur̃
intus et ꝓtra ut habet̃ ꝓpo ꝓpoſ
maqua corona aurea/ halyens manna
ſm qꝫ habet̃ ꝓpo ꝓpoſ et virga
aaron que fronduerat ꝓm qꝫ mu
ꝓpoſ habetur et tabule teſtamēti/
iſta erant inclusa marcha ut ꝓ
dtm eſt ſup qua erant cherubim
gloie/ a gloioſe tecta. at potius
qua erant gloie dei cui deſeruiut
angeli ſignatiua unde ſequitur
obumbrantia propiatoriū/ quod ꝑ
pntabat locū dīnū ut dtm ē de
quibus nō ē modo dicendū ꝑſm
gula qꝫ aplus ꝓſequit̃ iſta breꝫ
uiter et ꝑm ſenſū allegoricū tm
ut dtm eſt/ tūc/ hoc/ aplus
ꝙter deſcribit miſtice ſacerdotū
in tabernaculo moyſi/ ad cuius intel
lectū ſciendū qꝫ intra ꝑm ſcdm poſt
ſum ſacerdos intrabat in ſancta
propiatorius tm/ maior aut ꝓte tab̃
naculi que dicebat̃ ſcā abſolute
alii ſacerdotes intrabant/ hūc qua
libet die ad ꝓficiendū ſacrificia
ymolatio tm̄ ſacrificia ꝙ oblata
eccl̃ fiebant/ ꝓtra tabernaculum
ſubdyno in altari holocaustorum
Ꝫ ꝙſumatio ſacrificij fiebat/ intra
bernaculo ꝙ incensoꝝ incensi ꝙ
altari incensi/ ꝓma ſacrificia illa
no erant accepta ꝙſe nil ꝙ ſebat
Ꝫ tm ꝙfide et deuocōe offerentiū
quidem fides et deuocio ſignatur
ꝙ incensū et hoc ē qd dicit hūc
modū ita ꝙquit/ i diſpoſitus no poter
imperi quidem tabernaculo/ i
mpte tabernaculi que dicebat̃
ſancta ſemp/ i cottidie intrabat
ſacerdotes ſacrificia officia ꝙſumā
tes/ ꝙ incensarem incensi miſtica
do autem/ i mtro ſm ſcdo ſemel
in anno ſolus pontifex/ ſupple mtro
ibat/ gloſa dicit hic. qꝫ plures id
no intrabat/ tamen ſine ſanguine
Ꝫ hoc no mutauit ꝓpter mlestiā
ſolū qm mouenda erant tabula
rum/ cum aaron et filij eius in
trabant/ ut mutarent ea q erāt
intra ſcdo et diſponant lauta
cum/ alias aut no legit̃ intraſſe
qm miſſi ſum̄ ſacerdos miſſo
propiatorius ad offerendū ibi cum
propiatorio de ſanguine hoſtie/ ꝓmo
late ꝙ ꝓtra ꝓte et hoc ē qd dr
no ſine ſanguine/ ſic/ hoc ſignifi
cante/ hoc oſtendit qm ſignifi
trabant ꝓtra et ꝓmo oſtendit ꝙ
tū ad ꝓte te ſpe quantū ad nouū
ꝓpus aut aſſiſtente ꝓma ꝓte
dicit ſic hoc ſignificante ſſ ꝓte
dū ꝓualetam eſſe ꝓtra dei/ qm
ſicut dtm eſt ꝙ hoc ꝙ no pate
bat accessus ſacerdotibus ad ſcm
ſcdm deſignabat̃ ꝙ via ueniendi
ad celeſtia nō erat patefacta ſicut
m no te et ꝓma ꝓte te adhuc ha
bebat ſtantiam ſuū et ꝙ ſignifica
bat ꝙ ꝓma ptem tabernaculi
ut dtm eſt/ et hoc ē qd ſubdit
adhuc ꝓte tabernaculo/ i ꝓte te
nente ſtatū ꝓ parabola/ i figura ē
tpis inſtantis/ qꝫ ꝓte fuit fi

nouū mpta ꝙ. ſ. pabolam munꝰ
& hoſtie offerent que no poſſunt
mpta gſtiam pſtm ſtare. qz dꝛe
d teſtamento quod fuit figna nouī
munera oblata no auferebant
pctm. ut ꝓdem eſt & causa ſubdꝛ
fermentum ſolumodo mālib⁹ in
potibus. quod dicit. qz obſeruati
onib⁹ legalib⁹ mpte conſiſtunt
mabſtinentia aīmbꝰdam cibis
& potibus ꝓlege ꝓhibite & ablu
cionib⁹ baptiſmatibus. ſ. abluc̄onib⁹
que fiebant in emundatione lep
roſi & mundiciſ. ſomia em iſta erant
quedam ꝓpe corpalia. & io no po
tant mudare conſciam ſz tantu
tollē quandam immundiciem cōr
lem ut rectitudinem ꝓpter qd dne
uſtie carnis & hoc eſt quod dicit
& uſticiſ carnis uſq; ad tempus
correctionis impoſitis. ſ. uſq; ad
tempus no. le. que correctio ſit ve
ꝝ no amalo in bonū reduce
do. qz ſicut ꝓdictū ē diu eſt ſubpe
dagogo mponūt aliqua opa bo
na ad aſſuefactionē virtutū que ꝛ
mutantur aduemiente etate vi
li maq; pfectiōe opa ei⁹ ꝓmulſ
ta ꝓ legem moyſi fuerūt mpoſi
ta legalia ꝓpto iudaico ut ad rectꝫ
cultū vnig dei. qua tamen erat
impfcta. io p legem ꝓpd ad per
fectē ſunt reducta
ꝓpt qd aptus
galath. in. ꝛompat legem moyſi
pedagogo ſubeuntē diſciplina tē
puer. ē diu & ꝙmulus. ut ꝓle
nig declaratū eſt mpō huiꝰ opis
. mpō epte ad hebreos. Chriſ
tus aſſiſtens. ſic gnt oꝙmit
illud quod ꝓdem fuit de taber
naculo moyſi ꝙmantū fuit figu
no te. ſcā quod aptus duo fecit
ꝛpna ꝓmo declarat ꝙ ꝓpoſitū & ſto
declarat quoddam ſuppanū ubi
ſi em ſanguis. ſcā ꝓma aptus
qnīq; tangit. ꝓmo dignitate loci
qz a ꝓb tabernaculi q figurabat
no te. vocabat ſm ſcām. ſo dig
nitatem miſtri. qz ſolus ſndm
pontifex illuc intrabat. ſo modū
intrandi qz nō ſanguīe intrabat
ſto tempus intrandi qz tm ſem
in anno. quinto ad quid intrabat
ſ. ad placandū ſibi deū & ꝓpło. et
iſta ſignīt. ea q ſunt in no. teſ
qz ꝓpus qui ē ſdmo ꝓntifex
intrauit tēlū. quod ſignificabat
ꝓpm ſcām. ut ſupꝰ dcm eſt. et
qz ꝓpo ſanguine adplacandum
nobis deū ꝓcem & hoc ē qd dꝛ
ꝓpus autem xp̄i. ē. ꝛendū cauſe
qz mhoc tā. conſtructū eſt mūdū
ſuſpenſura & io ut clarius et
ꝙ breuiq; ꝓdictū ē. ego ꝓpono tres
no ſpm qz iacet in libro ſz ſdm
ordinē ſunt. ſ. ꝓpus. huic tangit
dignitas miſtri noui teſtamēti
qz ꝓpus ē nomē ſuppoſiti ꝓtius
in natura duplici. dīna ſ. & humana
ꝓntifex. huic tangit nomē offici
qz ꝓpus ē ꝓnceps alioꝝ paſtoꝝ
ſm qd dꝛ. ꝓma petri. ſo. Cū appoſit
ꝓnceps paſtorū. nec aſſiſtens. ſ. ſz
patus ad ſtud officiū ſ. admittendū
landū ꝓcem ꝓnobis & ad nos inh
andū nos contra impugnationem
hoſtis intrauit miſtra. ſ. mundū ut
ꝓbuit in fra. quod ꝙdem tēlum
& tabernaculū ꝙ amplius. ſ. valde
amplū ꝓpt ē mensuratum bonaꝝ
celeſtiū & ꝓfectius. qz fuit tab
naculū moyſi. quod fuit mobile
& portabile de loco ad locū. ſtud aut

est in mobile et etnu stim q p
ysaiam fiat pdictu opponit q tu-
li tui edebut ilum ciuitate opu-
lentam tabernaculu quod neq
tũ fieri potũt ubi end lõ de ctm
tolesti no manufctm / i no phãc
sicut fuit tabernaculu mosi p
manu bezeleel et hoc z qd subdit
aptus apponendo obũ pdcm no
hmõi creatõi / i quame factoiõ
tangit etiam tempus intrandi
ubi semel / et totu tempus nõe
nisi xpus amus despectu pan
ficatus ppd et id qquo semel
transit semp z ibi tangit etiam
modus intrandi / tu dicit neq
p sanguinem hircoz a vitulorũ
sicut intrabat pontifex voe te fr
p ppiu sanguine / s qm p nobis
fuit effusus xpcuce / tangitur
etiam ad q intrauit / tu dr etna
redemptõe inuenta / et p ph̃m hemg
etna redemptoz p modu quame
tisst̃m appd admittitur maiano
satisfacit qm potuit maiano
deus et potuit qm debebat in
qntu homo / si em sanguis hir
phat quoddam suppaneu erecta
ultio dem / s q sanguis ppd fuit
efficax ad meam redemptionem
etna / et fuit talem rone san
guis ppd oblatione ad suppaneu
dim habet cortuten maiorem
ad emudatoz aie q sanguis hir
coz et vitulaz / et aqua lustratõe
ad tollendu dmudiciam carnalem
san impactu veritate dequo
pdcm est / vitas huiq ppõis p
et sanguis ppd oblatione ad sup
positu dim tonetalit quanda
infirmitatem cortutis fr pdcm
m de le tollebant in mundicia
corpalem contractam optatu atq
dmudi ad mo tultu impedient
ut p mei ppũ / go multo fortius
sanguis ppd emudat aiaz et
reddit eam aptam ad saluten
etna et hõe z quod dicit si em
sanguis hircoz / et thaurcoz hoc
habet mistico oppiatoiõ et emõi
vitule aspsus / qm aqua illus
tratõis qua debebant in mun
dũ aspgi ponebant cineb vitule q
buste ut dr mei ppũ / mgmam
tos sanctificat ad emudationẽ
carnis / et aiaz mundare nõ potuit
qntomagis sanguis ppd mude
bit constiam meam ab opibus mor
tuis / i ptiõ / que mortificat
aiaz morte culpe et morte ipse
no ad sumendu deo viuenti / hoc
dr ad diaz illaz qm putabant dij
fr simt mortui utqpiã hercules
et hmõi / tangit aut tr p q san
guis ppd habet efficaciam ad pdcm
mũd est ipe offerens s ppius p
mũ mtũ z efficacie mpmit ppd
qnd coz ad dmitatem et hõe coz
tu dicit semetipm obtulit sedm
z mũg oblatu qd fuit sedm
lo dr d maculatu / fm z modq
offendi qm presstit qmaxima
caritate / tui aut stra sit ulla ob
latio ondit tu dicit deo / s pot
est io no te / hic inter qpdict
que ptinet ad ve te et qpsacom
corp accipit ad principale mentu
s q no te sit qpellencia et effi
tacius coeted et diuidit mdus
et phus fuit qd dcm est hõ phat
quoddam suppaneu msua rone
i ubi em testamentu est / erecta
primu considandu q z mediate
qdipsit q ppius p ppiu sanguine
intrauit celu ac muenit mag et

demptoꝝ eterna. hoc aut no potuit
fieri in ve te. ꝓ quo sequit. q̃ ali
ud testamentu factu est. p̃ ꝓpm
et p̃ quo debet dia no te. q̃nia. d
quod sequit. p̃dens dicit. nouu
respectu illius. et hoc est quod con
cludit aplus. et io nouu testa me
diator est. s. ipse xp̃us. et p̃ que
modu sit mediator subdit. ut mor
te intercedente. i. ꝓpi morte me
diante. p̃ qua eius testamentu
est confirmatu. in redemptoꝝ. earꝫ
p̃uaricationu que erant sub ꝓmo
testamento. i. quas ve te. no potuit
auferre. s. p̃ ꝓpi mortem. simt ab
late. p̃missiones eterne hereditat. ad
piant. p̃ efficaciam passionis ꝓpi
qui vocati simt. ad p̃capandu ipaz
p̃ vram fidem. et sacramentoꝝ no le
sus. patet. et patet q̃ testamentu
nouu est efficacius veteri. q̃ mutat
dicit. confert hereditatem eternam
vetus aut testamentu. q̃terius
mutabat. et temporalem hereditate
p̃mittebat. q̃ubi em testamentu.
hic p̃bat quod supposuit. s. q̃ testa
mentu nouu sit confirmatu p̃
mortem ꝓpi. et hoc p̃bat duplici
ter. primo p̃ legem humanam. ibi. p̃
lege dina. i. qm̃ ne p̃m. et. vetera ꝓmissi
onu. q̃ sicut leges humane. ciuiles.
et canonice. testamentu no habz
robur. q̃n diu vivit testator. quia
tunc semp̃ potest mutari. cu fit
ultima voluntas. vite p̃mittis. sed
in morte confirmat. ita fit te
ne. quod est. ipse testamentu ꝓpi
in sua morte fuit roboratum.
et p̃ter hoc tuc dicit. consumma
tu est. ut habet. ysaias. ꝓpe. et hoc
est quod dicit hic. ubi em testa
mentu est. mortis necesse. intercedat. i. inter
veniat. hoc p̃bat idem p̃ legem
dina. i. qua p̃bat ne primo ꝓmit
ne te. et ne. consummandam. ibi
eoꝝ differentiam. i. mutationem. est ergo
vera p̃ma. sciendu. q̃ ve te. quod
fuit figura noui fuit confirma
tu. p̃ aspersione sanguis. ut hic
dicit. ꝓpi. et. p̃ legem dinam
ibi. q̃ no te. p̃ effusione sanguis
debuit confirmari. ut figuratu
videt figure. et hoc est quod dicit
unde ner p̃m quidem. i. ta. ve
quod fuit p̃m dedicatu est. i. con
firmatu sine sanguine. licet en
im mandato legis a moyse. vni
uso ꝓplo. hoc hic. ꝓ. ꝓpi. ubi dicit
q̃ ꝓplus recepit testamentu. et ob
ligauit se ad obediendu. et tunc
moyses ad confirmandu. humq
aspersit sanguine. et hoc est quod dicit
accipiens sanguine vitulorum
et hyrcorum cu aqua et lana coc
cinea et ysopo. q̃ contra hoc pos
set aliquis dicere. q̃ ꝓpi. ꝓpi
tio. no fit mentio nisi de sanguine
vitulorum. et no de aliis. s. lana et
ysopo. de quibus hic dicit. sed dicendu
q̃ aplus fuit instructus in lege. et
ritu. et consuetudine. fiebat
qualiter talia fiebant. s. p̃ commix
tione sanguinis hirci et aqua. ut
sanguis esset clarior. i. lana. vel
coccinea et ysopus erant ibi. q̃
adscribit ad sanguine aspergendu
et p̃ter hoc moyses tradit ista. q̃
no erant p̃cepta. tri credendu
est aplo. q̃ fuit ita. ut describit
no em dicit moyses. fuit scripta. p̃
ꝓpm. q̃ libru. s. legem. et omnem
ꝓplm. q̃ legem susceperat. adsit
dicens hic sanguis testamenti.
i. confirmatiuꝫ testamenti. q̃m ma
dauit ad nos deus. et tabernaculu.
no q̃ adsit tunc tabernaculu. q̃z
no du erat. stim. s. ꝓpheca. ad sedem

assistit qui dedicauit et omnia
vasa ministerii quibus vtebantur
in tabernaculo moysi sanguine stillat
assistit et omnia pene in sanguine
i. p aspersionem sanguinis secundum legem
mundant. dicit pene quia aliqua mundabant p ignem sicut que poterant
ignem sustinere ut habet. mundi propitiatio tri p peccato non fiebat sine
effusione sanguinis et hoc est quod
dicitur et sine sanguinis effusione
non fit remissio quia alia sacrificia
fiebant p peccatis quorum effundebatur sanguis. in signum q p effusionem sanguinis propria fienda erat
remissio peccatorum que non poterat
fieri in sanguine alterius p tm significari. Nec est certe spolia quedam
noui testamenti et vere qui
tu ad confirmacionem et emundacionem
hic quinque ponit dicit. ondendo p°
q emundacio nostra de meliori p°
q est pfectior ibi necesse ut supra
dicta prima pte sic dicit. nunc est
certe exemplaria quidem celestium
hijs mundari. i. tabernaculum vel templum
quod fuit quodammodo exemplar
celestium ut declaratum est. eis debuit mundari talibus hostijs
que fiebant de animalibus brutis
ipsa vero celestia melioribus hostijs
quia istis. supple debuerunt mundari
et ideo mundata sint sanguine
proprio dicens quo meliuntur mundari
celestia nobis nulla sit macula. dicendum q dicebat emundari tabernaculum
non quia haberet inse aliqua immundicia p quia tollebantur queda
necessitates quibus impediebantur
a hominibus. accedere ad sanctuarium
vtra dicit mundari celestia p propriationem et p sacramenta. i. non le p
eodem sanguine henaa efficaciam
meliorem percepit pcari que impediunt abire gressu celestium et ideo dicit
hostijs impluerali quia licet sanguis
propri sit vna hostia tamen eius
efficacia nobis quercat p varia
no le sacra et q tabernaculum
sanguine propio mundatum sit melius
tabernaculo moysi declarat dicens
non enim in manu facta sancta ihesus
introiuit quale fuit tabernaculum
moysi absque sit. quod fuit signum
tabernaculi celestis. ut jacem est
lo subdit exemplaria vero sunt in pmo
tabernaculo mundari ihesus ut appareat
nunc vultui dei pnobis sicut em
pontifex legis introibat sanctum
sanctorum ut appareret coram propitiatorio
quod erat qui sedile dei sic ppe
quatum adquantitatem introiuit celum
adhoc q videt faciem dei pro
denobis quia vidit eam absque
cuncpcione p quia eius humanitas
denobis translata fuit ad celum vbi
facies dei clare videt. abtis et p
hoc coram deo pro nobis interpellet. ostendendo humanitatem quam
assumpsit pnobis. Nec ut sepe
offerat. hic ondit q emundacio nostra
pfectior est. et dixit mundari pres quia p° ondit propositum
hoc adhoc adduxit sile. i. et quead
modum q n° prima pte fecit talem
com. ia emundacio que non erat
q semel fuit sufficiat pfectior de ia
que erat pluries ppe sui imperfectionem p ia emundacio que fiebat apo
tisiat vel le in festo expiationis
quolibet anno celebrabatur expiatio
autem fiebat p ppm semel tm facta
quia cum omnia passio sufficiat ad
delendum oim peccata. go p pfectior
et hoc est quod dicit. nec ut sepe
offerat semetipm. i. ppue pontifex
quemadmodum pontifex vel legis

intrabat in sancta p singulos annos
in sanguine alieno / quia alit sequit
monumentum / s. q. oportuit plures
debuisset pati a principio mundi sicut
et sacerdos ve. le. intrabat p sin
gulos annos sine sanguine / q. oportuit
pati ipsum esset / nunc autem ita est q.
sicut pontifex ve. le. intrabat
sine sanguine / q. pati ipsum israhelitici
ita oportuit passum esse / q. tactus mu
di salute / qui incepit a principio et
archimo sicut ipsum israel adactum
legis / et ideo si ipse oblatio esset
stabilis debuisset frequenter pati
ab origine mundi / sicut pontifex
ve. le. quolibet anno intrabat
sancta adactum legis / et hoc est quod
dicit aliquando oportebat eum sepe
quenter pati ab origine mundi / et
quia hoc esset inconveniens ideo
subdit aptius nunc autem / i. tempe
re / semel in consummatione seculo
rum / in ultima etate mundi / ad
mittendum ipse peccatum per ipsius
tam sue apparitionem / secundum quod
admodum / quia adduxit filius ad su
um propositum / s. q. sicut apud ceteros
hominum statutum est quod mors / quia
homines semel moriantur / et postea
in iudicio domino manifestetur / pu
blice / sic oportuit ipsum / salute hominum
re mortuus pro peccatis apparebit in iudi
cio non iudicandus / sed magis ipsum
iudicium fidelibus suis eternam
salutem redditurus / et hoc est
quod dicit / et quemadmodum sta
tutum est hominibus semel mori
re ordinatis pro peccatis / post hoc autem
iudicium / s. omnium / sicut et oportuit
semel oblatus / mortuus non opus
habet ordinatis pro peccatis / quia non gravatur
sed opus habet mortibus naturae qua volun
tarie assumpsit / admittens quia humani
tatis

enda pro / quia licet passio ipsius
se optendat ad delendum alia peccata
quantum ad se / tamen aliquis se
reddit indignos / et ideo dicit multo
magis non am sequitur / ho. sine peccato
apparebit / in forma gloriosa / et sine
infirmitudine peccati / impio autem adducetur
apparuit / in forma hominis mortalis
habens infirmitudinem peccati / sicut dicit
apostolus nos enim / ad maiorem eius
denciam dicit / melior ratio quidem
utrum sanguis ipsius fuit oblatio deo
acceptissima / et arguit primo quia
non / quia effusio sanguinis in mortem
est coram deo abhominabilis / quoniam
omnes fuit innocentissimus / et ideo
item ad quod habet similitudinem ad
sacrificia gentilium non est deo accepta
et oblatio sanguinis innocentis est
homicidium sicut quidam impii effuderunt
sanguinem innocentem filiorum suorum
et filiarum suarum quas sacrificaverunt
sculptilibus chanaan / et ideo dicit
apostolus / id quod dicit in ratione quanto magis
sanguis ipsius qui per spiritum sanctum
semetipsum obtulit immaculatum
deo emundabit conscientiam nostram
mortuis / non est hic intelligendum quod
solus sanguis ipsius fuit oblatus
pro nobis / immo tota humanitas / et hoc
patet quia cum dicit inducta / in qua dicit
obtulit semetipsum / sit tamen me
dio melior oblatio segregatim de
sanguine inquantum fuit separatus a
carne / tamen utrumque est de oblato
nostro integrato / propter quod in sa
cramento altaris quod est memo
riale illius oblationis / consecratur
sit caro et sanguis sub speciebus
divisis sicut in alia oblatione fuit
sanguis separatus a carne / et similiter
ita ipse fuit pro nobis oblatus mortuus
et passionem fuit a corpore separata

ad satisfaciendu pnobis pro ppria
meam pone ponibus meis &c
patet q tota hui⁹ mitate ptinet ad
ppd oblatos seu sacrificiu. Et aut
hoc habebat p̄ferre rom oblois
ut sacrificij p̄ qt sacrificiu mlege
fiebat explia de causa primo adtol
lendu pcta pter hoc mlege di
cebant⁹ aliqua sacrificia p pcto
rib⁹ adgram conseruanda. pter
hoc mlege dicebant⁹ alique
hostie pacifice. 2o adhoc q mes
homis pfecte deo vnirent⁹ p a
more pter h⁹ mlege offerebat⁹
holocaustu quod totu incendebat⁹
adhonore dñi. ista aut ta pue
mut nobis adeo mediante hu
manitate ppi p nobis oblata
p hoc pcta nra fuit delecta &
pace & dilexit nos & lauit
nos a pcatis nris in sanguine
suo. & gratia collata ho. i. gra
& vitare p dim ppm facta o
et porta glorie apta inqua fit
hamie ad deu vnio pfecta p
quod dr infra. 2o. habemus
fiduciam p sanguinem eius in
introitu sc̄oru &c p3 q sacrificiu
ppd fuit pfectissimu. qma totmet
mse pfectissime vtute cui sac
rificior⁹ fuit pfecto dina q tinet
mse vnite & eminencius per
fectiones oim creaturar. Ad
p̄m dicendu q effusio sanguis
ppi pt dici ad duplex p̄ma
pu. uno mo ad ipos effudentes
&c fuit deo abhominabilis &
fuit pcm grauissim. Alio mo
ad voluntatem ipius ppi patiet⁹
qui voluntarie se obtulit passi
oni q̄ritate maxima &c fuit
deo acceptissima & ho. sto mo
huiꝰ rom obligatoris & sacrificij no
aut p̄o. Ad 3m patet q dictis q
oblo sanguis innocentis in sacri
ficijs gentiliu habet similitudine
cu illis qui occiderent ppm & ho
mo habet rom sacrificij ut dom
est. & io no est similitudo sacrificij
ppi ad sacrificia illor⁹.

Capitulum x.m

Umbram em habens lex bonor⁹
futuror⁹ non ipsam imaginem rerum
per singulos annos quotidie offerunt
ipsis accedentes perfectos facere.
alioquin cessassent offerri. propter
eo quod cultores semel mundati nullam
amplius haberent conscientiam peccatorum.
sed in ipsis commemoratio fit peccatorum
per singulos annos. impossibile est enim
sanguine taurorum & hircorum auferre
peccata. propter quod introiens mundum
dicit. hostiam & oblationem noluisti.
corpus autem aptasti mihi. holocausta
non tibi placuerunt. tunc dixi ecce venio
in capite libri scriptum est de me. ut
faciam deus voluntatem tuam. superius
dicens. quia hostias & oblationes &
holocausta & pro peccato noluisti
neque placuerunt tibi quae offeruntur
secundum legem. tunc dixit ecce venio
ut faciam deus voluntatem tuam. aufert
primum ut sequens statuat. in qua
voluntate sanctificati sumus per oblationem
corporis ihu xpi semel. Et omnis quidem
sacerdos praesto est quotidie ministrans
& easdem saepe offerens hostias quae
nunquam possunt auferre peccata. hic
autem unam pro peccatis offerens hostiam
in perpetuum sedet in dextera dei. de
cetero exspectans donec ponantur inimici
eius scabellum pedum eius. una enim
oblatione consummauit in perpetuum
sanctificatos. Et ait illis testimonium
perhibet nobis spiritus sanctus. Postea
enim dixit. hoc testamentum quod
testabor ad illos post dies illos dicit
dominus. dabo leges meas in cordibus
eorum & in mentibus eorum superscribam
eas. et peccatorum eorum & iniquitatum
eorum iam non recordabor amplius.
Ubi autem horum remissio non est
iam oblatio pro peccato. Habentes
itaque fratres fiduciam in introitu
sanctorum in sanguine christi. quam
initiauit nobis viam nouam & viuentem
per velamen. hoc est carnem suam.
& sacerdotem magnum super domum
dei. accedamus cum vero corde in
plenitudine fidei. aspersi corda a
conscientia mala & abluti corpus
aqua mundum. teneamus spem
confessionis sine inclinatione. fidelis
enim est qui promisit. Et consideremus
inuicem in prouocationem caritatis &
bonorum operum. non deserentes
congregationem nostram sicut
consuetudo quibusdam. sed consolantes
& tanto amplius quanto uidetis
appropinquantem diem. Voluntarie
enim peccantibus nobis post
acceptam notitiam ueritatis. iam non
pro peccatis relinquitur hostia. Terribilis
autem quaedam expectatio iudicii &
ignis aemulatio quae consumptura est
aduersarios. Irritam quis faciens legem
moysi sine ulla miseratione duobus aut
tribus testibus morietur. quanto
magis putatis deteriora meretur
supplicia qui filium dei conculcauerit
& pollutum testamentum sanguinem
existimauerit in quo sanctificatus est
& spiritui gratiae contumeliam fecerit.
Scimus enim qui dixit. mihi uindicta
ego retribuam. & iterum. quia iudicabit
dominus populum suum. horrendum
est incidere in manus dei uiuentis.
Rememoramini autem pristinos dies
in quibus illuminati magnum certamen
sustinuistis passionum. & in altero
quidem opprobriis & tribulationibus
spectaculum facti. in altero autem
consortes talium conuersorum. Etenim
compassi estis uinctis & rapinam
bonorum uestrorum cum gaudio
suscepistis cognoscentes habere uos
meliorem & manentem substantiam.
Nolite itaque amittere confidentiam
uestram quae magnam habet
remunerationem. patientia enim
uobis necessaria est. ut uoluntatem
dei facientes reportetis promissionem.
Adhuc enim modicum aliquantulum
qui uenturus est uenit & non tardabit.
Iustus autem meus ex fide uiuit.
quod si subtractus fuerit non placebit
anime mee in eo. Nos autem non
sumus subtractionis filii in perditionem.
sed fidei in acquisitionem animae.
Est autem fides sperandarum substantia
rerum. argumentum non apparentium.
Nam in hac testimonium consecuti
sunt antiqui. Fide intellegimus aptata
esse secula uerbo dei. ut ex inuisibilibus
uisibilia fierent. Fide plurimam
hostiam abel quam caym obtulit deo.
per quam testimonium consecutus est
esse iustus. testimonium perhibente
munere eius deo. & per illam defunctus
adhuc loquitur. Fide henoch translatus
est ne uideret mortem. & non inuenie-
bat⁹ quia transtulit eum deus. Ante
enim translationem testimonium habuit
placuisse deo. sine fide autem impossibile
est placere deo. Credere enim oportet
accedentem deo quia est & inquirentibus
se remunerator sit. Fide noe responsum
accipiens de his quae nondum uidebantur
metuens aptauit arcam in domum suam
per quam damnauit mundum. & iustitiae
quae per fidem est heres est institutus.
Fide qui uocatus abraam obedire in
locum exire quem accepturus erat in
hereditatem. & exiit nesciens quo iret.
Fide habitauit in terra promissionis
tamquam in aliena in casulis habitans
cum isaac & iacob coheredibus promissionis
eius. Expectabat enim fundamenta
habentem ciuitatem cuius artifex &
conditor deus. Fide & ipsa sara sterilis
uirtutem in conceptionem seminis
accepit etiam extra tempus aetatis.
quia fidelem credidit esse eum qui
promiserat. Quapropter & ab uno
orti sunt tamquam stellae caeli
multae & sicut harena quae est ad
labium maris innumerabilis. Secundum
fidem defuncti sunt isti omnes non
acceptis promissionibus. sed a longe
eas aspicientes & salutantes. & confessi
sunt quia peregrini & hospites sunt
super terram. Qui enim haec dicunt
significant se patriam inquirere. Et
si quidem illius meminissent de qua
exierunt tempus utique haberent
reuertendi. nunc autem melioris
desiderant hoc est caelestis. Propter
quod non confunditur deus uocari
deus eorum. paravit enim illis
ciuitatem. Fide obtulit abraam
isaac cum temptaretur. & unigenitum
offerebat qui susceperat promissiones.
ad quem dictum est. quia in isaac
uocabitur tibi semen. arbitrans quia
& a mortuis suscitare potens est deus.
unde & illum in parabolam accepit.
Fide & de futuris benedixit isaac
iacob & esau. Fide iacob moriens
singulos filios ioseph benedixit. & adorauit
fastigium uirgae eius. Fide ioseph
moriens de exitu filiorum israel
memor fuit. & de ossibus suis mandauit.
Fide moyses natus tribus mensibus
a parentibus suis abscondebatur.
eo quod uidissent elegantem infantem
& non timuerunt regis edictum.
Fide moyses grandis factus negauit
se filium esse filiae pharaonis. magis
eligens adfligi cum populo dei quam
temporalis peccati habere iucunditatem.
maiores diuitias aestimans thesauro
aegyptiorum inproperium christi.
aspiciebat enim in remunerationem.
Fide reliquit aegyptum non ueritus
furorem regis. Fortis enim tamquam
uidens inuisibilem sustinuit. Fide
celebrauit phase & sanguinis effusionem.
ut qui primogenita exterminabat
non tangeret eos. Fide transierunt
mare rubrum tamquam per aridam
terram. quod experti aegyptii deuorati
sunt. Fide hiericho muri corruerunt
circuitu dierum septem. Fide rahab
meretrix non simul perierit cum
incredulis. quae exceptis explorantibus
pacifice. Et quid adhuc dicam.
deficiet enim me tempus narrantem
de gedeon. barach. samson. iephte.
dauid. samuel. & prophetis. qui per
fidem uicerunt regna. operati sunt
iustitiam. adepti sunt repromissiones.
obturauerunt ora leonum. extinxerunt
impetum ignis. effugerunt aciem gladii.
conualuerunt de infirmitate. fortes
facti sunt in bello. castra uerterunt
exterorum. Acceperunt mulieres de
resurrectione mortuos suos. Alii
autem distenti non susceperunt
redemptionem ut melioris inuenirent
resurrectionis. Alii autem ludibria
& uerbera experti. insuper & uincula
& carceres. Lapidati sunt. secti sunt.
tentati sunt. in occisione gladii
mortui sunt. circuierunt in melotis
in pellibus caprinis. egentes. angustiati.
afflicti. quibus dignus non erat mundus.
in solitudinibus errantes. in montibus
& speluncis & cauernis terrae. Et
hi omnes testimonio fidei probati
non accepere promissionem. deo de
nobis melius aliquid prouidente.
ut non sine nobis consummarentur.
Itaque & nos tantam habentes
nubem testium. deponentes omne
pondus & circumstans nos peccatum.
per patientiam curramus ad
propositum nobis certamen. aspicientes
in auctorem fidei & consummatorem
ihesum. qui proposito sibi gaudio
sustinuit crucem confusione contempta.
& in dextera sedis dei sedet. Recogitate
enim eum qui talem sustinuit a
peccatoribus aduersum semetipsum
contradictionem. ut non fatigemini
animis uestris deficientes. Nondum
enim usque ad sanguinem restitistis
aduersantes. Et obliti estis consolationis
quae uobis tamquam filiis dicitur.
fili mi. noli negligere disciplinam
domini. neque fatigeris dum ab eo
arguaris. Quem enim diligit dominus
castigat. flagellat autem omnem filium
quem recipit. In disciplina perseuerate.
tamquam filiis uobis offert deus.
quis enim filius quem non castigat
pater. Quod si extra disciplinam
estis cuius participes facti sunt omnes.
ergo adulteri & non filii estis.
Deinde patres quidem carnis nostrae
habuimus eruditores & reuerebamur
eos. non multo magis obtemperabimus
patri spirituum & uiuemus. Et illi
quidem ad modicum secundum
uoluntatem suam erudiebant nos.
hic autem in utilitatem ut participes
simus sanctificationis eius. Omnis
autem disciplina in praesenti quidem
uidetur non esse gaudii sed moeroris.
postea autem fructum pacatissimum
exercitatis per eam reddet iustitiae.
Quapropter remissas manus & soluta
genua erigite. & gressus rectos facite
pedibus uestris. ut non claudicans
quis erret magis autem sanetur.
Pacem sequimini cum omnibus &
sanctificationem. sine qua nemo
uidebit deum. Contemplantes ne
quis desit gratiae dei. ne qua radix
amaritudinis sursum germinans
impedit & per eam inquinentur
multi. ne quis fornicator aut
profanus sicut esau qui propter
unam escam uendidit primogenita
sua. Scitis enim quoniam & deinde
cupiens hereditare benedictionem
reprobatus est. non enim inuenit
locum paenitentiae quamuis cum
lacrimis inquisisset eam. Non enim
accessistis ad tractabilem montem
& accensum igni & turbinem &
caliginem & procellam & tubae
sonum & uocem uerborum quam
qui audierunt excusauerunt ne
sibi uerbum adiceretur. Non enim
ferebant quod dictum est. & si
bestia tetigerit montem lapidabitur.
Et sic terribile erat quod uidebatur.
ut moyses dixit. exterritus sum &
tremebundus. Sed accessistis ad
montem sion & ciuitatem dei uiui
caelestem hierusalem & multorum
milia angelorum frequentiam &
ecclesiam primitiuorum qui conscripti
sunt in caelis & iudicem omnium deum
& spiritus iustorum perfectorum &
testamenti nouae ihesum mediatorem
& sanguinis aspersionem melius
loquentem quam abel. Videte ne
recusetis loquentem. Si enim illi
non effugerunt recusantes eum qui
super terram loquebatur. multo
magis nos qui de caelis loquentem
nos auertentes. Cuius uox mouit
tunc terram. nunc autem repromittit
dicens. adhuc semel ego mouebo non
solum terram sed & caelum. Quod
autem adhuc semel dicit. significat
mobilium translationem tamquam
factorum ut maneant immobilia.
Quapropter regnum immobile
suscipientes habeamus gratiam per
quam seruiamus placentes deo cum
metu & reuerentia. Etenim deus
noster ignis consumens est.

Capitulum xiii.m

Caritas fraternitatis maneat in
uobis. hospitalitatem nolite
obliuisci. per hanc enim latuerunt
quidam angelis hospitio receptis.
Memores estote uinctorum tamquam
& uos compedibus uinciti. & laborantium
quia & ipsi in corpore morantur.
Honorabile connubium in omnibus &
thorus immaculatus. fornicatores
autem & adulteros iudicabit deus.
Sine auaritia sit conuersatio uestra.
contenti praesentibus. ipse enim dixit.
non te deseram neque derelinquam.
ut fiducialiter nos dicamus. dominus
mihi adiutor & non timebo quid faciat
mihi homo. Memores estote praepositorum
uestrorum qui locuti sunt uobis uerbum
dei. quorum intuentes exitum conuersationis
imitamini fidem. ihesus christus heri &
hodie ipse & in saecula. Doctrinis uariis
& peregrinis nolite abduci. optimum
enim est gratia stabilire cor. non escis
quae non profuerunt ambulantibus in
eis. Habemus altare de quo edere non
habent potestatem qui tabernaculo
deseruiunt. Quorum enim animalium
infertur sanguis pro peccato in
sanctuarium per pontificem. horum
corpora cremantur extra castra.
Propter quod & ihesus ut sanctificaret
per suum sanguinem populum extra
portam passus est. Exeamus igitur ad
eum extra castra improperium eius
portantes. Non enim habemus hic
manentem ciuitatem sed futuram
inquirimus. Per ipsum ergo offeramus
hostiam laudis semper deo. hoc est
fructum labiorum confitentium nomini
eius. Beneficentiae autem & communionis
nolite obliuisci. talibus enim hostiis
promeretur deus. Obedite praepositis
uestris & subiacete eis. ipsi enim
pernoctant pro animabus uestris
quasi rationem reddituri. ut hoc
cum gaudio faciant & non gementes.
hoc enim non expedit uobis. Orate
pro nobis. confidimus enim quia
bonam conscientiam habemus in
omnibus bene uolentes conuersari.
Abundantius autem hoc uobis
deprecor ut celerius restituar uobis.
Deus autem pacis qui eduxit de
mortuis pastorem magnum ouium
in sanguine testamenti aeterni
dominum nostrum ihesum christum.
aptet uos in omni bono ut faciatis
uoluntatem eius. faciens in nobis
quod placeat coram se per ihesum
christum. cui gloria in saecula
saeculorum. amen. Rogo autem uos
fratres ut sustineatis uerbum
solacii. etenim per pauca scripsi
uobis. Scitote fratrem nostrum
timotheum dimissum cum quo si
celerius uenerit uidebo uos. Salutate
omnes praepositos uestros & omnes
sanctos. Salutant uos qui de italia
sunt. Gratia dei cum omnibus uobis.
amen.

Ad hebreos explicit.

mittebant consuete p modu vom
bec & no oppresse. io sequitur
no ipam ymaginem vere p singu
los annos eisdem ydie hostias
quas offerre indesinenter sac
dotes vetle mdi pl lex vetus
ptalia attendentes ptios facere
mutatos a culpa & dignos glo
aliqn cessassent offerri ptia pa
rem oblatis io q nullam hec nt
ultra tonsiam pter cultores sol
mudati & ideo geludit q fiebat
a sacrificia ad pter & tred actum
mquantu ptalia offentes onde
bant se habere pter q sacrificia & hoc
est quod dr & in ipis memoratio
peccat p singulos annos fit delec
tio vo pdem q pertubatur sacri
da p xpm & videt q no apli
no valeat & posset dici q sacri
ficia mutabant aptus pterito
no aut a futuris & quia vetus
bant pter p xpm & sacrificia e
rant itenda no frustra ut aplus
arguit & ad delectu pter ut
peruti. Dicendu q aptus como
loquendi geludit hoc dm dicit
em q lex vm habebat umbram
celestiu mue aut ut est q parum
oppomit celestibus qe geludit ab
ipis & ideo illud quod emudat
parum oportet q sit celeste & spi
tuale & illud quod e tale habet
efficaciam ppetua & p xpm no e
ritabile. Dic aut dicendu de
oblatione xpi mercur rde dicta
tis adducte & io no dicit qe sol
ficia sufficit ad delendu omia
pter omissa & omittenda & ad
huc dicere sarem alatis cotidie
offerri in ecclia geo &c. Dicendu
q no est ibi sacrificiu veritatis &
omiq sacrificiu mercur oblati cot
tidiana q memoratio pter hoc dr act
geret hoc obtulit & impgle em
hic ponit pa vatis ad idem q pria
principalius sacrificia quod fiebat
in lege fiebat indie oppiationis
delicti & vitulo & illud no potuit
auferre pam eo ect qd pure
corporeu quod no attingit ad
alias. go multo mg alia legis sa
crificia potuit auferre pter
hmoi tonis ponit minore d qmpa le
est em sanguis thaurorum et hir
corum auferri pter Di aut cont
hoc arguat & desacramenti no
le que consistit in abusdam rebus
corporalibus tm & tm mutat alias
Dicendu q no est sile quia in
ipis dina ptas operat & io operat
adgram p modu instrumenti
no sic aut erat in sacrificiis veteris
ut plenius dicam in fine hnius cap
& deo ingrediens hic phat p spu
tricam pn propiu qui loquit
de aduentu xpi pt in spectu
sacrificiorum vetle supplendam
p sinu sacrificiu & facit talem
rem illud quod auferri pter
oportet q sit deo acceptu ut
patet p scripturas pn induetam
go rel & hoc est quod dicit deo
ingrediens mundu p carnis assu
ptionem dr s ca scriptura que lo
quit eius persona hostiam mlp tradi
sacrificia que fiebant de rebus
animatis & oblatorum. sacrificia de
rebus inanimatis noluisti. no ac
ceptasti & sunt vba filii adpreem
ptor interponit sacrificiu pter ac
ceptu quod de re pp xpi fiut scm
dr corpus aut aptasti mi. corpus passibile a potu ad immolatu
& qua fiut formatu & aptu sola
voluntate dei absq semine vili

hebr. v

holocaustomata/ que mandebāt
et p pcto/ i sacrificia que p pcto of
ferebant/ quor ona pō mandata
illā erat sacerdotib/ et sic aplus
tetigit omia. quia sacrificiorū ve
le/ videns q nō sunt deo accep
ta/ q detalibus subdit/ no tibi pla
cuit/ et qm ostendit insufficiē
tiā q sacrificia no le sūt accepta
cū sequit de ppo tue dixit ecce
venio/ p cremū assumptum et mā
pite libri scptū est de me ut fa
ciam voluntatem tuā deus/ liber
iste e denotatiā pdestinatois di
ne/ et caput huius libri dicitur
q mdma pdestinatoe pncipaliter
continetur/ hō aut e mysteriū in
carnatois ppe q per quā adhūtudine
pstingit omes electi/ Quinto dicit
/istud quod sequit est obiō apti
opponentis aūctori pōe/ de qdu
plici sacrificiorū ve le/ p sacrifi
cio ppe/ et patet hēa p pdicta vnde
concludit auferet pmo/ s legis sa
crificia ut sequens statuat/ i cō
firmet sacrificiū ppe acceptu dō
ni/ in qua voluntate sanctificati
sumꝰ/ etc/ q p hō q ppe impleuit
voluntatē pris semp offerendo
nos sufficuit/ et est oīs q nde
sacerdos/ hic compat sacerdote
no te/ et ve admuicem et diui
dit mdias/ et pmo facit quod
dcm est/ sō declarat p scptūrā
i cōtestemur a nob/ et deinde
am pmo considandū q in lege
erat duplex sacrificiū solempne
vnū erat/ in die expiatois quod
sūm fiebat p summū sacerdotem
ut frequenter dcm est/ Aliud
erat iuge sacrificiū quod cpm
tabat/ eternitatem ppe s̄m dimta
tem/ et ro dicebat/ iuge q cottidie
offerebat mane et vespe et istud
sacrificiū no solū offerebat p se
mū sacerdote s̄ etiam p alios o
ferores sacerdotes/ de isto sacri
ficio loquit hō dicens/ et omis
quidem sacerdos/ s ve le/ pro et
cottidie ministrans/ qm cottidie of
ferebant iuge sacrificiū et easdem
sepe offerem hostias/ easdem
s̄ missē nō m̄ mō que nō pūt
auferre pcta/ ut patet p pdicta
et magis patebit infra hic aut
i oppo/ ona p pcta offerens hos
tiam/ que sufficat ad delendum
omes culpam commissam et fo
mitem dandam/ misericordiam/ sedet
ideo pter ut dns/ et mhoc
patet dicit ipse ad sacerdote
ve le/ que oportebat q time sa
cre ut mysteria/ oppo aut no fuit
mysteria nisi in omni oblatione
qua p acta sedet ideo pter
ut dns decreto oppertans den
ponat omnia eius scabel pedū
et hoc complebit in finali iudicio
sicut oportuit est supra pō ca
ona em oblatione assumauit/ et
ad pfectos adduxit/ in sempiternū
sanctificatos/ q hostia ppa habet
virtutem etna sanctificandi et
ppter hō ia p acta no habet ampli
us mutatem mistrandi sicut ha
bebat sacerdos ve te/ Contes
tat aut/ hic adducit ad pbanda
idem aūctē q̄mie oppi que
supra deposita est/ vnū cū/ et
misne illius penit et peccatum
et iniquitatū eor/ no recordabor
amplius/ qm adtalem dimissiōm
se extendit efficacia oblationis
ppe/ que est oblatio no le et ho

em artifias ē instrem cius que
ad inquantū membra sunt que
dam aie organa siue instrume
ta. Sacrais aut ut dolabra est
eius instrumentū sepatū et pa
ordo huius duplicis instrumenti et
instrumentū sepatu no applicat
ad opus nisi p̄ realem motorem
instrū quieti humanitas xpi se habe
ad deitatem sicut instrem quietu
inter hos damascenus vocat ipam
organum diuinitatis et ideo opat ad
institucōē ad iustificationē p modu
instrī quieti. Sacramenta aut no
possunt adhoc cooperari nisi p mo
dū instrumenti sepati inquantū
traxit ad tute a passione xpi vbi
eius humanitas ad istam iustificatōē
fuit applicata sm q dr. q. t. Sacre
agnus dei ecce qui tollit pcā mū
di quia p huius regni ymmola
cōem fecit deus iustificatōē nram
tempō aut huius virtutis no pt
aptē sacramentis vet le sed tm
modo sacramentis noue legis
cuius ratio est quia talis recep
est p realem motōē instrī quie
ti ut dictū est. Nichil aut potest
mouē realiter antequā sit in ac
tu et ideo sacramenta vet le que
p̄cesserunt merentem et passi
xpi no potuerūt capere absq; vir
tute cooperandi instrāliter adiusti
ficatōē et sacramenta no le que
ipam sequūtur talem virtutē re
cepit et ō simul instrā iustifica
tōis humane. Considerandū tamē
q̄ licet nichil possit aliquid mo
uē p modū efficiētis et p realē
motōnē antequā sit in actu ut
dictū est. pt tamē mouē p modū
finis et p apprehensionē sic sanitas
apprehensa causat sui ipius desi
derium antequam sit in effectu

et hoc no possit xpi sue nīte
merentis iustificauit preces ve
te inquantū erant abeis credita et
desiderata qz p fidem mediatoris sal
uati sunt. Quia sacramenta aut
vet le erant quedam p̄testationes
fidei xpi et ideo significabant
tm fidem p quā homines salua
bantur et no timebant aliquā
virtutē iustificantē sicut con
tinent sacra no le nisi accipiat
iustificatio largo modo importat
amotionem impedimentorum
que contrahebant in lege vet et
occasione mortui alicui⁹ in mu
di q quod reddebat homo inep
tus admittendū locū cultus dīni
sic sacra vet le iustificabant que
tales immundicias amouebant
propter quod aptius vocant emundas
legis iustitias carnis ut supra
dictū est. ca. ipo. et sicut dictū est
de sacramentis vet le ita intelligē
dū est de oblationibus et sacrificiis
illius temporis propter quod dicit
sancti q sacrificia vet te erant ac
cepta deo ex fide et deus eorum of
ferentiū tm modo et no eorum
sacrificia aut no le sunt ex re
xpi deo accepta. Ad p̄mū dicen
dū q ea sanctificatio no erat
nisi quedam exterior applicatio
ad diuinum cultum que no conferebat
gratiam licet fides iporum appli
torem conferret. Ad scdm dicendū
q meritū passionis offerebat gratia
no ipsam efficiens sed p fidem
cuius erat signum sm q dicit apos
ad hebr. ix. ex q abraham accepit
signum circūcisionis signaculum
iustitie fidei. Sacramenta autem
no le conferunt gratiam ex re ope
ris. Ad tertiū dicendū q oblatio
nes et sacrificia vet le no aufe

Magnus Defertus et in isto capitulo Reginaldus alio libro

bant/ pcm ſi fides et deuocō of/
ferendū ſt hoc patet mlege ve/
op modo loquendi /mobiatōne aut/
hoſtiarū p pcō iam mencō fit
de ſacrificiō dicit et erabit ſacer/
dos pcō ſt dimittet ei/ q d/ q pcm
dimittebat/ nō ypter ipm ſacrifica/
ū ſ ypter ipoꝝ fidem offeren/
ciū Sequit Capm vndecim/
Est autē fides/ Postquā apls
amonuit fideles ſubia ypo
et oſtendit q talis ſubiectō eſt p
fidem/ des hic incipit qmendare
ipam fidem/ ut ea que ſunt fidi
libencius amplectamur ſt dui
dit/ in tres ptes/ qꝝ prīa deſcri/
bit ipam fidem ſ̄o ponit dui/
ſa exempla circa ipam/ ibi mlta
em testiō/ 3o ad ea q ſunt fidi
hortatur plebem catholicam impi/
cipio qui cū/ deoq̄ cē/ inp̄a pte
ponit diffinitōnem fidei dicēs
fides ē ſubā/ ad cuius intellectū ſci/
endū q habitus cognoſcit/ q̄ ac/
tus ſ̄ q obū fides aut ē habitus
quidam infuſus ſ̄ nō debet dif/
finiri p ppm actū nec p ad/
ppm obiectū/ actus aut fidei ē
credē qui ē actus intellectus assen/
tiēdo cū/ voluntate impio/ quia in/
tellectus credit/ nisi volens/ sua dum/
fuit cla/ ſ̄ ideo actus fidei qui
est credē nō ſolū habet ordinē
ad obiectū intellectus q ē vnū/ ſed
etiam ad obiectū voluntatis/ quod
est finis seu bonū/ habitudo igit
actus fidei ad obiectū voluntatis
designat in diffinitōe apti/ cū dr/
fides est ſubā/ verū ſpandarum/
res em ſpande grmentur in pa/
triā/ cui patrie ſit status oīm
bonorū congregatiuꝰ ppetuus/ ut dr
boecius in de consolatione/ dr/ aut
fides ſubā/ verū ſpandarum/ nec/
tit est quedam inchoatio future
beatitudinis/ quia fides ē p̄a virtus
infusa/ sicut ſ̄ in aliis rebus p̄a
pōs rei dr/ quodā modo ſubā eius
et maxime qui virtualiter aliquid
continet/ a sicut est in ypotecā
et nihil em ſpamus beatificari q
videbimus clare illud cui p fidem
nūc nihil mentis inhabitu/
do aut actus fidei ad obūm in/
tellectus designatur cū dicit argu/
mentū/ a penā/ q̄ obūm fidei
est virtus nō visa cui simile adhe
ret/ fides nō est rei euidentia ſ̄
ex auctoritate dīna/ et sic patet
diffinitō pdicta que data p habitu/
dinem actus fidei ad obūm intel/
lectus et voluntatis/ Si quis at
velit pdictā informā diffinitōis
reducere p̄ ſic dicere fides ē
habitus mentis quo inchoatur
vita eterna in nobis faciens intel/
lectū assentire nō apparentibus
Considerandū etiam q p̄ vba apti
pdicta distinguit fides ab omnibus
aliis que pertinent ad intellectū
ſ̄ hoc em quod dicit argumē/
tū/ firma adhesio/ distinguit
fides ab opinione ſuspitione/ et
dubitatiōne/ manibus nō est
firma adhesio intellectus p hoc
dicit q dē nō apparentū/ distin/
guit fides a scientia ſ̄ intellec/
tū que fit/ aliud apparens p hoc
aut q dr/ ſubā verū ſpandarum/
distinguit virtutes fidei a side ſ̄
tem ſupra/ q nō ordinat ad bti
tudinem ſpatam ſ̄ ſ̄ hoc etiam
apparet/ pdicta diffinitio fidei bō
quia facit diffinitū differre ab
omnibus aliis/ ſ̄ nihil em ens/ potest
fidei diffinitū ē hic quē ponit
aptus ex empla de fide ſ̄ p̄o
facit hoc magnali p̄o inspexali
ē fide intellectuali/ inprima certa
pte dr/ q pdes ve te quē testiō

bonitatis adeo ꝑ mīti sue fidei
[illegible] dicit de abraham
credidit abrahām deo et ꝓputa
tū est ei ad iusticiam et hoc est
quod dicit aplus ¶ hinc em i fi
de testiū consecuti sūt senes i
antiqui prēs ¶ fide intelligimo
hic qm ponit exempla patrū
fidelium in ꝑali et dividit in tres
qm ꝑmo ponit exempla delis
que crediderūt et docuerūt ſ o
delis que ex fide fecerūt i fide a
bel tercio delis que ꝑ fidem
passi sunt i alij dissenti sunt Cir
ca ꝑmū cōsidēdū q doctrina ve
le dup⁹ fuit una manifestā ſ
deitate et creatione mūdi
alia occulta ſubvelamīe figur
ſ de incarnatione xpi et qm
scribebat omnibus hebreis ad
fidem conversis no ꝑt tūc odiū
quem tangit dicēdo fide intel
ligimo aptata esse scīa xpo dei
q̄ sicut antiqui crediderūt me
dia esse ꝓducta et dispōta per
vbū dei ut hic [illegible] ꝑmo dicit
deus fiat et fīm est ita et nos
credimo ꝙ ducta sūt creaturarū
et ordinatio eo modo quo deus
loquit scīptura utpote q tūc tpe
et no ante fuit ꝓducta et arti
culus fidei q̄ no ꝑt demōstrari h
et ꝓducta mūdi absolute ſup
ta possit pbari ut oīa visibil
bus visibilia fierent qm⁹ quo ꝑ
phe fuit oīa nichilo nichil posse
fieri et Anaxag posuit hanc for
mare in materia Ruit aut
effluxionē formare adatta in
telligentia plato nō posuit for
mas ꝑdm esse separatas a materia
a quibꝫ pendebāt māria Quarti
autē ponūt ydeas in mente dīna
que sunt invisibiles formē et
tamē ꝓducūt ab ipis eis visibilia
sicut artificiata visibilia ab exem
plari invisibili quod ē in mente
artifīs sm tullium libro iiio de
solacio tu certa supno ducis
ab exemplo pulcri ipe
mūdu mente gētis similis ꝑ
magine formas et hoc est qd
dicit aplus ut oīa visibilia [illegible]
¶ fides ꝙ hic ostendit
q̄ prēs ex fide fecerūt et dīvi
dit ꝓmissores ptes q̄ ꝑmo tr̄andit
de ptibus qui fuit ante diluviū
ſo de illis qui fuit post diluviū
tamē ante legem data i fide
qui vocat abraham ꝙo de his
qui fuit sub lege data i fide
moysēs ante diluviū tres prēs
spāles emendant de fide ſ abel
enoch et noe q fm hoc ꝑma
dividit ꝓmissores ptes fm
exempla que ponit de istis tribus
ꝑa incipit i fide enoch tercia
ibi fide noe Circa ꝑmū considē
randū q̄ magnitudine fidei
abel pressit q de cheōibus ꝑmi
cias deo obtulit ut hic gen iiij
et hoc est quod dicit hic fide
plīma i meliorem hostiam abel
quā cayn obtulit deo pacifica cō
sentus e esse iustus quia fides
ꝑficit dilectionē operante iustificet tes
timōn̄ placente munūbus eius de
qua ligne descendit decreto sup
hostiam eius in signū accepta
tionis dīne Unde et gen iiij re
spexit dns ad abel et ad munera
eius Exīstatio theodociana sic
habet inflamavit deus super
abel et sup munera et p illam de
signatus adhuc loquitur mor
tuus in suis manet nob adfide
et deuocōm ꝑt etiā hoc ꝑferri
ad illud quod dicit gen iiij Vox
sanguinis tui abel clamat

adme dē tra. 1. ostendit mmoren/
tis fidelis mortem dignā esse vim
dei. Fide enoch. hic ponit exemplu
de fide enoch. et diuidit mduas
ptes. quia p̄o. pponit intentu. et
p̄o. pbat. ibi. ante translatus. dicit
ergo q̄ fides enoch pt. ph̄e q̄a
p̄tribus fuit segregatus. et i
padisu translatus. et hoc. q̄d dē
fide. 1. pp̄ mitu fidei. enoch tran
slatus e ne videret mortē. aliqn
s. indiuiuo. et eiam suam. q̄ no
est mortuꝰ. moriet̄ tamē in
fine mudi. quia omes sumꝰ de
bitores mortē. q̄ transgressione
p̄mi pentis. et no mueniebat̄
me homies. p̄tores. q̄ tñ sulit
in dñe. ad padisu. trestrem. vbi
tamsuat vita eius usq; ad fine
mudi. ideo aut hmoꝰ est. q̄ ve te
ordinat̄ ad p̄missionē no te. nq̄
a te. q̄ presse. p̄mutis. vita et
na. ut ideo ut m ve te daret̄ spes
vite eē. mors enoch dilata
e tpe legis nē. et mors helie
tempore legis date. ut hē. q̄ti
p̄o. n̄. totu aut vetus testam
tu detinerit pista duo tpa. tñ
te translatū. hic q̄r. placet. q̄
enoch translatus fuit. pp̄ mitu
fidei. et facit talem ram. nullꝰ
pt placere deo sine fide. q̄ trans
latio enoch placuit deo. ut hr
gen. vē. enoch. ad deo ambulauit
ergo hnit fidem. pp̄ quā transla
tus est. pp̄ hoc ibidem subdit
gen. vē. deo tulit eū deus et hꝰ
est quod dē ante translatū. cē.
p̄z tra. odietis. et. credē em. q̄ pbat
q̄r. q̄ nullus placeat deo nisi p
fidem. q̄nta adhoc. q̄ aliq̄s placet
at. deo oportet. q̄ accedat ad
ipm. Iste aut accessus. e. p fide
ergo cē. Deinde ostendit. q̄ in om
motu ut accessi rōnabili no
duo intendit. s. tñ motus cē
quē monet. q̄ accessu aut ad
deū q̄ p fidem tñ. e. ipe deus
et quantū adhoc dicit. Credere
em oportet accedentē addeū. q̄
est vnus. s. cē. q̄ pp̄ hoc dicit
deo. iii. q̄ est. q̄ mūdi. est mūdi. Causa aut. quare homo p fidem
mouet̄ indeū est spes remu
neratois cē. et quantū adhoc
dicit. et inquirentibus se remu
nator sit. q̄ sta em duo credere
s. deū vnitatem. et eius remuna
tōm. cē. Finit mitū. ad salute
semp. apud oēs. nec plus re
quirebat̄ ad salute gentiliū q̄
illaꝫ legem receperūt. adeo nisi
legem naturē. q̄ dicit hoc videt̄
esse dm. Augu. libro de retractō
et gratia. cui dē sit. illa fides
sana est. qua credimꝰ nullū ho
minem siue maiꝰ siue pue e
tatis liberari a contagio mortis
et obligatiōe p̄ti. nisi p̄mediato
rem dei. et hoīm. ihm. p̄m. q̄
credē mistiū incarnatois. fuit
semp. necessariū ad salute omiꝫ
etiam gentibus. q̄ dicendū q̄
mistiū incarnatois potest. cre
di dupl̄. uno. q̄ explicite. et tene
bant̄ credere illi. q̄bꝫ fuit
est delior reuelatio sicut iudei
mue. le. tu sacerdotes. p̄p̄tiū
scientes. tenebant̄ magē cor
rosiē. et credē q̄ alij. et ad
hnit m nouo. magē tenent̄
adhoc. p̄p̄iam. multa p̄fecte
explicitē est. mistiū p̄p̄. Alio
pt credi. mistiū incarnatois
implicite. et ad salu. hoc tenebant̄
gentiles. q̄ no erant obligati

adlegem mosy[n] tribus aut fides im
pluat de misterio incarnacois qi
netur nouobus pdictis ꝙ ꝙ cre
dit vnd deꝰ ẽ iminatorem inq
renaũ ipm credit ipm hec pu
denãam desalute hoim tũ modu
huiꝰ pudencie applicate no cog
nouerat. modus aut pquid deus
pudit salua hoim est p mysteria
cois implicite qi tenet[ur] impdeꝝ
dulitate genaũ [illegible]deꝰ etiam
ẽsse q deꝰ esse no sit creditꝫ ꝙ
aptius est de mysterio diendu q
tũ tudo hoim no capit tales de
mysteries ꝑ pauꝫ et ideo no sit
credibile simpr qm no ẽ credi
bile omnibus ẽ tamẽ credibile
plũbus ꝙ aptius aut lr̃ de fide
inquaꝝ dr̃ spiritꝰ cuiuscũq hoim
fide noe hic ponit qexemplum
de fide ipius noe dequo dicit
q ex fide sua qiqꝫ fecit p̃m ẽ q
de futuris ctingentibus credidit
ut eꝫ ordinaret p ppto huiꝰ ce
ssionis p reuelatiõ ades q mũ
dus periret p diluuiũ misit ergo et
quantu ad hoc de fide noe en
ꝙ ex dicto deꝰ que adhuc vi
debant timuit ꝙ ẽ q credens adimple
ri dei timuit et hoc est q dr̃
metuens deiud est qm adimanda
tũ dei implendi fecit archã et ho
ẽ q dicit aptauit archam i ap
tam fecit ad habitaculum hoim aua
lud et anud p̃cepta dñi ut
habet gen vi quartu est qm
per ipsum alios saluari ad domꝰ
sua ꝙ auit et hoc est quod dicit
in salute sue domꝰ qntu tũ ge
ndit ꝙ quia dampnauit mũ
dum mundanos dampnabiles os
tendit ꝙ salute sua inquantu
solus cũ suis saluatꝰ est et qm
ondit quod ascendit est ex hijs
que p fidem fecit cd dicit et insti
que p fidem est institutꝰ qm indi
uiduus totus mundus reliquus pijt
deo iustitia in ipso et filijs eius
tũ ẽmansit ex fide qui vocatꝰ hic
qm ponit exempla de fide inpri
bus qui fuit ptꝫ diluuiũ tremen
ante legem datam et diuidit in
quatuor ptes qm primo ponit exem
plum de abraham ꝙ de ysaac i
fide de futuris et de iacob ibi
fide iacob et de ioseph i fide
ioseph ysaac aut quatuor ꝙ alios
precessit iudeos trees fuit precedentes
fuit precessit tam iudeos ꝙ
gentiles prima diuidit secundus ex
primo ostendit fides abrahe ꝙ
ad ymaginem gustatam ex ꝙntu
addita obedienciã i fide exhibuit
secunda adhuc in trees ex primo on
dit quid abraham ex fide fecit
ꝙntu ad hereditatem ex quatuor
ad grossos ibi fide et ipsa sara tres
quantu ad consummatos sua i impetra
fidem de semeti fecit primo consi
randu ex magnitudo fidei abrahe
ex hoc patuit ex statim ad vocem
dñi iuit ad terram alienam sibi a
deo promissam ut hic gen xii
et p totam vitam suam habitauit
in illa ut peregrinus et aduena
ex ut dicit actu vii deus no de
dit ei in ea hereditatem nec pas
sum pedis et tñ semper fremuit
credidit dicta promissione impleri
dam et hoc est qd dicit hic fide
etiam hic qui vocatꝰ abraham
obediuit ysi deo in loco quem
quem acceptaturus erat in hereꝺi
tatem et exiit nesciens quo
iret ex ima illam terram aliquo
no videret fide demoratꝰ est
in terra promissionis tanꝫ aliena
et q in ea mansit ut aduena p̃

qnia no mansit ibi mdomo sna
sz inmansilis et tabernaculis que
sunt mansiones mobiles sz hr
e quod dr mansilis habitando
cu ysaac et iacob cohedibus
epmissionis eiusdem/ sz ipse ep
missa est tra ia sicut et ipe abra
he ut pz gen ppe/ et ppter
hoc aut abrahaam habitauerit
cu ysaac ptz qz ipm genuit et
nutrit/ qz aut habitauit cu iacob
nepote suo pbat sic/ qz abrahaa
vixit et ppter anos ut hr gen
ppe/ et anno vite sue centesio
genuit ysaac ut hr gen ppe/
ysaac aut fuit sexagenarius
qn natus fuit ei iacob ut hr
gen ppe/ pz qz abrahaam vixit
cu iacob pr anos Solutio redr
causam quare sic habitabat ut
aduene/ qnia nichil reputabant
alicui qd esset sup tra sz operi
tabant mansionem celestem/ et
hoc est qd dr qz expectabat em/ ipe
abrahaam cu heredibus suis ciui
tatem/ mansio em celest ppe dr
ciuitas/ ciuis/ ciuitas· ppr ple
nitudine pacis habentem fmda
menta/ hoc dr ppter eius immobi
litatem sm qz hr ysaie xxxiiio
Oculi tui videbunt ciuitatem opulen
tam tabernaculu qd neq
qz ulr transferri potr cuius ar
tifex et conditor est deus/ unde
et abrs nome accepit sdm qz
sibi ezechielis dicto/ nomen a
uitatis dne ibidem sicut roma a
romulo nuncupatur/ Fide et ipa
sara/ sic qne ondit fides abra
he quantu ad qnes fuit em qnq
nio desara difficilis qz duo qmo
qz erat sterilis ut hr gen ppe/ sic
qz erat extra tempus qnq pcipi
desierant eni sare fec muliebru
a ut hr gen ppe/ et in abrahaa
impma pmissione fmie credidit
ex ea filiu hre exequo patet mag
nitudo fidei sue et hac e qd dr
fide/ s abrahe et ipa sare sterilis
ciuuentute roboratem d concepte
semis accepit/ adeo miraculose
etiam pr tempus etatis/ et ideo
fuit ibi due miraculu qm fidei
didit/ ipe abrahaam cu qm ex
miserat/ qz aut illud sit factum
ppter fidem abrahe et no ppter
fidem sare pbat sic qnia sara
audiens mdiu desiu cceptu no
credidit sz magis frivolu reputa
uit/ et ideo sicut de re frivola
risu emisit ppter quod angelus
eam reprehendit/ ut patet genesis
xviiio/ Et aut abrahaam audito
cceptu sare risit no fuit credidi
dencia sz ex gaudio credente ex
dma pmissione et ideo no fuit
reprehensus sicut sara et ideo recte
ppter quod abrahaam· i abrahaam
et hoc emortuo/ qnia ia erat re
frigerus et ad gignendu fere ineptus
vr aut fere qnia postea genuit
filios de cethura ut hr gen ppe
/ qnia aliqn accidit qz ille qui ppter
senectutem factus est qz ineptus
ad gignendu genat tamen ppter
bona mulieris aptitudine ado
riendu orti sunt/ tacq sidera
celi in multitudine et sicut arena
que est ad oram maris in multitu
de abrahaam em orti sunt boni
et multi mali et ppter hoc comparat
multitudini stellaze qntu
ad bonos et multitudini arenee qntu
ad malos/ Questa fidem hic
qne ostendit qz abrahaam cum
ysaac et iacob psidem fecerit
qz ita laudabiliter quisti sunt
qz usqz admortem in vta fide z

mutauerut et hoc est qđ dr̃ uũp
fidem qĩ habentes fidem ſociam
defuncti ſunt omes iſti nõ adepte
rõmiſſionẽ/ eo quo patet firmi
tas fidei ꝓpter/ ſ̃ contra hoc vidẽ
esse illud qđ ſcribit ecce egressus
unus erat abraham et ipe hẽdi
tate poſſedit terram/ dicendu q
ſic dr̃ intellĩ poſſedit/ ꝓmq ꝓ
miſſionẽ accepit nõ tamẽ actu
poſſedit/ qnia nõ habuit mea paſ
ſum pedis ut dr̃ actus vñ ꝓpt
hoc ſequit ſ̃ alongate eas reſpi
cientes et ſalutantes et confite
tes qr̃ pegrini et hoſpites ſunt
ſup terrã/ ꝛ ad ſtatum hmãe nau
tã qui contra minari alongate
videntes portu/ gaudent et ſa
lutant ſicut preces rectis te/ vide
tes alonge impletam miſiã ꝓpã
gaudebant qr̃ quod dr̃ egressus/
abraham pr̃ vr̃ coluit ut vi
deat diem meum r̃ et qnia longe
erant atque ꝓpi/ deo aſtrebant
ſe esse aduenas et pegrinos qr̃
quod abraham dixit gen ꝓpinq
aduena et pegrinus ſum apud vos
et iacob dixit gen ultimo/ dies pe
grinacõis mee r̃ et plane oſten
debant/ celeſtem gloriam tãquã
ſuã priã ꝓpriã manẽ et hoc
est quod dicit ſ̃ in em hoc dicut
ſignificant ſe patriam mãrẽ/ qr̃
poſſet aliquis dicẽ q ꝓ hoc con
fitebant ſe pegrinos qr̃ egressi
de caldea at meſopotamia q̃s
terras ꝓputabant ꝓpriam ſuã
ideo hoc concludit apls dicens
et ſqdem ipius memoriã habuiſſent
de qua egressi erant habebant
utiq; tempus reuertendi/ qnia non
hñ deſtabant a meſopotamia
ut caldea unde egressi erant qñ de
facili poſſent illuc reuti et ideo
nõ loquebant de illa ꝓpria qnia
ꝙ ꝓcepto dñi egressi erant ꝓpter
quod abraham dixit ſuo ſuc gen
ꝓpinq ea/ cauẽ ne qñ filiũ meũ
reducas illuc et licet iacob in me
ſopotamiam uenit hoc nõ fuit
admanendu ſ̃ adtempus ꝓ odio
fris ſedandu et adquirendu co
rem et ideo concludit apls q ꝓ
nõ loquebant de patria celeſti
ſ̃ celeſti/ d nũc aut meliorem
appetũt/ ꝛ celeſtem et qnia mẽra
adhuc poſſe ꝓputabant ſe de
priã celeſti moribus et actu ſi
dei/ ideo deus voluit noiari deꝰ
ipoꝝ ꝙmõdo et federe ſpali
et hoc est quod dicit/ q deo no
q fimdit deus coram deo corã
hoc habet exo in/ obi dñs lo
quens moſi dixit ego ſum deꝰ
abraham deus ꝓhat et deus
iacob ſicut eum denoiat ceco et
cautate ſua ꝓpatuli qr̃ nõ ꝛ̃
mũ ſe ꝓtendat ad alia ſicut d
ſeptima dicit ceco retin ceco ba
bilonis ut hmõdi ſic deus voluit
abiſſe denoiari qr̃ vobis et fat
tis oſtendebat ſe esse deꝰ cita
te celeſti ut dein eſt/ deus ſeqt
paruit eam illus ciuitatẽ ſ̃ celeſ
tem/ fide obtulit/ hic oſtendit
qmõd abraham ex fide fecit qñ
tũ ad obedientiã dñi dñs eñ
ꝓmiſerat ei multiplicatõẽ ſemiũ
ꝓ yſaac gen ex ꝓ et tũ
ad ꝓceptũ dñi voluit eũ ymolare
ꝛ equa patet magnitudo fidei
abrahe qr̃ firmiter credebat ꝓmiſ
ſam dei impletã de multiplica
tione ſui ſemiis ꝓ yſaac et ꝓ
ymolato nõ reſtabat aliꝰ
modus niſi ꝓ reſuſtatione eius

ꝓpquo ꝑ q̃ abraham credidit
resurrectionem mortuoꝝ in quo
q̃ssitat omnis demonstrabat articu
lus fidei & nō solū credidit resur
rectionem qualem futuram in fine
nim di ꝑ ad hoc ꝓpalem & futurer
rem filij sui implendam dimi p
misit. et hoc est q̃ dr̃ fide obtulit
abraham ysaac. i. offrre voluit
sed diuina impediū fuit. ad tēp
tandū. temptat em diabolus
homo. & deus ꝑ dupliciter. qz
diabolus temptat ut decipiat
homo ut cognoscat. deus ut
cognoscē faciat. & temptauit
abraham ut fides eius et obe
dientia notificarentur nobis ad
exemplū imitationis & vnigeni
ti. hoc videt ꝑtim. quia habebat
aliū filiū ꝑ quē solui ꝑ posset sequē
tem qui susceperat promissionem. et
cui promissum fuerat abrahe q̃ se
men eius vocaret ꝑ ysaac tm
et ideo erat vnigenitus quantū
ad istam condicionē. nā alius dicit
vnigenitus cōe inter q̃ no habet
aliū filiū arbitrando. i. iudicans
et fuit credens qz et a mortuis
is suscitare potens e dñs. et
ideo oblatio ysaac fuit figura mor
tis oblationis ꝓpe. sicut em arietes
hircine mactabantur cornibus
immolatus est. ysaac ligato sic hu
manitas ꝓpe adhesit cruci om
sa est. diuinitate impassibili ꝑmā
ente et hoc est quod dr̃ vn en & in
parabolam accepit. i. abraham
oblatum filij sui figurā passionis
ꝓpe intellexit. ¶ fide & de futuris
hic ponit exemplū de fide ysa
ac. qui ex fide futurorū benedixit
filijs suis. et hoc est qd dicitur

fide et de futuris benedixit ysaac
iacob & esau. hoc habet gen
xxvij°. vbi dr̃ qz in benedictione sua
ꝓposuit iacob ipi esau. dicens
dñm tuū illū adorabis et ysaac ꝑ
dixit ꝑ spm hanc benedictionē habē
efficaciam infusionis. qz no haberet ef
fectum ꝑsonis duarū si effectus
esau mercē fruitur iacob si haberet
effectū ꝑ duobus ꝓpter ex cubitu
ambōrū. qz ydumei surrexerūt filio
israhel tempore dauid ut habet
ibi. ¶ fide iacob. hic ponit
exemplū de fide ipius iacob q
benedicendo filios ioseph ꝓposuit
efficacem. qui erat mos ipi na
scē. nepotes volvim. qz ꝑ fraudem
habuit dignitatē regiam ad ef
fectum transire. & hoc fuit impe
tū ꝑ hieroboam ut hic tēgit ꝓpe
dixit. et huius implendis iacob
hic fuit finis fidem. et hoc est q̃
dicit. fide iacob moriens ꝑsin
gulos filios ioseph benedixit. hic
autem iacob fidem de sepultura
et resurrectione ꝓpe faciendā mer
ce promissionis ꝓpe quod adiurauit
ioseph ut faceret illuc corpus
suum deferri ꝓpter aut iuramenti
gratis agens deo adorauit ad
caput lectuli sui dum translatione
domini ut ꝓpe dixi volvim. translato
ꝓpe hic sicut hic allegat. et ado
rauit super ipsius virgę eius. et vtrum
est dictum qz adorauit desuper caput
lectuli quod erat contra eum de
tam adquia ꝓpe adorant indei
et quia erat senex habebat ba
culū supra cuius similitudine imita
bat adorando deū vel ne dicam ꝑ
intelligendū qz adorauit summi
tatem virge ut baculi ꝑ orauit

deū imitans sup baptism̄ Alt̄ ad
pmū debraūd ioseph/ et pcepta
lat̄ reptēū in signū plebs sibi
date sup egiptū et hāc reptēum
accepit iacob qñ ioseph repit
iuenire et ptēp̄ uenauerat cū
tequā redderet/ reptēū ipe ioseph
adorauit deū in mipūs pūncitati
illius reptēi/ Alt̄ pt ad pomi ma
gis ipē trā/ et adorauit reptēū
ioseph nō nisi et absolute sī
mitūd erat signū et figā plebis
ipē sicut et nos adoramꝰ cru
cem/ mānabi est signū crucis
fixi/ Ifide ioseph/ hic pōt ad
emplū de fide ioseph/ et mari
cus de fide fecit memoriam d'
exitu filioꝝ israhel de egipto
ut habet̄ gen. ulterius/ et hoc est
q dr̄ fide ioseph moriens de
ptextione filioꝝ israhel memo
rabilis est/ habuit etiam fidem d'
sepultura et de surrectione ipius
merita promissionis implenda/ et
ideo mandauit portari ossa
sua ut esset pceptor illius recur
rentis/ qma ipse de surgente
multi sancti pcessi surrexerunt
ut habet̄ mt. xxvii/ et hoc est
quod dicit̄ de exitu suo man
dauit/ Et quid quaē no pcepit
statim post mortem suā illuc
portari/ Intendit q adhuc du
rauit assignat̄ ona est/ qma fra
tres sui nō habebant tantā pti
tem sicut ipse et ideo nō pote
rant facē de ipo sicut ipse fe
cerat de pcio suo/ Secūda est q
p reuelacōm sciebat filios isra
hel multa dura passuros in
tra egipti et ideo adm̄ solatiū
eoꝝ uolui ibidem adtempus
sepeliri ut potius exponi/ ut ibi
dem dr̄/ et p hoc habebat spem
expendi ad ppriā ioseph/ unde et
moyses educens filios israhel d'
egipto tulit secū ossa ioseph/ ut
hr̄ exo xiii/ Ifide moyses natꝰ q/
ter ponit exempla prem q fuit
tempe legis q sub moyse data e
ut hr̄ ge. p°/ Secō p mortem ge hoc
aut tempꝰ distinguit in iij ponit
tempus fuit ante exitū de egipto
p̄m in exitu et tm post exitū p̄mo
exēpo ponit exempla de hoc qd
fm est ante exitū sc̄o de hoc qd
in exitu i fide et hoc ut egiptum/
tio de hoc quod fm est post ex
itū merita promissionis et qmd
adhuc dictum/ p̄ma mdnas/ qma
p̄mo ostendit qd fm sit ex fide
in ntitate moysi. sc̄o qmd ipse
fuit i fide moyses grandis/
Tertia p̄mū sciendū q filij isra
hel ex ppria ioseph firmit̄ crede
bant liberi de captiuitate egipti
p aliquid de ipso suo tp̄e dei adu
torio et ideo pueros moysi vide
tes ipm elegantē pueru pret
salutē modū iudicauit̄ voluit dei
esse in io ad libitū ipsi/ et exhor
fide suauerit ipm contra regis
edictū exponentes se periculo p
sonaꝝ suaꝝ/ et hoc e est qd dr̄
Ifide moyses natus occultat̄
est mensibꝰ trib⁹ a parentib⁹ suis/
ex fide em pentu factū est hoc mo
nō ex fide moysi qui adhuc non
habebat usum rōnis/ et causa
subdit̄ eo q uidisset elegantē
infantē/ aptū ad libandū ipsi
deo hoc eis inspirante nō timu
erunt regis edictū/ qui pcepit
omnes masculos pueros in flumē
ut hr̄ exodi p°/ Et hoc uidet̄ filiꝰ
q dr̄ exo. ii°/ q pentes moysi

timoē regis posuerut eū in fluie
re ꝙ opposuerut eū morti. Quē du
ꝙ no timerent hoc adipm mādati
endū sicut ꝓcepat rex. ꝓpria
no potuit amplius ipm celare
timebāt plabiliter ne dufferre
abeis. et ideo tali ausu tuicq mdi
cauit ipm ꝙponē dīne custodie
in fiscella bituiata credentes ꝙ
eadem fide ꝙ deus seruaret eū
vobi deficiebat humana prudencia
que mtalibus no deficit. ¶ fide
moyses. ¶ hic qm ostendit qđ
ꝙ fide moyses factꝰ ꝙ adoptatꝰ
a filia pharaonis ut hē ꝙdi
ꝙ. et adultus factus. vsitauit
filios israhel. et videns vnū
egipciū ꝓtuiente vnū de filijs
israhel mfectū eū. et ꝓhor sm
negauit esse filiū filie pharaonis
et hoc pressit. q̄ magnitudine fidei
qm a defilijs israhel credebat
ꝓpm nasciturū. et hoc ē qđ dr
fide. i. ꝓfidem moyses grandis
effectus. i. adultus negauit se
esse filiū filie pharaonis. mā
ficiendo egipciū. et subiugit
duo difficilia ad sustinendū. af
flictū. que pelegit sustinē ꝙ fi
de. ꝓm est qm magis voluit
affligi tēpalit cū dei cultori
bus qā iocūdari cū ydolatris
et hoc est qđ dr. magis eligens
affligi cū ꝓpto dei. i. cū filijs isra
hel qui colebant deū ꝙ tpalis
pcī habere iocunditatē. i. ꝓpri
tatem egipcioꝝ sm ē qđ pdi
cit pauptate sustinē magis
ꝙ diuitias egiptioꝝ cū pcō
possidē. et hoc est quod dicit
maiores diuitias estimās im
mpium ppi. i. pauptate ut roitu
piū ꝓfide ppi ventuꝝ sustinē
thesauros egiptioꝝ. i. qm thezau
rid hyugmod possidē. et reddit
eam quā moyses tñ dnica pa
cientia sustinebat. dicēs aspi
ciebat em ad alia remuneratōis futuē tribulationis. sicut
amara potio libenter sumit non
ꝓpt se ꝙ hyendo odiū adsumitur
futuē. ¶ fide reliquit hic. relin
quit qđ
tenditur ꝙ sm est. ꝙ fide in
opitu de egipto. et diuidit mares
ptes. ꝙ ꝓmo ostenditur qm de
fide sm sit. m ꝓpto cōitus ps
ꝙ m modo ꝙcidi ibi fide rele
bauit. tio qm sm est in opi
tu de egipto ingrediendo terrā
ꝓmissionis. i. fide murī iericho
circa ꝓmū aduertendū. q moyses
bis ꝙiuit egipciū. ꝓmo ꝙiuit
occiso egipcio. et de isto ꝙitu no
loquit hic. ꝙ timore regis
ꝙiuit. ut hē. ꝙo. iio. sic ꝙiuit
de egipto ducendo secū omes
filios israhel. et de isto ꝙitu lo
quit hic. ꝙ tm no timuit re
gem eoꝝ ꝓsequente. ut habet
eoꝝ. ꝓmū. ꝙ tm dicit israhel
nolite timē. tc. et hoc ē qđ dr
fide reliquit egiptū. no pertī
mescens indignationē regis. et reddit cām
quā no timuit. d. inuisibilem
em sustinuit. i. dm q̄ inuisibi
lis est. fiduciabat ꝙspectauit
tamq̄ videns inspū amplū
eius mirabile affectuē. ꝙ. qđ
ꝓpto state. et videte magnalia
dei que futurus est hodie. ꝙ
mū. et hoc totū ꝓfuit ꝙfide
q̄ est de non visis. ¶ fide celebrat
qm ostendit. q̄ sm est ꝙ
fide m modo ꝙcidi. et diuidi
mduas ptes. ꝙ ostendit. q̄
sm sit indispositione ꝙmdi
sm. qm mactu transemdi
fide. mare. ¶ circa ꝓmū cōsi
derandū. q dispositio filioꝝ israhel

exodi de egipto fuit agn̄i pas
chalis ymolatio cuiꝰ sanguine limi
na sunt superliminaria et postes do
morꝝ filiorꝝ israhel ne mactaret
tur abangelo qui percutiebat primo
genita egiptiorꝝ ut hic dr. quia per
et hoc e qd dr fide celebrauit pas
cha i ymolacōz agn̄i paschalis q
fuit figa ymolacōis xpi mortu
e sm qd dr i adoro xo pascha
nrm ymolatus est xpus pro cuiꝰ
morte et sanguis effusionem
lubati sumꝰ a potate diaboli sicut
filij israhel p ymolacōz agn̄i
paschalis et effusos sanguis
eius in postibꝰ et superliminaibꝰ
domorꝝ fuit lubati abangelo p
cidente primogenita egiptiorū
et hoc est qd dr me qui vastabat
primitia tangeret eos fide tran
sierut hic tangit modus ex
mdi rei qd fide tinguit duo mi
racula primū fuit qꝝ mare rubꝝ
pede transierut et hoc est qd
dr fide transierut mare rubrū
tanq̄ p aridam eram sm fuit q
erat eis pannus adoptris et as
sistris ut hic dr. primū et p hoc
q egipcij eos sequentes submersi
sunt et hoc est qd dr qꝝ egipcij e
gipcij deuorati sunt talia aut
tinguit qd fide qꝝ operatꝝ mira
culoꝝ assecutꝰ fidei sm qꝝ habet
ad prouinciā habuitis fidem sicut
granū synapis dicitis monti
huic transi hinc et transibit et
nichil impossibile erit vobis fide
muri hic ostenditur qd sm sit p
fidem in egressu de egipto impre
diendo erat promissionis et duxit
in duas qꝝ primo ostendit qd sm
sit p fidem ipsoꝝ israhel po qd
factu sit p fidem raab ? fide ra
ab non cta primū sciendū q in tri
na ciuitate iericho q fuit
capte ppli s cautꝝ ciuitat sep
tem diebus ut habet iosue cui
qꝝ comandato dei hoc fecerunt
hebrei credentes sm promissu
dei impleri de miraculo sa capte
ciuitatis aliud fuit capte ipsius
dei cui q muri iericho dma vir
tute subito corruerunt et hoc est
qd dr fide muri iericho corrue
runt me circuitu dieꝝ septem p hoc
sm signatu fuit q impedimen
ta mudi cadut p continua pe
cata cuiꝰ cotinuitas p septena
riū figit unde dr ga adoro
te nema militie mee no sunt
cordia et po deo ad destructom
munitorū fide raab hic ostē
dit qd factu sit q fide ipsius ra
ab que operauit miraculoꝝ
in transitu filiorꝝ israhel p mare
rubrū et maliis miraculis q
eis acciderant credidit sm
ciuitatem iericho tradendam
virtute dei in manu ppli israhel
et ideo multos israhel provocat
fide q suauit quoquo meruit
lubari amorte cū sua q sang
uinitate ut habet iosue q sic et
hoc est qd dr fide raab meretrix
sic am cognominata est non p vitā cū
meretricis i cū aliis ciuibus ie
richo qui credebant ciuitatem
posse defendi contra deū israel
recipiens exploratores cū pace
qm eos saluauit ut dicit ysi
doꝝ raab diuersi aliqui q ad
huc erat mdi et ideo explo
ratores meliꝰ potuit ingredi
domū eius receptī et tales
mulieres indentur amare dei

prum & ipa in ciuitate potu po/
tant luare adeam ingredi/no
pp lupanar operandam p aduer/
pas q̃uandam ppa eam mag po/
tant culpam in receptone eorum
q̃ alius de ciuitate cu ipa indif/
ferenter omes capet et salus de
plorator no debebat poenam p
morte alius / deo mirauerunt
domi ipius q̃nis esset meretr
Q3 hoc no videt probabile q tā/
les mitrices parent hem defide
lucrate et deo no videt pbabi/
le q ploratores filior isra/
hel qui erant homies sapientes
confidenti mtali mulere de tan
seruande vite ppe q deo diat a/
lij q tue no erat mitrix sed
ante fuat / ppe quod tale cog/
nome sibi remanserat / p hoc
no videt vim q tales mitrices
q̃nis peniteant & puant tri
m cu plebe psone viles et io
si fuisset meretr no fuisset
q̃ncta in meliorib ipi salon q
erat nobilior mtrix ppto iset
cu esset princeps nobilior ebus
s. ebus iude q nobiles iudei
alloquiant talibus psonis in
mitis quigi et deo meliis vi
q no erat mitrix nc fuat / p
timus tale cognome habebat
multi cu cognoiant aliquis q
noie cuq pp etatem mdq habu
erut / imo fuat aliquis pauper
aliq̃ negociat rep ut comes
ut ad huiusmodi q̃tem aluc pt di
ci / et melius ut credo ad cuq
intellum stiendu q iosue ij cu
vbi agit de raab dcm hebraica
sibi adiuncta sonat sic adesa et
signat pumptam ppe / et q mi
trix a impetu ad offendum

corpus suum no hoc nome tractu
est addesignandu mitrice et site
q mulier hospitalaia pmpta a
aduersantes tralyendos adhos
picium suum / tractu est idem nome
ad standu p hospitalaia cu iosue
ij / a translatio mea p q ingressi
sunt domu mulieris mitrices tis
late caldaice p domu mulieris
hospitalaie / et talis fuit raab pe
quod ploratores declinauerut
ad dom suam adhospitandu ad
auctē vo Hieronimi qui dicit sup
ayt / q pomit in genealogia salua
toris siat / mulier xpthen sibilis
solu diffusius sup matheu pt
eciam breuit dicit q hoc dicit io
no pp vitiu mitricij p q filiat
alienigena de y dolatria nata
Dicit enim dr de ipa ruth que
tm fuit mulier magne virtutis
et fame ut dr ruth iij° Dicit
omis ppius qui habitat mitra
verbis mee portata mulierē te
esse virtute / et quid dicit hic po
mit quoppla defide post pcm
de egipto mitra promissionis la
obtenta / et q adhuc dicit / q d
mitra possit pomi quoppla defi
de pateat / adque enarranda no
sufficeret tempus vite mee et ho
est quod dicit deficiet enim tempus
me enarrante / i autem possem
enarrare psingula degedeon /
qui credens promissis dei cu decem
tis hominibus confidenter pug
nauit contra quitu maximu pug
madian ut hic iudicu of Barath
qui credens ypsie delbore iuit
cu ppto ad pugnandu contra sisa
ram iudicu iiij° Jepte qui po
fide iuit / ad pugnandu contra
filios amon iudicu pt / ubi dicit
stus est go sup iepte spus

dm̃ q̃ aut postea filia ſua indiſ
crete ꝛ credulit acadit ut dicit
dum credendu eſt q̃ ipe peni
tuerit q̃ pt̃ hic martirologo ſcdm
hebreu tm̃ dicit q̃ no acadit ea
ſ ſtificauit eam dño p obſer
uanaꝫ virginitatis ſm̃ conſiliu
ſapiencie illius temporis ſic
plenius dicit̃ iudicu pt̃ et cõde
nado dicendu eſt de gedeone q̃
fecit ephody contra p̃ceptu dm̃
ut habet iudicu vim̃ ſ q̃ pẽi
tuit ante mortẽ ut de eodem
tame aliq̃ pt̃ dici phabilit̃ ſ q̃
no fecit contra p̃ceptu dm̃ in
illo ephody ſicut plenius dicit̃ qu
dicit̃ de dauid qui q̃ fide aliq̃
inuenis pugnauit inermis
contra goliath et ſamuel q̃ p̃
fidelitate ſua obtinuit yphicẽ ſpi
ritu et vnctom regis et multa
alia ſ alijs yphetis ſ vſaia ꝛ
mia ꝛ conſtitibus qui p fidem
vicerut regna maꝫ tangit̃ ac
tus fortitudinis opati ſunt
iuſticiam maꝫ tangit̃ actus
iuſtitie vtutꝫ ſi am ſunt acti
paꝑtui mẽ actus vtutis moralium
q̃ fiunt ad bonũ ut hẽ vim̃ alioꝝ
ꝛ qmã virtutes ſunt connexe ꝫ
piſtos actus intelligit actus
aliarꝫ vtutũ adopti ſunt q̃ miſ
ſiones ſi hoc videt contra illud
quod dm̃ eſt ſupra eodem cto
aupta fidem defuncti ſunt no pa
deptis p̃miſſionibus dicendu
q̃ ipſa p̃miſſio facta eſt amplꝫ
una fuit p̃miſſio hec ſanctis et
hanc no ꝛceperut abrahã iſaac
et iacob mſe et de hoc ſ aptus
ſup̃ ad dicit̃ no adepti p̃miſſa q̃
acceput ad eam mſuccreſſoribus
ſuis alia eſt p̃miſſio ſpualis qua
p̃mittit̃ ſanctis vita bta et hanc

nullus acceput ꝛceptu ante ppi ad
uentu alia ꝫ p̃miſſio ſm̃ ſingularia
qua p̃miſſa eſt cuilibet aliq̃ bõ
ꝓticulaꝝ ſicut dauid p̃miſſa fuit
p̃ ezechie ſanitas et ſic de a
lijs et iſtas p̃miſſiones conſeca
ti ſunt et de iſtis ſ hic obtinuit
ad ora leonũ hoc p̃ virtute de
daniele ut pt̃ daniel vſ et de da
uid ut pt̃ p̃mi regũ p̃ſ et de
ſampſone iudicu primo et in hoc
oſtendit victoria ſcdm̃ de aliqb
breui q̃ impetu ignis
hoc p̃ mihi puer̃ potuit mira
mino daniel in et de moyſe
ꝛ aaron mm̃ pt̃ ꝛ p̃ſ et mlta
oſtendit victoria ſcdm̃ de reb
mirabilis effugauerunt aciem gla
dij ꝛ aciem hostiu hẽrent gladios
acutos hoc frequent̃ fecit ioſue
gedeon dauid ut pt̃ multis iudicũ
ꝛ p̃ conualuerut de infirmitate
hoc ſpaliter patet de ezechia yſaie
proph̃ qui miraculoſe ꝙ fide
ſanatus eſt et de plurimis aliis
hoc credendu eſt q̃ ſ aquit in
plurali fortes facti ſunt in bel
lo caſtra vterut ꝙ terrã ꝛ alie
nar hoc patet de mlt ſpa
liter de ioſue dauid et marcha
beis acceput mulieres de infir
rexerũ mortuos ſuos aliqui ho
mines male opponentes dixerut q̃
mulieres acceput vivos ſuos
priꝰ ſuſtitutos dicentes q̃ matrimo
nia no ſoluunt̃ p̃ mortẽ et ideo te
nebant illos ꝛatione ſi hoc e
contra apli dicit̃ mulier ſi vir eius
dormierit q̃ libera eſt nubat cui
vult tm̃ in dño ſ ſi vir eius
demulierẽ quegata ſi mortuus
fuit vir eius ſoluta eſt a lege
viri q̃ deo ſtendu q̃ adhuc ſunt
ſacramenta q̃ imprimut caracterem
et talia nõ iterant̃ ſicut ẽ ſi ſacra
tũ no de itero baptiſãt q̃ caract

ppetuq manet in aia que corrup
tibilis non est aliqua aut sacra
menta sint que no mpmunt ra
ctetem et talia distantur ut patet
de pena qr si mercupat p prem mor
tale nec est ipm dictu meio
aut no mpmit caractam et ideo
si soluat p mortem viri mulier
no dz eu admittere si fusitetur
nisi me eos interim mrio con
tralxat ideo sic debet eppm
mulieres ut mres acceput de
suscitatis mortuos suos ut filios
suos susceptos pfidem et ores
precp ppiare sicut patet de mu
liere de sareptena que ablyelia re
cepit filiu suu suscitatu dicitur
prim et de muliere sunamite que
filiu suu suscitatu recepit ablye
us eo iiii dr iiii alii ante distan
ti ostenso qd sancti pres pfide
fecerut hic qm ostendit qd p
fide sustinuerut et diuidit in
duas ptes qr primo ostendit qd
passi sint pfide 2o quare prmis
siones fuerut eis dilate et
iii omo prima adhuc in duas qr
primo tangit mala abalijs il
lata 2o mala voluntarie assupta
et circuierut in melotis dr igitur
qd pp fidem comiq vo dei alii dis
tenti sint ut mtormentis poten
ti sicut patet primo machab et
2o de septem frabus et de puer
adubia matp suspensis 2o mach
ab vo no susipientes redempc
et liberati capti pena ut meliorem
nuerent resurrectu in futura
gloria alij ludibria oppti sicut
patet de sampsone iudicu xvo
et de tobia tobie ii et de iob
ppiio et ezechia hoc patet
de michea ppha que prussit se
dechiam iii regu ulco et de ppetis
filiozo israhel qui flagellati fu
erut ab apactodus phanis eoz
no ansup et vincula et carceres
hoc patet de ieremia ppha et
ppetis et de michea et uno alio
lapidati sint hoc pz denabath iii
regu ppa et de zacharia filio yoiade
sacerdote ppa qui lapidatus fuit
in atrio templi dni sancti sint hoc pz
de ysaia qui ppheto dante manas
se sectus fuit cu cedres eo qd ppa
hereticabat eius patrem et de
septem frabus machabeis qui sancti
sint in madbus et malijs corpis
tribus ut pz si machabeorum
vii et temptati sint ut ad ydo
latriam inclinarent sicut patet de
mathathia et filijs eius primi
machab ii et de eleazaro ii machab
vi et de septem frabus ibidem vii
in occisione gladii mortui sint
qr multi nolentes consentire y
dolatrie gladio sint passi ut
pz ii machab xo et vii circuie
uerut in melotis hic quiter osten
dit quid passi sint pp fidem in ma
lis voluntarie assuptis et edu
cet adhuc. s. gloriosam cultu et
quantu adhoc dicit circuie mt
in melotis melota est vestis
pecu depelle capri que hirsuta e
et de formis et merali habitu qui
cu ad aliq deferebat helias iii ro
primo et yohes baptia cui iii ro
reduxit ad ipsius statu et qua
tu adhoc dicit egentes qui salue
patet inhelia qui in necessitate pa
tuit esse a creuis et annuiare
vidua dei dr xvii angustiati
hoc patet de helia fugiente ie
zabel dei dr regu et de dauid

fugiente saul p̃m p̃ corp̃ et inde
usq; ad finē p̃mi libri et absolon fi
p̃ nō afflicti labore cōbi sicut
patet de helia qui lassus obdor
miuit subter iunipe cui ang̃i
qui bus dignꝰ no erat nun
dus q hoc em q fugiebant a fo
cietate aliox p̃ q homes mūda
ni no erant digni s dicetate ꝯ
p̃ culpam mūdialē fuis ēduc
adloꝯ et quanti adhoc dicit in
solitudinibus errantes in mon
tibus et in speluncis et in cauernis
terre Q̃ decima est fossa facta
p̃ terrā cauna nō p̃ nāz ut q
aliquo violentante sicut decur
sione aquaꝝ ut in iuxta ri
lia aut loca habitabant p̃ced an
tiqui ut essent mlōꝝ apto dīne
contemplacōi p̃ hoc phus p̃
pot̃ p̃ p̃ p̃uare hoīem ee aial
tale subiunxit q̃ re qui ēfugit
quem habeat cū hom ut e bestia
ut melior homie q̃ si homo ēfu
giat hoc p̃ malicā sua non
potens cū alijs cohabitare p̃ter
defectū sui in moribus cadit a
dignitate humana in vitā bestia
lem Qui aut ēfugiat q̃ matrem
hoīm ut lubeq; patet dīne con
templacōi et est q̃dā deus me
homes sm̃ t plm Et hij omes
hic q̃ ostendit aplus quomodo
et quāt̃ p̃missiones sint eis di
late d Et hij omes testes fidei
probati ut patet p̃ p̃dicta exem
pla no acceperūt p̃missionem
gloie eterne et subdit cum dicit
deus p nobis melius aliquid p
videte ut no assumarentur
ad p̃fectū gloie ducent̃ sine
nobis Q hoc em q preces veteꝝ
testamenti in ymbra contra sūt
venerūt ad gloriā p̃ xp̃m cum
aliquibus ad na te principibus
fuit maius retrahens̃ nōdum
q̃ hoc loco aliqui acceperit exem
plorandi dicentes q̃ nullus intra
bit gloiaz nisi p̃ finalem ēsen
tiaz et hoc est contra aplm di
centem fiat adiuua nō Q̃uia em
qui si celestis domꝰ mea ingreda
tur nō dissoluat̃ q̃ edificationem
habeo ex deo habitaculū non manu
factam eternā melioꝝ exquo p̃
q̃ aia a corpe separata in instanti
recipit̃ mgloiā nisi xp̃s debitū
alicuiq; pene temporalis ēsoluerit̃
preter quod q̃sumaꝝ gloie deꝰ
requirit hic aplus p̃ ēferri
ad p̃mia celestia et sic no habu
erunt eam preces veteris testamē nob
q̃a no iuerunt eam ante no te
nuit p̃ferri ad stolam corpis
q̃ no dat̃ gradus nisi p̃ q̃dam
ēsentiaz et quis aliquibus data
sit ante especiali p̃uilegio et
hoc modo preces veteris nō assumā
no q̃sumantur mgloia sine nobis
q̃ sancti veteris et noui simul acci
pient gloiam corpoꝝ Lam xij

Deoq; et nos Nō p̃ q̃ aplꝰ
q̃mendauit fidem p̃ q̃am
membra cruciati capiti et posuit
multa exempla fidei hic q̃ter
hortatur ad ostendendū fidem
p̃ opa q̃ plus que teneantur mor
de meiq; et diuidit̃ mdua q̃
p̃mo ostendit qualiter se dent hec
tria mala p̃ quale sit bona ex
pūij caltas femitatis et rei p̃m
sicndū q̃ dn̄e est malū s. cul
pe et pene et ideo p̃mo om
dit qualiter se dent hec tria
mala pene tolerande p̃ quā
tria mala culpe vitande et p̃ter
quod ē mdua p̃ma intres q̃ma
p̃ma mduat ad tolerandū malū
pene exemplo antiquorum

scdm exemplo ppd ī aspiciencs/
deū aūte septē ī et obliti est/
dm primū faciendū/ q̄ sancti dñi
testes dei q̄ facto et vbo glo/
ficat deus p eos ihm q̄ dē ysa/
ie olim p̄e voc eccl̄e testes mei
estis dicit dñs. Congregand am
sanctos dē nubes ypter vite
fastigiū et doctrine fulmadū et
q̄ pide deficiendū et ypē hī dē
ysa. l°. Et mi simt isti q̄m ut nubes
volant ypter quod aptus desar
tis prebus p exempla virtutū
nob mouentibq ad tolerāa ma/
loz ut p3 p pdcta dr sic. Ideo
q̄ et nos/ positores hanc tā
tam nubem impositam testiū ī
congregatos scdm exemplū suū
nos exhortandū deponentes
omne pondus/ q̄ndū ad pcm
ypetratū et crudelitatē nos pmo
quantū ī ad actones peccandi
p patientiam curramus/ no solū
mala illata sustinendo p̄ eam vo
luntatē assumendo. Adpositum
nobis ētamē/ hī certamē est
iusticia fidei dequo plebiscite ec/
clesi iiij° ibi usq̄ ad mortē certa
pro iusticia. Aspicientes/ hic mōn
tat ad idem exemplo ppd q̄d dē
nos magis amōne adpatiam
q̄ ipe agnq̄ innocens pro nobis
passus est dr igit. Aspicientes/
oculo cordis/ attende cōsidera
do/ in auctorē fidei et consu/
matorem ihm/ dē end auctor
fidei magnatū deus ipm fide
nfm̄ndendo dē eād actor fidei
mquidā homo ipam fidē pdica
do/ dē eād q̄ sumator ipius p
miracula confirmando et fidei
pmiū reddendo q̄m ppto
sibi gaudio sustinuit crucem/
contēpta/ confusione ignominie
despecta/ atq̄ in dextera dei
sedet/ ut ea q̄ ma cōsi
derando inter passionis no solū
valet/ ad patiam inducās sed
etiam ad pseuerantiam que plus
dicit q̄ ma exspiat/ dulcitudinem
mali et dilectionē boni p̄mīssi lo
subdit dexterate enī q̄ talem
aduersitatem sustinuit aduersus se
metipm contradictionē tātā con
tumeliosū ihm q̄ habet ad pec
catores homines oratōr et potatorē vi
ni dē et utero de peccatis meretrī
cis q̄ destruis templū dei dē sub
dit aut ad quid valet ista con
solatio/ ut no fatigem admo
dū viros deficientes/ ypter q̄d dicit
greg. Qui passio ppd admemo
riam reducit/ nichil tam dure
est/ q̄dū eque ad tolerandū
et addit causam hui⁹/ dicens
considera enī eum qui ad sanguinis
usq̄ ad sanguinis effusionē resistit

aduſus pro[n] ꝓpugnatores ꝙt ob
lij hic qm̃ induxit ad tolandum
malū pene ꝙ auctōr ſeptuage
et diuidit intres ꝙt p̃mo ponit
auctorem ꝓ ſenſum quare à mod⁹
ipſima / terio obiſtib⁹ arguit ꝙ
ꝙſi optra diſciplina / ecia p̃mium
eos arguit / quia videbant obli
uiſci ſeptuagīta ve. teſ. maqua erat
multi dicens et oblui eſtis con
ſilio / dei conſolatois et ꝫ
emphatica locutio que vobis ta
q̃ filijs loquit / d. ꝓ nr̃ immutan
ꝫ tame aliquanto ꝑua ſz eſt
eadem ſima fili mi noli negligẽ
diſciplinã dñi negligens dicetur
q nr̃ eligens et ꝫ ie diſcipli
nã dñi negligit qui vtam tã
bonã no eligit ſz magis ut ma
lam nr̃ fatigiẽ ꝙ impacaz dñi
abeo arguerit et ſubdit cauſa
d quem em diligit deus caſtigat /
ꝛtraluendo acerbitatẽ flagellat
aut omem filiū quē recipit / ꝙ
flagella ꝛtraliẽt homo ꝑpſcen
dã q̃ pniſtrenciã ſ. indiſciplina /
hic qm̃ ponit ſenſū p̃dicte auc
mpa em dixerat / noli negligẽ
diſciplina / et cum nr̃ fatigerus / et
hic ſignãt pacam et ꝑſeuãcã
in flagellis / deo dicãt. indiſci
plina ꝙ ſeuãte tã filij vobis
ſe offert deus / qui vos corri
pit / ꝙ ondit qm̃ ꝙſtle mlua
mis / d. quis em filius quē no
corripiat pater / q d. nullus
loquendo defilio nr̃o et dilecto
ſz ſi nr̃ diſciplina / hic arguit
ꝛpdictis et diuidit intres
ꝙt ſm̃o arguit admonuemes
ducendo ſic ꝛcomplū ꝙpiencie
mducendo ꝫ demũ p̃ces / ꝛtio

retinentē quē oſtendendo ꝫ ois
aut diſciplina / q̃m̃a ꝑte ſtat
talem rom̃ omes vi filij dei fi
ſunt / ptiçipes diſcipline ipius
ꝙ tolanciam flagellorũ ꝙ ſi ab
ipa eſtis abſoluti no eſtis vi
rij dei ſz adulterini ipſi ſue filij
mundi et dyaboli ꝙt hoc ē qd dr̃
ꝙ ſi nr̃ diſciplina / eſtis / nr̃ / ut ꝙ
tica / ꝫ demde p̃ces / hic arguit
q̃dem ꝙ ꝛcomplū ꝙpiencie
ꝛtia quod ſtiendū ꝙ duplex ē dei
mē p̃em carnalem et ſpũalem
qui eſt ipe deus q̃m̃a eſt qm̃a
pr̃ carnalis no q̃uãt aliq̃ qd
deus eam infinidit et ideo pr̃
nãlis dr̃ pr̃ carnis / deus aut
dr̃ pater ſpus et ꝙ quis vi ſz
rom̃ p̃ris qm̃ ille dr̃ vere put
qui dat formã et ideo diſciplina
dei tanq̃ p̃ris viſſimi ē mano
me toleranda ꝙt ꝙhor q̃uat
ſpualis vita / et hoc eſt qd dicit
dãnde p̃ces q̃da carnis mee
hudmq̃ eruditores / ꝙt debet pr̃
filis documentu ſicut et mẽme
tu et reuebam̃ eos / acceptan
do corp diſciplina no multoma
gis obtemperabimq̃ pri ſpũtuum
et viuemq̃ / q d. ſic dr̃ eſſe ſ. dra
mẽ deū et p̃em carnalem eſt /
ꝙt pr̃ carnalis inſtruit filiū et
caſtigat / ad aliq̃ tranſitorium
ſ. adhoneſte conuſando in hac
vita que breuis eſt / erudit eam
ſm̃ regulam voluntatis ſue q̃ fal
li ꝑt / deus aut erudit filios
ſuos ad erna doctrina et vita
rcipiendam inſtruit eam ꝙ
regulam voluntatis ſue q̃ infal
libilis eſt / et ideo eius diſcipli
na ē maxime ſuſtipienda et

et acceptanda et hoc ē qđ dr̄
hic et illi quidem / i. pres carna
les mtempe pauca dieꝝ / i.
pnūs vite sdm voluntate sua
que falli pt̄ eruditebant nos & ꝑ
disciplina recipim hic aut̄ s
deus ad id qđ ia vile est / i. ad
vitā btā qua nichil melius e
rudit nos in recipiendo sanc
tificationē eius / i. gram sanctifica
tam que ducit ad vitam btam
Nonne disciplina hic arguit ad
ꝑsonā gubernatōr̄ ante / ad eaꝝ
mutationē considandū qm malum
pene queda medicina est me
dicina aut̄ licet ste amara et
horribilis ad sumendū ſm se
et absolute tamē ꝓgs ad eoꝝ
finē eius et futuē sanitatē
fit acceptabilis et ita dr̄ esse
de pena mpna qs ad eoꝝ fu
turū primi et hoc est qđ dicit
Oīs aut̄ disciplina mpns q̄
dem videt non esse gaudij s̄
merorīs / et bñ dicit videbit
qr̄ no sic est ſm rei veritatē sic
sic videat carnalibus hoibus
qui no considant nisi virtutes car
nalem / ro sequit ptyca aut̄
/ i. infructū fructu pctōr̄ ſm
/ i. brūtudine que quietat tōtē
appetitū ꝓ actatis ꝓ eam red
det / iustie. hoc addit qr̄ puſ
triam homo brūtudine meret̄
ſua ad tps ī̄ / epoita ē michi
corona iustie / ꝓter qđ manu
hic qui ostendit aptus qualit
se dent hr̄ ad mala culpe vi
tanda et dividit mduas ptes
qr̄ primo ponit ſua mādata ſo
motiuū rom / i. no em accessiſtis
ſma adhuc induas et primo
monet hoīem pmāte ſo non
pmāte / i. pace sequmī primo ig̃
monet ipm petere vitā ꝑ pon
o missionis quod consistit in duob⁹
primo in eoꝝ ē spectu boni opis
di et quantū adhoc dicit ꝓter
qđ ē missas manus erigite / ad
bonū opandū manu am̄ or
gnū organaꝝ ut dr̄ in deut
et io manu ēmissa sig̃ficat gđ
luc ooū deo consistit mdebi
litate ē spectu mali tolendi que
signāt ꝑ soluta genua et sup
genua mittit̄ totū pondus et
quātū adhoc dicit genua solute
erigite / i. fortificate adlaborē
debitū sustinendū monet eos
aptius vitare pctm omissionis
d̄ gressus fiate vīs pedibus
vīris / certū em est cuiq medium
non apit abscissum obliquum
aut̄ qđ apit abripit et ideo
opus rom est qđ no apit ali
mitibus rē tortis obliquū
aut̄ qđ apit et sicut tibia que
apit ēqualem potentiā gressus
sue claudicat sic opans con
tra limites rōnis rē clau
dicat in moribus et errat ſo
sequit ut no quis claudicans
erret magis aut̄ sanet hoc
aut̄ stingit qn actus ador
dinē rōnis reducit̄ et sicut ī
firmitas corpis causat̄ ex inor
dinatē actui et assuetum ꝓ
tem sequmī hic monet hoīes
innocentem ut solliciti esse
at ne in pctm mādat et di
uidit mduas qr̄ primo monet
vitare pcta spualia ſo carna
lia / i. ne quis fornicator / Circa
primū sciendū qr̄ pcta spualia
correpuē pacem ad ꝓximū

et sanctimoniam addeu so dicit
patrem sequi/ cauentes prum in
iustiae adiz & hymor et sanomiaz/
cauentes pcta que sunt contra
dnam euentiam sine qua/ nr pace
et sanctimonia nemo videbit
deu/ inceleste gloria pter hoc dr
de pace aet vtq; hui pacifia qm
filij dei vocabunt/ et de sanctimo
nia apost ppt/ no utrabit in
illam aliq coinquatus/ et qr sine
pace et sanctimonia nullus hr gram
impti so sequr contemplantes
ne quis desit/ gre dei/ gra am
dei nulli desit/ qr deus paratq
est/ eam dare/ si homo pcauto
de est ipi gre subtrahes se ab
ipa p contrariu pacis & sanctimo
nie & qr no solu vitanda est/
discordia si etiam eius otio/ do
sequit ne qua radix amaritu
dinis sursu germinans impediat/
& contemplantes ne aliqua rea
dix adiz ut vocatur accrede gr
mier sursum in ape que im
pediat pacem et p illam inq
nant multi/ qr adtrebacom pa
cis sequit mgnaco multitudio
ne quis fornicator/ aut qm mo
uet vitare pcta carnalia/ que
sunt potissime luxuria & gula
que p fraudt indelebre carnali
deo dicit neqnis fornicator/ &
contemplantes diligent ne quis
vrm/ sit luxuriosus aut gulosus
& paul apls ano. et iste est gulo
sus qm de vent suo fecit deu
et decoqua templu et qr esaw
aliqn iniquit homo in maiora
pcta ideo sequit ut esaw qui
pp vna esam vendidit pmitiua
tua/ hoc habet gen xxv/ ubi
aut primo genitue hoc tempore
hebat anoxw sacerdoiu pr ds

primogeniti habebant/ vestes spa
les quibus induebant diebus
festiuis in sacrifiis oblatoe et
merse benedicone & impartne bn
dictois receptoe sicut ibidem
dr de de vestibus esaw valde bonis
quas ebecca seuabat/ et ideo
esaw esgula trahit ad gloniam
vendendo spuale iacob ante
no emit pe si redemit recipacom
suu stricte qr ius primogenitue
suu erat/ qr de hoc anxe edocta
fuit/ q hoc p reuelacoz dna ha
buerat/ ut dr gen xxv/ et ideo
esau mito fuit reprbatus/ unde sr
Gregorius em/ & qm & postea cupi
ens hereditare benedcom reprbatus
est/ vsacat em in admixtione
operis factus ut hr gen xxvij/
p reuelacom habuit qr adeo facta
erat detranslatoe benedcois ad
iacob ideo ipam no reuocauit si
magis confirmauit ut esau ipi
iacob subiugaret ut pr ibidem
unde sequit no em inuent pnie
loca ad consequendu ius primoge
nitue qcp ad lacrimas inquisisset
eam/ lacrime em iste no prode
bant/ ex dolore culpe to misse
si solu ppr dampnu tpale lo
no erat/ vbi prima/ no em actus
fletus/ supius advitandam malu
culpe aptus posuit sua monitom
hic qm ponit modum vom pe
aut huius sunt qr tempacoe no-
et ve te. io ia qra sino ponit
ppr copia ad ipetrdu sequit ibi vi
dete ne deficietis/ prima adiunct
duas qr primo ponit ea q ptinet
ad ve te ppr ea q ptinet adquisi
ti si accessistis/ circa primu sciendu
qr leges fuit pedagogus me ut hr
galath iij/ et ideo fuit quemcos
pmulos & imperfectos qr pedagogus

trib⁹ indutū adopa vaut
et ideo sm hoc q dr hic aptus
ut hr quo pro et pro lex vetꝰ
data fuit mr oribus et ideo a
postolus primo describit ea que
fuit terribilia ipso legem rapid
ti ps ostendit q fuit terribile po
legislatore s moysi moyses dixit
ira primo aptus ponit tra terribilia
aliqua em erat terribilia visu s
ignis qui videbat in monte s
caligo tenebrosa nimbis densi
tate ut hr quo pro et hoc est
quod dicit no em accessistis ad
tractabilem et accessibile ignem
et turbinem et caligine ignis em
qui videbat in monte erat corpl
et q quo tractabilio i tactu aggros
abilio erat em in loco dtato et
q quo accessibilio tm ad pax non
accedut suscipientes no te sicut
accesserut sapientes vetus mon
tame i medicte adipm si qr breui
spacio distabant ita q vace laque
us de medio ignis micllugebat
aliqua eciam erant terribilia au
ditu s procella venti que audieba
in aere et sonus tube et vox an
geli laquet mpsona dei et qua
tu ad hoc dicit et procellam et tube
sonu et vocem verbi angeli
loquentis q qui audierut quo
sauerut se ne eis fiet verbu
hoc habebat quo pro ubi dicit
q filij isrl decore gaussi dixit
moysi loquere tu nobis et audie
mꝰ no loquat nobis dns ne
forte moriam et causa huius sb
dicit no em portabant qd dice
bat i nio potuit sustinere primo
re aliqua eciam fuit terribilia
quo comminatoria actu qz i fuit
dm q si homo nil bestia tangeret
montem constitutu nec fieret ut hr
quo pro et aptius aut hic tacto
rē sint debestia d et bestia si tan
gat monte lapidabit et io scrip
dit oppidiet et ita terribile erat
q videbat monte q ama illico
stringebant nisi et ut dr pro cor
pore ideo ista terribilia mdatoe legis
aliqd designabant et q ignis sig
nificabat securitate dine iustitie
adpudendu legis transgressio
res vnde dicit deut in⁹ deus
mr ignis consumens est turbo au
stricta tem penaꝝ que erat mle
ge caligo velamē legis et q oma
erant sub figuris velamis procella
terrorem comminatorum que erunt
in ve le sonus tube scripturam
preceptoꝝ vox verbi mlitudine
uerbi comminatio ocisionis pi
culi transgressionis moyses
dixit hic qnd agit de timore le
gislatoris s moysi et q quod os
tendit q loc⁹ fuit terribilis no
solū hominibus mpfectis qma os
tendebat culpam et no dabat
gram qd hoc dr actum pro h⁹
est omnes qd nr nos nr preces
sed portare potuit timor aut
moysi no hr quo pro ubi agit
de datoe legis si quo in in vi
sione rubi et hoc i qd dicit
hic moyses dixit i fio ondit
aptrum sd et timebundus qma
optimā pacem sua absondit
ut i dr accessist hic qn
ponit aptus qd accessistis no te mq
ad nobis promittit sm i spes
gloie que gloia ostendit in visi
one clara quatu admittebat
et quatu adhoc dr si accessist
ad ipm montē i vos q estis
renati pfidem catholicam accu
sistis incerta spe ad altitudine
speculatoie dine ipm em spe

cula mittat. consistit. erga in
fructos ppria quantu ad assim
mia i qmetu affectu et quatu
adhoc dicit. et quitatem dei vi
uentis ihrlm celestem. ihrlm cui
mittat. visio pacis. constitute
ciam gloia m societate istrmda
quantu ad decoris complementu
et quantu adhoc dicat. et multo
p miliu angelor frequetiam.
fm q nobis pmittit. in no te
te coam ptiapat erga maplus
fundatu et hoc est magnu ba
e esse ptiipem talid et qua
tu adhoc dicit. et ecclam pmi
tiuor. i. apl'or. qui sunt primi
fructus erge et primi fmda
tores eius pt ppm qui con
scripti sunt in celis. i. multo
rum vite. triu q nobis pmittit
in no te. e familiaritas bte d
mittis et quantu adhoc dicit
et adiudicatori oim deo. i. ad
patrem. cuiq ppm e iudicare. q si
filius iudicatt hoc hr apatre
ut de do. o. hoc omne iudiciu
dedit filio. adipm mgr accessist
p fidem et fm iustor pfectos
mquo tangit familiaritas. s. sci
qui facit iustos pfectos familia
ritos aut filios erga nos tangit
cu subdit. et no te. mediatorem
ihm. q pe effusionis sui sanguinis q
firmauit no te. ut supr dm est
et ios. adhanc effusione aut
credimus p baptis mquo nob
redditur efficacia passionis ppe
delendo culpa et pena et qua
tu adhoc dicit. et sanguinis ef
fusione melius loquentem
q abel. q sanguis abel loqt
vindictam ut hic gen. iiij°. dam
guis ppd lo. venia. q in effusi
one sui sanguinis orauit. p trans
gressoribus sicut fuat petrum
ysaie liij. ibi. et p transgresso
ribus orauit. Videte ne re
spicie. pcipa candore noui q ve
te. ydor. qui apls arguit ad
ppetu et diuidit in. iij. ptes. q
primo intentionem sua pmittit. hr
ad ppositu arguit. s. cu illi. et
cio intentu concludit. ita ihrlm
inprma pte dicit. sic. videte ne
deuseris loquentem. deinde cu
q sanguis ppd melius lo. q
abel. deo intendit apls indnre
ad obediendu huic loquenti. lo.
cu nobis p memo q memorando
beneficia sue passio. tria. in.
redarat pauperibus spo loquit
cohortando ad exemplu imita
tionis p. petri. ij. cpus pnos
passus est. eloquens exemplu
sui cu hic arguit ad ppetu
s. q primo ppd sit magr obedi
endu et diuidit in duas ptes
q primo arguit spo quoddam
suppositu in argumento. q bat
i. nec aut. s. nec a pm fiat tes
tom. magr est obediendu voci
illius q monet terra. Angelus
aut. q loquebat in monte synai
monuit terram. q exo. pin. dicit
q montes tremebant. populus
aut monuit celu et terram. ergo
magr est ei obediendu. et hoc
est quod dicit. Qui cu illi no ef
fugerut renuentes eu qui sup
terra loquebat. q ma multo mo
bedientes angelo loquenti d mo
te synai simul. q iuste puniunt
patet q decem. s. ve te. multo
magr nos qui de celis loque
tem nobis adhuc. q. d. nos q

simq ppm sedē ad dextram pr̄e
nito prudemur si fidmq mobedi
entes cuiq vro monit dr̄ hic
i. vro angeli laqueū in mon
te sinai, ut dom est. Si vro ppi
monet celū Aliq apponit de
ppo cuiq vro mouet dr̄ i. vro
ppo qr ppus deus est sanctm
promis dr̄ vbiq legis. Simē aut
hic qbat qr ppus moueat celū
qd erat suppositū. et qbat hoc
p auctm agrei ihe. et loqr̄
ibi pphā de primo ppo aduentu
ut manifeste patet. hoc enī p̄
monit celū ad stellam nouam
appere fiat. ut pcius ad huā
mtati eius ascendenti celū pa
tuit. et hoc est qd dr̄ mic a't
dr̄ misit. i. p tpe no le. qr lucet
pphia aggei siue dom tpe vete
erat tūme dicta p tempore noui
magno ppus monit. eam in
sua passione et celū in sua as
censione. et hoc est qr dr̄ Ad
huc semel. et ego mouebo no
celū dr̄ sz etiam celū. et bn
dicit semel. qr ultra no claude
additus celi sicut ante claude
bat. et ppr hoc designā amo
cio legalium. que pp sui impfam
no introducebant ad celestia. et
hoc est qd dr̄. qr aut adhuc sal
dicit declarat. mobilia trans
lacem. ad qd stat. p. i. amotionem
legaliū que erat ad tempo in
stituta ut maneant ea q sunt
in mobilia. i. lex noua q est du
ratura usq ad finē mūdi. pho
etiam intellexit gloria celestiū
q e simplr in mobilibus. ad qua
lex noua p mediatē introduxit
ad qd tanq dr̄mē hic. qr ppditis. cludr

clusione principalr intenta. multi
plicat. cum declarand est. q placet
q ppus in no te. promittit bona
immutabilia et eterna. nos aut
sumq principes nouitē. ideo her
bona habē possumq si volumus
qr ppus no deficiat promissa pol
uendo nisi deficiamq in accipie
do. et hoc ad dr̄ quasi dr̄mi
in mobile suscipientes. et subdit
p qmd possumq suscipē dr̄ regnū
tranē. i. habē de facili possumq
qmā grē et vitā p ihm ppm
facta est. Io. i. p qd suadamq pla
centes deo cū metu et reuēncia
et subdit causam eterni deus me
ignis qsumet est. Respectu ejus
cui ē est ignis purgans. respec
tu electi dr̄. aut hic deus ig
nis. caliē quia ignis nisi mi agit
ut mstrum. dme iustiae purgato
electo et emundato ejus. sicut in
eodem igne aurū rutilat et
palea fumat. sic eodem igne e
lecti purgantur. et eterna lucrā
tur. ubi p̄m aggei. cito dmat

Cap^m xiij

Caritas fraternitatis. Cap^m xiij

Quoniā aptius hortatu est
eos qbz debebat. admala
p̄fenda. hic cmē hortat eos ad
bona agenda. et diuidit mdum
qr primo hortat eos ad bonū fo
cietatis. eis siue eronio suffra
giū. deus aut pacis. prima in
tres. qr primo hortatur eos ad
bonū agendū. exēpla ppōnens
sc exēpla sequēdi. ibi honorabile
cmubium. tercio exēpla platos ibi
mementote ppositorū. circa p̄m
tria considerando. qr nullū opus ē mē
tanū sine caritate. ut hic. primo ad
tempus ponit. deo dicit. Caritas fra
ternitatis maneat in nobis. sc aut sit

va dr ostendi in ape et ideo qm tangit tria in quibus dr ostendi caritas va p̄m d recepto hospitio et quantu adhoc dicit et hospitalitatem nolite obliuisci et subdit causam dicit qdam placuerut dda angelis hospitio dreptis ho patr de abraham et loth qui provid et pio Angelos em appentes sp̄e cie hom̄ dreput hospitio recep tes eos esse homines si in fine sti uerut eos esse angelos mpso na dei loquentes p̄m mq dr caritas endi e compassio oppressum et quatu adhoc dicit memento te vinctor tanq̄ sit vinculi i labo rante pillar edempcoe et lubrice tatem p̄sone tertiu quo dr ostendi caritas e subuenio paupe ri et infirmor et quatu adhoc dicit et laborantiu si memento te tanq̄ et ipi interpe morantes propietia nanq̄ defor mitate corpis dr nos adsubuenit aliqp modo sm qd dr em propiciam tellige qm sunt ppe tui coteipo honorabile qumbiu hoc hortat eos aplus adhomo quatu ad se ipos et hoc indubius primo in dpressione lupuli ho meritacoe audacie i sunt mores siue auaricia Secuo p̄m stendu qd lupuli quatu ad veritatem hom̄ dpmit pgressiam quegalem et hoc e qd dicit honorabile qumbiu in ombus i quatu ad ham multi tudinē et thorus immaculatus phoc excludit error dicentiu q actus medmonialis semp est in pcto phoc aut qd subdr for nicatores em et adulteros iudicab deus i qdempnabit et phoc ex cludit error dicentiu qd fornicatio simp̄r no est mortale pctm quia nullus qdempnat adeo ni p mor tali pctm sint mores hic inter hortat eos ad cautelam qualitie que est radix om̄ malor dicens sint mores hui auaritia contenti pntibus Quatuo em dr cris a iudus et est nimis sollicitus de cumulandis tporibus et subdit cam quae hoc no dr fieri dicens qpe em dicit s dns iosue primo non te deseam neq derelinquam quin tibi necessaria mostrem et adhoc dr in nobis qsiccie fiducia et hoc est qd dicit infra ut qfidenter dicamo dns mi adiutor no timebo qmd fa ciat mihi homo Recemetore hic endit qua debet operari bonum ad platos et diuidit in duas qp primo endit qualit se debeant hic ad platos mortuos ho advmos i obedire spiritui prima in duas qma primo endit qua se debent hic ad bonos ho qua ad malos i doctrinis variis hic prima ergo ptes dicit sic mementote spiritu p̄positor i aplor et aliorum ppi dis cipulor qui uobis locuti sunt vbum dei et qnia non solu confidenda est eor doctrina sed etiam virtutis exempla to sequitur quor mouen tes quia quotidie quotidie imitamur fi dem et si dicat no est sile d ipis et ipi seruierut propter aliud nos aut no subdit q primo qz et nali ppius est secundo diuita tem et mitas aut assistit omni tempori et hoc est qd dicitur ppius ihus hri i in ntre pcto et hodie i impnti qd est mse cula i infuturo et no solu hoc ulti

recep e rone dimittis fi ecia ad
mo vse hmanitis qui hret sit
melo tu est principal nobis fra
malonis sacramento et qd it
erit ultio dare vob fm omn
bus diebus usq; ad cosumatoe
seculi Doctrnis varijs hic gnt
ostendit quar se dent hec ad
platos magnos s fugiendo eas
malam doctrnam et diuidit i
duas et pmo ponit sua mon
tam qo montoine rom i habeq
alcare Ipsma exps pte dicit se
doctrnis varijs et peregrnis no
lite abduci i optra vitate duci
doctrne varie dim errores et
hereses et sic aput adpue
tu no est nisi vna linea certa
mitte aut tortuose sic vitare fi
dei et vna fides hereses abea diua
tes sunt mitte dim aut tales
doctrne pegrne et fraudi hoiez
a sua pria et celesti gloia alon
gare Contra aut istos errores
dat remediu d optim et greatis
bilie cor et est sicut anchora
fma tenes aiam in mobilem et
m vitate stabilem et hoc no fi
ebat abstuacio legaliu que grez
no gsecbat pter hoc subdit me
no estis est que no pfuerut am
bulantibq in eis esse hic vocat
obstuancias legaliu et ibi phibe
bat vsus aliquor alioq talio
aut abstuacio legaliu fuit mor
tua tempore passionis xpi et mor
tifera post pdicatoz ewange
lij et ideo hndit aplus q no
pfuit ambulantibq in eis et hoc
dicit aplus contra illos qui ad
ewangelio volebant seruare
legalia Hemq altare hic addit
rez sue mutatois et diuidit
in duas et pmo facit qd dom est

sto excludit quasdam gluosones
oppositis Et quoad q incipit Intra
fm consideandu q no aplus subti
lit studuit quare te Ad aug in
tellem sciendu q in festo oppia
tois offerebat solempne sac
ficiu qd fuit figura ymolatois
xpi ut sup dim est offerebat
aut vitulus et hircus quoru
sanguis a sumo sacerdote infe
batur intra scm tempi ut sup dom
est cui ingt Carnes aut no co
medebant abstinentibus et erat
hostia q pro sacerdote xpo et
carnes optra castra comburc
bant Hircus aut et vitulus
figurabant xpm pro similitudine
carnis pro sanguis eor illatq
intra sancta tempi significabat q
p sanguine xpi patet nobis in
gressus ad celu Combustio hos
tie oo castra signabat passio
xpi fuisse optra portu ihe ru
salem et aut sacerdotes le
gales no comedebant hostiam
illam significabat q observantes
legalia ev ewangelio no habet
me effectu passionis xpi pro
redm q de ea gratiam vel di
ctadimi xpus melius vobis
pdoxit et hoc est q dicit aplus
Habemq altare i ecclie mi oblata
est de quo edere no habent potes
qui tabernaculo deseruiut q.
illi qui legalia custodiut quod
designat insuitute tabernaculi no
habent potestate in efficacia passionis
xpi et subdit figura hui designate
id quoq em dicitur inferri sanc
tuis p xpo in sanctu p ponti
ficem i vituli et hirci a ymola
bant indie oppiatois hec corpa

cremat/ extra castra et offere
bant p peccato sacerdotib⁹ et pplo
ut quod/ i. ut figuratiue respondet
figure et ihesus ut sanctificaret
p sanguinem ppm extra portam
passus est/ et Ioan⁹ euangelie
vbi crucifixus fuit/ erat tue ciuitatem
ciuitatem ihorusalem ut habet
ebreos/ Exeamus/ hic quinq; gradib⁹
addictis duas gradationes ba post
i. p ipm exeo/ et impte prudenti
dicit est/ q legalia no profuerunt
obseruantibus eam figuraliter
passus est extra portam/ deo gradi/
d/ exeamus igit adeo extra castra/
i. extra obseruationes legis in
peccatis eius portantes/ Improperium
eius fuit ppe audeis q no cul
tu diebat legem/ secdm q dicit
eos ihc/ no est hic homo adeo q
sabbatu no custodit et sancte fuit i
tatu paulo et eius sequacibq
impietatua erat ut hec audiuit re
et audierunt de te q distructi
one docebas a moyse dicere et sub
dit causam quare sic alegalibq
precepit/ d/ Non habemus hic manen
tem ciuitatem/ i. stabilem man
sionem inlegis obseruatoribus et
sunt impotate sibi ad temporis
ut supra dictum est/ ex quo ihc ascen
dens celos/ i. gloriaz celestem
adquisiuit introduxit hoc nouum ut
p ipm et sup dictum/ p ipm/ hic ponit
pro gratiosa/ dictum est q sacrificia
vetera no erant deo accepta et
erant carnalia/ deo concludit
q deus est offendi spuale sacri
ficium p ihm xpm qui e sacer
dos noster et hoc est qd dicit p ipm
p offeramus hostiam deo spualem/
no q sit ibi minus orandum p q
ad sacrificia vetera no pertinet
dicit etiam ultiq q aliud

sacrificium a deo offendi p ele
mosina/ insustentatione/ medicine
eius/ d/ beneficentiae et tocionis
nolite obliuisci/ et accipit hic
cio p cohabitatione bonoz in mun
et subdit cum quibus tales hosti
tie sunt deo offende/ d/ talibq
enim hostijs gaudet deus/ no aut
sacrificijs legalibus/ Obedite/ hic
quo ostendit qualiter se debent
habere ad platos viuentes/ et
dicit/ induas/ et primo ostendit
qualiter se debent habere ad alios
platos/ p qualiter ad ipm pau
lus scribente/ Obedite prepositis
Quia primum faciendum q corpora in
fidea que regulariter p supiora sub
iecta sunt eius induobq; p instru et
motu/ et elementa euoluuntur motu
orbis/ quibus ad ista pertinet que precedit
alacritudine monuit ut hic primo
methodo/ eodem modo hoc ad mis
eres superioribus debent obedientiam
ut adscripsimus monuimus et re
uertamur eis habeant/ et hoc
est qd dicit Obedite prepositis vestris
et subiacete eis/ et subdit ad hoc
duplicem causam prima accipit
ex nobilitate officii/ quia plati spuales
in spiritualibus q corporalibq; preesse
spiritu aut melior est corpore et
hoc est qd dicit qui pernigilant
q; dum pro animabus vestris reddituri
pro eo accipit primodo pro eorum
di officium/ et quia in misericordia bn
obediat officium placabile
est superioribus et vile inferioribus
si enim male obediat contrarium
eum accidit et hoc est qd dicit ut
eum gaudio hoc faciant/ et no ge
mentes hoc enim no expedit vobis/
hoc pro exemplo chore et sa
cre eius qui rebellantes moysi
altera fuit absorpti murmura
Orate pro nobis/ hic ostendit quia

se dem hre exta ipm paulum
Non em erat aptus iudeis et
io no petit abeis talem obedi
entiam sz petit abeis illud ad qd
tenent respectu om fideliu s o
ratione suffragii dicens orate
pnobis et si hoc petebat paul
qui de grā dei erat ētus multo
forcius dz hoc pet qmlibz
aliis quātulūcz sic sanctus et
qmā posset dicere illi quibus se
bebat. no debemus pte orare et
tibi no valet ad docendū distri
sione alegulubus to hō mouet
d confidmus em et bona q sciat
hemus pdā docendo in ombus
bene volentes q̄ facere i desi
derantes bona q̄ facto dmi
subdit aliam causam quare
petit oronis suffragii dicēs
Amplius aut deprec vos hoc
facere i pme orare qd celerius
restituar vobis et ab hierusale
fiat adductus roma vinctus
ut hr actus provt ad aliter
et si libatus esset acrete in
tendebat iterū visitare nde
os qui erant inhispania. quib
hanc epliā fm aliquos scribe
bat ut dm est mpmdpio huius
opis ¶ Deus aut pacis hic ul
timo aptius confert ipsis suc
orone benficii et diuidit
induas et pmo ponit suam
orem et so fortat sua petitam
i rogo aut vos ympma pte
optat eis benitudine q no dat
nisi adeo et mediante gratia
q hanc aptat ad beitudinem
et hoc e qd dicit deus aut pacis
et pacis dei est vincire corda
ad ste vnitas pma qui eduxit
de mortuis dnm nrm ihm q pm
et hoc in resurrectione pastorem
magnum ouium i simplicium et in
nocenciū q ipse sunt de grege
ppe in sanguine i pfangne
et ppie meruit esse testam
sua et qualcumq pfua passio
testamenti etni i te no. qd con
firmatu e sanguine ppe et de
etnū et cetera promittit aptet
vos in omi bono ut faciatis
voluntatem eius sicut am ap
titudo potencie ad bn quando
politice est p habitus virtu
tu politicarū sic aptitudo alie
ad opa materia e p habitu gre
et virtutu infusarū quas deus
optat in nobis to sequit faci
ens in nobis qd placeat coram
se p ihm xpm et p ipm vnc
dilectis q sepiū gratiam sicut
p causam principalem agente
cone vō humanitat sicut p am
instrumentalem quictum et ge
go hic formal sua petitio et
inuidit induas qua primo fit
qd dem est ho aplet sua epla
i salutate omes ecia primi duo
petit omnd pse dicens. Rogo aut
vos sicut ut sufferatis i pa
enā portetis si aliqua sepsis
vobis increpando et hoc fiat
ad correctiā et bonū et ideo
magis dz ad solacium ppter hoc
subdit vobis solacii q̄ usat et
se de septue brevitate et bnus
est ista epla respectu materie
contente ad ibi oma mistica
vale. breuit tangit ut pz
ppdictis et hoc est qd dicit
etiam p pacis i valde pauc
abis scripsi vobis scribebat em
hominibus scientibus legem et
ideo no oportebat eis omia

Explicit postilla sup Epłam ad hebreos. et q̃nter sup alias epłas pauli. edita a fratre Nycolao de lyra. de ordine fratrũ minorũ. sacre theologie dfessore. 1238.

prologus sup actus apostolorum

Repleti sunt omnes spu sco et cepere loqui: actuū ij. Hj aut lego ewāgelium p xpm deū z hoīe missū fuit data ut patz i ewāgelio ita p apostolos alios xpi discipulos p orbem fuit publicata ut pz mhor lib⁹ apl̄oz actibꝰ intitulato p qđ saluator dixerit eis ite vos/ in orbē vniuersū z predicate ewāgeliū oi creature hec autē publicatio facta e p spm scm principaliter et p apostolos misericorditer. Non em vos estis q̄ loquimini sed spus patris vri qui loquit in vobis p qđ libꝰ actuū apl̄oz ad tres diuidit de quibus repleti sunt omes in quo duo notant̄ s. apl̄oz aliorumq xpi discipulorum p spm scm gratia dat repleti sunt omes spu sco/ Dicūt e p eosdem ewāgelij publicatores cui subdit. et ceperunt loqui/ que duo scus lucas p sequit in hac libro ut videlicet p sequens circa primū tria ponit. s. deus efficiens. ibi. spu sco/ modus sufficiens repleti sunt/ actus suscipiens omes/ Circa primū sciendū qđ ypocrite spu sco inspirati non credidit sm qđ dicit petrus/ no voluerunt quedam allata e alijs ypocritis a spu sco inspirati locuti sunt/ scti dei homines/ legē ewāgelicā denunciauerunt p xpm dandam vsq; in diē de syon exibit lex et verbū dñi de jrlem/ ibi em legit xpm precepisse discipulis et hermie xxxi. Ecce dies veniūt dicit dñs et feriā domui israel et domui juda fedus nouū non sm pactū q̄ pepigi in oreb ii. et sciat p miraculū fuisse p ypocritas p xpm horum spu sco repletū fuit lex ewāgelica data vnde lucas inf. di. dicens qđ ingressus synagogā legit in libro ysaie ubi in eo scribit. Spus dñi sup me pp qđ vnxit me/ ewangelizare pauperibus misit me et sic ibidē scribit lucas inf. Cepit autē dicere ad illos qm hodie impleta e scriptura hec in auribus vris/ et similit spus scus apostolos confortauit z prefecit ut essent apti ad predicationem ewāij p quod de ipso dicit ysaie xlix. hec autē omia operat unus atq; idem spus diuidens singulis prout vult. Et sic patz p̄m. s. ad efficiens Circa sm q̄ sciendum qđ p fectio sufficiens ad predicationē ewāgelij non solū requirit p sona ihesu sed etiā alias p quadruplicē redundantiā q̄ fuit in prudente p sona doctrina talis autē fuit apl̄oz p fectio collata eis a spu sco tria p sapiam et eloquentiam facti sunt apti ad predicandū ewāgeliū p̄ missū mundi et hoc notat̄ cū dicit. repleti sunt omes/ Dj replere sumit nubes ymbres effundet sup terram. Nubes iste fuerunt apli de quibus dicit ysaie lx. Quinam sunt isti qui ut nubes volant. Nubes iste fuerunt sua z eloquentia replete p qđ effuderunt sup vniuersam terrā ymbres ewangelice doctrine. unde ingulibet ypocrite fuit impletū qđ dicit ecclesiastici xxxvi. tanquā ymbres mittet eloquia sapientie sue. Et sic patet sm. Circa tāū considerandū qđ dominus spum scm confirmas z p ficiens ad predicationem ewangelij non solū fuit datus vni apostolo sz omnibus. nec apostoli sed sz ecclesiis aliis discipulis simul secundum sm q̄ dicit ecclesiastici xxxvi. mitte ad paulinum de omnibus fratribus scripturas libros z pro ea huius libri dicit. Erunt autē turbe hoīm sicut e. xx. et hec notat̄ ei dicit. omes/ quinto exponit

actus suscipiens spūs sc̄a domi ꝑ
p scḇit missa ca ꝑ et cū complēt
dies pentecostes eēnt omēs dis
pulī pr̄ in eōde loco ⁊ facta ē repēte
sonus ēuēnit ad vēmētus spūs
vehemētis et replevit totam
domū ubi erant sedentes ⁊ visa
ꝑm vō ꝙ ē euangelij publicatio
p ꝑmū ibi ⁊ cepērūt loqui duo
uant ad hoc nāīa ⁊ exclusio ti
morīs et ōnsio feruor ꝑm notat
cū dr ⁊ cepērūt ⁊ p hoc insinuat
manifeste ꝙ ante loqui nō aude
bant imo nec ee appere ꝑm ꝙ dr
poterāt Cū sero eēt die illa una
sabbatoꝝ ⁊ fores eēnt clause ubi
erant discipuli congregati pr̄ me
tu judeoꝝ ic̄ ⁊ venerunt spūs sc̄i
dono dīscipulis mittit timore ꝑm
ꝙ dicit pax vobis imo ꝑ sc̄a caritas
foras mittit timorem timor iste
fuit exclusq ab aplis ⁊ gstanāa
sibi data vnde quilibet doctor po
test dicē ꝙ pīs locus fuit cepit
hec mutatio deputare ecclesi quia
quilibet cepit hic gstanāa ter
rore malorū sublato et hec mutatio
docē fuit ecclesi dantis aplis
constanāa p̄dicandi sc̄dm vō sc̄i
onsio seruor notatur cū dr loqui
qui seruor in actu p̄dicandi recep
to spū sc̄o statim fuit onsius coram
judeis vlgaliḇ ut dr infra ij qđ
petrus feruēt locutus ē de eōdē d.
bri fides liceat audenter dicere
vob ic̄ Et subdit ibi Qui gr̄e re
ceperūt ꝑmones eius baptizati
sūt ⁊ apponit fuit indie illa aue
cēt tā milia Sed fuit onsius
coram judeoꝝ p̄napiḇ quiḇ pe
trus ⁊ johēs gstanter respōderūt
infra iiij ca Non possumus q vidiḇ
⁊ audiuimus nō loqui Postea fuit
onsius eōd coram gentiḇ ut infra
vim judeis contradictoriaḇ euāgē

p̄dicatoī dicit tūc gstanter paulus
et barnabas dixerūt vobis que
bat p̄mū loqui vbū dei sed qm re
pellitis illud ⁊ indignos vos iudi
tatis ēsse vite ecce quātum ad gē
tes sic enim precepit nobis dns Cui
est honor ⁊ gloria infra secoꝝ amen.

Primū quidē Cap̄m i.m

Sermonē fecit mapit
liber actuū aplorū
inquo sanctus lucas
simo se ꝙtinuat ad
p̄cedenda Ho pse
quit subsequēnāa
ibi et conuescens Ascensio vō
dicta sc̄a luce fuit ingressus eius
inquo mapiens a pōte p̄ursore
conceptionem xpi natiuitate comē
sacōne et p̄dicatōem morte ⁊ re
surrectione ⁊ ascensione declarauit
et hoc ē qđ dicit primū quidē t.
simo s. in cuīa sermone fecī de
omnib nō dr oīa ap omnia facta
xpi nō possent p singla scribi ꝑm
ꝙ scribit johēs Sūt autē ⁊ alia
multa q scīat jhūs que si scīrent
p singla nec ipm arbitrer mūdū
capere eos qui scribendi sūt libros
Et dr de omnib ap de p̄ceptis ad
xpi conceptōem natiuitate vitam
⁊ morte resurrectōe ⁊ ascensiōe
aliq̄ scripsit o theophile hic dat
quide cpūs assyr cui scripserat euā
gelīū cuīa ut pz in eiq̄ prologo
et eidem scripsit hūc librū que
cepit jhūs facē ⁊ docē ne filius
esset scribis ⁊ phariseis de quibus
inpp̄erendo dicit q ꝙm dicunt
eum ⁊ non faciunt dicunt enim docere
⁊ male viuē nichil aliud ē quā
se sua voce damnare usq̄ indie
t. ascensionis sue qua sapiens
apls p spm sm ꝙ p̄ducere cuīa
p ordinem vnicuiq̄ sūt cuīa ut sup
allegatum est quas elegit p̄ceptis

ad officiū aplatꝰ. assumptꝰ ē / detrē
ad celū in sua ꝙdamitate ꝑm dei
tatē em q̄ nāīo ē ubiq; nō quiet
ei de loco ad locū tīsīe. assumptꝰ est
autē a tota trinitate / assumpsone illa
facīente / que in omibꝫ effectibꝫ pīr
apat̄ & etiā a se ipō. nā corpꝰ glo
riosū sic ē in ꝑtate aīe q̄ obedt
ei ad nutū q̄ntū ad localem motū
assumptꝰ ē etiā anubes prāte ei
ob sequiū. Quibꝫ & ꝓbuit se ipm
viuū post resurrectionē multis
argumētis / de sua resurr̄. de faciē
tibꝫ fidem. p dies xl. apparēs eis /
q̄d nō ē sic intelligendū q̄ i illis
xl. dictꝫ fuit gtmuc ēt eis q̄ ꝑ
illig quos spūalo frequēt eis ap
puit & loquēs de regno dei / & de
beatitudīe celesti. Sed manēte in
telligenciā dictoꝝ / duo fuit hic
videnda ꝑmu ē vtꝝ resurrectio
xp̄i debuit argumētis ꝓbāī. Ad
quod dicēdū q̄ argumentū vnoꝰ
dr̄ rō rei dubie faciens fidem / & di
tudīe / q̄ ce nō ꝓt ni ꝓcedat ex
ꝑncipijs p se notis. sicut fit ꝑsa
enthimas de mōstrabilibꝫ & talibus
argtis nō debuit resurrectio ꝓ
ꝓbāī. que ē autē fidei de talibus
nō hēt ēitudo euidēcie i ꝑticu
lārē de q̄ cursu. Vnoꝰ aapīt ar
gtū aliq̄d sensibile signū quod
mduat ad manifestandū aliquid vi
tandū / quo nōie argtū frequēt vtit
plus in libris suis. & hoc mō ac
capiendo ar̄m xp̄e sua resurrec̄
declauit argtis inq̄ntū p euide
cia signa se vē resurrexisse os
tendit / q̄d fuit nēm sicī aplis ꝓ
pr̄ seipōs ex q̄ cor & corda nō erāt
disposita ad credendū de facili eis
se surrec̄. vnde dixit eis hec vi
o stulti & tardi corde ad credēdū
in oibꝫ q̄ locuti sunt ꝓphete. Ex q̄
alios ut ꝑ hmōi signa eis ostē
dit testimoniū de xp̄o efficaciꝫ
reddēt hm illud q. 1ª. ꝛ. Quod
audiuimꝰ & vidimꝰ oculis nrīs
et manꝫ nrē ꝗ tractauerūt de
vbo vite testat̄ & annūciamꝰ vob
ꝑdm ē de qualitate & efficacia
huiꝰmōi argtōꝝ. Circa q̄d sciēd
q̄ xp̄i vere resurrectio de qua
fit hic ꝑmo ē triplex cuiusdm
ꝑsōe / & triplex de morte corpālī ad
vitā gloriosā. & hoc fuit onīs
mō ꝑ tam expte corporis quam
exptē aīe. Expte em corpus ꝓ
fuit onīs q̄ corpꝰ xp̄i post re
surrectionē fuit corpꝰ vm & so
lidū / no corpꝰ fantasticū ut vi
sum ē aer. q̄ hoc q̄ palpabile
ꝓbuit ipm luce vltō / palpare
& videre q̄ suus carne & ossa no
bꝫ sicut me videt hec ꝓ fuit
onīs q̄ cat corpꝰ humanū. & hoc
q̄ ondit eis vitā humanā effigie
cat / distinguibile ab alijs effi
gieb / & tria fuit onīs q̄ cat ide
corpꝰ nrō q̄ ꝑius ducat ante
mortē ondendo cicatrices vulnez
luce vltō videte manꝫ meas &
pedes meos q̄ ego ipe sū & ꝓb
vltō dixit thome ꝑfer digitū
tuū huc & vide manꝫ meas.
& pedes meos & affer manū tuā
& mitte in latꝰ meū & noli ee
incredulꝰ sed fidelis. Similit ex
pte aīe ictūs corpꝰ vnite vitā
sue resurrectōis ondit & hoc
ꝑ opa explīas vite ꝑmo quidē
ꝑ opus mittunt / in se q̄ ai disci
pul manducauit ut hec vltō
obtulerūt ei ꝑtem pisīs assi &
fauū mellis & ai manducasset
corā eis sumens reliquias dedit
eis. Sēd ꝑ opa vite sensitiue. hoc
q̄ discipulis ad intrā clausa videbat
et eos salutabat / impio ondit se.

videre et audire Tercio p̄ quā vi
te intellectiue / mihi hoc p̄ cā eis lo
quebat & differebat de scripturis
huc vsq; hec fuit vita que locutus
fuit ad vos ic̄ / p̄ cā surrexit ad
vitā gloriosā ondit p̄ hoc p̄ ad
discipulos ianuis clausis venit &
hoc p̄ dotē subtilitatis vnde dic
ōm amelia xxvij palpanda car
nem dns p̄buit quia clausis ianu
is introduxit ut & post resurgēs
ondit corpus suū eiusdē nature
& alīg glorie de efficacia vō
istor argumentor diat de oīb⁹
p̄ licet vnū p̄ se suptū ut duo
nō sufficiant / tn omnia simul suspta
sint efficacia in suo gnē ad ma
nifestandā veritatē resurrectionis
dnice & cā ad hoc inducta simul
ab illo cuiq; opa fuit p̄ fetā &
vltīg se quelibet vtr̄ in hac ma
nifestatōe fecerit ēstitudinē cui
dnāe ut ad hesionis tm / ad qđ
diat aliqui p̄ fecerit ēstitudinē
ad hesionis tm / qualis e in his
que sūt fidei de quibus e resurrec⁹
opi Alij vō p̄ fecerit ēstitudinē
cuidnāe / eis p̄ tāt manifestatio
fuit p̄ signa sensibilia sine qui
cuidnia & saluo meliori iu
dicio nichil videt melig dicēdū
p̄ xp̄us fit duplicit̄ q̄ sideari
dnos inquātū homo tm & sic ar
gumēta p̄dicta fecerit ēstitudinē
cuidnāe de rēne humane nāe
p̄ sicut dictū e fecerint cuidnia
sibi tm dispositiue ad qđ cā re
diat ēstitudo cuidnāe de mo
stratiua Alios aut q̄ sideari ip̄m
deum & ho sine deus humanatū
& sic argumenta p̄dicta de rēne
dei hois nō fecerit ēstitudinē
cuidnāe & ad hesionis tm us q̄

fidei q̄ dnitas xp̄i & ad rēne
& post nō fuit alīt̄ ggnita ab a
postolis & hoc videt manifeste dicē
bans q̄ssi amelia xxvij Thomas
aliud vidit aliud credidit a mor
tali quippe hoc videri dnitas
nō potuit homine igit̄ vidit et
dm̄ q̄ssq; e diabs dns meus &
deus meus videndo igit̄ credidit
qui q̄sidendo vn̄ homine hui⁹
dm̄ q̄ue vidē nō potuit exclā
mauit Huic igit̄ p̄ argumēta p̄dicta
euidens fuit aplis illū hominem
qui dicebat⁹ ihūs nazarenus vē
resurrexisse tn euidens nō fuit
eis salui credidit dm̄ a mortuis
resurrexisse sicut & creditū fuit
tm & nō visū illū hominem deū ee
obiectū autē fidei e ipe deus
nō visus & ideo articulus fidei
e aliquid nō visū cā dm̄ p̄ qđ
articulus fidei e / dm̄ resurrexisse
amortuis & nō hominem tm p̄ qđ
dictū e supra q̄ illa argumēta nō
fuerit efficacia ad manifestandū
euidēt rēne xp̄i / put e articulus
fidei ut p̄ p̄dicta / ita ad rōnes
veriq; opinionis alīt̄ se habentis
Et quia sanctus postq̄ sanctus lucas
gomuauit se ad dicta euāgeliste
hic gnē p̄sequit dicēda in hoc libro
que sicut dictū e / est de legis e
uāgelice p̄mulgatōe circa qđ q̄sdā
q̄ sicut corpus mobile sphēricū e in
tota nāli sphēra subrace absoluta
impressibilis uā libus sub eodē de
ēmatis ut in libro de celo et
mundo / corpus mobile ad sicut in
libus uā de gnāliter corpus mobile
ad formā tota deus subrace absoluta
subsistit e intota sacra scripta ita de
theologia & qui simul de deo sub

ronibꝫ vā dctmat ē subm̄ imp
cialibꝫ libris ut ordine scribit mp̄ō
gest ⁊ in alijs scripturis libꝫ gnlit
vā nouū testamēto subm̄ ē ut re
dempt̄oꝛ tm̄ ⁊ nr̄aalibꝫ libris
subronibꝫ magr̄ dctmat vnde
in euangelio dns deus redemptor
ē subm̄ ut legr̄ euang. latorꝛ in
hac autē libro ut ciusdē legis p
ordinē publicatorꝛ p̄mū in scdm
se ipm̄ hm vā p apłos ad hoc
missos ⁊ qđ liber iste ab actibꝫ
apłoꝝ nōiat. Ad hoc autē ꝙ ap
postoli alijq̄ discipuli erant ad
hanc publicandam ydonei p̄ eo
gebat in eis saluatoꝛ ⁊ p̄sig
p dnm̄ spūs scī quo erant dna
noticia p̄diti, astantes ⁊ eloq̄
⁊ caritate seruādi ꝙ qđ liber iste
diuidit in duas p̄tes p̄mo diui
dit ꝙ p̄mo describit apłoꝝ de
lata dispositio ꝙ p eos dē euā
gelij publicati in ea ibi Stans at
petrus debita vā dispositio apłoꝝ
facta ē p spūm scī dnm̄ ut dm̄
est ⁊ ro p̄mo describit p̄missio
huius dñi ꝙ exspectata p̄missi
ibi tuc gesti sunt ⁊ eo collatio
exspectati in p̄n̄o hi cal. p̄ma
ad huc inductus ꝙ p̄mo promit
tit p̄missio ꝙ ita hoc monet
qđ ibi igit qui queuerat scribere
primū sciendū ꝙ licet spūs lucas
in suo euangelio sui locuti sunt
de hac p̄missione hac sunt ty
pice ⁊ sacramēte hic autē tangit
eam magis diffuse ꝙ qđ ab ea
incipit p̄sequendam dicendoꝛ i
hac libro dicit igit et quesos
s. ihūs ait apłis quibꝫ reuelatibꝫ
apparuit in die ascensionis ut re
ferat mereq̄ in suo sui euangelij
diuinā nouissime autē reuelatis
tibꝫ illis vndecim apparuit ill ihc

Decepit eis ab hierosolimis ne
discederent donec p̄ spm̄ sanctū
reddent apti ad publicationē
euangelij loco subdit. Et exspecta-
rent p̄missionē patris quā audistis
inquit p os meum iohīs xiiii. pa
ratus autē spūs sanctus quē mittet
pr̄ in nomine meo ille vos docebit
omnia ⁊c. quia iohēs quidē bap
tizauit aqua sola. nam eius bap
tismi gratiam nō ofterebat. vos
autē baptizabimini spū scto. Et
hoc loco dixerit aliquis ꝙ apli
nō fuerint baptizati. baptmo ꝙ
qui ē imaqua hm ꝙ hēt iohīs
⁊ hac nō ē gsonū dictis scti
nr̄i cui vom dicit em saluatoꝛ
iohīs iii. nisi quis renatus fuit
ex aqua ⁊ spū sco nō pt̄ intra
re in regnū dei ⁊ ideo post illā
dñi passionē multi facti ē mem
bra xpi nisi p suscepcōē sui bapt̄mi
ut aliquid supplent eius vicem
sicut ē baptm̄ sanguinis ⁊ flāmis
Etēa paulus apłus vocatus ad
fidem de mandato dñi fuit
baptizatus ut hēt actuū ix ⁊ ide
tenendū est de alijs apłis quibus
nō sit scriptū ⁊ p. nō omnia xpi facta
sunt scripta ut dictū ē supra ⁊c
ꝙ p̄ ioh. iii. dr. qđ discipuli xpi
baptizant ⁊ nō ē verisile ꝙ bap
tizarent in baptmo magri sui ita
instituto ut dictū ē ⁊ p gnīs nō
ē visile qn̄ erant baptizati eodem
baptmo vnde et dicunt ad scien
dum ꝙ credibile est discipulos
xpi fuisse baptizatos eius baptmo
ut hēnt baptizatos suos p suas
actos baptizare nec defuit hui
tibus misterij qui eā fieri lau
dauit. vnde supra illud iohīs xiii.

Qui lotꝰ est nō indiget ꝛ ut pe
des lauet. Dicit doctores aliqui
q illa loca intelligit de sacrmēto
bapt̄ismi intelligit q dicit hic. Vos aut
baptisabimini spū scō / intelligend
est de receptōe spūs scī in signo
visibili de qua fit cap̄o sequenti
de baptismo methaē co q
spūs scī vnctio dr. 1. gal. ij. ca°
vnctio aut̄ deliquidis ē aut aq
vnde dicit hic glo. rabani q°
inquib⁹ usda libr̄ sic hꝫ. Vos aut
vngem̄ spū scō / legit hic cracta
manet q°. multi em̄ de disat
spū de regno eiꝰ ad huc carnal
enacbat aut̄ post nō du receptu
spūs scī grā. estimates ipm̄ temp̄alit
regnaturꝰ qp q⁹ filij zebedei pe
cierūt ut vnꝰ adexteram eiꝰ sederet
alius ad sinistrā aut̄ nō / Et regn̄
est quale q ablatū ē aut a judeis
p romanos gratiā restituend / ro
quesierūt. Nec si mīque hoc re
q̄m hec q° erat stulta repulit
eam dicens. Non ē vrm̄ nosse tpa
aut momenta ꝛc / q / d / nō p̄tinet ad
vos hoc scīe ꝑ quere sicut ⁊ pe
trum filiꝰ zebedei repulit ut
stulta / d / nescat quis petat / sed
illud q° sū ad vos p̄tinet alm
subdit. Sed accipietis virtutē supve
nientē spūs scī in vos. ad constant
⁊ efficiat euangelium p̄dicandū
p orbem vnusquisq; nō subdit. Et
eritis mihi testes in̄ Quib⁹ hec dicēs
videntibus illis elevatꝰ est. p̄ma
sup̄q dictū impīo huiꝰ cap̄is. Cui
inuerentur intentū eorum illu
ad mirantes de ascensione tam
gloriosa. Ecce duo viri / i. angli
in̄se virorū in vestibus albis / ad
designandā solēpnitatē huiꝰ
ascensionis ꝑm q° dicit. Viri gallilei
nacōne / Est em̄ gr̄
lilea quedā ꝑs judee de qua erat
apls. Galilee ꝑ maiorē ptē / quid
statis aspicientes celū / q / d / nō
co pertaſ q⁹ ihc amplius hic erit
corpalit̄ nobiscū sicut antea erat
videbitis tm̄ eū in fine mūdi ve
nientē ad judiciū / Deo sequit
dic. Venient quadmodū vidistis eū
euntem in celū / q / d / sicut ascendit
in forma humanitatis gloriosa sic
veniet ad iudicand⁹ / Cui dicti
sunt a dnō de septē ē spūs scī
p̄missio hic gnt̄ ponit̄ p missi
quenientes expectā quē gnāl
eo duabꝰ ordinat̄ p̄mū ē p̄scue
rans oratio p̄m ē aplōr mul / re
negās / quē ponit̄ ibi / Indicēs
illis / Tercia p̄mū dicit. Cui dicti
sunt ē prim̄ sicut supra dictū
hoc vltō / Vos aut̄ sedete hic
manitate quo ad usq; in diem
venie eo alto. a monte qui vo
cat̄ oliueti. vnde copē ascendit
in celū ⁊ vbi antequē fulmiabi
t̄. sicut dictū ē sup̄ scdō thes
salonicēs. ip̄o ⁊ habeti hoc ieiuo
distans a jhrlem p̄ mille passus
qui sabbati vna lauacra ⁊ dicit
hic ieiue sabbati q⁹ licebat judeis
in sabbato a sua ciuitate ut loca
tm̄ elongāt / erat em̄ ambulacio
magna erat ad receptaculū qua
ad labere ꝑ q⁹ nō erat ḡt sab
bati quietem / Et cū introisset
cenaculū ascenderūt / Est aut̄
cenaculū solariū ⁊ sic pus ascē
derūt ⁊ postea introierūt cena
culū ⁊ ē sīgnificatiū / laudacio / sic
ei dicit̄ Noziam̄ ⁊ Timedia
arma ruanq; ascenderūt aut
ibi duplicia de q⁹ una ut es
sent secretiq; timentes ad hui
calūpniam judeoꝝ / erat nō du

ēssent p̄ sp̄m s̄ctm̄ reuocati. alia ut
ibi uocarent libeꝝ ozōi sicut
postea subdit hꝝ oīm ūū gnr
ponit apl̄oz̄ nota. et patet ut̄
ibi. Jacobꝝ alphei s. filius. et dr
hic ad diuersitatē p̄cedentis jacobi
qui fuit filius zebedei. Et symo
zelotes p̄ dicit ad diuersitatē symo
nis petri. et judas jacobꝝ s. frat
fuit eīm filiꝝ zebedei. et dicit
judas jacobi ad diuersitatē jude p
ditor. hꝝ oīm erant p̄sistē
rantes unanimit̄ ozōe p̄ se
ueracia eīm et unanimitās cre
dit̄ in bono. facit eīdem exam
dibilem. cū mulieribꝰ deputās
q̄ sexte fuerit jhm agnitura ut
hec ap̄ dicūt. et maria mr
jhu. quia assentiebat mulieres ipse
eo de uocōe. et mit istas mulieres
et mariam ponit. et ad distinctōē
p̄ ista sola erat mr et ūgo. et
frēs ei⁹ a. alijs de ggnatōe jhu
quoꝝ plures erant ibi. et dicit
eis frēs ꝑm modū laquei de
breuiat quo illi de cede gemā
comē frēs dicit unde grecismꝰ
Abra. loth nepotē suū. nouauit
frem. d. de quesō sit iudicium
int̄ me et te et int̄ pastoꝝes me
os et pastoꝝes tuos frēs eni sum
Judicio illius hic ḡr ponit ꝑm
dispositm ad sp̄m sc̄a dom̄ s. apli
ci nūt reintegrāb. et diuidit i
duas ptes p̄ primo ad hoc mōu
cit rō. ꝑo subdit executiō ibi
et statuerūt. prima i duas quia
ꝑo mōuit petrus scripturam
ad ꝓpōtū ꝑo ꝙcludit intentū
ibi oportet ꝙ. Prima ad huc ꝑ
duas. ap̄. ꝑo petrꝰ scripturā alle
gat in ꝙali. ꝑo in ꝓpali i scripta
est. Circa primū dicit judicio
illius i. tpe medio int̄ ascensionē
dñi et penthecosten. exponens
petrus tamē p̄napalis. dicit
ad postea subdit ꝑ nūs oīm
ibidem int̄ponit cū dicit Erat
autē turba hoīm simul fere cxx.
vio d. fere. ꝙ ꝓpter ꝓpe ꝙ laqueabit̄ mlta dubitatē de
nūi ētitudine ꝑ mlta huāmo
dus mutatiōi qui cū de fiat mo
dicū de magno nūo exprimit
magnū nūm cū hāc dictōe fere
ꝓ hoc de signādo ꝙ illud ꝓ defiat
modicū est ꝙ ē q̄si nichil repu
tandū ut hēt ꝓ ubi. et subdit
ibi petri cū dicit. Viri fratres
oportet impleri scripturā quā ꝓdixit
ꝓpe sc̄m. cuius verbū no pt de
fim. p os dauid. sicut uidebit
pte sequenti ꝑ nr̄ positiōe casus
inde p̄dictus ꝙ subdit. de juda
qui fuit dux eōr qui ꝓprie
rat hm ut ꝓz jo. xviii. quod
nudatꝰ erat i nobis i. unꝰ de xij
apl̄is ap̄. ꝙ et sortitꝰ est sortē
i. dignitatē apl̄icam. quia in no
huit actū ut ꝓ sorte ꝑ ꝓpm
electionē sicut dicit ꝙ ap̄. no
ne xij vas elegi. et unꝰ ex eo ad
dyabolꝰ est. et cum alijs ac
cepit ꝓ pte. et sic accepit hic
qm̄ mysterio apl̄oz̄ vacatꝰ e. et
hic quidē possedit agrū de mer
cede iniquitatis i. possidet fecit
ab alijs. ꝙ ꝓpter. de natōe ihu
inique xp̄m vendidit intempo
piciat. et p̄napes sacerdotū emerit
agrū ꝓ sepultura peregrinoꝝ. ut hēt
ap̄. ꝙ. Aliqui autē dicūt
ꝙ judas fuit ibi sepultꝰ et sic
possedit agrū illū ꝑ hoc no ē
inutile ꝙ p̄napes sacerdotū fuit
intenti circa mortē xp̄i. pauidi
ꝓ ꝙ no iterū ato emerit agrū

Ca[pitu]lu[m] j[m]

illu[m] n[e] eā agēr ille empto stata
fuit p sepultura dispositō ⁊ sic
vide[re] ce tracto tpūs me[m]dig
judas aute pjectis argenteis ꝯ
ribus mathei vide[re] cad die se
suspendisse p qd exposcao pa
medioz vide[re]. et suspenso crepu
it medius ut pena videt culpe
justū em erat ut viscera q tanta
pdicem concepserat enormi
cadent. Et notū factū e cc sq
enorme fm jude. ita ut appella
ret ille agerē empto de pcio sāg
nis xpi lingua eoz. ⁊ pnāpiu
sacdotu qui emerūt agru illu
a[pp]ellat[us] est haceldemach q[uo]d dic[itur]
vō q ille duc dicatoēs agrum
sagnis mlatino significantes no
stre pie hebraycē ⁊ magis syria
ce. cu lingua hebraica ⁊ sy
riaca fuit valde pximque ut de
prumo ꝑ mplāgo galeato ho
mines aute notabilit tractī ma
gis vocabāt lingua syriaca qua
hebraica. vnde ⁊ libri eoz q
fuit eō bibliam p magna pte
scpta fuit in syro ydomate ver
bis hebraicis q de facili pt fieri
p tre hic ⁊ ibi fuit euisce mu
⁊ sm. dentes erut bn ctracte
rib; ut dr jeca) implago galeato
q[uo]d est alle gata scptura dd
mpali ⁊ mpōito ctu jude hic
gnē ponit dicta ps scptura i psal
scpti e em mlibro psalmoz/
qui dicit vng liber no ab vno
actorē/ qz multi psalmos fecerut
ut dictū fuit supiꝰ huiꝰ libri
⁊ ab vnitate calle cribꝰ/ qz psal
dnūs actoribꝰ spūs sc̄i fecerit ad
lecti p esdram ut qmit tenet ⁊
in vno valuē repositi ut ibidē
fuit plenius declarat. Et hoc

gnoratio eoz de pcta ⁊ nō sit
qui mihi adiuret in eā/ hoc scribit
ps hoc vim vicē ps impletū e
danid. et episcatū eius accipiat alt/
hoc scribit ps e vim vicē ps in
tendit ad aliud tamē alis actore
quasit autē beat petrus istas
duas auctes sūt/ qz locut de
pena p morte xpi inflicta p
em lapidat de pena sacdotu mo
rte xpi pcurātiu sicut dictu fuit
plenius sup psalmū illu gnpena
em mortis xpi templu ⁊ om
tas jherlm fuit ghusta p rōnas
⁊ sacdotes ptem mestecti ⁊ pti
rapinarū ⁊ hoc e qd pdixit da
nid fiat gnoratio/ e habitā eoz
de pcta/ ut dcā vō lapidat de pe
nā judē pditoris qui xpm ven
didit gnapulis sacdotu sicut ibi
de fuit dictu ꝯsto em juda p
suspensione mortuo mathias fuit
ressit ei in apulatu ut patebit inf
apulatu vā epatus dicit. vnde
⁊ ipi successores sui apli/ sm
qd dicit moyses deut. in
ore duoꝝ testiū ⁊ hoc e qd dicit
et episcatū eius. s. jude accipiat
alt/ Oportet ergo calle gata scpti
ad ppositū hic gnr petrus conclu
dit intentū/ dicit oportet ergo adre
integrandū num apli/ ecclie
viris qui nobisū fuit/ ic qui p
eo pie nacam nouerit gn sacdos
jhu xpi. ⁊ eius apa in omnes
alcuius mutte potis/ no em lapidat
jhūs dcausse pditōis ⁊ macula
sacasse in postiꝝ baptiꝝ fuit. ayshe
testem re surrectionis eiusdē/ ⁊
ecclie alioꝝ ad fidem xpi prime
tiu. resurrectiꝰ in xpo magꝝ
exprimit/ qz gn sacdos xpi ⁊ mu
bilia q sunt in palatio erāt habig

nō sic indigebat testimonio sicut
resurrectio q manifesta fuit tm a
postolis ⁊ alijs discipulis Et
statuerunt duo ista Quia alle gratie petri
hic q̄m pōnit ex causis fuerit
ma alij plurim acquisierunt cum
dicto tamē rōnabili ideo subdit
Et statuerunt duos istos nō distin
xerunt ab alijs p sortē Sz p electi
onem tamē magis nōbiles in
fide ⁊ vita ⁊ xpi factos ex gen
tibus Joseph· qui vocabat bar
sabas Iste ē ille qui infra vocat
barnabas ut dicut aliqui· quicq
nominatq ē iuste ex euidentia
ciuitatis qui rōnabilit hic ex
primit ne repulsq ab apłatu
tamē indigno videat unde
postea cū paulo ad apłatū as
sumptq est infra xiij° ca° ut si
militer dicut p dicti Sz melius
videt dicendū q fuit alius
ut plenius dicat infra iiij° ca°
Et orantes dixerunt tu dne
licet eum istos elegissent et
notabiliores alijs ut dom est
tamen ignorabat quis eoꝝ esset
dignior ad apłatū p quod sup
hac implorauerunt dñi iudi
cium p temptationem sortium Hm qd
dicit Pū ovij° sortes mittunt
in sinu Sz a dño tota exit Et dede
runt sortes eis ⁊ cecidit sz eis iste
Joseph fuit ignotus xpi ut di
cet infra iiij° ca° ⁊ tm sibi pro
fuit mathias p hac ondens
q ad officia ecclia nō sue hoies
ex sanguine p̄mouendi sed maiore
huius auctoritatis intelligentia
quia hic autē uti sortibus sit li
citū dd qd dicendū q uti sor
tibus ē ex vano euentu sed dis
positione alicuius rei sensibilis pro
ad determinandū aliqd dubiū ut
metū sicut ex festucis posito
p hac q aliquis accipit breuio
rem ut longiorem seu in pice ex
tra villoꝝ ꝯhac q aliquis fiat
plus ul pauca picta ul ex silibus
quibus aliqd dubiū int homines
determinat ⁊ si hoc fiat ad ali
cuius rei dubitationē int homines
ut p hac determinet ⁊ quis qua
rtem accipiat vocat sors diui
soria Dij autē hac fiat ad ali
quid determinate agendū vocat
sors q saltoria· q̄ si dispositio
ut cuiusq sortium ex pectet a
fortuna tm nullū ē viū si
mittant sortes ad determinandū
int homines quis quā rtem ac
cipiat alicuius rei ⁊ hoc ex
qm ignorū q mittit fortunā ca
uet motiua pie ex pectat ut
si pp aspiciendū ppam ut ad
viam nō pnt occurrāt ut alio
quidē Dij autē dispositio sor
tium ut euentq nō ex pectet
salū a fortuna Sz ab alia causa
hec ē duplicit primo a causa
corpali ut a dispositione stellaꝝ
⁊ sic ex actq stellaꝝ ad hoc
se nō extendit· suppositio su
est ⁊ illicita ⁊ nō caret ex
cultu pacto demonū Alio q
ex pectat euentq ut dispositio
sortium a causa spūali diuinitus
⁊ ex duplicit primo a deo
⁊ sic ē illicita q̄ inducit
familiaritatē ⁊ pactū cū diuinis
Alio a deo ex pectat ⁊ melio
ut meduvitabis stis angelis ⁊
hoc nō ē illicitū Hm se si fiat
cū reuerentia debita unde dicit
qui sortes mittit ⁊ sinu

ꝑ a dño q̃rat̃ ꝙ in hꝭ quadrꝰ
cem̃ mad̃ ꝓma si absq; ulla
mutate ad sortes recrat̃ hoc
em̃ videt̃ ad dei temptacionẽ
ꝓtinẽ vnde dicit ~~Ambꝺ sup luca~~
Qui sorte eligit humano iudicio
no ꝙhendit ~~Decꝺ~~ siquis ecc̃
t̃ mutate absq; reuchiaa debita
sortibꝫ vtat̃ vnde sup acta a
ꝓstoꝝ dicit beda ℣ qui mãi-
aliqua ꝙpulsi dei putat̃ sorti-
bus apl̃oꝝ eo empl̃o ee ꝙsu
lend videat hoc ipos apl̃os
no nisi collecto ſm̃ ceteꝝ ꝓci
bus ad dñm fusis egisse ℣ si
dña ordinacia ad tẽna negoa
gũent̃ vnde dicit ~~Aug̃ ꝙ~~ ad
inquisicõẽ januarij hꝭ qui
de pagnis ewangelias sor-
tes legut̃ ⁊ si optand̃ sit ꝙ
hoc faciat̃ ut ꝓdig quã ad
demonia ꝙsulenda gerant̃ ℣
michi displicet illa ꝙsultudo
ad negocia secularia ⁊ ad vite
huiꝰ veritate dña ordinacia
velle ingerere ℣ si a electꝭbꝫ
ecclasticꝭ que ee spus scã inspi
racõe fieri debet aliqui utant̃
sortibꝫ vnde dr beda sup acta
apl̃oꝝ ꝙathias cũ penthecoste
ordinãdꝰ queũt̃ sorte. ꝙ si no du
cat plenitudo spus scã in ecclã
diffusa ꝺeqũt̃ autẽ dyacoꝝ
postea no sorte ℣ electꝭ dis
cipl̃oꝝ sunt electi ℣ qꝺ phi
let̃ ꝛnabilit̃ tam̃ electio ~~sua~~
~~de sortilegꝭ tam̃ vte~~ no peccã
uerit̃ ℣ apli eligendo ma-
thiam ꝑ sortes. ꝙ no edit ⁊
phibita ⁊ ꝙ fecerut hoc fra
tal̃ gsilio spus scã qꝺ no ẽ cõ
tend ad gsequelam maiore ꝙ

horꝭ no sic vsi fuisset ꝓmitte
do ordẽm d̃uctꝰ dic em̃ edit
licitũ ante phibicõẽm ut dom
est ℣ ecce autẽ e intpalibus
diuinatibꝫ que ordinat̃ ad
rena disponeda ⁊ eo melius
illoꝝ ꝓnt horꝭ vti sortibus
sicut ⁊ indiuisibꝫ rez tpaliũ
ut ꝓdictũ ẽ ℣ si ro necessitas ali
qua alia ab electõe dignitat̃
ecclasticꝭ minuit licitũ ẽ ei
debita reuencia sortibꝫ diuinũ
auxiliũ implorãdo vnde dicit
~~Aug̃ in epla ad ho nomatã~~
℣ mt dei mysteria sic discep
tacio qui eoꝝ tpe ꝓsecutoris ma
neat ne fuga oĩm fiat ⁊ qui
eoꝝ fugiat ne morte oĩm de
seratur cõia si hec discꝛeptacio
aliter no potuit ꝛmoueri quitu
michi videt̃ qui maneat ⁊
qui fugiat sorte legendi sut
⁊ hoc no sortibꝫ usi sut viri
sancti qui veteri ac nouo testa
mento usi fuisse sortibꝫ legunt̃
℣ sic iosue iudicio sorcia pu
nit achar iosue xvij ⁊ saul
deprehendit jonatham filiũ sum
uel ꝙmediss̃e ꝙ ~~vetꝰ erim~~ ⁊
zacharia sorte eligit ut incẽsu
ponet ~~luce i~~ ⁊ in visio adꝰ
Et cũ ꝙplerent̃ dies pen
ꝓmissa ꝓmissione ⁊ de
spectatãe debita spus sc̃a
huc ꝙmodo pamt̃ ad implecio ꝓ
missi ⁊ diuidit̃ indubitꝰ ꝓtes
ꝙ ꝓ de scribit̃ hoc ad implecio
ne ꝓmissionis ad miraculo ibi
erant autẽ ~~Cirrea~~ ꝺm notat̃
implendis tpe cũ dicit̃. Et cũ
ꝙplerent̃ dies penthecostes
i. ꝙquagesima dies a pascha
ꝙ e ꝙnq; ⁊ coste ꝙ e decem

dñi gessima nacz dies apls
cate celebris erat apud judeos
i memoria bñficiõ legis dare
que fuit data i monte synai
ccc. xxo. quinq; gessima die a
principio egressionis de egypto
et qnr illa die infusu fuit a-
plis spūs scī domu p qd lex
ewangelica impssa fuit et fir
mit radicata mentibz eoz i
erant omes qui/ corpe et aiã
et factus e repenta sõng de
celo tanq; spūs vehemētis/ veti
ut tonitrui/ nõ tñ apli et alij qui
eis coetes fuint triti de hac
facto/ in signũ q; dabat cuius
spūs qui e consolator cordium
et repleuit totam domu/ inse-
lita claritate ubi erant sedentes/
i. manentes eo mõ quo dicit
deut. iii. ca. Et sedisti mã-
des barne. mitto tpe i. man-
sistis dñi eni tui erat i oĩe
ut phabilit credit eo placenti
bz/ ubi dicit/ q; erant p seuerã
tes in orõe q; no sit gmit sede
do. ꝙ magis flectendo genua
at stando Et apparuerut illis/
visibilit oculis corpalibz digni
tate lingue tanq; ignis/ ad sig
nadu signo visibili et trãs
in visibile gram spūs scī re
cepcam intrinsecus p ipm/ essent
feruẽdi in amore dei et loquẽs
omnibz linguis ad publicatiõem
ewangelij q deo subdit Et cepe
runt loqui variis lingwis/
sm q dicit hic glosa/ apli
no satis loquebat et multi
gebant omia p deo mata ꝙ
eos qui loquebãtur i vno p deote

qd erat est illud/ oms audiẽs
q̃uidã erant diuersay judeoꝝ
intelligebat quilibet judioma
spūs dñi vtute hac fluente
sicut em p rebellionẽ ad dñm
diuise sut lingue gentiũ sta
p infusionẽ spūs scī sut vnite
erant autẽ/ hic qre potest se
quens huius dom admiratio/ quia
nõ sunt visi sile ut audiri ga
subdit Erant autẽ in jrlm ha
bitantes judei viri religiosi/ i.
cultu dñi deuoti. ex oĩ nacõe
q̃ sub celo est/ qui que nerunt
i illam rõne festi judei em cap
tiuati p salmanasar rege assiriay
nõ redierunt i judeam sicut dñs
fuit ysee. xo/ et similit captiuati
p regem chaldeoꝝ nõ redierunt
oms/ q̃uis tyrent licentia red
eundi ꝙ remanserunt multi amẽ
filioꝝ quos ibi genuerat et pos
sessionũ quas acquisierat delch
sicut dictũ fuit i. esdre/ et similit
multi captiuati p anthiochum
regem grecay et diuis gentibz
venditi ibi remanserunt/ verum
aliqui eoꝝ magis deuoti pp re
uerentiã templi veniebant ad
in jrlm/ maxime in solempnita
magnis quaꝝ una est pentha
costes. Facta autẽ hac voce/
s. spūs vehemẽs ut apliꝝ et
aliorꝝ cũ eis cetuũ dñi voce
magna laudantiũ/ qui ꝙ tu
more ductꝰ nõ audebat lagui
quemit multi do et mente offusa
est/ i. stupefacta seu admirata
et subdit est cũ dicit qm audi
ebat vnus quisq; eoꝝ/ qz nunq̃
tale miraculũ fuit visũ ut au
ditũ et patet leui inquisitõe

habitatores dulsarii reponu mſtq
fuit dulſa ydomata totaliſ ſicut
judea ⁊ roma ⁊ pluriby alnb ut
inpte ſicut lugwa pticredica ⁊
gallica diſtinguit ⁊ ſic erat in
meſopotamia q̄ ē pſ ſyrie et in-
dea quay linguc ſut .ij. inque
ut dm̄ ē ſup judei quoq; illa
de tbu juda ⁊ pſelyti ⁊ quſi de
gentilitate ad judayſmu alij
aute nrridebat credentes eos
ē ebriosos Stans aute petrus
gſtrmatē apl̄oz p dom̄u ſpus
ſc̄i hic gnr̄ parit̄ p eos pub
lica⁹ ewāgelij lucet aute p os
aplos publicatu fuit ewāgeliu
mdūſq; ptibz mudi lucas tm p
ſequit̄ p̄dicatos petri ⁊ pauli
tū qz ipi duo fuit nr̄ alios p
ripui tu ⁊ facta ipoz vidit et
maxime pauli cuiq; mduobus
comes fuit ſicut dicit .jeam⁹
in hlo illustriſ virozū ⁊ ſic re
ſiduū hui⁹ libri mduas ptes
diuidit qz primo deſcribit p̄dica⁹
petri ho pauli ca⁹ xiij⁹ p̄ma
in duas qz primo pomit p̄dica⁹
petri facta judeis ho gentilibz
ca⁹ .ij⁹ p̄ma ad hanc mduas in
ptem ſeptentrionalē ⁊ meridionalē
q̄ mouit ca⁹ .vj⁹ p̄ma ad hanc
mduas qz .j⁹ pomit p̄dicatio
petri ibo ho p̄dicatio eiq; adiūc
to miraculo in⁹ ca⁹ p̄ma i duas
qz primo petrq; remanet eſtima⁹
ſtam .2⁹ declat vitatē ibi Hec
eſt Circa p̄m dicit Stans aut
petrus gſtanter ⁊ intrepide cum
videm apl̄is eleuauit vocē
ſuā ut loquet magſ autē tite
rum judei qui habebāt notitiā
ſcripturaz et maxime q̄ habitab⁹
in yrlm inqua tūc vigebat ſtu
diū legis ⁊ pphetaz Non em

ſicut vos eſtimatis/ cerone hu
ius ſūt ei ſit hora diei tcia
tūt em̄ qmodē incipiebant hanc
horā vj⁹ ⁊ maxime indei q̄ erat
magſ quam eo p̄ erat auctores
vnīq; dei ⁊ pacifime i urbe v
vigebat iſte actus dicit igit̄
ei ſit hora diei tcia q̄ d ad
huc no ē qmedendi aſ bibendi
horā Sed hoc ē hic qnr̄ petrq
declarat vitatē ⁊ diuidit̄ in
duas qz primo hec declarat po⁹
2⁹ audientiaꝫ cū ſio ibi hijs au-
dītis p̄ma ad huc mduas qz p⁹
petrq declarat ſpōtaꝫ p̄ſelytis u
tū p⁹ p̄ david dicta ibi vtriſ
q̄ helue Circa p̄mā allegat ſcp
tura q̄ hec impl⁹ tuj tali pha
ſi Hec p̄m ſignificem vitatis hē
brāice ut ibidem dicit Circa qua
ſciendū q̄ angeli apparentes mā de
ſione xpi cum declarent ſimul
denūciauerūt aduentū ei⁹
ad iudiciū ducentes Hic jhūs qui
aſſūptus ē a nob̄ ſic veniet id
ſt ſicut eū poſtis ē ſup̄ Dicit ūa
ſpus ſc̄a in ſigno viſibili ſicut ma
nifestatus i gloria xpūs ad dextam
patris aſſūptus p̄m q̄ dicit .jo⁹ vlt⁹
no du erat ſpus dat̄ qz no du
erat jhūs glorificat̄ ⁊ ideo jo
hel pphetā ſimul p̄dixit effuſi
one ſpus ſc̄i ⁊ ſigna p̄cedētia
diem judicij Inhac igit̄ eius au
toritate primo denūciat̄ p̄mum
tū dicit Et erit i nouiſſimis die
bus i indiebz nouiſſimis qui
dicit nouiſſimū eo p̄ no ſciat
de alio teſtatū qz dicit
ſa gens iſt filioli no iſſima hora
eſt ⁊ hebreab⁹ p⁹ no iſſime di
ebus ipſis lacuq; ē nob̄ in filio
Et ſtunda de ſpu meo ſup omē
carnē qd exponit ſcā ſcā ſup jo
helem ſup omnē carnē i ſup

omne hoiem caug cor eit teneretu
t madu carnis t no abstinatu t
peccatis et ad hec mduxit auctē
Repchet dicens auferā cor la-
pideū de carne vrā et dabo nob
cor carneū dicit etiā idem dr
tor. hoc impleng que messie
et inhac dicit vm h erant
dicens futuz. qd de futura est
mpletu cordis nā aplor erant
te nerat p deuotionem et dispo
sita ad spūs scī receptionem
ut pz p dicta. fuit enī aliē
expom sup omne carnem. t
sup judeas et gentiles mdnt
sicut hoc misa dr. p qd
dicit nōn d. cas. na e distinc
judei et greci. na idem dns om
diues in omnes qui inuocat dnm
habundant dona eis spūs scm
et phetabut filij vrī et filie vre
t. iuuenes dabit spūs scūs p-
sonis vtriusq sexus vnde et an
tiquis fuerūt mulieres inclite pe
thecastes. ut pz exp dictis. que
receperūt spūm cū eis dicit exp
actuū dicēs q philippo erant
iiij or filie virgines phetates
et de viris act. om. dicit. erant
in ecclā q erat antiochie p-
phete et doctores et nouicios
instituit t habilg augubet erat
dabit spūs phetie. sompnia
sompniabut t reuelacões di
uinas. in sompnijs habebut
ad quas prapiendas aut est
multa dispositio. pp quietacz
sensum exteriorū sicut plenius
dixi in pmo libri pōs. et quid
sup suas meos et cetallas ge
nōlit. gnp mutua em erāt
omnib baptizat. p mpos sicom
manuū aplor. dabat spūs
scūs in signo visibili ut pz. etc

pe. et plurib alijs locis et adhuc
dat t visibilit omnib baptizat
misi gloso ponat. et dabo hic
ponit ho de multis signis que
judicij precedūt. cū dicit. et
dabo p digia medio sursū et
signa infra deorsū. hm q dicit
fruit signa in sole et luna et
stellis et infris pstitura genia
sanguine. nā p sanguis antiqui
precedit ad uentū sopi. inqua
fundet sanguis i noctenum
et igne. s. q flagrabuis pcte
ad uentū judicij. sol quidē mu-
tabit in tenebras. nā hm vem h hm ap
parentia. p. nubib densis ob
scondet eius lumen. et luna
in sanguine. similit hm apparen
sicut rubea videt qn eclipsim
patit. antequ veniat dies dni
t dies sui judicij magni. nā
omnes ibi apparebut et manifi
tabut. nā occulta cordis nri cui
manifesta erunt et cui nō in
die judicij. h ante. phete em
laquentes de vno tpe sequen
tes ad aliud. et unius tpis
cauit nomen dni. fideliū et p
seuerantiū salvus erit. salui
eterna. nō. s. carnale em eccliē
ad iusticiam. oz autē gfessio
fit ad salutē. spūs israhelitici
hic gne petrus declarat. quod
p auctē dauid et dixit. duas
partes hm duplicē eius auctem
ha ibi. nā em dauid. hm ā in
tres. et pmo auctas mouet ho
ad ppositū applicat. ibi vnī tres
do intentū deducit. i. decreta et
pma ad hoc in duas. et pmo
intentū ponit. do auctoritas. i.
ducit ibi dauid em. et circa pm
excitat attentionem audientiū
dicens vnī isrtici. ad quas missi

fuerunt pphete audire ulla hec
que nō fuit dubitanda & magis
attente audienda. ait enim ppheta
oracula dñi mei ihesu mei ma-
ter & verē dicens ihm nazare-
num virū apbatū a deo in vir-
tutib⁹ & ōnib⁹ virtutib⁹ & op⁹ib⁹
virtuosis & p̄digijs & miraculis
maioribus ut verē mortuos
& g̃sitib⁹ & signis & mōstris
ut in infirmitatū curationib⁹ que
scit deus & tota trinitas. nullus
n̄ p hominē ihesum inquirit cuius
humanitas est organū diuini
ḡnitū sicut manus sua nō est
artificis organū i medio vri
sed facit quod sic ē euidens q̄d
nō potest negari. huic diffi-
nito consilio & p̄scia dei t-
ditus p mundi salutē. ex mutua
caritate iudas in traduit eū
ex cupiditate & malignitate
quas actor nō ē deus p̄ma-
ng vt iniquos affluentes in
temporib⁹ & p manus militū py
latj. qui gentiles erant & y
dolatre. quē deus sustauit
solutis dolorib⁹ inferni. quia
ad ipm. eo q ipm nō relese-
rant & quia ad preces sctōr
quos mō ab salut. quia ias
enī ibi nō sentiret pena ꝑ
habebat in pena dampni. inq̄
retardabant a visione. &
fruitōe dei. q̄d est mentis af
flictiua p illud p̄ viri spēs
que differt affligit animā. iuxta
q̄d mystice dicit tem. & detimen
nō eni peccm aliquis g̃uocat sed
ad omne peccm declinandū vehemat
Unde enī hic gñr. inducit auc
toritatē dauid ad ꝓpositū. que he
bꝛa vō & metr̄ de ordine ad lectō
sicut ibidem fuit onsum. no mpna

eius loquit. p videbā dñm coram
me ꝑ. nam aut ordinati
cacoib⁹ huius ḡnis claritatē di
uine visionis cum adhortās est
ne timoneat. ecce hoc enī q
humanitas ihesu est organū di
uinitatis quitū. ne dom ē. no
potuit moueri ad aliqd n̄ p̄m
voluntate deitatis. ꝑ quā nullo
motu ordinato potuit resur-
gere in ordine ex luctus illatis
aut exquisitis aliis causis
& q hoc dicit aie ordinis di
lectionis studiis. ro subdit.
ꝑ hoc delectatū ē cor meū
mtrq & exultauit lingua
mea. prōpens ex deitate in lau
dem dñi. sicut dicit. hoc ordine
in ipa hora exultauit ihūs
in spū scō. in sup & caro mea
ab alia separata requiescet in
sepulchro in spe. s. dei. ordinis
expectatōe. dñm nō derelinques
animam meam a corpe separatam i
inferno. i inferni limbo. in qua
fuit separata a corpe p̄ noctis
horas tres. s. ab hora sexta
vsq. in qua fuit separata ante
vsq & ad diluculū diei dñici.
in quo tm ordine. ex
fuit corpi reunita. to salubri
nego debito. dei p̄mittes cor
tuum. i corpus meum. sanctum
vidē corruptione. i putrefactiōe
ut incinerationem ꝑ tres acci-
piat corruptio p morte. sic
fuit ibi corruptio. ex. corpus
fuit vē mortuū p separationem
alie a corpe vtrūq tres rema
sit dñitati unitū. s. alia pars
in limbo & corpus iacens in sepul
chro. Notas mihi fecisti vias vite
p accelerationem rōnis mee re
plebis me iocunditate q. resur-

rexit corpe glorioso. qđ fuit pp
passibile & mortale. & sic huit
maj iocunditatis ego corpus suu glo
rificatu cu facie tua. i. cu clara
visione ei⁹dē dne. qua huit
aud xpi ab mstanti ēterois sue
dns dicit cu facie tua. i. cum
visione faciei tue iocūdus huia
viri fiet hic gnr dicta auc⁹tas
ad ppositu applicat. unde p no
logtur de psona dauid & de p
sona xpi de dicit. viri fiet. i.
resurget sicut & ego liceat audet
dicē ad nos tranqlē vm maiestu
de prerecta dauid qm defuncta
est & sepultus ut pz iiii° xpi n°
& sepulcrū eiq ē apud nos.
quo tacuit p tanta tpa corpis
sui quod future faciem passu
est & monumentū. p qđ dicta
alitas intelligi no pt de ipo
dns qui unde dicit. qđ intelligendu
ē de xpo. cu dicit. propheta igit
cu esset dns & sciret. p. unde u
randū. sicut pt. p. ii. regū
quāut dns dauid vitalē &c.
qđ principalit intelligit de xpo
descendente a dauid sm carne
ut dictu fuit ibidē. ad suddit
p videns locutq ē de resurrōne xpi
i. aucte predicta. q. in xpo impleta
est. ut pz ex dictis. ad scdm
negt delictq est &c. & pz hec pte
tio. igit concludit intentu de exal
tatōe sc̄e sue a dexteram qđ
faciendo. p. hec collatio nō est
impleta ex xpi ascensione
ut & pz ex. nō du est spūs da
tus. p. nō du est ihus glori
ficatus. ad qđ dicit. sedeat. s. dex
i. cum potentia & altitudine ad
celestia & p missione spūs sc̄i
actentat. quē sedet ad dexterā
patris sicut est sibi promissum. p
ex. sede ad dexteris meis. hic ex
plicit. que uos videtis
in linguis igneis & audiens
i. variis linguis erant em
hec signa specialia ad spm sanc
te significandu habentē inestimabiles
ipsis. dicendū autē. q. sicut mi
racula fiebat a tota trinitate
sicut a tri principali. & ab humanitate
xpi sicut a tri instrumentali. ita
dicta. ut dom. supra. ita intelligē
est de hac missione spūs sc̄i
dicto em. hic ponit. hec auc⁹tas
ad ppositu que licet pro⁹ ex.
qui pro ad literam intelligit de
xpo. ut ibidē diffusius declarat
dicat igit. nō em dauid ascendit
ad celos. cu fuit sepultus & in
mēatq. ut p dictu est. dicit
autē ipse de xpo dixit dns
s. pat. dno meo. i. filio eius
incarnato. p hac tm pbat
dīnitas xpi ad xpo. p. sicut
homo purus. dauid nō vocauit
eu dnm. cu esset filius eius natus
tm. & nō dei p tm ad apertu
sicut dauid & alii sc̄i. sede a
dextris meis. i. ad equalitatē
patris. sm deitatē & nō ad honorē
homis sm humanitatē. donec
ponā. &c. p hac nō ē intellectu
q. xpus alii debeat dimittere
sessione ad petis dexterā. q. dns
alii teneat sm. s. xpi signat
tm eis cui iungit. ut ei dicat
sede hic donec veniā alii ut
indifferenter. ut cu dicat. iste nō
penitebit donec vidēt. i. nūq
q. post mortē pe mitē nō pe
nituit. & hac nō tenet hic cu
dicat. sede a dextris meis donec
ponā inimicos tuos &c. i. tibi
tanq̄ subiectos. &c. ēm ait
piat. xpus sm dīnā nāz. inimi

sūt ei subiecta ab ēterno, ꝟm sic
dōs dispositorem, nō tm ꝓcūl ad
eo eandem ꝑ solū intuē inquo
hūt ee. ꝑ vō cōsideret ꝓcūl
ad nām humanā sit ordīa sūt ei
subiecta auctoritatiue a ꝑncipio
mirnacōis ꝙ vnione ad vm
hoc actiue vō ei omia ee uī
subiecta i fine mūdi, ꝟm i omib
ꝙcebit sua voluntate, bonos
p̄miando, et malos puniendo, et
siut scabellū ꝓtēt pedibus
et eis supponūt, ita mali ꝓtent
impūnīb et supponēt ordīo ꝟm
humanitate, que ꝑ pedes designat ꝑ qđ gelebat Cerussime
ꝙ sicut omīs dōmg iust abq
hesitatōe aliqua ꝓ et dīm ei
et xpm fecit deus, et tota ēm
tas huc. ihm, huiūmōi humanitate eius
vniendo ubo, ad pris dexteram
ꝙsidendo, que nos erudiuistis,
ꝑ ignoraniā quidē ꝓcūl ad eo
mūne ꝑtīm ꝑ ꝑ mīdia et ma
licia ꝓcūl ad ꝑncipes sacerdotū
hijs auditis, postq̄ ē ꝓcepta
petri p̄dicō hic ḡm ponit
auditor, gūsia, et ꝟo cor, con
ūsacis ibi erat autē, circa
p̄mē dicit hijs auditis cō
punct sūt corde, de xpi morte
et dixerūt ad, patri obedire
primam agite, ꝓcta ꝑcepti de
stando, alit ponēt obe
pūi scīo et baptizet vnusq̄sq
vm in nōe ihu xpi, in hac
ēm forma baptizauerūt mīs
mittūa ecclīa, consilio ꝟbi sci
ut nomen xpi, qđ odit apud
iudeos ꝓtemptū et odiosū a
mabile redderet et venerand
ꝙpter quos facta redijt ecclīa ad fōr
ma a xpo instituta, ac ultra
baptizantes eos i nōe ꝑris et

filij et ꝟbi sci. Vnitm i nāe
ei mīcet tota trinitas, quib
em grece vnctus dicit, ihesus
et sic i nōe xpi intelligit pe
vngens, et ipse vnctio ꝙ est
ꝟbum sanctū in remissione ꝓcor
dioꝝ, ꝙ baptīm delet omia
pcta ꝓcūl ad pena et culpam
et accipietis dōnū ꝟbi sci, qđ
huc dabat baptizat, i signo vi
sibili ꝙ impōsitōem manuū apl
ui hēt dicī et ꝟbi, quib em
rep missis, ꝑ dicta ꝑ ypocritam
ypocritam, ut dictū ē supi, certa
patet ustq̄ ibi Saluatorem agnā
dei ista ꝟba, s. iudaica que
ꝑ malorū ꝓtē remansit i mēs
delitate obstinate, et apostol
sūt, ad mūm fidelium indē dla
s. penthecostes, ut patet ex
dictis circīt tria milia, in signū
huius baptizandis fiebat antiqū
baptisma qđalis impenthecaste
erant autē, hic ḡm ponit eo
ū sor, qui sacris, cū dicit erant
autē ꝑseuerantes indoctrīa
apl, cōtū ad fidem et mōs
et ḡnitatē fractō panis, cū
ꝙ cottidie ḡnitabāt, cū ꝙ
dnēs cibos sicut et certū qđ
habebat fiebat autē omi ale
i omi hui, de notandū tatum
apte dignitati timor, cū ꝟpt
p̄dicationem petri, cū ꝟpt ma
bilia que ꝑ apl̄os fiebāt, ideo
subdit multaq̄ quoq̄ ꝑ, omīs
ecclīa qui credebāt i xpm, erāt
pīe in signū caritat et hube
bāt omia, in signū frat mutuē
et eccliē omīb religios huius
ecclīe ordīs inquā no lig hre
ditē possiones quaq̄, i agros
et vineas et ꝟbes, i pecora et

silia vendebat/ ut de pao gmt
omib⁹ poīet ei zm mdigeiā
eoz. Cottidie quoq; p dūrates
vnanimit̄ mēmplo/ ubi erat
locus orōis quo ad oīa et
p dicacōis/ qua ad apl̄os z frā
gentes cū domos panem/ in
rectu suo de templo sume-
bant cibū cū exultatōe/ mes
t dm z simplicitate cordis/
t sine plica dolositat̄/ z sta
collaudantes dm. de bnficijs
acceptis et qam hītes ad p
omē plebem/ ut sic de quoz
eoz posset dia. qd de hīs de
baptismo legit. mox erat ut p
deus trouā p fidē gra/ ab
omib⁹ amaret. Dns aut̄ au
gebat/ simule nūm eoz qui fi
ēt fiebant/ p receptōem fidei
catholice cottidie/ z no solum
in die pentecostes sz etiam
in alijs diebus sequentib⁹ t diem
t i vnione apl̄ice doctne eccl̄ie.

Petrus aut̄/ cū terrā

Hic gmr de scīt p dicq
petri ad illātū miraculo
et diuidit in tres ptes/ qp p°
ponit oīo miraculi. sc̄o pdi
cō petri t videns aut̄ petrū/
3° ex actibus z eli mīe ca°. Circa
primā natāt hora. qñ dicit. petrus
aut̄ z jacobus ascendebat templū/
t in atriū mittebat. qd erat
orōis locus ad horā diei
nonā/ ebus em horis orabat
judei. ut dicit dionet vi° cp da-
niel tbus quibus in die orabat
cotidie. s. mane hora nona
z vespe. Et quidā vir qui erat
claudus ex vtero mris sue/ ex quo
miraculū fiunt eundem q̄ si
suisset claudus ex aliquo audi
bat̄ t p no salū erat clau
dus sz est sic ditū. qp no potuit
mendi/ que ponebat cottidie
ad portā templi que dicit̄ pul-
chra/ ista ut dicit aliquis
ista pta qua edificauit jona-
thas rex juda sublimissimus
nō patruus ozie regis/ sz intelli-
gunt de eadem pta mō qua
edificauit jonathas nō cum
nam illa fuit ghusta p me dal
dos mīe xx pedes vltra/ potuit bn
alia in eod̄ loco reedificari ad
similitudinē prime z retinuit no
men antiquum ut patet de eo/
sicut q̄ueritur de caliby qui no
sunt lucani vicini sicut erat pa
tent ibi respice i nos/ i
considera nos pauperes. nichil
tibi dare valentes. ut dicit
aliquis et videt̄ glosa. nichi-
nedris dicē sz saluo meliori
judicio videt̄ aliter dicendū
dj cum petrus sic ei respondisset
spem recipiendi aliquid ab
eis sibi ho de dyss sz magis
credit et bn subdit. At ille in-
tendebat in eos spectans se
aliquid accepturū ab eis/ deus
subdit. qp petrus z jacobus qui
erant valde mīe dare respo
erunt cū. clementib⁹ oculis in-
tuentes sibi melius dare quā
petebat/ deus dixit ei petrus
respice i nos/ no i mra qua
qd subdit argentū z aurū
non ē mihi/ memor illius precepti
nolite possidere aurū z argentū
vestra/ ut dicit glō/ qd aut̄ habeo
hoc tibi do/ quod cum p ami
citas possumus quandoq; p nos
ipos possumus cum effectu/ et a
micitie aut̄ illa potuit petri
dare virtute dñi sui cui jhū
xpi/ deus subdit in nomine jhu
xpi i virtute eius surge z ambula/

ncutꝰ em ante potat et pti
ng glodate sut baseꝫ eius
i ecta ⁊ tybie quibꝫ i mit
corpis ponꝺ ⁊ plantꝰ i pe
des usq ad vtima sup ficiem
Ediens sperit ⁊ cotribulabat
mqꝰ ondit p fita curacio ⁊
i nsperi qua solꝫ deus pt fa
re et intrauit cū illis intem
plū ut reddet, qres deo de tā
to bnficio, certa patet usq ibi
ad pticū que appellabat sa
lomonis, porticꝫ em illa qua
fecit salomon i templo fuit
p chaldeos gbusta ⁊ post tēpꝰ
tū captuitat babilonice in
eod loco fuit alia ree dificā
ta retinēs nomen antiquū
Videns aut hec q̄ pmisit
ep̄o horacio petri, mpla p̄o
arguit iudeos iniquitatem
eo eos induxit ad vitate ibi
et mic fieꝫ, Circa finē dicit
vri israhelite q̄ miracm, ei
q̄ nra vtute aut pietate fe
cimꝰ, sic lynt liberi coztcti
ad faciendū em alios homi
requirut facultas ⁊ bona
voluntas, que p vtute ⁊ pie
tate de signē, q̄ di petrus si
fecissemꝰ h̄ nra potestate ⁊ vo
lucate ibm esse ad miracdum
p̄ sic nō e, ipe q̄ subdit deus
abraham deus ysaac deus
iacob, utiq hic nō loq̄ di, q̄
q̄ms erat apud iudeos i as
sertiōibꝫ vitat aut pt ex de
scu vetis testamenti deus
patꝝ nrorꝫ, qui e omipotēs glo
rificauit filiū suū ihm, eū re
suscitando ⁊ ad sua dextram
tollendo quē vos tradidistis
pylato ad mctficiendū hac
em fecerut pncipes inquibus
erat totꝰ ppls vra tua licet

et negastis aute sctū pylato
dicendo eū ire inꝰ regem ḿisi
reparem ta ipo iudicante illo
s. pylato dmitti, supple de hac
ihm sicut i nocentē, ut habet
ibidem, vos aut sctm ⁊ iustū
negastis, ⁊ dicit sctm ⁊ iustū
absolute, q̄ sctus ⁊ iustus e an
thonomas, unde dicit sanctꝰ sanctꝰ
damnet ꝓ, Et peristis virū
homicida, s. barrabam, qui pp
seditionem quam facta inciuitate
⁊ homicidiū missꝰ erat in car
cem hunc dom auctorem vi
te coquilis ⁊ spualis q̄ ego
petit pm eiusde deitate me
fecistis, in humanitate assupta
que deus suscitauit, p sua om
nipotentia alios nos testes su
mꝰ, nō em duo ut tres sed
cca multo plures ad sufficie
ciam ⁊ in fide nris eis hui
que nos vidistis, nec sanā ⁊
incolumē ⁊ nostris, ante fuisse
claudū ⁊ impotentē confir
mauit in sanitate nomē eius,
Tuocatio nris xpi ⁊ fides, ig
nā tuocatis sine fide efficax
nō esset nec fides, hic ait
petrꝰ inducit eos ad vitate
⁊ pmo vet testū allegat
ibi moyses, Circa finē dicit
⁊ nec fides, dulcat eos allo
ut ibu eig magis acquiat, sēo
q̄ p ignorantiā fecistis sicut
⁊ pncipes vri, alia tn fuit
ignorantia hic ⁊ ibi, nā pn
cipes qui erant iuuti p sīp
tatēs que p dicte erat de xo
⁊ p eig opa q̄ inuenerut ꝓ
de ihu nazareno, q̄ ipe erat
xpus inuiꝫ ⁊ pphetis pmis
sus sicut dictū fuit plenius
sup illud q̄ xpo, agrica le.

autē dixerūt hic ē heres ℔ quia
incepit p̄dicare contra cor̄ vitia
publice conceperūt cont̄ eū in
vidiam ⁊ odiū ⁊ sic in eis fuit
subūsa dicta noticia q̄ corruptio
affectionis corrupit iudiciū eor̄
⁊ maugmētū sūe maliciē decep-
erūt ip̄m simplicē inducētes
eū ad p̄tendū morte xp̄i ac-
cusatiōis p̄napes autē sacerdōtū p
suaserūt ip̄is ut peterent liā-
rabam ihm vt dār̄ent ⁊ sic p̄z
q̄ ignorancia p̄napū fuit mitt̄
gr̄ie q̄ ip̄loriū. deus autē qui
p̄nunciauit p os oīm p̄phar̄ suor̄
dr̄ aut. qui p̄nunciauit p os oīm
quia ad signādū q̄ oēs p̄phete
uno sp̄u fuit locuti ⁊ passionem
xp̄i oēs hr̄aliē ut misticē p̄dixe-
runt impleuit sic. nā malis acti
bꝰ hōm vitē ad bonū. fuit em
ab eis mḡnū actū penitentie
a peccatis vris ⁊ gr̄ie ihū. ad xp̄m
ut delerent vel p̄cta p baptiſm
ut cū venerint tpa refrigerii ⁊
ultimi iudicij. nūc em ad refrige-
riū beatitudinis tūssent electi
a conspectu dñi ⁊ p̄m ordinatoꝝ
eius ⁊ missē eū. qui p̄dicatus
ē nob̄ ihm xp̄m. ad iudicandū
ip̄m in forma humanitatis gloria
sa. quem oportet quidē celū sus-
cipere ⁊ interim meritis ad dextram
p̄tis sedē. ut dictū ē sup̄ius. ac ⁊
usq̄ tempa restitutionis omn̄ ⁊ ad-
mi iudicij. quos omnia reducet
ad statū ordinatissimū p̄m linia
dñe iustiē que locuta ē p os
sanctoꝝ suoꝝ a seculo ⁊ ab antiquo
⁊ no solū de nouo. moyses dixit
em ad patres induat sc̄dm
p̄phetā ⁊ p̄mo in psalmo dicēs
moyses quidē dixit. deus xp̄m
suū p̄phetā suscitabit vob̄ dñs
de fr̄ibꝰ vr̄is sicut me. ipsum
me audietis. ⁊ erit omnis
anima que non audierit p̄phetā illū
de gente exterminabit de plebe. ⁊ de sec-
tatore consequēter nūciat
tp̄ora ip̄sius ⁊ quanda equali
dicens. et oēs p̄phete a samuel
sub illo em incepit regnū isrl
⁊ iuda. ut p̄z 1 reg. 3 templū
vo regū ⁊ de ceteris fuerūt p̄phe
qui dūq̄ lacuti sūt demisticē
xp̄i. ut supiꝰ dictū est in ex
positione p̄phar̄ unde ⁊ de ysaia
dicit ieremias q̄ vi magr̄ euangeli
ca p̄phetia tepere. vos autē
estis filii p̄phar̄ ⁊ testamēti ⁊ pactū mis̄
tuistis eor̄ ⁊ testā ⁊ p̄ mysteri-
um quod disposuit deus ad pa-
tres nr̄os. de semine tuo benedicē
oēs familie tre. qd̄ impletū
ē in xp̄o ab abrahā descē
dente. ut p̄z p oēs ptes ubi
inquibꝰ sūt aliqui xp̄iani
⁊ ad hoc magr̄ ad implebit
ecclia sme mūde q̄ omnes gubet
ad fidem xp̄i vbi p̄mū deus
suscitauit ⁊ manifestauit filiū
suū q̄ mē indeos sunt natus
⁊ quisq̄ misit eū benedicentē
vob̄ inpssūm em ip̄a p̄dicauit
iudeis ⁊ infra benefaciā gentib
mortuos suscitando. leprosos sana
do. cecos illuminando. ⁊ hmōi. ut ad
ostēdat se ēē. adhuc em reputat ac
tq̄ liberi arbitrii. unde dr̄ supra
qui fecit te sine te. nō iustificā
bit te sine te ⁊c.

Loquentibus autē illis iiij° ꝓpōta ꝓdicante petri hic
hic ponit excitatō zeli
tra ꝑ primo ponit duplex zelꝰ
ꝰ vtilis ꝓcessus. ibi factū est
autē. Circa primū sciendū ꝙ zelus
alibi accipit ꝑ invidia. alibi ꝑ simi
lari amicitia. primo autē zelꝰ
ponit. ū dicit. Loquentibus autē
illis ad ꝑtm. step venerūt ꝛc. mo
ti ī vidia ḡ ꝑtm ⁊ saducei do
lentes ꝛc. ipsi scalit ꝙ ꝑtr nūt
dolere. ꝙ negabāt re surrectiō
mortuoꝝ. ut hēt infra xxiij°
et posuerūt eos in custodiam.
i. in carcerem usq; in crastinū. eo
ꝙ iam ēsperat hora ducendi
eos ad iudiciū. hic ponit excitatō
boni zeli. multi autē qui audie
rant. s. petri ꝓdictū. crediderūt
in ꝝm. ⁊ factꝰ ē nūs eoꝝ ꝙnq
milia. ad credentibus ḡ usus
ꝑ ꝓdicatōnē petri ⁊ sm hāc fue
rūt ecta milia. ꝙ vidēt ꝛc. ueꝝ sm
alios vō tā milia ꝓdicta ē ipse in
duxit in hāc nūdinā. factū ē autē
hic ponit vtilis zeli ꝓcessus
⁊ primo mali ꝙ hom ubi di
missi fuer. Circa primū primo ponit
ablatō interrogatiō ꝙ petri ensis
ibi tūc petrus. Ecce sup ꝓdicta
callaos ibi vidētes duces. Circa
primū dicit ꝙ factū ē autē mane
stinū ut tangere ꝛc. multi enī
erant ⁊ magni quocati ut ecclie
apli magr ꝛc. et ī ubis suis
capere laos subdit. Et statuen
tes eos ī medio. minabant
eis dup pribus. ad eos simpliciā
dnō nūla vtute ā ī quo nomine
fecistis hāc vos. q. d. manifeste ꝓ
hāc fecistis artibus magicis. dn
⁊ iste iudex. fuerat cū eis dctꝰ
ut malefici. ꝑ tiarpe. Tūc repletꝰ

hic ḡnē ponit petri ensis dicēs
ꝓncipes ꝑli ⁊ seniores audite
i. diligenter vtutē attendite. Si
nos hodie diiudicamur. i. ad iudiciū
ducimur. ut malefactores. ⁊ accipit
hic si. ꝓ quia. ꝙ sic. ī hebraīte
infirmis haud infirmi. i. plusti
ciis cruciatibus eig. nostū sit omnibꝰ
ꝙ ī nōie ihu xpi nazareni quē
vos crucifixistis. ꝙ milites ꝓsti
dib. ⁊ hoc ecce iudicia. ⁊ nequitia
vra quē deus suscitauit a mor
tuis. ex sua omnipotentia. ihc
i. in fide ihu. iste astat coram
vob sanꝰ. vē. ⁊ nō fictitie. Cōe
nudicat scriptura ad ꝓpositū que
hēt. ps. cxvij°. dicens. hic ē
lapis ꝛc. qui de xpo intelligit
ad literā. sicut ubiq; declarat ꝓ
doctores hebreos. cas. ⁊ latinos. qz
enī lapis xpus dicit in scriptura
veteris testamēti patet de melio
ri. Lapis autē qui prossert statu
am facta ē manus magna. ⁊ im
plebit vniuersā terram. qd ad lrām
exponit de xpo. a doctoribus he
braicis. ⁊ latinis. repletꝰ autē
edificantibus. i. a viris sacerdotibꝰ et
legis doctoribus. ad quoꝝ officiū
spectat edificare fidē in fide. et
moribus qui factus ē in caput an
guli. quia ens iudeos ⁊ gentiles
tanq; duos parietes in una ecclia
ꝙ quod dicit. Io. x°. Alias oues
habeo. q. nō sunt ex hoc ouili et
illas oportet me adducere. ⁊ fiet
vnū ouile ⁊ vnus pastor. ⁊ nō
est in aliquo alio. i. ꝑ aliquē alium
salus. quia ipse ē mediator dei
⁊ hoīm. neq; enī aliud nomen
ē subtus. ꝛc. i. res significata ꝑ
nomen saluatoris. nō ē data
alicui hoī. soli enī xpo data ē ꝙ sit

deus & homo. Videntes autem hic ḡm ponit sup petri ꝓfessionē sacerdotū collo & primo pōit tollois actū hō effectū ibi & videntes &c. Circa primū duo. Videntes autē petri ḡstantiam & fortis ep̄i & nullo scrupebant nec advertent compertū ep̄ homines essent sine lr̄is & ydiote & cognoscebant eos quia cū jhu fuerant qui scripturas poterant intemplā & apti erant ad eo homine quocūq; stante ad eis ꝓfite curabāt ab eis nichil potuisse contradicē. Ep̄ dicē nō poterant ep̄ aliquis esset homo ab illo claudo ꝓdictam ep̄ nō erat curatus vē & ꝓfite. Quia dixerat sūm appebat manifeste. Jusserunt aute eos foras ex galilea fedē ut in cōz ab senatu possent melius ꝙferre quid facerem hoc nobis ipsis ꝙ dicat. Nō possumus ego ad mortē aut ad carcerem dampnare & subdit ca quinquidē notū sign̄m & miraculū factū est ꝓ eos & sic manifestando ut detinendo eos ca civitatem totū ꝓtulit ḡ nos & ꝙ quererāt quare nō credidissent eo quos signū tam manifestū viderunt dicentes ep̄ ex certa vit eos malicia cōz. Ep̄ hō factū illud attribuebat virtuti demonū sicut & facta ꝓphetarū ut in beelzebuch principe dicit demonia & ne amplius divulget in ꝓplm̄ gentem eis ꝓcipiendo sub pena mortis ne ultra loquant & notre hoc s. ihu nazareni ulli homini iudeo aut gentili & vocantes hic ḡm ponit collois effectū qui est thibeas corpus sacerdotū ca de miracu manifestū & ꝓbabile ensio apl̄o & ꝓbabilis ensio apl̄oꝝ & iussū & inconspectu dei nos ꝓ eis audire quā dm̄ iudicate q. d. nō poterimus hoc dicē cum auctē hec fuerit nisi de eo in q. dubitare nō em̄ possumus ḡ liquet que vidimus s. ihu miracula. eig rēne & ꝓfessione & audiuimus ipm̄ venturū ad iudicū & hec ab angelis ut ꝓbatū ca° p° ꝓtō loqui. Maiore ac ꝓcepit nob̄ hoc testificari sup̄ ca° & luce vivos & illi ḡminatos dimiserunt eos & subdit causa nō inveniētes qua punirent eos ꝓ ꝓtulm̄ ex quo ꝓbatū ꝓ ꝓfessi fuit ab hac ꝓtate hydro bmodi em̄ ep̄ oēs glorificabāt ad ḡ factū fuerit ḡ sitentes hoc factū dei tute dīma & subdit ca Amodo em̄ amplius ad. cū hō ex quo fact est cui natus omnibus fuisse claudus ꝓlongū tpe confessio eius vitatis cui efficax in eo ratione etatis ex quibus apparebat factū illud esse dīne virtutis. Dimissi aute ꝓ ꝓposita ꝓ secundo zelo malo ex ure sacerdotū hic ḡm ponit ꝓ secundo zeli bni ex pte creatiū & hoc quātū ad deus s. ḡtem ad deitatē oracm & scam quā eorum que pmit ibi. Multitudo aute. Circa primū dicit Dimissi aute & ꝓ ut ipi ibi unanimiter leuauerunt vocem suam ore & dixerunt deo & orantes & oracm suam fundat primo sup̄ dei potentiam dicentes Dne tu qui fecisti celū & tam &c. Ho sup̄ eig gram tē dicit Qui spū sancto os ꝓris de ore tuo pueri & qui intellexisti ad laudē dei ostia. Licet sūm doctores omnes quas hebreorum aut iudeorum fuit declinū. Quare fremuerunt gentes & populi & iudei & gentiles

dimisit eis cum egressus ad mare
xpi pylatq; cum ⁊ milites xpm
crucifigentes fuerunt gentiles qui
das aute pdicte ⁊ illi qui xpm
tradiderunt pylato sunt iudei me
ditatio fuit maria/ dicit aute in
ams meditatio ep̃i no hꝫ ꝓpriu
f magis effectu ⁊ sti aute credide
runt ex omiq; ꝑte nomen p eiq
martem p qua fuit magnꝫ exal
tatu ⁊ glorificatus eo ep̃i ad eos
scam ē eiq; resurrectio ascensio
⁊ spus sc̃i missio ⁊ apl̃or ꝙrum
pleta ꝑ q̃ in minete sua mā
te dicte/ ⁊ hec claificatq; ē filiq;
hoib ⁊ subdit ⁊ deus claificauit
se in semetipo ⁊ q̃muo claifica
bit se assiterunt reges tre s̃ he
rodes ⁊ ponciꝰ pylatq; ut postea
exponit ⁊ dicit regnb a tetrarchis
nam herodes ad tetrarchia gali
lee ⁊ pylatꝰ pcurator iudee illuc
missus a cesare ut hꝫ luce iij°
⁊ ymneus/ s. iudeoꝝ conuenerunt
in unu ad ihu dñm ⁊ deu patrem
⁊ ihu xpm eiq/ ab eo i mundu
missu ꝑ hoc q̃d sequit q̃ puer
milentie ⁊ exponit ut dicit.
conuenerunt ve hꝫ/ ⁊ patet ex dicta
ra. usq; ibi fecisti/ inliqua voluntate
expte ꝑcp̃t que manꝰ tua ⁊ po
suit ⁊ consiliu tuu ⁊ ordinauit
fieri ex maxima
pietate ⁊ mia dei ⁊ ex
maxima caritate ⁊ obedientia
ihu xpi Nunc dne respice i mi
nas eoꝝ ut ipis nr̃is creamur
⁊ da famis tuis cu fiducia loqui
verbu tuu ⁊ subdit manꝰ tuam
manu tua extendas ad curatiõ
nes fiant signa ⁊
prodigia nois sci filii tui ihu/
Ille aute pfecti predicauerunt
ubiq; dño cooperante ⁊ sermone
confirmante sequentibꝫ signis ⁊ ut
darentur manꝰ eoꝝ ⁊ locus/ in q̃ ptre
muit subito domꝰ eoꝝ in q̃ congregata
fuit ⁊ audierũ pricula eoꝝ. ⁊ ex

glorificatio nois xpi ꝑ tenas
ptates nr̃as impedirent ⁊ ex sma
treme ptates iugo xpi subiicient
q̃d patet ad implenꝫ ex que p
secutiõ exitꝫ maxime creuit
fides ⁊ nomen xpi ⁊ ipsis
iugo subiecit colla multi pn
cipes maxime a tpe q̃ stantini
ci repleti sunt omb̃ suis sco
augmentu edificat ⁊ gratie ⁊ mul
titudinis/ hic q̃m dicit credi
dit q̃ sanctã sita ⁊ sub q̃aliter
⁊ qualiꝰ ibi Joseph aute/ cuius
similꝫ dicit ex multitudinis autem
credentiu erat cor unu ⁊ anima
una/ nã quicti erat ad multa
citate maxima nr̃ quisq; eoꝝ
que possidebat aliq; sua ex duc
bat/ sibi ut sue similie appen
do. ⁊ ex hac congregatõe huius
ortu omb̃ religio ⁊ virtute mag
na in signis ⁊ prodigiis dñm vir
tute factis videbat apli testi
monium/ dñis miraculis q̃firma
batur ⁊ gra magna erat in
omib̃ illis/ s. gra dei ad quos
⁊ omn̄ scriptꝰ ꝙꝝ ad multe ibi
subdit nequ ē in quisq; egens
erat inter illos/ ⁊ subdit ea q̃
quot em possessores agroꝝ erant
⁊ pr̃ia/ Joseph aute/ hic q̃m
pone ex nr̃is aliis de ista q̃nta
tate sociali ⁊ diuidit mduas
partes/ inquit principalem ⁊ mate
rialem que mapit manꝰ cali ti
tra dñm dicit Joseph aute qui cog
nominatꝰ ē barnabas/ iste q̃m
ex omn̄ multitudine illustriu virorꝫ
fuit dic qui cu pdicto vocatꝰ fuit
ad apl̃atu ut hꝫ missa xpi ⁊
fuit alius ab illo Joseph/ qui
cu matthia accepit sortes. sup
q̃ ea/ de dicit in hystoria scolas
tica ⁊ hec ut dñm ex ille q̃nto
matꝰ ē barsabas iste vo barna
bas ⁊ ex ille fuit filius alphei

et sic de galilea oriundus ꝙ ste
vñ dicit̄ ꝙprius i. de ciptro
natus dicit̄ eccā de cuī lectre
de qua tbu nō vī fuisse alphei
cū ipse agrū vendidit cū dicit
em leuite nō ipsi agros iudea
in porcōnē hre in alia tra gen
tes aute istig que circhocsi ut
alibi tyranni fuit ad insilam
cypri trāstati ubi agros licite po
terant hre et eos vendere
et attulit pciū mensē nichil
sibi retinēs et posuit ad pedes
apl̄oꝝ ut mō p̄uidit ꝙntati
hm dispōcem eius. Caplm. quinti

Ir autē quid hec ē ps
madenat inquā ocōne
ioseph qui tātū pciū
pdidit ꝙtauit ponit loꝝ
de anania qui p oppositū pte
de fraudauit nichil opposita inte
se pcta magis elucescat et di
cit̄ p duas pres ꝙ primo
opponit culpā et ps pena ibi
audiens autē Circa primū dicit
vir autē quidā ꝛc et ps hrā ipse
ibi cur tentauit satanas cor
tuū mētiri te spūi scto promi
serat enī deo omīs de pfectate
illa. viuēs sine ipo et sic mentiꝝ
fuit deo prem sibi appendēs mē
tiꝝ eciā fuerat hoīb dicendo
ꝙ erat tātū agri pciū sicut ps
p ubi uersus sue infra dicet
ꝙ pretio pdio agrū vendide
rāt que erat ꝙscia factiue
p missū est et p ignis pbabile
videt ꝙ ipsa et vir sius que
nerūt i modū loquēdi de ista
vendicōe et rendendi et frau
dōe de pcio agri retinēs enī
sibi soli ꝙ ē gne et occulte est
gnaliter de fraudōe nōne ma
nēs tibi manebat s. ante vo
tū et venūdatū in tua erat pstāte
qđ tuū potēs agrū vendē
ut retinere et de pcio tua vo
luntate facē me aliquis cogit
te vanū facē et gnalitate istam
intrare nil nō intrare de uare
posuisti in corde tuo hanc rem
i. dōm sūm fraudem molebat
eni de medietate pcij hre co
pensas gnes sicut et alij et de
alia medietate viuē tuctus
in occulto nō es mētita hoīb
s. salu. ē eciā deo ut ps exp
ditius studiens autē hic gne
ponit pena et primo viri ad
te cidit subito ludeo p aussas
tis pressores em aliatig legis
seu ordinacois ēiuit fuit impo
nendi ut leo sternet et alij
trecent et hac mala nichil
abiu filij aaron offerentes ig
nē alienū p aussi sunt adoī
die sue consecrois leuit et
colligens ligna in sabbato la
pidatꝰ mō pl̄o subdit et
factus ē timoꝝ magna veni
ens alios a consilio hoc fi
diat hic p anaciā eccām qua
pauci ad hoc sciebat hoc factū
qđ patet de eiꝰ uxore posted
veniente et facti penitꝰ igno
rante et egressentes autē iuue
nes amouerūt eū ꝛc hoc
autē diuit aliqui ꝙ audiens
illa petri penituit et
mors illa sibi p expiacōe ful
pe fuit nam petrꝰ p̄uidit ꝙ
religiosi morientes ꝑ petrꝰ
forent ecclesiastica sepultura
caruturi et si nō p̄missiset a
nanian sepeliri nisi penitu
isset cū ecē ordinator eccē
ꝙ quidꝙ sit de virtute hoc
videt multū valē ꝙ nō dicit
hic ubi fuit sepultꝰ s. inferos sic

ut pñs sacco et videt magr ꝙ
in loco nō sacco et occulto si em
ptaꝝ fuiss ad cimiteriū gnē plu
bile videt ꝙ vxor sua sanctiss
alibi autē sepelit gnit ꝓcellēs
tractu ē autē hic gnē ponit
pena vendēs et patet hīa / ut
ibi si tanti agrū vendidisset /
p tanto pio et nō maioꝝ et
cepisset petrꝰ suma pfise ꝑ
vir eiꝰ posuerat ē ꝗtate
que vndit / cōia / et certe tanti
pfise ꝙ vltiꝰ quesit usꝫ tēp
tāe spūs dñi / hec cū fraudatio
dicit dei temptatio et ꝙ pquā
quesierūt occasionē illē sequē
cia de dei noticia illa scīa
tem gnit premiendo temptāe
cū est expressetu accipe de
aliquo cōe pedes eaꝝ qui se
pelierūt vrū tuū / cū ecce si
de eius sepultura et efferent
te / punitā sili pena tēta pꝫ
usꝫ ibi et facta ē timoꝝ magr
ng ī at cōia vnusa / et ī gre
gacōe credēciū ī xpm retra
hens quelibet de congregacōe a
sili trīsgressione et omnes
qui audierūt hec / nā alij qui
nō ponebāt sic bona sua in
gm michilo mag estiar facto su
erūt trīti cogitantes seuēcia
tem vltionis dñe / ꝙ mang
autē / ꝙ strꝰ supiꝰ pēsita est
petri pdicatio apud iudeos
imgtdit hic gnē pomt eius
pdicō apud eosdem cū alijs
aplis gnit et audit ī duas
pres nā primo describit hec ꝙ
dicō trīs ꝗ virtuosa ꝙ estiar
erit iudeoꝝ conatuꝝ venē
nosa ibi exurgens autē / scīa
p̄mu audit aplorꝝ pdicatio
uosa ex dictis ff ex mirand

eam gfirmatiꝝ et ex multi
plicatōe credenciū ad ex hoꝝ
tacrem aplorꝝ et hoc ē ꝙ dicit
ꝙ mang autē aplorꝝ fiebant
signa et pdigia multa inter plebē
nō dicit impīaꝝ ꝗ nō de
bent paucis exceptis qui ac
cultē aliquā erant ut gēma
liel mydpdeng et aliqui alij et
erant vnanimit omes / s. apli
in porticu salomonis vbi erāt
locus aptꝰ et pdicatōis de
ceteris autē nemo audebat se
iungē illis / s. ficte timentes pe
nā que venerat sup ananiā
et eiꝰ vxorē ꝙ magnificauit
eos populꝰ pp curatōes et mīcla
que faciebant et ꝙ bona p mal
suis p secutoriꝝ reddebāt et
subdē de multiplicatōe credēciū
et dicit magr autē augebat ꝙ
et ꝙ pauꝝ hīa usꝫ ibi ut umbre
petri saltē umbra illiꝰ / cui / nq
pomt dria petri mē q̄ libos a
filios in aquatōe mīculoꝝ nā
alij aplī curabat infirmos p
tactū manuū sicut dicit supra
p mang aplorꝝ / cū / petrꝰ autē
nō solū p tactū ꝙ eōia p umbra
qđ ē maiꝰ ꝗfiebat ad ondēd
ꝙ erat principal aptus et ꝙ ad cendū
autē ꝙ si gsidēnt miracula
et opa virtutis actiue ī nullo
tamen alio ꝙ oīa sint vir
tute ḋina infinita cū sint opa
tāa virtute nāli ēate trīsscen
dencia ḋj autē gsidēnt spiritu
ad rem facta sic vnus magꝰ e
alio sicut suspensatio mozuꝰ ꝙ
curatio lepsi qua curatio sanitas
languidi similit si gsidēnt
spiritu ad modū faciendi sicut
magꝰ est curare lepsi aut lay
uidū salo verbo ꝙ tactu et p um

bram qua p̄ ubi verbu em̄ c
aliquid p̄fodes ex hoc hns
virtute ꝙ umbra mchil ē spūs
ꝙ tm̄ p̄fatas luas ex mt̄ palate
corpib⁹ t̄ p̄ corpib⁹ no legit eu
rasse p̄ umbra sicut petrꝰ ꝙ
in petro impletu ūm fuisse p̄
dubit ex dñi ꝙui credit i
me opa q̄ ego facio t ipe fa
ciet t maiora horū faciet ceta
patent in lra Surgens aute
hic gmr ponit sacdū gatarū
venenosa ma gatari invidia
q̄ veneno ē aie zeluerūt ap
postolos p̄dē ꝙ no potuerunt di
uina virtute ipōs p̄gente t
hm hoc residuū huiꝰ capli i
hoz pres dimidit p̄ primo ponit
apstoz captos ꝙ captiuoz mt
patos ibi t introduxit ꝙ in
troductoz excusatoz i vndes ad
ceto excusatoz dimissio i assen
serūt aute ꝙma ad huc intres
p̄ primo ponit apstoz iniuriosa
captos ꝙ ex miraculosa liba
ibi angelꝰ aute ꝙ apstoz caute
losa reductio i tuc abiit Circa
finē dicit Surgens aute pn
tifex sacdotū ꝛc ex hoc videt
ꝙ ipē t qui cū illo erāt de
secta erant saduceoz qui ne
gant resurrectionem t spūm t an
gelū ut hēt ipsa verba ideo
subdit repleti sūt zelo i in
uidia t ira eam apli patie
bat in ihū resurrectionem ex mo
tuis ut dom̄ ē supi in capio
nij cal dicit aute saducei
a sedes ꝙ ē iustia in hebreo
nā saducei mt alios judeos e
rant in iudicijs t pugnacibus
acerrimi ut dr in scolastica hysto
ria ꝙ ꝙdā sibi nomen iustitie
usurpabat t posuerūt eos in
custodia publica i mactare
nequ⁹ ponebant male factores
publici homicide t latrones t
huiusmodi Angelꝰ aute hic gmr ꝙ
apstoz mirabilis liberatio t ex
huiꝰ liberationis ad miraculū ibi
ad vemēs aute Circa primū d
Angelꝰ aute dñi p̄ nocte apertis
eis januas ꝛc dicit hic quedā
glosa ꝙ no aperuit hm̄ vem̄ ꝙ
hm̄ apparuit ꝙ educit eos p̄
januas clausas ita libē ac si
essent apte t ita hoc no ē du
biū ꝙ hoc potuit fieri virtute
dīna sicut corpꝰ xpi no du
bitamus ex hoc de vtō clauso
venit ꝙ no potuit fieri virtute
angelica que se no extendit
ad faciendū duo corpa simul
ex ꝙ potuit in virtute ꝙd an
gelꝰ januas aperire t claudere
sicut pius t huic no educere
apstos videt hra magri gratie
te t stantes loquim̄ in templo
astant t intrepide plebi ibi
quemcūq⁹ omnē vitā vite ꝙ
s. xp̄iane que t imponi p̄ mgri
t gloriam mi fuerūt qui tū au
dissent intrauerūt diluculo scz
docendi ad implendum mandatū
ꝛc t patet hra usq; i t ingressi
Venientes aute hic gmr ꝙ
dicte a multa libidinis au d
ad venientes aute ꝛc t ꝙ hra
usq; ibi t miserūt ad carcerem
ut adducent ad hoc em̄ pon
fierant in carcere ut manifes
tide tra hent ad iudiciū t
de mpnarent ceta patent
usq; ibi t custodes stantes i
diligenti custodientes qd no
operirent p̄ de secta claustre ut
custodie ceta patet usq; ibi
ambigebat de illis quid non

fiet / vbi & quo quererent
& caperent. ad vemens aute ghi
qui vidit eos astantes mtem
plo & intrepide docentes mul
tauit eis / 2ē / & pz ira. Hic abiit
hic fmr ponit aplos & cauctelosa
reductio fuerunt aute isti ad
reducendū eos tuepe & asse
sicut malefactores publicos
& videntes de nocte spūs
timentes ne lapidarent mute
uerūt spūtū & ad reducendū
eos usi sunt tm vbō simplici
& hoc e qd dicit. Hic abiit
magistratu / nomen e offiū &
tenet collective primatibus
ymaginis cū mistris ad capiend
aplos paias et adduxit eos
sine vi / cuig ca subdit. expte
ipos cū suadebat timebat em /
expte de aplos ca sunt pmp
ta uoluntas vemēdi & sciat
tas de assistencia dei. Hic in
terrogauit eos / hic ponit aplos
increpacō ei dicit. Precipiendo
precipimꝰ nob / i. aucte pontifi
cali plibuimꝰ ne docerēt in
nōe ihū / s. i nōe ihū nazare
ni & ecce replestis ihrlm doc
trina vra / tone precepta mea &
uultis introducere sup nos / vt
d. nō salui estis in obediendo
& eam omen homicidij nobis
ponere. Respondens aute / hic
qnt ponit interpretor ensia
que e duplex hic ponit ihū
surgens aute / ymo vō e p
aplos & ubi cū dicit. Rndens
aute petrꝰ / lic & glosa in hac
arte dicat qd apli expectauerūt
moti. nō sunt passi ymo p.
omnib loquit nō e tm vissimile
qd omnes loquentes sint dedu
ctionis nec que sequit. qd ordine
qd ibi fuisset effusio vent. qdm
erat decens mr. tm intelligi
mr sic. qd mittit horib loqui
in loco iudicij. Io magis videt
saluo tm meliori iudicio. quod
tng salvq debuit ensione. quod
data alij apli appauerint ea
tamq̄ suam. mr illa glosa cū
sit magistralis & autentica obe
dire equet deo magis qd homib
ho e & p se nata. cū hanc nullā
auctoritate p̄apiendi habeant
nisi adeo a quo e omes ptas
deus pat / mr nr / i. que colye
rit pces mri. suscitauit ihm
que uos interemistis / & sic no
mpoinmq̄ nob flo sanguine qui
huic principem cause militantis
& triumphantis & saluatorem
hoim deus exaltauit / ad ce
lestia dextrā sua / i. virtute sua
sicut declatū est supi. ea ra
ad dandā pniam isti / i. ad dā
dam qd penitendi & remis
sionē pcōr / et nos testes sum /
qd nob preceptū est ista testi
ficari aut pz supi ymo & luce
tius / q. dicat. qd hac equet
nos mlior obedie deo hoc
ribus / s. resurrectionis & mis
sionis spūs sc. & spūs sc̄i
testificat ista qui loquit in
nobis et cuig dante sunt sig
& p digia qm haec i malis
obstinati ensione rōnabilem
nō recipiūt. deo subdit. hec
cū audissent pdicties sacer
dotes dissecabant / qd ensione
eor nō potuit infringi. et
tm volebant eos occidere &
surgens aute / hic qnt de
tusacō sā p gmaliche verba
qui ne dicit. ista cā discipls
apl̄os & cetuig tm. ut indeor

pessima gsilia dissiparet. phari
seus/ inhac q̄ credebat re
surrectione & spm & angelu
q̄ nō sequēdo malicia phari
seor/ legis datore honorabilis
& sic magis habebāt dūctem
loquēdi/ iussit foras ad breue
hores fieri/ t apl̄os. ut in eor
absencia efficacius ect p eis
eius sma viri ueritie/ qui est
imlecte & phet̄ eruditi sic
tenuit nobis/ ꝛc/ q̄d/ nō de
bet eos p̄iquitare q̄demnare
q̄ facta p̄telta gsideāre/ quor
duo reatur dicens ante em
hos dies exortit theodas
dicens se ee aliquē/ s magn
nū apl̄etā. qui ut dicit Io
sephꝰ magos actibꝰ mltos
de ihrlm decepit & mltos fa
cultatibꝰ de ihrlm sublatis
duxit eos usq̄ ad ripas Jor
dānis/ dicens se p̄cepe eis
trāsitū p aquā aliquā. qui or
tus est/ et oms tē. p mlti
tēs ad hoc missos a facto p̄si
de syrie. Post hūc exortus
judas galileus indictu p̄fes
sionis/ t tempe quo singuli
de judea ibant ad ciuitate
sua ut p̄fitēt se ee subdi
tos romanor/ et hēt hoc
ipe & autor fuit post se/
affirmans pubice q̄ illicitū
est judeis alīq̄ regnosare
dnm̄ nisi salu dm. qui e
duxit eos hucusq̄ exercitu
& hoc erat fm̄ ap. Jemias
qui sub fuit inducebat se=
dechiam & alios de pplo iu
deor ad hucndū regi chal
deor. penitus exercitū diuit
si p aliquē ulla/ sedechias in
culpat de hoc q̄ fregit iuāmē
tū q̄d fecat nabuchodonosor de
hierlm & ducēs sibi subtributa
nō fecisset si iuāmentū illud su
sset illicitū. Similit daniel & so
cij eius qui fuerunt sancti huili
& fidelis & fecerūt nabucho
regi pp q̄d eāa saluator ait eum
interrogatꝰ si liceret iudeis red
dē censū cesari/ reddit reddite
q̄ sunt cesaris cesari & que sūt
dei deo. & ipe p̄cepit & omnes
quotq̄ consenserunt ei/ ad hēn
tes eius falsa docēe. Consen
quēt applicat ad p̄positu p̄dicta
dicens. Nunc ergo dico vobis
discedite ab hoīibus istis/ & ab
eor p̄secutōe. qm si ē exhoīb
consiliū eor/ hoc/ t si doctna eor
est humana q̄ficta dissoluet sicut
p̄dictor. p vō exhoīb ē. exo
ordinatōe dīna nō potuīs dissi
uē/ nā eius ordinatōem nullus
pt impedire ne forte & deo re
pugnare videam/ q̄d/ ai hor
mentis pum. Que repugnādo
ordinatōi dīne consenserunt aut
hic quis potē de causato. dmis
sio ai dicit q̄ consenserūt aut/ vel
p. eāt legis doctor venlis. cui q̄
eius p̄suasio erat rōnabilis ducē
tes q̄ consensērunt ei de dīmissione
apl̄oꝝ. nō tm de nō dīmittendi
& q̄ subuerat simpliciat eos dimitti
& ipi q̄us fuerunt cessi & phibiti
p̄dicāe nomen xpi. Io sequit
et quocunq̄ apl̄os cessis deme
duxerūt/ ꝛc/ Et illi quidē gaude
tes ibant/ ꝛc/ tm q̄ ad ūsa non
salu sustinebāt patient & eāa
gaudent inquo consistit decor
lentissimꝰ sortitudinis ḡdus.
Omni die nō cessabāt in templo

et ea domos docentes. ℣ In nullo
vbus aut vllo tpe ℟ magr ad
dicandū xpm foralis ammati
one. ℣ Diebus illis. ℟ De septa di
cade petri singlariē et ceteris
aplis hic gnr occasione huius fit
pe inserendi. Ingnia agit de elec
tione septē diaconor. ne impediret
ptatis et predicatis aplor. et duab
modis plis. ℟ primo ponit causa
et actq electois. Ibi subdit pceat
de electis ibi stephanq autē. Ibi a
ad hunc modū. ℟ ℣ ponit elec
tois ea sine eō. Ibi ipa electio
placuit. Circa p̄mū dicit
q̄ diebus autē illis crescente nō
dispulor. facta e mīm gr̄ca
nō cm pe regi mīstrare tanta
mītudo sicut pauci. eo q̄ difficile
est q̄n i magna mītudine sit
aliquis discolus aduersus hebreos
oms erat iudex. ℟ aliquis erant
nati i iudea. et illi dicit hic he
brei et aliquis nati in grecia ex
iudeis ibidem p̄ antiochum
epm sic. et illi dicit hic greci
et similit illi qui de gentilitate
erat ad iudaismū quasi eo q̄ de
scendēt i mīsteria cotidiana vi
duar. ℟ ℣ ponit duplicit
nr̄o q̄ grece mīeres tanq̄
magr rudes repellebant ab he
breis ne ministrarēt. Alio modo
ipse de spetq̄ mīor q̄ grecus vi
duis nō administrabat. ita hn
nr̄a sicut hebreis. Conuocantes
autē xp̄i apli mītudinē disci
pulor. nō dc hn regibile p eos
intempalibq absq̄ detrimēto i
spualibq discerēt nō e equū
nos dc impiū vbū dei. ic p
dicationē verbi dimittā spūalia
sint equalibq ponenda. Considerate
g̃ fres viros ex vob̄ quos me
tig̃ gemosatis q̄ ℣ nobis. et qui
melius pnt scire modū regendi
multitudinē hāt qua ex̄ne
bam testoniū. i. bone fame
septem. hic nūs q̄rit septe
narius sanctus. ℟ ℣ subdit plenos
spu sco et sapia. spūm affere
pe p signa ex̄terna quos q̄sti
tuamq̄ sup hoc opus. s. ad mīste
rium tpalium nos vt eorum. p
qua ascendit i dm et mīsterio
verbi. p qđ fit descensus ad p̄xi
mū. ad mag angelos. mīstaria
iacob ascendentis in celū. ℟ ℣
Et placuit. hic gnr ponit eius
dē dicit et placuit primo coram
mītudine. q̄ rōnabilis erat et
utilis et eligerēt septē pleni
fide. i. fidelitate. q̄ quod
tale negotiū p̄mitti sibi posset
omitti. et idem intelligendū est
de alys. ℟ ℣ dicit laudantes
tamq̄ primaq̄ martir futuros et mi
sericordiā adiuuā. i. de gentilitate
quasi ad iudaismū conuictionem.
i. de conuictione natū hac statu
erunt ante q̄ spūm aplor. s. illi q̄
eos elegerūt et orantes. s. apli
imposuerūt eis manus. ipsos co
mandos mīsericordes nr̄os. inde et dy
acon̄. q̄ impositionem manus ordi
nat. Et ubi dm crescebat. i. ef
fectus predicationis ubi dei p mīti
plicationem accedentes quidam ecclia
turba sacerdotū obediebat fidei.
q̄ macula que videbat maiestē
occulte in eis erant. quidam fuit
gamaliel erat rector. Stephanus
autē. hic gnr scdus lucas ps.
de electis. et primo de septenario
eo de philippo ca. vim. ibi phs
lippus autē. prima i duas. q̄ ℟
circa stephani dc dāt duabus q̄
bus ℟ ℣ surgens inde p scam
ibi cui subiacuit. Circa p̄m
dicit. Stephanus autē plenus gra

adhn aparuit, et fortitudine ad
adusa colligendu faciebat signa
et prodigia magna in populo ad ve-
tatem fidei catholice confirma-
du. Surrexerut autē quida de
synagoga que appellabat libertoz
et regione sic nouatoz aut de gre-
nit lincarū et cyrenesiū et a cyre-
ne ciuitate et alexandrinoz et ab
alexandria metropoli egyptiū et
eoz qui erat de cilicia et asia
nata sut regionū iudee ipm
quoz disputantes cū stephano
fidem catholicā ulus quātū poterāt
impugnando. Et nō poterāt re
sistere sapie et spiritui qui loquebat
hm. Tunc submiserāt salutoz de luce
loc. Ego dabo libi os et sapiam
cui nō poterūt resistere et contradice
ores aduersarij vri. Hic submise-
runt hic quē pmit orientes p se
cucio ut qui tūc ut supra scē-
phanos resistere nō poterāt videte
ta superius apparent et primo po
pulū stephanū et seniores et scribas
et ecce repentino impetu rapie
runt eū et adduxerūt in cōcilium
Erecta pmū dixit. Hic submise-
runt testes falsos qui dicerent
Hic homo nō cessat loqui verba
blasphema aduersus locū istū et legē
Audiuimus enī eū dicentē quia
blasphemia hec moysen et deum
et contra moysen et deū blasphe-
mia autē intelligere potuit lapidū
Tunc exprimit. Commouerunt itaq;
plebem et ipsū omnes et seniores
et maiores natu et scribas et irruen-
tes rapuerūt eū et duxerūt in con-
silium. Et statuerunt falsos testes dicentes
Homo iste nō cessat nō habere cū ipo
nōie sco contra locū et legē
cessat loqui verba
blasphema audiuimus enī eū
mg dicentē quia
hic destruet locū
istū et mutabit
dicit
dixerūt enī
templo et exprimit
nō remanēt
lapis sup lapidem q non
destruerēt et de mutatōe tra
dictōnū moysi quas tradidit
iqua negāt et monte hoc neq
similib adorabūt patrem
veri adoratores erūt qui ado
rabūt patrem in spū et veritate
Iugus significabat tabu corpa
lem legis cultū et spūale gnū
tandū. Ad primū dicendū q
nō dicit se templū destruc
turū sed predixit de destruendo sicut
factū est postea a romanis
dōis
ihu aparitione dni. Vel aliter
obiicit q romani nō destruxe
runt in virtute et sic potuit cū
sit deus destruxit nō ergo
testes nō loquebat de ihū
quātū deus in cuius destructōem
nequaquā et hominem putasse
dicerent et sic loquebant ihūm
nazarenū hūc et exemplibilis
hoc. Ad hm dicendū similit
q traditōes illas nō dicit se
mutaturū sed q essent mutande
dicto dno et licet hoc scāt in
quātū deus hoc tū nō loquebat
testes ut dom est dicendū tū de
hac mutatōe q nō fuit ibi mu
tatio de gētis in gētē ihc sed
de ipsis ad p̄sonā q alleganē
ne legis et multo p̄ius q̄ veteris
sicut diffuse fuit ānūciatū in
epla ad hebreos. Et q̄ dicit
lege ut nichil ad p̄sonā ad
ducit lex quātū sit mutata
nō ihc destruit sed magis p̄fecit
q̄ veracitate remanet et figura

melioꝝ ꝑ qđ dr saluator. ad ꝙ
no veñ solue legem ꝙ ad mplẽ
st mandatas eiꝰ aũ ⁊ vltra am
no ⁊ nullo viderũt facies eius
tanq̃ facies angeli/ eo quod am
pulet̃ refudime ⁊ claritate sibi dꝫ
muus data ad declarandũ suã
sctitat̃ et ineꝛcia ut sic ama
licia sua retinẽt ut magis q̃ desp
nabiles redderẽt. Caplm vii
Dixit autem/ hic ꝓmt̃
causati responsio circa qđ
ꝓmo dr videndi locus.
ei dicit. Dixit aũt pncps sac
dotũ ẽ/ ho ꝓmt̃ responsionis
actus ei subdit qui ait ẽ/ circa
qđ sacerd̃ qđ stephanꝰ fuit accu
satꝰ de quatuoꝛ. s. qđ locutꝰ fu
erit ḡ dñm. ḡ moysen. ḡ templu
⁊ ḡ legem aut ꝓ ex̃pdictis so
lo excusat se de ꝓmo. s. de deo
ho de moyse ibi eadem tue/ ꝙ
de templo ibi tabnacli/ spẽs de
lege ibi dura cervi/ de ꝓmo aut
excusat se ꝑ hoc qđ credidit se
cũdm dñm que coluerũt sc̃a ꝓgꝛa
che. hinc replicatis ex̃ hystoꝛia
usq̃ ad moysen ⁊ dimisit. duas
ꝑtes ꝛ. recitat ꝓmo hystoꝛia in
cipiendo ab abraham usq̃ ad
jacob ho a jacob usq̃ ad moysen
bi et jacob. ꝓma ad huc. duas
⁊ ꝓmo recitat hystoꝛiã abrahe
ext̃ promissionis tam ho inꝛpaꝝ
ibi et vide/ Ad euidentiã dic
dex̃ sunt hic aliqua ꝓnotanda
ꝑ qꝛoꝝ unum hmq̃ passus ad
ea q̃ dicta sunt de abraham. ꝓ
nes xꝝ ⁊ xꝑ ꝓm̃ ẽ de ingꝛessu
dei dicens abrahe exi de tera
tua. bis em vidit deus hoc
sibi dixisse semel ante mortẽ
patris sui thare ⁊ de hac loqꝫ
hic stephanꝰ unum illoꝝ exitu
no fuit exercitus usq̃ post mor
tem qui semp̃ est nr di absq̃
quo debitũ impendet ⁊ hac vo
luntate dñi licet no sit exꝑssu
st tm̃ semel post mortem patꝛis
⁊ tute dedit exercendam ⁊ de
ista vice sit meus [illegible] sic
ꝓ. xꝝ dixit q̃ xꝝ indixit sue
rũs dixit apls. sicut misit
me pr̃ ita mitto uos/ ad pdi
candũ ⁊ in de voluntate eius
fuit exercitio retardata usq̃
post ꝓmũ sc̃i missione unde
indicit assensionis mandatum
fuit replicatiũ cu tuli retarda
cõe actum ꝓ/ requiet̃ sante
spũs sc̃i tuas ⁊ eius in testes ẽ
ne ipsũ repugnat ei qđ dixe
rũt mplens valu salomoꝝ
dicente q̃ ipsũ dñi de tra tua
sicut dñm abrahe ꝓ lxx. annos
ante mortẽ patris sui ⁊ q̃ ex
cut exuit. ꝙ. no reputauit eũ
nisi q̃tũ ad hoc q̃ dom̃ dñi
exoꝛ. ẽ ad quod scienter ẽ exe
cutio fuit ante mortẽ patꝛis
qđ ꝑfm̃ est ut dñs ẽ ꝑ dñm ẽ
de loco appropinquãte. sed qđ sciend
est. q̃ mesopotamia ẽ nome
ciuitat̃ ⁊ regionis sue ꝑtim
de sicut babilonia milibꝰ regꝝ
⁊ philippꝰ ⁊ ꝓphetarũ alii aũ.
p ciuitate babilon ꝓprie. ⁊ alii
p tota ꝓuincia unde in pluribꝰ
locis dicit̃ judei mbabilonia
captiuati/ qui tm̃ fuerunt indi
ꝙ regni ciuitatibꝰ collocati
⁊ samaria secunde acceptur
p nouo unius ciuitat̃ aut patet
valde ⁊ multis locis ⁊ aliqñ
p regione sicut [illegible] dicit̃
de mr̃ thus in ciuitate samarie
q̃ dicit̃ sychar ⁊ manifeste ꝓ
q̃ samaria que dicit̃ sychar aũ

ubi p regione siue puincia dr
mesopotamia alr accipit p a
uitate aram p se/ que hic no
mat tharram & sic sut naui
gatio sicut dictu fuit gen xo
cuiij^o & mesopotamia e nomen
greci dictu a meso q^d e mediu
& patamos q^d e fluuiu/ q^z ciui
tas illa sita e int duos fluuios
unde gen xxiiij^o ubi trslacio
nis hr mesopotamia in hebreo
hr in aram fluuioz/ aram aut
e nomen syrie/ alr uo hac nois
mesopotamia accepit p tota
puincia cta dam ciuitate Ab
raham uo egressus de chaldea cu
patre suo thare p mo intrauit
mesopotamia p ut e nomen
regionis qua p ut e nomen
ciuitatis/ que alio nomine dicitur
tharran/ hijs ipi^s p missis se
quitur dr trs uiri fratres/ hoc
dicit q^d tu ad sibi coetaneos & in
timos & patres/ q^d tu ad semi
nes audite uirate deus glorie/
i. deus gloriosus que cuncta/ &
sic no sit blasphemia apparet per
mos abraham/ prima uice cum
esset in mesopotamia/ i. antrasset
finios mesopotamie regionis
sue qua habitauit intharran/
cu pre suo & dixit ad illum
egredere tua/ & qua hac d^r
ep. tam egressus de chaldea inq
natus fuerat. ita mesopotamia
& chaldea sut puincie distincte
so dicat aliqui q^d licet eiusdem
sit corpis. no tn mete/ q^d po
nebat illic ire & quid dictu
i pbam gen xxi^o & ideo dicit
sicut ubi dm sut q^d exire hic
magis dicat p se elongare &
huic grecismo ltra hebraica gen

xxi^o ubi em ita translatio hr egre
dere de tra tua &c in hebreo hr
uade tibi de tra tua/ q^d d^r pu
latre tua uade longe de tra
tua & de cognacone tua/ q^d nachor
erat abrahe remansit in meso
patamia/ illuc egressus/ & longius
abijt de tra chaldeoz/ de qua ia
ante egressus erat ut dm e & ha
bitauit intharram/ cu patre suo
usq^z ad mortem eius vole sue dicta
q^d nec hic q^d uult negare sacre
hystoria/ abrahe mera p missio
nis dicens & inde postq^m mor
tuus e pater eius trastulit illu
reiectis preceptis illius hoc de
tra tua/ hm q^d dictu e supra
& hec gen xxi^o aliqui tn dicat
illud q^d hic dicit. egressus de tra/
dicat p anticipacionem & p salu
samel. dictu sit ei sepe ma
nifestius & melius grossius bis
ut dm est & no dedit illi
hereditate in ea/ &c/ & habitauit
intra chanaan sicut adhuc
& peregrinus no e contra illud q^d
de gen xxi^o egressus exiit aper
ab ethpo ethno/ q^d hac no sint
ad habitandu at colendu & pse
pultura sare & repmisit dare
illi & semini eius gen xxiij^o mo
tram qua gessisset & dato & sem
tui eius no hrenti filiu/ no fuit
natus adhuc ysaac/ nec ysmahel
ut hr gen xxi^o locutus e autem
ei deus/ gen xv^o q^d erit semen
eius accola in tra aliena/ s in
tra chanaan & necessitate lit
huiusmodi eas subiacere/ & male
tractabunt affligentes eos annis
dura seruitute post mortem ioseph
ut hec ibi q^d anos cum ab
sit gemitus egyptii dm incipiendi sit
a natiuitate ysaac usq^z ad exitu

filioz ifrl de egypto ſicut ſuit
diſſus onſu gen xlvi° ⁊ ꝑ hic
ſuit aliquid repeti. A natiuitate
em yſaac uſq; ad natiuitate ja
cob fluxerūt ānī lx gen xlvii°
jacob aute cū ānoz c xxxo ſp
deſcendit in egyptū cū filijs ſuis
gen xlvi° uſq; ad exitu
de egypto fluxerūt cū ānī
ſm hebreos quibꝫ ſimul iunctis
fuit cū ānī plus quibꝫ
ſemen abrahe aduena fuit in
aduena aliena ⁊ ſic ꝑ ꝙ no
ſunt in affluētia ꝺ̄ringent ānos
ꝫ ꝑ utem miſeriā illius
tpis ⁊ uēo ly ꝺ̄ringent ānos
no reſpect ad illud qđ mḗ ꝑ
mittit et affligent eos miſi
p ſynecdochen ſ. accipiendo ꝗte
p toto ſicut dicit ꝙ ic iacuiſſe
tbꝫ diebꝫ in ſepulchro ꝫ ꝑ
refert ad illud qđ ante ſomit
tit ſemen eiꝫ aduena inꝑa
liena ꝙ tot ānis hītauit ſeme
abrahe inꝑa aliena uel ōnſa
eſt ⁊ poſt hec ex ibus ſub
moyſe duce exo xiij° ⁊ ſequent
in loco iſto qđ ſuit impletū
tpe joſue ſub cuius ptis ifrl
mīuit inꝑam ꝑ miſſionis.
et dedit illi tēſtamētu circū
ciſionis gen xvij° ⁊ ſic ḡmā
it yſaac cū eēt ānoz gen
xxi° ⁊ circūcidit eū die octauo
ſicut ꝑcepit gen xvij° et ja
cob hic ḡnt recitat hyſtoria
a tpe jacob uſq; ad moyſen
et ꝑmo recitat hyſtoriam tpis
ſuiuſq; ꝓcedent hꝫ ſub ſcripſ
it ibi cū aute dicit ꝑmū dicit
et jacob ſuppleēt circūcidit xij
ꝑiarchas ⁊ filios ſuos qui di-
cūt ꝓtriarche ⁊ patres ꝓmogpa
les id ꝓtriarchas ⁊ archos ꝙ ē ꝓmogs
ꝙ. ab quib⁹ deriuant xij tbꝫ
ifrl et ꝓtriarche emulantes
joſeph ⁊ inuidentes ei gen
xxxvij° ꝓtendiderūt eū in ē
gyptū eoꝝ calo et ēt deus
cū eo ⁊ eripuit eū ⁊ ſ̄ma
de manibꝫ ſūm voluntate eum
actide ho de ciſterna ubi poſue
rūt eū mortuoz ſame ꝫ de
rerē regis egyptī ubi poſuit
eū mḡr miliciē gen xxxvij° et
dedit ei gratiā ⁊ ſapiam in
ꝙſpectu ꝓfōnis ad ꝙponēd
ei ſomniū de futa fertilitate
⁊ ſterilitate ⁊c. ꝑcepit autem
ſapiēc ic ſicut ꝑ ducēt jo
ſeph ⁊ hoc ēt gen xlj° tu
audiſſe autē jacob gen xlij°
miſit fres meos i filios ſuos
ſimū i ⁊ ſima vice ⁊ in ꝫ i
ꝫa miſſione ḡnitꝫ no eſt
joſeph a frib⁹ ſuis 2ū gen xlv°
ꝙcitens autē joſeph accēſuit
jacob patrē ſuū ēt capitā ia
mmalbꝫ loquī. ut hoc ēt ꝙ
gen xlvi° ꝓfuit dicit ōms aīe
domꝰ jacob. que ingreſſe ē
gyptū fuere lxx. ꝫ ibi nuant
tm ꝑſone egreſſe de jacob
actu nate hic aute ⁊ cxc
⁊ nuant. cū illis qnqꝫ nepo
tes joſeph. ꝙ ꝙtimebat ad
ꝑſm ifrl ꝙ qđ lxx inꝑtes
gen xlvi° ꝓfuerūt lxx.
qua inꝑtacōem ſc hic ſcīs
lucas ⁊ deſcendit hic ḡnr
recitat hyſtoria ḡntū ad de
cenſū in egyptū ⁊ et deſcēdit
jacob in egyptū ⁊ de ſuctꝫ ē
gen xlvi° ⁊ ꝑres mī ſ. xij
ꝓtriarche de quoꝝ joſeph.

in egypto hec gen vltra / & de mor
te aliox / xxxii / & trāslati sue in
sichem / hec hra videt mlta mu-
tata & discrepare ab eo qd hēt
gen xxiij^o / de spelūca quā emit
abraham & gen xxxx^o / de ag^o
que emit jacob a filijs emor
p qd ad intellectū huius passus
dicendū qd abraham emit illa
spelucam filijs ephron ethei &
iacob illū agrū a filijs emor pa-
tris sichem ut patet in gen
in spelūca vā ab abraham emp
ta fuit jacob sepultꝰ illuc por
tatꝰ de egypto gen vltio / in
agro vā quē emit jacob / et
quē dedit joseph filio suo / ut
hēt gen xlviij^o sepulti sunt
ossa joseph illuc apportata de
egypto ut hēt josue vltio / de
alijs vō patriarchis nō hēt de
sepultura sacra ubi sunt sepulti
p̄z jeānim dicit de sēta pau
la. qd ipsi p trānsiuit usq; sichem
& vidit ibi sepulchra trium pa
triarchaꝝ. josephus vō libro an
tiquitatū dr qd fres joseph mor
tui in egypto apl̄os suos fue
runt trāslati membra / & ibidem
sepulti / et mlta magis videt
credendū dicto josephi / qua ra
tionem qd longo tpe fuit ab
jeāmino / et qd natus fuit in ju
dea & ciuis genouit emāla
ta judee / cepit hoc permissiue
dicendū qd sanctus lucas hic sēm
recitat duas hystorias nutri
tate / et exponit sic hra / Et
trāslati sunt in sichem & positi
in sepulchro qd emit abraham /
[illegible] ibi / qz de joseph cer
tū est qd sepultꝰ fuit in sichem
ut p̄dictū est / de jacob vō dū
est qd sepultꝰ fuit in chron in
spelūca abrahe ut p̄dictū est
de alijs patriarchis dubiū e
rat / hic ut ibi sint sepulti plu
ri p probabilig videt qd in chron
ut dom̄ / a filijs emor / illud
nō guagit hra / i mēte precedēti
p antecedēti ubi & trāslati sunt
in sichem supple emptā a filijs
emor p ipm jacob ut dictū
est / et sic exponit scolastica
hystoria p̄z hinc ostium videt
ab uiare / qd sequit / filij sichem /
qz gen xxxiij^o dicit qd jacob
emit partem agri a filijs emor
patris sichem / et sic emor nō fu
it filij sichem p̄z per cāp̄ōnem
in eodem ista de facili re
spondet qd idem homo frequēt
p̄z patrem & filium cuiusdē nois
sicut dns karolus comes valesij
bone memorie huius patronj
regem francie nūc philippū
et filium dei gra nūc regnātē
nūc philippū / et sic de dicti
de ista emor qd hinc patrem
nāt sichem / de quo sit hic
mētio cui dicit a filijs emor
filij sichem / et filium eiusdē nois
de quo dicit gen xxxiij^o qd
filijs emor patris sichem / p̄z qz
ex pō dicta videt mltū mēda
ta / et qz hra videt pretendē
qd abraha emit plus argenti
a filijs emor / dic posse dici
me tñ puidisse qd ille emor
de qua lucas hic loquit fuit
idem cū socio patre ephron /
fuit binomius sicut nō pauci mi
lequit binomij / et sic abraha
emit a filijs emor / qz ab ephron
qui fuit de filijs eius / et ipse

emor alia naue dicta scar huit
prem naue sychen Ille autē emor
de quo sit mētio gen xxxiiij°
huit filiū naue sychem nē est
in gulmens si ponant eaq; noīa
duīsor ham hic t ibi ppria fre
quēt hores duīsor locor t tpor
t nailig gueniut t pm hant eo
pcem tra planior videt ff ciuitq;
eaq; q sichen hic duplicit acci
pit pmo q ut ē nome ciuitat
cui dicat imflati fuit in sichen
alio q ut ē ppū nomen hois
cui dicat filij sichem ff Cum autē
hic gnē recitat hystoria pgit
huiusmi filior ifrē in egypto
t pmo ponit illig huiusmi ac
casio ait dicit Cū autē appm
quaret tpe p missionis quā re
spōsus fuerat deus abrahe pmit
tens ei q semen eius hereret
ei tra inde gen xv° creuit
ipse t mltiplicatq; ē in egypto
exo i t ista mltplicatio monuit
regem egypti ad affligend ifrē
ut mg possēt varie gliari
t mltiplicari ut hēt ibidem
quo adiuīt exo alius surrexit
dicit ei Joseph q regnū eius
tīmflatū erat ad alīū dominū
qui nō sciebat Joseph vī. bnficia
que fecerat Joseph regno egipti
qui truculent
t fraudulent
oppmens gen mrm q pmo subi
cit eos duris labor bus h q
p hoc nō fuit impedita ipius ml
tiplicatio ꝓcepit obstetricib ut i
ptu hebreor masculos necaret
h q nō fecerut hoc deū t
menaes ꝓcepit ut masculina
ti in fluīe picent exo i t h°
ē q dicit ut exponent infantes
eodem tpe hic gmr stephang
se excusat de blasphemia cont

moysen rondens eū ptū fuisse
libatore t pmo ponit ad hoc
libatorem moysi dispositio ho
q̄a libatio filii eius autē Terra
pmū dicit Eodem tpe natus ē
moyses t fuit ꝑcus dei qdap
pauet ꝓhoc q̄ deus ꝓuidit
eū ne pīret ꝑ alios puos in
fluīe qui nutrit ē tibi mensib
mādo puis fuit vidit eū
eū elegantē puer t in dīm
potuit ꝓuidit eū quo usq; ap
pebat periculū mortis nō salu
puer ꝑ eaq; pentu occasione
eius t tuc eū q̄medauit p
tectioni dine ponēs eū missu
mice in clusu bn vasculo vi
tris picē limto ꝓposito autē
illo influe mō dicto sustulit
eū filia phaonis t nutriuit eū
i. nutrīri fecit eū sibi in filiū
q̄. ad optinuit eū t hec oīa
hēnt exo nō ubi diffusius
ea exposuit et erudītus est
moyses i omī sapia egyptior
t sic narrāt q̄. primo viguit
in egypto hui⁹ne sapie stu
dīū ut hēt p° mac / t erat
potens in verbis t in operibus
suis exo quo patet eius dis
positio ad liberand ppm de
egypto Cū autē mulct ait
q̄mr de scribit q̄a libatio et
pmus ficialis ho realis ibi
et impletis Terra p mū dicit
Cū autē impleret ei tpe xl.
annor qd ē tpe virilis etatis
ascendit in cor eius deo in
stigante ut visitaret fres suos
ifrē qui erat in dura seruitute
t cū vidisset quēda hebreu
i iniuriam patiente ab egyptio
vindicauit eū egyptiū mor
tuendo t subdit ratio qa di
estimabat autē intelligē fres

t hebreos. qm deus p manū eiq
dabat salutē illis. iam em dnō
mīstrabat moysi. q̄ libēatus
erat ipm̄ p ipm̄ de huiusce e
gipti. t sic iam gstituq erat
a deo tutor. t defensor ipli.
p quod nō peccauit ymōicta
illa faciendo. t illa libēacio p
ticular. fuit signū. t figura
libeacois. qualis tacus ipli fi
enda. p manū moysi. q illi nō
intellexerūt. qđ declarat p sm
sequens. cū dicit. sequeti vō dic
appuit illis ingentibq. t duo
bus hebreis ad iuicē viuen
tibq eoꝝ ni°. t reconciliabat eos.
volens eos reducē ad pacem
t concordia. qui aute iniuriam
faciebat. increpatq sup hoc a
moyse repulit eū. t eius mo
nitionem. t increpationē. dicens.
Quis te constituit principē. q̄d
tu usurpas tibi mōeritā po
testatē. eo quo fit. q̄ ille non
intellexerit. q̄ moyses esset co
stitutus a deo tutor. t libeator
ipli. t q̄ iniuriam iste fale
bat alicui⁹ sibi faciētes. t
idem sentiētes. nō sup̄ dicit
pluralit. t illi ideo nō intellexe
runt. quia in medio me tui⁹
et illud q̄ erat secretū pub
licauit. t tm̄ q̄ venit ad au
res pharaonis. t quebat occi
di moysen. eoꝝ ni°. tō subdit
fugit aute moyses. t vbi isto.
t q̄ publicationē huius vbi
facti. ne accidet. vbi genuit
duas filias. manassen. t ephra
ym. de sephora vxore sua.
eoꝝ nisi. et copulet. hic
quē describit. libeatio ipli. re
alis acta. qua primo describit
moysi legatio. ho legationis
impletio. t hic duplicit. p ma
ad huc inducas. q̄ primo facta li
beratio facit ypotiū. ho inserit ea
rebatui quedā. vbi huc moyses
acta primū primo describit tempo
legationis. cū dicit. et cū impleti
anis. vel a fuga moysi. de cap
to. appuit ei in deserto mōtis
syna angelo. eoꝝ ni°. dicit.
q̄ appuit illi deus. dicendo. in
virtute sicut angelo. ut hic de
fr. q̄ p̄sona dei representabat
t in eius p̄sona loquebat
ideo alt deus. alt angelus
notat. ut dicit. ego. t igne flā
me rubi. angeli em̄ apparen
tibus interpositis formatis. et p
tales apparitiones sicut ad alia
significandū. ho formatis. sm̄ quem
eam ad illud q̄ t ad significādū
q̄ ignis em̄ frequēt in sacra
scriptura significat tribulatio. purgās
eoꝝ ni°. ignis em̄ purgat aurū
t argentū. t hoies receptibi
les. in camino humiliatos. sic
q̄ angelo apparuit in specie ignis
ardentis. q̄ nō gburebatur. ad
significandū q̄ filius israel. in tribulatōe
egipti nō consumeret. q̄ purga
retur. et purgatus liberet. moy
ses aute videns admiratus est
t q̄ ignis ardens nō gburebat
rubū qui de facili t gbustibilis
est accidente illo. ut gsideret
magis de re facta. t vox dñi
t angeli loquens in p̄sona dei ego
sū deus patrū vestrorū. qui coluerūt
me. t certis gentilibq. ad ydolatriam
declinātibus. tremefactus moyses
q̄ dīna reverentia. solue calcia
mentū pedū tuorū. in quo enim
antiquo. erat. et q̄ualis hebreo
nō ingredi locū sctū pedibus
calciatis. vnde. et sacramenti ad
huc tenet huc modū. q̄ non

ingredi dñi cultus nisi dissol
catis pelibus ut a fide dignis
intelligi locus em inquo stas
tra scā est/ ꝙ appitacō dñam
ibidem mō dicto videns vidi af
flictionem ꝓpli mei/ oculo pietatis
et cū effectu misericordie/ descē
et desandi libelare eos/ deo at
descendē nō quemit misi ꝑ af
fectū misericordie/ si angelo qui lo
quebat bene ꝙperit descendere
et ascendē ꝑm motū localem
eo mō quo motus localis ꝙpe
at angelis/ et nūc veni/ ꝓmpte
obediendo in/ et mittā te in e
gyptū/ ad liberandū ꝓplm/ et sic
patet legatio tue i iudea moysi
Hūc moysen/ hic stephanꝰ ꝙdu
dit gē judeoꝝ correlauit de rebel
lione eox/ d/ hunc moysen que
negauerunt/ hic/ sicut p dictū est
illic qui dixit hoc filiū/ habe
bat complices et fautores qui
idem dixerunt vbo ut saltem
facto ꝑ qd dicit hoc hic mlti
tudinali dicentes quis te gstituit/
hunc deus principem et redemp
torem misit/ ꝙ in no cat principi
in hoc facta p angelū astans
in persona dei ihs subdit cū ma
nu angeli/ i cū potestate prius et
sic moyses cat illi tanq̄ missi
ad iudeos/ ꝑ hanc autē rebellionē
contra moysen intendit stephanꝰ
notare iudeos rebellione contra
xpm liberatorē totiꝰ mundi de ſ
uitute dyabolica ut ꝙ primit mi
cal ecā ubi dr et ceciderunt eos/
qui p̄nunciabat de aductu iusti
dug uos nūc p̄ditores et homicide
iustiꝰ hic obiurgat/ hic gnter
de scribit implectio legatois i iu
te moysi et diuidit in duas/ ꝙ

ꝓmo fuit ꝓpitius ho insert ꝙ
dam correlatiū ibi cui nalueri/
Terra ꝓmū dicit hic eduxit il
los/ sicut cat sibi i iudea signa
signa et ꝓdigia/ in terra egipti
sicut patet in pmo et ca exodi
usq̄ ad finē xij et i mari rubo/
ut hoc ꝙa ꝓmisit et in deserto/
ut ꝑz i libro deutꝝ iiij et deute
hic e moyses/ qui credē uos di
catis et debetis qui dixit filios
isrl/ deute xviij ꝓpheta vobis
suscitabit deus de fratribꝰ vrīs/
qd ꝓpria intel de xpo ut ibi
dem dm fuit/ qui descendit cum
eoꝝ de judeis tanq̄ meqm
audientibꝰ/ i legis latore no di
te statuti sicut et vetibꝰ faciē
dm ꝙ xpc no dicit ꝓpheta qntū
ad gramaticā cmgmaticā/ nam
ab mstrauit gentibꝰ aut xpc ha
buit claritatē dine visionis et
p tanto dicit ꝓpheta fuisse/ in
qntū ꝓpheta dicit illo qui amut
cat remota a gramice illoꝝ
et quibꝰ habitat/ nopus autē
ante passionē sua fuit viatoꝝ
hūanis cū hanibꝰ ꝓpis/ et de
nuciabat ascendentia caput
atate intellectꝰ hūani et dicit
ꝓpheta tua/ ꝓpheta magnꝰ
surrexit i nob ꝛc hic e qui
fuit in ecclia/ i congregatōe
hebeoꝝ cū angelo qui loquebat
ei i monte syna/ dans ei legem
et mandata ut ꝙ opa vite et
de meritis qui ꝓtatu et cū preibꝰ
mrīs/ cntu ad ꝓceptoꝝ decalo
gi que debit audiente ꝓplo
opa ꝓ qui acquirit vitā eter
nā/ dicit autē illa ꝓcepta
verba vite/ no q̄ gesserut vita
grē iustificatē ꝓm q̄ dicit ꝓ mo

Do iustificat homo ꝯ quibꝫ
legis iustiā q̄ facit dicit̄ vita
ęna. Licet iustificaret iustiā
palliata. sicut dictū fuit. Ascendit
sup ęptam ad vīnas. et galathas
q̄ dicit̄ viba vite. ꝑ quas ea
nō merebat pena mortis corpa-
lis q̄ trāsgressoribꝫ infligebat̄
sicut dctm fuit galath iij. sup i°
faciens ea quę sunt ĉ eis. et lū no-
luerunt. hic ꝯ p̄dictis mōstrat
correctū de rebellione iudeoꝝ
cōtra moysen et dm. dicit. qui no-
luerunt obedire preceptis. sicut
patet ĉ multis locis exo. et lib
nūoꝝ. et ausi sunt cōtradicere
suis magistris. ondentes dis-
plicentiam q̄ mde ꝯceperant
dicentes. moysi exo xxiij° q̄
hꝫ facē voluit ut educeret nos
de egypto ꝛc. et inplebꝫ alijs
locis sicē hēt. et nō solū mde-
runt hanc displicentiā ꝯceptā
hꝫ ecām valuerūt reuertendi di-
mū xxiij° q̄stionē nōb duxē
et reuertendi in egyptū. Cōm ondit
eos rebelles fuisse nō solū mo-
ysi hꝫ ecām deo cū dicat. dice-
tes ad aaron. exo. xxxij°. fac
nobis deos q̄ p̄cedat nos. inhor
cum rebellabat deū qui eos
eduxerat de egypto et eundem
moysi eius ministrū. cui subdit
moyses cum hic tic. et bitulū se
cerunt. ꝑ. aaron ad faciendū ꝯce-
gerunt. et auro ei ministrauerunt
et abtulerunt hostiam similach.
que debebat offerri soli deo
committit autē eos deus et tra-
didit. i. quibꝫ et tradi p̄misit
ꝑ sua malicia. hꝫ uere militare
celi. hoc nō legit̄ ꝯ factū que
quos filij isrl fuerunt mōstro.
hꝫ postea mutauerunt mētē. dimittē
hoc mittēdo et mltiplicat̄ se
cerunt. ut patz in libro iudicū et
regū. stulte in eis. et ho pluries
sicut scptū ē in libro ypocretarū
f. yon qui ē vng liber ut dcm
tū fuit ibidē. Hugo victimas id
hoc scribit̄ asinas. al. et refert ꝑ
os hug auct̄ ad tpus quo sunt
filij isrl mōstro aut ꝑ maiore
nō tm ꝑ hoc ē intelligendū ꝑ
filij isrl nullas victimas seu
hostias abtulerunt deo mōstro
ꝑ tot tpa. dicit ꝯ posse ꝙ
mōnsterū dē aaron et filioꝝ eiꝰ
sunt plures hostie deo ablate
et sibi mōdicate. tabnaculi
ut hēt nūi viij° si hoc dicat ꝙ
p̄ quas victime fuerūt ablate
mōdi dt. xxx. sup i°. nūi. ij°
fecerunt filij isrl ꝛc. q̄ tanto
tpe quo fuerūt mōstro nō
fecerāt pascha. nisi illud tm
hꝫ cōt solēnitas p̄cipuā
āni. et p̄cepū cōt exo xij° q̄
quolibet āno fieri. et ita fuit
fuit omissa in illis xl. annis.
mltamagn sacrificia q̄ p̄cipue
bant fieri in solēnitatibꝫ
et diebꝫ mgn solēnitatibꝫ fuit
ēm ꝑdicta sup hac dispensatū
adeo ꝑ victū matu nullis
sicut et decētū casione et gen
lem ꝑ ciuit fieri viij° die et
ēm omissa fuit qua diu ꝑdb
fuit mōstro aut ꝑ ea sue
et susceptis tabnaculū mo
loch. ꝛc. istud refert ad tpa pu
dicū et regū ut ordo fuit annus
et. et ptexit in fine hug auct
et sydus dei vri rempham
i. lucifer eū stellam matu
tinā ut dicit hic glosa. que
pcedit stellis a ptibꝫ adorat.

ꝑ eius pulchritudinē figuras ⁊ imagines diuisas quas fecistis uos ad orandū eas ⁊ ad adorandū eas. Et transferam uos in babilo ꝑ illud ꝓphm ⁊ digressione ⁊c hoc ꝑ ꝙ ydolatra & qua lo hic .vnus ꝓphta fuit tot captiuitat iudeor de tra sua ⁊ hec fuit ꝓcreata post ingressū huius tre ⁊ maxie templū ꝙ .vnus autē ꝝ dicit et migrasse uos faciam trans damascū ⁊ ultra damascū ut longius de tra ura. ꝙ sit damascus babilon autē plg distat a iudea nā damascus ē ꝓpe tm̄ iudee. ut stephanꝰ prout in babilonē ꝙ iudei duas tribus sunt translati in babilonia ⁊c ⁊c ultra iudei vō .xl. tribuū translate sunt intra assyrios .iij. ꝓcessiū ⁊ tristis ad illa ⁊c ꝙ damascum ⁊ io ad exprimendū ⁊ verius captiuitate q̄ inducta fuit ꝓ ydolatria anōs septē ut damascū stephanꝰ addit ecc̄ spūs lōgo dixit in babilone ⁊ ultra habitabo ⁊ ꝝ stephanꝰ se excusat de blasphemia cont templū .q. sit eo illud ordinasse dīa fuisse tm̄ ⁊ ꝑma loquit de tabernaculo moysi ad aliq similitudinē q̄tū ad aliqua templū postea fuit factū erat igit tabernaculū testimōij sicut ei preceꝑ mīs in deserto fuit dispositū ⁊ .s. deus ꝙ ut ꝑ ꝙ .xxxvij. qđ et inducere suū suscipientes patres nri cū iesu ihū ⁊ cū josue qui erāt dispositi in possionē gentiū ⁊ nūtam ch̄anaeoꝝ quas ex pulit deus illud em fuit tm̄ magnū ut te dīa quia hierusalē usq̄ iudicij dauid simile fuit illud tabernaculū mīs illa ꝓmo potuit fuit sylo aut hebron iosue .xviij. ⁊ inde postea dilatū intra philistinos ⁊ ꝙ .vij. ⁊ inde reductū intra ꝙ ⁊c ꝙ .vij. ⁊ inde plures dilatū de loco ad locū ꝙ querens usq̄ in diebꝰ dauid qui dilatauit ihrlm archon dīm .xxxvij. ei edificare templū ut hec ij ꝙ .vij. ꝙ dīs dysuluit edificationē templi usq̄ ad tempꝰ salomonis filij sui ⁊ io dicit qui ⁊ venit quem ⁊c ⁊ ꝙ hīt usq̄ ibi si nō expresse ⁊ manifactis hītat ꝙ ⁊c ⁊ q̄ prehensibile ⁊ natus sciat hoc aut addidit bīus stephanꝰ ad remouendū errorē aliquoꝝ iudeoꝝ estimantiū qđ deus habitaret in templo sicut homo in sua domo ⁊ hoc ꝙ ꝙ ꝓpiciatoriū qđ erat intemplo dei sedes dicebat sicut dixi plenius .xxxvij. ⁊ ad ꝓpositū inducit auctoritatē ysa .lxvj°. celū mihi sedes ⁊c hec e locutio mystica ad designandū deū ee ꝑfecte ubiq̄ immēsū et infinitū sibi em̄ nō ꝓportet terr limea mēsura ꝙ subdit quam domū edificabitis mihi .s. ad habitandū mō p deo ⁊ q. d. nullam ꝑ tm̄ ad hoc ꝙ ibi fiat oblatio deo debitū ⁊ sacrificiū ut dixit salomon .iij. ꝙ .viij°. dicit qđ locus requietionis meę ⁊ q. d. nullū aliū amen ꝙ deus requiescit nisi ipse ꝙ ꝙ ipse ipm bīus est ⁊ .xxxvij. cuius hic error ostendit se stephanꝰ de blasphemia dē legem ⁊ sitendo dat sensum ⁊ adeo datam ⁊ retorquendo in suas ad ūsarios

blasphie mia eo q̄ cū multipli-
violabāt & hoc est q̄ dicit dū
cuice/ r. obstinato mente & in-
circūcisis mētibg/ a viciis & sordib
& auribg/ ablasphemijs & de-
cētio mibg. vos semp spū scō re-
sistitis/ lo q̄ri & moysi & ꝑphis
sicut pres vri/ & p̄ quos dictis
que ꝑphaz nō fuit ꝑscauti pres
vri/ q̄d valde paulꝰ & actid-
rue dns/ s. ꝑphetas/ ut p̄ de
zacharia filio ioiade hō palip-
pomi & ysaia ut dicit
pn̄o ysaie & amos ut dicit ieh
mplegio & multis alijs locis Qui
p̄nunciabāt ad ꝓuenū iusti/ r. xpi
qui dicit iusti contumaciter
unde dicit ysaie q̄ umisi ꝑphe
nō sicut locuti mihi ad diem mea
sic s. p̄ncipalit cuiq̄ uos nūc
p̄dicatores/ cū iuda ciuitatib. et
hyerusalē sustis/ eius crucifixi-
onē parantes/ Qui accepistis
legem in dispōne angelorū/
q̄ data fuit p̄ angelū mpi sed
dei laquēte. ut p̄dictū e/ et
nō custodistis/ q̄ irritū fecerūt
mandatū dei p̄ tradicōes suas
ut hic/ aut pōt ca. Audientes
autē/ hic ultra pōnt ipsius
stephani lapidacio iniqua & ꝑ-
cia q̄ncia ꝑfecta. ibi & lapidabāt/
Circa hm dicit Audientes
autē hec. dissecabant cordibg
suis/ q̄ nō ꝑhabebat vocē int̄
faciendi cū et tm alijs modis
mt̄ fieri valebat et sic dissecabāt
intellig q̄ passis dualens a
rone discrepabat & stridebat
dentibg/ sicut canes rabidi
cū autē esset plen spū sancto/
hec em plenitudo fuit augmē-
tata t̄ martirio. q̄ de acto tactus

p̄fecte ꝓuidens celū/ ubi si
diuina sua collocaueret vidit
gloriā dei/ ad gloriacōm suam
eo gra spāli & ihm stantē/ hoc
dicit ad affirmādū eius vēne
et q̄ tales visiones fiunt hm
quemeniaā eius q̄ sicut ut
p̄dictū e. Ideo stephanꝰ vidit
ihm stantē ad dexterā dei q̄
dat patq̄ ad eius roboracōē
q̄ stare spū e ad inimicis mp̄-
lis sedere vō ihū iudicantis
aut regnātis ꝓpter hoc maxime ul-
timo/ ubi dicebat regnū cū
dicit sedē ad dexteā dei Ecce
video celos apertos/ &c/ de con-
dicōe huiq̄ visionis plenā
dicit m hinc cū eo clamantes
autē voce magna/ ne audi-
rent stephani viba. q̄ minuēt
aures suas ac si cont blasphe-
matoria. & impetu fecerunt
no vōe ꝑ furiā moti & eicien-
tes eū extra ciuitatē/ tanq̄ā
blasphemū & testes de posse
rūt vestimēta sua/ ut eo pe-
dicāq̄ & celeriq̄ eū interficerēt
Et lapidabāt/ hic gnt pōnt
ter stephani p̄ fortē paciēnā
et pīmo eo eius intentōne
ad dm. & ꝓmouēte & dicēte
dne ihū suscipe spm meum
eo eo benigna q̄descensione
ad ꝓmissū actū int̄ faciendum
ipm. cū dicit positis autē ge-
nibg/ ut in orando magis esset
& alta clamauit voce mag/
q̄ precedebat eo affectu magno
ad ꝓmissū salutē ne sta-
tuas illis hoc pcm/ ꝛc suadēs
eis pēnā eternā ꝑ da eis pmā
nalliquibg libris subdit quia
nesciūt quid faciūt/ si nō ex-

de textu met in libris correctis
sti cm salue p magna pte magis
fuerut moti passione qua ig-
norancia ignorancia autē multi
tenta aut ex predente malicia
sc odio & in vidia cont xpm
aut dm & b. in ca. Et ait hec dixo
isset ex seruide captatis sm dm
saluatoris ag. v. orate p caluni-
mantib & p iniquitatib quas ob
tenuit in dnō. nā eius aut
sōssima ab sorta fuit in abyssō
supne dānatis. Circa primū dubi-
tat. utrū visio lōi stephani pre-
missa fuit metal aut ymagina-
ria aut cōlis fuit. dicit aliqui ex
fuit metal ymo ita ex ex psulti qua
fuit concessū stephano videre
no solu hūanitate xpi sz & sua
deitate. sicut & paulo de quo
dr sup. dicit. ad galath. de
videndo deū. qd sibi fuit negatū
videt dīna sentētia. ex qua ex aut
doctor genau & moysi qui fuit
doctor iudeor & hoc videt dicē
quēda glosa sup lōcū istū. que
tal est. quida electi. in hac
vita detenti mutato cōtrio o-
culo vidē meruerut gloriam
dei. ut hic stephanus. et paulus
ad tēū celi raptus. Sz hoc dm
no videt lm gsonāe dictis sanc
doctor. qui negabit dicit ex tal
visio no fuit concessa alicui in vita
pnti utenti sensibus exteriorib
nisi soli xpo. unde & paulus no
dicit sic dm vidisse nisi imme-
diate ab istis spūbus. Stephanus autē
no videt tūc fuisse raptus sed
magis utens spūbus. ut potest lo-
qui iudeis audientibus. ex qd
alij dicut ex fuit ymaginaria
ta ex eius ymaginatiue fuit ef
figies dmitis formate. ad ex pmitt
dm & hoiem xpm sicut ysaias
ysaias vidit dm sedentē sup
soliū excelsū & seraphin stantia
ex utraq pte sicut ibidem fuit
plenius declaratū. et mete gymnas
stephanus significatu illius ve pm
tatis & sic qntū ad hoc no solu
fuit ymaginaria visio sz etiā
tūc hoc metalis sicut fuerat ysaias
ut plenius fuit dictū in pmo lib
pōr. & no e dubiū ex isto mō
potuit & ex mō loqdi scripture
videt ex fuit corpalis ex. dicit
inceptū fuit esse stephanus plenus
spū sco. intendens mentis vidit
gloriā dei sic dicta. ex qd aliqui
dixerut ex visus stephani adeo
fuit fortificatus mētis ex vidit ihm
stantē medio empyrei celos
acutie visus penetrando & hoc
no videt lm dictū ex supponere
videt ex visus fiat ex mittendo
ab oculo & no mittendo susapiendo
ab obiecto. qd impugnat ysaias lib
de spū & spūsto. ex qd sme pūcho
videt plabilius dicendo ex a
corpe xpi exitis medio fuit
mutatus oculus stephani ad vi
sionē hūanitatis xpi. nā i patrie
eius e. ex corpus suū sic videat
alongē sicut de pte & forte vide
e de quolibet alio corpe glorioso
ex tūc e subiectū dicē ex qd
videt ex ab nutu eius possit
mutare visu meruit a longe et
de pte sicut i patrie eius e ex i
mutet visu missa ut alia effigie
sicut dicit de corpe xpi glorio
luce ultra deitate vō vide no
potuit isto mō & sicut i visione
ymaginaria formate & structe yma
ginatiua aliqua effigies ad re
presentandū dm aut p dom est ita

cotius pt dñmq̄ formā ad imu-
tudem corpis dalli sicut suo no
fit in aptudē angelo/ qñ assunt
incorpalib⁹ assigiem que corpalit
videnť ita aliqua effigies non
adeo assumpta h formata pt ipm
oculo corpali ēpletae. & sic ipa
pbabilit absq; alia assūe pte
dia q̄ sic fuit invisione stephi
one talit ēt gñauit q̄ illa effi
gies no erit ipa deitas n repn-
tatiue tm. & hinc mō dicendi ea
cordat hra cū dicit. Ecce video
celos apertos & filiū hoīs stantē
dei adextis/ no sic intelligendo
q̄ celi fuerut diuisi cū sint mo-
pmanentes h q̄ sic clare vidit
ac si nullu esset obstaculū mēme
dicti. unde dicit quedā glosa q̄
tū visiō no fuit facta p reuela-
cōem clementē & sub clemente
ſ intellexit eaā corpa celestia
Paulus autē/ Capl̄m viij
postq̄ de secta & stephi
& secacio singulariť hic
ḡm describit etiā p secacē gnat
& q̄ hinc ortu exp̄ secacē ste-
phani. Io primo sic ad ipm ḡti-
macio cū dr. Saulq autē erat
ḡsentiens nēi eius/ & p ḡnis pa
pticeps ḡm q̄ dr romanos ſ q
talia atq; digna sunt morte. nō
solū qui faciūt ea h ēt ḡsenti
ūt facientib⁹ & subdit de p secu
tōe ecīe/ cū dicit factū est aut
in die illa/ s. illo tpe. q̄ p secu-
tionē plurib⁹ diebus durauit/ et omēs
dispsi sunt/ ḡm q̄ dixerat salua
tor. Cū vos p septē mundi
ciuitate fugite in alia pter
apl̄os/ isti erāt pncipales et
firmiores alijs q̄ dr romā
serūt imp secacē nē ex fuga cōf
tres ēt fidem catholicā nō hre

frēnū fiendā metu. Dom̄ mēpo-
bīt stephani sepultura que sup
fuat omissa. cui dicit. Curauīt
autē stephanū/ s. deuotē sepe
lierūt dñi timorati/ s. timentes
dm̄ int quos genaliter fuit pr
ut hēt in legenda de inuentōe
corpis bī stephani. Et fecerūt
planctū magnū sup eū/ ḡm mo-
rem iudeor/ ut hēt gen vltō
de morte Jacob. & t hoc ca. de
morte aaron. & marie. & deu
vltō de morte moysi. & i multis
alijs locis de morte nobiliū p
sonar/ Illi autē qui sepelierūt
stephanū erāt q̄sdā de iudaī
mō & ita temuerūt mortē pēnā
Dom̄ gnit lucas ad describendū
p secucōem ecīe dicens. Saulq
vsq; de vastabat ecīam/ mōs
eam ad michilac trahens mas
tadians/ s. macrām. nō dr q̄ mi
sicut. q̄ sicut dicit glosa. Deus
magis ipīg p suadebat ne sāpe
i nocentū pollueret. Et quia
sicut dicit Augs/ deus adeo ḡ
becens est. & homo. q̄ de malis
eliciat bona. Io de ista p secucōe
eduxit bonū dissemacōis fidei
catholice. q̄ quod subdit. Igit
qui dispsi erant. p trisibat dū
sas ciuitates. euangelizantes
vbū dei/ iudeis hitentib⁹ mani-
tatib⁹ illis ut hēt Io. Philippus
autē/ no stēp lucas p secutē de
primo diacono. s. de stephano
hic gnr p sequit de philippo qui
pmit secūd⁹ sup vsq; ecīa. & dicit
mōnas pcedē. q̄ primo pdi
cacio philippi ho. q̄sib⁹ sa
li ca. fuit. prima cuiusq; mōdi
q̄. primo describit sanctus lucas eiꝰ
pdicacōem in samaria ho ethiopi

in via ubi angelꝰ aute/ ait mi
va maritima ibi plus autem/
pma t duas ep. primo de scribit
philippi pdicatio hꝰ sptus sci
collatio ibi cū audire audissent/
pma ad huc in duas vta ad pdi
tacem philippi primo pmit mi
cos q̄ sūs ūa hꝰ vnq̄ ficta ibi
uir aute quidam/ circa primu
diat philippo aute/ qui cū alijs
ip̄i p̄ticem excierat de jhrlm
descendens mēquitate samarie/
ep tpe regni fuit metropal in
regno decem tribuū pdicabat
illis xpm/ hitantes ibi e
rant ptim judei receperant em
ppt libros moysi sciat t sadu
cei intendebat aute turbe hec
que a philippo dicebat/ de xpo
vnanimit audientes/ i. ueue
rent t deuote t subdit tacio
t videntes signa q̄ faciebat/
i. miracula dīne virtutis declā
tia in testimoniū veritatis aplī
lypo pdicte. multi em illoꝝ
qui habebat spūs īmundos/ i. d
ceāt obsessi ademonibꝫ clama
tes voce magna exibāt/ s. dyabo
coacti ueritate xpi t ne dicet
q̄ hec faceret virtute supioris
demonis sicut dom dicit de regno
luce xp̄i/ in beelzebuch principe
demoniorꝫ ejciat demonia t
subdunt alia demonia multa
que nō pnt fieri nisi virtute di
uina. cuiusmodi e curatio pali
tici/ t claudi/ sanitas. cū de
mittit aut ip̄e/ factum e q̄d grandi
ū magnū in ciuitate illa de
virtutis q̄nitate t deoꝝ cultate
Vir aute/ hic q̄m de scribit vnus
q̄dam ficta. cū dicit Vir aute
quidā erat nōie symon/ q̄m de
adoctoribꝫ q̄ iste fuit symon
magꝰ qui postea multū resistit
petro t paulo rome p̄dicantibꝫ
t ō dicit q̄ eius q̄si sui
ficta. ap. t si ad hōm. vā fuit
hō ad fomitē vocāt qui conte
mēcitate suat magus/ i. phi
losophus. de dicit aliqui a
magnitudine scie sic dictus
sicut t illi qui venerūt adorāt
xpm matt ca. ij°. Huic dcto
griat q̄ subdit. seducens i.
eos viam veritatis ducens. cuius
e phi cuius e ppu. amat vita
tem docē i. cupit t e ppium
hoīb arte magica utentibus di
cens se aliquē magnū/ s. ipm
ut xpm vnde t ga. inf° dicit
q̄ samaritani sicut t judei ex
pectabat xpm vnde dicit illa
mulier samaritana scio mes
sias venit qui dicit xpc/ cū
hō venit ille annūciabit nob
oīa. ō subdit. dicentes hic
e vitus dei/ t sic loquit aplī
de xpo i. cor. i. p̄dicauq̄ xpm
dei virtutē. Attendebāt aute
ei credentes ei p hec q̄
mīcis tpe magicis suis de ne
cassi. ab. i. mentis eoꝝ aui
tate alienassi. eoquo ip̄e q̄ supi
dicti e magꝰ a magis/ credit
in nōie baptizabant/ hec em
forma utebat. ecclia p̄mitiua
tribus p̄dictis suis ip̄is/ aut si
mon t ipe credidit. s. fiete ut
si vē. hec ō fuit pfecta. et
cū baptizatꝰ esset. adhēbat
philippo/ t subdit vō videns
ecclia signa t virtutes magicas
fieri ip̄is/ dicit em ab aliquibus
t placabilit q̄ ad feminā virtute
phidiqui querebat ut phec con
segui posset virtute seu artem.

situa faciendi vnde & infra dicit
q̃ obtulit pecuniã apl̃is ut p
impositionem manuũ posset dare
donũ spũs sc̃a in signo visibili p̃o
quo videt q̃ nõ fuit gesta vera
& tm sicut audissent de gesta
p̃dicatõe philippi hic gñr describit collacus spũs sc̃i Circa q̃d
sciend q̃ philippus cũ tm dya
cons q̃ licet posset baptizare
nõ tm manũ imponere nec p quẽ
donũ spũs sc̃i in signo visibili
dare hoc em̃ p tinebat ad apl̃os
vnde & soli ipi qui fuer sucr
sores eor̃ / p̃ dicit nouũ testa
manũ imposuit q̃ q̃d philippus
significauit apl̃is ut aliqui eor̃
venirent in samariam & supplent
illud quod ad eig officiũ nõ spectabat & hoc e q̃d dicit Cũ audissent apl̃i &c / & p̃ hãc usq̃ ibi nõ
dũ em̃ inquietia illor venerat
s. in signo sensibili venãt tm i
eis in visibili sicut & modo in
baptismo & baptizati tm erant
i nõie dñi ihu hec dictio tm
nõ e determinatiua huius i nõie
dñi ihu sed cludendo alias
duas psonas & magis in eis ex
cludit ut sup̃ dictũ e in ca lo
q̃ q̃ hij tm e magis determinatio
huius & baptizati erant tm & non
receperant impositionem manuũ q̃
subdit . tũc imponebat & cũ
vidisset q̃ hic gñr ponit symon
mire sanctitatis volebat em̃ emere potestatem dandi spũm sc̃m & intendebat
lucri inde recipiendi p̃ q̃d ab
ipo nouit victu symonie / quo
aliquis vendit & emit spualia
& p̃ hãc usq̃ ibi nõ est tibi pars
neq̃ sors ministerio isto / i. i hac
parte / s. ut spus sc̃us det p̃ manũ
positionem manus tue / cor e m tuũ
nõ e rectum coram deo / Vtute em̃
dei reuelante videbat mẽtia
sui cordis in felle em̃ amaritudinis / i. i aquatica intentionis que
facit amaritudinẽ culpe & ducit
ad amaritudinẽ gehenne Petamus
p me &c / hoc dixit magis
ducta timore pene q̃ amore
gre / & illi quidẽ te sanctificati et
locuti verbũ dei / ad confirmationem credentiũ redibat ihs
nõ casu sed in via p ciuitates
p̃dicando verbũ dei / Angelus / postea p̃dicatõe philippi in samaria. hic gñr ponit eius p̃ficuã
in via / & hoc ethyopi de ihsm
mente sua recedendi & diuidit
mõuas ptes & primo ponit
philippi p̃dicatõ ad ethyopẽ
qui sic ibi & dicit gñr . Circa
primũ dicit Angelus aute dñi
loquit̃ meridianã / ethiopia em̃ e in plaga australi respectu ihsm ad viam q̃ descendit
ab ihsm in gazam / ihsm em̃
e in loco alacri q̃ sit illa gaza
hec e deserta / gaza em̃ vetus
fuit ciuitas destructa & postea
alia eiusdem nois fuit edificata / in alia tm sicut alia autem
illa tm sibat q̃ gazam deserta
& nõ q̃ gazam de nouo reedificata & ita ad ihsm illig
dr hec e deserta & ecce vir
vnus / ethyops eunuchus / q̃ hoc
autem q̃d dicit vir / designat
q̃ nõ dicebat apcisione membrorũ gentaliũ & castitate
et honestate mores eius q̃ dicat
saluator aut vide & fuit eunuchi
qui se castrauerunt p̃ regnum
celor / dei sic sup̃ dñs gazas
eius / Erat em̃ sub thesaurus

et sic grece ē hic nomen appellatiuū ⁊ upū uō ē ppū nomen ciuitatis donatis infra philistinos/ ut scē q. pegit uſq; venerat adorare ierlm/ multi em gentiles eo de uocabō ueniebat adorare dm ihm ut hoc ꝙ uſq; ut scē ipse erat qui so de gentilitate ad judaismū ꝙ uidē eo hoc quod subdit legenti ysaiam ꝓphetā sicut est electi a judeis sicut ⁊ multi lapsi eo de uocabō dicit hos eūs latinos ꝓpus non intelligunt certa patet uſq; ibi ramꝰ ouis/ ꝛc/ ꝙ scribit ꝓphe liꝰ ⁊ intelligit ad litram de xpō sicut ibidem diffusius fuit dm ꝙ ai ubo uno poſſ omnes adu catos p ſtnē ꝙ misit se in ad occisionem dicit et sicut agnꝰ coram tondente se/ ꝛc/ ꝙ ubi a iudicio p iudicē no reddit er at falso accusare ceream pius tus traduit ad eccam/ mhuli de iudicio eius sublatus est/ ysa liꝰ sic hoc/ de iniquitia ⁊ de judicio sublatꝰ ē/ ꝙ si ibidem fuit eo posita de iniquitia ſ. mortis et de judicio quo omnes decer dentes eo dma ſma de timebat mlimbs sublatꝰ ē/ p potentia sue resurrectois ⁊ eos mo eo poenā ē hoc ita mhuilitate/ ⁊ p morte qua humiliē ſustinuit mhuanitate assumpta philipꝰ ſ/ humiliauit se met ipm factus obediens uſq; ad mortē judicium eius/ ⁊ ſma dma que sua erat mānitu deus sublatus ē/ ꝙ xpo resurgente ſancti qui erant in limbo detenti inde fuit sublati gnationem eius quis enarrabit/ ⁊ multiplicationem fideliū qui recreauerat xpo p baptiſmū dm collat de tra vita eius/ ſ. p morte ⁊ in hoc reddit ea multiplicationis fidelium ꝙm ꝙ dicit ꝙ ad eos nisi granum frumenti cadens in tram mortuū fuit ipm solū manet ⁊ si autē mortuū fuit multum fructū affert certū patent uſq; ibi et ascendens a ſpuā/ usq; que de xpo ad litram ē medium de gentilibus fuit diffusiꝰ psalmꝰ est dū inquit/ hic gnr de scribit ipse eunuchi vera confessio ꝙ hoc ꝙ baptiſmū deuote petiit ⁊ fidelis susceptus et patet litra uſq; ibi spus dm/ ſ. spus sanctus ut angelo qui mysticum precepit nomē spus ꝙ hoc autē ꝙ dicit spus dm/ alii salutē intelligit spus bonus. ipm aut ꝙmo de spu maligno exprimit sicut ꝙ ait ꝙ spus dm malo corripiebat saltē rapuit philippū/ ab aspectu eunuchi ad confirmationem fidei ꝙ hoc cum rapuit ꝙ gessit ꝙ hoc ꝙ ad ecclesiam missus fuerat ad ipm confirmandū de fide ⁊ baptizandū deo subdit/ erat em ꝙ viam sua gaudens/ de utilitate ꝙ gnitate ⁊ baptiſmi susceptū/ philippꝰ autē/ hic gnr de scribit/ peccatis philippi intra maritima ora cum philistinos/ in qua est azotus/ claudit/ meari mediterraneo in quo occidentali/ ⁊ p tres sions ē evangelizabat ciuitatibꝰ fructibꝰ ⁊ judeis habitantibꝰ in illis qui fugerāt ibi dispersi a tyre regē antiochi donec veniret cesaream/ q ē ciuitas super mare mediterraneū sita sic ꝙ ibi

Saulꝰ aut̃ / Capl̃m nonu
ꝓmissa ꝑdicaõe philippi
hic descẽdit ꝗsis saulꝰ
de qua mẽcio facta fuerat ꝓ uiꝝ
impõ ꝓcedentꝫ cal ⁊ diuidit
mares fures ⁊ ꝓmo descẽdit eꝫ
ꝗsio mĩa culosa ꝫ ꝗsi re
gnatio ⁊ erat aut̃ / tuꝫ regnatꝰ
ꝑdicatio diuosa ⁊ siue aut̃ / eo
usq; in actu ꝑsequẽdi xpm̃ et
xp̃s ipm̃ dulcitate expectãs eo
etante corpalit̃ et ad terrã p
strenẽte ⁊ uoce sensibili eõ
uocante ꝑ qd̃ hec ꝗsio fuit
mĩaculosa ⁊ eam solempnẽ fat
ecclia. nõ sit aut̃ ꝗstio dilo
q̃ fit tm̃ ꝑ inuisibilem gram̃
ꝓmo igit̃ pomit̃ ꝑ scandalis acta
tu dicit̃ ⁊ saulꝰ aut̃ adhuc
spirans / ⁊ eo uehemẽti ssu ig
ne ꝑ scandalis attendens mse
⁊ in alios contra eccliam minas /
⁊ uulus ⁊ turiosꝰ et cedis / ⁊ in
uerberibꝫ ⁊ flagellis tribulꝫ
ad detrendũ honeꝫ ablatꝫ dis
capulatuꝫ in discipulos dñi. a
cones credentes in xpm̃. qui tuc
dicebant discipuli ꝓ nõ du
ntabant xpianꝫ. ut hec
infra xpõ / dicessit ad principe
sacerdotu / nõ uacatꝫ ꝑ se inge
rens. uolutate nocendi ⁊ flam
matꝰ et ꝓcor ab eo ẽpias
aut eo eũb auctõe magi pfi
nocẽ fidelibꝫ in damascum /
ut ibi ꝑsequẽt credentes siue
sexꝰ ⁊ ulrm̃. ceteꝝ patet usq;
ibi / et subito / ybi pmit̃ eꝫ
illustrãdo ⁊ pstrando. eos cecã
do. ⁊ uocando. tu dicit̃ et sub
ito circulsit eũ lux de celo / sic
solet fieri inchoruscãde ⁊ fulgue

motu. ꝙ ꝑba
uocauerit

ret cadens in terrã / pstupore
⁊ admiratõe audiũt uocem /
auditu corpis ⁊ mentꝫ saule
saule / hec duplicatio fit ad ma
gis mouẽdũ eius. aut̃ eam ꝗd
me ꝑsequeris / i mebꝝ meis
que ꝑsequebat̃ saulꝰ ⁊ non
xpm̃ mp̃s sona ꝑba / qui eam
sedebat ad pris deoteõ gloꝝ
deo sulcit̃ dure ⁊ tibi cont̃
stimulũ calcitrare / i. patenissi
me incõpabilit̃ resistere / eo sub
dit̃ ⁊ tremens ac stupens / de
gemita xpi ꝑsecutõe / que ante nõ
credebat in celo regnare ꝫ mag
ut matu ꝓfectum ei dõmnat̃
ce. dne quid me vis facere / qd̃
eo nunc patꝰ sũ tibi / i. ad te
obedire ⁊ dicit̃ / et quid te
oporteat facere / nõ statim ꝑfec
tũ dedit. nã sicut i. ꝓgnate
nãli sit processꝰ de mysterio ad
sum unde ⁊ pueri ymo uocat
omes uiros fres et omes femas
matres posteꝝ dyscipuli xpi pcep
ti ab alijs uiris ⁊ mutem ab alijs
mulieribꝫ / ut dicit̃ ymo ꝑficeret /
uta frequet̃ sit in ꝓgnatõe sup
nãli hac in nõ ꝓmit̃ eo in
potencia dei / ꝙ posse totu sit i
uno in statuti reuelatõe. stabant
stupefacti. audientes quidem
uocem / s. pauli. nõ aut̃ eo
ut hec̃ ipsum xpm̃ / et qui me
cũ erant / lumen quide uiderut
uocem aut̃ eius nõ audierut
qui loquebat̃ mecu ꝑ q audi
ebant paulũ dicente sibi.
quis es dne / ⁊ dne quid me
vis facere / ⁊ nõ uidebat̃ alq̃
psona cui diriget̃ sermonem
loco stabant stupefacti ceraꝝ

mlra usq; ibi Et cū hec dicēt
no viderūt/ s visu corporali videbat
tm visa mentali ep dm doc
torē qui illo tēpe fuit cap
tm usq; in tertiū celū et hui⁹ tā
excellentē visionē/ que hec fuit
cā/ quia dissipē corpis sui
ibidē. Et no manducauit nec
bibit/ sustentatq; illa visione si
cut Moyses vel dicit Ieron⁹
Erat autē hic qui ponit
sauli qūsi regnādo p baptismū
ad gr̄ā agendā mittit ananiam
seu dicit Erat autē quida disci
pul⁹/ de iudaismo ad xpm qui fu
sia et vita sēmonis/ ut hec mi
nus Erat pariet usq; ibi Et
quere indomo iude/ hospes em
sauli iudas vocabat tharsense/
i. de tharso ciuitate Illuc em pe
rexerat inflatq; fuerat de iudea
et ibi deuocat mittente et sēma
nam dm fuit sup eū dū ultro/
cū em erat/ est em oratio
deuota mentis mota fuerat
em usq; ad tertiū celū rapt⁹
et eo ille spiritu grās deo age
bat et vidit/ in reuelatōe dm
virū ananiā nomine/ tra q reue
latio sibi fuit facta no solū de
p̄sona q erat de ipo nomine intro
ductū et imponēte sibi manū/
hec autē impositio nō fuit sine
illi/ de qua dicit ca⁹ p̄cedēti
q p impositionē manuū apto/
dabat spūs sc̄us in signo sen
sibili q erat ad ruinā corporale
sicut debēs laurentio legit/ q
ponebat manū sup oculos
et illuiabant/ nō em erat apūs
iste ananias Respondit autē ana
nias/ se excusando eo q sancta
erat sēmonis impiorū ecclesie
in xpo p̄sade qm vas electionis
i. vas sanctū dom̄ xpi et sue
gentēnullū ut portet nomen meū
coram et p̄dicādū sicut patebit
inferius/ huius libri Ergo em
ordinat illi/ p effectū gr̄ie ut
portet eū p nomē meū coram/ q.
p multas tribulationes oportet nos
ad regnū ut hec infra et dixit
ananias/ ad eo quēadmodū dm ma
dauit et implēare spūs sēti/ p aug
mentū gr̄e in baptismo. et con
festim ceciderūt ab oculis eius
tanq; squame/ i. macule albe
et dure sicut sunt squame pis
cium que causate fuerant mor
alium occasione ipm̄ oculorum
Et surgens baptizatus est/ i. nouo
opi. et ait accepisse cibū confor
tatus est/ duplici confortatione
s. spūs et corporis Fuit autē hic
qui pomit ipius sauli baptismū
constans p̄dicatio/ et ipo exhor
in surgens comitē eū p septimā
ibi cū autē/ Greca p̄m dicit
Et genus ingressū synagogas
p dicabat dm̄ ihm̄ s. statim
post baptismū. Eo quo patet q
doctrina q euangelica no fuit
ab hoie q a deo sicut ipe dicit
galath i° Et hyeronimus ait dum/
et hoc eo tanta mutatione salu
tis. q qua attonitus fidei ca
tholice p̄secutor factus fuerat to
tantissimus eius p̄dicator Tan
lus autē multomagis qualescū
bat/ p̄cedens semp deboni
melio. Affirmans qm hic est xp̄s
i. q ihūs nazarenus e vē populus
integer et prophetis p̄missus/ qd
de dicit p septuas vētis testi
/quas primo dixerat a gamaliele
et postea multos p̄fectus a deo
illustrante. Quorum autē hic qm

pmit̄ ozā. cont̄ eū p scām
eū dīāt. Cū aut̄ gnlēt̄ dies
mltī. ꝛc. Rōdit aut̄ ad m
tellōm sequēciū. qp saulg nō sta
tim post bapt̄ismū suū. iuit de
damasco ī ihrlm. sicut ipe dicit
galath. ī. ꝗ ius ebīt in arabia
qua lustrata ꝓdicando. reūss est
damasū. de inde post āos .3.
ascendit ī ihrlm. vidē petrū
et mansit apud eū dieb̄ xv.
Ostē aut̄ p scām mota. cōt̄
saulū in damasco de qua fit
hic mēcio. fuit facta. qn ꝑso
fuit in damasco post eius bap
tismū. ut qn ibidē redijt ara
bia ꝑlustrata. dīa. in magis
vidēt̄. de cīnac̄. qp hoc fuit. qn
de arabia redijt in damasum
et hoc rōnabilit̄ primo. qp dīat̄
hic. Cū aut̄ implēt̄ dies mltī
de quo videt̄ qp nō fuit cita pg
bapt̄m eius. ꝛ postea p magnū tpe
s. meditū de arabia. ꝛ. qp post
ista p scām. ī. mot̄. fuit ad de
ad uctg eius ihrlm. ut dr. Cum
aut̄ veniss̄ ī ihrlm. ꝛc. iste vō ad
uctg fuit post reditū eius de
arabia in damasū. ut dm̄ e
hijs dictis ꝓpanat. Cū aut̄
implēt̄ dies multī. qui fluxe
runt ab bapt̄ismo saulī usq; ad
eius reditū in damasū de ara
bia. consiliū fecerūt iudei. tēta
do de morte eius. eo qp p eū fides
xpi multū gualescebat. Custodi
ebāt aut̄ portas die ac nocte
ꝓtores arcelle regis. ut dr. ꝑ
tay xp̄i. Accipientes aut̄ eū
discipuli nocte. nec ab alijs p
spect̄ p murū. dimiserūt eū.
et ipe tuncp̄ miles ꝓcenuit
gschsit ut ab obsidiane libeat

p fide catholica vīlig ꝛ essiat
eig certaret. ꝛ impleto suo cur
martiriū gstanū rome sustinuit
sub nerone. Cū aut̄ venisset
ihrlm. ī. mediate post dām
eius sionē. tēptauit se iūgere
discipulis. ī. credentiby in xp̄m
qp huc nōdū adhuc nouabāt
xp̄ianī. et oīes timebāt eū re
fugiendo eius sanctate ꝛ sīa
miliaritate. et subdit. nō de
dentes qp ēet discipulg. s. xp̄i
veeg. nam post bapt̄m eig in
damasco alluebat longe in ara
biam. ut p̄dictū est. et sic ignō
rabant fidē eig ꝛ p gnis qp
esset discipulg xp̄i veeg salutem
mūdi. de hoc dubitabāt. Bar
nabas aut̄. alijs constanāo
qp forte plus alijs audiuerit
de gūssione saulī. apphensum
illū. familiaritate ꝛ sōcietate
gētilcūs eū illo. unde ꝛ infra
xi. dr̄. simt vocant̄ ad apl̄atū dr̄
ad apl̄os. s. petrū ꝛ jacobum
fratrem dñi. galath. i. Et narrauit
illis quō ī via vidisset dñm
s. eūdē de ihrlm in damasū
ad capiendū credentes ī dñm
et quō in damasco fiducialit̄
egerit. s. primo ꝛ fid. ut p̄dictū
est. et ēdē cū illis manens ꝛ
exiens. ī. ḥsitans cū illis ex
dictg. quibg tut̄ mansit apud
eos. ḥdebat quasi gentilby
i. gentilibg quoꝛ plurēs vene
rabat ī ihrlm. adorare. quibg p
dicabat xp̄m. et disputabat
cū grecis. ipi erant iudei in
grecia tm̄ nati p dispsionem
iudeoꝛ facta tpe regis antio
chi. videt̄ tm̄ ēdē dīe qp hoc

disputacis cū grecis nō fuit i
ꝑtm ꝙ via ecclē visus ꝓrum
et aliā ꝙ expetq̄ magr ondit
q; i dyctm ideo de gliā q̄ migrat
ē. qui autē illi auctem
ducebat acide cū q̄ nō potant
resistē ibis eius ꝯ cū q̄nq;
uisset fres/ i. ioppm credentes
duxerūt cū ce sarecam/ q̄ est
ciuitas sita sup̄ mare mediter
raneū ⁊ ydatis dimiserūt/ p
nauigiū em iuit inferiorsum
q; ē ciuitas aliāe Gaia quidem
p troiam iudeam/ ⁊c/ hoc addit
ad reddendū cām quare fres
remanserūt sic deducē paulum
de dyctm usq; ce sarecam ⁊ ad
ondendū patē etiā tradita in
iudea post p̄scriptam mota ⁊ edificata/
p multiplicatam fidelium/ q̄ quidē
multiplicatio nō erat tm nisi ꝙ
ecclie mitto/ deo subdit ambulas
mimore dmi/ ⁊ factū ē aut ꝙ
dupig de septa et p̄dicans ē
euangelij p petr i dyctm et
mādē natales p̄dicans scripsit
et philippi ⁊ silr quasi paulū
hic gnē venisse lucas ad p̄ncipē
proitus. ad describendū publi
cationem euangelij p petrum
⁊ hoc ꝯ dyctm iudeis tm
et simidit i duo sim duo ma
cula p petr factā/ ad que cre
didit multitudo magna sim
ponit ibi in joppe/ Intra sim
dicit/ factū ē aut ut petr
dū introiret ciuitatē s. ioppm
credentes in deū huc locū iudee ha
bitantes/ ad quos/ q̄ firmatos
in fide disserebat petr tacti
pastor bonus. de ouibus ad suos/

i. credentes ioppm qui fuit
sanctificati p baptm qui habitant
lidde/ nomen ē ciuitatis primum
autē ibi hominem quendam nāe
eneam/ ꝙ ꝓmit autē nomē
eius ad maiorē hystorie dilucidationē
ab ānis viii iacentē in grabato
qui erat paliticus ⁊ sic ꝯ
firmitatis diutinitate ⁊ eius
incurabilitate sequebat curatus
subito miabiliter decidit/ cui subdit
Surge ⁊ sterne tibi/ q̄si/ de
cetā nō indigebis leuante te
de lecto nr̄ stante tibi lectum
⁊ ista potius p te fiet et grauius
superuenit/ Viderūt ēm ioppi in firmita
te et viderūt eū omēs qui habi
tabāt lidde ⁊ saronē/ subito
p fidē auctu quē cognouerūt
⁊ infirmitate longa et mirabi
li detentū. Qui q̄si sint ad
dnm/ petrū ecclesiā eius virtute
⁊ dignitate dni xpi in ioppe/ hic
ponit sim miraculū de suscitata de
mortuis. cui dr̄ imagine autē
fuit quedā discipula/ i. credens
⁊ ioppm ut p̄dictū ē nomē tha
bita/ sic vocabat hebreo
q̄ interpretata dicit dorcas/ et
hoc ingreco ⁊ mone ingua scr̄i
sit lucas huic libri ⁊ vox ⁊
nomen ⁊ latino ⁊ eandem i
ystoriacem s. capreā ut damula
cetā patet in hra/ usq; ibi ne
pigriter/ venire usq; ad nos/
hortabat ēm eam resuscitari
precem petri sicut ⁊ factū si
it et duxerūt illā in cenaculū/
ubi erat sung positū et circū
stetērūt viduę flentes/ ut mane
rent petr ad pietatē ⁊ deprecā
dnm ꝙ suscitaret de sede. ⁊ as

tenentes tunicas ⁊ vestes quas faciebat illis dorcas. dicit aliq̃ ip̃a multū laborauerit in gsti endis vestibꝫ quarum ⁊ q̃m cōsueuerit videt ꝛc modicū ⁊ ds sup̃ dicat q̃ erat plena opibꝫ bonis ⁊ elemosinis ꝙ melius ego potui quas faciebat. ⁊ sicut faciebat de suis substantiis ꝓximis ad piam ⁊ futura electis autē omnibꝫ fecerat. ut in opē miraculoso claresceret vitaret. ⁊ ut deū fecerit et efficacius ego crederet petro ꝓnes gemuit. intra cenaculū deuote den. quousq̃ intellexit se ego auditū. et conuersū ad corp̃ ego animē dixit. in opū vitute thabita surgē. a somno mortuis. at illa aperuit oculos ⁊ viso petro resedit. ego tens duos opa vite s videns ⁊ se quem mode do. dans autē illi manū erexit eam. ⁊ sic apprehendit p̃ sete viua et credidere mlti in dnō. unde tes vitute ꝓpū in hac fama. etiā

Que autē quidam hr. Lam. e. post̃ stus lucas de ascensu publicatam euangelij p̃dicā int̃ iudeos hic gnt̃ ꝛc fecit de p̃dicatōe petri int̃ gentiles. et diuidit in duas ptes ꝙ. ꝓmo descendit hec p̃dicatio ho subdit petri p̃ secalio cornelij ꝓma ī duas. mystē principalem ⁊ madentalem cū ꝓpō sibi. et illi quide. ꝓma ad ihm ducuas ꝙ. ꝓmo p̃dicatōm petri descendit. q̃ sto cornelij ⁊ plurū alioꝝ ho collor erit discipta. indeꝝ ta. ꝓpō. ꝓma ad ihm nuncs. ꝙ. ꝓmo ponit appitio angeli ho vocatio petri ihi ⁊ cū descendisset. tuo q̃sio cornelij ibi

apiens autē. Secta p̃mu. facit ꝙ appitiones angelice fiunt illis qui mente ego bonitate vite. ⁊ to ꝓmo ponit cornelij vitus ꝛc. vite autē quida. sic dicta a copia virtute ⁊ met. erat metropolis. que erat ciuitas scdis ep̃i situ ma erat sup̃ mare mediterraneum et ecclē ego fortitudine muroꝝ. ꝙ. qđ in ea habitabat milites rōni p̃ce custodia que romanis erat subiecta centurio. i. hns centū milites sub se cohortis q̃ dicit italica. erant em illi milites de italia. cuiꝰ caput ē roma ⁊ sic videbant. ꝛc de principalioribꝫ militibꝫ ad tēe custodia de putat religiosus. vñ deū colendo. sicut ⁊ multi alij gentiles legem moysi nō tenentes et timens dm. offensas eius caueto cū omi domo sua. qua sic erudiebat faciens multas elemosinas plebi. i. pauperibus iudeis ⁊ de p̃cans dm̃ semp. i. omnibꝫ quibꝫ ad hoc aptis. ut eū dirigeret i viam salutis. Ex hac loca dicit doctores gnt̃ ꝙ si aliquis pagan̄ gētat se ad de p̃cand̄ ꝓma cum tuig p̃ se ipm̃ pe hre aliqua noticia voluntatis ut dirigat eū ad sua salute ⁊ ut caueat a peccatis deus reuelabit sibi de fide catholica q̃tū ncūt ē ad salutē ut mittat sibi doctorē. ho vidit hic ho ponit angli appitio. ꝛc. ho vidit manifeste. i. corpali q̃ cornelij apparuit sibi interpe assumpto nūt ꝓ. dolor q̃ dicat hic angelū dei mpo dñi. ad se ⁊ dicentē sibi. voce sensibili ꝛc. neli. in hac spiritat eius attenta

Ste ille mtuens ẽu timore cœpe-
tue/ vidit in manifestu in uisione ꝑ ceteris
de ordine angeli dicentẽ sibi/ Cornelie/ Dixit
uidebat enim ei manifeste ihesu dicit
autẽ illi oronẽs tue/ et elemosine tue/ ascen-
derunt in memoriam ante deum/ Et nunc
mitte uiros in ioppen/ et accersi hospitem
quem dicit petrus/ hic hospitatur apud quen-
dam simonem coriarium cui est domus
iuxta mare/ Qui cum discessisset angelus
uocauit duos domesticos suos et militem
timentem deum ex his qui illi parebant/
Et cum exposuisset omnia eis misit illos in
ioppen/ Altera autem die cum illi iter fa-
cerent et appropinquarent ciuitati ascen-
dit petrus in superiora ut oraret circa
horam sextam/ Et cum esuriret uoluit
gustare/ Parantibus autem illis factus est
super eum mentis excessus/ et uidit
celum apertum/ et descendens uas quod-
dam sicut linteum magnum quatuor
initiis demitti de celo in terram/ in quo
erant omnia quadrupedia terre et bestie
et reptilia et uolucres celi/ Et facta est
uox ad eum/ surge petre occide et manduca/
Dixit autem petrus/ nequaquam domine
quia nunquam manducaui omne com-
mune et immundum/ Et uox rursum
secunda facta est ad eum/ quod deus
purificauit tu ne communica/ Hoc autem
factum est per ter/ et statim receptum est
uas illud in celum/ Et dum intra se
haberet petrus quid esset uisio hec quam
uidit/ ecce uiri tres qui missi fuerant a
cornelio interrogantes domum simonis
astiterunt ante ostium/ Et uocauerunt
et interrogabant si hospitatur ibi petrus/
Petro autem cogitante de uisione dixit
illi spiritus/ Ecce uiri tres quierunt te/
Sed surgens descende et uade cum eis
nichil hesitans quia ego misi eos/ Descen-
dens autem petrus ad uiros dixit/ Ecce
ego sum quem queritis/ quae causa est
propter quam uenistis/ Illi autem dixerunt/
Cornelius centurio uir iustus et timens
deum testimonium habens ab uniuerso
populo iudeorum responsum accepit a
sancto angelo accersire te in domum suam
et audire uerba a te/ Introductis ergo
eis hospitio recepit/ Die autem altera
surgens abiit cum illis et quidam de fra-
tribus ioppe abierunt cum eo/ Et alia
die introiuit in cesaream/ Cornelius
autem exspectabat eos conuocatis cogna-
tis suis et amicis maximis/ Et cum
introisset petrus occurrit ei et procidens
ad pedes eius adorauit/ Petrus autem
eum adleuauit dicens/ Surge et ego ipse
homo sum/ Et loquens cum illo intrauit
et inuenit multos conuenientes/ Dixit-
que ad illos/ Vos scitis quomodo abo-
minatum uiro iudeo conglutinari aut
accedere ad alienigenam/ Et mihi ostendit
deus neminem communem aut immundum
dicere hominem/ Propter quod sine dila-
tione uenio accersitus/ Interrogo ergo
quam ob causam accersistis me/ Et cornelius
dixit/ Quattriduo ante hanc horam eram
orans hora nona in domo mea/ Et ecce
uir stetit ante me in ueste candida/ Et
ait/ Cornelie exaudita est oratio tua et
elemosine tue facte sunt in conspectu dei/
Mitte ergo in ioppen et accersi simonem
qui cognominatur petrus/ hic hospitatur
in domo simonis coriarii iuxta mare/
Qui cum uenerit loquetur tibi/ Et con-
tinuo misi ad te/ et tu bene fecisti uenire/
Nunc ergo omnes nos in conspectu dei
astamus audire omnia que tibi precepit
dominus/ Petrus autem aperiens os suum
dixit/ In ueritate comprehendo quia non
est personarum acceptor deus/ sed in
omni gente qui timet eum et operatur
iustitiam acceptus est illi/ Verbum misit
filiis israel annuntians pacem per ihesum
christum/ hic est omnium dominus/ Vos
scitis quod factum est uerbum per uni-
uersam iudeam incipiens a galilea post
baptismum quod predicauit iohannes/
Ihesum a nazareth quomodo unxit eum
deus spiritu sancto et uirtute/ qui pertran-
siit benefaciendo et sanando omnes op-
pressos a diabolo/ quoniam deus erat cum
illo/ Et nos testes sumus omnium que
fecit in regione iudeorum et in hierusalem/
quem occiderunt suspendentes in ligno/
Hunc deus resuscitauit tertia die et dedit
eum manifestum fieri/ non omni populo
sed testibus ante preordinatis a deo nobis
qui manducauimus et bibimus cum illo
postquam resurrexit a mortuis/ Et pre-
cepit nobis predicare populo et testificari
quia ipse est qui constitutus est a deo
iudex uiuorum et mortuorum/ Huic omnes
prophete testimonium perhibent remissionem
peccatorum accipere per nomen eius omnes
qui credunt in eum/ Adhuc loquente petro
uerba hec cecidit spiritus sanctus super
omnes qui audiebant uerbum/ Et obsti-
puerunt ex circumcisione fideles qui uenerant
cum petro quia et in nationes gratia spiritus
sancti effusa est/ Audiebant enim illos
loquentes linguis et magnificantes deum/
Tunc respondit petrus/ Numquid aquam
quis prohibere potest ut non baptizentur
hi qui spiritum sanctum acceperunt sicut
et nos/ Et iussit eos in nomine domini
baptizari/ Tunc rogauerunt eum ut
maneret apud eos aliquot diebus/

judeoꝝ ꝫ eaa p salute gentiliū
p quod no fuit reputandi i mudi
miliē p ſua passione euacuat
legis cerimonialia ſicut ſupi dcm
tū ē mpn̄o epla ad hebreos et
multis alijs locis ubi que pinet
phibicois ostēs/ et ſic eos puri
fauit uocatos faciendo et hoc eaa
dicit ubi moyses inquit magna
ſup gen̄ omis bestia q i muda
reputat in hoc ſclo ſicut p miſ
ſu fuit nob/ deus ſcdo et bene-
dicto faciet eam muda in futuro
ſclo ſicut p missu fuit nob gentes/
me qd innouet aut uiuit et
uob in cibu ē ſmo autē ſcdm
uocat ipm ad adiutu meſſie.
futuꝝ autē a tpe meſſie et ult
et eod mo accipit pa-ſa et alij
doctores hebreoꝝ loquentes de futi
ſclo et futo. hec facta ē autē petro
ad mdicē ep̄ſionē et statim
receptu ē vas mcelu/ ad deſig
nandū q gentiles p fidem xpi
lyte ingrēſu ad eccleſia ſidut
et judei/ et du mira ſe/ hūc gnē
ponit et aplī intellectū dicte vi
ſionis ep̄ no du petro intelligebat
p q dicat et du mira ſe heſi
taret/ ꝛc/ et patet litt ipſe illi
Petro autē cogitante de viſione/
quid ſignificaret dom̄ ſpūs/ ei
reuelando intellectū fore uriis
quereē te/ qui ſūt gentiles ſur
ge utiq/ de eoꝝ et deſcende ad
eos/ aſcendebat enī in ſupioribus
domꝰ ut ſupi dom ē deus qui
uſitauit/ et/ intelligend eāt de
gentilibus p̄cipalit et de alijs
lege phibit/ ſme/ certū patent ex
ſupdictis ipſe ibi introducens i
eos. recepit hospitio/ gnāliꝫ eis
ex dm ibi. Sequenti autē die

ſurgens/ aſſūpſit dilectē p̄fectꝰ eſt
ei illis/ obediens dñs mandat
et quida ex frib/ r credentibus
de iudaismo ab joppe comitatꝰ
ſūt eū/ ꝛc/ autē ſubdit. in ali
quibus libr/ ut pote testes ſmt
no ē de textu nr̄ hoc in libr
correctis ꝫ primo fuit quod qdā
inclinabat/ posse tpibus mpia
p ignorandā ſcrip̄t/ ſicut et in
multis alijs locis vetis ac no
ui testamenti/ aliā autē dic/ hic
gnē de scribit recepcio petri in
domo cornelij/ cui et aliā autē
dic/ r manifestius recessus petri
ab joppe cornelij ubi expectabat
eos/ cū magno desiderio audiendi
verbū dei cognitis suis quoꝝ
ut oms essent p̄ſentes gre dei
obuiā venit et cornelius/ ut re
ciperet eū reuerenter et pedens
ad pedes eius adorauit eum/
ad dandū dulie p̄cipiebat em̄ eū
no ee dñs ꝫ eius nuncius. Sur-
ge et ego ipe homo ſū/ non
angelꝰ sicut ille qui apparuit
tibi p quod no decet tantam
reuerentiā fieri michi/ certū patet
ex ibi vos satis ipm̄ alibi audiuiſtis/
hic em̄ p̄cipiebat p experientiam q
gentiles erant/ et me nudos
habitabat ꝫ michi ondit dñs/
s. t visione p̄dicta et ex ipsa
hemine gnāli ā i mundi dicē
homine/ c. q no licet alicui hoi
dicē de quocuiꝫ alio q sit i
mundꝰ p qd sme dubitandū/ dcm
tñ ingressionis vem accessitanea
nobis gentilibus interrogo quare/
licet aut audiuiſſē cum i gnali
nuncijs cornelij/ tñ ad hoc mag
valebat audire in spali domu

qrta die ustq ad hanc horā ieiu/
ans em die qua cornelio cētu ho
ra nona vidit visione nē misit
nūcios aut de glā & ea die ve
nerūt i joppe que distat a cesa
rea p xxx miliaria ut hēt
nde septē cre sēte trio vō die
petro recessit de joppe & die mq
intrauit cesaream ecta patent &
sup duct ustq ibi nunc g̃ omēs
nos in gr̃spectu tuo assūmꝰ patt
cū magnō de fidelio et de oīe
audiē omia quecūq; tibi precepta
sūt a dnō p mā salute ꝓpulens
autē petrus hic gnē dēbit ipō cor
nelio et cōꝰ qui cū eo erāt gustis
& po cōꝰ baptizē i ad hunc lōgit/
gustis cōꝰ facta p p̃dicatōꝫ p̃ce
to subdit ꝓperiens autē petrus
os suū & dixit/ in veritate p mag
brevis phemij austricia & homi
dna p̃ueritate comperi/ i. cognō
phaui qz nō e p̃sonaꝫ acceptor
deus/ i. discretō mē iudeōꝝ et
gentiles spiritu ad salutē etnam
& vult omēs homēs salvos fieri
& ad agnitōm veritatis venire.
Ps chr. ifra subdit & in omī gēte
qui timet eū & declinādo a malo
& operat iustitiam/ faciendo bona
acceptus est illi/ & cōtra hoc vidē
qz ab omnib⁹ dictō ubiq; dr. nullū vm
q̃ fuisse salvatū nisi p fidē media
toris nr̄i p quos gr̃am habuisse q
faceret deo acceptū qua no habebāt
gentiles. dicend qz fides mediato
ris semp fuit nāra ad salutem
nō tñ vniformit. omī tpe & omn
plus post publicatōꝫ em̄ evāge
lij omēs tenēt hāc fidem copula
tam de mediatore xp̃o tu ad arti
culos incarnatōis. nativitatis & hūi
sq; qnē in cruce omnib⁹ ꝓmulg̃ te
de nda / cōtra vō declāratem dñm
xp̃m maiores iudeōꝝ quib⁹ data
fuit lex & ꝓphete de ipis sanctis
mercedem tenebant hāc fidem de
mediatore omnq tamē copulata
qua i naus testat⁹ in quo vi
tas magis est dilatata. maiores
vō iudeōꝝ ad huc mīg copulate
et sufficiebat eis ad salutē credē
messiam futurū sicut lex & ꝓphete
nūciabat. in quoda tñ gnali.
licet significatōem legis & ꝓphaꝝ
nō intelligent in quali. Unde vō
legem & ꝓphetas s. que legis nē
sufficiebat omnib⁹ credē vnum
dm̄ remunerātorē bonoꝝ p̃mor
ab eo q̃gnūt. deca dñi hab⁹ ꝓ
accedente oport credē &c. est
& inquirentib⁹ se remunerā
tor. & hoc implicite q̃nēt
fides mediatoris p quē sit re
munerātis bonoꝝ & punitio ma
lor. hm q dr. qui timet deū &
operat iustitiam placet ei. omne
iudicium dedit filio/ & q̃ genti
lib⁹ nō fuit data lex nr̄a ꝓphe
ta tñ fides sufficiat eis ustq ad
publicatōem evāg̃ talem autē
fuit cornelius & eius domestici
ut satis patet cōtextus sermonum/
p̃missa p modū phemij d austria
& homicidā dñā hic q̃ me accēdit
petrus ad ꝓpositū annūciando pacē
& verbū s. evangelicū misit
deus filijs isr̄l/ primo annūciātes
pacem interna gr̃e & supna gr̃e
p ipm xp̃m qui mp̃sona ꝓphe
tāl̃ isr̄l ꝓdicauit & ne credat
homo puro/ & subdit hic est
omn dñs & p quos verꝫ deus
vos salvet/ q̃ mīt iudeōꝝ habi
tatis q̃ factū e p vniūsa iudea
libi/ i. rem ibi significata et q

sit illa subdit post ihm a nazareth/ s. venisse ad p̃dicandum
salute ĩcipiens a galilea/ ubi
em incepit p̃dicare ut p̃ luce &
post bap̃m s. johis ꝙ ante non
legit publice p̃dicasse q̃d p̃dica-
uit johes/ & ꝙ misteriu xp̃i ventuꝝ
johes p̃dicauit ut p̃ os det̃ sũ
euangelij. ihm unxit eu deus/
s. ihm ihuana nã spũ scto/ & ple
nitudine gre & uirtute/ & eqꝝ de
mdaulos/ inquibꝰ humanitas xp̃i
cat misterꝫ q̃uctu. Qui p̃trãsiit/
benefaciendo/ q̃tũ ad infirmates
mor & sanatem lanꝫ uidos/
& sanatos omb oppssos a diabo
lo & corpe ihm dei erãt/ ꝙ
p plenitudine gre & p unionem
psonalem in suppoito ubi & nos
testes sumꝰ/ &c/ uisu & auditu
et dedit eu mbis manifestũ fieri/ p multa
argumenta sua resurrectione de-
claranda que multa fuit sup̃ea/
no omia ptõ & testibꝰ confirmata/
adeo/ hm erat ꝙ diat dyonisius
liber celestis hierarchie/ hec e lex
diuina instituta aut ea q̃ deꝫ disce
dunt gnalem p̃mo super
uisibꝰ reuelent & p superiores alijs
manifestent sicut ꝙ in spialibꝰ a
gelis in celi hierarchico na
superiores & mor ades illuminant
medijs uel a supmis & infiores
a medijs de resurrectõ aut xp̃i
e de discendentibꝰ & ideo p̃ma
manifestata e apl̃is & spialiter eu
ipis p quos tamq̃ p testes ydo-
neos alijs manifestanda e. Dequa
ydoneitate subdit Nos qui ma
ducauimꝰ & bibimꝰ cu illo post
q̃ resurrexit a mortuis/ ad de-
clarandã ueritate sue resurrectois
ut dom e supi p̃mo cap̃o/ et p̃e-
cepit nob̃ p̃dicare ꝓpto et testifi
cari ut hec sup̃ p̃o tulo fidei
m testes &c. ꝙ ipse e qui con
stitutꝰ est a deo iudex viuoꝝ
& mortuoꝝ/ i. uiuos qui uiuunt
uita gre & iniquos/ qui mortui
sunt culpe ꝓ q diat ga. xp̃e
ome iudicii dedit filio. Huic
oĩ testimoniũ p̃hibet
q̃ di; no solũ nob testes eius
mis & ecia p̃phete oĩs antiqui
temꝰ inspirati unde & Paulꝰ
salomon hebreus sup zacharia
ꝙ omnes p̃phete hoc fuit locuti
missi ad dies messie. f. de pna
pali intentõe. Adhuc loquente
hic ihũ ponit coꝛnelij & eoꝝ
domũ baptizatis. & primo
p excitatem spus scti in signo
sensibili q diat quod baptiza
ti a spũ scto & igne. dequa
diat hic dicit spus sanctus
& obstupuerunt ex circũcisione
fideles/ ad miracles ꝙ tanta
gra dauit gentilibꝰ sicut et
iudeis multis in lege & p̃phetis
ihũ ponit baptizari in aqua
sub inuocatõe nois xp̃i. tũc di-
tuc ait petrꝰ/ illis qui cu
eo uenerãt admirantibꝰ nũq
aqua quis phibere pt/ &c/ q. ei no.
ecclesie spus scti sub no diffinit
me nob & ipsos & iussit eos
baptizari i nõe ihu xp̃i/ ut
hoc em forma dabat bap̃mi
mp̃ mitula enim ualebꝫ dicere sup̃
ea in nõe ihu xp̃i. ut uagaretur cu ut
manet apud eos aliq̃ diebus
ut plenius instruerent inde &
saluarent &c. Capl̃m vndecim.

Audierunt aut apli & p̃sbi
de gẽtib̃ e uerbũ dei Hãsit
hic ihũ ponit eoꝝ hec uera

disputatio circa quā primo q̄stio
ponit et ꝙ solutiō ibi ⁊ audiuerūt
autē/ circa primū dicit ⁊ audierūt
runt autē apli/ qui ⁊ frēs/ i. alii
fideles cū eis existētes qui erāt
i iudea/ de facto cui ad quam
ierāt petrus erat intenta plusiꝰ
tum ⁊ gentes recepisse verbū
dei/ s. cornelius et cetera sui cū
assendisset autē petrus ierosolimā/
hoc dicit ꝙ ibidem ē in alterō situ
quā cesarea q̄ ē supra mare medi
terraneū sita. ⁊ disceptabāt adūsꝰ
illū qui erant ex circūcisiōne/ i.
de iudaismo quare introisti ad
/ꝙ/ dicāt/ no ē licitū q̄ntū ad nos
ei mercētis/ q̄ apiens autē ⁊ ordi
gnē saluti ⁊ q̄stio ⁊ hoc p̄uenit
lacrem facta petro/ qua erat sibi
onsū q̄ inimicum debere reputari
i audit et p ordinē suum sū dicere
p ꝓiet cū gentilibus ⁊ q̄micaret
et eis sine dubitatiōe/ ⁊ p̄ hīc
o dictis calo p̄cedenti ꝙ re
pericis ē eius ꝙ dom ē ibi ⁊ſp
ibi sicut ⁊ nos i initio/ i. in die
penthecostes. ⁊ recordatꝰ sū ubi
dñs/ ⁊ hoc patz ꝙ tal dulcis
suus sū in signo visibili sensibili
dicāt quedā baptizatus/ et misit
gdidit petrus ꝙ ꝙ eundē quē
in signo sensibili dedit illis
mentiris sicut ⁊ nos/ ⁊ cū ⁊ſis
qui credimus i dñm ihm xp̄m
/ꝙ/ cū ⁊ſis aut ego quis michi
facit obhoc ꝙ sicēs ihu xp̄i cū
quibus eram/ qui ⁊ū pulueꝰ et
oms qui possem prohibē dñm/ s. dic
gram sua hm sua bñplacitū/ ꝙd
autē in aliquibꝰ libris subditur
ne daret spm sc̄m sicut ⁊ nos
i nobis ipsis ibi/ tuo ē de tempo-

ris hec in libris correctis ꝙ fuit
queda mutilatus glosa ꝙ sequēs
impia tepuit hijs auditis/ tenebi
libꝰ ⁊ veteris/ tacuerūt ab maculare
petri eius factū approbantes et glo
rificauerūt dm/ gratias agendo de
hoc ꝙ gratiā sua extendisset ad
gentiles/ ꝙ sequit et gentibus
pnāam dedit dns/ i. tempꝰ ⁊ loā
pnie ad vitam/ si etna q̄ sequēda
et illi/ hec ē pñ mādentalis/ et
audit indutas hm duo maccab
hm ponit ibi/ ihijs autē dictis/
hmi autē incidens est de publi
cacōe ewangelij ꝙ fideles qui re
cessant de ihrm ꝙ ꝙ scandalum
cacie i morte stephani motū ut
hec supra impm/ viii cap/ ⁊ hoc ē
ꝙ dicit et illi quidē dispsi erāt
a tribulacōe/ i. ꝙ tribulationē q̄ facta
fuerat sub stephano i. i morte eius
ꝙ ambulauerūt usq; phenicen et
pmcia ē ſyrie ⁊ cypri/ in sula
ē maris satis nota ⁊ antiochiā/
ciuitas ē ab antiocho magno de
nominata nemi loquentes/ ubi cuiā
misi solis iudeis/ postea ⁊ loquti
sūt eāā gentilibꝰ audientes ꝙ
petrus p̄dicauerat cornelio et aliis
gentilibꝰ ꝙ subdit erant autē
quidā ex eis/ i. ex discipuli de ihe
rusalem viri cyprij ⁊ cyrenei. i.
i. de cypro ⁊ cyrene nati et dicit
hic aliqui doctores et satis pbā
ꝙ isti fuerāt gentiles/ q̄ sicut ⁊ſ ꝙ
ad iudaismi ꝙ ad xp̄m/ et de ipsis
subdit qui cū introissent anthi
ochiam/ p aliquos p̄uenit eius ibi
manēdo loquebant ad grecos
i. ad gentiles annunciantes dñm
ihm ut sicut iudei nascēdo egrediūt
ad gustum iudeos/ sic isti ex gē
tilibꝰ nati ad gustum gentilium
et cū manu dñi/ i. virtus eius

in quib⁹ mirabilor. cū eis ad ꝯfirmationē fidei doctrine. cuius salubre effectū ꝯsequat. multiq; nūcios p̄venit autē ⁊mo ad aures ecclie que est hierosolimis. eo q̄ apli essent ibi. quibus significabat̄ p̄fectus fidei. et misere barnabam usq; antiochiam. ad confirmandū plenius credentes. et confirmandū qui ad p̄dicationē sunt. et videntes gratiā dei exultauerūt. et multiplicate sunt fidelium grauis et validus honor dei. et saluator omnium. et hortabat omnes in proposito cordis p̄manere in dño. eo q̄ bonus esset. et plenus spū sancto et fide. plurimus p̄fectus est autē tharsi. ubi saulus uenerat ut dom̄ et supius ueniens. uidisset eum se. non sufficere ad tractandū multitudinē credentiū et requirendū sine sauli societate. et docuerunt turbā multā. que crederet in dominū. et nominarentur primū antiochie discipuli xpiani. ante eum credentes in xpm̄ uocabant̄ tm discipuli. et tunc reperti sunt nouelli xpiani. xpō siue platonici a platone. ihijs autē diebus. descendit prophetę de hierusalē antiochiā. erat autē in illis. et cū esset in spū. significauit fame magna futura. que et facta est. et surrexit unus ex illis. nomine agabus. significans per spm̄. famem magnā futurā. que et facta est. et surrexit agabus. nomine

uma veniens t̄ uidean̄ honorifice valde fuit receptus a iudeis ꝑ
qđ in fauore eor̄ occidit jacobū
fr̄em johannis ⁊ incarcerauit petrū
apl̄m unde usq; ad scalamita neca-
uerūt antiqua johēm agrippa ja-
cobū claudens incarcerat petrū ⁊ ꝑ
hm hac ꝑ sm̄a huig ꝑbis usq;
ibi erat ante dies azimor̄ ⁊ s̄c̄s
ꝑ apphendit petrū ⁊ ad dit̄ hic
ad de signada cum quare statim no
occidit sicut fecerat de jacobo no
lebat em̄ exspectare t̄ns sicut soleb̄
nitatē paschalis in qua indicta uig
dicta de azimis ⁊ quē
cū apphendiss̄ posita custodie
p̄ceptis petri hic gr̄ describit
ipa p̄ceptis ⁊ audit mores p̄
ꝑ p̄ponit eius martyriū in
uidiosa p̄ eius liberatōis miracu-
losa ⁊ cū autē t̄ris cū suis assoa-
gnatōsa ⁊ q̄ sideribus ⁊ circa p̄m
dicit quē cū apphendiss̄ misit
martyriū nē posset effugē tradēs
ꝑ quse quat̄ mōdi militū dicit
autē quat̄mo qui ex quatuor mi-
litibus sub se ydoneis post passa
ꝑduce eū ꝑplo ⁊ eo ponē mōdi
ad voluntatē pūli qđ aut fiebat ⁊c̄
ut equus suū vicarū ad ydē pue-
rēt ⁊ vicē ꝑ aut hic gr̄ de
scribit petri liberatio miraculosa
cū dicit cū autē ꝑducturq; eū
esset herodes s̄c̄ de carcere ut occi
deret ⁊ ipa nocte ⁊ mēt̄ paretis
suor petri dormiens inter duos
milites ⁊c̄ uta custodiq; ꝑ non
patebat evasio via ydonea sed
ꝑ desiderio humano subsidio so
let ad ee timi so subdit̄ et ecce
angelꝰ dn̄i astitit ad petri li-
beratōm ⁊ lumen resplenduit mha
bitaculo carcer̄ ad cuius ꝑsolatōm
ꝑcussoq; latꝰ petri ut ex citaret
ait̄ surge et cecidērunt cathene
dna virtute ut angelica cui nā
turalis obedit ad motū locale
ꝑ qđ fortius potuit illas cathe
nas dissolui ꝑcinge ut sis ap-
tus ad ambulandū et dixit ei
petro amictui suū ut vestis possit
pedes cooperire comit̄ frigiditatē
carceris hoc em̄ cāt sibi licitū
et maxime cum t̄mineb̄ periculi
⁊ calcea te caligas tuas et
aute caligā genus calceamenti no
tatis cetū sup pedem ut dicit
glosa ingressio inquo ipsi lucas
hēt zandalia ꝑ qđ aliqui dicūt
ꝙ vā lēa est calcia te caligas
gallice gallotjes se ymmalvat
se usu vide sanctus em̄ car-
cer ⁊ diligens custodia fecat
sibi ymaginacōm de euadendi
t̄ptatiōe ꝑ qđ rem gestam sop
mū estimabat t̄nseuntes aute
p̄mā ⁊ 2am custodiā s̄c̄ militū q
erant oppositi sompno aut ꝙ vigi
lantes erant accisa ꝑ cussi sic
dicit vegius ut dicit de militibus
qui cum valebat helyseū vene
runt ad portā ferream illa aut ex
terior porta aperta que ducit
ad ciuitatē ex quo videt ꝙ car
cer ille aut erat ciuitatē simul
sit impulsu lacus que ult apta
est eis ⁊ statim dna ut angeli
cū mō p̄dicto de cathenis et
exactōes p̄cesserūt viam unum
ad maiorē petri assecutam̄
⁊ q̄ tinus discessit angelꝰ ab
eo subito dissidens sicut dictū
e sup̄ ⁊ ecce et petrꝰ ad se reuer-
sꝰ ⁊c̄ tūc em̄ p̄cepit ꝙ nō esset
sompnus s̄c̄s gesta considē
rans s̄c̄ ubi esset ⁊ quo duceret
posset nec a custodib⁹ impedi-

nō timore passionis ductꝰ ꝫ quia
p visionem angeli cōfortatꝰ
vite sue studebat voluntati dei.
venit ad domū marie/ que nō so
lū erat fidelis ꝫ ecclā hospita fide
lium pulsante autē eo ad ostium
portē/ que clausa erat de nocte. et
p̄ infidelū p̄ fraudē p̄ gaudio/ s.
liberatoris petri. et eius aduentū ꝫ
intra claruerūt/ ut bonos rumores
velocit̄ nūciaret insanis/ qui
fortitudinē eam curare et cus
todiā diligentē ei⁹ passionē petri
impossibilem angelo eius esse/
ꝓpter hoc loco et ꝓhoc ꝓ dixit
aut pocius angeli eorū semp videt
faciem patris dicit glosa dicit sca
t doctores ꝓ singuli homines habe
singulos angelos ad sui custodiā
deputatos. et alii apparent in specie
ecclie sicut angelꝰ in ecclie beati am
brosii mediolani cōmitis/ apparuit
thucorum in sepulcra beati martini
et beati gaudentius remotus a
gentibus apparuit incautis ecclatesi
et ab stupuerunt/ p̄ admiratōe vi
dentes petrū liberatū. et ignō
rantes liberatoris modū p̄ qd
petrꝰ cepit narrare ipm/ cui dū
annuens autē/ ꝫ/ nūciate iacobo
et fratribꝰ hec/ ut reddat gratias
deo/ qui eo audiuit ecclie penas
p me factā. ut dom̄ e supi. ozo
autē fiebat/ ꝫ/ facta autē die
ingua erat cremati occidi petrꝰ
erat nō parua turbatio inter milites/
ꝓ timebat negligentie ecclie
custodū et p ḡns pugnā sicut et
factū e unde subdit herodes ut
eū requisisset eū/ s. petrū et nō
inuenisset/ et portē carceris in
uente fuissent clause sicut eo
posse dicit de porta ferrea que
sit eos duas/ s. incarceratōm tanq̄
suspectos de liberatōe petri/ ut
postea punirent. ꝫ herodes fuit
impedit̄ celeri morte puenta
ut licet pie sequitur descendens/
hic gnē describitur ꝫ erodes pu
nicio. et primo pomē eius pena
eo ponit. duo correlata ubi
verbū dñi/ circa primū dicit
descendens a iudea/ i. a ciuitate
q̄ e maritimi situ iudee macha
ronn/ nō philippi ut de glaza
q̄ e p̄uincia phenicis ꝫ macha
ronn palestine. que aliquibus
dicebat tyberis stratonis. et e
in q̄sinio palestine et phenicis
et est subdit eū dicit erat
autē iratus tyriis et sydoniis/
qui erant de p̄uincia phenicis eni
ꝫ qd termin̄ erat approximauit ei
eos debellare et punire ille
illi unanimes venerūt ad eū/
ad placandū eū p̄ oblatōem cibi
de. et ut hoc melius facerent rega
uerūt cubiculariū qui erat
ei secretarius ut esset huius negō
cij mediator. et p̄ eius. et subdit
ea cū dicit eos q̄ alerent regiones
illoꝝ ab illo/ i. ab herode no
em terra erat parata ire victua
lia sufficienter nisi de terra herodis
acceptā ut p̄ ea asportata sta
tuto autē die/ ab herode ut tyrii
et sydonij eius audirent sermōnē
herodes vestitꝰ veste regia/ i.
insignis regalibꝰ decoratus
ad sua magnificentia ostendendā
sedit p̄ tribunali/ magnifice con
cionabat ad eos/ loquebꝰ vulgo
egregie ipsius autē acclamabat
adulando herodi dei voces et
nō hois dicebat em ꝓ talis
eloquentia nō erat hois puri ꝫ

dicate hñtis / consestim autē / p̄ eūsē eū angelo dñi vehe
mēti dolore ventis ut dicit Ia
sephus 20° libro antiquitatū
eo q̄ nō dedisset honorē deo / et
fidelibus plāsū fragilitate sed
magis gaudentē de hoc q̄ ipse
attribuebat sibi dñm honorē
et q̄sipto dñmilq̄ expirauit /
completēsentibus cū intestinis
q̄ habant ibi vermes cū mag
no fetore dentes / Verbū autē / q̄
ponit duo / revelata dñm ē
de multiplicatōe fidei mortuo ih̄u
de ipso p̄ceptore / et p̄ eo q̄ dic
tis dñm ē de resurrectōe salutis
et barnabe in anthiochia expleto
mysterio pasche venēat ihr̄lm
ut hēt infine cāpi p̄cedentis

Exeūtes autem / Cam xiij
Supra de scripta publica
tōe euāgelij facta p̄ pdi
cationem petri / cū aliquibus ēt
incidentibus hic q̄r̄ describit ad
publicatio p̄ pdicationem pauli et
dicit² motivas ptes q̄ primo
describit² eius ad apostolatū vocatio
eius modi officij exercitio
ibi / et ipi quidē / Circa primū
erant aut in eccīa q̄ erat an
thiochie p̄phete / et magistri
fuerūt p̄ dñm p̄phetie / ut dom
et de agabo supra xj ca° / et ple
rij alij erant siluestri ipsum hñtes
et doctores / sacra scripturā exp̄o
nentes p̄ dona stūe et mi
racula p̄monstrantes quoddā bar
nabas / de q̄ hoc dñm ē in libro de
lustris breuiū / et ille qui sup̄
nūc ca° / vocat² ioseph ledictus
cyprius qui et symon qui voca
batur niger / ad differentiā symonis

petri et lucas cyrenensis / et natus
de cyrene et manaen qui erat
nutritius herodis tetrarche / ille ē qui
dictus ē herodes antipas et
decollauit ioh̄em baptistā ut
dom ē in ps° ca° p̄cedentis
collactaneus / et de eode lacte
nutritus et saulus de cuius vocatione
ad apostolatū principalit² agit / mi
nistrātibus autē illis dño in
bonis operibus p̄m suas et dei
officia et ieiunatibus ut mens
eius esset elongata ab hijs / dixit
illis spūs sanc⁹ / Vtr̄ autē hoc
fuit signo / vbo / nē tali tm re
uelatōe aut vbo sensibili dñmq̄
formato aut utrāq̄ mō / nō hēt
exp̄ssu dctō tm nē lincar⁹
dicit q̄ hoc dom sicut ppheticis
et p̄ quib⁹ inspiratōe tm illa
glosa nō ē mutāda autentica se
gregate in barnabem et saulum /
ut p̄cedat ad gustū gratie
tue tm ipsi duo sunt ad apostolatū
vocati in opus ad q̄d assumpsi
eos / i. in opus publicationis e
uāgelij sicut alij apti ad hoc
nec assumpti / Tūc ieiunantes et
orantes imponentesq̄ eis manus /
in ordē ordinandos / ut de nō
lincar⁹ glosa p̄ q̄d aliqui ex
positores dicūt / q̄ hic breuit
inculpant² due hystorie ita q̄
illi qui erat anthiochie ieiuna
uerūt et orauerūt p̄ipsis et tūc
miserūt eos in ihr̄lm vbi erant
apti / ad quas salū p̄meliat ma
nuū impositio q̄ tactus nō vī
hoc in nūc q̄ d̄ melig dicit²
et videt² q̄ dum in anthiochia
magna natabilit² creuerat eccīa
ut dom ē supra in fine xij capti

ad regnū q̃uus fuerat ab aplis
aliqui epi ord̃nati & illuc missi
et illi imposuerūt barnabe et
sălo manū. quod spectat ad offi-
ciū epor. eo q̃ sic successores
aplor. sc̃or. dr e. & naue testa
ret ipi quide hoc gnr de sebi
officij imposuit eo exemplo. et p̃o
pone publicauit euangeliū p paul-
lū et barnabā. hoc ē in syla ē eo
ibi post aliquāt dies. p̃a
diuidit mores pcos. q̃. p̃mo p̃o
pdicauit sauli & barnabe. & typ
hō in yconio xiij° ca°. & tio pone
tūgdat sub orte gamis dubitā
dēr mādo ca° xiij°. p̃ma ad huc
induas q̃. p̃mo pone aplor. p
dicatio. ho mdcor. q̃ dictus ibi
videneres autē. p̃ma ad huc in
duas q̃. p̃o pone aplor. pdicā
in cypr insulā. ho manethoelyia
ibi & ē aplo. & ca p̃mū dicit
et ipi quidē missi a sco sp̃o. ut
p̃z eo dictus ablerūt seleuciā q
ē ciuitas edificata et de nomi
a seleuco rege assyr. de quo fit
mo. ij. machabeor. iij° ca°. et
inde nauigerūt cyprū. q̃ est
insula famosa. p̃ dicebat verbum
in synagogis iudeor. q̃. p̃o debe
bat eis de nūciari ibū euangeli
cū. ut hoc̄ mō ca°. habe-
bat autē & johem in ministerio. si p
dicatōis. et hic ē qui ḡnomiatur
ē marcq̃ in fine ca°. pre. q̃ inve-
nerūt quēdā virū magū. qui
suis malicijs decepat p̃consule
et sp̃m cui nomen barieſu. sic
ē ingrece. et in libris correctis
et ōm vz sicut filius ihesu qui erat
cū p̃consillo sergio paulo. ab
isto mutatū ē nomē sauli ī pau-
lū ut ipe dicit doctores. quia
fuit p̃ma p̃sona nobilis q̃ le-
gūsa p̃ p̃dicatōem sauli. Anti-
quitq̃ cū haues eo aliquo sēto
notabile solēnitate. nota nouā
sicut johēs filiꝰ symonis mach-
bei excellentia qua hūit de hir-
canis jathes hyrcanꝰ vocatꝰ fuit
ut hēt in scolastica hystoria. re
sidebat autē illus climas magꝰ
iste ē qui vocatꝰ ē barieſu. Cli-
mas autē int̃pr̃at dei mei mē
suā. ut censuo sic cū sēctatur
se vocāi ut credēt nūtiꝰ dei
quereb̄ auūtere posūt a fide. ut
eū magꝰ posset in sua familia-
ritate tenē. Saulꝰ autē ipe ē
paulꝰ. hic ē ille qui pus saulꝰ
vocabat. et mō paulꝰ. rec dicta
repletꝰ sp̃u sc̃o. cuiꝰ virtute vi-
debat eū. q̃ erant alijs occulta
intuens in eū dixit. p̃micias
dei sp̃m̃ o plene dī dolo. in
aquilitq̃ & dī fallaa. in credibi
filī dyabolī. p̃ inimicōem ī opib⁹
inimice omīs iustic. ac̄ sic
& īmisce nō desīmis subuitere
q̃nā mee est vias dñi rectas
v. fidem & mores. ecce manus
dñi sup te. v. eius vindicta et
eris cecus. ut pena rndeat pec
ti. cecitas corpis cecitati mē
tis. et ḡtim. ē. v. instanti ad
ondēdū q̃d ista cēctis nō fuit
a cā nāli p̃ sup nāli. tūc p̃sul
cū vidiss factū. p̃cedens ḡ doc̄a
virtute mīe sīm̃ doctrine pa-
ctos p̃ dicte credidit. ḡ mīe
q̃d deus. qui ē vitas p̃ma nō
pt̃ de tenebris fluctuis admirans
sup doctrina dei. q̃d esset tanta
excellentie quod ḡ firmauit qui
bus facias dñā virtute. et cū

apaphos hic qui descebit apls ꝙ
diacon in anthiochia circa qd pe
mit hec pambula s. de necessitate
circhamis & de accessu ad anthiochia
& pmit pdicare ipa. Surgens
autē paulꝰ circa pmū dixit Et cū a
papho nauigassent paulꝰ & qui cū
eo erant s. barnabas & johannes
venerunt pergen nomen ē autem
meo pamphilie johannes aūt
discendens ab eis causa autē
huius recessus no expimit textꝰ
nos vī tñ fuisse verisimilis quia
ꝙ ipm paulꝰ iudicauit eū no
ee ibm recipiend in societate eoꝝ
ut scīt missa est ad illos vō p
tinentes pergen venerunt anthi
ochiam pisidie hic dr ad deum
anthiochie edificate & de nouāte
ab anthiocho magno de qua
dictū ē in pmo huius cap Et in
gressi synagogam die sabbatoꝝ
in quo congregabant ibi iudei
sederunt ad audiendū officium no
strum Post lectionē autē legis
& ypheteꝝ miserunt principes sy
nagoge ad eos quo ꝙ ꝙ eoꝝ
pdicatio fuit efficacior Johan
ꝙ se no ingesserunt ad pdicandū
ꝙ vocati fuerunt Surgens aut
hic qui pmit pdicatō ipa ipa
in qua paulꝰ ad eoꝝ diligentiā
facit alle vōne Ille deus qui
tot bnficia preteritis antiquis dilu
vie redemptionē nob in semine da
uid ꝙ misit ꝙ hanc i Ihū na
zareno implauit ꝙ ei ad he
rend est tamē vero redemp
tori dīno aute ppatorem eō
celebant & ad hunc gradum omnes
iudei ꝙ hoīm negabant & ad
negantē sic ꝙ precedit apls ꝙ
pmo tantum bnficiorū collatorē
& bndictionis ꝙmissione ꝙ eis
ad implecōem i hō deus ꝙ mit
te ihū sicut & in psalmo secundo
scribit filius meus es tu ego hodie
genui te Quod aut suscitauit eum
a mortuis amplius iam non reuer
surum sic dixit quia dabo vobis
sca dauid fidelia Quia & in alio
loco dicit non dabis sanctum tuum
videre corruptionem Dauid enim
cum in sua generatione deseruisset
consilio dei dormiuit & appositus
est ad patres suos & vidit corrup
tionem Quem autem deus suscitauit
non vidit corruptionem Notum
igitur sit vobis viri fratres quia
per hunc vobis remissio peccatorum
annuntiatur & ab omnibus quibus
non potuistis in lege moysi iustifi
cari in hoc omnis qui credit iustifi
catur Videte ergo ꝙ
Circa fīm dixit Surgens autē
paulꝰ ut michi audiret intuta
mutionē Viri israhelite qui timet
dm eis vitantes offensam
hoc em dixit capitando eoꝝ be
nuolentiā ut michi acapiant
eis solicitudinem Deus plebis isti
elegit patres nros s. abraham ysaac
& iacob & plebem exaltauit cum
ioseph cū essent inquilini in terra
egipti inqua post mortē ioseph
subiecti fuerunt & tenuit eos ꝙ
annos in deserto exercitu & in sagittis
manibus eduxit eos de ea ut
ꝙ i exodo & p ō annos tenuit
mores eoꝝ malos sustinuit in
deserto & interficiens debellauit
in dīno ut ꝙ i libro exo & mu
et distribuens gentes viij s. cha
naneos amorreos ceteos iebu
seos pherezeos gergeseos etho
os ut ꝙ illis possidere sorte dyst
buit eam eoꝝ eis ut ꝙ possi
dīm qui erant annos s. a natiuitate
ysaac a qua usq ad exitū de
egypto stupuerunt anni erant ut
ōnsu fuit ipm vi & sup & de
usq ad ingressū tre promissionis
et inde xl quibus pugnauit io
sue contra gentes pdictas ex
diuisione tre unde dicit iosue
xxiij° multo tpe pugnauit iosue
contra reges istos et post hec
dedit iudices ad regimē ppli
iudicū s usq ad samuel pphetā
inclusiue ꝙ fuit ultus iudex
Et deinde postulauerunt regē
ꝙ ꝙ vīm Et dedit illis deus
saul filiū cis s xl annis pol
mha deinde remouit eum ꝙ
samuel ipm iudicauit ꝙ saul
xl annis tm regnauit Et amoto

illo. ppt̄ pcta sua. suscitauit eis
dauid regem. ꝙ̄. de hui⁹ em
uncto fuit p samuelem. Cui t
testimoniū phibens dicit. ipse
t. he mihi. Inuenī deus. hic qm
agit de dat̄ dñe p̄missionis
ad implecōem. Ho ad hāc induct
scripture testificacōem. ubi t nos
uidē. Incta p̄m dicit. huius
dauid deus exsemie. ḡm p
missionē eduxit isr̄l. saluā
torem. ihm. ep em fuit de se
mie dauid. patet. t. p̄. hāc
esse. primes. t. manifestū. iudeos
intelligendū. hi. e. xp̄m. a dauid
descendisse. ḡm. carnulentam
stabm. tm. t. nō. ḡm. verā. semi
nalem. ex. aute. ihc. nazarenū
sit. saluator. isr̄l. de dat̄. p̄.
p. p̄dicacōem. johis. bap̄te. que
fuit. sic. autentica. ep. xp̄m. esse
trecedebat. nō. salu. a. vlgtibus
hi. esse. a. malicijs. ut. p̄z. p. p̄.
deo. subdit. p̄dicante. johē
de. nūciando. xp̄m. venturū. de
p̄xīmo. t. ipm. ondendo. cū di
gito. dei. fore. agnū. dei. qui. p. p̄.
baptismū. p̄mē. ut. ppl̄o. esset.
dispositū. ad. xp̄m. rēquiendū
et. ut. baptisma. johis. esset. dispo
ad. baptismū. xp̄i. quē. me ar
bitrū. est. p. hāc. apparet. johēs
humilitas. t. etiā. virtus. Cuius
nō. sū. dignus. corrigia. calcia. ta
salue. precēt. t. officiū. sibi. etiā
mynū. impedire. nō. em. m
tet. p. hāc. ep. xp̄e. calciatus. in
cessit. ḡm. ep. johēm. in. p̄cedē
do. cessit. hic. em. mortē. loqđi
nō. salu. ad. hanes. t. est. ad. data
appellat. sicut. de. vīmo. mitu. de
bili. q̄ prendo. ipm. ad. vinū. optīm
dicit. ep. nō. e. dignus. illud. dis
calciare. significādo. ep. nullig. e. mo
meti. ē. spectu. illig. uob. dñi
in. carnali. salut. huius. missi. e
s. p̄n. tu. ep. missa. p. sonā. in
deis. p̄dicauit. tu. ep. i. medio
iudee. s. i. tm. oīm. t. salute
ro. subdit. Qui. em. habitant. in
jrlm. gētu. ad. vlgares. t. p̄nāres
eius. dñi. ad. maiores. hic. ig
norantes. s. ihm. nazarenum
de. xp̄m. vm. alia. tr̄. fuit. ig
norantia. p̄nāpū. alia. vlgaū
sicut. dictū. fuit. supī. iij. ca. Scdē
tr̄. de. cusabat. a. cato. p̄mo. pa
ralisi. qualit. ep. precedebat. de. ma
licia. et. vacet. ephas. de. xp̄o. lo
quēdi. quas. sacerdotes. t. scribe.
p. invidiam. decreati. male. in
strati. fuit. et. sic. ipm. de. ceperut
iudicantes. s. ihm. morte. cū. de
mi. implecuerūt. phecias. de
eo. passione. p̄dictas. ḡm. ep. hēt
ysaie. liī. t. amos. ouis. ad. oblā
sionē. ducet. ysaie. et. i. mīt. alijs
phetis. dictis. Et. nulla. causa
mortis. i. vementes. i. xp̄o. sicut
patet. in. ewangelio. t. p̄ncipali
testimonio. Decreuerūt. appilato. ut
mēsuent. cū. p. militēs. ihūs. et
luret. p̄mo. resurrt. in. finaliter
per. eorū. auxilium. iudeos
fauare. et. cesarē. timore. Cuius
rumasse. omia. iudei. mali. depo
nentes. cū. de. ligno. s. bom. iudei
s. joseph. t. nychodemꝰ. ut. hēt
joh. depo. Hāc. em. sequēa. sub uno
gressu. fecerūt. misit. de. bombis ad
malos. t. eos. sicut. ad. proximū
cū. occidēt. eos. quetebat. cū. de
cisi. em. nō. potuit. cū. querēt. et
id. cū. dicit. cū. occidēt. eos. mtet
de. obstinatis. impiis. t. qđ. subdit.
querebat. cū. intēt. de. penitē
tia. t. reūtendi. a. malis. et. hāc
ḡm. illū. modū. exponendi. suam
sententiā. q. dr. de. corpe. dñi. vero

et silato ꝙ ut plenius dixi impo
sicionē dei uō suscitauit eū
hominem ex semine qui uisus ē uiuē
ꝑ dies multos. ſ. nō ut deus ē supra
ꝑ cē ipos qui simul ascenderant
ē apostolis qui usq; nūc sunt testes
eius ꝙ uiderūt et audierūt et operū
mā alloꝝ i nōe ihū xpi. Et nos
hic quoq; induat sacra scriptura
ad suū ꝓpositū d. Et nos uobis
annūciamus eam que ad patres nos
tros repromissio facta ē. deū uerbi
mirandū et eius amoꝝtuos re
suscitatōe sicut et de pō 2o ſcr
tū est. qui ad hunc intellectū de 2o
sicut ibi plenius dictū fuit. filius
meus es tu. ego hodie genui te. Et quia
de ipa nā dīna nō ē multiplica
bilis alibi uō sunt filii ad oriēm
ego hodie genui te. Et quia
ēternalē
ēternus eam ꝙ prius tpe de sigt
os ꝙ mortalitate nichil tristi
mpleitū nec aliq̄ expectat
futuꝝ et sic cuīē psalm de
lata ē dīnitus xpo. Quia quia
uō eius apparuit ad ſpm mt hoies
qūsando et in ea morientes dor
dūt eū resurrexisse ad uitā
imortale. inducēs ad hoc auc
toritatē ysaie uō ubi eam
mi tristicia hz scriā habuisti
pactū sempiternū mihi dauid
fidēl Christiano hoc. hz. ꝙ hic d
dabo uob sctā dauid fidelia
et ad mplēdū uob uba dauid fir
ma et uerissima. et que sint
illa subdit. Nō dabis ſcm tuū
uidē corruptōē. pō 2o. qd
intelligit de corpe xpi sepulto
qđ nō fuit putrefactū n. imme
ratu ꝙ uidelicet dīna celeri resus
citatu sicut dictū ē supra plenius
in 2o. et ꝙ hec scripta nō intel
ligūt de dauid ꝙ de xpo. gm ordi
dauid em in sua gnōne et ipso
tpe ei ministrasset regni ſri uolū
tate dei. supple obediens dormiuit
sompno mortis et uidit corruptōē
et putrefactionem et mirabilitatē que
uō suscitauit a mortuis. ſ. ihū xpm
nō uidit et nō ē passa corruptōē
nā accelerata ē eius resurrectio
ad uitā imortalē. Notū igit sit
uob. absq; aliqua dubitatōe quia
ꝑ hunc. et nomē ꝑ saluatorē uob re
missio peccatoꝝ annūciat. facta ꝑ
eius humanitatē mirabile et ꝑ eius
deitatē effectiue. Quibus nō po
tuistis in lege moysi iustificari.
hoc ꝙ de hiesu ē impositū ē em
ꝑ sanguinē hircoꝝ aut thauroꝝ
hiberet pcta mhor. ſ. mopiū uīs
qui credit. fide formata caritate
iustificat. unde quem uō dr. Cre
didit abraham deo et reputatū
est ei ad iustiā. Videte ergo hic
gnr apostus inserit q dissuasionem
interdū uīz ꝙ nō debet ee m
creduli ꝓpter. ne sup eos ueniat
pena et male dicto dicens. Videte
tēpe. et diligenter q fideles cauete
ne sup ueniat uob ꝙ dicit est
mpletus. et mlibus xpi ꝓphetis
Abacuch em pō hoc ministerio ne
mini dicit. Aspicite gentibus
et uidete et admiramini et stupescite
ꝙ opus factū ē in diebus uestris ꝙ
nemo credet cū narrabit. Deus
uō christianis hoc. quia allegat
hic illucus dicit. Videte gentiles
dūne ꝙ per missionis p xpm ad mpl
plete et ad miranda de magnitudie
mali sup uos uenturi. Ideo subdit
et despectores. p rōnabiles qui ꝙ pena
mortis xpi destruxerūt ciuitatē
et templū et ipm iudeoꝝ pōm
occiderūt. captiuauerūt. dispergen
tes eos ꝙ diuisas ptes orbis et ipsi

capitulum que magnum ē ⁊ mirabilis fuit figura p captiuitate babylonica. de qua ls̃ abscondit p illā tēp̃ p figurā dans mel fugē captiuitatē p romanas fut tam. ⁊ fut futurum. de qua ls̃ hic paulꝰ qꝫ apus opus operor in diebꝰ vr̃is. s. opus mirabile dns̃ ih̃u xp̃i passionis ⁊ resurrectionis quod nō credetis. ⁊c. Hūc ēm ad p̃dicandū eōdem xp̃m ⁊ apl̃os plures de iudeis crediderūt ut p̃z ex p̃dictis. ⁊ illi fuerūt pauci respectu nō credentiū. Hoc uidētes aut̃ illi. s. paulo ⁊ barnabe repleti sunt. ⁊ principes synagoge. ut alios quos sabbato loquerent sibi hec uba. dicit expositores ut glosa. ui. ī mucre. ꝙ requierūt hoc malitiose. tum ēm moti erant ḡē barnabā ⁊ paulum eo ꝙ paulꝰ dixerat ꝙ in legē moysi nō poterāt iustificari et id uolebāt ītm hoc audiē exponere cui⁹ ut sic ipsum maiorem occasionē eos magis p se quedi fecit. postea fecerūt. Cui⁹ dimissa ēt synagoga. quoꝫ recedēte ad domū suā secuti sunt eū multi iudeoꝝ. ⁊ religiosi ipso credentiū. nō aut̃ principū synagoge cōtra apl̃os machinantiū ⁊ calūpniā s. dei ad uenerat. ⁊ gūsoꝝ. de gentilitate ad iudaismū suaderūt eis ut p manerent in gra dei. ⁊ firmit̃ starent in fide xp̃i ad quā erat uocati p gram dei. Tota aut̃ ciuitas. de gentes aut̃ ꝓpter fidē pauli p̃dicatē hic gnr̃ pomt̃ ḡductus p̃ncipū synagoge. cū dicat̃ uidentes aut̃ turbas. fuerūt repleti sunt zelo ⁊ ḡdicebant his que a paulo dicebāt. ꝙ omnia tu mendax. ⁊ uidic ⁊ nō ex ueritate amoꝫ blasphemātes. dicendo ꝙ erant pti seductores. Tūc ḡtanter paulꝰ et barnabas. post pōsita ī more diuerti nobis oportebat p̃mū loqui uba dei. ⁊ uerbū euāgelicū. sed qm̃ repellitis illud. nec tati ḡdicendo et indignas uas iudicatis. facta ēt me uite. q dat a xp̃o. ecce ḡtim̃ ad gentes. p̃dicando uitute. sic ēm p̃cepit nob dns̃. Itaud habet̃ supra. fac tus in testes ⁊ ihl̃m ⁊ ī omi iudea ⁊ samaria. ⁊ usq ad ultim̃ tre. et ad ultim̃ gentes. ⁊ mundum uniuersū p̃dicate euāg̃ omi creat̃e. indutit̃ creā ad hoc paulꝰ auctē ipse. ait̃. que ad literā intelligit̃ de xp̃o. ut ibidē fuit dom̃. Posui te in luce gentiū. que p apl̃os p dicationē deuote receperūt fi dē xp̃i. ut sis in salute usq ad extim̃ tre. ꝙ fides xp̃i diuulgata ē ubiq. ex tpe apl̃oꝝ. Itaud dātū fuit. ꝙ omnis ipse illud in omnē terrā exiuit sonꝰ eoꝝ. ⁊ ad uerba eoꝝ. Audientes aut̃ gentes gauise sunt. de sui illud. ⁊ salutē gētilitat̃. ⁊ glorificabāt uerbū. i. xp̃m qui ē uerbū pris et crediderūt. quotquot erāt p̃dti. s. a deo cui⁹ ordinatio nō ꝓt fru strari. dixerāt aut̃ ēm dm̃ utiq̃ aute tali mō loquendi. eo ꝙ xp̃m ē ēm dei. ut dicat̃ luce xp̃m. Iudei aut̃. i. p̃ncipes synagoge. gritauerūt milites reluctās ⁊ honestas. fluctes apl̃os ⁊ eos ministros. nichil de regnis suis et finibus ciuitat̃. qui haberent regē gentis ⁊ expulerūt p̃ secutionem. ī medio moti ut sup̃ dictū est. At illi ex iussu pulue rem. Itaud dixerat saluator. matt. x. ⁊ hoc intestimonium ipsis. labores ad gustiane infidelit̃. ⁊ ob

ymacomo recipe vbū dei nolentiū
venerūt yconiū/ sicut dixat salua
te ait. ca° cū vos p̄scauit sum-
in vna ciuitate fugice in aliam. no
timore suppliū/ h̄ amore publicandi
ewāgeliū/ Discipuli quoq; i credē
tes mxim̄ replebant gaudio/ &
spū sc̄o/ a quo huiusmodi gaudium
causat̄r. Caplm̄ decim̄ septimū

Factū ē aut̄/ dū sepata p̄dicā
rent apli/ mgr̄io & ceteris
adhuc hic gr̄ morant̄ con-
dicā m̄ yconio et alubusda alijs
locis. yniquus & simo cū hoc po²
gressi ad p̄dicandū. ho regressi
ad confirmandū ibi cū ewāge
lizassent/ Orta p̄mū descēdit cay
dicā m̄bus ciuitatibus & prima fuit
yconiū/ de qua dicit̄ factū ē aut
in yconio/ s. ut simul pauli et
barnabas introirent synagogā
iudeoz/ ubi q̄ morabāt. & magnā
turbā sabbatoz/ et loquerent ad
verbū ewangelicū/ & q̄ subdu
cunt hunc p̄dicandi effectū/ ita
ut crederet iudeoz & greci/ multi
& dicit̄ hic greci h̄m aliquos
sm̄ aliquos iudei ingrecia nati
& iudeis ibidem dispsis tpe an
tiochi sm̄ alios vā dicit̄ greci
gentiles magis q̄ ad iudaismū
quasi Qui vō incredeli fuerūt/
iudei s. nacōe ista em̄ magis gr̄di
cebat ewāgelicā vitatē ad usū fidei/
& ad usū credentes pauli & bar
nabā & exponi magis videt̄ se
quens ītā q̄ audacē fiducialit̄
agentes in dño/ h̄ulano timore
posito & subdit̄ ad testimoniū
p̄hibente/ s. dño vbo gr̄e sue/ &
vbo ewangelico/ q̄p gr̄a & virtus
p ihm facta est. Io 4° & subdit̄ ad
significandū magis cū dicit̄ fecerūt
signa et p̄digia fieri p manus
apl̄oz & recta p̄dicat̄ Cū aut̄/ hic
ho 2° publicā ewangelij p gen-
tes in lohis lycaonie & iuxta ī ci-
uitates/ q̄p simo descēdit hic p̄dicā
ho p̄dicatois q̄ firmā ibi et q̄d
vir/ dño erroris remocio ibi turbe
aut̄/ & q̄to insurgens p̄scutio
ibi supervenerit aut̄/ Orta sm̄
dicit̄ Cū aut̄ factus ē cet impetq/
q̄p no manebant gr̄ apl̄es vbe
h̄ passione in iudie & ire q̄fugie
rut ad ciuitates lycaonie h̄m ī
bū dñi allegatū ca° 9° & ibi
ewāgelizabāt erat/ officiū ciuitatis sibi
diligent̄ exequentes/ Et quid vir/
hic gr̄ ponit̄ dicte p̄dicatois cō
firmā p opus mādato sui hoc em
mō q̄ firmat illa. que tūscendit
intellectū hūanū. cuius̄ fuit ea q̄
fuit fidei cū dicit̄ Et quida vir/
nat̄ q̄tū ad pedes et infir
mitat̄ tibie/ hic audiuit
paulū loquēte/ & credidit Qui
s. paulo intuito eū/ visu corpali
et mētali p̄ subdit̄ et videns q̄
fidem habē/ fides em̄ aut̄ corpi
libus videri nō pt̄ ut salus fiat
mētis & corpis dicit̄ magna voce/
ut magis attenderēt miraculū ad ho
nore dñi Surge sup pedes tuos
rectus/ cōra omnibus astantibus Et
exiliuit/ & pualit̄ surrexit Et a
bulauit/ ad declarandū subite et
p̄fecte curacois/ Turbe aut̄/ hic
gr̄ ponit̄ erroris remocio/ qui
simo descēdit p̄ remouet ibi
q̄d vir/ Orta sm̄ dicit̄ Turbe aut̄
ydolatrie dedite cū vidissent q̄
fecerat paulo/ credentes hoc eū
fecisse p̄ virtute deitatis/ leuauerūt vo
ce sua lycaonice/ & q̄p videmur ho
dicentes dñi facti hoibus
descenderūt ad nos/ credebant
em̄ eos de celo descendisse inhu
mana effigie Et vocabāt barnabā

Jouē/ eo q̄ videbat̄ sēm̄ eē
Paulū vō mercuriū quo ipē erat
duc' dic'/ r. ipōnens dificationis
vēbū. ut crater intellectu ag̃er
cuiq; em dicat̄ fuisse eloquētissimū
et q̄ haec eloquentiam dice
bat̄ agentilibus deus eloquentie
et q̄ eam dare habeb̄ Dicebas
quoq; jouis/ r. eius cultui deputa
tacq; thaureos/ ad ȳmolandū et co
ronas ad templū ornādū sic
dicat̄ p̄ machab̄ imo/ ornare
rut sacre templū coronis aureis
cū pilus volebat̄ sacrificare/ hac
nalle et paulo ꝛ̄ q̄ vñ/ hic
gñr dicta error remouet̄ p̄a
postalos facto et verbo ipm̄ de
testantes. ro dicit̄ consensū tuū/
in signū dolozis. eo q̄ hories vo
lebāt eis impendē honore dei
nut quē exhibē et reape erat
ne pñi aui. ro subdit̄ dicentes vi
ri quid hec facitis/ r. facē volt̄
q̄d ē blasphematarū dñe ma
destat̄. et nos mortales sumꝰ/
et no dis annūciantes vob ab
hijs vanis/ supple recedē/ que
dicūt̄ vana. q̄ nulla vitas a
vtilitas ē in ydolatra ꝯ magnā
nabilitas maxima. ro ūti ad dm
vium/ r. qui ē ipā vita p̄cepta
et dicit̄ hoc ad distinctionē eoꝝ
qui sūt martui et erronee pu
tant̄ dñi. ut jupit̄. mercuꝰ. et
hmoi qui fecit celū et tram/ fi/
ccando de nichilo sua pō inf̄ta
qui inp̄tit̄ gñacionib̄/ usq; ad pñs
tiacionē ewangelij dimisit̄ ob/
gentes/ r. gentiles ingredi vias
suas/ r. agē sm̄ libitū arbitriū
q̄ no dedit̄ eis legem/ restringere
et ꝓhibendo/ sicut dedit̄ judeis et
quidē no sine testimonio semet
ipm̄ reliquit/ s. dnde se de dm.
ge nau ꝯ ondit hoc testificando
p̄ mltiplicē effōm̄ to subdunt.
bñficiens de celo dans pluias/
pride et phi vone nali ep effer
tibꝰ scripta mltr̄ p̄bauerūt vñ
tate dei. ut p̄z xp̄m mie/ et ipsis
alijs laic/ quo sedauerūt turbas
q̄ p̄mptitate eoꝝ ad ydolatriam
ꝯpuerūt/ hic gñr ponit̄
cōtra paulū psecucio. cū dicit̄
expugnauerūt autē quida de anty
ochia/ que ē mregione p̄sidie
ut p̄sidē sm̄ alia leam et yconio/
vbi p̄dicauāt paulꝰ. ut p̄z in
huiꝰ ca' p̄n̄o. et psuasis turbis/
que de facili mouēt̄ ad malum
lapidantes paulū ex̄t̄ ciuitate
ejecerūt/ tam̄ vile cadauer in
dignū sepultura ꝯ ab aūbꝰ et
bestijs lacerandū. Circūdantibꝰ
autē eū discipul/ ne pcipet̄
ad huc viuꝰ a judeis furegens
intrauit ciuitatē/ s. lystram ades
tridq; q̄d p̄z ex eo q̄ subdit̄ et
postera die pfecto ē inde cum
barnā ē vtute natus̄ post dam
nacōē passꝰ ita tñ vt alia
ciuitate ewangelizasset/
hic gñr desinit̄ apl'o/ repassꝰ
ad confirmādū illos qui credidērūt
in x̄m̄. et p̄z hēa usq; ibi. et ca
thyochiam/ q̄ ē mregione p̄sidie
confirmates animas discipulorū/
in moꝝ et fide. et docentes
qm̄ p̄ mltas tribulacōes/ hr̄/ q̄ dicit̄
no dent nos vt hē psequaꝰ
et mala tpalia sine quibꝰ no
hnt̄ bona celestia et eterna. que
tpalibꝰ bonis sūt incōpabilit̄
meliora et cū ordinassent illis
p singulas ecias p̄bros/ et nach
p̄bros. hic melius dat̄ eccl'ie
ordinē. aut epi. dyaconi. et
hmoi. et cū orassent cū ieiunijs

ꝑ p ꝯmuñ cauo refrenat et p
ordem mens indñm elenat gmc
duerut eos dñs sine aug aſſi
todia ꝓali no possent p seuerare
mdus bono ꝑb̃ e exoꝛ. Misidñs
aſsodiet adiutare ꝛ̃. Et legue
tes ꝑbũ dñi inp̃gen que t aut
tas mregione pamphilie desce
derut machatalia sdm aliquos
e nomen ciuitatis ꝑm alios re
gionis et inde nauigauerut an
tyochiam que t in syria ab anty
cho magno de nobilata vnde e
rant tradiți grē dei ut dom e
suꝑ impñ. xxij. cali. Impus pdi
cacoñs euangeliũ quod comple
uerut t fidelit sut docuti retu
lerut quita fecisset dñs cũ illis
indoctria et miraculis et quia
aperuisset gentibus ostiũ fidei uo
cans eos p gram suã ad fidem
sine qua gra no sufficiẽt doctri
na t miracula. nã audiendi ere
dicatorem t videndi idem miracu
la vnq̃ credit. alt nõ ꝑdo dicit
saluator. Jo vꝰ. Nemo pt venire
ad me nisi pat qui me misit traxe
rit eũ. et ego. ꝛ. ꝛ. dixit aplis
sine me nichil potestis facere
gaudii sut aute tẽpis no modi
cũ cũ discipulis confirmãdo eos ꝑ
fide. vita. patie t doctrina. ꝛ̃.

Et quidã descendẽtes. xv°
de iudea docebãt fres. Nisi circũcidamini more moysi non potestis saluari. Facta ergo non modica dissensione et inquisitione paulo et barnabe aduersus eos constituerunt ascendere paulum et barnabam et alios ex aliis ad apostolos et seniores in ierusalem super hac questione. Illi quidem sic missi perambulabant phenicen et samariam narrantes conuersionem gentium et faciebant gaudium magnum omnibus fratribus. Cum autem uenissent ierusalem suscepti sunt ab ecclesia et apostolis et senioribus annuntiauerunt quanta deus fecisset cum illis. Surrexerunt autem quidam de secta pharisaeorum qui crediderant dicentes oportere circumcidi eos et praecipere seruare legem moysi. Conuenerunt autem apostoli et seniores uidere de uerbo hoc. Cum autem magna conquisitio fieret surgens petrus dixit eis. Viri fratres uos scitis quoniam ex diebus antiquis elegit deus in nobis per os meum audire gentes uerbum euangelii et credere. Et qui nouit corda deus testimonium perhibuit dans illis spiritum sanctum sicut et nobis et nihil discreuit inter nos et illos fide purificans corda eorum. Nunc ergo quid temptatis deum imponere iugum super ceruicem discipulorum quod neque patres nostri neque nos portare potuimus sed per gratiam domini iesu christi credimus saluari quemadmodum et illi. Tacuit autem omnis multitudo et audiebant barnabam et paulum narrantes quanta signa et prodigia fecisset deus per eos in gentibus. Et postquam tacuerunt respondit iacobus dicens. Viri fratres audite me. Symeon narrauit quemadmodum primum deus uisitauit sumere ex gentibus populum nomini suo. Et huic consonant uerba prophetarum sicut scriptum est. Post haec reuertar et reaedificabo tabernaculum dauid quod decidit et diruta eius reaedificabo et erigam illud. Vt requirant residui hominum dominum et omnes gentes super quas inuocatum est nomen meum dicit dominus faciens haec. Notum a seculo est deo opus suum. Propter quod ego iudico non inquietare eos qui ex gentibus conuertuntur ad deum sed scribere eis ut abstineant se a contaminationibus simulacrorum et fornicatione et suffocato et sanguine. Moyses enim a temporibus antiquis habet in singulis ciuitatibus qui eum praedicent in synagogis per omne sabbatum legitur. Placuit stantibus apostolis et senioribus cum omni ecclesia eligere uiros ex eis et mittere antiochiam cum paulo et barnaba iudam qui cognominatur barsabas et silam uiros principes inter fratres scribentes per manus eorum. Apostoli et seniores fratribus qui sunt antiochiae et syriae et cilitiae gaudere. Quoniam audiuimus quidam ex nobis exeuntes turbauerunt uos uerbis subuertentes animas uestras quibus non mandauimus placuit nobis collectis in unum eligere uiros et mittere ad uos cum dilectis nostris barnaba et paulo hominibus qui tradiderunt animas suas pro nomine domini nostri iesu christi. Misimus ergo iudam et silam et ipsi per os suum renuntiabunt eadem uobis. Visum est enim spiritui sancto et nobis nihil ultra imponere uobis onus praeter haec necessaria ut abstineatis uos ab immolatis simulacrorum et sanguine et suffocato et fornicatione a quibus custodientes uos bene agetis. Valete. Illi ergo dimissi descenderunt antiochiam et congregata multitudine tradiderunt epistolam. Quam cum legissent gauisi sunt super consolatione. Iudas autem et silas et ipsi prophetae cum essent exhortati fratres confirmauerunt. Et facto ibi aliquanto tempore dimissi sunt cum pace ab fratribus apostolis. Visum est autem silae manere ibi. Iudas autem solus abiit hierusalem. Et agentes quidam tempus ibi confirmabant ecclesiam docentes et euangelizantes cum aliis multis uerbum domini. Post aliquos autem dies dixit paulus ad barnabam reuertentes uisitemus fratres per omnes ciuitates in quibus praedicauimus uerbum domini quomodo se habeant. Barnabas autem consilium habebat assumere et iohannem qui cognominatur marcus. Paulus autem rogabat eum qui recessit ab eis de pamphilia et non abiit cum eis in opus. Facta autem dissensione ita ut discederent alter ab altero barnabas quidem assumpto marco nauigauit cipprum. Paulus autem elegit silam et profectus est traditus gratiae dei a fratribus. Perambulabat autem syriam et cilitiam confirmans ecclesias praecipiens custodire praecepta apostolorum et seniorum. Venit autem derben et lystram. Et ecce discipulus quidam erat ibi nomine timotheus filius mulieris iudaeae fidelis patre autem gentili. Huic testimonium reddebant qui in lystris erant et iconio fratres. Hunc paulus uoluit secum proficisci et assumens circumcidit eum propter iudaeos qui erant in illis locis. Sciebant enim omnes patrem eius esse gentilem. Cum autem pertransirent ciuitates tradebant illis custodire dogmata quae erant decreta ab apostolis et senioribus qui erant hierusalem. Ecclesiae quidem confirmabantur fide et abundabant numero cotidie. Transeuntes autem phrygiam et galatiae regionem uenerunt per mysiam et tentabant ire in bithyniam et non permisit eos spiritus iesu. Et cum transissent mysiam descenderunt troadem. Et uisio per noctem paulo ostensa est. Quidam uir macedo erat stans et deprecans eum et dicens transiens in macedoniam adiuua nos. Ut autem uisum uidit statim quaesiuimus proficisci in macedoniam certi facti quoniam uocauit nos deus adnuntiare eis euangelium. Navigantes autem a troade recto cursu uenimus samothraciam et sequenti die neapolim et inde philippos quae est prima partis macedoniae ciuitas colonia. Eramus autem in hac urbe diebus aliquot. Et die sabbati egressi sumus foras portam ubi uidebatur oratio esse et sedentes locuti sumus mulieribus quae conuenerant. Et quaedam mulier nomine lydia purpuraria ciuitate thyatirenorum colens deum audiebat quae dominus aperuit cor intendere his quae dicebantur a paulo. Cum autem baptizata esset et domus eius rogauit dicens si iudicastis me fidelem domino introite in domum meam et manete. Et coegit nos. Factum est autem euntibus nobis ad orationem puellam quandam habentem spiritum pythonem obuiare nobis quae quaestum magnum praestabat dominis suis diuinando. Haec subsecuta paulum et nos clamauit dicens. Isti homines serui dei excelsi sunt qui adnuntiant nobis uiam salutis. Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens autem paulus et conuersus spiritui dixit. Praecipio tibi in nomine iesu christi exire ab ea. Et exiit eadem hora. Videntes autem domini eius quod exisset spes quaestus eorum apprehensos paulum et silam perduxerunt in forum ad principes. Et offerentes eos magistratibus dixerunt. Hi homines conturbant ciuitatem nostram cum sint iudaei et adnuntiant morem quem non licet nobis suscipere neque facere cum romani simus. Et concurrit turba simul et magistratus scissis tunicis eorum iussit eos uirgis caedi. Et cum multas plagas inposuissent eis misserunt in carcerem praecipientes custodi ut diligenter custodiret eos. Qui cum tale praeceptum accepisset misit eos in interiorem carcerem et pedes eorum strinxit ligno. Media autem nocte paulus et silas orantes laudabant deum et audiebant eos qui in custodia erant. Subito autem terraemotus factus est magnus ita ut commouerentur fundamenta carceris. Et statim aperti sunt omnes ianuae et uniuersorum uincula soluta sunt. Expergefactus autem custos carceris et uidens apertas ianuas carceris euaginato gladio uolebat se interficere existimans fugisse uinctos. Clamauit autem paulus uoce magna dicens nihil mali feceris tibi omnes enim hic sumus. Petitoque lumine introiuit et contremuit pedibus ad paulum et silam et producens eos foras dixit. Domini quid me oportet facere ut saluus fiam. At illi dixerunt. Crede in dominum iesum christum et saluus eris tu et domus tua. Et locuti sunt illi uerbum domini cum omnibus qui erant in domo eius. Et tollens eos in illa hora noctis lauit a plagis et baptizatus est ipse et omnes eius continuo. Cum autem perduxisset eos in domum suam apposuit mensam et laetatus est cum omni domo sua credens deo. Et cum diluxisset dimiserunt magistratus lictores dicentes. Dimitte homines illos. Renuntiauit autem custos carceris paulo. Quoniam dimiserunt magistratus ut dimittamini nunc ergo exeuntes ite in pace. Paulus autem dixit ad eos. Caesos nos publice indemnatos homines romanos miserunt in carcerem et nunc occulte nos eiciunt non ita sed ueniant ipsi et educant nos. Renuntiauerunt autem lictores magistratibus uerba haec. Timuerunt autem audientes quia romani essent et ueniunt deprecantes eos et educentes rogabant ut egrederentur de ciuitate. Illi autem exeuntes de carcere introierunt ad lydiam et uisis fratribus consolati sunt eos et profecti sunt. Cum autem perambulassent amphipolim et apolloniam uenerunt thessalonicam ubi erat synagoga iudaeorum. Secundum consuetudinem autem paulus introiuit ad eos et per sabbata tria disputauit de scripturis. Aperiens et insinuans quia christum oportuit pati et resurgere a mortuis et quia hic est christus iesus quem ego adnuntio uobis. Et quidam ex eis credidere adiunctique sunt paulo et silae et ex colentibus gentilium grecorum multitudo magna mulierum autem principalium non pauce. Zelantes autem iudaei et assumentes de uulgo uiros quosdam malos et turba facta concitauerunt ciuitatem et assistentes domui iasonis quaerebant eos producere in populum. Et cum non inuenissent eos trahebant iasonem et quosdam fratres ad principes ciuitatis clamantes quoniam hi qui totum mundum concitauerunt et hi hospitium eius suscepit et hi omnes contra decreta caesaris agunt regem alium dicentes esse iesum. Concitauerunt autem plebem et principes ciuitatis audientes haec. Et accepta satisfactione a iasone et a ceteris dimiserunt eos. Fratres autem confestim per noctem dimiserunt paulum et silam in beroeam qui cum uenissent in synagogam iudaeorum intrauerunt. Hi autem erant nobiliores eorum qui sunt thessalonicae qui susceperunt uerbum cum omni aviditate cotidie scrutantes scripturas si haec ita se haberent. Et multi quidem ex eis crediderunt et mulierum honestarum gentilium non pauci et uirorum. Cognito autem quod et beroeae praedicaretur a paulo uerbum dei uenerunt et illuc commouentes turbas. Tunc statim fratres dimiserunt paulum ut iret usque ad mare. Siluanus autem et timotheus remanserunt ibi. Qui autem deducebant paulum perduxerunt illum athenas et accepta mandato ad silam et timotheum ut uenirent ad illum cito profecti sunt. Dum autem athenis expectaret eos paulus incitabatur spiritus eius in ipso uidens idolatriae deditam ciuitatem. Disputabat igitur in synagoga cum iudaeis et colentibus et in foro per omnes dies ad eos qui aderant. Quidam autem epicurei et stoici philosophi disserebant cum eo. Et quidam dicebant quid uult seminiuerbius hic dicere. Alii uero xenarum daemoniorum uidetur adnuntiator esse. Quia iesum et resurrectionem adnuntiabat eis. Et adprehendentes eum in areopagum ducebant dicentes possumus scire quae haec nouella a te dicitur quae enim nouas infert auribus nostris uolumus ergo scire quae haec uelint esse. Athenienses autem omnes et hospites aduenae ad nihil aliud uacabant nisi aut dicere aut audire nouum. Stans autem paulus in medio areopagi ait. Viri athenienses per omnia quasi superstitiosiores uos uideo. Praeteriens enim et uidens simulacra uestra inueni aram in qua scriptum erat ignoto deo. Quod ergo ignorantes colitis hoc ego adnuntio uobis. Deus qui fecit mundum et omnia quae in eo sunt hic caeli et terrae dominus cum sit non in templis manufactis habitat. Nec manibus humanis colitur indigens aliquo cum ipse det omnibus uitam et inspiritum et omnia. Fecit ex uno omne genus hominum habitare super uniuersam faciem terrae definiens statuta tempora et terminos habitationis eorum. Quaerere deum si forte palpent eum aut inueniant quamuis non longe sit ab unoquoque nostrum. In ipso enim uiuimus et mouemur et sumus. Sicut et quidam uestrorum poetarum dixerunt. Ipsius enim et genus sumus. Genus igitur cum simus dei non debemus existimare auro aut argento aut lapidi sculpturae artis et cogitationis hominis deitatem similem esse. Et tempora quidem huius ignorantiae deus contemnens nunc adnuntiat hominibus omnes ubique paenitentiam agere. Eo quod statuit diem in qua iudicaturus est orbem in aequitate in uiro in quo statuit fidem adpellans eum a mortuis. Audientes autem resurrectionem mortuorum quidem irridebant alii uero dixerunt audiemus te de hoc iterum. Sic paulus exiuit de medio eorum. Quidam autem uiri adhaerentes ei credidere in quibus et dionysius areopagita et mulier nomine damaris et alii cum eis. Post haec discessit paulus ab athenis et uenit corinthum. Et inuenit quendam iudaeum nomine aquilam ponticum genere qui nuper aduenerat ab italia et priscillam uxorem eius eo quod praecepisset claudius discedere omnes iudaeos de roma. Et accessit ad eos et quia eiusdem erat artis manebat apud eos et operabantur. Erant autem scenofactoriae artis. Et disputabat in sabbato fratres suadebat iudaeos et graecos. Cum autem uenissent a macedonia silas et timotheus instabat uerbo paulus testificans iudaeis esse christum iesum. Contradicentibus autem eis et blasphemantibus excutiens uestimenta sua dixit ad eos sanguis uester super caput uestrum mundus ego. Ex hoc ad gentes uadam. Et migrans inde intrauit domum cuiusdam nomine titi iusti colentis deum cuius domus erat coniuncta synagogae. Crispus autem archisynagogus credidit domino cum omni domo sua multi quoque corinthiorum audientes credebant et baptizabantur. Dixit autem dominus nocte per uisionem paulo. Noli timere sed loquere et ne taceas propter quod ego sum tecum et nemo apponetur tibi ut noceat te quia populus est mihi multus in hac ciuitate. Sedit autem annum unum et menses sex docens apud eos uerbum dei. Gallione autem proconsule achaiae insurrexerunt iudaei unanimiter aduersus paulum et adduxerunt eum ad tribunal dicentes quia contra legem hic persuadet hominibus colere deum. Incipiente autem paulo aperire os gallio dixit iudaeis si quidem esset iniquum quid aut facinus pessimum o iudaei recte sustinerem uos. Si autem quaestiones sunt de uerbo et nominibus et lege uestra uos ipsi uidete iudex ego horum nolo esse. Et minauit eos a tribunali. Adprehendentes autem omnes sosthenen principem synagogae percutiebant eum ante tribunal et nihil eorum gallioni curae erat. Paulus autem adhuc sustinens dies plures fratribus uale dicens nauigauit syriam et cum eo priscilla et aquila tonsus caput in cenchris habebat enim uotum. Et uenit ephesum et illos reliquit ipse autem ingressus synagogam disputabat cum iudaeis. Qui rogantibus eis ut tempus plus apud eos maneret non consensit. Sed dimisit eos uale dicens. Deum oportet me omnem uenturam hanc festum facere hierosolymis iterum autem reuertar ad uos deo uolente. Et ascendens et salutata ecclesia descendit antiochiam et facto ibi tempore exiit. Et circuiens deinceps galatiae regionem et phrygiam confirmans omnes discipulos. Iudaeus autem quidam apollo nomine alexandrinus natione uir eloquens potens in scripturis deuenit ephesum. Hic erat edoctus uiam domini et feruens spiritu loquebatur et docebat diligenter ea quae sunt iesu sciens tantum baptisma iohannis. Hic coepit fiducialiter agere in synagoga quem cum audissent priscilla et aquila adsumpserunt eum et diligentius illi exposuerunt uiam dei. Cum autem uellet ire achaiam exhortati fratres scripserunt discipulis ut susciperent eum qui cum uenisset multum cooperatus est his qui credidere. Fortiter enim iudaeis ostendebat publice ostendens per scripturas esse christum iesum. Factum est autem dum apollo esset corinthi paulum per superiores partes uenire ephesum et inuenire quosdam discipulos. Dixit ad illos si spiritum sanctum accepistis credentes. At illi dixerunt ad eum sed neque si spiritus sanctus est audiuimus. Ille autem dixit in quo ergo baptizati estis. Qui dixerunt in iohannis baptismate. Dixit autem paulus iohannes baptizauit baptismate paenitentiae populum dicens in eum qui uenturus esset post ipsum ut credant hoc est in iesum christum. Haec autem audientes baptizati sunt in nomine domini iesu. Et cum inposuisset illis manus uenit spiritus sanctus super eos et loquebantur linguis et prophetabant. Erant autem omnes uiri fere duodecim. Introgressus autem synagogam cum fiducia agebat per tres menses disputans et suadens de regno dei. Cum autem quidam obdurarent et non crederent maledicentes uiam domini coram multitudine discedens ab eis segregauit discipulos cotidie disputans in schola tyranni quidam. Hoc autem factum est per biennium ita ut omnes qui habitabant in asia audirent uerbum domini iesu tam iudaei quam et graeci. Virtutes autem non paucas deus faciebat per manus paulo ita ut etiam super languidos deferrentur a corpore eius sudaria aut semicinctia et recederent ab eis infirmitates et spiritus nequam exirent ab eis. Tentauerunt autem quidam et de circumeuntibus iudaeis exorcistis inuocare super eos qui habebant spiritus malos nomen domini iesu dicentes adiuramus uos per iesum quem paulus praedicat. Erant autem hoc septem filii scebae iudaei principis sacerdotum qui hoc faciebant. Respondens autem spiritus nequam dixit iesum scio et paulum novi uos autem qui estis. Et insiliens in eos homo in quo erat spiritus malus et dominatus amborum ualuit contra eos ita ut nudi et uulnerati effugerent de domo illa. Hoc autem notum factum est omnibus iudaeis et graecis qui habitabant ephesum et cecidit timor super omnes illos et magnificabatur nomen domini iesu. Multique credentium uenerunt confitentes et adnuntiantes actus suos. Multi autem ex eis qui fuerant curiosa sectati contulerunt libros et conburebant coram omnibus et conputatis pretiis illorum inuenerunt pecuniam denariorum quinquaginta milium. Ita fortiter crescebat uerbum dei et confirmabatur. Haec autem cum consummata essent proposuit spiritu paulus transito macedonia et achaia ire hierusalem dicens quoniam postquam fuero illic oportet me et romam uidere. Mittens autem in macedoniam duos ex ministrantibus sibi timotheum et erastum ipse substinuit tempus in asia. Circa tempus autem illud factus est tumultus non modicus de uia domini. Quidam enim nomine demetrius argentarius faciens aedes argenteas dianae praestabat artificibus non modicum quaestum. Quos conuocans et eos qui eiusmodi erant operarios dixit uiri scitis quia de hac opificio est nobis adquisitio haec et uidetis et audistis quia non solum ephesi sed paene totius asiae paulus hic suadens auertit multam turbam dicens quoniam non sunt dii qui manibus fiunt. Non solum autem haec periclitatur nobis pars in redargutionem uenire sed et magnae dianae templum in nihilum reputari sed et destrui maiestatem eius quam tota asia et orbis colit. Audientes autem et repleti ira clamabant dicentes magna diana ephesiorum. Et impleta est tota ciuitas confusione. Rapientes autem gaium et aristarchum macedones comites pauli impetum fecerunt unanimes in theatrum. Paulo autem uolente intrare in populum non permiserunt discipuli. Quidam autem et asiarchae qui erant amici illius miserunt ad eum rogantes ne se committeret in theatrum. Alii autem aliud clamabant. Erat enim ecclesia confusa et plures nescierunt quam ob rem conuenissent. De turba autem detraxerunt alexandrum propellentibus iudaeis eum. Alexander autem manu silentium indicens uolebat rationem reddere populo. Cognito autem quod iudaeus esset uox facta est una omnium quasi per horas duas clamantium magna diana ephesiorum. Cum autem sedasset scriba populum ait uiri ephesii quis enim est hominum qui nesciat ephesiorum ciuitatem cultricem esse magnae dianae et eius quae diouis cecidit imaginem. Cum ergo his contradici non possit necesse est uos sedatos esse et nihil temere agere. Adduxistis enim homines istos neque sacrilegos neque blasphemantes deam uestram. Quod si demetrius et qui cum eo sunt artifices habent negotium aduersus aliquem conuentus forenses sunt et proconsules sunt accusent alter alterum. Si quid autem amplius quaeritis in legitima ecclesia poterit expedire. Periclitamur enim et arguere de hodierna seditione cum nullus obnoxius sit de quo non possimus reddere rationem concursus huius. Et haec cum dixisset dimisit ecclesiam. Postquam autem cessauit tumultus conuocatis paulus discipulis et exhortatus eos ualefaciens profectus est ut iret macedoniam. Cum autem perambulasset partes illas et exhortatus eos fuisset uenit in graeciam. Et cum tres menses fecisset facta est insidiis illi a iudaeis imminentibus ei nauigaturo in syriam habuit consilium ut reuerteretur per macedoniam. Comitatus est autem eum usque asiam sopater pyrri beroeensis thessalonicensium autem aristarchus et secundus et gaius derbeus et timotheus asiani autem tychicus et trophimus. Hi autem praecedentes manebant nos troade. Nos autem nauigauimus a philippis post dies azimorum et uenimus ad illos troadem in diebus quinque ubi et demorati sumus dies septem. In una autem sabbatorum cum conuenissemus ad frangendum panem paulus disputabat eis profecturus in crastinum et protraxit sermonem usque media nocte. Erant autem lucernae copiosae in cenaculo ubi eramus congregati. Sedens autem quidam adulescens nomine eutychus super fenestram cum oppressus somno grauiter disputante paulo diutius et mersus somno cecidisset de tertio cenaculo sublatus est mortuus. Descendens autem paulus incubuit super eum et complexus dixit nolite turbari. Anima enim ipsius in illo est. Ascendens autem et frangens panem et gustans satisque allocutus usque in lucem sic profectus est. Et adduxerunt puerum uiuentem et consolati sunt non minime. Nos autem ascendentes nauem nauigauimus assum inde recepturi paulum. Sic enim disposuerat ipse per terram iturus. Ut autem conuenit nobis assum recepimus eum et uenimus mitilenen. Et inde nauigantes sequenti die uenimus contra chium et alia transmisimus samum et sequenti uenimus miletum. Proposuit enim paulus transnauigare ephesum ne quod illi accideret tempus in asia. Festinabat enim si sibi possibile esset diem pentecostes facere hierosolymis. Mittens autem miletum conuocauit maiores natu ecclesiae ephesi. Et cum uenissent ad illum et simul essent dixit eis. Vos scitis a primo die quo ingressus sum asiam qualiter uobiscum per omne tempus fuerim seruiens domino cum omni humilitate et lacrimis et temptationibus quae mihi acciderunt ex insidiis iudaeorum. Qualiter subtraxerim nihil utilium quominus annuntiarem uobis et docerem uos palam et per domos testificans iudaeis et graecis in deum paenitentiam et fidem quae est in domino nostro iesu christo. Et nunc ecce ligatus ego spiritu uado hierusalem quae mihi in illa eueniant nesciens. Nisi quod spiritus sanctus per omnes ciuitates mihi protestatur dicens quoniam uincula me et tribulationes manent hierusalem. Sed nihil horum uereor nec facio animam meam pretiosiorem quam me ut consummem cursum meum et ministerium quod accepi a domino iesu testificari euangelium gratiae dei. Et nunc ecce ego scio quoniam amplius non uidebitis faciem meam uos omnes per quos transiui praedicans regnum dei. Quapropter testificor uobis hodierna die quoniam mundus ego sum a sanguine omnium. Non enim subtraxi minus uobis omne consilium dei annuntiare. Attendite uobis et uniuerso gregi in quo uos spiritus sanctus posuit episcopos regere ecclesiam dei quam adquisiuit sanguine suo. Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in uos non parcentes gregi. Et ex uobis ipsis exurgent uiri loquentes peruersa ut abducant discipulos post se. Propter quod uigilate memoria tenentes quoniam per triennium nocte et die non cessaui cum lacrimis unumquemque uestrum monere. Et nunc commendo uos deo et uerbo gratiae ipsius qui potens est aedificare et dare hereditatem in sanctificatis omnibus. Argenti aut auri aut uestis nullius concupiui sicut ipsi scitis quoniam ad ea quae mihi opus erant et his qui mecum sunt ministrauerunt manus istae. Omnia uobis ostendi quoniam sic laborantes oportet suscipere infirmos et meminisse uerbi domini iesu quoniam ipse dixit beatius est magis dare quam accipere. Et cum haec dixisset positis genibus suis cum omnibus illis orauit. Magnus autem fletus factus est omnium et procidentes super collum pauli deosculabantur eum dolentes maxime in uerbo quod dixisset non se amplius facie eius uisuros. Et deducebant eum in nauem. Factum est autem ut nauigaremus sublatis eis et recto cursu uenientes coo die sequenti in rodum et inde patara. Et cum inuenissemus nauem transfretantem ascendentes in eam nauigauimus. Et cum apparuisset cyprum et relinquentes eam a sinistris nauigabamus syriam et uenimus tyrum. Ibi enim navis onus exponebat. Et inuentis discipulis mansimus ibi septem. Qui paulo dicebant per spiritum ne ascenderet hierusalem. Et cum complessemus dies exeuntes ibamus profecti deducentibus nos omnibus cum uxoribus et filiis usque foras ciuitatem. Et positis genibus in litore orauimus et ualedicentes inuicem ascendimus nauem illi autem reuersi sunt in sua. Nos autem nauigationem complentes a tyro uenimus ptolemaidem et salutatis fratribus mansimus die uno apud eos. Postera autem die exeuntes eramus ptolemaide uenimus caesaream et intrantes domum philippi euangelistae qui erat unus de septem mansimus apud eum. Huic autem erant filiae quattuor uirgines prophetantes. Et cum plures dies ibi demorati essemus descendit quidam a iudaea propheta nomine agabus. Et uenit ad nos et tollens zonam pauli alligansque sibi pedes et manus suas dixit haec dicit spiritus sanctus uirum cuius est zona hanc sic alligabunt iudaei in hierusalem et tradent in manus gentium. Haec cum audissemus rogabamus nos et hi loci ne ascenderet hierusalem. Tunc respondit paulus quid facitis flentes et affligentes cor meum. Ego enim non solum alligari sed et mori hierusalem paratus sum propter nomen domini iesu. Cum autem suadere eum non possemus quieuimus dicentes fiat uoluntas domini. Post dies autem istos adponentes ascendebamus hierusalem. Venerunt autem et discipuli de caesarea nobiscum adducentes apud quem hospitemur mnasonem quendam cyprium antiquum discipulum. Cum autem uenissemus hierusalem libenter suscepti sunt nos fratres. Sequenti autem die introibat paulus nobiscum ad iacobum omnesque conuenerunt seniores. Quos cum salutasset narrabat per singula quae fecisset deus in gentibus per ministerium suum. At illi audientes magnificabant dominum dixerunt quoque ei uides frater quot milia sunt in iudaeis qui credunt et omnes aemulatores sunt legis. Audierunt autem de te quia discessionem doceas a moyse eorum qui per gentes sunt iudaeos dicens non circumcidere filios neque secundum consuetudinem ambulare. Quid ergo est quid utique audient quia uenisti. Hoc ergo fac quod tibi dicimus. Sunt nobis uiri quattuor uotum habentes super se. Hos adsumens sanctificare cum illis impende in illos ut radant capita et scient omnes quia quae de te audierunt falsa sunt sed ambulas et ipse custodiens legem. De his autem qui credidere gentium nos scripsimus iudicantes ut abstineant se ab immolato idolis et sanguine et suffocato et fornicatione. Tunc paulus adsumptis uiris die sequenti purificatus cum illis introibat templum adnuntians expletionem dierum purificationis donec offeretur pro unoquoque eorum oblatio. Cum autem septem dies consummarentur qui de asia iudaei uiderunt eum in templo concitauerunt omnem turbam et iniecerunt manus in eum clamantes uiri israhelite adiuuate. Hic est homo qui aduersus populum et legem et locum hunc omnes ubique docens adhuc et graecos introduxit in templum et uulgauit locum sanctum hunc. Uidebant enim trophimum ephesium in ciuitate cum eo quem existimabant quod in templum introduxisset paulus. Commota est autem omnis ciuitas et facta est congregatio populi et adprehendentes paulum trahebant eum extra templum et statim clausae sunt ianuae. Quaerentibus autem eum occidere nuntiatum est tribuno cohortis quia tota conturbata est hierusalem. Qui statim adsumptis militibus et centurionibus decucurrit ad eos. Illi autem uidentes tribunum et milites cessauerunt percutere paulum. Tunc adpropians tribunus adprehendit eum et iussit duabus catenis ligari et interrogabat quis et quid esset quod fecisset. Alii autem aliud clamabant in turba. Et cum non posset cognoscere certum propter tumultum iussit duci eum in castra. Et cum descendisset gradus contigit ut portaretur a militibus propter uim populi. Sequebatur enim multitudo populi clamans tolle eum. Et cum coepisset in castra duci dixit paulus tribuno si licet mihi aliquid dicere ad te. Qui dixit graece nosti. Nonne tu es aegyptius qui ante hos dies seditionem fecisti et eduxisti in desertum quattuor milia hominum sicariorum. Dixit autem paulus ego uir iudaeus tarsensis cilix non obscuri municipii ciuis sum. Rogo autem te permitte mihi et loqui ad populum. Et cum permisisset paulus stans in gradibus manu silentium indicens populo et magno facto silentio adloquebatur hebraica lingua dicens. Viri fratres et patres audite quam ad uos nunc reddo rationem. Cum audissent autem quia hebraica lingua adloquebatur illis magis praebuerunt silentium et ait. Ego sum uir iudaeus natus tarsi cilicii educatus autem in ciuitate hac secus pedes gamalihel eruditus secundum ueritatem patrii legis aemulator legis sicut et omnes uos hodie estis. Qui hanc uiam persecutus sum usque ad mortem uinciens et tradens in custodias uiros ac mulieres. Sicut et principem sacerdotum testimonium mihi reddit et omne seniorum concilium a quibus et epistulas accipiens ad fratres proficiscebar damascum ut adducerem et hos qui ibi erant uinctos in hierusalem ut puniantur. Factum est autem mihi iter facienti et adpropiante damasco circa meridiem subito de caelo circumfulsit me lux copiosa. Et cecidi in terram et audiui uocem dicentem mihi saule saule quid me persequeris. Ego autem respondi quis es domine. Dixit autem ad me ego sum iesus nazarenus quem tu persequeris. Lumen quidem uidebant et timuerunt sed uocem non audierunt loquentis mecum. Dixi autem quid faciam domine. Dominus autem dixit ad me surge et uade damascum et ibi tibi dicetur de omnibus quae constituta sunt tibi ut faciam. Et cum non uiderem prae claritate luminis illius ad manum deductus a comitibus uenio damascum. Ananias autem quidam uir secundum legem testimonium habens ab omnibus iudaeis habitantibus damasci uenit ad me et adstans dixit mihi frater saule respice. Ego autem eadem hora respexi in eum. Ille autem dixit deus patrum nostrorum praeordinauit te ut cognoscas uoluntatem eius et uideas iustum et audias uocem de ore eius quia eris testis illi apud omnes homines eorum quae uidisti et audisti. Et nunc quid cunctaris surgens baptizare et ablue peccata tua inuocato nomine eius. Factum est autem mihi reuertenti in hierusalem et orante me in templo fieri me in stupore mentis et uidere illum dicentem mihi festina et exi uelociter de hierusalem quoniam non recipient testimonium tuum de me. Et ego dixi domine ipsi scient quia ego eram concludens in carcerem et uerberans per synagogas eos qui credebant in te. Et cum effunderetur sanguis stephani testis tui ego astabam et consentiebam et custodiebam uestimenta interficientium eum. Et dixit ad me uade quoniam ego in nationes longe mittam te. Audiebant autem illum usque ad hoc uerbum et leuauerunt uocem suam dicentes tolle de terra huiusmodi non enim fas est eum uiuere. Vociferantibus autem illis et proicientibus uestimenta et puluerem iactantibus in aera iussit tribunus duci eum in castra dicens flagris cogi eum et torqueri ut sciret propter quam causam sic acclamabant ei. Et cum adligasset eum adstrictionibus dixit paulus centurioni ad quem stabat. Si hominem romanum et indemnatum licet uobis flagellare. Audiens autem centurio adiit tribunum et nuntiauit ei dicens quid acturus es. Hic enim homo romanus est. Accedens autem tribunus dixit ei dic mihi si tu romanus es. Ille autem dixit etiam. Respondit autem tribunus ego multa capitulatione ciuitatem hanc romanus factus sum. Paulus autem ait ego autem et natus sum. Statim ergo recesserunt ab eo qui eum erant torturi. Tribunus autem timuit postquam cognouit quia romanus esset et quia eum alligasset. Postera autem die uolens scire certius quam ob causam accusaretur a iudaeis solutum eum a uinculis iussit uenire principes sacerdotum et omne concilium eorum et producens paulum statuit in medium eorum. Et intuens paulus concilium dixit uiri fratres ego omni conscientia bona uixi deo usque in hodiernum diem. Pontifex autem ananias praecepit adstantibus ei percutere os eius. Tunc paulus dixit ad eum percutiet te deus paries dealbate. Et tu sedens iudicas me secundum legem et contra legem iubes me percuti. Qui adstabant dixerunt pontificem dei maledicis. Dixit autem paulus nesciebam fratres quia pontifex est. Scriptum est enim principem populi tui non maledices. Sciens autem paulus quia pars esset una sadducaeorum et altera pharisaeorum clamabat in concilio uiri fratres ego pharisaeus sum filius pharisaei de spe et resurrectione mortuorum ego iudicor. Et cum hoc dixisset facta est dissensio inter pharisaeos et sadducaeos et dissensa est multitudo. Sadducaei quidem dicunt non esse resurrectionem neque angelum neque spiritum pharisaei autem confitentur utrumque. Facta est autem clamor magna et exurgentes quidam pharisaeorum pugnabant dicentes nihil mali inuenimus in homine hoc quid si spiritus locutus est ei aut angelus. Cum autem dissensio fieret magna timens tribunus ne discerperetur paulus ab ipsis iussit militem descendere et auferre eum de medio eorum et ducere in castra. In nocte autem sequenti adstans illi dominus dixit confortare paule sicut enim testificatus es de me hierusalem ita te oportet et romae testificari. Facta autem die congregantes se quidam iudaeorum alligauerunt se exsecrantes dicentes neque manducare neque bibere donec occidant paulum. Erant autem amplius quam quadraginta qui hanc coniurationem fecerant. Qui adierunt principes sacerdotum et seniores et dixerunt anathemate deuouimus nos nihil gustare donec occidamus paulum. Nunc ergo uos significate tribuno cum concilio ut producat eum ad uos quasi quae certius inquirere de illo et nos priusquam appropiet ei parati sumus interficere eum. Audiens autem insidias filius sororis pauli adueniens et introgressus castra nuntiauit paulo. Paulus autem adpellans unum de centurionibus ait adulescentem hunc perduc ad tribunum habet enim aliquid quod nuntiet illi. Ille quidem adsumens eum perduxit et ait uinctus paulus adulescentem hunc perduxit ad te habentem aliquid loqui tibi. Tribunus autem adprehendens manum eius et secedens seorsum exquirebat quid esset quod haberet nuntiare ei. Et ait quia iudaei conuenerunt rogare te ut crastina die producas paulum in concilium quasi quae aliquid certius inquirere de illo. Tu ergo ne credideris eis. Insidiantur enim ei ex hominibus amplius quam quadraginta qui exsecrati sunt se neque manducare neque bibere donec occidant eum et nunc parati sunt exspectantes a te promissionem. Tribunus quidem dimisit adulescentem praecipiens nemini dicere quia haec significasset ei. Et conuocatis duobus centurionibus dixit parate milites ducentos ut eant usque caesaream et equites septuaginta et lanciarios ducentos hora tertia noctis. Et iumenta inponere ut inponentes paulum saluum perducant ad felicem praesidem. Timuit enim ne forte adprehensum eum a iudaeis interficerent et postea crimen acciperet tamquam pecuniam accepturus. Scripsit autem epistulam continentem hoc modo. Claudius lysias optimo praesidi felici praesidi. Virum hunc adprehensum a iudaeis et incipientem interficere ab eis superueniens cum exercitu eripui didicique quia romanus est. Volens autem scire causam quam obiciebant ei duxi eum in concilium eorum. Quem inueni accusari de quaestionibus legis eorum nullum autem crimen habentem dignum morte aut uinculis. Mihi autem indicato insidias futuras ab hominibus hoc ad te misi praecipiens et accusatoribus eius dicere apud te quae aduersus eum habent. Vale. Militibus ergo secundum quod praeceptum est adsumentibus paulum perduxerunt per noctem in antipat

ut hec sup̄ ij ca° Deus i nob̄ elegit
p os meū audire gentes q d ego
no iui ad p̄dicand cornelio et a
lijs ge nalg ecclie cū eo ꝓpa
voluīt̄ sed ex dīna missione ut
p sup̄ d° ca° et qui nauit eccl
deus ipe em videt ea que patet
deus aute intuet cor ut ꝑ pos
testimoniū phibuit q̄ erant iust
ficati lic̄ essent incirc̄ si dans illis
spm̄ sīm̄ nr̄m sensibilē mō
nob̄ nichil discreuit
mit nos cōfessos et illos mūdā
fide christi xpi purificans cor
da eoꝝ et no mūdatione carnis et
abluc̄one legalīū et hinc epla
dit ꝑ totū d nūc q̄ quid tempta
tis dm ut em dicat mgl̄o ille dm
temptat qui alt̄ qua ipe p̄cepit
facē laborat sic faciebat illi qui
dicebat legē circūcidi sine observa
cōe legaliū no sufficit ad salutem
quod nr nos nr̄ pres nr̄i portare
nō ualuim̄ hoc dicit de iudicialib̄
ceptis et cerimonialib̄ ꝑ iudicialia
edificatiue et cerimonialia multa rem
moralia vō p̄cepta que sūt de lr
tamē legis nālis abluēda sūt
et remanēt in lege nona Dicēdo
em q̄ iudicialia et cerimōialia no
sicut simpliat inabluabilia un
dicat pecc in ecclesiā fidei cathe
anathema sit qui d dm aliq̄ i
possibile p̄cepisse q dicat inabl
uabilia ꝑ de difficile abluibilia
sicut dicat aliq̄ impossibile ut de
difficile possibile aut me sed p
gram dm nr̄i ihu xpi credim̄ q
saluari et nos p aqua legis q̄ admod
et illi s pres veteris testamēti un
de abrahm dicit qui pr̄ aliqua
esset circūcisus credidit abrahaam deo
et reputatū e ei ad iustiā excepto
ꝑ q̄ non sunt iustificati eo circūcisi
me q̄ eo fide circūcisionē precede
dm q̄ deducit apl̄us nūc mō tu
hut aute omiss multitudo ecclesie

petro et audiebant barnaba et pau
lū ꝛc ubi ponit aliud argumentū
p pte ista missi em deus gustione
gentibus mīrabilē apparuit sic
et p dicta meis p apl̄os no fecisse
ecclie postea sic dm ponit dicat
de miraculis eū dicat rendit iacobꝰ
dicit em cpus possolimitanꝰ ecclie
ideo licet petro ecclie p̄cipalit
mit alios apl̄os tn de tulit ei in
sua dyoc ut de miraculis dubiū
posset et uni soli fide dicat no
cerne audite me s gemis de miracle
symon narrauit ꝛc et p eodem
modū et hinc s dicto eius con
cordant verba yphetaꝝ de gentī
vocande laqueū tendit in missili
una auēte ad spūm cū dicat sic
spūs s cernas q̄ q sicut ibidem
dictū fuit metallice de reedifi
catione templi p unionē judeoꝝ et
gentiū in una fide posse et ad m
tellem huius auctis que allegat h
sm̄ tristitiam hyp̄. aliqua hinc
repetenda sūt que dicta fuerūt
amos ꝓ fine c q̄ expte notat
dauid in psalmo ve te effec in q
hr̄ veniens filij israel et quesierūt dom
dm̄ suū et dauid regē suū ubi cir
lacū chaldaicū apud hebreos aute
tura sic habet post hec reuertent
filij israel et quesierūt cultū dei sui
et obedient messie filio dauid re
gi suo et simul ueniūt ad ꝓpm̄ ecce
uiēnt dno deo suo et dauid regi
suo ubi tristicia chaldaica sic hz
tolent coram dno deo suo et obe
dient messye filio dauid Secdm
e q̄ una eccl e que incepit
a primo abel iusto usq̄ ad ultim̄
electū qui in fine mūdi nascetur
est ut de beato iohanne amicus spōi
dicit e q̄ ista eccl vocat ta
bernaculū in umbraculis dicit ysaie
dilata locū/ tentorii tui ecce tabernaculū dei ad
hoīes christus p missū deponat hīa ut
dicat mp̄ia dei post hec et post

cursu vetis testi trūcat/ ad gen̄
Iudaīū nām Iherm assumebat et
edificabo tabnaclm dāud/ i. eccl̄a
dei sui. p̄ū p̄dicatōem xp̄i et
apl̄oz̄ quos decidit p̄ mīta pena
et massis p̄ ydolatriam mīt̄plicē
et diruptū eis reedificabo/ quia
gentiles erant diuisi p ydolatriam
mīt̄plicat aliquib̄ colentib̄ iouē
et alijs dijs et sic de alijs dijs
gentiū similit̄ iudei erant diruptī
et diuisi p ydolatriam mīt̄plicem
et diuisi p vanos errores, nā alij
negabāt resurrectōem, sm̄ et an-
gelū ut dom̄ et supi et aliqui irrita
faciebāt mādata dei p suas tra-
ditiones/ quas et valde erroneas
que oīa fuit amota p p̄dicatōez
xp̄i et apl̄oz̄ et erigam eā/ p mīta
et magna mīdula ad ecclesiasticā
fidei fidē sēcta ut requirat ad
hoīm/ e. gentiles dīm/ qđ p̄z p ea
bem impletū notū a seculo est deo/
i. ab eterno et sibi notū opus suum/
qđ disposuit operari mīte et voca
re gentiū p̄ qđ ego iudico non
inquietādos eos qui ex gentib̄ cōuer-
tuntur p̄ deū et legalia obseruare et sibi ad eos p̄
venire scd̄m tamen eos et iudeos ut
abstineāt se a tribus cibis sanu-
lachoz̄/ et de gmeshone de ydolatijs
et de hoc de facili possent iudei
suspicari q̄ gentiles vellent ad y-
dolatriam reuti et fornicatōez/ qua
gentiles q̄m credebāt ee licita
p̄ qđ nichil fuit eis cum phlibet
et suffocato et sanguine/ sicut et mi
cibis qui de idolothimo abhorre-
bant et ita licet esse licitis cibis
et p̄ amicabile societatē seruari
fuit gentilib̄ ut abstinerent a talib̄
sicut frequēt q̄ngit p aliquos ab
stinere a cibo quē scit ab hoīe abi
le ee socio suo p̄cedente autem
hoc cessante ea/ cessabit effectus
mutatis causis. Docētur vitate qui-

saluator. q̄ p̄ū qđ nichil p̄ se
merat coinquinat hoīne et p
nichil e reiciendū p̄ eū gentes ac
cēpit papie ut de p̄o thymotheo
inf̄ p̄ dicēs em/ i. sequēs moysi
p̄ceptis antiquis in singul
ciuitatib̄ qui eū p̄dicent ille
em tpe/ cum nō adū publicato
essent iudei ob huiusce legis fir
mitatē dom̄ et supi in epl̄is suis
fuit placitum/ sicut q̄m̄ de
mādatis vitalib̄ publicū eis dixit
Fuit placuit apl̄is et seniorib̄
cū oī eccl̄ia/ ista sic explicat
ad q̄ndū p̄ hec de cōmixtione cib̄
ab oīb̄ abhorrata absq̄ aliqua
dissensione eligere viros/ ut sic
manifestaret de cōmixtione sicuti
et vbi. viros p̄mos inferiores/ qui
licet nō essent apl̄i tm̄ essent de
natalibus ipsis post apl̄os ut sic
magis eis credēt et eoz̄ legi
solempnia. reddēt q̄m audiuit
p̄ quosdā exeuntes a
nra sanctitate discedentes turba
uerint nos vbis/ ualentes nob
impone impossibile onus legis
Eligentes eos nob/ i. a vtate
euangelij quib̄ nō mandauit/
talia docē sicut ipm̄ fecerunt nota
patent. usq̄ ibi. Qui tradiderunt
animas suas/ e. exposuerunt se pri
culo mortis p̄ nōie dn̄i/ nr̄i i. p
p̄dicatōe nobis xp̄i qui et ipsi
referent nob vbis hec eadem/
que scribim̄ in epl̄a ut ea ipsa
et hoc maxime. gentes essent vo-
lūtarie/ visis et cum spū sēcto/ a quo
nā q̄e egredi n vīm et sōm. et
nobis/ qui scribim̄ sm̄ eius instinctū
nichil vlt̄ ut ab impone nobis
oneris legaliū obseruatōez/ qua
hec māia/ ad vitandū q̄m cum
iudeis et eccl̄ia simitina ut absti
neat ii/ rōnib̄ p̄ductis et sci
mitatōe/ qua ceremonie licita fu
tarū et ideo abstinēdū est/ alioq̄

no solu ꝙ̄ amicabile societate ad
judeos ꝙ̄ ꝑ nouitate salutis recta pa
tent ipsi ibi gaudi sup gsola
cio/ eo ꝙ expediti erant ale ffone
judas aut̄ & syl̄as & ipi ad ē
plete/ & illustati a dño ffide dono
uerbo plimo gsolati sut̄ fres/ vese
rendo ea que ēnt̄ mēcta ad ma
iorē affirmacōm & confirmauert/
mfide recta patet ipsi ibi msit e
aut̄/ tota hui ista ipsi ibi paulq
aut̄/ exclusiue nō ē impetrat nr
mlibꝰ correct ꝙ̄ ꝑmo sicut appe
rata ꝑmadu q̄dse/ eo ꝙ postea
subdit̄ q̄ paulq exons antyochie
incepit syl̄a insedu & postea m
sim e locuti ꝑmpta scriptora/
docentes et euangelizantes/ ad
plemore instructem & gfirmacō
credencia/ dest aliquot ii ꝙ supq
de scripta & publicata euangelij ꝑ
paulū in societate barnabe/ hic
qm̄ ꝑmit̄ eade publicata ꝑ eu
in societate syle et dimisit mdu
ad pres/ ꝙ ꝑmo ponit̄ pauli et
barnabe separacio ꝙ̄ ipiq & syle
assūpcio à paulq ꝛc/ dicta ꝑmꝰ
scripit ad barnabā paulq/ qui de
salute hām ēnt̄ valde sollicitq
uolentes visitem fres/ hic/ se
quo se habent/ & vide dmg si fir
me stent barnabas autem/ &
hoc gsentiens volebat secū assu
mē johem/ eo ꝙ ēt̄ sibi familia
ris paulq aut̄ negabat eu/ sc̄z
barnabat ut absistet a societate
sciis eo ꝙ abisse discessiss ab eis
de pamphilia nec hec supq ꝑmo
discessit ēt̄ cū timore periculoꝝ in
minentiū ut amare nimis carnali
ad mirem moueret ihesum aut fo
te ea vtus ꝙ̄ qd paulq eu re
prehebat nā illi qui vadut̄ ad p
dicandu debent ee valde firmi
et ab amore carnali segregati
et mayorme ꝙm vadut̄ mē mfide
les et psecutores sicut ēt̄ imperito
facta ē aut̄ dissensio/ nō tm
dria caritatis ꝙ̄ quilibet eoꝝ re
spiciebat ad bonū moꝝ tm alia
& alia rōnabiliter ecclesiastice ꝙ̄
ex hac facta ē maior fructuū pdi
cacionis eo ꝙ p̄ duauerit mpublicis
locis et barnabas quidē assūpto
marco nauigauerit cyprū/ inde
ēt̄ oriundus ut habet̄ supra mēcio
ut confirmaret eos mfide/ paulq
vō/ hic qm̄ ponit̄ p̄dicta paulī
cū syla. ecclia qua ꝑmo pō. multis
paulli discursibus p orbem ad p̄dicā
dū eis receptus & ihesum ad ecclesiā
& ibi ubi p̄secutq fuerat ecclia
ibi p ea fuerunt̄ p̄secutores ha
buerunt ecclia/ ubi hijs aut̄ ex
pletis/ ꝛc medium cale ꝑmo ihesus
ꝙ̄ ꝑmo ponit̄ discessū pauli ad co
firmandū gnsos eo ad gētes dum
no dū gnsos ecclia/ ubi tribulacio
aut̄/ ꝑmo ad huc intres ꝙ̄ ꝑmo
discipulos ad confirmandū mapud
eū associacio thymothei mēcionat̄
inspiritu exortat ibi cū aut̄ p̄transisset
ecclia ꝑmu dicit̄ paulq vō certo
syla/ mscau ꝑ barnaba p̄fecta e
ad p̄dicandū traditq gre dei/ &
vectigalia q̄ assilq ꝑ eas deuate
orantibꝰ Ambulabat aut̄ sy
riam & cilicia cōfirmans/ confirmā
do eccias quas orte dī barnaba inst
tuerat̄ ꝓpiens custodire mā
data apl̄oz/ ꝓxima ca° precedenti
ad vnione gentiliū & judeoꝝ ihs

Cap° xvi°

Peruenit aut̄/ hic ponit̄ associacio thymo
thei cū dicit̄ ecce dyci
paulq quida/ ꝛ notabil in fide et
moribꝰ mulieris judee fidelis ec
dem̄ impiū huic testimoniū red
debat̄/ de fide & moribꝰ eoꝝ quo
ꝓ ꝙ in sanctitate erat frōnesius

hec valuit paulo secu ppiasci/ ad
ppandu verbu dei et assumes
eu/ pp iudeos ne secunda
lizaret ab duando secu yoren
mesusci de mre iudee natum
ne ista causatio fuit facta aut de
pmino/ pp qd ut dicit augustin
pp illo tpe nati de iudaismo et
diti ad xpm potent licite legi
lia huiusce plebis em sequit ven
tres et pp maior e ciuitudo de
mre qua de pce et io licet pau
lo gentilis esset reputabat iu
deus et ducebat em oms qp pu
lo gentilis/ hoc aute dicitur
pp similit erat natu pp pe non
pmisserat eu circudi sic agit pau
lus eu circudendo no male faciat
pp plis pp erat licitu ut ault fuit
dictu iudeis/ Tytu vo qui gen
tilis erat ecpue et mire no cir
cidit ut hic habet galathi ii/ Cu aut
hic resuit ppositu ad confirmandu
credentes et pp hui usq ibi Et
quida confirmabat fides/ ita pp
augmentabant fideles mlo et
multiplicabant/ hic pmr describit
ppositu pauli ad gustione insidi
liu et pmo ondit inquily regionibz
phibui fuit predicare et hoc ex di
uina revelatione/ s. in asya/ et bythi
nia/ pp cui maia fructu e mi
bat milos alios predicando et pp
hea/ Cu aute puenissent hic pmr
ponit inquily regionibz predica
ut paulo/ pp primo predicabat in
regno macedonie pro inquibus
alijs pribz grecie pa capit ac
uenit ibi Ciu aute deducebat/
pma i duas pp primo describit vo
catio pauli ad macedonia pro
eis predicatio ibidem Exemplu aut
hec pma dicit. Cu aute p ois
sent mysiam descenderut troa
dem/ noia sut ciuitatu ois ma
cedonie et visio p nocte pauli

onis est/ a deo vir macedo/ i. sti
tuens viri tymis habitu et effigie
macedonis tysiens i macedonia
adiuua nos/ a hucusq ando nob via
salutis ut aute visu vidit ii/ pp
pauli sut certificati pp no est
visio vana pp a deo e missa et
de hac sociis suis certificauit Iceta
patet ulgi ibi Et inde philippos/
ciuitas i de no dicit a philippo re
ge macedonie pre alexandri
magni/ que i pma pris macc
donie/ est em pma ciuitas ac
cedens de ecutilg de mare ex
illa pte qua paulus cu sociis sus
ecuit ciuitas colonia/ dicit at
colonia que defectu mdge nor
repletur colentilg alijs et sic
nouat agricultura agri Exemplu aut
de septo accessu ad macedonia
hic gmr describit pdicta facta ide
et pma in philippis ciuitate pro
inthessalonicensi/ que i est ciuitas
macedonie/ ut dicit pcedo implicite
sup pma est am ad thessalonicen
sis pmit xviii° capo pma i duas
pp pma pro pauli pdicatione pro in
surgens persecutio ibi facta i
aute/ tra pma dicit Exemplu at
in hac urbe/ s. philippis diebz
aliquad et nitebz/ volebat em
paulo ad fidem pdicatam pplis
huius quia pcepit ubu dei Die
aute sabbatorum/ i. quies ab opibz
inquis magis congregat pplus ubi
videbat ora esse i locus aptus
ad orand et pdicand loquebatur
eis mulieribz que conuenerat/
solent em esse magis deuoti pp
viri et quedam mulier lydia/ pro
pmit aute eius nomen ad maio
rem hystorie euidentiam purpura
ria/ pp purpura vendebat i q
est res pciosa/ erat em ciuitas
ita pp consequentibz ciuitatis

thyatirenoz/ De hac ciuitate dicit
apūs ꝙ/ et angelo thyatire scribe
Scribe de hac cm ciuitate erat ori
unda hec mulier q̄ mancipabat imp̄i
lippis que repleta erat calamis a
bis aut dictu e colentis dm/ ga
cm arte gūsa fuerat de gentili
tate ad iudaismū mgno calle
vng deus Cuius aperuit cor dns/
ha cm no pt dici nisi certis
ponenda q̄ deus docet interius me
tem illuminando Ideo dicit pdica
toribus ꝙ sup sine me nichil
potestis facere Cū aut baptiza
ta esset et domus eius/ rogauit
que erat magna ꝙ postea subdit
introite in domū meā et manete/
aut ibi quescat et refocillamini
no ei vna die q̄ plurib⁹ hoc
cm impetrat ma sid et patet ea
dicere fuisse et erat valde deus
tem ꝙ subdit et coegit nos/ pa
lg valde efficaciter Factu e aut
hic q̄m descendit insurgens p
secucas cauid primo pomit actu
sia eu de tractu e aute ea tribg
nob ad oratione et ad locu oratis
puella q̄da habens spm pithonē/
i. diuinante no cm ista puella
erat sic pythonissa sicut illa mlr
pythonissa de qua hēt ꝙ regū
xxviii/ Illa cm no erat absessa
a demone q̄ p arte magica fa
ciebat apparere demone in silutu
dne alicuius mortui ad deludu
ensu de occultis aut dictu fuit
ibidem ysa xlvii ibidem Imo et
de mon exons in ea dabat re
sponsa ꝙ mitra sue a demonib⁹
q̄nita que hominib⁹ sue ac
culta et hec ma responde da
pstabat magnu questu dnis
suis clamabat dicens ista homines/
Dicit hic glosa q̄ timore spūs
sti cogente spūs mendax vel lo
quebat q̄ hoc no vi vm ꝙ subdit
Dolens aute paulus/ no cm do
luisse de hac q̄ spūs scī cogere
facti fuisse ne illud impediuisset
ꝙ q̄d videt melig dicendo/ q̄ pau
lg imposuit alle puelle silentiu ei
cienes ab ea demoniū/ ea mod
quo xp̄c hoīi spm i mundi et
dicenti ei sais q̄ sis spūs decidat
ab mutesce et exi de homie ait
primo/ hoc cm fecit xp̄c/ ne illu
sa mi set sicut venenu sub mel
le ꝙ mat et q̄ nolebat testimo
niū hui sanctitatis a demone pe
p hac daret appenaa deo plisanz
qui docebat eu facere mirabilia
in beelzebuth principe demoniō/
et eisde causis paulg hic erat
de mōnio ꝙ impedichat sibi et
alijs aplis q̄ utebant actibus
magicis/ Indentes aute spūm
ossessione hic cm subdit p̄sen
et ꝙ dna libertatis i mecha aut
natis/ Circa ista dicit videtes/
et p dns dolentes de dampna
tali apprehendentes paulu et syla
p duxerunt in forū/ ubi tribabat
tices. ad principes/ ut punirent eos
tanq̄ malefactores ip subdit
eos accusando hij homines/ conant
ciuitate nram/ ip dupm sue morte
tanq̄ ad usuriū rei pub te et an
nunciant mores que no licet no
bis suscipe/ s. spūm xp̄m et deū
cu spūm romanū/ cum cm sit
de tractu aromanis ne quis re
cipet deus nisi apparente senatu
et cucurrit plebs ad ipos cū
magistratu/ motu impetu passionis
et no ductu rois et scissis tu
nicis eoz/ s. pauli et syle gemi
tibilit et iussere eos virgis cedi
re uidelit et ad augmetu crudeli
subdit et cū mltas plagas eis
imposuissent/ ꝛc/ et patri bra iussu

eos in interiorē carcerē/ qui cat
foraz ⁊ ligno/ et pedes eoz
in foramē ligni/ ad maiorē securitatē
ponens eos in medio carcere/ cedia aut
nocte/ hic ymē ponit eoz/ lucē
mag⁹ et primo mandato dñi sedō
quāto mādato ibi ⁊ cū dicit/ Chri-
sta p̄m dicit/ Media aut nocte
paulꝰ ⁊ silas adorantes/ hymnū
psalmū/ media nocte surgēba ad
confitendū tibi. Subito vō tre-
motꝰ factꝰ ē magnꝰ/ ad ymē-
dū eoꝝ ibus ei⁹/ et ad mi
nendū hoiby dñi ⁊ timorē
hoc p̄gressꝰ autē custos carcer⁹/
et vidēs ianuas carceris apertas/
euaginato gladio
volebat se interfice/ ne ip̄i euasi
sse paulꝰ ⁊ silē de quoz fidei
gentī custodia hūerat p̄ceptū
ferū ⁊ seuāle/ puniret ignī ⁊ ig-
nominiosissimo morte. Clamabat aut
paulꝰ/ dicens p̄ ymī eum/ quāe
volebat se interficē ⁊ tremefactꝰ/
egressens tre motu dñi ⁊ ter-
factꝰ/ cadit paulo ⁊ silē ad
pedes/ ad quoz ordinē/ fuerat sim
mādatū/ et p̄ amore fuerit libe
rare p̄ paulū ibi ⁊ p̄duxens eos
foras/ carcerē aut dñe quid me
oportet facere/ Vidit/ pretij sū via
salutis/ audire et fideliter abedi
re/ certa patet ingressꝰ ibi/ et letatꝰ
est/ de cuersione mortis corpis
p̄ ibū pauli/ ⁊ ecclie/ quāl p̄ fas
tegressum fidei/ et et dicit/ hic
ymē ponit baptizatis eoz mādato
manus qui dicit. dimittē horēs
illos/ bisecute eum passionis im
petu ad uenerāt migrādo/ ep̄ pauly
⁊ silas fuerunt i ministe ibi/ et
mittentes ad volebat eos liberare
paulꝰ autē dixit eis/ i. lictori-
bus qui venerāt p eoz/ liberatione
cessos nos publice/ qđ nō dz fieri
nisi publi⁹ malefactoribus/ indemp-
natos/ ep̄ publi⁹ fuerit impetu pas
sionis. nō iudicio romīs hominēs
romanos/ quibus magis dz ⁊ deser-
re quā aliis. eis ep̄ romani hā
bebāt dominiū orbis dñi autem
paulꝰ erat ciuis romanus habet
missa sponsa/ et nūc occulte eos
ejicit/ valentes ymen suū caul
tare nō ita/ sapple eis ⁊ veniat
⁊ ipi nos ejiciat/ facto grauiores
ep̄ iniuste nos vberuerūt ⁊ mate
rauerūt. et ita factū ē. ut p̄z
exhibi septi exclusis autē de
cerca/ que venturi erant ne custos
carceris post eoz recessū mali
pareret ip̄i eoz eductorē intrei
erunt ad lydiam/ nomen ē regi
onis. hymī ciuitatis. et visis fratribus/
⁊ exortatis ibidem habitantibus
consolati sūt eos/ sua p̄dicta et
sua doctrina. ⁊ p̄fecti sūt ad p̄di
candū alibi verbū dei. xvij

Quem autē p̄ambulassent/
hic ymē ponit p̄dicatos fra
tres in alijs locis macedonie
et primo in thessalonica. ho⁹ ibi erat
ubi sedē habēbat synagoga iudeoz/ et ymo iudeis ip̄e p̄
posuit p̄dicare. qđ ingressus p
secutus ibi zelantes/ Greca p̄mu
tat. Cum autē p̄ambulassent am
phipolim ⁊ apolloniā/ ciuitates
sūt/ inquirit nō inuenerunt moza
venerunt thessalonicā ubi erat
synagoga iudeoz/ in illa enī
ciuitate ad gentibus hortabat multi
iudei hymī ingressus mē autē paulꝰ
introibit ad eos/ sicut eras quibus
paulꝰ ingressus fuerat p̄us p̄dicare ep̄
gentilibus hic patet ep̄ sine deitis
et p̄ sabbata tā disserebat eis
de scripturis/ legis ⁊ prophetis/ ad
aperiens ⁊ insinuans eis/ i. ep̄
eis ep̄ xp̄m in lege ⁊ p̄phetis p̄
missū oportuit pati ⁊ resurgere
a mortuis/ sicut p̄z ysaie lim⁹/

et osee vi° ⁊ impluibꝫ alijs locꝭ
sicut declarat exposit̄ dicta
ꝑphe ⁊ qz hic ē xp̄s ſ. ihesus
nazarenꝰ quē ego amicus habe
ui qz nō solū declarabat ex scꝑ
turis passionē xp̄i ⁊ eiꝰ resur
rectionē ⁊ cōsummata cē in ihu na
zareno ⁊ sic nō exp̄ectandū cē
alium xp̄m sicut expectant iudei
huiusmodi vō scripturas p quas iste p
bant ē. ego possum salue inuite
quadā gaudē de aduentu messie.
Et quidā ex eis ſ. ex iudeis
credidērunt insp̄m ⁊ adiuncti
sunt paulo ⁊ syle ſ. fidē ⁊ so
cietate ⁊ de colentibꝰ i. de gē
tilibꝰ sc̄ilz quōꝝ ad iudaismum ⁊
sic collebat unū deū. gentilibꝰ
qz. i. de eis qui usꝫ tunc p man
serūt in gentilitate ⁊ electis ac
nō ꝙ nōnulli reges ꝑsecu
cionis cū dicat ⁊ clamantes aute
iudei ꝛ. iudicia mali assumentes ꝑ
de vlgo viros quosdā malos
ſ. qui prīi sunt ad fidē ⁊ malā
et turbā facta cōcitauerunt ci
uitatē cōtra paulū ⁊ syllam et
hm qd dicit crisos. a veritate
se esse vacuos ꝓfessi qui multi
tudinē se cōmouerunt. Et assis
tentes domui jasonis mquā pau
lo ⁊ syle fuerūt hospitati. Et
cū nō inuenissent eos ep. iam
alibi trahebant jasonē ⁊ quosdā fratres ꝛ. populos
cū eo ad p̄nāpes ciuitatis ut
punirent clamantes qm hꝰi
qui p orbem cōcitauit ſ. pau
lus ⁊ syle. quos suscepit ja
son ⁊ isti p tricepſ ⁊ male fi
ci ipse ⁊ hꝰi omnes contra de
creta cesaris faciunt ⁊ subdit
inquid ⁊ regem alium dicentes
ihm cē ſ. nō subiectū cesari ⁊
magnꝰ eiꝰ dñm ⁊ imperatorē cō
mouerunt bn̄ p mittebat alios re
ges cē. Du tn eis essent sub
iecti et reddent tributū ⁊ ac
cepta satisfactōe a jasone ⁊ ce
teris habuerūt licentiam ut dimit
terent eos ut alios quemlibet mō qz
nō haberent materiam modus huius fac
tionis ꝓpter quē ꝙnt ꝙ
scribit ꝑdicatio pauli ⁊ syle in
berne ⁊ qz hec usꝫ ibi hꝰi aute
ſ. iudei manentes mberose erat
habiliores ꝙnt ut ad ō ut usꝫ
modo ecc̄ qui sūt thessalonice
e. magnꝰ nobiles quā illi qui
habitabant methessalonica Qui
susceperunt ihū cū gratia
a paulo ⁊ syla ꝑ ipsū cū omni
audiditate ſ. avidenē ⁊ de quo
tidie scrutantes scripturas le
gis ⁊ ꝓphaꝝ si hec ita hꝰent
ſ. qz essent implete in ihū naza
reno sicut paulꝰ ⁊ syllas asse
rebat et multi quidē crediderunt
dñō ex eis ſ. iudeis ⁊ gentilium
mulieꝝ honestarū ꝛ. cum ad gē
saz ad iudaismū tu autem
hic qm̄ monet ꝑsecutio grecī
paulū et qz hec usꝫ ibi statim
fuit paulū dimiserunt fratres ut
alibi posset ꝑdicare euāgeliū
xp̄i. syllas ⁊ thimotheꝰ rema
serunt ibi ad plēnā instructionē
⁊ cōfirmationē in fide cōsolās ad
hortans. Qui aute deducebat hic
ꝙnt ꝑdicatō pauli describit in
alijs partibꝰ grecie ⁊ primo in
uitate athenarū si ꝙ methoꝝmethe
na. unde ꝙ in epheso ibi paulꝰ
vō. Erexit primū primo describit
eiꝰ ad athenas ꝓtractū ꝙ ci
uibus disputatō ibi paulꝰ autē
ꝙ ꝑdicatō ibi stans aute
mi dicit. Qui eum deduce
bat paulū ut p mare rediret alibi
ad ꝑdicandū descenderūt cū

usq; ad athe nas/ consolari eius
doctrine et doctrine virtute et ac
tepto mandato ab eo/ p illos qui
deduxerunt eū usq; ad athenas
p fecti sut/ instructi plenig et
comprehensi/ verone sibi ad quod
remanserut/ Paulo aut/ hic
q̄ne dū sibi disputa paulo eū
phis/ cuiusq; primo pronūt matutini eū
diat nūtiabat/ quos eis eū eo/
nā ex zelo fidei molestie ferebat
p̄dicatiōi que vigebat inciui
et alios errores/ ideo subdit dis
putabat i synagoga eū iudeis
et colentibus dm̄ et ysti erat
gentiles qui ad iudaismū et
ysti eū iudeis erebat cotidie ex
euntes eū ee ventus/ paulo
aut asserebat ḡtiā dicens
ḡtiā p scripturas ihm̄ nazarenū
ee dm̄ et in foro/ i. in loco qui
ubi quemebat plus supple dis
putabat eū eis Quida aute
epycurei et stoici phi dissebat/
i. disputabat eū eo de felicitate
hois qua epycurei dicebat con
sistē maxīis voluptatibus stoyca
vo i actē virtutibus/ in mphti vi
ta. nam vtq; s. epycurei et sto
yci negabat resurrectiōē et p gnīs
alia vita. paulo aute asserebat
eū ee in alia et corpe et hoc in
vita futura. nā beatitudinē aie
dicebat ee in aspta dei visiōe
et fruitōe et dix. cum videq
em̄ p spectū et i e mittē huc aut
facie ad faciem beatitudine vel
corpis eo dotibus claritatis/ subtilit/
et agilitatis/ que habut in corpe
ex redundātia glorie aie q̄ fiet
in rēne et hoc ex equi ultro
phi/ qui nō et saluatore exspecta
mus dm̄ ihm̄ xpm̄ qui reformā
bit corpus humilitatis nre eo
figuratū corpi claritatis sue et q̄.

ysta videbant saltē pluribus ex
eis impossibile ideo subdit
et quidam dicebat quid vult
seminverbius/ i. se mutare. verbo
huc dicē/ q̄ dr nō e aliud nisi
multiplicare verbo friuolos Nibi
vō/ supple dicebat/ q̄ nō est
de tropo licet maligniis libris
ponat nouos demonios videt
annuciator ee/ dr glosa/ q̄ phi
illi audierut a iudeis int eos
habitantibus ex dispositione cor
facta ipe antiochi regis nome
demonū ee abhominabile et ideo
doctrina pauli vocabat annutia
tione demoniorū tāq; eis ab
hominabile et istud nō vt vm
et subdit q̄ subdit q̄ duxerut
paulū ad areopagū ubi erat
locus studii volentes plenius
audire que essent eius doctrina
quod nā fecissent si eis esset
abhominabilis ita q̄ hoc nō
demon seu demonū nō e nōm
hebraicū sed magis grecum aut dr
ysti vm ethymo et ita hoc vo
cabulū nō duxerūt phi qui e
rant greci ab hebreis sed magis
ego et hm̄ q̄ dr aliud ysti de
mon q̄ ee inteptat sciens a
pitus latine et p gnīs de mala
inteptat scia seu gnia sic i
videt hec hēa. ex quo nēcē phi
em̄ disputantes cū paulo nā
erat eiusdē q̄dicionis seu opīni
onis aut satis patet ex tropo et
cā illi qui doctrinā eius reputa
bat friuola vocabat eū seminū
bū Illi aute qui volebat eum
audire plenius eamq; bonā re
putantes eum licet nō intel
ligent adplenū dicebat paulū
annūciatorē nouorū demoniorū
i. nouarū scientiarū qui adduxerūt
eū ad areopagū ubi erat locus

dscendi athenienses autē omēs/ et
dcrta illa natali/ et ad uenē hys
patos/ qui aliūde illuc̄ venerant
venē studij sciat mō quenam ppo
situs ad michil aliud vacabat/ va
cabat pñs̄ nisi aut dicere/ aut
ad mirabilia aut audire/ aut ad
discipulos aliquid nouū/ ⁊ mlor
eis̄ assitant̄ pysiens̄ mlt̄ fiebat
autē/ hic gmē descēbit̄ pauli p
dicta^{o}/ ⁊ hō audito^{r} distinctiō
ibi cū audissent/ ꝑma ꝛduas
ꝛ ꝑmo incipit paulꝰ a quoda
dē eat athenienſibꝰ notū et
concessū hō p̄sequit̄ intentū ibi
deus qui fecit mundū/ Creta ꝑm
diat̄ ⁊ trans autē paulꝰ/ ut me
liꝰ audirēt amitti dine ait.
viri athenienses p omnia sup
sticiosos/ ⁊ ydolor cultores vos
video/ hac patebat ad sensū
ꝑ mānitate illa cant multa ydo
la. deos subdit̄ ꝑtiens em̄ ⁊
videns/ ī/ invēi aram in qua
scpt̄ erat deo ignoto/ inqualibꝰ
tm̄ arā erat tyrulꝰ sub scꝑtus
illiꝰ cuiꝰ erat ꝙ scelata. ut pau
merauꝰ ⁊ hmoi in hac autē al
tm̄ erat tal tyrulꝰ deo ignoto/
supple consecrū ⁊ hac altare/ de
tulꝰ ꝙ scripte vadē dictū ē ali
qui erā dixerunt ꝑ fuit consecr̄
tū ⁊ institutū a posteris/ hi erant
qui post eius mortē electi de
regno suo ⁊ patre recurrerunt
ad asyliū athenienſiū ꝑ quod
restituti fuerunt ad statū pīmū
ꝑ qđ dixerunt midon in athenis
ꝑ fuisse sibi sedem cui consecr̄
uerunt aram ℔ ꝑ mia nō erat
aliqua ꝑsona que fuiss̄ hoibꝰ
nota sicut jupit̄ ⁊ merauꝰ ⁊
hmoi fuit quos gētiles ad deos
existutos esse dicebat Vnde ⁊

ꝑ machabeos ⁊/ pre mō mḡ
deos tñslato t̄ deo illud altare
mgitudinē fuit ignoto deo et
dtminatū ꝑ nā sicut oblationes
et sacrificia nisi de genere lacmis
⁊ pcibꝰ misceri/ unde mdm
postulantes ī scolastica vō hystoria
dr̄. ꝑ phy athenis exortus et
tenebras factas mdie passionis
dñi q sideribus ꝑ nō potuit de
bute nature/ eo ꝑ facte sunt ꝑ
interpositā lunē/ unde dicit dyo
nisius se vidisse luna recedē
tē ab oriente ⁊ supponēte
se soli tunc em̄ erat sol. ⁊ iter
ea recedente ad locū suū ꝛsus
oriente tal autē motꝰ lunē est
contr̄ ordinē nature ꝑ qđ illa e
clipsis nō fuit naīlis/ tē quia
illa eclipsis solis/ incepit mane
oriente/ ⁊ in ea ꝑte fuit ēt
mānta ut ꝑz ex p̄dict̄ eclipsis
autē nālis ipsiꝰ solis semp̄ ma
pit a parte occidentali ⁊ mane
opposita tēmat̄ locem ꝑ illa eclipsis
duravit ibꝰ horis s. ab hora
sexta usq̄ ad horā nonā ut
hēt̄ ap. doctōr̄ eclipsis autē sol
nāl nō ḡy duat ℔ modico tpe
hec igit̄ ⁊ silia detinentes
phy conscenderunt altare dñs dei
qui talia mirabilia faciebat ꝑ
vocauerunt ignotū ⁊ bn̄ si co
sideret ei⁹ excellentia q̄ incom
phensibilis est aquarū ꝛra
bta cāruā ⁊ ꝑ ḡnē aliquis ma
sibi ng̃nita ⁊ nātis magis ana
bta/ dixerunt ꝛra ꝑ iste deus
nolebat sacrificia de animalibꝰ ℔ de
fructibꝰ de quib⁹ ⁊ oroibꝰ ḡnē
applicat apl̄us ad suū ꝓpositū/
Quod q̄ ignorantes colitis
ego annuncio vob⁹/ i. ihm dm̄ vm
et ihaem ⁊ hec applicatio patet

hm vltima instructorem qp dicit
yscetu mle/ nā xpo ihc nomen
hoc quenit pu cū est cuius mi
seeri z pce pt q mā vocat
pt le/ dom ostende nob dne
mam tuā z salutare tuū da nob
deus qui scat hic/ hic gne apastolg
p sequit mentē ostendens stmo
ydeam xpi qntu ad deitatem
so qntu ad humanitate ibi z ipse
deus pmū dicit deus qui scat
mudū z omia q m eo sut/ hanc
ppem gradebat gmit filii vacā
tes dm cum cm z licet aueroys
neget dm hic vocem cause effi
cēte/ dm hic tm vocem causē
finalē z imponit aristi eū hoc
sensisse hoc tm nō hēt eodem
aristot sepisse z magis approbāt
ur dicut alij sopositores arist
plato aute dixit dm causa effi
ciente mudi z ecc sotpe unde
dicit vm plures q solg plato ge
nuit tpe alij vo plii qui pone
bat mundū eternū ponebat tm vnā
causā efficiente cm/ ut pz de aui
cenna z multis alijs et hoc eo
sequit declat q deus nō genuit
q aliquib loc determinat/ dicens
hic celi z tre cū sit dns/ ut pz
sodictis nō manufactis hitat te
plis/ tamq ibi gtenlg z magis
gmet omia tamq causa dns
eis ce z gsuas et sp hac con
cludit vltiō/ p nō indiget sac
fitijs humanis z oblationibus ut
matlb humanis colit/ z sic fitijs
humanis matlb sibi allatis indi
gens aliquo/ cū sit pse sufficies
et omnia alia ab ipo legenda ia
subdit ei qui det omib vitā/
spūm ad spūales creaturas cuiq
sut angeli et mentem/ spūm
ad aialia que viuut p respirationē
aeris ad refrigeriū cordis/ inquo
gsistit vita ut paliq supplens
vicem respirationis sicut pisces
et huiusmodi z hoc intelligit homes
qui viuut vita spuali qntu ad
actum z tali respirationem et oia/
q qcq hom est mentua quantuq
tolli e ab eo dec dono sciat quodq
ens uno/ s. sp hoīe adam primo
omē gen humanū/ p generationē
inhabitare sup vniuersā faciē tre/
q multiplicato gne humano expe
rit inhabitare diuisas partes tre
differentes statuta tpa/ nā ex
diuturno viuerut homes maiori
que qua post et tpe habitationis
eox/ nā in una regione diuersi
uiuut qua in alia sicut i regione
pygmeox/ viuut homes nouem
anos tm ut dicit et ega alit ex
pone q dec mutauit qntu quelibz
gens dicat in sua tra magne et
postea ab ea expelle sicut chi
nenses fuerut expulsi de tra p
missionis p filias israel z sic de
multis alijs unde dicit dominet
in pce mutat tpa z etates tris
fert spūs atq gstituit regna/ et
sequit ondit ad hoc fiat predicta a
deuere dm/ z ad hoc ista fiunt
ut homes querut dm p generationē
z attrectet eū aut inuenit/ p
amore quauis nō longe sit ab
unaquaq nrm/ ymo valde pe
q dicit gne dicens in ipo
em viuimg mouem z sumus/ sic
incausa efficiente nā causat
i nob viuere moui z esse et sic
est intimior i nob qua nos ipi
q ginuit pncipia mentis/ sed
ens tis q viuere homis e intellige
nā hoc e ho p intellectu ipo q
dicit ho melius/ caetera animā
lia sensu z memoria/ viuut/ ho
aute ee z intellectu viuere etiam

uiuentibq est ē. et sic intelligē
est de hūanis est etiā hūanis
est etiā motui cuius impetu cete
brenarie mouet p̄ voluntate et
intellectu. et sm̄ hoc induit cau
tonitate auctis poete d̄. Sicut et
quida poetaz mag̃ dixerunt. s.
arcatus et eius sequaces. cuiq; dur
tonitas est aethemonsibq; nota
et autentica nō sic autē sāc̄ scripta
p̄. quod cum nō allegauit. et
subdit aūtas. au dicit. ppter ete
rn̄ gen̄ suum. et. ppinquitatem
seu affinitate ad ipm̄ tantes in
tntu suum intellectual nature
sicut. et ipe inqua facti sumus ad
ymagine eius. unitis. et. istam in
tellectual natuā nō ē eiusdem
comis t ipo. et nobis. to no dium
eiq; ymago. q; ad ymagine eius
facti. silius autē qui ē eiusdem
natuē cū pce dicit. ymago eiq
nuquo assert excellentia. qui
respectu mi. gen̄ gō. postea. dedu
cione sua hic infert. q̄dusionem
intenta dicēs. gen̄ gō. dinā
dei. et. intellectualis natuē. ex m
simas. q̄dq; distantes ab eius
p̄fectione nō debemq; estimare di
uinū. et eius diuinū. esse aut
et argentus. lēt. nam istud fuit insen
sibilem. ap̄. fuit irrationabilia. et etia
m̄ sensibilia. deus autē fuit ho
mine aut dictu ē fuit. p̄. q̄d latā
que ē cultq; deo debitq; nō est
talibq; ydolis ad hibenda. et tra
hic gnē declāt. q̄ dicem. equi. ēm
ad humanitate. inqua mē. hoc ē
assumpsit. admouens eis via. salu
tis. mo. p̄ se quim̄ hō. p̄. apl̄os. et. disci
pulos. alios. et hoc ē. q̄ dicit. et
tempa. gō. huiq; ignorancie. qua
cultq; dīm̄ impendit. ydolis. de
spiciens deus. s. nolens ulc̄ deinc

nunc. t. que gre. annuntiat. hoibq;
p̄silium fuit. et. p̄cedentes. m̄ cum
ut. omb; ubiq; p̄mam agant. de
ydolatria. et. de alijs. prius. eo. q̄. tra
ctat diem. inquo. iudicaturus. est
orbem. in equitate. reddens. pcuis
debitas. p̄petratis. et. p̄mia. p̄. mul
in viro. inquo. statuit. t. p̄ius. p̄
que. diffinuit. iudicare. sctm̄. s. ho
minē. q̄m. qui. iudicabit. in sce
na. hoīb; gloriosa. sicut. dictū. est
sup̄. imo. ca°. hic. sm̄. qui. assup
tq; e. nob; sic. venet. s. ad iudicā
sicut. stat. ibidem. expditū. et. dēr
iudicio. d̄. ga. ca°. pat. nō. iudi
cat. quēquā. sī. omē. iudiciū. debit
filio. et. q̄m. hoc. iudiciū. est. mē. sūr
rectōe. gnāli. qua. p̄fessū. resurec°
ōnis. sicut. ceq. ex. emulor. et. ad
hoc. subdit. fidem. p̄bens. lēt. cūc
net. sic. bñ. sustentans. cui. s. hoīem
q̄m. a mortuis. qua. morte. sustu
mūt. p̄salute. om̄. ex. maxima
caritate. ad. gen̄. hūanū. s. et. ob
dienda. ad. p̄cem. dm̄. fidem. p̄bēs
omib; ēmis. futuē. q; ēmis. nō
cum. audissent. po. hāc. de. sur
est. p̄dicatio. pauli. hic. gnē. po
audierūt. distinctio. inter. p̄cb;
q̄. aliqui. de. surrectōe. mortuoz
reputabat. impossibile. de. quibq
fuit. Quida. quide. irrideba
alij. vō. voluerūt. audiendo. te. de. hac
et. isti. dixerūt. audiemq; te. de. hac
itez. t. ēq; vō. recesserunt. nūt. q̄
nondū. dyonisiq; areopagita. cū
simosiaz. et. mulier. nāe. damar
que. ab. aliquibq; dicit. fuisse. cuīs
vocē. ꝛ. Capitū xviii.

Post. hec. s. hec. gnē. posuit. p̄
dicatō. pauli. in. athenis. et. dixit. in. duas. p̄tes. q̄
primo. p̄. hec. fidei. hō. ad. sa
tiū. insurrectio. dñi. gratiose. autē
p̄ma. ad. hoc. in. duas. q̄. p̄. primo. post

ꝑdicaꝝ ꝑmu ſ aductꝰ eſt
ad cozmthu cui dixit Veni cozmthi
ſ ciuitas ipromda achie ut pz
inſra cap cui ꝑ inuenies quidꝫ
iudeu nomᵉ aquila qui tm nouꝫ
cedebat cui ꝑcilla uxore ſua ut
mand⁹ fuerat ꝙ ſequentibꝫ eo ꝙ qui
piſſi diuulgat ſ hui⁹ aute imperat
ꝓcuſi ca mo ꝙ ſimꝫ ſ mſcolaſtica
hyſtoꝛia dicit ꝙ hoc fuit ꝙ iudei
habuantes rome familiaritate
ꝓuocat cui agrippina eius uxoꝛe
ꝑ faciebat cum iudaizare acceſſit
ad eos cui ꝙ erant bathoᵃ. tum
ꝙ erant eiuſdem artis ſc nouꝫ
tacie ſ aſcenos ꝙ ē tabernaculi
ſiue tentoꝝ opabat cui illoꝝ ar
te paulꝰ p uictu ſuo hnbat ne q
uaret illos quibꝫ ꝑdicabat ſiquꝫ
ab eis acꝑiendo ꝑ ut ꝑ hoc re
ſſent pſcudo apli ꝑ quoꝝ ꝑdi
cauit ꝓmutabat ſic ꝑmᵉ pauli
ꝑdicaᵒ cui dicit disputabat in ſy
nagoga ꝑmᵉ ſabbatu aliis diebꝫ
mendebat aꝙ manuali cui uenſ
ſent aute de macedonia ſylas et
thymotheus inſtabat uerbo quod
aute ſubdit indiuiduꝫ libꝝ ſ cuꝫ
credi nō ē in libꝝ correctꝝ ſ ſub
intellᵉ ad uictu aute ſyle ⁊ thi
mothei ꝑdicabat paulꝰ tm indiuiduꝫ
ſabbatoꝝ ſ poſt aductu eoꝝ ꝑdi
cᵉ ceꝑit frequeciꝰ teſtificans iu
deis ihm xpm ee iheſu ⁊ ipſis
pmiſſi ⁊ hoc ꝑ teſtimoꝛia legis ⁊
ꝓphaꝝ Gentiliꝫ aute eis ⁊
blaſphemantibꝫ ihm xpm excutiens
uestimenta ſua in ſignu ꝙ ſeꝛeat
contradictiꝫ delictu ſuu de mun
dando eis uitaꝝ ſibi ſanguis ue
ſup caput uꝝm ⁊ pena debita ue
mat ſup uos eo rebellio ne uꝝa
ſt minans mde nō diſcedo ab
illa ciuitate ut pz eo ſequenꝫ
ꝙ ad alu locu cuſdē ciuitatis deꝰ
ſubdit ingrediens domꝫ cuiuſdam

nomᵉ titi iuſti ⁊ cuius aute manebat
domo cuille ⁊ ꝑcelle aug do
mꝰ erat q̃cta ſynagoge ꝑ hoc
em paulꝰ gratiaꝫ facē maioꝝem
fructu inducaꝫ eo ꝙ ꝑtius ibi
quemebat deos ſalutᵉ Criſpus aꝛ
ſyᵉ ē qui baptizauit paulꝰ ſic
ſcribit ꝑ deꝰ ꝑ cui patet ieſꝰ
ibi dixit aute ibꝰ ⁊ nemo ſit qui
ꝑ deꝰ ꝑ ꝑ dixit ē malefᵉ ne
mlto tpe ⁊ mansiſſ Gallione
autem ꝓcᵉ ꝙ ſcribit aduerſa
rioꝝ in ſurrectiu ſᵗᵉ pauli et
patet hꝰ uſꝝ ibi ducentes quia
contᵉ legem hic ꝑſuadet hoibus
colᵉ dm ſ. contᵉ legē moyſi ꝙ
lex moyſi docet colᵉ dm ꝑce
monias legis quas paulꝰ debᵉ
ceſſare inſtituit ut patet ꝛeſpſo
ſuis in pluribꝫ locꝭ ꝓnquiente
aute paulo apiꝛe aꝙ ad ꝛndeꝝ
dixit gallio ad iudeos ꝛndeꝝ
ꝑ paulo Siquide eſſꝫ iniquꝫ aliqd
inferendo nocumentu alti imerito ſuo
ſubito rapina ut aliquis hꝰ bi
ui faciꝫ peſſimuꝫ nocendo alti
inꝑſona ſpā ut ſibi q̃cta ut
petat in uſꝝe ut ꝓpoſ. qd ē preq
qua inferre nocumentu inreb⁹
recte ubi ſuſtinerem audiendo
querimoniaᵃ uram et faciendo
iuſtitiaꝫ ⁊ uᵗ q̃ſtiones ſue ꝛe ſint
cui gentilis ⁊ ꝛo nō curabat
nō ad eu ꝓtinebat diſcutᵉ q̃ꝛa
iudaice legis Et comminauit eis
arbunali tanꝭ de timetes que
infamiaꝫ aſſtyendentes aute ad
ſ. miſtri pcꝰſit qui tales repul
ſos a iudicio ſalentꝭ prauendo eo
uelle Paulꝰ uᵗ hic ꝙ de ſᵗᵉ
but ꝑdicaᵒ pauli in eccleſia et
hoc duplicat ꝓmo in aductu ſo
mſſus redit ibi ꝛepᵉ cui ꝑma
induas ſ. inpte pncipale ⁊ made
tale ſ mſſit ibi uidens aute
intra pm dicit paulꝰ uᵗ ad illuc

suprimus/ ⁊ expectassi dies mlcos
macrinthe scribi valefaciens na-
uigauit in syriam/ ⁊ uersꝰ syriam
⁊ tuc uenit ephesum/ ut ꝓ exposq
tibi/ ⁊ nō ⁊ in syria ⁊ in assya-
que sibi currebat/ methenar/ q̄
est porta cornelior/ caput/ ꝑ
ritū nazareū/ completo tpe uoti
sui hoc em fecit paulꝰ qui erat
natꝰ iudeus/ ad euitandū iudeoꝝ
scandalū fiat dictū ē supi⁹ xan-
tas/ de causa sic/ cymothei/ deus uo
uoluit suus sanct⁹ ut imp̄mitiua circū
cisionis inhibet hijs/ qui ex iudeis
quibant/ ob suadeo legalia sic
inhibetur hijs qui ex iudeis cō
uertebant gentilitatis ritꝰ ut me-
hos ritꝰ dria ondet/ nam gen
tilitatis ritus reputabat omo illi
citus ⁊ semp a deo phibitꝰ ritꝰ
autē legis cessabat tanq̄ impie
tus p̄ xpi passione aut post/ a deo
in figura xpi mstriatꝰ/ que cessat
ad ueniente ueritate ⁊ nō statim
omo cessare debuit ne ab aliqbꝰ
crederet semp fuisse illicitꝰ/ sicut
gentilitatis ritus ꝑ qd̄ quis de
uidisimo lucebat legalia ob suade
tpe medio inter passionē xpi ⁊
publicacionē euāgelij/ sic th̄ ꝑ
nō ponent ibi fidem credentes
ꝑ sine tali ob seruare fides xpi
nō sufficiet ad salute/ Deueniūt
ephesum/ et illos ibi deliquit/
s. aquilam ⁊ p̄scillam/ ppe ui
burgensē/ si nagarij/ dignitabat
ei iudeus/ ondens p̄ scripturas m
sthu nazareno ꝓmissiones patru
se q̄ploras/ ro gentilꝰ autē eis/
ut amplior tpe maneat ad filoni
az/ cor in formacionem nō con
sensit/ uolens alibi p̄dicare ubi
nō dū erat p̄dicatū euāgelium
sed manut ꝫ ibi esse mstras
ad fidelium instructionem ⁊ valefa
ciens ⁊ dicens/ ad sui ex causa
et cor⁹ gsolationem iterꝫ uenturꝰ
ad uos deo uolente/ quod et
fecit/ ut patet eo⁹ septi q̄
luce in alapulby libꝰ mēponi
aperuit me solempne diem adue
niente facere ierosolima/ nō ⁊ de
ceptu mei ⁊ mlibꝰ correctus ꝑ
me ⁊ tc paulꝰ uult i prim ⁊ postea
p̄ macedoniā tpe ⁊ descendens ce
saream/ que ē metropol cappadoci
e dicat ciuitas. Alia autē ē ce
sarea philippi in prouincia phenice
te ubi mpalestina de quibꝰ ha
bitū ē supi⁹/ certa patet usq̄ dū
confirmas oēs discipulos/ ⁊ post
nos in side xpi/ iudeus autē hic
est ꝑ maiorem/ inqua ecclesie
p̄dicatoꝝ pauli/ de qua sancti
lucas tacitꝰ sicut fecit me cū
de p̄dicante qua apollo fecit
ibidem dicens iudeus aut quidā
natꝰ apollo/ cognomē eius
⁊ p̄. erat famosꝰ alexandrinus qui
e in alexandria natꝰ ꝑ disputa
tor/ qua fecerat enthy ecclesias
parens mscriptis legis ythetas
hic erat edoctꝰ uia dñi/ ⁊ cum
zelum post ipse fere ex deo subdi
scens tm baptisma iohis/ ⁊ aplos
et discipulos qui remanserat ephesi
hanc imperfectionē implenerunt po
quos p̄ eos dñs e supi⁹ impn⁹ at
eos ⁊ expugnas qui ei remissi
s. machum inqua e cornelius
gentilis multū hijs qui crediderat
plus ꝑ p̄dicacē pauli. ⁊ qd̄ pau
lus iudeos in ea ol. ⁊ dei plantauit
apollo rigauit ⁊c. Caplm xviiᵐ

Actu ē autē ut ait de
scribit p̄dicatos paulꝰ apud
ephesum. imsus reditu ei⁹
qua p̄ma ponit hec p̄dicatio
eo p̄ scriptis quoniā ecclesias ibi
ꝑ mansuerat autē p̄ma in diuis
⁊ p̄mo descripit doctrina pauli ꝑ

ad vitam baptismi ho quitu ad p
dicacion cuā fcliꝫ dū ingressus
autē ꝑ ps pauli usq; ibi ꝗ spm
sōm accepisse ꝑ insigne sensibili q
tm sic dabat baptizat ꝑ impositō
manū aplō ꝑ nch si sanus est
ꝑ hoc mō dicq ut dicūt audiuiq
liat audiuissent ep deus ect ung
et ēng certā patet usq; ubi johēs
baptizauit baptismo pnē ipm cui
cui baptismo johis queda similitudo
faciendi primā et disponendi se
ad baptismū xpi in quo dat gra
iustificans d. in eū qui venturus ect
ꝛ hoc cm pdicabat johēs ait pz
ap inf ꝛ q. hijs auditis baptizati
sunt in nōie dñi nri ihu xpi inhe
cm forma dabat baptismi mi-
micula ecia rombq dictis supra
ꝑ alq certā patent ingressus
autē hic gnē ponit ecclīa
pauli q̄ntū ad publicacionem cuā
ꝓbi cit dicat ciuitatē quecūq; post
posito timore iudeo disputando
et conferendo et suadendo de
lucide audientibz de regno dei
et de supna felicitate que q̄sistit
magna ecia visione s. deitatis
pn̄ et humanitatis xpi eos suadebat
eāa de mō viuendi ad hanc beā
titudinē q̄ ē p fidē caritate sōrta
ꝙdā autē quida induraret et in sua
infidelitate maledicentes viam dñi
et doctrinā xpi coram multitudine
q̄ erat in synagōa obstinatoꝝ exi
discedens ab eis paulus segregauit
discipulos et credentes ne insce-
nie vbis obstinatoꝝ cottidie
disputans ad declarandū euan
gelice vitatis mysteria et edificā
de quo paulo sēdum secat tyrā
nū audacem dicat aliqui ep tyrannus
est nomen ꝓpe illi cuiꝰ erat
discipuli alii vō dicūt ep e appel
lativū et accipit hic tyrannus ꝓ hoc

potente et secūd ihu paulū scalam
ut abstinuit timentes eū impedire
ep dñm loca plata ideo subdit hoc
factū est p hyemem pacifice ita
ut anno qui habitabat in ephesi au
diebat dñm et possint audire libe
virtutes q̄ ad confirmacionem huius
doctrine nō quasi facultu deus et
nō modicas ut q̄nq; si multas et
excellentes unde sub dit unde
ita ut etiā sup languidos et ꝙ
est maiꝰ qui si p tactū pauli et
eius oraꝰ sedent talia tempe
tribuit autē postū de scripta est
pdicacio pauli hic gnē ponit
p superis quarūda repressiā qui
volebāt expelle demones ab ob-
sessis utute nois ihu xpi a paulo pdi
cari mīntū nō credebat et pz ibi
usq; ibi scene iudei est autē sce-
ne nomen ꝓpe illius principis sac
dotū ihu nōui et paulū fac et
utute cor q̄ppria vas autē q̄
estis q. d. ad uas nō p tinet vir-
tutes cor et vocāt sūt sūt mercedi
et demoniaci ambo et dicūt
de septem filiis principis sacerdoꝝ
conscēpt ponit fructū huius re
pressionis sūt dicat hoc autē natū
factū est omnib; pdictū timoꝝ sup
illos ut nullq audebat talia at-
temptare et magnificabat nomē
dñi ihu tamq; magne ututis
existens mlti; credentiū veniebat
ad paulū q̄fitentes peccā sua et
renunciantes mlti autē ex eis q̄
fuerāt curiosa secuti et libros ma
gicos contulerunt libros et appe
tiuerunt ad ignē et cōbusserunt et
ꝙtempsit dyabuli et mīstrorum
ihu xpi et q̄ucūq; pcūq; dicūt
hoc addit ad ondendū ep fecerūt
hoc ex magna voluntate q̄uertēs
libros quos emerāt ita cure

Macnē) eadm ꝙ de nāq valebat
de nūmor⁹ vsualeb⁹ sc̄a sic nabat
a quō de nāo vta fortē accrebat
vbū/ p multiplicatam fidelit et con
firmabat/ p augmētū fidei eoden
ciū. Hijs aut̄ sopleb⁹ ⁊ dupius
positq est mltr⁹ pauli pp̄e ⁊ius
p bale ad p̄dicand/ hic gne fuit
eius regre ⁊ in jeru ad tollendu
p fide bartholica/ qua p̄secutq fuerat
illidem/ ut dictū ē sup̄ vim ca⁹ ⁊ p̄o/
et dnudit intres p̄tes ⁊ p̄mo p̄o
impiacō ꝓpōti ꝙo remocio impe
dimēti ibi facta ē aute/ ꝙo p̄ se
cacio instituti p̄o⁹ ca⁹ ⁊ nos ꝙ/
Circa p̄mū dicit Hijs aut̄ sopleb⁹/
s. dyane silb⁹ pauli p pdicatōne
ewangelij ꝓposuit pauli⁹ in ⁊ius
⁊ nō ip̄a voluntate ⁊ magr ⁊ius
sci reuelatōe ⁊ ordinatōe intra
macedoniā ⁊ achaiā/ ad confir
mandū credentes ⁊ accipiēd collatā
pecuniā quibusdā fidelibus qui erāt
⁊ hrlm. Quitet me ⁊ roma videre/
Cui cū stuit sibi reuelatū ꝙ de re
ctu nō roma modo in eccl̄ia et
causa nō sint sibi reuelata sed
infra xpm̄ ag̃letens aute ⁊ ma
cedoniā duos/ ⁊c/ hoc fecit ut
collecta facta essēt anteq̄ illuc
veniret qđ erat sibi honestius
⁊ expediēs/ ep̄. sic na apluit eu
ēlē mora ꝓp̄ dcām collectā/ facta
ē aute/ hic gne ponit remocio ⁊
pedimēti ⁊ dnudit ⁊ duas ptes
hm duplex impedimētū hm ꝙo
⁊ ca⁹ ⁊ ubi cū fuissē/ ꝙ ma ptes
ep̄. p̄mo impeditū ponit ꝙo tallē
ibi ⁊ cū sedissē/ ꝙo ⁊ pauli vesa
nie impn̄ ꝙo ca⁹ ꝙ ma adhuc
duas ep̄. p̄mo ponit impedi⁹ mo
tiuū p̄am ꝙo eius ꝓdicōis ibi
hijs audit/ de motiq em sciat
illud impedimētū gnoues tanta
cum ap̄lō pauli et eius sacios
matq ꝓp̄ tpale dampnū et ⁊ine
cultū et patet hr̄ paucis ep̄ce
que exponet de via dn̄i ⁊ de fide
xpi. Sedens edes argenteas ⁊ine/
luna aute vocat ⁊ diana a ⁊ino
ꝙ ē lup̄ grece ⁊ neas ꝙ ē no
uū ep̄. cig lup̄ venouat omnē me
se. Dicebat em agentibus ꝓces
vias ep̄. eas ondit de norte ⁊
ep̄. in illis michil creasse. Imagi
bat diana in ⁊ginis figuā de
uetis sagittas/ ꝙo ꝙ vadios suos
emittit usq̄ ad cā/ tales igit
ymagines ⁊iane faciebat de
argento iste de metrio ⁊ thab
naacula argentea ꝓ reponendis
ymagimibus sicut sequit̄ sit in
ecclia de ymagimibus patet mt
quos cat̄ principat̄ erat ꝙ de
hac artificio est uab artifices/
magn̄ lucri paulq hic suadens
aiebat multā turbam/ ab empcōe
talium ymagnū/ dicens/ ⁊ eis n̄
de nūmis aut deus/ nō solū
aute hec pictualit̄ nab̄ ꝓs re
darguēs/ ⁊ mro/ ep̄. redarguen
de fallacie faciēdo ymagines
nullam deuce hnēs ⁊ magne
⁊ine templū ⁊c/ ⁊ adeq sig
to talis defluet que fuauerut
pres nr̄is audibus/ hic gne
ponit gnoacōis eius ꝓcaltq
cant̄ pauli ⁊ sacios eius ⁊ ꝓ
tra usq̄ ibi ⁊ impetu fecerūt
uno ad̄ indm theatr̄ locus ē
ubi ponebant rei ⁊ diat̄ athe
⁊ spectacto/ ꝙo ꝙ multi veniebāt
ad talia speculand illuc em ve
niebat violent̄ ꝓcerut comites
pauli ⁊ certā patet usq̄ ibi fuit
em eccl̄ia/ ⁊ egregios pauli ⁊ susa
gm̄ ꝑ̄re magna ignozabat tam
illic gnoacōis decursu autem
dederūt alexandr̄ spellentibq
ei judeis/ ep̄. valebat ꝓcurare

paulū ꝫ nō huit auditū ꝫ magn
clamoris tumultu ꝫ cū ꝫcessasset
hic impedimētū dicte ḡnacōis
tollit cū dicit ꝫ cū ꝫcessassēt scēbā
thas hic cū habebat officiū pub
lici māutate ꝫ qđ potest ꝫtūm
magn scđm quis ē hom qui
nescat hic qđ nō oportet hac da
mnē cū sit notū oībꝫ plissi
mis ꝛ. dyane p̄cēmite a ioue de
lapsoma eius ḡaibma aut scēbut
pocto cerā patet usq; i ep̄m de
merus ꝫ qui cū eo fuit artifices
hmt adisq; aliquē ystor hom cas
alia rōnabile quēto fecensos
acquit inquibꝫ cause deteriat
ꝫ p̄consules fiut ꝫ. pmites adu
dicādꝫ accusent mlicr corā
iudiabꝫ si hmt rōnabilem cām
siquid aute alcuꝫ rei queritur
ꝫ cū de metry ꝫ qui fuit
cū eo artificū ꝫ mhor allaqt
pulū p artifices gmotu mlegit
ima ecīa ꝛ. in gemade p̄sulu
legittime iudiciū potte ab
solui ꝛ. dcēmari ratū pticitam
ꝛ. mpiculo suong exequi sedicōs
hodierne ap̄sede ut impatore
tamq; negligentes de custodia
ciuitat mpare cū mullꝫ ꝫ. mm
ab nobius fiat ꝛ. reus de quo pos
sumꝫ vedde rōem mris supiaubꝫ
concēsꝫ istꝫ ꝛ. gmociomis fili ꝫ
cū hec dixiss ille scba diuisit
cordiꝫ ꝛ. pili gręce gaudꝫ pcipies
ut quilt uel impare in domū suā
ꝫcēdꝫ aute hic Capitulū xvi
gnt ꝫcessit ītr paulī cū diat
vocatus paulo discipul ꝛ. ca
tholicos ꝫ ꝫhortatos eos ut
mlono inchoato p manerēt vale
dixit recedens ab eis ꝫ pfectꝫ
est ut uet i macedoniā sic em
p̄ ꝫm sum ordinatū fuat aut pus
trita macedonia uet usq; ihrlm
ut dom ē eā p̄cedenti cū aute
p̄ambulassēt ptes illas ꝫ. macedo
nie ꝫ exhortatas eas fuisse mlto
ḡmone aut firmē ꝫmanerēt in
fide venit ad greca ꝛ. ad alteꝝ
ptē grecie nā ꝫ macedonia est
in ḡcia large dicta ubi hic
ponit impedimētū sibi factum
ex insidijs iudeoꝝ vbi disposita
ab eo cū acide valentia hiuter
osilia ut cōtēt p̄ macedoniā
ad euadendū illas insidias ꝫ
fuit retardatꝫ ab itmē comitatꝫ
ē cū sosipatꝝ cyrrens filius lu
cancꝫ ꝛ. de ciuitate berde hijs cū
p̄cessissent nos sustinuerūt nos
troade ꝛ. expectabāt lucas em
qui locutꝫ est cū paulo remanserat
recta via ꝫ insidias declinato
nos vēdo recēdatis impedimentis
itineris pauli hic gnt ponit
p̄ scalpis itineris mhoatī ꝫ. usq;
ꝑtm ꝫ primo ponit p̄ via p̄cessꝫ
ꝫs ad hm accessꝫ ca. xxꝫ ubi
post dies aute dicas ꝫma dimidi
in ḡtuor pres hm quatuor locaꝛ
quibꝫ paulꝫ fecit aliqua mora
que patebāt impequendo ꝫmus
vēdo loca fuit ciuitas troade ad
quā primo descēdit pauli p̄ucio
cū dicit nos vēdo cū nauigauimꝫ
post dies azimoꝝ ꝛ. solle mpm te
paschali trisacta a philippis que
ē ciuitas macedonie qua primo
paulꝫ instituit ut hēt ꝫsp cas
ꝫ ꝫ ab ea ultro recessit ut hic
habet ꝫ veniꝫ ad eas troade
ubi habitabat comites pauli qui
eū p̄cessant ꝫ aute dictū ē ubi de
manau suong dictꝫ vñ ad eccle
cū consistamus una aute sabba
ti hic ꝫ ponit pauli p̄dicā
cū dicit una aute sabbati ꝛ. die
dñica que ē prima post sabbatū
cū ve missemꝫ ad frangē panē
p̄fectus cū pauli paulꝫ disputabat

cū eis/ pus replacens eis pane ⁊ dix
dm pfectur mane ⁊ ut verba
prolixus dicebat vsq; mediū dieꝝ
audiebant ꝑmansit remaneret ꝑcat
ꝑ ⁊ monte/ mittū sallignus de alio
spitali ⁊ puz de corpali sedens
autē hic eis ad confirmandā
doctrinē pauli ponit̄ sustatus mor
tui/ et pater hūt ussq; ibi/ manebunt
sup eū/ eo magna passione ozavit
dm ꝑ suscitare eius Nolite cur
bari/ scebat em ꝑ ipm addolescere
resuscitatū ascendens aut̄ ad fr
nandū/ vnde puerum creauit fm
genesi pane ⁊ gustato/ ꝛ mo diu
accipiens satisq; allocut⁹ e/ usq;
tes albis dilucularijs ussq; lucē
dixi ⁊ sic pfectus est/ Eo qua pax
salluarido pauli ⁊ salute ꝑtum
ep pfectur/ maxime ꝑ totam
nocte nā dormiuit nitent⁹ pdi
catōi ussq; ad mediā noctē ⁊ tu
resuscitato cuthico ⁊ modico ꝑpa
ne gustato ⁊ mane resupsit ussq;
ad diem clarum ⁊ sic inde viam
sua adduxerunt aute pueꝝ viuens
inconspectu dm ⁊ consolati sut/
non mine de vita pueri ⁊ facto mi
raculo ego ad glam dei Nos autē
hic gne ponit̄ sedis loca ꝙ qua
paulus ꝑcurrit nāa ꝑ apud miletū
ad quē ꝑmo descendit accessus
ho q̄ scripsit ꝑcurs ibi miletū aut/
ho flebilis recessus ibi ⁊ cū hoc die
ussit/ circa prima dicit nos aute
ascendentes nauē/ sine paulo na
uigauimus in asson/ quod e loci ad
quē paulus venit ꝑ terram assignte
eo/ s. paulo veniēte mitelenē/
nauem e insule et inde nauī
gantes sequenti aute die veniē
tes chium Aliqui dicut ꝙ sue
due dierum alij dicut vna tm
alia die applicuimus samum/ nō
est portus/ et sequenti die ven
imꝰ miletū/ ubi ꝓpositū paulus
aliquantulū morari ⁊ pausare
et reddit rōem quare nauigādo
tñ secerat ephesū/ absq; applicare
ad locū/ que tñ erat cunctis me
politis ⁊ iniqua paulus frequenter
ꝑdicauit/ cui sibdit̄ ne qua mo
illi fieret in asia/ si cū decimasset
illuc/ optauisset cū diuersis morari
ꝑ multitudinē credentiū ⁊ sole
mitatē loci/ ⁊ ea festinacōs pauli
subdit̄ ut diem pentecoste sacer
dotalibus/ ꝛ solempnizaret illa
cū dies erat solempnis ꝑ decem
legis ꝙtū ad decalogi ꝑcepta
edi ꝛc/ que manet i lege nouā
et ꝑ decem sunt sancti credē
tibꝰ in signo visibili sue ñe cele
bratōis miletū/ hic ponit̄ gnūs fructꝰ
ep pauli mandauit ibi mgrōs
ecie de tota ephesina dyocesi
exhortans eos ad bonū vite
men ecie dei/ informabat eos
ꝑmo caute secundū ꝑ scauter/
ho ꝑ fraudulentia ꝑ scauter/ de
ceptos/ ibi attendite vos/ et oīs
cōi gregi/ cui ꝓpositos vos/ ꝛ
argentū aute/ et in similib⁹ patuit
se ꝑ exemplū ꝛ docens facto et
ubi ꝑma ps fuit ussq; ibi et temp
tacitly/ ꝛ plant martis que multi
acciderūt eo in iudicijs iudeoꝝ/ ꝑ
quibꝰ tñ michil amisit de gnosi
bꝰ ad vitam salute et docens eos
publice ⁊ ꝑ domos/ ꝛ quatr testifi
cans iudeis atq; gentily/ mdm
in dm ꝑ pnām/ ꝛ amunciando eis
pnām in dm ad matē Et nūc
ecce allegatq; qui ego/ ꝛ spus sc
reuelatōe ad hec astrictꝰ/ cui tñ vlo
pmptē tomuly abscedē quod i me
que in ea veniā sut michi ingo
rans/ in spūli sciebat tñ manulips
subdit̄ misi q; spus sanct ꝑ oēs ci
uitates/ ꝛ sequit̄ ꝓcessit michi/

ām vincula et tribulacões mihi
minēt me manent/ et nichil
horū vereor/ nec timeo sustinē
ip̄m nr̄m facio animā meā
meā pretiosiorem ꝑ me/
et quā cursum meū consummem
cum gaudio et ministerium
quod accepi a dño ihū testificari
evangelium gr̄e dei/ Et nunc
ecce ego scio quia non videbitis
faciem meam vos omnes inter
quos transivi predicans regnum
dei/ Unde testificor vos in hac
die quia mundus ego sum a sanguine
omnium/ non enim subterfugi quo
minus annunciarem omne consilium
dei vobis/ Attendite vobis et
universo gregi in quo vos spūs
scūs posuit episcopos regere
ecclesiam dei quam acquisivit
sanguine proprio/ Ego scio hoc
quoniam intrabunt post discessionem
meam lupi rapaces
in vos/ et ex vobis ipsis exurgent
viri loquentes perversa/ ut abducant
discipulos post se/ Propter quod
vigilate memoriam retinentes/ quoniam
per triennium nocte et die non cessavi
cum lacrimis unumquemque vestrum
monere/ Et nunc fratres commendo
vos deo et verbo gr̄e ipsius/ qui
potens est edificare et dare
hereditatem in sanctis omnibus
mihi autem nullius argenti aut
auri vestimentum concupivi sicut
ipsi scitis/ Manibus istis ministravi
necessariis mihi et his qui mecum
sunt/ Omnia ostendi vobis quoniam
sic laborantes oportet suscipere
infirmos/ memorem esse verbi
domini nostri jesu/ quoniam ipse dixit
beatius est magis dare quam
accipere/ Et hec cum dixisset
positis genibus suis cum omnibus
illis orauit/ Magnus autem
fletus factus est omnium/ et
procidentes in collum pauli
osculabantur eum/ dolentes
maxime in verbo quod dixit
non se visuros ultra faciem
ejus/ Prosequebantur autem
eum in navem/

Et cum recessissemus ab eis
navigantes recto cursu venimus
coum/ et in crastinum inde
rodum/ et inde patara/ Et
inventa navi transfretantes
ascendimus eam/ et provecti
sumus cipro/ et relicta ea
sinistra navigabamus in syriam/
et venimus tyrum/ ibi enim
navis exponebat onus/ Et
inventis discipulis mansimus
ibi septem/ qui pauli dicebant
per spūm ne ascenderet
hierusalem/ Et cum complessemus
dies illos exeuntes ibamus
proficiscentes/ deducentibus
nos omnibus cum uxoribus
et filiis usque foras civitatem/
et positis genibus in litore
orauimus/ et dixit

et facta sunt dum prorsus
discedere/ per gratiam spūs et dare
hereditatem/ gloriam in futuro iustificari
omnibus/ Ab illo nullius argentum aut
sanctis/ Peregrini autem hic gratis
informat eos contemptibilia
tribuit per sui gratiam et exemplum/ quoniam
eos et per sequentia nati/ Non
traxerunt manus iste/ quod eos
cum vocat de pro laborare/ et
subdit cum dicens omnia onde
vobis/ per exemplum proximos quoniam sic
laborantes/ et de pro labore vitae
tenere ut suscipere/ ad doctrina fidei
in sermone/ qui sunt animi et ad dei
tardi licet cum paulo posse accipere
supra illis quibus predicabat ut
frequenter abstinebat ne fructus
predicationis impedirent illis/ quoniam
per audaciam sua ab auditu gaudia
eos retinent/ subdit eum alia
cum dicens ut me misisse ubi
dominum jhesum/ supple optet dum quae
dixit/ licet hoc non habeat/ cum
gelio teneri et in firmitate gratiae
ubi optat/ quod dixit per nos ea
ei facta sunt secuta ne ultra/ et
nullo mihi ei ubi per paulo pro
nuntiationem huius hoc ostendit ubi sicut
ei evangelium evangelia ad/ beatius
et dare per accipere/ eo hoc valuisse
aliqui dicere per maiori per sermones
dominicas per sacra in scripta plurimis
peregrine/ quia in religione men
dicitur per hoc reputat libro de ec
de sanctis deo mutuo nihil dicat
horum est cui dispensatore bona
pauperibus peregrine per melius intercede
requiescat optimum tantum sint donare
et ab salutem a sollicitudine cum opus
ege et quod contemptibilia
dicit Qui assit melius facere
qui utut velut suis et paulatim
fructu possidenti pauperibus diminuit

ſē nō ame ꝙ dedo rndēt vade vē
de oīa que habes & da paupib⁹
et veni ſequere me ꝙ ḡ verbū
ipius beatꝰ eſt x/ intelligend ceſ
pib⁹ que nō ſūt ꝓmiſſa ſ⁹ cū
hec dixiſſ hic ultō ꝓ paulū fle
bilis recurſus ea q̄ dēbat ꝙ nō
vidēt ampliꝰ faciem eiꝰ & pater
hēa hac occaſione cauit cū oīb⁹
illis/ ſ⁹ ꝙ ꝑdicāte eoꝝ a quibus
recedēbāt & dicēte ſui et eoꝝ
quos ſecū ducebat Cap̄ xxi

Cum autē factū eſſ hic po
tius locūb⁹ nequ ꝓcullus
ſcat aliqua mora/ ſ⁹ cau
ſatis ſcri ad qua ꝓmo ꝑtinēt ac
ceſſ/ et expūnt hic aliqua loca
p que trāſiuit paulꝰ ſine mora/ et
patet hēa/ ſ⁹ dicēd tñ ꝙ ponit in
aliquib⁹ libris de inde mirra/ ſed
nō ē de textu nec in libris correct⁹
in plenū/ namen ē ꝓnūciāc et
veniūs ipreu/ & ſubdit ea cū diāt
ibi erāt naues/ in qua eōng erat
expatiura ung/ q̄ d/ ꝙ hoc nōn
fuit ꝙ ibi applicarem⁹ ymmēſis
autē diſcipul/ e xpianis maſim⁹
ibi diebꝰ vij/ ad cōſolandū
meam corpale poſt nauigatōē
& ad credendū ibi manēc cū ſua
lem aſcendere
ieroſolimā/ & dicēd tñ ꝙ hec nō
ſciebant t mediate ꝓ ſpīm ſcm ā
paulo dicebat illuc aſcendere
& ſic ḡcia diamꝰ ꝙ ſpūs ꝓphē
habebat ꝙ ſi paulꝰ aſcenderet
t ſrm ibi ſuſtinēt ꝑſecutōem ꝙ
quad ei ꝑdicentes eo ſuo ſuā
ſuadebat ne illuc aſcendēt eſt
em ſrm talicu ſicū ꝙ tyrus
cerā patet/ hos vō hic pmit
ḡtq locꝰ ubi mōrat⁹ fuit aliq
tulū paulꝰ/ ſ⁹ ceſaream/ ad qua de
ſcēdit accēſꝰ cū dicāt/ nos vero
nauigatōē cōpleta/ e diſpoſita &
ꝓpata a tyro deſcendim⁹ ptholo
maidā/ que nūc dicāt acon et
ſalutato fratꝝ/ e xpianis ibi mane
tib⁹ manſim⁹ die una/ ſtamo
ca ꝙ ſui brūtate nō addit ad
nūm alioꝝ ḡtuor. Alia autē die
ꝓfecti venim⁹ ceſaream/ palestī
nā quā habēs in nāue ceſaris appel
lauit/ que ꝑtis trōis ſtationis di
cebat et mītes do mū philippi
cuāg/ aliqui dixerūt ꝙ iſte
fuit philippꝰ apl̄us eo ꝙ dicāt
hic euāgelīc⁹ e annūciator eūn
gelij/ q̄d ꝓpe ꝑtinet ad apl̄os &
ſtud reducēt ꝓ hoc ꝙ ſubdit
qui erat vnꝰ de vij/ ſ⁹ diaconib⁹
de quib⁹ hec ſup vi ca° ꝙ cū
eſſ philippꝰ apl̄us dicāt⁹ vnus
de ſpt⁹ ſc⁹ q̄ iſte euāg⁹ta ꝙ ꝑ
ſecucōs ubiū euāgelīū ꝑdicauit
ſcribit ſup vnica⁹ ſup venit ꝑdi
cie tyrus ſcm ꝓphecie/ ut hec⁹ ſup
ꝙ tulit zonā pauli & alligauit
ſibi pedes/ ic⁹/ iechac mūtat⁹ mod⁹
ꝓphet⁹ antiquoꝝ qui ꝓphetabant
aliq̄n nō ſolū vbis ꝙ cēā ſibi
bꝰ factis ſicut jēmias poſuit ca
thenas lignēas mcollo ſuo jēe
xxvij°/ ad deſignād ꝙ illi de
quib⁹ ꝓphetabat ducēt⁹ eēnt
uitate cathenati/ cētā patet iſſ
ibi/ poſt dies aut⁹ poſtq̄ de
ſcēdit eſt ꝓgreſſ⁹ ꝑtule ꝓ viam
hic ait de ſcēdit eig accēſſus ad
ēm/ ſ⁹ ictm/ ubi ꝓſm venichat
ad collegēd ꝑſecucōes/ ſicut ibidē
ꝑſecut⁹ fuerāt cetiorꝰ ꝓdo dixi
dīt induas ptes ꝙ ꝓ ponit eig
benigna recꝑcio a xpianis/ ꝑo
maligna ꝑſecutio a gentib⁹ ubi

dñi aute vñ dies/ p̄ma i duas/ quia
p̄mo descēdit paulꝰ recepcio ꝙ sibi
facta psuasio i dyocesi ei/ circa
p̄mū dicit Post dies aute istos/
masiomis mansarat ascendit ad
ihrlm/ que e in alaciri situ· qua ac
cessit veneruntq aute quid ꝯdescē
suit/ volentes quidē paulo z suis
sociis de hostiis cypri qm̄ erāt
quū discipulis/ i. longo tpe mside
rate pbatu ēsse jason· videt ha
buisse domicilū nec cessauerūt
ihrlm ubi caritatiue recepit paulu
et cū remissem̄ jerosolimā/ libēt
acceperūt nos fres/ i. xpiani i
ihrlm habitantes Sequenti aute
die introibat paulꝰ apl̄us nobis
cū ad probū eius jacobū omnesq
etā patres ussq ibi affuerūt ꝙ ei/
hec qm̄ descēdit psuasio facta pau
lo circa quā sacrā ꝙ aliqui de
tinentes paulo se mouerat i ctūm
q ipe p̄dicans iudeis p aliās
locis disputās affirmabat illatu
eis ee cām illo tpe circūcisionē
z alias legis cerimonias seruare
qd nō cāt vñ ymo ipe met thy
matheu cōtradit/ ut dom̄ est
suis· seruis· et methenariis caput sibi
raserit suis· seruis/ ꝙ quod ad re
mouendū scandalū indecē i ihrlm
hortatuī psuaserūt paulo/ jacobꝰ
z alii seniores ut purificaret
in templo cū quibusdā nazareis
ut sic omnes cognoscerent eius quod
de ipso fuerat dictū et ipe cōsensit
ut p hoc ꝙ erat sibi licitū illos
tpe amouet scandalū in sermone
p̄mo i cā hec ponit psuasio pa
tabi· ꝙ assensū paulꝰ ubi dicit
paulꝰ/ p̄ma pte z ꝙ patet ex
dictis/ nauis excepta/ que dissur
rexit et omes emulatores sue
legis/ si quando/ ne gratiā admittat

tamq̄ illicita sicut ritus genti
lium· inducerent eum de re ē/ ꝙ hec
dicebat/ ꝙ in na ē vñ quiet cō
uenire multitudine/ de eo verbis
suis scandalizat et imponit illi
se facturū oblacionē cū illis que solet
fieri in templo z ambulans z ipe
custodiens legem/ tamq̄ ad hoc
sibi licita· dū tñ nō ponat ibi
fidē/ cenedo ꝙ sine tali obsequio
tē fidei xpi nō sufficiat ad sa
lutē· ꝙ subdit· de hijs aute ꝙ
credidērūt ex gentibus/ quib
salua credēdo p fidem xpi sn
cām ecclesiā z alijs legalibus· ut
hēt sup· cō· sepsimq̄ iudicētes
ut abstineāt/ dē/ ꝙ indecēs z ge
tilium dñi scandalū· ut
dictū ē sup· cō· cōmutans/
copleciōne diei/ purificacois
hec em̄ de nutrabit facto pu
rificatq̄ cū illis nazareis qui
purificabant· ymo vasi sui ce
pleto nūc· vltimo· die/ aute/ qm̄
hēt ꝙ descēdit· paulꝰ p̄ scelās
a iudeis z ꝙ ponit hec p̄sequ
a iudeis ꝙ subdit· paulꝰ appellā
cā· xpō· ibi festus aute/ p̄ma in
duas pte· primo ponit· p̄secucio pauli
et ibi ꝙ apud cesaream· cā· xpō·
p̄ma adhuc induas pte· primo ponit
hec p̄secucio ꝙ p̄secutiū dissensio
xpō· cā· ibi sacris aute paulꝰ/
p̄ma ad huc induas pte· ꝙ missio
pauli queritꝰ ꝙ exigit· ibi Que
rentibus aute/ dicat sūm dicit· Di
aute vñ dies ꝙsumēt/ ꝙsumaas
istos dies/ accipiendo ē a pnapio
ascēsū pauli tūm· dicit· ibi glosa/
ꝙ nō dū erat ista ꝙsumacio· ibi· ꝙ
p̄mqualibet· ita ꝙ sūm veritatem
erat dies quita· et hoc dicit glosa
ad veificandū ibu qd dicit paulus
infra capitulo· nā sic plus m dies

qua xxij exqua ascendi adzacē in
templū ꝙ cū ipis p̄ queret addē dic
inqua dissoluet paulꝰ saduceos et
phariseos et ita aliam inqua ductꝰ
fuit cesaream ut p̄ mitteret et ibi
v. dies postquā p̄nāpes sacerdo
tū accusabāt paulū in cesarea ut
hēret infra xxiiij hūbꝰ simul iudeis
fuit xij dies p̄fuisse ꝙ hic modus
loquendi videt ꝑtinere/ s. ꝙ quīq
dies dicat xij/ deo aliꝗ ꝑte dia.
s. ꝙ dies illa quibꝰ cessauit fuit sep
tima ab ingressu pauli ihrlm
ut tepotq tumult et quīq dies qbꝰ
p̄nāpes sacerdotū venit cesaream
accusāc paulū inquirit de pauli
pūsōna et capcione exclusiue
et sic tūt xij dies p̄fuisse Dies
autē inqua saluat ab mutuis phi
seos et saduceos et alia inqua
ductꝰ fuit cesaream simlr et
recūt cū duabꝰ p̄mis de alijs
quīq quibꝰ p̄nāpes sacerdotū ve
nit cesaream/ hīn qui de assya
erāt iudei/ in iudaismo obstinati
qui eundem paulo ꝗ̄ dicebant
cū vidissent cū in templo/ ubi
erat iudeos obstinatos et mltā do
citatuerūt omnē ꝑplm/ cōtra
paulū et incurrerūt ei manꝰ cla-
manes/ cū morte dignū ꝛo subd
hic e ho qui ad vsq ꝑplm et legē
et locū hūc ubiq docens/ hec
dicebāt ꝙ paulꝰ p̄ferebat ge
tiles ubi dei de vobe recipiebat
iudeis qm repellentibꝰ/ ut pz
t pluribꝰ locis supi/ et ꝙ legem
nouā p̄ferebat veti et ꝙ dicebat
vm sacrificiū s. cubaꝝ ubiq pos
se offerri et hoc solū in ihrlm/ o
tm̄ hoc licitū erat offerri sacrificia
iudeos ymsup et gentiles moues
intemplū/ licet autē gentiles
possent ingredi in templū qui
ad illā ptem inqua orabāt hanc
t mundi/ tn̄ ingredi no poterāt ubi
pulsabāt nazarei ad quos estima
bāt paulū gentiles induxisse et
assistentes paulū trahebant
eū extra templū/ ut ibi occideret
sicut paiadi ponitur fecit edui
athaliam extra septa templi ut
ubi mē sicēt ꝗ̄ galiqua xp̄i et
statim clause sunt fores/ ne con
silū gregis occideret extra monte
Querentibꝰ aut hic ꝗme paulꝰ
de manibꝰ iudeox eripit et ꝗ
tbuno eripit illū ꝗ paulꝰ petit
allaqui ꝑplm ibi et cū accepisset/ ima
ginē dicit nūciatū e tbuno ca
horte/ cui erat imposita custodia
militū/ et iussit alligari catenis
duabꝰ ne posset euadere/ nec in
quisiuisset de eo certā patent
ussē ibi talle cui s. de vita pnī
tacmq̄ vinc indignū et cū accepisset/
hic ꝗme paulꝰ petit alloqui ꝑplm
et diuidit in duas ptes ꝙ prima pr
allocutus cōmassū ho allocutus
est eum ibi et cū ille/ cta p̄m
dicat et cū accepisset duū in arx
e in fortaliciū ubi manebat tri-
bunꝰ cū militibꝰ silicet in loquiēs
pauli petit ut daig impetret quod
queret Qui dicit ei grece nosti
scripsit vt ꝙ iste tribunꝰ sicut ꝙq
ꝙ quod petebat si paulꝰ sciret
lingua greca ne sibi loqueret in
ydeomate magis sibi noto et ut
iudei assistentes nō intelligerēt
rone cui es cognitū iū/ Ipse
dicat Ego sum vir iudeus tho tuba
ꝙ venit in iudea cū grege se pharis
et congregauit sibi multitudinē
discens eam ego ihrlm dicebā
qd ad eius iussu muri ihrlm ca
derent et sic merent salutis et

bona rapient ciuitatis & ſolus pre-
ſes Publius cū multis armat
militib⁹ eo⁹ occidit & aliquos
viuos cepit Ille vō ſtans obiecta
p fugā diſſimulat & pbabile eſt q
nullū cū eo ſic cauſerint licet
Joſephus nō dicat Et eduxiſti e
de hac primo cū illos eduxit m
de hac & poſtea reduxit ppe ie
rūlē ut de ſtarent² ciuitatē mo
pdicto quatuor milia virorū ſica
riorū eſt aūt ſica gladius būs
qui tūc utebant latrones & ho-
micide & inde ſicarii dicebant
Dixit paulus ſe excuſando
Ego homo ſū iudeus athen
ſis alicui⁹ nobilis ciuitatis ſed
nō ignotē ciuitatis ſed mo
mentose & habentis⁹ rogo aūt te
p mitte mihi loqui ad gentē volebat
em p narratōem ſue viſionis & an
nūciare illi⁹ ſalutē & manſuetudinē
eius iudeos ut p eo ſolicitudinē
ſtet cū p miſſus hic cū permit al
leuatis⁹ manu ſua paulus ſto
adſi dixit & p ſpiritū ſanctū
ſcripſit ſcā p̄m dicit & cū ille
ſilentiū p miſſiſſet paulo loqui pau
lus ſtans ingrediēs ut melius audi
ret⁹ ab omnib⁹ infeſtis annuit manu
ad plebem ut ſieret ſilentiū Ca xxij
Viri fres hic cū paulus xxij
ſpiritū ſanctū & primo patet
eius narratio ſuo plebis ex
clamatio ubi audiebat autē ſuo
rum diſſuaſio i proficientibus
autē p̄ma nitres & ſuo paulo
narrat ſua iudaicam confeſſionē
& ſua ad ſalutē confeſſionē ubi ſūm
eſt autē ſuo factū ſibi in templo
viſione ibi facta & autē m̄ dicit
p̄m dicit paulus Viri fres & patres
ad meos & ppos ſpiritū ad meos
audite diligenter que ſe aut magis

pſtiterit ſilentiū fuga⁹ qui ſciuerit
p hoc quōm ex iudeis fuga⁹ linguā
ſuā melius intelligebat quā alia
ſtus ſū iudeus vir nacōe & religi
one natus tharſo ciliciē ubi pau
lus fuit inſtructus nutritus autē
in ciuitate iſta ſ. in hac ubi fuit
miſſus a pre⁹ p ſtudio ſacre ſcp
ture qđ rigebat ibi ſedens pe
des gamalielis i diſciplina eius
qui erat doctor valde famoſus
ut hēt ſup̄ v° & emulator legis
& zelator⁹ eius obſeruancie qđ de
clarat p effectū d̄ qui hac vita
ſ. doctrina ſeuera p ſecutus fū
uſq⁹ ad mortē intendens & michi
hāc quoq⁹ ut hinc & ſup̄ vm
& p̄ ea ſicut princeps ſacerdotū
teſtimoniū reddit m̄ & reſignauit
eam literas ſibi datas a ſūmo
ſacerdote de gſſu maioꝝ ſup̄ pe
cat qui ſibi erant inteſtimoniū
iſtorū effectu & autē hic cū
narrat ſua mirabile cōuſione
& p̄ ſūma eo dictis ſuū p̄ ea
uſq⁹ dñs deus meus p̄
dignauit ec ſua benignitate
ut cognoſceꝝ voluntatē eius de
tua cōuſione & videꝝ iuſtum
ſ. xp̄m hominē & dñm qui vi
dit in templo non aūt corpis ſed
mentis & audires vocē ex
ore eius ſaule ſaule quid me
p ſequeris ſe qui eris tēpis illi⁹
ſ xp̄i ad omnes gentes iudeas et
gentiles baptizare & abluere pe
cata tua p virtutē baptiſmi qui
eſt ſacrm̄ fidei ſuſcepta nōie
ihū tuū cum i nōie eius dabat
baptiſmū eadē dictis ſuis in ea
factū e autē hic cū narrat
viſione ſibi facta dicens factū
e autē reuerenti mihi ihēm hoc
cum fuit i mediate poſt ſuam

gnsione ꝑ cū lustraret archia vidit
damasū et mḋ ihrlm aut dom e sup
pe cāp ut hēt ec epla ad gala et
cā sci m mstrgne meū/ et mrap
tu et vidē illū/ sepm p visione
ymaginaū et intellectuali pstma
et qi velaū ec urbm/ qđ/ m ve
lit ibi remabiēs et subdit eā qm
no recipient testmoniū tuū de
me/ ad mnās plulq rndit Dne
ipi scit/ ic/ q/ đ/ p ea que fēci gē
te et fidelēs tēos dbent ec
cti qp nullo mō te pdicatorem n
de vitate ctificatq cēm pde
qm ad nacōes longe mittā te/
q/ đ/ gentiles vbū meū recipiūt
quod audi in pāsilimis impugnat
Audiebat aut sic qm ponit
actus clamor cōte pauli qp p
vbū eius ulcīm in smuabatur
p audi maxime hortantes ciuēs
dent adds rebelli et gentiles
quos audi viles reputabant
esse adds electi Io clamabat
paulū debē mori Asseverantibus
Hic qm ponit eā dicti clamor
et diuidit in duas ptes primo at
tendit indebitū inquirendi modū
Io subdit alīq debitū ibi posta
quā/ Circa p̄m dicit Asseveran
tibus aut eis/ ut p clamorē apti
nerent qp p vām no patebit et
placentib⁹ dēstmeta sua/ et sepm
dolor et pulueren iactantib⁹
in aerem/ mḋ testarem vbis
pauli iussit tribunus eū duci i
castra/ ut cām dicti clamorib⁹
inquiret p tormēta et an ass
essent eis/ ut flagellaret
et torquet Dixit astanti sibi
centurioni/ qui p erat tortoribus
ne modū torquēdi excederēt
ut diminuerent Et huic
romanū et indemnatū licet
uob flagellare/ q/ đ/ cui est ciuis

em romani reputabant nobiles
p tota orbem/ eo p ciuitas rōna
dnabat orbi nobiles aut nō
agnonabat tue tpe et adhuc
nō agnonat i multis locis reta
patent usq ibi Ego multa su
ma s. pecunie ciuitate consequ
tus sum s. ut ciuis romanus em
q/ đ/ ita facilit te aut romani
quamo duas qui prius et abiecto
vidēs Et paulo aut ego aut
et natus sum/ et cuius romanus q/ đ/
et prioribus ius hoc mihi ciui
tate qua tu Et em pauli i qui
ne nobilitat/ huic romanus
ut dem sum hō thymothei nr/
et sic paulo cuius filio natus fuit
ingenuus Illi aut mgēnui
erant ciues romani Tribunus
quoq timuit ne ex applicatione
pauli ad tormenta actus esset
superiorib⁹ et punret Cap xxii
Postea aut die/ hic qm
ponit alius inquirendi mo
dus et licitq s. pces vca
do et eas diligent audiendo
et patet hr usq ibi Ego om
nia bona cōscientia sic ante deū/
et no salu ante homes sicut fa
ciūt pphete/ q/ đ/ Illme et p sum
me p̄ncips aut sacdotū/ ic/ do
lens em dehoc qp paulo se insi
nuabat iussit pcte ei⁹ os/ p
hoc mimicus qp flm dicebat
pauiet te deus pies de albam
i. lynb apparuit tue iustitie sed
no dentia Summū pontifice dei
maledicis/ q/ đ/ si no est aliud
crimen/ ad hoc dr mauristi ipsum
pena Dixit aut paulo/ sic ex
cusando ne sciebat esse ic/ delon
gmquis em paulo venerat ut p
ex pdictis/ et parui curam fece
rut p qđ psona summi sacdotis
no deposcebat/ sepm e
Dicens aut paulo/ supiq de sepm

est p scaias paulū hic ḡnē desc
bū p sequedū dissensiō sicut
em unitas bonoꝝ utl dr sic
unitas malorꝝ est nociua bonis
p quod corp dissensio ē expe
diens ut p hoc corp malicia t
pdiat p hoc paulo corp dis
sensionē paciaūt et diuidē in
duos p pōnit huiꝰ dissensio
nis pdicatiō hō erit cōtra paulū
nocia machinaō ibi facta autē die
dicta p̄m dicat p autē paulo
lo/ p magnū tempꝰ ante
inte patet iste secte ut dicit Io
seph̄ antiquitat iudaice hō
um/ exclamauit meonalis ut
ab omib audiret ego phiseus
sum/ spūs ad hoc ꝙ credebat
re surrectoꝝ mortuoꝝ spm et
angelū filius phiseoꝝ/ pat em
suus spualis qui eū instruxit cat
f gamaliel phiseus fuerat ut p
fuit/ act/ et similit pat suus car
nal qui eū posuerat subdiscipla
gamalielis de spe et rēne mor
tuoꝝ/ p spem vite future qua
expectō et rēne mortuoꝝ qua
pdico ego iudicor/ ad mor
dempnāt querer Et cū hec
dixiss facta ē dissensiō/ tā na
phiseī eius dom dyabolat da
dutei vō repbabāt et ea subdit
cū dicit Saducei autē dicut nō
esse rēne mortuoꝝ/ et sic negel
bant vitā futurā michil em i
mortale dicebat esse in hac nec
angelū/ negabat em omēs cātu
rā spualē neq spm qualit/ na
et ipm deū dicebat esse corpa
leū p qđ de libris sacre scripture
recipiebat tm vt libros moysi
qui mīg esse loquit de ipis
qua libri phisteoꝝ et hic error
p cessit ex eo/ ꝙ intellectū huiꝰ
sme intelligit cū fantasmate
p nō pt corpalia trāscendere

Vnde cogitans angelū formatē
fantasma huiꝰ dicti et cogitans
dm format sibi fantasma cuiꝰdā
regis magni amici p̄sidentis
p̄cessit eā ex fla intellectu scīp
tue que deo attribuit forma cor
poream/ ut manus pedes/ aures/
et cetā corpus membra p que vir
tutes eius spuales intelligut
ut dicit ysidoꝝ et moraliꝰ hec
nāq pedes dicat/ ꝙ cuncta videt
p quā opat et sic de alijs et
ex eisdem causis processit error quo
rudā simplicium mōchoꝝ deum
esse corporeū existimariū p qđ
vocati sūt antropomorphite/ ut
dicit multos de talla comitē pcm
fuerūt est autē clamor magnus
phiseoꝝ cū saducaeis disputantiū
et exurgentes quidā phiseoꝝ
pugnabat/ ibus ꝓ paulo dice
tes michil mali/ ic/ quē plus p̄se
quebant ad mortē modo dicit
innocentē Quod si spūs/ s dīm
locuta ē aut̄ ei angelus/ q; dy michil
ē mirand ꝙ utrūq legit libros
moysi/ quos recipiebat saducei
nā deus legit locuta ē cū abra
ham et ecc angelis dm i pluribꝰ
locis mgnesi/ et inhac arguebat
cōtē saduceos ex scīpta ab
eis recepta timens tribunus ne
dissiperet paulū ab ipis/ s saddu
ceis et cetā patent in textu usq; i
sic te oportet et rome testificari/
et ex hoc mala fuit ad cesare
appellare infra 26 Vt facta aut
die/ hic ḡnē nauā machinatiō
contē pauli cogitat et hō dissi
pat ibi ꝙ cū audisset/ cetā p̄mu
dicit facta autē die/ congregati
collegerūt se quidā ex iudeis/
dalentes ꝙ paulū sic euasissent
sapient cetā patent usq; ibi
hanc ḡs/ ut citō expediamur a
te iuuis et uos beati mentū vast

notu facere ebruno ꝛ galio/ uigut
sic lras uas ꝛ galio/ uas simil ꝛ
ciliati phisee ꝛ sadducei/ ne p̄ua
dissensione impediat/ pauli mente
notu facere ebruno ut adducat illu/
rogantes eu/ ꝛ p̄ lras petāt eu au
dissse/ hic qñ machinaꝝ frustrat
ra ꝙ primo ponit dicte machinaꝝ/
reuelatio ꝙ eius de frustratio/ ibi
tribunꝰ ꝛ/ Cerca qm dicit petāt au
audisse filius sororis pauli/ qui erat
p eos solliatꝰ inquirendo quid p
eo ut erant eu posse sibi uenit
et nūiauit magro/ no em sic te
nebat paulꝰ qm amici/ ad eu sui
posset ingredi ꝛ mistare ei/ eu
p̄ no erat p iudiciu gdemnatꝰ
tis ꝙ erat ciuis romanꝰ Vocans
autē paulꝰ ad se unū de centu
rionibꝰ/ dixit autē centurio qui by
centū homes marmis subse ꝛ sic
misit mādāre ꝛ rogare ꝛ
patent usq; ibi cōprehendens aut
tribunꝰ manu illiꝰ/ ut loquet
ei secreto ꝛ forsan credens ꝙ
paulꝰ ad eū aliquid ꝙ petiuz mit
tet/ inspecto iudeis quemit ro
gare te/ ꝛ/ quctaꝝ fecerut de ro
gando te. ut crastina die p̄du
cas paulū/ ualentes p̄ducere oc
cidē eū/ expectantes p̄missū tuū/
ꝛ/ q tu p̄mittas eis eductoꝝ
pauli ad eos ꝛ ops mutcas ¶
Tribunꝰ igit̄ hec qm dubit
reudate machinatoīs fr̄e assereto
p hac ꝙ interim ducta fuit pau
lꝰ cesaream ad p̄sidem qui erat
iudeꝰ supiꝰ/ ꝛ hoc ē ꝙ dicit/ Tri
bunꝰ igit̄ dimisit adolescentē
ut iret uiam sua p̄cipiens ei
ne cui loqueret/ ne forte p hoc de
ductio pauli impediret/ tertiā pa
tet usq; ibi timuit em ēt totum
ipsud usq; illuc inclusiue qñ primo
dicte patet/ nō ē de textu n̄ ē
mlbr̄ correct̄ ꝛ fuit quod glō

inclinatꝰ/ reddens uicem quare tri
bunꝰ mittebat paulū eū scauda
te tanta/ que postea p sententes
fuit tres eū mīa scribens esse
gnete hec/ s. cum missionis tue
supradictꝰ tantis ꝛ p̄ lras hoc gesto
ceripui gnito ꝙ romanꝰ est/
hoc dicit ad acquirend̄ p̄sidis be
niuolentiā p̄ hns magnū zelum
de ciuibꝰ romanis/ ꝙ p̄ eripuit
eū de manibꝰ iudeoꝝ/ nō gesto
uit ꝙ eet ciuis romanꝰ ꝛ postea
gnouit qm eū grauare uolebat
ut h̄et sup̄ infime eā/ uoluꝰ duc
ere illū p noctē/ ut euadere ne i
sidias iudeoꝝ imaginarēt/ non
est cuiqđ ciuitatꝰ ejusdē inter
ulerim ꝛ cesaream ꝛ postera die
dimissis equitibꝰ ut eū eo irent
s. paulo reūsi sūt ad castra/ ꝛ ad
mūitionē que erat i ierlm/ eo
aut reūsi fuerūt milites ꝛ lanc
arij qui erant pedites/ ꝙ paulꝰ
erat eo p̄cautꝰ insidias/ audiam
te inquid cū accusatores tui uene
rint/ melig cm inquit uitas in
pnāa pēn ꝙ in absentia alteri
us/ mīstatis hērodis/ ꝛ quā
sunt hēdis custodiri eū/ hērodes
em ascalonita renouauit et am
pliauit illā ciuitatē uocabꝰ eam
cesaream in honore cesaris que
pius dicebat turris stratonis et
ibi edificauit prozimū ꝙ ad hoc
retinebat nomen actaꝝ. Capl̄m
xxiiij

Post quīq; autē dies/ de
scendit ananias pontifex/ et
quidā de senioꝝ et
pauli in ierlm hic qm patet
eius p̄sentia apud cesaream ꝛ
diuidit intres ptes/ ꝙ p̄mo ponit
pauli accusatio ꝛ eius defensio/ i
tendit autē paulus/ ꝛ eius iudi
cium ibi/ Respondit autē/ Cerca p̄m
p̄ lras usq; ibi ꝛ citato paulo/
p uiam iudicij ut uideret ad ob
iecta. cepit accusare tullius/ oratoꝝ

ad hec inducta et p̄o ꝺm̄ mag̃ loq̃
oratoris captat be᷑uolenciam
iudicis ꝺ. Cū in multa pace agi
mꝰ/ et vitam ista trisciam et mlta
corrigant ad ꝙsuadendū paas omib
p̄uid̄ prouidencia/ et p̄ tuū regimē
tempꝰ et ubiq̄ suscipim/ regimē
tuū cū omī qeta/ acq̃e/ deo et tibi
de tali regimīe/ ac diuag autem
p̄ham te/ de medio tempꝰ et ubꝰ
plicitate deo te b̄uit audias nos
tua clemencia/ q/ꝺ/ que petimꝰ
fiat ex audiri digna/ Inuenim aut
paulū/ ꝺ/ pnuciosum hunc hominem
et sedicionis/ nomen eiꝰ no expedit
qđ p̄mmia maliaꝝ nouerit indig
tui et conatarē sedicionē oib
iudeis/ cū tm̄ esse p̄dicatorē euā
gelice paas/ et auctorē sedicionis
secte nazareoꝝ/ et ꝙsuadentē aliꝰ
nazarenos sic dictos/ qui etiam
templū violare conatꝰ est/ indu
cendo dei gentiles/ hunc em̄ im
pedebat sibi sto ut p̄z ex ꝙbꝰ
sup̄ obꝰ ea/ que et deprehensi in
templo voluimꝰ sm̄ legē meam
iudicare/ q/ꝺ/ ipsum petiit ad nos
sicut et tuleū templi custodire
cetā patet ex his ad quē recurrit aut
et iudei ad applaudū et ꝙfirmandū
dicta paulli/ Respondit autē/ ei
qm̄ ꝑmisit paulo de sensū/ et
sm̄o captat iudicis be᷑uolen
tiam/ ꝺ/ Ex multis annis te esse
iudicē gētis huius/ rebelli et male
regibili scienꝫ/ q/ꝺ/ q hoc mai
ꝝ optet benignitas tua te omnib/ ex
tam diu huiusmodi regimine huius
gentis/ et hec ego sciens bono a
nimo p̄me satisfaciens/ confidēs
de tua iustitia et mea innocencia
Quoꝝ vndē ad obiecta et p̄o ad
ꝺm̄ s de gaitacē sedicionē et turbā
ꝺ/ Poteris em̄ cognoscē/ p̄mittēs
testes fide dignos q̄ no sunt mihi

plus dies/ quat declarū est sup̄ ex
et nec me inuenerūt me
ū aliquo disputante/ que disputa
tio fiat aliqua cōcursum faciendū aut
populi turbe faciendam/ quod ē se
ditionis signū nec in synagogis
nec mediante/ supple i venerunt me
p̄dicta facientem nec p̄bare p̄nt
tibi/ illa supple de quibꝰ accusant
me/ et tm̄ debent p̄bare/ cū sint
actores/ Confiteor/ hic incipit ad ꝺm̄
s. de secta ꝙuana/ qua gloriat se
se tenere tramq̄ sectā et bonam
ꝺ/ Confiteor hoc autē tibi/ tm̄
iudex q̄ ꝺm̄ secta ꝙuanay/ qua
dicit hēsim/ et magis teneo p̄ ex
pectatiōē et ignorantiā ꝓpriā/ qua
ex testimonijs scripturay/ omne de
cebat genus unū cuiꝰ ex p̄dictis
aliquis credidit in eū/ aut ex
plurib̄ et turba hec que no nouit
legem maledicti sūt et de huio
deo patri dīm/ credēs omnib̄ que
in lege et ꝓphetis scripta sūt et in
ihū nazarenū sūt impleta quem
hūs m̄ dm̄/ de beatitudine me
quedā p̄ium qua et hij ipi ex
pectāt/ spem ad ꝓphetas/ que ecc
ꝺm̄ eos no habet nisi mirabi
mortuoꝝ/ inqua iusti et nati
p̄miabunt et impij damnabunt
inferno et ipe studeo sine offendi
culo q̄ad ꝺm̄ et ad hoīes semp
no solū cauēs offensā dei sed
etiā hoīm/ ꝺ/ Ex quo/ et sū
offensa accusatoꝝ meoꝝ/ procedit
ex eoꝝ malicia/ Post annos/ hinc
inde venit ad elemosinā de violentia
templi/ ꝺ/ Post annos aute plures/
a q̄busdā inde ad xp̄m elemo
sinas factum et gentes meas et
infideles in hūm manentes qui suas
vendiderunt possiones ut hec

fuiꝫ imꝰ atꝰ/ꝑ qꝫ paulꝰ ꝑ eos sa
cebat callectas mgētibꝫ alijs
ut hēt fuiꝫ/ꝛ in epl̄is suis et
vem tēplm et obtractꝫ fauturꝫ
ꝛ vota/ reddituꝰ deo mgtudinꝫ
venerut me purificatu intēplo/
et sic ipm nō violauī ꝫ maioꝝ
honorauī nō aī turba nēq; aī tu
multu/ ꝛ venerut me ꝫ offēte
oblacones meas de gente/ dīm
ondit qui fuerut illi qui in tem
plo eū inuenerut ꝛ tumultū
fecerut/ dī/ Quida autē ex asia
ludei/ ut ꝙz ego fuiꝫ dict⁹ ꝓpo
Quos oportebat modo apud te
ptes ee/ ꝛ adesse si ꝫ coꝝ absē
tia dndit eos magis culpabiles
ee de conitate mtēplo ftā
qua fecerut sine eā aut hn
ipi/ qui sut hic ptes dicant
siquid ꝛ uenerut ꝛ me/ miquitat
eū stem inconalio/ ꝛ ꝛ iudicio lo
co· nisi de una hac salutis vo
ce/ ꝙ/ dī/ ego nō fui causa dis
sensionis coꝝ ꝫ ipi met· adh
uc em ad defensionē secturū
suaꝝ/ Distulit autē/ eos qui ꝓ
responsio iudicis/ ꝛ ꝓ sui satis
factiōe sub ea ꝓpo/ ꝛ ꝑa mduas
ꝙ ꝓ pomit⁹ tensio iudicis ꝓ
ductꝰ pauli audtis ibi post
aliq̄/ ꝛ rat dmū dicat/ Distulit
autē illas felix/ differēdo dāt
sionē certissime sciens de via
huius ꝓ paulo/ ꝛ timidabat
in turbae iudeoꝝ/ motꝰ timoꝛ
humano sicut ꝛ pylatꝰ sciens
ꝛ nocentē xpm tradidit in eu
deoꝝ voluntati ne cont̄ eū
aliq̄ machinarent· qđ cesarem
dicens peregisse huiꝰ dilacio
ē thuing lysias descendet/ de
ierm cesaream ꝙ ē ī mfectu

ssitu audtorū nos/ hanc autē ex
tusacem· accepit ex ibus t aulli
qui in allegatē sua dixit ꝙ
de amb⁹ que ducebat felix ꝑ
fect⁹ a lysia ꝙnoscē vitatem
iussit⁹ centuriam custodiri eū/
s· paulū et requiem hre/ ꝛ cathe
mis· ut ab mfectatorib⁹ suis nec
quicq̄ phibere de suis/ ammis
mistare ei/ mēdā virtq; ꝛ vestiū
Post aliquot/ hic gīe pomit⁹ p
dictas pauli soluit ꝛ eius vbis
ei subdit⁹ ꝛ audiuit ab eo fidē
que ē ī xpm xpm vbere sua
dens ad hoc inducente vbum
sui ꝛsputante autē illo/ ī ꝑdi
cante de iustitia/ ꝙ ꝙtacta ad
premiū et castitate/ ad se ipm
ꝛ de iudicio/ futō/ caug ꝙ sidē
inducat timore dīmi tremefac
tus felix/ eo audito talia rndit
qua nūc attinet· vade/ ꝛ tuc em
libauit eū actausiā carcer/ dās
ei libtate cudi ꝓ ciuitate/ tanq;
ꝙ rediret ad mdatū ipius sit
et sperans/ ꝙ pecūia ei dabit
a paulo/ ꝙ/ dī/ nō salū dedit pau
lo hanc libtate iudicij dīmi ti
more ꝫ eaā expeditate pecue
biemiū autē expleto/ suscepit bi
emiū nō ē tpe ꝓsidatꝰ felix
alit⁹ nō videt⁹ vm ꝙ dixit ei
paulꝰ supꝰ eod eos/ eo mlt⁹ amb
te ee iudicē ḡnit gentī sue/ ꝛ
ꝫ ē tempꝰ moꝛ pauli mtēsa
rea· ꝛ ꝙ em felix surrexerūt
in iudea mlti latrones timen
ꝛ ypocrite falsi/ ꝓphm seducentes
et gnitate ꝓ turbantes/ ut dixit
ioseph⁹ mīquitatē capiendus et
rep̄mendis felix fuit accusatꝰ
ita ꝙ cum paulꝰ nō determinā
ret ꝙ eig determinatio differe

volebat/ut patet ex dictis. Hic
cepit succedere porcii festi/ita
scribit Hilarius/ceterum/et ita
notat eu Josephus xxo lib. iudaice
antiquitat/volens aut grec
ystae iudeis felix porcium festum/
timeb ne aut[em] alios eis de ma
lo regimie tre reliquit paulu
uinculu/ex causa libertate qua
deberat ei/ex p hac no eu[m] sit
accusatem iudeos/apud cesarea
no p paulo sz pp mala tre quib
nacdem/ut dicat Josephus libro
p dicto/et ut gratificet pylato qui
in fauore iudeor[um] gde[m] pnabat
cpm/na accusati a iudeis fuit
relegatus in exilium. Cap[ut] xxv°

Festus q[uo]q[ue] posito tritatu felic
cta p paulu/hic gme ponit
tritatu sui successor[is] erga
ipm et primo in paulu ab senia
Hie/in eius pncia ibi/et alta die/
Intra p[ri]mu dicit festu q[uo]d cum
venisset in p[ro]uincia/iudee post
triduu ascendit Jerosolima/eo
p est metropolim tre/ceta pz
ipse ibi insidias tendentes/i
tende dispositos festus aut
em/ic/qz metuz maiore ar
dua sicut e mos/ut vita hois
no e prodendu leuit/sz matur
et alia die/hic gme ponit/ceta
tu in paulu pncia/et pz hoc
ibi congregatis eu/ut cum mul
titudine et audacie tyrect/multas
et graues causas obicientes/que
no ep[o]t mutt hui/sz expensione
pauli patent impte eu dicit paul
lo omnibus rem reddente/ad ex
cludendu accuses cum qm nouit
legem iudeor[um]/hic/ut pz ex pensio
nis/in paulo/ea p[re]sidente festus
autem/cupiens desplita e mlti

p secutio pauli a judeis i rem
et in cesarea/hic gme ponit eius
appellatio p qua optauit de iudea
et uit roma/sicut dns Jhus dixit
ei supi xxiiii° cap[itu]lo/et dicit in
tres partes/ep primo pauli appella
mi ponit/2° de appellante gsalut
i/et eu dies aliquot/ceta roma
mittit ea° ordine. Circa p[ri]mu d[icit]
festus autem volens gratiam
iudeis/ap timebat accusari ab eis
sicut et plures alii qui ea in eadem
offia p[re]sserunt tendens paulo/no
ad eius vita pp que debuisset eu di
mittere tanq[uam] sine culpa Jhesu vo
lens eu in dulce ut gsentiret in rem
duci et ibi iudicari/gratiat paulo
paulo sup quod huiu[s] cam appel
landi. Ideo subdit ad tribunal cesar
stro/ep festus no huit auctem iudica
di nisi a cesare/ceta patet ex hoc i
nemo pt me illis/donare/eu sim
innocens/ap patet ex dictis/ep in
dei michil putant plane de quibz
inquibz eu accusabat/ideo formal
sua appellacem/d[icit] Cesarem appello
tanq[uam] iudice superiore/ad que luce
appellat ab inferiore/tuc festus cu
gsilio locuto/i. habito gsilio cu sapi
entibz sibi assistentibz rndit cesare/
defendo appellatoni sicut iuste est
et dignu/et eu dies/hic gme de
paulo appellante queit gsiliu/qm
ad missionis eius modu/et primo
in eius absencia/2° in eq pncia
i alia autem die/Intra p[ri]m dicit
et eu dies aliqd transacti essent/
ab appellatoe pauli aggrippa rex/
iste fuit filius herodis aggrippe que
placuit angelo dni/ut hec[tor] supiorum
et berenice sorore eius/ut dicit Jo
sephus lib° primo de iudaico bello
descenderunt cesaream ad salutand

festu/ tenebat eum ihc agrippa rex
nis/ sua a cesare to voluit saluare
festu/ qp̄ in iudea tenebat cesaris
locu/ certa patet usq; ibi postulantes
ad usq; eos damnacionem mortis
ad quas vndi/ qp̄ no e romanis
gsuetudo donare quibusquz pso
nis/ et gntiuatiz magnis alique
hoiem puniendu ad mortem/ priusq;
reis qui dare pnes habeat accusatos
Aspectq; eum/ et auditq; priu pnaz
multa gferent/ indicia ad gpbacionem
vitatis/ certa patet usq; ibi nulla
tam referebat de quibz/ sc causis
ego supicabar/ ut de hoc modo ait
alqs huiz/ gsiones vs quasdam
de superstic fua/ et de religione in
dacia/ quas bn̄ notat superstitionem
qp̄ supstcias hic loquedo e vana
ut sup̄ fluit/ religio que fuit vige
bat/ apud iudeas magis cernentes
de vno/ dicendo hoim/ qua de mandat
dnis/ ut dr̄ ait/ hesitans ait
ego de huiz/ hoc/ qp̄ gentilis/ cui
nichil sacris de iudeis/ vitu a lege
Paulo aute appellante ut quaer
augusti gnicari/ et imperatoris sicut
em imperatores romani variati sut
cesares a julio cesare primo impa
tore/ cetera nisi nati sut augusti et
ad huc nocant ab augusto cesare
so qp̄ multu auxit imperiu vndeca
et ipm hoiem audire/ nam agrippa
iudeus erat et multa de paulo di
dicerat/ Altera aute die/ sic ait gmer
quit/ postiu imperia iussit et pō
postiu fuerit pō paulo loquedi lo
cus concessit/ ait/ agrippa/ primus pō
pz/ paulo ep̄o cetpis/ que discrepet
cu multa ambitione/ et cu multo appa
ratu et cultu vestiu et societatis
petens et exclamans/ ut eo magis
multitudine clamoris inclinaret
animu festi ad gradendu mortem
pauli/ Deus quid cu scba dno

no habeo/ qp̄ sicut dictu e gentil
ibz/ ignorantib quos et discordias
q sint inter iudeos et xpianos et
maxime ante oculos agrippa/ qui
es iudeus ut mitto gratie facta
a paulo si te hoiem quid sibi de
ipo. Et subdit causa sincere em/

Agrippa vo/ huic. Cap̄m xxvi

gnr̄ paulo inquit et dixit
modicas pces et primo audit
pauli ensio pō sup̄ dom hoc collo
ibi et eo subrogat rex/ prima ad
huc indicas qp̄ primo potest ensio
pauli ad agrippam pō ad festu p
fidem ibi hec loquetes/ Contra pm
paulo crimat hemulentia agrippe
d/ de amicis quibz accusat a iudeis
rege agrippa/ estimo me bn̄/ apud
te/ r̄ innocente de te iudicari/ Cui pm
defensurg me hodie/ intra pntiam
facente omia que apud iudeos sut
et sic intelligis vba mea legis et
phetis ogruna/ que pō absq; ra
tione audiis me/ hoc aute dixit
p̄ intendebat plura dicere ut eo se
quetibz patet/ et quide hic cm
p̄sequit sua intentionem/ certa qua
primo narrat sua gsione de iude
ismo pō persecutionem qua mouit ipo
iudeo ibi/ et ego quid/ tuo suam
gsionem ab errore p̄stimo i multis/
Contra primu dicit/ et quide vitam
mea a iuuentute que ab initio fuit
in gente mea in hierosolimis/ qp̄ sciut
ibi missi/ et tradita/ dat me gra
maliel/ ut dom e supi xxii/ et
cm cm accissima secta nre reli
gionis vixi phariseus/ secta em sa
ducoz/ que modernis diis iudei
bat/ cui/ ista nulla est cui ne
gat qmaliel spm̄ et rem̄ manere
et nunc inste/ r̄ p̄ spem que ad pa
tres nros repmissionis s. de expo
vent tuo/ et de rem̄/ et beatitudine
p̄ cui spem/ facta e accusatus/ a iudeis

et p̄ hoc eis sto iudicio subiecto tam-
male fatuo et reus inquā si spe
ri ihu mre nocte et die hui⁹ces
deo sperāt deuenire nā p̄ hoc si no
crederes ioīs spabant ipm ven-
turū et rōne facto Saducei nō
habant ipm venturū hominem tm
sine ē potente et tpalit regnatur
et romanor⁹ potestā ablatur⁹
negabāt tm resurr̄ mortuor⁹ iu-
dei nō ipm credentes tenebāt
ad ūtū eius ipm ihu nazarenū
oppletū ē habēt ipm venturū ad
iudicū et suscitatur⁹ mortuos pe
nas et p̄mia eis ipm mīta et
dimīta reddituru⁹ de qua spe ac-
cusor a iudeis reo a p̄sidē ab
stinuis de hac p̄ paulo ducebat
ipm nazarenū de cui⁹ ipm mlīe p̄
missu ā saducēis nō de spe resurr̄
mortuor⁹ nō subdit quid mercabile
iudicat apud nos ē ē dy nō est re
p̄ deus legit mortuos suscitasse
vna testato ad p̄ces helyse iii reg⁹
xvii et ad p̄ces helyseī iiii reg⁹ iiii°
et ego hic ḡm narrat p̄ scalaq
qua fecerat credentibꝫ in ipm et
p̄ sua reduct⁹ fuit viii et p̄ eā
ascēdit ibi et ait dicēs ego quā
p̄ multa p̄secutōe nō solū stepha
ni fui causa ē eā plures alios
de ciuitate ihm nō tm sicut pdec⁹
ē paulo aīe nō fuit pdec⁹ sed
ad huc innocēs ē et ip ihm dātem
a principe sacdotū et alios se mouisse
de secū et ostendisse unde fuit
unus eor⁹ infime dicit p̄ testes de
posuerūt vestimēta sua secus pedes
adolescentis qui vocabat saulus
et lapidabāt stephanū et inuoca
bat blīssimū dēm et negat ipm
nazarenū esse ipm et amplius
insanientis in eos nā hac furiabat
nō sana mente ē erronea p̄secu-
tur usq; ad ciuitates que sūt ex iu-
dea ihm sicut patet de damasco
que est in syria sicut dicit ysaie
xvii caput syrie damascus ḡm
quibus ihc ḡm narrat sua gressus
mirabile ē p̄ eam narrat filo
ad ppositū applicat ibi hec dicit
ipm p̄ patet ex dictis superio-
ribus eis ibi omnes nos cecidimus
in terram hic supplet p̄ fuit pro
cul⁹ et ex ipo⁹ admīcie s. de casu
sociorū pauli eis ea nō tm ibi de
p̄ solo paulo cecidit ē casus alio-
rū nō expīmit tota patet ex dictis
fuit p̄ eis usq; ibi ad hec ego
apparui tibi in vapam ut ministrem
te mīstū et testem eius que vidisti
et audisti illud ē efficax testiō
m̄ p̄ visū et auditū et eor⁹ quibus
apparebo tibi sicut in hac libro le-
guntur plures apparēs dīne et re-
uelacōes paulo postea facte ut
liquet de tenebris erigo ad lucē
fidei xp̄iane et de potestate sathane
in qua detinēt capti p̄ ydolatria
ad dm̄ p̄ latam ut accipiāt re-
missionē pecc̄or⁹ p̄ gratiam inpnte
et sortem inter sanctos p̄ gloriā
mīsūd et ex hijs acquirit p̄ eon
sequens subdit p̄ fidem que ē in me
tam⁹ mee redemptore dīm et glo-
rificatore unde rex agrippa no
stre incredulo quod ē nesciens
anīa ex p̄dicta narratiōe paulo
ut agrippa magis sibi credat sed
his qui sunt damasci p̄m ut p̄
fuit p̄ et hierosolimis nō i me-
tropoli damasci et finibus lustrata a-
rabia redisti paulo damasci et
inde venit ierosolimā annucians ibi
ipm ut dom ē fuit p̄ eā et
ipm dignā opa pīe facientes
ut sīm ḡnitatē delictor⁹ sit pe-
nitudo a sīm unde et ḡ ait domelia
iii tanta debet quisq; a se iniqua
repellere inde ipa se memet illiata
p̄fessio hec ex causa hic assumpt

nacionem sua applicat ad suam in
tencionem. s. q̄ caput q̄ sit & liquid
q̄ sua iusticia &. hoc ꝯ cā. s. q̄
annunciabā iudeis & gentibꝫ quis
ne ad dñm p opa digne me iudei
cū cēm interfilo. nisi loco deuocionis
& nō grecanis. cōphensi. tempta
bant. me valentes interfice. ut hec
sup̄ posit auxilio autē ad iuuatꝰ dei
me pregentis usq̄ in hodiernum
diem sto. small & q̄stans nichil ꝯ
testificans maiꝰ atq̄ minꝰ. e. in
dnt̄ omibꝫ fidem hois nichil ꝯ
dicens. quā de q̄ ypocrite locuti
sunt futura. te & moyses. qui pdixe
runt de xpō venturo & implenda sut
a ꝑsu nazareno. si passibilis est
xpc. hic arguit. si. p̄quia hoc em
dixerunt ypocrite sicut declarat in
pluribꝫ locis ex ponendo libros eoꝝ
et unū replicat q̄ hec ysa. liiij.
q̄ tanꝫ mort̄ de xpō ad horam sic
ibidem fuit plenius declarat. et i
diat̄ de xpō tanꝫ ouis ad occi
sionē ducet. et q̄ agnus coram
tondente se obmutescet. & similit
moyses hoc pdixit p sacrificia legis
et potissime agnꝰ paschal. significans
xpm. p salute mundi immolandū. q̄ de
cuius salutis baptā de ihū nazare
no dixit. Ecce agnꝰ dei ecce q̄
tollit pcā mundi. ioh. i. & similit moy
ses. videns ypocrita patriarche iacob
quem alibi non auditet scptr de
iuda. et duo de semine eius de
nec veniat qui mittendꝰ e. & q̄
ypocrita d̄r ad horam de xpō ut dic
fuit declarat. et sic moyses scpt
sit ipm de tribu iuda fm carne
nascituꝝ. et p quos carne pessi
bile habitꝰ. sic deus. xpm. deū
qui te genuit deliquisti & obli
tus es dñi creatoris tui. fm hec
tares antiquas hebreoꝝ. hec e
nim deū qui te nasci fecit de
bilitabis et obliuiscēris deū doloroꝝ
tuū. s. pmꝰ q̄ rone mortuoꝝ. sup
q̄. quia pmꝰ resurrexit ad vitam
in mortale sicut manifeste p duo
ypocrita dauid ps. xv. non dēlin
quas animā meā i miseria ne dat
sanctū tuū unde corruptiōē sic
exposui. e fuit ipsa lumen an
nunciaturꝰ & ydē isel & gentibꝫ
hoc em fuit p dictu ysa. xlix. q̄
ad horam mortis de xpō sicut ibi
fuit expositū parū. e. ut sis michi
huꝰ ad suscitandas tribus iacob &
feces isrl̄ q̄rendas dedi te i lucē
gentiū ut sis salus mea usq̄ ad
extremū. hec laqueus. hic q̄nq̄ pau
lus pauli ad festū p̄sidem qui
paulū laqueū dicēbat mortuoꝝ
dixit insanis paule. q. eccle
bat iēne mortuoꝝ impossibile
tamē gentilis. ip q̄d dictū paulū
vacuāt in sanitatē multe hec ad
insaniam de quibꝫ homines em
ad multas scripturas se q̄rentes
vehemēter suū studiū. hunc alios
cerebri ebetudo & organoꝝ sensus
sic lesū. & p quos mirabiliter impe
dit qui in actu suo indiget
sentatissimis mīs. Non insanio i
quid optime festꝰ. nō dixit hoc
ad adulacionē q̄ p̄ta cui modi
loquendi cū reuerentia locū impera
tenebrosa & vitas euangelice et
sobrietatis verba loquor. q. p nō ex
cedebat modū debite locutionis
dixit eni rex agrippa. qui erat i
structus in lege & p ypocrita poterat pa
tenter usq̄ ibi in modico suades
me fieri xpianū. q̄d duplicat in
telligit. unoma negatiue i mo
dico. i. i mallo. sicut frequēt dicit
tam p nunc. alias ma affirmatiue
i modico suades fieri. i. adiuuantibꝰ
minimis me ad hoc. nō in p̄fecto

et hic sensus magis egruit scripturae lec
ue videbit. Sed pretet usus ibi
est insurrexit repo hic qm sup
ba pauli hr tallo tic dicit. Qui
cu secessissent ut secreto ad inu
loquerent dicentes qm nichil ma
te aut vinculi digni qd sciat ha
ipse et sic me istos dicentes fuit
agrippa prin et prohibuit ea pp dig
tatem regiam qua ppe eis sapuit
fuit em valde sapiens et eloquens
ut refert josephus primo libe de iudai
co bello ppe qs paulu eductione
gsilij dicens se ea parat hic ho
dimitti sicut innocens et hoc
ps ipm inclinatu fuisse aliqua mo
ad credenda xpo. Alie no deposs
paulu innocentem et magis mortis
digni trungi pseudo xpi pdi
catorem Unde legit in ecclesias
tica hystoria qm iminente destruc
cone urbis et iudee p romanos. popu
ani qui erant ibi monitu angeli
discesserunt integrum agrippe qui cu
q fedatis venis ut ps p josephu
p de judaico bello. et ibi fuerunt
quasi ce reclusi et no appellassent
cesarem. quos em ad suppliciu
sibi appellatio impetrata et recep
ta paulu mequebat ut morte
digni ps ad usu potuit em p
ces absq; sanguine suo periculo dimittere liberu.

Cum autem iudicatu e. xxvi
habito consilio demissue
pauli hic qm describit
sanctus lucas huic gsilij occasio
et primo describit pauli progressu
qo ad roma cu recessu illi post
menses autem tres. ca. xxviii. ia
dividit intuet qm pmo premittit pauli
primo navigatio qo eius naufra
gium ibi missus autem ps. tio post
naufragu receptio impio. provisi ea

circa prin facend qm inter nova ponit
hic de quibus dicit aliqui qm fuit
nova insula. alij cuncti manifesti
mag. utrumq; tn impluribus hr pot
de latitudine tu qm quo longitudine
quis multa nova fuit mutata tum
villas et insulas sicut prius
antiquitus lutheciam dicebat. tu
qm nova fuit aquosa sicut babilo
nia ad illa q e in egypto et ad
illa que fuit antiquitus in chaldea
dicit igit ut aute iudicatu est
navigare eu p consiliu predictu et
tradi paulu cu reliquis custodie
et vinctis ut custodia detentis
centurioni nomine julio cohortis
augustee cohortes aute militu ha
bebat ppe nova ut quilibet civis
congregari posset ab alijs distincta
unde et illa cui preerat centurio vo
cabat ptalica ut hec sup. Ascen
dentes navem rumenam sic dicta
adiacente rumen dicta nunc
est in asseritu. ut dicit glo. fluvius
lingnis. altera versus mg ad aquilo
nem marib p secuerante nabisau
aristarcho alijs qui cu paulo ve
nerat istm. ut hec sup. nos ea
vententaliq ad loca sua sequeti
aute die devenimus sydonem
inqua civitate paulo ante pdi
cauerat p misit ad amicos ire ad
eos salutand et in fide firmandu
et cura sui age. actipiendo alacris
nera navigantibus ppe et socijs
suis subnaugaumo cypri. appli
quado insule si no ibi descendendo
ptea qm venti erant grii. qui no
permittebat navem cursu tenere
ytalicu. et sic declinabat ad latu
sc pelagij aliae et pamphilie
navigantes. hinc et inde navigando
venimus lystram. nomen e cui
que e inp urbis hyae. disposuit
nos in eam. ut ex predictis et actus

ueniremꝰ roma Et ai mlt̄is diebꝫ
trede nauigaremꝰ/ pp defectu uēti
& uix deuenissemꝰ gē guydā/ non
e insule hn̄ cui nom̄ phylene nos
uento/ qui mutatꝰ erat adebili p
eis t̄n in gm̄ & fortiorem ad nāli
gauimꝰ cretham/ & pe cretham
que e insula ings salmonam/ que
est ciuitas maritima. dicte insule
opposita & vix inde nauigantes
uenimꝰ in locū qui dr̄ bonis portus/ cui proxīa
est dicta abomitate ut pz infra
ubi dr̄ q̄ no erat aptꝰ ad
hyemandū/ sicut alī aliqua villa
uocat̄ seu nōiat̄ bona villa.
que t̄n e mlt̄is de secessu/ Consulto
autē tpe/ hic gm̄ de sēbit̄ nau
fragio & diuidit̄ mr̄es ptes
p pl̄o ponit̄ pricli de mutilatio
ne nauigandi aliqualit̄ gsola°
ibi & ai mlta/ Cui nauftragij p
cessio ibi Et autē dies/ Cui
p̄m dr̄ Consulto autē tpe p̄cto/
no in portu &c ibi no manserut
ut infra dr̄ Et ai iam non
esse tuta nauigatio eo q̄ ieiu
nium iā p̄teriss/ aliqui dr̄
q̄ ipsum ieiunium fuit equinoxy
antē natiuitatē dn̄i ut iudeoꝝ
p morte godolie. ut p templi de
structōe & nullū istoꝝ vī vex
p centurio & mlt̄es Et erāt
haute p maiori pte erat ge
tiles hēc ieunia no seruantes
eo magis vidēt q̄ hab ieunium
fuit i mari ubi pp tempestatē
no vacabat nauis comēdē n
pat pp nauis regimē & alios
pp timorē pp q̄ naute debilio
res erāt fieri Consolabat eos
paulꝰ/ dcns eis bonū ofiliū
si cupe voluissent uiri uidel/
spū pphetico. qui erāt ē copie
nautica cum eis diuersis/ & ai pulsi
magno vēto & tp̄m mod̄ cen
turio autē/ gubnatori & nauclero
magis credebat pp nautica scam
Est autē nauclerꝰ dns nauis
possidē ut g ducēs & d̄ nauc
& dicros q̄ e sab. Et aptus por
tus no esset ad hyemand/ eū t̄n hy
emps i minet/ plm statuerūt
ofiliū/ & sirmit̄ delibauerūt na
uigare inde/ cont̄ paulī ofiliū
si quo possent de uenientes phe
nicen/ que e pe loca unde re
cesserat phenicia em pūincia
e palestina. inqua e cesarea
de qua recesserat ut pz exposdus
hyemare/ ibi em̄ sūt implemēde cāt
portus aptus ad hyemand̄ portꝰ
thyrete/ unde volebat recedere
ut pz ex supdictis & ex sequēb
respuente ad affricū & chorū/ hy
respuente recessit ad phenicem
qui respicit cretham siue portū
spectē ad pte occidentale affrici
em & chorū sūt uenti occidentales
locales t̄n affricꝰ exque meridie
chorꝰ ex pte aq̄lonis illi ūd
alit̄ ordinat tram/ d̄ q̄ portꝰ
cretē de quo fit hic mēo. est
phenice & dicit̄ portꝰ cretē.
eo q̄ respicit cretham ad aq̄
lonē. & prima expō melior pt
et magis ysona ysueto mo lo
quēdi affricante autē austro/ q̄
e ventꝰ meridional estimates
ipsum se tenē/ s. nauigare i phe
nicen p ventū latalem quo free
quenter utūt naute volebāt em
nauigare usus orientē ut pz
exp̄dictis Cū supuluissemꝰ de
asson/ locus e unde soluit̄ na
ues. mare ingredientes q̄ ha
bēs dicit̄ stacis lesbiacis cretha
& naufragio uisibat ab ea recedere

lege cm equaeu / ep figit suretri
colligē, naufragio tūsire, leuas sanē
vndē usq; fur aut; orgo flatus
mare nauita libros, cuch euade
singla quisq; legit, ro quasi
multū aut; misit se cont ipsa
nauē ventq; cyrilonicq; t marc
inflatiuq; t tempestuoso, deus
a cyrilone p e inflatio dicto aquilo,
sic no uat ste ventq, t e latalis
aquilonī, exque tp corentis, et
sic oppone affectus no tp directe
imo eo qua ptē nauigabat dicē
acceptu esse nauis, violencia ventī
t no posse conari i ventu, t cont
ventu data naue flatibq sedam
t amotis velis ibaong hm flatū
venti ynsula aut; quandā dct
rentes, t iuxta ea crentes, ep
no parere ibi applicare pp vim
venti patuimq vip ab vnere
scapham, t ea uti ad muniendū
naue, est cm nauicta qua naue
utūr ad cūq; ēra naue t agen
ea que sut nāia p nauis tuitate
deo subdit adiutorijs utebam
attingentes naue, ne ligna sol-
uent a vi marc, t ut tercius
incedēt nauis, deo subdit
timētes aut ne syrtim mādent
eo nimis velocē cursu, est
aut syrtis ut syrtes lacq pelo-
sus eo arena submisso vase, s.
scapha sequenti die factu fece-
runt eos, que i naui erat mig
nāia, t tra die suis manibq
armamēta, t utensilia nauis
proiecerut, retinetes ea tm que
nāa erat ad naufragū, t cetā
patet, est cū multa, q̄ hic q̄m de
scribit paulū q̄ salacio, et p̄ea pro
ta cū dicit, et cū multū idem
nacis fuisset p tim eo timore
p tim eo nautaꝝ, q timuit actum
tre pp qđ multū mōrigebat esse
lacce, tuc sanctq paulq, q stans
et interpidē dixit, eos ad quos ea
de gremptu sui q̄silij, aptebat
quidē a viri audito me na tolle
naue aurettia, s ibi hyemare
lucrūq; facē, t euitare p hac ista
damna, et piacula, q̄m q̄ salat
eos, d, et nūc suadeo uobis, q̄p
uis me no audieritis bono ani
mo esse, t q̄ salatus, q̄p nauis sola pi
bit p̄ q̄ mis salus hac p̄ diat
ut cū veme pheticio sui cū
locutu fuisse stat, et de utme
tibq ad salute sibi credat, assi-
tit em michi angelq dei hac
nocte, tales em reuelaciones
magis fiut de nocte, quec tat
spūbq, qua de die, cuiꝰ sū ego
aplus et minister ne timeas paul
le, apiculo maris, et ecce dona-
uit tibi deus omes qui nauigāt
tecū, q̄ntū ad salute corpalem
ora omes euaserut aut p̄ in fine
cal, utrū aut de deū eos q̄ntu
ad salute spuale no licet cognosse
s p̄babile est, q̄ visa impie cōe
sui dicti et miracu que fecit i
ynsula vipera sine sui lesione
gburendo, et infirmos sui cōe
curando, credidērut ei, vnde
et centuo qui erat ynsulariū
phibuit vmetas mitti sibi, valēs
huic paulo vnde videbat eo
huc intimatq ad credendū, et ea
patet usq; ibi, et postea q̄ p̄ tres
die nac, alio aūt tempestatis
nauigantibq nab madela, t in
mari adriatico ipe montem
gargani, ut dicut aliqui alij
dicut q̄ adria e nau appellatū
et figit mare petrosu, sic dm
ab asperos grece q̄ e petra latine
et huic gsonat magis hra sequēs
cū dicit, suspicabat aute naute

appere sibi aliquā religionē/ co
scopol appntuby delonge ℓ ui
et sub mittentes baldem/ mstrm
est quo temptat̄ p fund marē
p plubū ut stamū penaes ad
colda ℓ mēges aute ne massa
loca mādēm/ ep nō inveneret
p fund marē equalē distans
mbreui spacio de pupi/ i. ultima
pte nauis mittentes anchoras
quatuor/ ut facerē nauē stare
ne mādēt massa loca. optaba
bat dieꝝ fieꝝ/ ut vidēt marē
alonge si essent ibi aliqui sco
puli Nautis aute/ querentibꝫ
fugē in scapha. que magis euitare
pt talia quā eraꝝ nauis maī
sub altentu/ i. sitabat qī mouere
a pra/ i. a prima pte nauis anch
oras extendē/ ad nauē magē
arestanda qđ p cipiens sūu dnō
dixit centurionī ℓ militibꝫ nisi
hī in naui manserint/ ℓ/ ep na
uis sine nautis in mari procelloso
ℓ procloso picitat̄ citō/ tuc ab
scederunt milites funes scapho
ne p eam possent naute fugē
tecta patent ustꝫ ibi ꝓcium p
manere/ nichil acipientes/ i. mo
dicū acipientes qđ qī nichil re
putat̄ ēt gulē ℓ/ ℓ eāq̄ qm no
loquēdi de hac madicā qme
dete dr p nichil qmedit non
em tanto tpe vacasse sine ali
quali qmestione pt qđ vago
uos acipe cibū ꝓ salute vrā
i. ut forciores fiatis ℓ naufra
gio ℓ mineti ad euadendū de
mari ꝙmequiores aute facti
sūt qms/ vbo pauli ℓ eiꝰ ex
empło ℓ eam qđ venisse cue/
i. hoc ℓ de notando tatū a pte
nabulum/ Tu aute/ hic qnt

de scribit pauli pgressio cū dicat
tecum nō ꝙmoscebat/ i. multoꝝ
mar sūm vbo quedā qsidera
bant/ i. receptacla ℓ insula qua
dam ℓ cū anchoras sustulisset/
i. de mari leuassent ℓ mittebat
se mari/ qđ uis viderent ibi pi
culū naufragiū maiꝝ ℓ piculū
erat ibi manē qđ ad sūm pdicta
tendē ℓ leuato artemone/ i. pa
uo velo. qđ magē deꝰ uit directo
nauis qlā celeritate magna
ℓ cū incidissem in locū bico
lassū/ locus ē alteꝝ in fundo mar
bus mare p fundus ex utroq
pte sic dictꝰ/ a bus ℓ talassa/ qđ
ē mare ingressi impegerunt nauē/
ad tra illā alaiorē/ em ℓ p ora
quide fixa/ manebat ℓ mobil
ep mare nō erat ibi tam p fū
du. ep nauis posset ibi natare
fugere vō saluebat̄ a vi maris/
exo impetu em fluctuū a pte
posteriori irruentiū saluabatur
g patio lignoꝝ/ tecta patent
ustꝫ ibi iussit ex eos qui possent
natare ℓ/ usti erāt milites dicat
em vegecius libro de re militari
p tyrones romam a principio adis
cebat̄ arte natandi que fiebat
e manū in ecclesiis/ tecta patent

Et cū euasissem ℓ ēm vbm
hic gnr ponit post nau
fragiū possim recreacio
ibi q cepit aute/ circa pm dicat
ℓ cū euasissem tuc ignoum
p habitatores insule ep milite
ne/ sic hnt libri correcti bar
bari vō i. habitatores insule
qui dicūt barbari eo p nō lo
quebat̄ hebraice. grece. nec la
tine Alia em p diomata barba
rica dicūt̄ p stabat nō modica

hūdmitate nob/ gpaciendo nauim
gñ accensa autē pyre/ & egrete
lignor/ & crdencau/ que diat pira
a pir/ & ignis & ficiebat/ nas
qui demari exiebūg/ aqua to
talit madefacta/ ut pz eo dictus
& cū hoc sit fricditas tpis
cū congregasset autē paulus
sarmētor/ & imposuis ignē eius
caritas qui totū madefactū non
euaserit frustū ad ignē & calle
git serpentē ad ignis dulgmē
tacem/ vipa hpens & venenatū
sic notatū eo & ut ficat nam
tatuli exules inuenitre mart
ssn cessant laua eig vadut/ & sic
cessat/ mutem mēsiacndo actlo
re cū p cessisse/ siquens ignis ca
lorem inuasit manū eius/ ipam
mordendo/ retā pctē usq; ibi
vsq; homada & hamo/ sciebat
em & gnē & apud omēs egetes
& homada dz mari vlcio/ & iusti
cia dna nō p mittit eū viuē/
morte sibi debitā qua euasert
in mari supplens p alia viam/ &
ille quidē & cruciens bestiam/ &
sm saluatoris p missionē tuce &
dedi vob virtute calcandi sup
hpentes & scorpiones & nichil
vob nocebit/ at illi estimabat
eū intumore gutturis/ & sm
more & suetu talit p cussor/ &
egetes sic/ vng alit colloquēdo
dicebat eū ee dm/ credentes
eū in mortale deas em dicebat
gentiles hanc & mortalitate
g secutos sm sua estimationem
ut sat nu/ paule & sic de alijs
plūbus autē illis pdiu & passi
ones et de malia qui nob⁹ sus
cipiens/ caritatiue triduo be nig
ne exhibuit/ victualibq; refi
ciens/ contigit autē & hic gñe
de scbit decoz & honoz & ecompe
sadio/ caritatiue tm & p. dona dei
nō cadit sub pcio sicut dom &
sup vim cas & hoc & & dicit
contigit autē patre publij/ pn
cipis insule febribq; & dissima/
& fluxu ventris vexatū iacē
hospes em dualg & fremitatibq;
sm gēuentibq; & homo mozti
ferinq; ad quē paulo introuit/
visitandū eū caritatiue/ salueta
uit eū/ & saluauit eū sanitatē
uerug infirmitate & dei curan/
mltis honoribq; nos honorauc
runt & beneficijs ifti et in
paulo agnoscentes dei & iuste
bpari/ post menses & & sqto
mltiplicti pcessu p viam hic de
scbit gñe eius accessit ad tm
& roma & p de scbit accessus
ho gmorandi mlcdy ibi cū aut
& trecā sm dicit/ post menses
autē tres/ utrū autē tempo
meliat a pnapio nauigacionis
de cesarea ut ad uctq; ad insula
hanc tcotq; no dicat/ videt & hy
bernabile & gsutet ab ad uctu
ad insulam/ nā ut pz eo pedas
intendebat hyemare alicubi
nr⁹ vident hyc massi alibi & p
in hac insula/ cui erat & signe
castor//// sic & in libris cōcordt
dus em germani & castor & pollux
qui dicit hic castores & qui dā
a primogenito sic nouit audie
tes helena sodare sua ee raptū
insecuti sut p mare & acta & c
pestate nuscp gpteruerut & p
quod gentiles crediderut eos
& mortales ee factas/ vacantes
eas deas maris & & p hoc ecc
in signe habebat illa nauis &
cū venissem⁹ syracusam/ sicilie

cuitate vnde fuit bēa lucia. Inde
ctū legentes. v. cta insula nauiga
tes de veniūg regiū. vsq; in
calabriā. ſc̄a die veniūg puteolos
hic e locꝰ cōit̄ roma. vbi vgi
lius dicit̄ edificasse balneū sup
ponēs titulos ſm̄gnit cōit̄ quos
in ſue mitates valet quos salerm
tan̄ pastea destruxerūt. & sic
veniūg roma. ipe roma. et inde
cū audisset fres. v. xpiani rome
hītantes. ex quo patet q̄ paulꝰ
nō fuit ſtim̄g qui p̄dicauit rome
ꝙm̄ scriberet nob̄ usq; ad ap
pī fori. sic nōatū a quodā con
sule nr̄o claudio appio. aqua &
via appia nūcupat̄. et ebusta
bīnis. e vnū nomen ꝙpositū ex
duobꝰ integris. & e nome mō
clinat̄ p̄ q̄d e hic accusatiui
casꝰ est. autē nomen ꝙpū cuiꝰ
dā notabit dom̄g tres fontes
gsules hītis. in qua vendebant̄
venalia p̄ discutibꝰ. & ibi hospi
tabant̄. Quos cū vidisset paulꝰ
gras agens deꝰ. de inventione
xpianoꝝ accepit fiducia p̄sā
cēdi ibi mysteriū euāgelicū
Cum autē hic ont̄ debēt
manēdi modꝰ. et p̄o quitū ad
pauli gdicacōm cū dicat̄ p̄mis
sū e paulo p̄manē sibi mēt
e. vbi voluisset cū custodiētē
se milite. ita q̄ nō habebat car
cerē clausū. q̄ est ēuū. hic p̄o
pomit̄ modꝰ manēdi quitū ad
ocupacōm pauli. cta qua p̄o
ponit̄ narratio. cū sue appella
cois p̄o pomit̄ ab eo. vbi cū
fierēdis. vbi cū q̄stituisset. cta
ſm̄ dicat̄. Conuocauit primos iu
deoꝝ. inquibꝰ alij vitalit̄ con
fisus nichil ad usꝰ plebem facies
aut more patrū. nā templo
inventi sū oblatōēs faciens
ſm̄ more iudeoꝝ vinctus ab
hierosolimis. ut patet sup̄ xxiij°
quū. romani cū mīe vocacōēs
de me habuissent voluerunt me
dimittē. ut tacetur ut p̄z sup̄
xxv°. & xxvj° cōit̄ dicentibꝰ aut
judeis. qui volebat me occidere
& insidijs. ut p̄z sup̄ tom̄° & xxv°
coactus sū appellare cesarem
q̄z videbā iudicē meū manū ad
faciend iudeoꝝ petitōēm. iusta
nō q̄ gentē meā. sudaicam
hīnt aliq̄ accusare. cetera cesarem
p̄t̄ habere. igit̄ causā voluntarie
dicit̄ ad offend vob̄ & nocentem
meā. p̄ spem em̄ isr̄l. de cuius
missa mīegre & ipsectus que in
ihū nazareno ꝙfecta e. & dere
surrectōē mortuoꝝ que in eum
aduersū ꝙ impulebit̄ Cathena
hac cōdatꝰ sū. ex q̄ ipsa p̄di
cauī & p̄dico. cetera patet usq;
ibi. Rogemꝰ autē a te audire
que sētis de ihū nazareno. nā
de secta hac. s. xpianoꝝ. nob̄
est notū. q̄. vbiq; ei contradi
cit a pncipibꝰ iudeoꝝ. ut p̄z
ex ꝙ sup̄ dictis. & mīe. & diuisit. eos
cū q̄stituisset. hic ḡm paulꝰ
ad eoꝝ petitōēm ꝙmittit vbū e
vāgelice p̄dicatōis. p ut p̄dit
Quibꝰ exponebat testans. &
ex lege moysi & ꝓphis. v. ex eis
septē. mane usq; ad vesperū.
inquo apparet eius solliciti
cta p̄dicatōēm. Et quidā credeb̄

ado mag̃ tñi fatus ꝙ nemo pt
adme venire nisi pat̃ qui misit
me trahat eu. Lucas autē non
credebāt ados pp sua demētia re
bati descendebat. s. nō credentes
dicente paulo vnū ubū obstinat
pp bñ spūs scūs locutꝰ ē p ysaiam
vie eaꝝ vade ad plm istū. que
auctōs hic allegata sm tñslacoēz
lxx refert ad tpe xpi sm ghm tra
tem aut ibidem plenius dictū fuit
pmittas indurat obstinatoēm. q
pte maiori in pō ad rectu xpi aure
s. corpali audiebāt. et bñ nō intellige
pp vidi audierūt pdicatoēm xpi
et aplox eiꝰ. et p maiorē pte vi
tatem ab eis dicta nō recuperēt
credēdo. et videntes videbitis.
et nō p spiciet. pp viderūt mā
cula xpi corpalibꝫ oculis. et nō
cognouerūt virtute sue deitat
pictassatū ē em cor spūs huius
metaphorica ē locutio. pp sicut
crassitudo ei cor congregata
suffocat vitā corpalem. ita ma
licia indurat aggregata timore
cor et cecinit in eis vitā spūalē
et auribꝫ graue audierūt. dicentes
p vñ diem ē hic sm. quos pt
eu audire et oculos suos. s. me
tales gesserūt. i. a vitate declī
nauerūt ne forte videāt. ñ. hoc
dicit pt libertatē arbitrij. p
qua potuit a vitate declī. et
ad eum venīt. ad quā si quis fu
isset. gratiam sanatem omnib hā
buisset. Notū q sit vob iudeis
sm generalē missū ē hoc saluare
dei. iudeis eam repellentibꝫ p
dicatoēm aplox ipi pdicauerūt
gentib et ordinatē dei. sicut
dixerūt barnabas et paulꝰ sup
eos. quibus oppebat primi

laqui ubū dei. et sm repellitis
illud et indignos uos iudicatis
eterne vite. ecce quimt ad gētes
sic em precepit nob dñs. et ipi
audient. sic pp impletū p ordi
nē. et cū hec dixisset. egre
rūt ab eo iudei. indignati quia
gentiles eis opponebat. multa
me homines se hñtes egone. nam
aliqui credebāt pauli. aliqui dis
credebāt. Transiit autē paulus.
hic p. promit pauli pdicatio
nem tā ad iudeos. q gentiles
cū dicit. Transiit autē hyc
mio tato. s. rome. missus. q ductu.
i. in hospitio ab eo locato. et sus
cipiebat omnes. intrare. qui migre
diebant ad eū. ad audiendū
verbū dei. pdicans regnū dei.
i. beatitudinē eternā. et docēs
que sunt de dño ihū xpo. ea
que sunt media ad salutem. cū
omni fiducia. de adventu sal
uatoris sine phibitore. impatores
eo hac aute q hic dicit. qa
sic autē hyeremias tm. s. et q
dicebat de ihū. sine phibitore
i. nullo vetante. q uult ad pdi
candū impune accidentis. et mag
i hyspania. sicut speratur rōme
vel. q vos pficiscar in hyspaniā
Paulus em ad nero nis
fuit inductus roma. et biennio
mansit ibi. ut hic. Nero aut
imperauit. xiiii annis. q uos
ultimo interfecit petrū et paulū
et sic videt q tpe inter medios
paulus uenit ad pdicandū impu
ne accidentes. et mansit ibi
et postea rediit roma. ut ita
sine imperij neronis. qui cū beto
petro p martirij palma triumphet
ad gl̃am. ad qua nos p ducat. q
Explicat postilla fris Nicolai de lyra
sup. actus apl̃orum.

vatuor sut mi
mma tre & ipa
sut sapientiales
ta sapientibus
p̃ncipes appel
lepte esse
que causse i.
regulares nun
cupant edite
sut a quatuor
aplis Jacobo
petro Johanne Juda & m uno libro
rollo cant sept de cor actoribus mi
steriali hr̃ dum actor p̃ncipalis est
spus sanc̃ p̃ quemcunq dict̃ librum
posuit Quatuor sut mima tre/ sut
huius cui dictos aplos ta nom
inatos hr̃ius · quatuor sut hu
iusmodi actu mima tre ghemplatos
ex cessu & ipa sut sapientiales sa
pientibus (Circa p̃mu sciendu) q quad
natu e sing rum quadratu q
q sit ex ductu p̃mi mi/ s bimatis
in se ipm dis duo em quatuor sut
quadratu p strom ventis figurat
Unde phic p̃ ethi/ virtuosi vo
cat quadratu & spu utiq ve ho
mis et quadratu sine vitupio
ram sicut corpus quadratu in
quolibet late oportune sedet ita
virtuosi inquolibet cau & fortuna
hr̃ se hr̃ osti vo aplis sue tut vir
tute p fecti q qd e in aliis q tra
ris sut signati osti em sut mys
fluuij paradysi aqua sapie initia
tem ecclie irrigantes qui n̄ ex
aurea culi in archa testamenti q
opus e latus exentes exos expo
quatuor ventu celi mortuos vi
uificantes exclusit expuit qua
tuor viri in fornace tribulationis
illesi p manentes dauid in. ubi
dicit q spes omg qui spes filij dei
ut hmoi Jacobus dei filius phs xpi
mformis & figur corpus fuisse dr

simus hr̃ sut iiij or. scribi comma
patrum describentes Zacharie p̃phe et
alij plures quaternarij posset ad
positu induci de sac scriptura q isti
fuisse sant Circa hm sciendu q hui
usmodi tres & decor et custos omn̄ vir
tutu cui Qui cetis virtutes
sine humilitate congregat qui qui pul
uere in ventu portat osti vo q hui
aplis sicut ex cor actibus & doc
trina patet sunt humilimi qd natu
ra dictat mima tre/ unde quilz cor
poraliter dicit ad p̃ dcm vos. Ego
sum mimus aplor sunt em aplis de
ma p̃ior que sut mima quantitate
et maiora virtute sic isti aplis p
vam humilitate mimi fuerut in
sua reputatione et maiorimi p sua
doctrinam in fidelium multiplicatio
nem illud ysa vol mimus erit
in mille & parvulus in gentem fortissi
mam Circa qm considerandu q
sicut dicit p̃ cor ubi humilitas
ubi sapia p quod ita istos aplos
post actu humiliatos notat ex
tessus ghemplatos cui dicit &
qui sut sapientiales sapientibus
sapientes autem huius mundi reputati
sut phi qui hr̃ advenam sa
piam q exquisit est no attingere
hm q ydonimus in epla ad rom
mi de omnibus sacre scripture libros
hr̃ docto plato nescivit hr̃ democ
riteos deques ignorauit osti aut
aplis hanc sapiam attigerut et
sic sapientiales sapientibus sunt
deputi put exponi q̃ p dcm
Stultu e dei sapientiu e hs
minibus dei autem fuerut & sut isti
aplis truncis membris principalibus cor
pus eius mystici & licz stulti ac stu
lti fuerut annudi sapientibus re-

putatiõ fuerut sapientissimi Da
nielis etñ phor fuit de deorsũ
procedens &c ggnicõe istor sibillin
& corruptibilin & ducũ in amore
castrin p quod dicit trena adal
& dyabolica Jacobi in. Saptã vero
aplor fuit de sursũ descendens a
patre luminũ cor me tubg impssã
p spm sanctũ pp quod fuit productiua
cistra modestã suadibilis bonis
consentiens plena mia & bonis
fructibg quibg p fidẽ fruent electi
in aula gl̃orie celestis ad qua nos
p ducat &c. Capl̃m p̃m

Iacobus jhu xpi liber iste dini
dit mystice ptes spm aplos
huig libri spectores sicut dom
fuit de libro xpi ysaie &c
dividit spm mysm spectores ptes
autẽ huiꝰ libri p actibus psequẽdo
prima pte ginet eptam beati jaco
bi que dividit in duas ptes s. in
phemiã & tribulacõe & incipit ibi. Omne
gaudiũ. In prima pte primo describit
ppona salutans deinde eã dicit
Jacobus. Iste e Jacobg minor sicut
Jude apli & filig alphei alius vo ja
cobg qui dicit maior fuit frater
Johis apli & evãe. & filig zebedei
ho co relatione eã dicit. xpi hug
no autẽ dicit aplus. qp scribebat
gnsis sp iudaismo qui preerebat
se quib sp gentilitate. dat pz ac
tuũ vi. et inceptis pauli in plurib
locis p quod ut eos induceret ad
salutacõem sp exemplo sui no naduit
se aplm sp nome & dignitatis
huiꝰ sp nomen & humilitatis sub
tacuit. Cum describit ppone salu
tare. ait dicit. xpi ebulg. sp equa
patet qp scribebat gnsis de iudaismo
plus em iudaeus Dei filig dimide
bat que fuit indigestane. & sp tra
tum judee illos em qui erant i
judea potuit in formam libri. qui mo
dus in formadi efficacior & qua
scripto erat em eius jerosalimitis
et sic illi qui erant in judea cui
metropal & christi erat de dyoc
sua. Nam sp mittit bona aptare
eis dicit salutem. s. p gram in psenti
et gl̃am in futuro. Omne gaudiũ hic
incipit ertatg in quo beatus jacobg
in formam credentes bene se hre
primo respectu sui. Secundo respectu pxi
mi. Tertio respectu Dei ca. mis ibi
adulti. Primo ergo docet ne a mag
notis ad mig nota procedendo Ista
tis divisio no e sic prisa. qz in una
pte ponat aligs de pertinentibg ad a
lias. & econtra. & hac pte quemadmodũ
tribulationes prima pte gaudendo. qp
respectu sui hominis bene se habet
p se. qp temptacionibg invicte resistit
et p hoc qp virtutibg humane acquisit
et p primi vitantes vicia & acqui
rentes virtutes morales. p spm vero se
pellit ignorancia & acquirentes vir
tutes intellectuales. Secunda incipit ibi
Fratres mei. prima dividit in
tres. ad primo libris jacobg premit
suam in formacõem sp intentam
seductionem gaudet autẽ. Tres re
manet errores qui mouet exhortatione. ibi
nemo cum temptat. prima ad huc
in duas. qz primo monet ad resis
tendo temptationibg meritis certis
sp indubijs ibi. Si quis autẽ vestrum
Ad evidencia primi q fidelis
qp temptacões meritũ meritorios
de amissione bonorum habiti sut
vehementiores qua ille que im
minuit appetitu de acquisitione
no fuit. Unde st. Augg trena
dilectõe accig ad ecta qua gaudia

consignat nã illa velud incorrupta
p̃fundit ista vẽ velud cõnexa retu
liant et quãto fuit magis mitiscat
tanto metu de amissione & vehemẽ
cius sicut metu de amissione vite
seu membroꝝ aliquoꝝ quã de amissi
one bonoꝝ possoꝝ et eo qui bene
resistit temptatoribꝰ ipsis bñ pt re
sistere & alijs ꝙ p̃m q̃ dicit nõ est
consentaneu rõni cupiditate cum
vinci qui metu nõ frangit & ideo
beatus Jacobꝰ docens resistere tenta
cionibꝰ posuit exẽm de temptatoribꝰ
metu inducentibꝰ de amissione
bonoꝝ ita habitu cuiꝰdã fuit p̃secutio
nes in p̃sonis aut rebꝰ ita possessi
onibus igit̃ Omne gaudium / et celeste
gaudiũ q̃d includit nisi p̃fectiane
eminẽcia omnib bonis gaudijs existi
mate fres mei finaliter consequi
cũ intemptacionibꝰ variis incidẽtis
si forsan eis resistere[nt] sacrameꝰ q̃
placito fidei unitꝰ impetrandis p̃
quas dicitur homo fideliter ad he
rere deo ipsi p̃ adiuta que cauꝰ nõ
separat ab eo paratam optat nam
p̃ talem sufficiam frequentatam
virtus parat acquirit p̃ que quis
habeat sufficiaꝝ taliũ que p̃mo cãt
sibi diffidat reddit fidelis quare
autẽ opus p̃fectũ habꝰ impetrandis
cum illud q̃d scripsit p̃mo sustinẽti
est tristicia dolore ullis insurgit
ira que & appetitꝰ vindicte cõt
p̃sequẽte & tristicia odiũ / virtus pa
rat auferat tristiciã istã unde p̃ eo
dictis & sic p̃fundit radicẽ duo
bꝰ alijs ꝙ qui nõ tristat impe
trandi nõ nascat cõtra p̃sequẽte
non odit eũ / ideo bñ dicit ꝙ melior
habꝰ opus p̃fectũ / ꝙ quod subdit ut
sitis p̃fecti et integri / ꝙ qui bñ
resistit temptatoribꝰ ista de facili
resistit alijs ut supra dictũ est
nõ salũ p̃pter evitanda vicia sed
ea acquirenda appetite ẽmulatores si
quis autẽ magr docet resistẽ tẽp
tacionibꝰ meabꝰ dubijs temptat
eum quis alius de aliquo p̃tendo
quod ignorabat de lintea & alia
de malo sub spe boni ꝙ ad
resistendũ temptanti huiꝰmodi ca
libꝰ / nõne hꝫ ab alia dirigi insta
libile vẽ directũ est ipse deus
qui nõ desinit ad se vocare ver
entibꝰ ꝙ si nã nõ desinit ine
cessanꝫ multo mag actoꝝ ne ꝙ
q̃ tales dirigit p̃ scripta ut p̃
misit sicut pꝫ actuũ xõ de cor
nelio ad cuiꝰ directã misit p̃ce
ptor deus dicat beatus Jacobꝰ Si quis
autẽ vestrũ indigeat sapiã q̃d cõ
tingit in dubijs postulet a deo
qui dat omnibꝰ affluẽter nam
omnibꝰ hominibꝰ dat bona nãq
que sunt magna valde & sup hꝰ
se dispositionibꝰ dat bona glie
que sunt maiora et p̃severantibꝰ
bona glorie que sunt maxima
et nõ improperat / s. gratie nam
frequẽter increpat iudeis impro
perauit p̃ plurimas beneficia dis
exhibita in exitu de egipto i
deserto. et intra p̃missionis et
dabit ei / nã petenti semp ex
audit q̃n sit pie p̃ se & seue
ranter postulet autẽ nichil hesitans / de
xpi michil hesitemus / de dña
potestate nec ecia voluntate da
di petentibꝰ debite / s. pie p̃se
uerãter & p̃se. Qui enim hesitat
de potestate seu voluntate dñi
similis est fluctui maris / ꝙ e instabil

nō hns mētem in deo stabiliter
sp̄am nō q̄ estimet homo ille
quicquam/ aliquid ad nō dep
tmētibꝫ ad bona gr̄e/ cp. nature
bona sūt bonis ⁊ malis q̄mūis
ꝺ. Qui solem suū oriri facit sup
bonos ⁊ malos ir̄. Dj autē aliqs
hesitet de ꝓpo de effectu impetrāꝺ
ꝺubitans ne petat insufficienter nō
p tali hesitacōe nō impedit suc
postulatio ꝙ audicio ꝙ hesitans
de deo impedit/ de quo ad hunc ꝺi
dit vir duplex aīa/ nut
deo adherens nūt mūdo inco
stans ⁊ nō mūdꝫ vnis suis/ topulꝫ
suis nichil ducens ad p̄fectum
Gloriet ꝓ postꝙ beat̄ Jacobꝫ in
dixit/ ad resistend̄ p̄ secundarijs
hic gnr̄ gelud it intr̄neti/ s. cp nō
sola sūt sustinēde patient sed
eā gaudent ꝙ p̄mia/ hm qđ
dicit saluator. bt̄ estis
cū maledixer̄it vob̄ homes et
p̄secuti vos fuer̄it ir̄. Sē Gaude
te et exultate q̄m merces vra
copiosa ē in celis ⁊ hoc ē qđ ꝺ
Gloriet autē fr̄ humilis/ i. abiec
tus ⁊ depressus in exaltacōe sua/
in celestibꝫ futuꝝ. Diues autē
in humilitate sua/ p̄mota est
locucio ⁊ de glō cui gratulat fe
ques hūa/ cui ꝺr̄ q̄m sicut flos
fenj trāsibit/ i. cito deficiet eius
potencia/ et subdit hoc p̄ posi
dicens exortus ē enim sol cū ar
dore/ cp nō incaluerit ut leone
et arefecit fenū/ cp deficiat eius
vnia ⁊ decor. ⁊ applicat ad ꝓ
positū ꝺ. ita ⁊ diues in itineribꝫ
suis/ si potencia ⁊ glozia mar
cescet/ s. i mente ⁊ cet alij ante
mortem beatus vir/ inspe qui

sustinet temptacōem/ ita cp nā vin
cit ab ea ⁊ vincit eam q̄m ai pleriq
sūt/ sicut dicit mīstrare acquirit
corona vite/ ⁊ hic est bt̄us ꝓpe
qua repromisit deus diligentibꝫ se/
cp michil ē acceptū deo nisi fiat
ex caritate ir̄ dicit. pim ⁊ si distri
buā oīa facultates meas in cibos pau
p̄m ir̄. se caritate autē nō habuero
michil in p̄destinatōe ei reputat/
hic gnr̄ ēra p̄dicta remouet er
rorē duplicē hm remouet ibi
nolite ergo errare/ ꝺ nra p̄m
sticnd cp cp patencie aue a deo
⁊ actꝫ dei/ deo dixerit aliqđ
cp temptacio inducens ad malū
est a deo. ita cp deus ē actor mali
culpe valentes p hoc sua peccata ex
cusare ꝙ cp remanet hs/ ꝺ. nec
ei temptat/ i. p temptacōem ad pec
catū inducit dicat q̄m a deo tēp
tat/ q̄m hoc ē sm̄ deus enim in
temptator malop̄/ ē ⁊ bonop̄ tm
sicut dicit quem (cp) temptauit
deus abraham/ ut eis abscōdia
in notesceret aliis ⁊ daret eis
t. exm̄p. ipe em neminē tēptat
inducens eū ad peccand. Vnus
quisq; vō temptat/ tali tēp
tacōe ad pecm inducente agrā
p̄scencia sua/ mox dicta ꝙ qđ
dicit dūg. remisse de ciuitate dei/
et amor sui usq; ad gremiū
dei facit ciuitatē dyabolj/ ad
qua premet hō p̄ pecm equaliter
et eā amor sui tendens ad con
temptū dei/ qui est vbi cp gra
p̄scencia in predestinata. ē eā eis
ecā ⁊ subdit processū/ cū dicit ab
scisq; et illecto/ cp pō insurgit ea
placencia seu delectacio absq; eo
ipō p̄fecto ⁊ tūc ad hunc stat in
trāsitu pcm venialiꝫ de inde quod

cu gaudio. & in valuis pauit gregem
inducens ad gsum p fidem pfectu. Vero
cu gsistatu fuit in ope & tiori quie
more. na inducit ad retributione
& gsecutione ad qua se obtima
& est mors aut pr argumentu in
ductu qp deus sit actor pcu vt
acta pcu ingressu acta & aliquando
& bonu & ideo reducat in dm sicut
in eom prima efficiente & i spiritu
malu & iniquitate mr hz eam efficiente & deficiente. s. malicia valu
tatis ut elg defectu sicut modu
claudicationis & debilitate gressus
effectiue & formitas aute talis
motg & epositate tybie & debilitate
hic remouet fm eruditione. qp sicut
aliqui dixerunt deu esse actore
pcu ut dictu & sita alij dixerunt
bonu mti esse ab hoie. s. pela
giani dicentes hanc sine gra
posse vita etna mereri qd remo
uet. d. malitie euitare. & subdit
inquo omne datu optimu qp &
bonu mteriu faciens hominem
vita etna digna & omne donu
pfm. & bonu gloie de sursu &
descendes a pre luminu. & no
est absone qp bonu mteriu eo
credit quia eom natue aute sicut
& fins ad que ordinat fm qd
p deu. no oculus non vidit nec auris
audiuit nec in cor hoim ascendit
aput que no & tis mutabilis. & im
tabilis eni facit mutabilia sic
intellectu nr. i malit intelligit
malia. Unde dicit boetius de co
solatione. immobilissq manes das
cuncta motu. & idem declarat phs
uus phicoy. huic vicissitudini
obumbrans. na in eo no fit
pluries actu intelligendi & vale
di sibi succedentes sz vnico ac
tu simplicissimo & eterno intelligit
et vult se & ona alia voluntate
que mut nas. Uerbo veritatis. & sa
pientie increatu qp & ipa veritas
pater eni. Ego sum via veritas et
vita. ut sing mittit aliquod facie
ens spiritu ad ee que spiritu mittat
et perficit mandato dei gloria & gra
gsumata. Fratris fratres mei. postq
beatus Jacobus monuit fideles ad
resistendu temptatoi hic gne eos
inducit ad acquiescendu veritati
et primo ea de vtile audiendo &
que ad implendu ibi estote aut
factores. Circa pm ducit. Fratres
fratres mei dilectissimi. i. sine debet
quod subdit. Sit aute omis ho
mo velox ad audiendu. vitans ubi
tatem. Aute ad loquendu. na hoc
pertinet ad doctoris officiu. ad qd
se ingere & presumptuose et temere
ad iram. na ira p vitiu oculi
mentis operatur & ira. s. & pzela
tum alij putant. ut dicit gregi
9 moraliu. ira eni vir. que &
p vitiu iustitia dei nis apud
hmoi dr & plg sicut. na ira que &
p vitiu nos scitu iustitia amittere
facit si ers sequet ad faciendu
iustitia & ducit. Domr apostol
cludit. & pp qd abiicientes oem
immundiciam. corporis & aie que
intellectu obtenebrat & habundantia
malitie. i. ire processu & augmentu
vsq opus & iustitie quod intellectu
operatur ut dictu & i mansuetu
dine suscipite insitu verbu. i. ubi
fidei qd metibus quoniam & ipsum
est autem mansuetudo quasi te
temperatus motus qp qd debitus
passio ad rependu impressione
ubi dmi sicut cera temperatus
ad impressione sigilli. Est autem hic
gne inducit ad acquiescendu ve
tati ipsam opi ad implendu & pe

fiat ꝓpter ho° eꝝ quos ꝺ̄s ꝓpter ihu
iquis huiꝰ/ circa pm̄ dicit Estote
autē factores vbi et nō auditores
tm̄/ pequa cū dna saltē mgtudo
sit de ꝑceptis et ea nō sufficit au
ditus ꝙ requit audita opꝰ/ pp qđ
dicit Jthus ꝙ cū/ ꝙ illi qui sit
gena sua mozali absq; ope sit
siles illis qui attendūt medicis au
diut ꝙ nichil faciūt eoꝝ qđ dicut
et sicut isti nō hnt corꝑ bn̄ viatū
sic nec illi aiam/ pp qđ de tali audi
tore subdit hic q̄ habet vino ofi
ciūti vultū nativitatis sue/ i. vultū
sui corpis inquo nat̄ ē mspeculo/
inquo videt videt vmbratile et
mpfte. pp qđ tal q̄ audiendo pua
aut nullam facit impssionē et sic
de auditu pceptoꝝ dei sine ope
re qui aut ꝓspexit in lege ꝑfec
tionis/ i. in lege euāgelica q̄ dr
lex libertatis/ tū ꝙ ē lex amoris
lex aut vetus fuit lex timoris
dicta/ in lo. ge. ad amandū breuiꝰ
dr̄a legis et euāgelij timoz et a
moz. timoz aut respiat q̄dā
fructū/ amoz aut libertatē. tū qua
lex nova libat a fructu et dr̄ā
legis veteris/ ut frequēt dictū est
sup̄. et p manserit in ea/ hō cum
vniuersa hic beatus mfacto suo erit/
i. ex ope suo/ Iniquis hic gr̄ remo
uet ostendit/ ꝙ aliqui valebant
viuere bonos/ credentes ꝙ eis suf
ficet ad salutē suscepcio fidei/ pp
qđ hoc impbat ds/ Si iniquis quidē
se religiosū ee/ i. vm et ꝓfm̄ no
refrenās linguā suā/ iactando se
ꝙ per eccl̄ē filii ꝓficiat ad salute
sī seductor cor suū/ p flām ꝙ suoꝝ
huiꝰ vana ē religio/ ꝙ nō ducit
ad finē debitū/ sicut medicina
dicit vana que nō mouet sa
nitatē religio autē/ s. xpiana

muda et immaculata apud deū/
i. accepta apud eū hec ē. visi
tare pupillos ꝯ/ i. exercere se mo
ueāt eis mie erga ꝓximū et in
quidē mundicie extra se ymm Ca m
Frēs mei ꝓsit̄ huc 2m
Jacobus/ in formauit fide
les ad bn̄ se hndū respec
tu sui hic ymo idem facit ve
ꝓximi et docuit mduas ptes
vt ꝓ mduat fideles ad bn̄ se
hndū erga ꝓximū medlaccē
boni ho° m̄ cōtrarie mali ex lo
m°/ ꝓma in duas vt ꝓmo facit
ꝓcessu mcollaccē bonī honora
bilis/ ho° in collaccē bonī utilis
ubi sic loqm̄/ Ad euidēciā aut
ſm̄ duo sūt p mittenda primo
ē q̄ sit acceptio ꝑsonaꝝ/ hm̄ q̄
lit̄ hz locū in exhibitōe huiꝰ
circa ꝓmū faciēd ꝙ equitas dis
tributiue iustitie in hoc cōsistit q̄
aliqua diuīs attribuit hm̄ ꝓpōci
one ad dignitatē vnīc cuiq; ꝙ
qđ si mutatā distribuēs attendat
ad eam ꝙ quia aliquis ꝓpōcio
nat̄ ad tale donū sit hm̄ equita
tem iustitie distribuēs/ ut si con
cellaiū ꝓsiens ꝓmoueat aliq;
ad magisteriū/ ad tendens ad sua
sufficientia siue ꝑ quā efficiat ꝓ
ꝓpōnat̄ siue digno respectu
tal honorib. qui si aut attendat
ad ꝑsonā tm̄ nil alia quātūcūq; ea
que nō facit ad hoc q̄ ꝓpōcio
net ad talem honorem/ ut ꝙ
ē q̄ sanguis q̄ pātela. ut diues
ut aliq; ymo/ faciat q̄ē equalē
iustitie distributiue/ et ꝑ ḡns pec
cat/ ꝙ nō opponit virtuti mise
ricōr et tale ꝓmiū vocat accep
cio ꝓsone seu ꝓsonaꝝ/ q timens
hm̄ aliq; ꝑ fame q̄dā facere
cum digna respectu vnīc rei

no in respectu alterius sicut ꝙsanguinitas facit aliquē dignū de in
stituē heres precipuj / nō autem
ut dē ei magisteriū aut placio
ecclesiastica / sed vera hm sciendi ꝙ
honor dē aliqui testimonium
virtutis in eo / et ꝛ ō salomon
e ei debitū honorē exhibendi
et hoc q̄mpt dux unoquo vitq
ꝓbi et sic virtuoso debet honor
alicui vitq aliquā / et sic pincipes
et pilati sut honorandi / ecia si
sint mali ꝓpter ordinē potestatis
dei et ecclie cui psunt et eidem
vē gentes et dñi ꝓpter quod
dicē dignitatis ꝙm deus ē omnīm pr
et dñs ¶ Similit senes ꝓpter signū
virtutis qd ē senectus / et similit
diuites ꝙ. malorē locū debent
inconcussi hꝫ / si autē solo nitui
tur diuitijs honorat ē accepcō
psonaꝝ / et sic patet et lo. ꝛ
omnia vanitas / superbia mā re
tudit qua in hoīb nō manet
qua ad ymaginē dei facti sut
¶ diuitias honorans / hīs igit
p̄missis accedamus ad locum ꝙa
bitus jacobi excludit a fidelibus
psonaꝝ accepcōm ꝙ qua mēbi
te honor exhibet / et sic eos
reduat ad debita honoris ex
hibitionē / inqua sic procedit / ꝙ
primo ꝓponit intentum ꝙ mdiuat
locum ibi etenim / tertio probat assum
tum ibi audite fres / tertio excludit
ꝙm melius ibi si ergo / circa ꝙm
dicit non licet nisi psonaꝝ accep
tōē hoīs fidem / inducendo ad fi
dem ut recipiendo ꝙ annunciatā
sacrā ut manendo in fide ꝙ bo
na exhortationem eiꝰ ꝙ sonaru
acceptōē / ꝛ tertio ꝙm in istis de
bita ei nō attenditur ut ꝙ ex
pdictis ¶ mēbita ꝙ attendendo

ad ꝓximū q̄sti / ut ad aliquid hmāi
ꝙ qd̄ dicta nō debent exerci
¶ autē attendat ad honorem
dñi et ecclie boni / et de facili
recipientes fidem ut ex hortatōe
nō ē acceptio psonaꝝ intalibus
si dicta magis exhibeant aliqui
ꝙ alijs hm maioritatē denariorū
quod ut honoris dñi et ecclie
sicut q̄sio ꝙstantini ad fidem ex
huius exemplo multi valde ve
nerunt ad fidem et ex eis facti
ecclie ē ꝓmota et honorati ꝙ
prelatis orbem / et sic ecia labora
ad q̄sionē et miracoꝝ in fide di
uitū et potentū magis quā pau
perū nō ē acceptio psonaꝝ / at
tendendo ad bona que exhibuit
pueruire pnt magis inquā ex pau
peribus dñi nri ihu xpi glorie / e
fidem xpi qui ē dñs et dator
glorie nō hm psonaꝝ acceptōē
¶ hm meritū ordinē et pfectionē
eorum / si inveneritur hic gne pau
rum ad ꝓximū de paupe et diuite
ingredientibus congregationem fidelium
in ecclia / et ꝓ dux melioris nre
de paupe et diuite in fidelibus qui
sut ad fidem inducendi / similiter
de paupe et diuite fidelibus q̄ sut
in fide mutuendi ¶ igit paup
infidelis ut fidelis sic glorificat
de eius q̄sione et nutrire in fide
pax / aut nichil curet ꝙ ē pum
¶ similit si diues ꝙ diuitias tm
et ꝛ pauperi ꝓponat / ꝙ accubitū
ē acceptio ꝓ sonaꝝ / et in hīs
duobus tacitis videt loqui ibi
jacobus ¶ si autē diues ꝓponat
seu ꝓponat in dictis pauperi no
bis / respm ad diuitias ꝙ ese
¶ ad bonū qd̄ ex eis q̄siam
ut mutuo in fide ꝓbabile est

pueniet no videt de psonis ac
tegis nr pcm & sic intelligenda
est ista lra cui subdit & si ei dic
est si diuitias tu sede hic bene at
tendendo ad diuitias p̄sse pauca
autē dicatis tu sta illic &c ipm
ītempnedo ut pp pruptate psa
se quin mag deo amabile & ho
norabile iudicando to subditur
& facti estis judices cogitationū
iniquar studite hic qm̄ plat
suppositū s. p diues pp diuitias
p̄sse no e magis honorabilis
ne paup pp paupitate contemp
tibilis & hac duplicat dnus dna
autē cui dicit nōne deus elc
git pauperes ut pz de apls tm a
pnāpio elegit aliquos diuites
ut zacheū & lazar diuites in
fide ītr qd ei debetis confor
mari & sic dz in ecclia fidei quia
pauperes inpatibg diuites ch̄m
spualibg sic p cor spualibg di
mais malis pcurit honor diui
nus & bona ecclie diuitibg in
patibg fuit p honorandi ho
hoc idem plat eo diuitu auste
ritate & nōne diuites p fem
oppmunt uos in bonis possibus dep
mficando et qui trahūt uos
ad iudicia ut ḡdemnent eos ad
morte ipsoms hoc em fre
quēt fiebat in ecclia primitiua
tno hoc plat eo diuitū malig
nitate & sicut qui blasphemat
bonū nomen s. ihū vel qd sic
dicit bnfm est mel in ore meo me
las in aure iubilus in corde &
& tm hic remouet flm intel
lom ecclie predēm Ecclus em q
dixit de diuitibg posse aliquis
redē qd essent a fidelibg electi

qd remouet & & in legem p
fectus regalem & alege regia
lita fm̄ sc̄ptuas noctis ac no
uū testamēti diliges proximū
tuū sicut te ipm & ad eandem
beatitudinē ḡsequendā & note
p̄mi intelligū omis homo
hr ad ymaginē dei factus et
ad beatitudinē aptꝰ & autē
psonas accipitis modo p dicto
redarguti a lege dei nō ita
p vnū audiet nr accipietis cu
iuscūq psonā & subdit malu
nō mē sequit cui dicit dni
cui qz autē & quod e intelligē
de pena dampni que e carētia
visionis qua meruit homo
p vnā trāsgressionē sine legis
qz p̄m mortale e trāsgressio
legis sine qz pena spāli meruit
gratiose qui plures trāsgressores
facit & qz de pena dampni in
telligat lra sapiēs ondit cui
dicit quis em dixit nō medi
abere &c ab uno em deo fuit
oīa qz qd p vnū ingressū
offendit & p quē eis visio dei
& sic loquim & sic qm̄ bīus jaco
bus informat fideles de collatis
bonis utilibus que gessit i oīb
me & diuidit indiuas fides
qz p̄mo facit spāliū ho remo
uet opportu ibi quod pdeū ig
Circa p̄mū dicit dic logm
& sic facite ut opa vra sint
verbis q̄formia et qualit̄ dicit
sicut p legem libertat & legem
euangelicā magnentes iudicati
e iudicii futuri debite dispom
ubi dabit spāla beatitudinis ca
sapiēs p̄cipibg mīc ait exor
te mire benedicte pris mei &c et
subdit & furiui em & dedist in ma &c

iudicau em̄ sine mia ꝛc q̄ ꝯꝺ
ſce maledicti m̄ ugnē ciuā ꝛc ſc̄
ſ̄ſuriu em̄ ei no ꝺe dictis mulꝰ
manducē ꝛc ꝑp exaltat aute
mā iudiciū ꝺna misericḡ dubijs
mē iustica ⁊ mam semp ꝺeꝺi
nāt ꝯ adque mie vnde dicit
ꝑa ꝺe sup ꝯꝺ q̄ apud hebr̄
se fuit antiquitꝰ ꝯstitutū q̄ si
maiꝰ ꝑs iudicii in vno ꝺeficꝰ
net aliquē ad mortē no ꝑ hoc
ē mēſiaꝯ ſ̄ exspectan ꝺi est
maioꝝ ꝺeliberatio ⁊ hꝫ aute ꝑs ⁊
vno libet eu. ē liberandꝰ q̄ quid
ꝑdeſt fide q̄ē remouet oppoſi
tu ſ̄ q̄ fides sine op̄ibꝰ mie va
leat ad salutē ⁊ hoc remouet
p̄mo p rōnē ꝺo p exēm ꝺn vis
aute scire q̄ta p̄mū ponit qua-
druplex ratio p̄ma accipit ex
ꝺefectu tal fidei ⁊ ē tal illud
q̄ ē nr̄m spualit̄ no ꝑ sal
uāt̄ eternalit̄ fides sine op̄ibꝰ
ē huiꝰmoꝺi q̄ vtuisicat̄ p caritatē
amoꝝ aut ꝺei no ē otiosꝰ q̄ꝑ
em̄ magna si est si aute ven
uit q̄ꝑi amoꝝ no ē ut ꝺr̄
q̄ſ ⁊ melia xp̄i ⁊ hoc ē mitel
ligend hīta q̄tuitate q̄pandi
ꝑp quid fides ſ̄ p ꝺilectionem
no q̄ꝑit mortuꝰ ē ⁊ sic m̄ ef
ficax ad salutē ⁊ hoc ē q̄ ꝺicit
Quid ꝑdeſt frēs mei ſi ꝯ q̄ſ ⁊ m̄
ꝑdeſt ad salutē hꝫ aute ꝺic
ponit rō que accipit ex ſimili
ꝺe fides em̄ sine op̄ibꝰ silis est
libo sine effectu ad tale vsu
mchil p̄ficit sicut aliquis ꝺicat
famelico vade ⁊ q̄mede ⁊ na
ꝺet ei aliquid ad q̄medendū ta-
le vsu mchil ꝑdeſt ſ̄ magſ est
frustratoriū ⁊ hoc ē q̄ ꝺicit Et
iuste fiat ⁊ ꝑ ꝺe mudi sim̄ ꝯſ

et ꝑ ex ꝺictis lr̄a hꝫ ꝺicat q̄ſ
hic ponit tūa racio que accipit
ex ꝺyabolo q̄ꝺ inferri sic de-
denti q̄ no ſ̄ ondē fidem ſuā
ſi no requirat q̄ no verbis ſ̄
op̄ibꝰ ve ondit ⁊ hoc ē q̄ ꝺicat
hꝫ ꝺicet quis ⁊ ꝑ ꝺicē vanaꝝ
imperando sic credenti tu fidem
habes ſm ꝺictu tuū ondē michi
fidem tuā sine op̄ibꝰ q̄ ꝺ no pos
hꝫ ego poteꝝ qui op̄a hō ⁊ tuꝝ
bis hic ꝑ ſ̄ſtera racio ⁊ ꝺemſt
ex ꝺe mombꝰ qui credut ex eui
ꝺencia ſupnaꝝ ⁊ contemſcut
timoꝝ penaꝝ ⁊ tm̄ hꝰ no vꝫ
eis ad salutē q̄ no p̄me agere
opus mitoriu ⁊ ſimilit ſuo mo
ꝺo fides que no op̄at ꝑ ꝺilectionē
no p̄ficit ad salutē vis aute
scire hic q̄m ꝺictu exorāt ſe
monet exēm ꝺn̄ ꝺm̄ ponit ⁊
ſimilit ad q̄m ē q̄ꝺ abrahe
cui ꝑponit m̄ vsq̄ndo ḡt ad ſ̄ſtāū
Ad vis aute ſcāt ꝑ exēm ohēmo
in oīb̄ ꝺicit aute vel m̄ amb̄
que no ḡſequit ſine ꝺebitu
ſue meditatiōe q̄ no mouit ſa-
mitatē ⁊ eid vel homo qui ꝑ
op̄a bona no ḡſequit beatitu
ꝺm̄ē q̄m fides ſine op̄ibꝰ oīoſa
q̄ſ ondēm tibi ꝑ exēm ꝑib̄ mi
abrahe no ſ̄ ꝑat̄ me nōne ex
op̄ibꝰ iustificat̄ ē q̄ſ ſic ſi
ꝺn̄ē hoc vt ꝺm̄ apli ꝙꝺ m̄
hꝫ em̄ abraham ex op̄ibꝰ legſ
iustificat̄ est hꝫ gloriā ſ̄ nō
apud ꝺm̄ ⁊ ibidem in̄ ex op̄
ꝓbꝰ legis no iustificat̄ hō ex
ꝺicend q̄ apl̄us ide loquit̄ cōt
illas que cer̄monalia legſ op̄a
ꝺocebāt ex merā ad salutē m̄
que tm̄ cessauerāt i morte xp̄i
q̄ntū ad efficaciā hic q̄m ꝑt

com de obediencia abrahe ad
dm̃ precedente & magna dei di
lectõe que semp manet efficax
ad salutẽ offerens ysaac filiu
suu sup altare / genes xxij° patz
illu primolate & side & dilectõne
ad dm̃ ut hẽt hebr xj° Credens
q̃ amortuus posset eũ saluare
deus / ũde subdit videsne quõm fides
coadiuabat opibus illius / que non
erant mẽcida sine side sine qua
ẽ impossibile placere deo hebr xj°
et & opibus fides q̃ausata est
hinc ẽm scm matheum & manifes
tat̃ p opa & situ magnitudo fidei
abrahe apparuit & eius obedia
filiu offendo p quod tuc sibi
dictu fuit a dño nunc cognoui
q̃ timeas dm̃ i. cognosce feci
alios / noticiae ẽm dei michi ac
cessit de noua & suppleta est
scriptura / & credidit abraham deo /
hec ẽm dicta sunt abrahe quõm
adhuc nõ salu antecessorẽ offerret
ysaac q̃ erat antecessor natu esset
& obliuisci ysaac secundũ illa
dicat & supleta in q̃ntu phec
magnitudo fidei abrahe fuit
aliis declarata / ut dictu ẽ / et
sic q̃ cludit intentu p̃ videt quõm
& opibus iustificat hõ & nõ
& side tm / ita q̃ vtrũq; ẽ ne
cessariu ad iustificacõm viam
fides que nõ operat p dilectõẽ
mortua ẽ / & in formis & utez
opa sine fide nõ sunt deo pla
centia / ut p dictu est / Similit̃ /
hic põ p̃m quõm de rahab q̃ & o
fide vnius viri dei saluauit & o
ploratores iudeos / ut hẽt iosue
ij° & p hoc apposita ẽ ad ipsum
sit iosue vij° & q̃ccata & salu
tem & fide sine & opibus & hac ẽ q̃ dicit / Similit̃ autem / et
p̃ hec & dictis iosue ij° ibi & p
liam viã eiciens / recepit eos
eos p ianuã & emisit p fenes
tra & suasit eos declinare ad
montana ne reperirent apse
cutoribus insuatur publica / & sic
infert q̃ dusio intenta ei dicit
& sicut em corpus sine spũ mor
tuum est q̃ dat vita corpori
ita & fides sine opibus / i. sine
dilectione opante que ẽ vita
aie fa gall iij° Christiañ sum de
morte ad vitã quõm dilugimus fres /

iiij°

Hinc plures magri ũ
postq̃ beus iacob dauit
fabules se hire ad premiũ
mercedis boni / sic quõm idem facit
in euitande mali & primo in libo
hõ misacto ca° iiij° p̃ma i duas
ptes diuidit mala & vicio lin
gue p̃uenientia / p quae dz ab
omnibus refugi / hõ bona & tam
timore sequenda / p quae dz ab
omnibus capitã ibi / quis sapiens
& prima in duas / p̃ pio declarat
malũ loquacitatis / in doctrina hõ
magm̃ vita i / in multis / & vera
quõm sacra q̃ & o loquacitate pue
nit q̃ aliqui p̃ superuacue dicere
valuit quod nescit / & nõ quos
dicit / Nolite plures magri fieri /
ita dicit & dnus sapienciã quos
p̃uus ẽ mus / stultos autem insi
pientes ecclesiastes p̃ / & scientes quõm
maiq̃ iudiciu sumitis / & maiorẽ cõ
demnacõm incertis / quia tales
magri faciunt alios errare / & p hoc
multo & damnacõm merentur ag
dere / & si recte recto ducatu p̃ceant
ambo in foueam cadunt / quõm multi /
hinc quõm dicit malũ loquacis
in quõm vita / & hoc & cor / sit / q̃
insicat q̃nit / multi / inaudibile / et

in nāliē ſm̄ gen̄ē ibu ſit eaꝝ/
trū ibi ⁊ mūs em̄ nā/ ⁊ rū ibi
in ipa benedicim⁹ ⁊ rea ſimi dr
multis offēndim⁹ ⁊ omb/ ⁊ maꝰ
t verbo ⁊p lingua ſita ē inlubrīo
pp qđ cēt mouet ad malū quoꝝ
alia mēbra nō ſubdit ⁊ ⁊ quib⁹ in
obo nō offendit hic p̄ſecto ē
vir/ ⁊p facilius custodiēt alia
mēbra/ et ⁊p quāli valde ſiue
p̄ſecti ecce vn⁹ vir⁹ de mille
vnū reperi ideo vicia lingue in
ſicit gnāl⁹ ⁊ ecia/ hic gnt os
tendit ⁊p inficit multiplicat ad ſs adhuc/
t ⁊p eom ⁊ia ē aale nā aqua
qui ē aal magnū cū ducit cū
ſeno ⁊ ulo/ ſcdm̄ artificiale
⁊p nauis magna gubnat cū
paruo q̄ ulo/ t nāle/ quia
modicus ignis magna ſilua
incendit et eod mō lingua ⁊
ē modicū mēbr⁹ multa mala
facit ⁊p grecismū/ de tertio/ ſe
ductores/ et hmōi uta ⁊p seve ora
mala p̄veniūt de vicio lingue
et ꝑ dictis ꝑz hui ⁊ pauc⁹ ex
ceptis que dyscrent⁹ ſic ecia
ſeno circūduc⁹ totū corp⁹/ ſa
nimal magni ⁊ magna/ ſ. mala
ꝑ altat/ i. pducat/ ecce qnīg
ignis/ i. p̄ modicū ⁊ lingua/ ſ.
mala ignis ē/ accendens gñ
ciones/ seductores/ ⁊ alia mala
ideo subdit ⁊ mūsitas iniquitat⁹/
supule ē mala lingua virtualit
que maculat totū corp⁹ nam
in alia reducūr malū cuius ⁊
inflamat rota natiuitat⁹ mē/
cuesti vite mē qui assit⁹ rote
que incipit ⁊ ēmat⁹ in eod pun
to/ ⁊ sic homo nascit⁹ in ꝓtes
et ignorans/ et si moriē nāle
redit ad eūd gradū de gñ cursie
t flamata a gehenna ⁊ adyabolo

que sic natat⁹ eo ⁊p pelagie dyna
tat⁹ ⁊ omib⁹ em̄ natuꝝ hic gñr
ondit ⁊p inficit incurabilit⁹ qua
lingua mala nō ē domabilis
sicut cetā mēbra q̄ pnt lugeri
et a suis actib⁹ impedir⁹ nō sic
autē lingua ñ ꝑ scindat⁹ et hoc
ē ⁊p dicāt⁹ omib⁹ em̄ nā bestiar⁹/
hoc videmꝰ ad ſpm̄ ⁊p multa a
nimalia feracia domāt⁹ ab hoc
lingua autē malilogi⁹ hoīm nullo
q̄ncunq⁹ sapiens domare pt/ et
subdit⁹ eo ⁊ est em̄ inquietū ma
lū ⁊p. sita ē inlubrio aut dictū
est ⁊ plena veneno/ de cētrib⁹
mortifero/ nā detēta mēfiat
ea de quo dēbit ꝑ infamia et
ea qui libent⁹ audit ⁊ se ipm̄
ꝑ culpam ⁊ nupa hic gñr ondit
⁊p vicia lingue mficiat i nāle
ront⁹ em̄ cursu nātue ē ⁊p eo
eod ꝑmo ꝓcedit gñia nā gñar
gñe sue cause ⁊ hm̄ eo eod lin
gua ꝓcedit gñia ſ. benedictio et
maledictio et hoc ē ⁊p dicāt⁹
nupa benedicim⁹ deū ⁊ ꝑem/ ⁊ be
nedicim⁹ hoīes/ qui ad ymaginē dei
ſunt/ ⁊ sic maledictis reducūr
in dm̄ sicut vitupia factu ymā
ginī regis reducūr in ipm̄ no
optet fieri mei uta fiat/ ⁊p vi
de nē⁹ natue gñari ⁊ subdit
ad hoc eom de fonte/ ⁊ ꝑ libr⁹
sicut que nō ꝓducit simul ⁊p
hoc esse contra eig nam⁹ et ſde
ē quodāmō de lingua q̄ cūdi ē
ad benedicendū et eo maledice
re ei in nāle et de aqua salsa
q̄ nō ſit dulcis ſi manet i ſe
tate nātue sue lingua maledi
ca ēnsmutat⁹ a nā sua ut dm̄ ē

Quis sapiens et postea bitus p
dbit dñit mala et lo qua ñtate
pñiencia pp que ē filgienda
hic gñr dñit bona et tranq̃ ñtate
pñiencia pp que ē appetenda
hec aut bonū sat sapiā et disci
plina et eis anexa que bitus ja
cobus primo pponit et sapiam dis
tinguit ubi p zelū diuina p mu
sacnd et tranq̃ ñtate que opponit
mbonas audienda pruenit disci
plina quam discipuli boni ppū est
audire et audita vō sapiā acquit
et acquisita augmētat pd p dñi
sapiens sapiencia eis et sic ultio
sapia in bonis opibus manifest et
hoc ē p dñit Quis sapiens et
disciplinatus int uos hm hūt acqui
situ aut infusu ut utroq̃ mō quia
sapiā acquisita bñ disponit ad sa
piam infusam sicut p̄z de damde
et sacrb eius damēt p̄a dñdit
mbona gñsacde p p effectū exci
dem ē malicie tudinē sapie que
opponit loquacitati q̄d zelū
hic gñr distinguit sapiam inui
diaz et dnam p̄a describit dñi
que aut de sursū est diuina p̄m
sacnd p sapiā hubra hic dñit
que p cautelas et medela de
dit ad sme medebitū et hoc pre
dit eo passionibus in ea dñat
et maxie inuidie et odij et hoc
est p dñit Qz si zelū amaru
et inuidiam habetis ad iuic
et contentiones sue mouchbus vris
p intencōb infendi no cumetu
primo nature gloriari si de
duat ad effectū tanq̃ fitis sa
pientes et mēdaces ee ad
usq̃ vitare p nā ē vā sapiā
q̄ magis stultitia ideo subdit

nō em ista sapiā descendit desu
dens et adeo a quo e omne bonū
q̄ terrena nā inu p cedit eo q̄ qua
dam ordo ad hūs procedens eo q̄ diu
sapiencia carnis diabolica pro
dens eo sapiā vite q̄ deus dñat
sapiā mundana q̄d ē i mundo re
duat ad ista tā p̄a eo p̄ Que
aut hic gñr describit sapiā di
uina sue a deo data et ordi
nata primo q̄ntū ad tm a quo
fruit recedo q̄d ē malu nr d
Que aut desursū ē sapia
et adeo data hm quide studia
est sacens recedē ab om
tarquitudine p̄a q̄ntū ad tm
ad hoc sacit tendē qui e bi
tudo nā qua quereb appetitus
q̄d notat ei dñit de mde pu
sica et tno q̄ntū ad illa p que
sapiā pducit ad quae sc ia
mem ubi post recessū a corrup
tela turpitudinis primo accipit
hanc q̄ modū debitū in omib
tenent ideo dñit modesta p̄a
ue in hijs nīquib que sibi no
sufficiat alios mori sed queq̃ sua
et q̄ntū ad hoc subdit suadi
et hec duo ptinēt ad hoc q̄
hamo quare homo sit in seipo q̄ul
tū ad hoc q̄ sit pacificus ter
alijs primo requirit ut eos bonis
no repugnet ita dicit bonis ca
sencns p̄a q̄ de fructibus primi
gradiat in affectu et q̄ntū ad
hoc subdit plena mia et fructibus
bonis p̄a requirit ut de secta a
liox et medac cautatur sapiens
et hoc ē q̄ dñit iudicans sine
litigio nec contendēs exercet
exordio precedenti sub cautatis
ostensione hec aut h̄ us pa

pacificatio in se et ad alios in via
est queda plubatio psecte pacis
impetra et sit e sims suspectis p
ut hec in via fructu autē iustē
obtinuis cēna que p iustificatiōm
acquit et in fruitōe beata cōsistit
impacat se mdat qp sicut semen
gīnet fructū suū pfunaliter
et mpfecte sic pacificatio in
via de qua dictū est gīnet
pacē et ne glorie. Caplm iiij

Quare bella postq̄ bnus
Jacobus mdauit ne pp-
mo malū inferat verbo hic gmr induat ad hoc qno
inferat sto cui vadit volens
pscindē dicat unde bella quibg
infert nocumētū corpibg et
lucris tudiciis quibg infertur
nocumētū in rebg possis nāe
ex cupiscentijs vrib supple
talia oriūt que militat t dō
minat in membris vrib qp mouet
intra libg malis a cupiscentia
cōtra dictamē recte rōnis cu
piscatis et nō hetis qp occidet
tales nō assequit affert interdum
dissidijs inuidie tes et zelatis
bonis invidentes et nō potest
adipisci sat factorem cupisse vre
que semp ad malū attendit
litigatis et bellgeritis et nō hetis
replicat e eiusdē sīe ad ma
iorē ex aggrauatiōm qp qd non
postulastis aliq̄ ad eo p sumetes
obtinē qd cupiscit vtā scām
tudinē petitis et nō accipitis
qd si aliq̄ petitis aliqua a
deo nō accipitis et subdit ra
tio qp male petatis petendo ea
q̄ sue salui vre gīdui ut inimici
morte aut possione seu aliquid
huiusmodi deos subdit ut incaupisce-
ciis vrib mīsmatis et cupiscē-
tias vrias implicatis in mundi-
tibus et spūlib ab in et simulas
et sic in mūdē et intus sumē qd
et cupiscentias mala ad implere
Adulteri et cuiq bnus Jacobus
docuit fideles bn se hre respectu
sui et pximi hic gmr deo facit
respectu dei et pmo facit hoc
rone dine bonitatis que dz homes
adhibē ho rone sue seueritatis
que dz occidentales ab eo trēre
tas vt pma t duas na pō monet
a mundo et diabolo recedē recē
sus eīm ab vno grio pcedit
accessu ad aliud ha incipit
ibi appinquare deo Secta pm
pmo monet recedē a mundo p
a diabolo ibi resistite qp ma
in duas qp pmo monet relq
que mundi ho induat scīpsum
ad sua spūlia ibi ap putatis
gie cta pma monet a mundo
recedē et ab inordinata cu
piscentia de stabilitis huius mū
di Adulteri appa sponsa q.
et lepo dīna sapie vim Cepsu
sui eam inducentes mchi et
quesiui ei sponsam in accipe
et adhentes sc̄ris mandatis scupi-
scentie mundane nescitis q
d bn debet sine cōmis
dictamē et exercitij ei cab sa
mortē qp amicitia huius mundi
et inordinata ad hesiū de stabi
libg huius mundi inimica est
deo qp facit recedē ab ipō.
quicūq̄ qd valuit hs se ex
deo et patet qd nr mdauit sp
bunt ad sua spūlia di dīn.

putat q̄ p̄ mamt̄ dicat/ q; d/ hoc
nō ē putand q̄ nō gīnet alijs
ſm̄ aut ſup fluū ad iudicū
ḡapiſat ſſtus qui habitat t̄ nob/
hec lr̄a dūs exponit dnō de
ſuo iudeo et ſic lō de p̄ſſiue et
intet̄ affirmate et ē ſſm̄ q̄ huāg
tendit ad iudicū/ t̄/ ad tſtiaā
de bono alterg q̄ ordinate cō
cupiſcit qđ̄ pertinet ad amicitiaā
huius mūdi ut p̄z ex p̄dictis et
ſm̄ hoc ſſm̄ hec lr̄a accipit de
gen̄ p̄ubi dr̄ ſtus em̄ et co
gitatōr cordis huāni p̄ma ſunt t̄
malū ad adoleſcentiā ſtia aptā
nāg nō ſemp allegat ubi ſcp
tue ſi frequēt ſſm̄ tm̄ nō et ſm̄
hoc ſſm̄ q̄ t̄ mediate ſubdit
maiorē autē dat greco/ d̄ de
alio ſuo ſ. dīno. Alio legē dicta
lr̄a interrogatiue et intet̄ negā
tiue ad iudiciū ḡapiſat ſſtus
qui habitat t̄ nob/ q;/ d/ nō et ē ſſm̄
ſpūs ſcūs qui habitat t̄ nobis
t̄ deus fuit uob imbap̄mo nō ga-
uiſat t̄ nō fecit uos ḡapiſcī
ad iudiciū. t̄ nō mouit uos ad
tſtiaā de bono p̄ximi q̄ ſāat a-
micitiā huius ſcli. et ſm̄ hoc ſta
lr̄a ſtuit ego ſō cū ſapiē demig
ng ē em̄ ſpūs ſapiē et ſic nō
inducit ad iudicium p̄ magſ
ad mutuā caritatē deus ſalubit
maiorē autē dat greco/ q̄ dat
bona ſpualia que ſūt meliora
et hec expoſo melīa videt q̄
ſma q̄ magſ ḡmat lr̄am ut
p̄z et q̄ in libris correctis ſpectat
interrogatiue nō dicto et p̄ gnō
intet̄ negatiue p̄ qđ̄ t̄ maiora
bona/ que dat ſſtus dñs dicit

ſ. ſtpēnā p̄ū in̄ deus ſuperbis re
ſiſtit/ de negligēdo eis que dona
h̄ humilib; autē dat gram/ nā hu
militas t̄ debita diſpoſitio ad eā
h̄ec em̄ lr̄a hēt p̄ū in̄ ſm̄ tripla
cōem hoc ubi nra lr̄a p̄z que
docuit illuſtres et manſuetos
dabit gram/ p̄ qđ̄ q̄cludit ſtub
dit q̄ eſtote deo ſubiecti vē hūiles/
ut det vobis gram ſicut reſiſtite
hic gr̄ monet a diabolo recedē
dū quod ſacrū q̄ diabolus eſt
ſuperbus ſm̄ q̄ dr̄ de o iob dñs
ſpē t̄ ego ſum ſup omēs filios ſuperbie
unde autē aliquis t̄ ſuperbior
tanto magis debuerat ſuperari
p̄ qđ̄ diabolus videns aliquē
ſortiē reſiſtentē dimittit eū
tentare timēs ne ab eo ſu-
peret p̄ qđ̄ recedit ab eo ante
finē belli unde dr̄ dñs ſup
luca q̄ diabolus inſtare ſtremi
dat q̄ frequēter fugit t̄ ſuperat
et hoc t̄ q̄ dicit reſiſtite at
diabolo/ uidelicet repugnando t̄
fugiet uobis/ hic inquātū deo
hic gr̄ beatus iacobus monet at
tendē ad dñm vocē ſue benignitatis
que dicit accedite/ q̄ ab eo p̄cedit
ē gre t̄ ē nature p̄mo q̄ in
duxit vocē p̄mi p̄ vocē ſi ubi con
tra/ dicta p̄ma ſciendū q̄ ad dñm
accedim̄ p̄ dilectionē. dilectio
vē dei includit dilectionē p̄ximi
p̄z qđ̄ inducit p̄mo ad diligendū
dñm ſ. p̄ximū ubi nalit dicit
p̄ma ad huc induas q̄ p̄mo in
ducit ad dei dilectionē ſ. ad q̄
hnata ad q̄rendā gnoſcendā t̄ amā
dandā/ t̄ cetera ſm̄ dicit ſuperbis
deo/ que aſſpnquatis t̄matur

ad dilectionē que est vnio amatꝰ
ai amato ⁊ appmquabit uob/dna
grē sue ꝙ scīdo ⁊ eaā augmeto
¶ Hz cōe ht vi pa go mt nhac
ē caritas nō ql dilexim⁹ dm h
ꝓm ipe pr̄ dilexit ⁊ diconds ql q
ligē ē velle aliqu bonū ¶ ligit
ꝙsiderē acta dne dilectionis q
ē in ipō p̄cedit oīa talia ai
sit ēng ⁊ sit la jo mauct m
bucta ¶ aute ꝙsidēt huiꝰ di
lectois effectꝰ qui ē talis sicūd
ē p̄cedēs expte dei ⁊ ad ep
pt̄ hoīs ⁊ aut em deus influxu
hnāli cō utit oīa ad se ipm sic
ad ultimū fine hm cē nē ¶ sic i
fluxus spūs gubt huāna nām ad
se siue ad finē sup nalem ⁊ hic
influxus spūalis nō ē aliqua gra
habitualis ¶ ē motio dna siue in
stinctus quo monet nām huana
ad bonū mitoriū nr̄ de negat à
aui q̄ diu ē in hac vita pnti ¶
hoīes ad huc instinctū diuīs mōde
se hnt qz ad acquiescat ⁊ seat
⁊ sic ad gram habitualem de ꝙgruo
disponūt/quib⁹ dispositis deus
dat gram habitualem p qua mito
rie opant⁹ Alij vō resistūt in
stinctui dīno ⁊ sic mito eis habi
tualis gra denegat ¶ hz igit q dis
positis ad gram de ꝙgruo q ē ab
hoīe nō pdicto p cedit collam
gre habitualis q est a deo ⁊ sic
dīat hic ¶ appmquate deo ⁊ appi
quabit uob/ampli⁹ hac differ
de ꝙgruo p̄cedit dna instinctus
seu motio ad bonū mitoriū ad
qđ nā huana de se nō pt assur
gē ⁊ sic dicit saluator Joh vj
Nemo pt venire ad me nisi pr
qui misit me tr̄it eū ⁊ sic patz
q principiū miti simplicit ē a deo
et nō alibē arbitrio ¶ mutate/

hic gnr̄ mduit ad quēda anxia
dne dilector̄ d; ¶ mudate mās/
i· o pa ⁊ pulsicate corda/ qui di
ligit cordis mundicia pp gram
labior̄ suor̄ habit amicū re
gem pr̄ ⁊ eon⁹ Duplices aīa/
i· qui p̄ius fuistis aīa duplices
nūc dno nūc dyabolo ⁊ mūdo
ad hēndo miseri estote/ i· statum
miseri assūte recurrēdo ad dm
cuius gpiū ē miserēri ⁊ pcē risus
uestr̄e/ p dissolutoē mutui cō
uiat/ p contrariū ¶ est aute risus
leticie exteriꝰ/ gaudiū aute re
spicit mentē interiꝰ ut sit
mutatio mtegra ms̄tie ¶ ⁊ in
mēte humiam nagnectu dei q
videt oīa q̄cūq; latenāa
et nō solū inconspectu hoīm q
tm vident patentia ⁊ qualitat
uas mōdo/ subest p̄fata dilectio
nolite dei hē ¶ hic gnr̄ mduit
ad dilectionē p̄ximi remouendo
dilectionis impedimēta d; nolite
dei hē ē alienū/ p qđ insert finē
dēmeti ⁊ p hoc ē mit⁹ oppositū
s· q̄ suadet bonē finē ⁊ eius
augmētū qđ ē op⁹ dilectionis
p̄ximi/ qui dei hit fr̄a/ mōre aut
qui iudicat fr̄em suū/ ē malum
mōre de suo dēbit legi/ q pbat
hec sic̄ lemma sopīs/ no ceis su
surra nr̄ ē maiꝰ m̄ ¶ ⁊ iudi
cat legem/ facto de signis eam
ē mala qz facit tm̄ liciū
p ipā dicit illicitū ¶ aut em
iudicas legem nō es factꝰ leg
obediens ē ut supiꝰ sed iudex
tm̄ supiꝰ ipe/ qđ ē ¶ vnus
deus qui fit
ldē ⁊ confessorius ⁊ liberare legis
factorib⁹ tu aute qui es qui iudi
cas p̄ximū/ q d; tu vsurpas tibi
offitū dīnū ad cuius maiorem

mtellectū facend̄ ꝙ iudicādꝰ ꝑa aūte
soli deo q̃uemt̄ hominꝫ aūte ꝙ dī
na ḡmissione tām in foro exteriꝰ
ꝙ mīstrī ista tñ ḡmissio nō sē ex
tendit ad ea q̃ sūt dīna occulta
q̄ dīns iudicio reſuād̄ de hīs aut
q̃ aliq̄s nō patet ut p̄facta
ut p̄stat. p̄nt̄ hoīes iudicare &
hac p̄ se dupliat̄ ꝓno mō cū
p̄ssu. ad punitōem & hac solum
mēt̄ ad iudices Alio sīle tali
p̄ssu & hac ecc̄ pmēt̄ ad alios ho
mines Facēnd̄ tñ ꝙ iudicū mp
tat sīam firmā & aliq̄o ꝙ si
p̄sdat ex euidēcia facti nullū
est pcm̄ ut siquis iudicet aliū
hom̄em & vidit eū hamicidū
mittēte & ide vī si p̄dat ex
vehemētib⁹ signis ut siquis vi
deat solū cū sola nudū & nudā
in eod̄ lecto & nō apparet aliquid
vnde possit hī ex̄cisari mto to
ut mpte ut cōsanguīeitas multū
ꝓpīqua sicut mr̄ ad filiū ut in
firmitas cuius seu ad hmōi & sic
videns iudicat ꝓ semas ee fe
rendas si ambe sīnt saluee ut ad
ulcera si amb̄e ut alta sīnt ligate
Si aūte p̄sdat iudicāt ex probabi
libꝫ seu leuib⁹ signis & ē iudicū
de q̄li p̄cō & pcm̄ e mortale quia
tale iudicū ē contra caritatē ex
imi & ex vso affectu Si autem
nō sit iudicū seu firma sīa sed
magis suspicio qua quis mouet du
bitāt de hōitate p̄mi sic ē ven
de pcō cuius ē ut mō cūe hm
malitiā suspicōis & p̄babilitat
& leuitat signoꝝ Sicut mūc sūt q̃ⁿ
inducūt ad amorē dei ex hōitate
eius qua dat & q̃uat ee nāle
inducens ad hanc q̃sideratōem et
remouens oppoīta Et mūc
qui dicitis hodie aut cr̄as ultimo

q̄ verū ee & ēparari sic taliū
mdicāt̄ vera cū ḡ nō sit ita deꝰ
subdit̄ ꝙ ingratis ꝙ sit iustissimꝰ
& sicut ꝙ deus potest mtim opus
vtm & vita subtrahē deꝰ subdit
que ē em vita vera & videt vi
tam ē ad modū patris & ita vul
de cōsiens p eo ut dicat & ꝙ hoc
debeāt dicē tamq̄ edocti a vitate
si dns voluit & vivem⁹ & ꝓnc⁹
supra dīne voluitat̄ mādatis facti
vitā & qua dependet vita &
eīd aīaꝝ vita Nūc aūte occultat̄
ingratis hīs vitā si dns ad vitaꝝ
nō indigeat̄ omīs ex vltaꝝ tāt
malignā & mala ingrata & p
a demone p̄cedens & ad ignē gehē
ne dispones & mayre haūes hēdas
& scientes hm ꝙ dicit hec vīs
sius qui ḡpsouit voluitatē dī sui
& nō fecit vapulabit multis &
plagis & hoc ē ꝙ dicit sciente
bonū facē & nō faciēti pcm̄ est
illi & si sit bonū nātat̄ eius o
missio est pcm̄ mortale si aūt
sit bonū sup̄ erogatiōis pcm̄ ē
veniale & alīs multū. Capl̄m V.m

Agite nūc diuites & ploratē
super miserijs vestris iacobꝫ inducit ad ad
hendū deo ex cōsideratē
sue hōitat̄ hic ḡmr idem facit
ex q̄sideratē sue sourānitat̄ que
maxime ī iudicio apparet Sciēd
ūm ꝙ illud iudicū sicut ēt terribile
mal sic ēt ḡsalabile ingrīs vnde
saluator de q̄d loquēs hec ex
dixit apl̄us hīs aūte sicī mūti
entib⁹ respicite & leuate capīta
vra & exhylarate corda ut ex
ponit ḡsa & mēcia p̄ deo ꝓbis
mālt̄ sīma mutit iudicis
tremor ut a ꝓcib⁹ resiliant & iust⁹
eius furorē ut ei īsequabiliter
adhēant ibi Patientes igit̄ vita

mauit ꝓ timore iudicis cupidis
& auaris dr. Agite nūc diuites
i. vrās voluptates & ē ytomica lo
cuās que ē intelligenda p̄ grām
ꝓ sibi dr plorate vlulantes/ Ep
autē vlulatū sanc ꝙ sup̄ qui sup̄
ē magni doloris & miserijs vrīs
i. p̄ miserijs vrīs que ad iuenit
uōb in iudicio sunt/ ut ꝓ expe
quibꝫ et subdit dns cū tima
est inēbita bonor equalit gre
gratis & gsuasio aut diat diuine
vre/ nāles ut blandu in pectore et
vinū mellatū & hymo dam lacte
de diuinis artificialibꝫ dr/ Aurū
& argentū vrm erugmauit/ intra
ab scondito et erugo eor̄ testi
monū uob erit/ i. cont uas et
manducabit carnes vras/ i. af
fliget ep erit cū afflictois in ge
henna post iudicū ep tue aiā ac
corpe affliget ignis ꝛ ehenne the
zaurizastis uob ira/ i. adiugast
uob dei vindictam in nouissimis
diebꝫ tue erit finale iudicium com
ponit causa ꝓ que ē pauperū
defraudatis aut diat clare mercedes
agtorū vrōꝝ hic clamat/ uas ac
cusandos & aiēnt ep ea sit para
que spaliē diat clamat ad celū
dei/ i. nocent occisio eor̄ in
vos sanguis/ tui frīs clamat
ad me de terra viui/ cant nām ge
tilis eor̄ vox clamor sodomoꝝ
& gomorreoꝝ multiplicatꝫ est
et pauper de fraudatis aut diat
hic et clamor eor̄ in aures dñi
sabbaothꝫ/ e. optatiue inuenit/ ad fa
tiendū vindictā p̄ angelos qui di
cunt eis optatiue ep sint executo
res dñe iustitie & pulati estis/
hic ꝓ manet terram carnalibꝫ
& lasciuis & hoc ad mate/ ep diui
de p̄sone femeni hymni vitijs dr

pulati estis sup̄ terram/ hoc ep
mpnit vita & epuriet pascha si
pz de diuite epulone qui p̄ditus
interiꝰ/ ignita aque no potuit
impetrare luce pris & in luxurijs
enutristis corda vra/ in illus de
lectatos & bn de luxuria lō post
gula ep misereat sibi mām epha
semen & de superfluo alimenti nr
de aia/ mōde occisionis hic eos
manet terre cendelibꝫ & malig
nis/ qui exoriuntur suis & pena
mouet p̄ scandalū iustis eo ep sūt
dissimiles eis hm ꝙ dicit sanc
tus ihs sona cōt cū verbong ꝙ
iustis dns in vitijs & nab ꝛ mōde
occisionis/ ꝛ. tpe primitiue ecc
inqua fidelis mducebat ad iudi
cia & accusabat sine sui resistē
& sic ꝓ hic singlare p̄ plurale
dicit occidistis iustū/ i. iustos
frequēt sic in scriptura Aliqui dr
exponut hoc de occisione xpi
qui & iustꝰ anthonomastice ep
no solū & iustus formaliter ꝙ ex
effectiue alios iustificando nec
resistit suis accusatibꝫ ac ipse
resistere ꝙ accusantes igit hic
gm ꝙ solat iustos me mēbula
de fiadnt et ꝓ mducit eos ad
patriam ꝓ ad dei reuelatiōē ibi
ante aduentū dicit patientes
& estote fres mēbulacatibꝫ iustis
ad aduentū dñi/ qui vedet nobis
mercedem laboris vri & pmit
tit dr/ ecce agricola expectat
iustꝰ ad tpe debitū pciū terre
sue laborē/ manducū tre sue
donec accipiat imbrem/ & pmi
tiuū fructū ita em promissionis
de qua lō vedit duplicem scri
ptū in anima s. in apli & scriptori
patientes estote/ hortatus ē pmisse

sine ad maiorē impssionē ndūcte
mqemissē sues in altū/ nec-
tes multas penas q̃ magis ofor-
tate alcrui/ ad fortiē tollerādū
siant sues sed cū mē videntes
cruciū ei tuiē se hortabant
fortiē mori q̃ machabeus/ vinci
nō iudicarē/ e qđ impiorū si p
manū quēta ē luctu singulāri p i
paratū esse iudicio/ e postq̃ ēte
ianua assitit/ ad vīm volorum
relatū ē p mādū ē mdūcit ad
eum sctor/ d/ eum accipite sues
socios malis q̃ciū ad malū iuue
et nō adsue ē e manspectu dni
mei sctor eius vīe ē ou. et la
cerabitur/ in spectacle pmissi
et labor/ cottidianū ē quare in
adūsitate plectas/ vult datos
in eum ad talia sustinēda quia
cui sue ē nre dni/ ostant ei cruc
ffectibus quas ip hic passi sut
dicit pz de michea. zacharia. ysa
blasphemia. ē plurib⁹ alijs esse
beatificans/ e beatos dicens eos
qui sustinuerūt/ tribulacōes q̃dēt
mdūcit duo notabilia exēpla
de tribulacōe iob audisti/ qui
exemplar dicit aug ē nobis
et finē videstis dni/ qui i sua
passione sustinuit dolorē acer
bissimū patientissime ē dicit
videstis/ q̃ mīti ad huc viuebat
qui passione dni ihu pōti viderūt
in mitteē dne/ in affectu et
misterio/ in effectu ex magna ei
dei mia pcessit q̃ dicit nobis
filia sion mundemptatis mee pciu
et secundū mis exēplū ēte omia/
hic qnr mdūcit fideles ad dei
ve cognitiā ē huc hr qz dicimus quia
meli de vitatore ho⁹ inferuēti de
uocare dicit ysaie clame/ ē eis misdi
suscipere dū pfectū/ ideo ē ipsi

carcere ubi sues mei/ cū ipm
duxit dicte ecce filii mei nolite
timere/ et no ignoratis iudicū
amicis vobis deus ē promisit hoc
dicit ad remouēdū terrore illoz
qui dixerūt iudicū ee fugiē
tend eo q̃ dt deut. c. dñm dm
tuū timebis ē illi soli seruies qui
q̄ ad hēbis iuratis ē nouē illig
ip q̃ dixerūt q̃ precepta ma
tis fiat ad reuēnciā dei ē sic e
exponēda p hec pz ihs. p dom
pōti ag. ū. ego autē dicēs nobis
nō timere dñs ait/ et p dom lu
cacabi in hoc loco. hoc ecce pz
p vocē ip. illud q̃ nō quiēt nisi
ad subuiēnd defectui nō est
ps appetend p fugiendū sicut
patet de medicīa que nō quit
n ad subuiēnd infirmitati
et sic ē de iuā. ip. nō quit n
ad subuiēnd defectui quo vng
ps nō caret alī inquo casu
subuenit p iuā. inquo mdūcit
vitas dei infallibilis intōnem
mse sicut ai mat p dm ut in
aliquā cāuā inquiēti redirent in
ea vitas dīna ut p dicta q̃ thro
ng dei ē ait p ysam/ q̃ stabellū
pdēt eig ē ag. ē iuuabit vā p
cauerā p se ē alienā ē sic
pz q̃ iudicū nō ē mdūcend
nisi mali inquo ē mōm ad gfir
mationē vitatis ē sic medica
est aliēus mducta deut. c. in
tali em casu iuuend ē pximo
dei ē non p nouā ydolatrā/ p
q̃ dicit exo. exōm. p nouā ydola
nō unīb ip p ea nō ē vitas
gfirmata hec em pmet ad in
fidelitatē dne autē p mo vīe ē
casu p dictū est est nō nō/ sup
affirmendo vitatē ē negando fli.

ut nō subiudicet/ et ḡdēmnacione
de ādat/ ꝯ sequch. ūdāc cādēdo
in flam· ēt ī ꝯcrim· Vir multū
iubans repulebit iniquitate tristat/
hic gnē induc it ad dei venēnā
in secuch deuocē i. desistat quis
tubā/ et parat ad diam que ē quā
tuba in obsequiū dīnū ouet ecc
aud et psallat/ i. mitat ssim erige
ad orandū dm deuote/ tā secrete
ꝙ dicat ouet/ quā publ/ et
psallat/ oīō em et psalmodia ſſ
gt dicta psalt tūcdm opinā
ve media/ confirmat/ hic gnēr
induat ad dei venēniam i ppsup
cōe sacmēti/ et hmo facit ꝙsol
tu· ꝙ dedat quodda dictu ibi
multū em/ ꝙ nū faciat mduplicā
sacrō ſ. vnacois ēme et pme
gnēi ad pma dicat· confirmat
quis tubā/ infirmitate de qua
pbabilit dubitat mori nā istud
sacm ē ꝯcessiū de hac vita in
ducat psbros ecie/ ꝛc/ licet istud
sacm· fuit a xpo instituū ꝙ
p bon iacobū fuit hic ꝯpletū
publicatū et dō fidei saluabit
infirmū/ corpalit et spualiter
ideo subdit et alleuiabit eū dns/
ab infirmitate si expediat ei
et si impetrat sit/ ve malilez
ve mittent ei/ virtute humā
sacrī sacramēti induit ad reue
renē sumendū pme sacmētū
quo remittūt pā mortalia d·
confitem gd dltrū/ exequo pz
ꝙ confessio dr fieri/ nō solū deo ſ
eccā hoī· unde et in lege vetel
sacrificia que offebāt deo p pāb
offeuant p manū sacdot· erate
p nuicē/ nā confessa tenet eccā
ꝙfitente et ego reuelu em/ hic
gnē declit quadā dictū ſ. ꝙ.
gracio sit magne efficacie ꝙ
dyocat ꝙ valet cōtra tristā
et ad dei venēniā mīsatoz ꝙ
ce prōc ro dicit equlat em valz
de precās iusti/ nā ego de iusto
dicat eccā ꝛc/ nō est precāsa
laus in ore pcōis assidua/ nam
una de qualibz que facit orēs
semp ecaudibilem/ e qđ sit vse
uerans/ alie duc ꝙ sit pia et ꝙ
se. helyas hā cat filius nobis
passibilis/ nā timore mortis fugit
a facie iezabel· iii rr xvii· et
oūc orauit ut nā pluat/ in rr
xviii/ sup tra/ ſ. isrl· nā pp ma
liciam regis achab fuit dta pla
ga· inducta ut dictu fuit· illud
et rursū orauit et celū dedit
pluuiā/ in rr xviii· ꝛc/ Fides mei
hic ultrō mducit ad dei venēn-
tiā in stat· na correctōe ē actꝰ
dilectionis ꝓximi et ꝙ ons ordi
nat ad dilectionē et veneōnem
dei/ dr igit ꝙ iniquis ereauit/ ami
tate fidei ut nōp et gāteāt qđ
ecc/ ab infidelitate ad fidem· uel
a viciis ad vtutes saluabit· aut
eius amarte/ ſ. culpe et pene
et apit multitudinē pecā/ ut nā
vdeant adeo grauiendā pena
etna· et sic ab eo requiet· igta
adeptū nos ꝙ ducat· qui cū pre
et spu sco viuit et regnat in
ſcula ſculoꝝ· Amē· ---

postilla sup epla prima petri primo capitulo

Petrus apostolus Cum p̄m hec et hec ps p̄ns huiꝰ libri materia posuit epistole huius petri et duxit duas duas esse duas epistolas epistola vo prima intendit quatuor duxit ꝑ. instructionem ꝓfectionem et exhortationem et ibi posuit benedictionem ibi ꝓsequitur fidelem ibi ꝓfectionem ꝓ. de scribit ꝓ persona salutans et hoc ex nomine ait dicit petrus primo cum vocatur symon sed postea agnominatur petrus a petra i. christo ꝑ fidei firmitate unde dicit dominus i. omnibus credentissime fidei in venit petrus et ex officio cui subdit apostolus ihu xpi ꝓ. debuit ꝑsone salutatione cui dicit electis i. ad deo ad fidem catholicam advenis Advene dicebantur illi qui de gentilitate gutebant et illius ut bans petrus spaliter scribe dispersionis i. contribules eius trans incole ꝓ. ꝓ. exhortatione ꝓ. subdit prontiam electionis ꝛc et nominat ista loca aquina siluana ꝑ quem scripsit qui et silas forsitan volebat ire ad illa loca ad confirmandum fideles eo ꝙ. ipse erat impedicatus cum paulo ut patet in actibus apostolorum ꝓm ꝓcax quod refert ad id quod sup̄ dixit electis hoc enim electio includit ad eternum scire et velle dominum quia ad hoc dicit ꝓ. secundum ꝓscientiam dei patris et accipit hic ꝓscientiam ꝑ ꝓdestinationem includit ecclesiam ad ꝓpositum collectam gre impetrati et gratie infusus et quia ad ipsa dicat in sanctificatione spiritus est enim sanctificatio aspirat spiritus sancti in obedientiam ꝛc i. ꝑ obedientiam ihu xpi qui fuit obediens usq; ad mortem mortem autem crucis aspersionem sanguinis Ab hac autem passione ihu efficacia sacrorum nouis legis que fuit instrumentum mee sanctificationis Gratia de scribit optata bona cui dicit quia habundanti impetrati et pax insuper multiplicetur i. tue que habuit totus affectus Benedictus hic incipit prosecutio sive tractatus in quo beatus petrus confirmat fideles et ꝓ. generalitate quidem ad omnes ꝓ. magis specialiter quidem ad aliquos tractat speciales i. hiis subditi estote post medium ꝓ. ca. primo et duas ꝓ. primo fideles instruit de spirituali regeneratione ꝓ. de renatos educat esse ca. iii. ꝓ. ad huc induas ꝓ. primo de regeneratis deo regratiatur ꝓ. renatos ad vite mundiam exhortatur i. ꝓ. quos suscepit Primo ad intentes ꝓ. primo regratiatur de regeneratione baptismali ꝓ. tendet tacite quoniam in quo exultabit Eas ꝓ. sicut confirmat oratio ꝓ. ibi de qua salute ꝛc Circa primum sciendum ꝓ. beneficium regeneratus baptismatis et quod fideliter ductus ꝓ. quod de hoc beneficio regratiatur beatus petrus ꝓ. se et alios et ut eos in ducat ad fines gratie actionem dicit ergo Benedictus deus quidem ad trinitate et pater quidem ad pres ꝓ. persona qui secundum magnam misericordiam et non secundum merita nostra regeneravit nos in spem baptismi per quod effimur filii dei ad spiritum in spem vivam i. eternam per resurrectionem ihu xpi ex mortuis per quam hereditatem eternitatis fiat glorificationis ꝓ. cui esse ho passibilis sicut et nos. ad vitam i. mortale resurrexit et ꝓ. filii ad ꝓpium hanc ius inheritatis

p̄ nupciarū. Ideo subdit in hēditate
l. ad q̄sequēd hēditate incorrupti
bilem, nā hēditas celestis nūq̄
deficit et īmaculata, q̄ nichil
i mūdo recipit et īmarcessibilem
nā sicut detrimentū nūq̄ minuit
q̄ no oēs renati p̄ bapm̄ hanc
hēditatē consequūt sed salu pse
uerantes in bono hm̄ q̄d dicat
ap̄s. qui autē p̄seuerauerit usq̄ in
finē hic salus erit. Ideo subdit
q̄ seruatam in celis non omnibus renatis
sed in uobis. q. d. uos qui diuine dei
custodimini p̄ seuerantes in bono que
p̄seuerancia p̄mia. et adeo p̄sidem
tenetis fortiter insalutē. q̄ndam
paratam reuelari in tempore nouissimo. q.
in finali iudicio. tunc enim reuela
bit maiestas. nā electi apparebunt
gloriose tam a corpe. quam quo ad
hic grā beati petri erudit cuius
tante qui. q̄ possent ea predictis ex
ri. nā ea hanc q̄ dicit est bapti
zatos ee filios ad optandas dei et
celestis regni celestis. posse aliis
in fide fidelibus querere. q̄ quo di
mittit nos deus filios suos tot
et tantas tribulationes sustinere. nā
in cuius primitiua credentes sustī
nebant multas tribulationes. Ad q̄d re
spondet petrus. d. q. hec no est
ad malū credentium q̄ ad bonū ipo
rum. sicut autē mīstrande p̄iectum
non deterioratur q̄ purius et me
lius efficit et hec est q. d. dicit ins
exultabit. etenim modicum nunc
si oporteat contristatos. in uariis
temptationibus. p̄ secundum in rebus
possibilibus et in omnibus ut ecclesie incor
rupte. ipius tunc enim pene tota
les modice fuit respectu eterne
ut probatio fidei uestre multo tribulationis
formate. dicunt. et cedat uobis
in laudē et gloriā sempiterna in re
uelatione ihū xpi. et tpe iudicii in
quo manifestabit gloria eterna
ut ptitu est. que no videtis
diligitis. licet enim aliqui ad huc
uiuēt qui humanitate xpi vide
runt. tm eius deitate no viderūt
de qua et fides ista subdit. in quē
nunc quoq̄ no videntes creditis.
fide firmata caritate. que facit
credentē dignū vita eterna. Ideo
subdit credentes autē exultabitis
&c. et p̄z hec de qua salute. hec
quē confirmat p̄dicta oracula p
phaliū. d. de qua salute. scienda
p̄ xpm exquisierunt atq̄ scrutati
sunt pphete. no nāli lucē a rōe
sed supnāli illustrāte quod ut gle
que. et si xpi misteria implēte tpe
tpe quo ut longinquo. et si implē
te pacifico aut bellicoso. de utro
eum pphauerint. nā genesis. scipio
predicta jacob. pphetauit. q. esset
implendi tpe quo de sceptro regni
judee. d. nā auferet sceptrū de
juda. et ducis de femore eius do
nec veniat qui mittendus est
similiter pphauerunt. q. tpe pas
esset implendi psalmo. et gla
dios suos in uomeres et
lanceas suas in falces. tpe em
nāq̄ fuit pacatis omnibus regnis
sub imperio romanorū. tunc no
strum xpm. qui loquebat in pphe
tis. qui dicit spūs xpi sicut
et patris. q. procedit a pre et
filio. q̄uidiantis que in eis pas
implete passiones et posteriores
glias sicut patet ysa. lxi. vbi
mixtim de passione xpi et de
glorificatione ipius. in fine cantat
tm passiones et gloriam. i. psalī

xp nō solū passū ē mse & ecc̄m
mēbris suis fuit quis hlorza di-
uat ad mēbra quibꝫ reuelatū ē
xp nō sibi ipis / misteriū em xpi
fuit eis reuelatū nō fuit cog
nitū ad implenū & que equanes
to subdit / vob autē mīstrabat
p̄ nuiando suma que nūc nūc-
hata sūt vobis / i. p̄dicauerūt
euangeliū suū scō de celo mis
so in signo visibili in die pen
techostes / tūc em fuerūt illuiati
et gfancti effecti ad p̄dicandū
euangeliū in omnibꝫ lingwis qđ
nō eis mīq credendū est qua p-
phetas / qz eoꝝ spūs sūt laculi qđ
magis mīq in eis p eoꝝ spūm sunt
māgis illuiati inquē de fideāt
angeli p̄stitē / nā eoꝝ de visio
ne fruitio tm psonaz / sed tm
de fideiū nō mutat obiecta
cām nō tota ꝫ gemiacem tm
qđ / qđ / que omne mduat ge natos
ad mūdiciam vite / et p̄mo pau
li sua monitacem / qđ ad hoc mdu
tus multiplicē deum ibi / & si
prem / dicta p̄m dicit qđ hō /
xp esus filius dei p ad agnoē
ut p̄dictū est sucumbēti lubas
metus vre / i. carni corpe / & me
te labori / i victu & vestitu / & p-
fert / in omi actu gratē
ni eam que offert uobis gra /
i. gratie ad gsequenda etiam que
ē qđ gsumata que offert em
qđ impetri dat / q ē arcta gra
m reuelacem ihu xpi / i. p eam
reuelacem ēm agere facie ad
facie videbit / qui filius obedien /
i mādatoz dei implecat non
gsumāt / i. nō gformati gloriby
ignoracie vre de fideiūb / i. car
nalibꝫ desideriis vicios quibus
eranus dedit antequ de tenebris
ignorancie vocati essus ad lu
cē fidei & hm eū qui vocauit vos
sanctū ipe ei gformem p quod
subdit ut & ipi sancti in om
gūsacōe sitis imitatores eius pu
tetis qm sanctus ē / huius sanc-
sancti eius / & post si prem / huc
qm induat suū spōsū milti
tem p̄ma / acepit / qo dei ti-
morē / qui facit ab i mūdicia
recedē / qz / qđ / p timorem
declinat animā a malo / dz / et
si prem in vocatis / eū ce acepit
hit / si / p̄ / quia fides i vocati
tacq̄ prem suū qui sine acceptac
psonaz iudicatq / in equitate iuste
& vnig cuiqꝫ opus / reddens el
pena ut p̄mū qđ ipse ē magis
timendū mtimorē / tc / iugat sic
tra crucem tpe inolatq bri /
i. tpe pñt vite in timore / qui
facit offensā dei patris cauē
dacnes / hic qđ sā vaio / que
acepit / eo haud velocē / qui p
eo hac / quod redemptū ē tanto
pcio / s. sanguine xpi p aso. p
qđ nō dz semp mpendē viasq
tar mūdicij maculando unde dr
hugo lā de cura spūs am-
plig vilis m ce nō debeo / p tm
deo placui ut mei p me eligēt
ne p̄dēt me / tā diat / dacnes
qz nō corruptibilibꝫ / tc / de ve
na vel gūsacōe patne t̄ditis
omisi em degentilitate aptibꝫ
erant informata ydāt fulice / qđ
ē valde vanū na ydolū nichil ē
p̄ deū / & similit gūsi de iu
daismo erat informati aptibꝫ
spualibꝫ s. sacdotiby vel mquere

mandata dei ꝑ ẽducem hom/ut
hꝫ matth. xxiij/qꝫ cit ecia valde
malũ ꝙ ecia hic intelligi de
cerimonijs vet̃is legis que diu-
tine. tũ ꝑ nõ ꝙficiebat gram
tũ ꝑ cessauant ꝛ morte xpi ꝙm
ad obligacem ꝓcognit quidem
dñi mudi ꝙstitutem/ nã ab eno
misterũ xpi fuit ꝓdinatũ adeo
ꝑ vos/ i. ꝑ dilitate vram qui
fusc̃atuit eũ amoz̃uis/ fusc̃ata
vo ꝙ licet facta fiut a tota
t̃nitate/ attribuit ẽ patri sicut
et ꝓ ꝑ ꝑ qua facta ẽ ꝛ dedit
ei gloziam/ s. corpus qua accepit
in sua rez̃ne nã ab instanti cõ
ceptois huit gloziã dic̃ vt si
dcs vra ꝛ ques/ de beatitud̃ne cõ
sequeda. esse indeo/ i. ab ipo reci
piendã/ suas vras/ hic ponit
tria rõa/ que accipit ex fraũi
tat̃ amore/ qui t̃bat ꝫ aliqui
vicijs se maculent/ que alij ab
horret ꝓ dicit. suas vras casti
gantes/ i. vos metipos ad obedi-
ẽdũ
pte nolando in obedienc̃a cat̃/
i. ex caritate mandata dei suada
in quibꝫ ꝓhibet adulteriũ/ et
cet. qupisc̃nã vocis aliene
in fr̃nitat̃ amore/ i. sicut ve
ctes in fide. simplici ex corde/
i. sine plica dolositat̃ seu fi-
tat̃ in uicem diligite attenti
cio/ ep. si ꝙ diligit fr̃em suũ
carnalem. ẽnto magꝭ dz diligẽ
fr̃em suũ spualem. ex nati/ hic
ponit ẽ tia rõ/ que accipit ex
origine honore homo em at-
tendens nobilitate sue origis
ecia ꝙm carne ab habet vicijs
fedare ipam. ꝛ multo magꝭ dz
abhorre fedacem sue spualis
originis que incompabilit̃ est
digniori. ꝛ hac ẽ ꝙ dicit renati/
no ex semne corruptibili debet
supple nos met ipos castificare. non
referẽt ad id quod ꝓdict. suas
vras castificantes ꝑ vbũ dei vi
uũ/ ex ꝑssu in sacro baptismi/ in
quo fit regnatio. accedente em
verbo ad elementũ fit sacmentũ
et ꝑmanet metũ/ in suis effectu
caract̃ em baptismal. ẽ indelibilis
gra ecia ibi data. ẽ area vite et
ne/ qz oib carnẽ semi hꝫ accipit
de ysaia xl. cap/ ꝙ qd audit ꝙ oib
nobilitas carnalis originis est
re spualis/ hac ẽ a ulu qd
euãgelizatũ ẽ in nob. i. apud
vos. nã ꝓmo ꝓdicat regnatio
baptismal. ꝛ postea ecia sacra

Deponentes/ ꝛc. Capl'm 2m

Postq̃ ꝑtus petrus instruxit
fideles de regnate spuali
hic qm̃ instruit eos de eduãe
gnti/ sicut ipse natue nutricio se
gnatem. ꝛ diuidit in duas ptes
ep. ꝓmo in duxit ad hanc educa
cem. ꝙ ad qnd ꝓ fugiẽ ibi ac
cedentes/ sicut ꝛ malibꝫ ꝓfectus
sequit̃ educatez. nutricio vo in
fide. ꝛ moribꝫ ꝓ supponit abuse
tem. deo dicit. Deponentes igit
omne malician/ i. mala cogita
cem cone ꝓmit ad hoc in
corde latente. ꝛ omne dolum/
i. ulu ꝓximi decepcionis. et
sitacem/ hominũ apparẽtiũ. ex
in vicijs/ i. tristicias de bono ꝓ
imi. ꝛ omne detractez/ quibꝫ in
fert nocumentũ ꝓmo. i. suis
fama/ ꝙ. ẽ ꝓdoctor. pcuia. tũ
mo gemiti infectes ronabiles
sine dolo/ regnati em ꝑ bapm

debet ee siles infantilib⁹ qñtu ad
nascentia ſi no qñtu ad ignoran
tiam. lac dapisate/ ſ. facilioribus
doctne hm ap^m d^r + ecc^a + nō tam
quid inexpō lac vel potu debi
no em denouo baptisat debet
ardua + difficilia fidei ppom/ q
nō sunt ab eis capienda ſi bn lenia
sicut nr^a quis q corpalit dant sta
tim cibaria solida/ ut carnes aut
pisces ſi de facili qñtibilia. ut lac
+ huiusmodi ut in eo crescat⁹ in sa
lute/ i. p nonnulla facilia ascendat
ad magis difficilia. + ppficiat⁹ in
augmento fidei + mox/ si en gustast⁹
quam dulcis ē dns/ sicut em alib⁹
corpalib⁹ nō ppficiat nisi sapiat sic
nec spualibus/ sed que accidentes/
hic qm̄ induxit fideles ad p̄fec
tionē ad quam hō ad adeptionē dif
ferentie ē vas dic^t/ prima intres
se ppō fiat sua monitionis ḡa in
diat. specialē affirmatiue ibi p quā/
tas inferet sua exclusione ī vbi q/
libera primū faciendo/ ap xp̄s ē fundā
mentū eccie hm ap^m d^r + ecc^a + in
fundamento aliud nemo pt ponere
pt^r id qd positū est. ihūs xp̄us.
huic aut fundamento adhereret
fideles p fidem caritate spōnea
et sic ppficiunt ad augmentū fidei
+ mor^s + hec ē d^r ad que s. xp̄m
accedentes/ fide spōnea caritate la
pidem viuū/ nō tm formaliter sed
eam effective/ qz est inanimis vita
spualem. ab hoīb⁹ quidē reprobū
i. auctoris p fidē humana tm sa
pientiā vā dāna. ades autem
electu/ ad salutē mundi pcedā
p ipm + honorificatum/ i miracula
opātē + in sua gloriosa rēne
et ascensione + spūs sc^i missione.
et qui/ i. vos ipi tanq̄ lapides
viui/ p fidem caritate formata
sup edificami domus spuales/
i. in domos spuales sacerdotium
sanctū/ i. recta qđ sciendū qđ sic
xp̄s hō est dei templū. ex in
eo habitat dīnitas + sacerdos + hos
tia. ingressū obtulit semetipm
deo patri p salute mundi sic fi
deles ei conformati sunt dei do
mus. ut templū ingressus deus
habitat in eis p̄ eam sunt ecc^a
sacerdotes + hostie ingressū spūales
offerunt deo. p devotionem + sām
a peccatis/ ideo subdit. accedentes
i. ad affectū spuales hostias/ no
carnales sicut in lege veteri accep
tabiles deo p ihūm xp̄m/ p quem
sumq deo patri reconciliati. p
qđ ingressū ablationū + oīum
eccie petit p dīnū ihūm xp̄m
ut alii sicut ap. p ipm mee ora
tiones et orōes sue accipiantur
qđ hic qm̄ ad p̄positū inducit
scripturā dicens. et qđ continet
scriptura/ ysa. xxviij. hm translatōs
lxx. ecce ponā in syon. i. eccam
p̄fectionis fundata. deo qui ibi xp̄m
edificauit + apīs spūs sc^s misit
lapidē summū/ i. xp̄m sicut alibi
declarat fuit. ecce p dicta he
breorum doctor/ angulare/ qz
xp̄s quoscit iudeos + gentiles
in una eccia tanq̄ duos pie
tes elōm a deo/ ad quos mee
redemptionis p̄cessu/ p inhabi
tacionem declarat/ + qui crediderit
in eū tanq̄ in saluatorē om̄
fide formata caritate nō confun
dēt/ ſ. magis honorabit celesti ho
nore/ quam qui hic ex dictis in
fert ḡclusionē A/ vos q hoc/

credentibꝫ/ ēt supple mendacibꝫ
nō credentibꝫ lapis quē reprobauerūt edificantes/ i. iudeꝰ/ scīlꝫ ꝫ
sacdotes hic factus ē in caput an-
guli/ quātūꝫ iudeos ꝫ gētiles
in vna ecīa dei ꝫ lapis offensio-
nis et petra scandali/ hoc accipit
de ysa xpō et mētit ad ḃram de
reprobatōe iudeoꝝ ut ibidē fuit
dictū ꝫ subdit hijs qui offendūt
ibi/ i. iudeis obstinatis blasphe-
mantibꝫ xpm̄ hī accidit mqđ
et pa sitt fuit ad hoc em̄ fuit eis
data lex ut disponerent ad xp̄m
hm̄ qđ dr galath iij° lex pedagogꝰ
me fuit in xp̄o ꝫ ipi p malōz
pte remanserūt mendacij/ quos
hute/ posth induxit fideles ad
p fessionē ḡndem hic gne induit
eos/ ad huiꝰ p fectionis diffusionē
tuc em̄ diat ad p sonā cui sit al-
tex facē quale ipm̄ ē &c mendacē/
et p̄b mdūcit ad hanc diffusiō-
nē faciendā ibi p̄dicatoribꝰ hꝫ
exemplo saōr qui sacdis ē &c mi/
circa p̄ma dicit. vos aūt ge-
nꝰ electū/ supple estis p lauā
mqđ facti estis filij dei ad
aplatū/ ꝫ p qđ de gnē eius.
regale sacerdociū/ i. ḡfōrmati
xp̄o qui ē rex ꝫ sacdos hm̄ or-
dinē melchisedech qui fuit rex
ꝫ sacdos. gen xiiij° ꝫ sic est
de veris xp̄ianis qui sut re-
ges p subiectionē pecc̄ōm passi-
onū et sacdales p oīōnibꝰ de
uote sacrificiū nō dicit. Quia vo
fecisti nōs deo nr̄o regnū et
sacdotes &c/ gens scā/ ē p bapt̄m
lauata ꝫ mūdata ꝑ hijs accipiens/
pciosō sanguine xp̄i ut dictū ē
ca° p̄cē/ ut deinceps eis annūciet/
ibi scē exhortationis qui dr tene-
bris/ ignoāde vos vocauit ī am-
mirabile lumen suū/ s. fidei et
gr̄ie ꝫ finaliē ad libertē glie
qui alīqñ nō ꝑ tus dei/ ante cō-
fessionē hr̄ aūt scīptū accipit
de ose cap° i° ꝫ mtet ad ḃram de
vocatōe gentiliū ad fidē ut
ānsit fuit ibidē ꝫ hic mdūcit
ap̄s sicut dictū fuit mp̄n° huiꝰ
epīe beus petrꝰ videt ei scā
scīptūre esse cūctis de gentilitate.
gētiles aūt dicebant nō ꝑ
dei eo ꝙ eāt ydolatrie dediti
iudei vō dicebant eis ꝑ tus ut
pz ī mltis locis vetis testamēti
eo ꝙ erāt cultores vnīus dei
nūc aūt ꝑ tus dei/ qđ/ nūc aūt
ego° ē nā iudei abstinati sicuti
sut nō ꝑ tus dei gētiles vō
cūsi ꝑ tus eius/ ꝙ xp̄o mem-
bra/ qui nō ofecuti sūm/ ꝙ
gentiles nō habuerūt ꝑ phetas
et lege dīnitꝰ data sicut iudei
nūc aūt miam ofecuti/ p legis
euangelice susceptionem &c mi/
hic gne mdūcit fideles ad dif-
fusionē fidei p xp̄m scē cūc-
tis ꝙ p xp̄m debite subiec-
ti ubi subiecti esse/ circa p̄ma
dicit/ obsecro vos tūq̄ aduc-
nas ꝫ peregrinos a ciuitate celes-
tis hēdītis/ nō em̄ habem̄ hīc
manētē ciuitatē sz futurā in
quā/ vō progredi/ sumꝰ abstine
vos a carnalibꝰ desideriis/ pe-
grīni em̄ nō que rūt in delicijs
manē sz festināt ad p̄priam hēdi-
tē ꝫ hoc potissime ꝙ etis p
dicatorēs hm̄ qđ dicit ap̄lus
p̄a dei ꝫ testigo corpis mei
ꝫ mīstitute redigo me scīre
eū alijs p̄dicauerim ītē rep
bā efficaē de victa adelitis
carnalibꝰ/ deo fidelit̄ qui in

licuit ad usq; auum/ excelsum et altum
ypam de iacendo qd sacrem virg
ine gentes hortes bona/ no ad
ppam laudem si ad gloriā dei
& ppmi edificacionem to se glo
rificet dm in die visitacionis/ di
uine gre eos ad fidem gutendo
Subjecti/ hic gnr inducit eos
ad dand exem debite humiliacois
que e fundamentu & custas alis
virtutis/ Subjecti estate/ vā
humilitate omi humane figuē/ qp
dm/ ingenitu eig ymago relucet
in ea & potissime superioribus p̄na
dei reputantibus io subdit sue
regi/ & se/ ad vindicta male
factor/ et sic sut eo stipulatores
vicios & qb ulciscet virtutes qp
qd erūa debet eis honor. qui
dolibendo & alicui/ vce virtutis
inse aut in alijs/ ut dom e supi
jacobi nō qp sic e valitas dei/
qua imple debet/ aut bn facie
tes obmutescē faciatis/ &c/ qp p
hoc auferet ab eis mālogdi
de nob qi liberi/ sm vitatē que
e libtas a vicijs & nō qi vela
men hortes malicie libertate/ qd/
libertas vra sit ad bonū & nō
ad malū/ qd dicit comē aliquas
qui dicebat se ee liberos at
tributo/ eo q ee filij dei p hapm
qd no e vm. & sic retinēdo illud
qd debebat dns tpaliby gmit
tebat furtū & sicut hui dei/ qui
reddit vnicuiq; qde sibi debi
tū qz ex iij reddite que sut ce
sar cesari & q sut dei deo omē
honorē/ i qntū reluxit in eis
ymago dei sīplitate diligite/
qd/ hug omēs sm caritate dili
gendi sn qualit agnam q sut
fres vri eo expō & ecīa sicut
& vos regnāti dei timete. a
more filiali regē honorificā
te/ ingenitu gen p sana doc/ Ser
ui xpo stipi bris plenty insēuit
omē gnalit. hic gnr insert
exemplū aliquiby fraudibus
spalit & primo instatu spuali ge
instatu giugali iijo ecclo insta
tu pastorali impm vltra/ ibi
in statu inuenili ibi similiter
adolescentes/ ōma nduas ep.
primo ponit sedm documētu ho
q confirmat p exēm & in hoc cm/
ecia primo dicit Serui subditi
estate in omi timore dno/ hic
accipit omē p toto totū aute
& p fim idem vt methr/ est
igit sēsus i omi timore/ i. p toto
timore. e aute timor p strib/ qn
quis caueat nō solū offensā dei
sī ecīa pnas qp dm. io subdit
nō tm bonis & bene moriger at
& modestis/ vt impatibus sīm
modestie/ tm bonis & ecīa discol
i. discordantibus ab eis moribus
ee impatibus nō hec e em gra
dei/ i. res gratiosa ecīa deo.
qp e sup eos gradus si pp qsciaz
dei/ i. pp qsciam timoris sīm qp
aliquis dr de deo qp nō vult
implē mandata & ecīa qsilia
sustinet quis iustitias/ i illatas
a dno penas patienter tuste/
i. patienter sustinens qp infert
iuste qd declat gnr/ e/ Que
e em gra/ s. sup eos gradus si
peccantes & colaphizantur sus
fertis/ qz & nulla & magis est
iustitia & si bn facientes/ i. bn
facientes dno vere patienter
sustinetis/ qp dm penas ab
eis illatas nob hec e gratia

apud dm/ unde rediit sup eos qui
cōmis pmiū. hic em. hic qui
dictū suū confirmat p quo/ & hic
em vocati estis/ ut in iurias pa-
cien. tollētis qz & xps passus est
pro nob filia. & mitto maiora & ps
tra usq ibi tradebat aut iudicāti
se iuste. i. pylato qui iudicat fauc
et cesari timore dampnauit
eū iuste. qo sequi. tradidit aut
se pylato qz tradidit se iudicib eū
querentib ad mortē. quib obui
auit & ego sū. si qd me quęritis
sinite hos abire/ facies qd ediuū
erat eū pylato hec aut. ediuo
ꝯpte posit possit. qo alacrica
ad prem & maxima raptare ad
nos/ ꝯpte vo iude et maxima
cupiditate ꝯpte iudeor. qo max
ima malignitate pp qd mpo
fuit sume mitia/ in alijs aut
dampnabilis & iniqua qui pa
tra ipe pauli nicodemi suo/ pena
pipis debita sustinēdo sup lignū
fixe crucis ut pias morti/ cōfit
cessat ab actu ogandi iustice vi
uamus/ i. xpo qui e mā iustia ef
fectiue aug iuuet/ qui sui m
corpe. qo colaphizatib & passio
nib sanati estis/ ap. ait. m. strm
tatib. qd declat uulg. & erratis
enī/ ante quisione sicut oues
errantes/ p. de uia viaz & qui
estis ad pastore/ & xpm qui pas
uos corpe & sanguine suo in eu
hac sacra & etiam audet vocat/ cat
saluti sup intendendo. epus em
grece sup intendes dr latine ab
epi qd & scopi. qd e intē
ad. ꝛc.

De Capitulo iiij

Similiter et mulieres/ hic
agit de mulieribus existentibus in
coniugali & qo voluit ad in-
formandū oēs mariales & in fide
autē oēs vnam mēs/ ꝑma i duas
qz primo informat sexū mulebre
qo vilem i viri similit. ꝑma ad
huc duas/ qz primo mulieres in-
mat de debita subiectōe qo de
honesta grece i quarū sit. circa
primū dicat similit & mulieres
subdite sint/ in hoc confirmat se ad
priem precedentē. nqua agit de
subiectōe sororū ad dnos suos/ vi
ros suos/ nq̄libz magis virtuosū
qua & mulieribz pp qd ad eos pti
regimen & ad instruas dom
ut & siqui/ s. viri nō credut/ vbo
predicacionis p mulieru cōuersacionē/ i.
p vxor silaz conuersacionem sanctā
vite/ predicacionis oīm luciane/ i.
quitate ad fidem xpi. qd dicat
i. cor. vir infidelis & vxor infidelis
p mulierem fidelem sanctificatus
sanctam cōuersacionem vram/ e uos mulie
res memore/ filiali ipiq dei & matris
huc modi loquendi de tria p ꝑma
ad him. qz sit frequēs in sacra scp
tra. de vxor/ hic qm agit de
mulie/ qrē/ que sit honesta
& nō curiosa io dicat quarū nō
sit exterior capilla tua/ i nō
extrinsecq apparens videnūbz. p hoc
e ad pulcritudinem mundicie aut
ornatū auri/ i. ornamenta au
rea capiti sicut corone auree
& huiusmodi aut indumēti vesti
tuli/ cultus sic dr aut cultu
i. ornatu indumēti vestimentoz/
i. indumēti minus pciosi aut
curiosi pp qd dicit indumenti
vestimentoz/ p excellentiam sic
rosa dr flos flor & qui absco
ditus e ho cordis/ i. mens ipsa
que dicit ho mentis. ij cor.
iiij. hijs qui de foris e ho mē.

coniugat cū ꝑ qui mig ē remo
uāt de die in diem mā ē incor
ruptibilis ⁊ ꝑ hō interior i mu
liere sicut i viro ⁊ ꝑ oīs oīs
ē hō mulier est oīs hō pie
cū ꝙnie latus in incorruptibili
quieti et modesti spūs/ dicat aut
ꝑus huiusq quieti ꝓpria na ꝑtinet a
passionib⁹ corruptibilis ⁊ insaciabil
⁊ modestus/ ꝑp in actibus hūanis te
net moda debitū ꝑm modū omn
rōne rationis ꝑmit sīc ꝑ virtutes
eius operatōes sicut iustiā liberalitas
⁊ hmoi/ et ꝑ iste fuit vē iustiae
sicut dicit gūs omelia viij de
diuīae fuit que nos diuites vir
tutib⁹ fecit ꝙ subdit qui ē mag
spectu dei loquebat/ Sīc em hic
oīr moneat eos ad suū ꝓpositū
de ornatu ⁊ subiectōe mulieru
sic em alij ꝑ. tpe ꝑphe ⁊ sce mu
lieres spōntes/ t deo ⁊ no mlabi
li mūdo ornabat se/ diligent ex
nam virtutū meminī et ꝓpt ea
rabat de egressu/ subiectē ꝑpis
viris eis obediendo ꝓnūciis et
honestis sicut sara obediebat ab
rahe vnde gen xxiij° ad eius dic
tū celebit gr̄is sicut similit facias
mde pncs dñm eū vocans/ dnā
ibidem dicit ꝓpter q̄ sermū ⁊ dnā
meus vetulg e st voluptati operi
dabo aliq e filie bene facietes/
ꝑ sic ea imitam/ tremōr pueri et
no timentes ullam ꝙturbationē/
q̄ d sic eam imitando no ligetis
timere/ quod ꝑ nos exequi virtū ut
familiam vemat aliqua t bacio
vir similit hic oīr instruit viros
de vite sue cohabitatōe/ sm sua/
aliqui exponūt hanc cohabitatōē
de redditōe debiti/ que d sic sm
sam nat vir no moueat ad hāc
libidine ⁊ plis amore ad dei cultu
educande q̄ ea exponi ⁊ magis
gsone placentib⁹ ⁊ sequentib⁹ ut di

de cohabitatōe domestica inqua
mte d ee subiecta/ ut dictū ē
et eod mō vir qui ꝑest d ꝑ ee
sm sam/ ita ꝑ no tractet vxorē
sicut ancillam ⁊ sicut soā vnde
⁊ mulier facta ē de latere viri
non ipo ꝓ subdit q̄ i sermonē vas
dō mulieb⁹/ nā mulieres i ser
mone sue viris corpe de oīr
cursu/ et eā mēte, ꝑp mīng viget
intellectu ⁊ rōe impacientes ho
nestē/ eis prudēdo de victu ⁊ ves
titu sufficienti ⁊ honesto sm sta
tū ⁊ ꝑsas vēs fraudatrices tranquil
cohēdib⁹ grade vite/ t vite beate
ad quā ꝑ gram ꝑvenit ⁊ eque em
vir ⁊ vxor sue cohēdes vite fu
turē debent imūnia sociali/ qui
uē. ꝓpter subdit ut nā impediat
orōnes vre/ nā cū vir ⁊ vxor
nō sut bene concordes mlg ꝑnt
oīam vacatve ⁊ cor ordes sut
mlg exaudibiles/ in fide/ sic
reuerit aptius ad informandū eos
qui/ ordinādo eos/ dno ad ꝓ
mū ꝙ ad dñm ibi dñm aut sm
cās ad se qm ea imo ꝑma i duas
ꝑp sms ordinat eos mediante bea
to impressione mali ibi no vadet/
Error sm dicit in fide aut una
mmes/ fides aut accipit una
ut t vetus theologica ⁊ sic i duat
eos ad vnitatē ecclie/ ut nō sint
inf eos spasmata alia ut est
vitus moralis/ ⁊ sic fides idē ē
ꝙ fidelitas ⁊ hoc inō inducit
eos ad vnitatē fidelitatis mutue
qd subdit in aliquib⁹ libris in
orde ebreor/ nō ē de textu nec ē
in libris correctis ea ꝓficientes
ad in uicē/ sicut membra vnig cor
pis mistica ipius xpi ꝑ hoc em
talle uidet illi qui patiē cū ꝓxi
alios sibi ꝙficientes/ sicut cum
sustinēs glie pondus corpale ꝑp

alij cū eo oīm se supponut ut ꝺ
ꝑphus ip̄e rethꝰ fr̄e mitat̄ amatores
t̄ gnitat̄ fidelit̄ ꝓ lig quib⁹ sit
ꝓ se diligendꝰ ei magf̄ t gnitas
diligenda mīhicordes demōstrās
indigentib⁹ t̄buendo mōstri
in omīb⁹ mag debuit teneꝝ hui
les ut nō de ꝓdictis ꝓ sup bram
eleuem ꝑ tātū attribuat̄ grē dei
non reddentes hic gm̄ ordinat
fideles mpressione mali mquo pe
quis dupr̄ de ordinā mo ꝓ
audacia vite rependēdo. aliꝰ mo
ꝓ timorē in pusillanimitate dei
derud sq̄t̄ p̄mo remouet ꝑmu
ꝺo ꝑm ibi t quis est ꝑma i duas
ꝑ. ꝑs monet vite nā repiedē
do mducit adhoc auctē scīptue
t qui em̄ Greca ꝑn nū reddentes
malū ꝓ malo i factis i iurios
ne maledictū ꝓ maledicto sed tibis
contrarios sis ꝑ ēgris bndicentes
huic rei assignat ꝺ ꝓ inhoc
vocati estis ad fidem catholicā
ut bñdictione dei & hēditate
ꝓsideat̄ que nō dat maledicat
ꝓ quod̄ saluator luce vi⁰ benedi
cite maledicentib⁹ vob t qui en
volt hic gm̄ ad spōlitū mducit
auctē scīptue ꝙ ꝺ eorum ꝺ qui
em̄ vult vitā diligē hic ꝙ m̄r
s. beam maqua nullꝰ mouit t
vidē deos bonos inbeatitudie
celesti vbi dies nactib⁹ nō int
rupit faciat supple ꝙ sequit
cohercēat lingwā suā a malo
ut nō reddat maledictū ꝓ male
dicto magno t labia eius ne lo
quat̄ dolū cont̄ maledicentē
sibi machinādo malū inocculto
declinet autē a malo in opē
t faciat bonū hec sūt em
dicte ꝓes usticiā inquirat ꝓ

cem cū ꝓximo eaq̄ iurioso
nō oīm ꝺ ꝙ ab eo ꝺbz
habz precm habentes t ꝓsit
onē t ꝓfectū sequat̄ t salutē
ro cui dicit ꝙ oculi dm̄ sup iustos
sicut sup̄ ꝑdilectos oculus
em̄ dirigit ad id qd̄ ꝑdilectū amat̄
et aures eius ad ꝑces eoꝝ tñ
pater ad ꝙcudiendū vultꝰ autē
dm̄ ꝑ nre t mdignantib⁹ unde
mlt⁹ fit hec ire dm̄ sup fa
cientes mala ad eos puniendū un
ius ꝑdilectū ut ꝑdat de terra ꝑ vi
ue cui memoria oīm ꝺ quis e
hic gm̄ remouet timore mor
dinatū ꝓ quē ho cadit impusil
lanimitate t frangit̄ ꝓ iniqtā
tā ꝺ t quis e qui nob nocē
ac nos ꝓsequēdo ꝺ boni emu
latores fuitis q ꝺ nullꝰ t est
hic .bm. isti casꝰ t neutri quis
amatorib⁹ qd̄ mptat̄ ꝓ emlā
tionē sed melioꝝ mflat̄ amatā
tudē ac imitat̄ ꝓsecutores non
sue ad detrīm ei ꝑ magf̄ ad util
augmētū ꝺcō fidei t si
quid patim̄ ꝓ iustitia beati
estis beati mīsce t postea cetti
mre si ꝓ se uelit ꝺ gcludit ti
morē autē cōm ne timueritis
timore dēcientē a bono vir
tutē t nō gtle mīm impacienē
ad ūsa suspendēdo ꝺ dm̄ autē hic
gm̄ ordinat fideles ad dm̄ t
ꝓ mducit eos ihū ꝓ ꝙ ꝑ
ad dm̄ autē bñ ordinat homo
ꝓ fidem cūtate formatā t hoc
nichlo ꝺmu e ꝙ hec fides ī cō
corde firmet t ꝙ ei ad hoc ꝺ
dm̄ autē xpm sanctificate t sīc
tum em̄ i vna ꝓ ide e ꝙ sīc
mus mcordib⁹ vrīb⁹ sibi firmit

adhendo qz firmꝫ ⁊ inscissꝫ qui
him ⁊ ut hec fides ad alios di
uet pt qntũ ad hoc subdit patri
semp ad satisfactionem que sit ue
mo fidelis simplica qui potit
ad magis p uecto in fide fidelis
credni alio mo in fidelis fide
rnabilit reputanti ima
satisfactio est p doctrinã caritatis
ha vo p fidei rnabilit de sen
sione credendo q gimet omne
tatẽ ⁊ q p maculã a deo
firmata ⁊ qui no pt esse
testis fidei ⁊ hmai him gram
a dno data qui descendentium
et pc p mittit luce ⁊ cp
dabo uob os ⁊ sapiam cui no
potunt resistẽ et gdicẽ amb
ad usarii vri am in ista defen
sio dz carere p suspicẽ ⁊ uera
cia deo subdit ꝫ cu modestia
i mo debito ⁊ honesto et timo
re dei gsacon hoies boni ita
q sit bona dispositio mtis ⁊
ei tis ut in eo qd de hmi de
uti reputantes uas fatue et
male credere confundant m
se ipis de bona vra misione ⁊
ita gustãde ꝫ ⁊ q pp que
tus ad usi ho a side no cadat
⁊ qntũ ad hoc subdit me
lig ⁊ em ⁊ iugat sic ira be
ne facientes fide p dilectionẽ
operante patri ad usa quatus
si velit voluntas dei p fidelio
ribacde qꝫ male facientes i m
debite resistentes ꝺeua ⁊ de
hic ad pfectũ nducat eam
de xpo inquo no potuit pem
eam qntũ ad primam fidei qdi
dem s. eius affirmationem i corde
credentis na in eo no fuit fides

ꝫ clara visio ab instanti gref
tionis ꝫ qntũ ad alios duos
s. qntũ ad fidei dilationem i alijs
⁊ sustentacon ad usq pp eius
vitatẽ ponit eam de xpo ⁊
p̃o qntũ ad ultima ut gemuet
se hre i mote precedenti d na
⁊ que semel p peccis s. aliemis
mortuus e ⁊ q3 dedit nobis
in hac eam ⁊ dicit semel qꝫ
re suscepit ad vitã i mortale
et qz vna mors eius sufficit ad
omia delenda iusto p iustis
ut ipos iustificaret ꝫ subdit
ut nos afferret deo mortifica
tos quide carne i m sensibiles
factos ad desideria carnis viui
ficatos aute spũ i. spũbiles ⁊
mobiles factos ad sequẽd im
petũ spus sc inquo nec gm
ponit eam de alia q dicẽ s.
dilatãe fidei p pdicationem ⁊
primo ponit de empta p̃o in
fert correlariũ i qp ⁊ duos
circa primũ sciendũ qp pdicat
nos vocando ad primam petates
sui tpis ne pirent in diluuio
fuit figura pdicantis xpi
p se ⁊ discipulos usq ad fine
mundi. vocando petates ad pe
nitenciã ne pant i iudicio
finali pp qd de hac ponit eam
p locũ amicũ faciens argumẽ
qz si illos vocauit ad primam
multo fortius vocauit ⁊ vocabu
alios ⁊ hoc e qp ꝺs inquo
i. ad figurandã vocationem pecco
mortificandam carne ⁊ viui
ficandam spũ mo dicto ⁊ hijs
qui incarcere erant ligatis q sue
tudine peccandi him i. p̃o
v. iniquitates sue capitur ipũ

et suis bꝰ pcep suos gsingt
ꝙ erat que nec hm ꝙ dicat ꝓ
vij. ois caro corrupat via sua
spu veniens ꝑdicauit s. p nec ei
inspirauit facē archam et pe-
nitenciā ꝑdicāe licet eni nō
fuit adhuc humanitas xpi bꝰ
supponit ē eternū hebdo tm hic
dqꝫ heri et hodie ipe ⁊ insda
qui mercedulē fuant alīs/ ipi dō
laqueū p nec ꝙ nō credebat
ꝙ diluuiū debēt in vndaē qui de-
spectabat dei pacē/ patres ad-
mirabāt ē xxx annis hm ꝙ dr. qui
ē crucis dies illig ē xxx anor
cū fabricaret archa/ p nec et
filios eius inqua pauci/ i. vīj ai
ē. nec ⁊ tres filiī salue facte sūt/
p aquā inmēsū eleuauit archa
in sublime aēra qui vīj ista
exponit glō/ ⁊ doctores omit
passū ihū xpi ꝙ hec exposicio
capud mistice carcerē p cōpue
tudine petrandi ideo aliē pt
dici absq; p mudāo bꝰ ꝙ hic ac-
cipit carcer ꝓ limbo infeem
inqua detinebāt pres antiq
sic exponendo inquo/ s. pluēs
offerret deo patri ⁊ hijs qui
mercedē erant/ i. in limbo spu
veniens/ ꝙ cū descendit ad
detentos in limbo corpe iacere
in sepulchro ꝑdicauit/ ꝙ tūc
eis ministrauit sue incarnacois
et redempcois mysteriū et de-
clauit int quos erat aliqui
qui pierat in diluuio cor palā
ut pt dictū ꝓbabilit ꝙ videtes
diluuiū imaresce hm ꝙ p dicat
nec crediderūt multi qui p
erat incredulē et penituerut
de pcīis suis/ ⁊ sic descenderet
ad limbū cū pcīis alīs ⁊ hī aut

qē hꝰ dicat ꝙ diluuiū sic ver
subito ꝙ nō potuit pēnitere
hm ꝙ vi. saluare dicē luce tm
edebat ⁊ bibebant ⁊ uenit
diluuiū ⁊ p didit oēs. Dicend
ꝙ licet subito venit ē valliblus
⁊ plana tra nō bꝰ sic ē mon-
tibꝰ ꝙ aq̄ incremēto sūo po
fuerūt xl. dies ⁊ xl. noctes ⁊
sic habitantes in altis arduis
videntes aquas increscē siue
diu erat nec. paruerūt pēnite
⁊ fere de alīs sic ꝙ dr ihs
dicit/ qui mercedulē fuant alīs
s. ante in vndacōm diluuij
⁊ nec crediderūt. ut dictū ē/ cēta
exponat siue ꝓpīus ꝙ dō ⁊ vos/
hic exp lect/ inserit correcta-
rium/ dicēt em paucos p aquā
fuisse saluatos in diluuio nūc
tū archa eleuauit eos a tra
ad dr ꝙ sitī nō aqua baptis
saluat spualit ꝙ p gram ē data
eleuat meres a terris de side-
riis ad petendū celestia ⁊ hoc
ē ꝙ dicat quod ⁊ nos nūc sal
nos fecat spualit/ nigat sic hu
bapta sitīs forme/ i. nō sitī
tū ꝙ plures saluatur p bapm
q̄ nō saluator/ tū ꝙ eleuat
aeremis ad superna nō dicto
sicut aqua diluuij saluauit
noe. et qui ea ad fecat/ cōfirt
eos eleuando ad superna non
carnis de posicō sordiū/ q̄ di
ctus bapt nō ē solū mundē
corpis ⁊ pīe in lacde mentis
ꝰ subdit ⁊ a sue bone/ intro
gracio nā abapticando/ queri
credis in dm ⁊ vndet/ credo
p se si ē adultꝰ aut p parentes
si ē puerulꝰ/ fides aute ea
formata facit ꝙ eadem i dm ten

denetem ꝛc ꝯ mdm/ quiqꝫ cu
eo quod p̄diat qſcē lunę/ ſꝫ
tendent ī dm̄ p̄ſurrēxīne dn̄
nr̄i ih̄u xp̄i/ p̄ quā hēmꝰ intro
itū ad celeſtia ꝑm qđ dicit̄ in
collecta paſchę/ deus qui ha
diernā die p̄ unigenitū tuū
ēternitat̄ nr̄is adiuit deuicta
morte ꝛc̄/ qui ē indepta xp̄i
dei/ p̄ ſuā aſcenſione ad vitā
aſſūpta ē medlā ⁊ ſedet a
dēxtris dei/ de gluciens mort̄/
qꝫ reſurrexit ad vitā ī mor-
tale ⁊ qꝫ aliqut a nob̄ mor
te culpe ſubiectis ſibi angel
ſtrāibꝫ ⁊ vīrtutibꝫ/ hīc angel-
or̄ tres ordines exp̄mūt.
unꝫ de īſedēti ꝛcdīthie cu
dicit̄ angelis/ ⁊ duo de media
ibi ⁊ p̄ncipib̄ ⁊ v̄tutib̄/ ⁊ p̄ hoc
oīs alij īntelligunt quibꝫ ho
ſpe p̄ficit ꝛc̄.

Cap̄m ſ̄ptum

Hoc igit̄ hic beat̄ petrus
ordīnat fideles ē ſui ⁊
ꝯ reūtit̄ ad cad̄ mādu
cād deſpat̄ p̄mi ibi auīe aut
tat cū reuīſa materie ſit m
memoratibꝫ pp̄ gregoriꝰ v-
tutu vnde ⁊ aug⁹ p̄ etīm tract
tat de felicitate ⁊ ibī redit ad
tēptandꝫ de ea ī fīne libri ꝛc̄
vē ſui beue ſe ih̄ homo qn̄ cād
ſubdit̄ ſpū hoc aute ſit p̄cq
macādam ⁊ gemīſcendū re
ſſione ⁊ p̄ diem ſuīcoꝝ aſſi
ſtacēm q̄ pō ibi ām ſtīmꝰ
circa p̄m dicit xp̄s ihīt̄ paſſꝰ
ſe ī carne ⁊ nos eū cogitāde
armam̄/ ꝑ talis cogitatio ī
ducit ad macādam carnīs/ et
repſſione gemīſcē carnalis
deo ſubdit̄ qꝫ qui paſſꝰ eſt
ī carne/ ⁊ redegit carne ſua
ī obedīa atte deſſit actib̄/ car-
nalibꝫ ut ea no hom̄ deſide
rijs/ ⁊ voluptatibꝫ carnīs quas
q̄nt̄ deſiderāt hoīes ſi volū
tati dei/ ſcī/ īnīgat̄ ſic hēa ſed
voluntati dei ſuat/ et obedīdo
qđ reliquū ē tpis ī carne/ ⁊
reſiduū huiꝰ vite ſufficit eīm/
p̄ctū tempꝰ ſcī/ ⁊ dꝫ p̄mēnti ſuf
ficē ꝑ p̄cto tpe vixiſſe carnalit̄
qua vita gentes valut q̄nt̄
⁊ appetūt ⁊ p̄ hoc qđ dicit ſuff/
intelligenda no eſt appdcio
vite plūs ſi magſ reſpūacio
ſit etīa alt̄ exponit ur hec
ꝛa ſufficit eīm p̄ctū tpis/ augꝰ
ēn eo qđ ſubdit̄ ad valūtatem
gentis q̄ ſumāda/ q̄m aliqui
ſe lauat ad p̄cta carnalia p
alias/ monita qui ambulauīt
ī luxurijs/ q̄ntū ad actū exteīorē
nde ſuīcoꝝ/ q̄ntū ad affectum
mētis ī q̄bꝰ tangit vicia
q̄ib⁹ qđ ē mētis tū luxu-
rie/ d/ vinolentijs/ p̄ excessū
ī vino cōmeſſatib⁹/ ⁊ cubi-
potatoꝝibꝫ/ ī ebrietatibꝰ quibuſdā
q̄as aliq̄ ſūt avīm pdicā
one ⁊ illicitis ydolor cultibꝫ/ q̄
cultus frequēt̄ oriūt̄ exp̄das
[illegible] ⁊ dit̄ ꝑ
cāc ⁊ bibē ⁊ ſurrexerūt ludē
re ydolatrīe īnīquis ad miranti
fideles ⁊ luxuriosi no q̄ēt
tibꝫ malis ⁊ ī qꝫ no gramitarū
amplig eos ī p̄dictis vicijs
blaſphemantes/ xp̄m ī q̄ credit
qui reddent rōnē/ ī iudicio fi
nali pp̄ hoc eīm ⁊ mortuis ī
infidelibꝫ ꝑm ī ad mt̄ vīg dimit
te mortuos ſepelire mortuos
ſuos euāgelizare eſt ut iudi
cent/ id̄ ut credentes q̄piet

sm hoies incarne/ r ab hoibus
carnalit viuentib uiuat autē sm
dm/ Eo q̄sione em ad fidem ꝛta
dus q̄ecit p̄ sm occasionaliter
sm aliter de intencōe ewā ge
liz aniā fidem/ Sm autē hic
p̄o sm repssum carnaliū viciop
ut dicat em autē sims appmq̄
bit ep̄ de die i diem nemo scit
ꝑ quid ē cogitanda tanq̄ sp
mqua ꝛ talis cogitacio repi
mit carnalia vicia nā subdit
esse gō prudentes/ r dab pui
dentes ut i apparcat mūdi
et vigilate in dnīb⁹/ ut deus
uos dirigat sine cuiq̄ dirccōe
nō poteris uiuē mide Ante
oīa hic gr̄ vrilit ad oīa
uendū fideles rogat p̄rimꝫ
p̄mo ingnitacōe bonop̄ hō m
repssione malop̄ i hmi/ Circa
p̄m dr Ante oīa ēt q̄ caritas
excellencie ē ceteris vtutib⁹
p dop̄ p̄imo agior autē hoc ē
caritas ta subdit q̄ caritas
opit mltitudīe peccā/ ne vi
deant tanq̄ dīns iudicio pu
iendā si q̄ caritas dr oīdi r
ope alit nō cēt vē sm q̄ dr
Caritas omnia xp̄o/ Amor dei mi
quit ē odiū operat em magna
si est si autē offuri renuit amor
nō est Ideo subdit Ho suta
les īmuice sine murmuacōe/ de
eo pemp hospitio vnusquisq̄
sicut accepit gram/ ad nā vtā
lit in alterut illā ām̄istes/ alios
gnacios gratis ꝛ benigne sic
homit dispensatores/ dīno vro
gforme ep̄ dat gratis ꝛ liber
liter mlta formis gre dei/ videt
em hic deus pcip loqui de gra
gratis data que dat ad utilit
ecie dei ꝛ hoc ē mlta formis
sicut dr aplus p dop̄ xp̄o Alij
quide p̄ sm dat sm sapiē alij
sm scīe ē ꝛ in sme includit q̄
aute oīa operat vnq̄ atq̄ idē
spūs dividens singul prout vult
q̄ ep̄ in vsu tal gre requit mēo
rcta nā subdit Siquis loquit/ eo
hortacōis vba q̄ si mones dei/
r tanq̄ bona attribuat deo et
nō sibi Siquis aute ministrat/ ege
tibq̄ talia bona tanq̄ de virtute
quā administrat deus/ r attribuat ho
deo qui dedit sibi valitate et
facultate q̄ faciendi ꝛo subdit
ut in oīb⁹ honorificet deus/ i
dop̄ xp̄o gia inglozia dei fiunt
p̄ ihm xp̄m/ qui ē mediator dei
ꝛ hoīm ꝛ hmi hic ordinat fi
deles impassione mali pene
ab adustionis fidei vnde hic m
vitat eos ad gloriam martiū
Circa q̄s primo mouet ad q̄ fidei
ho tollit scandalū ꝛ ex
hortāmi/ Circa p̄mū dicit Fm
nolite pegrinari/ r a fide aliēi
m secundo/ p̄ scandalū sic dicēs
gnit ut scia alit ex quo mgr
tribus sic valitet portari/ vnde
de alienari/ r corpe elongari
timāc mortis ꝛ minuet/ infer
uōe/ p̄ scandalū hic em hoīatus sit
fugere ih̄m p̄fectus ē removere
n meam ut qm̄ p̄ scandalū ē p
sonat ꝛ qm̄ ex hoc fidei apparet mgr
bom ecie p̄p̄ q̄d fit elongatio
ad tpe ꝛ nō timore mortis
sicut paulus fugit de damasco
ꝛ de ihrlm actuu p̄o qui ad
temptacōez vnde fit r ad ap
bacdem fidei vre qi nō ad vidi
gendum/ r nolite pegrinari dictis
medijs q̄ p̄ scandalū ad mortē sit

aliq̃ nouū ep̃ mīa ante uos sust̃i
mucrūt martiriū & gnerūtes xp̃i
passionib⁹ p tallcrubiam marōis
gaudet/ spū ut & in eoꝝ lacte
glorie eiꝰ/ & tanta visione ipōs
ad quā p martiriū p ueniē gau
dētes exultantes/ eternaliē an
gelis & ois p̃ōi/ hic q̃m tollit
crubescentiam & p̃ō in ūb diab
& ois p̃ōi/ p ūba ignominie sa
uū illata i nōe xp̃i/ & p̃ gfes
sione nois eius sū eritis/ primo
inspe & postea in re. q̃m q̄d est
honoris glorie & uirtut⁹ dei/ ita
q̃ homo referat ad opus uirtu
tis glorie ad gsac̃ bonū testiom
uirtut⁹ uō. ad triūphū de dyabo
lo/ & qui i eiꝰ spū/ & spūs scī
qui dicit spūs filii sicut & patris
nā abundanter p̃cedit sup uos re
quiescit/ & in uobis spaliē hitandō
ut alibi sup uos requiescat/ sicut
scīs sup equū/ dicens eū fm
libitū sic spūs scūs ducat tales
fm suū instinctū nō unū/ qui
spū dei agunt hij filij dei sunt
& p gnē q̄d e honorius & glorie
mītorū & uirtutis opatiū lu
lucrat in eis. Nēma autē/ hic se
tollit crubescentiā in sanctis d̄.
Nemo autē uestrū patiat sicut
homicida/ illi enī qui peccant
p suis crimib⁹ rōnabiliē crubescūt
si aut ut xp̃iāg/ & p fide xp̃i
patiat & nō p̃mē nō crubescat/
p hoc & opus uirtutis q̄d nō
crubescibile si magis honorabile
deo subdit glorificet autē dm
in isto nōe/ & q̄ nō solū uocabit
xp̃iāg si cēta fidelis xp̃i testis
p martiriū sanctor⁹ cū grecē testis
dicit latine/ fm tempus & ut in

apud iudicē/ & q̄ dempnacio ad
mortem a domo dei/ & a fide lub
xp̃i īp̃mutua eīm cūcta mlti
tudo sibat p martiriū sicut p̄dicat
saluator xp̃s dñs/ dicēs hora
ut omis qui interfecit uos arbi
tret⁹ obsequiū se p̃stare deo. Ti
aute p̃mū cuncti/ multiplicit tat cō
dempnacio quos finis cert qui
nō credunt/ q̄ d̄ incōparabiliē
durius & q̄ dempnacio ad mortē
eternā/ & si iustus uix saluabit/
& p multas tribulacoēs oport⁹
eū ingredi regnū celoꝝ/ ubi
omnīs tā impiꝰ & pcātor ubi
parebit/ q̄ d̄ nusq̄ una t misēr
mi p̃fundo absconditi erunt &
sic q̄cludit oīm de iustis pa
cientib⁹ d̄/ iterū & hij patiunt⁹
martiriū fm valitudinē dei/ q̄
sic ordinauit sicut fidēli cuiq̄
q̄medat uas suas in bn factis/
& sic secure eas q̄ruat & cum
angel⁹ gloriose coronat.

Christus postq̄ cum ꝑtu
litus petro in formauit
fideles q̄dā & suos &
quotidianis spaliē & postea in
posuit in formacōib⁹ aliquas
in q̄m hic in scīa spaliē eo
istentes in statu pastōle d̄/ De
mōes q̄ d̄icunt autē sēmōes
epi. p̄sbēri. & doctores ordinēs
de aut/ ubi tristicia nam hz
si senex habet oculū iuuenis
uidet unus ut iuuenis Antiqua
hz si p̄sbr habet oculū iuuenis
debet eīm ee mīster exēle ma
tui moribus & exēle obsequio
humilie & caritatiue gsequio/
& gestus eius in exēle & affabi
& testis xp̃i passionis quos

ego vidi ait alie testis xpi premi
ꝙ p eo fui parat ad martyriu in
carce herodis actuꝝ xpi qui z eig
que in futuꝝ revelada e gloie
gmicatoꝝ i ad hoc ptinet fracta
visionis glie xpi mirifigurate
illi se nte oculi petro z johi
z jacobo in forma humanitatis
gloiosa. inqua apparebit gloia
manifeste i iudicio ad alie gmi
catoꝝ i pdicatoꝝ gloie xpi que
revelanda est in futuꝝ mo dicit
ergo ponit formā siue obsecro
d/ pfate qui i vob e gregem
dei i ipm gmissu vice regnmi
pudentes/ de pabulo vbi dei z
cubā sacri no coacte sz spōta
nee/ p no amore alicui sz libere
nec turpis lucri gra/ i ꝑ tale
qsu sz voluntarie/ ꝑ honore dui
mi nec ut dnantes inclerios/ i
no elevati p superbia vel pfacio
nis sz forma facti gregis/ ly fa
et nra casg z ibi mit/ i/ tenetes
humilitate ad subditoꝝ mor cas
z ego alios/ ita ut humilitas sit vā
z no ficta z cui apparuit princeps
pastoꝝ/ s. xpc i iudicio papiet
in mare ssibilem/ i inde pcebile
coronā glie/ i ama sit z rare
Similit/ hic vltio in scdo ex
hortes instatu nunc mil z pa
re humilitate q dr ee i nuembg
d/ adolescentes subditi estate
semetipsis/ reuentia z obedie
debita exhibendo omes em
inuicem humilitate insinuate/
i vbis z aplis de mrate ut
exercetis nos mutuo ad opa
humilitatis qz dns superbis resi
stit/ ut pz de cicitate angeloꝝ
superbientiu z i clevatoe hoim hu
miliu ad loca angeloꝝ ꝑ qd se
cludit humanam/ i/ omne fallia
tudine vitiu placentes in ea
no ꝙ ob mittatis facē quod mise
est ma hoc e ssz tempale dm sz
ꝙ ipi teneat assequi ome bonu
p virtute dei sobrii estate/ que po
inserit eos de vigilantia z so
brietate q sue multu nīe/ d/
sobrii estote/ i victu z vestitu
et vigilate/ i diligenter a peccatis
pcauete qz ad hoc saig vr dyabolꝰ
tanq̄ leo rugiens/ p scelera cir
cuit/ p malicia querens que de
uoret/ incorpando sibi p mala
lem culpa tui resistite fortes in
fide/ scōta caritate q e armatu
sufficiens ad sibi resistend sicut
eos eande passione/ i demonib
in sultu z temptacem ei que
i mundo e vre fratnitati fieri/ i
scribg vrib p studii dyabli/ q d
re sistite dyalo sicut z ipi et ꝙ
re sistentia tal indiget dna af
flictionu ideo subdit deus aut
omis gracie/ s. dator qui vocauit
nos/ p fidem in eterna gloriam
suam/ finalit gndam i xpo ihu
i. p xpo ihu modicu passos nos
cmi pena. qualis e malicia vo
etne et eff vo mercedis expec
tate ipe p faciet/ ad ad qd vni
uos no sufficiat z qsi mabit
vrom fragilitate salud abuerꝰ
gram vob data qui gloriat/
Siluanu qz e ultra pls sue
g clusio huiꝰ epte inqua plno af
tendit p que scribit ut recipietis
eam sint machi eti qd emana
uit a petro z no ab aliquo pseu
da apto d/ p siluanu fidelem

sem vobis ut arbitrar/ b̄m ut sapi
ut melig possitis veīe ⁊ q̄
ad implend obsceōis/ v. ab sēcido
monēs ⁊ no impans/ de ꝓdictor
implcāt ⁊ gestoīs hanc ee ve
rem gr̄am dei/ s. fides carho q̄
inqua staris/ firmit iudicati ho
cos salutat septe fidelit/ qui ai
co ceant rome vnde scripsit hac
epla/ d. Salutat vos ecta/ v. cō
gregatis fidelit ⁊ est mb babyloe/
i. in roma qua figuālit babylon
nat hm q̄ de pēg ho illustri
ū viro/ q̄ sicut babylon fuit
ciuitas maxima ⁊ ydolatre de
dita sicut patet ind̄ incle sic
roma fuit postea sno tpe vn
dicit hoc ꝓa in p̄mone de sab
aplis petro ⁊ ꝓdulo de ciuitate
vna q̄ magna credebat fcasse
religiōe ⁊ nullig resnderet
falsitate ⁊ ydolatrie collecta/
s. ad fidem xpi sicut alie eccl̄e
et marcꝰ filig meus/ s. spualis ⁊
baptismo ⁊ doctrina. Salutate
inuicem/ i. signū mutue caritatis
in osculo sancto/ no adulatorio
sicut absolon osculabat ꝓplm
iij regū xx. no silatorio sicut
joab amasa ꝙ regū xx. no ꝙ
dictorio sicut judas dñm ⁊
proū. no impudico sicut mr
adultā juuenē prouer. ij. osculo
sancto q̄ ē caritatis signū ⁊ eig
famulis dei/ s. dei vab omnib
sipple sit qui estis mecꝫ ihu
xpō pacē sibi ꝙ fidem. amē.

simon petrus
hit mādat scdā
petri epla/ qua
cōscribit dīsdem gēb
et ꝑsēma ⁊ diui
dit in duas ptes
s. in salutacōne
⁊ ꝓ securtatem ha
ibi vos aute ⁊
ꝑsēma pte primo describit ꝑsona
salutans ex nōie ꝑmo/ cū dicit
symon/ qd nomē huit antiq̄
vocatꝰ a xpō ⁊ ab ad̄ucto
cū dicit petrꝰ/ hoc nomen ipe
suit repte a firmitate fidei. et
ad differētiā alteri⁹ symonis/ qui
dictus ē zelotes act. i. de scdā
eccl̄a ꝓpter humilitate cū dicit frus
et ep̄ officij dignitate i ⁊ aplus
ihu xpi/ hoc de scribit
ꝑsōne salutate/ cū dicit his
qui
lu cocqualem nobiscū sortiti
suit fidem/ q̄ ly cocqualem non
ꝙcludit diuisi gradꝫ in fide ⁊ ei
obiectū nā ad fidem inqualibet
requit ꝙ articuli fidei credat
si cm quis vnū salu articulum
discredet nullig fide ꝑtic dctoꝝ
hret. ⁊ ly in fide sit gradus ꝙ
ad explicatōem fiat cm oms
fideles credut oms articulos sal
tem implicite in ignotis maiozē
noticiā plurā credut explicite
similit quitū ad intensionem/ q̄
vnꝰ credit fortiꝰ ⁊ fir⁹ quis
alius ⁊ q̄ ly cocqualem no ꝙclu
dit ꝙ cludit distinctis inde
ex ⁊ gentilū ꝙ gentiles
credentes equalit receperut
dona dei/ mīt que ē fides sic
⁊ iudei vnde nō no/ no cm e
distinctis iudei ⁊ greci nā ide
dns oīm diues i oms qui in
vocat illū vnde ⁊ act. x. co-

nelius et alij gentiles qui crauit ai
spm sm receperut cc) mo sicut in
di receperut indie penthecostes
et hoc e qd dicat ihs gentilibus
gfis quibg spalit sedebat petrus ut
dom est mpno epte precedentis q
co equalle nabisau s iudeis dequib
erat petrg secuti sut fidem et cet
alia dona dei ideo subdit in usti
dei v data p dm et scripte hic us
ticia put est omib vtus sicut acti
pit qhuc vno v. cetn hi lo de
iustitia acquisita hic aute agit de
im fusa gra hic tuo de scbis op
tata bona cui dicat vita uab q ima
et pax in futuro vbi quietabit to
tus hois aspirg ad implcat in
gsmcae dm nri ihu xpi v p gs
tiam qng inpntr q dicit ad pace
illa cognoscendo de xpo q secut
quo cia / totu e sub uno vsu ust
ibi vos aute exclusiue et io e
de salutacae mqua exq exsmit
optata bona et e tra mcata gt
qd sic augat ingsmcae dm nri
ihu xpi quo / ut gnoscat qua
benigne et pfite donata uab cia
que ad vita grē p bmet et pietate
i cultu late q pietas atulit et doc
tozibg catholicis nouat dme vir
tutibus / p vtute dmam q est eo
s. opo dmpm et gsmcae xpi et
dnoz eig derivata e ad genti
les p pdicacem aptoz a xpo
t mēte illuiatoz no sub dit p cog
nicem eig s. xpi nob data ab
eo. qui vocauit nos ipa gloria
et virtute / cui cetng simplias et
pdote aff mp qd totu e ab
ipo p quo s. gloria et virtute
xpi maxima et pciosa nobis
p missa donauit s. spm sm i sug
no visibili et dono inuisa / sicut

p misserat hinc ultra vos autem
manete inciuitate donec indua
mini virtute ex alto et p. xp. 4
em no alueco pacturg no venet
ad uos si aut abiero mittā eu ad
uos et sub dit ibidē eu autem
venit ille spus vitatis docebit
vos omne vitate ut p hec do
spus sci vob data effidam cre
dentes me p dicacē dme / con
sortes natue p dona gre sicut
et nos sicut em p fitiones nales
sut quedā natue dme principa
nes tce nāli sic dona gre n
ce sup nāli et qm accessg ad tm
ad que / includit recessu eternō
opposito ideo subdit fugetes
quas autem hic incipit pscauo
epte / inqua primo credentes in
ducit ad tenēdū firmit fidei vi
tate ho ad pcauēdū oppoita falsi
tate ca n. pia in duas pp. p. pdo pdi
cta inductem ho inductoris rog
i hem / Circa primu sciendū qp fides
sue apilg mobilis est ut dme
sup iacobi n. qd no e p fecta
ustg quasi / no pp aliqua fallitatem
nā fidei ex infirmi no subē
tim p pp opus defectu io crate
tes mduc ad fide opotet pdi
lectaem et alias virtutes dme
ab / et vos aute supple situs cura
omne sub inferentes / ad implēdū
qd subdit ministrate in fide vir
tute / s. dm operandū ut appetat
viua i virtute aute sciam / v. dc
trinam operacois directiua i qua
aute abstinē cia / no salu ab illiis
et etiā ab aliquibg licitis p vem
lentes a consilio p frem inab
stinencia aute peciam / sicut di
cit ap. ps cui autē tentatus erubg
no fuerit / s. / nolite fieri sicut ypocr

ipaaa aute pietate/ hoc aute ē p
fectus/ p hō sic sibi dueq p alīs
nenaa ⁊ alīs plus p gdā sensiog
mpietate aute/ cta aliquab p sās
simtates fr̄nitatis/ ⁊ gnitatis fi
delīū amore/ p bona gig ē dis
⁊ melig ⁊ amore aute fr̄nitatis
cultate/ ⁊ vnione ad dm/ q est
vinculū p fidēs cular nr̄ ⁊ p
ipm̄ oēm pdictoꝝ p fidā/ hec em/
hic gm̄ posit inductoīs dicte vō
⁊ p vō supta ⁊ exopte inducē
tes exque inducent/ ⁊ p quod/
pa vō ⁊ p si accessat inductiom
dicte pcedit mōc magnū bom
et cultat magnū malū ⁊ hoc ē
qd dicat hec em/ pdicta si vabs
ra assit/ in sepabilit ⁊ frons
op̄a vicia nō vanos nr̄ sine fruc
tu/ imo plenos nūcis ⁊ p mijs vos
gstituent/ finalit ⁊ dm̄ nr̄ ihū xp̄i
gnitate/ ⁊ eius aqua visione fot
em̄ hec ē em̄ vita ēterna ut
ggnoscant te solū dm̄ ⁊ quē mi
sisti ihm̄ xp̄m̄ tui em̄ nō ipso sc̄i
hec ceca est/ i intellectu ⁊ magnū
temptatiō/ ⁊ dubius i effectu obli
uione acquiens/ ⁊c ⁊ p fm̄ vidē
obluta sue purgatois p baptiſm
mquo hereuit nona vita p fide
caritate ⁊ alijs virtutib⁹ opantē
qua p fidē magf sathanizite/ pa
cendo de bono i melig ut p bona
qua ēta vocatiom/ ad fidē catho
lica ⁊ electionē/ ad beatitud̄ me
ritauit/ q/d si ēcta abomīs aquib⁹
baptī vidē vocatio ⁊ electio
vra magf ēe fm̄ primē institua
qua fm̄ ēternā dei p destinatoē
ciend̄ ost̄ q hic accipit ēternū
p pbabili ecctiā q ēternū ē in
moralib⁹ ⁊ humanis agibilib⁹ re
quirenda fm̄ qd dicat ps ecclī
asiplinati em est i dm̄ ētitudine
inquirere fm̄ vnūquodq genus
materie natura rei recipit prem
em vr matheatica p suadentē
attemptrē ⁊ rethoricū de mō
stratiōb⁹ expetē hec em facie
tes/ ⁊ qua bona gtinuantes nō
peccabitis alīq/ mortali pcō q
veniale nō pt̄ vitā oīno hec
em habundant/ ⁊ p mīta mita mi
nistrabit nob introitq nr̄e mi
regnū/ qd ē sume desiderādū
pt qd hic gm̄ nos ducit ad ppm
vō supta exopte inducentes/ ⁊ h
ē dux ha pmīt ibi nō em/ pa
vō accipit ex cura pastorali/ nec
mouē de pastore ad in firmū
sub ditos mbros ⁊ confirmandū
et maxie qn̄ sit ab iuu suum
ppinquū ⁊ sic cat impetro pas
tore fidelius ⁊ hoc ē qd dicit.
p qd vos incipia sp̄ monē de
xp̄o/ ⁊ de aquib⁹ bonis ⁊ dicit
incipia/ ⁊ ita fecerūt hoc facia
nr̄ si sp̄ em̄ impn̄o ⁊ quidem
scientes/ bonū facere ⁊ confirtos
nos in p̄senti vitate/ supple de si
dē ēe p quod maliquib⁹ lubē
pmīt valo/ q sub intert dicet
nō sic decreto iusto em ar
bitrio/ vōe officij michi impsam
qua diu su in hoc tabnaculo/ ⁊
viues memore/ qd dicat taber
naculū auc̄ suscitate vos i mo
nitē/ ⁊ excitate vos ad bonā
ctus q velox est de pximo/ sic
bernaculi mei/ scieba em̄ ma
te sua p inquit p ihm̄ xp̄m̄ reuela
cōem/ dabo aute operā/ ⁊ effi
cate ⁊ frequēte hoc facia hre
vos/ sp̄ memoria de gnomicalib⁹

meis post obitū meū/ pastor em̄ bonus dr̄ecat et queat salute sui gregis nr̄i solu p̄ tpe suo ꝫ etiā p̄ fut̄is ut hoz memoriā faciatis. opo impleatis ꝫ dictis p̄z q̄ hec epistam sp̄ fuit vome sicut ꝫ p̄cedentē nā sicut dicit hic ꝓnq̄ erat passioni suę quā sustinuit vome ꝫ ꝫon em̄ hic ponit hꝫ que accipit ep̄ doctoris etitudine qui tanto magis moues ad docendū quāto sait suam doctrinā ee vān/ erat autē petrꝰ de vitate sue duplici via rctꝰ hꝫ p̄ ibi et habemꝰ/ p̄ma via fuit p audiū t metē adeo patre a quo nulla fictas p̄t ee nō dr̄ nō em̄ i doctas fabulas secuti/ sicut secuī poete ꝫ doctores fili natōn secundū vob dm̄ nr̄i ihu xp̄i ṽ virtute/ tabis p̄dicandi ꝫ ꝓmonē miracul noue xp̄i factis cfirmādi ad sue d̄initat̄ cognitionē ꝫ ꝓsciam/ nā ingnitū dr̄ nouit dia ab eterno/ ꝫ ingnitu hō ab instanti q̄ accipit nouit dia que ingnosat deus scia visionis que respicit ee scientia p̄m q̄ ouz dr̄iam tpis ꝫ ꝑdicatoris fidei ꝙ magnitudinis/ ṽ magnifice dr̄isse q̄uacois/ qua viderūt petrꝰ iacobꝰ ꝫ johes/ inqua trāsfiguacōe apparuit eis informa humanitat̄ q̄ assa accipiens em̄ a deo p̄r honorē et gloriā/ ṽ testimoniū honoris ꝫ glie d̄ne voce delapsa ad eum/ sibilit̄ amagnifica q̄dā/ ṽ adeo p̄r hmōdi/ ṽ que vox fuit tal hic ē filius meus/ s. nālis ꝫ p̄ ḡnōn eiusde nature ꝫ eiusde ḡte mee/ mquo m̄ oblacui/ ut p̄ eu pficiā salute/ quib̄ huiam ipm audiet/ aures cozpis ꝫ metis/ vrē dentes eius doctne et hāc vocem nos audiuimꝰ/ sibilit ꝫ intelligibilit eu ecclia eu ipo in monte sctō/ qui dicat saūs rone huiꝰ applicois sc̄e/ que de scribit ꝫ p̄mīsit et hēmꝰ/ hic p̄ hꝫ via ētitudinis/ qua hūit petrꝰ ep̄s scīpta ꝓphetica. aug metellon hūit p̄ lucē dīnū/ aperuit illis ut intelligent scripturas/ s. ꝓphetar/ ꝫ hoc ē qđ dicit. et hēmꝰ firmiorē ꝓphetica ꝓmonē/ que firmitas p̄t ad duo referri/ ad ꝓmonē petri ꝫ sic ꝓma ꝓphetica nō ē firmior ꝓmone dīi simpr̄ ꝫ magis ea nā apti fiunt magis illuiati adeo qua ꝓphete antiqui erat tñ firmior alicui ut patet iudeo t̄ ꝓphetali doctna. multo ꝓrius em̄ magis credit q̄ scriptis dicit apud eos ꝫ sicut dr̄ ꝓuerb xxx° methaee/ ꝙ aliqui magis assentiunt fabulis et dictis poetar̄ qua ṽbis eoꝝ ꝓphetar̄. ineer gentiles aut quibꝰ petrꝰ specialit̄ scribebat eant aliqui de iudaismo gūsi/ eo ꝙ una fiebat ecclia ex gentibꝰ ꝫ judeis ut eaā dicta firmitas referri ad ꝓmones aliter ꝓphar ad aliud cuius firmior est simpr̄ ꝙ alior. eo ꝙ sicut exponit ꝓphar. ut dicit inpr̄ glose libri psalmar/ eo qđ alij ꝓphe vidēte xp̄o revelatam in visionibꝰ ymaginariis viderunt ut i dr̄/ aliud a vn̄ p̄ intellectū sine talibꝰ ymaginibꝰ sicut dais videt qui de monstratis geometricas capit sine de figurae sicuāz/ qua illi nō capiūt sine tali de figurae. ut plenius dixi cū ētrare de ḡnibꝰ ꝓphe impn̄o lib̄ p̄sar/ et hoc nō vi beatus petrꝰ loqui cū dicit hēmꝰ firmiorē ꝓphetam firmiorē ꝓphe ꝓmonē/ nec ꝓm glosa intelligit de ꝓmone dei/ qui hr̄ p̄s ij° dns dixit ad me filius meus es tu ego hodie genui te/ qui ad literam intelligit

de xpo sicut i fuit ānūc/ecce p
antiquos doctores hebreorū/hec
autē auctē nō exponit hic beat⁹
petr⁹ sz ea ē in sūma cū ꝑ⁹ al⁹
legata hic ē filiꝰ meus dilectus/
in quo spectat ad ꝑsonā. cui bñ sciat/
attendentes/ s. p̄ hmoi ꝑphetico qđ lu
cerne lucenti in caliginoso loco. i.
in hac mūdi ignorantie tenebris
ds sanctus donec dies illucescat/
i. clara visio veniat. z lucifer. i.
dñs ch̄us oriat in cordibus
nris/ qui nō ē visibil⁹ sed eternā
lucē/ qui cū mentibus ꝑfectis
reddit rōnē sui dicti/ s. qđ hmoi
ꝑphetico dz attendi/ qui p̄cedit ex
dñs revelatōe. et nō ex humana
sūptōe. et hoc ē qđ dicit. hoc p̄m
intelligentes/ qđ omnis ꝑphia scrip
ture. insāe scripture posita qđ dict⁹ ad
concludendū ꝑphecias alias/ q̄ nō
sit alicuius firmitatis. ꝓpa nūc p̄
tatē nō sit/ i. nō sit ꝑ⁹ humano
nō sub dict⁹ nō em̄ ꝑ/ sed ꝑ spūm scī
inspiratū/ a quo nō ꝑt̄ n̄ veritas
inspirari. et i virtute eiꝰ p̄nūciari.

Fuerunt vō. Caplm 2m

Postq̄ beat⁹ petr⁹ induxit
fideles ad tenendā fidei vita
tem. hic qntr̄ induit eos
ad cavendū oppōta falsitatem
et pō ē ad actū xpi i mudum
pō ē ad actū eiꝰ ad iudiciū. ē
in. pa ctas ē hereticor⁹ fide xpi
corrupteniū/ quor⁹ pō ondit ma
liāz et pō pena i quibꝰ ē p̄m dt
fuerūt vō. et pseudo ꝓphe
i iudeor⁹ ad xpi ad actū sicut
in libris paliporū. et regū i iuuly
bois sicut et i nob/ sc̄ans ecclie
magri medacēs/ quales fuerūt
pseudo apli et hetici qui introdu
cent sectas p̄dictas/ sicut ebio
et thebutus negantes dnitatē
xpi ecām atque apl̄os. qui qđ beat⁹
johēs impugnās euāgelij sui
declarat dnitatē xpi/ dicit in p̄n⁹
cap. ubi ē. in p̄m qđ dr. quod
quo sup fuerūt. et postea arrig. et
mlti alii creauerūt ecām fidem ꝑ
sup ducentes sibi celem̄ viā/
i. cam ꝑdictis. et nō sibi salu
tē ecām aliis ꝓ subdit. et mlti
sequūt eor⁹ luxurias/ ad q̄s em̄ ut
plures eas sequerentur accedūt
carnales delitias ad quas homes
sūt p̄ni p quas via veritat⁹/ i. fides
catholica blasphemabit⁹/ ap agra
mis et judeis tamq̄ mala ꝑhibet
em̄ dat⁹ infidelibꝰ ecām dei. di
et quemq̄ fidem catholicā
et fictis verbis/ i. ad decipiendū eos
politis de nobis negociabūt⁹ bona/
vera et talia subtrahendo. et subiūg.
post⁹ audit hereticor⁹ malicia
hic dñr detrimat eor⁹ penam
et ꝓ pena q̄ituat⁹ i magnitudine/
ꝑna dānādi⁹ induas. q̄ p̄mo sunt
ꝑditi ꝓ inducit ad hoc ꝓpter
deum i dei em̄ angelis. et p̄m dt
et subiūg iudicium. i. pena ad qua
gēm pertinabit⁹ iam olim nō cessat/
et ꝑ durabit⁹/ ne exponit aliq⁹
et hec exponit vi excludat. q̄ hoc
ꝑ p̄mittit⁹ iam olim/ et sic la⁹
de ꝑditis dānatis illa sempiterna
est. de futuris ꝓ melius sic exponit
ut vi⁹ iam olim nō cessat/ i. apl̄us
mudi et ꝑdita. nā apl̄us distinc
rexit locū inferni et ab aliis dis
tincta et sic dicit usa. exponit⁹ ꝑ
data est ab heri thaphet a rege
ꝑdata ꝑ fuda et dilatata nutri
mentū eius ignis. et lignū mlta
flatus dñi sicut torrens sulphur
succendens eam. ei em̄/ hic qntr̄
placat ꝑ⁹ ꝓ⁹ exponit. q̄m est de

angelis peccantibus de quibus dicit
Si enim deus angelis peccantibus
nō pepercit a pena debita sed
rudentibus et funibus inferni eos qui
funes sūt pena que sūt ei de
tribus ad infernū hm q dicit p
ubicq; ad iniquitates sue explent
impiū et funibus peccatoz suoz con
stringit de tribus a societate sctoz
angelorz mittetur et dedit eos cru
ciandos in iudicio i. post iudicium
reseruat p̄mo enim cecidit hic
aerem caliginosū ubi sūt ad eō
actum bonoz et hoīes in sua pena
et supplicium post iudicium ut detru
dent in infernū de sciente sctoz
excidio et tūc crescit eoz pena
acti de meat eos hoīs quos adduxe
runt ad penā et damnationē
sicut gloria sctoz angelorz eos
hoīs quos adduxerunt ad bonū
et salutē et eo dictis supplet de
q̄ sūt deus nō pepercit hereticis
et originali hic p̄ hm eos de
submersis in diluuio p̄ pena eoz
dictis. et originali mundo nō pe
pcit dr aut hic originalē mundū
haues qui fuerunt ante diluuiū
eo q̄ tūc currebat p̄ma etas
mundi que finiata fuit in diluuio
et octauus noe et cū eo fuerunt
viij psone. a diluuio saluate us
q̄ ad p̄sonē ap̄ pdicauit hoibus
illis quis primum ut dictū e supi
epla p̄a in fine diluuiū mundo in
piorū inducens dr aut mundus im
piorū ap̄ tūc dis caro corrupit
viā suā quē vi. et ciuitates
hic ponit tria eorū de ciuita
tibus subditis epo loth ut hoc ipm
dicit et ciuitates sodomoz et
gomorreoz in cinerem redigens
ap̄ plurit sup eas ignē et sulph̄
ut hoc ibidem eorum eoz qui

impie actui sue ponens i. ordens
q̄ sic puniendi n penitentiam et iu
stū loth eripuit ab nephandoz iniq
hm q dr gen xpo. vinxz saciebat
loth vehementissime in. ac luxuri
osa q̄satione nam vicinū conta
riam valebat ecere eripuit
p angelos qui eū cū uxore ac
filiabus expt ciuitate dicentes
ut hoc ibidem et sub dr ea
aspectu eorum et auditu iusti uita
et fama eorum iustissima apparebat ha
bitans apud eos qui de die i
diem i. qī q tenuit audi iustum
ipsum loth. iniquis operibus cruciā
bantur nā emendare nō potuit et
sic cū dolore portabat. deinde
ligit nouit deus pios de tem
tatione i. de morte eripere qui po
pedit eis ut p̄z de loth et noe
iniquos vō in die iudicii s. omi
reseruare cruciandos ap̄ tūc cru
ciabuntur nō salui in aia sicut in
iudicio sed cū corpe et eo
dictis de eis deinde ne q̄ sit
hereticis de pena debita non
pcr. aug autē hic quē ordi
huic pene ciuitate de qua p̄o
mit duo vō p̄ primo de
Haracis i hii vō p̄ ad huc in
duas hm duplicē eorum hoīs
ubi dicit p̄a vō vō accipit eo
pte culpe pena merentes p̄
ciuitate enim culpe accipit q̄
titas pene. deinde ppō hm me
rita pena erit et plagaz mul
hm autē expositores hic p̄ dant
hic hereticos quib; puniendas p̄
demones et alios de quibus p̄
suit exp̄a pena q̄ nō salui a hoc
dem a silicio sed cū amaleci nega
tiue eū dicit si deus angelis pec
cantibus nō pepercit et alijs de q̄b

impie

ḡm p̄sequit̄ multa mala hereticū. ex
hoc sc̄z p̄cm cor̄ ē ḡuis. ⁊ hoc
sup̄ p̄ de pena martyrū. i dubiis
et sub dāne sodome ⁊ gomorre
vlta pena. ꝑ que p̄cipaliē i dicte
fuerūt p̄uinces ille fuūt carna-
lia. ut p̄ ex p̄dict̄. hēsis vō est
p̄cm in fidē directe cōt
dm. ⁊ sic ḡm suū genꝰ ḡuis est
p̄ter carnalia. item hēsis est
ḡuior spēs in fidē directe. nā ḡuis
ē fidē in suscepta corrūpere ut
negāt. quod facit hēticus. quā
nō suscepta quod facit ydeꝰ
et pagani sicut apud hebreos pe
ius ē p̄mittū de negāte ḡ nā
p̄mittit. ⁊ sic sc̄z q̄ pena hēticoꝝ
sit ḡuior. ⁊ maior q̄n sit in
volutū cū hoc p̄cō carnalibus
quales dc̄ebuit isti de quibꝰ lo
quit̄ ut p̄ ex p̄cedentibꝰ. ⁊ se
q̄entibꝰ de p̄cō vō. ⁊ pena dei
mi magi. ē dubiū. vmo ꝑ idē
p̄ dicā. ꝓbabiliē de ipso saltē
tenēt ad multos cor̄. q̄. doctores
catharī dicūt. gratiā. q̄ hanc
bonī p̄mutā assumēdi sūt ꝑ si-
gulos ordines angelorū. ⁊ sic
ad equalem gloriam. ⁊ eū. vocā
ur videl̄ hōres mali ꝑ sua de
merita ḡm plus ⁊ minꝰ punīendi
sūt. in mgut̄ ḡdibꝰ penalibus
demonū. cū ḡ hēsis sit pessima
spēs infidelitatis. ⁊ ē valde ḡuis
p̄cm sc̄z. q̄ cor̄ pena sit ḡuior
qua multa. dēmū. ⁊ maxīe q̄n
sit hereciarcha. ⁊ alijs viciis
inepta. quales dc̄ebuit isti
ut saltē cor̄ aliqui. huius dicti
ꝑ pena vō ḡuis. p̄uinciis hēticoꝝ
que acipit̄ de ḡuitate culpe
ipsoꝝ. cū dicit̄ magr̄ aut̄ eos. ſ.
hēticos vehuat deus cruciandos

que post carne. ei obediendo. i
gaudiscens. i mudicie. ⁊ luxurie
que fedat eccū hominē. et maxīe
in p̄cō gl̄e nām. quod frequēt̄ in
scr̄ptuā. nūat. i mudicia ambulāt.
sic vinctos draconiaꝝ grempnut.
⁊ opm̄ qui nō salū dicāt dns
i concreto. ꝙ ecclā dnaciō tabsitto
ꝑ excellenciā dominij. ꝓp. est
rege regū. ⁊ dns dnanciū. apud
sc̄ip̄m audaces. affirmādo sūm p
vō sibi placentes. ⁊ de se ipis mag
nā sapiam estimates. q̄ ē arā
in scipiendo sectas. hēsim nō me
tuūt facē. eis ad inveniendo er-
do cendo blasphemantes. fidei ve-
tatem. ⁊ p ḡm eius auctorem
subi angeli. hic ꝑ hā vō. ḡui-
tat̄ pene hēticoꝝ. que acipit̄
excepto subiecti pena sustinent
nā dēmones qui sūt forciores
ad sustinēd. vnde ipsi sustinē pe-
nā inferni. et multo ꝑ mā hēticū
qui sit debiliorꝭ viriꝰ. ⁊ sic
debac pte ḡuiꝰ affligit̄. ⁊ hoc
ē q̄d dicit̄ vbi. ⁊ mā pena inferni
angeli. ſ. mali fortitudine. ⁊ vir-
tute cū sint maiores. q̄. nālia
remanserūt in eis integra. ut
dicit dyonisius. nō portat. ⁊ vnde
sustinet. sicut ē mā. p̄ce dicit̄
q̄d ē de difficile pasc̄. ⁊ mettā
ata ꝑ portabile dicit̄. hic cū dif-
ficultate portabile. excecrabile
iudicio. ⁊ pena que nō dicit̄r
excecrabilis. in ḡtū ē a deo. quia
sic ē iusta. ⁊ excepte dēmū q̄
excecrē. cū ē iusta. sūm vō. hic
declarat̄ p̄ā. rac̄m de ḡuitate
pene hēticoꝝ. ꝑ ḡuitatē culpe
ipsoꝝ. ⁊ p̄ō. p̄mit̄ hec decla-
ō. intenta. gcīs. ē. si ē. mi. in ista
vō de clāce nōnt̄. de luxuria

insipia et supbia et sup̃ impñ
cē de audacia / ꝙ ista imp̃a declat
inquantū pñs / q patebit ꝑ se-
quēs ꝙ declat cōz insipiam
d / hñ vō s hētica supple stat velut
irrōnabilia pecora / carentes intel
lectu virtutis nāle magestatem et
ꝓ deitatem maem / i eo impetu naē
bruta lis ad pabula et sic mādūt
inlaqueā et capiūt et necant et sic
dicit imp̃m maem / q dī ap et nōo
neab · et hñs q ignorāt blasphe
mantes / i sic hētici blasphemātes
in hñs q ignorāt / i martiat fidi
q̄ē quos eo errore latit mōz
rupēte sua / i in sensu sus cor-
rupto · quo corrupti sut et alias
corrupit gubuē / pena zelo me
ꝓpientes mercede iustitie / i
pena debita sue malicie · volup
tatem hic gnāl declat hētici
lupuāz / d voluptate estimates
dici delicias cē quod sciēq · ꝙ
voluptas idē e ꝙ delcō / q pt
cē bona et mala bona si sit de
opib⁹ virtutū intellectualiū ut
moraliū · mala autē si sit de
actib⁹ vēnis · voluptas i q ide e
ꝙ delcō pt cē bona et hōesta
mala et turpis licet autē sic-
cūq; acapiat ꝑ delcō carnis
que ēpis e mābie i venereis
hic acāpit ꝑ delcō hōesta
et opib⁹ bonis ꝛo dicit volup
tas dici / ꝙ qui facit virtutē
venit ad lucē ꝛo iij e i ssq ꝙ
hētici lupuūsi de lcīs carnis
reputāt cē voluptatē dici / i
eas cē licitas et hōestas et sic
ingrit hēt voluptatē dici / i de-
lectacēz honestam ꝙ estimates /
supple cē delcias comquacās /
i lupuūe / vbi d ignāt cē ꝙ duaz

ꝑsonaz q iuctē et marle / i gle
rideo subdit delcijs affluentes
in gluuijs suis / iquus florat ꝙ
cessq i qualitate et q̄ntitate cibi
et potus luxuiantes uabāt / i
vas ad sf ꝓ tētes oculos ha-
bentes plenos ad ulterij / i sig
nis ad ulterij et incessabilis de
licti / i gule q sarssitatez repetu
o tudie pellicientes / i de ap̃icēs
duas instabiles / i que nō sue
in fide firmate ꝛoz ecclatum /
hic gnē declat cōz auaricia d
cōz ecclatū auaricia lentes / ꝙ
frequēt cogitāt qualit bona
simplicū ad se t̄hant maledc
filij / i maledictē dīna dignī
riaud dicit mortis filig ille q
est morte dignq ꝛo ꝛecs pōs
delinquētes uiā rectam / iustie
erraūerūt / ꝓ deuiū auaricie
scauti uiam balaam ꝓfessu /
qui cupiditate ductq iuit ad
maledicendū ꝓpho ꝙ sēt nū ꝓpij
quod erat iniqui / ꝛo subdit qui
mercedem iniquitat amauit /
tamq̄ cupidq et auarq conuer
sione uā habit sue uelame ꝑ
iugale dual / s. hsmā sua que
corripuit est a via directo
et pcē eig pcepti allidendo et
cēla dīna ultrice legio · ut sēt
nū ꝓpij plybus ipse insigna /
endendo ꝓ hec signa ꝙ ibat
ad balath mercē pūsa hñ sup
hic declat hēticay supbia / d
hñ sūt fontes sine aqua / nam
ab eis nō emanat fons sapie
netule / ꝓ ob scuritatē erroꝛis
turbinibus ꝓpagitate / i venis
tempestuosis supbie quibz ca-
ligo tenebraz / inferni reseruat

ut pena vindicat culpe superbia et
em vitat loquentes/ cerimoniam
doctrina pellicule/ e decapiat tot
sideris tarmis/ e luxurie cecitas
ad districtam p̄dolatie/ q̄ e luxuria
spualis eos qui paululū effugiūt
e alienatu se subtrahut a doctrina
ecie/ tales em cito ab hetias de
capiūt qui s. hetia cerore gustati/
e mundi lubricitate illos p̄mittē
tes/ dicendo q̄ liate possint vi
de lectabilibꝫ tarmis/ et sic eanus
de capiūt latentes ea ad que ip̄o
mmodo sue p̄ni cū ipis/ s. hetici
sui sint corruptores/ ip̄d p̄bat gnr
d/ a quo em quis superatꝫ e huiꝰ
et huiꝰ est/ ipi vā superati sut
adoruptore vicioꝝ/ ut p̄ p̄dca
q̄ ip̄a/ ij em/ hic inseruit gelas
intenta s. q̄ hetici sint abiē per
catorib⁹ ḡtiū puniendi/ q̄ reci
dūt ad infidelitate/ et alia vida
cor culpā aggrauat p mḡtudiē
et hor e q̄d dicit/ Ej em resu
gientes cōquinacem mūdi/
e vida luxurie/ gule/ et auaricie
et superbie/ inq̄nicē dm̄ nr̄m
e p̄cepta fidei/ que talia p
hibet hijs rursus implicati/ p
recidiū sup̄ent/ p q̄ fuctudiē
facta sue eis posteriora de terioꝝ
bꝫ/ p̄ agnitionem p̄dictam
to subtrahit/ melig em erat illis
nō cognosce/ ic̄/ q̄ p̄cidium mḡ
tutudo dn̄i bñficij p̄ acceptū ag
gauat pn̄m/ certū patet ic̄/ Ca.ij.

Et hanc ecce uab ḥm iij
posteā apl̄us remouit er
rorem q̄ ingente cta p̄m
xpi ad uctū/ hic gnr docet p
cauē errore futuꝝ cū p̄m eius
aductū/ cta quod sic p̄cedit/ q̄
p̄mo fideles mouēt ad tenēdā
sanā doctrinā/ d. et hanc ecce uab

ḥm gam scbo epistam/ inquibꝫ s
p̄a epistola et p̄a vnā eccliā in
gnomiacā/ i. p̄ monitaē/ cautatiua
ut memores sitis eoꝝ q̄ p̄dixi
ubꝫ/ sctoꝝ/ ut ea retineatis me
te/ et implecatis opē et subdit cuiꝰ
sit ūba/ d. p̄phetaꝝ et apl̄oꝝ vroꝝ
p̄ceptoꝝ dn̄i et saluatoris/ i. que
recta sut dn̄i p̄cepta mas dnē
sumꝰ eis mistel de nutriendo nos
ipos/ hac ḥm/ hic gnr mouet
ad p̄tuendū errore qui errā
p̄a venit et eig malā uicio
ho tomis exclusio. i. latet em
eos/ eio vitatis decimatio a
aduenient aue/ Greca ḥm dicit
hac ḥm scientes q̄ venient
nouissimis diebꝫ/ potissime
da antixpi ūtecessuri illusores/
e illusores vitatis/ tentes ūba
composita ad decipiendū impota
p̄as q̄ cupiscendas ambulates/
i. ḥm delectabilia mūdi et carnis
uluetes/ dicentes ic̄/ Greca q̄d
scienū/ q̄ ei futuꝝ iudiciū filii
uīg eccle a tpe apl̄oꝝ/ s. q̄ i
iudiciū erit valde timendū/ que
remouet paulꝰ apl̄us ad thessa
nicē/ d/ Vos autē uos scis
ut nō cito moueam a uro ſpu
nec ꝑ uerbum qū instet dies dn̄i
Alig autē error e totalit ḡrig
s. illoꝝ qui negat iudiciū fu
turū/ et e error illoꝝ qui dice
rut dn̄a p̄uidentia nō se ex
tendē ad deteꝝ humanos/ et error
illoꝝ qui negat i mortalitate
aie humane/ Ad utrumꝫ em errore
sequit iudiciū nō ee futuꝝ/
errores autē isti renouabūt
et in valescent cta tpa antixp̄i
et p̄ quē q̄ clusio sequēs de gnali
iudicio nō futuro/ vō vt moneā
quoꝝ est ꝑ uersū nauē q̄ aquibꝰ

de quibꝫ nō est mendacia pcessit
p reuelacōes dicꝫ 7 aribꝫ dica
p nō fiunt mudi notabilit mutaō
nē sīle est ut dicent 7 hoc ē q
dicit Dicentes ubi ē pmissio
aut aduentꝫ eius/ q d nō pt onde
p alios appens/ q sctē sit uerus
ad iudicand nē p gnōs p impleri
turꝫ sit illas pmissiones. quas
eqdm dicit in eis impleri hm
q dicit luce xxiio Hijs autem
fieri incipientibꝫ respiate et
leuate capita ura qm appmpbit
redemptio uri 7 subdit dicti
confirmatis cū dicit Exoquo em
patres dormierunt omnia sic
ora sibi p seuerant/ in sug cursu
et cad tōe sic pseuerabunt hmc
tali mutatōe qua dicit iudicio
futuro Tatet em hoc qm pamit
tentis occlusio Inhar em noe
duos implicant unū ē q non
fiunt de pceto notabit mutatio
Exquo qdudit q nō est desup
aliud ē q pmissiones sce dei
nō sūt implete nē implebunt
et sic tali retardatōe impletionis
ar iudicii ce futuꝝ p qd hyp
pō excludit pm 7 hō hm ibi
unū vd hm aut excludit tag
hm p diluuiū qd notabilit mu
tauit mudū sub mergendo ome
viuū pt illa que saluata sunt
in archa qen vio era ea fuit
notabilit i mutata mā dm pfe
bat fructꝫ pluēs 7 mediatēs q
qd ē sus animū 7 piscū gressi
ē post diluuiū qen xo/ 7 pcedi
tibꝫ hūane nāe usit p hanc
mutationem pō dictū alios exclu
dit 7 hō prōtū q dudit i celi
autē dirā hm faciendi q hra du
est expada hm duas expōnes

de formatōe rei et eoꝝ diffe
quibꝫ diffuse posui impio qen una
est q mā dm corpalium excep
to celo empireo p ducta fuit
primo sub una figura qm. q
qd vocat ptibꝫ nanbꝫ s. tra
qen 2a impio fecit deus actum
7 tram hm em beda 7 strabo
et alios sequentes huc expōs
modū p celū intel celū empi
reū qd statim factū angelis
7 reliquū p tēt vō māteria cor
poralis uocat ecia abyssꝫ 7 aqua
ibidem tenebre erant sup fa
ciem abyssi et spūs dm fere
bat sup aquas sicut ualitas
artificis sup mat de qua ul
aliqua distincte formatre/ ita
q de illa prima die figurata ē
lux 2a die celū stellatū 7 ers
tallū de sup ipm 3tia die ipe
elementa 4ta die q b/p
nō loquit hic de aliquo celo
ñ de aereo qd sicut purgatū
p diluuiū ascendens loco aubis
hui ecclesia monaū de qua p
gatōe lo hic beus petrus/ qit
hm huc modū sic exposit hm
latet em hoc 7 illas qui dicit
mutationem notabile mudi nō es
facta mp tēpo hoc s. qd se pposi
volentes/ p d hoc ignorantia ē
affectata q putant scire p sacre
scripturā que lo de diluuio/ quo
subdit q celi erant quos/ q d
ante diluuiū erat celū aereū
qd dicit celi impluali q eius
duas partes s. supiorē que inscri
dit ecclesia monaū que ecclie
lo revelauit motu diuino/ ut
hoc p martyres/ 7 inferiorem

que nō sic resoluit ꝑ impedimē-
ti motū ⁊ trā ⁊ elemētū tre
de aqua ⁊ de ifōrmi matā que
nodū aquā ut dm̄ ē et de illa
facta fuit elemēta ut dm̄ ē et
p aquā consistens ꝙ ꝑtibꝫ tre
admiscent ꝑtes aque ut trā ha-
beat grimaceam ⁊ gsistentiam
dlūe cm̄ resoluit impulueres
dei vbo ꝙ simple facta fuit istorum
ꝙ gen ꝑ ꝙ ꝙ ſ. trā elemēta
p̄dicta aerem aquā ⁊ tenebr.
illā tūc mūdꝫ ⁊ que nūc aqua
ſ. diluuij mūdata ⁊ a sordibus
factis i mūdo ſpūs ꝑcepit quia
omā viuētia fuerūt mortua
ꝙ cepere saluatis in archa. ele
menta cuā fuerūt de terra zata-
ꝙ aq̄ diluuiū ꝑcessit ele ⁊
p̄dictis ꝙ gen vbi dicit
rupti sūt oēs fontes abyssi
magne ⁊ occām ꝙ causalitates
mētā quas gtinet mare rupte
sūt ⁊ sic aque mar. effuse
fuerūt sup̄ trām habitabilem
ꝙ quo patet ꝙ p aqua ⁊ trā
factū ē diluuiū sūt ꝑ aerem nā
ibi subdit ⁊ facta ē pluuia sup̄
trām xl. diebꝫ ⁊ xl. noctibꝫ ⁊ sic
magna ps aeris q̄sā fuit i aqua
alia vō corpō actipit ſm dictū
hebrei ⁊ plin̄ doctor. carthaluꝫ
qui dicit apm̄ cācms ora cor-
palia q̄ntū ad principales mūdi
ptes ſ. corpa celestia ⁊ imo ele
menta fuisse ſimt ꝑ ducta sub
formis suis ſbalibꝫ ab inuicem
distinctis ⁊ formacio seu distinc
cō q̄ ꝺcēbit impm̄ gen ſta
ꝑm die ifm̄ mꝫ ⁊ mm̄ no actipit n
ſm ꝑpetates ⁊ qualitates acti-
ſicut dicit aliquis hō si q̄n quē
mt ad etatē adultā ⁊ hoc ꝙ
debitā q̄ntitatē ⁊ robur corpis
et situs que tūc actinsit ⁊ tm
no fuit n ꝑpetates actiales ꝙ
ſm sua ſtām. factus ē homo h
pm̄ vniōnis aīe cū corpe ⁊ sic
lux que dicit facta ꝑma die
ē ipa claritas ſalis que est
cēq̄ qualitas ⁊ ꝙ autē dicit sol
fieri q̄rta die hoc ē ſm motū
eius ꝑpū ab occidente m oriente
celi vō ꝙ dicit ſm ſa die
v. corpa celestia hoc facto ac
cipiūt ſm solidit̄atē tūc eis
datā ſm hebreos ſm alios vō
ē virtus influendi i ſuāza
que tūc fuit eis data ſimi-
liē formalis elemētoꝝ seu dis
tinctio facta fuit in die ſm ꝑpe-
tates actiales nā ante diem
triam elemētū aque no habuit
debitā densitatē ſ vaporabilē
eleuabat ꝑ totū aerem ſpacii
⁊ sic vnū elementū no vide-
bat ab alio distinctū nec fuit
trā ꝙ erat aquis coopta ſed
data fuit aque debita densi
tas ⁊ sic occupauit maiorē locū
⁊ facte fuerūt grauitates mūdi
vbi recepta fuit vna ps electi
aque sic remansit discoopta
aquis vna ps tres ꝙ habitatiōe
hoīm ⁊ animaliū ⁊ aer apparuit in
sua tūsparentia sicut plenus dici
impm̄ gen ⁊ ſm hoc sic expo
nēda ē hec ltra ceu dr celi erit
firmū v. duc ptes aeris ſupiores ⁊
in ſcām et trā v. elemētū tre
de aqua ſcām mō dictā ꝙ ꝑden

sitate aque & receptacula eius mē
gnitudinis hec asserunt ele
distincta tota exponat sicut pa
dicit hic ep̄s dictis gaudet ipm
aquis dicit ep̄s sicut mundus
fuit & mutatus p aquā tpe noe
sic ad uenientē iudice & mutabit
p ignē q flagrabis qui sm doctores
catholicos tm ascendet ignis aque
alius ascenderit & hoc e q dr
celi aute qui nūc sunt & supios
p aeris & infimi & tra & ele
mentū tre p quod ecc̄a intelligi
elementū aque eo ep̄s no e tota
liter separatū a tra sz aliquis pres
aque gmiscent pulg tre & alig
int̄ gaudiates eis gignet ut
dom est eccl̄ie dño reposita
sunt & q̄ualiq̄ sm si dei
q̄uas ab eis rethet & nichilu
redigent igni reseruati & diem in
diq̄ & tue p ignē purgandi et
p dictos impios hoīes tue em
nacionē & alas damnabunt pmu
vās dicit ep̄s dicit sm maiorē
de retardacōe impletis dnor
promissor ep̄s no e retardatio
sequēte dei licet nob videat
ps q̄d dicit ep̄s unus dies apud
dñm sicut mille anni apud nos
sic autē là petrus ep̄s dicit pdo
sed unus mille anni ante oculos
tuos tanq̄ dies hesterna q̄ pteriit
& millenarius em numer̄ q̄ntacūq̄
reuolutio tpm & que modica est
& nullig momenti q̄uata die
eternitati & p quod respondeo eccl̄a
ait subdit no tardat dñs promis
& interdictē promissor no tardat
ulli debitū sicut quida existimāt
erronee hec hoc negantes futur
iudiciū ut dictū est sz predict
agit iudiciū differendo p nos
ut s. iusti in mēta pficiat & mali
p pniam redeat deos subdit notat
aliquos pire quēdā e hoc s. dilu
uiū tra iudicū futurū hic q̄m declā
uitate & p̄o ponit hec decima
ho subdit uelus monacus ibi cū
hoc igit tria docēne pauli apli
ibi sciat & cautissimi epto gaudit
menta q dusis ibi vas igit et
sm dicit ad uenient autē dies
dñi & dies iudicij qui dicit dñ
dies ep̄s tue in oīb̄g sicut valuit
eius in principē malor & primate
bonor & subdit magi vehemēti
ter dicit ut sup & repente & eo
impetuoso sicut dicit ep̄s eo in
de die autē illa & hora nemo sit
ingnus celi & supios ps aeris
& infimo magno impetu tonient
a statu inquo nūc sunt p impetū
ignis q flagrabis elementa vā
lore soluunt q̄d no solū aer
ē eāq̄ cetā elementa igne pur
gabit tra autē sic & no solū ea
q̄ omīa que in ipa sunt tra de ipsa
et p dicta conuertet sicut hoc q̄
hic ep̄s dictis subdit utrū mag
ep̄s si tanta districtio iudicis appō
t̄ inuisibilibus clemēt̄ pcies mā
et de mīti et mali capaces de
licet ec̄ sollicitū ep̄s sint magistri
udicē pbata & hoc e q̄d dicat
ex hoc igit omīa elementa dissol
uenda sint & mō dicto quales opter
uas ec̄ in sanctis q̄sactibus ad
uias q̄as & pietatibus ad pximos
q̄d opter nos ec̄ mīti meritis
pbatas expectantes ex securitate
& pcordiē cuiusq̄ laudate in aduētu
dñi s. dñm iudicij sicut dicat sol
uatē huius & hoc ipsis autē fieri

mapientib⁹ resp̃iate ⁊ leuate capi
tu vra ⁊ erhylãta cozde ut eo
ponit greca omelia pma q̃que
ꝺ adductu dici iudios celi terre
tres ⁊c exponat ut sup̃ nouos
vd celos ⁊c no dicat alios ꝙ no
uos in eosdem in sba immelio ri
mutatos ⁊ sic ⁊ hoiatas ꝑ̃m p
missa ipiꝫ ysaie lxv Ecce ego
creo celos nouos ⁊ tra nouam
in quibꝫ iusticia habitat ⁊ habita
bit ⁊ lo de futuꝝ p mod ꝑfecti
ꝓpt ẽtitudine pphetie ꝙ tuc
omia ad vnitat ustiae reducet
no gcludit pu quod t̃m hoc
ꝺ pertinet ꝫ iusta retributõe
p mitis ⁊ demeritis sathagite
t mactari a pcis carnalibꝫ et
in vitatu a spualibꝫ ei ⁊ venire
in pace q̃ctic ⁊ dm mr longa
nimitate ⁊ remendatis vite ab
ipo dilatõm salute arbitr̃mini
⁊ reputate ad augmẽtu mitꝫ
vre ⁊ p mi Sicut ⁊ carissio
hic enim pꝰ doctne pauli apli
cau pseudo apli detrhebat dice
tes ꝙ no dat aplus eo ꝙ no
suat ei xpo sicut alij ⁊ ideo
dicebat doctna eiꝰ no ee reci
pienda ut aplica ho dicebant
gnẽ erroneã p tentes eiꝰ
mellectu ubi gra eo eo ꝙ dt
rõ ⁊ vbi habuduit delictuꝫ
habudabat ⁊ gra dicebat eũ
mduce homes ad frequetacõm
peccati ut q̃sequerent augme
tu gre qꝫ no ẽ vm ꝑ intendit
ibi dicẽ ꝙ sicut tpe legis mo sa
yre pcm habudabat eo ꝙ ipi
ondebat pcm ⁊ no saluabat
sicut p̃ctm sub lege sim gratia

habudat no dicit ꝙ mij Quod
salg eo indeis est sicut petrꝰ
apls verꝫ remouet no videns
ꝑmo paulu ee vm aplm no
minabat ipm frem t̃mm ⁊ ẽ
et ee xpm/ ꝙ ondens eiꝰ
doctnã ee scam ⁊ ꝑm datum
sibi sapiam/ adeo sẽpsit nobis
no instinctu ꝑpe ꝙ dmo condit
ecclã ipam ee conformẽ sue
doctne ⁊ sicut ⁊ i aliꝫ epistlis
epistla loquebꝫ meis s. epistlis de
hijs ⁊ de eisdem de quibꝫ scripsi
nob. s. de vitate fidei catholice
et de ꝓcede ad futuꝝ iudicii
sicut ꝑ ⁊ epistlis pauli ⁊ pluribꝫ
locis inquibꝫ sunt queda difficilia
intellectu/ maxie rudibꝫ no stabi
que indocti/ in sacris scripturis
⁊ instabiles/ in fide ⁊ moribꝫ
detuant/ male mutando sicut
⁊ ceteras scripturas s. ewangelij
⁊ pphetaꝝ quas indoct ⁊ hẽ
tici corrumpunt ad sua ꝓpria dam
nacõm/ ut dictu ⁊ supi ca. pce
dẽtes igit hec ẽ vtilis ꝑ inqua
gcludit intentu vos igit fres
ꝑscientes/ iudicium venturu
fallacias hẽticoꝝ custodite ⁊
diligẽter cauete ꝙ se maligne
libri vos met ꝙꝫ/ no ẽ detorti
insipientiũ erroꝝ reducti ⁊ eo
regula fidei ducti excidatis
a ꝓpa firmitate/ fidei ⁊ mo
rũ sitis vd ingra/ merendo eiꝰ
augmẽtu p opa bona ⁊ m
gnificare dm mr ihm xpm ⁊ ut
magis exoptãte q̃nos scriptis
articulos fidei ⁊ bnficia ihu
xpi ipi gloria et nũc ⁊ i die
ẽternitatis sine fine Amen

Incipit postilla super p̄ma Epistola Johannis Capl̄i p̄mum

quod fuit ab initio / hic incipit tercia pars huius libri in qua ponit epistole hui⁹ Johannis apli et euāg. et q̄ h̄m ordinē doctrine q̄m debet sp̄alia precedere ideo ponit p̄o epistolā ad intendum oīm q̄liter h̄o ad inspirationē diuinā aliquas p̄sonas sp̄aliter inspirauit epistole h̄ui⁹ p̄mo in duas p̄tes diuidit s. in phemium et tractatum qui incipit ibi et h̄ est annuncia⁹ / in plogo tā facit q̄ p̄mo reddit auditores attentos h̄o docales siue doctos et vitales eos benivolos ibi quod vidimus / circa h̄m sciendū q̄ difficultas materie reddē debet auditores attentos. nā ad capiendū talia requirit maior attentio q̄m illa vetera que spectant ad doctrinā cathol⁹ca maxima difficultas est circa emanationem filii aplī in diuinis de qua tractat inspica ibi ca⁹ / tres sunt qui testimoniū dant modo p̄e dicū et spūs sanctus sūt maxima difficultas est circa incarnationem p̄sone filii assumentis nām humana in unitate suppositi de qua dicit infra iiii⁰ omnis spūs qui confitet ihm xp̄m in carne venisse ex deo est et hoc est q̄d dicit Quod fuit ab initio / destructio est suppressiua usq; ibi annunciamus vobis / et ideo sic est struenda est hec annunciamus vobis q̄d fuit ab initio et ibi q̄d p̄cessit essentialiter aplī qui est p̄m̄s seu initium tocius emanationis p̄sonarum diuinarum h̄m q̄ dicit dionisius de diuinis / pat est p̄m̄s totius deitatis p̄m̄m enim habet ut aliquid procedat aliud ut sit filius nā eadē est verbi quod et filius procedit aplī ideo pat est p̄m̄s siue initium filii siue ibi et q̄ ipse sit intellectus huius hre p̄z p hoc quod subdit aliquibus hīs me ipsis de vita siue dom̄o procedit ad misteriū incarnationis d̄i quod audiuimus / s. a patre baptista incarnati ubi p̄cone huius discipulus fuit ipse johēs apl⁹s et euāg⁹ta ut dicit quidā doctores ipse et andreas fuit illi duo discipuli qui audito a beato johāne de xp̄o ecce agnus dei secuti sunt ihm. io. i. q̄ johannes expressit nomen andree et sūm tacuit q̄ nolebat se quod dicere q̄d vidimus oculis nris / cui ipse quasando h̄m q̄d dicit joh. i. verbū caro factū est et habitauit in nob et vidimus gloriam eius gaudis cum cōtulerunt viderunt eiq; humanitatē et d̄initatē eiq; oculis mentalibus p fidem et no saltē⁹ p fidem quidem q̄ est ex auditu q̄ erat p illustrationem spūalem q̄ quodammodo ex visu / ideo subditur quod p̄spexerimus / et p sensum inspexerimus viderunt eum apli p̄m̄i ceros illuminantē mortuos suscitantē et humani / que nō p̄mittebant nisi virtute d̄iuina fierent et talia frequēter faciebat imperando tam̄ diuina virtute et sic virtutes diuinitatis videbat quodammodo et opibus illis sicut ea in effectibus suis nō tenebat manus nre contrectauerūt ad declarandum vitalis siue vēmis

ulus palpate ⁊ videte qꝛ spus
carnē ⁊ ossa nō habet sicut me
videtis hre de vbo vite/ qꝛ vbū
incarnatū ē vita pēnā. et
eciā p efficaciā/ est em auctor
vite nate grē ⁊ glorie/ Et vita/
hic reddit auditores docules/ q̄
em que claū gnoscūt/ claru p
ferut pmde ꝓ̄ mplagis sup pe
thatcuū qđ melig nouimꝰ me
lig ⁊ pferimꝰ. Apli vō de diui
nis fuerut magis illuati ꝙ alij
precedentes ut futui. p qđ claū
poterut docē de diuinis ⁊ hoc
fuit auditores docules/ ideo
dicit ⁊ vita/ i. vbū qđ ē vita
pēnā ut dictū est manifes
tata est/ p opa dīna in humani
tate assupta ꝙ citata ⁊ vidiꝰ/
nos apli certis claū ⁊ testam
de visu ⁊ auditu ⁊ annūciamꝰ
nob/ ut edocti sitis vitā ēnā/
i. verbū incarnatū. ut dictū ē
⁊ joh. supꝛ hec ē vita ēna
ut gnoscāt te solū vm dm
et quē misisti jhm xpm q̄ est
apud ptrem/ ut p̄sona distincta
ab eo p etna gnatōem indīna
tā ⁊ appiat nob/ tpalē in
humanitate assupta/ Quod vidiꝰ/
hic vltō reddit auditores be
niuolos ex bonitate finis huiꝰ
doctne. mā p eam hēt infinti
vita grē ⁊ glie infuto ⁊ hoc
ē qđ dicit qđ vidimꝰ cū/ eam
ex spōne ē supꝛ. annūciamus
nob ut ⁊ nos societate habeatis
nobiscū/ p caritate q̄ ē eaq̄ cū
gra ut ei inseparabilit anexa
⁊ societas vra sit cū patre ⁊ fi
lio/ ⁊ p hāc mtez spūs sanꝰ q̄
ē trīa in trinitate p̄sona ip caritate
em tota trinitas inhabitat meres
iustoꝝ sicut amans habitat in
amato et ecḡ. ip ꝙ dr̄ infra iiij°
Qui manet in caritate in deo ma
net ⁊ deus in eo sic autē no
ē impossibile liq̄ sit in deo p
cendam ⁊ pōm p quē mach eiā
ē meritis cāturis ⁊ ip societas
grē est dispositio ad societate
glorie nō subdit/ et scribimus
nob ut gaudeatis/ de gria ia
habita insc ⁊ gaudiū vrm sit
plenū/ qm hebuit inchoatiuū/ Et hec
ē annūciatio finito phemio hic
accedit ad tertiū in quo agit
de hijs que imphemio sūt bñ
plubata sūt autē ta ut ꝓz ex
dictis ꝑ. ēnāt ubi gradatio.
tpalis eius incarnatio. fideliū
ad in vite ⁊ cū deo associatio
et de istis tētat impcessu hui
epte nā vt eod ordine quo
ut q timuet dicenda dcis i me
ꝯ hō tētat de vbo ꝑ. de dei ⁊
fideliū associatōe hō de vbo in
carnato de mō ea/ tcio de eius
ēna gradatōe ca. 2ª circa pm
sciendū qꝛ societas dei ⁊ hoīm
incipit inchoat in via et
cōsumat imperia q̄ē primo
tētat de ea ue in via habet
hō ꝙ ut imperia expectat ea
hic 2ª pma dimidia intres pres
nā primo excludit huiꝰ facie
impedimentū hō inducit ad eiꝰ
⁊ motiū ibi ⁊ inhoc scimꝰ/ tcio
ut euitet p̄dicit societatis
fce dissipatiū i malitie dilige/
2ª ad huc induas/ qꝛ primo
declarat spōnem hō. cōcludit me
tū in pn̄a ea pte/ 2ª ad huc
induas qꝛ primo facit spōnem hō
remouet quoddam fīm dēm. ibi
si dixerimꝰ circa primū sciendū qꝛ

situdo facit assoaciome ecclesiam
omē amat dilexit sibi sitē / dis eis
ad sibi sitem quigē / et dis hō
sibi siti sociabit ꝛt p oppositū dis
situdo impedit eām ꝗa dampꝰ
que em ꝓticipacio iustiae cū
iniquitate / aut que sōietas lucꝭ
ad tenebras ꝗcm autē tenebꝝ
est / et iō facit dissitudinem
ad dm qui ē lux vā ꝛt p quē
impedit societatē cū eis. Dicat
igit̄ ꝛt hec ē anūciaō / i. vēs
anūciae digna / qm̄ audiuimus
ab eo / i. a verbo incarnato et
anūciamꝰ vob / tāqꝫ eig apli
ꝛ mistri ꝛt quid sit illud subdit
qm̄ deus lux ē / hoc audierut
ab eo ga-jo / quā diu fuit i mūdo
lux fuit mūdi lux em̄ hz vocē
manifestatā in vbo vel ome dia
declarāt ꝓ quod ꝓpe lux dicit
vnde dilige my lux gen̄ / quod
nō sic dicit lux sicut lapis
ꝫ id ꝓpe hoc figūate / et tenebꝝ
ignorancie ꝛ culpe. in eo nō
fuit ulle / nulla em̄ defectus
in eo p̄pe ce. iō subdit Si duo
erimꝰ ꝛc / et in tenebr ambulam /
ſ culpe ꝛt p quā ignorancie que
semp̄ comitat culpam in ethꝝ
ignorat dis malq ꝛ pu ꝛ cim /
erreant qui opant malū mete
m / vbo ꝛp sumꝰ q ſtin malo /
rum ꝛ vitatē nō facimꝰ me
tiendo facta. ꝛ nō salū vbo ypo
crisis em̄ mēdacii ē in facto
Si autē in luce ambulem / viue
do i mūtoꝝ ops̄ q̄ sociemur
habemꝰ ad inuicē / ꝙ filitudine
ad ipm̄ et sanguis ihu xpi filii
eius emundat nos ab oi pcto /
/ ꝙ sacra nouē legis de quibus
ē bapt̄mꝰ ꝛ pma / quibꝰ auferꝫ
omē pcm̄ / efficacia hmt apud ds /

Si dixerimꝰ / hic remouet quā
dam filiā dictū / quo aliqui iacta
bat se i mūdo ee a pcto / omnes
ꝙ aliquis nō pt hoc dicē de pcto
pnti nr̄ de pcto / nisi sibi reue
latū fuit a deo dr igit̄ Si dixe
rimꝰ qm̄ pcm̄ nō hem̄ / de pnti
ipi nos seduc̄mꝰ / i. ee sōietate
dei ducimꝰ ꝙ filitatē / ꝙ si de pcto
venali sit ꝑmo / id nō pt inesse
vita tabulier vitii de illo n
dicit pū xpoms / de pcto ī dic
cadit iusto ꝛt sic multꝰ pt vā
cit affirmāt illo se carē ꝫ ꝙ
pcm̄ venale nō sequit adei so
cietate / ideo melig videt ꝙ de
pcto mortali loquat / multꝰ em̄
pt scire se mortali pcto carere
nisi deus sibi reuelauit ecclā
gia / nescit hō vtr̄ amore ut
odio digna sit ꝓ qđ si abyssꝰ
dei reuelatē asserat se oī pcto
mortali carē / iam̄ meret pcm̄
iactancie ꝛt superbie ꝛt ecia fluxꝰ
assendo qđ nescit ideo subdit
et veritas i nob nō est si q̄ se
mur pcā mā / h̄ uidelicet ꝛ vere
fidelis / in reddendo pmissa ꝛ iustꝰ
est / ꝙ pmissū ē alicui modo
debitū ꝛt sic vere ē iustꝰ ut
remittat nob pcta nra / sic em̄
pmisit ꝙ mē primam aspice ꝙ
pmualebit em̄ regnū celoꝝ ꝛ
emundet nos ab oī iniquitate
ꝙ ecia sacra sicut predictū est
Si dixerimꝰ nos ꝙm nō peccauim /
de pcto mē dare facimꝰ eū
ſ. deū dicentē ḡm̄ ꝛ quereꝫ
ubi dicat doctores aliqui ꝙ h̄
dicit pau. scā / quis ē hō qui
i mandatis sit ꝛ ut iustꝰ appa
nat̄ de muliere vbi tñ sanctā
alia hz nemo mundꝰ a sorde nec

imfans aug ē vnig dici vita
sup ēram ꝙ ſti nō vident bn
dicē ꝙ vbū allegatū nō ē quig
dm nr̄ ſcā Job. ē ſnū dei legit
ꝙ ē vbū cuphas et manicheus
qui licet impreſſu libri mlta vā
dicat in ſtam gclusione mitt
ſuſtinē aut pz p ſmam dei ī ſme
libri pz qđ dicē qđ vbū eig ſit
vbū dm̄ nō vī guement dom
ꝙ alt dicit de pcō originali p
os dauid pphete qđ ipſe dolose ī
iquitatib⁹ geneatꝰ ſū et imbec
cepit me mr̄ mea et de ac
tuali dicit ap⁹ vſ ubi docet ab
ſtare p pcēm ſuor remiſſione
dimitte nob debita nra ſicut
ē frūalū ei qui nō ſpat pcā
et p aplm rō m̄ē eſt aut deus
verax eis ho mēdax vbū eig
ipſe qui ē vbū dei patris nō
eſt ī nob p gram ſalvatorem
filioli mei Capl'm 2m
Hic ex pdictis infert con
cluſionē intentā qđ ſ. de
bem⁹ pam vitare dicit filioli mei
hec scribo vobis ut nō pec
cetis ne ſcīetari dīne impreditu
penatꝰ ꝙ et quis peccauit ex hu
mana fragilitate aduocatū hem⁹
apud patrem ihm̄ xpm̄ ondente
per p petrū ibi vna iuſtū qđ d
no miſcellat p quibuſcūq pcedib⁹
ꝙ ſalu p vē pēntē dō et que ē
placatio p pcīs nris actune et pſ
fine nra ſe optulit p nra expiatōe
non p nris aut tm ꝙ ecīa p totiꝰ
mūdi ſ. qntū ad ſufficiēnam ꝙ p
electis tm qntū ad efficaciā nam
alij ponūt obicem Et in hoc ſcīa
hic gr̄ ponit dicte ſcietatis p
motiū qđ ē apus miſeriā p quā
caritas p qua deus ī nob habitat
et nos ī ipso mag augeri ut aucta
mēat et p fici dic igit p cedit bīs
ſlīb⁹ qđ ꝙ ad opus miſeriē ī duc
it oīa gnāliē ho aliquos ſpāliē
ibi ſcīo vob filioli p ma ī duas
ꝙ primo mouet ad opus miſeriē
ho g ſuū dictū ubi ſm̄ dicit
ſm dicit et in hoc ſcīa phabit
by gicetuā qui gnouim⁹ eū no
ticiā amatiua que ē pfecta put
pceps ondit ad affm et mdāta
ei⁹ ab hoc ſcīa ꝙ ſicut dicit
qui amicia pxe dnoz dei maj
eſt o ciſſus opat em magna ſi
ē ſi aut vēnuit opari dnoz
nō eſt ſo ſubdit qui dr̄ ſe naſſe
eū noticia caritate formata et ma
data eig nō cuſtodit facultate
habita mēdax eſt ꝙ vitas no
ſub ē deō eius qui aut ſuat
vbū eig corde retinēdo et opē
ad implendo vē in hoc caritas dei
pfecta eſt ꝙ ſm̄ dicat cui nichil
de eſt vī metha et ꝙ hoc pt in
telligi dupr quo ad pnōs pnoꝰ
cui nichil de eſt de hīs ad que
tenet et ſic qui ſuat vbū dei
qntū ad eig pfectā dicit mēdā
tate pfectus aliaꝰ accipit cui
nichil de eſt de hīs que pt hre
et ſic caritas nō ē pfecta ī via
ex ſp pt quilibet qntū cūq pfectus
ī mito creſcē unus by dicit alio
pfectior inſtitū nō ſalu ſuat ma
data q ſue mortalis ꝙ ecīa hꝰ
gſilia que ſunt ſup erogatōis
et ſic dicat xpc ap⁹ ſolo nouem
via p ſcīam̄ que venit by vis
pfectus ee vade vende oīa que
habes et da paupib⁹ et ve mi
et ſequere me et qntō quis ſer
uetnaūs ē eius mandata ut plus

de consilijs ex caritate huiusmodi et scriptis dicat magister perfectus quia per caritatem deus habitat in nobis ideo subdit in hac scimus quia in ipso sumus et hic accipit scientia large pro conjectura probabili ut dum ex dictis precedenti nisi sup hoc habeat revelacionem divinam quod autem se multi ipsi libenter se existimant scire quia in ipso per fidem sumus non est mirum cum rectus qui dicit se in illo manere per caritatem debet sicut ille ambulavit nititur hoc facere quia et ipse ambulando et ipse ambulabat ipsum imitando non solum in observatione preceptorum sed etiam consiliorum pro sua possibilitate quamvis ad hoc non teneatur de necessitate precepti hic quia quia confirmat dictum suum scilicet per quod precepta de dilectione dei et proximi ex quo potuit opus bonum et ab antiquo datum dicit non mandatum novum scribo vobis hic et cum hoc mandatum de dilectione dei et proximi non sit novum tamen hoc facit quia est in tercio quia amat diligit sibi similem et sic in spiritu mentis humane a sua prima qualitate est etiam de lege divina scripta deuteronomii vi dilige dominum deum tuum ex toto corde tuo et de dilectione proximi dicit levitici xix diliges proximum tuum sicut teipsum et sic est datum ab initio legis item mandatum novum scribo vobis quia idem precepit de dilectione renovatum est in evangelio quod dicit lex amoris quod verum est et justificatum et impletum scilicet deo humanato qui ex caritate maxima passus est pro nobis et in nobis quia pro hoc debet habitus maxima meritum amoris

quod imitetur sua passione dicit satis enim secundum novum do vobis ut diligatis mutuo sicut dilexi vos quia tenebre et figure et umbre veteris testamenti impletum sunt in passione domini nostri veri templi tui facti sicut dictum est et verum lumen illuminat et vitas evangelii qui dicit se in luce esse et in vitate evangelica vivere et fratrem suum odit manet et est in tenebris usque adhuc et ignorantie et propterea qui diligit fratrem suum in deo et deum debet quia ex caritate diligit et hic manet scilicet ipse et per consequens in illo tenebre non manet per gratiam sicut amans in amato et scandalum in eo non est scilicet actuum et passuum scandalum enim est dum ut factum nostri erroris alteri prebet occasionem ruine manet autem in illo dicto modo ex facto ut dicto suo non prebet alteri occasionem peccandi ut ex facto alicui ut dicto evitet improperium qui autem odit fratrem suum manet quia scribo vobis hic quia quamvis ad hoc misericordia inducat aliquos spiritualiter et per baptizatos ab eo de quorum salute cum spiritualiter solliciti non enim omnes ejusdem civitatis ut petrus baptizavit ut quidam nuptiis illis paulus predicavit et thymotheus et plures alii ut per ex epistolis pauli et actibus apostolorum dicit scribo vobis filioli illi per filioli dicuntur aliquis a quo sunt baptizati et de baptismo levati quia remittuntur vobis peccata et remissa sunt in baptismo qui delet totam culpam et penam per nomen ejus

xpi meruig nōie dabat baptismus
in ꝑmissa ecclia ut hec actꝰ xj/q/d/
decta nō debetis imꝑari ꝑ ꝑsonꝫ
eo mouat ꝓuectos mozibꝰ ⁊ fama
deq̃bꝰ ē multū curandꝫ/eo q̃ roma
spōr reduxit mtota ecclam ꝑ qđ
vocat eos ꝑces dicens Scribo uob
ꝑces q̃m ognouistis eu qui ab mio
est ⁊ ubi mcarnatꝰ ꝓcedens ait
ut dom est mpn̄o huiꝰ epīle/q/d/
eis eo quo hetis maiozē fiam a
bis debeas ee alioz ex m ꝑ qua
mutꝰ Reis adolescentes mq̃ulꝫ
mapiuꝫ gaudē edrnis uigere ꝑ
qđ laudat eos de castitate ut ad
eam magꝭ aient nā deus laudata
cresit/eos dicit Scribo uob ado
lescentes q̃m uicistis malignum/
i. male ignis mentium/qui est
ignis gaudiꝫ carnalis/q/d/decreto
nō debetis ꝓmittē eas omi aatr
nalibꝰ de fidei ꝑfc̄o ꝑfecto mouit i
fantes en aliquomō ronis capa
ces/qui licet pauca ognoscāt de
xpo en recognoscāt dm ee ꝑces
ꝑor dicit igit Scribo uob ꝑfan
tes q̃m ognouistis ꝑcm/q/d/ex
ognouistis eu reuerēdi ⁊ put uob
possile est ꝑmittī/q̃nto mouat iu
uenes qui ram hnt robur corpus
d/Scribo uob juuenes q̃m fortes
estis/q/d/sicut estis fortes corpo
ra sitis mente/ut nō desiciat
malacuq̃ tribulacōe ⁊ subdit ad
hoc ro et uincistis malignu/i. dy
abolū renuciando ei ⁊ ꝓmissis
eius mbaptismo/q̃d/decretis fir
mi stare/ne decreta umanum
ab ꝑfecto Stolite diligere hic ponit
dme ꝓcauendis ex hoibꝰ dissipa
tm/ut euitet qđ ē dupl̄ ꝑ cupi
ditas que ē venenū caritat/in
qua caritate consistit dicta ꝓce
tas et hēsis p̄sitas/que dictam

ꝓcauere dissoluit q̃ igit ꝑmo de
cet cauē ꝑm qđ ꝑm ibi filioli/
Circa ꝑm dicit naliter diligē
mundū/nō accipit hic mundus
p vnitate cature/sicut dicit
Io i°/mundꝫ p ipm facilius ē cate
em diligendē sic mūtū p eas
ascendim̄ tamq̃ p scalam ad
gnitōem ēditoris ⁊ ꝓ visibi
lia em inuisibilia/i. dei a cātua mudi
i. ab hoc p ea que facta sut
intellecta ꝓspiciūt ⁊ empsena
quaque ūtus eiꝰ ⁊ dmtas ꝑ
accipit hic mundꝫ phaliꝫ delec
tabilia huiꝰ mūdi mozdmate
querentibꝰ/de quibꝰ dicit Io i°
mundꝫ eu nō ognouit ⁊ accupa
ta delectabilia mūdi impedit
gnitōem dei licet aut natuā
sit impiis ꝑfc̄a diligenda aliqua
tm ē odiendu ⁊ fugiendu na
amicꝫ stultoꝝ stilis efficit qui
tm̄ nocet autē hic mundꝫ de
vicioꝝ ro subdit necꝫ ea q̃ m
mundo sut/i. vicia eoꝝ Reliquit
Diligit mundū/hoc nō dictum
nō est cautas preb in eo nā
amoꝝ delectabiliū huiꝰ mūdi
retrhit ab amore dmo qm ame
q̃ ē i mundo/i. in hoibꝰ mundan
ꝓpria cupīa ē/que uigent in
voluptuosis ⁊ ꝓcupiscētia oc
loꝝ/incupidis ⁊ auaris ⁊ su
perbia vite/in ambitiosis que
s. tripl̄ ꝓcupa nō est ex ee
re mhil uniuersu ē adeo licet
tes gaudere sint ab eo ⁊ eoꝝ
pō ꝓcupiscibiles ⁊ eoꝝ actꝰ in
spiritu ē ems nā aut impetu de
ordinatꝰ ꝑ eo mundo est/q̃
pruenit ex defectu seu malicia
hoīm mudanoꝝ ⁊ mundꝫ i. ho
mines mudam inhabit/de hac
mundo p martē vita em ꝓns

nō ē mſi quod tristitia ſapiē ꝫ
umbra thesaurus est tpe nrm qui
autē facit voluntate dei manet
in eternū / ꝑ de statu grē in qꝫ ad
statū gloꝛie / que ē gra ꝙ sumata
filiabus / sic ꝙm docet ꝓcauere
hēticas ꝓsuitates / ꝛ ꝓ firmit
tenē catholicā vitate ē vas ꝙd
audistis / tūc cū dicta facit bīe
recapitulationem ad maiorē dei
firmitatē ubi hoc sēpsi vult / ꝓ
induas / ꝑ ꝓma monet cauere
hēticas ꝓ quos docet eas cognoscē
ē ꝙ vas / ꝛ ꝑm dr filiolis / hic
accipit filiol / largiq; qua supra
s. ꝓbris fidelibus qui dicūt filios
se dei ihesus / ea ꝙ est aptius in
illis pribus novissima hora est /
ꝛ sexta etas ꝛ ultima huius mundi
que sit dicerit cū septima / que
est etas quiescentiū in celo a
tpe passois xpi ꝑ quā ē aptata
anima celestis Alit exponit
de tpe antixpi / ꝙd dicit hora
novissima eo ꝙ ē finis ꝛ
finē mundi / cū aliquo mō magis
atque apti / inquis ebrei ꝛ ethnici
surrexerunt ꝛ plures alii hēretici
qui fiunt figura antixpi / sicut
beatus johes baptā dicit vemus
se in spū helye luce ē ꝛ huic
expōi magis groscdit hi se-
quebs / cui dicit ꝛ sicut audistis
ꝙ antixps venit / ē venturus ē
tpe suo nunc antixpi multi fa
cti sunt / ꝙ hēretici contrarietes veritate
euangelii sicut scribit antixps
unde sequitur ē scitote quoniam
ꝙ novissima hora ē / ē ꝙ tpe
antixpi quosdam ms recessit ē eis
eo nob ꝓ dicerent / ē eo ꝙ ecclesiastice
veritatis hēretici hic dicūt qui
fidem catholicā susceperūt cōꝛ
ruptā ꝙ nō erant ex nob / sm
etnā dei ꝓdestinationem nā si fu
issent ex nobis / hoc modo ꝓma
fissent utiq; nobiscū / ꝙ etna
ꝓdestinatio nō frustrat effectu
suo ꝙ ut manifestū sit / subiūgit
expierūt de sanctitate mā ut se
a fidelibus melius custodiant / ꝛ docet
hic ꝙm docet modū ꝙmoscendi
ꝙmoscendi hēticos / qui aliqn
aliunde veniebat ad subuertendā
fidem simplicium ꝛ ꝓ tangit
modū agite fideliter / d / ꝙ vas
unctionem grē hēticis a sco / ꝙ sup
que dictum est nob mbrōs mo ꝛ nostr
omnia / ꝙ ad salutē nīa nā em
no deficit ē nūrus ꝛ multa mq
auctor nē ꝛitas autē fidei nr
est ad salutē in magna ut mīa po
plicite ꝛm statū accidentiū nā
facultates plura tenet ꝛ opinione
ꝙmoscendi de hīs que sūt fidei
qua simpliciter layci ꝛ ne se credat
hēticus ad corrumpendā fidem ꝛ fi
delis se gerat ad dm ad hmdu
cius unctionem dirigente / nō de
ficiat qui eū dignat ꝓ se ut ꝓ
alio ꝛm ea ꝙ pinet ad statū
suū ꝛ sic impletur ē hīc unc
tionis docentis de omnibus nūris
ad salutē Illud autē hīc dubi
tandum ꝙd ē impunitate mali hmdi non
ꝙsi mala quasi uproratibus / hi
dr exsilit ꝓ maximis qui fidei
fugatis hēsim ꝛ vitiate heretico
discrēdi ꝙ aut malignos fideles
ꝙ hēticos / d / quis ē mē
dax / s. infidelis qui negat / ꝛ
negationem ꝙ sequit affirmat
ea vim s. ihū ihūm nō ē xps
hoc em affirmat inde alii
mati dicentes ꝙ ihūs nazarenꝰ

no est pfecte mlcepe & pphetas p̄
missi hec eadē affirmabat hēti
ci qui iudaisabat post susceptū
baptismū hic ē antichr̄s i. xpō
gīnus qui negat patrē & filiū/
sicut em correlativa que ponta
se ponūt & p̄empta se primū
to qui negat vnū & alterū et
similit qui q̄ siter vnū & alterū
hoc ē hic dē monet eos teneā
fidei veritate/ & vos qđ audistis
ab initio/ me quisquis in vobis
p̄ manet/ sme hēsitare & de
fluere. si aute in vob p̄ manserit
s. fides cuiuscunq formā. qua
recepistis in baptismo et vos
in filio & patre manebitis/ i pmi
p̄ quidē & hec ē repmissio quā
ipe pollicit nob dare in futo
s. vitā eternā qđ vi° hec ē volū
tas eius qui misit me patris ut
omis qui videt filiū & credit
in eū habeat vitā eternā & ego
resuscitabo eum in nouissimo
die. hec scripsi vob de his qui seduc
unt vos/ i. conant vos decipe
re et vos vnctionem quā accepi
stis ab eo/ i. a deo inhabitat in vo
bis manet i vobis/ nō habetis opus
hominis est illam quam ab initio
ip̄e deus non subtrahit quin sua
abalienus. n. ipse sibi subtrahit
se a deo p̄ mala voluntate & no
nere hoīes ut alios/ homo ad
ducat vos/ nō ē p̄ hoc intellig
q̄ fideles simplices & tempne
debeat doctrinā suscipere/ ut eos
negligēs cui ei pmittit hēre ip̄z
doctrina dei ē. hec dr ip̄z. si
humana doctrina decipit deus
supplet/ ut sui⁹ ductu erret. & sic
vnctio eius/ i. dei que ē sufficiens

docebat vos de omnib⁹/ nihil ad
salutē manifestū nisi quod
de sicut humana doctrina unde
frequēt i. veniūt aliqui simpli
ces nutriti mendacijs et aliq
videntes mlitos q̄ sue merita
ad salutē/ qua illi qui q̄ cor
tidie audiūt p̄mones mendacia
tibi magnū/ & vnū ē & nō ē
mendacium/ ita ab eis qui ē re
gula veritatis nō fit precedē ni
si vnū & sicut docuit vos ma
nere in eo p̄ bona voluntate
ut cū appulit i iudicio habeam⁹
fiduciā/ & cetitudinē de bīta
dñe mē & nō confundamur
ab eo in aduentu eius audiendo
illum tribulem sanctum/ q̄ hīs
ait vt ite maledicti i ignem
eternū &. si scitis qm iustus est
cuilibet fideli hac natū ē de
deo scitote qm & omis qui
facit iustitiā/ i. equa iustitie eo
ipso natus est/ i. hac facit ig̃r
hīs ē ab eo. & si loquor de
aquilo iustitie q̄ē virtutis pul
critudo verū ē/ ip̄z ab ipso ē omne
bonū natū & multo fortius vn
ē de aquilo iustitie intelligo/ que
dat ei gra p̄ qua hō acq̄
tuit inquada p̄ticipatē sup
nāli ēe dīm qm q̄ dicit ha
bere q̄/ manifesta & peccata
nob p̄missa donauit aut p̄ hoc
efficiam⁹ dīne q̄dotes nāe

Videte quale Cap. tertium
caritatem dedit nob⁹ pater
ut filios dei nos vocemur
propterea mundus non nouit nos
quia non nouit eum. carissimi nunc
filii dei sumus & nondum apparuit
quid erimus scimus quoniam cum
apparuerit similes ei erimus quoniam
videbimus eum sicuti est. & omnis
qui habet hanc spem in eo sanctificat
se sicut & ille sanctus est. omnis qui
facit peccatum & iniquitatem facit
& peccatum est iniquitas. & scitis
quoniam ille apparuit ut peccata
nostra tolleret & peccatum in eo non
est. omnis qui in eo manet non peccat
omnis qui peccat non vidit eum nec
cognouit eum. filioli nemo seducat
vos qui iustitiam facit iustus est
sicut & ille iustus est. qui facit
peccatum ex diabolo est quia ab
initio diabolus peccat in hoc
apparuit filius dei ut dissolua
t opera diaboli. omnis qui natus
est ex deo peccatum non facit
quoniam semen ipsius in eo manet
& non potest peccare quoniam ex
deo natus est in hoc manifesti
sunt filii dei & filii diaboli
omnis qui non est iustus non est
ex deo & qui non diligit fratrem
suum. quoniam hec est annuntiatio
quam audistis ab initio ut diligamus
alterutrum non sicut cain ex maligno
erat & occidit fratrem suum. & propter
quam causam occidit eum quia opera
eius mala erant fratris autem eius
iusta. nolite mirari fratres si odit
vos mundus nos scimus quoniam
translati sumus de morte ad vitam
quoniam diligimus fratres qui non
diligit manet in morte. omnis qui
odit fratrem suum homicida est
& scitis quoniam omnis homicida non
habet vitam eternam manentem in
semetipso. in hoc cognouimus
caritatem dei quoniam ille animam
suam pro nobis posuit & nos debemus
animas pro fratribus ponere. qui
autem habuerit substantiam huius
mundi & viderit fratrem suum
necessitatem habere & clauserit
viscera sua ab eo quomodo caritas
dei manet in eo. filioli non diligamus
verbo neque lingua sed opere &
veritate. in hoc cognoscemus quia
ex veritate sumus & in conspectu
eius suadebimus corda nostra
quoniam si reprehenderit nos cor
nostrum deus maior est corde
nostro & nouit omnia. karissimi
si cor nostrum non reprehenderit
nos fiduciam habemus ad deum
& quecunque petierimus accipiemus
ab eo quoniam mandata eius
custodimus & ea que placita sunt
coram eo facimus. & hoc est
mandatum eius ut credamus
nomini filii eius ihesu christi
& diligamus alterutrum sicut
dedit mandatum nobis. & qui
custodit mandata eius manet
in eo & ipse in eo & in hoc
scimus quoniam manet in nobis
de spiritu quem dedit nobis.

ibi et omēs Circa pmū dr videte
r diligent acte dilec quale cat
tate dedit nob pr celestis nos
in filios adoptando pr 4a dedit
eis potate filios dei sicī hijsq;
credut t nouē eig ta subdit ut
filij dei nacem t singli uidear
atta q hoc nomen nob no t
vacuu nr in ane t p gno he
mg ius mcelesti hē dilate q
hoc no mudy q quaq; uult
noticia app bacois haec em
mudam no app bat h rep bat
illos qui tremib contemptis te
dut ad hē ditate celestem eos
miseros t fraudos reputales
et subdit ei ai dic q. no
nouit eu ho hoc em q hoc
mudon sut tremib totaliter
intenti aut tut a gnōe dei
pris inspiu t dator celestis
hē ditatis p quod no app bat
h rep bat g temptores trenor
t affectatores celestiu t si que
vat que sut illa celestia audet
dm mut filij dei simg p gnz
ad optatis t no dr apparet quid
erimg cp illa vona celestia no
sut apprehensibilia t q d no pnt
sufficient t pm ab haibg vite
tenis p 4a 5a 6a 7o oculg no vidit
nr aurib audiuit t mens hois
no ascendit que parauit deus
hijs qui diligut eu simg pd
hoc tn sāmg mgnali de ce
lestib q ei appaiut t ei nab
pcem se audet inspicere
celest hē dicat nab fiendo
sitis si erimg in ipm q̄tum
possibile t tnsformati t d
quitti t subdit mody huiq
gnatois t tnsformatois cu dr

pm videbimg ei sicuti t videbo
ipm dare tnēt t vnu gnōe
em hm omēs philosophantes
sit p assitatē ggnoscentib ad
gnōem hec aute visio t pfitā
gnōis que sit hr accepta
intellectuale t p gnz t ihū
sitatō p fectissima ad dm t tm
formatio p amore omixtu
t in hac ysistit sanctas dei
t beat Et omib sit gnz de
dat debita dispositem ad hac
sanctate gndam que duo est
hui pmt ibi omnis q no t iustg
oma in duas ap pō facit pmū
ho remanet quādā reuerēcia
dom ibi filioli oma vā dispo
sicio ad visionē dei g sequēda
t puritas mentis hm dicti
saluatoris ap vi. Bti mudo cor
de qm ipi dm videbut sdm dr
et ds qui hz spem hac in se
hoc t medo spans ipm vide
facie ad faciem dare sanctat
se q sicut em mudo sicut
ille sanctus est p qd no admit
tit ad sui visionē nisi sctas et
qd ab ea repellant t mundi gnz
andit omis qui facit peccm t
iniquitate facit na peccm est
trisgressio legis dme lex aut
dna t qui equitas it ro ia
pcd mortali t equitas cor
rupcio t p gnz iniquitas t
sctis q ille appuit inuene
assupta ut pcta tollat que
sut dme visionis impedimēta
t peccm in eo no est d. ee no
pt ro subdit omis qui in eo
manet fide formata caritate
no peccat q diu sic manet ip

ꝓria sit ec nō pnt in eccl̃ sēd ꝛc
omnē qui peccat nō vidit eū/ vi
dens em̃ dare ut videat ipm̃
sūmū bonū nullo mō qz dilexit ab
eo p peccm̃ qz ignouit eu/ fide
formata caritate mō p hoc ꝫ in
telligend q̄ hūs fidem caritate
formatā mō possit peccare/ ut
aliqui dixerūt et male dixer
nō caritate tua prima relicquisti
memor esto itaq; unde excide
ris &c ꝫ sic ē intelligendū
q̄ nullꝰ utens actu fide formata
caritate ut ecclēs mortaliter
peccat/ deus dicit nō ignouit
eu/ actu peccando filiol̃ dic
ḡr removet quabda dictu
erroneū Erant em̃ aliqui
dicentes q̄ cognitio fidei sine
opibus sufficiebat ad salute
tōne que erroꝛ fuit beati
jacobi ut visu ē supi ꝛ epla
sua ꝛ sic cōtra ipm̃ dicit beat
johannes filiol̃ nemo vos se
ducat/ p dicta errorē qui facit
iusticā/ ē opa iusticie iusta est/
et nō ille qui credit sine o
pibus qui facit peccm̃ est diabo
lo/ hūc dicat se ēe xpianu
cū abominatio diabolo peccare/
nō ē p hoc intelligendū/ quia
cūq; suū malq; ut dixerūt
aliqui q̄ scibit ḡm̃ ꝛ dixit
deus cuncta que fecerat ꝛ erāt
valde bona ꝫ q̄ eo quo ḡm̃
peccauit ḡ mutato p peccm̃
nam peccm̃ cui ē irremediabile
ꝛ ad peccand̄ homines mouet ꝛ
hoc apparuit filius dei/ ī hūanā
assumpta ut dissoluat opa dya
boli/ p mortē sua et cāre sa
cramēta ab eis mortē efficā

cium hereticā ꝫ q̄ dicit omnē
qui natꝰ ē ex deo/ p sacrm̃ bap
tism̃/ quod ē sacrm̃ fidei formā
tē ꝛ peccm̃ nō facit/ q̄ncā sic
natus q̄ fides formata cāri
tē nā stare cū peccō mortali/ ideo
sūb dit ꝗm semen ipius ī eo mā
net/ s. gr̄a que nō q̄natē se
cū talē peccm̃ et nō fit peccādi
māntū hūs quem q̄ nō fit ex
eo peccandi sicut sedens ī ꝗm
sedens nō fit ambulāt ꝛ in
hoc sensu sedentē ambulāt
ē impossibile ut ex peccāt p de
fectibilitatē libēi arbitrij/ quod
nō fgnificat in uno p gr̄am
mūtari nisi inditio ex gra
tuita p qđ infert diffinitiue
filios ꝛ dei ē diabali d/ in hoc
manifesti sunt filij dei/ s. q̄ ne
mo peccat mortaliter ꝛ filij
diaboli/ p oppositum patet ꝛ sic
pz q̄ nō fit aliqui filij dei
p fidem sine opibus q̄d q̄clūdē
intendebat omnis qui q̄ nō
fīa dissolutio ad habitudinē q̄
ē caritas sīna ut ī ea misē
ricordes ꝗm ipi misericordia
cōsequēt ꝛ dixit mouens
pres ora primo monuit ad frat
ne caritatis actu ꝫ declinat
delicti modu ibi filioli/ ī ea
prima putem primo ḡtinuat se
ad p̄dca d/ omnis qui nō ē
iustꝰ/ iusticia infusa nō ē de
deo/ q̄ illa sola facit dignū
vita ēna et qui nō diligit
fratrem suū/ sēr nō ē digne vita
bta ḡm̃ hoc ē amabilio/ ꝛ vos
a principio quā audistis ab initio/

quisq; nos vre ut diligat alt̃ ut/
caritatis et nō sicut cayn/ qui ex
maligno erat/ i. ex
bolo et occidit fr̃em suū abel.
gen. iiij°/ et qr̃ ob̃ occidit eū re
spondet qm opa eius maligna
erant fr̃is aut̃ eius iusta/ ipd
fuit octasiō prima mā munera
abel. qr̃ eius iusticiam fiebāt ac
cepta deo indicij sigñ ignis
descendit de celo et consumpsit
eius sacrificiū vnde gen. iiij°
vbi dicit qr̃ respexit deus
ad abel et ad munera eius/ tristā°
theodocois lr̃ et mystice vult de
sup abel/ tale em in flammis
signum e acceptacois Dīne ut
p̃z iudicat vs̄ de oblatōe gentiū
et dñi in oblatōe manue et
dñi respexit in oblatōe helye
et hi psalmo iij° de oblatōe sa
lomonis Qui videns cayn con
cepit invidiam et odiū contr̄
fr̃em /quo odio fiebat quo ad
ppetua occidit eū Dicit aut̃
opa cayn fuisse maligna/ quia
licet offerret deo tñ nō habebat
de pfectu/ et quo ad virtutē p
ūsa deo dicit gen. iiij° ad cayn
aut̃ et ad munā eius no respexit
/q/ d/ qr̃ malicia cayn· munera
eius no acceptauit et quo hoc co
cludit d/ nō licet mirari fr̃es si
odit nos mundus/ qr̃ opa eius
maligna fuit vera aut̃ bona
et subdit causam dicens
nos scimus/ scitu· malitie si refe
rat ad apostolos qui receperunt
spm sanctū in signis visibilibus et in
gra fuerūt confirmati et de hac
p dicta reuelatōe fuerūt cristiani
Hij aut̃ ad alios referunt scire

hic accipit p̃ phatuli greca
dm tñslati sumus/ de morte ad
vitā/ gre/ qm diligimus fr̃es qm
nō quo ad causam facta fuit mētō
nō subdit p oppm qui nō dili
git manet i morte/ q. caret
caritate q̄ e vita aie omis q̄
odit fr̃em suū/ qr̃ pcipue e quam
no diligere cū homicida est/
sui ipius spualit et fr̃is sui car.
nalit Dispositiue hr̄ nā odiū
e dispositio ad homicidiū
sicut dictū e de cayn/ et sātis
qm cui homicida nō lr̃ vita
eterna mse manēte/ qr̃ no habet
gram que i nob̃ q̄cūq; meto
acio vite eterne/ que q̄ficitur
meritoria que e grā q̄sumata
Ipsior gemonimus/ hic gm̄ in
duat ad actū caritatis fraterne
p dom̄ qui qui mori voluit
p nra salute et p̄o facit suam
inductōem ho a lugubri/ co clu
sione dicti qui tūc/ Circa p̄m
p̄z hra ustz ibi nos de mg̃o p̄fecti
sumus ponē/ e. vita corpalem
p salute cor̄ spuale exponē
et hoc debitū p̄z q̄ ordine
caritat/ qm que deus e sup oīa
diligendū et post q̄m dns ipe
et eius locū ara p̄ro mi ipīto et
vltro ipe corpis hm diuersi
os de doctrina cpiana/ tūc mi vō
mig diligibile p̄m ord̄ne ra
cis dr̄ q̄ exponi p salute mor̄
diligit qr̄ qd vita corpal est
exponenda p spuali salute p̄xi
mi no tñ omīb semp ad hoc
tenet· nō vniformit/ cuig vō
e qr̄ cuilibet imminet semp aīa
sui corpis nō aut̃ cuī de salute

de salute spuali pximi & solum
mtau neitatis. ut siquis videat
fratrem suum peccare mortale
possit sibi aliq subuenire nisi
hoc ꝙ tal videns exponat
se morti corpali/mtali cau te-
net hoc facere. & alis nō & hoc
nō videt² btus vitalis martir
vrsionū medicū inarticulo mort
positū p fide xpi. & exhauesce
tem suis exhortans milis rolo
uisse ꝙ quo ad mortē fuit ꝙcomp-
natꝰ illi vō qui cura aliq hnt
ut sacerdotes curati/epi/. & alij
plati/nīs salu in hoc casu & est
in alijs tenet² p salute subditor
suor vitam exponē corpale
ut potz si lupꝰ intret gregem
ad corripiendū cū inuidet ma-
ziliq aliter nō esset pastor. &
merce naiq. sm tertium salua
toris ioh° x°. Qui habuerit
hic ḡmr ondit malignitatē desm
huiq caritat/dr. Qui habuerit fa
cultatē huiq mūdi/. diuicias
hic tangit duplex casus inquo
elemosina facē neitatis est
& precipit vng accipit exponē
fratrib⁹/s. qn hz superfluū vic
tui & vestitui cōsiderātis ne
cessitatib⁹ psone & status &
nō salu sm ꝑmē statū & cad
sm ea. que pbabilit ꝑnt occ
rere & frequēt occurrut. & sm
hoc dicit tuc xp⁹/quod sequit
date elemosinā. vnde basilius
famelici panis e. qui tu tenes
nudi tunica qua inclausi ospitas
discalciati calceus qui apud te
marcescit/indigentis argentū
quod possides inquātū quo cū
tot cui curis quot dare vales
et hoc idem dicit ambr⁹ mediol⁹
di pluri ca°. & ca hui⁹. & hoc nōt
ca dicit. Qui cum habet sibi hz
mūdi⁹. diuicias superfluas nā
dicto hui⁹ casu accipit exponere
apientis/s. qn patit urgentem
neitatē/et nō appet vnde sus-
tentari possit nisi p elemosinā
istiq. & tunc iste tenet dare/nō
solū de superfluo sicut mtau p
dicto & ecia de necio nā p sone
sue. sm mundum ꝙsidēte/quia
plus quilz tenet sibi quā alt⁹
si sit in neitate sibi & de necio
sui status nā quilz dz se vestire
ḡē ut pximū adiuuet. & vltra
neitatē. & sm hoc subdit. et
videat fratrem suum inopiā hre
s. vltima. & claudat viscera
sua ab eo/subuenēdum de ne
gando. quo caritas dei manet
in eo/q/d nullo mō fratali cum
cau & cōsequēs precepti dīni
p qd dicit dnūs/p ascē fame
morientē si nō pauisti occidisti
filiole/hic ḡnr mōstrat ad de-
bitū diligendi mod/d. filiali
mei nō diligamus vbo/. & lō
sicut dlig quidam verbo se frib⁹
gpati & de facto nichil. & hic
est amor sicq sue vanus nec
lingua/s. fallax sicut ioab dixit
amasse. hl xcm. Salue mi
frater. & statim me fecit cū
et hic amor nō salu est sicq
& vanus & ecia pditorius &
apc/gē p̄m & vitate/gē p̄m
mlc diligendi mō/s. efficā
cē & vdāt quātūcūq dm de
vitate sumq/. & exhoc qui e
ipa veritas. et inconspectu eius

suadebimꝰ corda nra/ ad vē cau/
sam aut aliq̄ suadebimꝰ corda
nra/ r. q̄sidentes pñtiā potimꝰ
cor̄ eō corda nra/ q̄ si aliter
diliḡemꝰ s̄ vane ait fle hoc
facē nō possemꝰ ideo subdit
q̄m si reꝓhenderit nos cor nrm/
de vana aut fla dilectōe ma
ior ē deus corde mō ⁊ na uit
omiā/ ꝑ q̄d talis vanitas aut
flutas nra lateat eū ēm sicu
nrm nō reꝓhendit nos/ de di
lōe vana ⁊ fallaci fiduciam
hemꝰ ad dm̄/ i. mus mutuis
reuerendi ad ipm ⁊ quodquid
peciverimꝰ/ de ꝓmissis ad nrā
salutē ⁊ ꝑ seuerant accipie
mꝰ ab eō/ nō tñ sp statim
si tpe optuo nā frequēt dif
fert petitores fidelit implere
ut nō sit vile quod ꝓstat et
ut plurimi desideriō ⁊ postula
cois repetitōe mutā eis ac
crescat/ ⁊ subdit vō implecatꝰ
ut ꝺ̄ q̄m mādata eq̄ custo
dimꝰ/ i. q̄ custodientibꝰ
eius mandata vita ēternam
promittit/ q̄ dicō ꝺ̄ vis ad
vitā ingredi hūa mandata
⁊ fidelis ē ad implendū ꝓmissa
et que sint eq̄ mandata sub
dit ꝺ̄/ ⁊ hoc ē mādatū eius/
hūc acū simplicē ꝑ uidi/ ꝑ
dnīa eiꝰ mādatū ḧtiment
in fide ꝑ dilectōem apparuit
nō ꝑinꝰ plenitudo gr̄e legis ē
dilectio et qui hūat mandata
eq̄ ꝑ dilōē ad implendū in
illo manet/ sicut dnans in
amato· ⁊ ecc eq̄· et in hoc sci
mꝰ q̄m manet in nob̄ deo mo
mento/ hoc ē ꝑ sp̄m quē dedit

nobis/ si hoc meli⁹ de hōc Johe
⁊ alijs apūlis ipsum scire ē pe
titudinē dñe reuelacōis si
aute de alijs ē ꝑ ꝓbabilem
gecturā ut dictū ē supī· eod
capto· ii· Capl̄m ꝑmū ꝑme epl̄e

Karissim/ hec est ꝓa ꝑs
pñcipalis titulq̄ huius
epistole in qua b̄tus Jo
hannes agit de vbi incarnā
et ꝑmo vitatē declat ꝓ de
dācem confirmat/ ibi ⁊ nos vi
dimꝰ/ ꝑma in duas/ ꝑ ꝺ̄ de
t̄minat vitatē ꝓ mōdat ad
caritatē i. ēmittit et ꝑ oppta
uiꝰ ta se ꝓbita magis eluceat
nō det̄minādo ꝓmit vitatem
uie oppta fidelitatē ⁊ duidit
in duas ptes ꝑ ꝑ ꝺ̄ det̄mat
vitatē mg̃ pacē ad docentes
ꝓ ad audientes ibi qui de mādo
fuit/ circa ꝑm dnat adhuc ai
ptū accēdē/ i. ami locuti de frā
libꝰ mē que incarnacio vita est
de maioribꝰ ⁊ ꝓbate fuit/ mō
autē plandi ꝓstea q̄mit ⁊ ꝓ
ponit causa plandi ibi dicitur
q̄m multi ꝓfalsi ꝓphete/ i. multi
doctores fuerūt de incarnatōe ꝙ
cerūt i mundū/ s. ebion ⁊ cho
rinthꝰ ut dictū ē supī et subdit
modū ꝓbacois ibi dicit/ in hoc
ḡnoscit spūs dei/ i. loquens
de spūalibꝰ ꝙ ois spūs cōfitē
ois spūs qui ḡfitet ihm xp̄m
incarnē venisse/ ex deo est
i. la ꝙ ois spūs cōfitē dñm xp̄m
est nomen suppositi mediātis
nā/ s. dīna ⁊ humana in dīna
ab eterno· in humana ꝙ tpe sumpt
igit incarnē nam humana assu
mendo· in vigine ꝑ venit incarn

ne nascendo de ea incarne assumpsit et sic p̃z q̃ venisse videbatur. Indubitat venisse incarnem et ꝺm̃ p̃ assumptionem p̃mu p̃ quod apostolus magis exhibuit ꝺm̃ q̃ p̃m et omnes suos qui soluit ꝺm̃ sicut christum et thermutim negantes eius diuinitatem et omnes alios male sentientes de incarnatione verbi ex deo non est et nos loquit de suo ꝺmo q̃ maligno deo stude et hic est antichristus non mysterio iniquitatis ut dictum est supra in ca. et sic patet littera sequens cui dicat de quo audistis q̃ vos ex deo estis filioli p̃ baptismum vicistis eum q̃ consistendo ꝺm̃ p̃m esse ꝺm et hominem vm̃ vicistis eum et mundi de vincendo gaudias actos et carnis et superbia vite q̃ non est mundi intelligitur ut dictum est supra in ca. quia mundus est filius dei quia vicistis gaudia creata mundi et non virtute sua qua qui est mundus et qua suos malignos qui habitant in illo mundo damnat et exaltat gaudia p̃dicationis de mundo hic quia de eternis exponere audientia et q̃ sacerdos q̃ q̃libet libenter audit illud ad quod primitus hic et oppositum abhorret deo heretici indoctrina sua laxeriat horibus mundanis mundi de terrestribus ut sic facilius p̃dictum eos eterna credibilia et hoc est quod dicit filius et heretici qui sunt spiritus antichristi de mundo sunt et querentes ipsum mundi de terrenis unde dicit quia multos de seductione credendi heretici ex eis qui aliquo tpe ad omnia et maxime ecclie principatum sui

quia status ac nouas opiniones quotidie adinuenit sed ideo de mundo loquit quia exhabundantia cordis os loquit et mundus eos audit quia ad ea q̃ p̃dicant assistunt nos ex deo sumus regnanti qui nos uult ꝺm̃ side formata caritate audire nos requiescendo doctrine mee qui non est ex deo non audit nos et magis abhorret doctrina mea multiplicatis quotidianis sum vitiis et sum erroribus et doctore et discipulum ceterosque clarissimi declarat vitam de ubi incarnatione hic retulit ad ecclesiam de caritate de qua in hoc loco primum intendit ut p̃z ex processu libri q̃ quod tractando de aliis intermiscet de caritate ad quam inducit hic quadruplex modum prima fuit ex filiatione dei quia p caritatem q̃ sequitur non ipsa diuinitas dicit inter filios regni et p̃dictos dicit deliquamus nos in vicem quoniam caritas ex deo est et a deo in nobis et eis qui diligunt fraternitatem ex deo natus est et caritas est quedam participatio diuine mentis in nobis et cognoscit hic participatum de quo incepit ex dei gignitate qua debemus appetere et hanc hec p caritate non sicut malitia voluntatis p habitum vitiosum p̃uenit ad iudicium huius ego lo modo eius q̃ et p caritatem cui ostendat iudicium rectum q̃ q̃ dicit et dat nisi audiat hos non precipue ea q̃ sunt spiritualis autem iudicat ea et hoc est quod dicit et cognoscit ꝺm̃ et hanc caritatem qui non diligit dilectionem caritatis non nouit ꝺm̃ nisi tria mirabilia quoniam

deus caritas est/ nō est p hoc in
telligend ꝙ deus sit caritas mo-
uens i mediāte voluntate humana
ad actū diligendi sine huiu modi
ut videt sentē ꝑma ꝑmo ꝓ iij di
ꝑt libri/ ꝙ sit collēs vō detrahit
ab actu diligendi nā habitus ꝑ
ficiens pōm facit actū detrahibile
ho ergo// deus aute nō ꝑt esse
forma ꝑficiens voluntatis cāte
ciēs/ sibi vō mūi nā sic in actu
diligendi voluntas ꝑfcit tm modo
nota et sic nō diliget libēr ꝑ
gnīs mīcie ideo tenet ab omnib
doctoribus ꝙ deus mouet uoluntatē vō
lutate ad actū diligendi mīcie
p habitū caritatis influxū sicut i
tellon ad actū credendi ꝑ huiu
fidei i ē ingit sic intelligendū/ qm
deus caritas est/ s̄ infinita sicut
est bonitas et sapia ad cuius gfc
dem recta inclinat caritas huius
ut dictū ē supi vbm em huiq
gnīcoīb nō est vm ab salute
ꝑ vm gfesse ꝑ hns appetitū
recto i ro subdita dilectē caritati
q facit appetitū intellectiui rem
mayime et dm nō remanet
tal gnīcio/ hinc apparet hui
pa tria vō q accipit ex dei imi
tacōe qui ex dilcōe ad nos
misit filiū suū i mundū/ i huāte
assumpta ut viuamus p eū/ vita
grē/ qua influit nob sicut capt
influit sensū et motū membris
suis ꝑ qm ipe ꝑior dilexit nos/
diligē em ē velle alicui bm
aūt aute homi natue ut gre in
hoc est ut pt ee actu ē adeo
agente voluntate et misit filiū
suū ꝓpiacōem/ i. hoīs p quam
deus pr nob ꝓpiatus redditē ꝑ
pcīs nris/ s. tollendis. ex hoc
edidit intentū/ et tm hic et pxīa
deus hic pa ergo vā/ que accipit
ex dīna masione i nob/ qua de
mng appete sume et hoc facit
caritatiua dilectio nō aute vi
sio que nō hoc impīti vita. et ho
est ꝙ dicit deū nemo vidit
umq̄/ quādiu ꝓpīm nō videbit
me ho et viuet dicit tm dns
ꝙ concessū fuit paulo et moysi
vide dīna cena ꝑ hoc fiat
impssu et trīsitorie/ nō masione
de qua masione ē hic sermo ut
pz ex hoc ꝑ dilectiōe mutua
caritate deus i nob manet/
sicut amatu in amante/ que quide
masio ē aliqualit eadē cum
masione pcie/ nā habitus ca
ritatis nō euacuat ad vemēte
statu pcie ꝑ manet et ꝑficit
ꝑ gnīcio vie euacuat et ca
ritas eius i nob p fecta est/ ex
ponat sicut supi in ca/ in hoc
gnoscim/ hic/ ex hoc ut supi in
fine ca pcie/ et nos vidimus/
supi inpn̄o huius ca ecclesiast de
incarnacōe illi huic ꝙ firmat
dicta de incacōe et ꝑmo facit
ꝙ ardu hoīm duxit ad dilectionis
actu i deus caritas est/ de cari
tē ad supi proīa de incarnatōe vbi
ꝙ firmat p hoc ꝙ gustatū fuit
eis vbo incarnato et opa eius
vidit et hoc ē ꝙ dicit et nos/
ego et alii apli vidimus/ vide
runt aute eū huāmodi oculis
corpalibus/ et eius dīnitē acu
mentalibus nō mse ꝑ in effectibus
suis. sicut vi ca in effectu vi
derunt em eū fetente mātia
virtute tocius nature cāte trīsce
dēs et nos solū audiendo sicut
alii sed ꝑ ea imitando tactū
virtute spūs et testificam/ de visu
dicto nō dm pr misit filium
suū/ eiusdem nāe et ptatis cū eo

Saluatore mundi/ p̄ sua passione
in humanitate assumpta/ nō excludit
quin̄o confessus fuā/ corde & ore
p̄fitēr caritatē qm̄ ihūs/ ho vere
ē filius dei/ ita p̄ eūdem ē suppositū
vtriusq; nature/ s. dīne & humane
deus in eo manet/ p̄ gratiā & nos
in deo/ vbi materiatū nō p̄
dictō & eēdmq; caritati qua habet
in nob/ & eēdmq; ipm̄ spaliter hi
tare nobisq; p caritatē/ deus caritas
est/ hic inducit ad caritatē & ut
multū moneat/ ſo eā q̄ medat p̄o
ad eā invitat i nos q̄/ & med p̄m
q̄ medat deū de hoc p̄o q̄ facit
nos principaliē deitatē & hoc est
q̄ dicit deus caritas est/ s. manēs
& qui manet in caritate/ dīna que
est quasi principalio caritat/ i tālē
deus est/ & deo manet/ sicut
principans impticipato & deo in eo/
sicut principatū impticipante p̄o
p̄ter hoc vocare iudicij futuri
dat securitatē & hoc ē q̄ dicit
in hoc ē p̄fecta caritas dei/ ipsius
em̄ facit q̄ fidē de p̄dicta amati
o subdit q̄ ille est/ s. unusquis
que de celo illustris & in mundo
nos sumq; in hac mūdi/ p amore
eius amicos & inimicos diligendo
hm̄ q̄ dr q̄ ē diligite inimicos
vestros &c/ & subdit ut sitis filij p̄
ris qui in celo est qui solem suum
oriri facit sup̄ bonos & malos &
pluit sup̄ iustos & iniustos q̄. excludit
timorem pusillitatē id dicat
timor no ē in caritate/ q̄ intelli
de pusillo timore & ingenio pusillis ē
si p̄fecta caritas foras mittit timorē/
caritas aut̄ quātā excludit timo
pusillum & id q̄ dr hic caritas p
fecta &c. i. p̄fecta caritat ē ei mime
hz hic timorē excludē cum timo
pena hz. timor pusillis debet ip̄

facit cautē p̄cm salui no puniat
no p̄ deū fugiendū vitij nec p̄
vitanda offensā dei sicut mulier
hmōi voluptate adulterandi abstet
aliqn timeb a vino puniri qui
autē timet/ hoc mō nō ē p̄fecte
caritatis/ & no hz caritatē ipm̄
p̄fitente alio mō exposito de tēp̄e
iudiciali/ qui facit cautē p̄cm/ qm̄
p̄ pena & p̄cm p̄ offensa dei
pena p̄ offensa dei & hic tor
mentū respicit pena p̄ minuit
crescente caritate. et ei dr tor
mentū ē in caritate/ subjunct p̄fecta
nos q̄ p̄missa caritat q̄ medat
sic q̄r inducit ad caritatē ha
bendā & p̄o ad caritatē dei/ di/
nos q̄ diligamq; dm̄ q̄m deq
hoc dilexit nos/ exponat ut
supra eoq; ca p̄cm inducit ad
caritatē p̄ximi di/ Diquis dicat
q̄m diligo dm̄ & odit fratrem suum odit
medax est/ q̄. dilectio p̄ximi
includit in dilectōe dei & ad hoc
inducit eam di/ Qui em̄ non
diligit fratrem suum quē videt/ ip̄
(ad aug in tractatu primo) q̄ dur
ē aliquid ea dilectionis vtro mō
sicut id quod ē rō diligendi
& hoc mō bonū alicuius ē ea
diligendi ipm̄ in a vnusquisq; di
ligit ingenio bonū alio mō id
q̄. ē via queda ad acquirendā
dilectionem & hoc mō visio dei
ē ea eig mō bn sic q̄ ea res
sit diligibile q̄. ē visibile &
q̄. p visionē hui⁹ discat quis
ad dilectionem dei/ & no oportet q̄
id q̄. ē magis visibile sicut magis
diligibile vel q̄ magis diligit
& bn ē id q̄ sub nāb ocurrit ad
diligendū & hoc mō exequit apls
p̄mittēs id quod ē nāb magis q̄sq

ocrit nob magf diligendi ꝙ qđ
si aliqs ꝓxm̄ no diligit / arguit
ꝙ qđ deū no diligat no ꝙ ꝓcq
sit magf diligendi ꝯ ꝙ nob ꝑ
ocrit diligendi ut dom̄ t unde
dicat ~~qui~~ omelia ~~xxxvii~~ eo ihs
q aiam̄ nouit suscipit ad mgnitā
q no nouit t ꝑ hoc ꝙ sit no ut
diligē disat mgnitā amoꝛ t sic
intēd ꝙ dicat qui em̄ no dili
git fr̄m suū quē videt / t sic ac
cipit ꝓmo filii diligendi rone
similitudinis inspe ~~etiā xxxiii~~ omne
quod diligit sibi sile i deū quē
no vidēt / t sic ꝑ no ocrit di
ligendi qua ꝙ diligē / q/d / no
t ꝓbabile ꝙ dilaō ꝓxmi est
quedā via ad dilcōem dei no ty
se ꝯ ꝙ hoc ꝙ sit maioꝛ ut ꝓfectꝰ
ꝯ magf eq̄ ma đ qđ t ꝑfect in
via ꝓficiat t postq̄ odme p
ſfectis sicut ꝓ de puericia t stimꝰ
virile t hoc mā dñi hoīm adeo
ꝙ ~~xxxiii~~ ubi ꝑ equū de dilcōe
ꝓximi quigit maluit de dilcōe
dei ꝛc ~~Capln v°tu~~ ſme eplē

Omnis qui credit / hoc t tria
ꝑ principalis tract huiꝰ
eplē inqua tract beat Io
hannes de ecclīa ubi emanatōe
et diuidit in duas ptes ꝙ ꝓ
ostendit se ꝑdictis t mēte de dilcōe
ꝓximi ꝯ tract de emanatōe
ubi / et hoc t victoria / tra ꝑ omēs
omnib qui credit / fide formata
caritate qm̄ ihūs / nazarenꝰ xp̄s /
est milegꝰ t ſphetis p missus eo
deo natꝰ est / p redēptōem hap
et omīs qui diligit eū qui genuit
t dm̄ qm̄ fide tēs suos facit / di
ligit t eū qui natus t eo eo / t
qm̄cūq; fidelem / aliē no diliget
ſufficiēnē dm̄ misi eū eo diliget
mēbra eiꝰ nados subdit nihoc qđ
nosmḡ qm̄ diligimḡ natos dei
eū dm̄ diligamḡ / nā dilectis dei
includit dilectōem ꝓximi aut dom̄
est ꝯ ꝙ amoꝛ dei no t ociosꝰ
apud em̄ magna si est / ut dicit
~~magf omelia xxx~~ / no subdit et
mādata eiꝰ faciamḡ / ꝓbatio em̄
dilectionis exhibitio t operis.
hoc est em̄ caritas dei / t hoc
exigit caritas dei ut mādata
eiꝰ custodiamḡ corde rebnēdo t
opꝰ ad implēdo t ne aliquis se
excuset ꝑ difficultate hoc remo
uet / d / et mandata eiꝰ grauia
no sunt / s. amoꝛ illa nā q de
natiua dua sit t assuefactiua dei
t ꝓximi facit leuia ad subdit
quē omē ꝙ natū t eo deo / ꝑ
dem caritate formata vincit mūd
t temptatōes mūdi t ꝑsecutōes
et hoc t porta q timuerūt dicit
eo dilcōe ꝓximi / sic quē debent
de emanatōe ubi t primo ꝙ
hoc determinato ꝯ determinatōis
manifestatio t t sic t tria ma
nifestationis mentōis t t hoc t
testimoniū / tria p̄m̄ q timuerūb
se ad hoc ꝙ dixerit t mēte omē
ꝙ natū t eo deo vincit mūdū
audit ꝙ sit illud quod faciat
vincē / d / et hoc t victoria que
vincit mundū t faciat vincē fi
des nra / de ubo dei ad subdit
quis t aute qui vincit mūdū
nisi qui credit / fide formata qm̄
ihūs t filius dei s. nālis t ꝑ
quē omīa facta natē / eū eo no ſcep
titate ſfecta ꝙ nā dīna no est
duusibil sicut humana ꝯ ꝓdemꝑ

mũdi distincta ẽ ꝑsona ꝑ nã
nõ potuit nr̃ casus q̃ ipsi ḡnes et
genita ab eo sint vnũ mysterio
hic est ſ. dei filiꝰ eternalit̃ a ꝑre
genitꝰ qui venit i mũdũ ad nos
saluand̃ p aquã baptismale et aquã
p tactũ suũ sanctissimũ eternis tribꝰ
dedit vim regenerãdi aquis et
sanguĩ effusi. in pcũ mũdi salua
tionis opis. homo vere deus nõ
nisi aqua solũ sicut iohes baptista
cuius baptismo solũ lauabat̃ cor
pa q̃ nõ suscipiebat̃ peccata sicut ba
ptismꝰ xpi q̃ in aqua et sanguĩ
et in baptismo virtute regenerãdi ũtq̃
et sanguĩ. ad infinitas animas si
cut redimendas sufficiens fuit
ipse est. hic enim primꝰ dicte
trinitatis manifestatio et ē aqua
duplex nõ in primis hic fuit
ordinis ipse vna fuit p ipsius
sui missionem et sup apostolos in sigꝰ
visibili. testimonium ꝑhibuit ihũ ad
dextram patris glorificatꝰ ē eis
natus filiꝰ vnigenitus ipse deus et
de hac eisdem p dixit saluator
noster. cũ autem venerit paracletus
quem ego mittã vobis a ꝑre spm
veritatis qui a ꝑre procedit ille testi
monium ꝑhibebit de me et hoc
ē qd dicat ꝑ spus ſ. sanctꝰ ē qui
testificat. cuius testimonium nõ fuit ex
tinctum. qm̃ xpc ē veritas. et dei patris
filiꝰ qui procedit a ꝑre p medium
tollens et sic ē eius verbum quod ...
em ē verbũ et filiꝰ ꝑ quod illa
q̃ pertinet ad creationem. ut vitas.
sapia et huiusmodi appellant filios domus
quorum tres sunt. hic po trina ma
nifestatio q̃ ē p aperti visionem
oculi ipsa beata trinitas manifestat
se beatis quibus ad ꝑsonas distinctas

et illi emanationem a ꝑre et spu
sancto ab vtroq̃ et hoc ē q̃ dicat
qm̃ tres sunt qui testimonium dant
in celo. videlicet manifestando na
turalem dant ē testimonium ma
nifestat̃ videlicet patrem ingenitum
verbum ab eo genitum et spum sanctum
procedens a ꝑre et filio et hi tres
vnum sunt. et sententia et sic vnus de
super omnia gloriosus sunt tres sunt.
hic po trina manifestatio que
est p xpi passionem. in aqua aqua
xpi fuit a corpore separata et a
corpore mortuo fluxerunt sanguis
et aqua sicut xpc. de igit̃ tres
sunt qui testimonium dant interra.
videlicet filiꝰ dei manifestando ipse
et aqua potus in aqua ad lymbum primum
descendit et eis se manifestauit
ordinando sua diuinitate et p̃sentem
ꝑfectam. ego enim deum clare
viderunt p quod dns dixit la
tronj hodie mecum eris in paradiso. aqua et sanguis.
veritatem manifestat et certũ sacrum
hominibus efficacem. ex ipsis que
quidem sacra assecutꝰ in fide et
confessione veritatis. et tres vnum
sunt. qui quemadmodum in aspectu vnius
virtutis. sic testimonium. hic po
trina manifestatio que fuit p
ipsius vocem ma mbapmo xpi et
eius transfiguratione audita fuit vox
patris dicentis de xpo
hic ē filius meus dilectus hic singulariter
dicat. p hoc dicebat. qui ipse solus
est cui natus filius et p quem vnus
est ipse et nã et ꝑsona distinctus
ceteris. qui purificant sui eius
filiũ ad spiritũ de igit̃ hi testimonium
homĩ accipimus. sacrũ hoc. si p quod

testimoniu hoim recipimꝰ tꝫ qua
sufficiens in rebꝰ hmanis testiom
dei maiꝰ est/ & cuiꝰ nã ei nõ pt
subesse sm sicut pt subesse testiõ
hoim & p gnꝫ & maꝫ credibile
merito dimis qua testimoniu hoim
in hmanis sm testificatꝰ e de
filio suo/ mnsfiquidem & bapmo
ut pdictu est/ qui credit in filiu
dei hꝫ testimoniu dei in se/ & ef
fectu illiꝰ testimonij qui nõ credit
filio/ doctne cui acquiescendo
mendacem facit eu/ s. deu patrẽ
qui dixit testificando hic est
filiꝰ meus dilectus/ et ad ipius
ipm audite aut hec apl⁹ ioh⁹
ca subdit/ qꝫ nõ credit mendacẽ/
& hꝫ co dicitur/ Et hoc e testiõ
pꝫ pdicte manifestacois inter
et ipm exoptꝫ dei testificatꝫ
ho exoptꝫ jesus sebenꝫ/ ibi
hoc scribo vob/ et ipm sic du
qꝫ pdicte manifestacois inter eos
exoptꝫ dei est/ qꝫ homes p hoc
q̃ sequat vitã btam & hoc e
qꝫ dicit et hoc e testimoniu/
i. intentus eius sunt finis qm
vitã etnã dedit nob deus & hc
em accipiat vitã btã scãlem
q est visio & fruitio dina sic
dedit ei ingnti intse et in filio
in re et de gnti illis qui iam sit
t btudine hꝫ aute accipiat vi
ta bta obiective sic dei filius
rõe deitatis e ipa vita beata
pncipal/ in cuꝰ aspat bti resi
tuit intig & rõe hnitatis/ gaia
in cuꝰ aspcu reficiut eos tꝫ
sicut dicit aug⁹ sup jobem &
sic quidam dedit nob vitã
btam qm dedit nob suu filiu
vm deu & vm hoiem/ no subdit
et e vita in filio eius e/ s. obiõe
qui hꝫ filiu dei/ p fidem scãa

hꝫ vitã/ s. btam ingse et si hꝫ fi
liu p visionẽ & fruitionẽ hꝫ ea
in re qui nõ hꝫ filiu dei/ hoc
mõ ut illos nõ hꝫ vitã q filiꝰ
ep sicut affirmatis se⁹ cõ affir
mationem. ita negatis ad negationẽ
Hoc scribo/ hic qm pmus meritis
jesus scribens & pmos qntũ ad
bonũ habendu ꝑ qntũ ad ca ha
bitũ. ibi sciens hꝫ/ pma i duas
sm duos bonũ gsequẽs ꝑa ibi
& hoc est/ ea sm sciẽs ep vo
luntas bti jesus conformis eccie
voluntati dei testificatꝰ & ꝰ in
tendebat ep illi quibꝰ scribebat
p hoc vitã btam gsequerentur
hoc dicit hoc scribo vob ut sciatis
qm vitã etnã habebis quicũq
dictis/ fide p dilectionẽ assumẽ
in nomẽ filij dei/ si bi p se deceat
Et hoc e fiducia/ hic ꝑa sm
btam gsequendu. ozo nr suavis
esset & ꝑo illud ponit ep⁹ ut
hoc quidem distinctionem faciat
qui scit/ Circa pm dicit & hoc
e fiducia qui homo ad eu. s.
dei filiu ep. qꝫ cuꝫ petierimus
sm voluntate eius/ s. bn placiti
audiet nos/ nr th ep statim ꝑ
tpe ꝑpetenti et sciens qꝫ audiet
nos/ qcq̃ petierimus qꝫ e mtel
ligi qm petiõ e pia p se & p seue
rans. hnjs em gcrebꝰ semp
exaudit & sic e intelligẽdũ
quod subdit sciens hoc/ ep vepe
cia e eiusdem ad malorum
assertionem Et qui scit/ hic qm
et petitionem p petentibꝰ facit
quãdã distinctionem/ d/ dicit scit
licet sibi peccatũ ipsorum nõ ad
mortẽ/ i. concludendo ꝑ pmam
finalem/ qua quis mozit ꝑ pec
catũ mortale/ secundo pb et

dabit ei vitam/ s. gre, q. tal pare
ingrā morit/ de quo hoc scit
tbi q. sit pat. nō ad mort. sā
nō pt, nisi p dīnaon reuelacē
est pcm ad mortē/ s. malus i pmā
q. quis incid mortali mort.
nō p illo dico ut roget quis/ q.
nō est ozand p damnat/ et si
ipe viante sciret q. essz de pscis
silr nō scit p eo ozand/ ut ve
nā etnā citadat, p ut dicit ali
qui possit hr ozari p eo ut mins
peccaret et p quo mīg pmiret
t insceno ē q. hoc nesciat/ q. qlz
pctor quā diu vuit pt redire
ad gram, cō p oib; pctis ad
huc viuentib; t ozand, mnes in
iquitas, t tribulacō dīnor; pcp
tor; que gonet equitate iustiae
pcm t mortale. et t pcm ad mor
tē, siquis in eo pseueret usq; ad
finē vite indusiue. ¶ dicit, q.
pmit intencio bti johis, cū bo
nos hiat et t duo hm pmit
ibi/ et sing/, intencio vā bti
johis t assecurac filios dei p
ad opacōe de virtute pcm mor
talis si velim p dnm gre
q. ā hnt nō dicit. ¶ dicit, q. qui
qui natj t eo deo/ p gram bap
tismale nō peccat/ quā diu in
eo stat et mitt de pcto mortali
q. nō pt stare cū gre. ¶ q. dicit
dei/ t ipa gra p quā q. scitur
inquolt cū dīno sup nāli q. hnt
cū/ spū t de se t malignus
no tangit illū/ mouendo ad mor
tale pcm n voluntate declinet
a statu gre subiciendo se malig
p pcm mortale eo libert arbi
trij defectibilitate sing. q. m eo
deo sum/ si hoc referat ad aplos
qui erant mgra q. firmati et
de hoc p reuelacem certificati
quid scire t p reuelacem cer
titudine si aute referat ad a
lios ustos t p pbabile q. ptur
siaut dm t sup t multi tang/
t hoies t multi de stabilibus
fine suū ponentes t malignū/
t malo igne q. pcipiē pcipitg t/
¶ omng, hic po hm hanc hanc
s. dei q. mdo, cū dicit et sing
qm filig dei venit t mudū et
dedit nob sēm ut q. nos sing
vm/ hoc cm dicit a plis qui
apparuit illis sēm ut meliꝰ
rent q. viuebāt tuc vitio/ alijs
aute fidelibus dat sēm q. nos
cendi dm p fidem qua hmōi sit
se hoc illam/ scilt illam q. est
eo auditu, q. nō nesciat se hoc
caritate et sing in vā filio eig/
ei ad hereditē p fidem, a pti vā cog
nouerut se ee in eo p fidem ca
ritate formati et hoc certitudina
liter. Ibi vā iuste spectualiē/ hic est
verꝰ deus/ s. filig qui t vng deꝰ
cū pcc in hoc concludit totum
dm negociū scpti vāz de vita
et vita eterna/ s. obiective, ut
p dictū t eod. ca. vltīa dicit
filioli custodite nos assimula
cionis/ t a cultu ydolatre p hoc
t simuab q. diligent studeant
in cultu vng veri dei in sepa
rilit p mariē. amen/ hoc dicit
ad pdencia confirmacionem etc.

Postilla super ſcdā epla Johannis

Semor electe dne
Postq̄ btūs
Johannes i epla
ma instruxit
fideles qualit
hic q̄m mdua
bus eplis inſp
it aliquas psō
nas spāliē dilu
dit autē hec epla mtres
ptes
ſ salutacōem ptextam ⁊ gelo
ſa mādat ibi grauius ſu ⁊ ma
ibi plura hns scīe
ip̄ma pte
mo notificat psona salutans
cui dicit Semor ⁊ hāc voc ea
tis p̄ueccte ⁊ status seu officij illu
ꝯ qui tūc regebat eccias se
nes ut semores dicebant vōne
dyscretois ⁊ maturitatis i moribꝫ
fuē rectores vō eccie
q̄ tūc
erat in asia Johannes erat
p̄cipalior Ideo dicit hic Semor
ho notificanē psone salutate
tu dicit electe dne ⁊ natis eiꝰ
Erat em magna ⁊ notabilis
dna nōie electa hns plem et
sanctam fidem et mīstros et
doctōres sic sustentabat quos ego
diligo in vitate ⁊ caritatiua di
lectōe absq̄ fallacia ⁊ simulatōe
et nō ego solus q̄ et omēs q̄
cognouerūt vitatē ⁊ amb fide
les qui cognouerūt ep̄m qui ē
ipa vitas p vitatē ⁊ fidei et
bone vite q̄ manet i nob q̄
gram ⁊ vob scū cū iustitia
p gratiā q̄ ē gra q̄ sumata dēo
ponit aptata bona cū dicit sit
vob scū gra iustificatis mā ip̄e
nā prius debuit p̄ctis debita
relaxans ⁊ postea ce na bēdo
appetitū totaliē quietat a dō
patre a quo fuit ista bona ⁊
a jhu xpo filio patris intātate
q̄ que mtēt sub cui cari
tas appat ⁊ sic etes p̄sone co
mūt eo q̄ mdiuisa fuit apa
ritatis dlīe eadē pē dicit q̄
p copssiane patris ⁊ filij
sub mēt sue scīe qui est a
lox nepotib ⁊ cū subdit mēta
tate ⁊ vitate supplend ē ut
p̄ficiatis mēalitate ⁊ vitate i
dilectōe dei et eiꝰ q̄ncōre
Gauisus sū mta salutacōe q̄
mādāt p̄fectus i qua p̄o hor
tat dnām p̄dictā et eiꝰ dom
ad bonū p̄sequēd ho ad malū
p̄cauēd dīt em mīlī ⁊ ita p̄m
friend q̄ vtius laudata exīst
ideo btūs Johēs ad p̄fiendū
in futuꝝ laudat bām de p̄terō
q̄gratulando gauisꝰ sū valde
inānō q̄m in vem de filijs tuis
ambulantes i p̄fectis tuitate
fidei ⁊ mor sicut mandatū ac
cepimus a p̄re i xpo ihū qui ē p̄ce
ptum equitatis dōm mōnit ad
p̄ficiend in mellig dī et nūc rogo
te dna de p̄fectu i mādato di
lectois inquo tota lex implet
nō dom plenitudo legis ē dilōs
nos tuis mādatū nouū ⁊ q̄ su
dictū ē sup in ca mādatū de
dilōe ē de dutermīe legis nālis
et sic a p̄no q̄dictis hyaue ⁊
delege mo saica ⁊ sic ē ab mi
tio legis dare ⁊ renouatū est
in lege noua ⁊ sic ē ab dicto
legis euāgelice ut diligamꝰ
alt̄utē indēo ⁊ p̄ dm ⁊ hoc
est caritas ut ambulemꝰ semp
p̄ficiendo ꝑm mandata dīi dī
dare ad implēdo hoc ē em mā
datū s dilōis dei ⁊ p̄xīmi i
quo implēte q̄mēt dia mādata

que sit quedā explicacōes mā
dati dilectis ut ꝙ admodum
audistis abmicio / ne qñ sicut
in eis antea / semp ꝓficiendo
ꝑm multi / sic qm̄ mduat ad
ꝓcauēd malū et ꝓ ondit ipm
et mduat ad cauend ꝓ tradit
cauēdi modū ibi siquis / et ꝑm
dicit qm̄ multi seductores / q / d
ad hoc monui vos t bono ꝓfice
re multi seductores mundū ille ad
ḡm / a quib⁹ t cauēd et qui sūt
illi subdit qui nō confitent ihm
xpm venisse incarnē / i · ipm de
dm vm ab eno et hoiem / tyc
siqut sunt iudei abstinati et hē
tia p̄ue / sentientes de xpo
hic t seductor / qui sic de eo
p̄ue sentit et antixp̄s / hic
nō mpsona videte vos met
ipos / i · diligent q sideate et
cauete ne pdat / oma bona
que apti estis / nā pdūt ꝑ
cor ruptōem hōis et simple sic i
bono ꝓseueretis ut mercedem
ple mam accipiatis / i patria tota-
liter salutis appetatis / omnes qui ꝑ
credit / i · qui p̄ bn̄ inuidit ꝑ
uiam iustiae et nō p̄manet in
doctrina xpi / a via iustiae reos
dendo deū nō hz / p̄ quon / que
p̄dit p̄ unū mortale pctm et hic /
hic qm̄ tradit ꝓcauēdi modū / d /
si quis venit ad uos / sub specie
religiositatis et hanc doctrinam
xpi nō affert / nec magis ḡria
nolite recipe eū in domū / i · nolite
inuitare eū in patū ut ābu
seu habitandi / ne seducam ab
eo nr̄ei auc diuertat / inuitando
et i uerbo et hac sine ꝑ quibus
corruptis qui eum diuitat illaque /
inuitando ei mōlto inuitat quib⁹
illis malignis / i · exponit sic pi
cando inuitandi eū eo in opa ma
lo · Alit̄ etiā exp̄a ista lra
de hēticis ab ecclā p̄cisis p eo
inuitacem ip̄ ptiapans scient
eū talibus mēbr exp inuitacōem
salte more / nisi manifeste gessi
sse ꝓ dixi uob / ea q dictaste
s · p seuerantiaā in bono et dei
nāem a malo ut in die dn̄i /
i · iudicij nō offendam / eū replēti
fr magis hyngzemi eū electis
pluta hnt / hec et conclusio huius
tpis · in qua p̄o se excusat de
b̄uitate sequiē d / pluā hnt inob
sedē / q nō timet in hac epla
nobis p charta et atīmentū /
que et voco maxima sphero em
me subito / ad uos et ab ad os
loqui / p voce viua / que hz ma
iorē efficaciā unde de tercio
ad paulinū / de omib⁹ sacre scri
ture libris habet nescio quod
latentes enigie vite vacib⁹ acta
et in aures discipuli de autorib⁹
ore tissima fortiq sonat / ut
gaudiū vrm plenū sit / ex mea
p̄nēia et effectiori doctrina sit
alit / ut gaudiū vrm plenū sit /
i · ut p̄ mea doctrina p̄ veniat
similit ad penam alit et gaudij
plenitudo / salutē filij fratribus
tue electe / habebat em̄ in patria
fratre eiq nomē eu / amici filij
erat eu bīo patre eiusdē qui
te cū amen / hec et confirmatio
epl̄e ingna aplis optat ipi
dn̄e confirmationem ingna adoptatis
in ipse usq nō et in libris carnalis /

[

ℇmor gayo/ hoc opla sic et precedens diuidit mlt̄ pres/ s. salutacem/ ipsa/ cucadm/ et conclusione hā ibi multa habui/ Inque pma ptm dicit se psona salutab eo cetere & offic ei dicat ℇmor/ sicut dom̄ in opla patente ho psona salutata eo noie & familiar tractat ei dicat gayo bmo/ aste cat ꝛc melius ille de quo dicat paulꝰ ℣ cor. j./ gras ago deo meo q̄ neminē vrm baptisaui nisi crispū & gayū de quo dicat pāl saluetur nas gayus hospes meus recipiebat eū & susteptabat p̄dicatores ubi dñi q̄ q̄d̄ cat apl̄o bmo/ tāis noctu affecta salutat/ ad salutatū/ tu dicat/ quē ego diligo in vitate/ no ubi sola aut lingua/ carissime/ hic māpt p̄ secacis huius opl̄e lmqua bnis ihesu p̄o manet gayus de p̄secutiōe in loco ho de inclinacōe a malo/ i. scā sissem/ circa p̄m ut gayus efficaciꝰ recipiat suū monitorem p̄mo quia agit de suis bonis opulꝰ p̄tis de p̄dōs ipsum/ dñ ℇme de silꝰ/ s. bonis opulꝰ que facis ozacm̄ facias posse te mgrādi & valere/ ꝛ. de bono in melius semp̄ p̄fice sicut ipse agit aut tuū/ q. d. ista no sut opa facta sicut sunt ypocrita/ opa q̄ no pdunt exo scia et intencōe recta/ ideo subdit ℇmor

usus sū valde ve mentibꝰ fratꝝ ꝛ. p̄dicatoribꝰ & pegrinis fidelibꝰ et testimoniū p̄hibentibꝰ veritatē tue/ in fide & opulꝰ mīe mee rem hoz no habeo gratiā/ ꝛ. nichil est michi gdiosius audire q̄ ut audiam filios meos/ no carnales ip̄z vnīqq in eccl̄ia p̄ manere spūales ꝛ viture ambulare/ p̄ viam fidei & mor̄/ no gnr ꝛ bonis q̄ firmat/ d. bmē fidelit facias erga dm̄ & p̄ximū. ipse bonū operis impleat/ p̄ baptismū regnatos nobisc̄ et hoc in pegrinos/ supple maxime est acceptū deo/ dicit aut hic pegrini fideles de suis cuntibꝰ p̄ fidem opi ab ecclesia recepti qui testimoniū reddiderūt caritati tue/ qua eis exhibuisti in conspectu eccl̄ie/ & p̄ hoc multi mot̄ sūt ad sīle faciendū exlo tuū quos benefaciens de ductus digne deo/ imitatꝰ sic lr̄a quos s. pegrinos ei ad te venerunt de ductus/ ꝛ. tuis elemosinis p̄uidens ut inde transeant ad alia loca benefaciens digne deo/ ꝛ. ad honorē dñi & subdit vadis p̄ quē eis/ ꝛ. p̄ fide vnig vēi dei & no p̄ carnēm suis p̄fecti sūt/ ꝛ. quod si sūt exire de locis suis spoliati bonis ꝓpriis/ michil accipientes a gentilibꝰ ꝛ. a suis cognatibꝰ & ciuibꝰ ut de gladio/ no q̄ no posset accipere/ h̄ q̄ illi nolebāt dare/ ut exp̄ssius opulsi redirent ad p̄dolatriā q̄ tollerabāt & q̄ludit nos q̄ de bonis suscipe tmor/ ei exp̄ssius hoc autē dt johēs/ no q̄

hrēt duitas ē p de gsilio eg
duitas talia faciebat et quia
bona ecīe data p paupibg ipē
dispensabat in epheso sicut
apli alij t̄ritm ut hēt actuū xo
ut sīmg cooperatores/ vitat
mistrando nchā illis qui pui
tate fidei tbulacoes ⁊ expolia
sustinet ⁊ ep̄s esset hic gnr
instruit grem de cautate ma
lor ⁊ assocīacē bonor/d/ ⁊ ep̄
fissem forsitan ecīe t̄ imitatū
fideliū mtua cuitate ē is qui
amat/ t cupit inordinate sima
tū gerē in eis diocesē/ non
est aligda hereseurche qui v
surpabat sibi pmatū illig ecīe
no reputt nob/ t epl̄am mādi
p hac si venero ad bonū illu
mnocem eg opa q̄ facit/ t
verba impalam ⁊ plumia. apli
cm tales rebelles tractent
alij sathane ad vexand cōe lit
ur hēt p̄ cōp ⁊ ribus malignis/
t malo igne ignitis s. igne su
pbie ⁊ in vidie gehenne ⁊
nos t in eīte ⁊ irrōnabiliter
loques eīte nos veros xpi
discipulos et q̄ ei ista non
sufficiant/ p minima impietate
nec ip̄e suscepit pecc/ t pau
pes fideles ⁊ virtutis p̄dica
tores nō recipit/ hospicio/ ⁊
eos qui susapiut phibet/ sub
ominacōe pene. ne decetero
recipiat ⁊ de ecīa eiciat/ si
cut phibicoem eig faciat in
iustissime ēt cū opa caritatis
faciat p̄ p de isto ⁊ suis se
quacib subdit. Ecce nolī mi
tā malū/ ic/ ⁊ subdit bene
qui benefacit ex deo est/ nam
omē bonū predit a deo qui
male facit nō videt eū/ ggni
cōe formata caritate de meto
testimoniū reddit homi de apli
caritat ab omib/ ip̄m ognos
tentib ⁊ ab ipā vitate/ t adeo
qui e ipa vitas ⁊ nos testi
monia phibemg/ ex. expti
simg ⁊ nosti/ sīle p sequen
tm testimoniū mm vm est/
d/ istū debes imitari ⁊ as
sociare dyocrepem autē/ ⁊
eius sequaces de ecīa ejulea
habui/ hic ponit gclusio epl̄e
et exponat sicut gclusio epl̄e
precedentis usq ibi pax tibi/ t
quo optat grem pacē mēn
na gsacē/ ⁊ pacē eterna ecīe
ē salutat te amici/ t fideles
qui sūt apud me ē saluta tu
amicos/ t fideles qui sūt apd
te. nominatim/ ad maiorē cautat
expssionē q̄ e inchoacio future
fīe caritat/ ad quā nos p̄duat
qui vivit ⁊ regnat t̄ secula secu
lorum amen

Incipit epistola Jude apli

Judas ihu xpi seruus/
hic incipit epla bti
jude apli/ que sicut
due precedentes dini
dit̄ mores pres q̄s
salutacoem p̄ scauda
⁊ gclusione fu t omi
nem/ etia ibi ei
aute qui potens est/
Insima pte notificat p̄sona
salutis exordie cui dicit̄ Judas/
ho ex religione cui dicit ihu
xpi seruus/ t fidelis expdng ⁊
ex gnomine cui subdit fr̄e aute/

jacobi/ sic autē ḡnouiter fuit
ad distinctionem jude pdicatoris
hō pōnit̄ p sōne salutate/ ai
dicēt hijs qui mecū pre fuit
fide formata caritate dilectis/
i deo ⁊ ame ⁊ fideliter cultis/
⁊ ihu xpo ḡfixis ⁊ vocatis/
i. sibi ihu adunatis ⁊ gregatis/
sicut membra vnit̄ capiti ⁊
hoc p vocationem ad fidem ⁊ co
fixionem in eadem q̄ fuit exo
rta dna ⁊ licet vocatis po
nat̄ hic posteriꝰ ḡfixione/ tñ
e p̄or tpe nr̄e vite inhoc fi
enda. ep. tñsposita nam na
turaliꝰ hoīs deo/ ei⁹ pōnit̄
aptata bona/ cū dicat̄ mia mihi/
pcta vra relaxabit̄ ⁊ pax/ q̄ sup
quietat̄ ⁊ caritas/ deo q̄ngēs
adimpleat̄ incelesti gl̄ia/ vbi
et nō alibi caritas pficit̄ ⁊
Carissimi hic mōuit epla p
secutis q̄le diuidit̄ in duas
pres ep̄. p̄mo judas aplus p
ponit̄ mtentū hō ppositū
ppm̄/ i. g maue/ Est autē ppm̄
apli ḡfirmare fideles ḡ hēti
cos/ deceptores ⁊ hoc e q̄ dicit
Carissimi omne solliciti⁹ime
faciens/ ep. pastoꝝ dz ee solli
citū de oibus sēlendi valet
de gm vera salute/ q̄ hac em
epla instruit btus judas os
fideles q̄ualit̄/ ⁊ nā ipsos nas
aliquas spualit̄ sicut scat lus
solsanes i oibus eplis pce
dentibus nere hui sēbē nobis/
p hēticos insurgentes/ ut
ipsa sua sub dei/ le pcepta/ supple
tur supstāi/ i. sortiē stari
anab. sed tradite sanctis fidei/
q̄/ d/ istud examen est fidei/ i.
fide tenere sab/ s. aplus a xpo
sct̄/ i. p̄fecto/ q̄n aperuit eis
sñm ut intelligent scripturas
luce vltra/ dicat̄ etc. sct̄/ ppt
vnitatē fidei ⁊ actoꝝ ipius
ephes iiij/ vna dns. una fides
vna baptisma/ ⁊ subdit̄ dicti
etamis cū/ cū dicat̄ sub noctē
erunt em̄/ i. subripuerunt
introierunt quida hoīes impi/
s. hēsiarchi pietatis em̄ vno⁹ sunt
dnm̄ cultū. hētici vā sub spe
religiositatis ⁊ dīm cultū mē
dubie/ ḡtiā ip̄ q̄ dicit in
pri/ qui olim p̄scripti sunt/ i. ab
ēno p̄scripti a deo in hac iudi
cium/ i. ḡdemnationem/ alit̄ pdicti
qui olim p̄scripti sunt/ i. alonga
tpe p̄figurati ⁊ hic sñs videt
magis grauitate sequendū/ ubi
ponit̄ ptes p̄figuratos istoꝝ
hēticoꝝ dei nri gra/ i. fidem
catholicā nab gratis dictum
tñsientes in luxuriam/ aut em
ipsi hoīes ad sua sectam
conuertebat pcta carnalia tāq̄
licita ad que p̄mi sue hoīes
ac ipi ēē cōbat ut dom̄ e sup̄
et salu dnatoꝝ/ p hoc autē
p ihm xp̄m dicit̄ hic solus
dnator ⁊ deus. nō excludit̄
pr̄e ⁊ spus scūs/ ep. dictis coetu
sua ad uicta vni p̄sone i diui
nis vñ pdicatū ēēnlis nō ex
cludit̄ alias sic ē mpotes solq
em̄ idē est q̄ nō cū alio q̄ q̄d
excludit̄ salū illud q̄d mptat
alietatē vr autē ⁊ spūs scūs
nō sūt alig dns ⁊ dnator a
filio ꝑ vnū ab negantes/ sta
doctrina ⁊ vitā malā dēmouē/

hic qm̃ ꝑ ꝓ̃ spūs ꝙ hic mado
fideles cant̃ uersicā hēticor
inquo sic p̄dit qp̄ ꝓ̃ mlt̃
corr̃ puitate declarat ho fi
deles ūitate q firmat i uos
autē dñm uō fuat dupliat
dñno p sequnās figuales hō
p silitudines nāles i silr̃ hīst
ma ad huc mores pces qp̄
mo mducit tā de sequā hō
nō ꝓpōtu applicat ipā i et hn
carne ꝙ mduit alia tā ue
illis pmū autē ē punitio in
deor̃ pp̄ meredulitate sua re
bellantiū mdcpto ut ꝓ ꝯ
ꝯ + nu ꝯ ꝯ et mplubg
alns loas dt igit dōmonere
autē uos uolo + nō dēre de
nouo et subdit rādo sciētes
uos s. semel i p̄fectā ꝙ nō
quēt uos ūm dōc̄ ꝑ de sātis
ihīu q̄nouē dna s. ad saluādm
nāā qm ihūs s. x̄pc de tra
egipti ꝓtm saluās p ūtute
fuc deitat̃ que ab ēno est
nō subdit hēlē ꝯ ihūs x̄pc
hri + hodie ipe + mscla ho
i posteā eos qui nō credidēt
p̄dit i de struxit mdcpto
ut dom ē sp̄lngl̃os hic pmū
fm s. casū angelo + de quo hēt
ysaie ꝯ + ezechi ꝯ dñi ꝙ
ꝑ suā sup̄biam de ueri fuerūt
in huc ǣre caligīosū dō bonor̃
dcōiū ꝑ finito hac dcōiōe in
die iudicij smalis retrudēt i
inferno + hoc ē qd dicit dñus
las uō qui nō seruauerūt suum
pncipatū i suū gdecor̃ habile
statū ꝑ deliquerūt suū dōmū
gloſa metimeat celestem ha
bitaculum spualem visionē dei
mtelligit iste glosator visio
nē apta sēnāe dñe no dicit
um qp̄ nūlo videns dñā cō
ciam pt̄ peccāe si aut̃ mtellexit
qpiciem nālem angelor̄ de deo
ad huc nō bn̄ videt ēē um
qp̄ nāliq remaserit i eis integ
dca melig dicit ut videt sed
reliquerūt domicilium suū i
celū empyreū in quo cōti sunt
tam̄ nūlo quomenti suc
natuc + ab illo deuerti sunt
ut dom̄ est i iudicium ꝯstru
at sic hra refuauit s. de us
peccantes angelos sub caligie
i in hac aere caligīosō uoc
ꝓdicta i iudicium magni dici
i usq̄ ad tpe ēmi iudicij
vinculis ēternis dati casq̄ est
qp̄. tuc tradent̃ uincul ēternis
i inferno retrusi ꝙ hoc ꝙ dō
hic ꝓ tm̄ exemplu. qp̄ sqr̄
gen xpō de ciuitatibus subiūs
et igne sulphureo q̄ bustis ꝑ
hūanou fecitate inquibg ui
gebat uitiū gē nōn et hoc
ē qd dicit sicut sodoma et
gomorra + finitime ciuitates
i ꝑ inque duabg sigis sili mo
exfornicate i eor̄ uicio i secte
et abeuntes post carnē alteā
i in quemēte masculi i mas
culos ꝑpetrūdm operantes
pe nā sustinentes in tendij sil
phuerā facte sue ēom i sili
tudo et figuā igīs ēmi s.
ihēme ꝙ similit hic qm̃ ta
ꝑ dicta applicat ad malicia
hēticor̄ + ꝓ facit ꝑ dictum
ho declat quelda dom̄ i tu michael

Circa ꝑm dicit similit & hi/
s. hĕtici carnē quid̄ maculant/
et sic sunt silles sodomitis et
in hoc notant nō solū de fer-
nicatōe ut adultio & cōa de
vicio cōi nām dnacōem
spnunt/ 2. ꝑm xpm/qui nō solū
dicit dns ingratos & ecclām
inabstito ꝑp excellēcia do-
minm sui dpōc pjz hz in
vestimēto & in fēmore suo sīp
tu vso regu/ & dns dnantiū
et sic assistant reges/angel
de celo electis p sua sup̄bia
maiestatē & blasphemant/ 2.
sectam similit̄e/et in hoc as-
sistant iudeis exīstentibus
inde hto/de quib̄ dicit dns
nū cōmē vsq; quo detinet m
splus iste/& sic mōt̄ q̄ dep
nari et punirī sicut pdixi
cū michael/hic ḡm declat
vltio dm/s. ꝑ blasphemia sit
valde q̄ pcm ꝑ hoc michael
nō fuit ausus blasphemare
demonē ꝑp nām eig bonam
et ꝑ hoc pz ꝑ blasphemare dm̄
cuiꝰ nā est excellenciorī i in-
finitū/& ḡtuissimū pcm/de q̄
cū michael archangelꝰ cū dya
bolo disputans/ &c/ valebat em
dyabolꝰ reuelare corpꝰ moy
si iudeis ad ydolatriam ꝑnis
ut eū adorarent tronꝰ dm
michael autē tut̄ ꝑncipis sy
nagoge hoc valebat impedē
nō & ausus iudiciū inferre
blasphemie ipi dyabolo vōe
dicta & dixit imperet tibi
dns/ut de sīstis a dicta re
uelacōe licet autē hoc nō sit
scptū in fine deuteron ubi agit
de septua moysi/in credendo
firmit̄ sic fuisse ꝑ ductū apli
loqtr ex ꝑsona dei hi autē
s. hĕtici q̄cūq; quide ignorat
cū articulos fidei & maxime
trinitatē ꝑsonaꝝ i unitatem
essencie/et unionē dīne nat̄e
et humane in suppōto ubi blas
phemat/ asserentes ee falsa
que cuiꝰ nat̄e norunt/ i. gno-
uerūt spūali ḡmatice et carni
de trabitia/que ḡmatica dicit̄
ee nālis ꝑ ut is subdit̄ tri
buta alia/ que fuit vat̄ et
renata in hijs corrupit̄/ ꝑ con
sensū voluntatis & ab usu con
suetudinis que illis/ hic im
mduat̄ & tia de scptua cont̄
hĕticos ꝑmu & de cayn/qui
ex invidia frēa et odio nat̄
fecit abel/ sic hĕtici ex invi-
dia & odio vos aplos & fide
les. ꝑ secrebat̄ ad mortē ꝑ
q̄ imprat̄ eis nō aptando &
ꝑ nutriendo ipm cayn male
dictionem/ &/ ve illis qui i via
cayn abierūt/ est autē verū
matio maledictionis eterne ḡm
e debalaā q̄ cupiditate ductꝰ
voluit maledicē filijs isr̄l ut
het̄ mū ꝑm/ et vsq; et
ꝑ nō potuit a deo ꝑhibitus
docuit balach ponē scandalū
cora filijs isr̄l ꝑ mētrices eas
ad ydolatriam ꝑuocantes nū ꝑ
vos/ sic hĕtici ꝑp que scṗ ꝑdica
tes veris sapi mīstr̄ maledi
cebat & eos q̄bus ꝑtinet scan
dalizabat nō subdit & errāt
et resumat & ve illis qui errā

bala

balaam mercede effusi sunt. et
questu tpalem mal sc̃ opposue
runt. tertiu e de choze qui
ambitõe sacerdotij seditionem mo
uit. p qd atra cu sibi adhe
rentib⁹ absorbta fuit. nũ quinto
sit hẽtici p ambitõe honoris
et glozie sectas erroneas sup
erunt. et p gnẽ penã chozemo
rierunt. no dicit. et gr̃ dixit
e. et ve illis qui qd dixit chozi
e. et seditionem in castra mo
ta ad similitudine chore. pierunt
e. pire meruerunt. Cui sunt post
qui declinauit malitiam hẽti
coz. p scripturas signales. hic
gnr idem facit. p similitudines
nales. et dixi dicit. intres pres
p. qo sacit ypocrita. ho mducit
ad hoc. ypocrisim dictu e. ypocri
tam autem. tertio aptius ibi. nubes
autẽ. terra p m. dicit. hmi sunt
in epulis suis macte. quinqua
ges. et notant hic de ypocrisi
notabili malo. et patu. et. no
salu dicit. maculat ingredi to
ti. carnis macule in abstinẽtia. no sub
dit. sine timore. dei. et bonoz
hoim. se metipos. pascentes sup
nue. in siccitate. et. sitate. nu
bes sine aqua. sapie salutarib⁹
q auctis cruciat. superbe mo
dis. et vanitat. verborum au
ctoritatis. arrogãtie. folia tm
habes. no subdit. infructuose.
et bonis operib⁹ carentes. bis
mortue. semel ante gustũ
p mortale peccm. et iterum post. p
lapsu in hẽsim. eradicate. la
tentes. caritatis. fluctus feri maris
et. inquieti. et bonoz. et habitui. re
spumantes suas confusiones. et. ai
magno fastu. et superbia suas hẽ
ses p mutantes. ex quibus deue
nient. ad confusionẽ eternã. sibi ad
ernaria. p varias errores qbus
procella tenebraz. et. tempestas
penaz. qsuata e. in eternã. sc̃z
et. infernũ. vbi nulla e redemp.
Ypocrisauit autẽ. hic. ad ypocrim
mducit dom ypocrisim. s. ypocrita
uit autẽ de hmõi. s. hẽticis suis
septimo ab adam enoch. tumbo
bus autẽ oppositis. ut hẽ. gem
ẽ. et. p. pallipe. p. d. Ecce venit
dns. m sctis milibus suis. s. angelor
sibi assistentiam. et. misticam. hm
qd dicit. daniel vii. thronus
positi sunt. et antiquus dierum sedit
et subdit. milia milium ministra
bant ei. et decies milies centena
milia assistebant ei. facit iudiciũ
q dempnacois gẽ omẽ. s. reprobos
iudiciũ cum electoz. no erit gẽ
cos fidẽ p eis. et de quib⁹ omnib⁹ i
piis. sciat dicit saluator. ite
vos. in. maledictũ in ignẽ eternũ
qui parauit diabolo. et. no dedistis mihi
esurienti. et. no dedistis mihi. mg
ducatũ. et. hmõi. s. hẽtici sunt mi
murmuratores. gr̃ veros apostol
et dei ministros. querulosi. de de
fectu. silicis victus. et vestitus
ut pecuniam extorqueant ab
illis quibus p dicunt. ut laudi
viuat. no subdit. hm de sidera
sua ambulantes. penuria nascẽs p
bet facultatẽ viuẽdi voluptu
ose. hm illud. ecclesiastes. xo. peccãs
abundat anima. et. ob illoz. lo
superbiam. de suis opibus. et de
tela sto. et inanit se iactando.

et p̄dicatores vitatis gremp̄d
mirantes/ & mirabiles dicteb
p̄ sanas diuitū et potentū gsta
causa/ ad ulando eos diuitibus
et potentibus dicebat eos facē
mirabilia facta ad honorē dei
et gnīs lūi/ et sic ab eis dona
et pecunias exorare queret/ uos aut
declāta hēticoz puitate/ p dom
ytiam. hic gmr ide facit p apli
di/ d/ uos aut bm̄ medius ſ
tote/ corde & ope uiboz q̄ p̄dā
fuit ab aplis/ & hēticī qui dae
hāt uob ad cautelam cōtē flos
doctoes q̄m i nouissimo hue
uement illusores uitat/ doct
nā erroris. licet em apr̄a ec
desie aliqui uenut. tp̄i i mte
antixpi tpe plures uement qui
erūt cuīs mūdi de p̄imquo.
sm̄ sua desideria ambulantes/ i
carnalit uiuentes et hāc uitam
horibg lapsuris ad quā sut p
ni i impietate/ i ut p hoc ali
tat eos a uō cultu dīno qui
pietas nōat. hm̄ sut d semet
ipos sentiunt/ alt uitate fidei
catha. dales/ i spualiter se
quētes sicut dalia breuta sm̄
no hntes/ ſ sm̄ ꝑ magī sm̄
erūnt. uos aut de dātu
mtis hēticoz/ p̄uitate huc q̄m
fideles solidat in fidei firmte
d/ uos aut bm̄ sup edificantes
uob metipsos/ in sāa apibus
et meditatoibg sacrissime uite fi
dei/ i sup adhērentes ista fidei uite
sacrissime sic firmo & stabili fun
damēto i in spu sco orantes/ qui
dem̄ fidelīū metes/ d zo em
sm̄ damascenū e ascensa mēt
in dm̄ uos ipos in dilectōe dei ꝑ
uate/ opa caritat q̄ manendo in
ista dilectio nō subtrahit ex ore
dei n̄ ꝑo deficiat ex ore hoīs
& sic in eig utute est hanc di
lectionem q̄ sibi ad exspectantes/ ic/
et hoc misce q̄ dilectōe exspectā
tionē beatitudinis/ ex q̄ta & mīa
ueniens & hos quidem/ s hē
ticos olymatos arguite iudicatos/
i arguendos onidite tanq̄ gēp
natos. ullas uā/ qui nā stat ad
huc obstinati saluare/ p uanam
doctrinam & uitā de ingne vagi
entes/ i ne descendat ad igne
gehēne. alios autē/ s. peccatoibg q̄
nō sut hēticī/ misereni/ eis qui
cientes. et ad emendandā eoz la
borantes timore/ ne forte q̄
cat uos sitr. peccare odientes
et cam q̄ carnalis ē maculata
tunicā/ i q̄ sarcem. ipius adhuc
eos q̄ dubitat. alios autē mise
ni/ ex. liq peccatoibg sit misend
q̄ padens/ tq̄ eoz uiaq̄ est od
ena. sti autē/ tq̄ ex ē ultra pus
et q̄ fr̄e macis huiq̄ epte/ quā tur
bulis iudeis i dīna laude. d/ si
autē qui potens ē uos q̄ sine
sine peccō s. deo/ sine culpa q̄ coram
ihū nō pt̄ apparē resurgē. n̄ in
bono mutatio p̄ seuerāe & assūe
s. eos ante conspectū gloriē suē
p̄ apta uisione. i maculatos/ p.
nulla hīs macula admittit ad
eam deus. ex. nō intrabit i
eam aliquid coīquinatū i ad
uentu dn̄i nr̄i ihu xp̄i/ ad iudi
cū uenē em dubitē electus ipius
p̄sentia incorpe & aīa sāa. deo sal

Incipit prologus sup Apocalypsim

uatori mo/ ipe salg pt nos sal
uare cena salute p ihm xpm
dnm nrm/ na humanitas xpi est
hodie salutis instrumetu diuini-
tati giuctu/ ut frequēt dictu est
sup· glozia/ magnitu apparet digng
omni laude Est em glozia clam
cu laude nascida· magnificencia/
ex diffusione siue bonitate sup
omnia mpium/ ex obedia totag
caritē ad xpm et pcab/ mpru-
cione apstoz & p miracula leonez
ante omnia secla/ xi/ Licet enim
p ductu actus ecclesiasticos sint
hales im virtus dnica qua ta
lia facit est cena· Amen·
Et sic est finis epistoz canonicaz &c.

Explicit postilla super epistolas
canonicas fratris Nicolai de
lyra

portet te
iterum prophe
tare populis et
gentibus
et reges multis
Haud dispa
ratum magnopere
genus sit
vetus ac
novum testa
mentum
ad invicem
correspondent nam se habent
sicut rota in medio rote Ezechiel
primo Et hoc patet per libros veteris
in veteri em testamento sunt libri
legales· hystoriales· sapiales· et
prophetales· in novo vo legi evange-
lium· libris hystorialibus
actus apostoz· sapialibus quidem epistole
pauli cu septem canonicis· prophe-
talibus autem apocalipsis· unde
bene dicit beatus jahannis verbum
prophetie Oportet te iterum prophetare
populis & gentibus/ et dicit iterum/ ex-
post prophetas veteris testamenti &
unde in libro proposito possunt notari
quatuor· quidem hujus libri
est eius materias que notat ibi
oportet/ hec quia vitas· ibi te
prophetare/ tria ad mis qualitas
ibi iterum/ quarta cuiusdem specialitas
ibi populis & gentibus/ circa quam
considerandum· quod sicut apostolus
dicit· per peccatum et mala mundi
quia sicuti habemus si tribulationes fu-
turas aliquo modo progrescendo
sum quod de ecclesia exponit/
ad hoc jacula feriunt que previdet
et nos tollere debuit mundi mala
suscipiendo si contra hec per previden-
dipeu mumim· Cui vo subjecti

mhoc libro yphetice/ describit tribulaciões eccie suas a suo tpe usq; ad finē mūdi/ p̄m babylonicū/ p̄sas/ grecos/ ac romanos/ ut cōt ibi/ quos diffusa nāõ multiat/ et sic p̄tz multas huius libri pp̄ias/ dicat ioh̄s ipse primo cap̄o/ Scribe q̄ que vidisti/ et que sūt/ que oportet fieri cito/ q̄d/ Scribe in hac libr̄ que vidisti/ i revelacões dñi mei/ tradas tibi/ & que sūt/ & tribulaciões eccie ut mō pent/ que oportet fieri p̄m dñam ordinacionem/ ad p̄fectē fidelium p̄ bacionem/ post h̄z nā licet aplī nascant/ eccie surrexerint tribulaciões contra ceteros fideles/ ut p̄z in actibus aplōr̄/ tū maiores surgent eccie finē mūdi tpe antixp̄i/ Circa p̄m q̄ sideranda/ q̄ ingreditur huiꝰ p̄ in vestigacõem humanā fragilitatis/ tūgit nā licet prima principia sint p̄se nota/ in in deductõe tñ ad q̄dusiones magis remotas q̄ tingit fieri queat cernere/ p̄z ingreditur huiꝰ revelacõe dñi nr̄i p̄ce ptis/ cū ipse sit regula vitam/ dogmatis vō yphetica quā est in hac libro contenta nō p̄cedit ex in vestigacõe humana p̄ revelacõe dñi sc̄i petri p̄/ nō em valuisset humana illata/ nec alia yphetia p̄ p̄ris sēctos inspirati locuti sūt sc̄i dei homines pp̄/ q̄d in hoc libro nō est stilus aliqua p̄ vitus merita/ dicat cuius ultio cata/ Et dixit in s. angelo loquens johi hec verba fidelissima & vā sūt et dñs deus spūm yphar/ misit angelū suum ondē suis suis que oportet fieri cito/ Circa tam ingenuitatem ordinis qualitas/ ad dicat. tūm/ p̄ post yphas veteris testamenti considerandū q̄ sicut libri yphales in veteri testamento sūt ultimi in ordine que sunt inbiblijs nris quia apud judeos et alios q̄ librum libri mathaleon/ ponūt in biblijs nris post libros yphales in non sūt de canone sm q̄ dicat ieron̄ymus galeato/ qui p̄mittit libr̄ regū deo in libros canonicos veteris testamenti libri yphales sūt ultimi sicut dixi/ dicit in libros novi testamenti liber apocalipsis evāg vnde p̄ exordium illius dicat johes/ manifestauit se ihūs ad mare tyberiadis/ Ad aug intelligendum q̄ locus alius accipit̄ p̄fectantibus misso sicut dicat q̄n̄ pisces fecit tale festū ut spectacula p̄ plus humana pisces b̄tus vō johes ipse mare galilee q̄d altō nōie dicat tybiad/ sicut natq;/ et in eod piscatorib⁹ occupatq;/ et inde a p̄fō vocatq; ut hic matth iiij/ p̄ q̄d quemcūq; sit nōie maris tyberiadis designat ut sit sēsus q̄ manifestauit se ihūs ad mare tyberiadis/ & ad ordinem euangelistā ioh̄m/ & post yphas veteris testati item alibi ibm̄/ semel in euangelio describe et alias in apocalipsi revelacõe Circa q̄tū q̄sideranda/ q̄d ipse veteris testamenti duxit yphetare ymo plurib⁹ gentib⁹ ut p̄z libros eorū intuenti in yphanuit eis vni gentis sue q̄tū judeorū/ jona in exordio qui fuit missus ad yphetandū ninivitis/ tertio vō ad yphetandū judeis/ johes vō yphetauit hac

libros similiq̃ genealq̃ et ꝓfetis/ quia
ꝓphetauit vltq̃ eccl̃e ꝑ omnibus
ꝓfetis et gentilq̃ et lugeus cõsolatus
fuit magis videbit in libri pscũ
ꝑ qđ de ipõ pdixit ysaias Exce
testes ꝓfetis dedi eũ duce/ ac ꝓ
ceptorẽ/ genti Dicit testem/ ꝑ
ꝓfetatq̃ fuit vti eccl̃e de futuris
tribulacõibq̃ ducẽ ac ꝓceptorem
gentibq̃ ut ꝓz ꝑ eũ vita et doc
trinã/ omes gentes si sequãt ipm
ad celestem gl̃am deducant
ꝓtectore dño nro ihu xpo qui
tũ pre et ꝑ tũ sctõ vivit et reg
nat in sctã scl̃oꝝ/ amen. Cap̃ p̃m

Apocalipsis ihu xpi/
liber iste in duas
ꝑtes diuidit̃ sc̃a
in ꝓhemiũ et textũ
qui textus ma
vult in .xx. capa ꝑplxe
mio vo tria facit ap̃. primo reddit
auditores attentos ꝑ benignitatẽ
ibi Johes vij ecclis/ Ho docilẽs fa
doctos ibi ego Johes/ quo tria mp̃
logis fieri ꝙsueuerũt ꝑm facit dr̃
ꝑ ex auctõe et auditate huius dr̃
bre ꝑ ex eo cui utilitate/ ad h̃ em
dus solet hortes attẽde ibi
bus qui legit/ tertia ꝑs sicuꝝ
ꝙ dictũ fuit mp̃n̄ libri ꝑsalmoꝝ
reuelacio ꝓphetica q̃ sit cũ ymu
gnata visione qualis ẽ ista que
describit in hoc libro nam Johes
habuit ymaginarias visiones et q̃
significarent intellexit/ aliaq̃ q̃
dus est qñ appet aliqua ꝑsona
instruens de occultis quã si fiat
sibi tali apparẽs ꝑsone/ et ipsa
ꝑsona sibi apparens ẽ aliqr̃ talis
reuelacio ẽ gradq̃ aliquis sicut
ꝑsona angelica aliqr̃ ẽ q̃ hua
na/ et dãna qua angelica luciferi aut
angelq̃ apparuit Johi cũ instruens
in apocalipsi vñ appellat tam
repintans ꝑsona filij dei hũani
et in eq̃ ꝑsona locutus/ ut postea
magis apparebit ꝙ hoc reuelatio
in hoc libo ꝙtenta ẽ valde cordia
et autentica et hoc ẽ q̃ dicit Apo
calipsis ihu xpi/ i. reuelacio ista
mpsona xpi/ mo dicto quia dedit
illi deus/ ꝑ/ na filiq̃ dna ut ꝓz a
pre palam facere/ i. manifestare
huius suis/ i. dnis fidelibq̃ et stu
diosis que oportet fieri cito/ s. tri
bulacões eccl̃e. quas oportet fieri
ora hac prudet cpdima ordinãde
que no ꝑt frustrari et hoc sit ad
phacem fidelium et augmentũ glie
ipoz et significauit ꝙ angelu
suũ/ dicto mo apparente filio suo
Johanni/ eiusq̃ qui testimoniũ ꝑ
hibuit verbo dei/ mpn̄a eiusq̃ bi
sui q̃tũ ad emanacionẽ eq̃ eterna
dr̃/ ꝓpriꝑ quia erat ubiq̃ et ubiq̃
erat apud dñm. et deus erat ubiq̃.
et q̃tũ ad eiq̃ incarnacionẽ ꝙ
lem dr̃/ et ubiq̃ caro factũ est.
et habitauit i nob/ deo subdit̃
et testimoniũ ihu xpi/ i. de ihu
xpo quecũq̃ vidit/ i. eq̃ q̃sa
cõe. miracla/ opacõe/ morte et
resurrectõe scialt ꝙz i euãgelijs
sui pscauit/ Beatus/ hic gñr
reddit auditores attentos/ ex
huius libri validitate q̃ consistit
in excellentissimis q̃ scripsit dr̃/ hinc
qui legit/ q̃tũ ad doctores et
qui audit/ q̃tũ ad discipulos su
dios suos verba ꝓphecie huius/ mere
attendendo et fuat ea que i ea
sunt scripta/ tribulacões futuras
significando/ et subdit vo tempus
enim ꝓpe est/ i. cito visiones/ q̃z/
labor pacis brevis ẽ et ꝓmissa beati

tudinis et nuc salvamur/ hic gmo
valdit auditores benivolos/ et
diuidit in duas ptes/ p. p. ppo
tu sciat p. quem tacita salutis/ i
ecce venit/ p. mu sciat ecclesie q
eis optat bona spualia et etna
d. johannes sequem ecclesiam/ q
huic septenario inest. q. significet
vniuersitas eccl. in ecclesia gubernata
unde et ipse omelia propo. quia
septe dieb. anne tpe complen
dit recte septenario suo omnis
cias figurat/ qui uult/ i pniti vita
et pax/ in futurum/ ita ibi quietabit
totaliter affectus huius ab eo qui
est et qui erat et qui venturus est/
i. ab eo etno. etnitas em p. ihesu
xpi deo salvatore/ et inhabitabit vite
tota simul et pfecta possessio q. anob
qui mediatorem ac primum tpe simi
plicitas eius no apprehendit/ nisi
p. gratiam ad tpe. nam assistit
omni tpi eciam in finito si esset
p. q. nob hic promittit p. deitas
tuis preteritis presentibus et futuris et a
septem spiritibus/ i. vniuersitate an
gelor. qui mistici sunt mei salutis
qui in conspectu throni illius sunt
pati eius exequi voluntate/ et
a ihesu xpo qui est testis fidelis/
patrie gratie et maiestatis/ ut
ps in euangelio. p. mortuis mor
tuor/ i. p. mo. inter resurgentes
a mortuis. licet em ante ipm
lazarus et plures alii fuerint
a morte resuscitati/ hoc tn fuit
ad vitam mortale q. magis hic
dicit mors qua vita. hm ep. de
ipso omelia propria. p. q. tro
vera sit ad vitam immortalem
ad quam xpc resurrexit primus
nam eius tro est ita tribus alior

et princeps regum terre/ p. qui dixit
in sua trine potestate data est mihi omnis
potestas in celo et in
terra. et ultra/ Qui dilexit nos
et lauit nos/ i. sola dilectione
sua et no meritis nris nos la
uit a peccatis nris originalibus
et actualibus in sanguine suo/ sacra
mentum em baptismi et pmedio
delet originale pcm et actuale
efficacia hui a sua benedicta
passione et fecit nos regnum/
i. assebi regni celestis ciues et
sacerdotes/ offerentes hostias lau
dis acceptabiles ipsi deo/ i.
tam trinitati et patri suo/ ad cuius
gloriam omia ordinat ipse glo
in se ipso et impiis/ sup oia alia
in secula seculor. et malit/ dare vel
huic quae vndet cuidam tacite qui
quam posse queri tm dabit si
deliberata vita beata quam falsos eis
aptat et vndet ep. i. iudicio fi
nali tm incorpe et alia cernet
totaliter oculi cuius expectatos bre
uius et nulla est contenta et intelli
ad dicit Ecce venit/ de pinnibus
ac nubibus celi/ sic em de met
ad iudicium ap. xpc. videbunt
filium hois venientem i nubibus
celi cum virtute magna et gloria
et videbit eum omnis oculus/
ap. i. iudicis apparebit i forma hu
mana quae est visibilis omnibus
subdita/ et qui ei pupugerunt
i. iudei qui eum legunt crucifixe
runt et milites manu et pylati
iudicando visis tm ipsis erit
valde detrabilis iustis/ nam
veniet saluator. p. quod lapis
de suo ad vetus ad iudicium tuae
pro. dicit Hijs autem fieri inci

mentib⁹ rẽspiare et leuare capita
ꝓ. exhylarate corda/ ut exponit
ꝯ amelia ꝑma/ ecce em appꝓ
quat redemptio vra ⁊ cũ terribilis impꝰ ꝙ veniet eũ pu-
nire/ ꝭ subdit ⁊ plangẽt se
sup eũ oĩes gentes/ v oĩes quor
corda mirẽnis affectib⁹ sut de
spare/ dmen/ et ꝫ adũbium
affirmandi in latino/ et sic ame
in hebꝛo et ꝓ hanc duplicẽ af-
firmacõm insinuat ꝙ irre trac
tabilis est vitas et subdit ego
cũ dicit ego sũ alpha ⁊ o. ꝑm
et finis dicit dns deus/ qui/ qđ/
nõ ꝓt frustrari ut imutabil mea
sma/ dicit autẽ/ alpha ⁊ o/ nam
alpha ꝫ ꝑma lra grece/ ⁊ o. ultima
et ꝓ hoc insinuat qđ deus ꝫ ꝑm
oĩm effectuũ et finis/ ad que ois
ord mat. ꝓuid. pli/ v misa pp se-
metipm opatꝛ ꝫ dns et ideo sdi
ꝑm ⁊ finis/ ꝫ exponit hic qui
fuit et qui venturꝰ est/ ex
ponat ut sũt. Ego johannes/ hic
reddit auditores dociles ꝓ hac
ꝙ modũ ⁊ mãz reuelacois i hac
libro contente tangit subquãdã
hesitatõe/ qđ multos/ plerosq; fidẽ
consuevit/ et diuidit ꝫ in duas
ptes/ ꝙ ꝑmo tangit hui⁹ re-
uelacois locus ⁊ ipse ꝓ matia
⁊ modꝰ ibi/ et audiui/ ꝫ/ Vox
ꝑmu dicit Ego johannes frr vr/
nõ carnali cognacõe ꝫ spuali
regnacõe ꝓ sacrm baptismi et
ꝓcarps nr bulacõe/ nũ pp xpm
fuit mersꝰ in fluuio olei colũ
et regno celesti/ ad qđ aptet
p multas tbulacões brisne cur-
sum/ et pacia i ihu/ v. pp ihm
et ꝓ ipm/ ꝙ dat pacim i tbu-

lacõib⁹ sui i insula que appel-
lat patmos/ de seruicijs em
olei dolio nõ adusto expiens
ꝫ ut fortis athleta p uncta ad
insula patmos fuit in exiliũ
relegatus/ in qua dno reuelante
apocalipsim scripsit/ et sic tangit
locus. ꝙ vbũ dei ⁊ testimoniũ
ihu xpi/ in qua tangit cã sue
relegacois pp hoc em ꝙ nole-
bat xpm negare nec a pdicacõe
nois eiꝰ cessare fuit in exiliũ
relegatus. Cum tangit reue-
lacois tpe. cũ dicit fui in spũ/
i. in extasi mentis/ i dnico die/
qui de priuilegio est gẽ templacõi
dñe et ꝓ quo aptꝰ ē reuelacõi
sicnde. Et audiui/ hic gnr tangit
in breui reuelacois mã. et modꝰ
et diuidit in tres ptes/ quia
ꝑmo pũ reuelantis de spũo ꝙ
audientis trepidacio/ ibi ⁊ cũ vi-
dissẽt/ ꝫ timentis idolatria/ ibi et
postmodꝰ scribentis insonma
ibi Scribe gr. tercia ꝑm ꝫ Et au-
diui post me vocem magnam
tamq; tube/ cuius de signat
virtus et auctas angeli locutis
in psona xpi dicentis mihi/
quod videres scribe in libro/ ad
ẽm seruitutem fidelium et mitte septẽ
ecclijs epistolis hic. His em septẽ
ecclijs ꝑmo scribit et qm dns
vult/ ut ꝓdictũ ē ⁊ in ipsa cu-
sione amplius apprehibit Et dum
fui ꝓ hanc quõne intelligi in
apprehensione reuelacois dñe o
pterea mete aperuis auris ⁊ ad
celestia conuersi. ut videm vias/
i. vocis platonice/ qm vox ꝙ nõ
est visibilis ꝙ tn sic exponi

Ut videm vocem/ i. picpem sicut
eras vsq; Lucta autē pilis vide
bat vocē. Et oculus videl vij
candelabra aurea/ vij eccās sig
ficantia/ ut expō infra Et in
medio vij candelabroz sile
filius hois. i. angelū repntantē
xpm/ qui filius hois in euangelio
frequēt nūcat/ ut pz intuenti et
ut ondat/ q; ille qui appebat
erat angelus et nō xpc/ ia nō dicit
hic q; johes viderit filiū hoīs/ sed
silem filio hoīs q; hoc autē q; dr
i medio vij candelabroz/ mistice
q; xpc e i medio eccār i naue
eius conscriptus/ sm q; dicit ap's
ulus/ Ecce vobiscū su omib; dieb;
usq; ad cōsumacōem scli Vestitu
podere/ Est autē podere vestis
sacerdotal linea/ que gnr dicit
alba/ et dicit apos q; e pes/ et
hereo hereos/ qi pedib; herens
nam attingit usq; ad pedes Et
pcinctū ad mamillas/ q; pcinctus
ad renes intel vestitus carnis
/que papit in veri testamēto
q; cum autē que e ad mamillas
ita pcinctū intel vestitus mentis
que papit i naui testamēto unde
ap's dicit/ Audistis q; dom e antiqis
dicto mechabeis Hiro autē dicit
nob/ quicūq; viderit mulierem
ad cupiscēdū eam iam mechatus
e eam in corde suo. Appiens vō
angeli fiebat/ ad designādū qm
nēciam que dr ee i ministris xpi
p statu noui testamēti/ Ex hoc
hr q; lex vetus phibebat q; cu
piscam alienē uxoris exēplo vel
cōsilio cupiscēs uxorē pximi tui
vel q; nō furabit nec quidem

aute dicebat vō dicit mystica
philosophi nō/ q; lex vetus phibebat
manū nō dem/ q; nō vtra cupi
se et efficaciā phibebat/ sicut
lex nouā et quod medicū est
qi nichil reputat. Caput autē
eius et capilli erant candidi/ q;
appebat eum angelus insse sac
dotes/ q; vestitus podere. et cau
judicās/ mhac q; gladio exeūti
pte acutus procedebat de ore
eius/ ut habet infra Natiuitas
autē etatis et mozū que pra
maem designat decet iudicis
et sacerdotes/ pp quē matricie ap
pebat Cognitiā vō indecens e
iuueni cōnices et ia xpc cant
cozū vi/ ubi describit ut iuuenis
sponsus. dicit eig capilli nigri
qi corrnus. Et oculi eig velut
flāma ignis/ nā acucies sui vi
sus q; tingit usq; ad intima rez
q; nos secunda. omnia eni nuda et
apta sunt oculi eig Hebe iij Et
pedes eius sileo auricalco ignito
deo fulsit sicut in camino
ardenti/ quo designat ardor
tribulacois xpi fidelibz et minis
Et vox illius tanq; vox aquaz
multaz/ Inquo notat virtq; et
auctas loquele sicut supi p vocē
tube. Est eni cau significatio re
plicata p illam similitudinē ad
maiorē expssionē Et habebat
in dextera sua vij stellas/ i. ecclas
ut exponit in fine ei/ qui dr
stelle q; debent eccām illumare
vita pie et doctrina daniel xo
qui ad iusticiā erudiūt plimos
qi stellis imppetuas et mitates
dicit autē in dextera xpi sine

quos nō pūt recte opari ꝓ xp̃o
me nichil pcessus fuē hoc
dicāt aplūs quor̄ successores sūt
epi in ecīa dei ut dicāt tenentes
di xp̃i et /pmonis testā. Et eo
re eius gladius doutūs ptē
acutꝰ exībat/ t ſmā iusta et
fracēs eius sicut sol/ nam est
lux vā que illustrat omnē hoīem
veniētē in hūc mundū sal ꝑ/
Et ai vidissem/hic gmr ponit
ꝓpīs trepidacio/ai dicāt Et ai
vidissem ai ecadi ad pedes eiꝰ
tanq̄ mortuus/hoc autē fm e
ad declandū fragilitatē hūanā
iuncta virtutē angelicā Simile
legit de daniele in angeli visi
one daniel ꝙ. hoc in margie
hr̄ locū mystice inquo angelus
apparebat ut reprimens p̄ſonam
dīnā/ut pducit est/que tempi
bilit excidit angelica Et ꝓ
fuit/hic gmr ponit timentis
hsaladū/ai dicāt Et posuit dex
tām suā sup me/ad confortatiō
meā fragilitatē/ideo subdit/di
cens nali iterū/ et subdit vō
Ego sū p̄m⁹ et nouissim⁹/p hoc
vē fidē qđ sup̄i dixit Ego sū
alpha et o/ūe/et ſmiliter exponat
/qđ/ potens sic te saluare/ideo
nō debes timē Et fuit mortuꝰ/
in assūpta hūanitate p ipīus hu
mani salutē pp qđ nō debes
timere et erat sū viuēs i ſcla
ſclōꝝ/amen/ ꝙ. eque hō resur
rexit ad vitā t mortale Et
habes clausū mortis t infernī/
t ptātē educendi inde iustos.
qđ fecit in sua rēne Et ibi re
cludendi impios qđ maxime fā
cies t iudicio finali/Et illud ter
bile Et ecce/ qte maledicti tui
nē et nūc/Scribe gr̄ hic gmr ponit
scribentis informacio/inquo dica
tur̄ mā huiꝰ libri inquoda
gnali ieū dicāt Scribe qr̄ que vi
disti/t appitione ia dicta Et
que sūt/ t tribulacionē ecīe iam
inchoatam Et ecīa sme mundi magis
instantē/ideo subdit Et que
oportet fieri/in futuꝝ tribulationib⁹
ad pbationē elector̄ sacrm vii
stellar̄/t sacrmēti secretū p quod
significatū quod gmr exponit tu di
vii stellē angeli sūt vii ecīar̄/
t ecīe ipar̄/ unde angelꝰ qui
mi ꝑtat missus/ hr̄ nomen
epālis officii sic Et malachie ii°/
labia sacerdot̄ custodiūt scientiā et
legem exquirent ex
ore eius quia angelus dn̄i exercituū est Ego
em̄ de sacdote p̄cipit in aliqua
diyocesi unde et inlege sup mo
nt̄ ministros dei vocat sacerdotes
sui mg Et septē candelabra aurea/
septē ecīe sūt Nam sicut can
delabra sustentant luminaria sic et
de sic doctores qui sūt luminaria
ecīe debent ecīe debet suste
tari t dicit aurea /nam licet ex
cellentiore fieri /que p auru sig
nificat ꝙ sicut auru excellit
inīa alia metalla sic caritas
alia dei dona. Prima est om
nium autē hec est caritas Cap̄m 2m
Angelo ephesi ꝛc Supra
hemā que magnit̄ tetigit
et diuidit indias p tres
partes ꝑmo in sexmat septē ecīe
nūcupati hō tota ecīa in gnali
mystice Prima diuidit in septē partes
sm̄ septē ecīas/que patebūt
p̄ sequendo/ Prima vō pte i sexti

ecīa ephesina /cuiꝰ ꝓmittitur
gmēdacio /ut melioꝰ recipiatur
sequēs correctio /que poīt ibi ℔
habeo adūsꝰ te /ꝙpte ꝓma dicit
Angelo ephesi ecīe /i. eius epo
sicut ꝓdictū est. et ita accipiēt
insequētibꝰ et īfrīngendo epm
qui e caput illiꝰ ecīe / et fortt
ꝑplm sibi subditū aut exceptibꝰ
magīs appebit. Dicit adhuc ep
posteros gmē /ꝙ iste sint thyo
thēus paulī discipulꝰ /que co
situit epm ecīe ephesine Di
tur dictū e supi j. thymo ꝯ /in
bus scīptis apīus erat sup os
epos assyē. cuiꝰ ecīas scienda
uit et regit ut hēt inlibeo
illustrū virorꝫ in gmē manē
bat ephesi ℔ dicit qui ℥ in
stellas /ꝛc/ exponat ut supi. scio
opa tua /i. apīlo et labōrem /i
tribulacōem ab adūsarijs fidei
et pacīēcia tua /mēbulacōē sus
cepta /et ꝙ nō potes sustinere
malos /in eis ītuendo ℔ magīs
eos reīas a consortio fidelium
nec corrupāt malis cor /et
temptasti eos /exp̄mcīū accī
piendo de ipīs ꝑ vitā cor /et
doctrīna qui se dicūt apīos ee /
i. apīlos missos ad docendū ꝑplm
et nō sūt. ℔ magīs subūsores
fidelium /qualeꝰ erant ebion
et thcrinthꝰ et cerī hēresiarchē qui
tūc in asya surrexerāt. et si
milit ꝑsentib apīli qui dice
bāt se missos ab apīlis. i. ihīm
manētibꝰ s. petro et jacobo
et sub hac ꝓtextu. falsa ītu
debāt ab īnitatem legalia
sīnt cū cultu ee mīam ad
salutem ut pauli supi. me ꝑtas
pauli instīctio locis et m venisti
eos mendaces /nō salutē doctrīna
℔ erāt in vita /ꝙ sanctitate ex
teriꝰ silabāt ut simplices magis
decipiēt et pactum habes mē
bulacōibꝰ quas exaltauerūt gē
te. et sustinuisti ꝓp nomen meū
nō ꝓp inane gloriam sed hēs
ad diversus te /ꝙ gmē poenam
correctio /et ut melioꝰ ponat
gmēdacio sub dit ibi ℔ hoc hēs
Circa ꝑm dicit ℥ hēs adūsꝰ
te /de fructu corrigendi. qđ subdit
cū dicit ꝙ caritatē tuā ꝑmā
i. opa caritat que ītuisti in me
tue gustionē relinquisti /exponat
appet ꝙ supi dictū est. ꝙ vīs
dīm dīrigē ad epm. nō solū
ꝑse ℔ erāt ꝑpulo sibi subdīs
cū thymotheus esset ꝑsalus dis
apulꝰ et ꝑdilectꝰ nō e vīsile
ꝙ ꝓcessit instructibꝰ de ſfectis
℔ magīs ꝑfectos ꝓ qđ istud
intellīgē de ꝑplo sibi subdīto
consuescat em sustentatē pau
pes xpianos fervētes et devotos
et elemosinā mittē fidelibꝰ i ihīm
tyrannibꝰ qui suas ꝓssiones
vendiderāt ad sustentationem ꝑ
fidelium et ecclesiaꝝ aut ꝓp actum
mīs. et exsingultus eat ab hac
fervore ideo nō dr ꝙ relīquit
primā caritatē ℔ primā i fervoꝝ
gradū sius hītū ad quē redu
cat cū dicit egemus esto itaq;
unde excideris /i. a quo gradu
cadīs /et age primum /de omis
sione tanti bōni et prima opa
fac /i. sic fervet et devotē sic
ꝑius. exhoꝛ ꝑ ꝙ nave angeli
nō metal hīc angelos bonos custos

ecie epłesme ut voluerit aliq
dicē Nam angeli nō pmit ab
aliquo gradu sue p̄fectis excidē
p̄m autē supple te torrigas.
Vemo tibi & adhuc pumiend et
manebo candelabr tuū &c sub
trahendo subditos tuos ab obe
dientia tua ut exponit aliqui
hz hoc nō vī bene dom qz sic
culpa p̄cipalit retorquet cum
et nō impedim qz ē impbatiū pōz
eccīa dicit qz infrigidatio ē ma
dicta caritatis p̄me nō conuiḡt
tpe tanti doctor s. thymothei
hz alīg sibi succedēt Nam illo
tpe epi sancti qui ppō fuerūt
tant et sic srepit mutuisent
illi cum qui dicit qz thymotheo
hic metr angelo epłesi ecie
monet ex hac eccīa illa tpa nō
eo excellencior mirabiliter repo
sse eccīam epłesinā ex hoc
magis monet ad ppositū quia
tpe plati excellentiores mg
ḡtingunt de fertig nō eccīa sibi
ḡmissa qz quod saluo melioī
iudicio magr videt qz fuit
alig a secta thymotheo hz hz
habes hic qm subdit qme
dicta ut mōre bonī samaritani
post vinū mandatū infundit
oleū linimētū cui dicit hz hoc
habes s. bonū et qmedabile
dignū qz odisti facta nicho
laitaz nō dicit nicolaitas hz
facta cum qz p̄sone fuit ex ca
ritate diligende hz cum vitia
fuit odio hinc nicolaus iste
fuit mīs mutuā eccīa hinc valde
pulchra vxore et impatiū ē
sibi qz nimis zelabat cum hz
ad ordinandū ḡrm ecclit i peric

vitā p̄m d poetā decidit in
stillam cupiens vitare caribdim
hoc fuit cum vxorem suā aliis
ostendit dī erronee sic vxores
de gmandus sic alias res di
cit mhystoria scolastica tua lo
quit oppo dī nicholaus iste
vixit sce et caste et vxor
sua hz voluit se excusare de vitio
zelotipie dicit eccīa apłis ecce
vxor mea qui vult eam occi
pere no intendēs eam qmittere
aliis hz sola se excusare hz alij
in gtmelius meliantes eius
dictū qi secrose dictū dyce
runt vxores dele de gnibus
et hac videt texerq i mucro
ubi dī odisti facta nicolaitaz
Et qui hz aurē i intellectu
capacem audiat i mēte capi
at quid spūs dicat eccīis hoc
hz p̄ qui licet p̄mo dirigat
hic p̄mo eccīe epłesine ex qm
dirigit omibz aliis p̄ orbem
sparsis ut dictū e supi vincēti
manducare de ligno vite qui istud
lignū posse est ut scīt in fine
huius libri quod fecerit bñ nam
eius diligentie resistit interi
et eis humanitate exortig p̄m
q dicit dūmodo sup illud ex
ō ingredient et egredient &c.
Est angelo hec ē hz qs p̄n
cipalis mgra informat eccīa
smyrniens cui nomē hec
gmedacta et gfortacio cui dī
et angelo smyrne eccīe iste sui
tibus paludeq sm doctores
gmē hic dicit ē mg &c exposit
ut supi. Et cis tribulationem tuam
i. aflictiones tua paupertatem tuam
in patibz hz dines es

in spualibꝫ et blasphemar ab hys
qui se dicut ee iudeos et nō sūt
sm bēdictē ꝫ fuit synagoga sathane
ꝙ sūt obstinati in sua infidelitate
cōe expm sm em ly diat in hi
tastica hystoria mīs lie cap xix
Ciuitate smyrneoꝝ multi iudei
habitabāt qui exercauerūt gē
tiles ad p̄sequēdū fideles quādos
iniqua p̄secutōe ptīmi nō salum
sūt rebꝫ suis spoliati ꝫ etiam
martiris coronati unde quos hūs
poluerꝫ fuit ignē p̄iecta et
tū ignis eis nō lēdit gladio p
cussus miſuit ad dnm deo sōd
Nouū hoc timeas q̄ passibꝫ
es/ qđ/ me pregente p martiꝝ
palmā trisilio ad gldm ēre mīs
suos e diabolꝫ hē/ ꝙ. ad hāc sā
tiendū mātabit mfideles ut tēp
tem/ et plemi sīat. aux i sōnāe
sta tñ placio nō e ex intentōe
diaboli qui nō intendit ebulauꝝ
bonū ꝫ ex intentōe dei/ qui ex
malis eliat bona et sic exsē
uata tyrānoꝝ elicuit paciēm
martiꝝ et coronā. Et hābebis
tribulatōez dicēdo decem/ istud ex
ponit alter uno mō vesēndo t
bulatōem eē qualit̄ tuq a
doctozibꝫ dicūt ee x ebula ecē
q̄ significant hic p x dies Alio
mō ut p x diez tbulatōem in
telligūt tbulatio p̄fecta/ qz denarij
e nūb p̄fectus et p̄mꝫ limes numꝝ
ꝙ nūl sequentes sūt replicatōes
denarij et p̄cia eius ut dr mo
plicatꝫ unitēcim em e unū et
decem duodecim duo et decem et
sic ḡmr usqz ad viginti/ q̄ sūt bis
decem triginta ter decem et sic
gmr Alio mō applicādo ad dcās
p̄cepta decalogi/ q/d/ ebulatio
eēt. durabit quā diu stabit ab
fluuio parthoꝝ decalogi/ qđ e
usqz ad fīnē mūdi posz etiam
alit̄ saluo meliori iudicio exp̄ri
ut p decem dies meritigant
o dñs sm ꝙ ezechiel mīs/ de
primo dedi tibi ꝙ forte tm di
dauit p̄secutiōs smyrneis eāe
ppō fidei/ e firmꝫ i fide usqz ad
mortē/ p̄pā tallēdudam et da
bo tibi coronā vite/ s. glorie
ubi mors nō hz locū Qui hz
aurem/ exponat ut supꝫ usqz i
nō licet a morte ꝑpā/ et dñm
seena qui de mortuis ꝑpā mīsa ꝑpā
est angelo/ hec e tua ps mīa
ponit informatio p gram ecclie
tuig ꝑpō ponit gmē dicis dēbeno
ut melius recipiat correctio de
malo que ponit n. ꝙ habeo/ ira
sm diat et angelo pgam ecclie
sue corpo ut diaut gmē doctoꝝ
ꝙ dicit qui hz vtrūqz ptē acutū sic
ducū e ꝙ cuꝰ/ et exponit Ecclia
ubi habitat/ s. in loco tbulationis
nō subdit ubi sedes e sathane/
et eius ptās infideles inducendo
ad p̄secutiōem eāe et te nes
nomen meū/ moribꝫ et fide et
nō negasti fidē meā/ mp̄ secu
toribꝫ et tormētis Et puto et de
bus antipphas tēpis mei/ sine
martiꝫ gradū nōdū ꝙ verbo
suo et exemplo. aliōs ad mar
tiriū iduxit hz hec hic gmr
ponit correctio de malo in diat
ꝙ hec ad usū te pertinā/ s. pter
corrigenda hec illic/ in mēdā
p gamenti tenetur doctrina ba
laam/ hē/ hec hystoria hēt nūl
speciē ubi dr ep balach veni mo
abitaꝝ ecce doctrina balaam misit

pudlas pulchras ipe castra hebay
let aut pulchritudine hebrei qui
erant luxuriosi alliciente ad ydo
latram et sic deus offendet onet
omne totu ipm triat igit hic
aliqu exponentes ip in crna p
gramesi tuc erat aliqui verbo
et exemplo alios inducentes
ad fornicandem tamq; liata et ad
immolandu de ydolat sacrificijs
ad eaz veneracez triat etiam
p ea hac erant ibi aliqui tenē
tes et docentes erronē nicolai
tar; hoc no vi vm ep si
sic fuisset no dicet interitu hoc
addisse te penitet hz mitiga p quod
melius videt dicendo ep in crna
p gamesi erat tm erroz nicolai
apud aliquos ut dicit interitu
et doctrina balaam inducit tm p
situdine ut ep et hm hac sal
uo meliori iudicio sic e exposita
lra hoc illud te nicolaitaz doctrina ba
laam ꝛc no re hz situdine sicud
hz largus p quada situdine de
alexandr et ep ipse sit intellectus
videt ec hoc ep sequit ita hoc
et tu tenes doctrina nicolaitaz
q̄d manifeste sicut balach tenuit
doctrina pestifere eam balaam sic a
pud te sint aliqui tenentes doc
trina nicolaj erroneam sicut
dictu e supi similit primam
age sicut dictu e supi epla
sme crate revelata prima cau
te ignominia et si maligne hoc ne
glexeris corrige venia tibi ita
in finali iudicio qd e valde ipi
quit eternali compatit hz qd
dicit ioh ij° nouissima hora
est et principalio ei illis i er
rore abstinatis inglatis oziis

meis et mysna illa tribili gre ma
ledicta i igne eternu ꝛc ap̄ pau°
Qui hz aurē exponat ut supi
vincenti dabo manna absconditu
manna signate cozpale et
manifestu datu sint filijs israel
in deserto exo xvj° hz veru
manna e ipe xp̄s hm ip ipe dat
patri aīe amen amē dico uobis
no dedit uob moyses panē de
celo hz pat meus dat uob panē
vm de celo et subdit ego su
panis vite ꝛc hoc e manna de
scde qd vos reliat intus et
exterius ut p dictu est et dicit
absconditu hoibus vite priuis
hm qd dicit pau° xxx° qua mag
multitudo dulcedinis tue dne
qua abscondisti timentibus te et
dabo illi calculu candidu cand
dare claritatis de cenatu qd dicit
calculus siue lapillus ip e treu
ad mo niue et lapis et mal
culo nomen nouu scriptu ip hoc
quilibet btus manifeste crea
corpaliter p doctrinis culpis elapsi
cū assequit claritatem celestium
qd nemo nouit nisi qui accipit hm
qd dicit pau cor ni° Oculus non
vidit et auris non audiuit et in
cor hoīs non ascendit q̄ preparauit
deus diligentibus se p̄mmesitas
cum illis dulcedinis no e enar
rabilis aviatoribus hz accom
prehensoribus qui ea cum acceperint p̄
Et angelo ecce e q̄rta pars pin
cipat inqua insermat tyathe
rensis ecclia et diuidit in tres
partes ip primo pars eius q̄ medla°
hō malos reprehensio ibi hz hec
tria bonos amabilis discretio ibi
vobis autē circa primū dicit

Et angelo thyatire ecie/ quia ab aliquib dicit fuisse sanc hyre-
neus/ qui no solu ista ecclam
ecia mlta alias vita z doctrina
illustrauit/ et usq lugdunu que
est gallie ciuitas pvenit/ sed
hoc no videt pbabiliz dictum
primo qz no fuit g[re]cianus bea
johis/ qz videt scribere ea que sibi
g[re]cianes/ dixit autem hyre-
neus sub monte aurelio ut dicit
jeronimus/ in libro illustriu virou
qui cepit imperare anno dni
lxxxvi. Ho qz no e visite qz est
tante vite z doctne in ecclia
sua p[re]mittet illa/ que infra scri-
bit/ z quod salus medicoz iudo
videt/ m/ qz fuit alius moris
excellentie et johis g[re]mpanes
tue regens ecclam thyatirensem
ut dicit filius dei natus q e qui
ceu fuit ad equalem filii/ cui in
oculis ire/ exponat ut supra/ nouit/ p applicationem operum/ fidem/ intellectu z caritatem/
in officio z ministerio/ fruendo de-
uotio. et patiam tribulationem/ z opa tua noussima plura/
p[re]cedendo de bono s. in melius.
Hec hec qm acquirit sibi de fructus/ qui notant ea subditur
quia p[re]mittit mulierem jezabel/
cui e qz no e illa que ecclie regi
dicit/ idolatrie z fornicarie/ qz
ante annos z amplius ante fuit
paulus equoz oculatus/ qui
qz e alia sic nomina qz sili
tudine ad illam/ sicut johes
baptista helyas nomat ex ut
et dicit aliqui qz est vocan-
cu z hec no e visio/ qz vir
eam bono sicut p[re]missum e/ tale
habet vocabulum et deo dicendum
qd fuit alia sta ypocrisis/ ut
forte aliquis hereticus qui signanter
de signat nomine mulieris qz mali-
tiam carnalis vite/ unde z sic
qz hanc dicit mallis z effemi
nata femina nauit/ que se dicit
ypocrisis/ sto in doctrina erronea z se-
ducit meos/ t simplices seruos
fornicari. dicens hoc e licitum
multi ecclie dixerunt erroneam
fornicationem simplicem ee licita
ut hoc intelligit de errore ma-
lach/ qui tuc vigebat ut supra
dictum est z manducare de ydo-
lato/ in veneratione ydoloz/ alias
no e illicitum nisi vel scandali
simplicium/ qd esset aptius ymo
sua vita/ et dedit illi tpus
ut p[re]nam ageret/ z sic est ob-
stinata/ in qd subdit pena
et eam mitto eam in lectu/ infir-
malis pene/ de qua dicit supra
de ecclia e ad infernum sup
bia tua corruit cadauer tuum
subter te sternet tinea et ope
rimentu tuum erit vermes.
et qui mechant cu ea/ p[re]mittendo
malis opus/ in tribulatione maxima
erunt/ i infernu nisi p[re]mi
egerint/ impiti vita z filios eoz/
i. imitatores ipius interficiam ma-
te/ s. pestilentia z fames erunt
eccle/ hic manifestat qz no est
accidit qz ego su scrutans renes
z corda i. cogitationes z puniens
cogitationes z malas cupiditates
et dabo vnicuiq s[ecundu]m opa sua/
peria impijs. z gloria iustis
vobis autem/ hic qm nomi dis
cretos banos/ amalas it p[re]na eos
pulit in formando. Ho p[re]mit p
mittendo ibi/ et qui vadit/ Cetera
p[re]mit dicit vos autem dico/ et qui

sue illi subdit̃ quia q̃ non hñt doctrinā hui⁹ / et non cognouerūt altitudines sathane / et non apposuerūt super vos aliud pondus / et obseruabo legē / qđ pondꝰ falsi apti dicat̃ eē vult imponendum in id qđ hꝫ dicis / et vitare cultū vob p̃ vōs apl̃os p̃dicatū teneē firmit̃ donec veniat̃ ad iudiciū ☞ Et qui vicerit / hic q̃m̃ p̃dictos informat / p̃mū p̃ mīrtyrū dicens ☞ Et qui vicerit tempta coēs / mūdi · carnis · et diabli · et qui custodierit usq; finē / et usq; ad mortē opa mea / hec ꝺ̄ ihc̃ cepit facē et dicere actus ꝑ̄ / Dabo illi potestatē sup gentes / in finali iudicio · magnus p̃fecti iudicabūt cū xpo · et sic habebūt potestatē sicut̃ gentes in dirandas / et regēt illas i virga ferrea / et inflexibili iustitia · et tamq̃ vas figuli cōfringet̃ / sic̃ et ego accepi a patre meo / omnia enī que hꝫ filius hꝫ apud eū et dabo illi stellam matutinā / et corpꝰ glorioſum date claritatis refulgens ☞ Qui hꝫ aures / ꝛc / exponit ut sup̃.

☞ Et angelo sardis / ☞ Hanc tenet dicat̃ epo sardeēsi aliqui p̃ iste fuit sanctꝰ meliti que affuit ēra tpa illa fuisse sardensem epm et ibidē martyrū q̃ sumatū hoc allegorites eo ecclastica hystoria v̄ tū dom̃ cū hꝫ salua cōp̃ venia hoc no hēt ubi hꝫ qđ fuit eumdus p̃ regiā celoꝝ tastitatē fuādo / et p̃ pleng̃ fidē mentitare sardensiū ve qui erat expectans ad uictū dm̃ et dato p̃ ei⁹ ipis que ibi dicūt de ipō fuit̃ martyr et qđ hoc hꝫ nō est ad firmandū cōp̃ dm̃ hꝫ magis ad cautelā nam mestu subdit̃ nomē hēs p̃ vnus et mortuus es / qđ de tam sēto epo no videt̃ verisimile nec ēra de ipō sibi sb dito p̃ culpa subditoꝝ redūdare implām / et tpe sēc plāi solent impiis subdito vicia magis cauēdi / p̃ qđ videt̃ melig dicendū p̃ fuit alius epūs sardensis qui nō fuit tante sanctitat̃ nam tute huius sic dictū e sup̃ sequēt̃ epi mutabit̃ dic̃ qđ p̃cedit ☞ si nō penit̃ peccat̃ repi hensis hꝫ penitoꝝ emendacio / ubi hꝫ hēs / ēra p̃mū dicat̃ hꝫ dicit qui hꝫ vii spūs dei / et vii stellas / et vii sitabē angelos sibi assistentē et mīstrē et vii stellas / et vii sitabē epos / sicut dictū e sup̃ / et ēra et ēra spūs tuus / ꝑ michil l̄dat me ☞ nomē hēs

q̄ vnqᵃ/ i. salvare apparēte et
fama et mortuus es/ spualit
hm vitare esto vigilans/ ad
gr̄m tam de fectuū mr̄e et tuo
grege et confirma cet̄a/ i. sub
ditos tibi et exemplo tue
mortuara cōit/ plo em̄ dissi
cili ad peccā labi nisi ex
et tibi plan sustentet no em̄
i vere opa tua plena/ i psta
h magis de fectuā i mete q̄
habe qualit̄ accepis et audier
s. doctrā xpi p eius aplos
veros et sua/ opa ad impletā
et p̄mam age de amissione bo
noz. et q̄missione mali/ sic q̄
no vigilando/ i diligens sub
dita dicta vemā ad te/ i mbrā
tamē sue/ q̄ mihi/ mētiq̄ hoā
mortis sed hec/ que q̄ me pu
q̄ meda paucoz/ cū dicit sed
hec pauca nosti in sardis/ qui
no inquinauerūt vestimēta
sua/ q.d/ multitudo subditoz
tuoz/ mactata e p peccā et
ambulabut mecū in albis/ s.
illi qui no sut p peccā macūati
et p albedine vestis/ intelli
stola glorie i mortalitate/ et
q̄ no e acceptio psonaz apd
dm ideo sublit̄ et qui vicerit
sic vestit̄/ hic/ q.d/ no salu isti
h quidā vicerit mundū. carne.
et dyabolū. sto la gloie vestiet
et no delebo nomen eius de
libo vite/ Est aute liber vite
dei p̄destinatio in quo nullus
ibi scriptus simp̄ delet̄ h finaī
saluabit̄ mī dei p̄uidentia no
frustrat̄ Dicit̄ tm deleri p̄m q̄
ipse cadit a iustitia et recipi
tur recuperata et confitebor nō

eius/ i. q̄ sic de scripturis Qui
habet aurem/ ꝛc/ exponat ut supi.
Et angelo philadelphie/ dicit
ep̄ oppositorū q̄m q̄ iste fuit
quadratus de qua dicit̄ scīto
ecclesiastice hystorie libro iii
tio/ q̄ fuit habens in sacris lras
valde intelligens. et multa scri
sit ad fidei declarationem. et insi
delium q̄firmationem sic q̄ predic
it q̄ p̄ apostolos q̄m̄ deus ho
p ipm infidelium gētia ubi ecce
dabo/ 2° p̄mi p̄missis/ q̄ Qui
vicerit/ Extra p̄m dicit. h̄ dicit
sanctus et verus/ i. xp̄c qui e
sanctus sanctoz. daniel vo/ et ipse
vitam habet̄ dicit. Ego sū via ve
ritas et vita Qui habet clauē
dauid/ i. potest̄ aperiendi mtis
lectu scripturaz/ luce xxiiii. aperuit
illis sensum ut intelligent scri
turas Qui aperit et nemo claudit
q̄ nullus potest impedire ab intel
lectu scripturaz eos quos vult cre
dere vel aliquis potest eos intel
ligere nisi ipso revelante Scio
opa tua/ i. approbo. Ecce dedi co
ram te ostiū apertū/ ad scripturaz
intelligendū ut p̄dictum est q̄
nemo potest claudere/ i. impedire
a doctrine veritate q̄ modicam
habet virtutē/ q.d/ q̄ no dedisti
quā miraculoz/ sicut multis
aliis ecclesiis illis tpis vocem
pensans tibi i intellectu sa
cre scripturaz excellenti et
suasili verbi/ opis et doctri
et no negasti nomen meum/
p̄secutōe in fidelium Ecce dabo/
hic q̄m̄ p̄mit infidelium gētis
p ipm indyocesi cum sua mlta

habitabat judei quam plures p
eig doctrā fuerit qui si. et hoc est
p dicit. Ecce dabo de sinagoga
sathane. et aliquos de judeis. q.
q. glosa dicit sinagoga sathane
p illo tpe. qn. post resurrectionem
dni. et ascensionē ad celos. et
p diaconem ihsu. manebat in
infidelitate. et qui dicit se iu
deos esse. et non sunt. hebrei em
vocati sunt judei. a juda primo
patriarcha. a quo descendit xpc. qm
carnem. et id postea negauerit
xpm. non remansit in eis veri
huius nois. q. in equanimis qsitoribus
xpm de tribu juda venisse cre
dit spu. et non carne. qd dicit
romanos. non em qui in mani
festo judeus neq. qui in manifesto
in carne. circūcisio. q. qui abs
condito judeus est. et circūcisio
cordis in spu non lra. Ecce fa
ciam illos ut veniant et adorent
ante pedes tuos. qua plures
de judeis. ut dictū est qui su
erunt ad xpm. ihudaizantes se
cora eo. et eig magistro quadratus
et seqnt. p illuminatam fidei. q.
dilexi. p monedo non solu ad fidē
catholicā. q. erat adeptam. sed
tatem qm huiusmodi fidem paci
nec. verbo et opere. et ego. q.
habo te ab hora temptationis q
ventura est in vniuersū orbem. p
imperatores romanos diuersos
totū orbi et ubiq fidem ca
tholicā p sequentes. q. contra hos
videt idem ista p secula. cum
sint sub duobus impatoribus. s.
nerone et domiciano. ut het
in legenda beti johis euāge.
qui depcepto domiciano missus

fuit in exilium in insulam que dr
pathmos. in qua scripsit hui libru
et eodē ano domiciani mortui
fuit. et dicit q. licet p secula
ipsum. p istos imperatores tm
sisset in maiori cā futura p
aliquos alios sequentes. ut pte
cū. et dyocletianū. de quo lo
hic johes p modū futuri. et
antequā veniret iste fuit as
sumptus a dno. deo subdit. Ecce
venio cito. qd te dicturiendū
tene qd habes. et q. quem tibi
datum. ut nemo accipiat co
rona tua. tradentibus em alii
quibus a iustina. in pncipi. alii
eis subrogent. sicut patet
in legenda. et martyr. et p
uno de eis cadente clauicu
lario subrogatus fuit. et eius co
ronam arripuit. et qui vicerit. et
hic q. me. pō. p. in. q. promissio. istud
in p. nimi videt. ee augmentu
gre in pncipi tpe dr. q. Et qui
vicerit. malignū faciam illū co
lumna. i. fortē. et potentē in
fide. non solū p se. q. erat. p. alios
q. fortandis et sustinendis. sm
que modū petrus et joh. dnos
et jacobus cathaphne dicit. galat.
ij°. Intemptio dei mei. i. in
ecclia militante. ut exemplū
patebit. et foras non egredietur
humilius. p. aspectū sum. n. p.
ecclesiam. et scribam sup eū
nomen dei mei. q. tales i
scriptura dicit dn. qui. bxpi°
ego dixi dn. estis. et exē
nes saluator. q. de celo. dicit.
illos ad quos fructus e. hmo
dei deos dixit. reprehendit

em in etia psona dei et nome
ciuitatis dei mei noue ihrlm/ q
militant/ qđ patet ex hac qđ
subdit Que descendit de celo
a deo meo/ Nam ecia militat
regit & gubnat a xpo sic ipo
tanq vs qđ xpc lo hic nomen
dei sui et nomen meu nouu/
q xpiana dicit a xpo/ qđ nome
no huit xpc a principio & vac
tus fuit jhus meti cisione/ hua
ti/ & post baptismi mt hoc
vocati e xpc/ et finalit eius
fideles in pn̄o no fuerut vocati
xpiani & tm discipuli postea
fide diffusa usq manthlochia
fideles ibi mltiplicati pmo
vocati sut xpianos ut het
actuu/ xp̄o Qui h̄z aurē/ ex
ponat ut sup̄/ et angelo la
odicie/ het e septima ps pn̄
cipalis maqua scribit ep̄o laodi
censi/ quē aliqui expositores
asserut fuisse sm̄ sapientem ipse
allegantes ex v̄ll̄o ecclastice
hystorie xpianis etc/ & salua ex
verecūdia no natat ibi epus
& sacdos et martir et ubi di
q laodicie requiescat pluues
autē alij ibidem nouiter sub
nouē epi exprimut Dato ēt
q fuit laodicie epus no het
ip̄e hac ppositu & magis ut vi
osp̄itu Nam illud q sequit
intexitu quia tepidus es et
nec calidus nec frigidus incipia
te euomē ex ore meo/ no
videt que nient sibi applicāt
qui ex feruore caritatis ob
tinuit palmā martirij nec est
ipso sibi subiecto /rombus pdas
meo nsitibus articul/ deo saluo
meliori iudicio dico q fuit
alius modus p̄ fuisse sond
tue em ut supi dictu est
epi frequent occidebant dū
in exiliu mittebat & sucede
bat eis alij mō & dilati/ sic
qđ pdidit xp̄c p̄mo ponē cul
pe reprehensio 2o salubres mo
nicio ibi Quales tibi/ tcio
p̄mii p̄missio ibi qui vicerit/
Extra p̄miu dicit hec dicit
amen/ ad ubiu e hebraicū
et sigt vdē q vē xp̄c qđ affi
buit xpo/ qui dicit de seipo
joh xvi̊/ Ego sū via vitas
& vita testis/ fidelis pene
maiestat sm̄ qđ dicit Jo iii̊
qđ scimꝰ loquim & qđ vidim
testamur/ qui e principiu ōn
tue dei/ Nam omia p ipm̄ fca
sut & sine ipo factu e nichil
Jo i̊/ Opio qua tua/ ex supple
mp̄ta no subdit q nr̄ calidꝰ
est/ i· impleo precepta mea/ ca
ritatē feruore neq frigidus/
de vicinos tiscrescimes pone
timdē & q tepidꝰ es/ i· tardꝰ
ad bonū acrdiosꝰ & ocio sus
mapiam te euomē/ i· amē te
redere sicut quid ab hoīe
Nam otiositas e sentina om̄
vicior & quia dicis te/ sta ar
tando de meritis q diues sū/ saa
& virtute et lacuple tatq/ ex
erritio doctne et nullig egeo/
i· docili ab aliquo Et nesas
q tu es miser/ p̄ cōtemptiam
gratie & miserabilis/ p̄ regu
pene & paup̄/ bonis spualib
et cecus/ q̄ no vides tuos de

de secta et mdo/ i. vtcaby spo-
liauis. Suadeo tibi/ sic qm̃ po
salubr̃ monito. ait diat̃ Suа-
deo tibi emẽ amet opilq̃ boꝝ
aurũ ignitũ/ i. sapiam cautate
accẽsam. aliẽ inflaret p superbia
Et cõtẽ hoc vidẽt apls dicẽ
no. et Dj autẽ grã iam nõ ex
opibꝫ /aliqñ grã tã no est grã
Caritas autẽ idem ẽ cũ grã al
ci nsepabilit̃ anexa. et p gnẽ
nõ ẽmit̃ p opa. dicendũ p grã
vno mõ acapit̃ p̃situ animã q̃
ta deo faciente. Alio mõ p mocõe
dna qua mouet aiam ad bona
sibi q̃ nãlia/ Q̃mulit̃ mitu dupr
acipit̃ vno mõ p mito q digni
alio p mito q gerul Dj autẽ acci
piat grã p̃mo mõ. et oino p̃mu
sic nõ cadit sub mito q digni
et sic intẽt̃ dictũ apli p alle-
gatu. cu hns gram p̃mã ex
opibꝫ mẽt̃ de q digno eq̃ aug
mẽtacõem p̃ma tñ grã bñ cadit
sub mẽto q gerul/ ep. si hõ faciat
qd̃ in se est se disponẽdo ad gram
q gerul ẽ qd̃ deus infundat
illi cam Dj autẽ acapiẽt grã
hõ mõ sic nõ cadit sub mito
Et p̃cedit ome mitu q digni
et q gerul tat cũ influxus di
ne ẽmit̃ sit omnibꝫ hoibꝫ qua
diu sunt in vita p̃nti Et aliqui
sequit̃ hui influxui p cama
tu liberi arbitrij se disponẽ-
tes ad sup nãle bonũ et sic
mereant de gerulo gram ha-
bitualem sibi infundi a deo.
aut̃ p eam eius augmẽtacõem
de q digno Alij vo nõ sentiũt
qd̃ de mẽte sibi ipis reliqui
et vlicq̃ impeta labi p defecti-

bilitate liberi arbitrij sequit̃
vt lacrymas fias/ diuinis sua
libꝫ et vestimẽtis allis indiuarf/
i. virtutibꝫ et nõ appareat confu
sio malitie tue/ cora deo et
angelis sanctis et collirio i unge
oculos tuos/ i. gra spus sa/ qui
illuminat oculos mentis dicit aut
in Apocr̃/ ep. licet grã sit a so
lo deo dante eam. tñ impedire
hoiẽ est ut sibi det/ ep. ut se
ad eã disponẽ mo dicto Ego
quos amo arguo et castigo/ sic
patet filios dilectos emulãdo
eo/ i. mittãs bonos et pmiãm
age/ de penis penitentie/ Ecce
sto ad ostiũ/ cordis hiudmi et
pulso/ ad bonũ sup nãle mo-
Si quis audierit vocem meam/
motiõi mee gsentiendo et ape-
ruerit mihi ianuam/ p cõsensum
liberi arbitrij intrabo ad illũ/
s. p gram gratũ faciẽte habi-
tando in illo Et cenabo cũ illo
et ipe mecũ/ na deus intuli
hoiẽ delectat̃ et ipe indeo
Qui vicerit/ hic vltio ponit̃
p̃mij promissio/ cui dicit̃ Qui vi
cerit/ mstiliq̃ mundi carebit et
dyabali dabo illi sedere mecũ
in throno meo/ i. quietem in
regno celesti sicut et ego vici/
p passionẽ meam/ et sedeo cũ
pre meo ad ultus/ assumptq̃ est
ad celũ et sedet ad dexteris dei
Qui hz aurem Exponat ut̃ et

Post hec vidi/ ze Cam Qsu
de secta uisione bti joh
que respicit informa
tionem vite cauarũ asyce scribi
licet eo consequẽter respiciat ad/
ecclas informatoẽ, de pdictis e-

Hic qnr pmit visiones cuiusdē
respiciētes dñe in formatiq
tacq ecie gnaliē. Non tpus
sub quibusdam ymaginibq vidit
de cursu ecie ab apl̄o qui usq
ad finē mūdi. gnēm ad tribulaōnes. consolaōes. et mutabilitates mobiles tp̄is quoq; aliquē
usq pcesserit / et aliqua sint
futura. Visiones aut istas ymaīas libr̄ jahēs scripsit. intellectū tm eaq; no exp̄ssit licet
ad plenū intellexerit. aliqua
tm mō posuit p que dat via
ad reliqua aliqualiē capienda
sicut sup̄ dō ca. dixit septē
candelabra aurea vij eccie sunt
et vij stelle. vij angeli. eccie
eaq; et sicut insequendo dicit
licet vacuus ad apiendū
aliqualiē intellectū aculeatq;
ut patebit mlōcis suis / dñō
gradiente. p qđ intellectq tralis
no ē ille qui p voces significat
tm sed ille qui p ymagines
significat. nō tm sed ille qui p ymaginēs sic / sicut iudicū 9o ca.
de ligna dixerut ad arborē
eampnū veni et impa natis
sq tralis no ē de arboribq
sed ligmis sed de viris sichem p
ligna significatis / qui fecerut
sup se regem abymelech / dicendq p iste visiones nō dispositū
sunt exque tpis in quo facte
sunt / p. jahēs vidit totū vna
die ca. sed p hor q dicit sup̄
9o ca. sui instar mōdi q die
sed dispositū a pte tpis inq̄b
rem exp̄lete sunt et p tim mutilende. ut matr videbit mysteriū
p sequēda tre sidui igit huius lib
in duas ptes diuidit. et primo
ponit modus huius visiōis
2o de cursus impletiōis ca.
vijs. Circa finē faciendo p tota
ēnitas revelatui apocalypsim
hoc posse ab instanti sue ceptiōis / sequit autē jahēs p angelū in eius psona loquente
cuius eni homo superior ē angelis pp unione ad suppositum
dñi et plenitudine que licet
sit maior angelis nec natura
tm q dr. heb. no. gnit. primo
ponit maiestas dei revelantis
2o dignitas hois cui revelatōem accipientis ca. 4o primo
de dat. ec. tbq / si ego impiali
throno et ego nobili consortio
ibi et in cuius sedis / et eque
uerenti ab sequis ibi et requiem no habebat / circa primi
dicit huius jahannes post hec
vidi et ecce hostium apt̄m in
celo / sic em videbat ymaginaue ac si ostiū celi aperiret p
quod designabat de cursus eccie
que celi insequēdo nouat tm q
dicit quis omnia ex nichilo creauit
mū celor gnātis tpis eccie dicat
anqua doctor qui mandatū soluit
minq vocat. et vox prima hui⁹ in
quas notat auctas angeli dicentis
ut dictū ē sup̄ 9o ca. / ascende
huc / ad videndū eccie de cursu
no subdit et ostendā tibi que
oportet fieri post hec / tm animam
eorum dei que no pt frustrari
et statim fui in spū / visionē ymaginaria intelligendo et ecce se-
des posita est in celo / p qua sede
intell auctas et pntis dei eccie
regentis et sup̄ sedem sedentis

deus ẽmq; et vnus. et qui sedebat
similis est aspectui lapidis jaspi
dis & sardini/ tales apparitiões si
ue ſm quemeniaq; ad id qđ vide
lat/ deus aute sic apparebat/ ut
gubernaꝝ eccliam militãte cũ
qua se hz ut consolatoꝝ & cari-
tatis incensoꝝ/ ſp qđ mãtinua
ecclia sup apl̃os missit ſpm ſcm
in similitudine ignis/ loco dicit hic
coloꝝ jaspidis/ & viridis qui co
loꝝ confortatiuus & visus/ et
sardinis/ & rubei coloꝝ/ qui
ſp similitudine ad ignẽ signat in
tendiũ caritatis/ et cũ jridis in
circuitu sedis/ p quã de signat
fedus dei ad eccliam suã nam
yris & signũ fœderis inẽ deũ
et hoiem/ ut dicit gen ix° Vidi
visionẽ ſmaragdinã/ ſmaragdꝰ
aute & viridis coloꝝ/ et hic
ẽ vnꝰ de coloꝝ viridis/ & sic
appebat ille jridis ymaginalis
ſp. colꝰ viridis intensiꝰ alijs
videbat in quo designabat cõ
solatio de suis electis assiduã
magnã in tribulatiõibꝫ eccie futuꝝ
eo q viridis colꝰ & q fœꝝ totuꝫ
visus/ et in circuitu sedis/ hic
q; de sedet dei maiestas ex
nobili consorcio cui dicit/ et in
circuitu sedis sedilia xxiiij.or/ p
que designat vniuſe beatoꝝ
ecclie/ que licet sint inter tri
sub tali nũo designat/ ſp q ecclia
diam noui testamenti ad vetꝰ
ꝑinquo legit/ ſi quis ſup xxiiij.or qđ
scis dauid valens augmentare
cultũ dñi/ statuit xxiiij.or sacer
dotes in templo p ebdomadas
suas ſſiue ministrantes in sacra em

ſpũa sequit̃ permit̃ det̃minatus
nũs p mart̃ multo sicut sup dm
e ꝑmo ca.o/ Dr p vij spũs dei
intel̃ intuitus scoꝝ angeloꝝ
et sic dicit gen xxxvij. xxxvij.
Dr p vij demones v nũsa vi
da sequent̃ et sup thronos
xxiiij.or seniores sedentes
p quos designant̃ v nũsi epi
mquibꝫ dr ee etatis & mor
maturitas et amictus vestiũ/
albis nam i spũs dicꝫ re
fulgẽt castitas et mentibus
eoꝝ coronas aureas/ nam
i mentibꝫ eoꝝ que dicit caritas
respectu virtũ sensituaꝝ dr
refulgẽt sapie claritas/ que p
auꝝ frequẽt in sacra scptura
designat̃ et de throno/ s. dei
pcedut fulgura voces & tonitrua/
& charusatio miraculoꝝ/ et de
mutatio primoꝝ p bonis apl̃oꝝ
et ereꝝ supplicioꝝ p malis ista
vñ ta i ꝑmatua ecclia et post
temporibꝫ multi conscendebat
a deo ecclie plat/ et vij lam
pades ardentes ante thronum
i dei que sut vij spũs dei/
et exponendo quid p lampa
des designat̃ cui dr que sut
vij spũs/ ic/ aliqlit̃ aptit via
ad alia capienda dicit aute
hic vij spũs dei septe dona
spũs scti patet dari dispone
tibꝫ eo dicit ante thronũ
ee ut p vij spũs intel̃ v nũsi
tatis scoꝝ angeloꝝ patet ad dei
beneplacitũ exequẽdũ ſm illud
hebr i° Omes administratorii spũs
sut ic/ qui dicit lampades ar

dentes q̃ dluant ⁊ accendut
fideles ad gnationẽ et amorẽ
ecclie sui. Et mconspectu sedis
tronj̃ mare vitreu/i. baptismi
sacrm. Simile crystallo/q̃ nõ e
mobile ut fluidu ⁊ impnit ac
tactũ mobile p qd nõ est
ictibile. Et i medio sedis et
in circuitu sedis mr̃a aualia/i. quo
euangeliste/ut dicit alij/sed
ista sequens videt in aliquo dis
sonare ubi dicit. Et aut simile
simile lucm/⁊ erit aut lux sa
phiam qi hois/ Nam p sapiã intelligit matheus/ut dictum
fuit supi mpio euã o/⁊ et m
hoc gradit sã ⁊ doctores ma
theus vã nõ e trig in ordine
euã tm/ p̃ sm sp̃m sit euangeliũ
ut dicit. Iohes implago super
ag matheu/deo vidente alij probabiliꝰ dicẽ/i. q̃ p̃ quã. aualia intelligũt mr̃a. prudentiales eccie
quas sima e sedsolimitana/na
ibi micuit eccia/et assistat leoni p̃ gstantiam ubi exortum/ut
p̃z de petro ⁊ jathe. actuũ iiij/
Qui gstant dixerũt principibꝰ
sacdotũ obedire oportet deo magis
qua hoibꝰ/⁊ idm si iustũ e in
conspectu dei vos pocig audẽ
q̃ deũ iudicate nõ em possumꝰ
que audiuimꝰ ⁊ vidimꝰ non
tacere. Quid ⁊ antiochena que
assistit vitulo q̃ fuit parata
obedire mandatis apl̃oꝝ i
dictũ exortũ/ut patet. actuũ
xv/⁊ q̃ primo in die vacati fuit
discipuli xpiani. actuũ xj/Ter
cia e alexandria q̃ assistit hoi
nia in ea apl̃ica fuit doctores
docti nõ salu mlres dñi/sed
ecia hucbis/ut perichenq̃ ephes
et athanasius ⁊ plures alij/Qrta
e gstantinopolitana/que assistit
aquile. volanti. nam in ea fue
runt viri p contemplationẽ ele
uati/ut gregoriꝰ nazanzenq̃ ⁊
plures alij. Et mr̃a. alia sancta
eccia habebat alas senas/ala
prima e leo nalis q̃a leo mansa
ta tertia ypocrisis draconis quita
euangelii/quita doctrina apl̃oꝝ
septẽ statuta sanctorũ/gratia
rum/quis cum alis viri eccie
debent ascendẽ sursũ p contemplationẽ dñoꝝ/⁊ descendẽ deorsũ ad edificationẽ proximoꝝ/et volare ad dẽ extraneos p gradꝰ actionẽ impfectos/⁊ ad
sinistra p peccatoꝝ mansuetudinẽ. Et incircuitu ⁊ intus sunt oculis/considerandi primo/quita
⁊ futura. Et requiem nõ habebat hic/qm audit dei laudes
et obsequia recenti/et primo i
priarchalibꝰ eccijs/cui dicit. Et
requie nõ habebat/sc. aliquor
aualiũ/q̃tuor. priarchales eccie
significancia. die ac nocte dicã
sanctꝰ/ter/ na in illis eccijs pio
valde devote celebratur fuit
dñi officiũ/diurnũ scz et
nocturnũ/et po hic sanctus ter/ addẽ
signandã trinitatẽ p̃sonaꝝ/et sũ
dit. dñs deus omps/addẽ sig
nãdã unitatẽ ẽncie/na tres
p̃sone sunt unꝰ deus ⁊ dñs
omps. Qui erat et qui ⁊ ventur⁹ est/ p hoc exprimit eã
ternitatẽ que nõ apphendit anali

m via mīst p̄ compunctōm ad deū
quib ut supᵃ dictū ē p̄mo ca.
ait ei dicēs hic q̄m ponit ab
sequūt dñe laudis / q̄nīū ad a
lias cathedrales eccl̃as p orbē
constitutas / que mōmis officijs
celebrandis sequi debēt ordina
cōem inf̄or eccl̃ie / pcipuū
ēi eccl̃a tī romana que p̄incipat
est & caput oīm & hoc ē q̄d d.
et ei dederūt illa audiā gloria
am & honorē et benedictionē /
ei fuiendo et ip̄m collaudādo
in pluribᵍ modis offiaᵗ & mis
teriūᵐ sacerᵗ / p̄cedebāt expōm
seniores / & alie cathedrales
eccl̃ie se eis ofdōmates. et mit
tebāt coronas suas ante thronū /
in signū reuētie p hoc q̄ficeres
p ḡnīt a deo claritatē virtutis
& sapiē que p coronas aureas
designat ut dictū ē supᵃ dicē
tes dignᵍ es dñe deus nr̄ ac
ape gloriā &c / nō ē p hoc intel
ligendū q̄ deus accipiat aliquid
de nouō / ut q̄ ei aliquid accres
cat ex opibᵘˢ & laudibᵘˢ hūanis
s̄ q̄ hoīes ex bñficijs ab eo
receptis tenēt assurgē ad lau
dandū & glorificandū excelle
tiam etne sue maiestat / & tu
creasti oīa / de nichilo p̄duce
do. & p̄ voluntate tuam / eccl̃
nō ipso sūcē ab etno coexistit
creatēte sicut dom̄g mālis
andō sit in effectu p̄ opifīcē &
dispōsūcē artificis. & sīm hoc
dicit vñ mechtᵈ / p̄ domᵍ &
mā sit a domo que ē tota
oīa nō tota se ht̄ ad deum

sicut artificiata ad artificem
sapiē vñ tot / oīa em̄ ē ar
tifex oīm̄ hns virtutē et
tota fuit & p̄ducta & effectu in
tpe et hoc ex dīna voluntate
nō ex natūe necitate. Cap.ᵐ v.ᵗᵘ

Et vidi in dexterā sedentis
hic q̄m describit dignī
tas sup̄ hoīb reuelatacz
accipientis / tria qua p̄mittit p
fundit̄ dñm secreti hō difficī
tatas apiendi ibi et vnus /
circa p̄m dicit. Et vidi in dexte
rā sedentis sup thronū / ipse se
dens ē deus trīg & vnᵍ aut
dictū ē libru / ut / liber iste ē
dīna scīa inqua sūt oīa sigilla
Dicitᵍ tm̄ q̄ mōdes p̄mit duo
scīa ut p̄cipiāt vna duplicia mō
dicta / s. scīa simplicis noticie q̄
se extendit ad oīa possibi
lia que nūq̄ sunt nec erūt et
scīa visionis que respicit ex
istentia p̄ quascūz dīna tempora
s. p̄tīa ut sunt / ut futuri & ista
sūt ex voluntate dei optatiua mō
dopat ipa in aliquo tpe talia
vō sūt illa que reuelata sūt
hōi p̄pō & ab eo petām apto
virtus vō dei optatiua methᵉ
dicit eīq manū dextā / q̄ p
manū dextām opaōn & ideo
liber qui dicit dei noticia de
dispositis ab eo fieri quemet
ēe dicit ex dextā manu dei
signatū signatio ista designat
q̄clusione dīne scīe & sue
de dispositis ab eo fieri quousq̄
sint ab eo reuelata fieri uel
in effectu p̄ducta. Sigillus vñ /

i· omnibus ob sanctitatem/ ut exponit aliqui et hm hoc potest hic mus determinatq p indeterminato/ s· septenariq p ob sanctam multitudine significat dicit greca omelia xpo/ misericordia go vii demonia habuit que unus vicijs plena est et hoc dictu no bn gerendat hijs que secuti sunt de apocr sigillor precedens a primo sigillo usq ad vii determinate p quod patet q nus septenarij sigillor no potest ibi p indeterminata multitudine ob sanctitatem ideo videt melius dicendq/ q sigilla ista no fuit ad qua dna voluntas claudes et aperiens suum secretum put et qm et quos sibi placuit que licet in se sit una dicit tri multiplex ad varios effectq relata hm id pot et ro/ q aperia opa dni cogitata i omnib voluntates eius septenarij i sigillor et septem naturis revelationib dne voluntat ad revelanda johanni diversita vii revelationib aut facienda in vii ecclijs et vidi/ hic qne de scientie diffinitas aperiendi ei dicit et vidi angelu fortem/ iste videt fuisse gabriel qui nit interpretatur fortitudo dei· Quis est dignus aperire librum/ i· manifestare dei secretu et solue signacula eius/ i· sigillatim ostendere qualit singula de quibus dicit precedit ex dna voluntate et nemo poterit merito/ quitu ad angelos neq i tra/ quitu ad homines neq subtus terra/ quitu ad demones neq ullus vemagis secuti naturia integri aperire libru et ap· nullq istor fuit ad secreta dna attingere nisi deo revelante/ qui primo revelauit hoc xpo et ego fleba multum ic· p huiusmodi fletu designat johis desiderium discendi eccle finem processus et unus/ hic qnr inseret dignitas xpi/ qui solus inventus e dignus dicta secreta primo accipere et aliis p johannem manifestare/ ei dicit et unus de seniorib dixit mihi/ ne solaneo me de desiderij mei impletione deus autem fuit iste senior no dicit hic et dicit alius q fuit scs matheus euangelista/ a dixit imperatore xpi ait vide ne feceris te m omnib potestas mecu et mera· no dicit ecce vicit leo de tribu juda/ ic·/ nam xpus fuit victor in sua rone et qntu fuit de virtute ro tri no videt valere/ et johannes no accepit hanc notitiam p matthei scripturam sed p spalem revelationem dm aut e supi· q p seniores intelliguntur esse prelati et ideo videt melius q iste senior fuit petrus et quia fuit prelatus postea nauro· et dr unus i· primus inter apostolos/ eo mo loquendi q dicit genesis p/ factu e vespere et mane dies unus/ i· primus· tristerat em iam beatus petrus p martirium ad gloria· et sub nerone passus fuit johes autem postea hanc dominicam hanc revelationem accepit/ et sic dia petri assistens xpo ut alqua effigies petru vepretis dixit johanni/ vide ne feceris te/ radix dauid/ i· de radice dauid descendens hm carnem hm qd predicatur ysa· xi

egredi virga de radice yesse et
ascendit librum et nemo inuenit
dignus aperire librum et nemo
videbat eum in medio throni et agni
stantem tamquam occisum et respexit me
dio celi et populum et nouem eius
gentium sicut ipse dicit ait illis
ego uobiscum sum omnibus diebus
usque ad consummationem seculi Qui si
deus et leo de tribu iuda radix dauid
hic agnus de immolationis ut qui
cum dicit stans et resurrexit
ad vitam et mortalem de ex
resurgens a mortuis iam non mo
ritur et tamquam occisus et cotti
die in cena immolat nos non car
nem et resurrexit ad vitam im
mortalem ut dictum est supra et non
effectu et repetitatem et pabula
cem cuius gustat nobis effec
tus sue passionis ipsa cena est
institutio repentina ipse enim
dicit hoc facite in
meam commemorationem illud autem
quod repentinum aliquid notat nouum
ipsius sicut ymago petri nouum
petrum et ad hoc cubam immolat
et ad hoc designandum non dicit
hic agnus occisus simpliciter et tamquam
occisus habens cornua vii et pa
tentes et idem designat per
vii spiritus et vii dona spiritus sancti
et vii cornua siue potestates ad re
primendum utique inimicos assis
tentem trinum et non patus e
dare dona spiritus sancti ori hoi ad
ea se debite disponenti et venit
et accepit de dextera sedentis
in throno libri non est per hoc in
telligendum quod christus tunc accepit
notitiam de processu cause nam
ab instanti sue conceptionis
scitati quicquid huius notitiam
omnium que deus cognouit sua vi
sionis unde que est processus cause
ut per expositionem et ideo per hoc
quod iohannes vidit eum accipere libr
de signati accepcionem notitie apud
eternum ante christi de nouo iohi
reuelande et per eum uti cause
et cum aperuisset hic quem describit
assistentiam christi iocunditas et pa
assistentiam sibi in cena militatis
hoc in tuguriis ibi et vidi et
audiui cena sum dicit et cum aper
uisset librum ad reuelandum cause
processum quatuor animalia et quatuor
cause patriarchales et xxiiii se
niores et unusquisque habens de deo
cause per orbem diffuse et per hec
intelligitur alie sub eis constitute
recederunt coram agno non habue
runt modum venande ipsum
habentes singuli citharas et
exponit cui subdit que sunt
orationes sancti metha et per hec et
silua datur aliquo modo via ad ex
ponendum reliqua ut dictum est
supra Et cantabant canticum no
uum et primus ad nouum testamen
tum dignus es dne deus et
patere es supra dictus sum quem oc
cisus es misit procedit illud quod
cadit sub merito per quod acceptio
nationis processus cause que proces
sit morte christi ut dictum est supra
non cecidit sub merito ipsius sed
ne gloria aue christi et gloria cor
pis que secuta est in ecclesia
meruit cum sui corpus glorificat
cionem et exaltationem et eos mo
uet dicit de reuelatione dicti passus

facta fuit et p eu ulti eccie rdde
clacoes homiciis et maculatis
xpi. Nam hec reuelacio facta
est post passione dñi omi tpe
ram eccie e ex omib gentibus
congregata / et fecisti nos deo
nro regnu / et regnii eig pncipes
et sacerdotes / hostias laudis deo
offerentes. et regnabimg sup
terram / nō dicit mētm ubi sancti
gaudiāt et sup terram / et mercedo
ubi sit eu xpō dnāt. Et vidi /
hic gmr ponit gaudiuas assiste
cui xpō mecia triumphante cu
dicit Et audiui uocem angelor
multor / &c / in hoc describit ipor
multitudo maxima q̄m illud job
xxv / q̄ nūp e nūs militū eius
et idem describit cu subdit
Et nūs eor milia multa / sic
em tota celestia tota regio
ne elementare excedit quasi
incomparabiliter mgnitudine q̄ma
sic angeli omia corpalia mgni-
tudine discreta accipiendo qlti
tate discreta p qualibet mita ne
mūabili ut mūdata Digng est
agng qui accepit est accepte vir
tute et dignitate / &c / omia ista
fuit ut saltē pluia ante passi
one / p̄dicto pp gloziam corpis
et huiꝰ / que secuta fuit et io
accepit talētū hic accipit p
manifestacōe eor ad laudem
et honorem nris xpi ab oibus
creaturis cu dicit Et omnem
creaturā que in celo est / qntū
ad homines qui iam fuit beatā
et interra / qntū ad existentes ad
huc in via et que subtq tremūt
nāmq omis creature eaq nrōq-
nabiles et vita carentes dicit
laudare xpm in qntū fuit mala
et erasio laudandi ipm p̄p mate-
lectuales creaturē p eas ascendit
ad cognoscendū dm et p gnās
ad ipm laudāq et glorificandū
Letā q̄ sicut placet exp̄ dictus

Et vidi ap aquisti / &c cap vi
postq̄ de septo et modus
dñice reuelacōis hic gmr
describit de cetero usq ad finem
et hac sub septem sigillor apti
onibꝰ quibꝰ sigillis liber dice
bat signatus. et io p̄m septem
sigilla diuidit in vii partes / que
patent in tra q̄rit mpma pte /
Et vidi q̄ aquisti agng unū de
septē sigillis / i p̄mā usq modo
laqueo quo dr quem. p / et sim
e vespe et mane dies unq e pq
et sic gmr usq ad septimū et
eod mo gmr hic describit aquito
hi sigilli et eor usq ad vij. et au
diui unū de q̄uor animalibꝰ / i p̄m
eaq voce qua et de singul dom e
nam et gmr dicit est et agit
de alijs tbq audiuit et p̄m illos
qui p mīos audita dicut significat
mīos exēplares iste fuit mandus
institutor dñice lectionis de signatq
que situndo ponit p̄ma fuit
mīo exē / q̄ p̄m e dom no q̄ signat
ordinē ecclē exē / inqua ponit ap
thcus p̄m q / et marcus p̄us q deo
dixi fuit mīo exē / q̄ p mīos a
nimalia mīos principales eccie
describit et sic hec gmr dicit
q̄ ille qui p p̄m anal de septē
fuit patriarcha p̄me eccie prin
cipalis s. jerosalimitane q̄ fuit
beatus jacobus apl̄us frat dñi
ex q̄ fuit sibi similis et hic con
iacet in ciuitate p gradū sub ne
rone ut p̄t p josephū xx libro

antiquitatū hoc autē reuelatio facta fuit johānī ēpō domitiani dēmī 2 vide/ de cursu ecclē similit et eōr equū albū/ 2ō/ p quē ut dicūt eo poetōres aliqui de signat grayus imperator qui successit tiberio sub quo passus fuit xpc et de signat p equū albū/ eo p nō fuit xpianus molestq3 ꝑ magnū gsolabilis. Nam pylatū misit in exiliū qui xpm magis iudicauerat et similit herodem qui decollauit johānem et xpm impassione sprenerat hic dicūt2 ēp fuit et exiuit vmacē ut vincit/ s. ad dānandū xpm ut dictū ē ꝑ hoc no videt ni quemēt dictū vel iste grayus in tm fuit elatus et p vsq3 qp p orbem misit statua sua suam ut illa adorarēt ut dñs et qp habitantes in iudea venerunt hoc facē/ misit petrū illū cū exercitu in iudeam ut in templo ponēt dicta statua et venientes mitterēt ut dicit ga. septhq3 liber antiquitatū et de iudaico bello tēpe petronio nō dedit exercitum ihs tp grayus fuit morte preuentus illo vō tpe apli et alii xpiani habitabant in rom et in iudea et sic patet qp grayus nō fuit eis tā solabilis ꝑ magnū herodi bus et p ꝑ ceteris habitatoribus inde hereditū erat mandatū grayi de dicta ad oratore licet ante ipe misceat in exiliū heredem et pylatū hoc tm nō fuit tp xpm ꝑ p alios causs totaliter dispat ut refert jasephus quas causa brevitatis omitto similit qp subdit exiuit vincens ut vincat/

no videt sibi quemēt applicari/ qp rome fuit turpit interfectus ꝑ suas malitias/ et vere eius gladio affossa et eius vnica filia pueri allisa/ p qđ alii videnti melius dicere/ s. qp p4 equū albū intelligit de albato scdm vite/ et qp brevis jacobus jerosolimitanus ecclē epūs/ ut dicit jeāmus in libro illustrium virorū/ dicitur visus fuisse tunc nō vestibus lineis ꝑ humeros et p quē albis et de estimari pt ꝓbabilit de aliis apostolis unde et machometus vocat eos viros de albatos p sedentē sup equū istū intelligit xpc sessor et ductor eor/ ꝑm illud ro. viii. Q ui spū dei aguntur hij filii dei sunt/ et ꝑm hoc sic ē lra exponenda et erat equus albus/ s. apostoli senatus et qui ꝑ hoc sedebat sup eū s. xpc habebat arcū i manu/ i. vbū ꝑdicationis i manu apostoli qđ fecit facere/ p. cepit facere et docere actum ē/ et sic fecerunt apli ꝑ mīstrū et ductū spūs ꝑ et dam ē corona/ in sua resurrc et ascensione et exiuit/ p effectū suū dando apostolis in signo visibili spm scm venturū ad discipulos suos in iudea primo nocte eadē die qui sicut ad eū ꝑdicante petro trelanitia actum ē/ et alta die quē nullia actum ē/ ut vincat/ pretorem orbem subiciendo sue fidei augmentalia gentiū nam imbrem tpe ꝑdicationis apostolorū et aliorū discipulorū xpi cooperante et ꝑ mone eor/ signis sequentibus

confirmante egarat ultio/ p dicatu
fuit euangeliu nam vuete ad
huc bto petro fides kathalim
fuit diffusa usq ad fines tre
habitabilis que declaui supi
illud ps. p nomine trem eoiuit
dns eox ⁊c et sup eplam ⁊a/
e. cat ⁊ett eu apuisset/ ⁊ter est
ca ps. inqua de scribit status ec
tlesie a que neronis usq ad
tyti imperio/ eu dicit Audiat
hm aiat/ hm p dicta iste fuit
hmg priarcha ecie anthioce =
ne s. brus petry qui p mo rest
illam eccam ut habet libro
illustriu viroz/ qui tpe hui
visionis iam tnsierat p mar
tiriu/ d uemt ⁊ vide/ statum
ecie sub nerone Et cosuit alig
epus ruffi/ e romang pfulis
qui dicitur ruffi tpe neronis/
duplicit vna accipiendo ruf
fedine p rubedine sicut in
plubus alijs locis accipit in
scitua eo q nero mlteos ro
manos occidit ep sua crude
litate nam eccia ypria mrem
uxorem/ fratrem et sororem/ ac
eccia senecta suu preceptorem
dicit occidisse. Alio mo magr
hist. p ypa ruffedine q nero
timitate romanam incendi
fecit ⁊ magna pte ut videt
quale fuerit antiquitus mo
dii troade pticuli ut incendia
ep q cruore sucu ⁊ flame ap
pencia ruffedinis erat Et qui
sedebat sup eu/ s. nero habens
demoniu Datu ⁊ ei/ e. ades
p missu ut sumet/ e. auferret
pacem de tra/ sp turbata fuit
ciuitas et ro manu impiu pp
sua malefitia et ut mutuo
se mctantur/ nam ep octauie
fue p fidie q̄ mefecto detho
rabel uellig valuerut sibi
usurpare impiu/ et cox pugn
ad inuicem valde mlti subrut
mefecti Et datus e illi gla
dius magnus/ e. ptas mctacdi
xpianos nec q̄ p̄ma p̄secuco
monuit eccie eccam/ sed do
de p̄secutoibus motis p impa
tores romanos nam antea
p̄secucem fuit mouerat p iudeos
mandatu uo crudele q̄ qui
potuit no fuit directe eccie et
tlesiam q eccie hitantes in
deam/ quoz pauci quatuc
erant xpiani/ ne eccia ma
datu illud datu ep crucifi
fuit et ideo p̄ma p̄secutio ec
tlesie attribuit neroni Claudio
eccie imperat. qui fuit medio
inter q̄jum ⁊ nerone no legit
fecisse xpianis aliqua p̄secu
tionis/ nero aute apl̄os p̄cipue
occidit s. petru ⁊ paulu et
multos alios xpianos/ occi
dit rome et p impiu ocipi
fecit Et ei apuisset/ ⁊ter e tria
ps inqua de scribit eccie statu
sub tyto/ cui dicit Et audiui
tribu dicat/ e. p̄ridetham p̄mu
eccie alexandrine/ s. btm mar
cu hm q̄ inlubris illustriu vi
roz lscit Et eccie eccliq niger/
e. ecclie romang/ qui dicitur
niger effective sicut sal dicit
calidq ecclie q̄ romang sb
tyto mrtm afflixit iudeas hi
tantes ihrlm ut fame fuerunt

de migrati et alijs afflictionibz
hm q refert josephus libro de
judaico bello et qui sedebat
sup eu/ s. vitus qui regebat il
lu exercitu habebat stateram i
manu sua/ t. dna iustitiam/ qua
que eq sequebat nam eq ordine
dne iustiae p cessit q exercitz
romanz iudeos p tim occidit et
p tim captiuauit i vindictam
mortis xpi sicut manifeste
pdixit luce xxiio cuius de miet
dies inte et credabit te mimi
ri tui ce/ p tn hoc cat pte inte
ream tyti et exercitz sui/ qui gte
aliam cam venerut cont ide
os s. p rebellione iudz contra
rom mpiu ut pz p josephum
libro de iudaico bello deo dicit
q habebat stateram i manu/ t
no i mente ma eq sequebatur
op dne iustiae mo pdicto
p manu cm opus intelligitur
p p eam efficit. Et audiui tacz
vocem de medio iiiz animaliu/
t. de throno dei/ maiz cuntu
cont iiiz animalia ut dictu est
sup. et iiiio/ et p hoc designat p
factu tyti cont ideos precedebat eq ordinate a qua predixit
malu pene hm q dicit amos
iiio no est malu in ciuitate qd
no fecit dns Bilibris tritici de
nario vno/ ce/ ad intellectum
huius sacrij q dr hugo floriacz
de fine belli romanoz cont iu
deos fessi de mgz romanz mitta
rede querebat quibz manipia
captiua venderent hi q pulmi
venales et pauci i vendebat
emptores no defuere qui xxx
manipia vno numismate mera
rent ut sicut dnm emerant
xxx denarijs sic eqsd p denario
vno xxx. venderent. Dixit aut
numismata de naig idem unde
ait xxiio dicente dno ostendite
mi numismata cuius sub dic
tat illi attulerut ei denariu
dicebat aute denarij eo q va
lebat x minas vsuales. ce
nondu q bilibris est nomen
ponderis ex bis et libra q. quet
duas libras pmiz no audei hu
p una libra designat eo q
priz libri moysi ab oibz unde
ibi recipiut duas aute libras
judei no recipiut qui saducei
dicut/ est igit sensz bilibris
tritici denario uno/ ce/ q. sicut
de venalibz judeis validioribus
qui p ordeu q e vile granu
designat/ xxx p uno denario
dabant ut dictu est/ tritici decem
de sordidioribz et aptioribz ad ser
uiendu p uno denario vendebat
Et vinu et oleu ne leseris/
p vinu q est letificans mentes
hominu que replebant gaudio
spuali hm q dicit actuu xiio.
discipuli no replebant gaudio
spuali/ et spu sancto et similit
p oleu. q. puctatis et munde ca
ritatis obsequiu hm q dicit
actuu iiiz/ quotquot eni pos
sessores domoz et agroz erat
vendebat asserentes p ea coz
et ponebat ad pedes apstoz
qui diuidebat singulis sua put
cuiq opus erat et isti nasue
runt lesi p spiritu tyti. nam
ante eius aduentu xpiani hy
bernates i ephm et i iudea mortu
angelico tm fuerut ut iordane

mcuitate nõe pella incepto
agrippe exente qui confederato
erat romanis ⁊ cũ assumsset
hic mouit ꝑs gñta mqua de
scbie status ecclie que domicia-
n qui fm ꝑ secundam mouit
cont ecclam ⁊ mlta alia fecit
i mpio romano Dicit qđ Au-
diui vocem gñte dualis ⁊ gurar
che seu eqi ostantinopolitanam
de sicti sicut dictũ ē de
alijs tbus ⁊ erat equus pul
lus ⁊ ptus romanꝰ Domi
tiang cũ magna ptē senatoꝝ
et aliorꝝ nobiliũ in exilium
misit ⁊ mt fecit imponens
eis crimẽ ut sic raperet eoꝝ
bona ꝑ qđ dcti rome ⁊ alibi
erant i magno timore positi
ne sibi eis fier Timor autem
facit exticta mebra pallida
⁊ potissime faciem ꝑ qđ ro-
mana mpiũ p tpe illo fugit
pcpuũ pallidũ ⁊ qui sedebat
de sup s Domiciang imperat
nomen illi mors actiue ⁊ pas
siue ꝙ mltas mnocentes mt
fecit ut dictũ est ⁊ potissie
xpianos cont quas mouit ps
secutionem ⁊ finalit interfecti
fuit a senatu romano ꝑ sua
crudelitate ut hec mlegendi
bꝰ ysidꝰ cuatꝰ ⁊ infecnus
sequebat eũ ꝙ post cursa pri
uite statim capti ē ad pena
deligẽne ⁊ data ē illi domꝰ
ptas sup mgas ptes tre inquib
dilatatũ erat mpiũ rõnũ mt
fice gladio nã i oib istis pti
bus mlti xpianoꝝ gladiati fue
runt de mdato eiꝰ ⁊ fame

ꝙ mlti inde cibꝰ fame crucia
ati mortui fuerũt ⁊ bestijs
tre ꝙ plures eoꝝ devorandi
bestijs tradebant sicut patet
in legendis pluriũ martiꝝ ⁊
ꝙ pluribꝰ alijs modis aliqui
martirizabant ⁊ fuisse fame
sub mersione q bustione ⁊ hui⁹
mõi pomit ⁊ morte ut aũ
magis affligendi martires i lu-
dea ꝙ dictis vñ patet ꝙ sicut
zacharie viº p equos mcolore
quadruplicẽ variatos designata
fuerũt quatuor regna ut dictũ
fuit ibidem sic in isto loco p equi
album designat regnũ xpi ꝑ
ut fuit mcetu ⁊ credentibꝰ
similis p alios tres equos ro-
manũ impiũ cuiꝰ status fuit
variatus in tribꝰ quibꝰ ⁊ cũ apc
ruisset qnũ ⁊ hic mouit gñta
ps mqua de scbie ecclie p se
cucio a traiano imperatore qui
domitiano successit usq ad ꝑ-
decessorẽ ipse cũ tra ang ter
cia p secutionem excitauit cont ec
clesiam agaren contra gñta
seuerꝰ gñta macrinꝰ qui et
maximianꝰ secta decius sep-
timã valerianꝰ octauã aurelia-
nꝰ nonã licet aute mlti impa-
tores mmedij fuerint int istos
quoꝝ tribꝰ mlti xpiani fuere
martirizati isti in psalte dicit
p secutores xpianoꝝ excitasse
ꝙ fecerũt ⁊ renouauerũt
edicta cont xpianos Alij vñ
nõ sic ⁊ ideo ꝙ aliqui tribꝰ suis
scripti martirizati hec fuit ex
edictis precedentiũ imperatoꝝ q
nõ erat revocata Temporibꝰ igit
istoꝝ imperatoꝝ nõ erat ecclie

nr̄ alterū stabilita ꝑ̄ locis occultis
et potissime martyr̄ corpꝰ in
quibꝰ sup corpa corꝝ ibidem se-
pulta portabat̄ / et erigebat̄ al-
tare ligneū celebrandū missaꝝ
et hac ē ꝙ dicit̄ et cū aperuiss̄
quītū sigillū vidi subtus altare
animas martyr̄ / t. martyres mr̄
sectos / ea ꝙ erant ibi corpa cor̄
et ē situs modꝰ loqdi sicut ꝓ-
mīs / omnē aīe que egresse sūt de
semore jacob t. hanc / ꝙ cūs aīe
cor̄ no fuisset egresse de se-
mine jacob / q̄ no fuit exō ducte
ꝑ̄ a deo ꝙ creatorē in fuse cor̄
pib⁹ egresse de jacob ꝙ q̄dam
ꝑ̄ ubū dei / q̄tū ad doctores
qui fuerūt martirizati ꝑ̄ p di-
cacionē ubi dñi et qꝫ testes
ꝑ̄ habebat / q̄tū ad singulares xp̄i-
anos / qui martirizabat̄ eo ꝙ
nolebat negare xp̄m ꝑ̄ magis
testabat̄ se credē in xp̄m et
clamabat̄ voce magna / ait / iste
clamor nō est aliud quā mani-
festatio nequicie tyranni cor̄
deo mito puniēda / et i nocē
martyr̄ p̄manda sicut dixit
dñs ipse cayn · quenes ūūj · / vox
sanguinis fris tui abel cla-
mat ad me de terra / t. eius i no-
centia declarat tua nequicia
puniēda i mortis eig vindic-
ta / nā subdit · unde quo dne / supi
qui es scus et verꝰ no vindi-
cas sanguinē mrm de hijs qui
habitant in terra / t. de tyrannis
habitantibꝰ dominatibꝰ sup ter-
ram et date sue eis singule stole
albe / ꝙ cuilz data ē gloria
aīe et dictū ē illis ut requies-
rent / corpa cor̄ i monumentis

temꝑ adhuc modicū / si usq̄
ad iudicium / qđ dicit̄ modicū et
nitati comparū qui ꝙ i xp̄o
filioli nouissima hora est / tuc
cū resurgēt mortui gloriosi
et sic habebat stolam suā / que
est stola ipsius corpis donec
compleat̄ nr̄ / tam postea ꝑ̄
nomen xp̄i mīa sūt interfecti
et adhuc plures interficient mp
secutor antixp̄i et cū aperuiss̄
hic qm̄ describit status eccl̄ ꝑ̄
dyocletiano qui decima p̄secu-
tionem mouit tanē eccl̄am cum
collega suo maximiano / et ista
p̄secutio fuit atrocior p̄cedēt⁹
tm̄ / ꝙ infra xxx dies xxij
milia p̄missi sexus legunt̄ mar-
tirio coronati / et hac ē ꝙ describ⁹
johes sub aperto sigillo sexto / et
audiuit unā partē / ꝙ ꝓ
posuit i maritas ꝑ̄ secutionis ꝑ̄
suavitas dñe ipsalacrabis ibi ꝙ
hec vidi / cetera p̄m dicit̄ hic
mater facta ē magno / qz i vltis
ptibꝰ mundi romam ex impio
dyocletiam et maximianū mati
fuit iudices et potentes ad mr̄
fectionem ꝑ̄ti sapiam / et sol facta
est niger nr̄ / t. xp̄i qui ē sol iusti-
tie de nigrato ē / q̄tū ad fir-
mā naū et cadit i membris suis
quibꝰ imponebat ꝙ esse ne ma-
lefici et magi / et mhoc a pōs
edocti ꝑ̄ apostolos alios discipulos
quos docuerat de talibꝰ ut di-
cebat infideles / et sic q̄tū cadit
inse nomen xp̄i denigrabat
et luna tota facta ē sicut
sanguis / ꝙ tuc eccl̄a tota fuit
sanguine martyr̄ rubricata et
stelle ceciderūt de celo / t. mīa

eminentes in ecclia timore mortis
inclinati fuerunt ad ydolatrandū
unde & marcellū ipsum timore mortis
ydolis thurificauit & p hoc cō-
mictū q plures alij similit fe-
cerunt. Impiū itaq; marcellus
prima d̄uicta postea martirium
p posse suscepit & cessauit epatus
romanus septē annis & sep me
ipsum p humanitate p securitate
illius sicut ficus emittit grossos
suos. cū a magno vento mouet
dicit autē grossi sicus fructus
et i maturē. que de facili cadut
a magno vento cōcussē. tūc aut
flauit in ecclia turbo tempestu
ose p secutionis & celū recessit
sicut liber i volutus. celū hic de
ecclia sanctis suis sicut & epistola
ioh̄is & simile e regnū celorū ihc
sanctis absconditis magnis ꝛc. hm
q exponit ois omelia. de eccm
& equidē tūc se occultabant
spū tamē. sed eqtus valde
paucis qui exp maxime fuere
se martirio offerebat. & omis
mons et insule de locis suis
mote sūt. ita sup montes &
eiusdē q̄ inaccessibiles. & i in-
sulis mare clausis ubi fugerat
securi quereb̄at & exterminabat
& sic dicit ista loca mota. pp
indignationē hystericū sicut dicit
ysaias fac ut pauci. que gessit
in hystoria agit ut patet & re-
ges tre & principes. ꝛc. in a milibꝰ
eni ptibus orbis iam diffusa
erat fides catholica. ut dictū
est. & de oni statu hoīm ma
iorū & minorū & mediocriū ali
qui crediderūt qui rabiem p̄se
cutionis mote p maximiam et

dyocleciani fortes querebat
se abscondere in locis cauernō
sis sub montibꝰ ita subdit ab-
scondentur se in speluncis. et aliq
ecclia eor timentes ibi capti & lon
go cruciatu ad mortē deduci de
siderabāt mori licet suppositū
in dei voluntate ne ut eos me
tus inclinarent ad eqm negociū
et hoc de siderio exponit cum
subdit. & dicit montibꝰ & petris
cadite sup nos. licet in deo no
cadat ira pp̄e dicat in trāsla-
methaphoricē cōtra aliquos. qn
flagellat eos. & ad modū nati
se ihc tamē qn flagellat eleos
hoc facit magis exposita benigna
te. ad augmentū mitis ipsorū & p
mis. et ab ira equi. i. ihesus qui
qui videbat irascēti contra fucon
ecclam mō dicto qm venit dies
magnus ire ipsorū. i. tempus p̄se
cutionis magne ab eis p̄missē
et quis potuit. q. d. valde pauci
reciderat. cum marcellus ipse qui
caput erat ecclie ut p dictū e
p. qd videbat difficile q alij
minores possent stare. alii
autē exponūt ab aliquibus illud
et dicit montibꝰ & petris ca
dite sup nos. ꝛc. qd p montes
& petras intelliguntur sancti q
iam erant imperia. qui dicit mō
tes p sua ex altitudinem ad ce
lestia & petre p firmitatem
illorum quorū suffragia postu
labat fideles imp̄ securde pati
et sic e spūs et dicit montibꝰ
et petris. i. fidelibus cadite super nos
i. descendite nobis et abscon
dite nos a facie. ꝛc. i. protege
gite nos ecclis viris erga dm

et agnū ut cessēt a nobis rabies
huius psecutois & expassus ē a
videt magr ystorius. Cum septim

Post hec vidi posteq̄ desipe
uit acerbitas p secutoīs hic
qm de scribit suauitas con
solatois q facta ē in ecclā dei qe
gstrenomi & helena nati ei. diu
die indutus pres q primo ponit
hec consolatio q̄tū ad ecclām
militante fm q̄tū ad ecclām
gstantem in ecclā triumphate ibi
post hec vidi turbam magnā
ma ad huc indutis q primo p
mittit psecutio huius mi tyra
noꝝ multis pribus imperij rōm
dnationē fm eos repssio p gsta
timi ibi vidi alīm circa primū
sacrificiū qd sicut dicit in ecclāsti
ca hystoria per lib° postea dyo
cleciang & maximiano de pssa
ecclē insignia imperij gstituit ssē
imperatoīs duo s. galerius &
gstantinus galerius aute duos
cesares instituit s. severū in
ytalia & maximianū i oriente
constantinus aute & helena
genuerat filiū nāe gstantinū
qui mortuo pre facto ē imperato
et assūpsit in consortiū imperij
litinū q. licet primo sint pacifi
cus equalis tamē postea facti
ē p secutor cyprianū ad tormē
ta tyrānizabat & sic erat mi
p secutoīs ecclē in mi pribus
imperij s. maximiano in occidente
severo in ytalia cyprianō tormē
tis alexandrie que ē metropo
li item notandū q hoīes malē
potentes & in dignitate constituti
in hoc lib° frequēt nomīt angeli

sicut dictū est supra ca° ij° de
epis vij ecclārū qui angeli no
minant et si sint boni sunt angli
dei et si sint mali magr sunt an
geli sathan sathanā p illo tpe q°
sunt mali sicut dictū ē supra in
ca° de angelo sardis nomen
hoc q vivus & mortuus est
hoc igit mō in mi p secutoīs
ecclē p dicti nouant hic angli
cū dicit post hec vidi iiij or an
gelos stantes i. dominantes sup
quatuor angulos tre i. quatuor
ptes mundi ut dictū est tenē
tes iiij or ventos tre ne flaret
i. impedientes doctoīs ecclē
ne verbū dei pdicarēt de quo
statu dicit dant iiij o angelo
aquilo & vent auster p flet
tū meū & fluant aromata dlig
t p flatū p dicatoīs secundū
actus ecclē militantis sup tra
nantes sup mare ne vllam arborē
deperantes cū aliqui habitabāt
in arida aliqui in insulis mar
et aliqui in siluis p secutionē
fugientes & oēs isti designant
nobis vitā loco sic
habitantes piscis de signat
nobis q̄ q vide qm mo lo
quēdi dr piscis secat tale
spūi i. fluctus huiusmodi ibi. et
vidi hic qm describit doctoīs
iiij or tyrannoꝝ repssio ecclē
qua primo ponit repssionis ac
tus fm subdit sequēs fructū
ibi et audiui circa primū ponit
tit repssionis q dicit cū dicit
et vidi alīm angelū i. impu
tantē gstantinū ascendentem
ab ortu solis nā ex oriēte nascē

solis ingrediē ascendit ad dignitatē
imperialē ut daret pacē eccīe habentē signū dei viui. signū enī
dñi xpi dicit em ecclesiastice
hystorie libro vi. & gstantinū ve-
niens roma contra maxentiū
ibi tyrānisantē & precepit cogi
taret de diffide belli & victo-
ria exoraret deū celi cuius
nō diu erat baptisatq; aspiciens
in celū vidit signū crucis ru-
tilans & ei imprecanti de in so-
lita visione vidit angelos as-
tantes & dicentes sibi in hoc
signo vince & tuā de victoria fu-
tura securq; signū crucis sicut
viderat de primo fecit & mili-
taribus vexillis & sic precedēs
contra maxentiū obtinuit ple-
nū triumphū. Et clamauit vo-
ce magna ihūs angelus. i.
quatuor tyrānis p dictis qui-
bus datū e. & p missū dicens
nolite nocere tre & mari. na
istos quatuor tyrānos repressa
a nascentio xpianos aliquas
de bellando sicut dictū e de
maxentio. Et idem postea ac-
cidit de licinio contra xpianos
crudeliter insurgente & alexā-
dria & egipto. illos autē duos
suo mandato detrendo & hec
ystoria libro. x. capitulo.
Qui adussit supremo suos
dei mri in frontibus cōsi. Co-
stantinq; cum abbate silvestro
baptizatq; honorauit et exal
tauit ecclām et patissime sac
dotes & alios ecclie ministros
et multa munuscula copiosis de
dit. & sic exemplo & uerbo mul-
tos ad baptismū induxit. et

sic p ministeriū sacerdotū eos ser
uos xpi gsignauit. Sciendū
autē q hec dictio quo ad usū
nō tenet hic finite. sic intel
ligendo q signat fidelibus tpe
gstantini imperatoris tyranni p dicti
deberent redire ad pristinas
ecclās sicut eū dicit sedeas hic
quo ad usū veniam. q quod de
signat cū me adveniente nō
debeas amplius sedere. q tenet
in definite sicut eū dicit iste
nō penituit quo ad usū. vixit
& multū penituit. q. post mor
te penitere nō potuit. Et au
diui multa signatorie. hic q me de
scribit dicte repressionis fructus
qui e multiplicatio credentiū xpo
et dicit exortores aliqui q
hic pomit primo nūs quesdā ad
xpm de iudaismo. & ideo subdit
quomodo tibi filiaq; isrl. et postea
eū dicit post hec vidi alia mag
na &c. pomit multitudo quesdā
de gentilitate q fuit multo ampli
or inconparabiliter qua de iudaismo
q saluo meliori iudicio q nō
videt rationabiliter dom xpc ante
tpa gstantini iudei iam ceuit
in sua infidelitate abstinati q
qd nō videt q tpe gstantini
tot fuerint baptisati sicut dicit
hic. & circiter milia. sicut q. co
qualibet tribu ex ceptis tribu dan
loco cui nomen tribui joseph. di
cit xxij milia signata. & tri pm
hebreos & latinos & tribus fuerūt
captiuate et incluse aliud mo
tes caspios. et sic de illis non
videt tot fuisse aliqui baptisati

Similit̃ de gẽsione gentiliũ no
videt² phabillẽ dictũ qp. texotq
dissonare videt² impliũq ut mag⁹
videbit² psequendo dic igit² q̃m
m videbit² ad fines in hac p̃ma
pte descript² multitudo quã ad
xpm. tpe gentiliũ de quacuq
gente ut nacõe qui p bap⁹mũ
renq noiũ iset qsecut² fm qđ p
dixit psalas xlviij effundam
spm meũ sup semen tuũ & be
nedictiones meas sup stirpe
tuã et ꝙmmabit & sequit²
ipse dicet dñs ego sũ & ille
inuocabit & mone jacob & sic
scribet i manu sua dño & nomẽ
iset assitabit² quod intelligit de
gentilibq quũ ad xpm sicut ibi
dem fuit quẽmq dictu hoc eaã
dicat apl̃us vãe ip̃e nõ em q
t manifesto iudeus neq que t
manifesto mãrne t circisio
h qui abscondito iudeus est
s. p fidem xpi & circisio cordis
in spũ. s. p remissionẽ viciorũ & t
sic patet qp nomen iset fm
rem & virtute tñsijt ad spm
m xpo regnatu & p gnẽ noiã
xpi ebuit iset dd xij apl̃os
nouũ testamẽti qui carnidet
xij predictis veteris testamẽti
tribq uñ dan hic omittit eo
q de ipa dicit² antixpc nascit²
faciq eaã q cũ dicat hic et
olim milia signati ponit² mũ
determinato p indeterminato nam
multo pluores tribq illis p dui
sas ptes orbis fuit baptisati
sicut mox cũ sup p xpm
semores intelligit vniũsitas
platorũ ecclie s. cũ multo maio-

sicut dictũ fuit ibidem hijs vñ
dictis pax hr post hec vidi
hic qnt de sequit consolatio q̃nta
ad exortes in eccia triumphante
Nam sicut post pssecutiõem acer-
bissimã tempibq dyocletiani t
maximiani facta ẽ consolatio
magna in eccia militante p eõ
stantinũ pacem ei tribuentem
sic in eccia triumphante marti-
ribq illiq tpis fuit ẽ letitia mag⁹ &
p xpm aliis exortis suscipientem
sequit hec letiaã primo describit²
bõ johannes de hyer plenq in
struit ibi & vidit. Intra fm
dicit post hec vidi turbam
magnam martirũ qua nemo
dinumare potuit tempibq cũ
dyocleciani et maximiani tot
fuerunt martirizati qđ p hyemes
nõ potuerunt ad cliũ numũ re-
duci Nam infra xxxvo dicit
legit² xviij milia martirizati
ut dictũ ẽ sup. Iuxta eccia vite
maximianq mẽ fecit legione
thebeorũ in qua erant vij milia
de. lxvij. milites quidam iudi-
ces eaã indicũ pribq de ma
datis istorũ impiorũ tot mẽ
fecerunt xpianos q̃ nõ potuit
sub cto numero redigi Nam dyo
thecaang legit² xxx amb⁹ impresse
Exo omibq gentilibq & tibubq &
pulis ic. Ex hoc videt qp nõ agit
hic de quibus exo gentilitate cũ
sicut dicit aliqui ꝫ de martiri-
zatis p dyocletianũ & maxi-
mianũ mẽ quos fuerunt alii
de iudaismo quidã ad xpm et
de cõm pplo & gente stantes
ante thronũ p dictos dñitat⁹

assectu et ingressu agni/ quia
sicud bti resident intius in asper
tu dñitatis/ ita et ipsius in assectu
huanitatis xpi hm q dicat dñs
sup iohem/ amicti stalis albis
p gloziam auc/ q. p stalam alba
de supiat ut dictu est ca. pceb
et palme i manibq eox/ insig
nia pfecte victorie que no br
in vita pnti inqua habem qñ
tucūq; sci sut sp impugnat et
sic no lo hic ut videt
de baptizatis et pnalibq in via
de martiribq et pnalibq in pria
et clamabat voce magna/
na inclis et laus dei gtinua
dicentes salus deo nro/ ii.
salq; qua hsemq in est nob adeo
et agnis et omib angelis stabant
in circuitu throni/ tacēt pati ad ex
equendu dei voluntatem et semp/
et ut ex aliis/ i. expos et scripture
dicit iam incepto regnabunt et
ceciderunt in conspectu throni/
gratis agentes deo de victoria
martiz/ dicentes amen/ post
laudem martiz/ sup posuerat
salus deo nro/ iii/ et subdit eox/
laus/ cui dicat benedictio/ i. laus
claritas/ i. diuinitatis nois iii q
secula/ supple attribuant deo nro
in secula seculoz/ no e p hoc in
telligendu q exoletur aliquid
accrescat deo in seipso sz tm in
effectibq suis/ et subdit unus
de senioribq/ hm
dias qui dicit sp hec i mediate
precedens lo de quo expresse
hec constantin qui cepit impare

ano dñi cccs lxxo/ et ideo videt
melius q ipse senior fuit beat
petrus/ qui dicit ego senior/ i.
primus inter platos eccie sicut dic
tu e sup. de cap. tm qui amicti
sut stalis albis qui sut et q/ de
tu debes scire et dixi illi dne
mi tu scis/ qui regnas in gloria
cu eis non ante revelacem
johannis sciam p martiriu tm si
cerat aut etiam/ ut ostensu e
sup. de cap. q/ dic johannes tu
qui scis quare me dixit de quib
et dixit michi hi sut q venie
runt de tribulacōe magna/ expe
undo p martiriu de mundo tpe
diocletiani et maximiani impa
toz/ q. fuit tur tribulacio ut p
dictu est/ Solhoc cua videt
q no loquit de quib ad fidem
tpe constantini/ q tur no fuit et
desic tribulacio sz maxima co
solacio q qd loquit de marti
ribq ipius precedentis ideo subdit
et lauerut stolas et dealbauerut eas in sanguine agni/ qui
que sanguis eox fuit effusus
et ro mta dicit sanguis agni/ q.
e sanguis membroz/ xpi/ quib
quibq dicit se pseqmone pau
actum jo. Saule saule q me
psequeris. Martires aute victi
atreperut pma stola i. alte glo
riam ut sup dictu e/ p effusio
ne sui sanguinis ideo fuit ante
thronu dei/ videntes eu facie
ad faciem et fruent ei due
ac nocte intemplo eo/ q. ibi
est laus dei sp. Sicut in psalmo lxxxiii
qui habitant in domo tua dne

mſcta ſcta/ laudabut. Et qui ſe
det in throno/ ſ. deus habitat
ſup illos/ q. nō ꝑnt ab eo q̄lli
nō eſurient neq; ſitient amplig/
i. nullam tribulacōem aut ingrue
tudinē patient² amplius quam
in beatitudine quietatur appe
titus q̄m agnus qui e i medio
throni/ ſ. xp̄c reget eos/ i me²
fidelēs aute intra eccl̄iam re
gut² ab eo. p miſtros eccl̄ie. Et
deducet eos ad vite fontes aq̄/
q̄tinuando in eis gl̄am qua q̄
uſq; cu h̄ acquiant gl̄iam
corpis inſtitud² reſurrectione. Et
tūc erunt erunt m̄ fontibus aq̄/
vite p̄ duplicē gl̄iam ſ. cor-
pis & āe. Et abſtergeret d̄ns
omnē lacrimā ab oculis ſcōr/
nam ultra nō habebūt aliqua
ſtriāe mām q̄ plena & p̄fecta ei
placem nō hant oppoſitoē
qua poſſit exercitu poſſ acqui
ſmo/ q. dicit² poſt hec vidi tur
bam magnā &c/ exequo vi/ q nō
loquit de martiribus tempꝰ cō
ſtantini p̄decētis de quo ante
ferat mētionē q̄ magſ de gentilib⁹
ꝓgenitalitate tpe ipōrum/ ſicut
dicut exp̄ſitores aliqui ſc̄o
q. inſra ꝓpe² johēs loquēs de
ciuitate celeſti dicit. Et templū
nō vidi in ea/ hic aute dicitur
et ſuscipient ei die ac nocte i templo
eius/ exequo vi q nō lo. de
martiribus exanimis iam i pura
q̄ de fidelibus qui ſunt ad huc in
via/ ad ſmū dicendū/ q cū dicit
poſt hec vidi &c/ li. poſt/ nō re
fert ad ordinē rei geſte q̄ ad
ordinē viſionis ſeu deſcriptionis

illa eni que ſunt ſub ſacta ſeq̄-
quēt² poſtea ſunt oīa ꝓpter
et de ſcripta ſicut manifeſtū patz
inſcriptura veteris ac noui teſtamenti
q̄ qđ nō vz argumentū/ Ad hoc
dicendū q̄ poſt illud ubi ſolue
ſubdit² i me²te. Dns eni deus
omnis templū illius eſt et agnus/
expoſitus patet q̄ p̄ vbū johannis
nō excludit a ciuitate celeſti
templū omnōde q̄ tm templū
male et figuale/ quale fuit i
veteri teſtamento reſpectu noui
et in nouo reſpectu celi cultus
eni dei i nouo tempꝰ e quedā
figura et rep̄ſentatio cultꝰ ipius ſiue
laudis ab angelis ſcis et. bus
incolis et q. cultus celi nō eſt
ad aliud ordinatꝰ nō multo mo
e figuratus/ q. ibi deus colit²
et laudat²/ ut clare et ꝓpialiter
miſſus ſit figura et enigmate
et ſic negat ibi templū figu
rale. Et dns omnis dicit² tēpla
cius ſicut plenius onēt² q̄ndo
erimꝰ ibi dño gradentes.

Et cū aperuiſſet &c. Ca'm viiij
poſtq̄ ſupra māpraet ſex
ſigillo/ de ſcripta e eccl̄ie
pugna cont² tyrannos/ ut pz ex
dictis. Hic q̄m deſcribit eccl̄ie
pugna cont² hereticos ſub aperi
ſeptimi ſigilli. Ista tn diuiſio
nō e p̄ſa nā a tpe aperti/ in
eccl̄ia fuerepererunt hereſi/ ut pz
ex ſup̄dictis aperti/ cuius et
conſtantini tpib⁹ fuerunt et erunt
aliqui tyranni. Hec diſtinctio
accipit² ſm qđ qđ ſingulariter
deſcribit mp eccl̄ie ntis et ſub
ſequentib⁹ hereſi vel ſuturi ſunt
int² ſequanas uſq; ad fine mundi

sicut ondit saluator. ait pomo parabo
lam zizanie male semate in
medio tritici /quā nolue eradi
cāt usq; ad messem. p quā met
tem̄ odioj ip quod p̄s ista in
quali durat usq; ad fine seu tem
pus libri /et duudit in tres pres
nam p̄ma desebit status ecie
udiciū p̄cedens ho iudiciū co
comitāb⁹ xo⁹ ca⁹ ibi /et vidi th̄m
nū magnū /ho⁹ sub sequēs xpo
ca⁹ /ibi et ego johēs. p̄ma p̄s
diuidit in duas nā p̄mo de sc̄
bit pugna int̄ ecclām & hēticos
dictos ppe ho int̄ ipam & hēti
cos hēticos ostensa ndē ca⁹ sc̄o
p̄ma ad huc in duas nā primo
agit de inventorib⁹ hēsim ho
de fautorib⁹ eor̄ ca⁹ ipa p̄ma
ad huc in duas ip ho ostendit se
p̄dictis ho ex equit de hētic⁹ ibi
et septem angeli /inp̄cedente
ūs ple deus fuit dicta de statu
ecie. s. p̄secutois tyrannor̄ /et ca
solaāb⁹ sequēs p̄ constantinū p̄
ho se ostendit p̄ postea ho ibi
et alius angelus /circa p̄mum
pom̄ queda b̄ius p̄ secutois p̄
temp⁹ q̄ stat̄im excitata p̄ ju
lianū apostatā qui int̄fecit pau
lū & johēm et plures alios. et
multa mala & damna intulit
xpianis & de qb⁹ dicit̄ hic factu
e silentiū magnū in celo /i. in
ecia militante /que frequēt in
hac libro ecclā nouat̄ ut p̄dictū
est /iste em̄ julianū preiit ec
clesiās claudi phibendo d̄mū of
ficia solempnit̄ celebrari & sic
factū e silentiū in celo ip th̄
juliano apostata p̄ces impiauit
s. anno uno & fere mensibus sim

pedim̄ /ideo subdit quasi dimidiū
horā /nam ipā bello p̄sac⁹ in
terfecto apte fuerūt ecclē sic
et cepit religio & piana gaudē
ut h̄et in legenda scōr̄ martir̄
johānis & pauli ad dom̄. pom̄ se
timanis ad sepulcra /cū dicit̄ et
vidi vij angelos /cū /de istis vō
angelis et eor̄ tubicinib⁹ di
cēt in sequentib⁹ sup illatum est
alius angelus /hic pom̄ primus
ad fin̄ p̄cedēs /apposuit ecie libe
ratio p̄ gestatim̄ ad quā secuta
fuit eccl̄a edificatio et d̄mor̄
solempnis celebratio /ad hāc
laudē celebritatē addidit dama
sus ppa /qui satis dita post ip̄
juliani apostate. p̄fuit ecie ro
mane et ordinauit ut p̄ cunctas
ecclās psalmos nocte ducr̄ ca
nerent & ut in fine psalmor̄ di
cēt gloria patri &c̄ /ip quod de
ipo dicit̄ et alius angelus /s. ppa
damasus qui fuit alius de vij
p̄dictis /venit & stetit ante al
tare /ip p̄fuit ecie romane
lyns thuribulū aureū /i. cor dei
de quāū fin̄ ad pēs & sol. d̄nigne
oīo mea sicut incensū in conspec
tu⁹. et data sunt ei incensa
multa /que fuit oratio scōr̄ /na
p auctem̄ aplicam adeo sibi
data oratio scōr̄ fuit adeptē
tare p orbem ut dicit sup altare
aureū qđe ante thronū /ad su
mū em̄ pontifice p̄tinet̄ refer
re de ustione sibi in deū cū sit
caput vtis ecie et accepit an
gelo thuribulū et implenit illud
de igne altaris /na adeo accepit
domi feruide caritatis /et misit
in terram /ip ex feruore caritatis

a deo accepte / mdupit ad seruire
de uocab⁹ hystoricis tre nu- dictu e
Et facta sut tonitrua / sce pdica-
tionis et uoces / dine laudis / et
fulgura / clarusciamt i miraculis
nam illo tpe multi pilati et alij
deum habuerut / quor miracula /
in ecclia dei / et tre motus / nam
p ista mota facerut ecclia trena
ad aparem terre dim⁹ ponit⁹ ca
timanis ad pdecessa / ut dicat / Et
vij angeli / hi / de quibus statim di
cet / postea / Et primus angelus / tuit
grm exequit de hereticorib⁹ / et
licet multi fuerut / tm de quatuor
tm facit expssam mentionem / hi
quos quatuor gentalia gentilia et
pnapalia fuerut congregata Et
hm hoc dicit⁹ in quatuor partes
que pcurabut psequendo / nr hac pte
prima / sic menas de arrio qui
sup bla inflatus errore asserit
tres articulos in scta trinitate / d
p sicut pater et filius et spus
sanctus sut distincte nuptias / ita
et in essentia / et sic solus pater
est verus deus filius et spus sanctus
natura / et neut posset dici deus
nisi tm per participationem huius ee
rorem congregatus est grale
concilium trecentorum decem et octo epoz / i nicena
ciuitate bithinie / et condempnatus
est ibi dogma perfidie arrij / nos
tm ab errore desistere⁹ sed
eius discipuli et eum secutores
insecuti sut / ecclias plures pfidos
et imperatores pseudochristos / tres
bathos⁹ manentes / ut in pcepto
filius asserut / de hac igit arrio
dicit / Et iij angelus / i arrigna
hereses mali iter nocent in hac
vita sicut et bonum ut dictum e in

principia eius precedentes Et tuba
cecinit / cum magno boatu et su
blimia dictum hesim publicando
et facta e grando / i grandis tem
pestas q nouem grandinum precepit
ecclia vlgni locutus de significat
in ecclia que p hac fuit intra
se diuisa unde dicit 20° libro
eccle ce hystorie / de tempestate
facies ecclie feda et ad modum
turpis cui no em sicut prius
ab optimis et affectis vastabat
fugabat alios et alios fugabatur
et utq de ecclia ee se diuelluat
Et igni mixtus sanguine / i igne
emulacionis eo quod secuta est
effusio sanguinis Et potissime
tpe valentis imperatoris / qui lap
sus in hesim arrianam psequebat
catholicos ecclie / aliquos gladio occidendo / et
alios gladio accidendo / et
alios modis variis affligendo
et tria pe tre grauia est / dicit
autem hic tria pe / equanimitate
alie due pres inde / et pagani
qui legem moysi no habuerut
nec fidem xpi receperut / i de tria
pte q equanimitas dicit loquit
hic jacobus / que igne arriane p
fidie fuit exercita mlayis / qui
p tria de signat / ea q p tres
actibus sut intenti / et implanis
et clericis qui signat p arbores
ea q p q gradem sanctitatis / sut
sup alios elevati p fenum viride
intelligit nouelle ad equanimitatem
dispositi / et hij fuerut pplus go
thor / qui valens equanimis fuit
misit ad valentem imperatorem p
ecclias equanimis habendis qui
docent eos de fide catholica / et
ecclesiasticis factis / et ipe misit

eis pbris arrianos siaut que arriana erat qui corrupserit eos hesi arriana hoc dicit Et tria pus tre ghusta e ri pz expositis tra Et scdus angelg hic gmr pomt et agit de hō hēsiarcha s macedōnio qui differebat ab aria d filium ee ciusde nature cu pre sed quemebat cu eo d spm scm ee creatura et suu filij hoc de ipo dicit Et scdus angelg i macedonius qui dicit angelg sathane tuba cōmit i flatu sup hoc motus erroze cecidit Et tanq mons magnus i hēsis magna ardens igne s pfidie missus est i mare i in etatem tone baptismi p mare designatam eo q mare e receptaculu omn aquar Et tria uma e p baptismi sacm Et facta e tria pus maris sanguis 4 de turpata est tria pus aque baptismalis accipiendis in quem valde large bapmi em confert in nōie emtatis cuius tria psona e sunt scus qui hm erroze macedonij dicit deitate pri qui asserit creatura Et sanctis gdiscrimis ut dictu e Et mortua e in eo s in erroze dicto tria pus creature ap multi p bapm regnati et nauia creatura sancti corrupti fuerut p errore macedonij Et tria pus naui in transit ap magna pus pilatoz et tyrannoz p quos duci debet alij ad salutis portu corrupti fuerut p errore dictu dom hūc vero macedonii congregata fuit ppa vtus synodus in constantinopali t l epoz mq dictus error fuit gdemnatus Et tertius angelg hic gmr agit de tertia hēsiarcha s pelagio q tue archadij Honorij erravit era gram spus scti asserēs q sine ea potuit homo exp meritis meri vitā eternā dicebat erat p pueri nascut sine culpa originali Et p gnō a culpa no purgant p aquā seu aquā baptismi De hoc igit dicit Et tertius angelg i pelagius tuba cecinit exponit ut prius et accidit de celo i de erra militante que fraxinet celu notat in scriptura nri testamti ut supra dictu est de hoc em celo cecidit pelagius in erroze predictu de quo subdit stella magna fuit em homo tratus et religiosus s monachg ardens tanq fax ad mittas em corrupit vitā tratuve et bene apprende scitatis in huiusmodi religiosis et gdscione Et cecidit in tertia pte fluminu q p fontes et flua designat ecclesia baptismalibz aquis congregata et sanctificata et nomen stelle dicit absinthius ap cantabulacdme gre spus sci predicabat Et facta e tria pus aquar in absinthiu ap magna pus erroze corrupta fuit p eu doctrina p uersu et mlti homes mortui sunt spualit de aquis i de eis doctrinalibz p ipsis ap amare facte sunt i contrarie dulcedini spus sci spualis viuificantis Et qrtus angelg hic gmr agit de secta heresiarche s entice

qui in dño nro ihu xpo apparuerce
una nam ꝑ ep̃o na dña et lya
na i materia fui e una na
p quada ꝙstione seu ꝙpositione
sicut ecclemet suo mo resultat
una mipoti na / qd e impossibile
cū na dña no sit alia ꝙmissa
nc aliquo mo inmutabilis ngit
de ipo dicat Et qrtus angelus
s. entrans tuba ccinit / exponat
ur supi Et p tussa e tria ps solis /
et ter tat que dicat sol. iaquè
bo ea / et sol medietate die no luxit
nob dn ihc accepit ps valde
large magnitu filius e una de tbg
psonis qui sm ecclm eum enutr
dicat p tussa ip sm qm no essi
ipo nata deus sicut mipotu non
e aliquid elementoꝝ sic alia na
ꝑticib resultans Et tria ps lune /
et ecclie / cuiꝰ mtis simplicitas insert
ti et p tussi sunt dcb errore Et
tria ps stellaꝝ / et ꝑticꝰ quoꝝ ali
qui eudin ꝙsenserut et subscꝑ
serut / et sic obscurati tenebris
fuerut erroris Et dies no luceat
ps tria et nocti silr / p diem in
tel nouu testamentu et p nocte
uetus po ꝓpr nos ꝓcessit dies
autē appmabit ir / Et ut spo
ip ipse cunctos cu suis sequacibꝰ
obscurauerut scripturas uetis
ac noui testamenti / que loquit
de na dña et lyuana xpi tate
de distinctis et ꝙfusis casmale
ꝓponedo Et vidi / postꝙ jo
hanes locutꝰ e de ihesu ꝯuen
toribꝰ hic qm lo de eoꝝ frau
toribꝰ et primo ꝓmittit bte p
fucem ho ꝓsequit intentionem
ꝓpe / dicta ꝓm dicat Et vidi
et audiui uocem unius acquile /

ipius met johannis / qui p aqlam
de signat / et lr hic de se ipo
tanqꝫ de alia ꝓsona sicut qnq
lo ꝑ tota sua unde ea ꝙcta
dr de se qđ hic e discipulꝰ ille
qui testimoniu ꝓhibet de ihu ii
volantis p medium celi / ep. vidit
eccle de cursu ut ꝓdictu ut idem
est / que quide ecclia mlo libro
celu sccpt noiat / et dicentis
voce magna / p quod de signat
mlta de tribulacois futuris ve ve
ve / habitantibꝰ intra / de ecclis vā
bus intra ii p quod de signat
ep sub tubicinio tui angeloꝝ se
quentiu de sequit maiꝝ tbulacio
qua sub tubicinys imꝓꝝ ꝓcden
tiu dicit autē habitantibꝰ intra /
quod e gnē bonis et malis na
vere sut habitatores tue sm ejꝰ
uite pnt / et tbulacoes em de sqte
sub tubicinio tui angeloꝝ sequen
tiu sunt catholicoꝝ / et ptim su
erut hetici / ut uidebit ꝓcipue
de autē ps ista alit exponi ut
voꝫ aquile / de qua dicit hic fuit
voꝫ sci pricardi ihe constat mopo
litani p aquila designata / ut dic
tu e supi in ea / que assistente
deo vidit johanes et dicente
q hic exponit celoꝝ exponi
mutat. Capl̃m nonum

Et qrtus angelus tuba / hic lucas
johanes ꝓsequit metu
de ihesu fautoribꝰ / qui di
cut ppe hetici et diuidit tres
ptes / p primo agit de hetic dicit
ipse qrtus ad vandalos ꝓ ꝓm
ad yttalicos silr et septus angelus /
tuba qrtus ad gothos ꝓpe ea /
ibi et in alia hora / prima i diuus
ꝓ johes exequit qrtum ho
declarat quoddam dictu ibi Et

silitudines. Cum ḡm sacend qđ valens impator. ad tram gothor volenau recipe fidem xpi misit sacdotes arrianos ut supi dictu est p quos in secta ē gens illa hē si arriana. et similit gens vandalica que magna ebulacem secat in affrica et postea in ytaliā et ē gallia. ut hoc 2 3 lib. questi hystoriat. et mplibz cronic. dicat igit et ḡnta angelo. i. valens qui cepit impare anno dñi ccc lx vij. et vidi stellā de celo cecidisse. i. valente qui ep̄s suasione uxoris sue de alitudine fidei ca thor. cecidit in hēsim arrianam ut dictū ē. qui dicit hic angelo. et stella sicut supra. et ipse homes stelle dicunt. et angeli sep tem stelle angeli sunt vij ecclie. et data ē ei clauis putei abyssi. i. pt̄as reclaudi. et reclaudi hēsim arrij. q̄ dampnata. ita p potestate imperialem misit sacer dotes ad insiaend gles mtas ro subdit. et obscuratq ē sol. i. xpc qui ḡm hēsim illam negat. ē deus. ut dictū ē. ca. pc̄i. et aer. i. ecclia. que ultimat a xpo sicut aer a sole visibili. te pore. autē illis errore arrij fuit ab scurata ē ḡm. q̄ maior. pr̄ de sic facta sunt arriani. de ſcismo. pulcher. cepierūt loquste. i. wandali hēsi arriana infecti. qui dicit loquste. q̄ sicut locuste saltat de loco ad locū. sic wandali de hyspania trisierunt. affricam. et inde postea migrauerunt. ytaliam et gallias eam vastando. ideo subdit. et data ē illis potestas. ſ. nocendi habitis cautelos. de-

equis similq. et armis. hoc ē. ḡm ſcis ſu. ē. eis a deo. suo iudicio. caudo. et pcussu. ē. illis. i. plebitu. a deo ne ledant. sēm. sic. q̄d. cuiq. in tellectu. sciend. q̄. affrica. ante in gressu. wandalor. erat. habitata. p. tm. a. ꝓphanis. et. ꝑm. a. pagā mis. sicut. et. mltis. tre. quibus illis. paganos. aute. acciderūt. no. aute. xpianos. qui. xpiam. gnitū. ad. mores. significant. sēm tre. spiritū. ad. mediocres. ꝑm. vni de. spiritū. ad. maiores. p. arbores. missi. ḡm. homes. qui. nō. hnt. signū dei. i. paganos. qui. nō. sūt. signis crucis. ḡsignati. et. datū. ē. illis ne. occidēt. eos. istud. refert. ad. xpianos. de. quib. q̄dispecat. sub una. ē. ḡm. gressu. tre. sacra. sepat. tūsit. aliquos. de. aliquib. p. gressus. ad. alios. loquendo. ac. si. dēt. cede sicut. p. iud. 2. 3. pouis. cū. occideret eos. querebat. eū. et. ḡm. ē. q̄ alij. erant. occisi. et. alij. querebes. eū. pena. ducti. et. coacti. mō. 2. hit. de. habitatoribz. affrice. qui. ꝑm. erant. xpiani. et. ꝑm. paganoꝝ. et. sic. de. una. pte. tūsit. ad. alium. sub. eod. q̄textu. ꝙ. ut. congregarent eos. licet. enim. nō. occidēt. xpianos. ut. dictū. est. ē. affligerent eos. multi. et. spālit. epos. et. doctores. expellendo. et. aliquos. occidit. affligendo. unde. hugerius. wandalor. rex. mltas. epos. in. exilium. misit. et. similit. triste. mūdi. qui. post. hoc. ei. regnauit. et. gillerme. aliquib. epis. catholicis. locis. ꝑsit. et. ē. hi. et. ra. diatq. amputati. qui. ḡ. postea. do no. dei. legebat. et. pdicabat. ḡm. q̄. dicit. ḡ. dialoga. 2. mo

mensibꝫ qñq/ꝙ hoc de signat
ꝙ regnū wādalox ducaut tpibꝫ
qñq regū/ et cuꝫ fuit ex̄t malū
p bellariū patriciū aūstimano
īpatore maſſiā missū ut au-
cuiꝫ scorpiū/ nā aliqui istox re-
gni p̄mo sibauerūt benigolenciā
īgrāmis/ et eos postea quāt af-
fluxerūt/ in tm/ ꝙ milia eox magꝭ
vellent mori ꝙ vidē talem co
cultacem cruc̄ et mīstox eius
Sicut p̄ō magab mꝭ/ mdig est
nab mbri in bello ꝙ vidē mala
gentis mē et scox/ idos subdit²
et mdiebꝫ illis quercet hoies mo-
tem/ et silicuidines/ hic qm
de dāt quadda dictu wandalos
em̄ dūcāt locustas/ ō qdiuersos
aliquas wandalox ex p̄mit ſb
nare locustax/ ōs et silicuidines
locustax/ siles equis patis mp
liū/ ꝙ hoc de signat ꝙ wādali
fuīt hoies bellicosi/ et sup capita
eox tanq̄ corone siles auro/
q aux/ inscriptū signat² fulgor
aque wandali vō mē cetos bar
baros plus hic videbat de ful
gore talis mdustrie/ que si
ordinet² ad bonū nomē aque
que dicit² aquis aquaꝝ si aute
ad malū sortit² nomen tantele
sit aute cui in eis et io no d̄
ꝙ hrent coronas aureas sed
siles auro nā aqua silicui hoc
bo mō ad malū t̄ssering vt̄o
metha/ sicut dicit sapiens lat
ut bonꝫ qui precdit in sorte suos
cautelose et facies eox sicut
facies horū/ ꝙ vō qua distinḡt²
ho a cetis aialib⁹ plus vigebat
in eis/ qua in cetis barbaricis
gentibꝫ/ ut dictū est et habebat

capillos sicut capillos mulier⁹/
ꝙ nutrebat capillaturā sicut
ad hoc fit maliquibꝫ gentilibꝫ
et dentes eox sicut ferreū/
nā armati erūt ad gentes in
alias expugnādas et vox alox
eox sicut vox tubarū/ qz cū
magno strepitu pcessit eox
exercitꝰ p̄ italiam et galliam
ut p̄dictū est et habebant
caudas siles scorpionū/ pua
sua exactis suis usꝫ ibi et
habebat sup se regem angelū
abyssi/ qd alij intellectū sci
end ꝙ sm̄ dionisiū i demonibꝫ
nālia remanserūt integra/ et p
qua remanserūt in eis ordi
nes distincti p̄ut sequit̄ distinc⁹ tm.
nē tenet² aute omīs adicto-
ribꝫ qz aliqui credidērunt de sin
gulis ordinibꝫ et sic nulla sin
gulox demonū remanet de
monibꝫ p̄ma aute ordo inferi-
oris hierarchie nomīat² ordo p̄n
cipatuū/ qz p̄sunt duab⁹ regnis/ et
sicut angeli sancti p motiones
duas regna sibi cōmissa ad bonū
sic p oppositū sunt angeli mali
ea impellentes ad malū regie²
de angelo malo p̄sidente reg
no wandalox/ dicit² et habebat
sup se regem angelū abyssi/
impellente eos ad vastacionē
abyssi/ hoīs/ deos subdit² cui nom̄
hebraice abbadon/ i disperdans
ut exterans et ꝓ hic nomen
intlig ligwis p̄nāpalibꝫ/ quia
plures hoies de ligwis ipis eo
rūmauerūt/ ut qz isaias scribebat
vniuersali que fundata e iomnibꝫ
lingwis p tres p̄ncipales hic
significat/ se vnū abyss/ i vna

gius p̃ secula s. wandalor/ & ecce
ue mitt ad hec duo ꝛc/ i. duc
ces tribulacois alie/ & septi
angelus/ hic gmē agit de scau
toribꝰ hēsum q̃tū ad ytalicos
& p̃cipes g̃ stadium paturon ad
aliq̃ intellectū sciendū/ q̃ anasta
sius impator hēsi cuticiana co
rupta/ cepit impare anno dñi
cccs nonagesimo p̃o & impauit
annis xxvi & tūc regnabat in ya
lia theodoricꝰ rex arrianꝰ & tūc
tpis electi sūt duo sūi mon
tenses/ s. symachus & laurē
cius q̃ quidē facta ē contencio
magna in pulo populno & tercio
p̃cedens usq̃ ad hormidia mīa
finaliē ois ecia laurencii re
pulit/ & symachū approbauit/ qui
chasius aute diaconꝰ cardinal
licet alias essꝫ sciꝫ & de utrꝰ
q̃ in hoc ceciderit q̃ laurencii
q̃tū potuit sustinuit q̃ quod
post mortē illam i ventꝰ fuit
in pena purgatorij. ag mano
e p̃o cipriano/ ut refert gest
dyalogoꝝ lo iiij/ Solue aute
mota est tribulo magna i ecia
p̃ quatuor hoies p̃dictos/ s. lau
rencii. & symachū p̃ q̃tū/ et
anastasiū & theodorici p̃zelo
hēsis suoꝝ/ nam videntes clez
catholicū q̃ tendente usq̃ ad ho
rmidia reputauerūt eū p̃cōre
q̃ ante/ et similiē doctrinam
euangelicā/ q̃ q̃ mānti sūt
ad eccl̃ā p̃ secularem/ et isti inimi
p̃dicti vocant hic angeli/ q̃
nomen angeli in hoc libro in
differēt attribuit bonis & malis
ut p̃z ex supdicto/ hinc igit
p̃missis sic p̃cedit/ q̃ primo po
ne tribulo ipo cuide q̃sola

ca xo/ p̃ma ad hec in duas/ s. in
stā p̃ncipalem et incidentalem
que incipit ibi & cū hoīm/ cū
p̃m dicat/ Et septus angelꝰ tuba
cecinit/ s. laurencio qui conatu
impio & verbo supbo ad sp̃atū
ecclesiā/ et audiui vocē vnam/
ex ceteris altera/ ꝛc/ s. vocem pas
chasii cardinalis de collegio ec
romane ecclesie/ qui in electione
dedit vocē sua laurencio/ et
eius p̃ce sustinuit q̃ ecclesie gmita
tem/ dicente septo angelo/ s.
laurencio solue q̃tuor angelos
qui alligati sūt i fluuio magno
eufrate/ i. i magno impio/ q̃
vocat fluuius magnus q̃ multu
dime ꝑtes/ in eo ecclesiā hoīm
q̃ dicit infra xxviio/ atque multe
ꝑtes multi morāt ecia eufrates
/quia sicut eufrates e q̃dā flu
uius p̃dictꝰ ita in/ inter q̃tuor
p̃incipalia regnū rōnoꝝ & q̃tū
damet in/ in hoc aute impio
quatuor angeli/ s. laurencius/ sy
machus/ anastasius/ & theodoricus/
tenebant q̃ ante electionē ad
turbacionē aute ecclie eo ciuitas
fuerūt mō p̃dicto/ id subditur
Et saluꝰ fuit/ ie/ qui salui erāt
in hora & diem ꝛc/ s. q̃ tinue
ecclesiā p tbare q̃ dicens tm q̃
q̃ paschasius stans p laurencio
nō intendebat hanc tbacionem
& q̃ secuta fuit lux p̃ eius i
tencionem. laurencii cui vocē sua
dedit/ Deo & hoc dupliciter
rencia solue q̃tuor angelos/ s.
q̃ p eius ambicionem que & alii
treb p̃cesserūt ad ecclie turbacō
ut occidēt tria p̃tem hoīm/
hoc tria p̃ salus bathaliaꝰ
ut dictū e supi iiio ca/ qui in

magna que facta est occisus / prim p ma
los adhentes laurencio / et similit
p adhentes symacho / et prim p
anastasiu imperatore hereticu / qui
multos epos in exilium misit / et
multos catholicos afflixit / et prim
p theodoricu regem arrianu
qui tota yталiam quietu ad cath
dogmos gladio pene voluit / et com
pressum ipsum et symachu et bea
tu / uros predictissimos et ceteros
martirizauit / ut hec inle
genda sca pathis ipse et martir
et nunc extat / explicit / i. ad he
renau predictis quatuor / et se
quecau eos ad tbaracem expla
nor / vigesies mlies denarii
lia / hic pus mis determinato primo
indeterminato sicut sup in ter lo /
et designat p ubi erat mag
multitudo / et ita vidi equos /
subditos predictos quatuor / et obe
dientes eis i mala et spolia
anastasio / et theodorico / et qui
sequebat sup eos / s. quatuor an
geli eos ducentes habebat lo
ricas / sicut i homis bonis iusti
cia dicit eos / loricas ad ephes ut
induti loricam iustitie / sic p op
positu i iustitia dicit hic lo
rica malos / iracias / p appetitu
feruidu nocendi / et animinas /
i. celestis colos / in quo designat
appetis z eius fidei ma hereti
asserentes se hinc fidei vitate
explere exstitit cont eos ca
thalicos p securacem / et sulphu
reas / p fetidate vicios / exorte
in eis / et precedente eos in operib
malis / et capita equos / i.
principes malos eis obedientiu

erat tamq capita leonu / in quo
natat crudelitas eos / et de ore
eos procedit ignis / s. emulacois
qui ad laurentiu / et symachu /
et fumus / vanitatis qui ad laure
ntiu anastasiu / et sulphur / qui
ad theodoricu arrianu alios hinc
inde plagis acusa / tria pes homi /
i. magna pes propianos / no p
dicto quias eum equos in ore
eos est / i. in actuo principalibz
predictis sicut / et os / pa caput
et in caudis eos / i. in ministris
sequentibz eos ad malu nam
caude eos / sicut hi penitus / pp eos
astucia hi pentima / que erat in
eis ad catholicos p sequend ha
bentes capita / ma in operibz
sua tum centuriones / et huius
qui sunt capitanei respectu sui
dictos / sibi / in hinc nocent /
incitabat eum suas subditas
ad p sequendu vos romanos / et
ceteri homines / hec / pes intendat
nam patres in hac libro dest
bit statu ecclie tpe theodorici
regis / de quo i mediate dixat
q tigit quedam occisio magna
in paganis qui no sunt de ec
clesia / et sic de scribit hic in
occidentalib tute eum saxones
comites thuringios p ingnauerat
et plures eos fuerunt occisi
hinc / et inde quia de populis
inpiis dicta anastasii / et theo
dorici p secutos / et hoc est q d
et ceteri homines / i. saxonu et tu
ringios / qui no gsiderabant
deum qui no sunt occisi in hinc
plagis / i. p fide dei / supple sunt
occisi morte corporali / et eterna

et est ibi mody loquendi qui apud hebreos dicat ... posuit david manum suam ... posuit david manum suam in die illa primum ei qui prius fuerit ibi quale sit illud primum supplendum est hic primus miliciae sicut supplet palippo rege et sic subintelligendum est hic qui isti nos saltem erant mortui morte corporali et eterna jehenne et subdit eam cum dicat. nec primam egerunt de quibus manum suam et de pueris amissis et non ubi ita quia parcit simulatione idolatrum et multo homicidium et luxuria et furtum et patet hra.

Cum decimum

Et vidi. postea de septimo ecce nimia tribulacio hic enim describit eius initial consolacio et post ponit acta consolacionis hoc septimo de vocationibus eorum post primam et duas et quinto post dicta consolacio post imperatorem iustinum hoc ei gratissimum per iustinianum nepotem suum ibi et vocem quam audivi et ita primum faciendum per iustinum seniorem post arrianam suam hereticam impiavit anno domini et incepit impiare anno domini quingentesimo octavo qui omnes religiosos christianos servos domini tribulavit impetrabiles ecclesias arrianorum eis auferre et per episcopos catholicos consecrari sed non prevalebat impedire patriarchas hierosolimis ne occasione huius obprobrii de italia auferrent ydolum gladio per theodoricum regem arrianum qui tunc postea interfecit johannem ut predictum est igitur de iustino dicat hic et vidi alterum fortem per imperiale preceptum de sacerdotio decedo. militantis ecclesie per regeneracionem baptismalem habitum nubis baptismalis gratie et virtutis magnitudine eius et nuciauit pacem ecclesie cum virtutis signum federis quem per et pedes eius sicut sol per fidei sui splendorem et pedes eius tamquam columpne ignis per pedes intelligitur affectiones et sicut corpus movetur pedibus sic anima affectibus huius autem iste iustinus affectibus ut censas igne calluit ad promerendam sapientiam et habebat in manu sua libellum apertum et posuit et misit epistolas per imperium suum in favorem christianorum et posuit pedem suum dextrum super mare et sinistrum super terram et sedit habitandi in terra et insulis maris aut alium per mare et de duobus aquarum inter filios christianos per aquam baptismi regnatis per terram ut pagani in terremotibus de siderius sibi de utrisque ut multi erant impio iustini et sunt magis favorabilibus christianis per quod dicit et posuit pedem suum dextrum super mare et clamavit voce magna das imperiali auctoritate mandata que ad modum cum leo rugit ad vocem arrianorum unde dicit rugiet leo mis ita et tria regis et sicut clamor iste fuit tribulis arrianis ita fuit consolabilis catholicis ut subdit et cum clamasset locuti sunt septem tonitrua voces suas et cum

uersitas ecclie sequenciaꝝ nuꝝ
de signata / eo q̃ vniuersitas sep
tenarij de signat / ut dicat ḡffr
omelia xxxiii / eo clamauit uo-
ces laudis dñi nr̃i ihesu quia
iustinꝰ nõ p̃ficat q̃ arriani
quod intendebat uel p̃dicta
nõ p̃hibet paſces ea ſcl̃e cum
subdit. ſigna q̃ facta ſunt / ibi
Et angelꝰ hic qm̃ de ſcl̃o
eccl̃e conſolacio p̃missa p̃ angelꝰ
iustiniani / Circa q̃d ſciendꝝ
p̃ imperatores et reges hui⁹ da-
bit angelos custodes / unꝰ uero
ſingularꝭ p̃ſone ſicut et ceteꝝ
hoies ad ſuum p̃fectꝰ ne quis
natꝰ unꝰ de his pusillis / dico
enim uob q̃ angeli eoꝝ ſp̃ui-
dent faciem patris mei qui in cel
eſt / et iſti angeli ſunt de ordine
inferiori Alteꝝ autem regni dig
nitatꝭ ſeu officij / et ſingul⁹ eoꝝ
regnis p̃ſunt angeli qui dicunt
p̃nãpatꝰ / et ſunt de ſuperiori or-
dine inferiorꝫ ierarchie / et iſti
ſunt custodes ſpaliter regni impij
in eis dualiter q̃ſtituꝰ regna
p̃t quod nouene p̃ncipes in
ſpiritu dicunt ꝙ / nemo eſt ad
iutor meus in omnibꝰ his niſi
michael p̃ncipes ur / et ibidem /
cũ exprederet equit p̃ncipes
grecoꝝ uenient / et ideo iſti
angeli accipiunt p̃ regibꝰ ſeu
regnis quibꝰ p̃ſunt / et ſic eſt
impoſito ut magis uidebitur
p̃ſeque do / de hoc / Et angelꝰ
quem uidi ſtantem ſup̃ mare / et
ſup̃ terram / i. angelꝰ iuſtini uene
impij leuauit manu ſua ad
celum / et iurauit / ad uiuentem in
ſeculum ſeculi qui creauit celum
et ea que in illo ſunt et terram
et ea que in illa ſunt et mare
et ea que in eo ſunt quia tempus
amplius non erit / non e p̃hoc in-
telligenda ceſſacio tpis ſimplicit
q̃ poſt tubicinũ ſeptimi angeli
in hoc libro de ſcl̃o magnus
de curſus tpis ad finem mundi
et ceſſacio tpis q̃ſitu ad ſtatum
hes arriane / et uidebit eccl̃e ſe
quieti / quod fuit impletum iuſti
ni iumoris tpe / qui fuit trius
imperatoꝝ ab iſto iuſtino ſeniore.
Sequitur patet q̃ id q̃ dr̃ hic de
angelo ſtante / ſup̃ mare et
ſup̃ terram q̃ leuauit manu
ſua et iurauit / ſc̃ / et no pt̃ i
telligi de iuſtino minore ſeniore
q̃ non habuit noticiam de fien
dis poſt mortem ſuam et angelꝰ
ſuus ignouit p̃ dñm reuela
tionem / q̃ uoluntas iuſtini ſenioris
de inſtructione arriane hes is
tue in ſua fuit impedita uene p̃
dicta uene que iuſtini iuniorꝭ
foret ꝙplenda / et ſicut p̃cog-
nouit ſic iurauit cui cepit tu
ba canere / nam in p̃ncipio impij
iuſtini iuniorꝭ fuit hec ꝙple
tio ut uidebit poſtea. anima
hui⁹ omne miſterium dei conſu
mabitur ſicut euangelizauit
p̃ ſuos ſeruos ꝓphetas / qui p̃dice
runt dñm ihm̃ xp̃m cui ſint
fidelibꝰ regnatus / et in diebꝰ
ſeptimi angeli p̃fecerit xp̃i
anus / cone hereticos infideles
et tuc audiuit ſalutationes uocũ
mendo dicentiũ / Facta ſunt / regna
huius mundi dñi nr̃i et xp̃i
eius. ut hec ea ſequentia / Et
vocem quam audiui de celo iterum
loquentem mihi et dicentem
ſimilis eccl̃aſtice ꝙmuꝰ
p̃ imperatore iuſtinianꝫ / qui in
p̃ncipio ſui regni fuit deuo

catholicus et cepit impare dño
dm epigentissmo xxxvm° fuit
aute hō hratg et leges romanas
abolēuit et mvno volumine
epilauit qđ dom ē ecclesiā iusti-
mi inquo mltas leges sqamis
fauozabilis posuit de quo lo²
hic jahes dr̄s et vacem qua au-
diui de celo/ ista fuit vox an
gelī p quē xpc loquebat jahi
ut hēt² impō huig lib' prade
acipe librū apti/ et cadicem
iustimiani/ qui dicit² hic acti
piendq a jahanne ep fauoza-
bilis est ecclē ut dictū est
de manu angeli stantis supra
mare et sup̄ tram/ hic fuit
angelq iustimiani vane impij
ut videbit² et dixit mī acipe
et devora illū tamq̄ vem
in ore dulce tribilem/ et fanet
amaricabē ventre tuū/ ep iusti-
miang in fine vite sue fuit hē
si de puatq et sic eius mecnia
in libro gretā fuit stra fidelis
amara/ que in principio vite sue
erat dulcis/ sed hoc patet q an-
gelq ipse qui tradidit libz jo-
hanni nō fuit iustimang qui lap
su suū in hēsim nō p'uidit ⁊
angelq eius qui eid addidit
lo quēs jahan/ Oportet te iter
pphetare ppls/ ⁊c/ ep postea de
mltis gentilq et ppls jahes
pphetice scripsit in hoc libro Ca'm

Et datq ē mī calamq· Xi

Post actū ecclē sagtice
consolacois ponit hic
fructq de uocatis et p' veīt²
jahes ad de scribendū ponde quig-
dam ecclastice tribulacois/ ubi
et ciuitate sctōm/ Circa p'm sicq
q' scribo ppha/ qui tpibq illis p'
fuit ecclē romane instituit
festiuitatē dedicacois ecclē p
anos singlos celebrā/ indedi-
cacōe vō ecclē/ eciam dedican-
dam et sic se hz p modū me
suēantis muros eius exteriꝰ
et impauimeto ecclē ab angu
lo in angulū trīs salit scri-
bit² alphabetū greci et sic quo
dāmō me surat² spaiū muriq
et p̄m hoc dicit jahes ipso
na ecclē loquēs pphetice Et
datus ē mī calamq· similis virge/
nam dedicans templū i manu
sua p̄cat² assoziū/ surge et
mensura templū/ verbū ē scīs
ppe/ ad quē iubet epm p dedica-
cōe ecclē/ actū autē ejꝰ ciuis
farzas/ ic/ ppe eni instituit q'
nō celebrarēt² missā in loco nō
consecrato/ epm datū ē gentilq/
que offerūt sacrificia sua nō
solū in locis nō consecratis ⁊
eciā in pphanis Et ciuitatē/ hic
q'm reuīt² brūs jahes ad de
scribendam tribulacōem q'dam
ecclē excitatuꝰ p athanasiū pa
triarchā q̄stantinopalitanū
qui pp hēsim entichiana qua cāt
corrupto p augarū ipā fuit
de positus et loco ej' monachus
brūs dei monachus instituus
p theodora impatrice infesta
cā hēsi· pecūt a siluerio ppa
anthemiū restitui sicut patet
in legenda sancti siluerij et q'
venīt hoc facere theodora
indignata ⁊ iustimiang ejus
marito hēsi entichiana p anthe-
miū de pūdo/ mouerūt psecucōz

cōm̄ mīstros ecclā /ita ꝙ ſilueriꝰ
fuit depositus et in exilio relegatus
p̄ he ſiluerīū pātū et mēmas
ſuas dei matrē afflictus /et
hoc ē qđ dicit Jathes et ciuitatē
ſtam /t. eccam que dicit ciuitas
ſecta mā ē vnitas aiaꝝ ſm̄ ſectā
Lalbue ꝙ gregata /Eutheniq /cūpmiang /thes
dazi et he ſiliarig /eccā mīstros
gr̄iue appmendo mē ſibꝫ ꝑ dudꝫ
in em̄ tpis ut dr̄ dicit illa p
ſecula duraſſe /ſ. p tres annos
t dimidiū et dabo duobꝫ teſti
bus meis /ꝙ ſtanīaam t ſupuenī
ſuppl t iſti fuerūt ſilueriꝰ t me
mas dei ſuꝫ /qui oſtare ſteterūt
cōm̄ fautores hēſ cuiđāne vita
te p̄dicando no ſubdit et ꝓhetale
dictū mille ducentis lx /qui ſcāiſt
idem tempꝰ ꝙ p̄ius ſ. tres annos
et dimidiū /ut dr̄ amicti ſacīs
t vilibꝫ veſtimētis mā ſilueriꝰ
ipa ſpoliata fuit veſte ſpali et
induta veſte monachali hīj fuit
duc aliue /p̄ plentudinē pietatꝭ
et duo candelabra /p̄ ardorem
cōtinuū in conſpectu dn̄i tres ſta
tus p̄ oſtantiā vītaꝝ et ſiquis
eos voluit nocē /ſicut factū fuit
p̄ p̄dictos p̄ſecutores eccie ignis
exiet de ore eoꝝ /t. vbi eo fer
uore fidei prodeūnt et deuora
bit inimicos eoꝝ /eos feriendo
ſmā ꝺ̄ni /no ſubdit t ſiquis
voluit eos lede /gladio matiali
ſic oport eū occidi /gladio ſpuā
li hīj habent ptatem claudendi
celū /p̄ claues eccie ne pluat
diebꝫ ꝓphe eoꝝ /nā bnficia
eccie no p̄ſtant ꝺ̄ecatꝭ iuſte t
penē hnt ſup aquas /t. hēticoꝝ
decimas de quibꝫ d̄r ꝓ̄ hō /ſeq

ſuccinc dulciores ſic conſtandi
ans inſanīe /ondendo eoꝝ ſi
tatem t ꝑuē tram /t hēticos
intremis fixos ando dicit dauid /
t tram diligis tra eos /omni
plaga /ſ. ſpuali ſmā ꝺ̄ecacomis
aggr̄adido t cū ſinceritē teſti
monii ſui /vitate ꝙſtanter
deſendendo beſtia que aſcen
det de abyſſo /i. he ſeliarig pa
tiens /eo mō loquēdi quo du
delis lra /ſc̄ leo /ut cornīb rabi
dus fraiet adūſꝫ illos bellū /
mō p̄dicto t accidit illos /ma
te ciuili p relegationē exilij
et carpā eoꝝ jacebūt /t. repu
tabūt vilia ſiaut cadauera
cens mētra mplatis ciuitatis /
t. infideliū gregatōe que tūc
erat valde magna que vocat
ſpualit̄ ſodoma /pp vitioꝝ vili
tatem et egiptus /pp errorū
tenebroſitatē vbi t dn̄s eoꝝ
ſ. xpc crucifixus eſt t eo hoc
em̄ ꝙ p̄dicabat cōtra vitia
ſcōrū t phiſeoꝝ contempſit
in vidia t odiū contra eum
t eo quo dr̄ ab ſcuriata ē illa
gr̄icio ſpuā habebāt de xpo
p ſcōtuas ꝓphetas /ſicut ſupius
de dauid ſup i° ꝙ xxxi° dr̄ole
autē dixerūt /hic ē heres ⁊c̄
t ſic abſcuriati p̄oſſecuti ad
eū occiſionē t vidēbūt de
tribubꝫ t ſpulis /⁊c̄ nā mors eoꝝ
ciuilis t deiectio mītis ꝓphe
et duſcay ligvay fuit nota
p tres dies t dimidiū /hic acci
dies p anno ſm̄ illud ezechiel
iiij° /diem p anno de di tibi dn̄s
em̄ dimanut deiectio eoꝝ ut

pdictu est. et corpa eor non sinet ponj in monumentis. et phanes civitatum no permittet eis exhibere aliquod benficium quia et habitantes terram et civitati tue inhabitat mira gaudebunt super illis. de eor dedicatione et munerib mittent invicem in signu letitie quia hi duo pphe cruciaverunt eos egritudinib et agritudinib. et post tres dies et dimidium et post tres annos et dimidium spus vite a deo intrauit in eos. et restituti sunt ad statu pristinu. et sic vindicati fuerunt a mortis aculeo. Siluerius em ano dni .dcc. xl. vi. in sede ppetali. et timor magnus cecidit sup eos. et sup eos annos. et audierunt vocem de celo magnam. et militate ecclie eos restituentes ad ppetui pristini honoris titulu siluerius in eo illu remansit ibidem martirus fuit. et sic p palmam martirij ad celu ascendit. et de te nichil de suo dei merita. et alie pene exponi q dicat. et audierunt vocem magna. s. dei vocantis eos ad glorian. et viderunt illos inimici eor. p munda. sua gloriosa ascensione. et testificantia. debuit em in lege de lege siluerij q ipse mortuus in loco exilij concurrit multis male hominu. et salus facta fuit. Passus autem ipse q̃mdam expiat. de enoch. et helia. qui dicunt futuri testes ante ad predicandu contra pfidiam antichristi et eius angelis. et dimidia. amicti sacciis. et in habitu abiecto. qui dicit

duo olive. et duo candelabra. et qui ante deu stant. et si quis eis uoluerit nocere. ignis exibit de ore eor. et uincet inimicos eor. et si quis uoluerit eis nocere. sic oportet illu occidi. hi habent potestatem claudere celu ut non pluat pluuia. et potestatem habent in aquas conuertere eas in sanguinem. et percutere terram omni plaga quotiens uoluerint. et cum finierint testimoniu suum. bestia que ascendit de abysso faciet bellu cu illis. et uincet illos. et occidet eos. et corpa eor in platea magne ciuitatis. et uocabitur nomen eius sodoma. et egipt. ubi et dns noster crucifixus est. et corpa eor non sinet poni in monumentis. et phanes civitatum non permittet eis exhibere aliquod beneficium quia et habitantes terram et civitati tue inhabitat mira gaudebunt super illis. de eor dedicatione et muneribus mittent invicem in signu letitie quia hi duo pphe cruciaverunt eos egritudinib et agritudinib. et post tres dies et dimidium et post tres annos et dimidium spus vite a deo intrauit in eos. et restituti sunt ad statu pristinu. et sic vindicati fuerunt a mortis aculeo. Siluerius em ano dni .dcc. xl. vi. in sede ppetali. et timor magnus cecidit sup eos. et sup eos annos. et audierunt vocem de celo magnam. et militate ecclie eos restituentes ad ppetui pristini honoris titulu siluerius in eo illu remansit ibidem martirus fuit. et sic p palmam martirij ad celu ascendit. et de te nichil de suo dei merita. et alie pene exponi q dicat. et audierunt vocem magna. s. dei vocantis eos ad glorian. et viderunt illos inimici eor. p munda. sua gloriosa ascensione. et testificantia. debuit em in lege de lege siluerij q ipse mortuus in loco exilij concurrit multis male hominu. et salus facta fuit. Passus autem ipse q̃mdam expiat. de enoch. et helia. qui dicunt futuri testes ante ad predicandu contra pfidiam antichristi et eius angelis. et dimidia. amicti sacciis. et in habitu abiecto. qui dicit

duo olive. et duo candelabra. et qui ante deu stant. et si quis eis uoluerit nocere. ignis exibit de ore eor. et uincet inimicos eor. et si quis uoluerit eis nocere. sic oportet illu occidi. hi habent potestatem claudere celu ut non pluat pluuia. et potestatem habent in aquas conuertere eas in sanguinem. et percutere terram omni plaga quotiens uoluerint. et cum finierint testimoniu suum. bestia que ascendit de abysso faciet bellu cu illis. et uincet illos. et occidet eos. et corpa eor in platea magne ciuitatis. et uocabitur nomen eius sodoma. et egipt. ubi et dns noster crucifixus est. et corpa eor non sinet poni in monumentis. et phanes civitatum non permittet eis exhibere aliquod beneficium quia et habitantes terram et civitati tue inhabitat mira gaudebunt super illis. de eor dedicatione et muneribus mittent invicem in signu letitie quia hi duo pphe cruciaverunt eos egritudinib et agritudinib. et post tres dies et dimidium et post tres annos et dimidium spus vite a deo intrauit in eos. et restituti sunt ad statu pristinu. et sic vindicati fuerunt a mortis aculeo. Siluerius em ano dni .dcc. xl. vi. in sede ppetali. et timor magnus cecidit sup eos. et sup eos annos. et audierunt vocem de celo magnam. et militate ecclie eos restituentes ad ppetui pristini honoris titulu siluerius in eo illu remansit ibidem martirus fuit. et sic p palmam martirij ad celu ascendit. et de te nichil de suo dei merita. et alie pene exponi q dicat. et audierunt vocem magna. s. dei vocantis eos ad glorian. et viderunt illos inimici eor. p munda. sua gloriosa ascensione. et testificantia. debuit em in lege de lege siluerij q ipse mortuus in loco exilij concurrit multis male hominu. et salus facta fuit. Passus autem ipse q̃mdam expiat. de enoch. et helia. qui dicunt futuri testes ante ad predicandu contra pfidiam antichristi et eius angelis. et dimidia. amicti sacciis. et in habitu abiecto. qui dicit

ut significatē nō pt̄ / quod ēpli⁹ pt̄ accipi vno⁹ ut res t̄ sc̄. tm̄ / alio⁹ ut figuā alteri tm̄ tuo⁹ ut res in se t figuā alteri / et hic triplex modꝰ in veritē sive quiet in suā sc̄iaā / sibi qđ / qđ de salomone dr̄ tm̄ vere xp̄o de pmanēti ē cor eius p mulieres ꝛc̄ dicit̄ de eo p̄m se tm̄ / et mlto mō ut fuit figuā xp̄i. t sic ssp̄ tralis ē tm̄ de salomone et ꝛ qđ de eo dicit̄ pt̄ Ezech° Ante solem p manet nomen eius mō pt̄ intelligi de salomone p̄m se p̄ tm̄ ut fuit figura p̄ p qđ ssp̄ tralis ē tm̄ de xp̄o sicut ibidem fuit plenius dcđ tū / Illud aut̄ qđ dicit dn̄s de eo p̄. vere. viij°. / ego eo / ille impiū t ipe dic̄ mihi mfi lius / intelligit̄ de salomone p̄m se. t p̄m q fuit figuā xp̄i q fuit filius dei ad ꝓpiones q̄a salte. impiū regni sui / ut patz viij° xp̄. et fuit figura xp̄i / q ē dei filius p̄ nām / que filiacio p fidē est quā alia. t sic ē duplex ssp̄ tralis vnus de salomone vere filiacois adop cōis alius de xp̄o vere filiacionis nālis. p illam figurate it hac ssp̄ mō induxit apls dicta duc̄te hēb. p° / ad ꝓbandū ymitatē xp̄i / que ꝓbatio fit p scripturā efficaciē. misi accipiat in ssp̄o tali sicut dicit dnus / qđ donatistas / sic aut̄ ē i ssp̄o duc ssp̄ tralis. t vnus ē impletus in siluerio ppa. t memia dei sui qui fuerūt figure ē noch t helie. t alius impletur in enoch t helya / qui magis gaudac lra aut visu ē. t ꝓfūdi implebit̄ p qđ de quo ē ssp̄ principalit̄ / et in illa hora / de sancta p sc̄iare cetꝰ cum dalib t principib gstantinopolitanis et ytalis / hic gnerauit eius de p sc̄iaā agothis / qui fuerūt arriani ut dictū est supi ca° viij°. / et diuidit̄ in tres ptes ma maxima pō gothos p sc̄iaā po dox de structio. i. t septimus angelus / tuba de uocōnis dnice tacio ibi / et aptū ē templū / circa p̄mū sciendū / q̄ eo tpe quo iustiniarus t thy eadoxa t anthemius p sequebant̄ mstros et de sic. vigilius ppa / fame in calo eis misso fuit ētus p ciuitatē gstantinopolitanā. et clerū qui cū eo adducti fuāt dampnati ad metalla scīdē da p diuersa loca pp qđ dei iudicio corcula reꝯ gothoꝝ collecto magno exercitu in ytalie impiū t nimias p vrbes p vastatus ytaliam vastauit et p̄m herculianū ep̄m cum ppla ciuitatis mēt fecit t multas alios ep̄anas p diuersas p vincias. t hoc ē q dicit / et in illa hora / i tpe iustiniani hē si arriana de facili cito post morte siluerii t memie sui dei de quibus t mete ante fe cerat menacem fractus ē ire motu magno / i gmacio mar mēra p totam regni ut dn̄s est / et decima pt̄ ciuitatis ecc cidit / t magna pt̄ ppli asiani

bie in enoch t helya / cui magis gaudac lra aut visu ē. t ꝓfūdi implebit̄ p qđ de quo ē ssp̄ principalit̄ / et in illa hora / de sancta p sc̄iare cetꝰ cum dalib t principib gstantinopolitanis et ytalis / hic gnerauit eius de p sc̄iaā agothis / qui fuerūt arriani ut dictū est supi ca° viij°. / et diuidit̄ in tres ptes ma maxima pō gothos p sc̄iaā po dox de structio. i. t septimus angelus / tuba de uocōnis dnice tacio ibi / et aptū ē templū / circa p̄mū sciendū / q̄ eo tpe quo iustiniarus t thy eadoxa t anthemius p sequebant̄ mstros et de sic. vigilius ppa / fame in calo eis misso fuit ētus p ciuitatē gstantinopolitanā. et clerū qui cū eo adducti fuāt dampnati ad metalla scīdē da p diuersa loca pp qđ dei iudicio corcula reꝯ gothoꝝ collecto magno exercitu in ytalie impiū t nimias p vrbes p vastatus ytaliam vastauit et p̄m herculianū ep̄m cum ppla ciuitatis mēt fecit t multas alios ep̄anas p diuersas p vincias. t hoc ē q dicit / et in illa hora / i tpe iustiniani hē si arriana de facili cito post morte siluerii t memie sui dei de quibus t mete ante fe cerat menacem fractus ē ire motu magno / i gmacio mar mēra p totam regni ut dn̄s est / et decima pt̄ ciuitatis ecc cidit / t magna pt̄ ppli asiani

uta ut ad decoꝛ̃ gl̃em ꝓ̃ce pcl
cãt̃ posſ̃ cẽ firmari Et ocasſ
meꝛe motu noĩ hom̃/ i ſam
nouatoꝛ/ vñ milia/ ꝙ i magno
mũ ip̃e ponit hic mũ detrac
p indeꝛminato ſicaũ ſupi mſtaꝛ
et reliqui in timoꝛe miſſi ſut
ſ. ꝑfus vmanꝰ qui mltũ timu
it qñ ciuitate cepit ſum
tñ qꝛ ꝑfm nõ ocidit nec ciuit
mcendit ſic ſubdit et de deꝛ
gloꝛiã deo celi/ de ſua euaſi
one ve ſm abiit i tbulacio
ꝑdicta 7 ecce tciũ ve mor
cito/ ſ. gathoꝝ de ſtructio q̃
quod ſtud ve nõ fuit ſup ca
thaꝝ cad ſic dom̃ e ſupi detrauo
ca ve ve ve ſtantibꝰ mtra
ad e gne catholicꝝ 7 arriaũ
Et ſeptimꝰ angelꝰ hic gm̃ de
ſcbꝝ gathoꝝ de ſtructio ſuſtꝰ
em̃ minoꝝ ſucceſſit i mpio ipu
iuſtiniano et cepit impare ano
dm̃ qngẽteſimo lxxx̃o hic aũt
g̃ſtituit narſe patꝛicius romanoꝝ
viꝝ i armis ſtrenuꝰ mittens
eũ ad regimẽdũ gentẽ gothoꝝ
qui collecta exercitu magno go
thos expugnauit 7 regem eoꝝ
ocidit 7 ſic ytaliã ab eis li
beꝛata vpo abſq̃ timoꝛe ſeruiuit
7 hec e qđ dicit Et ſeptimꝰ
angelꝰ i mpgatoꝛ iuſtꝰ tuba
cecinit ip̃e auctoꝛe mperiali nar
ſẽ in ytaliã miſit 7 facte
ſut voces magne mtelo i i
ecclã militãte ip̃i gothis ocꝛi
ſis ecclã p̃rupit in voces dñice
laudis dicentes ſm̃ e regñ
hui mũdi dñi nꝛi 7 xpi eiꝰ
et cem̃ ytaliã inqua e roma-

que caput e regñ xpi mtra
libẽ xpo ſeruiuit agathis 7 actis
arrianis lbãta et xxx̃ta ſe
niores xl i vñſicas eſpoꝝ
7 ecclaꝝ ſuaꝝ ut dictũ eſt
ſupi mſtaꝛ/ quas egerut deo/
de libãde ecclã ad quas vn
max huꝰ ſct de venit et mate
ſue gentes i gothi de regio
eoꝝ mſectate 7 ſua debella
et ad uenit ira ſcã ꝑ ꝑuncio
tua ſup gothos ip̃i em̃ deꝰ
ꝑmit ad mod̃ rati ſe hz ut
frecꝰ dictũ e ſupi Et temꝑ
mortuoꝝ i tpe ꝑtucatis go
thoꝝ ꝑ catholicꝝ mſectꝰ ab
eis et reddẽ mercedem ſuis
tuis ꝑphetis ꝛc quia mẽ illas
mſectas agathis fuerũt ali
qui ꝑdicatoꝛes magni qui di
cũt hic pphete amictiantes
penas 7 ꝑmia futura et alĩ
valde ſcã i aliqui mſcto mag
7 alĩ mediocres 7 ꝑui Et
ce tminadi eos ſ. gothos et
alios arrianos qui coꝛrupu
eram mam/ carnalitꝰ armis
7 ꝑuitꝰ ſle dctne verbis
Et ait tu es hic tua ꝑmit
de uocatis augmeta nam illis
tribꝰ gtigit magna mortalitas
mo ſtantinopoli ad qua reſi
mẽdam inſtitutũ fuit ꝑuiſi
cacem bte marie vgis ſedẽ
die febꝛuarii ſole mp̃ mter
celebrãt inqua bta virgo aluuit
filiũ ſuũ intẽplo qui dicit
archa teſtameti nã in eo eſt
ple mtudo ſue 7 vitaꝝ ꝑta
bulas deſignata et ſicutꝝ ꝑ
uirgam et pietatꝝ ꝑ mana

que tã fuerũt in archa. & tũc ces
sauit mortalitas. & hoc ẽ qđ
dicit. Et aptũ ẽ templũ dñi
celo. i in ecclã militante mqua
templũ materiale fuit aptũ ad
dictũ festũ sale mpnter celebrũ
et visa ẽ archa testamẽti. i
xpus. de cuiꝰ oblacõe in templo
& manifestacõe p sñm symeo
nẽ & annam yphetissam fit
memoria purificatoris festa
quod festũ tã stantinapli ad
alias ecclãs p orbem ẽ dila
tatũ. Ideo subdit. Et facta sunt
fulgura. i accepta luminibꝰ ad
modũ fulgurũ lucentia. que
a fidelibꝰ portant in festiuitate
dicta. & voces. Deũ laudis &
testimonij. sce predicacõis & tre
moris. ip. mltũ tremi ad deuocõẽ
fuerũt moti. & qđã magna
ip pcis de mõtibꝰ dicta postil
lauerunt. fuit repssa
Et signũ magnũ. Ca. xij.
De septa mpugnatõe
ecclie. ab hereticis dictis spe
hic gñr. describit. causãs i pugnacõis ab hereticis largie dictis
et que modũ pagan. sarracenis
simulat. & sapuli antixpi.
& in fideles alios hereticos dis
pnit. & sm hoc ptes pncipales
huius libri insequentibꝰ assignat
Igit primo agit de mpugnacõe
a paganis. & primo sub cosdem
p seuꝝ regẽ. Secõdo sub eisdem
sm cas. Prima ad huc i duas
ip. Secõdo. ibi. Et
Secõdo cosdem pscutio ibi. et vi
sũ est aliud signũ. Circa pmã
partem. ip. Sciendũ. ip. Sdm
impare ano dñi. ccc. xxx. ciuitatem
quinto persecutionis cosdem regẽ ro
manoꝝ potentissima bella gerentes. mlta
romanoꝝ pvincias et ipam
hierosalimam deuastauerunt. et de
structis ecclãs sacris locis
pphanatis. intulerunt ornamenta sa
cra que abstulerunt vexilla dñice
crucis exportauerunt. ut habet
in legenda de altaribꝰ sce crucis
igit ecclã sic afflicta crucia
bat. donec pareret filiũ xpianum
qui liberaret eam ab afflictõe cosdem & suos. et hoc
est qđ dicit. Et signũ magnũ
apparuit in celo. militantis ecclie
mulier. i ecclia. ymalit. et ieru
salemitana signalit. que quidem
est xpus sicut mulier vino
amicta sole. i xpõ qui ẽ sol
iusticie. Galath. iiij°. Quicũq; bap
tizati estis xpm induistis. sic
ẽ. & pformõ & pconformat ecclie
et luna subpedibꝰ eius. i ad
mutabilia & defectiua p luna
significata. quoꝝ dispositio p
tinẽ debet ad ultima ecclie me
bra. sicut sunt vi. sclaria vidua
si hereticis gremiabiles qui sunt
in ecclã illos ppetuo ad vidi
candũ. Et magnitudo eius corona
stellaꝝ xij. i predicatio xij a
postolorꝝ que resplenduit mundi
tocius ecclia. que dicit caput eius
eo mõ laqueũ quo principium
alicuius rei dicit caput eius
et mutã hymnũ & clamauit pa
turiens. Na manguꝝ tua gestata
clamabat ad dñm. ut ab eo duceret
sibi filiũ qui liberaret eam
ab oppressione infidelium. Et vi
sum est. hic gñr. describit cosdem

pfecacio et fo liberacio ibi et pequit/
Circa pm dicit Et visu e aliud
signu medio/i. cosdroe rex psaz
qui dicit mala militatis beate
pze visus tamq grius p secu-
tor. iprius de quo subdit Et
ecce draco/pp astucias eius
et dolositatem magnus/pp po-
testatis magnitudine russius/
pp mta sanguis effusionem
Quod aute russu accipiat
aliqn pbeo pz si ex xp°/
ubi dicit de dauid pp erat
russius et pulcher aspectu/i. ru-
bicundo sm exposito. dicit
eam cosdroe russius pp mcen-
diu ecclie/et lo. scor habens
capita septem/i. sepe re-
ges subditos/et qe septimo
unde postea subdit et mul
pitudo suis sequem dyadema/
que fuit signa regni et cor-
nua decem/i. decem aues or-
dinata ad debellandu uocat cor
nu. ubi dicit Bachides aute
eat mdextro cornu xi. aliter
exponit ab aliquibus put pmi
capita intelligut uniuersitas
pncipu sibi subditor/et decem
cornua uniuersitas suor/ bella
tor/ nam p sequenariu uniu-
sitas alii intelligit/ea qp tribu
bus uij et decies replicando co
phendit et similit p denario
eo qp sequentes nu fuit
replicatoes denarij et eig
pau. ut dicit iiij° pbi/et cau
da eius/i. exercitus eius sequeb
eu trahebat tria pte stel
lor/i. fideliu qui dicit stelle
in scpta dni p ea/i. ecclie

hodie sicut stelle celi plurimi
exercitu eni cosdroe de egipto
et libia et tra syria et alijs locis
multas valde xpianos mactauit
et alios captiuos duxit mul-
tos ut estimarent si ad tria
pte xpianor/ meritis illius ec
clie uenau consule lo. damet viij°
de antiochia epyphane qui
decoluit de stellis et qualibet
eas/i. de filijs isrl colentibus
dm quos i. inde et ihelm et
draco stetit ante mulierem/
qp cosdroe omibus modis insidi-
abat ad mactandu que eius
pncipe xpianu in surgendu
ad ecclam defendendam et
peperit filiu/qui qm de scelit
erat liberatus et dicit i
duas ptes/qz po facit spiritu
so declat quodda dom christi
et dare sibi/ pma ad hoc
intres qz pmo promit imperator
exercitu exercitus so cosdroe de-
bellando/ibi et fidelitu e pfidion/
trio sibi subditor appressio/i.
uectore et mari/ Circa pmum
et peperit filiu/ s. eraclii cathe
lica/qui post foca imperauit
anno dm sexcentesimo xxiij°
maxedu/hoc addit ad denu-
tandu qp erat uir strenuus et
armis exercitatus/ut dicit
in legenda ex altaribus ecclie
qui ventures erat anno gen-
tes i uirga ferrea/ quia rex
ut impiu romanu qui rebel
lantes domauit p gladium
et regna e eig filius ad deu
et ad thronu eius/i. imperatore

dei posuerq qui preposit eraclium
gr̃ machymacoꝝ & dalos cosdroe
quibꝫ querebat occidẽ ei/ et
nudus fugit in salutud mẽ/ nam
ecclia que erat in asya timore
cosdroe tristis mari qđ dr̃ lauch
ui sa gozyn fugit ingressam
que dicit hic solitudo/ no quia
erat inhabitabilis ꝫ dicit sa-
lutudo istis fugitiuis/ eo mo-
do loquendi quo fugitiui ad aliam
terram dicit ibi ee qi despolia
seu deprta vbi pascant illam/
pauperem habitantes ibi diebus
mille duarnas sexagenta/ qui
faciut tres anos & dimidiu/ et
in fin eiꝺ ca° dicit/ de hac mlte
vbi alibi p tempꝰ & tpa & dimi-
diu tpis/ i· p tres anos & dimi-
diu tempꝰ cm septẽ singlariter
et septena septies vnu annum
plurale vo absq nuo significat duos
anos sicut dictu fuit plenius da
mediis cm/ ista tpa simt ducta
faciat mille anos & cm durauit
bellu int̃ p sas & eraclium et sm
eos/ hoc qm descript cosdroe de
bellacoꝝ & eo exhoc grac actio
ibi & audiui vocem/ dixta qm
dicit & factu e pliu int̃ p sas
et eraclii magnus/ s· intensiue
qr multi bellatoꝝ erat exercitꝰ
pte et extensiue quia diuturnit
tempo tpe ut dictu est michael
et angeli eiꝰ/ qđ exponit dns
de michaele archangelo/ qui e
princeps ecclie sicut tpe veteꝝ testi
fuit princeps synagoge dicit
de eo/ p qđ cu angel suis asta-
bat ad precandu et dirigendu era-
clij et expugnatus eiꝰ qui pugna-
bat p ecclia ꝫ qr p draconẽ et
angelos eius intel cosdroe et
suos exercitꝰ sm omes expositores
queniciq est ut similit p mich
aelẽ & eu angelos intelligat
eraclius et bellatores eiꝰ/ mira
cl cm mr̃ituꝝ quis ut deus
eraclius em in hac bello t̃ ecclia
cat̃ dei victiq/ ex sup ductis/ ꝺef
patet/ qp in hac libro boni & mali
hoies frequet nouant angeli et
no p iudicuntur/ s· cosdroe & uiri
eius ꝫ pluies de bellati fuerut
neq loci mucrq e· ecz/ amplius
mecloꝝ i· mecalesia nam eraclius
p sequens cosdroe fugauit eu de
ethyopia libia & tra sua in qbꝰ
ante vigebat cm ecclia & quibus
eu t̃ iuste redire in̊ra sua
ad subdit̃ et p certq est dr̃ac
ille magnꝰ ꝫpens antiquus/
tu qp regnu p sdz/ erat antiqui
tu qp que mer cosdroe erat
antiquus etate pp qđ postea
sat̃ cito tradidit regnu filio
suo/ ut postea dicet̃ que vo
cat̃ dyabolꝰ & sathanas/ p
nimia eiꝰ nequitia sicut de ho
mine nequ dr̃ qnt̃ qp e unus
dyabolꝰ ut sathanas qui sedu
cit unũ sui ordinem/ nam ab illus
quas sublimiebat sibi faciebat
se sicut dns ad orare pp qđ sic
dicit in legenda sce crucis fece-
rat turrim argenteam in qua
in̊ lucernis ex omis thymum
ex struxerat aureu ibi soli qua
drigam & lunẽ & stellas/ ymagi
nẽ collocauerat/ alias p occultas

fluctus aque meatq; adduxerunt
ut qui deus pluuiam de sup̃ infundẽ
uiderẽt. p hoc aut dicit hic um
ulsit orbem/ nõ est intelligendu
q; que sibi tocũ orbẽ subiecerũ
est locualis ytalia/ ad de signat
qd magnã ptem orbis sibi sub
iecat/ dicto mõ secubuit sicut qñ
dicit totu ciuitas cucurrit ad tale
spectaculũ. hoc maior. ps remane
at p ecclã ẽ intrandũ/ quia uox
equitu sua q pulsq; ẽ mitra sua
re fugẽ. Et audiui. sic qñ pont
qñq; actio a filijs ecclie p cosdroe
decollande/ cũ dicat. Et audiui vo
cem magnã/ ad ipsum autem de
cclo/ i. de ecclã militante nunc fia
est salus z virtus/ z. fideles po
tuerunt sp̃õ libere suum tubam
cosdroe oppressione/ q; p hoc
ẽ accusatus fem mrh/ i. xpianos
nos quos fugabat accusabilis
rom deo/ ad malũ eos impellẽs
rogens eos ad latẽ bellu sibi
impendendu/ ut dictũ est. z ipi
uicerunt eũ p sanguinẽ agni/
quod nõ refert ad cosdẽ xpianos
nos i. nisi ad illos qui non
acquiescebat ei magis eligen-
tes mori/ et sic erant victores
p palmã martirij/ ro subditur
Et non dilexerunt aiãs suas i.
uitam suam corporalem. Sole
hret. pro. lxxxvij. cũ uideret
eos queruisse eũ/ non ẽ mirũ de cisq
nos pt intelligi q; erant cõfessi. et
quererent eũ penitentes/ cui fuma
non sit post mortẽ. si de alijs cuius
dam ppli. ymo ea letamur celi/ de mar
tirij glorificatis. z de cosdroe de
iecto/ de hoc. hic qñr de secut
subdit. cosdroe oppressio/ q; qui

sus redire meam sua fuit uul
de iratꝰ/ et sicut ipse subditos
suos p exactiones z extorsiones
multiplices ad multiplicandũ sibi
bellatores/ ut regnũ suũ posset
defendẽ ab exactis inuasore
et hoc ẽ q; dicit. ve tre et
mari/ q; nõ salui euadebat in
arida. q; erãt inuisibly insulis
maris. et q; de meriamo mis
sis p mare ut sic augmẽtaret
exactores/ et pedagia. q; desce
dit dyabolꝰ/ i. cosdroe fugatꝰ
qui nondũ dyabolꝰ inuisibiliꝰ pa-
sicut uisi ẽ. Erat enim ia senex. et sic
nõ habebat tempꝰ uite inq;
se posset de exactis uindicare
p quod tradidit regnũ filio
suo/ et postq; uidit dnũ z/
licet enim exactor p secutꝰ fuisset
eccliam maxie ecclie tamen suam
tamẽ tue cepit ipiamen eius
augmẽtãe mitra sua inquã et
qua habitabat mitra ypam/ ego
autem tbutarij quas cepit nõ
salui in reclo/ q; eciã nr̃i sõmis q;
uiq; p sequi sicut semacherib
fugiens de judea p persecutes
sui exercitꝰ tpe regis ezechie
cepit quiq; affluẽtes indeos ha-
bitantes intra sua/ q; antiquꝰ
habet thalẽ. q; et date sunt.
hic dicat quedã supra dom
s./ qualiter mitra amicta sole sup̃
multitudinẽ/ nam hoc fuit p
auxiliũ exactis fideo dicit. Et
date sunt mitre due ale ag
le magne/ aquila ad signum
z mgñ remoti fideo p ipsum
intelligit exactus ale ad eccl

fuit aiacs fui exoatq; pnde ⁊ alc
in sua significatõe ē aiacs milita
ris et dicit hic duc/ qp mortua
phorā fiuidem nā aues nō vo
lat vnica ala si dualis dicat ar
exoatq; eradi; inuasse eam sb
rege p fidis q mazante/ qp eradi;
milites ex pte grecie ad reapi
end equinos fugientes de p fide
ut qp regnū p fidis sic fortit
in vadebat in extremitatibus
suis quos cosdroe ⁊ bellatores
erant ibi tutiꝰ occupari q equi
de p fide fortius potuerunt mo
riam tñsire vt utreaq; nō ibi
aliꝰ p tempꝰ/ &c/ i p tres annos
⁊ dimidiū ut dictū ē supi/ et
misit ppens exercitū sua pq mu
lierem aquā/ i tpente multorū
him qđ dicat missa vrnꝰ/ aque
mitte pli mitt ad me sitiendum
equinos fugientes et ad inuit
tra mulierem/ s. habitatores hic
ut milites eradi; nā p dictū ·
et absorbuit fluuius/ qp tūc geo
cosdroe missa fuit & bellata
et mutq; ē eradio ⁊ mulierem/ q·
amē barbaricā plebem ⁊ abiit
face plium cū reliquis de semē
eius/ i cū illis equinis/ qui nō
potuit fugē cū aliis ut cū eradio
et eius exercitu ne nutrirent
regnū p fidis deos subdit et
sedit sup arenā maris/ p mare
qp est congregacio aquaꝝ/ inter
cosdroe regnū qđ erat valde
latū su. Aque em mitte pli mitti
p hebreā/ q est inuentore mare
intellexit extremitas regni p
sidis in qua sitiuit exercitus cosdroe
ne eradius cū suis exercitu possit
tñsire ⁊c/ ¶ Caplm tredecimū

Et vidi de mari/ de septa ipse
ciuit cede sub cosdroe hic idem
de sebur sub eiq; filio sibi succes
te/ et diuidit mihi pres/ qp ipe
de sebur successio regni hō pos
sub pliꝰ ibi ⁊ vidi/ eōs tmng
belli p fact ⁊ eradiꝰ ibi siquis
hꝫ aure/ hirca sm dicat johes
et vidi de mari/ i de regno p fidis
rae p dicta bestiam/ i filiū cos
droe bestialiter vnctū a secrete
ad regni p fidis pratem hmōi
capita septē ⁊ cornua decem/
exponat sicut p cedenti ca de
patre suo ⁊ supi cornua eius
decem dyadē mitrā/ qp capita
nāis fuit actus impedit ho
nore/ qi regni ut fortius dec
tarent cont eradiū et supi
capita eius nāi blasphemie/
qp dicti capitanei p cepebant
in blasphemiā dei sicut ⁊ pn
cipis cor/ ut hēt pte sequenti
et bestia qua vidi filius ⁊ pdo/
pp varietatē vitaꝝ/ in quibus
obsequatq; cāt sm illud ieme/
xim° sm pt ethiops mutare
pellem suā ⁊ pardus vnctas
tes colorib; sui/ et vos pauci
bene facē cū didicerit malū
et pedes eius sicut pedes vesi/
in tres plantas magnas/ ad cal
cand eam ⁊ os eius sicut os
leonis/ pp crudelitatē et dedit
illi draco virtutē suā/ qp cosdroe
pr eius tradidit illi regnū
suū sedens in turre sua aspe
ta/ ut dicit in legenda exal
tacois scē crucis ⁊ gloriosē mar
rie/ i exercitū fortem ad impug
nād eradiū/ et vidi/ sic quē
de sebur pressa pliꝰ/ hirca qđ si
cut/ qp expositores aliqui dicut

hic / ꝙ ebatq eraclij ⁊ ercul⁹ filij cosdroe ꝛrcerent sibi iuꝰ danubiū / et ego ssu⁹ bēuss ꝓt eraclius et cosdroe filius / qui nauerūt ad ſingulare ꝯamen tali pacto / ꝙ victq subiceret victori cū toto ꝓplo ſuo. eraclius autē victor extitit ⁊ sic filius cosdroe cū toto ꝓplo ſuo ei se ſubmisit / et ꝑm hoc dicit ioh⁹ ꝙ vidit vnū de capitibꝫ eius / i. ꝑm ⁊ ꝑncipale caput / vnū em̄ alij inſiguia ꝓ ꝑma q̄m ꝙ / et factū e veſpe ⁊ mane dies vnꝰ i. ꝑmꝰ / et iſtud caput vnū fuit filiꝫ cosdroe / qui fuit vnū de ſeptē capitibꝫ beſtie ſicut dictū e ca⁹ p̄cedēti. & pire eius cosdroe / ꝑ occiſū i. morte / i. devictū ⁊ ſubiectū eraclio / et ꝙ ꝓ hoc nō fuit mortuus ſup⁹ nō dicit occiſū abſolute / ſi occiſū ⁊ plaga mortis eius curata est / ꝙ poſtea rebellauit eraclio / et ſic curatq fuit ab eo ſubiectōe / ꝙ d ꝙ ſo⁹ ⁊ adorauerūt beſtiam / diabolus quis ſilus beſtie et quis poſſet pugnare cū ea / ꝙ d / nullꝰ nō gaudiat cū dicta expoſitōe / ꝙ em devictꝰ ab eraclio rebellaret nō est argumētū ꝙ ꝑm vmabit ſed magis ad oppoſm ſicut dā fuit de victq ab eraclio ⁊ ꝓpt⁹ eiꝰ pluries rebellatq / ꝙ ꝙ iſti expoſitores dicūt ꝙ hec rebellio fuit poſt recessū eraclij de p̄ſidē interfecto cosdroe ⁊ reparato vecello cruas dñice / hic autē dicit⁹ et admirata e vniuſa terra / poſt beſtiam / ꝙ eꝰ cura⁹ et adorauerūt draconē / ꝙ q̄ mat⁹ cosdroe nō em̄ adorauerūt eū poſt mortē ſuā ꝙ ꝯ ut dm̄ e ſupꝛ. ꝙ quod alij exponūt hec tra de vulnerato letali filij ⁊ uno oſſictu cont⁹ eraclij aquo vulnerat⁹ cont⁹ ſpem iudana / fuit ſatꝰ cito curatus ꝙ quod gentes ſubdite credi derūt in eo de aliquid numiꝰ ruiꝰ vtute fuit ſic ſanatq / ſic et prem ſuū adorauerūt ut dm̄ et ꝑm hoc dicit⁹ ⁊ vidi vnū de capitibꝫ / i. filiū cosdroe ſa dcō. quaſi occiſū i mortem / i. letaliter vulneratū ⁊ curata est plaga mortis eius / mopinabiliter et mirata e vniuſa terra poſt beſtiam / ꝙ tute curiane ⁊ adorauerūt draconē / i. cosdroe quia dedit potestatem / beſtie / tradendo regnū filio ſuo et adorauerūt beſtiam ⁊ / i. filiū cosdroe credentes in eo aliquid numinis de dictis quis ſilus beſtie hic / q / d / nullus ꝙ ſi mortuus vulneratus curatus⁹ ſicut ꝑus. et datū e ei os loquēs magna / ꝙ iactantia et blaſphemias / cont⁹ xpm ⁊ eccl⁹ et datū e illi quas facit menſes xl. duos / qui faciūt tres annos et dimidiū / dictū e em ſupra ꝙ bellū eraclij cont⁹ ꝑſas duravit vij annis / et ſic medietas dlig tpis aſſcbit cosdroe ⁊ alia medietas filio eiꝰ / et datū est illi bellū facē cū ſcis / ſc / quia ſcm anaſtaſiū cū lxx⁹ mōchis ⁊ alios interfecit ⁊ data e ei

pcus in omne tbu/ ic/ cp mitte gentes & duisaz bngruaz erat sub
pcate sua & ē hec ysbolica loa°
accipiendo omne ylm & gentē p
multo plā & gentē sicut frequēt scē
inscriptā & i gm mō loq̄di sicut
dicit tota ciuitas & mtali festo
ad denotandū q̄ sūt ibi multi dēnā
cate & silat q̄ subdit & adorabāt
eum amb/ ic/ quoz nō sūt scriptaꝝ
mīa in libro vite agni & multoꝝ
p̄destinatoꝝ dīne/ qui dicit Mi
vite vbi deitatē & ecc̄ vocē hui⁹
magnū omēs p̄destinati saluātur
in fide mediatoris/ qui ocisus ē
ab origine mūdi q̄d dupliciter ac
medligi vnomo dispositione/ cp
sicut deus ab eterno disposuit mu
dū fieri & que quid dispositio p̄di
ci quod mūdi origo magnū ad eo
emulat mūdi p̄conceptū & nalit
addo p ductū ē mūdi qualit in
essū Boecij lib⁹ de q̄dūctione/
tu ametā signo duas ab ex°
mūdi/ mētē gerens sibi q̄ yma
gīne formanē alio⁹ figuratiue
et sic ab initio mūdi & quis mabel
fuit occisus/ nam occisio abel i
nocentis fuit signū occisionis hui⁹
agni vnde dicit dñs/ q̄ fuit
in abel occisus et impiis eo
honoratus/ cp ui hz hic vltiū de
scribit finis belli p̄ sax/ et eccl̄ie/ cū dicit Qui hz aurē/ i
telligat audiat/ simpliciter finē belli
eccl̄ie/ & p̄ sax/ cp̄ pēse q̄ mul
tos sequētes dux̄ant captiuos
ab eccl̄ia et eig exercitu fuerūt
captiuati et qui gladio occidit/
cp̄ eccl̄ia cōsūmat qui multos occi
dēt ab eccl̄ia fuit occisus hec
est pcia & fides sca/ cp̄ zacha

rias p̄riarcha ierosolimitanus/ qui
cū alijs sās pluribus ducta fuerat
in p̄sidem captiuus huic mittit pa
cē/ & p eccl̄iā fiut ei cis i urbē
reducta/ et vidi aliā bestiam/
sequēs ecclē p̄ecauit sub cōsūmatione
et eig filio huic cōmē idē descēbit
sub machometo & eig p̄ōlo/ et di
uidit mīres gētes na ll ec p̄ceu°
p̄ōs inuasit hō alia inuasit cōmē
ca/ ibi & vidi & ecce nubem/ tūs
p̄ō vesuī cōsūmā ca/ ibi et sedētes/
p̄ma ad huc mīres/ cp̄ p̄mo pō
q̄ dicās secte sarracenoz hō p̄se
cutis sequacibz/ impia° cōmē ca/
tūs iudicio p̄secutoz ibi & alig
angelig/ p̄ma ad huc induas
cp̄ p̄mo ponit dicte secte q̄ dicis
hō augda sūme secrete velatio
ibi hi/ sanguis ē/ circa finē sacd
q̄ licet de mēte arcē secte mach
ometi varie dicat diuīs ni
mis tenet quod incepit cū
fine quis ecclī/ de quo dictū
est mūte p̄cedenti hic autem
machometh de paupertate ad
diuicias elevatq̄ cogitauit sici
ter p̄ malū elicitū/ de quo ipse
erat/ qui ppe dicit agarēmi
nam ysmahel filius fuit agar
ancille gen xvi° dicit ni vsur
patiue sarracēni/ a sara libera
ad quem q̄ vō proprie usus fuit
cum filio & auxilio cuiusdā mo
nachi heretici nōie sergij/ condide
legem suam & carnalem/ et q̄
busda auctoritatibz veteris ac
noui testamēti colorata ut sic
no salut a gentilibz ad canalia
p̄mīs q̄ ecclā a sequacibz simpli
cibz et judeis quoz aliqui lpi-

bitabat cū ysmaheliticis finibus
simpsit eam legem illam a deo
sibi revelatā tamq̄ ppheta dei
summo. Igit de ipo dicit. Et vidi
aliam bestiam. i. machometū vi
tā voluptuosā que bestiat dicit
po ecclīe. Z. ducente. nā fuit luxu
riosus et lubricis ardore suo
censuit sup omnes homines orien
tales regionis. iactans se salu
tē sup ceteros et dnm mereri
vitute gratiua. Z colendi ptatē
hrē. ut scribit orientalis eccle
tor. p. ca. xi. qui alit narrat lib
epi aconensis. qp fuit actor hui
libri ascendente extra. qp p me
cacies. Z raptimas asciuit de
pauptate ad diuicias. ut dicit
ibidem. Et habebat cornua duo
similia agni. i. epi. cuius duo cor
nua. dicit. hic pphecati mentis
fuit viator. p ut declatū fuit
luce vii. sup illud ppha magno
surrexit. i nobis. ꝛc. hec laao
legit. nouc machometq uā finxit
se ee pphetā et legis dnice la
tore ut dictū est. p qd dicit
hic hre duo cornua similia cornu
bus agni. qp. no fuit talia sm
vitatem. Z sm humanā ficte sm
Et loquebat sicut draco. s. astu
te. mendaciter. Z dolose. Z potate
potis bestie omne exercitū quod
ego pauit aliqui de patre filii
cosdroe. qui sui nomine bes
tie. nā machometq Z eius seq
ces ptate regni ipsi. tristitie
uit ad seruitutem nob. Et sic dicit
hic fecisse omne ptate potis
bestie. Z huic exposicioni videt
contradicere. qd sequit. Et fecit ter
ra

et habitantes in ea. ad orandū bestiā
am primā. nā audiendo ysis. no
fecit ad orandū regem cor. Z magis
dm. qp qd in videt. salua meliori
iudicio. qp hec pot bestia. sit ipse
machometq qui dr bestia. rone
vite bestialis. ut dictū e. Z prima.
qp primq rex fuit sarracenor
bestialis vite. Licet autem
primi reges in aliquo regno est
reputū suū firmare. Z dilatare
quātū pt. qd fecit ipe machometq
ad dr. et pdecessorem potis bestie
omne faciebat. qp quidq solet
facere primq rex ad firmanda. Z
dilatanda sua ptate diligenci
agebat. inconspectu eius. i. put
sibi ad finē intentū ego prodies
videbat. Et fecit terrā. Z inhabi
tantes in ea adorare bestiā pmā
i. se ipm qui dicit bestia prima
vide dictū. no tm fecit se adorare
tamq̄ dm sicut fecit cosdroe
Z sicut pphetā simul. cuius cornua
est plaga mortis. machometq
cum impudā bello fuit ignit vul
neratq Z postea curatq. ut dicit
primo lib. oriental. cap. xvi.
Et fecit signa magna. ita tm ut
etiā ignē faceret de celo. Z de terra
in terram. hic accipit ignis me
thaphorice sicut. Et alia q dicit
hic. machometq cum posset iam
erat magna effectq. cepit cade
cpylentica passione. qp quod ne
cohac vilificaret. dicit se hoc
pati ego appenaia. gabrielis an
geli. ut patet ho. primo. no potes
sustinē refulgentia ipius sicut
daniel. x. dicit angelo sibi

apenti dñe mi visione tua dis-
solue sue quages mee et nichil
time verā sic vrtū /angeli vō
ignis vocāt̄ p̄b̄ e mo/ qui facs
angelos tuos spūs & ministros
tuos ignē vrentē & qz ipsud cū
stim/ ideo subdit̄ inconspectu ho-
minū/ i· in opinione ipō sibi ac-
de nau vsurpāt cāa sui discipli
p luna a se vocata sicut & scē-
bere /que vōc lucas quemit cū us-
q· & sic p̄m opinione hom̄ fecit ig
nē descendē /et seduxit habi-
tantes mūm/ p se & discipulos
suos p signa/ que sto dicta sunt
de eo /in aspectu bestie/ i· sili ipm
dicēbat eis p erant signa me
dacia /ut alt̄ inconspectu bestie/ i·
spūs bestialis· & de facili seduci-
bilis /qualis erāt ipsi machu-
metici· habitans inde p̄bis dicēs
habitantibz mūm/ sibi subiecta
ut faciant ymaginē bestie que
hz plagam /zc/ hoc addit̄ ad de-
signand̄ q· bestia hic accipit̄ p
ipo machometo & nō p̄ppō p ipm
decepto· dicit̄ aut̄ eīq ymagi/
lego ab eo datū mqua vespūm
cū qdicio & vita qua p̄cepit
firmē custodire et hoc ē qđ p
ut faciat ymaginē /zc/ i· que
ad implicāt eum legem et datū
ē illi/ i· p̄missū adeo ut dauit
spūm ymagini/ i· vigorē sue legi
lego eīm dicit̄ viua/ quid diu vi-
get & mortua cū abrogat̄ /et
ut loquat̄ ymago bestie/ i· sīm
sua ondat̄ sicut d̄/ lego tali lo
mentali casu/ nam omīa fere acti
piūt̄ hic methaphorice· et fa-

cet ut quicūq; nō adorauerit/ c/
mam p̄cepit sub pena mortis
legem sua haberi in magna
veneratione /et fecit omēs pu-
sillos et magnos/ zc/ i· omēs ipsum
cuiuscūq; gdicois hīc caracterem/
i· cūtassionē /ut dicit̄ aliqui-
nam sarraceni sue cūcisi/ sic
& judei & hēt sequces dissonāt
videt̄ /cū dicit̄ indeat̄ manu
aut in frontibz suis/ & cūa sio
nō sit in ipsis /et ideo p caract-
rem videt̄ hic intelligi de tēma-
tus modo viuēdi sīm legē mach
ometi /quo sarracenī ab alijs
sequētibz distinguunt̄· ideo dicit̄
indeat̄ manu/ spūs ad appetes
aut in frontibz suis/ p aptam
assessionē et hic quis possit
emere aut vendē/ i· cū sarracenis
in suis legalibz amicte nisi q̄
hz caracterē in bestie/ i· modū vi-
uendi dictū aut nomē sicut
sunt sarracenī sicti· nam sicut
mē xpianos sue aliqui sicti
& quod p̄mittit̄ q̄mdē equa
nis veris sic ē mē sarracenos
esse i numm̄ nāis eius/ sicut sunt
hui sarracenoz· alig in legis qui
q̄mdiu cū eis in hūanis eo p
sunt de nūo familie dñi sarracēi
hic sapia est· hic patet velacio
cuiusda secrete sūe/ s nūm anoz
respicientes machometu/ ideo dicit̄
hic ē sapia/ i· res occulta ad
telligendū /qua cuge ē ipse sapē
tia /qui hz intellom/ viuacē & pene
tratiū occultoz/ computet numm bes
tie/ i· machometi /qui bestia d̄
/ut pz ex predictis/ nūs em hōis

est /et nūs eius est sexcenti et
sexaginta sex/ s. ām ꝫ ad quadre
ferat dēterminate iste nūs ꝓp qꝫ no
refert ad num ānoꝝ vite ipius
ꝑ. no tm vixit ꝫ sexaginta tbg
ām /ut hꝫ in hystoriali speculo
ꝑ. qd aliqui dixerūt qꝫ refert
ad diuinacem legis ipius /que tm
debet diuinare ꝫ hoc no vi um
nā lex illa fuit data cēa finem
tpis eraclij /ut ꝓdictū est /quic
pit mutare ānō dñi sexcentesimo
tredecimo et incepit xxxvo ānis
/A fine aute huiꝰ tpis usq; ad pn
tem ānū qui ē ānō millesimo ē
centesimo vicesimo nono fluxit
maiꝰ tpꝰ /ut ꝓz q sidenti et tm ad
hoc duat lex machometi qꝫ qd
aliqui dicūt qꝫ post mortē mach
ometi lex eius fuit correcta /p sa
pientes sarracenos /et ab illa cor
rectōe dꝫ inīpe nūs ānoꝝ dum
taxat illiꝰ legis /ꝫ hoc no videt
ꝓbabiliē dictū /tū qꝫ no dicēt
lex machometi ꝫ sapientū. tū qꝫ
illi sapientes dicūt fuisse dysa
puli machometi et sic illa correc
tio no fuit post eiꝰ dacem a
machometo p tempꝰ notabiliē
magnū et sit ab illa correctōe
no fluxerūt sexcenti sexaginta
sex ānī. ut dicūt quidā ꝙmquo fuit
explendi et tm lex machometi no
videt ita ꝙmquā cessatura nam
a pauas ānis multū in valuit
tartharis eā qui fuit i maximo
nūs legem illam receperūt p
maiori ptē illiꝰ ꝓli sicut audi
ui assumue a quodā ep̄o ordinis
mri /qui p plures ānos inē tar
tharos habitauit. ꝙdē qd saluo
meliori iudicio vi /ꝙ iste nūs a

Error huius libri

nox sit inīpiendꝰ ab incarna
cione dñi et ē machidꝰ i morte
machometi /de quo ꝙphetice lo
hic ihesus /qđ sic pōt declarari
nā ab ānō nativitatis dñi usq;
ad finē eraclij fluxerūt ānī
sexcenti et tres /sit ꝓz ex ꝓdictis
et machometꝰ vixit sexaginta
tbg ānis /ut dictū est et isti
nūs sit iuxta sicut septingentos
sex annos /a quibꝰ adiuet sub
trē ānos quibꝰ machometus
vixit ūl eraclio /dūt illi ānī
bis q̄uatuor /ut ꝓz intuenti
qui vō ānī estimāt probabiliē
fuisse quadraginta /qꝫ macho
metꝰ pa fuit pauꝑ et postea
i valuit p mercatores et postea
p rapinas et fraudes /antequ
attemptaret se regem facē
et legem dare /quā dedit ēa
mortē eraclij et sic vita mach
ometi videt fluxisse et ānī
ante tempꝰ meritis eraclij deb
emptis de septuagent sex re
manet prīse sexcenti sexaginta
sex ānī ab incarnatōe dñi usq;
ad mortē machometi et finē hor
pōt hec tra exponi /nūs enī
hanc /s. sexti qui fuit tps grauis
fetis et utilis ab instituti incar
nacois et nūs eius est s. macho
meti /sexcenti sexaginta sex/
qꝫ tanti nūs ānoꝝ fuit ab an
no quo dñs factus ē homo usq;
ad tēm vite machometi /ut ꝓdem
est et ecena tm qꝫ liber apocalipsis
fuit scriptꝰ inchoato /inquo habet
habet hoc nomen antemas/.
vbi dicit hic sexcenti sexaginta
sex significatiu qui est grece et hic
dicit machometus /qui fuit grecus

xpi negrus eius dimitat' ut
p dictu est et p gnm xpianos ut
dicat mpte sequeti sic fratu ad
dicte dei acomodatu e huic
mo septenti lxvj ad cuig in-
tellon scieng p sicut mlatino ali
que lre accomodate sut ad sigfi
mos sicut lra e ponit p centu
l p quinquagnta et sic de aliquib
alijs qa sut ingreco lre alique
ponunt p nos et ille quib scribit
hoc nomen contemnas negreco sig
nat hoc mo sepcentos sexa
ginta sep qd in aliquib li
bris pmittit sic nos em hoc
et nos eig e dic lupus q dictio
sigt apud latinos nuq p ductu
p libris quib scribit ep. lra d. pd
p pigent p p una c p centu l
p quinquagnta p p quinq p p decem
et hec simt mota faciut septe
tos sexaginta sex qui nos ppe
tit machometo modo dicto et p
ista ponut velate et ab sauro ut
p dictus pmittit hic e sapia hic

Et vidi Caplm xiiij

hic qm describit p miu mach
p secutom machometi susi
nauit et diuidit i duas partes s.
imptem principalem et incidenta
lem i et vidi alteq angelu uolan
tem in scieng p sicut dicit macrobius
hugonis Flozacensis cta finem
impij etatis ingredientem qui et sar
racenu dicit machometo duce
ceperut egiptu et ethiopiam
giuit invade et sibi homarus
machometi discipulus damascu
et regione phenicis et urbem tatag
syriam occupauit et antiochiam
comprehendit et in his cis exeun

mlti religiosi xpiani in cenobijs
magnis ducentos trecentos
et ampliq mlt. incarcerate
uiuentes quos maior pa ut mlti
erant digmes et in illa pscu
tione p tyranni sarracenos bisie
runt ad regna celos et hoc est
qd dr hic habes. Et vidi et ecce
agnu i xpm qui dicit agnu dei
tali p stabat sup montu syon i.
in ecia triumphante que dicit
mons syon hebr xpo ca qui de
scribit hic stans eo q adiuuit dictos
martires intollerancia martirij
sicut actum virt de stephano
in agone pdicto q vidit ihm sta
tem p stare ppu e adiuuan
mplio sedet do ppu e iudicant
p quod marci vltio describitur
ut sedens ad dextris dei et ait illo
centu xl.m. milia intento em
nro ait scit e estimat p dicti oa
si pbabilit habentes nomen
eius et nomen patris eius et
p qm spns sca qui e nexus a
bo et scptu in frontib suis p appa
tum et liberam confessionem et
audiui vocem de celo tanq vocem
aquaz multaz i. multitudinis sic
sim q dicat infra xxiij aquas
multe vti multi multitudo em celi
xl.m. milia magnifice laudat
dm de sua victoria et gloria ad
opera et tanq vocem tonitrui
magni inqua designat magnitudo
laudis huius no solu ego laudan
tiu milia ne q ecia ego modo lau
dis et qualitate et vocem qm au
diui sicud citharedoy etc non
hec laus est coza deo et ampl
gratiosa et cantabat qi cantau

nomu/ qz dicti laudantes sue de
nuo scoz noui testamenti ante se
dem/ s. dei /et ante iiij^or audiui
et semiores/ i. imitatia scoz pri
archaz et epoz medis gentium
sicue dictu e supi iiij^o ca/ et mo
patat dice cantiay/ eo voto em
ginitatis hucusq aliquid speciale i
mito et similit hnt in gnio sic
et de quolibet scd ofessore cant
ecia. no e in vento filius illi/ roc
spalis miti qui emuti sut de tra/
sangne xpi hii sut qui cu mlie
ribg no sut coinquinati/ sit sim
plicit integritate carnis tenendo
faltem post votu castitate ser
uado/ virgines em sue/ virginitas
em inseptua alij acquisit strte p
integritate carnis/ alij magis lar
ge p continencia maxie voto ei
secrata hij secut agnm quacuq
ierit/ quia sequunt xpm. no solu
p via madatoz sz eia p filioz.
hij empti sut de omibg p mitie dei
i. gre si sicut primi fructi sut ma
gis delectabiles et in ore. ipoz
no inventu mendaciu/ na vitate
fidei ofessi sut ao ostanti sme
macla nec sut ante thronum/
nam si alqua macla ogie
rat puritata fuit stute sui
martirij/ alter angelu et alter

Et vidi alter angelu/ hec est
pb incidentalis inqua describit
queda in fidelitu gressio mirabi
lis/ que ctigit era illa tempora
et sub em bonifacius missus
fuit a pontifice romano ad p
dicandu fidem katholicam gen
tibg thyringie austrasie fusie
inqua legacoe mlti vale ro
uerit ad xpm et hoc e p d.

Et vidi alter angelu i. sem ba
ptisatu na angelo mystice me
cig sue va fuit nuncij ubi dm
ait dictu est volantem p medium
celi/ na velocit et prompte eo
ecutus fuit officiu sibi iniuncti
hnitem/ incoepit et dixe euan
gelium eternu. i. ewangelium xpi
qd dicit eternu/ na ei aliud no
succedet/ ut ewangelizaret se
dentibg sup terram/ et. plus p
dictis inquibg duo significant fugive
salte in aliquo et qz no solu pa
tus pdicac dictis sz omibg gen
tibg gnalit eu audire volentibg
co subdit/ et sup omne gentem/ ti
dicens/ magna voce inquo not
efficacia p dicatoris sue timete
dnm/ timore filiali et date illi
honore/ sicut filij pri. qz vene
hora iudicij eius/ gnalit in fine
mudi/ et singlarit in morte
cuiqz na inquali statu quis
morit intali et iudicio pnitabit/
et adorate eu/ ti/ qui e creator
om et na ydola vana/ et alius
huc ome describit pncio pse
quentiu sequnces/ et dicendo te
in duas partes qz primo describit
eoz pnitao 2a huius actis bo
noz p miacio ihu/ et audiui
vocem/ circa p^m sciendu/ qz ea
stans nepas exactis ce pit im
pare ano dni sexcentesimo
lxxxvj^o/ et p suasus a paulo gsta
tinopolitano epo/ incidit in sce
sim monachoz ritum/ duplicem
nam in xpo negauit/ et multas
ecie mistras no assentientes
hesi dicte/ iuit afflixit et in
exilium relegauit. qd scus

agartinq ſſpā /q uocato q̄libꝫ dic
tum hēſim cū ſuis fautoribus
damnauit. ꝑ q̄d mḡſtantino
polim fuit ductꝫ ut aſſentiret
dicte hēſi /quā ꝛ̄n̄ cens ꝛoc
illuc fuit miſſus ⁊ ibidem mar
tirus ⁊ de hoc exponit aliqui
locꝫ ipſū cū dicāt ⁊ alig aliꝫ ⁊ ſſpa
martinꝫ /ſecutꝫ ē dicens/ dom
hēſim q̄ dempnando /ccidit ba
bylon/ ⁊ impiū grecoꝝ /q̄ fuit
magnū mam impatore in hēſim
cadente ut dm ē multi alij ce
ciderūt /ꝓp ⁊ hoc cāt q̄ ſuſibile
ſo vocāt impiū illud babylon
⁊ q̄ſuſio dicāt aut hic bis ccidit
ꝑ duplicē caſū/ ſ. p̄riarche ⁊ im
patoris ⁊ ſte ſaenq̄ /q̄d ſicut dicāt
micronica ſibilli leo qui poſt
theodoſiū ſupſit impiū ceſſit
imperē anis dm ſe pinge ceſio.
xcvm° ⁊ imperauit anis xxv m°
⁊ anō mp̄ij eiꝫ xcm° /ſſpa gſtoꝝ
trius p̄fuit eccie. ⁊ leonē hēſi
deſpuatū redarguit ⁊ de con
ſilio rōnoꝝ ei vectigalia dene
gauit ⁊ ne p̄ciſſiuā ſui nūm
miſmatis recipēt ordinauit. et
q̄ eiꝫ effigies de ecclā tollēt
et ne nomen eiꝫ i miſſaꝝ ſo
lempnijs recitaret ⁊ hm hoc
exponit ab eis q̄d ſubdit et
cū angelo/ i ſſpa gſtoꝝ dicēs
voce magna/ impio natat oz
dinacius ſuc auctoritas ſigis
ad oꝛauit beſtiam/ i leonem
beſtialē viuente/ defendo ei ho
norem impialem /⁊ ymaginē
eiuſ/ quā fecit de ecclā remo
uēi/ ut dictū eſt /⁊ accepit ca
racterem mſronte ſua/ q̄ ſitendo
eū manifiſte impatore/ a ſmau

ſua recipiens nūmiſma eius
karacte ſignatū /hic libet de vi
no medicine/ pena ecclaciis et
aggſuacois merendo licet aute
hec expoicio plabilis videat/ ꝓp
bi aute impatore q̄ſtante ſunt
mpatores alij /bn ut magſ hēſi
de ſſuali ut p̄z ex ſup dictis /m°
mo quemēt exponit/ q̄d d°
ſup ſi eius caſu ccidit. ccidit
babylon/ ⁊ impiū gr̄coꝝ /modo
p̄dicto/ maxime cū eiꝫ filius
q̄ſtantinꝫ ecclās diruptas re
paūit ⁊ comē hēſim monache
ritꝫ in ſuꝛexit. unde ⁊ vni
uſalem ſynodū q̄ſtantinopoli
q̄gregauit /ducentoꝝ octoginta
nouē epoꝝ/ qui duas nās in
dno nrā ihu xpō apprauerūt
et oſtenderūt ſitē/ q̄d ſubdit
de gregorio ſſpa ⁊ leone impa
tore q̄ acquiens leonis num
miſma habet de uno ne deꝛ
exp̄ſſionem merendo vi mo
quemēt dom /ꝓp ſubdit et
ꝛuabit upne ⁊ ſulphure q̄
quod ntelligi videt pena ſe
hemeq̄ ē etna. Vnde ſubdit
⁊ flumo tormētoꝝ eoꝝ miſcla
ſcoꝝ aſcendet/ ⁊ ſic no videt
loqui de pena exp̄ſſionis ſen
ſorialis mendi qua q̄ſſe
dicit q̄ſtantino filio leonis
/qui miſtroꝝ ecclē fuit maxiq
p̄ſecutor ꝑt q̄d ſalus meliꝝ
iudicio meliꝫ videt hꝛā abillo
loco /et alius angelꝫ ꝛc/ de mach
meto ⁊ eiꝫ ſequacibꝫ expoēdū
quaꝝ p̄ſecucōe q̄ xp̄ianoꝝ ip̄m
ſeceſſit meroꝝ. ⁊ eoꝝ pena no
dixerāt ⁊ ſō jaſpis de ſelut hic
q̄m/ eoꝝ p̄ſectem ⁊ finis ſpūs

ad penā tpalem ꝓ quiū ad eternam ibi et tāg angelg / tēa ꝑm dicit ꝙ angelg / s. scdus johēm lo-
quēs secutg ē / hoc nō refert ad ꝙm i mēte p̄cedentem ꝫ ad p̄cedentē inquā locutg fuit
de centu vel mlibg inf̄is a sarracenis dicēb / eos puniri tpalem / cadit babilon / i. ꝙd
sarracenica nā lex eiꝰ ē ꝙfusionibg plena / ꝙ ibi luxuriata vita voluptuosa / que vita pe-
cuꝫ dicit + ethi / / i. est ꝑp ꝙfusū p̄cedendi mādi nā in ordinate tradit / et idem sequet / + inuti-
liter repetit / ut pone / ut sequtur autem fulcit / ut ꝑ illa tuetur illa magna / nā gens illa in
bui fuit mltū mltiplicata / dicit autē cecidisse / ꝙ ēta tpa illa conflixit cū romanis / in quo
conflictu tres amirrei sarracenā cū mltis alijs fuit ꝑ epti ut hēt nicomica sigibti / que
avmo fōrmatorib sue potauit gentes / ꝑ plole ē / ad designandū magna mltitudinē gen-
tiū erroꝛe machometi i secta roncadit eā carnis delectabilia / ad que mlta dō hom ē pro-
na / et tāg / hic ḡnr describū-
pena cōꝛ etna / cui dicit / et
tāg angelg / s. ad tram ut ab
p̄dictoꝛ scdus cōtē machometi
sectam siquis adorauit bestiā /
i. machometū / ut dom ē capl̄o
p̄cedenti / ubi dictū ē de eius
ymagine + de raptibus acceptō-
rib. hic habet de vino ire dei /
i. puniet a deo quia ꝙd misceū
ē mero / dicit autē pumēto dei
vinū meru / qn quis punit tpalit
tm ad eius correctionē / misericō
dō qn post punitionē tpalem
sequit etna / hic ē impōsitio ꝙ-
sarracenī multi fuerūt morte
tpali / ut p̄dictū est / et cū hoc
etna nō subdit / + cruciabit
igne + sulphure / i. pena ieh̄e
ne et fumig tormentoꝛ cōꝛ / ꝛ /
nā illa pena ē etna apte ꝙ
nō hmī requiem die ac nocte /
nā ē ḡtinua / ceta patet ex
dictis cā p̄cti / + ꝙ. sm ꝙd dr
augl / una cā quare ꝑ mittit
mali in hoc mūdo ē ex ciam bo-
noꝛ / i utute paac / nō subdit
hic paca scoꝛ est / ꝙ. paca
exputnoꝛ mltoties et mltū
exercitata ē ꝑ sarracenos / et
audiui / ꝙs ista ab aliquibg ex
pmit de morte qua quis mo-
rit mūdo ꝑ religiosos ingres-
sū nā illis tpibg quida vir
pacis / de uacde ducty / re di
ficauit cenobiū sci benedicti
apud cassū / cassinū / qd ꝑ lon
gobardos ꝑ mltos annos ante
fuat destructū / et ibi deo ser-
uiens suo exemplo mltos in
duxit ad seruiendū xpō / ruit em
tpis mltū nobiles mdiūs pūbg
relicta pompa seculari / huiū reli
gionis assumptes fuerūt mul-
do mortui / de quibg sm istos
dicat hic beati mortui dī / et cēa
qd subdit / nam dicit quod ut
requiescant a laboribg suis / na
a labore vite actiue desistunt
ad requiem ḡtemplatiue / ꝫ ꝙ-
sic morientes mūdo nō mori-
untur i dno ꝙ ꝫ magis magnifiunt
viuē i ipō / ut a laboribg bonis
quiescūt ꝫ magis eas amore xpi

assumit / ſ. vigilias / ieiunia. et oſſilia. deos melq; uidet dicendo ep̃ hic poſt punitorem malor. eterna de ſcribit retributio bonor. eterna ſicut dictū e ſupra. ut ſic oppoſita oppoſitis ſe poſita magis eluceſcat. ad dicat hic johi. ſcribe. tales ve notabiliſſima. beati mortui qui in dño moriuntur. i. in confeſſione dñi mei ihu xpi. p palmā martirij. quales fuerūt centū xl. iiij^or. milia. de quibus dom e cap̃. precedenti. ſimilis uam dicat ſupra. ſ. deus qui cū pre. et filio e vnig deus regnat. tn hic ſpaliter. nā opa ſua meritoria p quitatē p qua ſpūs ſanctus habitat in nob. et ſic retributio mercedis quasi ſpāli mō attribuit ei. ut requieſcat a laboribus ſuis. nā imbecillitudine appetitus tantalitet quietat. opa enim illor. miſeriā vite eterne. ſecuntur illas. imbecillitudine qua recepit pipinus. et vidit inchoata p ſeruitoc farra ceno. hic mittit alia. ſ. de gobardos. et hoc ep̃ ſuccessione tpm. cuius ordine johes proſequit in hoc libro. et diuidit. i. duas partes nā p̃s pō. de longobardis ecce libenter ho plura alia. ea proſequendo p claſſes ibi. poſt hec vidi. circa p̃m faciendū. ep̃ como dñi ſeptingentesimo quinquagesimo tertio hay ſtulphus langobardor. rex. i. ytalia multa afflixit etiam ep̃ de ſtephano ppa triſtitia inſuperabili querens auxilium de dicto regem. quod impetrauit. et hic deſcribit. in hac vide. que diuidit in duas ep̃. deſcribit hic auxilium tpm pipini. ho epi karoli magni filij ſui. ibi. et alius angelus.

Circa p̃m dicat. et vidi. et ecce nubem candidam. p qua intelligo regnū francie candidatū pre cis moribus. et fide. et ſup nubē ſedentem. ſ. pipinū regem filium karoli. i. confortatū dño in fide. et iuſticia. licet hec aſſidias fuit valde longinqua. habentem in capite coronā auream. nam reges francie ad huc aurea corona coronant. et in manu ſua. i. potentie ſua falcem acutā. i. exercitū valde bellicoſū. p que pipinus multas et magnas victorias habuit. et alius angelus. i. ppa ſtephanus exiuit de templo clamans voce magna. i. deſiderio ex magno affectu. ad ſedentem ſup nubem. i. pipinū regem mitte falcem tuā et mete. dirigendo exercitū tui p̃ncipis contra hayſtulphum tyrannizantem. cum veniet hostis ut metat. i. ut eius tyrannis p tuā p̃ncipem tollat. cum aruit meſſis tue. i. ipſe et eius exercitus obduratus fuit in ſua miſeritate. et miſit qui ſuccedat ſup nubem falcem ſuā in terram. nā pipinus cū valida manu intrauit ytaliā et meſſuit terram. nā comes hayſtulphum viriliter pugnauit. et nō decre opulit beato petro quecunq; ſui iuris erant. ſcd. et alius angelus. hic quē deſcribit auxilium ecce comes longobardos tpe karoli magni. et diuidit. i. duas partes ep̃. primo ponit auxilium karoli ho dilecto culto dñi. ſecundo culto. circa p̃mum faciendū. ep̃ anno dñi ſeptingentesimo lxxiij°. karolus rex francie ad preces adriani pape meruit ytaliam cū exercitu

forti cont̃ de sidriũ longobardoꝝ regem / etiam multipliciter affligente / que impugnas tandẽ cepit / et soli in seruandam duxit in quo longobardoꝝ regnũ destruxit / et hoc ē qd dicit hic / et alig angelo / s. barbalo magno exiuit de templo / s. nomine Desiderio / quo coronato facto ut hoc ē memoria gisberti qd̃ est medio / militantis ecclie / que secũdũ celũ non erat in spiritu habens / et que falce acuta / i. exercitu fortẽ primo exercitu quo sui fortitudẽ / et alig angelus / i. ipsa adriana exiuit de altari / id qd̃ accidit / qn̄ missa celebrabatur ut dns vellet etiam pregẽ qui ex precatu sancti ignis / i. inferendi exemplaribus / et aggravatus pena / que libet cum pena nunc ignis alio designat / alig libri habet / et age / si nō ē de textu ut hoc ē in libris correctis / et clamauit voce magna / ꝛc ego assũ magno despectus karoli ut ferret sibi auxiliũ mitte falcẽ tuã acutã / i. exercitũ tui pōm et vindemia botras / i. longobardos. coꝝ auferendi pōm / qm̃ matura sunt vue eoꝝ / i. longobardi sunt destruendi digni et misit angls / i. karoli falcem suã / i. exercitũ pōm / aliqn libri habent acutam interpretatur / si nō ē de textu / et vindemiauit vinea / auferendo potentiã longobardoꝝ de terra ytalie. et misit in altare ire dei magni / nã regem deduxit captiuum / et calcatus ē lacus extra ciuitatẽ / i. regem ei⁹ more duxit / i. extra ciuitatẽ sua / ut dictũ est. et exiuit sanguis / de corpo-

ribus occisoꝝ nam in regis captione nulli longobardi fuerunt occisi / usq ad frenos equoꝝ / nam ex sanguine occisoꝝ fremitus militũ karoli fuerit vehementi strepitu bellis salet fieri per stadia mille ducenta / nã fama huius victorie karoli fuit longe lateq diffusa / s. per quam orbis pres per numꝝ ductu designatas / eo q ē mis quadrata / qui q surgit ex ductu mis in se ipm sicut quaternarius / ex ductu binarii inse ipm num bis duo fuit equalis et sibi ngũ ternarius qui q surgit ex ductu ternarii / nã ter tria sunt nouē et sic ē impedito nã mille ducenta / ē nus q surgens ex ductu quadragenarii in se ipm / quadragies ies cm q dragintā fiunt mille ducenta ut per q silentium et sic per num predictu designat mirabiles pres orbis ꝛc

Capitm decimumseptimũ

Et vidi aliud signum / scilicet longobardoꝝ destructe hic gnr de scilicet per cassiodorum plurimi persecutoꝝ ecclie / et dicit induas pres per quas potest hec per cassiodorum sub dit per cassiodorum expositionis ibi / et post hec vidi / prima ē duas per primo de scribit per dicta ex sub dit ex hoc laus dñi / et vidi in capitulo primo dicit / et vidi aliud signum / nam erat vel future significatum magnum et mirabile / nã per cassiodorum interpretatur ecclie per hoc significatur fore fuerunt divina virtute. angelos septem /

de quibꝫ postea ſmgtaũ dicet ca°
ſequenti habentes ſeptẽ plagas/
i· uirtute ad eas inferendi eas
nouiſſimas nõ ſmpſ· ſi ꝓ ſuccu
tpus/ fuit ſicut q̃n· ꝙdã dicit
congregatũ ut annuncẽm que
uentũ ſuũ habis t nouiſſimꝰ
diebꝫ t ꝫ illa ſuũ iam ꝓuicta
a magno tpe q̃m· illis ꝙſtata
eſt ꝛa dei/ i· p illos ꝓnta e ul
dicta dei de tribꝰ in effectu·
ꝓa em· e appetitꝰ uindicte/ ſu
tuũ ꝙſtat· eũ effuſũ ꝓ· et uidi/
hic q̃m· de ſcõ laus dñi/ q
licet ſcauta ſuũ p paſſiones re
plor/ tñ hic p̃nuntiat ꝓcessum
eccl· poſt ꝓcessum eccl· t medi·
t ꝙ· ſcõ medio p̃dentes paſ
ſiones iſtas/ letati ſũ· dicũt
cent· in effectu· dicat· e ſolẽ
et uidi tũnꝫ mare uitreũ/ i·
eccl̃am militãte/ q̃ ſic noiatur
rõne baptiſmi/ ut dictũ e ſupꝫ
ca° iiij°/ mixtũ igne/ ſpũs ſcõ q
dat· in baptiſmo· t eos qui uictore
beſtiam/ i· gentẽ ſarracenicam
hic p beſtiam de ſignata/ eo q
machometꝰ cuiꝰ ſecta tenẽt
ſit natꝰ· ſupũ ca° xm°/ t ymagi
nẽ eiꝰ/ i· ſides ſarracenoꝝ· t nũ
merũ/ i· ad gentes eiꝰ· ut p numẽ
rans eoꝝ· intelligat infideles
quauꝫ· expõ gẽriantes· t eccl̃e
ña nomẽ nũ eiꝰ ſuppoſitũ eſt
anteñas· ꝙ· de pñi· ſuffocato
ſigũ· q̃m· ſ· expõ· ut dictũ e ſupꝫ
ca° xm° in fine· deputẽ eꝝ
plagꝰ p paſſiones ſequentes ſt
ſarracenoꝝ· t eis ſilũ· t expõ
t eccl̃e gẽriantiũ· ut patebit
infra ꝙſequendo ſtantes/ p uite
ſtitate gentes cytharas dei/ ꝛ/

phet intelligut· gra/ actiones
in uniuſa eccl̃a de victoziꝫ·
ſequentiũ· tonit· reprobas· t infi·
deles· t ꝙ· eccl̃e· ꝙdes· prim·
accipiũt· de ueti testamento
t prim· denouo· ꝙ· dicit· cantan
tes· canticũ· moyſi· ſui· dei· et
canticũ· agni· dicentes· magna
et mirabilia ſũt opa tua/ ſna
dictas victozias attribuerũt po
tentie dñe/ iuſte· t ue· ſũt uie
tue/ obſtinatas puniendo· et
penitentes ſuſcipiendo/ ideo
ſe· ꝙ· ſolus ꝓbus· eſ/ gentes
ueniendo/ ideo ſubdit· q̃m
omnes gentes uenient/ ſ· ad fi·
dem xpi· ante finẽ mundi· multi
eccl̃a infideles uidentes victo
rias xpianas/ mirabiles/ que
mſica· deſcendit· ꝙcare intellos
eoꝝ· dante credideruũt· inxpm·
ut dicet· ca° ſcripti· ſalue· de
ſcriptis· t hyſtoriatus· t poſt·
hec· hic q̃m· de ſcõ· uij· pla
gaꝝ· expectatio· t diuidit· in
duas· ꝙ· ꝓ· primo· ꝓmittit· paſſio
ſcõ· ipſa p paſſiõ ca° xiij°· dicta
prim· dicit· t poſt hec uidi et
ecce apti· e templũ/ mystice/ i·
dñi· ſcorũ· ꝓ· impletorum in
effectu· et euerſe· ſũt· uij· angli/
i· dei nuncij/ qui poſtea nouã
lucẽ· ꝓſequendo· ymnos· uij· pla
gaꝝ/ i· hymnos· plaꝝ· infligẽde
uij· uindictaꝝ· uestiti lapide
mundo/ i· xpo· qui· dicit· lapis
abſciſus de monte· ſine· manibꝫ
dameł· iij°· t mundꝫ· ꝙ· primo· na
ſcat· ne· i· uentꝫ· e· dalꝫ· m· ac
eiꝰ· ſũ· petri· iij°· qui· dicit· idũ
hucꝫ· ſcã· ꝛãũ· xiij° indutum· do·
minũ· nrm· ihm· xpm· ꝓmittacꝫ/

suos opes. Ipo hoc ꝑ ip ꝑ pistas vij angelos de quibꝫ supallatim postea dicet. Ihones catholici. & sancti intelligut. et ponit cam pectan zonam aureis. p hoc designat castitas mentis. que papie m ndus testameto. sicut p veres accinctos castitas corpis. primos ad vetꝫ testimeti. q. v. audistis p. dictu est antiquis mn mechabeis. ego aut dico vob. quia qꝫ viderit mlierem ad cupiscendꝫ eam. ia mechatus e ea in corde suo. et vnus de mris aialibus. i. dequatuor euangelistis ut dicit aliqui. dicentes. p iste sunt leones qui magis laquit de penitie reptor. p hm ea q dicta sunt sup ca. ino. iste magis vi fuisse marci. ubi dictu fuit q p mm. alia intelligut mm. eccie prearchales sive quatuor prearchie eis psidentes. marci vo fuit prearchia alexandrina. dedit vij angelis vij phialas. i. potate fumendi. reptas. eo ordinate dna. et impleta e templu dei fumo. ait. p quod designat dna. descensio. sicut in ca. viij. dicit. p nebula implet dom. dom. ad designadꝫ dei pnam. acceptado de uotis sctoꝝ omis. et ipli sit impsito. do p cuacuo reptas. q descendit electio. et nemo potuit introire in templo. ait. qd exponit alia de eccia. i. resolutaria qua in fide let no mansuerit. donec vij pla ge sequentes. qsu mate fuerat. quod sunt impleti tpe galefridi ducis loth. mnie. capta dyrrh. p.

sopianas. ꝑ hoc dom no videt. vm na ante qplexem vij pla gas. habuerat. sicut dyrrh. qsqua nis. ut videbit. ca. sn. p qd dicendi. et alii. s. p ysaias dicendo p neo patuit. i. alludit ei qd dicit in ca. viij. nebula implebit templu dni. et sub dit ibi. et no poterant sacdotes stare. ꝛc. p. recipere. se ppt reuerentia tante dine. ut diffusis dictu sunt ibidem. p hoc q. p dicit. et nemo potuit. ꝛc. designat. q. mistr eccie reuerentia solito se heant ad dm. ut impleant plage sup inimicos eccie. ut sic liberi possint eccias mundi ad celebrandi officia dmi. sublato impedimeto. fideliu.

XVI.tu

Et audiui de templo dicente ad vij plagas infidel. hic agit de sibi. executio ordinis. et p. ponit. ingtali. tu dicit. et audiui vocem magnam. mquo nat magnitudo auctis dine. de templo. s. glie dei. dicente vij angelis. ite. ꝛc. ad eos equiri. dna mandata de reptas. pumendis. et abeuntibus. hic gm. ponit. executio in gtali. et pte diuidi in vij ptes. p. mag vij plagas. que partibus psequendo. et ira p. m faciend. p. ostantes qui cepit mouere arma dni sexagentesimo. o. vij. p. fuit pfectus. na sicut dicit sibilla. ymaginem xpi. et scoꝝ. ab eccle sijs remouit. ceteꝝ qui dei gentem. i. uocabat. et qui vigilias in ecclia. agebat. et qui religiose viuebat. et qui alimentis. et. i. mundis abstinebant

promiss̄ suauit. & multiplicauit
persecutionē monachos & monialeſ
gēhē innumera coegit. q̄ multi vi-
tandi ab eo martirij causa fue-
runt. Postea vō imperante hyrene uxo-
re ueneris leonis cū filio suo
gstantino. quor̄ impiū nequi-
am dñi sexcentesimū lxxxvi°
adriani papa ad instantiā pictu-
rē. gstantinopolitani congrega-
uit synodū innicena. in qua eā
deleuerunt hēsim excecatā cū
ymaginib⁹ opis & scor̄. ip̄ fuit
libri lxxiiij. mouentes eos ad
deuotionē. unde & titus lucas
ymaginē xp̄i & bēe v̄ginis
p̄o dicit depictā esse. q̄ depinxit
uir eccā hēsim feliciana q̄
ponit inter duplicē filiacionē
s. uam dnā dnā & aduersam
inhumana. ad quod sequit inter
ē duplicē p̄sona una i natura
duā. filia inhumana sicut dixit
nestorius. & ad hoc sē. ip̄ bēa v̄go
nō sit mr̄ dei p̄ter hanc. ste-
phē hēsees tenuit silitudinē cū
p̄fidia machometi. sarracenī.
ymaginē excecant. dicat ergo
ihm filiū marie v̄ginis ē ho-
minē puru. legit. de sapientie
duplicē hēsim dicte dicēt. Et
abeūt ymaginē angeli. & ipsa adri-
anus scribit. & bonus. & effudit
phialā suā in aeram. petendo
excecatōis sniam. mirenas haeſ
dictas hēsees tenentes. et sim
a uulgo seuum ac pessimum. nam
dogmatū que ē gravius plaga
peior ē qua tpalis pena in ob
stinatos in hanc. qui habebant

caracterem bestie. & silitudinē machō-
metī. nō p̄dicto. Et eos qui
adorauerūt ymaginē eius. reue-
rendo principē machometo con-
formes. Et scribit. hic ponit pa
plagā. dicta quod scribendo. ip̄ aliq̄
cuius romani comitis leonē ipsa
qui p̄fuit esse anno quinto hyr
ene & gstantini eius filij qnos
nauerat. ei lingua libi p̄scindē
tes & aculeos erudentes. et eū
in ipsius sanguine uoluentes quasi
seminarium reliquerūt. de hac
egit. exposuit aliqui hanc dicta
dicentes. q̄ ille ciuis romanus
qui alias induxit ad enormi
tatē dicat hic. angelo scribit q̄
effudit phialā suā i mare. &
i terram. uocē baptiste mare noi
nata. ip̄ ille ciuis effudit ma
liciam suam & iram inflam
qui erat caput esse. et facta
est sanguis tanq̄ mortui. ip̄
ipsa fuit occidentalis sine sanguine
et q̄ mortuus reliqui. q̄ ipsum
nō uir rōnabiliter dictū. ip̄ sic
p̄z exp̄dictis. p̄ vij angelos intel-
ligit uiri vij bathaa. & sci-
ptre uā ciuis rōne fuit p̄scip-
tre q̄ subdit. et oīs aia uiuēs
mortua ē i mari. nō bene ea
sanat p̄dictis. nā alij de eadē
nō fuerūt occisi cū leone ipsa
ip̄. p̄ secutio illa fuit p̄sonalis
ideo alit̄ p̄ exp̄sa. & melius
ut uidet. de barala magna re-
ge francie. qui ipse illo fauores
de bellauit. qui p̄ mare hic de-
signat. ip̄ mirabiliter in illis ysti
ca nō tragedi quo dicit. in fine
quinti ecclē. aque mutate ipsi mutā.

mare naꝝ ⁊ congregatus aquaꝝ
Item qꝝ sapones p nauigantes
plures trab̄ xpianoꝝ affluxerut
dicit igit̄ johes et sanus angelꝰ
t barolꝰ rex deo ⁊ cui deuatꝰ
effudit phialam suā i mare/ ꝙ
cendo dnam vindicta in sapones
⁊ sanguis factus ē tanꝙ mortui
qꝝ mlti valde de sapomibꝰ sunt
occisi ꝛ qꝝ de manentibꝰ aliqui
videntes victoriā barolꝰ suam
virtute dei baptiz̄m receperunt
uō nō dicit ⁊ factꝰ ē sanguis
mortuꝰ/ sm̄ꝰ ꝛ tanꝙ mortui
ceti uō obstinati fuerut occisi
nam de illis una die barolus
mꝯ milia ⁊ qngentos fecit
decollari ideo subdit ⁊ omne
aiā viuēs mortua ē i mari/ qꝝ
qui capti sunt viui i infidelitate
sapoꝝ obstinati occisi sunt/ ut
dictū est ⁊ tuis/ hec ē tria ꝓb
que silit exponit de barolo mag
no imperatore in facto ideo notat
hic bis angelꝰ s. secūs ⁊ tiuꝰ
eo mō quo dicit de ꝓb̄s/ de san
lo facto rege/ qꝝ mutatꝰ fuit i vn
alterꝰ barolꝰ em iste xxxiiij
anis regnauit sup francos et
post imperator factꝰ xxxij anis
ut dicit nouimca sigibti/ et
anno trio sui imp̄ij auarcs qui
⁊ hunni dicit milias trab̄ xpiā
noꝝ affligentes de pulsauerut
totalit̄ debellauit ⁊ eas quie
manserut fidei barbaricē obtinet
ideo dicit et tuꝰ s. barolꝰ imp̄a
tor factus effudit phialam suam/
i dei vindicta sup fluuia ⁊ sup
fontes aquaꝝ/ i. super auares
siue hunnos/ qui sic nominant/ eoꝝ
habitabant primitꝰ inter paludes
meothidas ubi fuit mlta ebu
licoꝝ aquaꝝ p modū fontiū
et qꝝ in eis paludes ille puta
rent i meabiles hunni eas intꝛ
ierut ⁊ gothos qui ult̄ paludes
illas habitabat in fathia debel
lauerut/ ex qua victoria elevati
alias trab̄ usq; mirallia sub ach
ia rege ferro ⁊ igne vastauerut
⁊ factus ē sanguis/ qꝝ barali
exercitus multos int̄fecit de hunnis
et audiui angelū tuꝰ/ ad mlti qꝝ
hunc facꝝ/ qꝝ angeli boni qui
sunt de ordine principatuū p̄sunt
diuis regnis ⁊ gentibꝰ et ideo
potuit bonū genium gmissarii
qꝝ qđ vident in uice resistere
qm̄ timent adm uice gentes sibi
dmisse antiq̄ sciunt det mercedē
dne valitatis de futura ipsius
gentis ut illis subueniat/ ⁊ hac
mō daniel dixit gabriel
danieli p̄ncipes regni p̄sarū re
sistit m xxj diebꝰ dicit ibidē
sunt exercitus diuinus ꝛ qm̄ sil
let dna valitate p̄ reuelatiōē
ut effusio pone gradit approbat
dnam suam qua valitatē eccl
semp̄ solet gratiades dne valitatis
⁊ hm hoc dicit hic et audiui
angelū aquaꝝ/ i. hunnoꝝ p̄fon
tes ⁊ fluuia significatoꝝ. ut p̄
dictū est dicente nuꝯ ch̄o/ ap
probando dna valitate dei mis
sa sibi gente de victa quia san
guine sanctoꝝ tuoꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ fu
derut/ hunni naꝝ contra debel
lauerut p barolū mlteꝯ xpiā
nas int̄fecerut/ mlte quas erat
aliqui p̄diti salutis ⁊ dono ꝓphe
cie/ ⁊ sanguinem dedisti eis bibere
eos plumendo sitī pena unde

vulgatior dicit de iij. puncto / isto bibit ei vnus gyphus et quidam alios potauit / et audiui alium / scilicet angelum / dicentem eadem dne / rum / non ambo angeli dnm sententiam approbauerint / quidam / et qrtus angelus / hic ponit ista plaga qua exponunt aliqui de quocunque hoc accipiendo / qui factus patrius vong de huius ecclam p[re]cepit / et eam egritudine impugnauit / egyptum ipsum sm de iacendo et loco eius quedam nouo populo nullius aut pui mali homines introducendo / et sm hoc dicit hic q[uo]d qrtus angelus / i. ecclesiarum effudit phialam suam / i. indignationem et iram in solem / i. mysticum ipsum populi viciorum / et sic locum salutis ingredi tentem / et hoc dom no. vn. vm / q[uo]d sic dictum est supra q[uo]d vij angelos intelligit vm horum iusti et sancti ecclesiarum autem ipse fuit pessimus q[uo]d multi exponunt de leone papa scilicet / qui reddutis sibi diuinis visu et loquela misit nuncios ad karolum magnum pretendo eius consilium / et sm hoc dicit et qrtus angelus / i. leo papa bonus et sanus / ut patet expositis effudit phialam suam in solem / de minuendo dimissui amaritudinem karolo imperatori eo q[uo]d iuste et in dei gremio sua[m] sacerdotalis et regalis quoque et de sede petri deiectus / dicit aut karolus imperator sol. q[uo]d sicut sol pellit planetas alios sic karolus fide et magnanimitate refulgens excellebat cunctos reges et tyrannos et datum est illi esu affligere homines / et q[uo]d datum sibi a deo virtute / roma adiit / eas expugnauit et ideo rebelles eius fuit afflictus et punitus et leonem papam in sede sua non collocauit ut licet meos

nica signibus / et execrauerunt homines / et malum est magnum dolorem et macundie / eo q[uo]d non potuit karolo resistere et blasphemauerunt nomen dei hoc dicit qntum ad obstinatos / qui tunc in peccatis suis fuerunt mortui / et qrtus angelus / hic pone qrta pars in qua venit iohes ad persecutionem sarracenorum et gentium eorum / ut dictum est supra. in aliqui exponunt istam de attilone imperatore / qui ut dicunt ipsam iecit et ecclesiarum et statum reposuit / ignem inuasit expellendo et sm hoc dicit hic Et qrtus angelus / i. attila ductus effudit phialam sua[m] sup sede bestie / i. iohannis ipse meruit / ut venus vita bestialis et q[uo]d insipientibus nouo bestie mitel. machometus / ut pz expeditis / deo pz ista melius exponi videt. de sarracenis / circa q[uo]d sciendu / q[uo]d sed dicit helymadus patriarcha ierosolimitanus de ciuitate expulsus / a karolo imperatore pebijt subsidium / de nouiano ei tre sancte disadium / qui collecta exercitu maxi qua ante vnq[uam] habuisset / adijt terram sanctam et inside libus primis acrisis primis fugatis patriarcham in sede sua collocauit / et terram sanctam ordinans vestituens nouo statu reformauit et sm hoc dicit hic Et qrtus angelus / i. patriarcha ierosolimitanus effudit phialam suam / i. karolum imperatorem qui fuit in stem dei ad puniendu gentes machometi ad subdit. sup sede bestie / dicit aut hic patriarcha ierosolimitanus hac phiala effudisse / q[uo]d. karolum inuitauit ad pugnandu gremium dei sit

ecclie / et factu ē regnū eiꝰ / ſ. mahometi tenebroſū / q̄ ſarracenī pri fuerūt occiſi / et prim de tra ſcā gſiſibilē expulſi. et mandu cauerūt lingulas ſuas p̄ dolore / modo q̄ em hoīes multi nati et afflicti / mordere labia ſua. et frendē dentibꝫ q̄ manducas lin guam ſuā / et blaſphemauerūt dm̄ celi / ex nimia i pacia moti. ut dm̄ celi / i. xp̄s / qui ūe ē ſt deus celi et tre ſarracenī hȳ dicūt eū ee horem pur / et ſic blaſphemāt eū et nō egerūt p̄nām / in ſua p̄fidia obduratī ſūt ſequit̄ hic ponit ſexta plaga / et exponit aliqui ſtem iſtam de gregorio ipſa / qui poſt natus fuit ꝓdebrandus et ſuit eccle dñs imperator⁹ henricꝰ ſ̄ti / qui cepit imperare ano dñi mill⁰ lxxx⁰ / mt̄ que et ſ̄gorius ipſam mota fuit diſſenſio eo q̄ ſ̄g ipſa excōicauit ome electos in eccla qui inueſtitura p anulū et baculū. acciperēt de manu laycꝫ cuiuſcūq; / cū hȳ imperatores et re ges uſi fuiſſent hac ptate / et ſic exponūt iſta hoīes / et ſexto angelo / i. ipſa ḡgorius effudit phialam ſuā / i. indignacōem in flumen illud magnū euſra ten / i. in romanū imperiū / q̄ d magnū flumen q̄ ipſi ſubiecti ſibi magnitudine et multitudine unde dr̄ infra xvii⁰ aque multe ipſi multi / notant eccla euſratē eo q̄ ē ſ̄ti regnū ꝓ dicat ſeruire damnis nr̄is ſicut euſrates ē ſ̄ti fluuius ꝓdixi / et ſicca uit eius aquam / auſe nō ptate in veſtiendo in eccla electos / no dicto / ut ꝓſit via eis regibꝫ ab ortu ſolis / i. ut electi qui di cūt reges / eo q̄ hñt eccliam re gē poſſint ingredi libē ſuas ecclas dicūt ecclā reges ſolares q̄ ſue uocāt ꝓpe ſolis iuſtitie in dyaceſibꝫ ſuis / dicut ipſa in ſti eccla dicē hoīes / et magi / que hoīes ut uidet / de karolo magno qui dicitur a bbē jacobo purgauit uiam ad eius ſepulchꝝ / ꝓtus ignotū / eo q̄ tota hȳſpania erat a ſarracenis occupata et vaſconia et nauarra quas cū multis laboribus et bellis karolꝰ p tim occidit et p tim fugauit / et p tim fidei xp̄iane ſubiecit vocacōe illis intellectū p̄bente / et hec ē q̄ dicit / et ſexto angelo / i. beatus jacobus effudit phialam ſuam / i. karoli magni potentiam / que inuitauit ad pugnandū gentem ſarracenicam / que dicit flume magnū. q̄ ipſi illuc intitulatur et ſiccauit aquā eius / auferendo ſarracenos p̄m / ut ꝓparet uia regibꝫ / i. peregrinis ad jacobū / qui quas ſequūt fuerūt et ſunt multi reges / p̄nāpes / et potentes unde et ipſe karolꝰ lacū illū de uote adiit / hinc ecclā alij peregrini de uoti reges dicū / eo q̄ uiuūt ſm regimē rōnis recte / et legis dñe ab ortu ſolis ſimpliciter / ſpūtu ad illas qui veniūt ab oriente / ut ſm quid ſpūtu ad / uenientes a me ridie et ab aquilone / ma regnū occidentis de climate ad ortu ſolis / et vidi / ſic ponit ſeptima pla ga. cuius primo ponit materia re ſpō eius ecclie ibi et ſeptimꝰ angelꝰ / dicta ſm ſcienū q̄ aque coſdēe regis p ſos / p manare

pte ipius karholici mera pmissio
habitans et cta fuit massiuoe
et fruitute diem usq ad eig lbacoe
p pncipes occidentales xpiana
tue godefridi de bullo duas lach
vnigie nã alie liberacoes dicte
ipli p eraclium et karolu magnu
de quibg supi dictu est fuerut
qi mometanee p cito trisserut
nam recedente eraclio de erlm
post cosdroe mi ferdem et scte
crucis reportacem arabes ho
mato duce tram sciam et plucs
alias sibi subiugaderut et sibi
post eccessu karoli magni dcte
ra scta sarracenj dnantes i egypto
judeam sibi subiugauerut et
postea turcj eam de manu califfe
egyptij auferentes et eam tenu
erut usq quo debellati fuerut p
pncipes pdictos imitibg antiqua
dnis tue em debilitata turcoz
vnctue egyptij abstulerut ihm
et judeam de manibg turcoz ut
dicit epus tyrensis tc vñ ca° cap°
p mssa ami ut cat xpiani de ma
nibg egyptioz eam abstulerut vi
de mox (dotanu) etam q sicut mi eam
xpianos fuit p dictarores occiles
ad impugnand sarracenos sic mi
sarracenos fuit aliqui locti exci
tatores aliog qui xpianos iqtabant p
hanes prudens dicit Et vidi de
ore dcarum p. sumi pncipis in
regno p fidis qui vocat dradho
sup pont et de ore pseudo pphete i.
dicatoz sarracenos cont xpia
nos excitantis et ponit hic sig
nare p plurali sc. pphete p pphaz
sicut frequent sic in scptura tecis

spus immudag dia eni pphetaz
dictoz et pncipu dicit sub
i mudi p. in ducit ad i mudi
ciam pcii et i mag regnaz sus
gacrelu alias inquietat sut
em spus demoniaz q. demo
nes ad hoc operant eos facientes signa nã int infideles
p mittit demones alij facã sig
na iusto dei iudicio dicet nbis
occulto et pcedit ad reges tu
ius tre niqua hitant infideles
supdicti et dicit hic reges
ad mcati sarraue et protentes
alij sub sumis pncipibg ostituti
congregare illos in pliu dicit
hic expositores aliqui q. eos
sarracenj tam de egypto qua
de alijs utilg tis marmis scta
ami dni q° lxxxj congregati
fuerut ad deuastand ipam xpiaz
nã solu in iudea sed etã in greia
et hoc nã vt vm et p. sm q. dicit
epus adanen et etã epus
tyren in libris quas scripserut
de hystoriis tis marmis post
morte machometi sarracenj in
duas sectas fuerut diuisi nã
vna qb sedem suã posuit in e
gypto alia vo in pfidis regno
et nõ solu fuerut diuisi laas
sed etã in aliquibg ritibus siue
legis ita q. ipi vocant alios sub
ditos et schismaticos et eg. qd
q° epotuc int eos fuit grecia
et guerra usq ad tempg sala
dini qui cepit regnare anno dni
q° c° lxxxix° post liberacoem tre
sce p pncipes supdictos p mag
nu ipius hic em saladinus in
duxit sarracenos habitantes
in egypto ad terram ceremonias

alios inf fide ꝙnauit. et sic i dies
eos ad ꝙcordiam nr̃e aue ꝑuer
eos dimisse ꝺ̃ie ꝑdicte xpiane ꝑ qꝺ
ꝙ illud ꝙ hic dicit congregate
illos inſilit/ nõ e intelligendu
ſmt/ ꝑtin ad omes ꝑ ſuccessiue
ſicut dictu e ſupi ad quem magi
nu angelorum dei/ qui ꝑ congre
gaciões istas infidelit̃ puniuit di
uersis ꝑtibꝰ/ ꝑcta xpianoꝝ/ ut
de ſcribit epi meõzati/ unde ſi
dicit et ecce venit sicut fulg/
tales em punitões t mittit duas
repente sup paganos/ in suos im
pios tabꝰ deuientes. ꝑ qꝺ sub
dit beatus qui vigilat/ attende
ad dna iudicia et custodit ue
stimenta sua/ ſ. virtutu ne nudꝰ
ambulet/ nã ipse spoliat̃ p mor
tale ꝓcm et videant turpitudi
eius/ ſ. deus et angeli eius et
congregauit eos/ successiue/ nõ
ꝑdicto/ missus qui vocat hebraice
ce magedon/ et ꝑm eorum mꝰiat
q̃ surrexio nã mꝛa ꝓmissionis
xpus passus fuit et surrexit.
Et ſe ꝓmꝛa/ que qñ describit
septime plage ꝑsecucio et ꝑ
mignali ꝙ magi missali cõ
uiuiũ/ extra ꝓnũ faciẽd/ ꝑ alij
expositores dicũt/ ꝙ iste septꝰ
angeli sunt ad eosdem implacen
q̃ contra omipotentẽ qui sedet sup
urbano ipse/ ꝑ rebellionẽ ecc̃ie
ſce ꝙ hoc nõ vt vñ malle a
lexius tamẽ latinos fuit fallax
et dolosus et mltũ machinatus
fuit destruere ecclam ꝓcipu
occidentalem/ ad dictã rebellio
nẽ deuote ꝓcedentes ihm
ꝙ descripsit epũs tyrensis et

alij qui ꝓfectionem illa diligẽ
ius describunt ꝑ qꝺ dicendꝰ
ꝙ angelꝰ ipse fuit petrꝰ hẽ
mita de diocesi ambiensi natꝰ
qui deuocõe motꝰ cũ multis la
icis et pauperibꝰ fuit vltr̃ mare
ad visitandꝰ loca ista et cũ in
trasset dcm datu tributo ꝑ in
gressu turcis/ ebuit dnationes
p dies aliquos masit cũ predi
cto. et alijs bachalarijs i urbe
manentibꝰ. et sic nõ solũ ꝙ eor
relatu ꝑ ecc̃iam ꝙ ipso visu ꝙgnouit
miserias eor inquibꝰ erant ꝓpe
xpianos nõ solũ in urbe ꝑ ecc̃iam
in alijs locis iudee/ quibꝰ ꝙpa
ciens dixit eis ꝙ possent hre
remedium si supplicando sedent
sumo pontifici qui fideles ad
hoc posset exhortari. et eciam
se obtulit ad eor̃ bona deꝓ
tand. cui ꝙtas agentes gratiã
q̃ misericordiã fecit/ ille autẽ qua
cito potuit venit ad ꝓsentiam ur
bani/ bras ei ꝓtinens et plura
alia que videbit enarrabis/ fi
delens hre ſce. anno dñi mͦ cc
lxxxv. venit in gallicam. et celebrauit
q̃dam apud dauo monte. ubi mꝛ
ta bona statuit. et in fine mise
riam exponens hre ſce. ad ſuc
rend fideles efficaciter auocauit
et ꝑ plateas ecclie negociu crucis
ꝑdicari mandauit. petrus ecclam
ꝑdictus ad ꝓncipes et plateas dis
curens negociu fideliter promouit
ita q̃ anno dñi mͦ cc lxxxv [illegible] mltã
tam de ꝓncipibꝰ ꝙ de alijs de
francia. hyspania. anglia. alema
nia. ytalia et alijs ꝑtibꝰ accedẽs
crucẽ suis humeris assumpserunt

ꝓno aũ xp̃ianis insuitate detes-
tare intendentes/qꝫ prudens
ysaias/dixit. Et septimꝰ angelus/
i. petrꝰ hẽmita/effudit phiala
sua in aerem/ꝙ. ibis efficaliꝫ
ꝑpe & ꝑncipaliꝫ tres sẽ/miseria
exposuit verba eni in aere re
spirato formãt & ꝙ aerem diffu
dũt/ut licet ipe deum/et exuit
vox magna de templo/i. de cela
ad throno/i. ab auctore ꝛũ ipa
trias/& sim ẽ/i. exaudita est
peticio ipius xpiani tubꝝ hitat/
et facta sut fulgura & voces &
tonitrua/ꝙ tonitrua & voces in
telligũt cruas ꝓdicatores ꝙ ful-
gura signa & visiones mirabiles
/quibꝰ moti fuerũt plures ad
cruas negocia assumendꝫ et tre
morꝫ facta & magna/multas vul
de cruas ꝓpas relinquẽdaliꝫ ꝙ/
dicta expedire/quat vmꝫ fuit/
/quia sicut dicit macumeta ypal-
leemi/nullꝫ tot gentes guerẽ
in una simꝫ opinõi hoim via-
bat nũs ꝙ uis estimaret/sexa-
gesies centũ milia/et facta est
ciuitas magna/i. exactꝫ ille
qui dicit ciuitas ẽ ciuiũ vir
tus. nam uno aũ ierosalitana
ꝙ grecant/intrees ptes/na
ꝙ hospicia & victualia vnꝫ re
periendi vnꝫ exactꝫ ꝑmo se
cutꝫ est petꝰ hẽmita/alius
autẽ iustica/i. ꝑncipes gado
frido ducis se ingentes/alius
autẽ exactus iuit ꝙ nauigiũ
tu bermudo duce nopulie/et
ciuitates geneuꝫ i. sarracenoꝝ
creauerũt/ꝙ. amicia bethimie
& anethiochia/que fuit imperio

ꝑsidis usqꝫ mirrim & ulꝫ usqꝫ
in ciuiũ egyti ciuitates ab-
fidelibꝰ detente fuerut ꝙdom
bocatiũ subiugate/ut de sẽbit
epus tyrensis/et babylon
magna/i. secta sarracenica
& dicat babylon/i. ysicius/quia
legibꝰ & mãdatꝭ ꝙ fusibulibus
& plena. Venit i memoriam
ante dm/ad quam pumendã
subdit dare illi calicẽ/ẽ/et
omis insula fugit/ꝙ. sarracen
habitantes i insulis ꝑpe insitu
xpianoꝝ/ꝙ mare nauigantiũ
fugerut timore ipoꝝ/& mores
no sut inventi/ꝙ. multa sacra
licia & montibꝰ sita ꝙ xpianos
fuerũt expugnata/et grãdo
magna sicut talentũ/ẽ/i. bel
lũ impetibile sarracenis/no
tam virtute humana qua dña
mittẽte eni fuerut ad pug-
nis de bellari & blasphemauc
runt hores/i. sarracenoꝝ dm̃/i.
xpm̃/qui ẽ verꝰ deus ꝙ pla
gam grãdinis/eis inflictã. a
xpianis qm magna facta est
vehemẽt/ꝙ. no potãt ea susti
nere/sicut de sẽbit diffusius
tyrens epus suis meritis.

Et venit vnꝰ/hic xviij°
agme de sẽbit plaga sep
tima/magr in spãle &
hoc ꝑm opinionem illoꝝ/qui di-
cunt ꝙ hra ab hoc loco to ta
usqꝫ ad illa & ei ꝙsumati sue
rint mille anni/ẽ/ita medii
xpi ẽ/sic iam impleta de
ptes ꝑm quã ꝑmo exponã
tata lectã istam ꝙsequẽs dicã
ꝙ in sup hoc videbit/& dimi
dit in duas ptes ꝙ. ꝑma de sẽbit

nistrali hec plaga ho expiane
religionis pmocio nata/ et
eo. Grca pm qm ista plaga
sarracenor. t ut pp expdict
deo pmo de sebie sarracenor
vilitas ho expiator. quas pa
cienciu plitas cum tu/ pa
de sebie subquada metha pho
t pmo pomit ho expo dn et
dicit m/ Grca pm dicit Et
vemt vng de vij angelis/ ic/
p istu ut dicit tenentes opis
dicta/ de signat aloyus m
patz. qui pm eas supi dicit
angelg vijs qr hec fiut ibid
replatu/ ne pt quemient
dicit qp p hec angelu intelli
gat petrg hemita que dixi
supi fuisse sequtu angelu/ pp
hic angelg dicit hic ihesus
euangeliu dcaussc unde
subdit Et locutg t me ad/
veni ondam tibi/ ic/ petrus
autc hemita p xp anos t am
plius fuit postq jathes sqsit
hui libru no melig dicit qp
btus jacobg qui supi dicit vng
de vij angelis hnibg phialas
fuit angelg iste/ qui antequa
jathes videat hac visionem/
p palma martirij tpicat ad
gloria actuu xpi/ t sic patat
eu dcre de futuris co dna az
dmatre/ dcampnacoem metrix
magne/ secte sarracenice
ut postea magis dicet/ que
sedet supi aquas multas/ i. do
minat ptib multis ut exponit
infra. ei fornicati sut reges
tre/ pp multi reges receperut
legem machometi/ et in ebriati

sut qui habitat tregon/ ic/ non
ipli subditis regibg exortes
sitie receperut legis sarracc
nice/ t mundicijs plena/ t alu
stulit me inde in tu/ ad videdu
spiritu sarracenicu/ adeo pp sua
pcta delectu impiu/ na hec
visio no fuit corpalis q ymagi
naia t intellectuat Et vidi
mulierem supi bestiam sedente/
p hac intelligut sarracenu in
duas ptes divisi ut dictu est
supi/ turci pp p mulierc pp cor
malicia t astucia q pentimam
egyptoi vd p bestiam/ pp sut
intellectu mag vigentes/ t p
ons magis bestiales/ dicit aut
mulier sedc supi bestia na turci
ab egyptijs ab stulcrut nedu
t spiritu corpoream/ i. sanguine
ispuatu rubricata plena no
minibg blasphemie/ pp sarracni
dicut cpm de ihesu puru
et sic blasphemat eu t filiu
beatu virgine negantes ee dei
meum Intrem capita septem
t cornua decem/ de quibg qp
significet infra dicit Et mulier
erat circudata purpura ic/ quia
turci fuerut opulentissimi i
ejtis. t in alijs relig priosis
ons psalu aureu ic/ pp multas
gentes induxerut t tenuerut
ad t mundicia sue legis et in
fronte eius nomen scptu mis
terium babilon ic/ p hac qp dc
misteriu cndit jathes/ pp no
lo de civitate babilonica sed
magis de secta sarracenica
spiritu ad turcos mat sarraca
corum ic/ na orientales pncs
p maiori pte fuerut ad

erroꝛe ſue ſecte / et vidi mulieꝛ
ebriam de ſanguine ſcoꝝ / ꝛc / qua
ſup̃ mare et menſuꝝ effudeꝛat
equoꝝ ſanguine / ebria em dicit
eoꝝ briam / i. meſuram / turci em
crudeliores erant equis egyp
tijs ſarracenis ihm̃ ad̃ dicit ty
renꝰ epus 12° ꝓ / et mirat̃ ſu
de pacia dei erga ſectam meq̃ſ
mã machometi / et dixit michi /
hic qm̃ ꝓmit̃ expoſitio fabule
cũ qua angelꝰ ꝓmo ꝓmittit m
tentu̇ d̃ / johi / quare mireris / qd /
totu cedet ad dei gloꝛiam et
electoꝝ / quibꝰ mitu accreſcit ꝙ
ꝓſecutoꝛ malox / ego tibi dicã
ſacrm / i. ſuperacrem occultam
mulieꝛ ꝛ beſtie / ꝛc / i. regnũ tur
quie ꝛ egyptiꝰ / ut dm̃ eſt de beſtia /
hic ꝓſequit̃ mentu expoſitoꝛ
fabulam ꝛt ꝓ cũ regnũ egyp
ti deſignatu ꝓ beſtiam / et / beſtia
qua vidiſti fuit ꝛ nã e / nã egyp
ti ꝓ occupaueꝛit dominũ ihm̃
ꝛ iudee ꝛe poſtea ꝓ dideꝛunt / tur
cis tam̃ illam occupantibꝰ / ut
dictu e ſupi / ꝛ ꝛ dicit ꝙ beſtia
fuit ſuus / ſ. d̃nis / i. iudeꝛ et
nã eſt / mde ꝓ turcoꝝ eiecta
et aſcenſura e de / egypto / abyſſo /
i. de egypto que tenebroſa mẽ
ꝓtat / ꝛt hoc fuit qm̃ debilitata
virtute turcoꝝ / ꝓ equanos egyp
ti recuperauerãt iudeam ꝛ ihe
uſalem / ut dictu e ſupi / et
m̃ ſecutu ibi / mcm̃ egyptij
fuerunt ꝓ equanos ibi occiſi ꝛ
reſidui de mde eiecti ut re
ferut epi cretenſes ꝛ tyrenſ
de ſcbentes hyſtoꝛia ẽre ſcꝛ
et mirabut̃ mhabitatoꝛes tam
quoꝝ / ꝛc / i. ſarracenoꝝ / qui no fuit

ꝓdeſtinati ſz ꝓſciti / mꝛabant̃
eꝝ ſacrificiũ quomo rex tam
potens ꝛ magnꝰ appto equitio
de ptibꝰ occidentis ꝛ tam lon
ginquis venienti ſuãt de victo
et hic e ſcz / i. mtellaꝝ quicq
ſignificam / i. ea occulta ſequentꝝ /
mtelligenciam ſeque cognita ſep
tem montes ſunt / i. ꝓvincie ſup̃
quas mulieꝛ ſedet / qua regi
nũ turquie ꝛ valuerãt ſup̃ e
gyptũ / et reges ſepte ſunt / i.
ꝓnapes illaꝝ ꝓvinciaꝝ / qui
ceciderũt / adno egyptiꝰ / adno tur
quie ſubiugati vnus eſt / ſ. do
minaꝝ iudee ꝛ ſyrie ꝛ iſte
eſt rex turquie / qui dicit̃ hic
ſex tu caput beſtie / et alig / i.
rex egyptiꝰ / qui dicit̃ hic caput
ſeptimũ no du venit / ad reꝝ
petendũ de manu turcoꝝ / iudeam
ꝛ cũ venit / debilitat̃ / turcis
aptet illũ breue tpus manẽ /
ꝓ tm̃ a turcis ablata / no te
nuit rex egyptiꝰ niſi ꝓ tm̃
ut dicit̃ hyſtoꝛio egyptij ꝓdicti
et beſtia que erat ꝛ nõ eſt / i.
rex egyptiꝰ ut dictu eſt / et
ipa octaua e / cũ ſepte capiti
bꝰ ꝓdictis / et de ſepte e / i. de
ſeptem capitibꝰ / eſt em caput
ſeptimũ / ut dictu eſt / ꝛ ſic qua
tuoꝛ bis ꝓ ntm̃ bis abtmuit
ſicut ca° ꝓcedenti baralꝰ mag
nꝰ dicit̃ angelꝰ ꝙtꝰ vae reg
ni francoꝝ / ꝛ ſeptꝰ ꝓ ad̃ptu
impiu et in mtetu vadet / ꝙ
pluries fuit debellatus ꝓ equi
nas / ut dicit̃ epus ſup̃ nicmo
zati / et decem coꝛnua que vi
diſti decem reges ſunt / i. ꝓnã
pes ſub rege egyptij qui reg

nu/ & ptatem nō dū receperūt
adeo ꝙ ptate tamꝫ reges/ qꝝ
nō fuerūt reges ſmp/ & reges
adeꝛ & ocatꝰ regis egyptꝰ una
hora acceperūt/ & mille tpe quo
fuit ordinatꝰ de illo ediꝫ.
poſt beſtiam/ & ſub rege egyptꝰ
qui beſtia notat/ ut dictū eſt
& ly poſt/ nō dicit hic ordine
tpis ꝙ ſpecies hūj vnꝰ gſiliꝰ
hent pugnandi/ gē xpianos
p rege egyptꝰ nō ſubdit/ & vir
tute & pcate ſua beſtie tradet/
cum exponendo p rege egyptꝰ
hūj cū agno pugnabat i membꝝ
ſuis/ ſ. godofredo de billon et
alijs p̄nāpibꝰ & bellatoribꝰ
xpianis/ et agnꝰ vincet illos/
nam egyptij fuerūt p xpianos
plures de bellatoꝝ/ cum dnꝰ dnoꝝ
eſt/ & ſic ꝙ nullꝰ pt ei reſiſtē
et qui cū illo ſūt/ p fidem ca
ritate formatam vſq; ad monte
ſtabiles vocati electi ad glo
riam & fideles inuenti p gra
ſt dixit michi/ hic exponit
parabolam ꝗntū ad regnū tur
quie/ ſcdm̄. Aliquē quas vi
diſti vbi mētrix ſedet/ & tur
quie regnū ut dictū e ſupra
ppli ſuꝫ/ nō/ quia regnū turce
ſub icat ſibi ſyriam et iudā
et orientales ppl̄os p maiꝝ
pte & decem coꝝmia que vi
diſti in beſtia/ & decem pnci
pes ocatus regis egyptꝰ/ ut
dictū e ſupꝝ hūj odient for
nicariam/ & regnū turquie
ſuꝫ egyptios em & turcos
erat odiū ꝑmo pp diſſenſio
nem eoꝝ in ſuperſticionibꝰ de
lege/ ſō ꝙ turci abſtulerat
egyptijs ſyriam & judea/ et
de ſalatinꝰ fuerat illam/ ꝙ
p xpianos quibꝰ in obſidione
anthiochie exentibꝰ califha
egyptiꝰ miſit ſalutacōes et
munera/ ꝫo ꝙ rōnabiles eius
impugnabat/ & ſic xpiani
exercitū gfortault cōtra turcos
ut ſcribit in hyſtoria jeroſoli
mitana ꝫo p ſeipſos/ ꝙ debel
latis turcis inſtribꝰ anthioche
nis/ egyptij expulerūt eos
de ertm/ & de iudea/ ut dictū e
ſupꝝ/ et manducabūt carnes
eius/ methaꝫ & lacticia ſimul
dicit de vſurario qui gmedit
illū cuiꝰ bona ſurripuit p vſ
ſuram & ipſum igne cremā
but/ nā aliquos turcos infe
talitijs exiſtentes ſimul cū
eis gbuſſerūt/ de ꝗbꝰ cū dcm
mandi coꝝ/ ꝫd licet cum deꝰ
nō ſit actor mali culpe/ eſt
tñ dictꝰ mali pene/ & ſic tur
cos p egyptios punitū/ ut
dent regnū ſuū beſtie/ & recu
perent regnū iudee/ egyptij regi
quod poſſedēt p multos annos
ante turcos/ donec aſſumpſit
vita dei de recuperatē tre ſic
p ocatū xpianū/ ꝙ factū fuit
ſi p anni poſtq̄ egyptij expul
erūt inde turcos/ ut dictū
e ſupꝝ/ et mulier quā vidiſti
e ciuitas magna/ & turcoꝝ mul
titudo valde/ q̄ hꝫ regnū ſup
reges tre/ ma plures regnꝰ
ſibi ſubiecerat inſtribꝰ ociꝰ
ut ꝙdictū eſt. Capm xviij

Et poſt hec vidi de ſepta
ſacerdotibꝰ vbitate ſub
methaphꝰ mētrix & beſtie

hic gnē de scīb² plurias xpianor
sub angelica similitudine et po ēm
ad viros eccle siasticos ho gntū
ad pncipes laycos ibi et sumpsit
vij° angelo/ pma i duas ptm
duas notabiles psonas hic ubi
et audiui aliam vocem/ circa
ptm dicit. Et post hec vidi aliū
angelū/ i. alb de mag² padiense
epm angelice mudicie virtu
/qui in ecclia pncipū occidenta
liū et aliox xpianox susceptit
legatois officiū ad diuersos ho
ctus xpiani descendente de
celo/ i. procedente a sublimitate
sedis apte hrente magna po
testatem/ in spualibus /maxime
tamē delegata missq alate
et fra/ i. ecclia xpiana illustrata
est a gloria eiq/ i. ep eiq vita et
doctrina et doctrina/ et clamauit
in fortī voce/ p dictas vbo et ope
cecidit cecidit babylon magna/
i. gens sarracenox/ et dicit huc
cecidit/ ip. ptmo p xpianos fue
runt debellati turci postea vā
egiptij/ ut hēt in hystoria fre
quēter supius narrata huic autē
sarracenox casui denūciabat
dictus epus xpianis si in vi
rilit agent de dei auxilio
confidentes/ et facta e habita⁹
de monicis/ ptū ad occisas qui
pierūt in aia et corpe et ptū
ad fugitiuos qui visa dei vin
dicta remanserūt in obstinati
in fide in fidelitate/ et sic ade
mones/ mag² fuerūt possessi
qua ante/ qui demones p vo
lucres et spūs i mundos de sig
nat² et huiq punitis ita sub
dit²/ ip. de nra fornicatois eiq

luxerūt oēs gentes/ i. milites et
est ypotiposis locutio/ ad magna
multitudine gentiū infectā/
p fidē machometi mērentiū p
hac nā dei et reges tre ter
illa fornicati sunt/ multi em re
ges dictā p fidem receperunt
site ecia multi qui pp tpale lu
crū frequentauerūt tēpa sarra
cenox/ p hoc de puati sunt ām
et ego audiui a fide digno
q̄ videat naues impleri de
pueris xpianis/ quos mercato
res emerunt a parentibus eox
pauperib⁹/ hinc vendent eos sal
dano p magno pcio/ qui eos
faciebat i fornicari in lege mah
ometi/ ip. de xpiana nichil ad
hunc faciebat/ nisi ad ulti ficti gē
xpianos pugnarent nō subdit²
et mercatores tre/ ꝛc/ et patet
ex dictis hactenus/ et audiui/ hic gm
agit² de ho notabili viro ec
cle siastico/ cuius ho pmt² scti
mōncio ho genitis sarracenice
p cuius lamentacōem illi et flebuit/
circa ptm scienū/ q̄ in ecclia
xpiana fuit me alios quida
sacdos de uatus/ cui reuelatū
fuit a dno q̄ multi de ecclia
peraueruit cū mulieribus sarra
cenis pp qd plures deo p mit
tente i manu sarracenox/ ce
ciderat et plures cadent de
futuro nisi primo agent/ qui
faciat ecclias et ad exhorta
cōem dicti sacdotis et hac est
q̄ dicit iohes et audiui alia
vocē de celo/ q̄ celitus facta
est dicta reuelatio/ exinde de
illa i mudana sarracenica gm

p̄venerut p̄cta eius usq; ad celu⁹
i. coram deo ad puniend⁹ & recor-
dat⁹ e dns ⁊ in deu nō cadit
alliuio nisi p̄ quē recordacio
ffec h̄ dicit recordat⁹ pietat⁹ me
e hac te qn ea punit nā tuc ad
mag recordant⁹ sc̄ls reddit
hic qm̄ desēbit sarracenor⁹
passio qp̄ tuc sepiam tm̄ & plg
eos affluxerut q̄ntū fuerant
ab eis afflicti ideo dicit red
dite illi ⁊ pz hrā et subdit
huiq; passionis rō cū dicit
qp̄ in corde suo dicit q̄ gens
sarracenica sup bienio de sua
potencia sedeo ut regina sup
omnes pplos & patissime sup xp̄i
anos & vidua nō sū nā glo
riabat in regibus cū ea sarra
cenis p̄dicto mō & luctū nō
videbo qp̄ nimis q̄fidebat i sua
potencia tpali ideo i una die
i. uno tpe venient plage eius
& que sunt ille subdit mors
q̄ntū ad occisos & luct⁹ q̄ntū
ad fugientes et fames q̄ntū ad
obsessos & igne cōburet. na
multi incendio pierunt p ignē
positū inimicis & villis qp̄
fortis e qui iudicauit illam
i. q̄ dempnauit ad hanc penā
q̄ deus cuius nō pt̄ iudicia im
pedire ⁊ flebunt hic qm̄ pō
dicte gentis p̄cusse lamenta-
bunt p̄mo regū deo mercator⁹ si
& negociatores eius nautar⁹
alii et oēs gubernator⁹ marī p̄m
scient qp̄ sicut dictū est multi
reges inpiis orientis recepe
runt legem machometi ad quos
nō p̄venit q̄drat⁹ sepiunt⁹
q̄ estimabit usq; ihelm & ideo
dicti reges dolebat de sarra
cenor⁹ miseriis quas nō au
debunt nec potent ad iuuare
et hac e q̄ dicit & flebunt
& pz hrā usq; ibi cū viderint
fumū incendij eius i. q̄nouē
rint certa relacione visus em
p̄ sui ētitudine frequēt ponit
p aliis sensibus unde subdit pilis
videbat vacuis et eaā p̄ cōsi
mile intellectus unde q̄ndo di-
cides tu hoc i. intelligis longe
stantes qp̄ timore id plures
em de regibus orientis time-
bant dare subsidiū illis qui
erant inpiis & antichristo cui
quas in nascendo q̄drat⁹ sanguine pena silem patent ciuitas
illa magna babylon i. gens
sarracenica hanc babylonem
significata sicut dictū e sup̄ ciui-
tas illa fortis qp̄ multitudine
bellator⁹ & diuicior⁹ qm̄ vna hō
i. breui tpe venit iudicii tu
um i. puniris tua & nego
ciatores hic qm̄ ponit lamē
tacio mercator⁹ qui intra sar
racenor⁹ ēbat mercatores
multos & magnos vendendo
que aliunde apportabat & e
medo que inde alibi deferē
bant & sic dupliciter luebant
qp̄ q̄ dolebant de vastacione
tre qp̄ nō potuit ibi tales
ēdere & pz hrā pauca eo
rum que discrepe & bissi
i. lini candidissimi cocta i. tinc
ture vulnere et omne lignū thy
inū q̄ e valde arbor & pci-
nosū crescens oriūr & inde

fecit salomon citharas & lyras cantorib⁹ eor⁹ & ꝯ. & amomū/ spēs est aromatica redolens & cynamomū/ & mōd tōtū nomē & manapion/ i. pharū/ & auru/ hsm/ vēd mēdo nobiles asar- racenis captos quam mōd habe- bāt emolimētū mercatores/ & accipiūt hic aūt p halbg/ de no- mando totū aptē dignoꝛi sic exodi p⁹/ oms aūt q egresse fuit de semore jacob ix⁰ & poma desiderij aūt/ i. fructus de side- rabiles & omia pciosa/ i. oms diuicie siaut hō diues dicatur supuis metha⁹/ que amicta sūt byssō/ ⁊c/ i. plena talibg pciosis & omib⁹ gubnator/ hic gnēr de sēbitur lamētando nauta/ mēta a sarracenis occupata erant mlti portus magni et boni/ inquib⁹ applicabāt naute apportantes ex pvinciis aliēnis bona venalia & mōd reportantes alia & sic lucra duplicia reper- tabāt p qd de vastatōe ēre et portuū delectant & p hoc usq; ubi/ exulta sup eum/ ubi p op- pressū de sēbit⁹ ex ultacō xpiā- noꝝ/ q; p hoc facta & vindicta de xpianis p sarracenos af- flictis/ captis/ & occisis/ exulta sup eū celū/ i. ecclā militans & scī apli/ i. epi qui fuit suc- cessores aplōꝝ & pphēte/ i. doc- tores ecclē qm iudicauit deus iudiciū vērū/ i. punitorē pmā- nab⁹ illatis plēs em epi/ doc- tores/ & fideles alij/ p sarrace- nos siaut mlti⁹ afflicti & oc- cisi & sepulti/ hic gnē de sē- bit⁹ xpianoꝝ plurib⁹ ānis ad

principes laycos & p mo tpe gdo fridi regis ho tpe balduīni filii sucedentis obijt an⁹/ ibi & vide ostiū/ pma adhuc in duas/ q; p mo de sēbit⁹ xpianoꝝ victo ria ho q surgens ex hoc leuia mpn⁹ ea cepit. Circa p̄m saluq; q; capta ihrlm p xpianos & sarracenis ibidē occisis p ma lori pte & alijs eiectis principes exhuth xpiani mstituerūt gdē fridū ducē lachrimosie regem ad custodiendū tram recuperata & acquisita & tūc saldang egypti cū magno exercitu venit ad bella dū regem mstituū/ qui sibi oc- currens cū suo exercitu respectiue p mlta spacia repugnauerunt & octo milibg pugnatoꝝ quos fugē & mpssa ascalonis suffocata fuit usq; ad duo milia & mlti valde mē spineta & i mari fugientes ꝑierūt/ quoꝝ nūs ignoratur & hec & qd diāt & sustulit vng angelo sanctis/ i. gdē fridus rex p̄mo lapidē qī malacie/ i. exercitū soldē et gstruēt & misit i mare/ i. exer citū sarracenoꝝ/ qui dicit hic mare/ tū q; p mare ve nerat- tū q; mlti⁹ de maioꝝ pti erat/ que p mare de signat/ unquo fuit aque mlte pti mlti⁹/ hac im- petu mouet babylon/ i. sarrace noꝝ exercitus qui fuit ibi valde gfusus & vox quadrigarū/ ⁊c/ ma intrincā usa fuit ecclā leti cia & omib⁹ artifex/ ⁊c/ nam illi qui venerant ad faciēd machinas p xpianoꝝ destruc cione/ fugerāt cū magna gfusio ne & sic alij qui venerant

p alios ꝑdicē subdit et vae vae/ ꝛc/ et vae gaudē et lētāmini/ q d/ nā erit īt eos materia gaudij ⁊ lucta ⁊ subdit causa cui dicit ep mercatores tui hui rientes bona alior genuit eos ꝑnapes tre/ et sup gentes alias elevati p superbiam et subdit alia ca ep in venefitijs tuis/ ꝛc/ multi em sūt videntes sarracenos ypocritas talem vocē perisse d oz legem erroneā et idem subdit tertia ca et in ea sanguis ypocritar/ ꝛc/ nam milites doctores fidles xpiani a sarracenis fuerūt interfecti Cap xvi

Post hec audiui de septem xpianor victoria hic ymo describit unus ab illis audiuit vocē dicentis de templo et dixit in duas partes ep primo describit hec ex ultimā ho bā johis quia ibi et dixit michi/ dicta primū dicit post hec audiui q vocē/ i quod audiem modo militantis ecclie de tanta sarracenor destructione et xpianor sublevatione et ecclā modo triumphantis ecclie unde sca gaudet et quib agit deo de bonis in vita fidelium collatis dicendū alleluia/ huic fuit dictū in hebreo ma alleluia/ id est ep laudate dm deū laus et gloria/ nā dicta victoria a deo attribuenda ep vera et iusta iudicia eius sūt/ cui duplex vo subdit primū ai dicit qui iudicauit de meretrice magna/ i. gente sarracenica/ q̄ritur ad literam sparsim ut dictū e sup ca xvii/ eam puniendo que corrupit terram/ ꝛc/ ep milites ypocri mi fecit p fidei machometi et q̄m pomē dei vocabulū dicit et vindicauit sanguinē suor suos/ a manibus et ecclesijs accusor et iterum dixerunt alleluia/ primo p debellatione turcor et ho p debellatione egyptior vel aliter s primo p vitis sarracenis ho p occupatione sce dulcrie et secūdo eius/ s. gentis sarracenice ascendit fumus eius/ q. gentis sarracenice ascendit fumus dicti/ nam cum deciderit ad ignē gehenne et ceciderint xpiani nobiles/ i. unusquisq bachelers ecclie et mercatores alii/ i. quatuor ecclā prelatos ecclesiarū principes sui ut dictū e sup ca xvii/ et adorauerunt dm de tanto bono xpianis collato et vocē de throno/ exortando ad xpianos ad laudandū dm de tanto beneficio relatū ecclā q̄rto et audiui quasi vocē turbe/ i. prosolimitanā quidem/ et sic vocē aquar multar/ i. plurium multor ecclā eo q̄ tulanam sicut dixi e sup ca xvii/ aque mittit ppter multi et sicut vocē tonitruor magnor ꝛc/ i. predicatorū indu cēnāt alios ad laudandū dm quia regnauit dns/ s. ihus xpc qui dicit tuc mihi sca regnasse q̄n sarracenos de iectis xpianis sibi subiecerit ubi dem libe gaudeamus/ mittere in terrā et exultemus/ signo ex terrori et exultatione em e qui exo saltare/ q̄d sit q̄n gaudii ecclie dis manifestat sensibilibus signis ep venerit nuptiae agni/ tuc em audit sicut dilectaui ecclie collecte imperiū ierosolimi

tamis/ sicut sponsus vocabatur sponse & uoce eius mouit se/ ad iuuenculi sibi deuote. Et dum e illi/ s. acta ut coniugat se bis simu splendes/ p nitetione sanctae et honestate ipsi ps eo hoc qd subdit. Hyssimu em &c/ Et dixit michi/ hic qm subdit quod johannes graec acas/ et po ea p mittit/ et dixit michi/ sq angelo videbam misteria dna johanni. Scribe/ ad sinistra meora beata qui ad cena nuptiar agni/ & ad precedem cubar sanctimoni vocati sut/ p fidem veritate formata. Het verba dei/ cuius nuc eis erant angelo loques johanni vera sut/ nam adeo nullu sibi precedere pt/ et cecidi ad pedes eius/ s. angeli loquent/ ad faciendu sibi reuerentiam/ qua ty angelo venit/ ep. post incarnationem filij dei p qua humana na assumpta est a supra to ubi angeli reformidauit sic venerari a natura humana/ quia videt supra se elevata in filio dei/ qui est eiusde natue huic cu pue/ deu adora adorandae late/ testimonium em ihu & spus ysaie/ & omib yspte testimoniu phibent ihu xpo hm ep dicit actuu 10 ca. Et vidi celu aptu/ hic qm de sebut sopiana victoria tpe baldini regis hi/ qui suauesit gde feudo fri sui ano dm a°. c. cuius primo desebut gdicio nobil sedo queda eis victoria notabil ibi & vidi unu angelu/ sicut pm dicit. Et vidi celu aptu/ ep.

falsi reuelatu sunt celitus/ ep cat in dei pfecta clausu. Et cece eq albo/ & regnu ierosalem tanum de cuius satan de albatu. ut p dictu est & qui sedebat sup eu s. balduing rex mstituti bus vocabat fidelis & verax/ nam ad bnam fidelis sunt in factis & verax in vbis & cu iustia iudicat/ sp hm sibi subditi et pugnat/ nam rex instituti sta tim cepit. Dilatare notabiliu regnu suu p ex pugnacem sarracenos/ cedi autem eius sic flama ignis/ na aspectu eius erat terribilis sarracenis & in capite eius dyademata multa/ na mera philistinos & tyri & sy donis plures abstinuit ciuitates inquibus antiquitus erant reges habens nome sibi qd nemo nouit nisi ipe/ bona em aqua sua quitu patat celabat a lau de humana & vestitus erat ves te assisa strenue/ s. sarracenos/ ab eo occisos/ & vocabat nos eius vitu dei/ na ad p dictum vbi dns tram natiua dimisit et ultra mare iuit. Et ecclie que sut in celo/ e templarii et hospitalarii quos ordines tuc fuerut instituti ad militandu contra ad defensio fidei xpi/ ut dicit ex posito eis dicti sequit & eu impiis in equis albis/ & inconcussa castitate de alint/ na de profession eos & votum castitat vestiti byssinu/ p mi tione & exercitu mundicia. ut dictu e sup/ et de ore ipius

ꝓcedit gladius acutus/na vbis efficaciꝰ hastabat & ꝯcitabat bellatores suos cont̄ gentes t sꝯcles & q̄e regret eas i fuga ferent/ ecce plures superbia sue genuꝰ & ipe celebrat tocular vi ni ire/ ep. ꝯcussa fuit dñe ciuitate/ in sanguinem sanguis & fluxione & lx in vestimeto & mse more eius scripti/ reo regu et dñs dnantiu/ reo p̄dictus em patet q̄ huiꝰ q̄dicos regis valde excellentes/ ꝙ q̄d dicat reo regu p q̄e sua ꝯmo q̄a rosa dicat flos flo/ & vidi posthꝫ de scripta est bali/m regis con dicio nobilis hic q̄m descripsit quedā ipius victoria valde no tabilis/ ad cuiꝰ intellectu sciendū q̄ anno q̄nto regni valedicti pncipes egipti dixerut suo caliphe/ q̄ tempꝰ erat aptum ad recuperandū terā a xpianis occupatam/ tū q̄ plures xpiani pncipes ad tras natiuitat sue redierant/ tū q̄ remanentes bellis frequentibꝰ afflicti & depauperati erant/ ut dicit epus tyre lib xxii ca. iii. Addut eādem exp̄itores aliqui q̄ ad hoc ef erat excitati p̄ quasdā stellas p̄ phetas sarracenoꝝ qui asserebant mbꝰ petri sā sepulchri fenestrā confringendā & crucē sanctā in p̄fundū maris submergendam & xpianitate detribus illis penitꝰ delendam/ quibꝰ assentiens dictus caliphas iussit exercitū valde magnū p̄ terrā & p̄ mare/ ad obtinendū q̄ erat ei fugere seu/ quo audito pauci xpiani exules q̄ pauci sunt treuir & p̄archa ierosolimitanꝰ eos exortaꝰ p̄mutebat eis si dñs q̄ fident tantā victoriam assumerā q̄ aues celi de carnibꝰ sarracenoꝝ essent satiati p̄sens si p̄ vexilla dñice crucis lignū fuit igit̄ mr cū q̄ngentis equitū & duobꝰ milibꝰ peditū contra hostes/ quoꝝ nūs erat q̄decim milium absq; illis qui indasse venerat ad suos predentes/ p̄strauerut exercitꝰ maxima multitudine/ residui q̄si fuit ad fugā de classe erāt illa magna pars a mris fuit retenta/ dicit igit̄ sc̄s & vidi vnū angelū/ i. p̄archam ierosolimitanū stantem in sole/ p̄ eminentiā vite & doctrine q̄m ē eccl̄a p̄/ sicut sol resplendens sic ille resplenduit in templo dei & clamauit voce magna/ i. exhortando p̄dicta dicens audiꝰ/ ꝛc̄/ ep. p̄ congressu ad eius exhortationē pcepto aues satis habuerut ad q̄m dend & vidi bestiam/ i. egipti soldanū regis tre/ sibi subiectos & exercitū eoꝝ q̄ congregatos/ i. mari & terra ad pugnandū ꝓlio ei illo/ i. ei regi bulde wino & exercitu suo & apprehensa est bestia/ ꝛc̄/ i. rex egipti et ꝓphete eius/ qui i astucia sua fuit q̄ plurimos non gerui eiq; p̄ cogitauerat euenit qui fuit ista quibꝰ seduxit eos q̄ acceperut caracterem bestie/ i. arma & vexilla secte machometi

et qui adorauerunt ymaginem
eius/ & caliphaam egipti regnā
tem psona machometi uiui missi
sut hñ duy/ s. caliphā & ypocrē
qui nō sunt mdicto plō/ et add
pit hic singulare p plurali/ s. ypā
p ypis sicut supra. uiij°/ uemit mas
ca grauissima/ & muscle. instanguis
ignis ardentis/ ep. manetes i mi
sidelitate descenderunt ad ignē
infernū et cētū occisi sunt/ sic
illi qui uenerunt ad impugnandū
cōtra regem ualdensium et patz
ep dictis hēt. Capitulum Vicesimum

Et vidi angelū descendentē
ingnāli & spāli septima
plagā. hic ḡre describit
ecclē p missas nouas & diuiditur
in duas/ qz prīmo describit hec
p missas post sequnas/ ita ergo pse
cucio silū/ et vidi sedes/ &c. dicē
dū ē qz prīma pte & sequēti impīe ex
ponūt aliqui/ de caliscto ypā/ &
henrico imperatore huius nūc ḡnte
qui cogente eo ypa sub mēmia
cōe anathematis renūciauit
cōsuetudini qua usi fuerūt im
peratores/ s. in uestiendi equos et
abbates & p baculū & anulū
p uecentos annos & amplius s.
atque karoli magni/ que pstas
et gaussa fuerat ab adriano ypa
in concilio rome celebrato ut
hēt in cronica signāti/ et sic ex
ponit ista lectio. et vidi angelū
i. ypam caliscti. tenētē clauem
abyssi/ i. pceptū expediendi qua
segregat quis a consortio fide
liū & cathena magna in manu
sua/ i. mīstrū mīme cerebrū &
s. latoz. in hoc sancto filii assistē

et apprehendit draconē/ i. roma
nū imperatorē & ligauit eū p
censurā ecclesiasticā ne amplius/
p dicto mō sibi usurparet ec
clesiasticā iurisdictionē p annos
mille/ i. p tpe regni quod curret
usq; ad antichristū. et pō hic mīt
de emēdatiōe p medet mīato sicut
p xpm̄ oz semores designat
unūsitas epos. supra ca°. iij°. et
signauit sup illū ut nō seducat/
i. sub pena excōicatiōis restrīgit
eū/ ne amplius se intromittat
de iurisdictione ecclastica/ ideo sb
dit/ et vidi sedes/ i. sumptuo
sitatis & impiatoriis districtas
iurisdictiones & sederūt sup eas/
unusq; episcopus ecclesiasticā iuris
dictionem. & alius quidem &c. ad
huius expōnī nō ḡsonat scptu
ra/ que sc̄z in eod versu. et aiab
decollatoz/ qđ exponūt de
p secutione saladini impia mīti
quam fiunt occisi. item de hoc
sathana alligato p mīltos an
nos dicit hic/ p & post hec oz
illū solui modicū tpe/ qđ ex
ponūt de antixpo qui tpe/ impia
lacabit pstas demonis ad de
cipiendū gentes. & ideo q̄ hic
dicit p sathana intelligi ro
manū imperatorē uī ec q̄ dicē
& p gnes mmīb expectata sepsecto
pter qđ exposito ista liram tāq;
impleta/ salua meliori iudicio
videt/ hec hēa melius expōni
de ypa pmacentia qui appba
uit ordines fratz mīoz/ et
p dicatoz/ p quoz doctrīnā et
p dicationem ecclia e quodāmo

renouata / et ptas demonis est
restita unde mitte demonu illu
siones que ante fiebat / cessauc
rut et hoc e ip dicit johannes
et vidi angelu / e ymorientium
ppm tui descendente de celo /
e de apice pontificali condescen-
dente sancto francisco et dmo
hnitem clauc abyssi / e ptatem ap
phendi dictos ordines ad rep
mendu ptate dyaboli et cathena
magna / e sm utriusq ordinis
mltiplicandu et appendit dni
conte / ip p ecc vita et doctna
ptas demonis e repssa et rep
mit usq ad antixpu tempus /
subdit et ligauit eu p annos
mille / quia tuc ptas eius lauca
bit. no subdit et post hec oportz
illu solui modico tpe / nam anti
xpus p secuda huius erit / respu
p scandalu p ecclesiam / s. indeco
thyrannos. hereticos. et sarracenos /
et vidi sedes / hic ponit xpianoz
renouata p secula / sm aliqui
exponit de p secutoe saladini
ut dictu e et m videt melius
expom de thartaris / qui anno dni
m°. cc°. xl. de tra sua ecclesie
mitas ptos tam xpianos / qua
pagranos / acciderut et sic dicit
et vidi sedes / e ptu regnu me
tropoles ciuitates / et sederut sup
eas / s. tartari eas subiicie no
sibi et iudiciu datu est illis / e
ptas mfaciendi homes sm de
mita illig tpis et annos decolla
tos ibi / hoc dicit ignu ad xpianos
ab eis occisos nome ihu
confitentes / et machometu qui
sup bestia dicit et legem eius
et mozes et cultu tutalit dece-
ptantes et vixerut vita gloie /
i anabg ceti vo mortuoz / q nu
ad paganos et infideles occisos
a thartaris no vixerut / s. vita
gloie et mortui fuerut i anabg
morte gehenne donec consumet
mille anis / e tempus equi no re
surget cu alijs in fine mudi
ut puniant simul i aia et corpe
hec e resurrectio prima / hoc re
fert ad illud qd predicat de equ
anis et vixerut / s. vita gloie
i anabg suis / que hystoria vita dr
hic tripla / scda vo erit qn re
surget mozpanbg gloriosis
et qz isti iam sut securi de sua
beatitudine qua ut hnt i aia
et postea habebut cu hac mor
lo subdit in his ha mortis / e pca
dederme no hz potate et erut sa
cerdates dei xpi / e coregnabut cu
eo cantate p ptia et regnabut cu
illo mille annis / hoc e usq dre
surrectionem finalem / et sic pz.
ip lo de gloria qua hnt sancti
ante iudiciu patet igit qualit
hec tria a principio xxiiij cap usq
ad locu istu pt expoui / ut iam
completa sumptis hec expo in
pa videt in pluribg et ego tanta
pms ip xxiiij cap dicit / ip p
bestia hnte capita vii mitras
rege egipti et p mulierem formo
sam regem turquie / et postea dicit
est ip unu de septem capitibus
bestie / s. septimu e rege turquie
qd dissonat precedentibg maxime
qz rex egipti et rex turquie
erant ad invicem inimici ut in
cal cap dicit est et ea sup pte
cap xxiiij ubi tangit de pace

sēcte sarracenice sub nōe ba
bylonis plura dicūt̄ ex quibus
videt̄ intelligi tactū eius de
structio ut cū dicat̄ cecidit cecidit babylon magna ⁊ facta est habitacio demoniorū ⁊c sicut exco
p subdit̄ postea ut una die ve
nient plage eius mors ⁊ luctus
⁊ fames ⁊ ign gburent̄ item
exco p postea subdit̄ deus
tā hanc impetu mittet̄ babylon
⁊ ultra iam nō inuenietur ⁊c ex
quibus videt̄ intelligi de structio
totalis hm expositorem dictam
cui tm sarracenī remanserūt in
terra egypti ⁊ turquie que tūc
nō fuerūt p sopianos acquisita
nec etiā postea ꝑ solū una pūs
syrie ⁊ iudea ⁊ in ꝛ ista pdi
derūt sequam p maiorē pte que
saladin qui p octoginta annos
postea sopitemis fuerūt occupa
tā ⁊ postea illā que remanserat
acquisiuit scz achaad ⁊ qual
⁊ queda alia fuerūt a sarra
cenis hm de structa ⁊ ptim
possessa sicut̄ p postea scz tūc
ex pō de baldewino rege ⁊ ma
quiere eius dyademata multa
p alias ciuitates regias q̄s
acquisiuit videt̄ mgr dictum
ꝑ regnū eius nūq̄ sic occupat
q̄n remāserit sanis pluribus item
quod ibidem subdit̄ hūs nō
scripsi ꝑ nec nouit n̄ iste quia
nome ducis regis ⁊ eog q̄dā
cōes sunt̄ alijs nate talis ex
occultacio nouī videt̄ quemlibet
tm dūs ꝓfonis aggr̄ nemo
nouit filiū nisi pat̄ nec pr̄z
quis nouit nisi filiū ⁊c ꝑ q̄d
hec tm nō videt̄ intelligi de

rege baldewino ꝑ tm de expō
unde subdit̄ et verbum nō
eius verbū dei ꝑ nō quem
sali filiū mdūmb ut ꝑ iohes
dūs verbū caro fm̄ ⁊c sicut̄
ꝑ subdit̄ hz in vestimēto suo ⁊
in femore suo scriptū rex regū
⁊ dūs dūnantiū de quo exp̄o
ad lram a sanctis ⁊ doctoribus ca
tholicis item illud q̄d ibidē
expō et exacta qui sunt mecla
sepulchrum ⁊c q̄d exp̄ositū est
de templarijs ⁊ hospitalarijs
nō vi bn dictū nā ista victoria
notabilis que ibi dēscribit̄ fuit
ano q̄nto regni baldewini ut
dictū ē sup̄ qui regnare cepit
ano dn̄i mo cco lxxxo vo templa
rios ⁊ cyrbatos ano dn̄i mo cco
xxvim et exemplo templariorū
hospitalarij ceperūt ⁊ armis
exercere licet ante eos fuisset
instituti ut dicit equus achonēs
tūc tpe ⁊ sic nō vi ꝑ fuerūt
in exercitu baldewini regis qui
regnauit xxvim tm ut dicit
ibidem achonēs cuius tūc tpe
hec hm exponem pdictū anna
lista dictis tūc captus huic
libri ab anno ducentesimo ⁊ amplio
fuit impleta ut ꝑ exp̄ dictū
lra vō sequens ⁊ mediate exp̄
ponit ab anno de tpe antichri
sti q̄d autē de statu ecclie ꝑ tūc
ad ingentia intanto mēme
dia tpe tū adueta ad hoc ānō
sequi nō appeat ꝑ ipsum nichil
scripserit jacobes nō vi quemlibet
maxime cū dicat̄ omnē a doc
toribus ꝑ johannes in hac libro
scripsit notabilia ecclie exacta gesta

usq; ad mundi finem p hec & plura alia q dici possent exte exposi pdicta videt michi salubrius melius iudicio p tota hec apia usq; ad loca ista no sit impleta et p no sit ypheta nr̃s silus ypherte nolo de futuris aliq; dicere/ nisi illud a spiritu sco tit dictis scor̃ et doctor̃ autenticor̃ elicia pt p q̃d exposicionem hec dicte sapienciarum dimitto et vñ cui h dns michi dedit intellectum libenter alios emulandum et cu q̃sumati/

Hic desinit p secunda antichristi de qua sacra scriptura & sct̃a loquit̃ plurib; locis/ cu dicit et cu consumati fuerint mille anni/ et cius erunt usq; ad tempus antichristi solvet satanas/ cuius pena finit restata p xpi iudicatorem et eius passionem et apl̃or̃ & scor̃ pdicatorum doctrina & relegabit̃ antichristus tempus/ no fallit̃ et seducat gentes que sunt sup̃ iiior̃ angulos tre/ & de omib; plagis mundi aliquos ad hebitudinem antichristi seductos a suis pdicatorib; diabolo cooperante medantib; signis pharaonis thessalonicensis/ sicut evangelium olim fuit publicatum p apl̃os dno cooperante & firmante sequentib; signis veris ac veris/ gratis & magnis/ p quos qui intpretat textum intelligit antichristum qui est demonis habitaculum p magos qui intpretat detractio intelligit ad hentes antichristo sedulitatem fuit plenius exercitatos et congregabit eos in/ plium/ contra ecclesiam fidelium et attenderunt sup̃ latitudinem tre/ ad cogendum omnes antichristo obedire loquit̃ in hic de futuro p modum preteriti p certitudinem ypheticum/ q̃

sequitur fit in ypheticis et cinxerunt castra sanctor̃/ & civitatem dilectam/ & ignem q̃ descendit a deo de celo/ & devorabit eos/ et diabolus qui seducebat eos/ p tuit restituet stagnum ignis et sulphuris ubi et bestia et pseudo ypha/ antichristus cruciabunt die ac nocte/ in/ & sine fine p hac autem q̃ hic dicit et circuierunt civitatem dilectam & descendit ignis/ p q̃ palpes no lo hic determinare ut voluit aliqui dicit/ p no venit exterminari istum a supranis habitatoribus abscedisse/ nr̃s ignis de celo descendens cor̃ exercitu devorasse/ et vidi thronum magnum/ in quo sedebat iudex/ cuius a cuius pnie fugit terra et celum/ et locus non inventus est eis/ et vidi mortuos magnos & pusillos/ p̃ sicut de apl̃is fit mentio/ & aperti sunt libri/ s. q̃ scripta erant in eis secundum opera eorum/ que fecerunt in hac vita/ et mare dedit mortuos qui in eo erant/ et mors & infernus dederunt mortuos suos qui in eis erant/ et iudicatum est unusquisq; secundum opera sua/ et infernus & mors missi sunt in stagnum ignis/ hec est mors secunda/ et qui non est inventus scriptus in libro vite missus est in stagnum ignis/ hic finit apocalypsis

ert nota nt sic appet omib⁹ iudicant⁹ iustitia ⁊ alius liber aptus ē qui ē liber vite ⁊ hic liber idem ē q̄ p̄destinacio dr̄a ⁊ dicat liber mettha⁹ eo q̄ in ea repiunt⁹ expresse illi qui ordinati sūt simr̄ ad q̄ sequē da vita ētn̄ qui liber aplet⁹ t iudicio quos tūc applebit mat⁹ qui sūt ad beatitudinē assumēdi et qui nō ⁊ iudicati sūt mor tui ex his que scripta erant i libris s q̄ scripta ep nō solū iudicabit⁹ sm opa ⁊ dicta q̄ eciā sm inuencões meditones ⁊ cogitata ⁊ dedi mar̄ mortuos hic ⁊ quid fiet an iudicii quod p̄cedet resurrectio mortuor dicit hic sēbat post ⁊p̄ scripte insacra scripturā pulo facta postea narrauit resurgent autē tam de mersi in mare q̄a in arida mor tui ⁊ q̄ morte hic designat⁹ aut eciā i inferno detente reddibūt ad corpa dicit iam sūt mortue mortē culpe ⁊ ethernē dicit hic ip̄ inferng dedit mortuos suos ⁊ iudicatū ē de singulis ꝓ pectas ē eis ip̄ dictū ad mar tyrū assercōm ⁊ infernus et mars missi sūt in stagnū ignis t i penā ethernā ⁊ p̄ morte hic mat⁹ dyabolj cuius t vidia mors intrauit in orbem t̄rr̄ ⁊ sic dicit sol caligo effectiue ⁊ nō sequa lit⁹ demones cū sūt i mortales p̄ inferni autē intelligūt⁹ p̄ter hos damnati ut de mō nibus sit cū consentiūt eis malum sic assūciabūt⁹ impenis ac pena ⁊ re maledicti i ignē eternū qui spū tus ē dyabolo ⁊ angelis eius ⁊

Et vidi celū nouū xxi
de sequēs finali iudicio hic gnr̄ describit⁹ celū status post iudicii ⁊ p̄mū in gnali p⁹ magis inspali ubi et venit⁹ ung⁹ terra p̄ma p⁹ p̄dict⁹ phās in uisuacōe mūdi spūalis d⁹ ⁊ et vidi celū nouū et terrā nouā ⁊ p ista duo intelligūt⁹ elemēta media ignis aer tra et aqua oīa i nouabūt⁹ ⁊ in melius mutabit⁹ ro subdit⁹ sm eni celū ⁊ p̄ma trā ablat⁹ ie nō est p hoc intelligend⁹ q̄ mutat⁹ essēt sūt ꝙ ea maniēte nīlozabūt⁹ inpalibiliter⁹ ⁊ spūaliter⁹ suis ut claritate dyaffanitate Dyaphoneitate et subtilr⁹ ⁊ totū cedet ad glo riam elector⁹ qui ep̄ creaturis laudant eū ⁊ ego hic ꝯ Io hannes describit⁹ i nouacōem hui ne nature ⁊ spūū ad electos d⁹ vidi sanctā ciuitatē urbē ⁊ clar⁹ sanctitatem p̄ sca ciuitate vni uersam nouam spūū ad corpor⁹ gloriam corpa enī scōr⁹ que nūc sūt corruptibilia grossa ponderosa ⁊ obscura resurget subtilia agilia ⁊ clara ⁊ quia hec fiet p̄ gloriā aīe⁹ ad cor pa reductōne deo subdit⁹ descendēte de celo p̄d⁹ aie bene descendent de celo empyreo ut corpa resumat⁹ ⁊ i iudicio ꝯspexint ades p̄sentē deitatē ⁊ corpus ades subdit⁹ sicut ip̄s sanctis ⁊ audiui hic trio de scribit Iohannes finalē q̄stionē ⁊ p̄o spūū ad electos ip̄o spūū ad reprobos ubi tm̄ dicit⁹ auct⁹ ea sm̄ dicit ⁊ audiui vocem

magna de throno/ s. dñe maiestatis dicentem ecce tabernaculu dei cū hoīb/ i. habitacio dei cū hoīb/ mīsterialibus/ ep̄ ut ha bebit semp̄ cū p̄ntem p̄ q̄ta visionē & p̄fatōn fruicaem & ep̄ p̄ hoc excludit omne malū culpe et pene/ ideo subdit/ et mors ultra non erit/ ic̄/ q. p̄na aliquē/ nam in etna militante que dicat tēp̄ tribꝰ ihrlm̄ ista fuit & erit usq̄ ad iudiciū/ et dixit qui sedebat in throno/ s. deus t̄m & unus ecce noua facio oīa/ s. celos & elementa & claū corpa/ ut p̄z ex p̄dictis/ et dixit scribe/ ī/ ad mīs formacem ecce & dixit n̄ frustū est/ i. q̄ sūmatū & gau dii electoꝝ/ ego sū alpha & o/ q̄ exposuit cū subdit i. p̄nci piū & fīnis/ Alpha em̄ & p̄ma lītā greca/ & o ultīma/ de hīs em̄ & p̄nm effectuū aquis oīa p̄ ducūt & fīnis inquē oīa ordinat/ ego sitienti/ i. debito mo de sitienti/ dabo de fonte aq̄ vīue/ i. p̄tinacem vite bre gratis ducet em̄ hītes gram merentur dignō dignō beatā vitā t̄m ipsa gratia p̄ quā fiunt opa mītoria de dignō gratus deus aliquā gra ia nō esset gra ex hui umat/ carnē mudū & dyabolū possidebit/ hꝰ hēditate ꝑpetua/ et ero illi deus/ dans glozam & ipe erit michi filiꝰ p̄ assilatōem p̄ fatōn p̄a johannis hīc ca/ cū aperuit sēles ei erimꝰ/ ep̄ videmꝰ cū sēcuti e timidis/ aūt/ timore humane mudane/ declinantibꝰ ad p̄ca mortalia/ et in eis p̄severetibus & incredulis/ i. iudeis sa racenis/ et ceteris fidem catho licam respuentibꝰ/ execratis/ reū tentibꝰ ad p̄na eternā post ea/ q̄ doctoꝝ/ sicut ca nis ad vomitū/ et hyrmidis/ feta ut volutare delibata et fornicatoribꝰ/ ic̄/ p̄ fornicatoꝝ intelligūt ceta carnis vicia & venefīcos/ i. magis & sorti legis/ et ydolatris/ cultū deo debitū ebnentibꝰ creaturē/ et omnibꝰ mendacibꝰ/ mendacio p̄mios so/ & p̄ hec vicia intelli guūt oīa alia vicia mortalia p̄ illoꝝ/ i. retributio eīt/ stagnū ardenti/ i. in pena ethēme que dicat mors & vite/ hic q̄m̄ describit status post iudiciū magī mīstalis/ & cicm̄ t̄n/ ep̄ aliqui exponunt aliter de tempe ante iudiciū & eam ante aductū antixpi/ quod mi tūt ondē ex hoc q̄d dicit mīs sionis ea/ qui nocet nocuit adhuc et qui immundꝰ est sordescat adhuc & iustus iustificet adhuc/ quo ſt iudiciū vero no erit tempꝰ nec locus mutandi igit̄ ep̄ p̄ amictu hic in traductu intelligit̄ p̄macenig ipa trīg qui approbant ordines sacros moꝝ & iudicatoꝝ/ qui dicūt hui ciuitas ihrlm̄ nauq̄ ſm̄ i. p̄ut eam fecit qui ad iuuat a fine ꝑ ciuitas firma dnō em̄ ordines ad idem opus sunt ordinati/ s. ad pdi cacem euāgelij dicut igit̄ ep̄ fundamēta huiꝰ ciuitatis

sue bnis fratrasius & dominus
hoz ordinu fundatores / dicit
tn i mo dubdenario hec fida
ip sue on apl'oz imitatrices
ouis vo regular' observancia p
cepta & statuta pont' vo religio
nu ingressu / qui dicit ad mo
orbis ptes ma eo oby mudi
prohg aliqui ingredie istas re
ligiones angeli vo impiis eo
istentes sue mistri & pdores p
uinciales / qui p se ut alios re
cipiut ad ordines venientes
& sic alia hic dicta ad aptat
qd suu ppositu put pnt fuer
aute hec expositio salua pos
in aliquo ppo mistico / no tn m
ppo tali sicud credo / p[ro]p[ter] ip dicit
hic q angelq hic introductus
dicit jahem / d' vem & onda
tllu / hic / qd no pt verificari de mo
nasio ipo / cu post jahem fuerit
p mille anos & complio / tem q
mpsa dicit de hac ciuitate
et templo no vidi in ea / dia
aute ordines ecclias hmoi
q sub dit' / et ciuitas na egyt
sole neq luna / et passea / nec
intrabit in eam aliquid com
quinatu ab homatoem faciens
et mendaciu / dicti vo ordines
indiget illuiatoe solis & lune
nec oms introeuntes fuit i mandati
ne oms bn meantes p seuerat
in bono & mlti fuit deposite
& pessimi vnde dicit augustin⁹
dicit no inveni meliores hijs
qui in monasteriis pfecerut ip
que & prima alia que posset
induci cont expositoem p̄dicta
ingenu dicit eam ad hoc
ee videt' in q ciuitas hec
descripta est vbi supna vnde
post p̄missa verba de ingressu
huius ciuitatis sub ditur nisi q
scripti sut in libro vite & agni
hij sue predestinati / qui ibidem
supna ingrediut & nulli alij
et ideo sicut iam p̄misi hic
describit & ecce spiritus triumphat
magis in spali & diuidit ingentes
hm ptes eius ordines / que pa
trebit psecutoes & describit autē
hmoi quo ad situ sublimie p
mittit in psona alloquens bn
jahem / eu dicit & vent vnq
de vij angel' / &c / p hoc em
intel' bnis jacobi / qui supra
vnus eo dictus & vnq de septe
angelis hntibus phialas & p
cessit bn jahem in gloria
ip qd ex dei voluntate potuit
ei revelare secreta celestia
vem ondam tibi ponsam / i
dibidem supna / ut dictu e mpn°
ea / que dicit vxor agni / mo
spali / p quigit ei inseparabilit
& eternalit no sic alute ecclia
militans que cessabit in fine
mudi sicud mpsum ad uemte
figuratio sicut em lex vet⁹
in pscia fuit & signum respectu
noue legis sic ecclia militans
respectu triumphantis cuius sta
tus omo p finis / incipiet inte
surrectoe ignali / ex tuc em e
lecti separabit a reprobis / & erit
tua & corpe p fectis beatis re
surget / em interpibus gloriosis
ip aue gloriam ad corpus reas
sumendum & suscitabit me in ipsu
hoc dicit ad ondendu / ip no videt

tuc gloziam electoz ꝓ ut eit
inse ꝙ in aliquo eoꝝ reputa-
te ſ. manducate que inſra deſcribit
quā vidit ymaginaꝝ viſione et
eius ſignificatem intellexit / alit
nō fuiſſ viſio ꝓphetica ſicut de
clarat fuit diffuſig mſn̄o lib̄
damet i monte magno & alib̄ /
ꝙ que de ſignat celū empireū
quod ſcōꝝ ſcāꝝ & doctoꝝ eſt
locus & in eoꝝdē ꝙ ſicut ſu
pmuc / et ondit medius / ic ḡm
deſcribit ḡitū ad pulchrū aſpec
tū / ait dicit ciuitate ſcām / ſ. ſu
pnam deſcendente de celo / nā
aīe bte deſcendut ad reſti-
muda eoꝝdē & gmcand eāb
gloziam / ut dictū e ſupi i pn̄o
ca & eāa ibi incipiet ſtatꝫ
ꝓſtus beatitudinis electoꝝ / ut
eāa alt̄ expoīt / q̄ beatitudo
celeſtis nō ſit ab electis hoīe
inſi plus qua dāmat ad eāb deſ-
cendat in ſpiritu / nā dōnus gracie
ꝙ quod efficiūt digni vita
bta e queda mchaaīs & gli-
ficatio glozie ꝙ qđ in oꝛone
dīmta ḡa petitio ponit / adue
niat regnū tuū / i. ad nos ue
niat / ꝙ. nō poſſumꝰ venire ad
ipm̄ niſi plus ad nos veniat
ono dicto henitem claritatem
dei / ꝛc / nā claritas bteꝝ ḡitū
ad gloziā aīe & eāa coꝝpib̄
& queda ꝓticipatio dīne cla
ritatꝭ q̄ qua bti ſilu gſoꝛ
mant̄ ſa patue nīe dcmq ḡm
tū appuit ſiles ei erūq / et lūn
eig ſile lapidi preioſo / i. qui
dicit̄ lapis p̄cioſus ſm̄ poſt
in / ttre ponā in ſyon lapidem

ſumū angulārem electū pcio
ſū / inbeatitudīne naīz celeſti
ꝓ gloziā coꝝpis / et dic gſoꝛ-
mabūt̄ hoī bono ſicut mēbra
capitī tamē lapidi iaſpidis
ſicut criſtallū / nīt caſq̄ e / et
naūt gnīb̄ ḡm acceptacem vtiq
quoꝝ / q̄at autē copt iaſpidi
tū ꝓp plitate coloꝝ & mꝛo
ſunt tres nature / ſ. dīna / & aīa
intellīua / & coꝝpo / tū ꝙ. iaſpis
gſoꝛtat viſū / & bti delectant̄
i viſione xpi / nā aſpectū ſue
deitat̄ reficiūt integ & aſpectū
ſue humanitat̄ ex tig ḡm qđ
dicit dauid expones / dlud ya
e / ingrediet̄ & egrediet̄ et
paſcua inueniet̄ ſicut criſtallū /
quod valet contē ſitim & ardoꝛē
cupiditatis / ſo ꝙ temnit vicoꝝ
pauptatis / et habebat / ſic ḡm
deſcribit ſupna ihrlm / ḡitū ad
ciuitatis edificiū & ꝓmo i gnāli
ſo magſt̄ mſtali / ilū et qđ lo
quebat̄ mecū / tra dōnū dicit̄ et
habebat murū magnū / i. ſpiſſū
& altū ꝙ qđ de ſignat ſecuritatē
dīne ꝓtectionis / que maxīme
reluceat in ſtatu ſupne beatitu
dīnis / qua nulla hō / ꝓ comitte
hūiem ꝓtatis xpi / que ſunt ab
ſuaceb mandatoꝝ ꝙ quas bti
ingreſſus ad beatitudīnis ſtatū
ait / ego ſū vīs ad vitā ingredi
ſua mandata / et ideo ſunt xpi
porte / nā obſeruatio mandatoꝝ
tū duobꝰ ꝓcipue caūtat̄ ſunt
ad vitā ingredi / & imꝛtūs an
gelus xpi / nā dūc electoꝝ de
ſeruit ad celū ꝓ miſteriū angelo

luce xxi° factu est aute ut mane
ret medit7 7 portaret ab angel
in sinu abrahe 7 nota sgta q
sut nota xp̃i tbuu filioꝝ isrl
i· om̃ fideliu qui mdisse ne ad
mittit ad regnu sine acceptione
psonaꝝ /ab oriente portis tres/
olim ep̃o7 orbis stitit colligit
electi/ intrates jamais padisi
/diuit aute portis tres/ ad quat
orbis ptem p̃nãpalem nam m
fide trinitat recipiut electi
ad gloriã celestem· 7 murꝰ ci
uitat hens fundata xp̃i/ i· xp̃i
articlos fidei /nam sm q diuit
apls heb xo fides e substãa sper
dar rez/ i· bonoꝝ celestiu/ que
sut res sperde 7 in hac diffi
nitõe fidei accipit substãa p metho
nime fiue fundameto eo qd
fundameta 7 metho aiaꝝ/ q fide
uõ formata inchoat beatitudo
celestis i nobis sicut plenius
sunt dicta heb xo cap/ 7 i quib
xp̃i nota xp̃i articuli fidei sut
de xpo /eo p timetes ad eiꝰ
dilitate 7 sic ad eiꝰ humanita
te 7 hec sm ordine distinctaꝝ
articloꝝ /quauis aliqui distin
guat xp̃m articulos fidei uñ
de trinitate 7 uñ de humanitate
dicut aute nota apls i quib
fundamet/ sgta /qz p̃o publica
uerut fidem xpi p̃dicando 7
p ipa moriendo/ 7 et qui loque
batur 7 hic gre describit edificium
ciuitatis celestis magis mystice 7
ptime prosequit intentu/ d/ 7 et qui
loquebat mecu/ s. angelꝰ hꝫ
lebat me sticam hanc ridimeam

auream/ i· silem arundi i siga
/qz nõ posset aurea ee 7 tm a
rudo uã ut metiret ciuitate/
qntu ad spacia intra muros
contentu 7 portas eiꝰ 7 murꝰ/
qntu ad eiꝰ altitudinẽ /nam
habita mẽsura spacii intra
murꝰ qtenli /licet mensura mu
ri· nam interio pes muri et
dictu spacii q tigunt/ et ciui
tas in quadro equilatas posita
est/ i· disposita respõdẽs eo eo q
subdit 7 longitudo eiꝰ tanta
est qnta latitudo/ qd nõ posset
ee nisi quadru esset equilater
p hoc aute intelligit quadratura
imo virtutu cardinaliu 7 que
maneat imperia sm doctores
catholicos tm sm alios actus
qua in via nõ actus prudẽ
est ibi nullu bonu deo ponẽ
ut equare fortitudinis autẽ
deo firmissime inherere apti
uõ nullo de fortu naufragio de
lectari iustitie deo subditu ee
/et mensio est/ qnte exequit
portu 7 p̃ qntu ad ciuitat
spacii p̃ qntu ad murꝰ ibi /et
mensilis e murꝰ/ tertio qntu
ad fundamenta i fundameta/ quo
qntu ad portas i 7 xp̃i porte/
circa primu dicit· et mensus
est ciuitate/ i· spacii ciuitatis
p stadia xp̃i milia /nõ pt m
telligi /q ista xp̃i milia
gtineat totu spacii ciuitatis
et patet /nam illud spacium
ee quadꝝ equilaterꝫ /ut dictu
est/ xp̃i aute nõ e nisi q̃dratꝰ
dicit aut quadratꝰ mus/ qui
ve sulteret ex ductu unius mu
semel in se ipm sicut ex ductu

binarij in se ipm resultat qua
ternarij nā bis duo sūt qtuor
ter ta nouē. quat quatuor ff
xvij. et sic ḡm ꝑ quod patet
ꝑp mīt ij. et xvij nō ē aliqs
nūs quadratꝰ et ideo si stadiū
ciuitatis esset xvij miliū sta
diorꝫ ꝑfecte nō posset ee quadꝫ
equilaterꝫ. ꝑ quod dicendū est
ꝙ ista xvij milia stadia men
surāt vnū latꝰ huius quadrī
ꝑ quē totū spaciū ḡtinet duo
decies xvij milia stadia. q sūt
in vniuſo ccclxxiij milia stadia
et ē nūs quadratꝰ resultans
ex ductu duodenarij in se ipm
hic autē nūs ḡtinet nouies
xvij. cū igit vnū stadia seu
arū miliare vnū et duo mili
aria leuca vna sē ꝙ ꝓdictā
ciuitatis spaciū ḡtinet xxviij
milia miliariorꝫ et xvij milia
leuctarū et quod libet latꝰ muri
duocenta milia stadij et totus
eius ambitꝰ xlviij milia sta
dia ꝙ nūs ponit quadratꝰ
equilaterꝰ nō tm ḡpunctat hic
ꝓfunditudo muri ꝑ tm superficies
miteiorꝫ. ut patet ex ꝓdictis
Hæc autē stigmat magnitudinē
lateris beatꝰ ihm ꝙ dicit beatus
iiij°. Et vidi quā magna ē dos
dni dei et mgens latꝰ passus
nūs cubi ꝛc cū celū empireum
qđ ē latus beatꝰ ē ḡ mēsu
rabilis maiꝰ quā ciuitas hic
de scripta nā in hac libro maio
ra ꝙ mīa frequēt signāt sic
sup. mo ca. ꝙ xxviij. semies
intelligit vnūsitas ēpti. que
est multo maior. aut dom sūt ibi

longitudo et altitudo eius. ſ spa
cij equalia sūt et de longitudine
iam ꝓbꝫ ex dictis. nā spaciū qua
dꝝ ē equilaterꝫ. de altitudine
vō q̄tū ad murꝫ nō sit hic
mentio ꝑ postea ꝑ de altitudi
ne spacij qđ accipit ihm altitudiꝫ
montis inquo describit hierusa
lem sita ihm qđ dicit sicut eam
ca°. et suscitauit me in spū i monte
magno et alto et ondit mihi
ciuitatē ꝛc. et ihm hanc altitudo
huius montis ē xvij milia stadiorꝫ
sicut longitudo spacij et eius
latitudo ut ꝓdictū est. et
mensus est. hic ḡm agit de
mensura murorꝫ. cū dicit. et
mensus ē muros eius. et licet
ecce vnus murus. tm dicit muros
in plāl. ꝓp q̄tuor eius latera. seu
cui ꝓdictā metitudo nā. c. xliiij.
cubitorꝫ mēsura humana. et accipit
do cubitū humanū. qui ḡtinet
pedem et dimidium. ihm vnam
accepcionem. ſ. a cubito brachij
usq̄ ad manū. ihm aliā vō duos
pedes. ſ. a cubito brachij usq̄
ad sūmitatē digitorꝫ. ex quo
patet. ꝙ nō accipit hic mē
sura longitudinis muri ihm
suū ambitū. nec eadē ihm latus
vnius qđ murus hēns. iiij°. lata
et qualz longitudinis c. xliiij
cubitorꝫ. nō posset claudere spa
cium ꝓdictū nec eadē ducedecima
eius quidem nec minima ſ vnius
stadiū quadratū. nā vnū sola
stadiū ḡtinet centū xxxvj pas
sus et quilz passus qnq̄ pedes
et ꝙ qnus vnius stadiū quadratū
ḡtinet cc. xvij cubitos et dimidium.

quadratos ſm maiore acceptā
ſtadii cubitū / ut ꝑz ex ꝓdictis
Et ideo dicendū eſt ꝙ hic acci
pit mēſura muri ſm eius
altitudinē / que ē multo maior
quā eius longitudo / cuius men
ſura acceptā ſm mēſuram ſtadii
cuius qlz latꝰ ē longitudo mil
lium ſtadiorū Et ꝓ gnō
quod ꝫ latus muri eſt ſm gtiquat
ſtadiis in ꝓte intellecta / ut ſupi
dictū eſt ꝓ qđ hic tractatur
longitudo mīs muri mēſura / ꝙ
ſufficienter hēt ꝓ mēſura ſupi
dictū ſtadii contenti / dom ē
autē ſupi ꝙ ꝓ mur intelligit
ſecuritas beatitudinis / ꝓ quod
eius altitudo dicit ē olim cu
bitorū / qui ē mīs quadratꝰ / ut
dictū eſt ſupi Et ſigit ſtabilitatē
beatitudinis ſicut cōſtat ꝑ dictū
firmit̄ ſtat inquolz latē / qđ
qđ ecia vtroſꝫ gꝓat quadra
tus qđ ꝛ / mēſura hoīs que
ē angeli / ꝙ hac de ſignat ꝙ
hoīes electi ad equalitatē an
gelorū aſſumūt̄ ſcdm̄ / erūt
ſicut angeli dei in celo / Et cū
ſtructura muri eius ex lapide
laſpide / ſicut dom ē ꝙ murꝰ ī
telligit ſecuritas beatitudinis ꝓ
laſpidem vō ipſe xp̄c / ꝓ qđ mu
rus dicit̄ de lapide laſpide
nīl ꝑ xp̄c ē ſecuritas beatꝰ
ſ quo nō ꝓnit̄ ſuite nec auelli
ꝑ vō ciuitas aurea ſmudā / cui
tas autē ꝙ eſt ciuiū vnitas Et
ſic ꝙ ꝑ quam īter ſanctas beatꝰ
ꝙ aurꝰ vero qđ celis metallis
eſt ꝓꝑioſiꝫ / intelligit caritas
que ꝓpꝛijs dei donis ē do

mi excellencia / ideo dicit̄ ꝑa
vō ciuitas aurea mundū / nā ſan
ctis ſupnoꝝ ciuiū vnit̄ fer
uentiſſima caritate ſm ꝙ dicit̄
ipſa ſupne mīs gaudia ſūt
que ab aliquibz dicit̄ ee bti
gregorii / ab alīs hugonis de
ſco victore / ꝛ magna ſubdit̄ nec
lingua hic nec ſensus nr̄ ſtatus
nec tot hoſtiū ſꝫ vna vox le
tantiū / vng ardor cordium
ſmle vitro mundo / ꝛ puro ſic
vitru qđ recipit lumen / nō
ſolū exterioꝛ ſꝫ etiā interioꝛ ꝙ qđ
ſigit ꝙ ſanctas beatꝰ in reſur
rectōe penetrāt̄ cū luce ſpūc
interioꝛ ꝛ exterioꝛ ꝓ gloria corꝑis
ꝛ aie Et fundamenta / hic
ꝙ nr̄ de ſcribit̄ ciuitas ſupna
quātū ad fundamentū / cū dicit̄
Et fundamenta muri ciuitatis
ornāt̄ lapide pretioſo ornata / ut /
ex quo patet ꝙ nō accipit̄ hic
fundamentū illius quod in edifi
cijs abſcondit̄ ſubtus / nam
tale ornamentū nō ꝫ locum
ꝫ accipit̄ ad ſituandū mēnia
inſecabilis edificij / que tm̄ apparet
ſupi tam / et fundamentū ſimu
ſicut jaſpis / dictū ē ſupi / qđ
ſm̄ articuli fidei intelligunt̄ ꝑ tot
fundamenta īnt̄ vij articulos
primarios ad ꝓpm̄ deitatē ſpectāt̄
ē de vnitate dei qui ē ꝓmꝰ
credendus tollendi errores va
rios gentiliū plures deos
ponentiū / ideo ꝑ jaſpidē de
ſignat̄ qui oculos pure gratie
ſuis acuit ꝛ ꝛoborat / ubi dicit̄
libro de ꝓpꝛietatibz rer̄ / ꝛ dicit
ꝓmit̄ ꝓphetarū ſequentiū lapidi

hm q̃ mſcō assignat / ſcdus sa
phirus / ⁊ cdus articulꝰ ē detri
mtate p̃ſonæ / cuiꝰ fides ~~aug~~
augmẽtat cꝛpꝰ. dcīt missi
tu / q̃ p̃ius erit in una gente
modica judeoꝝ / ⁊ nō p̃ fidem
tmitatꝭ p̃dcam se extendit ad
multitudinē gentiliū q̃ soꝝ / so
sigīt p̃ saphyr / qui cꝛpꝰ hu
nā vegetat et mtēꝰ mēbra
q̃fuat / ttius calcedonius / cuiꝰ
autē articulꝰ ē de q̃ cātatꝭ
q̃ soli deo quemit / ⁊ valet fi
deb huiꝰ articuli gē de mōtu
illusionēb / ut nō adorent sic
cātores nō sigīt p̃ calcedoniū
qui valet gē illusiones demo
nū / ⁊ vtutēb q̃fuat / quartus
smaragdus / cuiꝰ autē articu
lꝰ est de q̃ sanctis p̃ quiꝰ
que curat aspu pcā mortalib
et dat vbā p̃suasibilia ī oīe
de uota. nō sigīt p̃ smaragdū
qui valet cont mortu caduū
et in cuiꝰ dat vbū p̃suasiui
spūs sardonyx / cuiꝰ autem
articulꝰ ē de q̃ resurrec
oīs cꝛpm / cuiꝰ fides hmdi
facit ⁊ pudicā cogitatoēm / in
sēdo q̃ cꝛpꝰ nr̃ cꝛruptibile
ꝛ̄ mortalitē ad glām resurgāt q̃
dz teneri in huiꝰ gestu / et
aspatu vōe mortalitatib p̃mus
et mūde vōe glorificatoīb fuīe
p̃ q̃ sigīt p̃ sardonicē / que
facit hmōdi ⁊ pudicā. ⁊ sextꝰ
sardius / cuiꝰ autē articulꝰ ē
de q̃ glorificatoīb / cuiꝰ fides
gnāt in aūd gaudiū ⁊ q̃ vel
lit timere / ⁊ p̃ cogitans glori
ficari nā timet p̃ q̃ mori

ꝛ̄ cētꝝ alīs gaudet ~~septimꝰ~~ cui
vas aderūt hyacīd et cꝛysopra
sus et eicauerūt nōmē virī
tanq̃ malū meritēs p̃ me
gaudere ⁊ exultare q̃m mer
ces vbā copiosa ē in cēlis / deo
sigīt p̃ sardiū / qui gaudiū ac
cendit ⁊ expellit timoꝛē a
⁊ septimꝰ ē crisolitus / q̃ mus
articulꝰ p̃tinēb ad hūanitatē
xpi de q̃ nāte ⁊ natiuitate eiꝰ
ex virgine / cuiꝰ fides q̃fortat
nam hūanam īcōcussē p̃
ūbo vitā / ⁊ valet cōt timoꝛes
noctnos visꝰ / eo q̃ nato xpo
ī nocte medio dixit angelus
pastoꝛib / nolite timere. luce ij°
et ibidē subdit / gloria īalis
simis deo ⁊ mīa p̃ce hoīb
bone valūtatis / deo sigīt p̃
crisolitū qui q̃fortat mētem
⁊ p̃ q̃ nam hūanam p̃ intel
lectū ab alīs animalib distinctā
q̃ mēte / ⁊ expellit timoꝛes
noctnos octauꝰ beryllus / q̃
articulꝰ ē de passione xpi mor
te eiꝰ / ⁊ sepultura / cuiꝰ fides
in victū reddit ī tribulatoīb
huiꝰ mundi ~~sicut petri iij°~~ / xpo
mortue passo / ⁊ vos eadē cogi
tatōe armamī / deus sigīficat
p̃ beryllū / qui cont lites reddit
ī victū et mīe facit ⁊ lucrū
nū / nonꝰ topazius / cuius ar
ticulꝰ ad hūanitatē xpi p̃tinēs
ē / de descensu aūe eiꝰ ad mortuos
cuiꝰ fides valet gē pecta dē
monib ī sēdā ⁊ p̃ hunc descē
sū sunt spoliati ⁊ p̃stab cor
dīminuti / deus sigīt p̃ topa
sium / qui valet gē mām ⁊ cont

lunatica passione / que sepe
p demones vratos gpetat vel
augmetat. De comu crisapassu /
qrto vo articulus e de rrne
xpi / que e ea me resurrns
fluxe. p quod fides eius valet
he ecerupnam corpis et ave
p pam carnale. nam aus cor
rupcio tollet imone ideo sigt
p crisapassu / qui valet contra
lepm. Unde comu sacmetus / qrto
articulus e de ascensione xpi
in huanitate sup / naq fides
dat vigore fidelibus ut ipm
sequat tamq eius membra
glorificet in. Que sursu sunt
querite ubi. p qd sigt. p ia
cinctu / qui dat membris vigo
rem. et salutiferu fructu facit sa
pientem. Duo de comu adventu /
septo articulo e de adventu
ad iudiciu / inquis appebit ipse
in forma huanitatis gloriosa
cuius fides reddit hanc solli
citu et vigilem / ut in illo tre
mendo iudicio de factis dictis /
et cogitatibus suis / possit red
de vocem. Io sigt. p dominicu /
qui facit vigilem et repellit
mala cogitacones. Est xpi porta /
Hic enim agit de ornamento
portus / cui dicit / xpi margarite
p simplas / s. portas. Dicit aute
margarita sit nomen unius gri
que gallice vocat perle. et hic
et impluibus locis sacre scripture
accipit. gnaliter p quolibet la
pide pciosso / quales aute sint
lapides pciosi istius xpi tra
ctat / no oportet. Et qd pha
bilit videt / p sit ciusde spes
cu xpo p dictis / et ecla ciusde
significatonis est templu / hic
enim describit supna ihrlm p tu
ad dei cultu. ad cuius intellectu
sciendu p cultus dei vetus testa
menti fuit figualis vr cultus qui
obfuit tempe noui. ea dicit
unica insignia qtingebat illis
cultu vo noui testi et suo
figualis vr cultu celestis. na
militans ecia repetat piu
ut celestia premia. unde dicit
in illa ps / sup ne miris gaudia
repetat ecia / que quid repe
tacio sit intemplo materiali et
p corpalia obsequia / stulti vo
sup ne beatitudinis no e figu
ralis alicuius cospectati / at no
habitii. ma deus ibi clare vi
det et pcialit het / et vene
rat. p quod dicit beatus johes
templu no vidi in ea / p deus
no colit ibi p aliqua figura
lia sa in sua pnia deus subdit
dns deus omps templu eius est
et agnus / na lati reficiut intuitu
in aspectu emitatis / et exterius
i aspectu huanitatis xpi. et sic
utrunq nam colut et adorat
infinitu huanitas e divinitati co
iuncta. et civitas no eget sole
neq luna. i. illustracone corpali
na claritas dei illustrat / ap. p sole illu
strat electi ambulabut gentes /
i. electi i lume eius / na alia sanat
ego illustracone dei et reges tre
afferent gloria sua in illa / vel
dicit arcigendo / comia vo corpalia

et hanc p angelos suos ad
mistrant. et regnat. p. quod hic
et in pluribus alijs scriptuc
locis regnes tpe dicat. ego clas
vo. qui p eos ad ministranc ad
beatitudinem deducit eos. qui augmentat. et sim hos afferre
gloriam suam in supna ihrlm
hic dnr. et portc eius no claudent p diem. nia atque passionis
xpi p quam aptc sunt januc celi
manet et marchant aptc ma
ibi recipiut. ane quarc p. autc quibus a dcta passione dicit
ap. tuc scis pribus in hymno de
tentis data fuit lux glorie
p. qd xpc dixit latronj pen
denti mane hodie mecu eris
in paradyso tuc. scilicet. nox. n.
erit illic. q. d. porte dcte
no claudent p diem. et asserct
angeli gloria. et honore gentiu
in millam. nec pdicta nr mitta
tur in ea aliquid coinquinatu.
vicio carnis. aut abhominacem
faciens. et. pcm cane. nam.
et mendacium. et pseudissim. que
e mendacium. ffacto. et ut eo
cludat. ame aliud pcm. subdit.
nisi qui scripti sunt in libro vite.
i. in dna predestinatc. et sic liber
iste dicit eius liber agni. i. xpi
angelus e vng deus cui pce li.

Et ondit michi fluuiu. xxij
hic ultio describit supna
ihrlm. finem ad refectione
ciuium. et dividit. i. duas pres
ap. primo describit hac quidem
duo quinarij ordine ibi. et ame
male dicti. Terca pmi scieng

p refectio beate. non intelligit
analis nisi p silentium de cor
lium. de refectc autc eorum duo
requirut. s. cibu. et potus. primo
ge describit. potus. cui dicit. et
ondit michi fluuiu aque vive
p qd intelligit spus sanc. inde
dicit saluator. joh. vij. Qui cre
dit in me sicut dicit scriptura
flumina de ventre eius. qd
exponens evangelista. subdit. hoc
autc dixit de spu quem accepturi erant credentes in eu. spus
autc sanc cui assistit bonitas
et suauitas. refrigerat bonos p no
dum potus. qd significat. p fluuiu aq
uiue. i. dentis vita glorie pce
dentis de sede dei pris. et agni.
nia spus sanc exposite siluam p
cedit. i. medios plateas eius. ad
refocillandu tactu. q. scriptu beati
et exponitur. hic. qui de scribit
refectio celestis. spiritu ad ubi
cu dicit. et ex utraq; parte fluui
i. hinc inde lignu vite. i. xpc
qui sim deitate e ubiq; sicut
spus sanc tu unu sint. i. eadem
assens fructus vij. qui eadem di
cit fructu spus galathe. ai. nia
indiuisa sunt opa trinitatis. et
p quos filij. et spus sanc. dicendu
tm. qm isti fructus alie habent in
via p gratiam. et alij imperfecte p
gloriam. sicut dem. e. de. xpiane
virtutibus cardinalibus. ceteris pncipalibus
sicut sunt alij actus virtutis. et
beatitudinis. primus igit fructus
ut galathe. ai. dicit. e. caritas
q. imperfecta est in deo. nisi tendit

p amore tñs formai ꝺ cùs ē
gaudiū q ē mōdo viso de tāi
ter ag ē pax ⁊ in ipo tranq
quietas ordo ē pulcra que in
via ē in ad ūsis nō frangi in
pria vō vbi nulla ē aduersitas
ē in deo firmit stabilirī ꝺ nāg
est benignitas ⁊ bona ignēitas
q est in bonis ad amare proxi
i flamari spūtū ad affim. non
tris ē vno ordo cordiū ut
diat in illa pfa sup ne mrīs
gaudia ꝛc ⁊ ꝺ ecta ē bonitas ⁊
diffusio tpis boni ad proximum
sm effm na bonū ē sui dif
fusiuū bonū aut vnūq beati
rebūdat in alterū. nā vnq gau
det de altō bono sicut de suo
bono ipo ꝺ ptimq ē longani
mitas que ē eā nimis exoper
tas bon futuri /due vō beat ēt
nimis exopectat gloriam corpis
ꝺ tauq ē mansuetudo q ē tuia
ne moderatio ꝗ in pria nā habet
locū nra/ spūtū ad māde/ ꝙ ē acce
sio sanguīs cū cor ꝗ spūtū ad
suū formale ꝙ ē appetitus vin
dicte vbi ibi ordo/ ꝙ hec vindicta
appetit obstinata/ pcep sm
illud ꝓv. Iram ne tabescat iustus
aut vindicta manū suas
lauabit in sanguine pcoris ⁊ tm
appetitq iste moderatq ē ibus
sm rectam dnē iustiāe ideo sm
hāc ē ibi mansuetudo/ tertiū
ē fides/ que si acquiat ut est
virtus th cologia/ nō ē in pria
tū sic de nō apparentibus hebr. xi°
ꝗ ei in pria succedit visio clara

Hj aute acquiat fides ꝙ side
litate sic ē in bus maxime
de omq ē modestia/ q excellet
ē in pria/ nā ures in seruores
aue sut omo superiorib subiecte
vndeomq ē gmenta/ est aut
gmes qui gaudias in ordina
tas patit ꝗ ab eis nō de du
cit cōt passiones fortiter
se tenes huic vō gaudie nō
sut in pria ꝙ qđ nō ē ibi co
mencia spūtū ad gaudias pati
tq ē ibi spūtū ad nō deduci
non bū nō pmit ad aliquod
malū flecti/ Quadeomq est
castitas/ que ut inquit Tullius
dam/ ē in pria/ nā in ea non
intrat aliquid cōinquinatū
/ut dictū ē supi/ ꝙ mensis
sm̄ plas reddit fructū suū/
mensis apud hebreos incipit
a prima lunacōe/ ꝙ qđ de sigt
nouitate ꝙ singlos intelligit
q tinuacio/ et sic ꝙ mēses sin
gulos intelligit eternitas huius
fructus/ ꝙ semp manet in sua
nouitate ⁊ duracōe ⁊ hec mo
dicā ꝓ sane vlta/ ⁊ erit mens
ex mense et sabbatū ex sabba
to/ ꝛc/ Et folia ligni ad sa
nitate gentiū/ ꝙ folia intelli
guī vba ecc sm q mez laudi
modū/ i folia ligni sut dicē
tes/ i cuā ° gentia/ sut ad
sanitate gentiū nā ꝙ pdicatōes
euāg ecc gentes ꝙ orbem ad
ire sut ad ꝙm ⁊ amen ⁊ sic
q me descripsit quinta ꝛc ciuitas
Erat qđ stuens qđ inquinis

corporalibus salent homines relapsi linguas suas ad blasphemias et quia p̄ qđ dives epulo patris inferno magis cruciabat linguam hunc posuit. Hoc autem remouet a deo uinis celestibus dicit et de maledicto non est in ea ampliꝰ sed gentes actio et uox laudis et preces dei et agni Tilla erit. in ubi maxime reluxit eorum magnificas et filii eius. s. angeli sui et beati fruient illa. ego equidem qđ placitum est ei et uidebit facies eius clare et aperte Et nomen eius in frontibus eorum. i. manifeste patebit omnibus qđ sint filii eius et non ulterius non erubescent. Hac expositum est finis huius libri in quo petit ad maiorem assertionem et p̄ fruire deo regnare est deo seruire et regnabunt in secula seculorum. i. et naliter apte post dicit michi. Et est ultra pro p̄nūciat huius libri et ponit in fine primum epylogi unum ponit huius libri quem dat p̄ scriptor breuis recitatio si Qui nocet. Istius dictum est finis ibi Et testor enim Dicta primum dicit Et dixit mihi angelus hec uba ate scripta fidelissima et uera sunt. mihi apta ueritate processerunt ideo subdit Et dns deus spirituum prophetarum misit unum suum suus tenuerat metes cum prophetarum in effectu eius fuit multum et uarium i. multum quasi quod fieri cito et tempus quod est prędestinatum adest huius rei ordinatio non per frustrari. ideo subdit Et ecce uenio uelociter ad qua implet et sic apparet huius libri ueritas Ho tangit eius utilitas ibi dicit huius qui custodit hic ibi eius auctoritas cepit scribere cum dicit et ego Johes hic qui ad hec uidi et audiui Et postquam audissem hic et uidissem tetigit huius libri aliquales intelligibilitas ibi dicit et dixit mihi ne signaueris hic. i. non occultes omnino intellectum uerborum qđ in pluribus locis aliqua posuit satis plane et equidem apposuit uia studiosis ad alia intelligenda alibi quidem satis in multis sicut superius declarauit in locis suis tempus enim prope est impletur uis prophetie Qui nocet hic enim exponit huius recitatio prophetie nam supius actum est de distinctione lectorum et reproborum et quia ad hoc dicit qui nocet petendo qđ promisit nocebat ad huc. i. nocebit ita qđ pro hic ponatur pro indicatio et loquitur de reprobis prout qui meruit mortali et qui insordescit necessario est permanendo in septimo sordescat ad huc. i. sordescet et iustus recte uiuendo ad promissam iustificationem faciat ad huc. i. faciet et loquitur de iustis prout destinatus qui decreuit in gratia filiali et sanctificetur uiuendo mundo ad septimum statum insuperabilem fre-

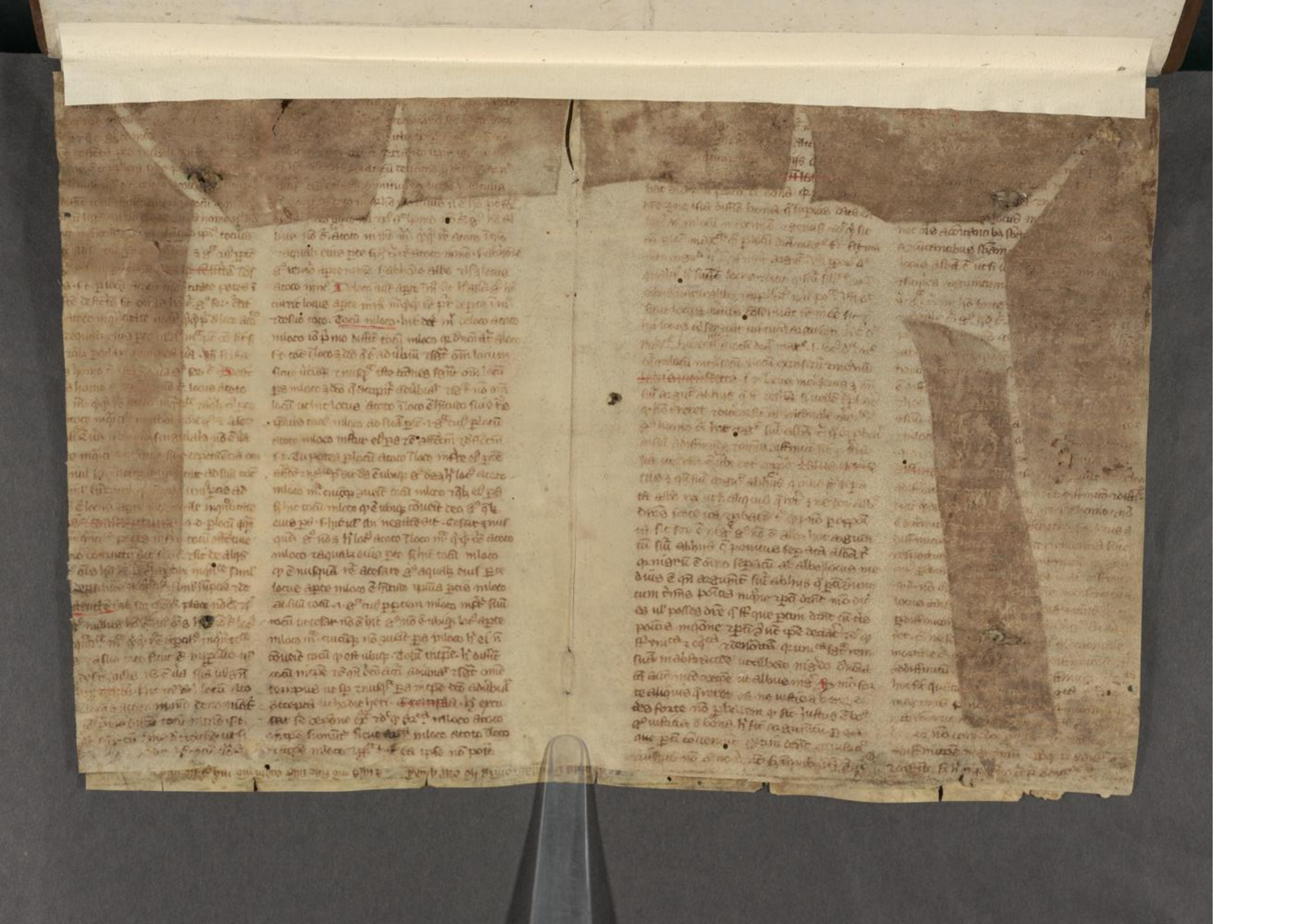
quē dom̃ de re[surrexit] t hucusq̃ bonor̃ / et rep̃hor̃ / et sp̃iū ad hoc dicit² mp̃s sona xp̃i Ecce venio cita p̃ / et q̃ hoc possit ondit / d / Ego sū alpha z o / i· cā efficacia et final om̃ sic alpha e lr̃a p̃ma greca / o vltima B̃ū qui lauat stolas suas / aḡs p̃me inp̃nit / q̃d aute in alijs libris subdit² in sanguine agni nō e deceptu nr̃e hoc² in antiquis ut sit p̃tas eor̃ / i lignū vite / i· in futuro fruant² ipō xp̃o cuiq; ciuitate recipiūt b̃i mitiq; z eiq; huanitate cohereq; / et p portas intrēt ciuitatē / i· p obs uacōēs mādator̃ / intrat ad vitā et ētna canes / i· maliciosi et detractores / q̃ bonas laūtes et venefici / i· inuidie veneno plen̄ / et impudici / se ipōs insipientes z homicidē / coniugales et spuales / et ydolis seruientes / q̃d pēm e directe cōtr̃ deū et oīm̃ qui amat z facit mēdaciū / ille amat / sui delectat / mēdacia p̃ferendo hypocrita facit mēdaciū in fidelitate. Ego ihūs misi angelū meū testificari uobis hec / s· punitionem malor̃ / et p̃miationem bonor̃ / in ecc̃is / que sūt p doctrinā viuā sūptis in supradictis sacrē dom̃ e de xp̃i excellencia / et sp̃iū ad hec subdit in eiq; p̃sona · Ego sū radix et genus dauid / i· de radice yesse sicut dauid de q̃ ei⁹ sp̃iū ad humanitatē sm̃ q̃d dicit isa xi° / Egredietur virga de radice yesse et flos de radice eius ascendet / sic / qui flos et xp̃s sm̃ sm̃ humanitatem sicut diffusius fuit ibi dictū stella splendida et matutina / sp̃iū ad deitatem / illustrans omnes homines venturū in hūdū gaudia p̃ / Et sponsus et sponsa dicūt veni / hoc est hūt vera / et sic habet libri correcti Dicat aute xp̃s sponsus xp̃o veni / s· ad iudiciū adiuctos p̃miandos / q̃d dupl̃r p̃t intelligi uno mō / q̃ facit hoc dicē iustos qui p̃mīari desiderant a xp̃o iudice / eo mō loquēdo quo dicit² ē vīn° sponsus possulat p nobis gemitibus et ineffabilibus / i· postulare facit sm̃ omnes expositores catholicos alio mō / q̃ sicud filius missus fuit i mundū a p̃re et sp̃u sc̃to sicud in p̃sona eiq; dicit² isa xlviii° / misit me dn̄s et sp̃us eius sicut eudem plenius fuit ostensū sic in aduentu ad iudiciū mittet a p̃re et sp̃u sc̃o Et sponsa / i· ecc̃ia militans / q̃ desiderat quotidie ecc̃ie triumphanti q̃d fiet in iudicio finali / et qui audit / a sp̃u sc̃o p̃ministrationē / et ab ecc̃ia p̃dicatorem / dicat veni / desiderando sm̃ aduentū xp̃i / unde hinc xp̃o / dicit saluator loquēdo de eiq; aduentu ad iudiciū hijs aute sicī incipientibus respicite et leuate

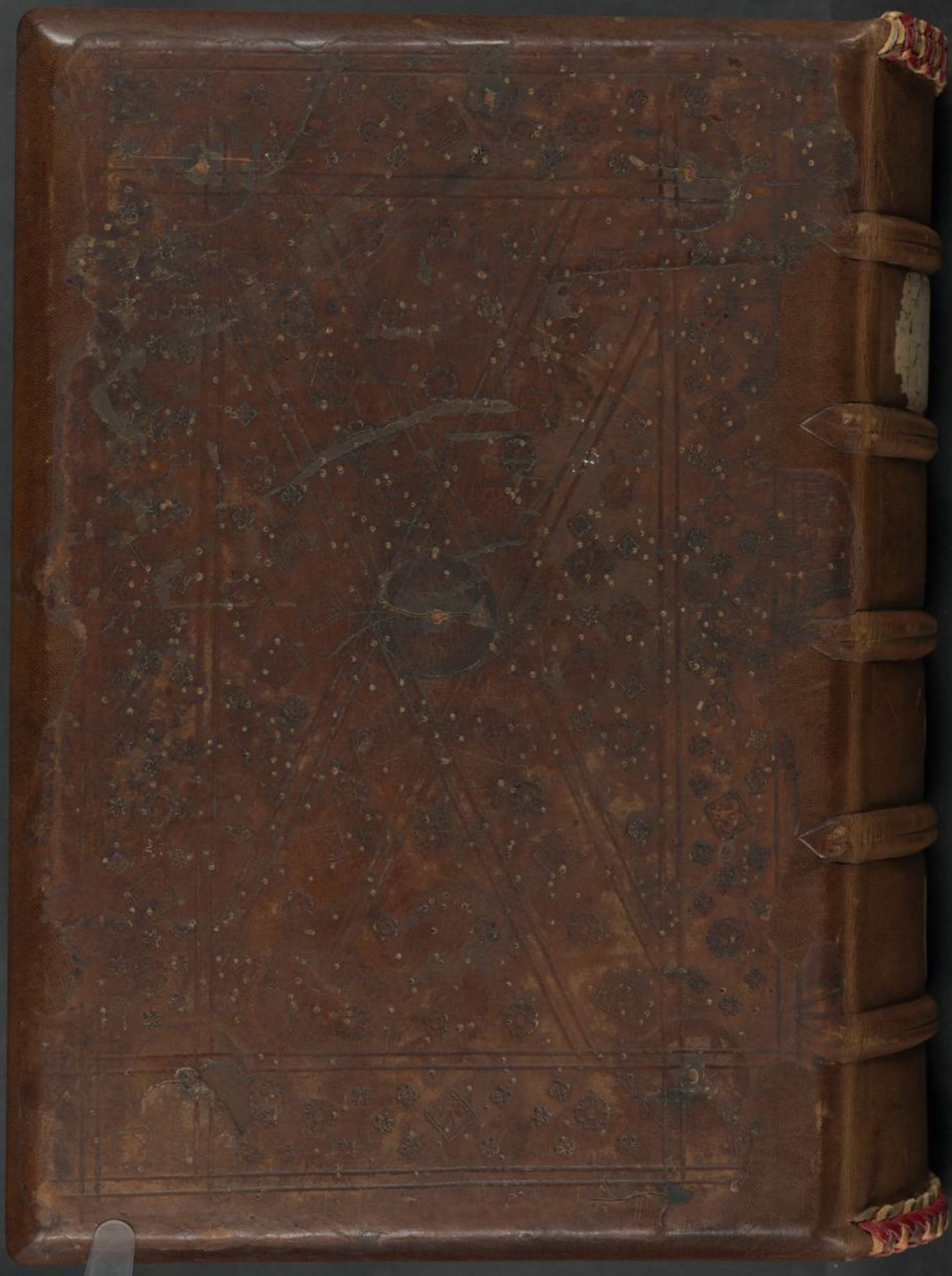
capita viri t. ecclesiastice credat
viri /ut exponit ihs /qm appli-
quat redempcio viri et qui sitit
desiderando gloriam veniat
p gram /et qui vult accipiat a-
qua vite /i. gram que e vita
aie gratis /nam habet p xpi
meritu mbaptismo /diu tm non
ponat obstaculu /contestor et
hec est ultima pars /in qua ponit
predicte confirmacio /p. nichil ibi
q tinet sup fluu /aut diminutu
deo sed die siquis apposuit ad
hec /s. discrepancia sicut faciebant
elyon et thezmtq hereci
qui tpe illo addebant discre-
pancia a vitate euangelii /et
aliqua diminuebat de eius
vitate /dicentes xpm ante ma-
riam nam fuisse p hec tm non
excludit qm possint aliqua di-
ciliate /que fecit ad eccliam
cocm tang facere scripture et sic
fecerut doctores sancti /dicit
qui testimoniu p hibet istis
rebus ecia vero cita /adiu
dicatu i morte angli /ad quam
unusquisq in venit i morte
tat punitabit i iudicio ymaginem
autem veniet omnib iudiciu
magnali resurrectione /etiam ihc
ihu /hec dicit pater confirmando
se spu scto et ecclie et subdit
eius deo p omnib fidelibus /ei
dicit dicat dns mr ihu xpc ai
omnib vobis /Amen

Deo gracias

Explicit postilla sup apoca-
lypsim edita a fre michaele
de hyra de ordine fratrum mino-
rum theologie doctore
Finitus est iste liber p me
fratrem de hibernia /anno
dni mo cco xxxo viio die
sexta post festu nativitatis
gloriose virginis marie /per
laudet deus eius et unus amen.

II

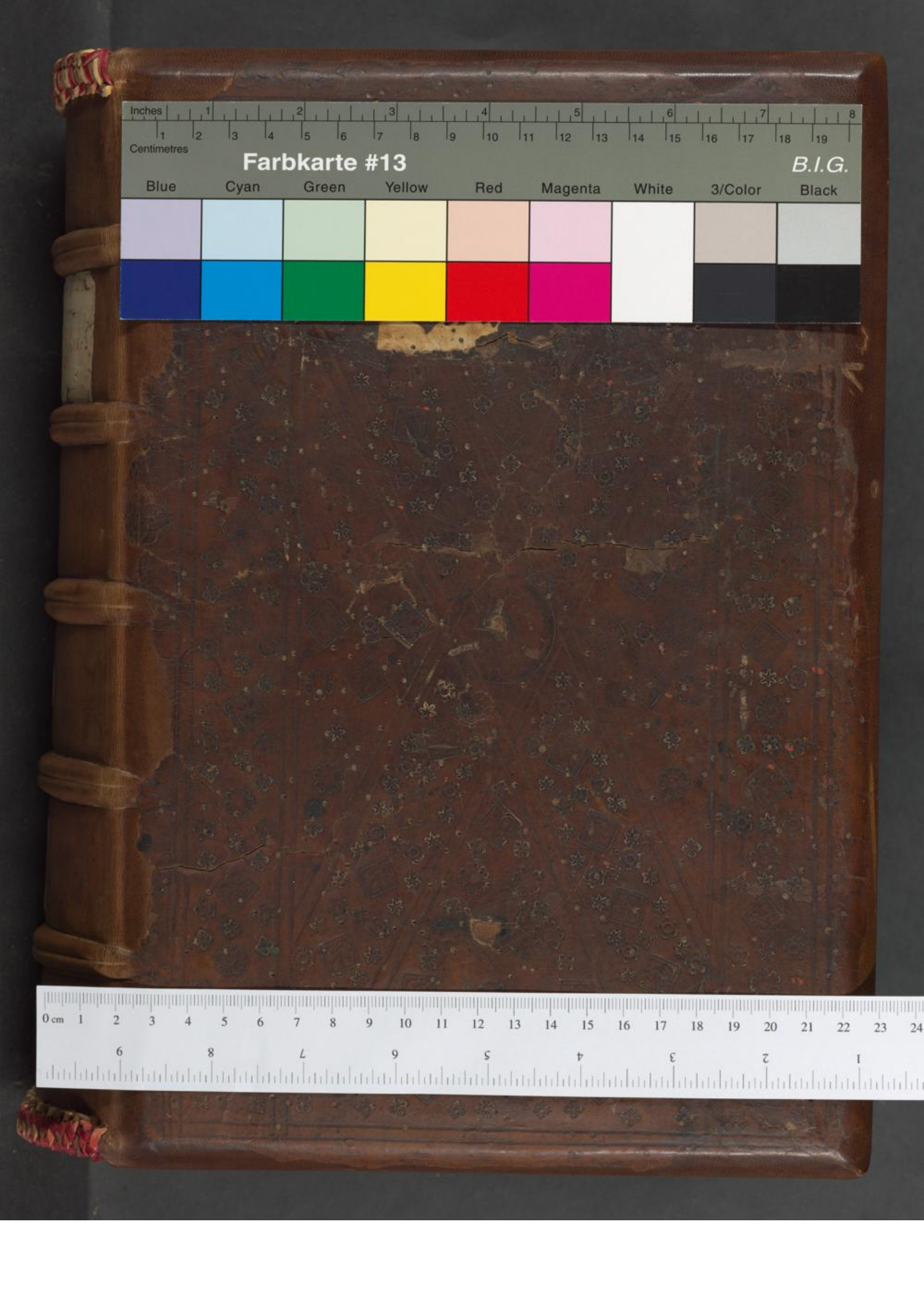

Handschr.
744
fol.

Inches
Centimetres
Farbkarte #13
B.I.G.
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black
0 cm